N 3.

Consilia Ugonis Senensis saluber-
rima ad omnes egritudines nouiter cor-
recta ⁊ ad optimum ordinē redacta
additis multis prius non im-
pressis eiusdem nuper
inuentis: nōnullisqȝ
alijs vtilissimis
consilijs.

Venetijs
Excudebat Octavianus
Scotus Anno Domini
1518

¶ Utilissima celeberrimi Ugonis Senensis Consilia de regimine sanitatis ac oĩbus egritudinibus a capite vsq₃ ad pedes feliciter incipiunt.

¶ De regimine sanitatis in corpore ad humidum lapso. Consilium. I.

Euerendissime frater Illustris ⁊ ꝑcolēde dñe bñficentie ⁊ charitatis in me magn⁹ est cumulus. Itaq₃ si qd est in me quo possim vestre voluntati satisfacē: id totũ maximo iure debeo. ⁊ nũc (q₂ Romam iturus: ⁊ ibi ꝑmãsurus) ꝯsiliũ in regēda sanitate vr̃a q̃siuistis: agaz iuxta facultatē vt satisfaciã: ⁊ de⁹ ipe sit dator auxilij. ¶ Ante oĩa tñ ꝑsuppono ꝙ vr̃a cõplo est vicina tēpamento: ⁊ nõ obstãte ꝙ sit humida: in actiuis tñ est fere eq̃lis. Iudico tñ cerebrũ calidi⁹ corde ⁊ epate: ⁊ subtilis sube ⁊ puie ꝑꝑ bonitatē imaginatiõis. epar nõ vr̃ nisi a tēpamēto recedēs v̾sus humidũ: ita ēt cor. L₃ signa cordis parũꝑ frigidi dñent. habitudo vr̃a est medie carnositatꝭ: mot⁹ celeres ⁊ fortes ſm ꝓportionez corporis: sensus acuti ⁊ clari. ¶ Itaq₃ in regimīe op₃ q̃si seq regimē corꝑis hũidi tm̃: ⁊ q₂ honorib⁹ īseruiēdũ est: nec põt vr̃a dñatio soli sanitati ītēdē: nihil dicã de reductiõe: s₃ solũ de ꝯseruatione ꝓcedēdo sigillatim ꝑ capl'a: ⁊ incipiemus ab exercitio.

¶ Si eēt possibile cũ obſuãtia dignitatis vr̃e mane post emissionē suꝑfluitatũ p̃ᵉ ⁊ 2ᵉ digõnis corp⁹ deberet exerceri exercitio ambulãdi fortiter vsq₃ ad p̃nᵐ lassitudis: ⁊ ꝙ aliqual'r sudaret in aere libero: in hyeme in sala vel camera tēꝑate per ignē: in estate in loco tēꝑato: ⁊ cũ incipit lassitudo debetis q̄scē ⁊ facere fricari corpus cũ linteis subtilib⁹ ⁊ lenibus leuib⁹ fricatiõib⁹: īterpositis q̄busdã asꝑis. ita tñ vt nõ refrigeremini: ⁊ durēt fricatiões ꝑ decimã ꝑtē hore. ¶ Qr̃ si exercitiũ facē nõ vultis qd̃ posset eē ludēdo cũ pila: maxime ꝑua: aut cu₃ ſuitorib⁹ collutãdo: luta nõ graui ⁊ forti: s₃ solatiose: tũc oĩno in mane anteq₃ induamini debetis niti hr̃e bñficiu₃ vētris: ⁊ postea facē fricari corp⁹ vr̃m cũ manib⁹ mediocris mollitiei: fricatiõib⁹ medijs īter asꝑas ⁊ lenes: durãtib⁹ ad minus per mediã horã. postea parũꝑ q̄scē ⁊ vos induē. Et in estate ⁊ in vere ⁊ in autũno bonũ esset ꝙ exercitiũ sit leuius: ⁊ post exercitiũ saltē trib⁹ vicib⁹ in septimana ingrediemini balneu₃ aq̃ calide in tina delectabilis: ita tñ vt parũꝑ sudetis: ⁊ post egressum a balneo tergamini absq₃ īfrigidatiõe: ⁊ post paruã quietē erit prãdēdũ: ⁊ si per occupationes vr̃as mane nõ potestis vti exercitio: sit cibus paruus: ⁊ in sero digesto cibo exerceamini aut fricemini.

¶ Aer vr̃e habitatiõis d₃ eē clarus vacuus a fumis ⁊ vaporib⁹: p̄cipue rerũ hñtiũ malũ odorē: sicut sterq̄linoꝝ: ⁊ aquaꝝ stagnãtiũ: cloace ⁊ sil'iu₃. Et ideo habitãda est camera īter duo solaria: apta in fenestris suis ad septētrionē vel oriētē: ⁊ si possibile est mane īgrediat̃ sol camerã ⁊ ꝑmittat̃ euētari: ⁊ in ciuitate Romana eligatꝭ loca parũꝑ altiora lõge a paludibus: ⁊ in hyeme rectificet̃ aer cũ igne de lignis siccis: ita ꝙ veniat ad vicinitatē tēperamēti. In estate v̾o euētet̃ q̃tũ est possibile in mane: ⁊ postea claudat̃ a sole: apiat̃ ad septētrionē: ⁊ sternant̃ in ea herbe frigide ⁊ odorifere ⁊ folia ⁊ flores: sic̃ rose: lactuce: endiuie: folia vitis: rami arboꝝ fridaꝝ: sicut pomus ⁊ pirus ⁊ sil'iu₃: ⁊ in vehemēti feruore sepe in die irroret̃ pauimētũ cũ aq̃ clara ⁊ pauco aceti: ⁊ caueatis ne habeatis domum cooꝑtã a sole: aut in vallibus. vel iuxta magnas cloacas: ⁊ ne cameram habitetis terrenã. Et si aliq̃ suspicio pestis suꝑueniret: tũc magis infrigidet̃: maxime cu₃ aceto imponēdo in eo linteamina: que postea suꝑ lignis in camera extēdant̃: ⁊ cu₃ odoribus rosaꝝ ⁊ pomoꝝ frigidoꝝ odoriferoꝝ: ⁊ cu₃ fumo corticũ granatoꝝ ⁊ fumo aceti effusi super lapides ignitos: ⁊ caueatis vētos meridionales maxime. Et quãdo est caligo clausis fenestris rectificetis cameram cum igne.

¶ In cibis op₃ hr̃e diligētiã ꝯsiderãdo ꝙ multu₃ oportebit īgrere vt sit panis p̊ bñ fermētat⁹: bñ pistus: ex optima farina frumēti ꝓprij anni: mũdi ab alijs granis: p̄cipue a lolio: collecti ex sana messe: ⁊ cui nullu₃ aduenerit nocumētũ: ⁊ sit panis bñ coct⁹: optime pistus: mũdus ab exteriore cortice īter p̃ᵃᵐ ⁊ 4.ᵃᵐ die₃ clibanici⁹ nõ subcinerici⁹. placēte v̾o: ⁊ q₂ parũ cocte: ⁊ cõiter paꝝ fermētate. ⁊ panis anteq₃ regelscat a calore furni: vel statim clausus cũ suo fumo: ⁊ ꝑtrãsiēs 4.ᵃᵐ diem: aut nõ plene coct⁹: aut nõ fermētat⁹: aut de frumēto qd̃ icepit putrefieri dimittat̃ oĩno. ¶ Carnes meliores vobis sunt carnes pulloꝝ: sicut gallinaꝝ q̃si cõpletaꝝ: q̃si anteq₃ faciãt oua. ⁊ sicut caponũ iuuenũ ⁊ gallicelloꝝ nõdũ calcãtium. post q̃s est caro iuuenũ fasianoꝝ ⁊ ꝑdicũ. ꝯueniũt ēt carnes auicularum degētiũ in dumetis excepta carne sturnoꝝ merloꝝ passerũ ⁊ turdoꝝ: nisi essent turdi valde pingues nutriti ex vuis: ⁊ tolerant̃ in hyeme carnes pipionũ volare incipiētiũ: ⁊ ale iuueniliũ anserũ ⁊ anatũ: ita vt nõ frequētentur. S₃ aues aq̃tice ⁊ redolētes cenũ dimittant̃ oĩno. ⁊ l₃ turtures iuueniles sint bone: tñ q̄squella siue q̃lia nõ est laudabilis: ⁊ oēs aues rapaces ⁊ coruini gñis dimitti debēt: hec de auib⁹. ¶ S₃ de quadrupedib⁹ ꝯueniētissime sũt carnes hedoꝝ lactãtiũ. 2° loco vituloꝝ lactãtiũ: s₃ vituli debēt eē ꝑui. ⁊ 3° loco debēt eē carnes agnoꝝ annualiũ castratoꝝ hñtium bona pascua ⁊ odorifera. ⁊ 4° loco carnes aprorũ iuueniliũ a 6° mēse vsq₃ ad itegrũ annu₃: maxime in hyeme: ⁊ capoli iuuenes tolerant̃ ⁊ lepusculi: s₃ boum vaccaꝝ ⁊ hircoꝝ ⁊ vrsoꝝ ⁊ aproꝝ magnoꝝ ⁊ pecudũ ⁊ capraꝝ ⁊ arietũ nõ castratoꝝ: aut nimiũ veterum leporũ vel capoloꝝ. ⁊ sil'r carnes nouiter natas: aut īpinguatas violēter recētes in loco stricto vitare op₃: et valde macilētas ⁊ īfirmas: ⁊ capita ⁊ colla ⁊ īteriora aĩaliũ: ⁊ nimia pinguedo: exceptis testiculis galloꝝ: aut epata gallinaꝝ vel anserũ: debēt vitari. ⁊ meliores carnes in auib⁹ sunt carnes galloꝝ: ⁊ in q̃drupedib⁹ carnes interiores dextri lateris ex aĩali nutrito libere mediocriter pingui. ¶ De piscib⁹ ex mari ⁊ ex dulcib⁹ aq̄s eligant̃ vel de libero mari vel de aq̄s currētib⁹ suꝑ petris vel arena nõ stagnales: aut lacunales ⁊ debēt eē hñtes squamas: boni odoris ⁊ saporis nõ multũ magni: sic̃ ex aq̄s dulcibus timali agones lucij auellane: cauedani: lasche: strigie carpiones: ⁊ trute. s₃ barbuli regine: padi: tēche: scardule dimittant̃ ⁊ trigij: ⁊ ꝑsici nisi nutriant̃ in subtilib⁹ aq̄s. minutissimi aũt sicut vselete ⁊ botruli ex bonis aq̄s tolerãtur. Ex libero mari ꝯueniētes sunt trilie barbones. aurate albori. corui varoli cephali pectines sardones: ⁊ vocate aghioc recētes. ⁊ alij nõ multu magni: dũmõ squamas habeãt: ⁊ carnes solidas boni odoris ⁊ saporis: dimittantur aũt anguille: murene: palamite: delphines: sturiones: adolle: ciues: scipie: ⁊ breuiter dicã oē gen⁹ sine squamis. de q̄b⁹ tñ passeres solere et rũbi sunt min⁹ mali. menule aũt q̃ in Uenetijs abũdãt sunt de bonis piscib⁹ ⁊ sanis. ¶ De aĩalib⁹ v̾o aquaticis duras testas hñtibus ⁊ molachijs: sicut ostracha vmbalici ⁊ sil'ia: ⁊ granari: ⁊ cãcri et sil'es melius est: ꝙ dimittãtur nisi eēnt cãcri fluuiales in

estate ablatis pedib⁹:ꝛ pus lotis sufficienter:ꝛ postea eli/
xi.silr gen⁹ limachiaꝝ cū testis ꝛ tortucaꝝ ꝛ ircioꝝ ꝛ spi/
nosi porci ꝛ tassi dimitti debēt. ¶ De his vo que ex car/
nib⁹ ꝛ piscib⁹ nascunt̄ ꝯuenientia sunt: vitelli ouoꝝ galli/
naꝝ recētiū ꝛ silr ꝑdicū.albumē tñ est dimittēdū ꝛ non
debēt eē multū cocti ꝓm oēs modū sue ꝑparatiōis.Oua
aūt anatū ꝛ anserū ꝛ struthy nō sunt bona.sanguis vo di/
mittat̄ oīno:pinguedo quātū sufficit pro debite ꝯdiēdis
carnib⁹.Lac vo sic mulget̄ de vbere i estate est ꝯueniēs
si bibat̄ cū pauco salis ꝛ mellis anteq̄ ꝑdat ꝓpaꝫ calidi/
tatē:ꝛ tolerat̄ aliqd de lacte coagulato supposito multo
çucchato.ꝛ meli⁹ est vt sumat̄ soluꝫ ieiuno stōcho:absti
nēdo postea a cibo vsq̄ ad ei⁹ digōnē itegrā ꝛ a sōno.vo
bis tñ pēsatis oib⁹ ꝑcipue aptitudine ad lapidē renū me/
li⁹ eēt dimittē.ꝛ ita caseus dimittēdus est ob cām dictā:
ꝛ ꝑcipue recēs. De salito vo ꝛ veteri boni saporis ꝛ odo/
ris.potest is post prādiū ad parū sumere:sed ēt est malū.
silr ēt ꝛ recoctū. Oua vo pisciuꝫ exiccata sic botagre:ꝛ lꝫ
botagre incitēt ad venerem sunt mali nutrimēti. ¶ De
granis tolerat̄ ordeū fractū coctū cū carnib⁹:ꝛ ꝯditū cuꝫ
amigdalis ꝛ çucchato.ꝛ silr far ꝛ frumētū minutū valde
albū ꝛ tenellū qd̄ vocat̄ ꝯdruꝫ pōt tolerari excorticatū ꝛ
bñ coctū ꝛ ptisanū tā ex ordeo q̄ ex cōdro:ꝑcipue si i de/
coctiōe cōmisceat̄ aliqd aceti. Risū vo qñ est bonū co/
ctū ꝛ cū bona carne caponis pinguis vel vituli vl̄ alteri⁹
carnis pinguis bone pōt bñ tolerari.Sꝫ cū aq̄ ꝛ amigda
lis est mali nutrimenti ꝛ grossi.simula vo q̄ ex grosso fru
mēto ꝛ duro ꝛ frumētū ipꝫ grossuꝫ ꝛ durū ꝛ panicū ꝛ mi/
liū meli⁹ est ꝙ dimittas. ¶ Et de leguminib⁹ min⁹ mala
sunt pisa bñ cocta.siue cū oleo:siue cū carnib⁹.ꝛ brodiuꝫ
ciceꝝ ēt tolerat̄ corp⁹.tñ ciceꝝ:ꝛ fabe:ꝛ cicercule:ꝛ lētes:
ꝛ fasioli dimittant̄:lagane:ꝛ pastilli:ꝛ placēte:ꝛ crespille
que fiūt ex farina dimittant̄ ꝛ sibi silia:min⁹ malū sunt
crespille ex pasta fermētata cocte in oleo ꝛ comeste cum
multo melle:ꝑcipue in hyeme. ¶ De herbis etsi melius
sit nō multū vti gr̄a cibi:tñ gr̄a delectatiōis ꝛ vsus medi
cinalis ꝯueniūt vt dicā.in estate maxime oīum lactuce.
deīde portulaca.deinde spinachia.postea blete.sꝫ sylue/
stres non sunt ita ꝯueniētes.tolerat̄ tñ borago:buglossa:
endiuia:cucurbita:endiuia syluestris q̄ vocat̄ radichio.
Sꝫ caules:ꝛ rapicie nō ꝯueniūt nisi gr̄a solonis vētris.si
sumant̄ cū sua p⁹ decoctōe cū multo oleo ꝛ sale.ꝛ silr ble
te.reliq̄ herbe:sic petrosilinū ꝛ apiūꝫ ꝛ feniculus ꝛ mace
donicū ꝛ pimpinella:ꝛ herba blāca:ꝛ mentha:ꝛ eruca:ꝛ
sinapi:ꝛ nasturciū:ꝛ calamētū:ꝛ nepita:ꝛ abrotanū:ꝛ ab/
sinthiū:ꝛ siles multū medicinales sumunt̄ gr̄a alicui⁹ no
cumēti corrigēdi:aut volūtatis:qb⁹ deductis meli⁹ est ꝙ
dimittant̄. ¶ De radicib⁹:rape ꝛ napones ꝑsertim dul/
cis saporis in tp̄e hyemis cocte cū bonis carnib⁹ pñt tole
rari:ꝛ radix petrosily si sumat̄ pro apiēdis vijs renuꝫ.ēt
tolerat̄ ꝛ pastinacha bñ mollis ꝛ domestica:nō in multa
q̄titate:ꝛ carotū est meli⁹ pastinacha. Raffanus aūt cru
dus nō est bon⁹ ante cibū:ꝛ lꝫ dicat̄ ꝙ est bonū post cibū
sumē gr̄a digōnis:si bñ ingrat̄ vitas nō est veruꝫ:ꝛ est ꝯ
mētē Hal.in q̄dā loco satis expssō.Allia ꝛ porri:ꝛ cepe et
scalōgie.ꝛ oē tale gen⁹ dꝫ dimitti a dñatione vr̄a nisi for
tassis cuꝫ cibis valde grossis ꝛ viscosis ꝛ vētosis comede
rent̄ allia cruda:ꝛ ꝑcipue si dñatio vr̄a est illis cō sueta.
¶ De fructib⁹ ꝑ humidis cauēda est nimia q̄titas etiaꝫ
optimoꝝ:sed tñ ꝑcipue obsuādū:vt quāto citi⁹ possibile
est egerant̄.ꝛ ideo cerasa si sumant̄:sumant̄ sine ossibus
suis:sꝫ amarene min⁹ dant nutrimentū:ꝛ gr̄a refrigerādi
sumant̄ in estate ꝛ melones eodē mō:ꝛ pruna bñ matu/
ra ꝑcipue in estate:ꝛ comedātur pruna cū suis corticib⁹:
ꝛ supbibat̄ aliqd vini dulcis:ꝛ melioꝛa sunt nigra:sed de

nigris damascena. vue etiā nō comedātur nisi bñ matu/
re:ꝛ ante cibū recētes ꝛ expellātur cortices:ꝛ arilli.ꝛ me/
lius est vt q̄busdā dieb⁹ steterint collecte:ꝛ ex eis melio/
res sunt vino se.post eas dulces:acide ꝛ pōtice nō sunt ita
ꝯueniētes:ꝛ melius est vt pus colligātur q̄busdā dieb⁹.
oīum aūt fructuū humidoꝝ meliores sunt ficus bñ ma/
ture albe:ꝑcipue dulces pingues mundate a cortice exte
rioꝛi:ꝛ in q̄bus minima fit mordicatio lingue:ꝛ sumant̄
ante cibuꝫ:ꝛ maxime in regionib⁹ in q̄bus multe ficus fa
cile nascunt̄:ꝛ si comedātur cuꝫ pane nō est multi nocu/
mēti:lꝫ oēs fruct⁹ humidi aliq̄ mō dent multū nutrimen
tuꝫ:sed ficus hoc mō sumpte q̄si nō ledūt.Dactyli vo re
cētes sunt post vuas in bonitate fici:dant grossum nutri
mētū ꝛ sunt oppilatiui. Pira melioꝛa sunt dulcia ꝛ odo/
rifera:sed tñ ex eis gn̄at̄ humoꝛ quē abhoꝛret caloꝛ īna/
tus.Si g̃ comedātur sint cocta in bono vino ꝛ sup aspsa
pipe ꝛ aniso:poma aūt ante maturitatē dimittātur oīno.
matura etiā faciūt vētositatē que neruis cōicat̄.Et ideo
ēt nō nisi pauca assumant̄:chry somilla tolerant̄ magi⁹ q̄
ꝑsica:ꝛ ꝑsica humida boni odoris ꝛ saporis:si comedan/
tur accipiant̄ ante cibuꝫ.Citonia cocta post cibū ꝯfortāt
stomachū si nō in multa quātitate sumātur.granata dul
cia ꝛ muça post cibū in calido autūno ꝛ acetosa ꝯueniūt:
nespilla soꝛba coꝛna iuiube nō sumātur ꝓ vtilitate ficus
sicce in tp̄e hyemali cū medio pōdere sui:de nucibus bñ
masticate ante prādiū ꝯueniunt ꝛ mouēt ventrē:passule
eiectis arillis ꝛ subtilis coꝛticis in quātitate vni⁹ coclea/
ris sunt bone.ꝛ ante ꝛ post cibū.Castanee nisi eēnt vento
se darēt iter fruct⁹ bonū nutrimētū:auellane assate pau/
ce post prādiū tolerant̄.amigdale tenelle i fine Marty
anteq̄ sint dure ꝯueniūt suo coꝛtice stōcho pleno hūidi/
tatib⁹:integre mature sunt difficilioꝛis digōnis q̄ nuces
cū digerunt̄ modicū ꝛ bonū dāt nutrimētū:melioꝛes sūt
ꝑfecte cū çucchato.grana pini magna ꝯdita cum çuccha
ro:ꝛ pus ifusa in aq̄ cal'a ꝓ horā.ꝛ postea exiccata sūt cō/
ueniētia:fistici adhuc pñt tolerari:sꝫ silique debēt dimit
ti:ꝛ ita dimittātur reliq̄ fruct⁹ sic tribuli ꝛ granardelle ꝛ
fraga ꝛ moꝛa rubi.Moꝛa aūt celsi si comedant̄:ita vt hi
digerant̄ vehemēter nocēt.Cucurbite cocte sunt ꝯueniē/
tes in estate in q̄titate qua bñ digerant̄:sꝫ melōgene nō
opꝫ ꝙ comedant̄.Anguria tñ in vehemēti caloꝛe tolera/
tur:nō multe q̄titatis:ꝛ ita citrullus ꝛ melo viridis oblō
gus:ꝑcipue semina añ maturitatē dimissa:carne citrāgu
li ꝛ omne gen⁹ lymonū q̄tū ad ꝑtē acetosam in vehemē
ti caloꝛe ꝛ humiditate:ꝛ acetositas citri silr ꝯueniūt in ci
bis ad ꝓhibēduꝫ putredinē:sꝫ caro citri est dure digōnis
ꝛ nō boni nutrimēti:ꝛ si comedat̄ cū alys cibis siue ante
siue post coꝛrūpit illos.Oliue salite i tp̄e hyemis ante ci/
bū necāt vermes ꝛ ꝯfortāt stōchū:sꝫ nō sumant̄ in mul/
ta q̄titate. ¶ De floꝛib⁹ ꝛ pullulatiōib⁹:cappares tolerā
tur ante cibū cum pauco aceti ꝛ oleo.sparagi lꝫ debilitēt
stōchū:tñ pro renib⁹ vr̄is ꝯueniūt.Et silr capita cardi co
cta:sed caules allioꝝ:ꝛ cepaꝝ:ꝛ raffanidaꝝ:ꝛ lactuce de/
bēt dimitti:capoli vitiū ꝛ rami recētes nō dant bonū nu
trimētū:sed stipticāt ꝛ infrigidāt. ¶ Fungi:tubera:tar/
tufle siue nigra siue alba dimittātur:ꝛ si comedātur mi/
nus male sunt tartufle:ꝑcipue iterius nigre cōdite cū pi/
pere ꝛ sale.et prius elixe.lꝫ cōiter sub cineribus coquā/
tur:ꝛ fungi oēs qui comedūtur prius elixētur cum piris
ꝛ mica panis ꝛ allys.postea condiātur pipe ꝛ sale vel çin
çibere:ꝛ min⁹ mali sunt qui vocātur in Tuscia prunioli:
ꝛ nascūtur in vere.Secūdo loco qui vocat̄ orechiele be/
retini coloꝛis ad silitudinē auris ex vna ꝑte stipitis latio/
res q̄ ex alia:in autūno nascuntur. In tertio gradu sunt
prataroli albi exterius ꝛ rubei interius.s.in illa filtratu/
ra sub

rā sub capillo. In 4° loco sunt taurini albi itegre.⁊ cum sunt parui hñt grossum pedē ⁊ paruū caput qui nascunt̄ in locis sabulosis ⁊ q̄si sub terra manēt nisi multum crescāt. In 5° loco sunt boleti hñtes iteriꝰ q̄d citrinū ad modū vitelli oui ⁊ exteriꝰ albū cū sunt parui. In 6° loco sunt porcini pingues ⁊ grossi q̄bus similant̄ malefici beretini exterius subtꝰ rubei:s₃ qñ malefici frāgunt̄ albū suū q̄si subito declinat ad liuidū. In veris porcinis nō est ita:s₃ malefici oīno dimittant̄. In 7° loco sunt fungi qui sunt q̄si ad modū calositatis ⁊ nascunt̄ in stipitibus arboꝝ:⁊ maxīe qñ ꝯtingat ꝙ fiat ibi aliq̄ icisio.⁊ isti variant̄ ꝑm arboꝝ varietatē. De piris ⁊ salicibus vidi comedē absq̄ lesiō e. In 8° loco sunt lacce fungi albi itus ⁊ ex̄ qui nascūtur in pratis ⁊ iuxta boum antiq̄ stercora:⁊ hñt anulū in medio stipitis:⁊ sunt leues. In 9° loco sunt illi qui videlle vocātur:⁊ sunt ad modū coralloꝝ qñq̄ citrini qñq̄ rubei multoꝝ ramuloꝝ. Spōgiole v̄o que nascunt̄ in vere in figura pineali iteriꝰ vacue paucissime vident̄ venenositatis aut nulliꝰ. S₃ familie que in p̄limo nascunt̄ colligate inuicē in pedibꝰ arboꝝ:aut populi ⁊ sil̄iu₃:comedūtur cum ꝑiculo:⁊ maxime ex oliuis sunt venenose. Fungus v̄o dñationi v̄re qui nascit̄ ex lapide q̄lis sit ignoro. ꝯsulo tñ ꝙ nō obstātibꝰ dieti₅ oēs dimittātur. ¶ De carnibꝰ carnes duriores melius est ꝙ comedātur elixe.⁊ in estate parū postq̄ fuerint mortue. In hyeme v̄o duobus vel tribꝰ diebꝰ postq̄ mortue fuerint. Leues autē carnes sic pulloꝝ ꝑdicū vel fasianoꝝ iuueniliū ⁊ auiculaꝝ ⁊ hedoꝝ potestis comedē assatas. Et in estate comedātur frigide:aut leuis caliditatis cū ꝯdimētis frigidis sicut cum succo granatoꝝ ⁊ berberoꝝ siue ribes ⁊ citrāguloꝝ ⁊ siliū:⁊ in hyeme comedātur actu calide ꝯdite cu₃ saporibꝰ in q̄bꝰ sunt aromata sicut piꝑ.çinçiber.cinamomu₃ ⁊ sil̄iu₃. ¶ In vna mēsa nō comedatis multa ⁊ varia cibaria:s₃ sitis ꝯtētus vna manerie carniu₃ ⁊ ferculi.ꝙ si plures maneries comedatis ꝓponatis cibu₃ lubricatiuū:aut illū qui facilioris est digōnis:⁊ cu₃ estis sanus recedatis a mēsa cum reliquijs famis adhuc remanētibus:⁊ nō comedatis post cibum nisi primo bene digesto.

¶ Potus vester sit vinū clarū rubeu₃ medie vinositatis nō dulce:neq̄ acidū:s₃ hñs ꝓpriū vini saporē cum aliq̄li stipticitate ⁊ aromaticitate. In hyeme paꝝ vel q̄si. Et in estate tēpatū cū aq̄ clara clari fontis:aut cocta:aut sit vinū in estate magis pauciferū.⁊ q̄titas potꝰ d₃ eē cibo ꝓportionata:ita vt ꝑ illud nō natet cibus in stōcho:sed vt sufficiat cibus debite eliq̄ri:⁊ comedatis de pane anteq̄ potetis.ne vinū occurrat stōcho vacuo.⁊ melius est hūc potū ꝑmisceri in pluribus vicibus:⁊ paulatim bibere:in estate v̄o circa z3am horā cū iam cibus digestus est si superueniat sitis tolerat̄ potꝰ ex aq̄ clara carēte sapore ⁊ odore.⁊ ex bono fonte cū pauco aceti vel syrupi acetosi:⁊ sit quātitatis aque circa lib.5. Et debetis potare in estate frigidū:nō tñ extranei frigoris:⁊ in hyeme minus frigidū:nō tñ ita vt sit tepidū. Mustū v̄o ⁊ vina vehemēter potentia vel corrupta ⁊ acetosa vitetis:⁊ sil̄r aquas stagnales ⁊ puteales vel hñtes aliquē odorē vel saporē notabile₃:⁊ turbidas:⁊ meliores sunt ex fonte magno currente discooꝑto lōgo cursu suꝑ luto libero nō cenoso:⁊ sit cursus v̄sus oriēte₃ vel septētrionē. Scd̄o loco pluuiales bene colate in bonis cisternis ⁊ que sepe concutiātur.

¶ Sōnus vester incipiat post cenā salte₃ duabus horis.⁊ p̊ suꝑ dextro latere.⁊ post p̊m somnu₃ suꝑ sinistro:ꝓpe cōplemētu₃ digōnis iteꝝ suꝑ dextro.⁊ sit in camera bona:in hyeme calida. In estate declinātē ad frigidū parū vel tēperata. Et debēt ꝑtes suꝑiores eē eleuate ⁊ corpus bñ cooꝑtū plus q̄ in vigilia.⁊ sit somnus nō iterruptus quātu₃ est possibile:⁊ sufficiūt in die nāli dñationi vestre septe₃ hore vel paulo plus. Qr si istas cōpleatis de nocte est melius:si minus cōpleātur de mane ante tertias ⁊ ieiuno stomacho. Somnu₃ aūt diurnū post prādium vitetis quātu₃ est possibile:ꝙ si pur cogamini dormire sit lōge a cibo:bene eleuato capite.

¶ Et d₃ vestra dñatio ꝯsiderare nā₃ suā ⁊ ꝯsuetudinē in egōnibꝰ.ita ꝙ si semel aut bis in die soletis hr̄e bñficiu₃ vētris:aut semel in duobꝰ diebꝰ:⁊ ita hēatis ꝓportionabiliter q̄titati comestoꝝ bñ est. Si v̄o vēter sit magis strictus ꝯsueto:aut ꝯsuetudo trāseat 2m diem d₃ iuuari nā. Et in hyeme credo ꝙ sufficiat dñatiōi v̄re:aut in itroitu prādij sumere q̄tuor ficus siccas pingues mūdatas a cortice cu₃ vna nuce ante oēs alios cibos:aut si hoc nō sufficit cū illis ficubus.potestis sumere aliq̄d de folijs thimi siccis vel hyssopi. Et qñq̄ loco ficuu₃ sumere ferculū de blitis cū oleo ⁊ bñ salito ante alia cibaria:⁊ qñq̄ de caulibꝰ sumere p̊am decoctionē. ¶ Et si maior necessitas sit faciatis clistē ex succo blete ⁊.ʒ.5.mellis et vno vitello oui.⁊.ʒ.iij.olei.⁊.ʒ.i.salis. Et qñq̄ sufficiat vob comedē pisces salitos cu₃ sapore ēt salso:⁊ oliuas salitas ⁊ suꝑbibere aliq̄d vini dulcis:deinde sumere alia cibaria. ¶ Qr si pur necessitas cogat vti magis medicinalibꝰ sufficit deglutire q̄titatē auellane de optima terbētina ante cibu₃ aut q̄titatē nucis ex ista mixtura. ℞.medulle ficuu₃ siccaru₃ pinguiū.ʒ.x.medulle carthami.ʒ.i.ꝯficiant̄ simul cu₃ pistello in mortario. Fortiora istis nō attētant̄ rōnabiliter in dñatione vestra. ¶ Cauete tñ ne ꝑꝑ amorē socioꝝ aliqñ nimis comedatis:ꝙ si pur istud ꝯtingeret:sequēti die abstineatis a cibo.⁊ dormiatis multum:⁊ si nō potestis dormire comedatis radicē vna₃ çinçiberis.aut ʒ.ij.diatrionpipereon ⁊ suꝑbibatis.ʒ.ij.vini potētis veteris:⁊ ambuletis leuissimis passibus multo tꝑe ⁊ continuo:⁊ non comedatis nisi vsq₃ ad fortē famem.

¶ Oportet cauere a nimietate tristitie acidie.cogitatōis.odij.⁊ plurima ira. L₃ parū ire nō nocet ⁊ vtamini gaudio ⁊ ꝯuersatiō e cu₃ dilectis ⁊ habitatōe locoꝝ lucidoꝝ ornati aspectꝰ ⁊ locutione de rebꝰ delectabil̄r honestis.ꝙ si ꝯtingat ꝓpter vehemētē stimulu₃ ad venerea:aut nō bñ dormire:aut grauari corpus ⁊ impediri a debitis cogitationibꝰ.dico hic pro sanitate corporis eē vtēdum venereis moderate.s.quousq₃ corpus appareat leuius:⁊ cogitationes firmētur magis in bonis rebus. Sed si pro aīa macerādum eēt corpus fame.tristitia.vigilia.siti.ad extinguēdum illius v̄bi audaciam. Et hec de regimine.

¶ Reuerēdissime pater q̄r dñatio vestra vtitur bonis cibis multi sanguīs gñatiuis nō est sine rōne dictū ꝙ stāte etate iuuētutis.bonu₃ eēt circa mediū Aprilis vsq̄ ad p̊nm May facē vobis leuē flōmia₃ de basilica extrahēdo de mane paru₃ minus lib.5.sanguinis:⁊ facta hac flobothomia faciēdo hāc purgationē ꝓponēdo hūc syrupū. ℞.syrupi acetosi simplicis.ʒ.i.mellis rosati colati.ʒ.vi.aque feniculi ⁊ endiuie.āñ.ʒ.i.5.clarificet̄ ⁊ aromatiçet̄ cu₃ pauco cinamomo:⁊ est pro vna vice sumat̄ calidus in aurora de mane ieiuno stōcho:⁊ suꝑdormiatis. ¶ Sumpto syrupo sex vicibus capiatis hāc medicina₃ in forma pill'ata:q̄r scio potabiles medicinas dñationi v̄re abominabiles. ℞.pill'aꝝ aggregatiuaꝝ.℈.ij.agarici optimi albi ⁊ leuis.℈.i.salis gēme.grana.vi.reficiātur pill'e cum aqua feniculi ⁊ sumant̄ vna hora ante die₃ ⁊ suꝑdormiatis per horā.postea nō dormiatis vsq̄ ad cōplemētū operatiōis eaꝝ. Et q̄nque horis post assumptas pill'as bibatis ʒ.vi.aque calide cum.ʒ.i.çucchari rubei:⁊ post vnā horā prādeatis ⁊ caueatis illa die a frigore ⁊ seq̄nti nocte. Sequēti v̄o die in aurora capiatis optime tyriace.ʒ.i.5.cum

ʒ.i.boni vini septē horis ante prādiū ⁊ duabus horis ante prādium faciatis clistere lauatiuū ex aqua ordei ⁊.ʒ.i. çucchari rubei. Et similē purgationē faciatis circa principiū Octobris dimissa flobotbomia. Itē in tpibus frigidis oībus decē diebus de mane semel sumēdū esset a vobis mytridatū in pōdere.ʒ.ij.cum.ʒ.i.vini. Et in tpe estatis conuenit sepe vti de mane syrupo acetoso:⁊ ita in vespis. ¶ Et menti habeatis ꝙ maxime in estate ⁊ autūno caueatis a cibis grossis: ⁊ vinis grossis ⁊ dulcibus ⁊ ꝯfectionibus factis de melle:⁊ teneatis vētrē lubricū ⁊ melius est cū clisteri. ¶ Et ista puto cum auxilio summi dei dominationi vestre sufficere.

¶ De caloribus accidētibus in vere ⁊ de stipticitate ventris naturali. Consilium. II.

Dispositio huiꝰ viri qui annoꝝ est circa.lx.⁊ nāliter est sāguinee cōplonis:⁊ pro nunc abūdat satis multo flegmate:ꝑsertim in capite est duplex:cū in iuuētute solitus eēt pati calores circa tēpus veris qnque vel sex accessionibus:vel circa semel in annis duobꝰ:⁊ post illā etatē semel in anno:nūc ad id est ductꝰ vt bis in anno:⁊ qñꝙ ter incidat calores in vere ⁊ autūno. ¶ Scđa est:ꝙ ipse est stiptici vētris:ita vt duobus ⁊ tribus diebꝰ ⁊ aliqñ vsqꝫ ad decē maneat sine bñficio vētris:⁊ post emittat ballas duras ⁊ nigras.⁊ hec dispositio facit alterari stomachū eius ⁊ vomere cibū ⁊ multotiēs ꝑmixtū cū rebus adustis nigris.⁊ aliqñ dolet circa partes stomachi:⁊ putaꝛ ꝙ sit ex flegmatis descēdētis acuitate. ¶ Sꝫ qꝛ ꝑdictus nobilis vir eructuationes hꝫ sepe amaras.ideo visile est cōicari ab epate choleram ipsi stomacho.⁊ ꝙ epatis attractiua vtus fortificata calido sit cā magna ꝯstipatiōis vētris.lꝫ ēt ad hoc debilitas expulsiua intestinoꝝ adiuuet. ¶ Et qꝛ est vir prudētissimus ⁊ multaꝝ cogitationū ⁊ multi laboris corporei: ⁊ qui non curat qua hora faciat exercitiū putādum est:ꝙ post hyemalē repletiōem calor tpis ⁊ motus factus in hora nō debita sint cā caloris in quē incidit in vere vel estate vel autūno. ¶ Et ego ponā ꝯsiliū in regimine vite sue incipiēdo ꝑmo a regimine sex rerum nō nāliū.⁊ post dicā de aere.2° de motu ⁊ quiete ⁊c. Post hoc aūt dicā vsum rerum medicinaliū ꝑm ꝙ oportet ꝙ pro ꝯseruatione sue sanitatis ⁊ prohibitione morborum.

¶ Aer sue habitationis dꝫ esse tēperatꝰ:vicinus tñ ad aliqualē caliditatē ⁊ humiditatē tendēs:ita ꝙ sola camera in qua habitat tēpore hyemis veris ⁊ finis autūni sit in solari ⁊ nō in terra: ⁊ sup se habeat aliud solare spissum ⁊ solidū:ita ꝙ loca sint bñ clausa. ¶ Et bonū eēt hře fenestras ad oriētē quas in mane qñ sol lucet circa medias tertias faciet apiri:ita vt intret per fenestras per vnā horā.⁊ postea teneātur clause cum vitro aut pāno artato.⁊ habeaꝛ ignis in eisdē locis talis vt faciat cameram declinē ad caliditatē.⁊ sit ignis de lignis siccis:nō de carbonibus suffocatis.⁊ hoc est sibi multo sanius ꝙ͂ stare in stuffis: qꝛ aer stuffarū nō est euētatus sicut camera in qua est caminū:⁊ ꝑm declinationē ab intētione frigiditatis diminuaꝛ ignis ⁊ econtra augeaꝛ. Et si habitatio sua sit bene luminosa ⁊ bñ ꝓspecta a sole est multo melior.

¶ Tēpore aūt estatis eadē loco sunt ꝯueniētia.sꝫ ꝑmittaꝛ sol ingredi camerā diluculo circa mediā horā:⁊ post ꝓhibeaꝛ ⁊ apianꝛ alie fenestre si habet.s.ille que respiciūt septētrionē ⁊ asꝑgaꝛ in camera aqua frigida clara:⁊ asternātur folia salicis:⁊ vitis:⁊ pirorū:⁊ pomoꝝ:⁊ herbe:sicut violaria ⁊ lactuca ⁊ tpe rosarū alique rose possent ꝯsterni:lꝫ nō multe:⁊ habitatio eadē ꝯuenit in autūno in quo si fuerit calor vehemēs in meridie irroretur locus vt dictum est in estate ⁊ in fine eius vehemēte frigore incipiat ibi fieri ignis. Et si estas esset valde rabidi caloris habitet camerā terrenā habētē fenestras ad septētrionem ⁊ cooptam a meridie. In hoc aūt tēpore caueat sibi ne loca habitationis eius sint īfecta malo odore.vbi grā.latrinarum vel similiū regimine:⁊ hoc regimen aeris est diligēter ꝯsiderādum ⁊ prohibēdum est a vētis ⁊ a receptione radiorū lune ⁊ a statione sub malis arboribus:sicut nux ⁊ ficulnea.

¶ Quātum ad 2m modū:aliquo modo nō debet dimittē exercitiū:sed dꝫ exerceri exercitio ambulādi aut equitādi:ita tamē vt exercitiū non sit nimis forte sed duret vsꝙ ad principiū lassitudinis:⁊ postea statim quiescat: fiat aūt exercitiū in mane si pōt postꝙ͂ emisit supfluitates vētris:⁊ anteꝙ͂ cibeꝛ: ⁊ in sero postꝙ͂ senserit cibum descēdisse a stōcho. Cū aūt cibatus est:aut quiescat:aut leuiter ambulet cum delectatiōe ⁊ cum amicis.⁊ caueat pro tūc ab omni forti labore ⁊ motu tā corporis ꝙ͂ aīe. ¶ Caueat etiā exercitia in qbus opꝫ tenē caput decline: ⁊ ꝑcipue post cibū. ¶ Cum aūt tēpus esset turbulētū:ita vt foris egredi nō possit fiat exercitiū in domo:aut loco exercitij faciat sibi fieri fricatōes ad crura ⁊ coxas ⁊ spatulas quousqꝫ incipiant carnes rubefieri. ¶ In balneo autem sudari ⁊ lauari si est cō suetus cōfert semel in septimana:aut bis ieiuno stomacho.

¶ Quātū ad 3m de cibis videꝛ mihi ꝯsiderata ꝯsuetudine ꝙ sufficit sibi comedē bis in die:⁊ cibi debēt eē nō viscosi ⁊ frigidi ex qbus gñetur flegma:sicut pisces magni aut grossi:aut ex qbus gñentur melēa:sicut carnes veteres ⁊ salite. Nec debēt esse vehemēter calidi ꝯsumptiui nisi adhibeātur loco medicine vt dicam infra:sed debēt esse calidi ⁊ humidi multi ⁊ boni nutrimenti ⁊ facilis digestionis:vt ḡ distinguamus loquamur seriatim ꝑmonēdo ꝙ nō opꝫ comedē ante famē:neꝙ in quātitate grauāte stōchū:sed dꝫ recedē a mēsa cū reliquijs famis:⁊ caueat quātū pōt ne in eadē cibatione comedat cibos multe varietatis:⁊ precipue qñ ex eis aliq sunt corruptibiles sicut pisces ⁊ lac qui simul se corrūpunt. ¶ Incipiemus ergo a pane.panis eius dꝫ esse de optimo frumento anni sui:bñ fermētatus:bñ pistus:⁊ bñ coctus in furno:⁊ melius eēt ꝙ eēt ꝑmixtus aliquo minuto furfure.s.quarta pte:⁊ dꝫ esse cōueniēter salitus:⁊ nō comedaꝛ calidus sicut a furno deferꝛ:sed expectāde sup eo saltē septē hore: ⁊ nō comedaꝛ post tertiū diem:⁊ remoueatur cortex durus exterior vberādo cum cultello:panē aūt deficiētē in coctura:aut fermēto:aut de granis alijs a tritico ⁊ nimis durū dimittat:⁊ panē subcinericiū ⁊ placētas que fiunt caseate dꝫ dimittē:sed panē biscoctū factum ex pane supradicti modi in quo essent aliqua grana anisorū ⁊ decima pars de çucchero posset sumere infusū vino aromatico:qñꝙ ad excitādum appetitū. ¶ Carnes quas laudarem sint a principio veris vsꝙ ad totum mēsem May sicut capretoꝝ.secūdo loco carnes vituloꝝ lactētiū ⁊ paruoꝝ.tertio loco carnes arietū ⁊ castratoꝝ annualiū mōtanoꝝ:⁊ quādo nō habet laborare meliores sunt carnes ꝑdicū caponū iuuenū pullaꝝ nōdū ouificātiū quisqllarum.fasianoꝝ valde iuuenū turturū iuuenū ⁊ colūborū volare incipiētiū:⁊ omnes ille sint carnes nō vehemēter macre:nec impinguate supflue:nec nutrite in loco ꝯstricto:sed libere.carnes aūt porcoꝝ ⁊ oues veteres ⁊ agnorū ⁊ syluestres ⁊ auium aquaticaꝝ:sicut mergonū ⁊ anserū ⁊ anatū oēs dꝫ dimittē. Pōt tamē vti carne caprioli iuuenis ⁊ lepusculi:sed raro.⁊ cōueniūt ei parue auicule in tēpore autūni degētes rubis:⁊ tolerantur oībus cōpēsatis carnes porci syluestris qui nōdum trāsierit mē/

sem

sem octauū: ⁊ melioꝛ pars aīalium est pars anterioꝛ: ⁊ in illa est pars melioꝛ dextra: ⁊ vitētur capita ⁊ colla ⁊ interioꝛa. pedē aūt ⁊ rostruꝫ poꝛci domestici annualis vel parum iunioꝛis pōt capi cum pauco aceto ⁊ pipe. Lac si est ei ꝯsuetudo est cibus ꝯueniēs etati sue. ꝑsertim si cōpꝛehēdat post eius assumptionē ꝙ non sentit in ventre nec in epate ꝟsus partē dextraꝫ tensionē vel doloꝛē: ⁊ dꝫ esse lac capꝛe pascentis herbas mediocris sapoꝛis: ⁊ meliꝰ est calidū sicut ab vbere mulgeť sumptū in potu vel cuꝫ pane: ponēdo in eo paruꝫ mellis ⁊ salis. ¶ Caseum aūt bonuꝫ est dimittē: ⁊ minus malus est recētioꝛ ⁊ suauis gustus ⁊ boni odoꝛis: sanguinem ꝟo nullo modo comedat neqꝫ supfluaꝫ pinguedinē: sed vitellis ouoꝝ gallinaꝝ recētiū pōt vti ⁊ dꝫ. qm̄ sunt cibus ei valde ꝯueniēs: p̄sertim si oua sint cocta: ita vt sint trementia in coꝛtice suo: aut si conquasseť cum oleo oliuaꝝ dulci ⁊ pauco aceto ⁊ coquanť: ita vt sint tenella: vel 3° si distēperētur cum bꝛodio bonaꝝ carniuꝫ vel cum aqua vt fiat inde ferculum. Sed oua dura qūocūqꝫ coquanť ⁊ ꝑparata cum caseo ⁊ oua nō recētia ⁊ ea que non sunt gallinaꝝ: siue sint anserū: siue anatū sunt dimittēda: ⁊ albumē est fugiēdū. ¶ Pisces qui sunt ei melioꝛes sunt illi qui habēt squamas ⁊ nō sunt valde magni ⁊ nascunť in aqs currētibus hn̄tibus bonū fundū ⁊ nō fetidū: aut qui nascunť in mari libero ⁊ sūt boni odoꝛis ⁊ delectabilis sapoꝛis: sicut timelli trute agones carpiones strigij psici salmoꝛles cauedani vel siles foꝛtassis in illa p̄ria: ⁊ de mari sicut cepbali rubei tele aranee aurate passeres salite sardones menule cerui sgombꝛi spimuli: ⁊ siles. Sed anguille lāpꝛede tēcbe carpani trusi murene palamite timy sturiones polipi: ⁊ siles sunt fugiēdi: qꝛ deficiūt a ꝯditionibꝰ supꝛadictis. ¶ De granis ⁊ leguminibus pōt sumere in ferculis suis: ⁊ aliter nō toleranť far ⁊ oꝛdeum fractū ⁊ miliū excoꝛticatū ⁊ rigum coctū cuꝫ pingui bꝛodio bonaꝝ carnium supꝛadictaꝝ ⁊ aqua decoctionis cicerū alboꝝ ⁊ rubeoꝝ ⁊ tolerenť robilie. sꝫ fabe ⁊ faseoli ⁊ legumina alia dimittātur. ⁊ silr frumētuꝫ coctū ⁊ victualia de pasta sicut pastilli ⁊ lagane ⁊ artoclee. ¶ De herbis conuenit ei vti in p̄ncipio mēse bleta ⁊ apio coctis cum pauca quātitate poꝛroꝝ. ⁊ cōdianť cuꝫ sale ⁊ oleo vel bꝛodio pingui ex carnibus supius dictis: ⁊ sumanť in p̄ncipio prandij ⁊ alia que dicā infra cum loquar de inanitione ⁊ repletione. Et si nō bn̄ doꝛmit cōuenit ei sumere in sero ferculuꝫ de lactucis coctis cum bꝛodio carniū vel in aqua ⁊ cōditis cum cinnamomo ⁊ pipe. ⁊ si delectet eum herbas comedere pōt petrosiliū feniculū ⁊ boꝛaginē buglossam ⁊ mellissam cerfoliū ⁊ anbetū: ⁊ in estate ēt endiuiā: ⁊ pōt vti maioꝛana serpillo ⁊ hyssopo. thimus ꝟo siccus ⁊ non sicus ꝯuenit ⁊ omni modo: ⁊ p̄cipue si vtať vt dicā infra de eūone: sed reliquas herbas dimittat. ¶ De radicibꝰ in hyeme tolerātur rape ⁊ napones qn̄ coquunť cuꝫ bonis carnibꝰ: ⁊ cōdiunť cum aromatibus. ⁊ radices petrosilij coctis cum carnibus reddūt bꝛodium ꝯueniēs. ⁊ pōt vti aliquātuꝫ de pastinacha alba ⁊ rubea: sed dꝫ dimittē allia ⁊ cepe ⁊ raffanellos: ⁊ radicibus enule in hyeme potest vti potius loco medicine ꝙ̄ loco cibi. ¶ De fructibꝰ ꝯueniētia sibi sunt ficus mature in pꝛincipio prādij: et si nō habet eas recētes sumat eas siccas coctas cum melle ⁊ aqua. ⁊ hoc in tpe frigido vsqꝫ ad sex pꝛo vice in pꝛincipio cibi maxime ꝓ mollificādo vētreꝫ: ⁊ vue bn̄ mature dulces ꝯueniūt etiam in pꝛincipio mēse recētes ⁊ passule dulces sine armillis. Et in estate ⁊ in autūno pꝛuna bene matura cum coꝛtice sua comesta per mediā hoꝛā ante prādiuꝫ supbibēdo tres. ℥. vini dulcis: ⁊ hoc maxime pꝛo mollificādo vētrē. De cerasis pōt ante prādiuꝫ sumere: sed pira ⁊ poma ⁊ nespilla ⁊ soꝛba ⁊ coꝛna melius est dimittere. ⁊ silr citonia ⁊ granata: nisi foꝛtassis loco medicine: vt dicam. Melones ante cibū sunt tolerabiles: citrulli cucumeres melōgi dimittātur oīno: castanee vitētur: amigdō. cum çuccharo ⁊ auellane assate cuꝫ pipe ⁊ nuces cum ficubus sic comeste ⁊ dactyli dulces ⁊ grana pini cōfecta cum çuccharo oīa ꝯueniūt. Reliquos fructus melius est dimittē: fungos ⁊ tubera vitet omnino: sparagos pōt comedere: sed nō excedat in quātitate: sed comedat cum pipe. ¶ Cappares autēꝫ saliti ⁊ conditi cum pauco aceto ⁊ oleo ⁊ cinnamomo sunt cōueniētes. ¶ Anisum ⁊ feniculus ⁊ cinnamomū ⁊ piper gariofili macis çinçib. ⁊ galanga quando sumuntur in quantitate que nō multuꝫ calefaciat: sed mediocriter: ⁊ in tempoꝛibus frigidis multum conueniunt.

¶ Preparatio carnium si sint grosse melioꝛ est elixatura ⁊ in hyeme tādiu sint moꝛtue ꝙ fiant tenere. Sed pulle ⁊ quisquelle ⁊ aues parue ⁊ iuuenes comeduńť cōueniēter assate. ¶ Preparatio ꝟo pastilloꝛum ⁊ carnium que suffocantur: et decoctio in furno non sunt laudabiles.

¶ Preparatio piscium melioꝛ est ꝙ coquantur in aqua ⁊ aceto ⁊ sale: aut assentur super pꝛunis.

¶ Potus melioꝛ est vinuꝫ rubeum vetus: nouum aūt vinum est ei malū. ⁊ ideo opoꝛtet ꝙ omni anno habeat de veteri vsqꝫ ad pꝛincipiū Martij. ita ꝙ noua sint clarificata. ⁊ si in hyeme haberet mulsum. i. vinū ꝯfusum cum melle ⁊ paucis aromatibus eēt potus aptius ad cōfoꝛtationem stomachi sui ⁊ ad vite pꝛolōgationē cum vigoꝛe coꝛpoꝛis ⁊ animi. ⁊ in potu nō nimium abūdet: ⁊ non faciat natare cibū in stomacho. Si ꝟo in sero quādo vadit doꝛmituꝫ sitiret cum cōpꝛehēdit bibisse sufficiēter in cena lauet sibi os ⁊ gargariçeť ⁊ blādiatur siti sue: ⁊ cogeť doꝛmire. Si ꝟo non sufficiēter biberit: aut sitit vehemēter. tunc bibat ⁊ postea doꝛmiat.

¶ Quātum ad 4.m de somno bonuꝫ est ꝙ vadat doꝛmitū vna vel duabus hoꝛis post cenā. ⁊ pꝛimo sup latere dextro ⁊ post pꝛimum somnū voluat se sup latere sinistro ⁊ pꝛope mane redeat sup dextro: ⁊ si est cōsuetus doꝛmire cum ventre inferius posito: p̄cipue sup aliquo puluinari est valde vtile: ⁊ doꝛmiat capite bn̄ eleuato: coꝛpoꝛe bn̄ coopto in loco obscuro tamē supius oꝛdinato: ⁊ in tātuꝫ ꝙ somnus sit cōtinuus ⁊ nō interduꝫ ⁊ ꝓfundus. ⁊ quātitas eius sit circa septē hoꝛas: ⁊ sit in nocte nō in die nisi foꝛte nō doꝛmisset in nocte: ⁊ tūc melius est doꝛmisse ante tertias in mane. ¶ Sōnum aūt meridianū si est ei cōsuetus in totum dimittere vel saltem nō incipiat ad minus trāsactis duabus hoꝛis post cibum: ⁊ doꝛmiat quasi sedendo: neqꝫ doꝛmiat in loco frigido vel mali aeris: aut sub radijs solis vel lune.

¶ Quātuꝫ ad 5m nō debet ita se implere cibo vel potu vt stomachus graueť. ¶ Debet scdo studere vt saltēꝫ duobus diebus semel habeat bn̄ficium vētris: ⁊ quia nā nō respōdet ei opoꝛtet ipsum vti adiutoꝛijs quoꝝ ponā plures gradus: incipiēdo a leuioꝛibus ad hoc vt si sufficiunt leuia nō vtatur foꝛtioꝛibus vel rarius illis vtať: ⁊ ponaꝫ in quolibet gradu plura: vt nō ita fiat ꝯsuetus vni ꝙ inde nā nō patiatur. ¶ Pꝛimum ergo ⁊ facillimū est assumere in pꝛincipio prādij ferculuꝫ de bletis ⁊ apio ⁊ capitis poꝛroꝛuꝫ cōditis cum oleo ⁊ sale: aut cum pingui bꝛodio carnium: vt supꝛa dicitur ꝟm fere cōsimilis virtutis eēt comedē sex ficus siccas coctas in lib. i. aque cum. ℥. i. mellis dispumati vsqꝫ ad ꝯsūmationē medietatis aque: ⁊ postea statim bibere p̄dictam aquā in introituꝫ mēse: ⁊ hoc maxime ꝯuenit in tēpoꝛe frigido. ¶ In tēpoꝛe aūt calido cōuenit potare ante prādium. iij. ℥. syrupi rosati.

ant.ʒ.iiij.syrupi violati facti ſm modum quem ſtatim di cam.ꝛ fit hoc modo.℞.roſaruꝫ rubearū cōpletaruꝫ lib. v.ꝛ ſumantur tm̄ folia exungulata:ita ꝙ vnguibus non cum cultello abſcindat̄ a folio rubeo pars extrema ſua tendēs ad albedinē:ꝛ infundātur dicta folia in aqua que ſit lib.xv.ꝛ ſit calida ꝛ ꝑmittāt ſtare vna die: deinde extrahātur roſe ꝛ exprimātur ꝛ ponātur in eadē aqua alie qnque lib.roſarū cōpletarum ꝛ exungulatarū modo pre dicto teneantur ibi per diem ſilr̄:deinde extrahātur ꝛ exprimātur ꝑmo:ꝛ ſilr̄ fiat tertia vice.ꝛ poſtea in predicta aqua ponantur qnque lib.çucchari ꝛ ponat̄ in vaſe vitreato magno ſtricti orificij capiētis lib.xxv.ꝛ ſupponatur lib.i.olei oliuarū dulcium vt nō ꝑmittat aquā tāgi ab aere ꝛ cooperiatur orificium vaſis cum pāno cerato duplicato ꝛ pergameno ꝛ alijs modis:ita vt nullo modo expiret:exponat quoqꝫ ſoli.xl.diebus omni die per horā cum dimidia.ꝛ de iſto ſyrupo ſumant̄.iij.ʒ.pro vice ſine alio addito:ꝛ in introitu mēſe.ſimili autē modo fit ſyrupus violatus:niſi ꝙ nō oportet ponere ad ſolem ꝛ cō ſeruent̄ ambo poſtea in loco frigido recēti:ꝛ iſta ſunt in primo gradu facilitatis partim pro hyeme ꝛ ꝑtim pro eſtate. ¶ In ſecūdo gradu eſt primo facere hūc electuariuꝫ. ℞.thimi lib.ij.infundātur in aqua ꝛ aceto per horā: deinde extrahatur ꝛ exiccetur ꝛ paſſularū ſine arillis.ʒ.ij.ꝛ baurach.ʒ.iij.ꝛ mellis diſpumati lib.vi.ꝛ confice ad modū electuarij:de quo ſumat̄ ante prādiuꝫ per horā.ʒ.ſ.et plus ꝛ minus ſm ꝙ opatur:ꝛ eſt bonū in tēporibus frigidis:ꝛ laxat vētrem ꝛ mūdificat pectus ꝛ pulmoneꝫ ꝛ cerebrū ꝛ neruos ꝛ cōfortat eos ꝛ viſiuam virtutē ꝛ vigorat appetitū ꝛ digeſtionē:ꝛ cōfert maxime ſenibus in tēpore frigido:ꝛ iſtā herbam vt puto opꝫ hr̄e a Uenetijs. ¶ Secūdum fere eiuſdē vigoris.℞.hyſſopi ſicci lib.ij. māne electe ꝛ diſſolute in decoctione paſſularum ꝛ colate.ʒ.iij.cordumeni.ʒ.ij.piſtentur piſtanda ꝛ miſceātur ꝛ bulliāt ſimul quouſqꝫ habeat formaꝫ electuarij:ꝛ valet quaſi ſicut precedēs in ea quātitate ꝛ hora. ¶ Tertium ℞.extremitatum volubilis magne que habet flores ad modum campane albe:ꝛ inuoluitur iuxta arbores circa quas naſcit̄ ꝛ coquat̄ cum brodio bonarū carniū:aut cū aqua oleo ꝛ ſale quādo non comedūtur carnes:ꝛ comedatur hoc ferculū ante alios cibos. ¶ Ad ideꝫ valet ferculum de mercuriali recēti in predicta quātitate: ꝛ quia habet aliquam amaritudinē iungantur cum ea alie herbe odorifere:ſicut mētha maiorana ꝛ ſimilia. ¶ Quartu.m eſt recipe quātitatem brodij carniū de qua vult facere ferculū ſuum ſiue ſint pulli ſiue aliarū carniuꝫ ꝛ ponere in alio lebetillo ad partē:ꝛ ibi facere bullire.ʒ.i.māne electe vel parum minus ligate in pāno.ꝛ poſtea bene exprimat̄:ita ꝙ māna egrediat̄ a pāno ꝛ remaneant ſcoſe in pāno ꝛ in illo brodio fiat ſuum ferculū:ꝛ ſit primuꝫ qḋ comedat̄. ¶ In tertio ordine eſt polipodiuꝫ:ꝛ ſumatur de radice ipſius polipodij abraſa circiter.ʒ.ij.et bulliat in quātitate brodij galline pinguis que ſufficit ad faciēdum ferculū ꝛ comedatur ferculuꝫ in quo ponantur aromata ſicut cinnamomū ꝛ çinçiber.ꝛ ſilr̄ poteſt fieri cum brodio carnium vel caponis. ¶ Secūduꝫ fere ſimilis virtutis eſt in mane deglutire quātitatē vniꝰ auellane vel duarum de terbētina ꝛ deglutitur in re ſimili illi in qua fit euchariſtia. ¶ Tertium quaſi ſimilis virtutis.℞.medulle carthami.ʒ.iiij.medulle ficuum ſiccarū pinguiuꝫ lib.i.piſtētur ſimul:ꝛ de illa cōpoſitione comedatur in introitu prādij circa.ʒ.i.ꝛ nō miremini ſi in hac re multū me extēdidi: qꝛ in ea pendet cōſeruatio ꝑdicti dn̄i:ꝛ eſt neceſſarium ꝑmutare iſta remedia ne nā aſſueſcat vni qn̄ vtit̄ iſtis remedijs:ꝛ vēter non rn̄det in duobus diebus ſaltē ſemel faciat cliſtere ꝛ eſt optimuꝫ:accipiat cliſtere ex lib.i.olei oliuaꝝ puraruꝫ abſqꝫ alio adiūcto. ¶ Itē valet cliſtere ex pinguiſſimo brodio caponis vel galline cum ſale ꝛ duobus vitellis oui ꝛ.ʒ.i.mellis:ꝛ ſit quātitas brodij circa.i.lib.ꝛ.ſ.vſqꝫ ad duas.

¶ Caueat ſibi pro ſexto principali ab exceſſu ire ꝛ cogitationis ꝛ triſtitie ꝛ timoris ꝛ ſimiliū anime paſſionū:ꝛ caueat omnino quātum pōt a venereis.ꝛ vtatur gaudio tēperato cōuerſando cum ꝑſonis dilectis in locis pulchris ꝛ amenis cum ſonis muſicalibus delectabilibus ꝛ ſuauibus. Hec ſufficiant de regimine.

Et ante oīa mihi videt̄ ꝙ ſit bonum ſemel in mēſe duobus diebus ꝯtinuis facere vomituꝫ:nō obſeruādo tamē certum numerū dieruꝫ mēſis ꝛ tenēdo modū in vomitibus quē ſtatim dicam. ¶ Primo in mane quo debet vomere comedat carnes diuerſoꝝ modoruꝫ pingues:tamē boni nutrimēti ſicut pulloꝝ caponum ꝛ aliaruꝫ ſupradictarū valde pinguiūꝫ:ꝛ fercula pinguia bene ſalita aliquid habētia de pipere ꝛ bibat vinuꝫ dulce abūdanter:ꝛ poſtea aſcēdat ꝛ deſcēdat per ſcalas ꝛ cōmoueat ſe.deīde faſciet ſibi vētrē a pectine vſqꝫ ad vmbilicum ſatis ſtricte cum faſcia lata de pāno lineo.deinde ſuperponat oculis duos manipulos coti ꝛ faſciet oculos.poſtea ponat pēnam intinctā oleo in gutture ſuo totiens:vt vomat cibum quē recipit. Et fortaſſe ad vomēdum eſt ſibi neceſſariuꝫ poſt cibum quādo vult incipere vomere bibere.ʒ.ij.oxymellis cuꝫ decoctione raffani diſtēperati:ꝛ poſtea imponere pēnam totiēs vt exqſite vomat cibum aſſumptuꝫ.Et ſimiliter faciat ſecūda die.facto auteꝫ vomitu in vtroqꝫ die lauet ſtatim faciē ſuam cum aqua: ꝛ in aqua ponatur decima pars de aceto ꝛ ſit frigida.ꝛ bibat vnum granuꝫ maſticis cum.ʒ.i.ſyrupi facti de ſucco pomoꝝ redolētium:ꝛ ingrediatur balneum ꝛ lauet ſe velociter ꝛ abſtergat ꝛ inungat ſtomachū cum oleo maſticino calido: ꝛ non comedat poſtea niſi fames ſit fortis:ꝛ tūc comedat pullos ꝛ auiculas ꝛ carnes tenellas preparatas cum cōdimētis ſaporiferis ſibi delectabilibus.ſibi auteꝫ maxime cōuenit iſte vomitus ad cōſeruādum ſanitatem in tēporibus nō multuꝫ frigidis.Et ſi poteſt hoc fieri nō negligatur.quoniā in eo eſt maxima pars conſeruationis ſue ſanitatis.

¶ In principio Martij omni anno faciat purgationē recipiēdo primo hūc ſyrupū ſex vicibus.℞.ſyrupi de calamēto oxymellis cōpoſiti:mellis roſati colati.aā.ʒ.iiij. decoctionis aniſoꝝ feniculi paſſulaꝝ ligritie.lib.ij.ꝛ cuꝫ iſta decoctione diuiſa in ſex partes diſtēperet̄ etiaꝫ ſyrupus ꝑdictus:qui diuidat̄ in ſex vicibus:ꝛ ſumat̄ calidus in aurora. ¶ Poſtqꝫ aūt ſumpſerit ſyrupuꝫ ſex vicibus. ſumat ſequēti die duabus horis ante dieꝫ hāc medicinā. ℞.māne electe.ʒ.ij.reūbarbari optimi:turbith.aā.℈.ij. ſpice:çinçib.℈.i.diſtēperētur cum aqua apij:ꝛ endiuie:ꝛ bibat̄ calida:ꝛ ſup comedat paruꝫ qd de piro vel de aliare ꝓhibēte abominationē.ꝛ bn̄ lauet os ſuum ꝛ bibat.ʒ. ſ.vini albi odoriferi:poſtea dormiat ſup latere dextro ſi poteſt ſaltem per vnam horā: ꝛ incipiēte medicina oparinō amplius dormiat:imo ſurgat ꝛ ſtet in camera clauſa cuꝫ pauco lumine:ꝛ non comedat niſi trāſactis ſex horis poſt medicinā aſſumptam:ꝛ tunc comedat leuiter de bonis carnibꝰ ꝛ per horā ante cibū.ʒ.v.aque calide cum ʒ.i.çucchari albi. ¶ Silem purgationē faciat in medio Septēbris:oꝫ aūt attēdere ad mūdificationē capitis in mane anteqꝫ faciat exercitiū:ꝑcipue maſticādo mediuꝫ coclear maſticis per horam ſpuēdo illud qḋ ad os venit de humiditate:aut trahēdo per nares aquam maiorane duabꝰ vel tribus vicibus:aut lauādo ſibi os ꝛ gargariçā

do de

do de aq̃a vite optime facta: distillata tribus vicibus.
¶ In lauacris aũt in q̄b⁹ lauaṫ caput ponat pro vna vi-
ce.ʒ.ij.foliorꝝ sene ad bulliendũ parꝝ: foliorꝝ lauri.M.i.
¶ Et pro ꝯfortatione stomachi sui vtatur omni tempore
excepta estate in mane.ʒ.ij.istius cōfectionis. ℞. specie-
rum diambre: specierũ aromatici gariofilati.añ.ʒ.ij.spe-
cierũ triasandali.ʒ.i.çucchari.℥.v.fiat confectio in mor-
sellis: de qua sumat.℥.ß.pro vice. ¶ In tempore autem
estatis potest facere econtra. ℞.triasandalorum.℥.ij.spe-
cierum aromatici gariofilati ⁊ diambre.añ.℥.ß. çucchari
lib.ij. ⁊ fiat confectio. ¶ In fine autem mense tam de
mane q̃ꝫ de sero confert ei ista confectio. ℞.granorum
pini maiorum mundatorꝝ.℥.iiij. amigdalarum dulcium
mundatarum.℥.ij.macis cinamomi.añ.℥.ß.çucchari lib.
ij.incidantur species minutim ⁊ amigdala ⁊ grana pini
teneantur integra: ⁊ fiat confectio in morsellis: de qua su-
matur in fine cibi circa.℥.i. ¶ Confert etiaꝫ ei tenere po-
mum ligatũ in syndone ad odorãdum precipue tempo-
ribus frigidis hoc modo factum. ℞.storacis calamite.ʒ.
x.olibani masticis.añ.ʒ.vi.sandarace tantũdeꝫ costi spi-
ce.añ.ʒ.iij.ambre.ʒ.ij.ligni aloes.℥.ß.musci.ʒ.i. pistentur
pistanda. ⁊ dissoluatur ambra ⁊ muscus leuiter in pauco
vino: ⁊ conficiatur pomũ cum aqua maiorane in qua sit
dissolutum parꝝ musci ⁊ ambre.
¶ Si autem contigerit ꝙ calores superuenerint oportet
statim aduocare medicum: ⁊ euꝫ premonere ꝙ incipiat
curam cito ⁊ diligenter habendo consideratione de vir-
tute propter etatem: ⁊ conseruatiõe stomachi cũ vnctio-
ne ex oleo masticino: ⁊ de spica ⁊ frequẽtatione clisterio-
rum omni die in hora quiescendi: ⁊ cauendo sibi a labo-
ribus: ꝙ si necessaria videatur euacuatio faciat eaꝫ cito
anteq̃ꝫ virtus deficiat non trãscendendo in solutiuo suo
virtutem agarici aut turbith vel reubarbari: cum mãna
autem pulpa cassie ꝭm exigentiam humoris peccantis:
quia ista febris potest esse variorum modorum. non me
extendo vlterius ad particularia. ¶ Bonum est autem
vt in sanitate vtatur aromatibus factis ex cinamomo ⁊
pauco pipere: ⁊ consideret ꝙ mel est de melioribus reb⁹
ad comedendum cum suis cibis siue admiscendum cuꝫ
suis potibus. nam calefaciet euꝫ moderate ⁊ conuerte-
tur in sanguinem bonum: ⁊ puto ꝙ vsus stellarie facte
cum melle ⁊ bono vino ⁊ pauco cinamomo erit conue-
niens pro conseruando eum in robore suo: vt dixi supe-
rius in capitulo de potu. ¶ Item vsus çinçiberi conditi
⁊ diambre ⁊ diatrionpipereon qδcũq̃ꝫ fuerit per se cõue-
nit: quãdo nõ sumaṫ in multa quãtitate.
¶ Et ista videntur mihi pro nunc sufficere pro conserua-
tione ⁊ preseruatione huius nobilis viri cum auxilio al-
tissimi: saluo ꝙ in tempore eructuatiõis amare mihi vi-
detur ꝙ debeat vomere bibendo.℥.iij.oxymellis simpli-
cis: ⁊ faciat clistere mõ sibi dicto prius: ⁊ post cibos suos
sumat diacitoniten factum cum çucchario albo: sumen-
do de eo.℥.ß. ¶ Aut accipiat.℥.ß. huius confectionis. ℞.
sandalorꝝ rubeorꝝ ⁊ alborũ.añ.ʒ.i.ß. spodij berberis: se-
minis portulace: seminis lactuce: rosarꝝ: succi liquiritie: se-
minis nenufaris: siue florũ eius.añ.ʒ.i.⁊.℈.ij.pistentur
pistanda ⁊ accipiaṫ çucchari lib.i.ß.aque rosate: vini cito
niorum: vini granatorꝝ mulsorꝝ.añ.lib.ß. bulliant simul
semper agitando cum spatula quousq̃ꝫ çuccharũ habeat
debitã spissitudinem: ⁊ tunc mittaṫ puluis dictarꝝ rerũ
⁊ bñ misceatur: ⁊ fiat confectio in rotulis vel in morsel-
lis. ¶ Iteꝫ inungatur stomachus eius quãdo sentit pas-
sionem isto vnguento bene calido: quãdo inungitur ⁊ ie-
iuno stomacho. ℞.olei masticini: olei de citonijs: olei ro.
añ.℥.ij.balaustiarum sumach berberorꝝ ro. albarũ myr-
tillorũ.añ.ʒ.i.ß.aque roſ.℥.iiij. vini citoniorꝝ muçorum
℥.x.bulliant omnia simul sepe agitando cũ spatula vsq̃ꝫ
ad consumptionem vini ⁊ aque remaneant cuꝫ oleo: po-
stea colentur ⁊ in oleo addatur laudani.℥.i.gallie musca-
te descriptione Nicolai.ʒ.ij.musci ambre. añ.grana.vi.
cere.℥.i. ⁊ fac vnguentum pro stomacho. ¶ Iteꝫ ante ci-
bum faciat talem fomentationẽ ad stomachum si predi-
cta non sufficiunt. ℞.vini rubei stiptici lib.xi. vini mal-
uatici lib.ß.rosarum albarũ balaustiarum sumach myr-
tillorum. añ.℥.ij.squinanti cappari absinthij calami aro-
matici.añ.℥.ß.corticis citri.℥.i.bulliant omnia simul per
quartam partem hore: ⁊ postea infundatur spongia lata
vno palmo in dicto vino calido: ⁊ exprimatur inter duo
incisoria de ligno: ita vt non remaneat in spõgia: nisi q̃si
fumus: ⁊ calida superponatur stomacho modo predicto
vsq̃ꝫ ad quatuor vices in mane: postea inungaṫ cum pre-
dicto vnguento calido.

¶ De alopicia vel casu pilorꝝ. Consilium. III.

DIspositio qua oportet p̄sens facere
cõsiliũ est casus capillorꝝ
capitis nõ per totũ: sed in quibusdaꝫ ꝑtibus
capitis: ⁊ in quo casu per medicinas ꝓuisuꝫ
est de ortu pilorꝝ: sꝫ postea ex leui vsu vene-
reorꝝ iterum cadunt. Et propterea putant aliqui ꝙ sit ꝓꝑ
defectũ humiditatis: sicut accidit ptisicis in fine. Sed
nullo modo est hoc putãdũ: quoniã talis casus nõ facit
hoc modo maculas in cute: sicut sunt in isto. Et quia vir-
tutes omnes in isto viro nõ sunt defecte nec alie natura-
les nec animales: ideo putãdũ est ꝙ sit modus alopicie.
Nam mihi dicíṫ ꝙ est sine excoriatione: ⁊ sine pustulis
circa locũ: ⁊ cũ renati sunt pili cum debilibus radicibus:
q̃r vsus venereorꝝ remouet vaporẽ corruptũ ad cutim
accidit iterũ corrosio in radicibus pilorꝝ: ⁊ destruiṫ hu-
miditas per quã adherent pili ⁊ renouatur casus pilorũ.
¶ Et carũ esset mihi ꝙ is qui narrauit casum dicere sci-
uisset signa peccãtis humoris an sit sanguis corrupt⁹ vel
cholera vel flegma vel melancholia que sumunṫ a colo-
re cutis quãdo abradiṫ vel fricatur. Sed dominans hu-
mor ꝭm ꝯsuetudineꝫ in hoc corpore est cholera ⁊ melan-
cholia: ⁊ q̃r ipse multis cogitationib⁹ est occupatus ⁊ pas-
sionibus multotiens puto potius peccantẽ humoreꝫ esse
melancholicũ alicui ꝑti cholere aduste admixtũ. ¶ Et
ideo ponã primo cõsiliũ super hoc fundamẽto nõ mul-
tiplicãdo verba oĩbus nota. deinde ponã remedia q̄bus
vtendũ est si alia esset materia qδ bene cõprehendi põt
a p̄nti medico per ꝓpria signa.

Cura autem ista constat in sex rebus: quarũ prima
est debitum regimen in sex rebus nõ naturali-
bus. Secũda ponit regimen in digestione materie. Ter-
tia in euacuatione vniuersali totius corporis ⁊ capitis.
Quarta in resolutione materiei acute que est mala: ⁊ ibi
mansiua per localia remedia. Quinta in generatione pi-
lorum. Sexta in conseruatione pilorum qui generantur
⁊ cutis ad ipsos retinendos.
¶ Prima res completur cuꝫ administratione aeris tem-
perati: ad caliditatem tamen ⁊ humiditatem decliuis ⁊
preparetur in hyeme artificialiter cuꝫ igne ⁊ vaporibus
aquarum habẽtium aliquid boni odoris sicut corticum
pomorꝝ vel corticũ citri: ⁊ silium nõ excessiue calidorꝝ: ⁊
postq̃ꝫ erit purgatus ꝯuenit vsus balnei omni die ieiuno
stomacho. ¶ Et portare in capite pileũ de pelle tangẽ-
te cutim capitis: taꝫ de die q̃ꝫ de nocte nõ mediãte pãno
lineo: ⁊ sit pellis illa bñ excussa a multitio ⁊ cauere a for-
ti frigore capitis est regula necessaria.
¶ Et quo ad hanc rem conuenit exercitiũ nõ excessiuũ:

precipue ante purgationē: ꝛ post purgationē potest vti fortiori: in quo laborent inferiora: ꝛ loco exercitij conueniūt fricationes: tamen habentes ad inferiora in mane post beneficium ventris: precipue quādo non potest vti exercitio: non transeat tamen principium lapitudinis: ꝛ fit cū dilectis: ꝛ cum quietis interpositione ꝛ in re delectabili: ꝛ in locis amenis vel quasi. ¶ Et quia materia peccat in capite: bonum est ꝙ parumper largius consueto habeat beneficium ventris: ꝛ si natura non facit non est malum quādoqꝫ ante cibum capere bolum de pulpa cassie: aut quātitatem ʒ. iiij. vel. vi. ita ꝙ videat ꝙ per illud magis habeat beneficium ventris: ꝛ in ferculis sumere bletam ꝛ mercurialem: aut aliquid de māna ante cibum: aut vnum frustum confectionis: quā describā infra fine diagridio. ¶ Et quātitate cibi vtatur tali: vt bene digeratur absqꝫ grauitate stomachi ꝛ rugitu ꝛ reuolutiōe multa de latere in latus.

¶ Et somno vtatur temperato in nocte non die incipiendo vna hora saltem post cibum ꝛ potius aliquo modo sit longior consueto ꝙ̄ breuior ita ꝙ sit. vij. aut. viij. horarū in die naturali.

¶ Cauere debet ab ira tristitia odio acidia ꝛ multa cogitatione: sed gaudio vtatur temperato ꝛ minuat vsum venereorum vsqꝫ ad cure complementum.

¶ In cibis autem sumere oportet generatiuos bonorum humorum: ꝛ cauere acutos ꝛ mordaces ꝛ amaros ꝛ grossorum humorum generatiuos. ¶ Utatur ergo pane ex optimo frumēto anni sui cui nullum aduenerit nocumētum: ꝛ ꝙ fuerit bene purgatus ab alijs granis: ꝛ sit panis bene pistus cōuenienter fermētatus ꝛ coctus inter p̄mam ꝛ tertiā diem nō calidus: vt a furno defertur. ¶ Et carnes sint sicut pullorum perdicum fasianorum franquilenorum paruarū auium degentium in arboribus ꝛ pratis ꝛ capreorum ꝛ vitulorum lactātium paruorum ꝛ agnorum castratorum annualium. ¶ Et potest vti ouis gallinarum precipue eorum vitellis. ¶ Et lacte dulci statim sicut mulgetur ab vbere non comedendo aliud donec sit digestum si eo vult vti: ꝛ post ipsum non dormiat. ¶ Et qui intelligens est quid est dictū boni chimi: sicut supra dictū est intelliget quibus herbis vel granis ꝛ radicibus vel fructibus vti potest: ꝛ quibus non: ita ꝙ nō curo hic multiplicare: caueat tamen lentes ꝛ ficus siccas.

¶ Et potus debet esse vinum clarum subtile suaue gustui: participans aliqua dulcedine: ꝛ sit temperatū cum optima aqua: ꝛ sumat quātitatem qua bene misceatur cum cibo: ꝛ nō faciat ipm natare in stomacho. ¶ Et nō comedat multā ciborum varietatem in vna mensa nec cibos de quorum ꝓprietate est vt corrūpant se sic pisces ꝛ lac ꝛ sicut persica post alium cibū ꝛ carnem citri cū alio cibo sumi ante vel post ꝛ similes. Et hoc de regimine.

Secunda res complet̄ cū vsu regiminis supradicti ꝛ cum vsu istius syrupi d̄ buglossa quo vtrāqꝫ cholerā adustā digerit: ꝛ oportet ꝙ incipiente vere sumatur octo vicibus anteqꝫ sumat solutiuū: ꝛ sumat in mane vna hora ante diem ꝛ supdormiat si potest vsqꝫ ad diem. ¶ Et si pro toto vere vteret̄ isto syrupo esset vtile ad confortādum cor ꝛ bonificādum digestionem ꝛ cogitationes ꝛ odorem oris ꝛ corporis facit bonū: cuius descriptio est talis. ℞. corticum radicum buglosse. ℥. v. cuscute: violarum. añ. ʒ. xxx. sete crude. ℥. iij. rosarum: corticum citoniorum: corticum pomorum apiolorum: corticū citri: capillorum veneris recentium. añ. ℥. iiij. seminis ocimi gariofilati cardamomi maioris ꝛ minoris. añ. ℥. i. mēthe sicce. ℥. i. s. infundant̄ primo grosso modo ꝯtusa in lib. x. aque fontis bone ꝛ clare per diem ꝛ noctem: postea bulliant in vase mundo vitreato vsqꝫ ad cōsumptionem tertie partis aque: postea colet̄ ꝛ colature addat̄ aque melisse aque buglosse aq̄ lupulli. añ. ℥. viij. zucchari albi lib. iiij. deinde pone iterū ad bulliendum. Clarifica ꝛ aromatiça cū istis spēbus. ℞. folij been albi ꝛ rub. sandalorum citrinorum: nucis musc. çedoarie: ligni aloes crudi. añ. ʒ. i. s. pistent̄ ꝛ ponant̄ ligata in petia: que sepe exprimat̄ donec syrupus habeat virtutem decoctionū ꝛ dent̄. ℥. ij. pro vice cum. ℥. iij. aque buglosse.

Tertia intentio completur cum medicinis solutiuis: ꝛ regula est ꝙ incipiamus a minus fortibus: que si non sufficiunt transeūdum est ad fortiores: tamen quia cura non valde cito completur indigemus iteratis euacuationibus: quoniā fortioribus vt semel in mense vel circa: quandoqꝫ debilibus: vt bis in mense: maxime quādo euacuatio fit cum medicinis benedictis. ¶ Sumpto ergo syrupo octo diebus cōsequēter sequenti mane sumat hāc medicinam si tolerat potionē: si aūt nō tolerat potionem sumat pillulas quas describā. potionis descriptio hec est. ℞. mirabolanorum citrinorum: mirabolanorum indorum: mirabolanorum kebulorū. añ. ʒ. xij. epithimi. ℥. i. s. foliorum fumiterre siccorum: absinthij. añ. ʒ. vij. radicum lingue bouine asse calamenti belliricorum emblicorum liquiritie polipodij. añ. ʒ. iij. ℈. i. rosarum rubearum: seminis feniculi. añ. ʒ. i. ℈. ij. tamarindorum ℥. ij. prunorum. ʒ. xiiij. passularum. ℥. iiij. cōtundantur cōtundenda in. vij. lib. aque feruentis ponātur: ꝛ ibi stent per diem ꝛ noctem: ꝛ postea super lentum ignem bulliant vsqꝫ ad duarum tertiarum consumptionem: postea coletur ꝛ in colatura addatur zucchari albi lib. i. rob. ℥. viij. coquatur ad modum iulep: detur pro vice. ℥. iij. cum. ʒ. i. s. electuarij rosati descriptionis Mesue in solutiuis. Et de hoc solutiuo posset sumere ponēdo cum. ℥. iij. eius. ʒ. i. electuarij rosati pro vice semel in septimana: ꝛ est leue. ¶ Si autem fortius capere voluerit sumat cōfectionis amech. ʒ. iij. s. de illa que est prime descriptionis posite a Mesue ꝛ pulpe cassie recentis. ℥. i. distemperetur cum aqua lactis caprini: ꝛ sumat̄ post sy. ꝛ sufficit vti ista semel in mense. ¶ Et quando non fuit ista: tunc in mense post tribus vicibus sumere dosim vnā de sequenti confectione que sumitur absqꝫ mutatione diete: ꝛ ego voco illam sicut vocauit eā auctor a quo accepi electuariū de mirabolanis cheçeçaie. Hec est eius assignatio. ℞. tamarindorum purgatorum ab ossibus suis: passularum enucleatarum iniubarum. añ. lib. s. prunorum damascenorū siccorum pinguium numero centum: medulle cassie fistule pinguis dulcis nouiter extracte: māne electe. añ. lib. i. sebesten libram vnam: violarum siccarum: liquiritie purgate ꝛ trite. añ. ʒ. xxv. seminis maluauisci: seminis malue hortulane: seminis citoniorum. añ. ʒ. xvij. corticum trium generum mirabalanorum citrinorum kebulorum indorum. añ. ʒ. l. polipodij quercini sicci lib. s. omnia contundenda contundantur: ꝛ postea omnia infundantur in. xv. lib. aque fontis clare per diem: ꝛ postea bulliant lento igne donec redeant ad quartam partem: ita ꝙ tres quarte sint consumpte: postea bene fricetur manibus: et coletur per tricocinium spissum: ꝛ in colatura addatur zucchari lib. ij. ꝛ coquatur donec habeat spissitudinem diacitoniten vel parum minus: ꝛ tunc capiatur medietas eius: ꝛ in ea ponatur diagridij boni. ʒ. v. et bene incorporetur: ꝛ postea super marmore proyciatur ꝛ extendatur: sicut diacitoniten: ꝛ cum fuerit infrigidatum diuidatur in frusta. vi. ʒ. pro quolibet frusto: ꝛ inuoluātur hec frusta in folijs citri: ꝛ ponantur in scatula ꝛ seruentur in loco sicco. Alia autem medietas proyciatur super mar-

more sine diagridio: ⁊ diuidatur in frusta ⁊ seruetur per se sicut prima. Naȝ de prima sumat ter in mense: sed de hac secūda potest capere omni die: si non bene habet beneficium ventris: vt dictum est supra in regimine: ⁊ est sine custodia: ⁊ potest capi ante cibuȝ ⁊ post. Sed illa in qua est diagridium sumatur cū aliquali custodia: lȝ pauce dosis sit. ʒ.vi. sed ꝑm conditiones patientis variatur. Et ego hanc probaui in vno sacerdote: qui penitus in oī parte corporis remāserat sine pilis: ⁊ tandem cum purgatione frequentata: ⁊ dicto regimine redierunt omnes cū auxilio localium dicendoꝝ: ⁊ liberatus est. Et est confectio regum boni saporis conseruans in iuuentute ⁊ curat scabiem ⁊ pruritum: ⁊ potest dari illud quod est sine scamonea omni tempore: ⁊ in omni etate sine custodia. ❡ Si vō presentibus medicis videtur ꝙ indigeat sumi ter saltem pro medicina danda cuȝ custodia: ⁊ post syrupum erit conueniens ieralogodion in quātitate qua videbitur presenti medico. ❡ Et si patiens abhorret potiones: ⁊ vellet pillulas: tunc bone sunt ⁊ vtiles ac leues pillule inde descriptionis Mesue: ⁊ dosis satis leuis est ʒ.i. ❡ Et si indigeret fortiori fiant pillule de speciebus de ieralogodion: ⁊ est mediocris dosis. ʒ.i. satis sufficiēs in cōsimilibus corporibꝰ. ❡ Similes fere sunt iste. ℞. iere diacolloquintides que conficiť cuȝ melle passulaꝝ: ⁊ poniť a Mesue in capitulo de empima. ⁊ fuit Joānity ℈.ij. diagridij gra.ij. ellebori nigri. ℈.ß. confice pillulas cum succo endiuie: aut lactuce: ⁊ sunt dosis vna. Sȝ iste sunt sumende cum custodia: ⁊ sufficit ꝙ semel in mense sumātur. ❡ Sed illa confectio de mirabolanis sine scamonea potest sumi omni die: aut saltem omni tertia die: ⁊ sumať tanta quātitas ꝙ videať ꝙ saltim soluat semel in die: nam sine bona mundificatiōe corporis ab humore: qui corrodit radices capilloꝝ: nō fiet debita cura: nec perdurabit dispositio bona.

❡ Post euacuationes dictas vtile est caputpurgiū quod per nares trayciatur. Et si nō videť in cerebro alia materia q̄ȝ in cute vtilis est cum decoctione violaꝝ radicis maluauisci camomille: ⁊ radicis capparoꝝ in vino albo potēti mediocriter: ⁊ postea coletur: ⁊ fiat tribus diebus in septimana. Si vō videtur in cerebro flegma abundare vtilis est masticatio masticis cum tribus granis piperis pro vice per mediam horam spuendo illud quod ad os venit de flegmate.

Quarta res ꝑm doctrinaȝ nostroꝝ non debet sei ungi in operatione a quinta. nā medicine locales que sunt ad resoluendum materiā malaȝ mansiuam in cute. debent etiam habere virtutem attractiuam ad cutem materiei bone apte ad piloruȝ generationem: imo multotiens cōmunicatā sexte que est cōfortatio ad capillos retinendos. vnde Auič. dixit. Cuȝ ergo corpus mundificatuȝ est ab illo. s. humore malo: oportet tunc vt in eis sit virtus attrahens sanguinē bonum ⁊ vaporem eius temperatū preterq̄ȝ ipsa resolueret corruptū: qui est in cute: vt aggreget resolutioneȝ corrupti propinqui ⁊ attractioneȝ boni longinqui. hec Auicē. ❡ Et ideo non videtur ꝙ alia ponātur attractiua alia resolutiua in distincto tempore pro illorum generatione: imo cuȝ vno medicamine hoc faciat: prius enim dixerat ꝙ oportet in illis medicinis. s. que applicantur ad resoluendum malignum sit confortatio ⁊ prohibitio: ne recipiat caput materiā malignā: ⁊ est sententia Alex. in primo: ⁊ Rasis in 5° continentis. Gal. autem in primo meimir. nō posuit nisi duas necessarias. s. dissoluendum malum propinquum ⁊ attrahendum bonum longinquum. conseruantem auteȝ ⁊ confortantem postea applicauit.

❡ Sed quia in hac particulari operatione circa locuȝ est malus magisterium: imo auctores medicine primo notant ꝙ quādo casus iste piloꝝ est alicuius cause quā in cute non multum fecit impressionē: tunc sufficit sola purgatio cuȝ debito regimine. ⁊ Gal. in p̄mo meimir. de hac posuit exemplū qđ ipse ꝓbauerat. Si vō nō sit cā debilis ponuntur regule ab eis in tali operatione seruande. ❡ Prima regula. medicus nō debet multo tempore expectare anteq̄ȝ veniat ad remedia localia applicanda in hac dispositiōe. vnde Auicē. in capitulo primo. ⁊ festinādum in hoc ne cutis recipiat materiā mansiuam malaȝ: tunc cōstat ꝙ loquitur de approximatione resoluentiuȝ. ❡ Secunda regula. ꝙ lȝ medicine locales que habent resoluere talem materiaȝ debeant esse incisiue subtiliatiue resolutiue. tamen nō oportet ꝙ sint ita fortes in resoluendo ꝙ cutis nimium substātialiter exiccetur: quia ⁊ si in presenti videantur multum iuuare: vt ait Gal. in meimir. cum inducunt dispositionem in cute per quā postea cito cadūt: ita ꝙ regnare nō possunt. Et ideo Auicē. capitulo proprio dixit: ꝙ tales medicine sint resolutiue resolutione nō consequēte exiccationē ꝓpter vehementiam calefactionis quare adipiscatur cutis exiccationeȝ que in futuro sit causa casus pilorum: quāuis in presenti destruat alopitiam. Et ex hac regula inferūt ꝙ si aliqua sit medicina necessaria in isto casu que sit vehementis exiccationis: sicut gūmi tapsie: ⁊ sicut euphorbiū: oportet ꝙ misceatur cum sufficienti quātitate alterius mitigantis acuitatem non ꝓhibentis penetrationem. ❡ Tertia regula. ꝙ medicine iste debent esse subtiles: vt penetrēt profundum cutis vbi debent generari radices pilorum. ❡ Et quarta regula est Auicē. ꝙ habeant confortationē vt prohibeant ne caput recipiat materiam malam: sed de hoc nihil dixit Galenus loco allegato. voluit eniȝ corpus esse bene mundificatum. ❡ Et quinta est Auicē. ꝙ confortatiuum non debet esse multe stipticitatis ne prohibeat vaporem bonum prouenire ad locuȝ ⁊ penetrare in poris. ❡ Sexta regula est ꝙ medicus presens debet diligenter considerare impressionem quā facit medicina quam applicat cuti. naȝ si impressio est parua: aut sufficiens potest perseuerare cum medicina cum qua incepit: aut permiscere aliquid plus in compositione medicine de medicina forti. verbi gratia. gummi tapsie: aut euphorbio: aut simili si fuerit opportunum. Sed si impressio est fortis: tunc oportet ꝙ tunc minuatur quātitas medicine fortis in cōmixtione ⁊ approximetur pauciori tempore ⁊ curetur nocumētum quod fecit. Ex his sequitur ꝙ melius est a debili ⁊ gradatim ascendere si oportet ratio: quia debilis non facit nocumentum positiuum: sed bene fortis facit nocumentum ad quod remouēduȝ oportet laborare. ❡ Et si dicatur. quomodo cognoscať si impressio est fortis: aut sufficiens: aut debilis. Respondetur ꝙ oportet considerare locum depilatum: ⁊ fricare cum panno aspero: ⁊ si rubet faciliter non indiget fortibꝰ medicinis: sed illis quas dicemus. Si vō rubet per fricationem nisi cum difficultate: tunc medicina que cum approximatur hora qua remouetur dimittit locum rubicundiorem q̄ȝ ante: ⁊ calidiorem: sed nec fecit vesicas: nec vlcerationes. ista sufficit: ⁊ si hora qua remouetur locus non est rubificatus: sed facilius rubefit q̄ȝ ante per fricationem: tunc imprimit: sed non sufficiēter: tūc oportet ꝙ addatur paulatim in sua virtute calefactiua quousq̄ȝ inuenis ꝙ rubificat. Sed si locus non rubet per fricationem: signum est ꝙ alopitia est maligna ⁊ ꝙ cutis est multum infecta. Et in isto casu debet fricari cum cepis ante administrationem medicine attractiue.

⁊ resolutiue quousq̄ rubeat:⁊ si non rubet nō est excusatio quin administrent̄ sanguisuge sup loco: aut ventoset̄ ⁊ scarificet̄ anteq̄ medicinā attractiuā apponat: aut pūgat̄ locus cū acubus plurib⁹ puncturis vicinis: ⁊ supimponēdum medicamētū qđ facit vesicas: sed nō ꝓfunde vlcerat. Isto ergo mō cognoscit̄ vtrū diminute vel supflue operet̄. Nam si in illa que rubet per fricationē cum pāno ponat̄ medicamen vesicans vlcerans aut apostemans est nimis: ⁊ cū hoc accidit opꝫ ꝙ inungat̄ locus cū pinguedine anatis donec remoueātur nocumēta. Si vo fricādo etiā cū cepis nō rubet: medicamen approximari dꝫ qđ vesicet: sed nō vlceret ꝓfunde: postea faciēdū est vt dicam infra. ¶ Septima regula est posita a Gal. loco allegato sepe. ⁊ est ꝙ in hoc tempore quo debet administrari medicamen locale nō debet cutis capitis discooperiri ad aerem frigidum: sed in loco calido: ita ꝙ in estate ad minus in sole discooperiat̄ ⁊ in hyeme discooperiat̄ in balneo. s. in stuffa.

¶ His ergo obseruādis ꝓpositis descēdo ad ꝑticularem modū opationis qui mihi videt̄ in isto patiēte obseruādus. ¶ Prio ergo: ieiuno stōcho ponat̄ in stuffa sicca: ita vt totus calefiat: ⁊ tūc discooperiat̄ caput ⁊ radat̄ cū nouacula: ⁊ si per caliditatē stuffe ⁊ abrasionē est locus depilatus rube⁹ est signū ꝙ cā est leuis: ⁊ sufficit ꝙ inungatur cū isto medicamine: ⁊ caput statim coopiat̄ ꝙ nullo modo frigeat. ℞. spume maris combuste: amigdalarū amarāꝝ cōbustāꝝ cū cortice suo: salis nitri cōbusti. añ. ʒ. i. adipis vrsi antiqui: olei laurini: adipis anseris ⁊ anatis. añ. ℥. i. misce: ⁊ optime icorpora ꝙ sit ad modū vnguēti. Et cū fuerit inunctus cooperiat̄ infula lini calefacta. Et ꝯsideret̄ in capite sex horāꝝ si cutis est facta calidior ⁊ rubicūdior: aut si remāsit rubea: sicut fuit qñ fuit facta inunctio. Et si ita sit dimittat̄ per noctē ⁊ in mane lauet̄ cū spōgia infusa in aqua calida: ⁊ ita cū pileo de pellib⁹ dimittat̄: ⁊ iterū in sero fricet̄ ⁊ vngat̄ ⁊ teneat̄ ꝑ longitudinē noctis: ⁊ oīb⁹ duob⁹ dieb⁹ semel abradat̄ caput: ⁊ continuet̄ nisi aliud faciat per. xx. dies. ¶ Si vo per hͦ pharmacū loc⁹ vesicat̄ rūpant̄ vesice ⁊ vngat̄ locus cū adipe anatis oī die bis: ⁊ silr radat̄ semel in duob⁹ dieb⁹ quousq̄ vesice sanent̄: ⁊ tūc administret̄ debili⁹: qꝛ vbi ponebat̄ spume maris ⁊ nitri ⁊ amigdalāꝝ amarāꝝ cōbustāꝝ. ʒ. i. ponat̄ solū. ʒ. ß. in tota cōpositione. ¶ Si vo ꝑmū iam dictū vnguētum nō rubefaceret: tūc addat̄ ad quātitatē spume maris ⁊ nitri cōbusti tātūdē: ita ꝙ vbi ponebat̄. ʒ. i. ponant̄. ʒ. ij. Et si nō sufficiat addat̄ euphorbij. ʒ. i. in tota cōpositōe: ⁊ tātū fiat fortꝰ ꝙ rubefaciat: sꝫ nō faciat vesicas. Et qñ ad talem fortitudinē ventū est: tunc cū ista ꝑseueret̄ per. xx. dies omni die fricādo prius quousq̄ bene rubefiat: ⁊ postea inungēdo omni mane lauando ⁊ exiccādo cū spongia ⁊ radendo cū nouacula oībus duobus diebus semel.

¶ Et qꝛ ista passio aliqualiter fuit diuturna: ea tñ patiēs cōualuit: ideo pono ipsā de mediocriter fortib⁹ ⁊ medicamē descriptū est de medijs in fortitudine: ⁊ simili fere gradu sunt sequētia qbus potest vti vnoquoq̄ per se. ¶ Et ego sigillatim ponā mediocria remedia q̄ Gal. dicit se ꝓbasse in sili passione pro mediocribus. ¶ Primū ℞. amigdalāꝝ amarāꝝ cōbustāꝝ: cū suis corticib⁹ terātur: ⁊ postea ꝯficiant̄ in sale cū aceto forti albo cōterēdo inuicē per duas horas: ita vt optime icorporent̄ ⁊ addat̄ parꝫ mellis. s. quarta ps aceti: ⁊ iterū incorporet̄: ita ꝙ totū sit vnguētū ⁊ inungat̄ bis in die pri⁹ fricādo rubificādo ⁊ abradendo mō dicto. ¶ Scđm est. ℞. ostracha ericioꝝ marinoꝝ ⁊ cōbure ⁊ tere subtilr ⁊ cōmisce cū adipe vrsi: ⁊ vtet̄ sicut ꝑcedentib⁹. ¶ Tertiū est. ℞. radicis cāne aduste. ʒ. ij. ⁊ icorpora cū adipe vrsi antique ⁊ vnge modis supradictis. ¶ Quartū est radix lauri diligenter trita cū aceto acerrimo: silr apposita. ¶ Quintū est spuma maris cōbusta ꝯfecta cū oleo antiquo: aut oleo lucerne: sicut vnguētū. ¶ Sꝫ si putet̄ cāꝫ eē debilē: qꝛ cum leui fricatura locus bñ rubefiat fricet̄ locus: ⁊ oī die vngat̄ cū fece olei que residet in lucerna postq̄ multotiens accensa fuit: nō mutata vel mūdificata lucerna: aut. ℞. aceti fortis: olei rosati boni. añ. ℥. ij. galāge. ʒ. ß. terant̄ silr: ⁊ pro tūc icorporent̄ ⁊ cū illo vngat̄ passio debilis: ꝑraso ⁊ ꝑsiccato capite. ¶ Si vo passio sit fortis ⁊ cum primis medicaminib⁹ nō liberet̄: tunc oꝫ facere fricationē fortiorem: ⁊ si nō sufficit ad rubificādum fricatio cū pāno aspero: fricet̄ cū cepis fortib⁹: aut cū squilla: aut pungat̄ locus cū multis acubus simul ligatis: ita ꝙ multis puncturis simul aliqđ sanguinis egrediatur ⁊ apponat̄ pharmacum fortius: obseruando modos quos statim dicā.

¶ Primū ergo medicamē est hoc. ℞. baurach cōbusti: salis armo. cōbusti. añ. ʒ. i. sumach. ʒ. ij. pistent̄ subtilissime cū aceto acerrimo ꝯficiātur: ⁊ fiat sicut vnguētum: ⁊ post fricationē inungat̄: ⁊ si facit vesicas: tunc rumpant̄ ⁊ vngatur locus cū adipe anatis quousq̄ sanet̄: ⁊ tūc iterum radat̄ ⁊ fricet̄: ita vt rubeat: ⁊ apponat̄ medicamen totiēs ꝙ videat̄ ꝙ capilli sint nati fortes nō solū in extremitatibus ptis depilate: sed etiā in medio. Hoc est. n. signū positū ab auctoribus sanitatis loci. ¶ Aliud ⁊ fortius. ℞. spume maris aduste. ʒ. x. baurach cetarach sulfuris salis armoniaci adusti euphorbij. añ. ʒ. ij. stapbisagrie cantaridāꝝ abscissis capitibus ⁊ alis. añ. ʒ. i. pistent̄ ⁊ cōficiātur cū vino veteri: ⁊ ꝑmo fricet̄ locus cū cepis sup: postea ponat̄ medicamē: ⁊ cū mordicat remoueat̄ ⁊ lauetur locus cū spōgia infusa in vino calido: ⁊ fricet̄ cum axungia anatis: ⁊ cū nō dolet: iterū fricet̄ cū cepis donec rubeat: post inungat̄ cum dicto medicamine donec mordicet: ⁊ tunc iterū remoueat̄ ⁊ lauetur locus cum vino: ⁊ post inungat̄ cū adipe anatis. Et ita cum nō dolet fricet̄ iterū: ⁊ semꝑ ante fricationē radat̄ quousq̄ apparet pili fortes in loco. Et qñ administrat̄ pinguedo anatis perseueretur cū ea vno vel duobus diebus vel plus quousq̄ videtur ꝙ vesice sint sanate: ⁊ tunc est tempus iterū radendi ⁊ fricandi ad rubificādum ⁊ apponendum medicamen quod faciat vesicas.

¶ Et qꝛ modus istius cure multū pendet in cognoscendo fortitudinē egritudinis ⁊ gradum medicine resolutiue attractiue: ⁊ de gradib⁹ egritudinis satis dixi supra: nūc volo nominare medicinas simplices ad hoc ꝫm gradus suos ordine posito a Gal. quē Auic. sequitur ad litterā. ¶ Prima ergo ⁊ fortior medicināꝝ que ad hoc administrātur est euphorbiū: ꝑcipue si est recens anni sui: sꝫ post debilitat̄: ꝑcipue post annum tertiū. ¶ Scđa est gūmi tapsie siue tapsia ipsa: que tapsia nō est rutha aggrestis: imo spēs ferule: vt dicit Plinius: ⁊ similr Diascorides ⁊ Simon Ianuēsis: ⁊ ideo qꝛ Auic. pōit in scđo loco gūmi ruthe agrestis: de q̄ eadē vba dic̄ que Gal. dicit đ tapsia. putādum est fuisse errorem translatoris. Et qꝛ tapsia hodie apud nos non portatur: queādmodum apud arabes: multū vtimur rutha agresti pro illa. Ego autē in nullo suprascriptoꝝ cōpositoꝝ posui: qꝛ non vidi auctorem de rutha illa aliquid dixisse. ¶ Tertia medicina similiter est ad vlcus que non est spuma maris: sed spuma exiccata circa cānas: que nascuntur in stagnis mixtis ex aqua marina dulci: ⁊ maxime inuenitur in Galitia: ⁊ puto ꝙ si circa Uenetias quereretur ꝙ inueniretur: sed aromatarij nostri nō habēt. ¶ In quarto loco ponit̄ nasturtium ⁊ sinapis ⁊ cinis cantaridarū cōfectis cum pice humida

⁊ staphisagria ꝯfecta cuȝ oleo laurino aut lacte titimale. ¶ Et Hal. posuit ad artē s; quēdam modum administrationis similez istis: in quo loco sulfur viuum ⁊ spuma nitri ⁊ nitrum qđ vocatur affonitrū adustum: ⁊ ambo ellebori: albus ⁊ niger.

¶ Et in qnto loco due spēs spume maris: aduste tñ sunt meliores ⁊ semē eruce: ⁊ radix cāne cōbuste: ⁊ pix ligda ⁊ cortex cāne cōbuste: ⁊ pix ligda q̄ dr̄ alcbitrā ⁊ cedria ligda: ⁊ sterc⁹ murū adustū. deide priapus asini cōbust⁹: ⁊ rane pue albe cōbuste ⁊ mures cōbusti: ⁊ ericius marinus cōbust⁹: ⁊ ostrache ei⁹. ¶ Leuissima sūt adeps vrsi leonis ⁊ leone ⁊ oleū lucerne: pcipue fex ei⁹: ⁊ oleū laurinuȝ: ⁊ silia: sicut leopardi anseris ⁊ anatis ⁊ amig. amare cōbuste cū cortice ⁊ capre vene cōbusti: ⁊ q̄dā alie ponūtur tā ab antiqs q̄ʒ a modernis: sed iste sunt magis ꝓbate de his q̄ hic digno scunt: ⁊ in cōponēdo fortis misceat̄ cū aq̄: aut cū aceto ⁊ oleo: ⁊ qñ volum⁹ q̄ nō magis fortiter opet̄ ponā multuȝ olei ⁊ pax de forti medicia. Et qñ volum⁹ fortificare ponim⁹ eꝫ: ⁊ misceant̄ cuȝ debilib⁹ in varijs ꝓportionib⁹. ¶ Et dicit Alex. q̄ mirabilis est medicina cōposita ex adarace cōbusta ꝯfecta cū adipe vrsi cū administrat̄ ꝑraso ⁊ rubificato capite: ⁊ fit adaracis. ℥. i. ʒ. adipis vrsi. ℥. i. ¶ Aliud valde mirabile. ℞. cineris ranaꝝ. ℥. iij. fimi muris vsti. ℥. i. cedrie: aut picis liquide q̄ʒtū sufficit: fiat vnguentum.

¶ Si v̄o putaret̄ peccātez humorē nō eē cholerā: s; melancholiā vl̄ fl̄a. in regimīe vite: quo ad aerē ⁊ exercitiū ⁊ cibū ⁊ curare accidētia oꝫ vti calidiorib⁹ virtualr̄ q̄ supra scripsim⁹: ⁊ purgare corp⁹: aut cū pillis cochys: aut cū iera diacolognt idos: aut pillis fetidis: aut cū turbith. localia aūt remedia sunt que scripta sunt.

¶ Si aūt vene capitis vident̄ rubicūdiores ⁊ facies ⁊ loca patiētia: tūc p̄mo flobothomādus eēt de vena capitis in bracchio dextro. deide aliq̄ puaꝝ venaꝝ capitis vl̄ d̄ vena frontis eēt flobothomāda: aut sanguisuge ponēde: aut scarificatiōes cū vētosis faciēde: ⁊ purgationes fiant queādmodū dictū est supra. si a cholerico ⁊ mel̄ico ꝓcederet. localia tñ vt p̄dictū est sunt administrāda s̄m modum rubificationis ⁊ difficultatis egritudinis.

Sexta res vt dixi in p̄n⁹ nec̄ia in hac cura est ꝯseruatio capilloꝝ q iam nati sunt: ⁊ q̄ ista cōseruatio fit: interdū idigem⁹ q̄ alij nascant̄: iō oꝫ medicinas q̄ hoc faciūt h̄re attractiuā moderatā ⁊ stipticā cōmoderatā virtutē. ¶ Et quia hec res sufficit si nō fit alopitia: s; solus casus capilloꝝ ex paucitate boni vaporis: ideo ēt hic sepatiꝫ liberti⁹ ponā. pro qua p̄mo seruet̄ regimē boni sanguinis gn̄atiuū cū suprascriptis: ⁊ euacuet̄ humores mali si q putant̄ eē solū in corpe q aut paucificant mā; piloꝝ ⁊ ipsaȝ ꝯfundūt: aut cutis oppilāt si q tales fuerint. ¶ Sed quo ad pticularia cōplet̄ cū medicinis que scribā infra statiꝫ. p̄mū est. ℞. laudani capillorū veneris cineris corticū pini adipis vrsi. añ. ʒ. ʒ. pistent̄ pistanda cū vino austero: oīa inuicē ꝯficiant̄: ⁊ ꝑraso fricatoq; capite iungat̄ sero ⁊ mane leuiter. ¶ Aliđ qđ summe laudat̄. ℞. ventrē vnū leporis: diligēter siccet̄ in furno in vase fictili nouo: s; nō adurat̄: iō ponat̄ qñ non hꝫ calorē adustiuū: s; sicut qñ vue bñ siccant̄ ⁊ nō adurunt̄ myrtilloꝝ acbacie succi extremitatis rubi fruct⁹ rubi terrimi. añ. tantūdē diligēter vndiqꝫ terant̄ ⁊ cicotrico niçentur subtilr̄ ⁊ adde adipis vrsi adipis bouis marini. añ. lib. i. misce: ⁊ serua: ⁊ ꝑraso capite ⁊ fricato inungatur. ¶ Aliud. ℞. laudani. ℥. i. vini dulcis. ℥. ij. corticū pineaꝝ adustaꝝ. ʒ. iij. spume maris adusti ⁊ triti. ʒ. i. ellebori nigri veteris adusti. ʒ. iij. adipis vrsi. ℥. i. fac vnguentum ⁊ vtere. ¶ Et istis medicinis oꝫ vti qñ iam ꝑ medicinas alopitie inceperunt nasci pili: sed nōdum vident̄ fortes: aut nō taȝ multi: vt oꝫ. Et q̄ hec medicina est soluȝ pro vera decoratōe ⁊ licita vident̄ mihi ista sufficere cuȝ altissimi auxilio: qui sit laudatus in seculum seculi.

¶ De dolore capitis cū multis accñtib⁹. Cōsi. IIII.

Nobilis dñā de Feltro patit̄ dolorē capitis: q aliqñ occupat totum caput: aliqñ medietatē: ⁊ aliqñ supciliū: ⁊ qñq; deduxit ipsam ad hoc vt loquat̄ ꝑter rōnem cū alleuiatōe ⁊ corruptōe imaginationis. Et iste dolor maxīe infestat eā in tp̄e hyemis: ⁊ durat qñq; xv. qñq; pluribus diebus: ⁊ pauco facto interuallo iteruȝ redijt: ⁊ maxime molestat̄ a medio noctis vsq; ad meridiem: postea incipit declinare: ita fit q̄ multum de nocte cenare pōt: ⁊ hoc tempore passionis plerūq; dolet stomachum: ⁊ sentit in plurimo tēpore multas ventositates in ventre cum rugitu: ⁊ debiliter digerit. Et quādoq; sentit inflāmationem in capite. plurimuȝ tamē percipit frigus circa coronalem cōmissuram: ⁊ in hora vehemētie doloris nihil sentit melius q̄ʒ applicare pānos vehementissime calidos. Et sunt iam plures anni qb⁹ hoc mō patit̄: ⁊ est annoꝝ qnquaginta medie habitudinis in q̄ plurimū multiplicant̄ indigestiones. Hic est casus.

¶ Debet igit̄ habitare aerem claꝝ siccuȝ ⁊ calidum ⁊ in hyeme faciat q̄ camera sua ⁊ lectus suus ⁊ pāni quibus circūdat̄ sint bene calidi: ⁊ nullo modo recipiat frigus: ⁊ dum dormit si potest tolerare habeat coopertaȝ faciem. ¶ Exerceatur in mane in loco calido laborando precipue in partibus inferioribus. s. pedibus ⁊ cruribus: ⁊ qñ nō pōt faciat se fricari: ⁊ trahēdo ad inferiora ante cibum de mane. ¶ Dormiat de nocte ⁊ nō de die: precipue post prandiū: ⁊ dormiat bene cooperta in camera calida ⁊ capite bene cooperto ⁊ bene eleuato. Et sit somnus sex vel septē horaꝝ. ¶ Bonum est ei semp habere lubricū ventrem ⁊ frequēter facere clisteria: ponēdo. ℥. i. ierepigre: ⁊ ℥. iij. olei cū decoctōe anisoꝝ: cimini: anheti: bletaꝝ: ⁊ ordei. añ. M. i. ⁊ ponēdo postea de sale quātuȝ sufficit: ⁊ in hoc sit sollicita: ⁊ pōt sumere fercula de mercuriali vel de vrticis coctis cuȝ brodio carnium vel aqua ⁊ oleo ad lubrificāduȝ ventrē. ¶ In cibis vtat̄ pane bene fermētato: bene cocto: de optimo ⁊ mūdo frumēto: ⁊ sit aliquātulum salitus. ¶ Et carnibus: aut pulloꝝ: aut perdicuȝ: aut fasianoꝝ paruaꝝ auiuȝ turturū pipionū volare incipientiū capretoꝝ castratoꝝ de monte vituloꝝ lactātiuȝ caprioloꝝ iuuenū: ⁊ alias carnes oēs dimittat: ⁊ sunt eis meliores elixe q̄ʒ assate. ¶ De piscibus nō comedat nisi parum ex bono fluuio claro: ⁊ vitellos ouoꝝ gallinarum qūocūqꝫ preparatos dūmodo nō sint multum cocti vel mixticū caseo: sed albumen dimittat: ⁊ silr̄ lac ⁊ caseum ⁊ sanguinē debet dimittere. ¶ De ferculis sumat paneȝ coctū vel brodettū cuȝ ouis: vel brodium carniū bonaꝝ ⁊ tolerat̄ milium ⁊ ordeū ⁊ borago ⁊ mellissa ⁊ buglossa: faciēdo fercula de eis cū mentha vel hyssopo vel thimo vel origano. Rape v̄o in hyeme ⁊ cucurbite in estate nō sunt cōuenientes: ⁊ caueat victualia de pasta: sicut laganas ⁊ pastillos. ¶ De fructibus paruȝ comedat: ⁊ minus mali sunt ficus ⁊ vue valde mature ⁊ vue pensiles ⁊ pasfule: ⁊ tolerātur alique amigdale post prandium: ⁊ ficus sicce ante prādium: sed fructus humidos vt cerasa mora poma persica: ⁊ similes debēt dimittere: nisi forte pira ⁊ coctana cocta cum bono vino post cibum: et potest sumere cappares loco salatitij ⁊ turta ⁊ suffocata in patellis nō comedat: ⁊ ponat in ferculis suis de pipere ⁊ de cimino: sed crocum dimittat. ¶ In potu autem sumat vinum ⁊ temperetur cum aqua mellis que fit hoc modo.

℞.mellis optimi lib.i.aque lib.x.bulliant simul ꝯtinue dispumādo quousq3 cōsumat medietas vel quasi: ⁊ sit vinum rubeum medie vinositatis cum medietate aque predicte:caueat a tristitia ⁊ melancholia.

¶ Nunc qñ erit domi ꝑmo purget capiēdo has pillulas. ℞.pillulaꝝ indaꝝ:pillulaꝝ cochiaꝝ.añ.ʒ.ß.fiant pillule septē:⁊ capiant hora septima cū bono regimine medicinaꝝ. Postea in hac estate vtat sepe clisterijs supradcis: ⁊ semel in septimana pōt sumere in aurora.℈.ij.pillaꝝ de ierapigra Nicolai aut de iera cū agarico. ¶ Et d3 qñ oi mane:aut aliqd masticare qd faciat eam spuere: sicut vbi grā.grana.x.masticis pro vice ⁊ tria piperis: ⁊ masticare ea qñ per horā spuēdo id qd venit ad os. Et fortius est ⁊ vtilius sibi si loco piperis ponat.ʒ.ß.stapbisagrie ad masticādu3. Itē qñ nō masticat trayciat ꝑ nares de mane de aq̄ maiorane q̄tuor vel qnque vicib⁹: aut de aqua vite:aut ponat in naso de oleo cucumeris asinini. ¶ Et bonū est ꝙ semel in septimana lauet sibi caput cu3 lixiuio in quo bulliuerit lib.i.stercoris colūbini sicci de colūbario qd nō fuerit tactu3 ab aq̄:⁊ postea exiccet bene. Et in hoc eodē tpe sumat semp ante cibu3 de aromatico rosato cum modico diagalāge. ¶ Et trā sacta medietate Septēbris sumat hūc syr^m sex vicib⁹ de mane in aurora calidū. ℞.oxymellis sqllitici.ʒ.i.mellis rosati colati:syrupi de sticados.añ.ʒ.ß.aq̄ feniculi:aq̄ saluie.añ.ʒ.i. ⁊ est pro vna vice. ¶ Sūpto syrupo sex vicib⁹ purget cū istis pillulis que recipiant duab⁹ horis ante diē. ℞.pillulaꝝ fetidaꝝ:pillulaꝝ indaꝝ ⁊ cochiaꝝ.añ.℈.i.reficiant cu3 aqua maiorane ⁊ seruet bona custodia: ⁊ in crastinū fiat clistere lauatiuū:⁊ postea vtat oi die ante cibū.ʒ.i.confectionis diatrionpipereō:⁊ silr in cena ⁊ oi septimana pillulis bñdictis de iera Nicolai:⁊ cōtinet magis masticatorio de mane:⁊ caueat magis a frigore:⁊ frequentet clisteria. ¶ Et veniēte medio Octobris sumat syrupu3 suprascriptū sex vicibus ⁊ pillulas sicut fecit post medium Septēbris:⁊ postea ꝑ totam hyemē frequētet clisteria ⁊ caputpurgia ⁊ masticatoria supius dicta. ¶ Et oi die de mane lauet sibi os ⁊ faciē ⁊ oculos ⁊ nasum interius cu3 aqua vitis tepida:⁊ ita ēt pōt de eadē aq̄ fricare sup partem anteriorem capitis. ¶ Et qñ veniūt sibi dolores illi faciat sibi poni vētosas multas cū igne sine scarificatōe sup spatulis sup dorso sup natibus coxis in cruribus ⁊ in bracchijs. Et ita oi die quousq3 dolores perseuerāt: ⁊ faciat clisteria ante cena3. In qb⁹ ponat loco ierepigre.ʒ.ß. ieralogodion.⁊ addat ad decoctionē clisterioꝝ supradictoꝝ centauree minoris.M.i. ¶ Et hēat pomū ð ambra ⁊ musco cōis descriptōis per totū tps frigidū ad odorandum:ita ꝙ ēt de nocte teneat in lecto ꝓpe nasum vel ad collu3. ¶ Et ista pro nūc sufficiant si addidero ꝙ in medio Februarij d3 facere cū syrupo ⁊ pillis sicut dictū est de medio Septēbris:⁊ ita in medio Aprilis: ⁊ ꝑm ꝙ videt necessitatē ꝯtinuet illa remedia suprascripta. Et ista cum dei laude puto sibi sufficere.

¶ Pro dño Marino de vrsinis patiēte dolorem capitis periodicū ⁊ claꝝ in supcilio. Consiliu3. V.

Primo d3 cauere ab oi excessu aeris siue in caliditate siue in frigiditate:⁊ a flatu vētoꝝ ⁊ a locis fetidis:aut nimiū odoriferis. ¶ Scdo d3 ꝓuidere ꝙ oi die saltem semel hēat bñficiū vētris:si nō cū alio: saltez cū suppositorio.⁊ si nō h3 per se nisi raro: tunc in hyeme ante cibū sumat quasda3 ficus siccas pingues q̄tuor vel qnque añ cibū:aut in ferculo vtat bleta cū pauca mercuriali:⁊ si aliter nō ꝑt qñq3: s3 raro capiat q̄titatē ciceris ex aloe lauato ante cibum. ¶ Tertio labores corporeos actuales si quos h3 facere faciat ante cibu3 digesto ꝑori ⁊ a stōcho euacuato. Et vtat ēt qd fit post egestionē supfluitatū ⁊ in suis exercitijs laborēt iferiora nō multū superiora : pacto tñ exercitio faciat pectinari caput ⁊ leuiter fricari. ¶ Quarto:nō dormiat i meridie: s3 dormiat in nocte:icipiēdo duab⁹ horis post cibū ⁊ capite bñ eleuato ⁊ sup altero lateꝝ ⁊ sit somnus.vij.horaꝝ in die nāli. ¶ Quinto:in cibis sumat quātitatē mediocrē:ita ꝙ cu3 reliquijs famis recedat a mensa:⁊ nō comedat nisi hēat veꝝ appetitū:nec comedat multū diia in eadē mēsa. Et breuiter nō comedat acuta aut vētosa:aut cruda:aut dura ad digerēdū: imo sit ꝯtent⁹ pane bñ fermētato bñ pisto:sufficiēter acto ex optimo frumēto inter ꝑmā ⁊ quartā diē. ¶ Et carnib⁹ castrati aialis:aut hedi lactātis:aut vituli lactātis:aut caprioli iuuenis:aut porci syluestrl iuuenis:aut pulloꝝ vel perdicum vel fasianoꝝ iuuenū vel auicularum degentium in arborib⁹ ⁊ pratis. ¶ Aues vo aquaticas ⁊ anseres ⁊ anates dimittat:⁊ sunt cōueniētes macre de aiali mediocris pinguedinis ⁊ non nutritis in loco carceris:⁊ piguedo multa dimittat : ⁊ capita ⁊ colla ⁊ interiora ⁊ sanguis. ¶ Lac aūt est malu3 ei ⁊ caseus ⁊ butyru3. Et vitelli ouoꝝ recentium sunt boni si non sint multū cocti. ¶ Et pisces laudabiles sunt de libero mari aut de fluuio hñte fundū bonū: nō de lacu vel de stagno qui habeāt has cōditiones. Prima ꝙ sint boni saporis ⁊ odoris. Scda ꝙ habeant carnes frāgibiles nō viscosas. Tertia ꝙ nō sint valde magni. Quarta ꝙ habeat squamas sicut in ista patria menule:sardōes:albori:trilie:varoli : aurate:⁊ similes ð mari. Et thimali ⁊ lucij ⁊ carpiones recētes ⁊ trute. S3 tēche nō ita nec carpane:nec sturioni:nec gui: vl' passeres:⁊ sic de alijs. ¶ De granis pōt sumere brodiū cicerū ⁊ milin3 ⁊ panicū ⁊ far ⁊ ordeu3:⁊ qñq3 risum:ꝑcipue cum bonis carnib⁹:sed alia grana dimittat. Et silr dimittat victualia de pasta: sicut laganas ⁊ pastillos ⁊ ramellos ⁊ silia. ¶ De herbis borago ⁊ buglossa ⁊ cicorea:⁊ in estate endiuia cōceduntur ⁊ spinachia ⁊ blitis ⁊ feniculus ⁊ petrosiliu3 cū mentha ⁊ maiorana: ⁊ in estate lactuca cocta.

¶ De fructib⁹ melius esset abstinere:sed pōt ante cibū in parua q̄titate sumere cerasa ⁊ pruna dulcia matura:⁊ sumant cu3 cortice suo:⁊ supbibat paꝝ vini dulcis:⁊ tolerant vue mature. Et min⁹ male sunt ficus bñ mature:⁊ paꝝ melonis:⁊ in hyeme ficus sicce:s3 post cibū tolerantur pira cocta cū aniso ⁊ citonia ⁊ granata dulcia:⁊ nuces ⁊ amigdale ⁊ auellane assate ⁊ passule sunt meliores:sed meli⁹ est:aut oēs fruct⁹ dimittere:aut paꝝ de eis sumere: aut ita sumē vt cito egerant:alios fruct⁹ dimittat:cucurbite cocte in estate tolerāt:s3 nō melōgene. Et poma arācia ⁊ lymones ⁊ acetositas citri ꝯcedūt pro pua q̄titate loco saporis cū carnib⁹ in estate. ¶ De radicib⁹:sic rape ⁊ cepe ⁊ porri ⁊ allia ⁊ raffan⁹ ⁊ radix pastiache:⁊ siles ēt meli⁹ eēt dimittere:tñ rape in hyeme cū carnib⁹ coquāt ⁊ ꝯdiant cū aromatib⁹:⁊ cepe sine aromatib⁹. Et similr porri ⁊ raffani comedantur post cibu3 in parua q̄titate. Pastinacaꝝ vo melior est q̄ vocat carotū : ⁊ radices petrosilij tolerant ⁊ coquant cū carnib⁹. ¶ Cappares autē sunt ꝯueniētes añ cibū ⁊ oliue salite nō mature: ⁊ dulcificate sunt ꝯuenientes cū cibis. Sparagi aūt nō sunt multū vtiles:⁊ dimittat oē gen⁹ fungoꝝ : ita ꝙ ēt tartuflas siue tubera:si tñ comedant sint cū multo pipere ⁊ sale.

¶ Potus ei⁹ sit vinū medie vinositatis tēperatū cu3 aq̄: nō nigrū s3 claꝝ odoriferꝝ:⁊ meli⁹ ē rubeū: ⁊ nō sit mltr: imo tātū vt cibū eliq̄t ⁊ nō natet i stōcho. ¶ Et caueat a nimio vsu venereoꝝ ⁊ nimia cogitatōe ⁊ tristitia ⁊ ꝯuerset cū dilectis ⁊ vtat moderato gaudio. Et h̄ de regie.

¶ Quãdo erit principium veris dꝫ se purgari a mã pluri
muꝫ mixta ex cholera ꝛ flegmate: ꝛ sumere sex vicibus
hũc syrupum. ℞. syrupi acetosi simplicis: syrupi de bi/
santijs: mellis rosati colati. añ. ℥. ij. aque buglosse: aque
feniculi: aque endiuie. añ. ℥. iiij. clarifica ꝛ aromatiça cuꝫ
pauco nuci muscate: capiãtur. ℥. ij. syrupi. ꝛ. ℥. ij. aque cali
de pro vice in aurora ꝛ supdormiat. ¶ Sumpto syrupo
purgeť cum istis pillulis: vna vel duab⁹ horis ante diem
ꝛ supdormiat per horã. ꝛ non prãdeat nisi sex horis trã/
sactis. ℞. pillulaꝝ aggregatiuaꝝ: pillulaꝝ cochiaruꝫ. añ.
ʒ. ß. fac. vij. sumãtur oẽs in vice vna. ¶ Iteruꝫ aũt nõ est
nisi vtile cum vadit dormitũ semel in septimana sume/
re. ℈. ij. istaruꝫ pillulaꝝ. ℞. mirabolanoꝝ citrinoꝝ. ʒ. ij.
aloes rub. ʒ. ß. agarici infusi in oxymelle cum tertia parte
sui salis gemme. ꝛ postea exiccati. ʒ. iij. iere simplicis de
octo reb⁹ sine melle. ʒ. i. reubarbari. ʒ. ß. spice. ℈. ij. fac pil
lulas cuꝫ aqua buglosse. ꝛ sunt quasi sine custodia. ¶ Et
quãdo lauat sibi caput faciat bulliri in suo lisciuio folio
ruꝫ sene. ʒ. ij. iusquiami cypi rosarũ. añ. ʒ. i. ¶ Itẽ vtatur
in estate sepe de mane diarodon abatis cum medietate
sui de tria sandalis capiẽdo tribus horis ante cibum. ʒ. ij.
pro vice. ꝛ ista puto sibi sufficẽ cum auxilio dei.

¶ De dolore capitis cum menstruatione supflua ꝛ fluxu
humiditatũ albaꝝ cum doloribus stomachi ꝛ grauitate
cibi cuꝫ macie corporis ꝛc. Consilium. VI.

REc nobilissima dñã patiť dolo/
reꝫ capitis ex in/
teruallis: pcipue tamẽ postq̃ est menstruata
ꝛ sentit in parte anteriori capitis manifestũ
calorẽ. ꝛ ita in directo renum: ꝛ paruꝫ infra ꝛ
mẽstruať in notabili quãtitate excedẽte mẽsuram: ꝛ du/
rat mẽstruatio octo diebus. ꝛ in eodẽ tẽpore patiť quos/
dam dolores in stomacho: ꝛ eructuationes ꝛ abhorret ci
bum ꝛ grauať ex eo: si capiat mediocriter: ꝛ egerit cõmu
niter bis vel ter in die in pdicto tẽpore: ꝛ est macrefacta.
lꝫ nõ tabida: ꝛ pter hoc non retinet semen viri. Et quan/
doq; patiť fluxum albaꝝ humiditatũ ex matrice. ¶ Ex
qbus rebus videť mihi q͂ cõplexio eius sit calida ꝛ hu/
mida: cum pñtia tñ humoris cholerici in venis qui per
emissionẽ sanguinis in tẽpore mẽstruoꝝ exacuitur: ꝛ mo
tus ad stomachum sumẽdo ad caput facit illuꝫ dolorẽ ꝛ
stomachi accñtia: ꝛ cum hoc matrix videť humida non
bñ capiens sperma viri: ꝛ fortasse motu cholere. si aliqñ
retineť aduritur ꝛ phibeť a ɔceptione per illud. petit er
go ɔsilium: ꝛ ego ponam id qđ mihi videť inuocato diui
no auxilio sine quo nullum rite fundať exordium.

¶ Primo opꝫ q͂ studeat habitare in aere tẽdente ad sic/
citateꝫ cum tẽperamẽto in actiuis declinãte ad aliquale
frigus: ꝛ dꝫ vitare aerem calidũ ꝛ humidũ ꝛ vẽtos au/
strales: ꝛ loca ad que vapor venit humiditatũ extranea/
ruꝫ: ꝛ in estate habitet in alto inter duo solaria cum fene
stris v̄sus septẽtrionẽ: ꝛ faciat aerem flabellari: ꝛ in hye/
me faciat tẽperari camerã cum igne de lignis siccis.

¶ Exercitiũ suuꝫ debet esse suaue ieiuno stomacho: neq;
multum fatigetur in eo: ꝛ melius est exercitium ambulã
do pcipue in rure: ꝛ si esset rus mõtanum eẽt melius: sed
post cibum melius est quiescere tam ab exercitio animi
q̃ corporis: ꝛ conuersari cum dilectis.

¶ Et bonuꝫ est q͂ habeat bñficium ventris omni die se/
mel vel salteꝫ in duobus diebus: ꝛ in hoc si deficeret iu/
uet se cum clistere cõmuni.

¶ P. Dormiat in camera bono modo pdicto in lecto nõ
vehemẽter calido: sed tñ ita vt non infrigidetur. ¶ Et
sufficit sibi somnus. vij. horaruꝫ capite bñ eleuato: ꝛ me/
lius est dormire de nocte q̃ de die.

¶ In cibis oportet q͂ eligat tendẽtes ad leuẽ frigiditatẽ:
ꝛ aliqualẽ grossitieꝫ. Itaq; panẽ habeat mediocriter fer
mẽtatum ex farina optimi frumẽti mediocriter coctum
absq; sale ꝛ furfure: ꝛ sit frumẽtum anni sui. ¶ De car/
nibus conueniũt ei vituline castratine hedorũ capriolo/
ruꝫ ꝛ porcoꝝ syluestrium ꝛ domesticoꝝ nutritoꝝ in mõ
tibus: ꝛ pcipue rostrum: ꝛ pedes: ꝛ spina: ꝛ sunt bone car/
nes pdicum ꝛ fasianoꝝ ꝛ caponũ: ꝛ toleranť pulli: ꝛ aui/
cule. ¶ Sꝫ carnes agnoꝝ: ꝛ porcoꝝ nutritoꝝ in domo: ꝛ
alie ipinguate in stabulis: ꝛ capita ꝛ colla meli⁹ est q͂ di/
mittãtur: ꝛ silr aues aquatice: ꝛ pipiones. sed turtures to
lerãtur. Et meliores sunt assate: si bñ digerit. ¶ De pisci
bus meliores sunt marini de libero mari sicut menule.
aurate. corui trilie barbones alberi: ꝛ similes habentes
carneꝫ valde mollem bñ odoriferam ꝛ boni saporis. Et
qui hñt squamas: ꝛ nõ sunt valde magni: ꝛ toleranť car/
piones: agones: sardene ꝛ lucij: ꝛ timali: ꝛ trute de monti
bus. sed de piscibus non dꝫ se multum implere. ¶ San
guis ꝛ lac nõ ɔueniunt ei: sed põt vti caseo iam exiccato:
non tamẽ in multa quantitate: ꝛ ouis gallinarum pcipue
assatis. nõ tamẽ valde induratis vel cuꝫ agresta vel suc/
co citoniorum vel caprioloꝝ vitis. ¶ De granis põt su/
mere far ordeum: panicum: milium: pisa: ꝛ dimittat cice
ra ꝛ fabas ꝛ faseolos: pcipue rubeos: ꝛ potest vti cicercu/
la ꝛ aliquando laganis subtilibus ꝛ minutetis in quanti
tate qua bene digerantur.

¶ De herbis certe non sunt multum cõuenientes: sed ta/
mẽ in estate cicorea: endiuia: pimpinella: pilosella: lapa/
ciuꝫ acutum acetosa alleluia possunt tolerari. Sed alias
herbas melius est dimittẽ. ¶ De fructibus crudi ꝛ hu/
midi nõ sunt vtiles: sicut cerasa ꝛ melones ꝛ pira ꝛ simi/
lia: possunt tamẽ sumi pruna bñ matura cum cortice suo
ante cibum gratia subducẽdi vẽtrem. Et si in estate co/
medatur melones vel angurie vel citrulli sint in parua
quãtitate. De piris tamẽ coctis sub igne: ꝛ similiter cito/
nijs coctis: ꝛ pomis ruginentibus coctis põt sumere post
cibuꝫ ꝛ vue grosse non multũ dulces: sed carnose postq̃
aliquibus diebus steterint appẽse: ꝛ si etiaꝫ sint passe to/
lerãtur: amigdale ꝛ auellane recẽtes etiam tolerãtur. cu/
curbita v̄o in temporibus valde calidis si coquatur cum
agresta potest tolerari. De radicibus napones ꝛ rape to/
leranť. Sed allia: cepe: porri: raffani: ꝛ similia acuta sunt
mala: ꝛ similiter pastinacha rubea ꝛ alba: ꝛ radix petro/
silini: ꝛ relique que sunt in vsu nisi iringus. ¶ De pullu/
lationibus sunt fugiẽde: ꝛ pcipue sparagi: cappares etiaꝫ
non sunt in magna laude. Semina calida sicut anisuꝫ ꝛ
feniculum: ꝛ ciminũ non sunt conueniẽtia: sed inter aro/
mata macis est magis cõueniẽs. ¶ Sapores sui ex agre
sta ꝛ succo citonioꝝ: ꝛ silium habẽtium quãdam stiptici/
tatẽ: ꝛ nõ multaꝫ acetositatẽ sunt ɔueniẽtiores. acetũ tñ
nõ multum sumat. ¶ Potus eius sit vinũ rubeum me/
die vinositatis vsq; ad medietatẽ tẽperatum cum aqua
in qua sit extinctũ ferrum tandẽ tribus vicibus nec plu/
rimuꝫ bibat in vno cibo. ¶ Caueat ab ira ꝛ odio ꝛ tristi
tia quãtum potest. Et hoc de regimine.

¶ Et descendẽdo ad medicinalia. Debet omni anno pur
gari saltem in vere si non fuerit pregnans. et isto anno
purgetur quanto citius potest: ꝛ sumat primo hunc sy/
rupum. ℞. syrupi acetosi simplicis. ʒ. i. ꝛ. ß. mellis rosati
colati. ʒ. ß. aque cicoree. ʒ. iij. clarificetur: ꝛ est pro vna vi/
ce: sumat quatuor vicibus in aurora calidum. Sumpto
syrupo purgetur cum istis pillulis. ℞. pillularum aggre/
gatiuarum. ℈. ij. pillularum de benedicta. ℈. i. refician/
tur cum aqua endiuie: sumantur hora. vij. vsq; ad horaꝫ
nonam: dormiat quãtum potest. ꝛ postea obseruet debi/

taꝫ custodiã: ⁊ hora.xiij.sumat.ʒ.v.vel.vi. aque ordei cũ çuccha. ⁊ hora.xv.prandeat: ⁊ tota die caueat a frigore: ⁊ in sero faciat clistere cuꝫ lib.i.ß.aque ordei: ⁊.ʒ.i.çuccha. rubei absq̃ aliquo adiũcto: ⁊ sequẽti mane bibat cyphũ vnũ aque ordei cũ çuccha.in aurora. ¶ Postea vero ex interuallis qñq̃.viij.qñq̃.xv.dierꝝ.⁊ aliquãdo integri mẽsis ſm ꝙ sentit se grauẽ aut in stomacho aut in capite sumat a.ʒ.ß.vsq̃ ad.ʒ.i.de istis pillulis: transacto p̃ somno de nocte. ℞. pillularꝝ alefanginarꝝ.ʒ.ß. mirabolanorꝝ citrinorꝝ:masticis.añ.ʒ.ij.aloe.ʒ.ß. informent̃ pillule cum aqua matricarie.de qbus sumat vt dictũ est. ¶ Sed qꝛ stomachus eius videt̃ recipere supfluitates cholere bonum est ꝙ assuescat post cibum sumere bolum vnũ diacitoniten cum çuccha.aut coclear vnum coriandri preparati: ⁊ posset aliquando vti diarodon abatis: ⁊ rosata nouella in hyeme ⁊ tp̃ibus frigidis sumendo.ʒ.ij. pro vice statim ante cibum vel in aurora. ¶ Et põt inungere stomachum suum cuꝫ isto vnguento. ℞.olei masticini olei rosati:olei citoniorꝝ.añ.ʒ.i.ramich.ʒ.iij.musci.℈.ß.gariofilorꝝ corallorꝝ rubeorꝝ.añ.ʒ.ß.cere quãtum sufficit: ⁊ fiat vnguentũ quo inungat̃ stomach⁹ mane ⁊ sero. ¶ Facta vero prima purgatiõe est bonũ ꝙ vtat̃ masticatione pure masticis duab⁹ vicibus in septimana masticãdo mediuꝫ coclear pro vice: ⁊ spuendo id qđ venit ad os: ⁊ ꝙ in estate in mane lauet faciẽ suam cum aqua rosata: ⁊ silr̃ timpora: ⁊ ꝙ olfaciat sepe aquã rosatam. In hyeme vero olfaciat aquam rosatam in qua pro lib.i.sit.℈.ß.musci.⁊.ʒ.ß. ambre. ¶ Et ẽt p̃ma purgatione trãsacta: ⁊ completo tẽpore purgatiõis menstrualis vtatur tam in prãdio q̃ꝫ in cena comestione piscium paruorꝝ de genere superius dicto: ⁊ frixentur in oleo cõmuni: ⁊ comedant̃ cuꝫ hoc sapore. ℞.galange piperis cinamomi cardamomi çinçiberis nucis indice croci renum stincorꝝ piscium tessani nõ corrupti.añ.ʒ.ij.pinearꝝ mundatarũ fisticorꝝ auellanarum dactylorꝝ vuarꝝ passarꝝ sine arillis.añ.ʒ.i. pistent̃ omnia pfecte: ⁊ cõficiant̃ cum vino cocto qđ vocatur sapa: ⁊ de isto sapore comedat circa.ʒ.iij.pro vice. Et notet̃ ꝙ simili sapore ⁊ vsu pisciũ debet vti ꝯiunx etiã magis q̃ꝫ ipsa: ⁊ nõ solum cũ piscibus:sed etiã cum carnibus: ⁊ hoc non vilipendat:lꝫ in cõsilio suo nõ sit scriptum. ¶ Iteꝫ coniunx suus postq̃ꝫ est purgatus cũ comedit carnes cũ sapore supradicto vl̃ pisces comedat istud pro ferculo. ℞.castanearꝝ mundatarũ numero.xij.coquant̃ cuꝫ bono brodio castrati vel caponis vel passerꝝ: postea bñ cõterãtur cum eodẽ brodio:ita ꝙ fiat ad moduꝫ ptisane in media scutella: ⁊ postea addat̃ lactis recẽtis ouini.ʒ.ij. ⁊ ꝯdiantur cuꝫ puluere qui fit de galanga pipere cinamomo cardamomo stincis bñ pistatis ⁊ puluerizatis.añ.ptib⁹ eq̃libus: ⁊ hoc nõ obliuiscat̃ maritus saltem tribus vicib⁹ in septimana: ⁊ notet ꝙ nõ opꝫ ꝙ sepe vtant̃ virili copula: sed ex interuallis:ita ꝙ vnusq̃sq̃ eorꝝ cupide supueniat: ⁊ in mane ieiuno stomacho. ¶ Hec aũt dña post ei⁹ mẽstruales purgatões recipiat hoc fumũ ad matricẽ in mane ieiuno stomacho: ⁊ de sero cũ vadit cubitũ. ℞.bdellij iudaici.ʒ.i.thuris myrre storacis calamite.añ.ʒ.i.ramich ʒ.ß.gallie muscate.ʒ.vi. scilicet descriptione Nicolai: et addant̃ musci ambre.añ.gra.x.ꝯficiãtur oĩa insimul cũ bdellio dissoluto in vino: ⁊ fiant forme similes auellanis de quibus vna pro vice ponat̃ super prunis. ⁊ recipiatur fumus per traiectorium ad matriceꝫ. ¶ Itẽ in nocte teneat hoc suppositorium. ⁊ qñ de mane vult cõmisceri cuꝫ marito remoueat̃. ℞.rosaruꝫ rubearꝝ:corallorꝝ ru.añ.ʒ.ij.ramich.ʒ.i.ß.gallarꝝ cupularũ glandium.añ.ʒ.i.musci ambre.añ.℈.ß.bdellij iudaici.ʒ.i.ß. dissoluatur bdelliuꝫ in vino: ⁊ cum illo cõficiãtur reliqua: ⁊ fiant formule ad modum glandium ligate cum filo. Et ista pro nunc sufficiant quãtum ad hãc rem. ¶ Sed renes p̃cipue qñ sentit caliditatem inungant̃ cũ isto vnguento. ℞. vnguenti Galeni frigidi.ʒ.ij.succi semperuiue aceti.añ.ʒ.i.rosaruꝫ ramich spodij hypoqstidos.añ.ʒ.ß.olei masticini: ⁊ de citonijs.añ.ʒ.ß.cere parꝝ: ⁊ fac vnguentũ ad ignẽ. ¶ Et hec cũ adiutorio altissimi sunt illa que mihi occurrunt.

¶ De vertigine a materia flegmatica per p̃prietatẽ in cerebro: ⁊ aliqñ per cõitateꝫ ad stomachũ cum debilitate etiam renum. Consilium. VII.

Nobilis vir et excellentissimus vtriusq̃ iuris doctor domin⁹ Bartholomeus de Catijs patitur vertigineꝫ ex interuallis:tamen videtur esse per causaꝫ propriam cerebro: lꝫ aliquãdo ei cõmunicet stomachus: ⁊ est homo delicate complexiõis humide potius tendentis ad frigiditatem q̃ꝫ ad caliditatẽ:fortassis annorꝝ.32^{or}. cuius cãm puto esse flegmaticã materiam que ventosat̃ faciliter ex paruo motu vel calefactione: aut quia mala cõplexione hoc modo ventosante. ¶ Et ideo in eius preseruatione ponã consiliuꝫ habẽdo respectum ſm plurimũ ad caput ⁊ stomachũ. Et addã aliqua pro renum debilitate:qꝛ video ꝙ multotiens inclinatur ad sternutãdum : ⁊ nõ potest : ⁊ non relinquendo consideratione stomachi: qm̃ qñ male digerit etiaꝫ intendit̃ dispositio. Incipiamus ergo ab aere.

¶ Aer debet esse temperatus in caliditate et frigiditate declinans ad siccitatem ⁊ clarus ⁊ subtilis : ⁊ non habitet in regione sicca : ⁊ in parte domus alta : ⁊ caueat ventum meridionalem.

¶ Cibus vero suus oportet ꝙ sit boni nutrimenti nõ vaporosus:neq̃ faciliter corruptibilis propinquus temperamento declinans ad siccitateꝫ aliquã nõ multã ⁊ facilis digestionis: ⁊ meliores sunt panis bene fermẽtatus bene pistus ⁊ bene coctus:cui cõmisceat̃ aliqd de aniso: ⁊ carnes pullorꝝ gallinarꝝ ⁊ caponũ ⁊ leporꝝ ⁊ capriolorꝝ iuuenilium ⁊ capretorꝝ ⁊ vitulorꝝ lactentium paruorꝝ ⁊ auiũ minutarum. ¶ Aues auteꝫ aquatice ⁊ porci ⁊ carnes pecudine:sicut agnorꝝ ⁊ carnes grosse omnino vitentur. Et dimittãtur pisces ⁊ lac ⁊ caseus: ⁊ pñt sumi vitelli ouorũ non permixti cum caseo. ¶ Et in ferculis debet sumere aut micã panis aut miliuꝫ mundum aut riçum coctũ cũ bonis carnibus aut brodium ciceruꝫ:aut herbas aliquas odoriferas excepto petrosilino ⁊ apio: ⁊ maxime conuenit ei rutha ⁊ dimittantur caules ⁊ porri ⁊ blete ⁊ cepe ⁊ rapicie ⁊ herbe crude ⁊ victualia de pasta : ⁊ fructus humidi crudi nisi ficus: ⁊ radices sicut raffani ⁊ rape ⁊ fungi ⁊ tubera. Et loco salatucie sumat cappares. ¶ Et vtat̃ pro saporib⁹ sicut succũ citoniorꝝ: ⁊ myrtillis cũ amigdalis ⁊ aromatibus: ⁊ post cibum potest sumere auellanas assatas ⁊ amigdalas cũ çuccharo ⁊ citonia ⁊ pira cocta cũ bono vino vl̃ sub prunis: ⁊ nõ dꝫ sumere cibi tantã q̃titatem vt nimis repleat̃:imo seruet reliquias famis.

¶ Potus vero suus sit vinum pmixtũ cũ medietate sui de aqua clarꝝ subtile odoriferum habens aliqd de stiptico. Et dimittat vina multũ dulcia ⁊ grossa ⁊ mustum: ⁊ non potet multum neqꝫ in cibo neqꝫ extra cibum.

¶ Exercitiuꝫ suũ nõ dꝫ esse forte:nec tñ dꝫ oĩno qescere: sed exercitiuꝫ suũ fiat moderatũ: ⁊ ante cibum.

¶ Debet prouidere ꝙ omni die habeat beneficium ventris:aut cũ clisteri:aut cũ suppositorio:aut cuꝫ aliqua pillula de illis quas infra dicaꝫ. Et clisteria sibi meliora in cõmuni vsu fiant cuꝫ decoctione bletarꝝ ⁊ maluarꝝ ⁊ anisorꝝ in qua distemperent̃ ierepigre pulpe cassiefi. añ.ʒ.i. salis.ʒ.ij.olei anbetini.ʒ.iij.pro vno clistere.

¶ Et dꝫ

¶ Et dꝫ dormire in camera sicca ⁊ nõ frigida vsqꝫ ad .vi. horas vel .vij. in die nãli: neqꝫ trãscẽdat .vij. horas: neqꝫ diminuat a sex: ⁊ incipiat nõ statim post cibũ: sed tribus horis post: ⁊ si põt non dormiat in die: imo si non dormit sufficienter in nocte dormiat in mane.

¶ Uitet tristitiã ⁊ irã ⁊ nimiã cogitationẽ ⁊ abstineat a venereis inquãtum põt: sed bene assumat alias delectationes cõfortantes animã. Et hoc de regimine.

¶ Quãtũ ad vsuꝫ medicinaꝝ ꝓ isto vere purgat⁹ est purgatiõe vñi: ſꝫ dꝫ oĩ ãno purgari recipiẽdo ꝑ hũc syrupũ. ℞. oxymell' cõpo. oxy. squillitici ⁊ syru. d̃ assa. q̃ si nõ hꝫ: sumat̃ loco ei⁹ syru. de hyssopo. añ. ℥. iij. sticados: hyssopi: asse: origani. añ. ℥. i. bulliãt in trib⁹ lib. aq̃ iste herbe lento igne cum .℥. ij. acori vsqꝫ ad medietatis cõsumptionẽ postea colet̃: ⁊ cũ ista colatura distemperet̃ syrup⁹ ⁊ clarificetur: ⁊ sufficit pro sex vicibus. ¶ Sumpto syrupo purget̃ cum istis pillulis. ℞. iere diacollogntidos. ℥. i. ⁊ sufficit sibi pro vna purgatiõe: qꝛ faciliter soluit. ¶ Semel aũt in duob⁹ mẽsib⁹ sumat. ℈. ij. vel. ℥. i. hõ pillulaꝝ. ℞. specierũ iere pigre. ℈. ij. trocisco. allandahal. ℈. i. turbit. gra. xv. squille assate. agarici. sticados. añ. gra. xvi. diagridij. ℈. ß. ellebori nigri: salis gemme: bdellij. añ. gra. v. bdellium dissoluatur in vino ⁊ cetera terantur ⁊ cribellentur: ⁊ cõficiant̃ ex eis trocisci subtiles ⁊ exiccentur in vmbra: ⁊ postea terãtur iterũ ⁊ ꝯficiãtur cũ melle passularuꝫ: ita vt fiat sicut pasta ⁊ fiãt pillule. ¶ Sumat aũt in tempori⁹ frigidis de isto electuario. ℞. baccarũ lauri: piperis: siseleos: piretri. añ. ℥. iij. radicis peonie: aristologie ro. añ. ℥. ij. castorei: trociscoꝝ d̃ sqlla. añ. ℥. i. ꝯfice cũ oxymelle sqllitico: ita q̃ fit ad modũ electuarij ⁊ sumat de eo in dictis temporibus omni mane. ℥. i. vsqꝫ ad .ij. tribus horis ante cibũ cuꝫ pauca aqua mellis. Et bonuꝫ est q̃ omni mense bis sumat. ℥. ß. pillularum de iera simplici qñ vadit dormitũ. ¶ Et ex interuallis .io. dierũ faciat clistẽ hõ in mane. ℞. hyssopi asse absinthij. añ. ℥. iij. pulpe collogntide. ℥. i. centauree. ℥. i. carthami. ℥. i. bulliãt in aq̃ vsqꝫ ad ꝯsumptionẽ dimidietatis. postea colet̃ ⁊ addat̃ iere pigre. ℥. i. olei de rutha. ℥. iij. salis. ℥. ij. ⁊ fiat clistere. Et in lecto teneat multã quãtitatẽ ruthe maiorane siccaruꝫ: ita vt vapor eaꝝ continue perueniat ad nares.

¶ Et dꝫ q̃ vtat̃ masticatorijs ex passulis ⁊ mastice ⁊ pipere: aut de radice piretri: aut fiant gargarismata cum attractõe aque maiorane per nares: aut ipositiõe olei de cucumere asinino in narib⁹: aut tenẽdo frustũ panis porcini per tres horas in mane in narib⁹. ¶ Debet aũt lauare caput cũ lisciuio fortiori: factis purgatiõibus: ⁊ bñ siccare: q̃ si vult aliqñ ita forte lisciuiuꝫ facere q̃ faciat fissuras in cute faciat hoc modo. ℞. calcis viue lib. vi. cineris cerri fortis lib. iij. ponantur in colatorio ⁊ colent̃ sex lib. aque: ⁊ erit lisciuiuꝫ forte: q̃ si vult fortius facere id qd̃ est colatũ pͥma vice colet scd̃a vice. ¶ Confectiones aũt delectabiles que sunt ꝯueniẽtes in hac dispõne sunt diacameron ⁊ plirisarcoticon ⁊ aromaticũ rosatũ ⁊ aromaticũ gariofilatuꝫ ⁊ diambra ⁊ diamuscum dulce ⁊ in estate magis ꝯuenit aromaticũ rosatũ: aut plirisarcoticon. reliqua aũt in alijs temporibus. Et hec cum auxilio dei puto sibi sufficere in ista materia.

¶ De vertigie ab hũoribus fridis: dñãte tñ flegmate ꝑ ꝓꝑetatẽ in capite: ⁊ qñqꝫ ꝑ cõitatẽ ad stõchũ cũ tenebrositate visus ⁊ tinitui in aurib⁹ ⁊c. Cõsiliũ. VIII.

Iste nobilis vir d̃ Carpo patit̃ vertiginẽ ⁊ imaginatiões in oculis ⁊ visus obtenebratõeꝫ: ⁊ iter duo supcilia q̃si ꝯtinuã quãdã tristẽ sensationẽ ⁊ tinnitũ in aurib⁹ maxie in vna: ⁊ cũ vult demucare nasuꝫ sentit ex aurib⁹ ventũ effundi: ꝑcipue ex vna multuꝫ spuit ⁊ nocet̃ a frigore: nec sentit arterias artificiales: aut in timporib⁹: aut post aures pulsare ⁊ quãuis in vsu ciboꝝ fridoꝝ ⁊ viscosoꝝ: sicut sunt pisces pastilli ⁊ caseus: ⁊ silr̃ in vsu aliaꝝ rerũ caput replentiuꝫ grauet̃ magis. Et post õbitas purgatões alleuiet̃: tñ vertigo nõ cessat: etiã qñ sentit stõchũ bñ digerere ⁊ appetere: ⁊ manifeste nocet̃ ab occursu fridi aeris: durauit ẽt ista passio iam qbusdã annis: ⁊ hõ multarũ cogitationũ pauce alacritatis niger ⁊ macer: ãnoꝝ q̃si .47. vl' circa. ¶ Ex qb⁹ intelligo q̃ vertigo est ꝑ ꝓꝑietateꝫ capitis ꝑꝑ humores frigidos mixtos ex flegmate dñante ⁊ melia: ⁊ qñqꝫ cõmunicat ei totus: ⁊ qñqꝫ stomach⁹. s. qñ idebite regit̃: dabo igit̃ sibi ꝯsiliũ ⁊ deus sit dator auxilij.

¶ Debet g̃ pͥmo ꝓuidere q̃ hẽat locũ sue habitationis in aere tẽpato: declinãte tñ ad calorẽ ⁊ siccitateꝫ: q̃ si terra sua sit humida: nec põt illaꝫ ꝑmutare ꝓuideat in tẽpore hyemis q̃ habitet in solari alto ⁊ in camera inter duo solaria bñ sicca ⁊ clausa: ⁊ calefiat camera cũ igne d̃ lignis siccis: ⁊ si eẽnt aliquãtulũ odorifera nõ noceret̃: ⁊ portet caput cõuenienter cooptũ cũ pãnis. ¶ Scd̃m q̃ camera hẽat multos saccos pẽdentes in diuersis locis circa parietes plenos maiorane sicce ⁊ ruthe sicce: ⁊ foliorũ lauri: aut origani: aut quorũdaꝫ ex istis. silr̃ ex se. nigelle torrefacte ⁊ post infuse in aceto ⁊ exiccate: ⁊ silr̃ odor musci ⁊ ambre ⁊ ligni aloes ⁊ gariof. etiaꝫ folij sunt valde conueniẽtes. ¶ Et caueat exire ad aerẽ fridũ ⁊ humidũ q̃to plus põt: ⁊ qñ exit sit bñ cooptus: ⁊ portet secuꝫ in manu sacculuꝫ in quo sint .℥. iij. nigelle torefacte ⁊ infuse in aceto ⁊ postea exiccate. Et silr̃ sacculi supradicti ꝯueniũt in lecto corã facie sua vt aerẽ trahat mixtuꝫ vaporibus dictaꝝ reruꝫ: ⁊ nõ habitet in terreno: nec in loco fetido: ita q̃ studebit q̃ latrinaꝝ vapor nõ ificiat camerã suã ⁊ nõ respiciat ab alto in ꝓfundũ: nec diu respiciat res q̃ circulariter mouent̃: aut valde velocit̃: ⁊ nõ stet diu cũ capite suo radijs solis ⁊ min⁹ sub radijs lune: maxie dormiẽdo.

¶ In mane ieiuno stõcho dꝫ laborare exerceriqꝫ exercitio in quo laborẽt iferiora: vt pedes ⁊ nates ⁊ bracchia: ⁊ in quo caput non multuꝫ laboret. ¶ Et loco exercitij faciat in mane postq̃ habuerit vẽtris bñficiuꝫ fricari corpus cũ pãnis calidis lenib⁹ trahẽdo ad iferiora: ⁊ caueat exercitia in qbus caput tenet̃ depressuꝫ: aut multũ laborat: sicut est exercitiũ scribẽdi legẽdi: maxime post cibũ: ⁊ qñ est purgatus post fricationes corporis faciat fricari caput lenibus pãnis nõ nimis fortiter: ⁊ faciat pectinari caput: ⁊ non intret balnea dulcis aque: aut stuffas in quibus fit multus vapor aquarum dulcium.

¶ Expedit sibi q̃ hẽat ventrẽ lubricũ potius q̃ stipticuꝫ. Et qꝛ comedere hũida nõ est vtile rõne hũectãdi: opꝫ q̃ ꝓuideat talia fercula sumẽ q̃ hẽat oĩ die vẽtris bñficiũ bis vl' saltẽ semel. Et iõ ꝯuenit sibi ferculũ d̃ mercuriali cũ herbis odoriferis: sic̃ feniculo origão ⁊ maiorana: aut de vrtica cũ dictis odoriferis: aut d̃ malua si sibi sufficiat: aut comedat ficus siccas ante alios cibos: aut bibat. ℥. ij. hyssopi sicci cũ aq̃ mellis vl' brodio carniũ: aut. ℥. ij. vl' circa thimi sicce: aut decoctiõeꝫ. ℥. i. calamẽti montani sicci vel viridis. Cũ istis. n. hẽbit ventrẽ satis lubricũ: ẽt si nõ comedat res valde molles. Et qñ ista non essent ꝑsentia: aut hẽt in tediũ: loco istoꝝ põt recipe clistere cõe qd̃ est sibi valde vtile. Et qñqꝫ: ſꝫ raro. ℈. i. pillulaꝝ d̃ iera de octo reb⁹ añ cenã vel añ prãdiũ: aut q̃titatẽ auellane de bona terbẽtina duabus horis ante prandium.

¶ Somnus eius dꝫ esse de nocte nõ de die icipiẽdo vna hora cũ dimidia post cenã ⁊ fit in camera vel loco tendẽte ad caliditatẽ vel siccitatẽ absqꝫ lumine ⁊ capite bene

coopto ⁊ bñ eleuato: ⁊ nõ iterrũpat̃ si fieri põt. Et icipiat pmo dormire sup dextro latere: post pmũ somnũ vo vtatur ad sinistrũ: ⁊ qñ pcipit se digessisse redeat ad dextrũ latꝰ. ⁊ nõ dormiat resupinꝰ: nec i loco frido vl hũido: nec capite depsso: ⁊ vitet̃ somnꝰ diurnꝰ: maxie post prãdiuz. Sz si d nocte si bñ dormiuit dormiat i mane añ tertias: sufficit g sibi q̃titas sõni in die nãli sex vl septẽ horaꝝ.

¶ In cibis opz hre diligẽtiã q̄ sint potiꝰ ad tẽpamentuz tẽdẽtes vsus calidũ ⁊ siccũ nõ multũ: ⁊ q̄ sint facilis digestiõis nõ multe vaporatõis hũide ad caput nõ grossi nec viscosi. ¶ Panis g snꝰ sit ex optimo frumẽto anni sui: mũdo ab alijs granis: maxie careat lolio: ⁊ sit frumẽtũ d sana messe ⁊ cui nõ supuenit nocumẽtũ: ⁊ fiat d farina hñte aliqd minuti furfuris cõmixtũ: ⁊ sit panis coctꝰ sufficiẽter potiꝰ parũper ampliꝰ q̃ quoquo mõ deficiẽs in coctura: ⁊ ita fermẽtatꝰ sufficiẽter: imo potiꝰ excedat q̃ deficiat: ⁊ sit bñ pistꝰ ⁊ hẽat satis de sale: ⁊ panes aliorũ modoꝝ vitet̃ ⁊ nõ comedat̃ calidus qñ a furno defert̃: imo expectet̃ q̄ fumus bñ exuat̃ a pane: nec comedat̃ post q̃rtã diẽ. ¶ Carnes cõueniẽtes magis alijs sunt carnes auiũ: pcipue pdicis atauegij fasiani paruaꝝ auiũ degentiũ in arboribꝰ ⁊ pratis: exceptis merulo ⁊ quallia siue ortigie. Alie nõ pue auicule: sic fidecula ⁊ philomena ⁊ pectora rubea ⁊ frãcolini ⁊ siles valde cõueniunt: ⁊ pulli et in libo loco nutriti mediocriter pigues ⁊ mediocriter iuuenes: ⁊ colũbi volare incipiẽtes nõ idurati: nec añq̃ pẽnas cõpleuerit: ⁊ turtures nõ ipinguate supflue: pcipue iuuenes. Aues tñ aquatice nõ sunt cõueniẽtes: sic anseres anates ⁊ siles: ⁊ pcipue ille q̃ sũt mali odoris: aut dure antiq̃: aut valde ipinguate. Et de q̃drupedibꝰ cõueniũt capreoli iuuenes ⁊ lepusculi ⁊ capreti ⁊ vituli pui lactãtes ⁊ castrati ãnuales. Agni vo ⁊ porci capita ⁊ iteriora dimittãt̃: nisi q̄ epata pulloꝝ sũt satis bona: ⁊ meliores sũt ex pte anteriori ⁊ nõ comedat̃ multa piguedo: sz ps rubea de aiali mediocriter pigui: porcelli nouiter nati et oino vitent̃. Et meliores sunt ei assate: aut cocte sup prunis q̃ elixe. ¶ Pisces meliꝰ est dimittere: sz si comedant̃ sint pui squamosi boni odoris ⁊ saporis de fluuio hñte liberũ fundũ nõ cenosũ: aut sint de libero mari nõ de vallibꝰ: aut stagnis: ⁊ sint assi: aut cocti in vio ⁊ aceto.

¶ Lac ẽ malũ isti passiõi ⁊ dimittat̃ et caseꝰ: ⁊ si sumit̃ sit in pua q̃titate. Sãguis aialiũ est malus ⁊ ea q̃ ex illo fiũt. ¶ Vitelli duoꝝ gallinaꝝ recẽtia nõ multũ cocti: siue in aq̃: siue in ferculo: siue cũ cortice: siue in frictilio: siue cũ herbis odoriferis sũt cõueniẽtes: sz nõ debẽt ẽe duri vel nimis cocti: ⁊ nõ misceant̃ cũ caseo vl cũ faria qñ coquunt̃. ¶ Victualia q̃ fiũt de pasta elixãdo vel assando aliter q̃ faciendo panẽ: sic pastilli ⁊ lagane ⁊ artoclee ⁊ silia sunt mala ⁊ iuscula de frumẽto: ⁊ frumẽtũ elixum sũt mala: tolerat̃ ptisana ordeacea cũ amigdal' ⁊ çuccha. cõdita: ⁊ silr ordeũ fractũ ⁊ far ⁊ brodiũ cicerũ rubeoꝝ ⁊ nigroꝝ ⁊ reliq̃ grana dimittant̃: sic fabe pisa suba ipsoꝝ ciceruz lentes faseoli cicercule ⁊c. de milio tñ ⁊ panico ⁊ riço põt aliqd tolerari in ferculo: sz nõ sit mltũ: ⁊ sit coctũ cũ bonis carnibꝰ pinguibꝰ: ⁊ aliqñ cõdita cũ amigdalis ⁊ çuccha. ⁊ oleo dulci oliuaꝝ vel amigdalaꝝ dulciuz.

¶ Herbe cõuenientes sunt abrotanũ rutha saluia maiorana bethonica origanũ calamẽtũ de q̃bꝰ põt face aliqñ salaticiũ si delectat: sz lactuca ⁊ portulaca ⁊ siles nõ conueniũt: apiũ pcipue ẽ malũ: sz cerfoliũ ⁊ anhetũ tolerãt̃: ⁊ cõueniũt hyssopꝰ ⁊ thimꝰ ⁊ saturegia ⁊ millefoliuz: caules et sũt male borago buglossa endiuia cicorea cocte tolerant̃ in estate. ¶ De radicibꝰ dimittat rapas: napões: cepas: porros: ⁊ allia: ⁊ põt vti pastiaca domestica ⁊ syluestri: nõ in mlta q̃titate: ⁊ pcipue caroto cocto ⁊ dimittat raffanos tã añ cibũ q̃ post: decoctõe tñ radicũ petrosilij ⁊ feniculi ⁊ radicibꝰ iringoꝝ vti põt. ¶ Fructꝰ hũidi: sic poma: pira: psica: cerasa: ⁊ siles sunt mali: sz ficus sicce ⁊ passule ⁊ grana pini ⁊ amigdale ⁊ fistici ⁊ auellane ⁊ nuces tolerant̃: nõ sumẽdo tñ vnq̃ d fructibꝰ nimiã quãtitatẽ: ⁊ dimittat castaneas: ⁊ siliq̃s: melones: cucumeres: cucurbitas ⁊ siles: dimittat ⁊ granata nisi pauca: ⁊ citõia nisi cõfecta cũ melle ⁊ aromatibꝰ. ¶ Cappares ⁊ oliue salite sũt satl cõueniẽtes. Fũgos ⁊ tubera pẽitꝰ nõ assumat.

¶ Et in cena minꝰ cõedat q̃ in prãdio ⁊ nõ comedat in cena ferculũ: neqz comedat scda vice nisi pcipiat pm cibũ exiuisse d stomacho ⁊ nisi famẽ hẽat certã: nec comedat multiuaria ⁊ diuersa in eadẽ mẽsa: sed sit cõtẽtus vna manerie vel ad plus duabꝰ. ¶ Et saporibꝰ vtat̃ cũ pipe: çinçibere: cinamomo: gariof. sz nõ in nimia q̃titate: nec de aceto multũ sumat: sz potiꝰ vtat̃ sabba: aut melle bñ cocto: aut çuccha. pro saporibus cuz aromatibus.

¶ Potꝰ sibi melior eẽt aq̃ mellis: ita q̄ coqueret̃ mel cũ aq̃: ⁊ sit mellis lib. i. aq̃ lib. vij. ⁊ bulliãt sil' cõtinue remouendo spumã vsqz ad cõsumptõez tertie ptis vl quousqz sit clara. si aũt bibit vinũ meliꝰ est albũ ⁊ pauciferũ: ⁊ si sit pmixtũ cũ aq̃ mellis est meliꝰ: ⁊ oino sit parcus in potu: precipue in cena: ⁊ caueat vina potẽtia ⁊ pura.

¶ Caueat ab ira tristitia acidia odio sollicitudine ⁊ multa cogitatione ⁊ timore: ⁊ sumat gaudiũ temperate: ⁊ caueat a venereis quãtum põt. Et hec de regimine.

¶ Descẽdẽdo ad medicinalia certe: dico q̄ cõsiderãdo q̄ cũ leuibꝰ nõ recedat egritudo: ⁊ purgãdũ est cerebruz de flegmate ⁊ melia: dz vti semel in mẽse d istis pillis. ℞. iterioris collogn. diagridij: bdellij: aloes epatici: euphorbij: gũmi ara. salis nitri: corticuz: ellebori nigri. añ. ʒ. i. pistent̃ ⁊ cõficiant̃ cũ succo cauliũ ⁊ fiãt pillule: ⁊ pmo incipiat cape. ʒ. ß. pro vice duabꝰ horis añ diẽ ⁊ dormiat vsqz ad diẽ ⁊ nõ prãdeat nisi trãsactis. vij. horis: ⁊ añ prãdiuz p horã bibat. ʒ. v. aq̃ ordei: cũ. ʒ. i. çucchari rub. ⁊ caueat illa die bñ a frigore: ⁊ si hac vice bñ opent̃ in sequẽtibꝰ vicibꝰ sumat tantũdẽ: si aũt paꝝ opant̃: in scda vice sumat ℈. ij. ⁊ ad plus: si iste paruz fecerint: sumat. ʒ. i. sz nõ puto q̄ sit opportunũ ad. ʒ. i. venire: ⁊ semp qñ capiũt obseruet̃ bona custodia. ¶ In tpe itermedio bis in septimana faciat clistere cũ decoctõe cẽtauree minoris ⁊ anisoꝝ ⁊ assari ⁊ corticũ agarici: ⁊ in colatura addat̃ ierẽ pig. ʒ. i. olei. ʒ. iij. salis. ʒ. i. ⁊. ß. ⁊ si clistere nõ vult: saltez sumat cũ vadit dormitũ pillulaꝝ stõchaꝝ Mesue. ʒ. ß. bis in septimana. ¶ Preter istas purgatiões q̃bꝰ totũ corpꝰ purgat̃ opz sepe de mane vti aliq̃ aut masticatorio: aut gargarismate deponẽte flegma de cerebro. ¶ Masticatoriũ bonũ. ℞. masticis. ʒ. i. origani piretri. añ. ʒ. i. cõfice formas similes auellanis: ⁊ masticet̃ vna in mane ieiuno stõcho p horã spuẽdo illd qd ad os venit de flegmate. Fortiꝰ est istud. ℞. masticis. ʒ. i. stafisagrie pipis. añ. ʒ. i. misce: ⁊ fac masticatoria. ¶ Gargarismata aũt fiũt ex oxymelle sqllitico ⁊ pipe ⁊ aq̃ maiorane. ℞. oxymell' sql. ʒ. i. pipis pista. ʒ. ß. aq̃ maiorane. ʒ. iij. gargariçet̃ in tribus vel q̃tuor vicibꝰ stõcho ieiuno. ¶ Lauet̃ caput semel vl bis in septimana post purgatõez: ⁊ postq̃ in pcedẽtibꝰ diebꝰ vsus est masticatorio. Lisciuiũ bonũ. ℞. lisciuij pparati p lauãdo caput quãtitatẽ sufficiẽtez folioꝝ sene. ʒ. ij. origani: abrotani. calamẽ. trifolij. añ. M. i. ⁊ fac bullire sil': ⁊ cuz istis lauet̃ caput. ¶ Portet in tpe hyemis sup caput sacculuz hoc. ℞. ruthe sicce: origani: abrotani: calamen. stica. arabici: sauine. añ. ℈. ij. gariofi. ʒ. i. nucis mus. ʒ. ij. musci grana. vi. pistent̃ pistanda ⁊ fiat sacculus: aut in syndone rubea: aut in panno lineo subtili: ⁊ portet abraso capite.

¶ In tẽporibꝰ a Nouẽbre vsqz ad pncipiũ Aprilis oibꝰ

decem

.decē dieb⁹ semel sumat.vi.horis añ prādiū ieiuno stomacho.ʒ.ij.mitridati cū.ʒ.i.aque mellis. ⸿ In reliqs dieb⁹ qñ non sumit solutiuū: nec sumit mitridatū:bonū est φ oī mane sumat.ʒ.ij.ↄfectōis de musco dulcis:descriptōe Mesue. Et in tpib⁹ magni frigoris pōt sumē.ʒ.ij.p vice cōfectōis de piretro descripte a Mesue in caplo de epilepsia:cui⁹ descriptio. ℞. piretri humectati.ʒ.iij.pinearū purgatay.ʒ.ix.çinçibe.gariofi. nucis musca. rubee.añ.ʒ.i.ꝛ.ʒ.cinamomi.ʒ.ij.mellis dispumati q̄tū sufficit: ꝛ hoc loco diamusci dulcis. ⸿ In vere.s.in pncipio Martij sumat p hūc syrupum sex dieb⁹. ℞. oxymellis sqlli.syrupi acetosi cōpositi.añ.ʒ.i.aque saluie.ʒ.iij. ꝛ est p vice vna: sumat calidus vna hora añ diez supdormiat. ⸿ Sūpto syrupo sex vicib⁹ capiat has pillas. ℞. pillay fetidaruz.ʒ.i.pillay alandal.℈.ʒ.fac pillas cū aqua ruthe sumant duab⁹ horis añ diē cū custodia. ⸿ Q si p ista nō integre liberat. ℞. calcis viue.lib.vi. cineris tinctoy lib.iij. ponant in colatorio:ꝛ post addat aq̄ calē lib.x.ꝛ colligatur aq̄ que colat tā diu q̄ diu ouūz natat in ea:postea dimittat ꝛ cū ista fricet caput pus bñ abrasuz: ita φ faciat fissuras:ꝛ postponat sup caput: aut foliū caulis pus calefactū:aut folia iari siue barbe aaron siue serpētarie minoris. Et quādo claudunt fissure fricet locus de nouo cum capitello:ꝛ ponant folia ꝛ hoc per menses: ꝛ ista puto cū dei laude sibi sufficere.

⸿ De friditate ꝛ humiditate cerebri cū difficultate anhelit⁹ ꝛ polipo ꝛ fistula in lachrymali ꝛ debilitate digōne stomachi:ꝛ cū alijs accñtib⁹ ꝛc. Consiliū. IX.

Dispositio huius nobilis Terdonēsis annoy fere tringita ↄsistit in quatuor ptibus. nam pmo patit difficultatē anhelitus que cōiter vocat asma. Scdo patit polipum nō durū: nec cancrosum q̄si cum integra ↄhibitione respirationis per nares. Tertio patitur fistulaz in lachrymali. Quarto debilitatem digestiue stōchi: ꝛ oīuz istay rey est vna radix principalis.s. humiditas ꝛ frigiditas cerebri. vñ multiplicātur superfluitates flegmatice nō multū grosse frigide: tñ ꝛ viscose:spuit multū aquositatis ꝛ insipide:qd ↄgregat in loco vno est multe viscositatis ꝛ sequūtur hāc dispōnez dormitio ore apto ꝛ tussis ꝛ raucedo vocis aliqñ dolores in stōcho vētoso:aut catarro:aut cibo: ꝛ morbus iaz est antiqu⁹ quasi triū annoy:lz strictura nasi nō tātū:sicut nūc fuerit in eo a principio natiuitatis ex quibus pz rem esse difficilis cure:sed tamē scribā implorato diuino auxilio primo regimen:ꝛ postea vsum medicinay.

⸿ Et quātum ad primuz habitet in loco aeris temperati in calore ꝛ frigore declinante ad siccitatem: ita φ nō habitet in terreno:sz in alto ꝛ in camera bona: ꝛ caueat oēs ventos:precipue meridionales.

⸿ Item in mane postq̄ erit purgatus ieiuno stōcho incipiendo a leui ꝛ tardo motu paulatiz ascēdendo ad fortē ꝛ velocē:ꝛ in locis siccis arenosis est ei valde vtile: psertim eundo cū delectatiōe:ꝛ qñ hoc modo non pōt faciat se bñ fricare coxas crura ꝛ nates: vētrē bracchia ꝛ spatulas pect⁹:ꝛ postea caput. ⸿ In cibis aūt laudat abstinētia:ita tñ vt virtus ↄseruet:ꝛ debēt esse cibi calidi ꝛ fercula calida abstersiua ꝛ lubricū ventrē faciētia:nō tamē multū excedāt in calore:ꝛ sint boni nutrimēti: ꝛ iō accipiat panē ex optimo frumēto cui sit admixtū aliqd furfuris:ꝛ habeat de sale:ꝛ sit bñ pistus: bñ fermētat⁹: ꝛ bñ coctus:ꝛ ad vnāquāqz librā paste ponat anisoy ꝛ feniculi.añ.ʒ.ij. ⸿ Ex carnib⁹ laudant carnes leporis capriolí ꝛ cerui dāme ꝛ ericij ꝛ similiū ꝛ capreti ꝛ vituli lactantis: ꝛ ex volatilib⁹ pdices fasiani pulli pipiones quallie ꝛ auicule parue ꝛ maxime pulmonis aialium ꝛ inter eos pulmo vulpis ꝛ pulmo ericij. ⸿ Ex piscib⁹ pisces squamosi pui ex fluuio petroso. ⸿ Ex ferculis ptisana ordeacea cocta sufficiēter:cui addat granū vnū euphorbij:aut ʒ.i.hyssopi sicci:aut.ʒ.i.thimi:aut facta in decoctōe ireos vel calamēti vel hyssopi vł thimi:aut cū melliloto vł fenugreco:aut aquay cicey nigroy coctoy cum qbusdam amigda.amaris:aut iuscula de maluis vel de blita vł de mercuriali:aut de volubili maiori: aut de decoctione ficuuz:aut brodio galli antiq decocti cum medulla cartami:ꝛ administrent fercula añ alios cibos: ꝛ dimittat victualia de pasta aut legumina ꝛ alia grana: ꝛ pōt vti pcipue in sero:ꝛ oz pay cōedere vitella ouoy sorbiliū: ꝛ dimittat caseū. ⸿ Ex fructib⁹ ante cibū sumat grana pini vł ficus recētes:aut siccas:ꝛ pōt tolerari φ sumat cerasa dulcia ꝛ passulas sine arillis: ꝛ post cibum sumat pira cocta vel citonia vel poma cocta vel granata dulcia: aut amigdā.ↄfectas cū melle vł çucchoro:aut auellanas assatas. ⸿ Reliquos vō fruct⁹ dimittat:ꝛ pōt ante cibuz sumere cappares cū sapa ꝛ in saporibus pōt vti gelatina lymonia ꝛ piperata:ꝛ sit cena valde minor prādio.

⸿ In potu autem sit parcus: ꝛ nō bibat nisi sorbilando:ꝛ melior est ei aqua mellis q̄ vinum:aut vinū bibat puuz album temperatum cum aqua mellis.

⸿ Et puideat hic beneficium ventris omni die: ꝛ si non sufficit assumptio ferculoy pdictoy bibat ante prandiuz ʒ.iij.decoctionis ficuū cū thimo:aut.ʒ.v. decoctōis calamenti cū.ʒ.ij.mellis:aut tantūdē decoctōis hyssopi sicci cū rob:aut origani persici cū aqua ordei ꝛ melle.

⸿ Somnus autē eius oz incipere transactis tribus horis post cenam:ꝛ sufficiāt sibi sex hore in die naturali:ꝛ dormiat in camera bona capite bene eleuato ꝛ corpore bene cooperto ꝛ super altero laterum nullo modo resupinus: nec in loco frigido ꝛ humido:ꝛ vitet somnū super repletionem quātuz ei est possibile:ꝛ similr meridianum.

⸿ Abstineat a coitu ꝛ tristitia ꝛ a nimia cogitatōe:ꝛ vtat cogitationibus iocundis.

Veniendo ad medicinalia oz illo anno nunc: sed alijs annis in pncipio veris cape pmo hūc syrupū. ℞. oxymellis sqllitici:syrupi de hyssopo:sy. de prassio:syrupi de sticados.añ.ʒ.ʒ. decoctiōis fenugre. ꝛ passulay.ʒ.iij.fiat syrup⁹ ꝛ sumat calidus in aurora in vna vice ꝛ ↄtinuet sex vicibus siue diebus. ⸿ Sumpto syrupo purget cum pillulis istis. ℞. pillulay cochiaruz: pillulay fetidarum:pillularum de agarico.añ.℈.i. fiant pillule septē ꝛ sumat vice vna per vnam horā ante diez: ꝛ superdormiat per horā:ꝛ vtat ea die cautela obseruāda vsu medicinarū. ⸿ Per totuz aūt oz omnibus octo diebus simul purgari cuz pillulis istis. ℞. iere diacollo/quintidos:ieralogodion:pillularuz de agarico.añ.partes equales:fiāt pillule:ꝛ sumat ex eis pro vice.℈.ij.vsqz ad ʒ.i.ſz φ viderit virtutē tolerare. ⸿ In intermedio aūt tempore bonuz est ei bis in.x.diebus vomere post comestionē rerū salitay ꝛ incisiuay coniunctay cū rebus vnctuosis:ꝛ post administrationē decoctōis raffani assumpto cibo: ꝛ si virtus debilitet rarificētur vices vomitus ꝛ purgationū.sed nō dimittat regimē supradictū in sex reb⁹ nō naturalib⁹. ⸿ Adueniente aūt estate sufficit sibi regimen sine adm inistratōe purgationū. ⸿ Sed in principio autūni oz facere purgationē similē supradictā cuz syrupo:ꝛ postea per totā hyemē saltē semel in mense sumere.℈.ij.vsqz ad.iij.pillularū dictarū.in secundo loco ꝛ dimisso vomitu in hyeme semel in mēse habeat gallūz impinguatū antiquū qui decoquat in libris.25.aque cuz ʒ.ij.medulle cartami:ꝛ.ʒ.i.salis gem.lento igne quousqz

remaneat quinta pars: ⁊ potenť iste qnque lib. brodij in decē diebus: ⁊ in quinque vicib⁹ interposita die inter vicem ⁊ vicez: ⁊ sumať brodiū calidū in aurora ⁊ nō indiget custodia. ⸿ Debet aūt semel in septimana vti clisterys acutis cum decoctiōe centauree ⁊ polipodij ⁊ ficuū siccaꝝ: ⁊ cum. ℥. i. ierepigre ⁊ oleo ⁊ sale: ⁊ est ei vtile particularibus purgationibus capitis in mane fere singulis diebus: aut masticando masticē: aut piretruz: aut gargariçando aquā mellis cum pipere: aut trahēdo per nares aquā maiorane: aut vrinam pueri: ⁊ debite caput purgetur. ⸿ Item semper de nocte quādo vadit dormituz teneat in ore hoc medicamen. ℞. pulmonis vulpis sicci: liquiritie: capilloꝝ veneris recen. seminis feniculi. aā. ℥. i. cōfice cuz syrupo myrtino lib. i. ad modū electuarij: ⁊ teneať in ore. ⸿ Item loco istius pōt tenere loch de pino: aut loch sanū ⁊ expertū: aut loch de squilla coniunctum cum aliquo pdictoꝝ. ⸿ Dz aūt omni mēse excepta estate sumere bis ieiuno stomacho ⁊ sequētis hoꝝ ante cibū ʒ. i. ʃ. optime tyriace cum. ℥. ij. aque mellis. ⸿ Itē qñ nō sumit aliam medicinaz postq̄ iam saltez bis erit purgatus sumat omni mane quatuor horis ante cibuz. ʒ. i. boli armeni subtilissime pulueriçati distemperati cum. ℥. iij. vini albi subtilis odoriferi antiqui.

⸿ Pro illo vō polipo dz vti isto medicamine. ℞. vue serpentarie quātitatem quā volueris: teres cum succo granatoꝝ contritoꝝ cū cortice sua: ita vt fiat ad moduz vnguēti: ⁊ cū tēta de bombace ponať ad intra nasuz sup loco vbi est polipus: inoueť omni die. ⸿ Item hoc aliud medicamē est securius: sed operať in longo tpe ⁊ debet continue administrari. ℞. granatoꝝ dulcium muçoꝝ ⁊ acetosoꝝ. aā. partes equales: pistentur cum corticibus ⁊ pulpis suis: ⁊ extrahať succ⁹: ⁊ ille succus decoquať quousq3 habeat grossitiē musti bulliti nō valde grossi: ⁊ residuum granatoꝝ terať ɔtritiōe multa quousq̄ fiat sicut pasta: ⁊ reserueť per se: ⁊ succus granatoꝝ pdictoꝝ reserueť in vase vitri bñ obturato: ⁊ quādo vult vti ex pdicta pasta siue sicca siue nō ex succo pdicto ɔficianť tēte: ita longe q̄ attingāt locū polipi ⁊ teneanť ɔtinue: qm̄ istud cōsumit carnē polipi sine dolore: sed tpe multo.

⸿ Pro illa fistula puto q̄ est bonū p̄ abstergere fistulam cū vino stiptico: ⁊ post illud administreť hic puluis. ℞. aloes: sarcocolle: sanguis draco. myrre: thuris: balaustie: boli arme. aā. ʒ. v. viridis eris. ʒ. i. ʃ. climie argenti. ʒ. x. teranť oīa sicut puluis subtilissim⁹: ⁊ ponať in fistula: ⁊ inoueť oī die semel: ⁊ si h̄ nō sufficiat opz puenire ad cauteriū cū ferro vel auro ignito discoopiēdo p̄us os a carne: ⁊ postea coquať ƒm q̄ opz p medicū exptū: ⁊ nullo modo admistret cauteriū potētiale: q2 magnū eēt piculum de corruptiōe oculi: ⁊ sic pro nūc sufficiāt cū dei laude.

⸿ De dolore capitis siue emigranea cū fluxu hemorroidaꝝ ⁊ laxitate siue tremore vni⁹ man⁹. Consiliū. X.

Casus siue dispositio nobilis viri dñi Ƒederici de Sfondratis iuris vtriusq̄ doctoris clarissimi est dolor capitis qui ab antiquis soda appellatur: ⁊ specialiter emigranea. vñ Auicē. quandoq̄ est in vno lateruz capitis ⁊ que ex ea est consuetudinaria nominatur emigranea ⁊ incipit in pte dextra vtplurimū: lz qñq̄ extendať ad partem posteriorez: ⁊ aliquādo ad anteriorez maxime supercilij dextri: ⁊ cōmunicanť secū fluxus hemorroidarū interdum: ⁊ laxitas manuū siue tremor. ⸿ Est enim etatis annoꝝ. 35. vel circiter mediocris habitudinis complexionis melācholice acuti sensus: calidi cerebri: stōchi frigidi cuz caliditate epatis. vñ ex acuitate sensus est apt⁹ faciliter pati ex quacūq̄ causa: ⁊ iste est casus de quo loquiť Auicē. p̄ma tertij. tractatū scdo. capitulo p̄mo. cū inquit. Et ex corporibus qdem sunt quedam que sunt parata sode: ⁊ sunt corpora que hñt caput debile ⁊ mēbra digestiua debilia: quare in eis plurimus generať vapor effundens ad stōchos eoꝝ humores calidos faciētes sodā. Annectiť etiā q̄ parētes auus ⁊ forte pauus sui simili morbo egrotauerūt q̄re egritudo hereditaria appellari pōt. ⸿ Et si hꝫ dispositio difficulter curari possit: qm̄ cuz nālis quodāmodo ⁊ ex pncipijs generationis ɔcra existit. Attñ pro eius cura aliq̄ breuia dicā ex qbus euidēter inuestigare potes causas ex qb⁹ sequiť talis dolor: q̄uis plures ponātur ipsi⁹ cause: vz mala cōplexio sine mā ⁊ cū mā: solutio ɔtinuitatis ⁊ apostema: ⁊ pōt esse māsiua: aut per cōmunitatē. vtpz discurrendo: ⁊ colligi pōt ab Auic. loco allegato etiā a causa primitiua: vt pz. ⸿ Presupposito igitur casu in cura ipsius duplex erit intentio. vz preseruatiua que habet attēdi circa debitum regimen sex rerum nō naturalium. vz aeris cibi ⁊ potus: somni ⁊ vigilie ⁊c.

⸿ De aere p̄mo eligat sibi aerē tēperatum: ⁊ si hic habere nō pōt naturaliter fiat artificialiter: vt tēpore magni frigoris stet in camera bene obturata: ⁊ rectificetur aer cuz igne ⁊ sarmētis vitium ex lignis iuniperi lauri quercoris sicci ⁊ similiū: tēpore vō magni caloris vt in dieb⁹ canicularibus altereť aer habitationis irrorādo cameraz ex aqua simplici: aut ex aqua rosata cum modico aceti sandalis ⁊ modico camphore etiā a spergēdo flores roſ. violarum nenufaris: folia vitis salicū ⁊ hꝫ similia: vitet austrum flatum borealem aerē caliginosum nebulosum ⁊ pluuiosum ⁊ extremaliter calidum ⁊ frigidum.

⸿ De cibo vō ⁊ potu cib⁹ eius sit panis ex farina frumēti boni odoris ⁊ coloris ⁊ bñ mundi a supfluitatib⁹ bñ fermentatus duoꝝ dierū: aut trium: vitet panē açimū: ⁊ interdum biscotis pro colatione in pncipio mense pōt vti. ⸿ Potus eius sit vinū rubeū medij coloris nō potens: nec fumosum: ⁊ sit limphatū parū: tēpore vō magni caloris pōt vti aq̄ çucchari si a siti mltū molestareť. ⸿ Fercula sua sint cū olerib⁹ spinachijs blitis boragine saluia rosmarino mētha lupulis melissa herba blancha: herba sci petri cū brodeto farro riço simila frumēti ⁊ ordei siue farre ordei ⁊ iuribus carniū: ⁊ interdū cuz cinamomo ⁊ modico aceti: aut agreste: aut vini granatoꝝ ƒm cōmoditatē tpis etiā ius cicerum rubeoꝝ: vitet omnia genera leguminuz ⁊ maxime lac ⁊ omnia lacticinia: vt pastillos artocleas ⁊ hꝫ similia: carnes vituline castrati vni⁹ anni carnes leporis capրioli ⁊ cerui iuuenis. ex volatilibus: sic sunt capones vnius āni: pulli gallinaꝝ perdices fasianos turtures turdi alandule ⁊ aues parue maxime sunt cōuenientes: vitet carnes grossas ⁊ porcinas ⁊ aues degētes in aquis: ⁊ in diebus in quibus nō comeduntur carnes vtatur ouis sorbilibus. Ex piscibus vtatur tenulis lucijs carpionibus agonis strigijs decoctis supra craticulaz aspersis cum pēna ex oleo sale ⁊ aceto ⁊ cinamomo: aut decoquātur in aqua ⁊ vino partibus equalibus si fuerint magni ⁊ aromatiçenť cū modico cinamomi ⁊ çinçibe. ⁊ etiā laudantur pisces petrosi ⁊ ex mari: maxime pisces squamosi: inter cetera vō cōmēdanť cerebella aialium ⁊ maxime gallinaꝝ. ⸿ Ex fructibus: amigdale auellane fisti ci mundati cū aqua feruētissima: ⁊ aliqualiter assati granata mucia dulcia ficus sicce ⁊ vue bñ mature reseruate sub sole duobus diebus: citonia ⁊ pira bñ matura: maxime post cibū suum ⁊ passule cum arillis siue sine cōcedi possunt in secūda mēsa: ⁊ maxie in fine vitet oīno dactylos: ēt sumat post cibū suū ea que stomachū sigillāt: sicut sunt coriandri citonia condita: aut diacitonitē de çuccharo

charo sine speciebus silii pira cōdita cū çucchcaro:aut bu/
cella panis cū abstinentia potus:de somno ⁊ vigilia sit
somnus breuis ⁊ post cibū in sero ad min⁹ per duas ho/
ras:⁊ primo dormiat super latus dextrū:deinde sup sini
strū.vltimo sup dextrū si fieri pōt dormiat in loco sicco:
capite eleuato cū plumacio:vitet somnū diuturnū ⁊ resu
pinum:euigilando excedens mediocritatē est cōueniēs:
nisi supfluat instantia vigiliarū: qꝛ tūc huius vigilia ma/
gis noceret ꝙ iuuaret:testāte hippocrate:qm̄ somnus ⁊
vigilia magis modo natura facti malum.

¶ De motu ⁊ quiete.motus eius sit exercitiū temperatū
hora aduētus alteri⁹ cibi:hoc est completa pⁱma ⁊ verisi/
mili secūda digestione.s.stomachi ⁊ epatis que cōmuni/
ter complet̃ sex horis:deambulet ad loca amena in visi/
tando ecclīas expositas per mediū miliare vel circa:aut
ad viridaria:aut ad similia loca amena: ⁊ si hec fieri nō
pōt ꝓpter incōmoditatē tēporis saltim deambulet per
claustra:aut per domū amplā: ⁊ fiant fricatiōes corpis
interdū loco exercitij:⁊ fricet̃ caput leuiter cum mantili
aspero habita prius ascellatione naturali vel artificiali/
ter.vt dī:⁊ huius deambulatio fiat vsq̄ ad exclusionem
sudoris:ques fit breuis post exercitiū suū:deinde sumat
cibū: vitet quietē ⁊ solitudinē longā q̄tū pōt similr̃ stu/
diū:⁊ maxīe post cibū īmediate.Si v̄o lassitudinē perci/
peret ex longo motu qescat: iuxta illud hippocratis:cū
quis dolere ceperit statim quiescere remediū est.

¶ De inanitione v̄o ⁊ repletione:⁊ pⁱmo abstineat a tole/
rātia famis ⁊ cibi post debitū exercitiū: qꝛ fames corpo/
ra exiccat:⁊ vbi indigentia nō oportet laborare: ex qbus
sequit̃ ꝙ inanitio supflua mala: mediocris v̄o iuuatiua:
repletio v̄o omnis mala quā vitet crapulā nauseatiuā
satietatem potū post cibū per tp̄s maxime. ¶ Querat
omni mane beneficiū ventris habere siue saltem semel
in die:iuxta maxime cōsuetudinē.⁊ si hec haberi nō pōt
naturaliter querat artificialiter: aut cum grano salis in/
fuso in oleo cōi:aut cū suppositorio de melle cōi: aut cū
clisteri lenitiuo:cui⁹ descriptio hec est. ℞.decoctōis mal
uarum violarū blitis mercurialis lib.i.aut iuris carniū:
aut aque ordei f̄m exigentiā temporis. silr̃ lib.i.vitellos
ouorū:numero duos:pulueris çucchari.ʒ.i.olei cōis.ʒ.ij.
salis cōis.ʒ.ij.misce:⁊ fiat clistere:interdum potest addi
cass̃.ʒ.i.cū supra scriptis. ¶ Item interdum sumat cass̃.
noniter extractꝭ.ʒ.i.aut diacatholicōis:aut diaprunis nō
solutiui ex singulis.ʒ.i. ¶ Attēde tñ ꝙ illa suppositoria
iam dicta possent nocere merito hemorroidarum:quare
iura pinguia cū.ʒ.i.çucchari securius cōferunt.

¶ Itē purget̃ semel in anno:aut bis. vꝫ vere ⁊ autūno in
hunc modū. ℞.syrupi acetosi.s.ʒ.i.mellis rosꝭ.colati.ʒ.s.
aquarum endiuie lupulorū ⁊ absinthij.añ.ʒ.i. misce:⁊ su/
mat in aurora tepidū quatuor aut qnque vicib⁹ donec
mā sit digesta. ¶ Itē euacuet̃ post syrupos hac medici/
na. ℞.reubarbari mundi ⁊ electi.ʒ.ij. incidat̃ subtiliter
⁊ infundat̃ in aqua endiuie quātitate sufficiēti cū.℈.s.
squināti:⁊ dimittātur in infusione per horas octo agari/
ci trocisc ati.ʒ.i.s. infundant̃ in aqua endiuie: aut deco/
ctione cōmuni quātitate sufficienti:⁊ dimittātur in infu/
sione similiter vt supra:⁊ fiat expressio:aut pōt fieri vna
infusio:⁊ facta expressione addat̃ diaprunis nō solutiui
ʒ.i.diafinicon is electuarij de succo rosa.añ.ʒ.i. ⁊ fiat po/
tio:loco v̄o diaprunis pōt poni māna:aut cassia: aut dia/
catholicon f̄m suā dosim. ¶ Si v̄o abhorret ipsā medi
cinā:loco eius pōt accipere hꝰ medicinas infrascriptas.
℞.pillularum aggregatiuarū cochiarum.añ.ʒ.s. misce:⁊
fiāt pillule qnque q̄s degluti at intinctas in oleo amigda
larū dulciū per duas horas ante diē. Itē facta opatione
ipsius medicine que verisimilr̃ est post sex horas sumat
lauatiuū suū ex aqua ordei.ʒ.viij.cū çucchari rubei.ʒ.s.

¶ De accidētib⁹ v̄o anime querat habere sermones gra/
tos hylares ⁊ iocundos ꝯuersationes amenas: ⁊ obuiare
cui placet:vitet ociositatē iram rixā ⁊ tristitiā: ⁊ gnāliter
omnia que tristari faciunt. Et hec quantum ad regimen
preseruatiuum breuiter sufficiant.

Quantum v̄o ad secūdum principale quod est re
gimen curatiuum: premittam primo
aliquos canones in cura attendendos qui ab auctoribus
conceduntur.

¶ Pⁱum⁹ canon:ꝙ regimē pticulare vlī postponi dꝫ nisi
in quatuor casib⁹. Primus vt qñ mā nō multū in quāti/
tate exuberat:qꝛ tūc a pticulari incipere potes. ¶ Scd̄s
casus qñ membrū mittens nō est forte in dādo:nec mē/
brū recipiēs auarū in recipiēdo. ¶ Tertius casus:vt qñ
membrū nō recipit cōmunitatē eius. ¶ Quartus:quia
corpus ⁊ alia membra nō sunt posita sub dominio mate
riei faciētis egritudinē in alio mēbro.

¶ Secūdus canon est:ꝙ si capiti positū fuerit sub dñio
prauorū fumorū:a sedātib⁹ incipe nō dꝫ ⁊ raro ab eis nisi
apud vehemētiā doloris inquit Galꝭ.raro ab abscissione
cause incipe debem⁹ nisi sit soda sanguinea:aut acuta:sꝫ
ab eo qd̄ adaptat ad abscidēdū.i.a quo magis isurgit ne
cessitas:siue sit a cā:siue a dolore:siue ab vtroq̄ silr̃.

¶ Tertius canon ꝙ in soda calida ab alterātib⁹ incipere
debemus:siue sint epithimata embrocatōes emplꝰa:siue
vnctiōes:⁊ hꝰ similia:vt excessus eius reformet̃ ⁊ ꝓhi/
beatur nocumēti alterius ad ipsum aduētus quātū est
possibile:exceptis quatuor casib⁹. ¶ Primus est in soda
calida a febribus maxime mālibus pēdente. nam visus
istorū repercussiuorū addit in cām.⁊ sic multiplicat dolo/
rem ꝓhibendo vapores exire. ¶ Secūdus casus est vt
qñ vapores acuti iā eleuati sunt ad caput:siue ex cōmu
nitate totius:siue alicuius mēbri fluxi: ⁊ tunc melior est
diuersio ad oppositā partem ex vna parte ⁊ resolutio ex
alia parte:quoniā ista sedant. ¶ Tertius casus qñ soda
fit a multitudine.nā tunc eūatio sedat eā. ¶ Quartus
casus quādo soda fit a multitudine vaporū existentium
in capite:⁊ preter cōitatem corporis: aut alterius mēbri:
tunc resolutiuorū administratio cum facilitate particu/
larium euacuationū eam sedat.

¶ Quartus canon:ꝙ localia que approximari debēt siue
embrocationes:siue linimenta:aut epithimata ⁊ alie hꝰ
expoliari nō debent ab his virtutibus. vꝫ conuenientia
eius in gradu alteratiōis.scd̄a cōfortatio virtutis mēbri
vt nō recipiat superfluitates. tertia ꝯfortatio huius mē/
bri cui applicat̃ ꝓprietate sua.

¶ His itaq̄ premissis: dico ꝙ regimē curatiuum fit f̄m
duas intētiones. Prima est euacuatio vniuersalis si fue
rit necessaria que concernit totū corpus: aut membrum
qd̄ est minera mādans: sicut epar ⁊ stōchus: ⁊ hec fit vt
dictū est in regimine p̄seruatiuo circa regimē vlē de re/
pletione. Secūda v̄o intentio est particularis que aliqñ
cōcernit cām:aliquādo dolorem:nōnunq̄ vtrūq̄ simul.
¶ Intentio ad causā est eūo materie a membro man/
dante:aut a membro recipiēte: ⁊ qꝛ presupponitur ꝙ hꝰ
soda:siue dolor capitꝭ est ex vapore calido cholerico. vt
pꝫ ex suppositione casus: ideo primo digerat̃ mā in hūc
modum habēdo intentionē ad cām: videlꝫ vt infra. ℞.
syrupi rosꝭ.aut myrtini:aut vio. aut d̄ granatis:aut nenu
farini:ex istis diuisim: aut coniunctim.ʒ.ij. aque lupulo/
rū buglosse ⁊ endiuie.añ.ʒ.i.misce:⁊ sumat quatuor aut
quinque vicibus: aut pluribus f̄m ꝙ mā fuerit digesta.
¶ Deinde euacuet̃ cū aliquo istorū solutiuorū.vt infra

℞.trifere ꝑsice sʼ bʼi pōt.℥.i.reubarbari electi.ʒ.i.ß.squinãti.℈.ß. pulueriçētur subtilr: ⁊ cum decoctiōe prunoꝝ tamarindoꝝ.℥.v.fiat potio: quã sumat in aurora calidã. ¶ Itē loco trifere accipiat cōfectis de mãnia.℥.i.cum reubarbaro ſm suprascriptũ modũ: ⁊ completa oꝑatiōe que verisimiliter est in sex: aut in septez horis sumat lauatiuuz ex aqua ordei.℥.vi. cũ media.℥. çucchari rubei: ⁊ post horã sumat prãdiũ suũ. ¶ Ad idem ēt cōfert aqua fructuũ ſm hunc moduz. ℞.absinthy romani violaruz. aã.ʒ.i.fumi terre.ʒ.vi.capilli veneris.ʒ.i.passularuz enucleataꝝ.ʒ.i.pruna numero.xl.iuiubarum sebestē. aã.xx. numero coquantur cũ facilitate in aque lib.ij.vsqꝫ dum veniat ad vnã: ⁊ ꝓ⁊ce in illa facta expssione cassiefistule.ʒ.iij.tamarindoꝝ.ʒ.ij.corticum mirabolanoꝝ citrinorum.ʒ.ij. ¶ Itē interduz solui pōt cũ infusione iere que stomachũ ⁊ caput mundificat ⁊ ꝯfert dolori capitis assiduo ⁊ emigranee ⁊ dolori stomachi: cuius descriptio hec est. ℞.iere aloes boni.aã.℥.ß. ⁊ funde sup ipsa decoctionis eupatory lib.i.⁊ exponatur soli per dies.xij. vl̕ plus ⁊ da ex ea omni mane.℥.i.vel plus: sicut opz cum modico pulueris dragãti: aut bdelly ꝓpter timorez anni. ¶ Decoctio eupatory in qua infundiť iera suprascripta. ℞.eupatory absinthy assari spice: capilli veneris cipi rauedseni fumi terre bedeguar sucacha.aã.ʒ.iij. kebulorũ indorum.aã.ʒ.viij. passularuz enucleatarum.℥.i. coquãtur in lib.iij aque vsqꝫ ad medietatis cōsumptionē: ⁊ administretur vbi opus fuerit ſm quãtitatem cōuenientem. ¶ Ad idem ꝯfert modus infusionis anich. ℞.absinthy romani.ʒ.i. fumi terre.ʒ.viij.passu. enucleataꝝ.ʒ.i.eupatory.ʒ.v.floꝝ bugl. domestice ⁊ syluestris.aã.ʒ.vi.cuscute: semis endiuie agarici.aã.ʒ.iij.coquãtur in lib.iij.aq̃ ⁊ decoquãtur vsqꝫ ad medietatez: ⁊ funde in ea confectis amech.ʒ.ij.⁊ da ex ea omni mane vsqꝫ ad.ʒ.ij. ¶ Itē interduz vtať mirabolanis cũ dictis vno: aut duobus ſm eius magnitudinē in mane stomacho ieiuno.

¶ Nunc vͦo dicēduz est de eũone materie que fit ex ipso capite: aliqñ per palatum per nares ⁊ oculos: aliquando aũt per diuersionē: aut per eũonē simul. per diuersionem vͦo: sicut sunt ligature extremoꝝ dolorose et fricationes fortes ad partes inferiores ⁊ per ventosas siccas. Et clisteria ⁊ suppositoria hñt in se ⁊ intentionē diuersionis ⁊ eũonis. per palatum vͦo diminuiť mã: sicut per gargarismata facta ex aq̃ ordei cũ syrupo rosato: aut melle roſ. aut masticatoria cera ⁊ olibano ⁊ caputpurgia: sicut est decoctio violaꝝ: ⁊ deinde attractio succi blitis depurati: ⁊ vt ponam infra. ¶ Si vͦo fuerit intētio ad sedationez doloris. ℞.olei roſ.⁊ aceti ⁊ aque ferrate.aã.ꝑtes equales: diu agitētur ⁊ cōtundantur donec impiguescant: deinde actualr̕ frigidis: liniatur caput: maxime pars coronalis. Si aũt cōcomitatur instãtia vigiliarũ addať opij parum. ¶ Aliud ad idez. ℞.vnguentũ Galeni.ʒ.iij.⁊ laueť lotionibꝰ pluribus cũ succo solatri lactuce cucurbite semperuiue endiuie ⁊ succo vue acerbe: deinde liniať caput: vt dictum est. ¶ Aliud ad idē. ℞.olei roſ. olei violati.aã.ꝑtes equales cũ pauco aceti ⁊ succo agreste ⁊ modico camphore: diu contunde donec pinguescat: ⁊ capiti supponať. ¶ Embroca ꝯferēs. vt supra. ℞.roſ. nenufaris violaꝝ ordei excorticati folioꝝ salicum maluarum. aã.M.ij.decoquãtur in aq̃ que per cãnulaz viridē capiti ex alto fundatur: vbi tamē nō sit timor de catarro: vbi aũt fuerit instãtia vigiliaꝝ addantur cortices papaueris albi ⁊ lactuce.aã.partes equales. Si aũt intendimus ad aliqualē solutionē addať camomille ꝑtē.i. ¶ Aliud embroca vbi cōiungiť instãtia vigiliarũ. ℞.violaruz siccarum: ordei excorticati: semis cucurbite corticis eius: seminis lini psily corticum papaueris: seminis altee: seminis lactuce: seminis rosa.aã.partes equales: decoquãtur in aqua vsqꝫ ad ꝯsumptionē quarte eiꝰ ꝑtis: deinde fac embrocationē ab alto. vt dictũ est. ¶ Aliud resolutiuuz ⁊ sedatiuũ. ℞.folioꝝ maluarũ: aut radicum: aut seminũ earuz: aut oĩum similiter ⁊ ordei excorticati ⁊ rosarum ⁊ violarũ ⁊ folioꝝ salicum ⁊ folioꝝ cucurbite: aut corticuz eius: aut seminis eius ⁊ melliloti.aã.partē.i.florũ camomille ad quãtitatez omnium: decoquãtur in aqua ⁊ fiat embrocatio. vt dcm̃ est. ¶ Epithima ad idē. ℞. semina croci psily sepatiz siue ꝯiunctiz: dimittať in infusione in aceto: deinde conquassenť ⁊ mucilago capiti superponatur cum petia. ¶ Empl̕m ad idē vbi est intētio ad resoluenduz. ℞.floꝝ camomille: farine ordei: radicũ altee: seminis lini: corticum papaueris nenufaris: cōtere cũ oleo roſ.⁊ vio. aut ꝑmisce in forma emplastri: ⁊ capiti supponať. ¶ Aliud. ℞.succi extremitatũ vitis.℥.i.ß.farine ordei.℥.ij.olei roſ.quãtum sufficit ad aggregãdũ in forma empl̕i. ¶ Aliud sedãs sodã pulsatiuã ⁊ emigraneã calidaz. ℞.farine ordei: trium generũ sandaloꝝ roſ.sieſ memite achatie boli ar. fausel: semis lactu.aloes: cãphore. aã.ʒ.ij.⁊ cum mucilagine psily ⁊ succo portulace: aut lactuce aggregētur omnia simul in forma empl̕i siue linimenti: ⁊ epithimeť ex eo caput. ¶ Suffumigium cōueniēs ad idē. ℞.sandali citrini fausel roſ.aã.ʒ.ij.ß. cãphore.ʒ.i.ponãtur in vase stricti orificy cum aqua roſ.quãtum sufficit: ⁊ obtureť orificium eius ⁊ dimittať vt bulliat in cinere calido: deinde deponať ⁊ recipiat fumum eiꝰ: ⁊ si ex eo timpora aspergãtur: aut laueť ex eo facies. si aũt vigilias patiať corticē papaueris cum eis adde.ʒ.ij.⁊ plus ⁊ minꝰ ſm ꝙ vrget necessitas. ¶ Aliud suffumigiũ ad idē resoluens. ℞.roſ.sandaloꝝ citrinoꝝ ligni aloes.aã.ʒ.ij.florum camomille.ʒ.iiij.aque roſ.quãtum sufficit: ⁊ fac vt prius. ¶ Caputpurgiũ. ℞.olei vio.nenufarini cũ pauca camphora: aut cuz oleo de semine cucurbite dulcis: aut cum oleo de salice: ⁊ ex his fiat caputpurgiũ diuisim siue ꝯiunctim. ¶ Aliud. ℞.opij camphore. aã.ꝑtes eq̃les fiãt colyria: siĉ lentes ⁊ dissoluãtur vnum aut duo in oleo violato: aut oleo de cucurbita ⁊ distilletur in nasum ⁊ aurē: est.n.verax. ¶ Aliud ad idē. ℞.spody.ʒ.ij.opij.ʒ.i.croci.ʒ.ß.cōfice cũ aq̃ in modũ pillularuz paruaꝝ: ⁊ administrētur cũ lacte mulieris: aut oleo violato: deinde post horã fac caputpurgiũ cum lacte mulieris ⁊ aliquo ex alys suprascriptis. Ad idē ꝯfert oleũ roſ. cum aceto conquassatũ positis in vase vitreo ad odorandum. Aliud. ℞. amili nabat.aã.ʒ.ij. opij.ʒ.iij. spody.ʒ.i. croci.ʒ.ß.⁊ fac sicut ꝓximũ. Ad idē. ℞.sieſ memite fausel: seminis iusquiami: seminis lactuce roſ. sandalorum: opij: radicis mãdragore.aã.ꝑtes equales: fiat ex eis sieſ ⁊ fricet ex eo sup cute cum oleo roſ.aut viol̕. cuz pauco aceto distilleť in nasum ⁊ aurē ⁊ ꝓprie loci doloris: ⁊ sanabitur si deus voluerit.

¶ De epilepsia cuz grauitate capitis ⁊ vertigine ꝑ interualla post febres ⁊c. Consilium. XI.

Vir egregius Jacobꝰ Cuani d̕ Nouaria passus ē febres difficiles cuz extenuatione corporis ⁊ ꝓstratione quasi vltima appetitus a ꝑncipio Febuary proximi ꝑteriti per multos mēses: ⁊ in hoc tēpore inceperunt crura tumefieri ⁊ redeunte appetitu ⁊ recedēte febre perseuerauit tumor q erat vndimia flegmonides occupans crura ⁊ coxas: ⁊ cum hoc ex interuallis superueniebat herisipilla cuz rubore pruritu ⁊ vesicatione cutis: ⁊ fuerunt sibi facta duo cauteria singulum in singulo talo: ⁊ vesica vna grossa nata est in al

tero

tero crurium ex quo remāsit vlcus: et per oppositionem fortium infrigidātium detumuerūt crura: et ipse incidit vehemētes emigraneam: et modo est quarta dies: passus est duos paroxismos epilepsie in die vna: et facta purgatione remansit sine febre et mitigatus est dolor capitis: sed remāsit grauitas in capite: et ex interuallis vertigo. Scribemus g̃ hic breue cōsilium pro eo vtile et nō pōposum.

¶ Sumat in cibis panem de frumēto mūdo et sano bene pistum multū fermētatum et multū coctum: et reliquos fugiat. ¶ Carnes sumat pullorum perdicum fasianorum turturū et paruarum auium degētium in arboribus et pratis boni saporis et odoris et carnes hedorum et vitulorum lactātium et castratorum aialium et capriolorum et aprorū iuuenum: et reliquas dimittat. ¶ Caseum lac et sanguinem et multam pinguedinem nō comedat: et oleum oliuarum est melius cum butyro: et pro ferculo sumat brodiū carnium vel panem coctū vel oua dissoluta in aqua cum agresto vel succo aranceorum: et dimittat legumina et victualia de pasta et pultes nisi de farina ordei: aut farris: et ipsum ordeum et far facta in ferculis sunt conuenientes. ¶ De herbis tm̄ rutha et maiorana et origanū et calamētum sunt vtiles: et borago et buglossa et endiuia et mellissa tolerātur: et fugiat oino apium tanq̄ inimicū nature. ¶ Pisces et granari et cancri dimittant etiam et anguille tam saliti q̄ recētes.

¶ De fructibus pōt vti vuis passis et ficubus siccis et recētibus et granis pini et amigdalis cum çucchato et auellanis assatis: et post cibū citonys assis: aut piris assis in parua quātitate: et reliquos fructus dimittat.

¶ In potu sumat vinū albū vel pauci coloris bn̄ tēpatū cū aq̄ çucchatata et nō supabūdet in potu: neq3 in cibo.

¶ Dormiat in lecto de nocte capite bn̄ eleuato sup latere bn̄ coopertus: et etiam somnū diurnū caueat: et sufficiāt sibi septem hore in die naturali: oibus pensatis.

¶ Prouideat q͂ omni die habeat bn̄ficiū vētris et nō satisfaciente nā iuuet se cum clisteri vel suppositorio. Loco exercitij faciat sibi in mane post egōnes fricari bracchia spatulas et dorsum et nates trahendo deorsum: et postea pectinare caput et leuiter fricari.

¶ Caueat a coitu et ira et tristia et assumat gaudiū tēpatū.

¶ Ista sunt descripta de regimine dimittendo aerem: quia credo q͂ habitabit in loco sicci aeris ad leuem caliditatē tendētes: et in tēpore nebuloso vel pluuioso vel ventoso stabit domi in bono lecto clauso.

¶ Veniēdo ad medicinalia: cum erit Nouarie capiat primo hūc syrupum ɔsiderādo q͂ epar habet calefactum et sanguinem infectū cholera et flegmate. ℞. syrupum cōmunium frigidorum. ℥. ij. foliorum endiuie. M. i. seminis peonie. ℥. ß. sticados arabici. ℥. ij. fac bullire omnia in lib. ij. aque vsq3 ad medietatis ɔsumptionem: postea coletur: et in colatura addatur çucchari. ℥. v. mellis dispumati. ℥. i. clarificati: ita vt sit syrupus pro quatuor vicibus: etiam sumatur calidus in aurora. ¶ Sumpto syrupo: et purgetur cum istis pillulis. ℞. pillarum de ieralogodion. ℈. ij. sumantur duabus horis ante diem cū custodia. ¶ Facta purgatiōe ista sequētibus diebus sumat in mane in aurora. ℥. ij. huius electuarij. ℞. plirisarcoticon. ℥. ij. trium sandalorum. ℥. i. misce: et postq̄ totum sumpserit reficiat de nouo. Sed si vrina sua dimittat illā rubedinē quā habet: tūc sumat solū plirisarcoticon: aut diamuscum dulce: aut ɔfectionem de piretro: descriptione Mesue in caplo de epilepsia. ¶ Item in mane post factam purgationē masticet per horam medium coclear huius masticatorij. ℞. masticis. ℥. i. piperis integri. ℥. ß. in granis. ¶ Item quādo non masticet vtatur caputpurgio: et sufficit pro isto trayce per nares succum que exprimitur a blite cruda pistata tribus vel quatuor vicibus. ¶ Item est ɔueniēs dimissis caputpurgio et masticatorio gargariçare aquam mellis cum pipe: ita q͂ ad vnam lib. aque mellis ponantur. ℥. ij. piperis pistati.

¶ Cōuenit etiam quousq3 cessant capitis grauitates sumere in mēse bis. ℥. i. harum pillularū: sine q̄bus esse nolo. an̄. partes equales. ¶ In nocte super suo puluinari teneat hoc sacculum: et sup illud teneat caput. ℞. foliorum ruthe sicco. ℥. iiij. semis peonie: radicum peonie: maiorane sicce. an̄. ℥. i. gariof. gallie muscate. an̄. ℥. i. ß. fac puluerem: et sumat in sacculo ex pāno lini subtili: ita vt extendatur super puluinari. ¶ Item de simili puluere liget in pāno subtili. ℥. ij. cum. ℥. ß. nigelle torrefacte: et teneat in manu ad odorādum in die. ¶ Vltimo nō ptermittat vsum clisteriorum in q̄bus ponatur saltem semp. ℥. i. ierepigre pro vice cum decoctione cōmuni et oleo et sale: et post cibū vtatur coriādro correcto. ¶ De vlceribus autem crurium et tumore relinquimus chirugico [illegible] qui secū ibit. ¶ Et hec sufficiant cum laude dei.

¶ De epilepsia per ppriū nocumētū cerebri a mā mixta que ɔnūtiat paralysim et meliam. Cōsiliū. XII.

Dispositio nobilis viri etc. annorum xxxv. est epilepsia per proprium nocumētū cerebri: cuius paroxismos tam fortes q̄ debiles cōcomitatur stupor sinistre partis: aut quo ad manū magnam tm̄: aut quo ad pedem etiā: et fortes paroxismos pcedit: et sequitur tremor cordis huius morbi cām ſm ea que cōprehendi possunt est humor flegmaticus a dn̄io: l3 aliquādo quedam sit ibi malecholere pmixtio. Similiter vt puto humores melācholici qd ondit ex motu sanguinis ad hemorroidales venas hora fortium paroxismorum. ¶ Et quia ex interuallis mensium iam passus est tres valde fortes paroxismos et multos debiles et egritudo durauit iam q̄busdam annis: et est per cerebri ppetatem: iudicādum est in dubio magis de timore q̄ de spe. sed ad mitigādum morbū: et phibēdos morbos quos hic dicta ɔnūtiat. s. paralysim et melācholiā. ¶ Videtur ergo mihi vtēdum esse regimine sex rerū nō nāliū: vt scribetur infra: et regimē medicinarum: sed hic dimittā regimen sex rerū nō nālium: et pro cōplendo ista recurre ad ɔsilium illius dn̄e Vicētine qd est de pfocatione matricis vel epilepsie.

¶ Descendēdo ad medicinalia videtur mihi q͂ omni anno bis sit purgādus ordinate: semel in autūno: et semel ante mensem Aprilis. In autūno sumat prius hūc syrupum. ℞. epithimi: florum sticados. an̄. ℥. vi. acori: hyssopi: calamēti: origani: hasce: calamē. an̄. ℥. ij. ß. radicis: et semi. peonie. an̄. ℥. ij. anisi piretri. an̄. ℥. i. ß. piperis longi. ℥. i. çinçiberis. ℥. ß. passularum enucleatarū. ℥. ß. bulliāt in aqua sufficiēti vsq3 ad duarum tertiarū cōsumptionem: et in fine coletur et addatur aceti squillitici. ℥. iij. mellis lib. i. ß. et bulliāt quousq3 habeant spissitudinē syrupi: et iterum aromatiçetur cum cinnamomi: çinçibere: pipis nigri: nucis muscate. an̄. ℥. i. ligentur in pāno: et suspēdantur dum bullit in syrupo: et de hoc syrupo sumat. ℥. ij. pro vice cum. ℥. ij. aque feniculi: et. ℥. i. aque maiorane: et hoc fiat sex vicibus. ¶ Sūpto syrupo purgetur die septima cum istis pillulis. ℞. aristologie rotunde: castorei: salis indi siselcos. an̄. ℥. i. trociscorum de squilla: radicis peonie. an̄. ℥. i. ß. ierepigre: sticados: epithimi. an̄. ℥. ij. ß. agarici. ℥. iij. polipodij. ℥. i. ℈. ij. colloquintide. ℥. i. ℈. ij. turbith. ℥. ß. mirabolanorum nigrorum emblicorum belliricorum. an̄. ℈. ij. ß. lapidis laçuli abluti. xxx. vicibus cum aqua buglosse. ℥. iij. ℈. i. mirabolanorū citrinorum: ellebori nigri: camepitheos: camedreos. an̄. ℥. ij. ɔfice cum oxymelle squillitico: ex his pillulis sumat post dictum syrupum. ℥. i. ß. vel si psenti medico videtur

sumat pillularum cochiarum Almāsoris.ʒ.iiij.⁊ in die qua sumit pharmacum caueat a frigore.¶ Facta purgatione sumat omni mane vsq; ad sex dies oxymellis squllitici.℥.i.syrupi de sticados.℥.ß.aque maiorane et feniculi.ana.℥.i.ß.⁊ iterum purgetur sumēdo ex predictis pillulis.ʒ.i.tm̄.¶ His duabus purgationibus factis omni septimana saltē semel sumat de sero cum vadit dormitum ʒ.i.pillula⁊ de iera Galeni:ɓm descriptionem Nicolai. ⁊ pro tūc leuissime cenet.¶ In diebus in quibus nō sumit pillulas istas ꝯuenit omnibus duobus mensibus,semel purgari cum iera diacolloquintidos posita a Mesue in caplo de epilepsia:⁊ sumat pro vice.ʒ.i.ad plus: et aliquādo.ʒ.ij.¶ Quādo nō sumit dictas purgationes: aut ex paroxismo vel alia causa:faciat fieri loco pillarū de iera Galeni in vice vna vnum clistere hoc modo.℞. asse:hyssopi:absinthy.anā.℥.ß.pulpe colloquintide.ʒ.ij.cētauree minoris.℥.ß.bulliāt in aqua:⁊ coletur ⁊ addatꝰ carthami.℥.i.ß.olei de keruа.ʒ.v.salis.ʒ.ij.fiat clisterꝰ.¶ Et lʒ multis alijs modis purgari possent isti videntur mihi meliores in quibus videꝰ cōsiderādum ꝙ tempore magni frigoris non exhibeantur nisi in firmo prius quibusdam diebus stante in camera calida ⁊ nō egrediēte extra:⁊ similiter in die pharmaci ⁊ die sequēti:in temporibus vo magni caloris non sumat purgationes nisi cum pillulis iere Gal.suprascriptis.¶ In vere circa mediū Marty vel finem purgetur simili modo:sicut dictū est de autūno:nisi ꝙ paucū plus potest de solutiuo exhiberi.Et hec pro solutione sufficiant.

¶ Ultra istas euacuationes que sunt vniuersales:est caput post duas generales veris purgatiōes ⁊ autūni similiter purgādum cum masticatorijs ⁊ gargarismis:itaq; scribam plura:ex qbus eligat magis placita:sed aduertat ꝙ quasi omni die ante prādium istis vtaꝰ.¶ Masticatorium vsuale. ℞.piretri.ʒ.i.masticis.ʒ.i.ß.pulegy origani.anā.ʒ.ij.pistentur hec oīa bene ⁊ fiant sacculi de pāno lineo ad quātitatem auellane:⁊ impleātur dicto puluere ⁊ bene suantur:deinde omni mane masticeꝰ vnus per horam mediam spuendo flegma ad os descendens. ¶ Aliud. ℞.piretri.ʒ.i.sinapis.ʒ.i.ß.stafisagrie.ʒ.iij.salis aromatici.ʒ.ß.masticis cere.anā.ʒ.ij.dissoluantur mastix ⁊ cera ad ignem:⁊ cū eis incorporētur p̄dicta:⁊ fiāt forme ad magnitudinē auellane ⁊ masticeꝰ omni mane vna per quartā partem hore.¶ Qñq; cōuenit gargarisma ⁊ bonū ⁊ vsuale est hoc.℞.sinapis.℥.i.aceti fortissimi.lib.i.aceti squillitici.℥.iij.bulliāt simul per quartam partē hore.Deinde cum illo fiat gargarizatio:⁊ hoc quādo non masticat ⁊ plus mūdificat caput ꝙ̄ masticatio.

¶ Quia vo p̄ter euacuationē oportet ꝯfortare cerebrū ⁊ digestiuam:ideo puto oīno sibi ꝯuenire:ꝙ quādo non purgaꝰ cum aliqua medicina sumat mane tēporibus frigidis:⁊ p̄cipue factis dictis purgatiōibus maioribus aliquod de dictis electuarijs.¶ Itē vtatur in tēpore hyemis odoramēto facto ex ambra ⁊ musco ⁊ rosis ⁊ mace ⁊ gariofil.⁊ ponaꝰ triplum omniū de cortice citri.¶ Et in tēpore estatis odoretrosas ⁊ poma odorifera ⁊ mellissam ⁊ mellilotum ⁊ folia myrti.¶ Item cum cibis semper ponat ad bulliēdū plures ducatos aureos nouos:aurum in alia forma purū:⁊ portet in manibus hyacintū ligatū in anulo.¶ Et quia ex infinitis sibi conferentibus indicio meo oībus cōpensatis elegi meliora non volo cum multitudine rerum effectū cōfundere:sed facio dicēdi finē:cum p̄mū illos ad quos ptinet amsanero ꝙ in rebus medicinalibus administrādis ꝯsulant medicū presentem bone conscientie:⁊ ostendant sibi consilium. Et hec puto cum dei laude sibi sufficere.

¶ De melācholia non confirmata in venis cerebri quasi vt mortem timeret. Consilium. XIII.

Iste nobilis adolescēs sequenti vere erunt duo anni ꝙ incepit tristari sine causa ⁊ timere ne ꝑpter stipticitatē vētris moreretꝰ:lʒ nō multā vētris stipticitatē pateretꝰ:⁊ ad hoc venit modo ex vna modo ex alia causa mortē timere:⁊ tādem incepit plorare de se:⁊ cū tristitia viuere:adhibito debito regimine cōualuit:⁊ in autūno iterum excitata est fere similis dispositio in tristitia ⁊ timore mortis.Et cum in hyeme tepesceret iterū in vere exacerbata fuit:⁊ sic postea in autūno p̄terito:nec apparet fortis rugitus:nec vomitus:nec malitia appetitus:nec fortis nigredo in corpore: neq; vena⁊ plenitudo:nec restrictio hemoroida⁊:neq; est homo ꝯsuetus cibis de sua ꝓp̄etate melācholiam generātibus:⁊ est frigidi cordis nāliter boni ingeny:etiā in pueritia solliciti study:quieto⁊ morum:macer ⁊ frigidus.¶ Ex qbus oībus concludo ꝙ patiꝰ melācholiam: nō tamē ꝯfirmatā ꝑpter melācholiam nālem abūdantem in venis cerebri cui si cōicat aliqđ mēbrum:maxime est cor frigidū ⁊ siccū existēs.¶ Apparet 2o ꝙ oportet nō negligere eius curam:imo quāto diligētius potest fieri cito succurrere:q2 cura est facilis in principio si diligēs adhibeaꝰ.Et sit infirmus obediens:sed in ꝓcessu fit difficilis:⁊ quādoq; impossibilis.vt patet legēti p̄mam terty.caplo de melia:⁊ p̄mū ꝯtinētis ꝓportionali caplo: ⁊ tertiū de interioribus:⁊ nō confortādo illos ad quos ptinet.vt cum sollicitudine ꝓsequanꝰ:⁊ cum celeritate incipiant dabo cōsiliū.Premonēdo ne confidāt cōualescentia que accidit in hyeme:quoniam postea exiccaꝰ in vere.Et deus det vobis auxilium.

¶ Aer sue habitationis sit clarus subtilis vicinus tēperamēto in caliditate:sed humidus:ita ꝙ in tēporibus siccis irroreꝰ camera cū aqua:⁊ habitet potius iferiora ꝙ̄ supiora:sed caueat a grosso ⁊ obscuro ⁊ fetido ⁊ semp habeat lumē:ēt de nocte ⁊ nō ꝯuerseꝰ solus:⁊ caueat vehemētiā frigoris ⁊ nimiū caloris excessū:⁊ si ponanꝰ odores pomo⁊ ⁊ corticū citri:⁊ flo⁊ delectabiliū erit vtiliꝰ.

¶ Exerciteꝰ mane ieiuno stōcho exercitio ambulādi per loca delectabilia:iuxta ripias fluuio⁊ cū delectabili societate in quo exercitio habeat diuersa diuerticula regescendi ⁊ vidēdi loca diuersa ⁊ amena:nō tñ ita exerceaꝰ ꝙ multū laboret:sʒ oīmodā getē ⁊ loca solitaria ⁊ obscura penitꝰ fugiat:⁊ breuiter ita ꝓuideatur vt semp sit quodāmodo in negocio:aut ambulādi:aut aliciꝰ ludi honesti:aut cōferēdi cum amicis:aut ordinādi viridaria vel structuras domo⁊ vel oīno aliqđ faciēdi:in quo tñ faciēdo nō sit nimius labor corporis neciꝰ:neq; multa cogitatio:nec semp vno modo exercity teneaꝰ:sed varienꝰ.

¶ Prouideat cū omni diligētia ꝙ bñ dormiat in camera tempati aeris ad humiditatē tendētis:sed nō frigidi: ⁊ sit in camera ꝯtinue lumen satis magnū:⁊ ipse bene sociatus cū ꝑsonis sibi dilectis:⁊ dormiat capite eleuato: corpe bñ coopto:incipiēdo somnū vna hora cum dimidia post cibum:⁊ dormiat vsq; ad octo horas in die nāli ad minus:⁊ si pōt sit somnus in nocte:aut in mane ante tertias:⁊ si nō sufficiēter dormit in nocte dormiat etiam in meridie.Et si ꝯtingat ipsū incipe vigilare ⁊ nō bene dormire si est ꝑpter causam manifestā remoueaꝰ causa.Si vo non cum cibis ⁊ potibus ⁊ balneo ⁊ lauandis ⁊ odoramētis ⁊ vnctionibus ꝓuideatur ita vt dormiat:et ego inferius describā plura somnifera ad predictas intentiones:⁊ hoc nullo modo negligatur:⁊ ab ipso diligēter perquiratur.¶ Et iam est adhibenda diligētia maxime

xime in alijs tpib⁹ plus q̃ in hyeme ꝙ omni die habeat bñficiũ ventris: ꝛ si nõ cum alio iuuet̃ cũ clisteri in quo ponat̃ ierapigra: aut bibat in mane aquã in qua decocta sint absinthij romani. ℥. ij. aut sumat quãtitatẽ ciceris d̃ aloe rubeo vna hora ante cibũ: aut cum alijs medicinis leuibus: de quibus dicemus infra. ¶ In cibis võ dꝫ cauere a reb⁹ acutis: sicut synapis ꝛ çinçiber ꝛ piper ꝛ allia ꝛ cepe ꝛ porri ꝛ vina valde potentia antiqua ꝛ a sale ꝛ a rebus vehemẽter salitis: ꝛ a rebus acribus vehementis acetositatis: ꝛ a rebus ponticis. Et sit cõtentus dulcibus nõ vehemẽtis dulcedinis ꝛ insipido ꝛ vnctuoso. Et similiter dꝫ cauere a rebus grossi nutrimenti: ꝛ a rebus ventosis ꝛ difficilis digestionis quare particulariter sumendi sunt cibi quos dicã statim. ¶ Sit eius panis ex optia farina minuti ꝛ albi frumẽti mundi a rebus extraneis: ꝛ maxime a lolio anni sui: ꝛ bñ mũda a furfure ꝯfect⁹ cũ aqua pluuiali vel currẽte bñ pistus bñ fermẽtat⁹: ꝛ sufficienter decoct⁹ inter p̃mã ꝛ tertiã diẽ: ꝛ nõ comedat̃ calidus: sic a furno portat̃: ꝛ sit sine sale. Reliquos aũt panes sicut opirũ ꝛ azimũ: vel ex maculato fermẽto: vel ex milio: aut ex alijs granis penit⁹ dimittat. ¶ Carnes eius debẽt esse humide ꝛ facilis digõnis sub talis nutrimẽti: sicut pulloꝝ: ꝛ auiculaꝝ degentiũ in arboribus: ꝛ agnoꝝ: ꝛ castratoꝝ annualiũ: ꝛ vituloꝝ lactantium paruoꝝ. Et dimittãt̃ oẽs carnes veteres cuiuscũq; generis: ꝛ oẽs carnes multũ grossi nutrimẽti: sicut iuuẽcoꝝ ꝛ hircoꝝ ꝛ porcorũ ꝛ oẽs carnes syluestres maxime leporis caprioli ꝛ cerui. Sed fasiana femina ꝛ iuuenis ꝛ ꝑdicis iuuenis ꝗsquille iuuẽcule: ꝑsertĩ si habeãt satis d̃ pinguedine pñt tolerari. Et silr̃ dimittant̃ oẽs carnes multũ calide: sicut precipue caro anatis: ꝛ postea caro anseris ꝛ caro colũbi: ꝛ dimittant̃ merlus: ꝛ similes ꝑꝑ grossitiẽ sui nutrimẽti. Turtures aũt iuuencule: ꝛ mediocriter pingues cõcedunt̃: ꝛ silr̃ dimittant̃ epata: ꝛ oĩa interiora excepto epate pulli: ꝛ melius est vt comedantur elixate ꝛ assate sunt meliores frixis. ¶ De piscibus sunt ei cõuenientes pisces boni odoris ꝛ boni saporis hñtes carnes frangibiles: et debent hẽre has cõditiones. Prima ꝙ habeãt squamas: ꝑpter cui⁹ defectũ dꝫ fugere anguillas ꝛ murenas: ꝛ lampredas: ꝛ pallamitas: ꝛ pasceres: ꝛ tũnos: ꝛ sturiones: ꝛ similes. Scd̃a cõditio ꝙ sint parui ꝑpter defectũ dimittãtur magne tenche: ꝛ magni lucij vel carpane ꝛ siles. Tertia cõditio ꝙ sint de libero mari: aut de fluuio currente: sed nõ de stagno: neq; de vallib⁹. De lacu võ nõ sunt ita boni: sed vbi habuerit inter currentẽ fluuiũ: ꝛ fundũ nõ cenosũ tolerant̃. Quare põt sumere de aqua dulci thimalos strigias varones auallanas agones lucios ꝛ etiã trutas: tenche aũt ꝛ carpane ꝛ ꝑsici vtplurimũ: ꝛ scardue ꝛ tygrij: melius est ꝙ dimittãtur ꝛ comedant̃ elixi cum aqua ꝛ vino ꝛ aliquantulo aceti. Sed de mari meliores sunt barbones qui alias vocant̃ trilie ꝛ aurate ꝛ varioli ꝛ menule ꝛ sardões ꝛ aghioe ꝛ cephali ꝛ rumbi ꝛ corui ꝛ spinole ꝛ similes: nisi capiant̃ in sterquilineis ciuitatum. Cancri gambri ꝛ oẽ genus ostracoꝝ: sicut cõche: ꝛ cappe: ꝛ vmbelici penitus dimittant̃. ¶ Omne genus fungoꝝ ꝛ tubeꝝ est penit⁹ dimittẽdũ. ¶ De granis võ ꝯueniũt far ꝛ ordeũ bene cocta: ꝛ riçum tolerat̃ si sit bene coctũ cũ bonis carnibus pinguib⁹: ꝛ aliter nõ. Sꝫ cicera ꝛ fabe ꝛ fasioli ꝛ pisa ꝛ cicercule ꝛ robillia siue sicca siue recentia dimittant̃: ꝛ silr̃ miliũ ꝛ panicũ: ꝛ sup omnia lentes. ¶ Caseum melius est oĩno dimittere: sed si comedat̃ sit pinguis ꝛ recens cũ pauco sale: ꝛ in pauca quãtitate. reliq aũt penitus dimittãtur. ¶ De herbis in tpe estatis cõuenit endiuia ꝛ cicorea: ꝛ qñ nõ bene dormit lactuca. Et oĩ tempore estatis ꝯuenit vti boragine buglossa spinachijs cucurbita: ꝛ tenello feniculo: ꝛ folijs rapunculoꝝ ꝛ melissa siue citronella: sed apium ꝛ petrosilinũ ꝛ macedonicum dimittat ꝑꝑ ꝓuocationẽ ꝛ maiorana ꝛ sisimbriũ ꝛ menthã ꝛ serpillũ ꝛ mẽthastrũ ꝛ origanũ: quia ꝑticipãt acuitate ꝛ oẽs herbas amaras debꝫ dimittere ꝛ caules ꝛ cappucios ꝛ bletas: q2 ex eis generat̃ melancholicus humor: ꝛ erucã: q2 corrũpit sanguinẽ: ꝛ synapiũ ꝛ nasturtiũ ꝑꝑ cãs prius dictas: ꝛ silr̃ dimittat tallos plantoꝝ: sicut teneritates vitiũ: ꝛ sparagos: ꝛ talia que aliqñ comedũt̃. ¶ Radices ꝗbus vtimur in cibis debent dimitti: sicut radix petrosilini: ꝛ pastinaca: ꝛ daucus: ꝛ carotũ: q2 ꝓuocant vrinã: ꝛ acuẽdo subtile: ꝛ dimittẽdo grossũ: ꝛ rape: ꝛ napones: q2 sunt grossi nutrimẽti: ꝛ raffani ꝑꝑ cãm superius dictã: ꝛ simplr̃ allia ꝛ porri ꝛ omne genus cepaꝝ. ¶ De fructibus cõcedunt̃ ei vue recentes bñ mature: ꝛ passule: ꝛ cerasia: ꝛ pruna: nõ tñ in multa quãtitate: ꝛ poma cocta: ꝛ pira post alios cibos: ꝛ granata dulcia: ꝛ citonia ꝯfecta: ꝛ persica sicca ꝛ humida: sed ficus sicce denegant̃ ei: ꝛ nespilla: ꝛ sorba: ꝛ corna: ꝛ castanee: sed auellane: ꝛ amigdale ꝛ fistici tolerant̃: ꝛ similiter grana pini: et melones nõ in multa quãtitate: ꝛ medulle citrulli: ꝛ angurie nõ multũ excedentes in quãtitate: ꝛ cucurbite decocte cũ bonis carnibus in estate: ꝛ dimittant̃ oĩno melorigene. ¶ Vitelli aũt ouoꝝ gallinaꝝ: ꝛ etiã ouũ totum dum sunt recẽtes ꝛ tremuli cõcedunt̃ ei: imo cõueniunt: sed multũ cocta qualr̃cũq; denegantur. ¶ Victualia de pasta si sint fermẽtata ꝛ liquida: sicut fermẽtini: ꝛ similes cõcedunt̃ aliquãdo: sed nõ in ea quãtitate ꝙ faciant cadere in oppilatiões: sed macharoni ꝛ gnochi ꝛ lagane grosse ꝛ artoclee dimittãtur ꝛ similia. ¶ Et oĩno diligentissimũ adhibeat studiũ. primo in comedendo res humidas. secũdo ꝙ sint facilis digõnis. tertio ꝙ sint in quãtitate qua bñ digerãtur. nã qñ sentiret corrũpi cibũ in stomacho dꝫ subito vomere: ꝛ nullo mõ retinere: ꝙ si h̃ nõ est ei possibile dormiat: ꝛ quiescat bñ cooptus donec sentiat stomachũ vacuũ: ꝛ tũc premisso clisteri lenitiuo sumat cibũ. ꝛ quarta ꝯditio est ꝙ nõ sumat scd̃m cibũ nisi digesto primo. ꝛ ꝗnto ꝙ sumat in tanta quãtitate ꝙ non sentiat in stomacho grauitatẽ: neq; eructuationẽ. Et vltimo ꝙ sint tãte quãtitatis: ꝛ talis qualitatis ꝙ sufficiãt ad ipm impinguãdũ. ¶ Potus aũt ei⁹ dꝫ eẽ vinũ albũ claꝝ medie vinositatis ꝑmixtũ aliqualr̃ cũ aqua cocta: ꝛ potet sufficiẽter: caueat tñ a sup̃fluitate: vina võ grossa ꝛ nigra turbida: ꝛ mustũ nõ bñ purificatũ: ꝛ vina multũ potẽtia dimittat penit⁹. ¶ In accidẽtib⁹ aĩe est diligentissime ꝓuidẽdũ ne oĩo tristet̃: aut irascat̃: aut ꝓfundet se in cogitatiõe: aut aliquẽ habeat timorẽ aut odiũ: sꝫ sit diligẽtissimũ studiũ in dãdo sibi alacritatẽ ꝛ bonã spẽ: ꝛ ꝑmutãdo cogitatões suas quadã die ad vnã rem delectabilẽ ꝛ honestã. Alia die ad aliã: ꝛ hoc aut videndo diuersa ornamẽta pulchra vel iocularoria: aut audiẽdo sonos ꝛ cantilenas: aut in legẽdo aliquid nõ difficile: sꝫ vel hystoriã: vel aliã rẽ sibi carã: vl̃ odorãdo vel ordinãdo sibi vestes vel aptãdo domos: ꝛ viridaria: ꝛ possessiões: ꝛ alijs modis silibus. A venere aũt cauẽdum est nisi qñ ita stimularet̃: vt neq; bñ dormiret: neq; molestiã tolerare posset. Et hec de regimine.

Sed descẽdendo ad medicinalia sunt quatuor ꝑncipales intẽtões. Pria est humectãdi cerebrũ ꝛ totũ corpus. Scd̃a est digerẽdi mãm melancholicã existẽtẽ in venis cerebri ꝛ in corde: ꝛ fortassis in toto. Tertia est euacuãdi quoquo mõ dictã mãm. Quarta est faciẽdi gaudium ꝛ letitiam ꝛ cõfortãdi cor ꝛ cerebrũ vt sint potẽtia multiplicare spũm clarũ. Et ego distinguam regimina: maxime ꝯsiderãdo ꝙ hec melia aut est ꝑpter materiã

in cerebro ꝓpe: ⁊ venis eius inuētam. aut cū cōitate cordis. Nō enim audiui signa cōitatis alterius membri.

¶ Et q̄ regimen positū totum vertit̄ ad humectādū solum duo hic addā medicinalia pro p̄ma intētione. s. pro corporis humectatione. ¶ Primū est q̄ omni mane anteq̄ surgat a lecto faciat se fricari cū mātilibus lenibus totū corpus de parte in partē: ⁊ caueat a fricatione aspera ⁊ dura. ¶ Scdm̄ est q̄ omni mane anteq̄ prandeat ingrediatur tinam: aut semicupium plenū aqua dulci tepida: ⁊ ibi sedeat in aqua vsq̄ ad vnā horā: ita vt nō nimiū calefiat neq̄ aliquo modo infrigidet̄: sed sit aqua ex toto delectabilis caloris: ⁊ faciat eādē aquā effundi sup̄ caput. Et si videret̄ q̄ nimiū vigilasset: ⁊ oculi essent ꝯcaui faciat cum illa bulliri plura capita: ⁊ pedes agnoꝝ quousq̄ sint biscocta: ⁊ in isto balneet̄ tepida: ⁊ dū sedet in ea sepe ⁊ pluries sup̄ caput effundat̄. Et si p̄seueraret instātia vigiliaꝝ cum p̄dictis rebus addat̄ ad bulliēdū lactuce lib. iij. capitū papaueris albi numero quadraginta: violaꝝ lib. i. floꝝ camomille ⁊ anheti. an̄. li. i. ß. Et ista sufficiūt ad ꝓuocādū somnū: ⁊ in casu necessitatis ꝓpter nimiā vigiliā intret iteꝝ balneū de sero. Cum aūt a balneo egredit̄ faciat sibi siccari caput cum lenibus mātilibus tepidis: ⁊ nō multū calidis: ⁊ quiescat in lecto tēperate caliditatis quousq̄ exiccauerit corpus: ⁊ pausauerit.

¶ Quātum ad scd̄am intētionē debet cōsiderare q̄ regimen suprascriptū: ⁊ silr̄ medicine humectatiue suprascripte maxime valēt ad digerēdam mām melicā plus q̄ possint valere aliqui syrupi. Sed tn̄ q̄ euacuatio est facienda in p̄ncipio veris vel parum ante debet incipe circa vigesimā diem februarij capere hūc syrupum. ℞. syrupi de bisantijs. ℥. i. mellis rosati colati syrupi de sticados. an̄. ℥. ß. aque buglosse: aque mellis. an̄. ℥. i. ß. et est pro vna vice: sumatur. vi. vicibus in aurora.

¶ Quātum ad tertiā intētionem que est intētio euacuādi oportet q̄ aliqs medicus ꝓspiciat corporis habitudinē ⁊ p̄cipue venarū. Et si viderit venas valde plenas faciat flobothomari eum de vena cōi extrahēdo quātitatē sanguinis s̄m q̄ ei videt̄ cōuenire v̄tuti. Ego tn̄ puto iuxta id qd̄ vidi q̄ nō indigeat flōmia. si tamen appareat exuberātia supradicta fiat in meridie: ⁊ fiat larga: vt grossus sanguis egrediat̄: nec ad vlteriorē flobothomiā ꝓcedat. Maxime tn̄ ꝯsideret̄ si caruit menstruis. nā eo casu flobothomet̄ omnino anteq̄ sumat medicinā p̄ duos dies: ⁊ hoc de saphena vel de ambab⁹ saphenis. iuxta tenorē virtutis. ¶ Si alias medicīas abhorret sumat nūc hāc decoctionem. ℞. folliculoꝝ sene. ʒ. ij. ß. brodij boni caponis sufficiēter pinguis. ℥. viij. ⁊ sic cū sale optime bulliat simul bullitione vna: ⁊ post dimittat̄ p̄ totā noctē: ⁊ mane colet̄: ⁊ det̄ aut cū çuccharo aut sine vt placet: ⁊ detur quādo vult. si non pōt in mane: aut capiat diacitonitem solutiuū in cuius. ℥. i. ß. ponat̄. ʒ. ß. lapidis laçuli subtilissime pulueriçati: ⁊ loti cū alijs sp̄ebus diacitonitē. ¶ Sz siue flobothomia indigeat siue nō postq̄ syrupū sex vicibus sumpserit capiat hanc medicinā. ℞. polipodij epithimi. an̄. ʒ. i. lapidis armeni loti s̄m artē Mesue in capꝛio. ʒ. ß. mirabolanoꝝ kebuloꝝ ⁊ idoꝝ. an̄. gra. xxiiij. sticados. ʒ. ij. salis indi: pulpe collogntide. an̄. ℈. ij. ß. emblicoꝝ belliricoꝝ. an̄. ʒ. ij. ℈. i. ꝯficiant̄ pillule cū oxymelle: ⁊ dent̄ ei de eis. ʒ. i. ß. vna hora ante diem: ⁊ statī post ipsas potet̄ lib. ß. aque lactis caprini. Et oī mense vel saltē oib⁹. xl. dieb⁹ vsq̄ ad mediū Maij purget̄ semel cū dictis pillulis addendo in quātitate vel minuendo s̄m q̄ ex prima vice p̄ceperit eē̄ opportunū: ⁊ sumātur cū custodia debita ⁊ p̄mittēdo lauatiuū cū aqua ordei ⁊ çuccha. ante prādiū p̄ horā aut cū alia medicina descripta.

¶ In temporibus aūt itermedijs sumat omni mane in principio aurore ieiuno stomacho. ʒ. iij. huius trifere: ⁊ si pōt superdormiat. ℞. mirabolanoꝝ kebuloꝝ indorū ⁊ belliricorū. an̄. ℥. i. epithimi optimi. ℥. ij. pulueris ierepigre. ℥. ß. ꝯfice cū melle emblicoꝝ. i. cum melle cocto ⁊ dispumato in decoctione emblicoꝝ: ⁊ si videt̄ q̄ cum vsu istius trifere nimis flueret venter sumat minorē quātitatem pro vice: ⁊ si tederet eā ista capere ꝯtinue dimittat pro aliquibus diebus: ⁊ faciat clisteria: si nō h̄z bn̄ficium ventris. ¶ Et ad hanc intentionē euacuādi conueniunt masticatoria ex mastice ⁊ stafisagria. ¶ Et si contingeret q̄ dictā triferā epithimi abhorreret potest loco eius bibere in mane de aqua lactis caprini circa. ℥. viij. in qua bulliuerit parūper. ℥. ß. epithimi vel paꝝ minus: ⁊ postea colet̄: ⁊ dulcoret̄ cū çuccharo: ⁊ bibatur tepida in mane. Et ad eādē itētionē ꝯfert bibere circa lib. i. de brodio galli vetusti decrepiti cocti cū sale indo ⁊ cū polipodio ⁊ hyssopo ⁊ bletis ⁊ cardamomi. ¶ Iteꝝ. ℞. folliculoꝝ sene lib. v. musti albi dulcis. lib. cc. infundat̄ sene in predicto musto: ⁊ ibi remaneat p̄ tres menses: ⁊ post tres menses bibat in mane in aurora circa lib. ß. predicti vini cum. ℥. ij. aque buglosse. ¶ Et q̄ puto q̄ qn̄q̄ de lapide armeno nō inueniret̄ faciat fieri in isto casu primas pillulas suprascriptas ponēdo in eis loco lapidis armeni similem quātitatē de lapide laçuli optimo ⁊ bene loto: nec puto q̄ sit opportunum: aut cōueniens in eo transire ad administrationē ellebori nigri: sz si vult p̄mutare medicinas fortes quas dixi sumēdas p̄ totū ver oibus. xl. diebus semel: pōt loco pillulaꝝ suprascriptaꝝ sumere. ʒ. iij. cōfectiōis Hamech: aut. ʒ. ij. pillulaꝝ indaꝝ in vice vna vel paꝝ minus: nisi medicus presens experiret̄ ventrem eius valde fluxibilem aut virtutē eius valde debilitari: tūc aūt opꝫ: ⁊ quātitatē medicinaꝝ diminuere: ⁊ interponere plus de t̄p̄e iter assumptionē vnius ⁊ alteri⁹. ¶ Dz etiā attendere q̄ in die qua sumit fortia solutiua suprascripta nullo modo est balneum intratura. Sed quando sumit leuia solutiua post eorum operationē comedat ⁊ postea de sero digesto cibo ante cenam ingrediat̄ balneū modo superius dicto. Quando v̄o non sumit medicinā aliquam balneetur in mane.

¶ Quantum v̄o ad quartam intentionem que vertit̄ ad confortationem cordis debet ante cibos sumere circa. ʒ. i. pro vice in mane ⁊ in sero diamusci dulcis aut electuarij de kesmes: aut electuarij de gemmis: aut confectionis letificantis: descriptione Rasis nono Almansoris. in capitulo de melancholia: ⁊ ista conueniunt in tempore frigido. ¶ In temporibus v̄o calidis fiat huiusmodi confectio. ℞. çucchari rosati. ℥. i. çucchari violati. ℥. i. çucchari buglossati. ℥. iij. electuarij de gēmis. ℥. i. confice omnia simul in mortario bene permiscendo: ⁊ addant̄. xxx. pānule auri purissimi: sumat circa. ʒ. iij. pro vice: sumat̄ an̄ prandium ⁊ ante cenam. ¶ Item portet huiusmodi sacculum iuxta cor. ℞. seminis basiliconis gariofilati corticum citri florū boraginis ⁊ buglosse ligni aloes crudi. an̄. ʒ. i. rosarum ⁊ violarum ⁊ florum nenufaris. an̄. ʒ. ij. folij macis gariofilorū croci gallie muscate. an̄. ℈. i. fiat puluis ⁊ ponatur in sacculo de syndone rubea: ⁊ teneat̄ iuxta cor: ⁊ ex eodem puluere cōfecto cum aqua dissolutionis dragagāti addendo. ʒ. ij. gallie muscate fiat pomū qd̄ teneatur in manu ad odorandum. ¶ Item debet in mane factis purgationibus predictis purgare caput suū cum masticatorijs gargarismatib⁹: ⁊ caputpurgijs: qn̄q̄ vtendo vno: ⁊ quādoq̄ alio. ¶ Masticatoriū vtile. ℞. sinapis stafisagrie piperis piretri. an̄. ʒ. i. masti. ʒ. vi. misce ⁊ masticetur quantitas conueniens de eo per horam.

¶ Caputpurgiū in estate pōt fieri cuꝫ succo blete: ⁊ cū aq̄ maiorane cauendo a sternutatione nisi corpus sit bñ vacuum: ⁊ in hyeme inungendo nares cuꝫ oleo cucumeris asinini interius. ¶ Gargarisma pōt fieri cū aceto distillato aut addendo in hyeme in dicto aceto aliquid de pipere: ⁊ vtile est ꝙ faciat sacculos de folijs ruthe siccis latos sicut puluinaria sua sunt: ⁊ illos teneat sub capite in nocte. ¶ Et qꝛ stomachus ē͡t vehemēter leditur. si inungat stomachū sepe cū hoc vnguento calido esset ꝯueniēs ieiuno stomacho. ℞. olei de spica: olei masticini. añ. ℥. ij. vini rubei boni lib. ß. gariofi. macis cinamomi corallorū rubeoꝝ mēthe sicce. añ. ℥. i. bulliāt simul vsqꝫ ad vini cōsumptiōeꝫ: coleꝰ ⁊ addaꝰ laudani: ⁊ gallie muscate. añ. ℥. i. ß. cere paꝝ: ⁊ fac vnguētuꝫ molle. ¶ In tꝑibus frigidis portet sup̱ caput hꝫ sacculuꝫ. ℞. sticados arabici. ℥. ij. ruthe sicce: gariofiloꝝ. añ. ℥. vi. rosaꝝ nucis muscate. añ. ℥. i. ß. pistenꝰ: ⁊ fiat sacculus in syndone rubea pro tenēdo in capite. ¶ Itē vaporeꝰ meatus sepe ieiuno stomacho recipiēdo fumū vini in quo decoctū fuerit arthemisie pulegij calamenti. añ. M. i. dauci. ʒ. ß. myrre ⁊ gallie muscate. añ. ℥. ß. ¶ Iteꝫ sepe sibi ponat ventosas postq̄ꝫ est purgata ⁊ flobothomata sup̱ nates ⁊ sup̱ coxas iuxta iguina ⁊ sup̱ ventrē sub vmbilico: ⁊ qñqꝫ in pulpis crurium. Lꝫ multa alia dici possent: puto tñ ista sufficere cum diuino adiutorio: ⁊ sit principale fundamentū in regimine ⁊ flobothomia ⁊ purgationibus. nam etiaꝫ hec sufficiunt pro dolore illo accidente in capite.

¶ Consilium domini Ioānis de Mantua.

¶ De melancholia nō confirmata per proprietatem capitis. Consilium. XIIII.

Iste nobilis vir annoꝝ fere. 26. cuꝫ multum extra propriā domū vagando circū iuisset. tandeꝫ in Mediolano passus est casus aduersos: ⁊ cū tristitia rediuit domū ꝓpriam vbi ꝑmū circa mediuꝫ Martij fere subito passus est capitis grauedinē: ita vt vix se teneret cū ꝑturbatione totius ⁊ pauco vomitu: sed quibusdā factis purgationibus ⁊ calefactorijs capitis: postea bene habuit ꝑ estatē. ¶ Sed autūno sequēti de mense Octobris cū loquereꝰ cū quodā aurifice: ⁊ ille quādaꝫ rotā seipsam voluentē ꝓmitteret facere. diu cogitans in rote cōpositione tandeꝫ ad tristitiā ⁊ cogitationem ⁊ timorē sine cā: ⁊ capitis grauitatis: ⁊ quādaꝫ leuē vertiginē ⁊ tremorē cordis: ⁊ vomitus statū: ⁊ quarūdaꝫ differētiaꝝ materieꝝ cholericaꝝ: ⁊ frigus in capite cōtinuuꝫ cōuersus est: cū q̄bus tñ vrina rubea vel citrina ꝑseuerabat: ⁊ tinitus in aure: ⁊ cogitatio cōtinua suoꝝ nocumentoruꝫ: ⁊ timor standi in loco obscuro: ⁊ difficultas incipiendi somnū que oīa cū post regimina administrata ꝑ hyemē ver ⁊ estatē diminuerenꝰ: tñ in autūno intendi videbanꝰ: perseuerauit tñ appetitus bonitas: ⁊ nullus fuit acetosus vomitus ⁊ splenem saluū habet: ⁊ vt dicit habuit: ⁊ nunc cū ad nos ꝑuenisset diu stetit in hospitio rectꝰ cibis delicatis: boni ⁊ clari sanguinis generatiuis: ⁊ quieuit: ⁊ gauisus est cū socijs: ⁊ iuit ad balnea petreoli ꝑꝑ capitis frigus ⁊ grauitatē. Itaqꝫ multum bene videꝰ habere: ⁊ pinguefactus est: ⁊ boni coloris: ⁊ bene dormit: lꝫ sibilus non ex toto recesserit: nec omnino grauitas capitis: est aūt satis pilosus grossoꝝ piloꝝ: ⁊ ad nigredineꝫ declinans. ¶ Dispositio ꝑncipaliter a medico in isto cōsiderāda est principiū melācholie nō cōfirmate cuꝫ suis causis. Naꝫ Auicēna prima tertij. caplo ꝓprio de signis huius dispositiōis dixit. Signa ꝑncipij melācholie sunt extimatio mala: ⁊ timor sine causa: ⁊ velocitas ire: ⁊ dilectio sollicitudinis: lꝫ quidaꝫ textus dicant solitudinis: ⁊ tremor: vertigo: sonitus: ⁊ tinitꝰ: que omnia in isto ꝑteri re velocitatē fuerunt manifesta. ¶ Rasis autem nono Almāsoris dixit. Cuꝫ alicui cogitatōes male sine cā accidunt: ⁊ timor ⁊ tristitia in eo ꝑualuerūt melācholie principiuꝫ in eo erit. ¶ Et Halyabas nono theorice. cap. 7°. Et cōia quidem oībus qui descipientiam patiunꝰ nigra signa sunt timor tristitia ⁊ opinio mala. ¶ Putāduꝫ est aūt hoc initiuꝫ melꝛie esse per ꝓprietatē capitis: lꝫ adhuc etiā totius dispositio videaꝰ cōmunicare: ⁊ precipue cordis. cuius cōplexio frigida ⁊ sicca per ꝑñtiā melācholice materie spiritū vitalem genuit syluestrē: ⁊ cōmunicauit cerebro in quo ꝑꝑ cogitationes: ⁊ regimen magis ad melancholicā nām erāt cōuersi humores q̄ꝫ opꝫ. ¶ Or aūt caput suū humidū videbaꝰ eē accidentalr: vt ipse dicit: nō video ex signis: sed etiā nō fuisset miruꝫ: si ante hunc casum capitis humiditas iuuisset ad cōplenduꝫ hoc accidens. multiplicaꝰ. n. melācholia in his quoꝝ cerebruꝫ est humiduꝫ ⁊ cor calidū. Et qꝛ dispositio ista ꝑoxismaliter qñqꝫ inuadit: ideo nō obstāte ꝙ pro nūc bñ se hēat quo ad omnia: videꝰ mihi ꝙ debeat vti regimine qd̄ subscribam: ⁊ medicinis eo ordine quo hic diceꝰ: ⁊ per ꝑsentem medicū limitabiꝰ. nam si añq̄ꝫ vlterius ꝓcedat cureꝰ liberabiꝰ ītegre. Oportet. n. vt cureꝰ anteq̄ꝫ ꝯfirmeꝰ: qm̄ in principio est facilis ⁊ praua: ⁊ difficilis cū est cōfirmata. vt prima tertij. ⁊ nono Almansoris: hic vno notato ꝙ cū melācholico huiꝰ humore flegma potiꝰ abūdat q̄ꝫ aliꝰ humor: lꝫ etiā cholera inueniaꝰ qñqꝫ sup̱flua.

¶ Aer sue habitatiōis dꝫ esse parūper humidus: ita ꝙ in estate humecteꝰ cū irroratione aque: ⁊ cōpositione herbaꝝ frigidaꝝ: sicut folioꝝ vitis ⁊ salicis ⁊ lactuce: ⁊ tam cum pomis odoriferis ⁊ rosis ⁊ violis. Et in caliditate ⁊ frigiditate nō multū a temperamēto recedat: sed ad paruam caliditatē sit decliuis: ⁊ caueat oēm ventū.

¶ Cibi: sicut panis ex optima farina frumēti mūda a furfure oīno: ⁊ sit inter primā ⁊ tertiā dieꝫ: ⁊ nō sit azimus: ⁊ nō superflue fermētatus vl̄ coctus: ⁊ alios panes vitet vt azimū ⁊ opirum. ¶ Carnes debēt esse pulloꝝ hedoꝝ agnoꝝ vituloꝝ paruoꝝ: paruaꝝ auium ⁊ perdicū ⁊ fasianoꝝ: ⁊ ꝓprie pedum castratoꝝ ⁊ agnoꝝ ⁊ hedoꝝ: ⁊ vitet carnes salitas oēs: ⁊ oēs carnes multū veteres ⁊ vaccaꝝ ⁊ hircoꝝ ⁊ porcoꝝ syluestriuꝫ ⁊ aues aq̄ticas. ¶ Pisces petrosi ⁊ parui ⁊ squamosi cōueniūt: ⁊ oēs alij pisces viteꝰ: nisi ex libero mari ⁊ parui ⁊ squamosi. ¶ Uitelli ouoꝝ ꝯueniunt: cū oua sint gallinaꝝ ⁊ recentia ⁊ adipes ⁊ pinguedines dictoꝝ aīalium. ¶ Sed sanguis ⁊ cascus antiquꝰ salitus. Et interiora omnia viteꝰ preter epata pulloꝝ ⁊ galloꝝ testiculos. Lacte autē quādoqꝫ vti pōt: sed qñ sumit non sit multū: ⁊ sit stomacho ieiuno: ⁊ post ipsum nō sumat cibū aliuꝫ quousqꝫ sit digestus: ⁊ sit lac statim ab vbere extractꝰ. ¶ Legumina omnia penitus fugiat: ⁊ precipue lentes. ¶ Ex granis vtatur farre ⁊ ordeo fracto: ⁊ dimittat panicū ⁊ miliū ⁊ riçuꝫ: ⁊ sint dicta grana cum carnibus cocta. ¶ Ex herbis sumat lactucaꝫ boraginē buglossaꝫ mellissaꝫ endiuiā menthā ⁊ maluā ⁊ bletis ⁊ caules penitꝰ dimittat. ¶ Ex fructibꝰ vtaꝰ ficubus ⁊ vuis tam siccis q̄ꝫ recentibus: cerasis ⁊ pomis dulcibus bene maturis: ⁊ melone pauco. ¶ Fugiat omnia valde acuta: sicut sinapim porrū allia ⁊ cepe: ⁊ similiter acetū ⁊ agrestā: ⁊ sit ꝯtentus dulci ⁊ vnctuoso ⁊ insipido: ⁊ ideo etiā piper fugiendū est. ¶ Potus sit vinū album claꝝ nō multū potēs odoriferū: ⁊ cū aqua pro medietate in estate mixtū in hyeme minus. ¶ Neqꝫ sumat cibū anteq̄ꝫ primus sit digestus: nec multa ⁊ varia in eodem prandio sumat: neqꝫ prolonget moram in mensa: nec comedat nisi cuꝫ vera fame: ⁊ sint cibi sui nō frixi aut assi:

sed potius elixi:lꝫ aliquãdo assum cõcedi possit: nec sint
suffocati in patellis: aut oppilatiuũ: vt pastalia.
¶ Non multum laboret imo adhereat quieti:ꝛ motibus
leuibus cum delectatione in locis temperatis delectabi/
libus:ꝛ cum socys dilectis:ita ꝙ nõ remaneat solus nec
sine delectabili occupatione.
¶ Dormiat saltẽ octo horis in camera bene sani aeris:vt
predicitur:ꝛ nõ sub radys solis aut lune:ꝛ nõ in loco fri/
gido vel ventoso vel fetido:sed odoribus pleno: ꝛ sit bñ
cooptus pãnis:ꝛ capite bene eleuato:ꝛ super latere pᵐo
dextro:deinde sinistro:ꝛ in fine redeat super dextruꝫ.Et
sit cõtinuũ lumẽ in camera sui somni: ꝛ sit sociatus dele
ctabiliter.¶ Or si nõ sufficiẽter dormiret hoc nullo mõ
toleret: imo faciat bulliri lactucã in quãtitate multa in
suis cibis:ꝛ vtatur ea in ferculis: ꝙ si hoc nõ sufficit aut
cũ lacte papaueris albi:aut coquendo cortices duoꝝ pa/
pauerum in suo ferculo:aut bibendo.ʒ.y.syrupi de papa/
uere:aut sumẽdo in ore qñ vadit dormitũ.ʒ.5.diacodion
aut.ʒ.5.loch de papauere: aut lauãdo ante cenã bracchia
ꝛ faciem cũ ista lauãda ꝛ fumuꝫ recipiendo: ꝓcuret sibi
somnũ:ꝛ in hoc sit sollicitus vt bene dormiat. hec est la/
uande descriptio.℞.ordei.ʒ.iiy.violaꝝ floꝝ nenufaris.
añ.ʒ.y.rosaꝝ.ʒ.i.violarie ꝛ lactuce.añ.M.y.radicũ mã/
dragore.ʒ.5.floꝝ camomille mellilori.añ.ʒ.i.5.
¶ Fugiat tristitiã sollicitudinẽ solitudineꝫ dolorẽ rixam
acidiaꝫ:ꝛ omnia anime accidẽtia preter gaudium : itaqꝫ
ꝓuideatᷣ sibi de occupatione delectabili in qua nõ mul/
ta sit opus cogitatione:ꝛ caueat a venereis: nõ comedat
vltra saturitatẽ nec stõcho graui: gnimo cũ stomachum
grauẽ sentit faciat vomitũ semel in mẽse post potũ.ʒ.iy.
oxymellis cũ.ʒ. vi.aque tepide: aut cum decoctione cala
menti:vel seminis raffani:ꝛ precipue in estate.
¶ Procuret auteꝫ habere omni die ventris beneficiuꝫ si
non per se faciat cum suppositorio aut clisteri. ¶ Utatᷣ
etiam balneo aque dulcis in quo ieiuno stomacho laue/
tur cum dulci aqua: ꝛ post a balneo egrediens si multuꝫ
sitit bibat parum bene temperatum.
¶ Per totuꝫ pñtem annũ.s. quousqꝫ expertus sit ꝙ neqꝫ
in vere neqꝫ in sequenti autũno redit egritudo : videtur
mihi ꝙ vtatur in septimana semel istis pillulis qñ aliaꝫ
medicinam nõ sumit.℞.epithimi polipody.añ.ʒ.i.lapi/
dis armeni:lapidis laçuli lotoꝝ ẜm artẽ.xxx.vicibᵘ agi/
tando cuꝫ pistello in mortario: ꝛ aquã inouando.añ.ʒ.5.
mirabolanoꝝ kebuloꝝ ꝛ indoꝝ.añ.℈.i.gra.v. sticados
arabici.ʒ.y.salis indi:pulpe colloquintide.añ.℈.y.5.em/
blici bellirici basce ellebori nigri.añ.℈.i.gra.iiy. ierepi/
gre turbit.añ.ʒ.i.ꝯficiãtur cũ oxymelle: ꝛ sumanᷣ.℈.y.
pro vice:aut.ʒ.i.hora vna ante diem.¶ Uel si predictas
pillulas nõ sumeret aut vult ꝑmutare sumat semel in se/
ptimana.ʒ.y.folliculoꝝ sene salis.añ.ʒ.i.piperis gra.vy.
cõtundanᷣ:ꝛ bulliant lento igne cũ lib.y. brody bonarũ
carniũ quousqꝫ remaneat lib.i.ꝛ coleᷣ: ꝛ bibaᷣ in mane.
¶ In medio aũt inter vnam purgationẽ ꝛ aliam vtatur
semel trifera epithimi ẜm hũc modũ.℞.mirabolanoꝝ
kebuloꝝ idoꝝ belliriciũ emblicoꝝ.añ.ʒ.y.epithimi cre/
tensis.ʒ.iiy.ierepigre.ʒ.i. ꝯfice cum melle emblicoꝝ vel
kebuloꝝ: vel saltẽ cum melle decocto in aqua decoctio/
nis emblicoꝝ:ꝛ detᷣ de ea sine custodia.ʒ.y. pro vice vel
ʒ.iy.ꝛ si quotidie sumeret nõ obesset. ¶ Reliquis autẽ
diebus vtatur omni mane electuario letificãte qð sic fit.
℞.specierũ diamusci dulcis.ʒ.iy.gallie mu. corticũ citri
croci cinamomi masticis gariofilorum:seminis mellisse
nucismuscate cardamomi neremisch been albi ꝛ rubei
çedoarie semis oçimi maioris ꝛ gariofilati. añ.ʒ.i.musci
gra.vi.confice cuꝫ melle emblicoꝝ:ꝛ belliricoꝝ:ꝛ sumat
ʒ.y.pro vice.¶ Mel dictũ sic fit. ℞. emblicoꝝ numero
xxx.belliricoꝝ numero.xx.pistenᷣ ꝛ bulliãt cũ lib.iy.aq̃
quousqꝫ vna redeat:postea cola ꝛ adde mellis lib.i.bul/
liat dispumãdo vsqꝫ ad aq̃ ꝯsumptiõeꝫ.¶ Et h̃ regimẽ
euacuãdi sepe cum aliqua dictaꝝ medicinaꝝ leuium in
septimana semel.Aut saltẽ in.xv. diebᵘ semel nullo mõ
permittatur:nec etiã pretermittatᷣ vsus dictoꝝ electua/
rioꝝ letificãtiuꝫ.Sed tamẽ multo magis studiũ impen
datur in vita cum regimine predictoꝝ ciboꝝ ꝛ somni:ꝛ
quietis ꝛ gaudy:ita vt oĩno studium illud puteᷣ necessa
rium per hunc annum si vult esse securus a casu in dictã
infirmitatẽ. ¶ Adueniente autẽ principio veris.s.circa
ꝑncipiũ Marty in die lecta:in tertia quadra lune faciat
se flobothomari de vena cõi dextri bracchy: ꝛ sit flobo/
thomia cũ lato foramie:ꝛ si viderit vsqꝫ ad.ʒ.iy. sangui
nis egredi ꝯtinue subtileꝫ claꝝ tũc claudat.Sed si vide/
rit ꝙ egrediᷣ niger grossus:tũc trahat vsqꝫ ad permuta/
tionẽ coloris sanguinis si virtus ꝯstat. Sin aũt nimium
esset cum lib.5.sanguinis traxerit claudet: ꝛ in sero secũ/
det vsqꝫ ad.ʒ.y.Et hanc flobothomiã faciat sequi getẽ:
ꝛ per horã post comedat in mane:aut vitellos ouoꝝ: aut
pulluꝫ:nõ in multa quãtitate:ꝛ bibat vinum bñ temꝑa/
tum.in crastinũ aũt flobothomie faciat vnũ clistere cõe:
ꝛ incipiat sumere syrupum hoc modo. ¶ Syrupus quẽ
dꝫ sumẽ omni mane vsqꝫ ad octo dies est iste. ℞.capil/
loꝝ veneris:radicũ buglosse ꝛ boraginis: floꝝ boraginis
ꝛ buglosse polipody epithimi. añ.ʒ.v.folliculoꝝ sene ca/
momil.sticados arabici.añ.ʒ.iy.5.camedreos sgnãti elle
bori nigri.añ.ʒ.iy.5. fumiterre.ʒ.iiy. eupatory.ʒ.y. succi
pomoꝝ dulciũ.ʒ.iy.omnia preter epithimũ:ꝛ succuꝫ po/
moꝝ bulliãt lento igne in lib.y.aque vsqꝫ ad lib.i. dein/
de adde epithimũ: ꝛ bulliat paꝝ:postea coleᷣ ꝛ addatur
succᵘ pomoꝝ ꝛ çucchari lib.i.ꝛ fiat syrupᵘ: ꝛ est pro octo
vicibus:detur cuꝫ duplo sui de aqua buglosse. ¶ Sum/
pto syrupo sumat illas pillulas.℞.pillulaꝝ de lapide la/
çuli.℈.y.pillulaꝝ cochiarum.℈.i.sumantur per horam
ante diem.ꝛ superdormiat per vnam horam.postea non
dormiat:ꝛ caueat a frigore in illa die. facta purgatione
sequatur cum predicto regimine:ꝛ in fine septembris si/
milem purgationem faciet premissa flobothomia de ve
na cõmuni que sit.ʒ.iiy.sanguinis:ꝛ nõ amplius.¶ Su/
per caput portet sacculum ex mentha corticibus citri ga
riofilorum rosarum rubearum sticados.añ.qð sufficit:et
hoc seruato regimine puto cum adiutorio dei eum futu/
rum liberum.

¶ De vertigine dolore capitis: ꝛ imaginatione in ocu/
lis. Consilium. XV.

DIspositio huiᵘ notabilis domine ha
bet tres partes ꝑncipales:
quaꝝ prima est vertigo non continua. scða
est dolor capitis in fronte:ꝛ posteriori parte
simul offendens. ꝛ tertia est imaginatio in
oculis:ꝛ qꝛ plus dormit solito:ꝛ graues hꝫ oculos:ꝛ totuꝫ
corpus:certe humor qui est causa est flegma : lꝫ nõ ꝑueᷣ
alicuius mixtiõe cholere: ꝛ qꝛ ieiuno stõcho post somnũ
molestaᷣ magis putãdum est peccatũ esse in cerebro per
abundantiã dictoꝝ humoꝝ:ꝛ ideo precaᷣ ꝯsiliũ,rerũ cõ/
uenientium sine pompe multitudine.
¶ Oportet ꝙ locus ꝛ camera:vbi habitat sint sicca:ꝛ cla/
ra:ꝛ mundi aeris declinis ad claritatẽ: ꝛ in tempore hye/
mis fiat calidus cum igne lignoꝝ siccoꝝ: ꝛ caueat sibi a
frigore in pedibus ꝛ manibus demũ: ꝛ in omnibus mẽ/
bris:ꝛ a vento : ꝛ habitatione in locis humidis : in mane
emissionẽ egestionũ dꝫ fatigari ante cibuꝫ siue in domo
siue extra exercitio ambulandi: ꝛ si exercitium deficit ei

faciat fieri fricationes ad crura ꝛ coxas ꝛ nates ante prādium trahendo inferius.

℄ Et debet ꝓuidere ꝙ omni die habeat beneficiuꝫ ventris saltem semel: ꝛ si natura nō rñdet accipiat clistere cōmune aut mittat suppositoriū: aut recipiat vnā grossam pillulam iere ante cibum: dormiat in nocte nō in die incipiendo duabus horis post cibum: ꝛ capite bene eleuato: corpore bene coopto: ꝛ super altero lateꝝ: ꝛ sit somnus in die naturali a sex vsq; ad septem horas. ℄ Somnum meridianum ꝛ super repletionē: ꝛ in loco frigido vel humido: ꝛ capite depresso vitet omnino.

℄ In cibis sumat panem bene fermentatū salitum bene pistum: ꝛ bene coctum de bono frumento. vtatur carnibus volatiliū: ꝛ maxime tamen vtiles sunt ex rapacibus auibus sicut ancipitrū: ꝛ falconū: ꝛ noctue: ꝛ similium: et pulloꝝ ꝛ perdicū: ꝛ fasianoꝝ: ꝛ paruaꝝ auiuꝫ: ꝛ dimittat aues aquaticas. ℄ De quadrupedibꝰ sunt bone caprine vituline lactantes ꝛ castratine: ꝛ dimittat alias nisi capriolum iuuenum. potest vti vitellis ouoꝝ recentiuꝫ nō multum coctoꝝ. ℄ Sanguinem aūt aīalium caseum et lac: interiora capita nec colla comedat: vitet etiā victualia de pasta: sicut laganas: ꝛ pastillos: ꝛ frumentū coctum riçum lenticulas ꝛ panicum. pōt vti farre: ꝛ ordeo fracto: ꝛ panata: ꝛ aqua ciceꝝ: ꝛ ouis distemperatis in aqua carniuꝫ: ꝛ amigdalis pro suis ferculis. ℄ De herbis vitet omnino lactucam ꝛ caules apiuꝫ ꝛ petrosilinū: ꝛ bletas: sꝫ pōt vti rutha mētha feniculo boragine buglossa abrotano maiorana saluia thimo serapino: ꝛ in estate endiuia domestica ꝛ syluestri: ꝛ crispino: ꝛ eufragia: ꝛ chiarcha: et berbere: sed quādo pōt abstineat ab herbis. ℄ De radicibus fugiat porros allium ꝛ cepe tanꝗ inimicos: ꝛ oīa acuta: sicut raffanos: sed potest vti rapis bene coctis: ꝛ pastinaca rubea: sūt sibi vtiles cappares saliti: ꝛ pōt comedere sparagos: pisces omnes vitet: maxime olentes: ꝛ cenosos: ꝛ magnos: ꝛ sine squamis: vitet etiam fungos oēs.

℄ Item abstineat a fructibus humidis: presertiꝫ crudis: sicut sunt cerasa: ꝛ poma: pira: ꝛ similia: si tamē post prādium aliqd de piris coctis vel pomis vel citonijs aut pomis granatis potest tolerari. ℄ Amigdale cuꝫ çucchаro auellane assate: ꝛ grana pini magna: iteꝝ tolerant̄: ꝛ similiter oliue salite. Castanee vō non neq; nuces: sꝫ ficus recentes ꝛ siccas pōt comedere ꝛ singulariter vuas passas ꝛ pruna dulcia matura: ꝛ īmatura ante prandiū: in estate ante prandium. ℄ Potest vti aniso feniculo proprie gariofilis cinamomo galanga in tempore hyemis ꝛ sapa et amigdalis in suis saporibus: ꝛ in estate arācijs ꝛ lymonibus: ꝛ agresta paruꝫ temperatis cum dictis aromatibus. Recedat semp a mensa cuꝫ reliquijs famis: ꝛ nō sumat scđm cibū nisi senserit pmū eē digestū: ꝛ a stōcho exisse.

℄ In potu melior est aqua mellis: ꝛ melius vinuꝫ pro ea est album pauciferuꝫ: sed vina grossa ꝛ potentia sunt vitanda: ꝛ sit auara in potu.

℄ Caueat ab acidia ira tristitia: ꝛ vtatur gaudio temperato: ꝛ caueat a vento puluere ꝛ fumo ad prospectuꝫ nimie luminositatis: ꝛ hec sufficiant de regimine.

Debet omni anno purgari circa principium veris. s. in ꝑncipio Martij recipiendo primo sex vicibus hunc syrupum. ℞. syrupi de sticados: mellis rosati: syrupi acetosi compositi. aā. ℥. ß. aque feniculi. ℥. iij. ꝛ est pro vna vice sumat̄ calidus in aurora: ꝛ supdormiat per mediam horā. ℄ Sumpto syrupo purget̄ sequenti mane cuꝫ istis pillulis. ℞. pillularū đ iera diacolloquintidos: pillulaꝝ fetidaꝝ: pillulaꝝ de ieralogodion. aā. ʒ. i. reformentur pillule. vij. ꝛ sumantur duabus horis ante diem: ꝛ superdormiat per vnam horā: ꝛ in capite qnque horarum bibat aquam ordei tepidam cum çucchаro: et inde ad vnam horam prandeat.

℄ Et similem purgationeꝫ faciat in autūno. circa principium Octobris. nec sufficit bis purgari in anno: sed opꝫ saltem purgari semel in mense cū quibusdaꝫ pillulis lenibus vel confectionibus ad eandem intentionem: sicut verbi gratia. pillule de iera simplici: aut pillule sine quibus esse nolo: aut qđ magis laudo confectionem de sticados positā a Mesue in capitulo de vertigie ꝛ scotbomia: ꝛ eius dosis sit. ʒ. iij. cuꝫ aqua calida ieiuno stomacho quatuor horis ante cibum. ℄ Item oportet ꝙ purget caput cum gargarismis ex aqua mellis: vel aqua vitis: vel cuꝫ aceto distillato: ꝛ quādo cum masticatorijs de radice piretri vel masticis: ꝛ staphisagrie: ꝛ piperis: ꝛ quādo cum caputpurgijs: sicut lenien do nares interea cuꝫ oleo cucumeris asinini: ꝛ odorando rutbaꝫ ꝛ maioranam fere continue. ℄ Et opꝫ ꝙ in tempore calido dum corpus nō est valde plenuꝫ sumat in mense tribus vicibus. ʒ. i. ß. mytridati cum. ℥. i. ß. aque mellis. ꝛ est vtile alijs diebus sumere electuaria humani posita a Mesue in. c. de conseruatione sanitatis oculi. ad quātitatē parue castanee pro vice: facere etiam puluinar de rutba sicca ꝛ maiorana est valde vtile pro tenendo de nocte in lecto.

℄ In oculis aūt post purgationes in mane ieiuno stōcho stando resupine ponat pro quolibet oculo guttā alicuius istoꝝ colyriorum ꝛ fortiora colyria tentare non curet. ℄ Primū est hoc. ℞. rutbe mēthe berbene celidonie feniculi. aā. lib. ij. distillet̄ aqua p alembicū: ꝛ de illa ponatur in oculum. ℄ Secūdum est aqua rutbe soluꝫ de qua est optimū omni die lauare oculos. ℄ Tertium est. ℞. aque rutbe. ʒ. iij. serapini. ʒ. i. ß. misce: ꝛ teneat̄ ī ampulla vitri bñ obturata: ꝛ ponat̄ vna gutta in oculo. ℄ Quartuꝫ est aqua euphragie feniculi ꝛ celidonie extracta per alembicum. ℄ Ultimū. ℞. fellis galli aut. perdicis. ʒ. ij. mellis crudi. ʒ. ij. succi feniculi. ʒ. iiij. misce: ꝛ teneātur in ampulla vitri bene obturata: ꝛ pōatur in quolibꝫ oculo vna gutta pro vice: nō transcēdat ad fortiora. nō opꝫ cauteria facere: naꝫ qꝛ nō vꝫ multū obtenebrari visus: ꝛ iaꝫ trāsiuerūt sex mēses vīsimile ē: vt dixit ille venerabilis doctor. M. Jacobꝰ ꝙ bis obseruatis de oculis nō timēdum. Et hec sufficiāt pro ista notabili domina.

℄ De paralysi particulari in bracchio cū stupore digitoꝝ ex vulnere ꝛc. Consilium. XVI.

Iste. D. valcarti iaꝫ sunt tres menses fuit vulneratꝰ in collo iuxta furculā cū lācea in pte sinistra: ꝛ penetrauit vulnꝰ ad posteriora ex eadē pte longe a medio nuche tātum ꝙ nō appet solonē ꝯtinuitatis fuisse in spōdilibꝰ: ꝛ in adiutorio bracchij eiusdeꝫ lateris fuit pcussus a re ꝯtūdente: sine fractura tñ ossis: ꝛ dū fuit aptū vulnus ex lācea nō doluit ptē bracchij īfra cubitū nō obstāte ꝙ multū doleret in loco ꝯtusionis: sꝫ clauso vulnere: ꝛ ipso vtēte vnctionibꝰ ꝛ cerotis sup adiutorio descēdit mā ad ptē infra cubitū: ꝛ factus fuit ēt dolens ptē īfra cubitū: ꝛ supuenerūt dolores in tribꝰ digitis manꝰ sinistre in pollice indice: ꝛ medio: ꝛ tādē nūc os spatule mouet: sꝫ nō pōt eleuare adiutoriū: nec pōt flectere cubitū: nisi cū adiutorio alteriꝰ manꝰ: sꝫ digitos manꝰ pōt flectē ꝛ strigere manum: lꝫ debilr: ꝛ maxie debilitateꝫ sentit: ꝛ dolet ꝛ patit̄ quedā modū stuporis in toto pollice: ꝛ medietate īdicis versus pollicē. ℄ Ex ꝗbus ītelligit̄ ꝙ ista est paralysis particularis mēbri cuius aliqua pars pōt esse ex incisione que fuit in vulnere transeunte p musculos mouentes adiutoriū: ꝛ illa talis pars que correspondet villis incisis quātum ad hoc est incurabilis. Sed puto ꝙ sit modica.

Reliqua vo paralysis cõstat intelligẽti dicta ⁊ signa ꝓpria ꝙ est ex apostemate vel oppilatiõe vel ambobus simul in neruis musculoꝝ spatule mouentiũ adiutorium ⁊ musculoꝝ adiutorij mouentium asceid. ℂ Ego igitur mãdato. J. P. D. N. M. E. domini mei colẽdissimi scribam consiliũ ⁊ deus sit dator auxilij. Prenotãdo ꝙ eius etas est q̃si annoꝝ qnquaginta: ⁊ cõplexio tẽdens ad humidum cũ caliditate: dominãte tamen caliditate.

ℂ Primo ergo oportet ꝙ caueat ab aere vehementer frigido ⁊ humido: ⁊ precipue occurrat spine ⁊ capiti: ⁊ pedibus: ⁊ precipue locis infirmis: ⁊ debet cauere ab occursu ventoꝝ: ⁊ austri ⁊ boree quãtũ est ei possibile. Et in temporibus frigidis dȝ habere imediate iuxta carnẽ brachij lesi ⁊ spatule: tã anterius q̃ posterius pelleȝ vulpinã: aut si ponunť ibi cerotaria vel vnguẽta: ponať hec pellis sup illa. Similiter etiã pseuerãtia multa in aere excessiui caloris viteť: sed tñ aer calidus ⁊ siccus nõ multum a temperamẽto recedens est ei ꝯueniens: ⁊ vsus sudandi in balneo sicco ieiuno stomacho: ⁊ ibideȝ fricandi spinã ⁊ locum lesum est ei valde cõueniens postq̃ erit purgatus. Et debȝ d nocte tenere partes illas vestitas vsqȝ ad cingulũ: etiã in estate ne infrigidenť in nocte: ⁊ camera sua vbi dormit ⁊ habitat debet calefieri in hyeme cum siccis lignis: facto igne cum rebus odoriferis ⁊ boni odoris: ponendo interius multũ de maiorana sicca ⁊ de origano sicco: ⁊ de corticibus citri: ⁊ caueat ab aere nebuloso ⁊ grosso ⁊ fetido.

ℂ Studere debet presertiȝ facta purgatione exerceri ieiuno stomacho primo ambulando in locis sicci aeris: et postea laborando cum manibus: precipue cum manu sinistra quãtũ erit possibile agitando ipsam cuȝ alia manu: aut saltẽ fricare ipsaȝ cum rebus siccis: ⁊ in hoc adhibeatur studium: sed post cibum melius est leuiter quiescere: aut leuiter ambulare: ⁊ quãdo nõ potest vti exercitio faciat fieri fricationes cum mantilibus calidis fricãdo primo crura ⁊ coxas trahẽdo ad inferiora: postea spatulas: ⁊ nates: postea pectus ⁊ ventreȝ: postea brachia: ⁊ postea caput: ⁊ sint mantilia leuia: ⁊ fricationes mediocres: ⁊ durent per horam.

ℂ In cibis vtatur pane bene fermentato: ⁊ bene cocto: et habente aliquid anisi: ⁊ salis cõmixtum: ⁊ vitet azimum vel deficientem in fermentatione: ⁊ coctura: ⁊ paneȝ de alijs granis q̃ de frumento vel de spelta: ⁊ non comedat ipsum statim sicut venit a furno: imo melior est panis in secũda die vel tertia: precipue tamẽ viteť lolium.

ℂ Carnes meliores sunt carnes auiũ: ⁊ pcipue perdicũ: ⁊ auiculaꝝ degẽtiũ in arboribus ⁊ pratis: exceptis q̃squilis siue qualleis quas opȝ vitare. Et similr conueniunt carnes capreoloꝝ: ⁊ lepoꝝ: ⁊ capretoꝝ: ⁊ vituloꝝ: ⁊ toleranť castratine presertim de monte: ⁊ meliores sunt assate: et cocte in patellis: vel super carbonibus. ℂ Sȝ interiora ⁊ capita sunt vitãda nisi cerebella lepoꝝ. illa eniȝ assata sunt multum cõueniẽtia: ⁊ studeat habere de his frequẽter ⁊ comedere. Reliquas vo carnes sicut agnoꝝ: ⁊ porcoꝝ precipue humidas vitare debet. ℂ De piscibus melius esset nõ comedere: si tamẽ comedanť sint nõ valde magni: ⁊ de genere hñtiũ squamas: ⁊ boni odoris: ⁊ assi: ⁊ frixi: ⁊ ꝯditi cũ pipere ⁊ çinçi. ⁊ cinamomo ⁊ saluia: vel origano: hyssopo: vel basce: sȝ cancri: ⁊ gnari: ⁊ cõche marine: ⁊ anguille: ⁊ tunini: ⁊ murene: ⁊ lamprede: ⁊ silia dimittanť oĩno. ℂ Lac ⁊ caseus nõ sunt ꝯueniẽtes in hac dispositione: sed tamẽ minus malus est caseus antiquus ⁊ salitus quãdo sumitur in parua quãtitate: sanguis etiã coctus est malus. ℂ Uitelli ouoꝝ gallinarũ recentium sunt ꝯueniẽtes: precipue cõditi cuȝ aromatibus de q̃bus dicam infra: sed nõ cocti cũ caseo vel farina. ℂ Uictualia de pasta frumẽti excepto pane: sicut lagane ⁊ pastilli: ⁊ reliqua similiũ generũ sunt dimittenda. ℂ Et pro ferculo potest vti pane trito vitellis ouoꝝ brodio cicerum panico milio riço: ⁊ herbis odoriferis: sicut mẽtha origano saluia ⁊ similibus: ⁊ potest facere fercula cũ amigdalis: ⁊ granis pini: ⁊ similibus: sed semper sint sibi aromata plura in hyeme: ⁊ pauciora in estate: posset tamẽ vti gratia solutionis ventris: ⁊ esset sibi valde vtile ferculis ex vrtica: ⁊ si poneret etiã ibi de hyssopo: ⁊ basce: ⁊ alijs odoriferis esset sapidius ⁊ melius. Sed tamen nõ sepe vtať mollibus nisi ad hunc finem: vt habeat beneficium ventris. ℂ De radicibus vo tolerãtur radix petrosilini: ⁊ pastinaca: ⁊ carotũ: ⁊ radix feniculi: ⁊ apij. sȝ melius est alias radices dimittere nisi aromaticas: sicut çinçiber. ℂ De fructibus ꝯueniunt ei grana pini quibus debet vti quasi in omni cibo: aut ꝯfectis cũ çucchiaro aut sine çucchiaro: ⁊ ꝯueniunt amigdale dulces ⁊ amare: ⁊ cõueniunt etiaȝ auellane: precipue assate: ⁊ comeste cum pipere: ⁊ tolerãtur nuces: ⁊ ficus sicce sunt bone: ⁊ vue passule: sȝ fructus humidi dimittãtur: sicut cerasa: ⁊ pira: ⁊ poma: ⁊ psica: ⁊ similia: ⁊ similiter cucurbite: ⁊ citrulli: ⁊ angurie: tolerãtur tamẽ gratia solutionis ventris vue bene mature añ cibũ: ⁊ ficus recentes bene mature: ⁊ aliquid de melonibus: ⁊ in estate pruna dulcia bene matura. castanee vo ⁊ silique non comedãtur. ℂ Cappares sunt cõuenientes precipue cum cinamomo: aut pipere: ⁊ vino cocto cũ pauca quãtitate vini granatoꝝ gratia saporis: fungi ⁊ tubera omnino dimittãtur. ℂ Feniculum anisum ciminum piper çinçiber cubebe cinamomũ macis galanga gariof. folium crocus cardamomũ amomũ: ⁊ lignũ aloes: siler montanum sigillatim ⁊ coniunctim tolerãtur gratia cõdimentorum: sed acetum vitetur omnino: ⁊ ea que sunt valde acetosa sicut citranguli: ⁊ lymones: ⁊ acetositas citri: çucchiarum vo ⁊ mel sunt cõuenientia. ℂ Oportet ꝙ studeat ne nimis se ipleat in vice vna imo sempr recedat a mẽsa cũ fame ⁊ siti: ⁊ nõ comedat scda vice nisi p̃ cibo digesto: ⁊ nisi tolerauerit famẽ nõbili tpe saltẽ hora vna.

ℂ Potus vo sibi melior est aq̃ mellis: ⁊ in estate sine aromatibus. in hyeme vo aromatiçatur cum cinamomo: et pipere: ⁊ çinçibere. quãtitate tamen eoꝝ conuenienti ita vt placeat gustui. Si tamẽ potaret in omni mẽsa cyphũ medium vini albi subtilis antiqui odoriferi post purgationem non esset ei inconueniens: sed vinum aliter est ei nociuum: precipue multitudo: minus tamen malum est rubeum q̃ album: ⁊ omnino quicunqȝ potus sit vitetur eius multitudo: ⁊ pcipue quãdo vadit dormitũ. Et post cenam: ⁊ super repletionem cibi itaqȝ tolerare famem ⁊ sitim est de rebus melioribus.

ℂ Somnus eius quando potest ordinate dormire debet esse incipiendo saltem duabus horis post cenam in loco calidi aeris ⁊ sicci in bono lecto capite bñ eleuato: ⁊ corpore bene coopto: ⁊ super altero lateꝝ: maxime tamẽ super dextro: ⁊ debet esse in nocte aut de mane ante cibũ: ⁊ vitet somnum post repletionem quantum potest: ⁊ sit quãtitas somni in die naturali sex horaꝝ vel circa.

ℂ Et debet facere ꝙ omni die habeat beneficiũ ventris: ⁊ ad hoc confert sibi ante cibum comedere quatuor vel quinque ficus siccas pingues calefactas: ⁊ mũdatas: aut ferculum de vrtica vt est dictum prius: aut sumere ante cibum. ʒ. ij. thimi sicce. vel. ʒ. ij. hyssopi sicce. aut facẽ clistere si opȝ. aut bibere de mane circa. ʒ. v. herbe iue sicce cũ. ʒ. iiij. aque mellis: ⁊ nullo modo pretermittatur hoc regimen si natura non responderit. ℂ Caueat sibi a tristitia ⁊ multa cogitatõe: ⁊ potest irasci ⁊ letari: sed vene-

rea oꝫ dimittere q̃tū pōt. Et h̄ de regimine. ℭ Sꝫ pter ista opꝫ ꝙ q̄ñ erit domi primo faciat fieri flobothomiā de vena cōi in bracchio dextro. Et suffic̄ ꝙ euacuat. ℥. iiij. sanguis: ⁊ illa tota flobothomia: aut si flobothomiaꝫ abhorret tūc in spatula dextra ponat duas vētosascū scarificatiōe. ℭ Euacuato sanguine sumat hūc syrupū q̄tuoꝛ vicibus. ℞. syrupi de sticados. ℥. i. ß. syrupi d̄ thimo. ℥. ß. aque maioꝛane. ℥. i. aque saluie. ℥. ij. clarificet̄ ⁊ aromatizetur cū çinçi. sumat̄ calidus de mane duab⁹ hoꝛis ante diem: ⁊ superdoꝛmiat vsqꝫ ad diem. ℭ Sumpto syrupo quatuoꝛ vicibus purget̄ sequēti die sumēdo istas pillulas duab⁹ hoꝛis ante diem. ℞. pillulaꝝ fetidaꝝ maioꝛū. pillulaꝝ cochiaꝝ descriptiōe Almāsoꝛis. añ. ℨ. ß. fiāt. vij. ⁊ sumantur omnes simul in vice vna: ⁊ hac die obseruet bonā custodiam sicut in alijs medicinis solutiuis cōsueuit. ℭ Et oꝫ ꝙ ex interuallo purget̄ ad minus semel vel bis in mense sumēdo has pillulas de sero quando vadit cubitum. ℞. pulueris ierepigre de octo rebus piperis nigri. añ. ℥. i. confice adinuicem cuꝫ aqua maioꝛane: ⁊ fiant pillule de qb⁹ sumat. ℨ. i. pro vice quādo vadit doꝛmituꝫ. ℭ In diebus tñ canicularibus oꝫ abstinere ab istis purgationibus: ⁊ sufficiunt sibi clisteria cū decoctione blete ⁊ oꝛdei ⁊ centauree minoꝛis. ana. M. i. ⁊ postea in decoctione addat̄ ierepigre. ℥. i. olei cōmunis. ℥. iij. salis quātum sufficit: ⁊ fiat clistere. ⁊ hoc bis in septimana. ℭ In alijs v̄o tempoꝛibus semel in duobus mensibus purget̄ cuꝫ pillulis fetidis ⁊ cochijs modo suprascripto premittendo sy. si videt̄ presenti medico aut sine sy. si ita iudicat esse faciēdum. Et ex interuallis vt dictum est. 15. vel 30. dieꝝ sumat illas pillulas de iera cū pipere. Et pōt loco pillulaꝝ que sumunt̄ cuꝫ custodia si videt̄ necessariū ⁊ tempus nō sit valde calidū sumere. ℈. ij. pillulaꝝ de euphoꝛbio ꝓ vice duab⁹ hoꝛis añ diē: ⁊ loco pillaꝝ q̄ sumunt̄ sine custodia sumere pillulas de iera de octo reb⁹.

ℭ Nec est ꝑtermittendum siue sint dies caniculares siue nō quādo hꝫ temp⁹ quin de mane ieiuno stomacho vtatur aut masticatoꝛio aliquo describēdis infra aut caputpurgio ⁊ gargarismata dimitto ꝑꝑ certā causam. ⁊ oꝫ durare masticatoꝛiū per hoꝛā vel circa. ℭ Masticatoꝛiuꝫ primū leue. ℞. masticis. ℥. i. piperis. ℨ. i. pistent̄ ⁊ cōficiantur inuicem cū aqua maioꝛane: ita ꝙ fiant sicut pasta solida: ⁊ fiant foꝛme sicut auellane: ⁊ masticetur de mane vna eaꝝ spuēdo flegma qđ descēdit ad os. ℭ Aliud foꝛtius. ℞. masticis pipis ⁊ çinçiberis: ⁊ fiat sicut diximus. ℭ Aliud etiaꝫ foꝛtius. ℞. synapis piretri stafisagrie. añ. ℨ. ij. piperis. ℨ. x. pistent̄ ⁊ ꝯficiant̄ cuꝫ aqua maioꝛane vt est dictum: ⁊ fiant foꝛme vt est dictum ⁊ masticentur.

ℭ Caputpurgium leue ⁊ vsuale. ℞. aque maioꝛane quātum sufficit: ⁊ ponat̄ in vola manus calidā ⁊ trayciatur per nares trahēdo sursum quātuꝫ pōt. Bonū tñ esset ꝙ hoꝛa qua oꝫ hoc facere impleret os aqua ⁊ poneret se resupinum capite aliqualiter pendente ad posterioꝛa: ⁊ postea traycere aquam maioꝛane modo dicto: vel alia caputpurgia trahendo bene: ⁊ quando est sibi molestū surgat ⁊ exprimat de naribus: ⁊ expuat illud qđ hꝫ in oꝛe. Si autē hoc est ei graue trayciat stando in pedibus: et sine aqua in oꝛe: ⁊ sufficit in vno mane trayci quatuoꝛ vicibus in vna hoꝛa. ℭ Aliud caputpurgiuꝫ: ⁊ est parūper foꝛtius. ℞. radices blete ⁊ folioꝝ eius. añ. quātum sufficit: pistent̄ ⁊ extrahat̄ succus: ⁊ iste trayciatur per nares modo predicto. ℭ Caputpurgiuꝫ aliud foꝛtius. ℞. radicum panis poꝛcini recētium quātitatem sufficientem: et fiant foꝛmule lōgē medietate digiti: ita grosse ꝙ possint intrare nares ⁊ teneant̄ in naribus de mane post purgationē ventris ꝓ quartā ꝑtem hoꝛe: ⁊ postea extrahātur.

ℭ Et foꝛtius est si recipiat̄ castoꝛei. ℨ. i. ellezoꝛi albi panis poꝛcini pulpe colloquintide salis nitri fellis bouini exiccati euphoꝛbij. añ. ℨ. ij. fiāt ex eis ad modū pillulaꝝ: ⁊ dissoluat̄ vna in aqua herbe que vocat̄ moꝛgellina in gallico aut in aqua maioꝛane ⁊ trayciatur tepida per nares: ita tamen vt nō descendat ad os. Et iste vsus masticatoꝛioꝝ: ⁊ caputpurgioꝝ nullatenus negligatur quoniā est vehementer vtilis.

ℭ Sed vltra euacuationes ꝓprias: ⁊ cōmunes est oppoꝛtunum vti vnguentis: cerotis: fomentationibus: fractionibus: balneis humidis ⁊ siccis: ⁊ omnia ista debent administrari aut ad spinam: aut ad loca vbi fuit vulnus et percussio ⁊ loca vicina. ℭ Primo ergo incipere debꝫ ab vnguentis leuibus: precipue tñ mollificantib⁹: ⁊ nō foꝛtiter resoluentibus: quoꝝ hoc est vnum. ℞. olei de narcisco: olei de rutha: olei distillationis terbentine. añ. ℥. iij. hyssopi humide. ℥. i. ß. cere citrine quātum sufficit: ⁊ fiat vnguentum. ℭ Debet autem seruari hic modus ꝙ primo fomentetur locus totus spatule ante ⁊ retro ⁊ totum adiutoꝛiū bracchij cū spongia infusa in decoctōe infrascripta calida: ⁊ si vna spongia non sufficit suant̄ plures adinuicem: ita ꝙ fiat quasi vnū spatulare de dictis spongijs ꝙ anterius veniat vsqꝫ ad mediuꝫ pectoꝛis: ⁊ ad ꝑncipium colli ſm longitudinē: ⁊ latitudinem: ⁊ posterius vsqꝫ ad finem ossis spatule: ⁊ principium colli ſm longitudinem: ⁊ ſm latitudinem protendatur vltra totaꝫ spinaꝫ: ⁊ per tres digitos ⁊ versus bracchiū habeat additamentum ꝙ possit circūuolui circa totum bracchiū vsqꝫ ad cubitum: ⁊ infundatur in decoctione ita calida sicut potest tolerari: ⁊ postea bene exprimatur īter duo ligna: ⁊ hoc spatulare calidum cum suo fumo ponatur sup spatula ⁊ bracchio vsqꝫ ad cubituꝫ: ⁊ similis foꝛma spatularis debet obseruari in alijs fomentationib⁹ pro eo.

ℭ Hec est decoctio in qua debet infundi spongia. ℞. radicum althee lib. iij. se. li. fenugreci sticados arabici. añ. ℥. iij. bulliant cum aqua sufficienti vsqꝫ ad decoctionem althee. Et postea in ea fiat infusio modo supradicto. Et cum facta fuerit fomentatio quatuoꝛ vicib⁹ hoc modo ponendo spongiaꝫ ⁊ expectando ꝙ tepescat. ⁊ postea innouando inungatur locus cum dicto vnguento calido: ⁊ istud obseruetur per. 15. dies de mane anteq̄ surgat ⁊ de sero anteq̄ cenet. ℭ Completis autem. 15. diebus oportet transire ad foꝛtioꝛa: ⁊ primo debet fomentari locus cū decoctōe ista. ℞. maluauisci lib. iij. saluie thimi foliorū lauri herbe iue sticados arabici. añ. lib. ß. fac bullire ī vino maluatico sufficienti: ⁊ in eo fiat infusio spatularis facti de spongia: ⁊ fomētatio quatuoꝛ vicibus modo suprascripto īnouando quādo incipit infrigidari. ℭ Et facta fomentatione ponatur ab humero vsqꝫ ad cubitum huiusmodi ceroꝛuꝫ. ℞. stoꝛacis liquide. ℨ. iiij. masticis. ℨ. vi. castoꝛei euphoꝛ. añ. ℨ. iij. medulle ceruie medulle cruris vacce. añ. ℥. ij. terbētine. ℥. iij. oppoponacis armoniaci galbani. añ. ℥. i. piperis nigri. ℨ. vi. cinamoni folij spice. ana. ℨ. iij. adipis galline: adipis vulpis: adipis anatis. añ. ℥. i. cere lib. i. olei veteris: olei nardini: olei camomelini: olei de ireos. añ. ℥. vi. vini maluatici antiqui quātuꝫ sufficit ad infundendum medicinas siccas: hyssopi humide ℥. ij. olei distillationis terbentine. ℥. iiij. olei philosophoꝛum. ℥. iij. fac bullire omnia simul eliquatis gūmis in vino: quousqꝫ habeant foꝛmaꝫ ceroti: ⁊ superponatur loco dicto. Et omni die de mane ⁊ de sero quādo facit fomentationem reapponatur loco calidum. ℭ Sed super spatula ante ⁊ retro ponat cerotum super coꝛio ſm quātitatem spatularis cum quo fit fomentatio remouendo bis in die q̄ñ oꝫ fieri fomētatio ⁊ postea reapponendo facta

fomentatione. Cerotū aūt est hꝫ. ℞. cere citrine terebēti ne hyssopi hūide. añ. ʒ. ij. oxycroci. ʒ. vi. misce ⁊ fiat cerotuꝫ: ⁊ ponat sup loco dicto: ⁊ obseruetur iste ordo mense vno integro. ¶ Transacto autē mense ingrediat omni mane stuffaꝫ ⁊ si eēt tbina calefacta cū decoctiōe rez de quib⁹ dicā esset melior dūmodo staret solūmodo in eius aere. ℞. maiorane serpilli origani ebuli rorismarini foliorꝫ lauri. añ. quātum sufficit. Ista ponant in stuffa duꝫ calefit: vel in aqua q̄ ponit in tina: ⁊ sup illā aquā ponatur fundus de ligno qui nō tāgat aquā pforat⁹ foraminibus plurimis: ita ꝙ fum⁹ bene ascēdat: ⁊ sup illo sedeat patiens quousqꝫ bene sudet. ⁊ postq̄ȝ sudauerit fricētur spatula ⁊ adiutoriū bracchij cū hꝫ sale trito. ℞. piperis: origani: thimi: sinapis. ciçib. piretri: hyssopi sicce: seminis apij: folij anisi: feniculi: macis: petrosilini: nasturcij: assari. ana. ʒ. i. ʒ. acori sicci. ʒ. i. salis gemme ad pondus oīum. pistent ⁊ cribellent ⁊ fiat puluis. ⁊ cū illo fiat fricatio super loco dicto: ⁊ postea apponat cerotuꝫ vtriqꝫ parti ꝯm moduꝫ supradictū. ¶ Si tū vellet vti medicinis minoris cōpositōis pōt vti aliquo istorꝫ: q2 facilius poterit inuenire. ℞. bdelij iudaici. ʒ. i. ʒ. dissoluat in vino subtili vl' in aqua vitis. ⁊ cōficiat cuꝫ eo radicis maluauisci cocte sub prunis bene pistate. ʒ. i. ʒ. ⁊ fiat emplastrū. ¶ Aliud ēt vtile. ℞. radicis lilij albi lib. i. coquant sub cinerib⁹: ⁊ optime pistet ⁊ cōmisceat cū vino cocto: ⁊ supponatur.

¶ Aliud fortius. ℞. armoniaci galbani eupborbij. añ. ʒ. i. pistent ⁊ aggregent cū fece olei: ita ꝙ fiat ad modū cerotī: ⁊ fiat emplastruꝫ. ¶ Aliud est hoc. ℞. ceroti diaglon ʒ. iiij. stercoris capre. ʒ. ij. ꝯficiant bene adinuicē ⁊ supponatur. ¶ Et vtat hoc regimine vsqꝫ ad tpa frigida: qb⁹ tpibus bonū erit ei ire ad balnea sulfurea: ⁊ maxime in tpe veris: ⁊ precipue ad balnea ciuitatis senarꝫ q̄ dicunt sancti Philippi: aut ad illa petriolli in eodeꝫ loco: factis prius debitis purgationib⁹. ¶ Et in hoc tpe estatis vsqꝫ ad mediū septēbris vtat acoro cōdito ꝯm descriptioneꝫ Mesue in capitulo de cōditis: sumendo. ʒ. ʒ. pro vice vel paruꝫ plus tribus horis ante prandiū. Et adueniēte medio septembris vsqꝫ ad totuꝫ ver sequens vtat diacoro ꝯm descriptionē Nicolai sumēdo coclear vnū pro vice. ⁊ hoc qñ nō sumit aliud. s. syrupum vl' medicamina vel aliud electuariuꝫ. ¶ In temporib⁹ vō frigidis semel in septimana vtat. ʒ. ij. metridati qnque horis añ prādiuꝫ. cum. ʒ. ij. aque mellis: ⁊ illa die nō sumat diacorꝫ. Et hec puto cum laude dei sibi sufficere.

¶ De paralysi. Consilium. XVII.

Magnificus dñs Carolus de malatestis iaꝫ sunt trigītaqnque dies qbus incidit subito palysim sinistri lateris cū omnimoda ipotētia mouendi brachiū: lꝫ in eo sensus remāserit: sed cū aliqua potentia mouendi pedem qñqꝫ dum iacet simul cum crure et coxa ⁊ pōt extēdere ⁊ ꝯhere: ⁊ diminutionē in opationibus exteriorꝫ sensuum patit: ⁊ similiter diminutioneꝫ ⁊ corruptionē qñqꝫ in opationibus cogitatiue ⁊ estimatiue: ⁊ inde aqua quattuor dies incidit in flegmaticā febrē de flegmate dulci cōtinuaꝫ cū exacerbationibus quotidianis de sero incipientib⁹. Perseuerat tū fortitudo vitalis ⁊ naturalis virtutis: bene sumit cibū: bene retinet: bene digerit: ⁊ cōpetenter dormit. vrina pro nunc nescit qualis sit: q2 mingit in lecto nō pp mollificatōeꝫ vesice: q2 nō est guttatiꝫ: ſꝫ pp ꝺfectū in extimatiua. ¶ Hic est casus qui ornate ⁊ scientifice scriptus est per singularissimuꝫ artium ⁊ medicine doctorē magistrū Augustinuꝫ sanctuciuꝫ quē mihi misit illustris dominatio vr̄a: super quo mandatis fieri cōsilium p me. ⁊ ego pebo pceptis si prediχero ꝙ illa vel corruptio vel vacilatio si ita placet appellare pmutationem opationū extimatiue mihi reddit casuꝫ suspectū: q2 nō est sine magno nocumēto in cerebro: ⁊ fortassis semp ille antique ictigatiōes q̄ nō erāt naturales quocūqꝫ reddūt paralysiꝫ suspectiorē. ¶ Febris vō ⁊ si pro paralysi curanda nos adiuuet: tū suspecta est cum sit cōtinua vt innuitur cuꝫ dicit de putredine flegmatis intra venas: nō ꝙ solū vt ꝯtinua flegmatica. sed interpolata est magni timoris: q2 tū iudiciū ꝑnosticum nō solū ex specie morbi: sed multis ꝑticularib⁹ pēdent q̄ presenti medico sunt māifesta nō aūt absenti: ideo eidē q est singularissimus est fides adhibēda. ¶ Incipiam⁹ ergo ⁊ ꝯsideremus ꝙ primo ad febrē est attēdendum vt Auic. nō tū relinquam⁹ paralysim: ⁊ cōpleta cura febris si ꝯcedat incūbendū erit paralysi totis virib⁹ vt dicam infra semper me referēdo ad optimas limitatiōes quas spero facturum dictum venerabilem doctorem Magistrum Augustinuꝫ: ⁊ altissimus nobis prestet auxilium.

¶ Nec febris aliquo mō iudicat cōtra iudicatōeꝫ paralysis: tū q2 nō est tāte vehemētie ꝙ nō oporteat magis vti regimine cause que est flegma: ⁊ in cura simil'r paralysis ad flegmatis digōnem: ⁊ euōneꝫ opꝫ attēdere eo clarius ꝙ oꝫ ipsum habitare aerē ad caliditatē ⁊ siccitatē decliuem: lꝫ nō tāta sicut si sine febre pateret. ⁊ ꝙ oꝫ aerē in temporibus frigidis ⁊ humidis ad oppositū ꝯuertere cū igne de lignis siccis non putridis: imo aliqualiter odoriferis: ⁊ a frigore ⁊ ventis: cauendum est ab aere fetido ⁊ multū vaporoso: nec pp febrē timendum est ꝙ caput sit coopertū birretis ex pellibus calefaciētib⁹ ⁊ siccantib⁹: ⁊ similiter ꝙ in spatula ⁊ indirecto spine ⁊ anchis ⁊ cruribus similiter ꝓuideat de calefactōe: saltēꝫ cum pellibus aut vulpinis aut talib⁹: ita tū ꝙ nō estuet ⁊ exiccetur nimis lingua: sed nullo mō frigori discooperiat: pōt aūt valde calida odoramēta dimittere vsqꝫ ad recessuꝫ febris. ¶ De balneo sicco vniuersaliter toti corpori applicādo idem videt mihi faciēdum: sed cessante febre ⁊ post purgationes opportunas oꝫ cameram implere odoribus maiorane sisimbri sticados arabici ⁊ lauri ⁊ ruthe: ⁊ silium herbarꝫ. ¶ Et fumigia facere cuꝫ musco ⁊ ambra ⁊ ligno aloes ꝯiunctis cum thure ⁊ myrra vt artificialiter scient facere pn̄tes doctores: ⁊ imponi in balneo sicco in quo sint fumi istaruꝫ herbarū iue saluie vrtice ⁊ silium. ⁊ pomum tenere in manibus descriptum a Mesue in caplo de catarro ꝯtra catarrum frigidum.

¶ Lꝫ pro nūc dum febrit exerceri non possit nec debeat: tū fricatiōes sunt sibi vehemēter vtiles: ꝑsertim cū iam ꝓcesserint notabiles purgatiōes ⁊ debēt fieri cū mātilib⁹ lenibus calefactis ieiuno stōcho ante prādium ⁊ ante cenā: ⁊ durare q̄si per horā ꝯm ꝙ videt pn̄ti medico posse infirmū tolerare: ⁊ fiāt ad spatulas pectus ⁊ bracchia et dorsum ⁊ vētreꝫ ⁊ nates ⁊ coxas ⁊ pedes ⁊ que ad extrema fiūt debēt esse parūper fortiores: ⁊ si videt pn̄ti medico ꝙ ṽtus bene ferat: ⁊ mā sit nō multa: fiant in extremis dolorosa: ⁊ si opꝫ fiant ligature dolorose sepe dissoluēdo. ¶ Et cum febris non aderit applicent sup capitibus musculorꝫ ⁊ in directo spōdiliuꝫ colli ⁊ ceruicis vētose stricti orificij: ⁊ cum igne: sed nō puto eas scarificandas: ⁊ hoc sepe: q2 fere omni die semel saltē ante prādiuꝫ si virtus tolerat: ⁊ incipiat ꝯm modū Mesue a spatulis. ⁊ ꝓcedatur descēdēdo vsqꝫ ad pedes. ¶ Et si appropinquat sanitati: curata febre fiat ꝙ exerceātur mēbra lesa ieiuno stomacho quātū est possibile: nō tū dimittant fricationes: ꝑcipue post expulsionē supfluitatuꝫ prime ⁊ secūde digestionis ad quam debet primo mutari.

¶ Sōnus eius dum adhuc febrit si fieri pōt oꝫ esse septē horarꝫ

horarum in die naturali: vt puto pensatis omnibus. et oportet quod fiat in aere supradicto partibus superioribus bene eleuatis et corpore et capite bene coopertis: et fiat in declinatione exacerbationis si possibile est. Sin minus pot etiam in statum procedi apud multam necessitatem et non poterit habere debitum interuallum cum cibo propter paucitatem temporis: sed eligat medicus quantum pot plus a cibi assumptione cum dictis circumstantiis distare. et omnino prohibeatur paroxismi. et calefiat extrema cum pannis calidis et fricationibus fortibus et clametur: et alijs studijs a somno prohibeatur. Et in augmento iterum prohibeatur si possibile est et posset transire cum somno declinationem aut pro parte in statum.

¶ Et prouidendum est quod omni die habeat beneficium ventris: et nam non rndente si virtus constat quando non habet hora debita imitatur sibi clistere aliqualiter acutum si habet epar calefactum cum decoctione ficuum siccarum et centauree minoris et anisorum et feniculi et foliorum blite: et cum. ℥.i. ierepigre et oleo anhetino et sale. ¶ Quandoque tamen frequenter in isto casu exhibentur pille aut puluerес de turbith. Et cum in die vna multum assellauerit pot dimitti quiescere sequenti die. Et quandoque ob tedium clisteriorum fiant suppositoria cum melle et sale gemma. aut acutiora cum pauco colyrij albi: descriptionis Rasis in antidotario. ¶ Et si faciliter facit et stomachus est fortis prodesset multum pro vtraque dispositione quod ante cibum vel hora principij exacerbationis prouocaretur vomitus cum pena post potum. ℥. iij. syrupi acetosi mellini cum. ℥. iiij. decoctionis seminis raffani. et hec omnia debent limitari a presenti medico.

¶ Et licet non sit ita ad iram prouocandus sicut si esset sine febre: tamen precipue in principio paroxismi non obesset. gaudium autem est sibi continue conueniens si sit mediocre. sed acidia et tristitia vitetur: et cum a febre libatus erit fugiat omnino venerea. in cibis suis non possum bene limitare quantitatem: quia non sum bene clarus quo tempore morbi sumus nec quando dubitetur de longitudine: pensatis tamen omnibus puto quod debet vti carnibus precipue auium. et quia prope nunc presenti talie inueniri bone: precipue pullorum masle iuuenilium: et si essent gallicelli nondum calcantes mihi placet. Et si videtur presenti medico quod sit in declinatione febris et eent cocti cum ciceribus nigris aut rubeis essent conuenientiores. et fercula in illo brodio. ¶ Et si virtus digestiua est satis fortis ad satisfaciendum concedatur sibi capreolus lactans aliquando et similiter iuuenis capolus: et parum quod de vitulo lactante paruo. ¶ Et stante febre sint carnes elixe pro maiori parte nisi sit valde remissa et versus declinationem. Et cum cessauerit febris conceduntur predicte carnes et pipionum volare incipientium et ericij et leporum et capolorum et paruarum auium degentium in arboribus et pratis et perdicum et fasianorum potius asse quam elixe et similiter frixe et preparate cum pipere et cinnamomo et alijs aromatibus: licet non cum multo croco. ¶ Et panis debet esse ex optimo frumento anni sui: cui nullum aduenerit nocumentum et sine permixtione: precipue lolij. et non sit calidus sicut venit a furno: et sit bene pistus: bene fermentatus: et bene coctus antequam transeant tres dies. Reliquos panes fugiat omnino nisi factos cum pasta fermentata et çuccharo et sint debite cocti: et si eent biscocti cum aniso et çuccharo sunt etiam conuenientes.

¶ Et vitelli ouorum gallinarum recentium sunt conuenientes mixti cum cinnamomo et pipere et alijs aromatibus et in ferculo et in herbato et in frictilio dummodo non sint multum cocti et non sumantur in quantitate nimia: sed albumen est dimittendum. Lac et caseus vitetur: et similiter sanguinem et interiora animalium et capita et colla. cerebrum tamen leporis assum non est sibi denegandum. imo est valde conueniens. ¶ Et dimittat multam pinguedinem et animalia impinguata artificialiter et incarcerata: sed sumat partem macram animalis mediocriter pinguis sani nutriti libere. ¶ Ex granis pot dum febris adest vti ptisana ordei: sed cum pipere aut radice petrosilini. aut brodio cicerum. Sed dum febris non adest si sufficienter fuerit sine ferculis bene est: sinautem conceduntur brodium cicerum et mica panis cocta in brodio. et vitelli ouorum et milium et panicum et riçum. sed in parua quantitate. et reliqua grana et legumina fugiat. ¶ Ex herbis conceduntur sibi recedente febre maiorana origanum betonica thimus hyssopus seripillum saluia et similes odorifere. Et dimittatur lactuca et alie frigide sicut spinachia et similes. ¶ Pot vti capparibus cum sapa et pauco vino granatorum cum pipere et alijs aromatibus. ¶ De radicibus pot vti pastinacha et caroto et radice petroselini et feniculi dum febris non adest. ¶ Sed pensatis omnibus melius est rapas et napones allia porros et omne genus ceparum que comedum tur dimittere: et illas que crude in salatitio ponuntur. ¶ De fructibus conueniunt precipue grana pini et tolerantur auellane et amigdale et ficus sicce. Et dimittantur omnes fructus humidi: sicut cerasa persica pira poma melones cucurbite et citrulli et arancij et acetositas citri et vue et similes. ¶ Dimittantur pisces et granari et ostracha fungi et similia viscosa. et dimittantur cibi parati cum aceto: sed cum erit sine febre sint cum aromatibus parati precipue pipere et çinçibere. sed non in tanta quantitate quod caput repleant. ¶ Et non comedat nisi quantum sufficit ad sustentationem virtutis non superabundando in quantitate ciborum nec sumendo nisi de vna vel duabus maneriebus ciborum in vice vna.

¶ Potus sibi melior est aqua mellis: et pot colorari ita quod appareat vinum rubeum cum pauca quantitate vini granatorum dulcium: et quamuis sit assuetus bonum est quod dimittatur et potet parum ex omni re precipue quando cessante febre non ita molestatur siti et non est bene purgatus conuenit sibi vsque ad. iij. vel. iiij. ℥. vini vetusti potentis in prandio: et similiter in cena: sed non plus.

¶ Uices comestionis melius mensurari presenti a presenti medico: sed si satis pot in duabus vicibus capere non video quod durante febre habeat tempus amplius debite capiendi. nam si incipit exacerbatio hora. xxi. non transibit vt plurimum hora septima noctis: et ideo poterit cibari horis. viij. noctis et permitti dormire vsque ad. xij. vel. xv. et tunc fiat clistere si oportet et post fiant fricationes: postea. xvi. horis prandeat. ¶ In medicina autem non video quod possit nisi bibere vel de aqua mellis vel de aliquo syrupo qui sitim mitiget et conueniat mane digerende vtriusque morbi: sicut esset syrupus de duabus radicibus sine aceto bene clarificatus: et decoctio acori bene syrupiçata et aromatiçata cum cinnamomo vel aliud simile: et si necessitas nutrimenti sint brodalia: et quando iam est augmentum diminuatur. et non video quare hora augmenti particularis oporteat syrupi dari syrupos digestiuos sue mane cum alias horam non habeat conuenientem dum adest febris: sed secundum varietatem accidentium et virtutis sunt ista tractanda. nam si principium est tepidum cum pauca suffocatione caloris et status est ardens potius prope principium danda sunt cibaria. si vero econtra potius prope statum. ¶ Et hoc secundum magis accidit in flegmatica: et quantitas cibi sit cum subtilitate si est versus statum: taliter tamen quod virtus restaurare possit: et secundum quod videtur presenti medico et in declinatione ingrossetur paulatim: et hoc de regimine.

Res manifesta est quod constantibus virtutibus vitali et naturali: vt dicitur de isto Magnifico domino non teneremur a vacando digestioni et euacuationi flegmatis a toto et a cerebro et neruis magis prope quam ab alijs membris. nam medicine que ab istis euacuabunt etiam a neruis euacuant: dimittenda tamen sunt valde extreme calida tam in digestiuis quam in euacuatiuis propter febrem. ¶ Pro vtroque tamen morbo: quia vt multum pendet a valde multa materia et que non pot nisi multis vicibus euari oportet digestiua dare: et post purgare. et iterum ad digestiua redire: et post ad purgationem omni septimana ad minus semel

aut pluries si solutiuũ nõ possit nisi debile dari: ⁊ hoc quo-
usqȝ febris cessauerit. videtur ergo ꝙ quia iam dȝ trãsiuisse
p̃nᵐ ꝙ sibi ꝯueniẽtes sunt isti syrupi. ℞. syrupi de bissan
tijs sine aceto: mellis rosati colati: syrupi de sticados. añ.
ʒ.ß. aq̃ eupatorij. aq̃ feniculi. aque absinthij. añ. ℥.i. clarifi
cet̃ ⁊ aromatiçet̃. ⁊ est pro vna vice. ¶ Et cũ hũc syrupũ
sumpserit q̃tuor vel q̃nque vicibꝰ: tũc purget̃ cũ hac vel
ꝓportionali medicina durãte febre. ℞. turbith. pillarũ
fetidaꝝ. añ. ʒ.ß. çinçiberis. ℈.ß. fac pillas ⁊ ꝯficiant̃ cum
aq̃ maiorane vel saluie: ⁊ sumant̃ cũ debita custodia. Et
sufficit ꝙ sumant̃ semel in septimana. Et si vtꝰ exigit ꝙ
solũ medietas huius medicine exhibeat̃ pro vice aut so
lũ. ℈.ij. tũc põt dari ex interuallis q̃nque dierũ semel.
¶ Si vero videt̃ ꝙ aliqua epatis debilitas appareat ⁊ inci
piat: ita ꝙ in colore faciei ⁊ tumore circa oculos cõprehẽ
di possit: tũc cum syrupo ponant̃ ad aromatiçandũ. ʒ.ij.
trocisco ꝝ diarodon maioꝝ que in puluerẽ ligent̃ in pã-
no ⁊ pãnus bene exp̃mat̃: ⁊ det̃ syrupus cum aqua cuscu
te absinthij ⁊ eupatorij. ¶ Et euacuatio fiat cũ ista me-
dicina. ℞. agarici optimi. reubarbari optimi. pillularũ
turbithatarũ descriptiõe Mesue. añ. ℈.i. salis gẽme gra.
vi. spice. gra. iij. fac pillas nouẽ cũ aqua absinthij. ⁊ si nõ
dat̃ syrupus dent̃ trocisci in forma pillulata. ʒ.i. pro vice
sex vel octo diebus cõtinuis: aut trocisci de reubarbaro:
⁊ epar inungat̃ cũ oleo de spica: ⁊ s̃m ꝙ vtus tolerat ite-
ret̃ euacuatio quousqȝ sanitas appareat febris.
¶ Cũ aũt erit absqȝ febre secure põt intẽdere medicus:
⁊ omni mane qñ nõ dat aliã medicinã dare sibi. ʒ.ij. dia-
cori. aut qñ ꝑmutare vellet loco eius dare. ʒ.ij. plirisarco
ticon aut diamusci dulcis. ⁊ in estate ꝯditũ de acoro si-
ne multis speciebus vsqȝ ad quãtitatem. ʒ.ß. pro vice: et
oĩbus decem diebus semel septem horis ante cibũ vsqȝ
ad principiũ estatis s̃m medicos sumat. ʒ.i. tyriace ma-
gne aut. ʒ.ij. mytridati cum. ℥.ij. aque mellis. in principio
tñ sumat. ʒ.ß. pro vice. Et tunc opȝ ꝙ purget̃ sumẽdo bis
in septimana si vtus tolerat. ʒ.i. pro vice pillarũ de iera
cũ pipere. quaꝝ cõpositio est hec. ℞. iere de octo rebus
pipis. añ. ℥.ß. confice pillulas cum aqua maiorane: ⁊ sunt
quasi sine mutatione diete sumantur ieiuno stomacho.
¶ Et ex iteruallis. xv. dierũ purget̃ cũ aliqua medicina
forti: puta cũ pillulis de euphorbio aut cũ fetidis aut cũ
pillulis alandal: dãdo quãtitatẽ s̃m ꝙ videt̃ p̃senti me
dico vtutẽ tolerare posse. cõiter tñ spero tolerabit pillu
laꝝ de euphorbio. ℈.ij. pro vice. ⁊ aliarum. ʒ.i. pro vice ⁊
debẽt cum obßuatiõe custodie debite dari. ¶ Et in me-
dio illoꝝ q̃nqȝ dierum in quibus solutiua leuia admini-
strantur ponat̃ huiusmodi clistere. ℞. sicle furfuris. añ.
lib.ß. melliloti. anisoꝝ. radicum malue mũdate. añ. ℥.iij.
ficuũ siccaꝝ. fenugreci. carthami. añ. ℈.i. pulpe collogn-
tide posite in pãno et ligate. ʒ.ij. centauree minoris. ʒ.iij.
fac bulliri in q̃tuor libris aque quousqȝ remaneat lib.i.
ß. colet̃ ⁊ colature accipiant̃. ℥.vi. pro vice olei antiq. mel
lis salmuris piscium. añ. ℥.i. fiat clistere.
¶ Et opȝ ꝙ vtat̃ purgatiõibus ꝑticularibus capitis. s. ca-
putpurgijs masticatorijs ⁊ gargarismatibus flegma de-
ponentibus. ⁊ cum masticat opȝ ꝙ ꝑseueret per horã de
mane masticãdo ⁊ spuendo: ⁊ hoc est masticatoriũ vsua-
le. ℞. masticis. ℥.i. piperis piretri. origani. añ. ʒ.i. stafisa-
grie. ʒ.ß. misce. absqȝ multa trituratiõe. ¶ Et sumat̃ de
toto mediũ coclear pro vice: ⁊ masticet̃. ⁊ gargarisma cõ
ueniẽs est hoc. ℞. oxymellis sq̃llitici. ℥.i.ß. iere archigenis.
ʒ.ij. decoctiõis ficuum siccaꝝ piretri sinapis. añ. ℥.iij. gar
gariçet̃ calidũ in vno mane quatuor vel q̃nque vicibꝰ.
Aut gargariçet̃ acetũ distillatũ cũ pauco pipe in eo disso
luto: aut facile gargarisma fiat ex aqua mellis cum pipe
aut piretro. ¶ Sternutatoria vero sunt fortis iuuamenti:
⁊ fiãt aut cũ cõdisi ĩsufflato in nares: aut cum elleboro
albo: aut cum pipe: aut cũ stafisagria. aut in naribus po-
nat̃ frustũ panis porcini ad modũ tẽte ⁊ teneat̃ per me-
diam horã ⁊ sit recẽs. ⁊ illo mane quo vtit̃ masticatorio
nõ opȝ vti gargarismate aut caputpurgio ⁊ ec̃. ¶ Et qñ
putat̃ ꝙ mã est multũ paucificata ingrediat̃ ad sudãdũ
in stuffa in qua sint posite sansucus sticados origanũ vr-
tica sisimbrium laurus ⁊ similes herbe est valde vtile. ⁊
si virtus nõ tolerat lõgam moram: tũc fiat bis vel ter in
die. ⁊ qñ a stuffa egredit̃ tũc fricetur collum potẽtius cũ
radice ireos incisa recẽti: ⁊ ita tota spina tãtũ ꝙ bñ ru-
beat. ⁊ post vngatur cum aliquo vnguẽtoꝝ ĩfra ponẽdo-
rũ. ¶ Et si stuffã nõ ingredit̃ bonũ est in mane fricare
caput vsqȝ ad caudale totã spinã cũ radice ireos: aut cũ
cepe lilij quousqȝ bñ rubeat. ⁊ postea embrocare vel fo-
mentare quatuor vel quinque vicibus cum spongia lon-
ga s̃m lõgitudinem spine infusa in ista decoctione: ⁊ po-
stea expressa: que calida apponatur ⁊ cum tepefit remo-
ueatur. ℞. floꝝ camomille ĩne florum saluie sticados
maiorane basce calamẽti. añ. lib.ß. vini albi subtilis lib.
iiij. aceti fortis. lib.i. fac bulliri lento igne et postea in ea
ponatur spõgia ⁊ exp̃matur cũ fumo calida apponatur
toti spine. ¶ Et postq̃ quatuor vicibus est apposita spõ
gia aut postq̃ a balneo egredit̃ ⁊ ampliꝰ nõ sudat tũc vn
gat̃ tota spina cũ isto vnguẽto calido. ℞. olei de euphor-
bio olei de pipibꝰ olei vulpini. añ. ℥.i. masticis sauine nu-
cum cupssi. añ. ʒ.i. cere quãtum sufficit fac vnguẽtũ quo
vngatur tota spina. ¶ Ad idem cõfert oleum decoctio-
nis vulpis vsqȝ ad dissolutiõem carniũ vulpis: ⁊ oleum
de lateribus: qđ alias dicitur oleum phoꝝ. ¶ Et cũ ma
gis vltra ꝓcedit in stuffa fricetur spina ⁊ bracchiũ ⁊ mẽ
bra lesa cũ isto sale. ℞. pipis origani basce sinapis. çinçi-
beris: piretri: hyssopi: semis apij: folij: anisi: fenicli: gario
filoꝝ: radicũ acori masticis petroselini nasturcij scamo-
nee agarici turbith. añ. ʒ.i. salis gẽme ad põdus oĩum te
rãtur: ⁊ fiat puluis quo fricent̃ membra: post inungãtur.
¶ Et si vnctio nõ sufficit tũc ponatur cerotum sup̃ tota
spina ⁊ spatula hoc mõ. ℞. castorei. euphorbij. pipis lon
gi et nigri. añ. ʒ.i. armoniaci. oppoponacis. añ. ʒ.v.ß. me-
dulle ceruine: medulle cruris vacce. añ. ʒ.ij. terbentine. ʒ.
vi. storacis liq̃de. ʒ.ij. adipis galline. adipis anatis. adipis
anseris. adipis porci. añ. ʒ.i.ß. cere. ℥.i.ß. olei nardini. olei
irini. olei laterini. olei de camomilla. olei de terbentina.
añ. ʒ.iiij. vini albi veteris quãtũ sufficit ad infrigidãdũ
gũmas ⁊ dissoluẽdũ medicinas siccas: ⁊ ad ignẽ coquã-
tur: ita ꝙ habeant formam ceroti ⁊ ponetur sup̃ corio ⁊
sup̃ loca dicta. Et si quãtitas videt̃ parua dupla ⁊ tripla
vt placet. ¶ Et caput quo ad ꝑtẽ anteriorẽ fricet̃ omni
die cũ aqua vitis infusionis çinçiberis ⁊ nucis muscate
⁊ pipis. ⁊ si necessaria sint rubificãtia fortiora sint sicut
ista. ℞. cere citrine lib.ß. olei de narcisco: olei de lolio.
añ. ʒ.vi. ⁊ si nõ habeat̃ oleũ de narcisco tollat̃ de terbẽ-
tina myrre oppoponacis. añ. ℥.i. castorei. ʒ.vi. euphorbij.
℥.i. fac emplastrum ⁊ appone ⁊ respice ne nimium vesi-
cet. nam cum multũ rubefit remoueatur ⁊ fiat inunctio
cum oleo vulpino aut de costo aut de pipibus. ¶ Et cõ-
ferunt in fine balnea sulfurea ⁊ aluminosa sicut balnea
sancti Philippi ⁊ Petreoli ⁊ siĩa. ⁊ consideret̃ ꝙ si lini-
mẽta ⁊ empl̃a supradicta nõ ꝯferũt sufficiẽter addat̃ in
eis aliquid stipticum sicut rose ⁊ alumen plume proprie
ad lib.i. vnguenti vel ceroti aluminis plume ⁊ rosarũ.
añ. ℥.ß. ⁊ hec pauca potui in hac vnica die ponere que mi
hi videntur satis sufficere ad laudẽ Dei oĩpotentis ⁊ eius
gloriosissime matris Marie. Amen.

¶ De

De dispõne ꝑuia ad paralysim. Cõsiliũ. XVIII.

Casus nobilis viri Joannis pagani de Regio est: ꝙ cũ recipit leue frigus siue de die siue de nocte: ꝑm partes que infrigidantur incurrit ꝛ quẽadmoduꝫ spasmosas ꝯtractiones ꝓhibẽtes mẽbra a flexione vñ in frigore leuicuçeth dolores in eis ꝛ inpotẽtiam cõtrahẽdi genua incurrit:ꝛ in coxis ꝛ circa genu dolores fortes vsqꝫ ad nates:ita ꝑm ꝓportioneꝫ ex frigore aliaꝝ partiũ q̃nqꝫ ilia q̃nqꝫ latera in directo costaꝝ q̃nqꝫ humeros ꝛ collũ ꝛ bracchia vehemẽter dolet. Et q̃n melius se habet nõ est ita liber in ambulando vt vellet vel ꝯhẽdo crura.ꝛ ista ideo ꝯtingũt:q꞉ cerebrũ hꝫ humidũ:q̃m est multi somni ꝛ per os ꝛ nares non hẽt debitas expurgatiões supfluitatũ:sꝫ feruntᷣ supfluitates ad neruos.Et carnẽ hꝫ raram.vnde facilr̃ sudat:ꝛ facilr̃ infrigidatᷣ.ꝛ ideo a leui frigore exteriori coagulata frigiditate in neruis incurrit accñtia supradicta:ꝛ iaꝫ habuit aliquã leueꝫ spine dissolutiõeꝫ per quã declinat vsus latus sinistrũ.vnde magis in dextro ledirᷣ. Ego ergo ponam ꝯsilium:ꝛ deus sit dator auxilij.

Loquẽdo ergo breuiter ad vtilitateꝫ nõ ad põpam in regimine.Opꝫ eum habitare in aere sicco paꝝ ad caliditatem declinãte ꝛ in solario in camera habẽte fenestras ad oriẽtẽ:ꝛ dormire taꝫ in estate q̃ꝫ in hyeme cũ camisia de lana sup camisiam lini:ꝛ habeat caligas vsqꝫ ad medium coxarum:et vtatur in hyeme pellibus vulpinis.

Et ieiuno stomacho exerceatur:ita vt exerceatur precipue quo ad inferiores partes: et post cibum nõ teneat caput decliue.

Et ꝓuideat omni die hr̃e bñficium ventris.ꝛ dormiat capite bene eleuato:corpore bene coopto.ꝛ incipiat dormire duabꝰ horis post cibũ.ꝛ sufficit dormire sex vel septem horis.ꝛ vitet somnum meridianum.

Et nõ multũ vtatᷣ venereis:ꝑcipue post cibum. Et comedat moderate:precipue de sero.

Et cauẽdo pisces ꝛ victualia de pasta:ꝑcipue tñ caueat nimiã repletionem quo grauet stomachum siue caput.

Et nõ comedat nisi celebrata digõne cibi ꝑcedẽtis.vitet acetuꝫ:acetosa:ꝛ fructꝰ frigidos crudos ꝛ humidos:ꝛ herbas crudas ꝛ humidas:nisi odoriferas.

Et vinũ sit pauciferũ ꝛ paucuꝫ:ꝛ si vtatᷣ aq̃ mellis.aut pura aut cuꝫ vino mixta:ita vt nõ vinũ multũ potet:est bonũ. In hyeme tñ põt coquere cum ea parũ pipis.

Veniendo ad medicinalia oportet euꝫ vti purgationibus:ꝛ postea cõfortãtibus. Et q̃n habet sumere medicinas solutiuas fortes dꝫ ꝓponere digestiua. Nũc ergo:q꞉ sumus in estate non viderᷣ mihi ꝙ debeat vti fortibus solutiuis:imo sit contẽtus semel in septimana quãtũ ad educẽtia per vẽtreꝫ istis pillulis.℞.pillularum de iera de octo rebus.ʒ.ſ.pipis.ʒ.ij. misce.sumat.ʒ.i.cum vadit dormitum.ꝛ sunt sine mutatione diete. Et vtatᷣ masticatorio sepe de mane ieiuno stõcho:masticãdo pro vice medium coclear masticis cũ quatuor granis stafisagrie.ꝛ duret masticatio ꝑ horã vel circa spuendo illud qḋ venit ad os de saliua.Et si stafisagria que est ei vtilior displiceret põt ponere tria grana pipis loco eius cum mastice. Et q̃nqꝫ:imo saltem ter in septimana ieiuno stomacho studeat facere deriuationẽ humiditatũ ad ptes nasi:aut traijciẽdo succum foliorũ ꝛ radicis blitis per nares tepidum:aut inungendo nares intus vsqꝫ ad colatoriũ de oleo cucumeris asinini: aut tertio qḋ est fortius facere tẽtas de radice panis porcini recẽtis.ita ꝙ nares ingredi possint ꝛ ponẽ in vtraqꝫ nare vnã.ꝛ ita tenere per quartã ptẽ hore:ꝛ post emittere ꝛ expurgare nares ꝑm ꝙ ꝓuocabit eũ volũtas. Et vtile esset ingredi saltẽ semel in septimana stuffaꝫ ꝛ ibi morari ieiuno stomacho ad sudanduꝫ:ꝛ hoc maxime in ista estate postq̃ꝫ duabus septimanis fuerit vsus medicinis statim suprascriptis ꝛ in ista sudare. Et cum egrediṫ intret lectum calidũ:vbi pauset ad sudãdũ:ꝛ cum fuerit sudor bene cõpletus tergatᷣ:ꝛ post caueat ne recipiat frigus:ꝛ vadat prãsum. Et si stuffam vellet facere in tina duoꝝ fundoꝝ:quoꝝ p̄mus eẽt inferior ꝛ integer.secũdus supra ꝛ pforatus ꝛ esset altior primo.ita ꝙ in medio posset stare aqua calida:tũc esset bonũ facere hꝫ stuffaꝫ s.cũ hꝫ rebus.videlꝫ.℞.sticados mẽthe saluie ebuli maiorane absinthij abrotani lauri rorismarini.añ.lib.i.sticados arabici camomille.añ.lib.ſ.sauine.ʒ.ij.bulliant oĩa simul in aqua ꝛ ponantᷣ in tina super primo fundo:ꝛ tunc ordinetᷣ 2ᵐ fundũ vndiqꝫ pforatũ foraminibus ad quãtitateꝫ qua tres digiti ingrediantᷣ:ꝛ sup 2° sedere ad recipiẽdũ fumum:ꝛ ibi sudare:ꝛ in exitu facere sicut est dictũ de stuffa. Et q̃n lauat caput bulliat cuꝫ lisciuio. ℞.sticados arabici.ʒ.ij.sene.ʒ.i.lauri.M.i. Et adhuc in tẽpore estatis sumat omni mane.ʒ.ſ.acori conditi ꝑm descriptionẽ Mesᷣ.nõ ponẽdo ibi alia aromata:ꝛ sumatur quatuor horis ante cibuꝫ. Et portet in syndone in manu ligatas.ʒ.ij.nigelle torrefacte:ꝛ postea in aceto infuse ꝛ exiccate:ꝛ odoret sepe.ꝛ in nocte hoc teneat prope vt odor ad nares ꝓuenire possit.

Adueniẽte aũt mẽse Septẽbris sumat p̄mo hũc syrupum sex vicibus.℞.syrupi de sticados.ʒ.ſ.mellis rosati colati.ʒ.i.aque feniculi.ʒ.ij.aque saluie.ʒ.i.fac syrupum: ꝛ est pro vna vice: sumatᷣ calidus in aurora ꝛ superdormiat si põt. Sumpto syrupo sex vicibꝰ sumat sequẽti die has pillulas duabus horis ante ortũ solis.℞.pillarũ cochiaꝝ.℈.ij.pillulaꝝ fetidaꝝ.℈.i.reficiantᷣ cum aqua maiorane ꝛ supdormiat vsqꝫ ad diem si potest:sed post duas horas nõ dormiat nisi cõpleta opatione pillularuꝫ. ꝛ per q̄nque horas post eaꝝ assumptionẽ bibat cyphum aque calide cum.ʒ.i.çucchari rubei.Et post hũc potũ per horam cum dimidia prãdeat. Et si põt vadat ad balnea:ꝛ meliora essent illa sancti Philippi: ꝛ scḋo loco illa Petreoli in comitatu Senaꝝ.ꝛ si illuc nõ põt vadat ad balnea Corsene in comitatu Luce ꝛ immoretᷣ.xv.diebꝰ; seruato debito ordine balneoꝝ. Et in tꝑibus frigidis sumat ter in mẽse.ʒ.ij.mytridati q̄nque horis ante prandium vel tyriace si de bona habetᷣ. Et sepe vtatᷣ diacoro facto cum aromatibus ꝑm descriptioneꝫ cõem tribus horis ante cibum:sumẽdo.ʒ.ij.pro vice.

Et omni anno in vere ꝛ in ꝑncipio Octobris purgetᷣ vt statim dicaꝫ.p̄mo ergo sumat in ꝑncipio mẽsis Martij hũc syrupum sex vicibꝰ.℞.syrupi de sticados mellis rosati colati.añ.ʒ.vi.aque maiorane:aq̃ feniculi.añ.ʒ.i.clarifica ꝛ aromatiça cũ pauca nuce muscata:ꝛ est pro vna vice:sumatᷣ calidus in diluculo ꝛ supdormiat. Sumpto syrupo sex vicibꝰ sumat has pillas.℞.pillaꝝ cochiarũ:pillaꝝ alandal.añ.ʒ.ſ.refice cuꝫ aqua maiorane:ꝛ sumantᷣ duabꝰ horis ante diem cũ debita custodia.ꝛ sequẽti die faciat clistere lauatiuuꝫ:ꝛ silẽm purgationẽ faciat post circa mediũ Octobris. Et vtatur semel in mẽse pillis de iera cum pipe:de q̄bus supra feci mẽtionẽ:ꝛ sepe vtatᷣ masticatorijs ꝛ caputpurgijs.de q̄bus supra dixi. Et vsus acori cõditi ꝛ in estate diacori in hyeme ꝑ īterualla est valde vtilis.ꝛ silr̃ tyriace ꝛ mytridati in tꝑe frigido:ꝛ siliter stuffe in tina vel aliter in estate ꝛ vere ꝛ autũno q̃nqꝫ modo supradicto. Et spinã dꝫ inungere sepe cum isto vnguẽto.℞.nucũ cypsi:calami aromatici cypi enule sauine; folioꝝ lauri.añ.ʒ.i.vini albi odori

feri.ʒ.ij.olei masticini lib.i.contūdant contūdenda ⁊ bulliāt oīa simul agitādo cum spatula ⁊ lento igne vsqꝫ ad vini cōsumptionem: postea coletur ⁊ addatur cere quātuꝫ sufficit: acacie.ʒ.s.fac vnguētum quo spina tota inungatur sepe: maxime cuꝫ dolet in ea. ¶ Latera vero que sunt versus spinā in directo costaꝝ cuꝫ dolēt sunt inūgēda cuꝫ oleo costino: ⁊ si nō sufficit pmisceatur ei oleū de pipibus: aut oleū de euphorbio qḋ est forti⁹. Multa alia dici possent que omitto sperās ista cuꝫ dei auxilio sibi sufficere.

¶ De debilitate motiue vtutis cum mala cōplexione sicca totius ⁊ cordis: ⁊ cum debilitate stomachi ⁊ itestinoꝝ ⁊ capitis catarriçantis ⁊c. Cōsiliū. XIX.

Vir nobilis Guicardus Fortiguerra plus q̄ noueꝫ lapsis mēsibus incepit sentire manifestā debilitatem motiue vtutis ⁊ dolores quosdā in cruribus ⁊ bracchijs ⁊ spina ⁊ collo. ⁊ multum spuebat ⁊ dormiebat bene: ⁊ post somnū semp erat debilis: parū egerebat sine adiutorio: grauitatem sentiebat in stomacho: psertim sumpto cibo: ⁊ cuꝫ adiutorio egerebat multa flegmata: multuꝫ sentiebat vētositates ⁊ rugitus: maxime in parte sinistra vētris ⁊ incepit macrefieri: ⁊ adhibitis multis remedijs p sollēnissimos doctores venit ad me quasi circa pncipiuꝫ Septēbris psumptus: ⁊ cuꝫ vrinis in pluribus vicibus cuꝫ tela ⁊ pinguedine satis grossa. Et qñqꝫ mingebat vrinā turbidā ad albedinē tendēteꝫ: ⁊ semp qñ hoc modo mingebat sequestrabatur cito tela in supficie valde vnctuosa: ⁊ alia pars grossa tēdebat versus fundū in silitudineꝫ hypostasis nō bene equalis digestiua stomachi tarde ⁊ debilissime opabitur in cibuꝫ: ita ꝙ cōtusum pulli etiam in parua quātitate ⁊ vitellos ouoꝝ tremētium. ⁊ etiā aquā carnis cuꝫ magna difficultate digerere: ⁊ in lōgo tempore: ita vt nō possem ex istis cibis cibare ter in die nāli. modicum dādo pro vice: imo sepe oportebat ppter grauitateꝫ stomachi dimittere cenam: sine adiutorio nō egerebat faciēdo duo vel tria clisteria in die emittebat multuꝫ flegmatis multā vētositatem: parum de fecibus flegmata grossissima: ita vt videretur pinguedo semp in stomacho: ⁊ precipue in ore sentiebat frigus rugit⁹ ille ex sinistro latere nō cessabat: appetitus nō erat malus: dormiebat satis nisi per dolorem stomachi impediretur. Sumpto cibo plurimū debilitatur etiā si paucus esset vsqꝫ ad descēsum de stomacho: caput sentiebat frigidum: spuebat multum.

¶ Judicaui igitur ipm pati malā cōplonem siccā in toto ⁊ in corde ⁊ stomacho per priuationē innate humiditatis: ⁊ cum hoc raritateꝫ texture stomachi quā sequitur vera debilitas. Et vltra hoc iudicaui in intestinis ⁊ stomacho esse malā cōplonem frigidaꝫ cum mā flegmatica plurima tam natāte q̄ imbibita. Cuius initiuꝫ puto fuisse ex cerebro trāsmittēte non solū ad stomachū vel intestina sed etiam ad alios neruos ⁊ musculos in qbus sentiebat doloreꝫ. Sōnus sputa debilitas motiue vtutis maxime post somnū dolor in locis neruosis pctiones quedā ⁊ motus spasmosi in eisdem locis pcepti vsqꝫ ab initio rei mihi faciūt fidē rem pcessisse a capite. ⁊ pmo ppter frigiditatem ⁊ pñtiā viscosi flegmatis digestiuā ⁊ expulsiuam stomachi ⁊ intestinoꝝ fuisse debilitatas: hāc debilitateꝫ secuta est attrofia ⁊ siccitas: de qua supra dixi.

¶ Judicaui 2° in his duabus dispōnibus non neglecta renutritione totius pncipij: ⁊ vacādum esse male cōploni frigide ⁊ humide preternālicum mā flegmatica in stomacho ⁊ in intestinis ⁊ diuertēdā esse māꝫ a cerebro ad stomachum currētem ⁊ nō obstāte totius psumptione qua absqꝫ digōne stomachi ⁊ intestinoꝝ resumi nō poterat. Et stāte mala cōplexione dicta phibebatur digestio. syrupiçaui igitur ipsum ⁊ purgaui illis modis qui mihi videbantur minus piculosi: maxime cum aqua balnei Porrete: comitatus Bononie incipiendo a pauca quātitate ⁊ trāseundo ad illud quod tolerare poterat. Et quibusdaꝫ vicibus facta purgatione alleuiatus est: verūtamen statim fiebat regñatio flegmatū ⁊ vētositatuꝫ incredibilis quātitatis. Et ego hucusqꝫ his rebus vacaui vt mihi videbatur opportunum. nunc autem est in eisdem dispositionibus. lꝫ parūper videatur fortior in motibus localibus ⁊ in digerendo. ¶ Et ego qꝛ recedit primo pono ipm in hoc caplo ꝙ est siccus siccitate confirmata vel quasi per carentiā mēbralis humidi cum capite catarriçāte mām multā frigidam que maxime cōmunicari videtur stomacho ⁊ intestinis cum vera debilitate oīum virtutum stomachi: tenuitate texture: complexione frigida ⁊ humida cuꝫ materia multa: cum ventositate plurima inflatione stomachi aptitudine ad tympanitē: inter quas tamē oēs res nō neglectis alijs attendere oportet ad malaꝫ cōplexionem frigidā cuꝫ mā in stomacho ⁊ intestinis ⁊ ad phibēdum descēsum catarri. ⁊ incipiam primo ab aere ponendo tñmodo mentem meam non disputādo in vnoquoqꝫ auxilioꝝ: quoniam scio rem venturam ad manus sollēnissimorum doctorum qui recte dicta cognoscent: ⁊ errata sufficient emendare.

¶ Incipiamus igitur ab aere cum auxilio dei qui debet esse vicinus temperamento: leniter tamen declinans ad elementuꝫ. Non tamē nimie siccitatis clarus mundus a malis vaporibus subtilis: aut saltem mediocris: euitari debet aer cōtrarie dispositionis precipue frigidus ⁊ turbidus ⁊ fetidus. Et venti sunt etiam vitādi: ⁊ permanere sub radijs lune: precipue vitādum est frigus de nocte in loco vbi dormit: ⁊ stomachus ⁊ intestina debēt frequēter iuuari cum pānis calidis.

¶ Lꝫ oimoda quies nō videatur ex toto laudāda: tñ multo magis debet declinare ad quietem ⁊ ad somnū q̄ ad motum. Et debet vitare oēs fortes motus corporeos et motus diuturnos ⁊ veloces. leuis tñ deambulatio puto ꝙ sibi conferret: precipue vacuo stomacho: ⁊ fricationes cum mātili leni calido molles suaues. ita tñ vt aliqualiter calefaciāt mēbra exteriora sunt vtiles. Et durēt spatio quasi vnius hore. Nec puto ꝙ sibi multuꝫ obesset ieiuno stomacho introitus in tinaꝫ aque delectabilis caloris in qua maneret vsqꝫquo mēbra tumescerent ⁊ color viuificaretur: ⁊ ipse non sentiret anxietatem aliquam. Et post exitū a balneo ⁊ leuem quietē post abstersioneꝫ inungeretur spina tota psertim circa renes cum aliquo vnguento frigido. vbi grā. Ex oleo violato ⁊ rosato. equalibus partib⁹. ⁊ quarta parte succi semperuiue: ⁊ octaua parte aceti: ⁊ cera alba sufficiēte ad faciēduꝫ vnguētū molle: quo facto post paruam quietem prāderet.

¶ Sōnus eius vt digeratur mā ⁊ cibus ⁊ corpus renutriretur debet esse lōgior q̄ in dispōne nāli. ita ꝙ sit. ix. vel. x. horaꝝ saltem in die nāli. Et ppter catarrū incipiat duabus horis post cenaꝫ: ⁊ sit in loco mediocriter calido: corpore bene coopto: capite ⁊ supioribus mediocriter eleuatis: ⁊ si pōt fit absqꝫ interruptione de nocte vsqꝫ ad mane ante tertias: ⁊ somnum meridianū si pōt euitet: si minus incipiat tarde post assumptum cibum.

¶ Et quia non sufficienter habet beneficium ventris nisi cum aliquo adiutorio oportet ꝙ iuuetur cum ebibitis ⁊ comestis: ⁊ ipse experitur ꝙ sumere ante cibum decoctionem mercurialis cum brodio carnium satis iuuat ipsum. Et puto ꝙ similiter iuuaret ipsum decoctio vrticarum. quando mercurialem habere nō posset. Ficus vero sicce.

ro sicce albe ꝛ pingues ꝛ in aqua mellis decocte: ꝛ similiter cōpositio ex decima pte medulle carthami: ꝛ .x. partibus medulle ficuū siccaꝝ: quis sit vsus eis nō fecerūt ei notabile iuuamētū. nō tñ esset malū qñ caret herbis expiri ista. saltem enim iuuabūt ad citiorē descēsum de stomacho. ꝛ in tpe hyemis carēdo alijs rebus pōt sumere de mane scutellā vnā vsqꝫ ad. ℥. x. vel. xij. brodij galli cocti ſm artē Mesue cum carthamo ꝛ carminātibꝰ ventositatem: dimittēdo tñ polipodiū ne nimiū exiccaret: ꝛ qñqꝫ loco istoꝝ sumat in itroitu prādij. ℥. ij. hyssopi sicce cōfectas cum. ℥. vi. mellis optimi dispumati: aut distēperati cum aliquo brodio. ❡ Et si ista nō sufficienter euacuāt vtaṫ clisteri si pōt cum rebus carminātibus: nō addendo fortia solutiua: sicut. vbi grā. ℞. carui leuistici polij mōtani ameos dauci cimini seminis anbeti. añ. ℥. i. cōtundanṫ grosso modo: ꝛ coquanṫ cum. x. folijs blite quousqꝫ blite sint bis cocte: deinde coleṫ ꝛ addaṫ ierepigre. ℥. i. olei anbetini. ℥. iij. ❡ Si vo fortiꝰ facere voluerit qḋ nō est faciēdum nisi ꝑpter necessitatē addat in decoctione cētauree minoris ꝛ medulle carthami. añ. M. i. ꝛ cū ierapigra ponat aliqd de ieralogodion vsqꝫ ad. ℥. ſ. vt apparet pſenti medico. ❡ In omni tñ suo clisteri melius erit ponere pro vice. ℥. ſ. electuarij de baccis lauri: nec mihi videṫ ꝙ sit ei vtile vti pillulis soluētibus vētrē nisi forte istis. ℞. galāge. ℥. i. pistetur ꝛ ꝯficiātur pillule cum syrupo acetoso composito ꝛ deglutiantur parum ante cibum omnes in vice vna.

❡ Uehemēter opꝫ attēdere ne accñtia aïe ipsuꝫ exterminēt: tristitia: cogitatio: timor: ira: odium: acidia. sed debet ꝯuersari cum dilectis ꝛ bene sperare audire sibi placita ꝛ delectabilia: ꝛ caueat omnino venerea.

❡ In cibis vo oportet conari ꝙ sint multi nutrimēti boni tendētes ad subtilitatē. abstersiui incisiui: aliqualṙ lubricatiui vētris: ꝛ si nō inueniunṫ simplices ad hāc intētionem fiāt artificialiter: ꝛ sint satis calidi actu ꝛ molles ꝛ aliquātulū calidi in potentia. lꝫ iuxta id qḋ sum expertus sit necessarium cōmiscere calefaciētia fortia. ❡ Incipiamus ergo a pane qui debet esse ex optimo frumēto cui nullū aduenerit nocumētū: ꝛ bñ pistꝰ: ꝛ parū plus ꝙ̄ mediocriter fermētatus: ꝛ ita bñ ꝛ sufficiēter coctus in furno. sed cum farina dꝫ hře aliquid minuti furfuris cōmixtū: ꝛ sit sufficiēter salitus: ꝛ panē carētē istis ꝯditionibꝰ vitet oino. ❡ De carnibus: meliores oïbus sunt sibi pulline. lꝫ ex fasiano iuuene: maxime femina ꝛ ꝑdice iuuene. ꝛ francolinis posset etiam accipere. ꝛ fortassis ꝙ aliqd de capreto digereret: sed debēt oēs esse elixe: ꝛ iudicio meo melius est si nō magis ꝯfortaṫ ꝙ sint sufficiēter ꝯtuse. ❡ Et si pñti doctori medicine videṫ ꝙ vtatur aqua carnis facta in vase duplici: quā magis laudo. aut per distillationē mihi nō displicet: sicut ēt placeret ꝙ in omni mēsa hřet de testiculis galloꝝ nō coeūtium iuxta possibilitatē sex vel octo paria pro vice. aut in ꝯtuso suo aut comedēdo ipsa elixa. Et tolerātur auicule montane degētes in dumis. Sed alias carnes pro nūc nō dꝫ gustare. ❡ Uitelli ouoꝝ gallinaꝝ recētiū tenelli sunt sibi conueniētes cū pauco sale: sed multū cocti qualitercūqꝫ coquerenṫ sunt vitādi. albumē autē viteṫ oino. Lac ꝛ caseus ꝛ sanguis aïaliū vitenṫ oino ab eo: ꝛ silṙ oïa legumina ꝛ grana: nisi forte faceret pultē ex farina ordei de ordeo fracto ꝯueniētis decoctiōis: ita vt non deficiat a debita coctura. nec tñ ita supabūdet ꝙ fiat viscosum sicut cola. ꝛ coquaṫ cū brodio bonaꝝ carniū. ꝛ ꝯdianṫ cū pipe pſertim albo ꝛ lōgo. ❡ Fercula autē que faceret ex vitellis ouoꝝ ꝛ brodio bonaꝝ carnium. aut ex mica panis sunt magis laudabilia alijs ferculis pro eo. ❡ Herbas radices ꝛ fructus ꝛ fungos nō video ipm hřı aptum ad suggerēdum: ꝙ si pur appeteret amigdalas sumaṫ cum multo çucchar in pauca quātitate: minus tamē noceret sibi nuces. ꝛ de granis pini pōt cape cum çucchar: et ita de fisticis: sed non ita supabūde. Et ficus sicce cum tertia parte sui de nucibus tolerātur ante cibum et passule sine arillis dulces. Auellane aūt sunt male: nihil dico de toto alio gñe taꝫ siccoꝝ ꝙ̄ humidoꝝ fructuū: qm̄ debēt dimitti. ❡ Ante cibū cappares cū vino cocto ꝛ cinnamomo vsqꝫ ad numerū. viij. vel. x. toleranṫ: grauis tñ sunt digōnis. ❡ Pisces parui boni odoris ex fluuio petroso pro paucis vicibꝰ actu calidi: ꝛ ꝯditi cū pipe ꝛ sale tolerātur. Relíq ꝛ alio mō dimittanṫ. Granari ꝯcule ostracha cācri marini oēs dimittanṫ. Ex cācris vo fluuialibꝰ ablatis vndiqꝫ pedibꝰ: ꝛ postea lotis sex vicibꝰ cū aq ꝛ cinere: ꝛ semel cū aq clara: ꝛ postea elixis in aqua ordei: ꝯueniṫ ei medulla que inueniṫ itra illum corticē rotūdū ad modū lactis coagulati: sed assumaṫ cum pipe ꝛ galāga.

❡ Tēpus comestionis dꝫ esse hora ꝯsueta in sanitate: ꝛ si stomachus suus possit tribus vicibus digerē in die nāli melius esset ter ꝙ̄ bis comedere: sed ego me nō vidi hoc posse facere. Sed ideo fui contētus duabus vicibus: nō capiēdo tamē scōm cibum nisi primū sciuerit descēdisse de stomacho: quātitas autem nō dico ꝙ sit talis ꝙ non grauat stomachum ex quo nō anxieṫ. nam fere ex omni parua quātitate hoc ei accidit: sed sit tāta ꝙ tādē eam digerat ꝛ virtus cum illa sustētetur: que mēsura sibi iam est per experiētiā nota. ❡ Potus suus debet esse vinū rubeum purū ꝛ vinosum clarū tendēs ad antiquitatē. ꝛ nō bibaṫ si fuerit pōticum aut oino dulce vel sit stipticum vel acidū vt agresta. sed habeat saporē acutum pro priū vino cum aliquali dulcedine: ꝛ sumaṫ tāte quātitatis ꝙ nō faciat cibum natare ꝛ ꝓhibeat digestionē. Uerūtamē si esset vinū mellitū. aut aqua mellis aromatiçata modo quē dicā infra: videṫ mihi hoc tpe hyemis vtile: aquā aūt non misceat cum vino. ꝛ ista pro nunc vidētur de regimine mihi sufficere.

In vsu medicinaꝝ ꝛ rerū illis ꝓportionabiliū iam dixi ꝙ oportet vacare ꝑncipalṙ ad malā cōplexionem frigidā ꝛ humidam stomachi ꝛ intestinoꝝ ꝛ ad flegmata ꝛ vētositates que ibidē quotidie cōgregātur ad catarrū ꝛ renutritionē: ꝛ qꝛ fere ꝯtinue noua māgeneraṫ semꝑ habemus intentionē incidēdi subtiliandi carminādi vētositates ꝛ abstergēdi. Et si cū hoc iuueṫ digestio ꝛ tēpereṫ frigiditas ꝛ deṫ corpori aliquale nutrimentum est multo melius.

❡ Primo igiṫ oïum sumat hūc syrupū de mane digesto cibo serotino. ℞. vini odoriferi antiq clari rubei aut citrini: aq distillatiōis carniū caponis galline vel capreti. añ. lib. i. çucchari. ℥. xvi. syrupiçeṫ et fiat syrupus lōgus. postea ℞. cinamomi pipis albi çinçi. gariofi. galāge. añ. ℥. ij. macis cardamomi maioris. croci. añ. ℥. i. ligni aloes. ℥. i. ſ. ponaṫ puluis in sacculo ꝛ supra puluerem ponaṫ syrupus totiēs ꝙ exeat clarus ꝛ sufficit ex isto syrupo quātitas. ℥. quatuor pro vice ꝯfortat stōchū: digerit flegmata: ꝛ nutrit plurimum ꝛ apit oppilationes: ꝛ nō prandeat nisi digesto syrupo. ❡ Et si hoc minus fieri pōt saltē bibat in mane. ℥. quatuor huius mellicrati. ℞. vini veteris rubei: aut citrini proprij saporis vinosi et clari lib. x. aq fontis. lib. v. mellis dispumati. lib. viij. bulliant simul bullitione vna ꝛ dispumeṫ. postea coleṫ cū spēbus hoc mō. ℞. spice aromatice. ℥. i. gariofil. çinçi. pipis lōgi macis. cardamomi maioris. añ. ℥. ſ. croci. ℥. ij. galange. ℥. i. ligni aloes. ℥. ij. ſ. pistenṫ nō multū subtiliter ꝛ pmittātur stare in dicto syrupo per diem nālē ꝛ aromatiçeṫ si tole

rat sumptus cum musci.ʒ.ij.postea coletur per sacculuz totiens reiterādo in eodem sacculo ꝙ exeat bene clarū: ⁊ obseruet̃ ordo dictus in precedēti capl'o in ipsuz capiē do. ¶ Itē in introitu prādij sumat circa.ʒ.ij.huius dia/ spoliticon cum melle ⁊ totidē in fine in tēpore hyemis. ℞.folioꝝ rutbe mediocriter siccoꝝ.piperis albi:cimini prius infusi in aceto per diem ⁊ noctez:⁊ postea exiccati. añ.ʒ.i.salis nitri.ʒ.iij.mellis dispumati.lib.i.ſ.confice si/ mul:fiat electuariū.ꝙ si ꝓpter rutbam ⁊ sal nitrū nō to/ lerat ita capere frequenter sumat.ʒ.ij.diatrionpiperon simplicis.Sunt enim plures eius cōpositiones.⁊ obser/ uet̃ in istis electuarijs ꝯficiendis ꝙ mel sit optimū ⁊ dis/ pumatum bene ⁊ coctuz:⁊ pipera sint grauia absq₃ cor/ rosione:⁊ ꝙ nō sint species plurimum subtiliter pistate. ¶ Itē bonum est oino ꝙ ab vmbilico infra teneat em/ plastrū de baccis lauri descriptū a Mes.distinctiōe.xi. Et sup stomachuz ab vmbilico supra teneat cerotū Gal. descriptū a Mesue: cui addat̃ ad qualibet.ʒ.galliemu/ scate descriptōis Nicolai laudani ⁊ colophonie.añ.ʒ.i.⁊ ista innouent̃ ſm ꝙ videt̃ doctori presenti conuenire. ¶ Euacuatio aūt fiat per clisteria: ꝙ si qñ videret̃ p̄nti doctori ꝯuenire euacuatio per potuz fit vel cum mirabo lanis kebulis decoctis in decoctione passulaꝝ quātitate sufficiēti.Uel cum aqua balnei ꝑorete:tolerabit enim vsq₃ ad lib.xv.in vno mane sumēdo ex iteruallis tertie partis hore lib.iij.pro vice calidas. Alia vo solutiua nisi aliter ꝯstante virtute sibi non darem.

¶ Sed pro illo catarro descēdēte d₃ vti caputpurgijs ma sticatorijs gargarismis: vt statim dica₃.Et p̄ter illa loca/ lia sunt apponēda capiti modo inferius dicendo. ¶ Ca/ putpurgiū aut cum succo radicum ⁊ folioꝝ blitis calido trayciēdo per nares:aut ꝓuocādo sternutationem cum pipere puluerizato vel radice ellebori albi:aut qđ valde est vtile faciēdo tentas ex radice panis porcini recentis ſm lōgitudinez medietatis digiti auricularis ⁊ grossitiē sufficiētem ad intrāduz intra nares:⁊ teneant̃ per quar/ tam vel mediā:sed in istis attendat̃ ne faciāt fluere san guinez. ¶ Masticatoria vo sint aut ex sola mastice:aut qđ est fortius ex duabus partibus masticis et vna pipe/ ris integri:aut qđ est fortius loco piperis ponendo stafi/ sagriam. ¶ Gargarismata vo sufficiunt ex aceto distilla to:vel ex aqua mellis cum pipere: ⁊ oīa ista debent fieri ieiuno stomacho:⁊ si potest post emissionē egestionum. ¶ Sed caput ipsuz d₃ abradi in parte anteriori:⁊ omni mane fricari cum ista aqua calefacta fricationibus leni/ bus. ℞.aque vitis ex optimo vino distillate lib.iiij.nu/ cismuscate.ʒ.i.gariofil.ʒ.i.folliculoꝝ sene sticados ara/ bici.añ.ʒ.ij.cōtundant̃ grosso modo ⁊ infundātur in p̄di cta aqua vitis per duos dies: ⁊ seruet̃ in vase vitreo bñ obturato:⁊ sufficit de mane ꝙ.ʒ.ſ.istius aque calefiat:et cum ea fricet̃ caput in directo cō missure coronalis frica tione nō aspera quousq₃ tota ꝯsumat̃.ʒ.ſ.deinde sup lo co ponat̃ cerotū factuz de sandaracha dissoluta cuz pau/ ca aqua maiorane. ¶ Et si videtur p̄nti doctori ꝙ sit ne cessariū cauteriū:aut ꝓfundum:aut cutaneum pōt face/ re cum empl'o de sinapi descripto a Mesue:ꝙ si nō suf/ ficit addat cātaridaruz quartā ptem:aut si ꝓfundū vult fiat cū ferro ignito.aut si hoc timet fiat cū coagulato ex capitello saponis ligdi:⁊ teneat̃ diu aptū:nō tñ ita ꝙ ce/ rebrū debilitet̃. ¶ Et est bonuz ꝙ odoret nigellā torre/ factā infusam in aceto quā habeat ligatā in syndone ad modū pomi sepe ad odorāduz:⁊ ꝯfert si de nocte teneat in ore inter genā ⁊ dentes vnā spicā nardi integram.

¶ Ad eius ꝯfortationē est vtendū ante cibuz electuario qđ fit de carnibus caponū ꝯfectuz:ita vt cum lib.i.car/ nium pistataꝝ ponat̃ amigdalaꝝ mūdataꝝ:granoꝝ pi/ ni maioꝝ medulle seminū cōmuniuz frigidoꝝ.añ.ʒ.i.ſ. cinnamomi:cardamomi:carpobalsami:coralloꝝ rubeo/ rum.macis.been albi ⁊ rubei:vtriusq₃ sandali.gariofil. çinçiberis.ligni aloes.croci.ossis de corde cerui.pipis al/ bi.piperis lōgi.añ.ʒ.i.syrupi facti cum brodio dicti capo nis ⁊ çuccharo albo quantum sufficit ad omnia cōficien/ da.dosis circa.ʒ.i.pro vice.

¶ Et qꝛ de corde cogitāduz est semꝑ d₃ hr̄e hō sacculum iuxta cor nisi qñ ponent̃ epithimata humida.naz ⁊ si vi/ deatur multotiēs ex pulsu nō febrire habeo rōnes mihi suadētes ꝙ febrit habitudinalr̄:sacculus aūt est iste. ℞. rosaꝝ violaꝝ:floꝝ boraginis ⁊ buglosse ⁊ nenufaris vtri usq₃ sandali.añ.ʒ.i.ſ.corticuz citri.ʒ.i.gariofil.nucis mu/ scate.macis.been albi et rubei.croci.ligni aloes. gallie/ muscate.añ.ʒ.ſ. cimature scarleti. M.i.fiat sacculus in syndone rubea:⁊ cū eisdē spēbus dissolutis in aqua rosa/ ta ⁊ aqua endiuie ⁊ aqua buglosse ⁊ aqua nenufaris.añ. ʒ.vi.fiat epithima humidū qđ apponat̃ cordi ante pran/ diū ⁊ ante cenā. ¶ Et si ꝯcedat gr̄a a deo ꝙ v̄tus digesti ua stōchi ⁊ itestinoꝝ ꝯfortet̃.tūc ꝯuertat̃ omne studiuz ad curā male cōplōnis calide ⁊ sicce habitualis in corde ⁊ toto:cuz cibis:cum potibus:cū ꝑparatiōe aeris:cū bal/ neis:cum epithimatib⁹:cum lacte asinino:cum trociscis cāphoratis:⁊ ad vltimū cuz piceatione corpis vt ego bñ scio optime scire illos clarissimos doctores:ad quoꝝ ma nus est vēturus. ¶ Ego aūt vt facerē satis pro virili pte volūtati.I.D.M.Mātue quem colo:⁊ ex debito semꝑ cola₃ vt dedi lucubrationē vnā vt ei ꝯsulerem:nō qꝛ pu tarem necessariū vel vtile in p̄sentia taliū doctoꝝ ad q̄s est vēturus.⁊ deus sit dator auxilij. ¶ Ex Ferraria die xxiij.Nouembris.M.cccc.xxxij.

¶ De stupore brachioꝝ. Consilium. XX.

Ista domina patit̃ stuporē in brac/ chys et aliqñ fuit in ꝓpinqua dispōne ad paralysim ⁊ etiā sentit qñq₃ caliditatē in pte anteriori capitis.

¶ Utat̃ cibis ⁊ potib⁹ exiccatiuis:sicut sunt carnes auiuz ⁊ leporis ⁊ caprioli ⁊ capreti vel vituli assa ti.⁊ ꝯdiant̃ si elixant̃ cum çinçib.⁊ origano vel pipe vel thimo vel hyssopo:⁊ nō sumat nimiā carnis quātitatez. imo minoret cenā saltem de medietate respectu ꝯsueti. ¶ Et in potu meli⁹ eēt ꝙ sumeret aquā mellis:ꝙ si nō pōt bibat vinū paꝝ rubeuz tēpatū cū ea:⁊ oino parū bi/ bat ⁊ nō dormiat in die: ⁊ laboret ieiuno stōcho laborā/ do ⁊ exercēdo se per domū. ¶ Et habitet in camera iter duo solaria:⁊ caueat a frigore. ¶ Et omni die hēat bñfi/ ciū vētris. ¶ Purget̃ nūc ħ mō. ℞.radicū apij:radicuz feniculi.añ.ʒ.i.sgnāti:seminis feniculi: anisi petrosilini: siseleos:costi:cētauree minoris:çinçi.cinamomi sticados arabici.añ.ʒ.ij.aque lib.vi.coquant̃ lento igne q̄usq₃ re/ maneāt lib.ij.⁊ colet̃ ⁊ addat̃ mellis dispumati.ʒ.viij.⁊ fiat syrupus lōgus pro sex vicib⁹ sumat̃ calidus in auro/ ra. ¶ Sūpto syrupo purget̃ sumēdo has pillas. ℞.pillu laꝝ fetidaꝝ.pillarum cochiarū.pillulaꝝ aggregatiuaꝝ. añ.℈.i.fiāt septem. ¶ Ite₃. ℞.pillulaꝝ de iera cuz aga/ rico.ʒ.ſ.fiāt.xxviij.sumat omni septimana semel quinque pro vice qñ vadit dormitū. ¶ Itē. ℞.çinçi.minute icisi ⁊ pipis itegri.añ.ʒ.ij.masticis.ʒ.i. staphisagrie.ʒ.i.ſ. ma/ sticet̃ oī mane mediū codear de eo. ¶ Item. ℞.olei de pipib⁹.ʒ.iij.olei vulpini.ʒ.ij.cere parū:⁊ fac vngtū quo inungat̃ pars posterior colli ⁊ spina vsq₃ ad mediū post purgationez. ¶ Itē. ℞.stapbisagrie pipis.añ.ʒ.ij.aque lib.i.ſ.bulliāt simul vsq₃ ad tertie partis ꝯsumptionez: postea coletur.⁊ addat̃ oxymellis cōpositi.ʒ.iiij.pro gar/ garizando

garizando ieiuno stomacho.

¶ De mortificatione articuloꝝ peduʒ. Cõsiliũ. XXI.

Asus huius nobilis viri dat⁹ est mihi i hac forma. Iste est cholericus adustus qui ꝓpter nimios labores ꝗs fecit equitãdo tꝑe frigido ⁊ hyemali intãtuʒ infrigidat⁹ est ꝙ mẽbra ista.s.pedes sic infrigidata sicut mortua fuerũt:⁊ ex nimia infrigidatione postmoduʒ ita calefacti sunt ꝙ tñ vnus articulus accidit ꝙ sanus sit ꝙ mõ sentit:⁊ etiã articuli ita infrigidati sunt ꝙ illos nõ sentit:⁊ iste est hõ.lxij.annoꝝ queritur an iste de tali macula possit curari an nõ:⁊ ꝑ quẽ modũ:solũ hoc mihi scriptũ est:ʒ ille nobilis qui tulit cedulã dixit mihi ꝙ frigus ⁊ labores ꝑcesserũt casuʒ illi⁹ articuli:⁊ ꝑ multos annos in ꝗbus dictus patiẽs fuit sanus:⁊ ideo iterrogaui de voce istius viri ⁊ dixit mihi ꝙ nõ est valde clara:⁊ ꝗꝗ sit paucũ illud qđ puto esse verũ ⁊ cõsulã:reliquũ aũt qđ possit eẽ:sed nõ puto ꝙ sit pena in fine cuʒ suo regimine.dico igit̃ ꝙ iste nobilis passus est in illo articulo herpestiomenũ:⁊ ꝙ isti alij qui nõ sentiunt. sunt in via ad hãc passioneʒ ⁊ nisi ꝓuiderint ꝯtinue ꝓcedit augendo.et cã egritudinis fuit mã cholerica adusta grosse sube oppilãs ita poros mẽbri vt ꝓhibeat trãsitũ ad mẽbra spũs: ⁊ sui maligna qualitate corrũpit mẽbri subam:⁊ hec mã per sui cõplexioneʒ nãlẽ:⁊ fortasse multo magis per malum regimen multiplicat̃ in epate ⁊ venis eius:⁊ postea paulatim trãsmittit̃ ad mẽbra debilia sicut sunt pedum articuli in eo ꝓpter multas cãs. In hac ergo dispõne p̃mo est gñalis intẽtio ad ꝓhibẽdum materiei multiplicationẽ. 2° est intentio spãlis ad loca lesa curanda ⁊ reliqua vicina conseruãtur.

Incipiamus ergo a p̃a cum dei bñdictione que habet tres ꝑtes.p̃a est de regimine vite.scđa de digestione ⁊ euãtione materie.tertia est de rebus medicinalibus tẽperãtibus epar ⁊ venas ꝓhibendo huiusmodi cholere generationem.

¶ Quãtuʒ ad p̃m dʒ habitare in aere claro tendẽte ad humiditatẽ ⁊ frigiditatẽ:lʒ nõ excessiuã ⁊ vitare aereʒ calidũ:⁊ siccũ:⁊ fumosuʒ:⁊ ꝑsertim si fuerit fumus rerũ acutaꝝ sicut sulfuris ⁊ siliuʒ:imo dʒ euitare habitationẽ locorũ vbi sunt odores fetidi:sicut fimi equini ⁊ colũbini vel gallinacij ⁊ silium:⁊ aerem vbi sunt odores acuti sicut allioꝝ ⁊ ceparum ⁊ porroꝝ ⁊ pipis ⁊ zinzib.⁊ dʒ vitare aerem turbidum ⁊ ventos siccos.

¶ Itẽ nõ opʒ eum multũ laborare.imo sufficit ei ante cibum egtare gradatim sine multo peduʒ labore:sed anteꝗ surgat a lecto effuso vẽtris onere si põt faciat se fricare cuʒ mãtili leni nõ aspero ⁊ leuiter fricãdo totũ corpus:sed qñ fricant̃ pedes ⁊ crura ⁊ coxe fricent̃ trahẽdo supius ab iferiori:⁊ sint fricationes in istis locis leuiores alijs:⁊ vitet oẽm fortem laborẽ corporis.ꝑcipue tꝑe calido ⁊ in loco calido ⁊ ꝑcipue stare rectus sup pedibus et hr̃e stricta calciamenta:aut tenere pedes pendẽtes sunt ab eo vitãda ⁊ adhereat quieti pedibus pausantibus:et nõ multum deorsum tendẽtibus.

¶ Item dormiat horis septẽ si põt vel octo in die nãli:⁊ dormiat ꝯueniẽter cooꝑtus: ⁊ p̃ sup latere dextro ⁊ sup sinistro:post stet plurimũ ⁊ iacere in lecto decẽ horis est sibi vtilius ꝗ citius surgere. ¶ Or si somnus ei nõ aduenerit comedat oi sero qñ põt hr̃e ferculum de lactucis cũ modico aceti:aut cũ vino granatoꝝ:aut cuʒ agresta.⁊ si lactuce nõ inueniunt̃ vt in hyeme vtat̃ decoctione papaueris albi in suis ferculis ⁊ amigdalis dulcib⁹.⁊ lauet sibi ante cenã bracchia ⁊ man⁹ ⁊ faciẽ cuʒ ista decoctione. ℞.violarũ.ʒ.ij.seminis lactuce.ʒ.i.capitũ papaueris albi numero.xv.ordei lib.i.coquant̃ oĩa in aqua sufficiẽti lento igne quousqʒ aqua toleret̃ ⁊ cuʒ illa fiat lauãda dicta. ¶ Or si ista nõ sufficiant inungat sibi timpora nares ⁊ testiculos ⁊ cum oleo violato aut cuʒ oleo de papauere albo. Et oĩno vitet nimias vigilias ex quacũqʒ cã.

¶ In cibis aũt ⁊ potibus opʒ hr̃e singularẽ diligẽtiam et debent esse cibi sui absqʒ salsedine absqʒ acuitate atqʒ amaritudine:⁊ nõ debẽt esse multe dulcedinis nec multũ vnctuosi:sed debẽt esse insipidi quo ad sapores extraneos:tolerant̃ autẽ si participãt leui stipticitate aut leui acetositate sicut sunt quedã poma ⁊ quedam granata et possunt participare leui dulcedine qualis inuenit̃ in proprijs pomis ⁊ amigdalis.

¶ Incipiamus aũt a pane dicẽdo sigillatim:panis dʒ esse mediocriter fermẽtatus:mediocriter coct⁹:⁊ sine sale ex optima farina frumẽti mũdi cui nulluʒ aduenerit nocumẽtũ. ¶ Carnes sibi ꝯueniẽtes sunt carnes ꝑdicuʒ vituloꝝ ⁊ pulloꝝ paruoꝝ:lactãtiũ capretoꝝ ⁊ agnoꝝ annualiũ castratoꝝ ⁊ paruaꝝ auiuʒ:exceptis colũbis ⁊ passeribus. Sed carnes salitas ⁊ carnes veteres cuiuscũqʒ ꝯditionis iteriora aĩaliuʒ anseres ⁊ anates mergos ⁊ carnes porcinas leporinas ⁊ ceruinas dimittat.capriolibus aũt iuuenibus põt vti ⁊ porcis syluestribus ⁊ iuuenibus ⁊ recentibus.⁊ reliquas oẽs carnes dimittat.lac ⁊ caseus diuersis respectibus sunt sibi incõuenientes cibi.

¶ Oua gallinaꝝ recẽtia si comedant̃ tenella multe decoctiõis nõ cocta cũ caseo neqʒ frixa sunt sibi bona. ¶ Pisces vͦo recẽtes qui nõ sunt multũ magni hñtes.s.squamas ⁊ boni odoris delectabilis saporis oẽs sunt ꝯueniẽtes siue de libero mari siue de fluuio siue de lacu non cenoso fuerint. Fetẽtes vͦo ⁊ nõ hñtes delectabilẽ saporeʒ: aut reddẽtes saporẽ luti:aut non hñtes squamas:aut nimium magni oĩno sunt mali.⁊ peiores oĩbus sunt sicci ⁊ saliti.⁊ nõ comedant̃ in vna mẽsa cum lacte vel caseo.

¶ De granis ꝯueniũt ei ordeũ ⁊ spelta miliũ ⁊ paniciʒ: ꝑsertim qñ fiũt fercula ex eis decocta cuʒ carnib⁹ laudabilibus.⁊ tolerant̃ pisa. Sed cicera ⁊ lẽtes ⁊ faseolos dimittat:fabe aũt melius tolerant̃. ¶ De herbis ꝯueniũt endiuia lactuca precipue ⁊ borago ⁊ buglossa spinachia acetosa cicorea ⁊ lactuca leporis lapaciũ acutũ ⁊ portulaca. ¶ Sed caules absinthij abrotanuʒ vtrqʒ oẽs hñtes multã acuitatẽ ⁊ amaritudinẽ vel nitrosam ⁊ melicam subaʒ sunt male in cibo. ¶ De radicibus radix endiuie syluestris cocta eẽt valde vtilis cuʒ pauco aceto vel agresta. Sʒ raffani ⁊ pastinace ⁊ cepe porri ⁊ radices feniculi petroselini ⁊ oẽs isti acuti odoris dimittant̃.rape autẽ ⁊ napones tolerari pñt. ¶ De fructib⁹ poma pira sunt conueniẽtia.sʒ coctona ⁊ ꝑsica ante alios cibos in ꝑua ꝗtitate.pruna matura ⁊ imatura:granata dulcia ⁊ nõ dulcia ⁊ cerasa acetositatẽ hñtia citrãguli:⁊ acetositas citri ⁊ quedã nespille post cibũ ⁊ vue nõ multũ dulces ⁊ amigdale dulces sunt ꝯueniẽtes dimittat̃ de oi nimia quãtitas.fugiat ficus siccas ⁊ oliuas salitas ⁊ cappares ⁊ reliq̃ in sale ꝯseruata.nuces ẽt sunt dimittende ⁊ auellane. Castanee aũt tolerari pñt cucurbitas ⁊ cucumeres secure in ferculis comedant̃. ¶ A spẽbus abstineat se quãtum põt.

¶ Potus eius melior est vinum album temperatũ cum aqua in estate:⁊ debet esse pauciferum ⁊ nõ nimiũ abũdet in potu. ¶ Ciboruʒ autem preparatio melior est per se elixatio inter cetera.

¶ Debet prouidere ꝙ venter sibi rñdeat salteʒ semel in duobus diebus:⁊ quãdo aliter nõ respõdet iuuetur cuʒ clisteri.aut sumat in ꝑrãdio coclear vnuʒ istius electuarij. ℞.violaꝝ siccarũ.ʒ.ij.folliculoꝝ sene.ʒ.iij.epithimi.ʒ.i.tamarindoꝝ purgatoꝝ a suis nucleis.pulpe prunorũ

ſiccoꝛuʒ.añ.lib.ʒ.pulpe caſſie:ſyrupi violati.añ.ʒ.i.ʒ.mi/
ſce oīa ſimul piſtādo piſtāda:⁊ ſeruenť in vaſe vitreo.
¶ Aut ſumat aliquādo deglutiendo in auroꝛa quantita/
tem auellane de terbentina.
¶ Caueat oīno ab ira:⁊ rixa:⁊ triſtitia ⁊ magna cogitatio
ne ⁊ venereis ⁊ ſilibus.vtať gaudio tēperato ꝯuerſando
cum pſonis ſibi dilectis ⁊ audiēdo placita: ⁊ hꝰ ſufficiāt
pꝛo pͥma parte generali intentione.

Pꝛo ſecūda pte dʒ omni anno in menſe Apꝛilis
purgari accipiēdo hꝰ ſyrupū.℞.ſy
rupi de fumo terre:ſyrupi de epithimo.añ.ʒ.ʒ.ſyrupi vio
lati.ʒ.i.aque bugloſſe.ʒ.i.aque endiuie.ʒ.ij.⁊ eſt ſyrupus
pꝛo vna vice:ſumať calida in auroꝛa ſex vicibꝰ. ¶ Sū/
pto ſyrupo purgeť cum iſta medicina.℞.cōfectiōis ha/
mech.ʒ.ij.electuarij de ſucco roſ.ʒ.ʒ.pulpe caſſie.ʒ.vi.
diſtēpereť cuʒ decoctione violaꝝ prunoꝝ:tamarindoꝝ
paſſulaꝝ ⁊ ligritie.⁊ fiat medicina que bibať calida vna
hoꝛa ante dieʒ ⁊ ſupdoꝛmiat vſqꝫ ad dieʒ:poſtea aūt nō
doꝛmiat neqʒ comedat neqʒ bibat niſi cōpleta opatiōe
medicine:ſumat bꝛodiuʒ:poſtea prādeat leuiter:fcā illa
purgatiōe dʒ ſumere oī mēſe ſel' diapꝛunis ſolutiuis.ʒ.ʒ.
¶ Itē in mane vtať triaſandalis ⁊ in veſpe tpe eſtatis
bibet.ij.vel.iij.ʒ.ſyrupi viol'.vel ſyrupi de acetoſitate ci/
tri tribꝰ hoꝛis ante cenā cum aq̄ frigida. ¶ Itē ꝯuenit ei
cucurbita ꝯfecta cū çuccharo.aut diacitonitate cuʒ çuc/
charo:aut pira ⁊ poma ꝯdita cuʒ çuccharo:aut çucchaꝝ
roſ.poſt cibū ⁊ diapꝛunis nō ſolū tātuʒ ante cibū ⁊ çuc/
charuʒ roſatū:⁊ illa ſunt ſufficiētia quātū ad aliā partē.

Deſcendēdo autē ad pticularia partis leſe:opʒ
eniʒ ꝯſiderare ꝙ aut nullus eſt di
gitus qui denigreť vel qui ſit denigratꝰ vel tumidus vel
aliqs eſt talis ſi nullus eſt talis videatur an in loco vnde
remotꝰ eſt digitꝰ ſit gñata cicatrix bona:⁊ tūc illud qꝺ re
māſit totuʒ eſt ſanū ⁊ nō indiget niſi regimine iſto vl'i.⁊
aliqñ leui flōmia de groſſioꝛi vena que inueniť in doꝛſo
pedis iter mediū digitū ⁊ minimū:⁊ ꝙ qñqꝫ laueť ieiu/
no ſtōcho cuʒ aqua decoctiōis anheti. ¶ Sʒ ſi nō eſt fa/
cta cicatrix in loco vnde remotꝰ eſt digitꝰ opʒ factis pur/
gationibꝰ gñalibꝰ ſupꝛapoſitis ad quas faciēdas:ſi ita nō
eſt expectet tēpus:⁊ facta poſtea flōmia de aliqua vena
groſſioꝛi apparēti circa iūcturā pedis in loco ſano pedis
omni die ſuppone dʒ defenſiuū vnguētū lotuʒ quatuoꝛ
digitis ⁊ locus vlceris opʒ ſi vult verā ſanatiōeʒ ꝙ inci/
dať cuʒ cultello foꝛti ⁊ ignito.vel ſi ſit ibi os ⁊ ſit nec͠ius
ictus foꝛtis cuʒ malleo ꝑpareť parua ſecuris ⁊ incidať ⁊
ſepareť a toto tota pars īfirma.⁊ ſi vicina eēt aliq̄ iūctu/
ra melius eēt incidē in iūctura etiā ſi pteʒ capet de ſano:
⁊ ſtatim facta inciſione debet locus cauteriçari cuʒ ferro
ignito:⁊ poſtea curari cū vnguētis remouētibꝰ eſcarā:et
pōt facere cum pulte vel empl'o facto de farina fabaꝝ ⁊
melle.⁊ remota eſcara curari dʒ cuʒ vnguētis incarnati/
uis.⁊ vltimo cū cicatriçatiuis ſicut curanť alia.⁊ iſta eſt
vera cura ⁊ ſecura.nā qñ pcedimus cuʒ medicinis mul/
totiens cadit erroꝛ. ¶ Si v͛o īfirmus nō tolerauerit hāc
manerīe pp timoꝛē:tūc ſaltē totū qꝺ eſt moꝛtificatū ab/
ſcindať libere:⁊ pars vicina que remanet adhuc infecta
dʒ ſcarificari cū raſoꝛio faciēdo ſcarificatiōes plures ꝓ/
fundas tātū quātū egritudo ꝓfundať:⁊ factis ſcarifica/
tiōibꝰ vt mā mala exeat dʒ locꝰ embꝛocari cuʒ liſciuio ⁊
aceto ⁊ ſale ꝓijciēdo tot ab alto tepidū ſup locū ſcarifica
tuʒ q̄ntitatē triū libraꝝ paulatim paulatim:⁊ poſtea ſic/
ceť cū pānis:⁊ ſup eūdē locū ponať vngtm̄ egyptiacū qꝺ
fit iſto mō.℞.mellis.ʒ.xiiij.aceti foꝛtis.ʒ.vij.floꝛis eris:
ſiue viride eris.ʒ.v.olibani minuti ⁊ ſubtiliſſimē pulue
riçati.ʒ.ij.ʒ.coq̄nť ad ignē vſqꝫ ad ſpiſſitudinē. ¶ Et ſup
ptē ſanā ponať defenſoꝛiuʒ qꝺ fit h̄ mō.℞.boli armeni
lib.i.ſanguīs dꝛaconis terre ſigillate.añ.ʒ.ij.aceti ⁊ albu
minis oui.añ.q̄ntū ſufficit ad faciēdū totū ad modū vn/
guēti:⁊ ponať ſup ſanā partē. ¶ Oꝛ ſi in pͣ vel in 2ͣ vice
nō vides paulatiʒ carnē nō moueri quā ſcarificaſti ꝓijce
ſup colcotar pulueriçatū.aut aliqd aliud foꝛtiꝰ cauſticū:
iuxta ſnīam pn̄tis chirugici.Et qñ cōbuſſerit ptē carnis
mollificeť cuʒ butyro q̄uſqʒ cadat pars illa:⁊ totiēs hoc
fiat īnouādo medicinā cauteriçatiuā ⁊ poſt ipaʒ apponē
do butyruʒ. ¶ Si v͛o eſt vnus digitꝰ vel plures qui iam
nō ſentiāt:⁊ ꝙ caro ſup eis tendat ad nigredinē:illi ſunt
incidēdi ⁊ reſiduū cauteriçādū:vt eſt dictuʒ ſupꝛa. ¶ Et
ꝯſidereť duo.pͫ eſt ꝙ ſi non fiat hoc mō coꝛruptio ma
gnificabiť ⁊ pambulabit per pedē:⁊ erit tūc nec͠ium ab/
ſcindē pedē itegrū ſicut nūc eſt dictū de articulis:aliter
ꝓduceť ad moꝛtē. ¶ Scōm ꝯſiderādū eſt ꝙ qñ eēt cu
ratꝰ obſuet regimē iſtud:aliter nō eēt mirādū ſi rediret
hec coꝛruptio ad aliū locū piculoſioꝛē ⁊ faceret moꝛtē.⁊
hoc ego pluries in pluribꝰ vidi:⁊ opʒ ꝙ exequeť ea que
ego dixi:ꝑcipue quo ad ptē chirugie ipʒ hr̄e bonū chiru
gicū pn̄tē qui cogſcat loca inciſionis faciliora ⁊ terminū
ſup carnē bonā ⁊ malā ⁊ ſciat quot vicibꝰ opʒ admiſtra/
re medicinas cauteriçatiuas:⁊ q̄nto tpe alia q̄ ſunt dicta.
¶ Uerum qꝛ qñqʒ coꝛruptio extremitatū nō ſolū eſt pp
herpeſtiomenū ⁊ ſcachilos:ſʒ pp leprā dʒ iſte nobilis cō
ſiderare ſi in eo vox eſt facta rauca:⁊ ſi pili cadūt de bar
ba:et ſi veniunt ſibi puſtule male in facie aut in reſiduo
coꝛpis. Et ſi h̄ eſt qꝺ deus auertat nihil habebit facē de
cauterijs iā dictis:nec de ope chirugie:ſed opʒ ꝙ obſuet
regimē ſupꝛadictū de vſu exercitij ⁊ quieti ſomni ⁊ vigi
lie aeris cibi ⁊ potꝰ euōnis ⁊ repletiōis ⁊ accn̄tiū aīe:⁊ ꝙ
comedat de illis ꝯfectiōibꝰ refrigeratiuis.⁊ aliqñ faciet
leues purgatiōes cum electuario iſto facto cū caſſia ⁊ ſy/
rupo violato: ſed purgationē gñaleʒ ſpectet facere vſqʒ
ad tp̄s ſupꝛadictū. ¶ Et mēbꝛa leſa debēt inūgi cuʒ vn/
guēto de ceruſa qꝺ fit hoc modo.℞.merda ſengi ceruſe.
añ.ʒ.vi.plūbi vſti:ſcoꝛie ferri:argēti viui extincti cū ſali
ua.añ.ʒ.v.maſticis olibani.añ.℈.ij.olei roſ.⁊ aceti tātū
quātū ſufficit terantť terenda ſubtiliſſime in moꝛtario:⁊
poſtea ponať paꝝ olei ⁊ paꝝ aceti:⁊ cū illo piſtello incoꝛ
poreť:⁊ ſic ſucceſſiue iūgēdo paꝝ olei ⁊ paꝝ aceti q̄uſqʒ
totū īpingueſcat ad modū vnguenti:⁊ in fine addať pro
vnaquaqʒ vncia vnguēti cāphoꝛe.℈.i.quē diſſoluať in
aceto ⁊ oleo:⁊ poſtea incoꝛpeť cū dicto vnguēto. ¶ Hec
ſunt que mihi vidētur ſufficē eē nec͠ia in hac diſpōne:lʒ
potuiſſent multa dicere circa hūc actū chirugie que ego
ſuʒ exptꝰ eſſe:qñqʒ nociua:qñqʒ vtilia:⁊ qñqʒ ſupflua.⁊
h̄ ꝯſiliū eſt factū per me magr̄m Ugo.Bētium medicū
Seneñ.Papie die pͦ Decēbꝛis.M.cccc.xx.

¶ De catarro et multo ſomno et pꝛeparatione ad coli/
cam. Conſilium. XXII.

Caſus huius nobilis viri eſt capitis
humiditas cum mā ca
tarriçāte ⁊ ad ſtomachū deſcēdēte ⁊ faciēte
ipm multū doꝛmire:⁊ ꝓpter hoc etiā para/
tus eſt ad cholicam ⁊ vētoſitatē ⁊ retētioneʒ
fecum:⁊ timet impinguari in ꝓceſſu etatis:⁊ ꝯſtat ꝯſide/
ranti pꝛedicta ꝙ ille pōt pꝛeſeruari.qꝛ lapſus eſt in frigi/
ditate nāliter ⁊ humiditate tam ſm cerebꝛuʒ q̄ʒ ſm ſto
machū ⁊ inteſtina:ad quē lapſum ſequunť iſta acciden/
tia ſupꝛaſcripta.faciam ergo ꝯſiliuʒ inuocato diuino au/
xilio incipiendo ab aere vt decet.
¶ Sit aer ſue habitatiōis calidus ⁊ ſiccus:nō tamē mul/
tum recedēs a tēperamēto:ita ꝙ habitet in camera iter
duo ſolaria aperta ad oꝛientē ⁊ permittat in mane aereʒ
per ſolē

per solem rectificari. Et in tēpoꝛe frigoꝛis calefaciat cū igne lignoꝝ siccoꝝ: ꝛ cōfert sibi in estate ingredi stuffaꝫ siccā ad sudandū in ea: sed nō est cōueniens stuffa humida ꝛ balneatio in aqua dulci tepida: ꝛ caueat ventos meridionales ꝑcipue: ꝛ caueat moꝛā sub radijs lune: ꝑsertiꝫ de nocte ꝛ intrātib⁹ ꝑ fenestras: ꝛ nō habitet camerā terrenā nec loca ꝓpinqua vallib⁹ ꝛ aquis ꝛ stagnis.

¶ Omni mane euacuatis supfluitatib⁹ ꝑme digestionis ꝛ secūde exerceat se exercitio ambulādi: ꝛ īcipiat gradatim ꝛ leui ascēdendo ad foꝛti⁹ ꝛ velocius ꝛ duret ad minus per hoꝛaꝫ: ꝛ ita ꝙ incipiat fatigari: ꝛ tunc paulatim remittat motum suū: ita ꝙ tandē quiescat: ꝛ tunc faciat sibi leuiter fricari caput ꝛ tergere.

¶ Debet doꝛmire in loco calido ꝛ bene coopertus ꝛ hēre in capite hoꝛa somni plus ꝙ̄ de die: ꝛ nullo mō doꝛmiat capite discooperto: ꝛ sit situs suus cū capite eleuato. Et primo sup latere dextro. deinde super sinistro: ꝛ in fine super dextro: ꝛ doꝛmiat in nocte nō in die: ꝛ sit somn⁹ circa hoꝛas. vi. vel. vij. in die nāli: ꝛ nō doꝛmiat resupinus: nec statim post repletionē: imo expectet post cibū duabus hoꝛis anteꝙ̄ doꝛmiat: verū si tēpus nō hꝫ vt cōiter studētes in hyeme: sumat cenā leuioꝛē: ꝛ paꝝ potet in cena: nec tū statim post vadat doꝛmitū. ¶ Somn⁹ aūt meridianus est malus ꝛ vitet ipsuꝫ ꝙ̄tū pōt: ꝛ silr vitet doꝛmire in loco frigido ꝛ humido.

¶ Omni diligētia faciendū est ꝙ saltem aut semel aut bis habeat omni die ventris beneficium: ꝛ si nō cū alio: saltem sibi esset vltimū clistere cum decoctione anisoꝝ ꝛ feniculi ꝛ blitarū. aā. M. i. ꝛ post coletur ꝛ in colatura ponaꝛ olei anhetini. ℥. iij. ierepigre. ℥. i. salis. ʒ. ij. ꝛ fiat clistere. Sed si h̄ est sibi graue: tūc ponam hic plura quoꝝ vnūqdꝙ̄ est sibi vtile ꝛ leue ꝛ sine custodia. ¶ Primuꝫ est ferculū factū cū mercuriali: aut cū extremitatib⁹ vrtice: coquēdo cū carnibus vel oleo: ꝛ ad danduꝫ bonū saporē ponēdo int⁹ aliqd de calamēto: aut hyssopo: aut thimo: aut de alijs herbis odoꝛiferis: ꝛ sumātur aū alios cibos. ¶ Scdm est capere quinque ficus siccas bene pingues ꝛ calefacere ad ignē: ꝛ eas in pn⁹ prādij comedere. ¶ Tertiū est ponere in ferculo vel bibere in pn⁹ prādij ʒ. i. hyssopi sicci. ¶ Quartū est vtili⁹ pro eo. s. cape in prādio. ʒ. i. thimi sicci in bꝛodio carniuꝫ: aut in aqua mellis. ¶ Itē loco istoꝝ pōt sumere quātitateꝫ ciceris de aloe. ¶ Iteꝫ hoc est vtile. ℞. medulle carthami. ℥. i. medulle ficuū siccaꝝ pinguiuꝫ. ℥. x. pistenꝛ simul in moꝛtario: ita ꝙ totū appareat vnum electuariū: ꝛ de eo capiatur quātitas nucis in introitu prandij: aliquo enim istoꝝ vtatur ad hoc vt venter sit lubꝛicus: cōuenit ēt primū bꝛodium cauliuꝫ bn̄ coctoꝝ ꝛ primū bꝛodium lentium.

¶ Cibus aūt eius dꝫ esse tendens ad caliditatē ꝛ siccitatē non multuꝫ: ꝛ abstersiuus subtilis facilis digestionis nō ventosus nō viscosus: ꝛ ideo panis ei⁹ dꝫ eē ex bono frumento anni sui: factus ex farina nō exqsite munda a fursure: ꝛ debet esse fermētatus ꝛ coctus multū ꝛ hn̄s aliqd salis ꝛ anisoꝝ secum cōmixtum: ꝛ non comedatur calidus vt defertur a furno nec post quartā dieꝫ: ꝛ fugiat panem azimū ꝛ nō bene actū ꝛ panē alioꝝ granoꝝ: ꝑcipue fabaꝝ. ¶ Carnes sibi cōuenientes sunt hedoꝝ ꝛ capꝛioloꝝ lactētiū paruoꝝ: maxime inter quadrupedes ꝛ toleranꝛ poꝛcoꝝ syluestriū iuueniliuꝫ ꝛ castratoꝝ annualiuꝫ ꝛ cuniculi ꝛ iuuenū ceruoꝝ. Male autē sunt boum ꝛ capretāꝝ ꝛ pecudum poꝛcoꝝ domesticoꝝ ꝛ agnoꝝ. ¶ Inter aues aūt melioꝛes sunt paruaꝝ auium degētiū in arboꝛib⁹ ꝛ pꝛatis ꝛ colūbaꝝ volare incipientiū ꝛ perdicuꝫ ꝛ turturū pulloꝝ ꝛ fasianoꝝ iuuenuꝫ: sed dimittanꝛ anseres ꝛ anates: ꝛ carnes alie auiuꝫ aquaticaruꝫ ꝛ grues ꝛ ciconie ꝛ meriguli: ꝛ vlr carnes multū veteres: aut multū nouiter nate ꝛ interioꝛa: excepto epate pulli: ꝛ capita oīa dimittanꝛ ꝛ colla: ꝛ melioꝛ est ps anterioꝛ versus coꝛ ꝛ in anterioꝛi melioꝛ est dextra: ꝛ caro rubea melioꝛ est pingui valde: debēt tū esse aīalis sani ꝛ mediocriter pinguis. ¶ Uitelli ouoꝝ gallinaꝝ recentiū ꝛ nō multuꝫ cocti sunt boni siue per se sumanꝛ siue cuꝫ aliquib⁹ herbis odoꝛiferis siue in ferculis: ꝛ cuꝫ alijs modis suaꝝ preparationū: ꝛ sunt melioꝛes sicū aromatib⁹ sumāꝛ. ¶ Sanguis animaliū coctus nō est bonus: lac toleraꝛ in estate: ꝛ solum acceptū cū melle aut çucchazo: sed tamē melius esset dimittere. Et caseus tam recēs ꝙ̄ salitus est malus: pōt tamē parū quid loco sapoꝛis in ferculis ponere: ꝛ paruꝫ post cibū comedere. ¶ Inter grana ꝛ legumina pauca inueniunꝛ cōuenientia: sunt. n. fere oīa ventosa: sed tū bꝛodiuꝫ cicerum est vtile ꝛ toleratur far ꝛ oꝛdeū ꝛ panicum ꝛ spelta: ꝛ dꝫ sumi cū pipere: vitāde sunt fabe coꝛ. cicerum lentes riçum frumētuꝫ. ¶ De herbis cōueniunt maioꝛana mentha oꝛiganū petrosilinū macedonicuꝫ serpilluꝫ absinthiū abꝛotanū rutha arthemisia calamētum pulegiū sisimbꝛiū hyssopus thimus saturegia matricaria herba sancti Ioānis saluia ꝛ similes: ꝛ toleranꝛ boꝛago: buglossa: mellissa: blita: spinachia: ꝑsertiꝫ mixte cū odoꝛiferis: sed mala est lactuca papauer poꝛtulaca solatrum: caules aūt hn̄t ꝯueniēs bꝛodiū: sꝫ rapicie nō sūt boni nutrimenti. ¶ De oleribus vitet raffanellos ꝛ rapas: ꝛ napones ꝛ pastinacā ꝛ cepas ꝛ poꝛros. Ista. n. generāt vētositatē ꝛ nō resoluūt eaꝫ. Sed pōt vti allio: qđ lꝫ ventositatem generet: tū plus dissoluit: ꝛ dimittat cucurbitas: ꝛ cucumeres: ꝛ capiat cappares salitos ꝛ anhetū ꝛ enulā radicē rosmarinū. Sparagos ēt cū pipe tolerare pōt. Fungos ꝛ tubera oēs fugiat oīo. ¶ De fructib⁹ ꝯueniūt fic⁹ sicce ꝛ vue passule ꝛ grana pini. raro autē alij cōueniunt nisi grana iuniperi ꝛ oliue salite: ꝛ bacca lauri: sꝫ sūt male ficus recētes ꝛ vue recētes. ¶ Pisces nō sunt boni in se: sed sumanꝛ cum aromatibus. s. pipere ꝛ pauco aceto ꝛ sale: ꝛ sint pui squamosi ꝛ ex fluuio bone aque aut libero mari: ꝛ silr saliti sint huius cōditionis. Cancri ꝛ gambri comedanꝛ simili modo. ¶ Et nō vtatur in vna mensa multa varietate ciboꝝ. Si tū vti cōtingat: tunc prepo nat subtiles ꝛ fluuidos: ꝛ minus ex toto edat.

¶ Potus suus sit vinum album paruū aut temperatum cum aqua: ꝛ si non habet albuꝫ sit pauce rubedinis: ꝛ sit oīno paruū: ꝛ fugiat vina potentia.

¶ In accn̄tib⁹ aīe pōt libere qn̄ꝙ irasci: ꝛ cogitare ꝛ meditari: sed ieiuno stomacho caueat hoꝝ supfluitates. Et hoc de regimine sex rerum nō nāliū.

¶ Sꝫ qa multiplicat flegma multū in capite ꝛ in stōcho: ideo nō sufficit sibi ad īegrā ꝑseruatōeꝫ solus vsus debitus vite in sex reb⁹ supradictis: ꝑcipue cū nullus fere ita ad iurgiū regimē facē possit: maxīe studēs. Et iō puto ꝙ in veris initio. s. in mēse Martij sit purgādus capiendo hūc syrupū. ℞. syrupi ace. cōpositi: oxymellis sql. aā. ℥. ß. mellis ro. colati. ℥. i. deꝛ cū. ℥. iij. decoctiōis ex aniso feniculo cina. ꝛ pipe: ꝙ̄ꝝ vniuscuiusꝙ sit. ʒ. i. ꝛ bulliuerint in lib. i. aq̄ vsꝙ ad medietatis ꝯsūptiōeꝫ. ¶ Sūpto syrupo purgeꝛ sumēdo has pillas: ꝛ sūt cū bōa custodia. ℞. pillulaꝝ cochiaꝝ: pillaꝝ fet. aā. ʒ. ß. fiāt. vij. ꝛ sumāꝛ in vice vna in auroꝛa ꝛ ea die caueat a frigoꝛe ꝛ non cōedat nisi trāsactis. vi. hoꝛis post eaꝝ assūptōeꝫ: ꝛ aū cibū ꝑ hoꝛā bibat. ℥. iiij. aq̄ cale cū. ℥. i. çuc. ru. Silr eꝫ purgatōeꝫ faciat circa pn̄ᵐ Octobꝛis. ¶ Et vtaꝛ in ferculis suis istis aromatib⁹: de qb⁹ in tpe frido ponat in bōa ꝙ̄titate. ℞. anisoꝝ cimini: seis feniculi. aā. ℥. i. galāge. ℥. ß. gariofi. cinamomi. aā. ʒ. iij. croci. ʒ. i. pipis albi ꝛ lōgi. aā. ℥. ij. çinçiberis albi

ʒ.i.pistenᵗ ⁊ fiant spẽs in puluere pro ferculis. ¶ Item ante prãdiuꝫ tẽpore hyemis si nõ sufficit ad vẽtositateꝫ remouẽdã ⁊ iflationẽ sumere spẽs dictas sumat.ʒ.i.diatrion pipereon. Item fortius est diaspoliticon qd̄ sic fit. ℞.seis ruthe:pipis albi ⁊ longi ⁊ nigri.añ.ʒ.ij. salis nitri ʒ.ß.mellis qd̄ sufficit. Itẽ fortius est electuariũ d̄ baccis lauri. ¶ Et ꝯuenit sibi multum ad oẽs intentiones suas catarri colice:⁊ diminuẽde piguedinis sumere semel in mense has pillulas. ℞.piperis nigri albi ⁊ lõgi gariof.salis indi origani çinçiberis cardamomi cinamomi seminis peonie.añ.ʒ.i.ß.mirabolanoꝝ nigrorũ.ʒ.iij. aloes ad põdus oĩuꝫ:⁊ fiant pillule cũ aq̃ ruthe:⁊ sumatᵗ.ʒ.i.cũ vino albo bono ante cibũ:⁊ sunt sine custodia. ¶ Si auteꝫ videtur sibi ꝙ male educãt tũc capiat de istis. ℞. mirabolanoꝝ citrinoꝝ:seminis althee rosarũ siccaꝝ. añ.ʒ.ij. lingue auis:granoꝝ pini:seminis eruche:çinçiberis piperis longi:mirabolanoꝝ nigroꝝ belliricoꝝ: seminis sparagi: seminis vrtice piretri: squille assate. añ.℈.ij.aloes turbit.añ.ʒ.ß.diagridij.℈.ß.croci.℈.ij. confice pillulas cũ aqua ruthe:sumat.ʒ.ß.vsqꝫ ad vnaꝫ ⁊ sunt mirabiles. ¶ Confert etiã sibi masticare in mane masticeꝫ ⁊ piper ⁊ çinçi.⁊ piretruꝫ vnũquodqꝫ sigillatim: aut oĩa simul:⁊ spuere illud qd̄ ad os venit de humiditate: facere etiam sibi corrigiã de itestino lupi est valde vtile ⁊ ferre iuxta carnẽ. ¶ Et q̄ꝛ fortasse pillulas nõ facil'r sumit: ideo loco pillulaꝝ vellet capere ꝯfectiones solutiuas in vere ⁊ autũno:loco illaꝝ pillulaꝝ que supra scribunᵗ sumẽdo post syrupũ põt vti hac medicĩa. ℞. electuarij indi.ʒ.ij. diafiniconis.ʒ.i.ß.distẽpera cũ hac decoctõe. ℞.mirabolanoꝝ citrinoꝝ emblicoꝝ.añ.ʒ.i.ß. passularũ.ʒ.i. anisoꝝ feniculi dauci.añ.ʒ.ß.fac bulliri in lib.i.aque vsqꝫ ad tertiam partẽ remanẽtis. ¶ Et si põt vtaᵗ in mense bis clisterijs.huiusmodi etiam si nã mediocriter responderet. ℞.anisoꝝ carui ameos dauci.añ.M.i. cartami centauree minoris.añ.ʒ.ij.fac bulliri in lib.iij. aq̃ vsqꝫ ad consumptioneꝫ medietatis ⁊ cola ⁊ adde olei anhetini.ʒ.iij. ierepigre.ʒ.i.salis qd̄ suffic̃. ¶ Si v̄o dolor ĩuaderet statim a p̃ncipio faciat hoc dictum clistere:⁊ si sufficit bene est:si autẽ nõ sufficit itereᵗ ⁊ venter calefiat cũ pãnis calidis ⁊ cũ spõgia infusa in aqua decoctionis camomille anheti mellilοti ⁊ anisoꝝ:⁊ postea exp̃ssa ⁊ calida posita sup ventrẽ. Et ĩungaᵗ vẽter cũ oleo anhetino calido: aut de oleo rosaceo. ¶ Si aũt ista nõ sufficiũt tũc fiat clistere dictum: ⁊ loco ierepigre ponatur ieralogodion.ʒ.iij. ¶ Ad vltimũ si alia clisteria nõ sufficiãt: tunc ℞.gallũ decrepitũ audacẽ:⁊ fac mori preliando: ⁊ post decoleᵗ ⁊ euisceretur ⁊ deplumeᵗ:⁊ cũ.ʒ.i.ß.carthami.⁊.ʒ.i. polipodij.⁊.M.i.centauree mĩoris ⁊ anisoꝝ feniculi dauci.añ. ʒ.ß.in lib.xxv.aque vsquequo redeat ad q̄ntã:⁊ d̄ brodio tolle lib.i.ß.olei anhetini.ʒ.iij.ieralogodion.ʒ.ß. salis gẽme.ʒ.ß.fac clistere. ¶ Si v̄o dolor fiat fortis:tũc fiat balneuꝫ in tina cũ decoctione reꝝ ex q̄bus fiebat p̃mum clistere tãte quãtitatis ꝙ possit in eo sedere vsqꝫ ad vmbilicũ:⁊ ibi sedeat per mediã horã:si potest tolerare ⁊ post dormiat bene coopertus. ¶ Et si alia nõ ꝯferũt veniendũ est vltimo ad narcotica.s. ꝙ deᵗ sibi.ʒ.i.philonij romani.aut.℈.iiij.cum vino albo potẽti eo existẽte in balneo vl' extra:⁊ tunc post nõ comedat vsqꝫ ad.v. horas ⁊ cibus in tẽpore doloris sit pauce quãtitatis: sicut vitelli ouoꝝ vel pullus ꝯt'sus:⁊ potus sit vinũ albũ potens puruꝫ. ¶ Et si clisteria nõ sufficiũt:aut ea abhorreret loco clisterioꝝ põt sibi supponere suppositoria longa h'ꝫ. ℞. ieralogodion.ʒ.i. fac ex ea ad ignem suppositoria: sicut fiunt de melle. ¶ Et qñ per clisteria habuit beneficium ventris si videᵗ ꝙ mã sit sup timorẽ:sumat hãc medicinam. ℞.diafiniconis.ʒ.i.pulpe cassie.ʒ.i. distẽpereᵗ cuꝫ decoctiõe anisoꝝ carui ameos ⁊ dauci: ista videnᵗ mihi sufficere. ¶ Quãdo vultis caput lauari faciatis bulliri in lisciuio has res. ℞.assari folioꝝ sene sticados arabici. añ.ʒ.i.ista sufficiũt pro vna vice. Et si nõ habenᵗ ista faciat bulliri.M.i.hedere:aut qd̄ meli⁹ est maiorane ⁊ saluie.añ.M.i.⁊ ista puto cũ dei laude sibi sufficere.

¶ De obscuritate visus. Consilium. XXIII.

Dispositio isti⁹ spectabilis viri annoruꝫ.xlviij.nãliter in iuuentute cholerici ⁊ nũc per adustionẽ in mel'iaꝫ cõplexionem trãseũtis est obscuritas visus: ita ꝙ in loco nõ bene claro ⁊ cum sol ab orizonte recedit nõ videt bene ⁊ huius cãm puto grossitieꝫ vapoꝝ adustoꝝ opacoꝝ q̄ spiritui visiuo p̄miscenᵗ: nec est longinquũ ꝙ huic dispõni ꝯiũgaᵗ corrugatio cornee que solet in senectute plurib⁹ accidere. ¶ Primo ponaꝫ regimen rerum nõ naturalium qualiter debet esse in eo. secundo addam medicinas.

¶ Sit locus sue habitationis in aere subtili: vel si Venetijs habitare intendit habitet in camera transpirabili a ventis:ita ꝙ qñ nõ est in ea faciat aperiri fenestras vt libere euẽteᵗ ⁊ nõ sit aer valde calidus:ĩmo ad tẽpamẽtũ in cal'itate deueniat nec sit multũ lumĩosa nec multũ obscura. Nã intueri res lumĩosas ⁊ splẽdẽtes est ei nociuũ: ⁊ ita nimia obscuritas loci habitatiõis:⁊ cũ est in studio faciat ꝙ oculi nõ offendanᵗ a lumine.sit aũt camera depicta viridi colore nõ albo.⁊ ita fenestre hyemalis de pãno sint depicte viridi:⁊ si vitreate sunt vitruꝫ sit obscure veriditatis:⁊ sit sine fumo vento vel puluere.

¶ In cibis vtaᵗ pane facto ex farina frumẽti mundi ã rebus extraneis:⁊ maxĩe a lolio vel çiçania:⁊ sit frumẽtuꝫ anni sui:⁊ sit collectũ de sana messe:⁊ sit farine aliq̄d furfuris mixtũ:⁊ sit panis ꝯueniẽter coctus ⁊ bene fermentatus:panẽ aũt açimũ:aut nõ bene coctum nõ comedat.

¶ Inter carnes sumat illas que sunt subtilium humoruꝫ generatiue ⁊ nõ grossoꝝ:aut viscosoꝝ nec sint multaruꝫ sup̄fluitatũ ⁊ si cũ h̄ haberent p̄prietatẽ acuendi visuꝫ esset melius. Eligat carnes auiuꝫ potius q̄ꝫ quadrupedũ sicut pullorum columbaruꝫ syluestrium volare incipientium turturum:⁊ comedanᵗ tam pulle q̄ꝫ columbi ablatis capitibus ⁊ collo. Nam ista sunt vitanda: quia visuꝫ obtenebrant. conueniunt etiam carnes perdicum fasianorum auium. precipue tamen conueniunt carnes auiũ rapacium proprietate:sicut nixi accipitris vel asturis falconis noctue bubonis ⁊ istarum carnium elixarum brodiuꝫ bibere. Sed aues aquaticas carnes habent malas: ⁊ ideo fugiat omnes. ¶ Carnium autem quadrupeduꝫ conueniunt capreti vituli parui lactantis castrati annualis:⁊ non comedat interiora: sicut ventreꝫ: ⁊ similia nisi comederet:aut cerebrũ perdicis:aut epar capre vel hirci assum aut elixum. Naꝫ ista proprietate remouent visus obscuritateꝫ:fugiat carnes valde veteres ⁊ salitas ⁊ porcorum ⁊ aliorum animaliuꝫ nouiter natoruꝫ:sicut agnorum:⁊ syluestriuꝫ carnium vsus non conuenit:sicut leporum ceruorum ⁊ caprioloꝝ ⁊ aproꝝ ⁊ tassi ⁊ vrsi. ¶ Pisces omnes vitet ⁊ cancros ⁊ ostracha ⁊ anguillas. Serpentum caro preparata vt fit in leprosis multum conuenit. ¶ Inter oua menti habeat ꝙ oua columbarum recentia sunt multi iuuamenti cum bibuntur: aut comeduntur decocta cum rapis. ¶ Item oua gallinaruꝫ sunt iuuatiua:scilꝫ vitelli elixati. Caseum ⁊ lac vitet omnino.

¶ Granoꝝ sumat brodium ciceruꝫ ⁊ speltam ⁊ ordeuꝫ: sed fugiat allia: ⁊ precipue lentes ⁊ fabam ⁊ faxiolos: sed etiam in omnibus fugiat lolium siue çinçaniam.

¶ Fructuū ꝯueniūt grana pini in vino granatoꝝ īfusa vel in succo pomoꝝ: ꝫ tolerant̄ ficus ꝛ vue bn̄ mature: nō in multa quātitate pira cocta coctana. Sꝫ caueat̄ in summa oīum humidoꝝ fructuū multitudo ꝛ castanee ꝛ auellane ꝛ nuces: cū in multa quātitate sumunt̄ nocent. pōt aūt peponib⁹ aliq̄bus vti nō multum: ſꝫ oīno fugiat melongenas papaueris: sed pruna ꝛ persica ante cibū sumere pōt: aliquā amigdalaꝫ vō post cibū ꝛ aliq̄ nespila ꝛ sorba ꝛ odor pomoꝝ odoriferoꝝ multuꝫ ꝓfert. ¶ Ex olerib⁹ valde ꝯueniunt. Primo rape: de q̄b⁹ comedatur quasi semꝑ. Scđo napones. Deīde verbena: bethonica: celidonia: mentha: rutha: origanū: maiorana: hyssop⁹: thimus in saporibus: ꝛ valet satis: sed abstineat a lactuca: basilicone: caulibus: bletis: cepis: porris: allio: raffano: ꝛ vniuersalr̄ ab oībus acruminibus. Nō comedat victualia de pasta: nec tortas: nec suffocata in patellis. ¶ Non multum se repleat: imo a mensa recedat reliquys famis adhuc remanentibus.

¶ Potus sit vinū albū vet⁹ cū aqua mixtū: aut vinū ꝑ se nō nimiū potēs ꝛ nō vtat̄ multo potu aque vel vini.

¶ Procuret omni die hr̄e ventris beneficium.

¶ Et post illud exerceat se ꝛ post exercitiū cōe faciat fricari caput ꝛ pectinari: ꝛ hoc nullo mō dimittatur. Duret auteꝫ exercitiū vsquequo sentiat se calefieri ꝛ vaporare ꝛ legat ieiunus litteras magnas ꝛ caueat legere paruas litteras ꝛ minutas.

¶ Nullo modo dormiat de die: ꝛ in nocte dormiat ad minus septē horis: ꝛ sit somn⁹ post comestionē saltē duab⁹ horis ꝛ dormiat bn̄ coopertus pānis sup sinistro latere ꝛ capite bn̄ eleuato ꝛ habeat iuxta se in lecto multum de maiorana siue sicca siue viridi: vt odor ꝑ totū correspondeat. ¶ Caueat dolorē ꝛ angustiā ꝛ cogitationē: ꝛ vtatur gaudio ꝛ letitia moderata. Et hoc de regimine.

¶ Videt̄ mihi ꝙ vltra hoc regimē faciatis oī anno duas purgatōes: vnā in mēse Aprilis: aliā in mense Octobris in ꝑmis medietatib⁹ dictoꝝ mēsiū: ꝛ fiāt ħ mō. In mēse Octobris sumat ꝑus hūc syrupū. ℞. syrupi de epithimo. ℥. iij. mellis rosati colati: syrupi acetosi cōpositi: syrupi vio. aā. ℥. i. aq̄ feniculi lib. i. fiat syrup⁹: clarificet̄ ꝛ aromaticet̄ cū nuce muscata: ꝛ est ꝑ q̄tuor vicib⁹. ¶ Sumpto syrupo sumat istas pillas. ℞. pillaꝝ octomeraꝝ descriptiōe Nicolai: pillaꝝ cochiaꝝ. aā. ℈. ij. sumant̄ post syrupū cū custodia. ¶ Sꝫ in vere sumat hūc syrupū. ℞. syrupi acetosi cōpositi. ℥. iiij. mellis rosati colati. ℥. ij. aq̄ feniculi lib. i. ꝛ fiat syrup⁹ ꝑ q̄tuor vicib⁹. ¶ Sūpto syrupo sumat has pillas. ℞. pillaꝝ cochiaꝝ. ℨ. i. pillaꝝ fetidaꝝ. ℈. i. ꝛ habeat̄ diligens custodia illo die a frigore et vēto. ¶ Itē opꝫ ꝙ iterpolate de mēse semel saltē bibat decoctionem. ℨ. iij. folliculoꝝ sene in brodio caponis: aut gallinee: ita ꝙ recipiat̄ de dicto brodio lib. i. ß. ꝛ coquatur cū eo sene. ℨ. iij. vsqꝫ ad ꝯsumptionē medietatis brodij: ꝛ addat̄ piperis: cinamomi. aā. ℈. i. salis. ℨ. ß. deīde colet̄ ꝛ brodiū bibat̄ in aurora. ¶ Si abhorreret hꝫ brodiū sumat semel in septimana. ℨ. i. pillularuꝫ de iera Galeni in sero q̄n vadit dormituꝫ: ꝛ modicum cenet pro illo sero.

¶ Tempore hyemis in mane q̄n nō sumit medicinā sumat aut. ℨ. i. tyriace: post stet. vij. horis sine cibo: aut. ℨ. i. trifere mīoris descriptōis Mes. cū. ℨ. ß. pulueris euphragie sicce. ¶ Conuenit ēt sibi si vtat̄ elēo isto. ℞. sēis feniculi. ℨ. ij. ß. euphragie. ℨ. i. macis cubebe cinamomi pipis longi gariof. aā. ℨ. ß. mellis dispumati lib. ß. succi feniculi cocti ꝛ depurati. ℥. ß. succi celidonie silr̄ cocti ꝛ depurati ℥. ij. pistāda subtilissime pistent̄: ꝛ cuꝫ melle ꝛ succis fiat electuariū: de quo sumat. ℨ. iij. in mane cum vino albo. ꝛ hoc bis in septimana. ¶ Itē in mane sepe vtatur masticatorio masticis: ita vt multuꝫ spuat: aut fiat hoc modo. ℞. piretri. ℨ. i. piperis. ℨ. ß. çinçi. ℨ. ij. pistentur subtilissime: ꝛ fiant postea sacculi ex pāno lineo nouo ad magnitudinem auellane: ꝛ predicto puluere impleant̄ ꝛ suant̄ stricte vndequaqꝫ: ꝛ omni mane masticetur vnus ꝑ mediam horam spuendo illud de saliua qđ peruenit ad os.

¶ Iteꝫ quādo nō sumit alias medicinas sumat in mane aceti squillitici. ℨ. ij. addēdo dietim vsquequo veniat ad. ℥. i. ¶ Item confert valde comedere epar capre: aut hirci magni assum aut elixuꝫ. ¶ Itē confert vti in mane mirabolanis kebulis cōditis sumēdo ad quātitatem castanee. ¶ Et istoꝝ sumat q̄nqꝫ vnū q̄nqꝫ aliud ꝛ non cōtinue perseueret sup vna medicina.

¶ Nunc ponam remedia localia: scilꝫ ponenda in oculis.

¶ Hoc primum est vsuale ꝛ nullo modo obest siue ante purgationem siue post. Et ponatur in oculo in mane anteq̄ꝫ egrediatur domuꝫ ꝛ teneat̄ aliquāto tēpore: postea lauetur cū aqua ruthe: ꝛ est istud. ℞. aque rosate. ℥. i. çuccharí albi: misce ꝛ ponat̄ in quolibet oculo gutta vna frigida. ¶ Hoc secūdum est aliqualr̄ mordicatiuū: sed est potētius ꝑmo ꝛ nō ponat̄ in oculo nisi post corpis mundificationē cum medicina ꝛ capitis cuꝫ masticatorio. Et est istud. ℞. succi feniculi cocti ꝛ depurati. ℥. xij. ꝛ sit iste succus bene colatus: mellis puri clari. ℥. iiij. bulliant bullitione vna simul ꝛ coletur ꝛ colature addatur fellis galli: aut perdicis. ℨ. v. ꝛ reponatur in vase vitreo ꝛ coletur: ꝛ teneatur in sole ꝛ permutet̄ de vase in vas dī septimana semel ꝓiciendo grossum subsidens ꝛ seruando subtile ꝛ teneatur vasa bene coopta cum cera: ꝛ post dies. xx. ponatur de eo in oculo: vt supra dixi. ¶ Item ꝓfert multum facere bulliri crocum in aqua ꝛ recipere vaporem illius aque omni mane ad oculos quousqꝫ sentiatur penetrasse in oculos: ꝛ post ponantur in oculum colyria.

¶ Hoc tertium colyrium est nobile ꝛ sine dolore efficit operationem bonam: sed fit in vere. ℞. folioꝝ feniculi: folioꝝ euphragie: foliorū celidonie. aā. lib. ij. extrahatur aqua per alembicum ꝛ seruetur in vase bene obturato: ꝛ sit vas eneum. ¶ Item sepe fiat istud ꝛ est expertū. ℞. epar hirci ꝛ assetur sine alia pinguedine: deinde fundat̄ ꝛ colligatur illa humiditas que ab eo resudat ꝛ ponatur in oculis. Item fumus ab eo egrediens recipiatur: ꝛ post predictam colaturā siue resudaturam ponatur in oculo. est enim expertum. ¶ Item hoc est vtile. ℞. succi feniculi cocti ꝛ depurati. ℥. xl. succi ruthe. ℥. xx. ponant̄ in ampula vitrea ꝛ obturetur orificium prius addendo mellis boni clari. ℥. xv. ꝛ dimittat̄ per tres menses. Postea ꝓiciatur fex eius: ꝛ cum pte clara fiat colyrium. ¶ Si aūt fortius facere voluerit: q̄r obscuritas crescat: tunc facta purgatione vtatur isto colyrio. ℞. succi feniculi. ℥. i. fellis galli: aut ꝑdicis: aut turdi ꝛ mellis crudi. aā. ℨ. ß. misce ꝛ ponatur gutta vna in oculis. ¶ Fortiora auteꝫ istis nō videntur mihi facienda nec plura volo multiplicare: ſꝫ si istis modis vtetur bene erit. Et ista puto cum dei laude sibi sufficere.

¶ De cicatrice in cornea ꝑ vlcus. Cōsiliū. XXIIII.

Uia iste egregius iuuenis ꝛ insignis pictor quo ad alia est valde sanus: ꝛ opꝫ eū se exercere ꝛ cuꝫ hoc patit̄ cicatriceꝫ in cornea ꝛ remāsit sibi ex vlcere ꝛ aliqualiter impedit vnius oculi visionē: lꝫ non multū: ideo dabo ei ꝯsiliū ad albule subtiliatōeꝫ īmiscēdo aliq̄d de ꝑtinētibus ad ꝯseruationē acuitatis visus ꝛ nō laborabo multū in extēdendo regulas regiminis vite: sed magis docebo remedia subtiliandi albulaꝫ debilia ꝛ fortiora notādo ea ꝰm gradus suos.

¶ In cõseruatione ergo sanitatis oculi opz pmo cauere a fumo: vento: puluere: nimia vigilia: ꝛ nimio intuitu rerũ albarũ: aut multũ lucidarũ: ꝛ a nimia pmanẽtia in obscuro: ꝛ opz in cibis cauere nimietatẽ ꝛ comestionẽ ante digestionẽ: ꝛ vl'r oẽm cãm ꝓhibentem fieri digestiones bonas: ꝛ in q̃litate ciborũ caueat a reb⁹ acutis mordacibus: sicut allia ꝛ porri ꝛ raffani ꝛ erucha ꝛ cepe ꝛ silia: ꝛ a rebus valde vaporosis: sicut pisces: ꝛ a reb⁹ visuz obtenebrãtibus: sicut mltuz acetũ ꝛ anbetũ ꝛ basilicon ꝛ caules ꝛ coriandrũ ꝛ crocus. Et lactuca ꝛ lentes ꝛ nespilla. Et oliue mature ꝛ portulaca ꝛ silia. ¶ Et inter carnes grosse ꝛ veteres ꝛ sanguis ꝛ interiora ꝛ capita ꝛ colla. Sz sit ꝯtẽtus mediocri comestione carniũ iuueniliũ: ꝛ galline ꝛ pdicũ ꝛ auicularũ ꝛ capretorũ ꝛ vitulorũ lactãtiũ ꝛ castratorũ iuuenum. ¶ Et ex herbis feniculo boragine mellissa spinachys endiuia buglossa: ꝛ sĩl'ibus põt vti: ꝛ rutha ẽt cruda. ¶ Et in potu vtatur vinis nõ multum potentibus: neqz abũdet in quãtitate: neqz bibat ieiuno stõcho. ¶ Et non dormiat post cibũ: ꝛ nõ laboret repleto stõcho in respiciẽdo res valde minutas: ꝛ postq̃ fatigat⁹ est in pingẽdo ꝛ sentit oculos fatigatos igrediat̃ domũ obscurã: nõ multe tñ tenebrositatis. Et intueat̃ p fenestrã hñtez pãnũ viridẽ: ꝛ intueat̃ aquã viridẽ in aspectu ꝛ submergat oculos in aqua frida: ꝛ postea respiciat speculuz bñ politũ. ¶ Item oĩo prouideat semp habere largũ beneficium vẽtris: ꝛ caueat a nimio vsu venereorũ ꝛ a nimio vsu flobothomie: ꝛ ista ꝯseruabunt sanitatẽ oculi.

¶ Sed ad subtiliãduz spũm visibilẽ ꝛ acuẽduz visuz cõfert comestio carniũ auiũ que viuũt de rapina: sicut accipitres ꝛ falcones ꝛ noctue ꝛ carnes serpẽtum ꝑparatarũ ꝛ de medicinalibus magis vti in mane vno mirabolano kebulo cõdito. ¶ Et cõfert sublime ista ꝯfectio. ℞. eufragie. ℥. ij. semis feniculi. ℈. v. macis: cubebe: cinamomi: piperis longi: gariofilorũ. aã. ℥. i. pulueriçetur: ꝛ accipe mellis dispu. lib. i. succi feni. cocti ꝛ depurati. ℥. i. succi celidonie sĩl'r cocti ꝛ depurati. ℥. ß. coquant̃ sĩl' succi cũ melle vsqzquo habeat spissitudinẽ opportunã ꝛ cũ eo ꝯficiãtur spẽs: ꝛ reseruet̃ in vase vitreato: ꝛ sit dosis ei⁹ pro vice. ℥. iij. ieiuno stõcho: aut in sero qñ ieiunaret. ¶ Et ponat ei in oculo sepe qñ corp⁹ nõ est repletũ vnã guttã hꝰ colyrij. ℞. fellis pdicis aut galli. ℥. i. mellis crudi. ℥. i. succi feniculi cocti ꝛ depurati. ℥. ij. misce bñ adinuicẽ: ꝛ reseruet̃ in vase vitreato: ꝛ ponatur vt est dictum. ¶ Est etiam vtile vinuz infusionis euphragie: aut thimi qñ sumit pro consuetudinario potu.

¶ Sz pro illa albula siue albugine oculorũ oz ꝙ pmo purget̃ corpus leui purgatiõe: quo facto oĩ mane oz ingredi balneũ aque dulcis nõ multũ calide: aut iclinari sup vaporẽ ei⁹: ꝛ postea pulueriçare in oculo hunc puluerẽ stãdo resupine. ℞. sarcocolle nutrite in lacte asine: ꝛ postea exiccate gnque vicib⁹ çucchari çãdi spume mari. aã. ℥. iij. fiat alchool ꝛ mittat̃ in oculũ. Cõfert ẽt qñq̃ istũ puluerez ponere in pãno serici vel lini subtilissimo: ꝛ leui valde ꝛ ligare: deĩde madefacere in aqua ruthe ꝛ fricare supra locũ vbi est albugo. ¶ Qz si ista nõ ꝯferunt opz magis frequẽtari balneum: ꝛ tñ semel in die ieiuno stõcho vti isto alio puluere. ℞. baurach aristologie. aã. ℥. i. sarcocolle nutrite vt pri⁹: ꝛ çucchari ꝛ spume maris. aã. ℈. iiij. ꝛ fiat vt pdicit̃. ¶ Fortius aũt istis est addere cũ predictis reb⁹ stercus lacerti magni viridis q vocat̃ ligurus: pro medietate dracme. ¶ Qz si hec nõ suffecerint h̃ est forte ꝛ hz ipressionẽ. ℞. fellis tauri: succi acori: radicum celidonie. aã. ℥. iiij. ß. corticũ radicũ feniculi. ℥. ß. tere contritione grossa ꝛ pone in vase eneo ꝛ superinfunde vrine pueri inter septimũ ꝛ decimũ annũ collecte de mane qñ surgit a lecto: ꝛ ita stẽt p q̃tuor dies: postea coquat̃ vsqz ꝙ redeat ad lib. ß. ꝛ colet̃ ꝛ reponat̃ in vase eneo. Deĩde accipe massacunie stercoris lacerti magni spume maris çucchari taberçeth: salis gẽme adusti: salis armõiaci. aã. ptes eq̃les terant̃ cõtritione vltima. deĩde ponant̃ in vase lapideo ꝛ fundant̃ sup puluerẽ de decoctiõe pdicta: ꝛ terant̃ simul: ita ꝙ bene ꝯficiant̃ quousqz fiat sicut mel currẽs ꝛ reponat̃ in vase vitreo bene coopto quousqz oz vti eo. Et postea ponat̃ gutta vna in oculo vel parũ quid de eo distẽperatũ iacẽdo resupiñe: ꝛ oĩa ista debẽt applicari post ingressuz ꝛ pmanẽtiam in balneo aque dulcis. ¶ Et qz aliq̃n iuuat vti simplicib⁹: ideo ponaz aliq̃ simplicia vel q̃si: quorũ h̃ est p^m. ¶ ℞. vini albi boni ꝛ succi affodillorũ. aã. lib. ß. croci. ℥. ß. myrre. ℥. i. bulliant vsqz ad ꝯsumptionẽ medietatis: deĩde seruet̃ in vase eneo ꝛ ponat̃ in oculo: vt est dcm̃: ꝛ postea per quartaz horã lauet̃ cũ aqua celidonie. ¶ Scdm est celidonia: pistetur ꝛ extrahat̃ succus ꝛ reseruet̃ ꝛ ponat̃ in oculo modo dicto: ꝛ cõfert siue ponat̃ recens siue antiquus. ¶ Tertium est sterc⁹ hirũdinis distẽperatũ cũ aq̃ celidonie: ꝛ hz fortez ipressionẽ positũ in oculo vt supra. ¶ Quartũ ꝛ vltimuz est. ℞. vrine infantis lib. i. mellis. ℥. iiij. bulliant in vase eneo dispumãdo vsqz ad medietatis ꝯsumptõez: postea colet̃ ꝛ reseruet̃ in vase vitreo: ꝛ ponat̃ in oculo mõ supra dicto. ¶ Nõ ptermitto tñ qn faciat a puella vl'a puero lãbere oculũ: sz añq̃ lambat masticauerit semẽ feniculi aut radicẽ acori. Et hec puto cũ adiutorio dei sufficere.

¶ De fluxu materie catarralis ad oculos ꝛ ad nares ꝛ ad guttur. Consilium. XXV.

Nobilis vir Andreas sancti de Ortona ex iteruallis duorũ vel triũ mẽsiuz: maxie in hyeme icurrit catarrũ. vñ materie currũt pmo ad oculos: ꝛ fluit plurima quãtitas lachrymarũ: ꝛ postea descendit ad nares mã citrina: ꝛ ptes alie viscose cũ mordicatõe: ꝛ postea ad gulã ꝛ pect⁹ ꝛ icurrit tussiz ꝛ difficultatẽ anhelit⁹: ꝛ spuit rẽ vehemẽter salsaz ꝛ multã rẽ viscosaz: ꝛ p q̃sdã dies añq̃ icurrat hãc dispõnẽ sentit frig⁹ in capite manifestũ: ꝛ cũ icurrit eã patit̃ dolores in pectore ꝛ ledũt̃ appetit⁹ ꝛ digõ ꝛ retẽtiua stõchi: ꝛ qñqz febrit. In reliquis do tẽporib⁹ est sicci vẽtris: ꝛ est ãnorũ. xlvi. mediocris habitudinis: epatis calidi: ꝛ q patiebat̃ hemorroidarũ fluxum: lz infra duos annos nõ habuerit. hic est casus.

¶ Hic dimittã regimen sex rerũ nõ nãlium: sed si vis recurre ad cõsiliuz qd sic icipit. Et est tale signuz: ꝛ incipit sic. Dispositio viri egregij domini Joannis de spoleto ꝛ est tussis catarralis ꝛc. ¶ Quia vt pz ex casu in isto nobili cõgregantur materie diuerse flegmatice ꝛ cholerice que tandez trãsmittunt̃ ad caput cũ facta est earũ multa cõgregatio: ꝛ verisimile est ꝙ cholera multiplicat̃ in venis ex dispositione epatis qd in eo apparet calidum ꝛ flegmata maxie ex dispõne stõchi. Ideo vltra regimen pscriptũ oz vti medicinis euacuãtib⁹ tales mãs ex iteruallis: ꝛ anteq̃ ꝯsueuerit paroxismus venire.

¶ Dico igit̃ ꝙ saltẽ bis in anno oz purgari capiẽdo syrupuz. pmo sex vicib⁹. ℞. syrupi acetosi simplicis: syrupi dẽ endiuia. aã. ℥. vi. oxymellis cõpositi. ℥. ß. aq̃ feniculi ꝛ endiuie. aã. ℥. i. ß. clarifica ꝛ aromatiça cuz pauca quãtitate nucis muscate: ꝛ est syrup⁹ pro vna vice: sz sumat̃ sex vicib⁹ calidis in aurora ꝛ supdormiat. ¶ Postq̃ sumpserit syrupũ sex vicibus purget̃ cũ istis pillulis. ℞. pillularuz aggregatiuarũ. ℥. ß. cochiarũ. ℈. ß. reficiant̃ pillule cũ aqua maiorane: ꝛ fiant gnque: sumat duabus horis ante diem cũ debito regimine medicinarũ solutiuarũ: ꝛ posui paruã dosiz: qz dixit mihi suũ ventrẽ facil'r solui: ꝛ ideo

si vı̃ pñti medico addēdū pōt augmētare quãtitatē: ser/
uata ꝓportione: ⁊ tēpora ꝯueniētia huic purgationi sunt
in mēse Martij: ⁊ in fine Octobris. ¶ Et opꝫ in tpibus
intermedijs p̄sertiꝫ si sentiret corpꝰ graue ipsuꝫ purgari
purgationibꝰ frequētibus: sed cū medicinis bñdictis: nō
transcēdētibꝰ virtutē agarici. ¶ Itē tpe ꝗ̃ hyemis vtat̃
istis pillulis. ℞. pillulaꝝ assaieret. ʒ.ß. agarici. ʒ.ij. salis
gēme. ʒ.i. reficiant̃ cuꝫ succo lupuli: ⁊ sumat̃. ʒ.ß. pro vice
de sero qñ vadit dormitū: aut. ℈.i. ꝙ si oparent̃ ante cō/
plemētuꝫ somni pōt eas sum̄e cōpleto p̄mo somno: ⁊ eo
sero quo sumit eas: aut alleuiet cenam: aut dimittat. Et
iste couenīūt sibi hyeme vere ⁊ autūno. ¶ In tēpore v̄o
estatis purget̃ potādo ꝓ vice lib. i. aque lactis caprini in
qua aq̃ infuse fuerint viole ꝑ noctē: ita ꝙ calefiat aq̃ la/
ctis de sero vsq; ad ebullitionē: ⁊ ponat̃ in ea violaꝝ. ʒ.ß.
⁊ remaneāt per totaꝫ noctē: ⁊ in mane colet̃ ⁊ exprimat̃:
⁊ addat̃ syrupi violati facti cū trina īfusiōe. ʒ.ij. ⁊ pōt h̄
sumi tribꝰ vicibꝰ in mēse. ¶ Loco aūt istaꝝ medicinaꝝ
posset in hyeme sumere pillulas sine qbꝰ ee̅ nolo: aut pil/
lulas stomatichas descriptiōe ꝓpria Mesue: ⁊ in estate
loco seri caprini posset sumere. ʒ.x. diacatholicon. aut. ʒ.
xij. pulpe cassie cū decoctiōe prunoꝝ violaꝝ ⁊ tamarin/
doꝝ: aut diaprunis absq; diagridio. ʒ.i.ß. aut māne electe
ʒ.ij. cū p̄dicta decoctione. ¶ Preter aūt has purgatiōes
opꝫ eū vti in estate triasandalis qñ nō sumit solutiuum:
sumēdo. ʒ.ß. de mane: ⁊ deberet vti endiuia ⁊ lactuca co/
ctis: ⁊ in tpe hyemis deberet vti saltē semel in mēse. ʒ.i.
ß. boni mytridati quinque horis añ cibū de mane ⁊ sup/
bibere. ʒ.iij. aq̃ endiuie. ¶ Et ꝯuenit ei cōfortare caput
cū odoramētis bonis: in qbꝰ sit virtꝰ exiccādi sine multa
calefactiōe: sicut hoc pomū. ℞. thuris myrre rosaꝝ. añ.
ʒ.ij. ramich gallie muscate. añ. ʒ.i. cāphore. ʒ.ß. musci gra.
vi. ambre. ℈.ß. pistāda pistent̃ p̄ter camphorā: ⁊ agitent̃
cū aqua rosata ꝯterēdo oī die bis per hebdomadaꝫ: ⁊ sit
aq̃ rosata pauca: ita ꝙ possit exiccari: postea ꝯficiant̃ inui/
ceꝫ cū gūmi arabico dissoluto in aq̃ rosata tāte q̄ꝫtitatis
ꝙ fiant sic̃ pasta: ⁊ fiat pomū qđ odoret̃ in tpe sanitatis.
¶ Sꝫ qñ īcurrit casuꝫ suū tā in oculis q̄ꝫ in alijs disposi
tionibꝰ in p̄ncipio purget̃ cū hac decoctiōe. ℞. pruna da
mascena. xiij. iuiubaꝝ sebesten. añ. numero. x. tamarin/
doꝝ. ʒ.i. coquant̃ cū facilitate in aq̃ sufficiēti vsq; quo re
maneāt. ʒ.vi. vel circa ⁊ pruna sint cocta: ⁊ tūc imponan/
tur viole sicce quātū pōt capere aq̃: ⁊ deponat̃ ab igne ⁊
dimittat̃ ita per horā: postea colet̃ ⁊ pulpa prunoꝝ bene
exp̄mat̃ ⁊ tamarindoꝝ: ⁊ in colatura addat̃ cassiefistule
ʒ.i. māne. ʒ.iij. ꝙ si māna nō habet̃ sit cassiafistula. ʒ.x. ⁊
hoc bibat̃ de mane. ¶ Facta aūt hac purgatione faciat
apponi vētosas oī die ante prādium ⁊ ante cenā in spatu/
lis ⁊ natibꝰ absq; scarificatione: ⁊ faciat fricari bracchia
crura ⁊ coxas ⁊ spatulas ⁊ nates trahēdo ad īferiora: ⁊ di/
minuat cibū valde: ⁊ ꝓhibeat̃ a cena ⁊ qescat sedendo: ⁊
ꝓhibeat̃ a fumo ⁊ vētis ⁊ a radio solis ⁊ lune: ⁊ dimittat
multitudinē somni: ⁊ dimittat vinū oīo: imo bibat aquā
ordei cū iulep violato: aut cū syrupo de papauere. ¶ Itē
nō obstāte ꝙ catarrus sit mixtꝰ ex calido ⁊ frigido: tñ q2
maior timor est de calido: dꝫ pro tūc fieri īfrigidatio cū
rebus īfrigidātibꝰ in potētia. Itaq; oī die ieiuno stōcho
post dictā purgationē in tpe istiꝰ catarri īgrediat̃ tinam
aque tepide decoctōis ordei ⁊ violaꝝ ⁊ camomille ⁊ pa/
pauerū: ⁊ cuꝫ est in tina faciat effundi sup caput: ⁊ maxie
īponat̃ papauer si multū caret somno: ⁊ īungat̃ vēter eiꝰ
totꝰ cū oleo violato: ⁊ comedat pro illo tpe fercula fcā ex
riço ⁊ victualibꝰ de pasta ⁊ ex ordeo cū lacte si nō febrit:
aut cuꝫ lentibꝰ excorticatis. ¶ Et hoc tpe ꝯtinue teneat
in ore diadragagantū frigiduꝫ aut loch de papauere: aut

diacodion descriptōis Mes. in capº. de loch. ¶ Capiat̃
oī mane iste syrupus. ℞. syrupi violati. ʒ.ij. decoctōis se/
minum citonioꝝ iuiubaruꝫ ⁊ ordei ⁊ seminis papaueris
albi. ʒ.iij. ⁊ coquant̃ ista in aq̃ vsqꝫ ad medietatis ꝯsum/
ptionē. ¶ Itē si opꝫ faciat clisteria ex decoctiōe malue
violarie ordei cuꝫ. ʒ.i. pulpe cassie. ⁊. ʒ.i. ierepigre. ⁊. ʒ.iij.
olei violati ⁊ sale sufficiēti. ¶ Et si in quatuor diebꝰ vel
circa nō fuerit fluxus catarri: purget̃ secūda vice capiē/
do p̄dictā medicinā. s. decoctionē prunoꝝ ⁊ tamarindo/
rum ⁊c̃. ⁊ addendo illi agarici. ʒ.ß. salis gēme. ℈.ß. ¶ Et
si salsedo ⁊ acuitas remittat̃: tunc loco loch đ papauere ⁊
loco diadragaganti debet tenere in ore loch de pino: aut
loch sanum ⁊ expertuꝫ: aut istud loch qđ est optimū. ℞.
se. feniculi: succi liquir. capilloꝝ veneris recentium: pul/
monis vulpis sicci: cōfice cū çuccharo decocto cuꝫ aqua
quātuꝫ sufficit. ¶ Et caueat a rebus cōstringentibus ca/
tarrum ⁊ ꝓhibentibus ipsum descēdere oīno. ¶ In p̄n/
cipio auteꝫ inungatur pectus ⁊ caput cum ista vnctione.
℞. olei violati. ʒ.ij. olei amigdalaꝝ dulcium. ʒ.ij. misce:
⁊ vngatur mane ⁊ sero. ¶ Et cuꝫ incipit diminui salsedo
inungatur tunc cuꝫ isto vnguēto. ℞. hyssopi hūide. ʒ.xij.
cere citrine. ʒ.ß. medulle cruris vituli adipis anatis ⁊ gal
line. añ. ʒ.i. mirre bdellij mucillaginis seminis lini: mu/
cillaginis fenugreci: ⁊ mucillaginis altee: storacis liqui/
de ⁊ terbentine. añ. ʒ.vi. ⁊ fiat vnguētum. ¶ Et hoc tem
pore post cibuꝫ sumat semper coriandruꝫ preparatum ⁊
cōfectum cū pauco çucharo: aut diacitonitē cuꝫ çucha/
ro: aut citonia ꝯdita cū çucharo. ¶ Et q2 nō possunt oīa
sciri si contingerit ꝙ presens medicus dubitaret đ lesio/
ne pulmonis debet post sex dies ⁊ factis purgationibus
duabꝰ bibere de mane. ʒ.ij. boli armeni cū aqua planta/
ginis: ⁊ quarta ꝑte vini albi: ⁊ habeat menti ꝙ in tēpori/
bus estatis vltimū esset si biberet: etiā qñ nō egrotat de
isto bolo armeno saltem tribus vicibꝰ in septimana cuꝫ
aqua supradicta: ⁊ imo quatuor horis ante cibū ieiuno
stomacho. ¶ In hoc eodem tpe qñ est diminuta mate/
ria recipiat de mane hūc fumū per traiectoriuꝫ. ℞. boli
armeni. ʒ.ij. pro vice: ponat̃ in vase terreo super prunis
ignis quousq; multū calefiat: postea ꝓyciatur sup ipsuꝫ
aqua rosata pars. i. aceti pars. x. ⁊ fumus recipiat̃ per os.
¶ Multa alia pñt dici: sed puto sup̄flua: q2 ista vt puto
cum auxilio altissimi sufficiunt ⁊c̃.

¶ De imagiatiōibꝰ q̄ minãt̃ cataractā. Cōsi. XXVI.

Iste nobilis iuuenis annoꝝ 24.ºª patitur imaginationes
que minantur cataractas: ⁊ iam sunt in vno
oculo: ⁊ ideo vtetur regimine infrascripto: et
deus sit dator auxilij. ¶ Primo debet in ci/
bis suis comedere panem de frumēto bene fermētatuꝫ
⁊ bene coctum ⁊ cauere ab açimo: ⁊ pane alioꝝ granoꝝ.
¶ Carnes sibi couenientes sunt pulloꝝ perdicuꝫ fasia/
noꝝ turturuꝫ pipionum auiculaꝝ paruaꝝ degentium in
arboribꝰ ⁊ pratis ⁊ capretoꝝ ⁊ vituloꝝ paruoꝝ ⁊ castra/
torum annualium: ⁊ debet alias carnes dimittere. ¶ Et
nō comedat capita neq; colla neq; sanguinem neq; inte/
riora: ⁊ si comedat caseum q̄ꝫ paucissimum: ⁊ pōt come/
dere vitellos ouoꝝ gallinarum siue in ferculo siue extra
ferculuꝫ dūmodo nō sint multum cocti. ¶ Pro ferculo
cōuenit sibi feniculus ⁊ borago ⁊ buglossa ⁊ maiorana ⁊
hyssopus ⁊ thimus ⁊ serpillum ⁊ herbe odorifere ⁊ rape.
Sed caules ⁊ blitas ⁊ lactucā ⁊ raffanellas ⁊ eruchaın ⁊
sinapim ⁊ cepas ⁊ porros oīno dimittat: ⁊ pōt vti brodio
cicerū ⁊ pane cocto: sed dꝫ dimittere victualia de pasta ⁊
legumina: pōt tñ sumere paniçatā ⁊ miliū. ¶ De fructi/
bus pōt vti melonibꝰ ⁊ prunis ⁊ ficubꝰ ⁊ vuis añ cibū ⁊

post cibū piris coctis ⁊ pomis coctl ⁊ auellanis ⁊ amigda
lis ⁊ oliuis ꝯditis: sꝫ oiuꝫ fructuū dimittat multitudinē.
¶ De radicibus pōt vti radice petrosilij ⁊ pastinacha ⁊
enula. ⁊ pōt vti ꝓ salatutio cappares ⁊ spagos ⁊ ruthā ⁊
de spēbꝰ q̄ in oī vsu sunt: nisi ꝙ nō comedat multū croci.

¶ Potus suus sit vinū cirisolum: aut albū: aut pauciferū
temperatū cum aqua mellis ⁊ potet parum: ⁊ nō repleat
se cibo: precipue in cena.

¶ Prouideat sibi ꝙ oī die habeat beneficium vētris: ⁊ si
nō pōt aliter sumat. ʒ. i. thimi sicci cuꝫ brodio sui ferculi
ante cibū: aut faciat clistere vel suppositorium.

¶ Habitatio sua sit in aere clauso sicco: ⁊ si pōt in solario.

¶ Laboret ambulando ieiuno stōcho: ⁊ maxie cuꝫ ꝑtibꝰ
inferioribꝰ est laborāduꝫ: ita ꝙ caput nō multū agitet̄: ⁊
qñ nō pōt laborare tūc faciat se fricari trahēdo inferiꝰ: ⁊
post exercitiū vel fricatiōes pectinet caput v̄sus retro: ⁊
nō legat litteras valde minutas: ⁊ post cibum nō laboret
in legendo vel scribēdo.

¶ Dormiat de nocte incipiēdo duabꝰ horis post cenam ⁊
dormiat capite bñ eleuato: ⁊ corpore bñ cooperto: ⁊ sup
altero latere in camera boni aeris ⁊ calida: ⁊ caueat sibi
a somno meridiano: ⁊ a dormire sub radijs solis ⁊ lune: ⁊
maxime qñ intrant per fenestram ⁊ a dormiēdo in loco
humido: ꝙ si necessitas cogit euꝫ dormire in meridie sit
longe a prādio ⁊ capite bene eleuato.

¶ Caueat a coitu ⁊ a tristitia. Et hec de regimine.

Veniendo ad medicialia qꝛ sumꝰ in mēse Julij: ⁊
ipse fuit purgatus in illo anno pluribꝰ
vicibꝰ: ⁊ nūc de nouo colloqueatus in ꝑte posteriori vsq̄
ad mediū Septēbris ꝓxime futuri seruet hūc ordinē.

¶ Primo oī mēse accipiat aliqḋ leue vētris purgatiuum:
sicut v̄bi grā. tertiā partē totius descriptiōis aq̄ fructuū
posite a Mesue in caplo de decoctiōibꝰ ⁊ infusionibꝰ in
primo loco. Aut. xij. ʒ. pulpe cassie cū decoctōe. x. prunoꝝ
⁊. ℥. ſ. tamarindoꝝ. ⁊. ʒ. ij. violarū: aut de aqua lactis ca/
praꝝ. ℥. x. in qbꝰ per noctē steterint infusi polipodij ⁊ se/
ne ⁊ epithimi. añ. ℈. ij. ⁊ colet̄ de mane ⁊ bibat̄ tepiduꝫ.
Aut si abhorret potationes: sumat pillularū de iera. ʒ. ſ.
agarici. ℈. i. salis gēme grana. vi. ꝯficiant̄ pillule cū suc/
co de epithimo: ⁊ oēs iste medicine nō indigēt custodia:
⁊ debēt sumi in aurora nō supdormiēdo: sꝫ aliquātulum
quiescēdo: ⁊ postea dꝫ prādere hora sua. ¶ Et preter hoc
in mane ante cibū dꝫ masticare. ʒ. i. ſ. huiꝰ cōpositōis. ℞.
stafisagrie. ʒ. ij. masticis. ℥. ſ. misce simul ⁊ masticet̄ ꝑ ho
raꝫ spuēdo illḋ qḋ venit ad os: ⁊ hoc qñ nō vtit̄ alio pur/
gatorio capitis. ¶ Itē qñ est purgatꝰ ⁊ nō sentit corpus
graue vtat̄ caputpurgio: ⁊ est vsuale inungere nares in/
terius cū oleo de ireos calefacto vsq̄ ad supiora: ⁊ fortiꝰ
isto est inungere de oleo de cucumere asinino. Et iterum
fortius est inungere cum succo panis porcini: aut ponere
frustū panis porcini recētis in naso de mane: ⁊ tenere ita
per mediā horā. ¶ Itē ēt semel in septimana faciat gar
garisma: ⁊ est vsuale ⁊ leue ex aq̄ mellis cū pauco pipere
gargariçando in vna hora sex vel octo vicibus. Fortius
tñ gargarisma est ex aqua mellis ⁊ oxymelli squillitico.
añ. partibꝰ equalibꝰ. Et fortius est acetū squilliticuꝫ: aut
acetū distillatū: qñ gargariçat̄ tepida sex vicibꝰ in hora
vna ⁊ vnūqḋq̄ illoꝝ non est valde abominabile. ¶ Itē
hoc tpe teneat in camera ⁊ in manu ⁊ in lecto, vbi habet
dormire sacculos plenos ḋ maiorana sicca: ita ꝙ fere cō
tinue sentiat illius odorem.

¶ In oculis v̄o in hoc tpe ponat de mane anteq̄ vtatur
gargarismate vel masticatorio aliqḋ colyriū de istis. p̄m
est leue. ℞. feniculi berbene mēthe ruthe ⁊ celidonie ⁊
euphrasie. añ. ꝑtes eq̄les: distillent̄ in fine Madij: sicut
distillat̄ aqua rosata: ⁊ reseruent̄ in vase nō de vitro: sed
de ere hñte strictū orificiū: ⁊ de aq̄ ista ponat̄ vna gutta
in oculo de mane. ¶ Colyrium aliud fortiꝰ parūper. ℞.
succi granatoꝝ dulciū ⁊ acetosoꝝ expressoꝝ cū suis pul/
pis. añ. lib. ſ. reponātur in ampulla stricti orificij: ⁊ clau/
dat̄ orificiū eius bñ: ⁊ exponat̄ vas soli ꝑ duos mēses: ⁊
in oī mense recipiat claꝝ eius ⁊ abijciat̄ sua fex ⁊ postq̄
duabꝰ vicibꝰ in duobꝰ mēsibꝰ est abiecta sua fex ad vnā/
quāq̄ lib. de clara que remansit ponat̄ iste puluis subti/
lissime tritus. ℞. aloes: radicū celidonie: salis armonia/
ci: pipis longi. añ. ʒ. i. misceant̄ cuꝫ p̄dicta aqua: ⁊ iterum
teneatur in sole: ⁊ de isto ponat̄ in oculis: ⁊ h̄ medicamē
quāto est antiquius tanto meliꝰ. ¶ Tertiū aūt colyriuꝫ
est fortius. ℞. cholere iuēte fellis galli: aut perdicis. ℥. ſ.
mellis crudi. ℥. ſ. succi feniculi. ℥. i. misce: ⁊ ponat̄ in ocu/
lis gutta vna pro vice. ¶ Et fortius illo est. ℞. aque ru/
the lib. i. serapini. ʒ. vi. incorporent̄ in mortario cum pi/
stello vsq̄ ad vltimā dissolutionē serapini ⁊ reseruet̄ in
ampulla vitri: ⁊ ponatur gutta vna in oculo: semꝑ tñ bñ
agitādo ampullam anteq̄ gutta ponat̄ in oculo. ¶ For/
tissimū colyriū ⁊ in quo inuenit̄ impressio manifesta qḋ
est vehemētissimi doloris est istud. ℞. fellis hirci prius
exiccati in vase eneo. ʒ. x. pulpe colloquintide. ℥. i. ſ. sera/
pini euphorbij. añ. ʒ. ij. fiāt ex eis sief subtilia ⁊ exiccent̄:
⁊ modus bonus administrādi eum est iste: qꝛ p̄ ponat̄ de
aq̄ ruthe q̄ntitas quā tenet medietas corticis auellane su
per cotte oculistaꝝ v̄l in scutella de lapide polito valde:
⁊ tūc purget̄ sief sup cotte vel in scutella dicta cuꝫ dicta
aqua: ita ꝙ parū de eo in aqua dissoluatur: ⁊ postea aqua
ponat̄ in oculo stando resupine. s. vna gutta vel due gut/
te de ea. ⁊ si videt̄ infirmo ꝙ possit tolerare maiorē mor
dicationē q̄ faciat dicta aqua in sequēti fricet tm̄ videlꝫ
sief cum aqua ꝙ plus de eo dissoluetur quousq̄ venerit
ad mensuraꝫ quā pōt tolerare.

¶ Et eodē tpe dꝫ vti electuarijs ꝯfortātibꝰ visuꝫ: q̄ꝝ p̄m est. ℞.
euphrasie. ℥. ij. semis feniculi. ʒ. v. macis cubebe cinamo/
mi piperis lon. gario. añ. ʒ. i. puluericentur subtilissime: ⁊
tunc accipe mellis dispumati lib. i. succi celidonie succi
feniculi coctoꝝ ⁊ ḋpuratoꝝ. añ. ℥. i. bulliāt succi cū melle
quousq̄ habeāt mellis tenuis spissitudinē ⁊ ꝯficiant̄ cū
eo spēs supradicte: ⁊ fiat electuariuꝫ ḋ quo sumat. ʒ. ij. pro vice
in aurora: ⁊ in sero qñ vadit dormitū.

¶ Et est ēt vtile loco p̄dicti electuarij vti thimo ꝯdito qḋ fit h̄
mō. ℞. cimaꝝ thimi recētiū lib. i. mellis passulaꝝ lib. i.
mellis apū cocti ⁊ dispumati lib. ij. salis gēme. ℥. ij. ꝯfice
in forma electuarij parūper simul bulliēdo: de quo sumat. ℥. ſ. ꝑ
vice: ⁊ aliqñ soluit ventrē: ⁊ est vtile maxie in tēporibus
frigidis. ¶ Simile electuariuꝫ pōt fieri de euphrasia.

¶ Adueniēte aūt medio Septēbris sumat priꝰ hūc syru/
puꝫ sex diebꝰ. ℞. oxymellis sql. mellis ro. colati: syrupi ḋ
endiuia. añ. ʒ. v. aque feniculi. ℥. iij. misce: ⁊ est syrupꝰ pro
vna vice: sumat̄ calidus in aurora in sex vicibꝰ ⁊ supdor
miat. ¶ Sumpto syrupo purget̄ cū ista medicia. ℞. pil/
lulaꝝ cochiaꝝ. ʒ. ſ. pillulaꝝ aggregatiuaꝝ ⁊ indaruꝫ. añ.
grana. xv. ꝯficiant̄ cū aqua ruthe: fiāt pillule septeꝫ ⁊ su/
mant̄ in vice vna oēs duabꝰ horis ante dieꝫ: ⁊ superdor/
miat ꝑ horā: ⁊ pro illa die obseruet regimē medicinarū.

¶ Facta hac purgatōe vsq̄ ad p̄ncipiū Martij: oī mēse
tribꝰ vicibꝰ ieiuno stōcho sumat. ʒ. i. ſ. bōe tyriace: ⁊ anq̄
prādeat septē horis ⁊ sumat̄ cū. ℥. ij. aq̄ mellis. Itē eodeꝫ
tpe vtat̄ electuarijs masticatorijs gargarismatibꝰ: caputpur
gijs supradictis ēt securius q̄ in estate: ⁊ maxie illo ele/
ctuario de thimo: sed pillule qbꝰ dꝫ vti in hoc tēpore q̄sī
sine custodia sunt pillule: maxime sine qbus eē nolo de/
scriptionis Nicolai de qbus sumat̄ bis aut ter in mense.

ʒ.i.pro vice:aut eundo dormitū:aut statim post primum somnū:⁊ simile dʒ vti rebus ponēdis in oculo.

¶ Et dʒ attendere ꝙ iste laqueus quo nūc est vsus dʒ teneri ad plus per quadraginta dies: ⁊ si cōtingeret ꝙ non videret̃ sibi in his.xl.dieb⁹ ꝙ traheret q̃ntum opʒ:ponat paꝝ de puluere viridis eris super chordaʒ in loco qui dʒ stare intra carnē ⁊ in capite.xl.dieꝝ remoueat chordam ⁊ permittat cōsolidari ponēdo superius vnguentuʒ triapharmacon:siue de litargiro.

¶ Adueniēte aūt vere in ꝑncipio Martij sumat syrupuʒ sex vicib⁹ quē sumpsit in mēse Septēbris:⁊ post ipm sumat loco pillulaꝝ suprascriptaꝝ pillulaꝝ fetidaꝝ idarū cochiaꝝ.aā.℈.i.⁊ reficiant̃ cū aqua feniculi: ⁊ debēt sumi cū bona custodia duab⁹ horis ante diē. ¶ Post receptionē haꝝ pillularū si videt̃ sibi ꝙ imaginationes sint subtiliate pōt seruādo regimē in sex reb⁹ nō nālib⁹ incipere paulatiʒ dimittere medicinalia: ⁊ vti masticatorijs gargarismatib⁹ pillulis caputpurgijs rarius solito: puta semel in septimana:vl' bis illis q̄bus vtebat̃ omni die:⁊ semel in mēse purgatiōe sine custodia:⁊ in oculis dʒ ponere colyria leuiora. ¶ Qꝛ si aliq̄n rediret ad ꝯturbationeʒ visus vl' ingrossatōeʒ imaginationū redeat ad purgationē ⁊ ad vsuʒ oīuʒ supradictoꝝ. Et ꝑter hec faciat iteꝝ apponi laqueū sicut fecit ꝑus:aut ponat cauteriū sup extremitate ossis capitis in parte posteriori potentiale vel actuale:aut faciat fieri cauteriū super cōmissura coronali in parte anteriori capitis in medio cōmissure qḋ ꝓfundetur vsqʒ ad os.⁊ hoc pōt fieri cū cauterio facto ḋ capitello saponarioꝝ cocto vsqꝫ ad īdurationē:⁊ sufficit quātitas grani cicerū ꝙ cū erit discoopertū os pōt cuʒ ferro ignito semel vel bis tāgere os:ita tñ vt nō multū ꝓfundet̃ eius op̄atio.⁊ sufficit tenere apertū.xl.diebus: ⁊ ego puto cū adiutorio dei ista sibi sufficere.

¶ De sonitu in aure. Consiliuʒ. XXVII.

Ista magnifica ac nobilis dn̄a patit̃ sonitū in aure iaʒ plurib⁹ annis:⁊ est ānoꝝ circa.xl. vt mihi refert̃ robusta:⁊ quo ad alia sana ⁊ bene carnosa ponā ego breue regimē ei⁹ nō tēperādo extrema:qꝛ isti diuturni morbi auriuʒ: q̄nqꝫ nō curant̃: sed tñ ponā illa que iuuare cōsueuerunt.

¶ Et qꝛ intelligēti casuʒ:ꝑsertim cuʒ sit ordinatissimi regiminis.pʒ ꝙ cā debʒ esse:aut vētositas: aut sup̄flua humiditas viscosa:aut ambe. Ideo debet stare in loco sicci aeris clari tēdētis ad caliditatē ⁊ dormire in solari: ⁊ nō in terreno:⁊ cauere diu stare sub radijs lune ⁊ in aere frigido vel humido:⁊ in mane post sup̄fluitatū emissioneʒ exerceri exercitio:in quo laborēt inferiora: aut facere se fricari trahēdo ṽsus inferi⁹ in toto corꝑe. Et dʒ ꝓuidere ꝙ post cibū nō faciat aliq̄d ꝑꝑ qḋ teneat caput deꝑssuʒ: sic suere vl' aliq̄d tale. ¶ Et oī die hēat bn̄ficiū saltē sel'.

¶ Et in cibis caueat a reb⁹ viscosis sicut lagane ⁊ alia victualia de pasta. Et caseus ⁊ pisces ⁊ silia:⁊ a reb⁹ grossis sicut carnes veteres:⁊ a reb⁹ valde humidis: sicut herbe ⁊ fruct⁹ humidi crudi:⁊ a vētosis:sicut legumina:⁊ a vaporantibus ad caput:sicut acrumina:vt allia ⁊ cepe: ⁊ sit cōtenta pane bñ fermētato ⁊ bñ cocto. Et carnib⁹ capretoꝝ castratoꝝ annualiuʒ:vituloꝝ ꝑuoꝝ:caprioloꝝ iuuenū:lepusculoꝝ porcoꝝ syluestriū nō nimis magnoꝝ pulloꝝ perdicū qualliaꝝ fasianoꝝ ꝑuaꝝ auium: ⁊ dimittat porcos domesticos ⁊ carnes veteres ⁊ interiora ⁊ viscosa ⁊ aues aquaticas:⁊ de piscibus nō curat nisi essent ꝑui squamosi:⁊ potest sumere oua gallinaꝝ recentia.⁊ de caseo nō sumat nisi paucū ⁊ antiquū. ¶ Et de ferculis pōt sumere oua in ferculo:aut panē coctū: aut miliuʒ vel ordeum vel far vel ferculuʒ de boragine: aut buglossa:aut mellissa cū maiorana: vl' hyssopo: vl' thimo:vel rutha: vl' serpillo ⁊ petrosilio feniculo senatiōib⁹ cretanis ⁊ silib⁹: vel alijs herbis odoriferis: ⁊ dimittat cucurbitas ⁊ alia multū hūida:⁊ nō comedat scḋʒ cibū nisi digesto ꝑmo:⁊ nūqꝫ ad saturitatē comedat. Sed faciat ēt cenā minoreʒ prādio. ¶ Et bibat vinū medie vinositatis nō multi coloris ⁊ mediocriter limphatū iuxta tēpoꝝ varietatē. Et melius est albū subtile pauciferū: aut aqua mellis q̄ est optima. ¶ Et nō vadat dormitū nisi trāsiuerint due hore post cibuʒ:⁊ dormiat capite eleuato bñ coop̄to:primo sup̄ latere dextro:postea super sinistro: ⁊ sit somn⁹ inter dieʒ ⁊ noctem septē horaꝝ:⁊ caueat sibi a multa cogitatione ⁊ tristitia.⁊ ista sufficiunt pro regimine.

Quantum ad vsuʒ medicinaꝝ regula consistit.ꝑ̄ in digerēdo māʒ que est in capite.scḋo in euacuādo maxīe cuʒ medicina solutiua. tertio in euacuādo in ꝑticularib⁹ euacuationib⁹ cū caputpurgijs masticatorijs vel gargarismatib⁹. Et vltimo veniēdo ad locū:ꝑmo cū fumigijs:postea cū reb⁹ que mittunt̃ in aure.

¶ Pro primo igitur capiat nunc istum syrupum sex vicibus in diluculo. ℞.syrupi ḋ sticados.ʒ.vi. syrupi acetosi compositi.ʒ.iij.aque ruthe:aque saluie:aque feniculi.aā.ʒ.v.maiorane.ʒ.iij.⁊ est pro sex vicibus. ¶ Sumpto syrupo purgetur cū istis pillulis. ℞. pillulaꝝ cochiarū.ʒ.i. boni ponderis sumātur vna hora ante diem cum debita custodia. ¶ Et simileʒ purgationeʒ faciat in autūno. Et opʒ ꝙ saltem semel in mense purgetur cum pillulis lucis:sumēdo.ʒ.i.ꝓ vice in diluculo absqꝫ custodia. ¶ Et postea in mane quādoqꝫ masticet mediū coclear de mastice:⁊ si vult fortius addat gra.v.piperis:si vult fortius addat tantūdem de stafisagria ⁊ masticet per mediā horam spuēdo aquositatē venientem ad os:aut gargarizet aquam mellis cum pipere. ¶ Et fortius est gargarizare acetuʒ distillatum ⁊ fortius purgabit si in eo ponat̃ puluis stafisagrie:aut inungat interiora nariū in mane cum succo maiorane:⁊ forti⁹ est succus blite:⁊ fortius est oleū cucumeris asinini:vel faciat insufflare in naso pulutereʒ piperis:ita vt sternutet quatuor vel sex vicib⁹: ⁊ fortius est puluis ellebori albi. ¶ Et quādo facit vnum istoruʒ non facit alterum.

¶ Et his actis.xv. diebus in mane ieiuno stomacho incipiet recipe fumū hui⁹ decoctōis. ℞.camomille calamenti hyssopi sicce maiorane absinthij.aā.M.i. bulliant in aceto forti: ⁊ recipiat̃ fum⁹ ꝑ trahatoriū. ¶ Postqꝫ aūt in mane recepit fumū distillet in aurē guttam vnaʒ vel duas isti⁹ vnguenti. ℞.ellebori albi castorei costi.aā.ʒ.i. ruthe salis nitri pip̄is lōgi.aā.℈.ij.euphorbij.℈.i.succi raffanelli:succi porri:olei de spica:olei ḋ camomilla: olei amigdalarū amar.olei anhetini.aā.ʒ.i.vini albi.ʒ.iij.fac bullire leuiter agitādo cū spatula vsqꝫ ad vini ⁊ succoꝝ cōsumptionē:postea cola: ⁊ ponat̃ in aure. leuiora auteʒ sunt oleū de amigdalis amaris: ⁊ oleum de scorpionib⁹. ⁊ ista puto cū dei laude sibi sufficere.

¶ De tinnitu auriū ⁊ sibilo. Consiliuʒ. XXVIII.

Ista magnifica dn̄a iaʒ.viij.vel.x. mēsibus trāsactis incipit pati tinitū fortē in aure vna postqꝫ dimisit nimiā coop̄turam capitis ⁊ adueniente hyeme īciderat in descēsuʒ catarri ⁊ sternutationes multas:⁊ factis q̄busdaʒ fumigijs q̄ puto fuerunt cā añ corꝑis debitā purgatōeʒ sibilus cōicat⁹ est vtriqʒ auri ⁊ est cōtinuus:lʒ habeat intēsionem ⁊ remissionem ⁊ est sine diminutiōe auditus: ⁊ vī sibi ꝙ sonitus sit totus in ꝑte posteriori cerebri.s.ab auribus retro. est auteʒ

sane mentis ⁊ absq̃ dolore capitis: sꝫ passa est postea frigiditatē stōchi quā puto fuisse ꝓpter mām catarralem: ⁊ constat ꝙ iste sibilus est ꝓpter ventositatē cōtinue forte generatā in capite ex mā ꝓprie existēte quā putādū est esse frigidā ⁊ grossam: ⁊ forte renouatur: vel ꝓpter regimen: vel ꝓpter causas intrinsecas ex parte complexionis cerebri petit consilium: ⁊ ego sequar petita. Altissim⁹ autem sit dator auxilij.

¶ Oportet ꝙ aer sue habitatōis sit siccus clarus calidus nō tamē multū: sed paꝝ sup temperamentū: ⁊ in hyeme habeat singularē diligentiā nō occurrēdi aeri frigido. ⁊ rectificet̄ in loco habitationis cū igne lignoꝝ siccoꝝ bonoꝝ nō putridoꝝ: ⁊ nō ex carbonib⁹ suffocatis: ⁊ caueat ventum oēm ⁊ loca humida ⁊ tempora humida.

¶ In mane qñ habuerit beneficiū ventris exerceat̄ per domū: aut in loco calido ⁊ sicco: ⁊ sit exercitiū in quo laborent inferiora. s. crura ⁊ pedes: ⁊ qñ nō facit exercitiū faciat se bene ⁊ fortiter fricari coxas crura ⁊ spatulas nates ⁊ pectus cū fricationibus fortibus cū pānis calidis: ⁊ durent per mediā horam saltem.

¶ Et ꝓuideat ꝙ venter sit lubric⁹ ⁊ habeat omni die beneficiū ventris saltē semel vel bis: ⁊ si nō aliter cū clisteri: in quo cum decoctione cōi ponatur. ℥. i. ierepigre ⁊ sal ⁊ oleū: aut cū pillulis de iera: aut de assaieret sumēdis cum vadit dormitū saltem. ℥. i. pro vice.

¶ Somnus eius sit in loco sicco ⁊ calido: corpore bene cooperto: ⁊ capite bene eleuato super altero laterū: ⁊ nō dormiat resupina. Et caueat somnum diurnū. ⁊ incipiat tribus horis si potest post cibum: ⁊ sufficiunt sibi septem hore in die naturali.

¶ Et caueat a tristitia ⁊ ocio ⁊ ira multa corporis repletione: sed gaudeat ⁊ letetur: ⁊ si sine repletione corporis irritatur non est cura sit sollicita: maxime post purgationes: ⁊ stomacho ieiuno.

¶ In cibis oportet ꝙ sit parca: ita ꝙ minus valde comedat q̃ ꝯsueuerat: precipue in cena quā debet sepe dimittere ⁊ semꝑ qñ cenat faciat eā valde leuem. ¶ Et sumat panē bene fermētatū ⁊ coctū ⁊ salitū de bono frumēto. ¶ Et in carnibus sit ꝯtenta carnib⁹ subtilibus auicularum ⁊ turdoꝝ alaudaꝝ ⁊ turturū ⁊ pipionum volare incipientiū ⁊ perdicū ⁊ fasianoꝝ ⁊ pulloꝝ ⁊ similium: ⁊ dimittat aues aquaticas. Ex quadrupedib⁹ sumat capretū vitulū lactantē ⁊ castratū annualem ⁊ capriolos ⁊ lepores ⁊ alias carnes dimittat. ¶ Et si bene digerit sint potius asse q̃ elixe: ⁊ dimittat iteriora ⁊ capita ⁊ colla nisi gallinaꝝ epata: sanguineū caseum ⁊ lac bonū est dimittere ⁊ butyrū: ⁊ vti loco butyri oleo: vitellos ouoꝝ gallinaꝝ recentium potest capere: sed nō albumen: ⁊ non in multa quātitate. ¶ Pisces melius esset dimittere: sed si sumātur sint parui squamosi boni odoris: ⁊ ex clara aq̃ currēte vel liberi maris. ¶ Grana nō sunt bona: nisi brodium cicerū ⁊ ordeū ⁊ far in ferculis: toleratur ⁊ panicū ⁊ miliū ⁊ riçum coctū cū bonis carnibus. ¶ De herbis cōueniunt odorifere sicut hyssop⁹ thimus serpillum origanū mentha maiorana petrosiliū abrotanum saluia ⁊ similia: sꝫ nō lactuca nec caules: spinachia aūt ⁊ borago si cōmisceant̄ cū predictis odoriferis tolerantur: crude autē sunt deteriores. ¶ Radices nō cōueniunt in multo vsu: nam porri allia cepe: ⁊ similes sunt vitāde ⁊ napi ⁊ rape: sed toleratur pastinacha rubea que dicitur carotum: ⁊ pastinacha hortulana ⁊ agresta ⁊ radix petrosilij. ¶ De fructibus humidis ficus bene mature ante cibū: ⁊ vue bene mature carnose que suspense fuerūt per. xv. dies ⁊ tolerantur quedā pira cocta: sed pauca oio: ⁊ silr̄ poma ⁊ citonia: sed sint condita cū pipere ⁊ ginçi. cruda nullo modo comedant̄: cerasa etiā pauca ⁊ oīno humidoꝝ fructuū vsus est ei malus: similiter melonum cucumerum ⁊ cucurbitaꝝ ⁊ peius melongenaꝝ ⁊ citrāguloꝝ ⁊ similium. Granata dulcia sunt ꝯuenientia: sed de siccis tolerantur ficus ⁊ vue ⁊ amigdale ⁊ grana pini ⁊ phistici ⁊ auellane assate. Fungi dimittantur ⁊ tubera. Cappares sunt vtiles: sparagi nō ꝓpter stomachū. ¶ Aromatū sicut piperis ⁊ similiū. vsus est cōueniens: presertim qñ corpus est mundum ⁊ nō multū repletum: ⁊ similiter feniculum ⁊ anisum. ¶ Nunq̃ ad saturitatem comedat ⁊ nō comedat secūdum cibū nisi prius cibo primo digesto: ita ꝙ fames sit vera.

¶ Potus eius melior esset aqua mellis: sed si vinum bibit sit paucifex ⁊ paꝝ se repleat vino: ⁊ ꝓpter stomachū sit hñs aliqd stipticitatis medij coloris.

Oportet anteq̃ approximentur particularia ad aures ꝙ corpus sit bene purgatū nō semel tm̄: sed pluries. nā materia videt̄ valde fixa. Preterea egritudines auriū que antiquātur: aut nō curantur nisi cū magno labore: aut sunt incurabiles: ⁊ ista iā est satis chronica. ¶ Faciat ergo purgatiōes tam vniuersales q̃ particulares diligenter. Et primo pro nūc recipiat hunc syrupū sex vicibus calidum in aurora: ⁊ superdormiat. ℞. syrupi de sticados: syrupi de thimo. añ. ℥. ß. oxymellis squillitici. ℥. i. aque saluie: aque feniculi: aque maiorane. añ. ℥. i. misce: ⁊ est pro vna vice: sed sumat sex vicibus. ¶ Sumptis sex syrupis sequenti mane sumat has pillulas. ℞. pillulaꝝ de ieralogodion. ℈. ij. pillulaꝝ alandal ℈. i. refice cum aqua raffani: fac septem vel octo: ⁊ sumātur duabus horis ante diem ⁊ superdormiat illud quod potest vsq̄ ad diem: sed post non dormiat: ⁊ caueat tota die a frigore ⁊ non comedat nisi septem horis transactis post pillulas. ¶ Et post cōsequēter omni mense purget̄ saltem semel sumendo. ℈. ij. pillularum fetidarum: aut tantūdem cochiarum Almansoris: aut pillularum de iera colloquintidos: aut de ieralogodion: ⁊ recordet̄ eius quod dixi supra de vsu pillularum de iera simplici ⁊ pillularum assaieret. Oportet enim ꝙ nō semper vtat̄ vna manerie pilluairum.

¶ Et post purgationes cum pillulis qñ iam sumpsit primas pillulas debet vti particularibus purgationib⁹: precipue tamē confert ei caputpurgium cōmouēdo sternutatōes ieiuno stomacho ponēdo ⁊ sufflādo in nares puluerē ellebori albi: aut tenēdo tentā de pane porcino recenti in naso: aut de radice cucumeris asinini: aut trahēdo bene sursū per nasū aliquid de oleo cucumeris asinini tenendo os plenū aqua: ⁊ māna distemperata cum aqua maiorane multū valet: ⁊ succus maiorane quando per nares traycitur. ¶ Confert etiā purgatio cum gargarismate si gargariçetur aceti distillati ⁊ aque mellis. añ. ptes equales ⁊ addat̄ modicū pipis pistati. ¶ Masticatoria etiā cōueniunt cum mastice piretro: aut pipere: aut stafisagria: aut cum istis simul mixtis.

¶ Et his factis veniēdū est ad localia ꝑ capite ⁊ aurib⁹. debet ergo ordinari ꝙ habeat odorē ruthe sicce in locis vbi habitat: ⁊ similiter odorē keyri citrine in temporibus in q̄bus inuenit̄: ⁊ similiter floꝝ ieusemini. ¶ Factis aūt euacuationib⁹ tā vniuersalibus q̃ particularibus opꝫ venire ad localia: ⁊ conuenit ꝙ in mane emissis superfluitatibus: ⁊ factis fricationibus ⁊ sternutationibus recipiat ad nares per embotū fumū decoctionis serpilli maiorane origani: aut alicuius istoꝝ cū aceto forti. Et cum fumum receperit distillet in aurē hoc vnguentum. s. guttā vnam vel duas pro aure ⁊ sit tepidū. ℞. de semine raffani succi porri fellis auis. añ. ℥. ij. misce bene

⁊ serua

⁊ sua in ampulla vitri: ⁊ ponat̃ in aurẽ nõ dicto: ⁊ cũ ponit vnguẽtũ in aurẽ obturet aurẽ cũ bõbace qd̃ prius fuerit infusũ cũ aqua vitis: ⁊ postea exiccat᷒: in quo sit gra. i. musci. ⸿ Et cũ per. xv. dies fuerit vsa isto vnguẽto. tũc post fumigiũ ponat istud qd̃ est forti᷒. ℞. euphorbij. ℥. i. olei cyprini: aut de terbẽtina. ℥. i. misce: ⁊ distẽpera bñ euphorbiũ ⁊ serua bñ in ampulla vitri: ⁊ gutta vna tepida ponat̃ pro vice. Et h̃ tpe põt addi in fomẽtatiõe ad bulliẽdũ cũ herbis supradictis in aceto hyssopũ siccã ⁊ thimũ ⁊ calamẽtũ. ⸿ Aliud ẽt forte ponẽdũ in aure: ẽt post fomẽtationẽ. ℞. ellebori albi castorei costi. añ. ℥. i. rutbe: salis nitri: pipis lõ. añ. ʒ. ij. euphorbij. ʒ. i. deĩde capiat̃ succi raffani: succi porri: olei camomillini: olei nardini: olei amigdalaꝝ amararum: olei anbetini. añ. ℥. i. misce: ⁊ fac oĩa bulliri lẽto igne vsq̃ ad succoꝝ ꝯsumptionem: ⁊ tũc misce ⁊ optime incorpora in mortario ⁊ in vsu reserua. ⁊ cum opus tepefac ⁊ vnã guttã in aurẽ mitte ⁊ post obtura aurem cũ bõbace: vt dictũ est supra.

⸿ De polipo pendẽte in nare. Cõsiliũ. XXIX.

Casus huius adolescẽtis fere ẽm totam habitudinẽ flatici est polipus pendẽs in nare mollis: nõ tñ egrediẽs nasũ ⁊ caro nata in colatorio iter nasũ ⁊ gulã: ⁊ est tãta vt oĩno nõ possit ꝑ nasũ hĩc anhelitũ: ⁊ cũ h̃ est palatũ tumidũ ⁊ vitrũ. ⁊ nõ est nasus durus: nec mali coloris: nec palatũ: imo alias fuerũt sibi facte plures incisiones in palato: ⁊ cito ꝯtra volũtatẽ medici fuerũt ꝯsolidate: caro tñ illa mollis ad quãdã rubedinẽ tẽdit: ⁊ sunt iã duo anni q̃b᷒ hoc patit̃: mihi nõ est certũ ꝙ sit cãcer: qm̃ neq̃ nasus est durus: nec color nasi fuscus: nec forma nasi corrupta: nec durities ĩ palato est liuida: ⁊ qñ fuit incisa fuit facil'r ꝯsolidata: nec magnitudo carnis addite est certis argumẽtis ꝙ sit cãcer. Nam Auic. expsse vult ꝙ q̃nq̃ de colatorio fuit ẽxcta q̃ntitas carnis que ꝑuenit ad lib. 5. tñ nõ fuit cãcer: ⁊ his nõ obstãtib᷒ dubito ne in cancrũ ꝯuertat̃. Et ideo debẽt medici qui in ei᷒ cura ꝓcedẽt caute agere: q2 si viderẽt admini strãdo incisionẽ: aut sectionẽ cũ serra de filo de qua dicã administrãdo corrosiua malignari locũ: ita ꝙ fieret color malus: aut dolor fortis qd̃ ego nõ cõprehẽdo: tunc dimissa cura veniãt ad blãdimẽta. Sꝫ pro nũc videt̃ mihi hoc modo ꝓcedẽdũ in cura ẽm canones artis nr̃e: obseruato tñ regiminẽ sex rerũ nõ nãliũ. vt dicam infra.

⸿ Bonũ est ꝙ habitet in aere sicco parũper calido: ⁊ vitet habitatiõem in loco humido: sicut cameram terrenã ⁊ loca ꝓpe aquas ⁊ hyeme stet ꝓpe ignem.

⸿ Semp in mane ieiuno stõcho se exerceat exercitio ambulãdi cum alio in quo iferiora laborẽt: sꝫ caput nõ multũ: ⁊ qñ nõ exercet̃. tũc faciat sibi fricari crura ⁊ coxas ⁊ bracchia ⁊ spatulas trahẽdo vsus iferiora loco exercitij: ⁊ post prãdiũ vtat̃ quiete: ⁊ oĩno vitet labores que fiũt capite depsso: aut in q̃bus caput multũ exercitat̃.

⸿ Studeat ꝙ vẽter suus bñ rñdeat: ita ꝙ saltẽ semel in die habeat bñficiũ vẽtris: ⁊ si nõ habet adiutoriũ nãle: tunc faciat clistere: aut suppositorium: aut capiat ante cibum pillulam vnã de iera Sal. aut cum alio adiutorio qd̃ videtur sibi cõmodius.

⸿ Utat̃ somno in nocte capite bene eleuato: ⁊ sup altero laterum: ⁊ nõ incipiat dormire nisi trãsiuerint due hore post cibum: ⁊ dormiat sex horis: vel ad plus septẽ in die nãli: ⁊ post prãdium nullo modo dormiat si põt abstinere: ⁊ locus dormiendi sit camera bñ clausa ex loco aeris laudabilis: somnũ alterius vitet oĩno.

⸿ In cibis vtat̃ pane bñ fermẽtato ⁊ bñ cocto aliq̃ñtulũ salito ⁊ carnib᷒ pulloꝝ: fasianoꝝ: ꝑdicũ: lepoꝝ: capoloꝝ: ⁊ vituloꝝ lactãtiũ hedoꝝ colũbaꝝ turturũ paruaꝝ auiũ degẽtiũ in arborib᷒ ⁊ pratis: ⁊ dimittat veteres bouinas ⁊ carnes agnoꝝ ⁊ porcoꝝ ⁊ auiũ aq̃ticarũ: sicut anserũ ⁊ ꝯsiliũ ⁊ iteriora ⁊ capita ⁊ colla: dimittat sãguinẽ ⁊ multam pinguedinẽ. ⸿ De ouis sunt boni vitelli ouoꝝ recẽtiũ ⁊ dimittat̃ albumen. ⸿ Caseus ⁊ lac nõ sunt ꝯueniẽtes ⁊ fructus humidi: sicut pira ⁊ poma ⁊ ꝑsica ⁊ silia. Et herbe caules ⁊ rapicie ⁊ rape ⁊ raffani: imo in ferculis sit ꝯtẽt᷒: vel brodio carniũ: vel panico: vel milio: vel ordeo: vel pane cocto: vel vitellis ouoꝝ. ⸿ De piscib᷒ aũt melius ꝯuenit nõ comedẽ: sed tñ si comedant̃ debẽt eẽ parui: ⁊ hñtes squamas ⁊ boni odoris: sed illi qui sunt squamosi ⁊ mali odoris ⁊ sine squamis: sicut anguille nõ sũt boni: fungi boleti dimittãtur. Cappares: vuas passas: ficus siccas: auellanas assatas: amigdalas põt comedẽ ꝑ fructib᷒: ⁊ nõ tãtũ comedat in vna vice vt repleat̃ integre: sꝫ dimittat sibi reliq̃as famis: nec comedat scd̃a vice nisi digesserit pᵐ: ⁊ nõ vtat̃ multoꝝ ciboꝝ varietate.

⸿ Potus eius sit vinũ tẽperatũ cum aqua ⁊ nõ sit fumosum valde: nec bibat ad ebrietatẽ de aliq̃ potu inebriãte: ⁊ aqua mellis esset sibi ꝯuenientior.

⸿ Uitet coitũ inquãtum põt: nisi multũ stimulet̃ ⁊ acidiam ⁊ ocium ⁊ iram vehemẽtiã: ⁊ ista sufficiãt de regimine: nunc venio ad medicinalia.

Et q2 pro certo cã egritudĩs est multitudo hũiditatl cerebri: iõ dꝫ iste iuuenis bis purgari in anno vl'i purgatione sel' in autũno ⁊ sel' in mẽse Martij: ⁊ dꝫ ꝑmittẽ ꝑ hõ syrupos. ℞. syrupi de sticados. ℥. i. oxymellis sq̃llitici. ℥. ß. decoctiõis anisoꝝ passulaꝝ ⁊ liq̃ritie: ⁊ bibat hũc syrupũ sex vicib᷒ in aurora calidũ.

⸿ Sumpto syrupo purget̃ cũ istis pillis. ℞. pillaꝝ cochiaꝝ ⁊ fetidaꝝ. añ. ʒ. ß. ⁊ sumant̃ vna hora añ diẽ: ⁊ caueat a frigore: ⁊ nõ comedat nisi trãsactl sex horis: ⁊ hãc purgatiõẽ faciat vt dixi bis in anno. Jtẽ ex interuallis xv. dieꝝ dꝫ sumere saltẽ semel. ℥. i. pillaꝝ de iera de octo reb᷒ in mane bona hora: ⁊ sumant̃ sine mutatione diete. Jtẽ oĩbus duob᷒ mẽsibus semel sumat. ʒ. ij. pillaꝝ fetidarũ vna hora ante diem: ⁊ cum custodia ꝓut seruat̃ in medicinis. ⸿ Jtẽ vtat̃ masticatiõne masticis saltem tribus vicibus in septimana ante prãdium: ⁊ ista sufficiant sibi pro particularibus purgationibus.

⸿ Sꝫ pro ꝑticularib᷒ opõnib᷒ circa locũ egrotũ ꝯsulo vt nõ attẽtent̃ fortia: imo ꝓcedat cum debilib᷒ paulatine ⁊ multo tpe laborãtib᷒ ⁊ dimittat ferrũ ⁊ ignẽ. Jlla aũt q̃bus dꝫ vti sunt ꝯsumẽtia carnẽ additã: q̃ꝝ plima ⁊ magis salua describã hic ẽm gradus suos. ⸿ Pri ᵐ ĝ qd̃ est securissimũ: ⁊ cui᷒ opatio est oĩno incolumis: sꝫ facit opationẽ suã in tpe lõgo: ⁊ ideo vtẽdũ est eo sine cessatiõe: semp tenẽdo tẽtas in naso de isto medicamine: ita ꝙ bñ tãgat carnẽ illã additã. ℞. poma granata dulcia ⁊ musa: siue medij saporis: ⁊ poma granata acetosa de vnoq̃q̃ gñe sigillatiũ. lib. x. ⁊ pistent̃ oĩa sil' cũ sua totalitate: ⁊ exprimat̃ succus eoꝝ q̃ñtũ est poẽe in torculari: ⁊ postea ille succus bulliat ad ignẽ q̃usq̃ veniat ad spissitudinẽ syrupoꝝ: ⁊ reõnet̃ in vase vitreo bñ obturato in loco frigido: qñ opꝫ hĩe ĩpm ꝑ totũ annũ: ⁊ si eẽt pauce q̃ñtitatis fiat de eo plus sil'i mõ: tunc qñ hñtur poma: residuũ aũt qd̃ remanet de suba granatoꝝ pistet̃ multũ cũ pistello ferreo: vsq̃q̃ fiat sicut pasta bñ cõmassata: ⁊ reõnet̃ in loco sicco: ⁊ de ista pasta mollificata parũper ⁊ ꝯfecta cũ succo supradicto fiãt tente siue lycinia que ponant̃ in naso. Et istud est faciẽdũ omni die. ⸿ Scd̃m parũper fortius est: sicut si adderet̃ cũ ꝑdicto medicamine de granatis aliquid de succo vue que est semen serpentarie siue dragontee: ⁊ vocat̃ a Mes. lus. ⁊ quãtum plus ponit̃ de isto

succo:⁊ minus de succo granatoꝝ tāto est forti⁹. Et si nō hꝫ succus semis:tollat̄ succus radicis ei⁹:q̄ radix īuenit̄ oī tp̄e anni. ¶ Et mihi vr̄ ꝙ nō oꝫ vti fortiori q̄usqꝫ ꝯsumat̄ tota caro que pōt videri ꝑ foramē nariū. Qꝫ si vult vti fortiori in succo serpētarie ponat̄ bōbix:aut pān⁹ de lino:ita ꝙ bn̄ ponant̄ sup carne. ¶ Et 4.° loco est forti⁹ si fiat tēta vt dr̄ p̄:cuꝫ suba granatoꝝ ⁊ sup illā tētā aspgat̄ iste puluis. ℞.scorie eris.ʒ.vi.ellebori nigri.ʒ.i.ß.arsenici rubei.ʒ.i.tere ⁊ fac puluerē. ¶ Qꝫ si ad fortissima vult accedē fiat h̄ medicamē. ℞.calcis nō extincte arsenici citrini.an̄.ʒ.ij.colcotar:floris eris.an̄.ʒ.i.gallarū balausti.an̄.℈.ij.tere oīa in mortario eneo ꝯtritiōe multa cū aceto forti vsqꝫ ad q̄nque dies:ita ꝙ fit totū sic̄ pasta ⁊ fiāt trocisci ⁊ siccent̄ in vmbra: ⁊ qn̄ est opus distēpet̄ vnus eoꝝ cū vino ⁊ cū lycinio ponat̄ in naso:ita ꝙ nō tāgat nisi carnē malā. ¶ Cū aūt ꝯsumptū est totū qꝺ vr̄ de carne mala vsqꝫ ad colatoriū:tūc opꝫ ꝙ tētem⁹ remouē carneꝫ colatoriȷ alio mō.⁊ est ꝙ fiat chorda de setis caude eq̄:ita ꝙ sint q̄tuor vel q̄nque sete ꝯiūcte iuicē: ⁊ fiāt q̄tuor vl' q̄nque nodi ī medio chorde:⁊ distet vn⁹ nodus ab alio in latitudine digiti auricularis:deinde hēat̄ acus plūbea lōga ⁊ ponat̄ in foramine acus chorda:sic̄ filū in aliȷs acub⁹:deide mittat̄ acus in naso q̄usqꝫ penetrat ad guttur ⁊ cū forpicib⁹ trahat̄ per os:⁊ remaneāt due extremitates chorde vna pendēs a naso:alia pendēs ab ore:⁊ tūc capiant̄ iste extremitates:ita ꝙ estimet̄ ꝙ nodi sint in directo carnis addite:⁊ trahat̄ tunc diligēter chorda tenēdo in manibus vtrūqꝫ extremuꝫ:ita vt resecet̄ caro cuꝫ istis nodis ⁊ trahat̄ per os ⁊ nares caro:qua remota ponat cānulā de plūbo subtilē in naso ītinctā in vnguento egyptiaco:descripto a Mesue:⁊ ita teneat tribus diebus omni die īnouādo vnguētuꝫ:postea ponat vnguētū ꝯsolidatiuuꝫ:⁊ ista est via libationis si diligēter obseruetur. Et hec vident̄ mihi sufficere.

¶ De polipo in naso. Consilium. XXX.

Casus magnifice dn̄e Baptiste de malatestis est polipus ī naso:⁊ lꝫ nō scribat̄ mihi per egregiū doctorē magr̄m Matheū de Pisis:cui⁹ lr̄is solis hēo īformatiōeꝫ: nec de colore:nec de duritie:nec de fetore:nec de mollitie:nec si sit cācerosus:que oīa scribēda erāt ad recte ꝯsulēduꝫ. Nā istoꝝ varietas qn̄qꝫ sign̄at curabilē: qn̄qꝫ incurabilē vt ꝯstat doctis in arte:tn̄ qꝛ dicit īcisuꝫ fuisse polipū bis vr̄ ꝙ fiat sepe oblōgaris ⁊ pēdēs. ¶ Et qꝛ dicit in lr̄a sua ꝙ ꝑ apitioneꝫ factā vrbini aq̄ diuisiue auri ab argēto satis ī vna nocte remotū est de carne molli vr̄ ꝙ fuerint molles:sꝫ addit ꝙ in alia nare remāsit oppilatio notabilis cū duritie:nō suꝫ bn̄ clarus de hac duritie vtrū sit cācrosa:p̄supponat̄ tn̄ in ꝯsilio dādo ꝙ sit pro ꝑte polipus pro ꝑte alarnebet ⁊ ꝙ nō sit cācer.naꝫ dr̄ ꝙ catarrosa est:⁊ cū h̄ nihil mihi dr̄ de grossitie in palato:⁊ p̄suppono ꝙ recte curet̄ catarrus ab aliȷs doctorib⁹ egregiȷs in q̄ruꝫ manib⁹ existit q̄b⁹ memoro:qꝺ si vr̄ opportunū faciāt fieri cauteriū sup ꝯuēdeg vl' cōmissura coronali:in illo enim est fortis imp̄ssio valde ⁊ ꝑseuerēt in regimine patiētium catarrū ꝟm spēm catarri quē cōprehendunt. Et veniam tn̄ ad curā polipi nō cācrosi:cuius quedam pars est mollis quedam dura.

Presupposito q̊ regimine catarri debito:et ꝙ fcā est flōmia ⁊ eūonis ꝑ pharmacū vt mihi dr̄ in ista dn̄a oino fieri nō pn̄t:sꝫ fiāt sepe clisteria acuta ⁊ fricatiōes in spatulis ⁊ bracchiȷs ⁊ cruribus mane post emissionē supfluitatuꝫ p̄me ⁊ 2ᵉ digōnis. Administrentur masticatoria deponētia flōmia fere oī die:vt dixi supra:ita dico nūc ꝙ si videt̄ opportunū fiat cauterium sup cōmissura coronali cum ferro ꝓfundādo vsqꝫ ad os in vna vel pluribus vicib⁹:ita vt aliqualr̄ os ipm exiccet̄ cum omni prudētia ⁊ aduertētia ne pānicnli cerebri ledant̄. ¶ Et hoc facto veniēdum est ad curā localeꝫ polipi aliquo modoꝝ quos infra scribam: quoꝝ aliqui sunt tardi et faciles: aliqui mediocres in vtroqꝫ: aliqui dolorosi ⁊ celeres.

¶ Et p̄mus modus opōnis ꝯuenit maxime in illa nare a qua remota est multa caro mollis. ℞.q̄ triuꝫ geneꝝ granatoꝝ.s.dulcis acetosi ⁊ pōtici cū corticib⁹ ⁊ pulpis ⁊ granis suis.an̄.lib.vi.⁊ pistent̄ ita vt sunt cuꝫ granis ⁊ corticib⁹ ⁊ pulpis:⁊ exp̄mat̄ succus:⁊ iste succus bulliat̄ q̊usqꝫ habeat spissitudinē vini cocti nō multū grossi:sed tātuꝫ bulliat ꝙ sit ꝯsumpta tertia pars:⁊ scoffe pistent̄ subtilr̄ q̊usqꝫ sint sicut pasta:⁊ tūc opꝫ ꝯsiderare ꝙ si putatis ꝙ sit lesio in colatorio opꝫ fieri embubā subtilē siue ad modū cānule hn̄tis ꝯcauitatē ītus de plūbo:ita ꝙ facile plicet̄ ipsaꝫ cōmode liget̄ cotū subtile:ita ꝙ totū.s.cāna cū coto possit ingredi nares ⁊ plicari vsqꝫ ad ꝑteꝫ colatoriȷ vbi putat̄ esse nocumētū:⁊ post recipe de illa pasta que remāsit pistata de granatis ⁊ ipam distēpa cū succo quē coxisti ⁊ seruasti in vase plūbi:aut stanni obturato:ita ꝙ totū sit ad modū mellis tenuis: ⁊ tūc illā cānaꝫ inuolutā cum coto ifundas in illo cōmixto ex succo ⁊ pasta:⁊ mittat̄ in nares ⁊ teneat̄ ꝑ octo horas:⁊ in capite horaꝝ octo remoueat̄ ⁊ renouet̄ semper de octo horis in octo horas q̊usqꝫ putet̄ ꝙ sit facta mūdificatio a tota carne molli:⁊ tūc cum eadē embuba ⁊ coto non mirat̄ iste succus:sed vngᵐ incarnatiuū ⁊ cicatriçatiuuꝫ:sicut vngᵐ de cerusa: aut vngᵐ triapharmacū ex lytargiro:qꝺ vngᵐ mollificetur cum vino q̊usqꝫ ꝯsolidet̄. Si v̊o nocumētū nō sit in aure.tunc pōt fieri tēta vt placet medico dūmō sit linita cum dicto linimēto de scoffis pistaturis granatoꝝ ⁊ succo eoꝝ modo supradicto:⁊ in ꝑte in qua est durities hec eadē cura est iuuatiua:sꝫ tarde opationis ⁊ sine ꝑiculo ⁊ quasi sine dolore. Et opꝫ ꝙ expectet̄ in hac cura ⁊ ꝑseueret̄ plurib⁹ mēsibus:⁊ ideo dico ꝙ nūc duꝫ poma granata inueniunt̄ bona fiat tanta q̄ntitas de succo ⁊ scoffis ꝙ possit multū durare. Sꝫ attēdat̄ in hoc medicamine ꝙ qn̄ apponit̄ parti vbi est polipus durior opꝫ apponi plus in medicamine de malis granatis ⁊ acetosis. Si v̊o fuerit mollior caro polipi vel alarnebet: tūc ponat̄ plus de pōticis:⁊ si versus vuam ⁊ palatū cōicet̄ nocumētū opꝫ cum pēna linire loca illa cum succo supradicto:⁊ si capit eaꝫ tediū tenēdi lycinia in naribus pōt q̄busdaꝫ diebus interpositis stare sine lycinio vel tenta:sed tūc frequēter semel.s.in hora cuꝫ pēna inungat nares ⁊ totū locū lesuꝫ cum dicto succo:⁊ postea qn̄ potest redeat ad lycinia. Et silr̄ posset qn̄ habet occupationes vt sit in ꝯuersatiōe dimittere lyciniū ⁊ inungē loca iterius cū dicto succo frequenter:⁊ postea quāto citius habet cōmoditatē redeat ad lyciniū. Ego aūt dixi ꝙ fieret lyciniū sup cānula perforata vt posset quoquo modo respirare per nares.

¶ Secūdus modus opandi est cuꝫ dolore ⁊ citius se expedit:qꝛ citius hāc carneꝫ ꝯsumit:pōt aūt in hoc scdo modo cuꝫ diuersis materiebus fieri cura:quoꝝ aliqua sunt fortiora aliqua leuiora: ego nō ponam nisi duos modos medicaminuꝫ. ¶ Primus est ꝙ factis purgationibus ⁊ euātione ⁊ stante debito regimine qꝺ meli⁹ in ea fieri potest imponat̄ in naso cum tēta que ꝑueniat per totuꝫ locum vbi est lesio hoc medicamē. ℞.seminis serpētarie: aut succi radicū eius partē quā vis distēpera cum succo granatoꝝ exp̄sso ⁊ cocto ꝟm modū dictū supra ⁊ sint eorū partes equales:⁊ cum tenta ponatur in naso in parte: cuius partē volumus ꝯsumere:⁊ reiterent̄ totiēs ꝙ caro

tota

tota mala sit remota. Et qñ hoc putat̃ ponat̃ vnguētum de lytargiro ꝛ de cerusa ꝛ de plumbo vsto: oleo rosato et cera: ꝛ si est tarda opatio addat̃ in succo radicis serpētarie ꝛ diminuat̃ de succo granatoꝝ: ꝛ idem itellige de succo vue serpētarie qñ habet̃. valet enim magis succo radicis. ℂ Aliud. ℞. calcanti qđ est vitreolū habēs colorē inter viride ꝛ nigrum calcitis: ꝛ est vitreoluꝫ habēs colorem vsus colorē auripigmēti missy: ꝛ est species vitreoli habēs colorē ad rubeum tendēteꝫ: calcis viue. añ. partes equales tere vnumqđq; per se ꝛ diligētissime: postea fac mixturam ex eis cum aceto: ita ꝙ sit ad modū paste: postea cum vino albo sup lapide pro fritico ꝯfice ꝛ tere: sicut fit in coloribus: ita ꝙ totū sit optime incorporatū ꝛ habeat subam mellis tenuis: ꝛ tunc pone in olla noua ꝛ suppone coopculum ꝛ cum terra sapientie luta: ꝛ postea pone in furno calido quousq; totuꝫ sit sicut carbo: ꝛ extrahat̃ ꝛ tere: ꝛ istos carbones cum vino albo ꝯficias: sicut pasta: ꝛ iterū ponas in furno cuꝫ olla ꝛ coopi ꝛ coopculuꝫ luta: ꝛ dimitte iterū cōburi: postea extrahat̃ a furno ꝛ subtilissime pulueriçet̃: ꝛ de isto puluere exsufflet̃ in nares loco vbi est caro addita. ꝯsumit enim eā. ℂ Itē si medicamē de succo granatoꝝ ꝛ pasta scoffaruꝫ que remanēt in exp̃ssione succi: ita exiccet̃ ꝙ teri possint ꝛ puluis fieri. ꝛ insufflet̃: ꝯsumit carnē. Sed opꝫ ꝙ ita freq̃nter mittat̃ ꝙ nunq̃ sine puluere remaneat locus: multa sunt alia caustica que solēt apponi: sed nō curo alia ponere pp multas cās. ℂ Et notādum est ꝙ in appōne istoꝝ causticoꝝ: ꝙ si nasus apostemet̃: aut multum crescat dolor ꝙ opꝫ dimittē opus cautery ꝛ in nasum oleum rosatum: aut sitē tēperans dolorem imittere: ꝛ sufficit aliqñ oleum rosatū cum cera mixtum: sicut vnguētum.

ℂ Tertius modus est celerior: ꝛ fit cuꝫ incisione: aut fortibus causticis: ꝛ opꝫ ꝙ in carne molli plus confidamus de incisione: ꝛ ista oīno nō fiant nisi corpore mūdificato modo supius dicto cum flōmia de vena cōmuni ꝑpter quam partē euacuat̃ a capite partim diuertit̃: ꝛ cum solutiuis in ꝑsona apta solutioni: aut cum alys modis de q̃bus dixi supra: ꝛ postea fiat capitis ꝯfortatio. ℂ Capitis auteꝫ ꝯfortatio ẜm Alexā. debet hoc modo fieri. ℞. myrre olibani masculi. añ. ʒ. i. coclearuꝫ paruarū que lapidibus adherēt cum tota sua substātia ducentas numero pistētur oīa per se diligētissime: ꝛ cum cera ꝛ albumine duoꝝ ouoꝝ fiat emplastrū super tela lini occupās totum caput: ꝛ abraso capite imponat̃ ꝛ teneatur per nouē dies ante localem operationē ortam in naso: lꝫ etiā ꝯueniret facere ante opationes debiles: ꝛ que sunt supraſcripte. ℂ Aut ponatur emplastrum Almāsoris in caplo de plaga ꝛ pcussione capitis in 6° libro: qđ sic fit. ℞. foliorū myrti: balaustiarū: corticum granatoꝝ. añ. partes equales: coquātur in aqua vsq; ꝙ dissoluātur: ꝛ tūc capiātur ꝛ exprimat̃ aqua ꝛ pistetur ꝛ addant̃ musci. grana. vij. gallie muscate. ʒ. i. xiloaloes: calami aromatici. añ. ℈. ij. ꝛ cum aceto ꝛ vino stiptico veteri ꝛ pauca aqua ꝯiungātur: ꝛ fiat emplastrū. ℂ Cōfortato aūt capite si videt̃ ꝙ polipus nō habeat radicem in colatorio: sed solū in parte naris que videri pōt incidatur ipsuꝫ bene trahēdo ad īferiora: ꝛ melior incisio est cum embuba que est rostrū factum ad modū medietatis cāne ẜm lōgum habēs concauitatem: ꝛ optime incidat tātū ex vno latere ꝛ eo positu modo ꝑcedendi circūuoluat̃: ita ꝙ incidat radicē polipi ꝛ caro mala remoueat̃. ℂ Et si q̃d in radice remansit de carne mala qđ per embubam remoueri nō potuerit ꝯsumatur cuꝫ medicinis supradictis corrosiuis quousq; super sanam carnem deueniatur: ꝛ tūc ꝯsolidet̃ modo supradicto. ℂ Si vō fuerit radix polipi in colatorio: tunc melius est ꝙ incisio fiat cum filo de setis equoꝝ triplicatis: ꝛ habeat filum quatuor vel q̃nque nodos in parte que remanebit in directo colatoꝝ: et cum acu de plūbo que plicari faciliter possit imponatur per nares: ita ꝙ possit trahi per os: ꝛ tunc quando vna extremitas fili remanet extra nasum ꝛ alia extra os oportet trahere ꝛ retrahere: ita ꝙ cum nodis illis secet carnem in colatorio: ꝛ fiat ꝙ sternutādo expellatur illud qđ est separatū. ℂ Et si nō putat̃ hoc modo totam esse abscisam carnē malam: tūc fiat cuꝫ colyrio de pomis granatis quousq; videat̃ ꝙ tota caro mala sit remota: ꝛ tunc cum vnguentis supradictis incarnatiuis ꝑcedatur. ℂ Si vō accidit fluxus sanguinis fortis liniat̃ nasus interius cuꝫ luto armeno ꝯfecto cum aqua frigida ꝛ valde frigido actu: aut cum alys que sanguinem sistūt. ℂ Si aūt putatur ꝙ sit cancer nullo modo agat aliq̃d cum corrosiuis: aut incisorys vel scarificādo carnem: īmo solum cum blandimentis ꝛ vnguētis frigidis stipticis ꝛ euacuatione melāchol ici humoris. Et quādo est multe quātitatis polipus melior est incisio q̃ꝫ corrosio nisi forte fiat cum facilitate cū isto medicamine de pomis granatis. ℂ Et notetur ꝙ facta incisione non dimittat quin apponātur corrosiua tm̄ ꝙ putetur malā carneꝫ totam esse remotam. ℂ Et si leuiter cauteriçetur cuꝫ cauterio vbi esset in loco qui videri posset esset securius post abscisionem.

ℂ Si aūt cum forti cauterio potentiali vellet remouere carneꝫ polipi: tunc est ꝯueniens qđ fit hoc modo. ℞. calcis viue: arsenici citrini. añ. ʒ. ij. colcotar: floris eris. añ. ʒ. ij. balaustiarum: gallaruꝫ. añ. ℈. ij. terantur in mortario eneo simul cum forti aceto per q̃nque dies: deinde fiant trocisci: ꝛ exiccentur ꝛ seruētur in vase vitreo in loco frigido ꝛ sicco. Et vnuꝫ ex eis distēperet̃ cum vino: ꝛ liniat̃ super lycinio: ꝛ apponatur loco quousq; tota caro mala sit remota: ꝛ post inungat̃ cum butyro interius quousq; cadāt cruste: ꝛ post abstergat̃ bene cum melle rosato cocto per duos dies: postea cum vnguētis ꝯsolidatiuis procuretur ad ꝯsolidādum. hec pauca visa sunt mihi in hoc casu dicenda: sed certum est ꝙ presens medicus melius poterit in particularibus iudicare.

ℂ De Traulo. Consilium. XXXI.

Iste nobilis iuuenis annorū. xxi. ꝑpter cerebri nālem humiditateꝫ est Traulus largo vocabulo vtēdo. naꝫ stricte est altecha. ꝑreter hoc isto anno superuenerūt sibi lentigines fixe in pectore magne. vt ergo ꝑuideat̃ quātum est possibile ordinabo sibi cōsilium incipiendo a regimine vite. ℂ Incipiēdo ab aere opꝫ eum habitare loca sicca: ꝛ cameraꝫ inter duo solaria: cuius fenestre sint aperte versus oriens: aut versus septētrionem: ꝛ in tpe hyemis faciat fieri ignem in ea de lignis bene siccis: ꝛ caueat sibi habitando in terreno vel in locis vehementer humidis: ꝛ in diebus pluuialibus habitet in locis clausis vbi stōcho ieiuno exerceatur: ꝛ ita in indumentis in hyeme habeat calida: precipue circa caput ꝛ collum.

ℂ Et debet exerceri in mane ieiuno stomacho exercitys satis fortibꝰ ꝛ in loco sicco: ꝛ presertim exercitio ambulationis ꝛ vociferationis ꝛ loqui fortiter ꝛ multuꝫ ꝛ studiose dicere multa cōtinuo sermone ꝛ fortiter: ꝛ hoc pro maiori honestate in locis solitarys: ꝛ quādo nō pōt exerceri faciat se fricari totum corpus trahēdo vsus inferiora: ꝛ in isto causat̃ de exercitio: ꝛ p̃sertim conari loqui sepe nō sit negligens: īmo multo tpe perseueret.

ℂ Et bonum est sibi ꝙ omni die studeat habere beneficium ventris: et si potest hoc facere de mane est melius:

⁊ ideo quando ſurgit a lecto ſemꝑ deberet conari ad habēdum beneficiū: ⁊ ſi alia nō habet adiutoria ſumat ante prādium in tempore hyemis ⁊ tēporibus frigidis. ʒ. i. thimi ſicci: aut. ʒ. i. hyſſopi in introitu prandij: ⁊ in tēpore eſtatis ſumat ferculū de mercuriali cocta cum carnibus vel oleo: aut de volubili magna: ⁊ ſi hoc nō vult vel non habet ꝑparatum ſupponat vnū granum ſalis: aut aliqd tale: vt ventris habeat beneficium.

¶ In dormiendo non excedat quātitatem. vij. horarum in die nāli: ⁊ non incipiat dormire niſi poſt cenam tranſacta vna hora cuꝫ dimidia ad minus: ⁊ nullo modo dormiat in meridie ⁊ dormiat in loco ſicco non frigido: capite bene eleuato: ⁊ corpore bene cooperto. ⁊ ꝑmo ſuper latere dextro: ⁊ quādo excitatur poſt primum ſomnum voluat ſe ſuper latus ſiniſtrum.

¶ In cibis auteꝫ vtatur pane bene facto ex bona farina optimi frumēti ⁊ bene fermentato ⁊ bene cocto: ⁊ ſit inter primā ⁊ quartaꝫ diem: ⁊ ab alijs panibus caueat: precipue ab açimo vel male cocto vel habēte mixturam lolij. ¶ Carnes aūt bone ſunt carnes auicularuꝫ: ſicut laude turdi ⁊ minutarū auium: ⁊ carnes ꝑdicum ⁊ faſianorum: ꝯueniunt etiam carnes pulloꝝ pipionuꝫ volare incipientium: ⁊ turturum: ſed carnes auium aquaticaruꝫ: ſicut anatum ⁊ anſerum dimittātur: de quadrupedibus vᵒ capreti ⁊ vituli ⁊ bouine carnes ⁊ caprioloꝝ ⁊ leporū ⁊ cuniculoꝝ ⁊ ceruoꝝ iuuenum ⁊ macilente ſylueſtriuꝫ porcorum ⁊ camuciarum ſunt vtiles. Carnes vᵒ porcorum domeſticoꝝ ⁊ agnoꝝ ⁊ ouiuꝫ ⁊ omnes carnes multum humide ſunt vitande. Et ideo capita ⁊ colla ⁊ interiora: ⁊ glandoſas partes: ſicut ſunt laghieti debet dimittere: ⁊ melior eſt ſibi caro rubea partis anterioris in dextro latere: neqꝫ tamē deneganť pro parte carnes ſalite: ⁊ melior preparatio ſua eſt aſſatura: aut frictura in patellis cum pinguedine. ¶ Piſces omnes ſunt mali: ſed minus mali ſunt viuentes in clara aqua ſiue de fluuio ſiue libero mari non de ſtagnis vel de lacubus vel piſcinis: ⁊ meliores ſunt parui habentes ſquamas et pulpam boni odoris ⁊ boni ſaporis ⁊ aſſati: ⁊ comedātur calidi cuꝫ ſale ⁊ aromatibus: ſed piſces valde magni: ſicut ſturiones ⁊ tūni: aut nō habētes ſquamas: ſicut anguille lamprede palamite murene: ⁊ ſimiliter granari ⁊ cācri polipi ⁊ coclee omnino dimittātur. ¶ De ouis cōueniunt ei vitelli ouoꝝ gallinaꝝ recētium preparati cum aliquāto pipere ſiue in ferculo ſiue in frictilio: ⁊ aliquādo cum herbis odoriferis: ſed albumina ⁊ oua alioꝝ animalium dimittantur. ¶ Lac ſiue recens ſiue coagulatum ⁊ caſeus diuerſis reſpectibus nō ſunt vtiles: ſed pōt capere aliquid de caſeo mediocris duritiei ⁊ boni ſaporis poſt cibū: ſed paucuꝫ. ¶ Uictualia de paſta: ſicut turte lagane fermētini pultes de frumento: ⁊ ſimilia omnia debet dimittere. ¶ De leguminibus brodium cicerum tam alborū ꝙꝫ rubeorū eſt vtile ⁊ tolerātur piſa ⁊ robilia ⁊ fabe: ſed relique dimittanť: ex granis aūt ſumere poteſt in ferculis riçum ⁊ panicum ⁊ milium ⁊ ſpeltā ⁊ ordeum ⁊ far ſi cōdianť cum aromatibus. ¶ De radicibus radices petroſilini ⁊ paſtinache domeſtice ⁊ cāpeſtres ⁊ radices feniculi ⁊ apij ⁊ raffani fortes ⁊ napones citrini ⁊ rub. tolerātur: ſed dimittat cepas porros alliuꝫ ſiue coctos ſiue crudos: rape etiā nō comedanť ſine aromatibus. ¶ De herbis maiorana melliſſa marubium: abrotanū abſinthiuꝫ ſerpilluꝫ ſaluie ⁊ ruthe: precipue cōueniunt valde in vſu ſuo in eſtate: eſt ei melior endiuia ꝙꝫ lactuca: aut endiuia ſylueſtris ⁊ cicerbita ⁊ pimpinella ⁊ auricula leporis ⁊ piloſella ⁊ bugloſſa ⁊ borago: ⁊ vniuerſaliter herbe calide ⁊ ſicce: aut tēperate boni odoris ⁊ ſaporis tolerari pn̄t: ſed multus vſus herbarum crudarum in ſalatitio: ſicut lactuce ⁊ portulace ⁊ herbaruꝫ frigidaꝝ in ferculis: ſicut acetoſa et ſpinachia ſunt dimittenda. Eruca vᵒ ⁊ ſinapi dimittātur ꝓpter alias cauſas: ſicut etiam naſturcium.

¶ Ex fructibus melius eſt omnes dimittere: ſicut ceraſa: poma: pira: ꝑſica: chryſomilla: amarena: vue: exceptis ficubus valde maturis: poſſet tamē piris coctis in bono vino ⁊ conditis cum aromatibus: ⁊ ſimiliter citonijs vti poſt cibum. ¶ De fructibus aūt ſiccis grana pini ⁊ auellane: precipue aſſate ⁊ fiſtici ⁊ amigdale ⁊ paſſule ⁊ ficus ſicce ſunt cōueniētes: ſed dimittat nuces ⁊ citrangulos ⁊ lymones ⁊ citrum ⁊ granata niſi aliquid permiſcēdo de eis cuꝫ aromatibus gratia ſaporis: ⁊ lꝫ in ſe pruna ⁊ melones nō habeant nutrimētum ſibi cōueniens: tamē gratia ſubducēdi vētrem poteſt aliqd de eis comedere ante cibum in eſtate toleratur ⁊ pruna comedātur cuꝫ cortice ſuperbibēdo aliquid vini dulcis. ¶ Oliue cōdite et cappares ⁊ ſimilia ſalite ſatis cōueniūt: ſed fungi ⁊ tubera dimittantur aniſum feniculum piper ciminum carui ameos cubebe cardamomū ⁊ alia aromata: ſicut gariofili ⁊ cīnamomum ꝯueniūt pro ſuis ſaporibus. ¶ Semper autē in cibo ſit ita modeſtus ꝙ recedat a mēſa cum aliquibus reliquijs famis: ⁊ in potu etiam modeſtior et nō ſumat in eadeꝫ mēſa cibos multe varietatis: ꝙ ſi varij fuerint preponat ſubtiles.

¶ Potus eius ſit vinum rubeum medie vinoſitatis: ⁊ in tꝑibus calidis bibat tēperatū: ⁊ a vinis valde potētibus abſtineat: niſi ſumēdo aliqd parum gr̄a medicine.

¶ A venereis actibus abſtinere debet inquātum pōt: ſcilicet a ſuperfluitate: ⁊ caueat ab ocio ⁊ acidia ⁊ triſtitia: ⁊ hoc de regimine.

Sed veniendo ad medicinalia debet in principio veris omni anno facē purgationem generalem ſumēdo prius hūc ſyrupum ſex vicibus. ℞. oxymellis compoſiti: ſyrupi de ſticados: mellis roſati colati. an̄. ℥. iij. aque feniculi. ℥. ix. aque ſaluie: aque maiorane: aq̄ hyſſopi. an̄. ℥. iij. ⁊ eſt ſyrupus pro ſex vicibus: aromatiçeť cuꝫ nuce muſcata. ¶ Sumpto hoc ſyrupo capiat has pillulas duabus horis ante diem. ℞. pillulaꝝ fetidarum ⁊ pillularuꝫ cochiaꝝ. an̄. ʒ. ß. ⁊ ea die caueat a frigore ⁊ obſeruet regulaꝫ medicinaꝝ. ¶ Et ſi pillulas nō bene pōt cap̄e ſumat hāc medicinaꝫ. ℞. turbith electi. ʒ. i. reubarbari. ʒ. ß. çinçiberis. ℈. i. ſpice. gra. v. pulpe caſſie. ℥. i. diſtempera omnia cum decoctiōe aniſorum: feniculi: paſſularum: ſticados: et nucis muſcate.

¶ Sumpta hac medicina: qꝛ nō bene vtiť pillulis vtatur ſemel in mēſe iſta cōfectione. ℞. turbith electi. ℥. ß. diagridij. ℈. i. ⁊ çinçiberis. ʒ. i. ß. nucis muſcate: gariofilorum: amomi ⁊ cardamomi. an̄. ʒ. ß. çuccbari quātuꝫ ſufficit fiat ꝯfectio in tabula: ⁊ ſufficit pro deceꝫ vicibus: quarum quelibet eſt valde leuis medicina.

¶ Et debet ſibi ſumere ꝯſuetudineꝫ maſticādi in mane: aut quātitateꝫ fabe de radice piretri: aut mediū coclear huius mixtionis. ℞. maſticis minute. ℥. i. piretri minutatim inciſi pipis integri ſtaphiſagrie. an̄. ʒ. i. ⁊ miſce ⁊ maſticetur per horaꝫ ſpuēdo illud qᵭ venit ad os de ſaliua.

¶ Iterum ꝯuenit ei in mane traijcere per nares aquaꝫ maiorane calidam: aut aquam vitis in qua fuerit infuſa nux muſcata: ſed iſtā in parua quātitate: ita ꝙ ſternutet: ⁊ quādo vtiť iſto pro illo mane nō facit maſticatorium.

¶ Iteꝫ poſt purgationes vtať ſepe gargariſmate hoc modo facto ī mane ieiuno ſtomacho. ℞. origani. thimi. an̄. M. i. ſinapi piretri: radicum capparis. an̄. ʒ. ij. aceti ſquilitici. ℥. iiij. aque mellis. lib. ij. ſalis. ℥. ß. bulliant omnia ſimul lento igne quouſqꝫ ꝯſumať tertia pars: poſtea coleť

⁊ fiat

& fiat gargarisma. ¶ Item cõfert tenere sub lingua huiusmodi pillulas. ℞. piretri sinapis. ana. ʒ. i. dragaganti & gũmi arabici. añ. qd sufficit: dissoluatur gummi in aceto squillitico: & fiãt pillule ad modũ lupinoꝝ: & teneat̃ sub lingua. ¶ Itez sumat de hoc electuario circa. ʒ. ij. in sero quãdo vadit dormituz. ℞. cimini salis indi. añ. ʒ. i. piperis grana ducẽta: ʒinziberis. ʒ. i. & ʒ. s. mellis dispumati qd sufficit. ¶ Et si ista nõ sufficiãt addatur in decoctionib⁹ pdictis. s. in gargarismatibus & in masticatoriis & puluerib⁹ rosaꝝ cypi squinãti. añ. decimã partẽ aliaꝝ reruz: & ꝯfert ei vsus acori cõditi: & aliqñ ieiuno stomacho fricare linguã cum sale armoniaco & ʒinʒibere.

¶ De sephyros nõ puro in parte syluestri gingiue sinistre mandibule. Consilium. XXXII.

Uidam adolescẽs decẽnis fere habitudinis macilẽte cõplexiõis cholerice humidi capitis multum iam sunt duo mẽses cum dimidio vel quasi incepit pati in parte syluestri gingiue sinistre mãdibule inferioris apostema durum tẽsum valde fixum vehemẽter in membro qd per spatiuz mẽsis ad quãtitatem mediocris castanee deuenit: ipsa tamen aliqualiter lõgius: abinde vero citra nõ perceptibiliter ſm quãtitatem mutatũ est: fuit tamẽ semper & est absq3 permutatiõe aliqua coloris loci nullius ex se vnq̃ doloris: nec etiam si digito cõprimebatur vel nũc comprimatur a principio: tamen cum vngue fortiter pũgebatur dolebat: q̃uis remisse: et iam mẽsis fere est q᷑ gena partis illius existẽte inflãmata & tumefacta: cuz tũc pũgebatur vngue magis dolebat q̃ in principio: illius vero partis remota inflãmatione & tumefactione ad pristinam rei pũgentis tristem sensationem quasi redactum est.

¶ Iste casus hac propria forma nobis delatus fuit: & illi singulares doctores in tribus rebus fecerũt determinationem qui nobis casum miserũt. primo de essentia morbi q᷑ hoc apostema est sephyros: & q᷑ est non puruz: & de impuritate probãt: quia quãdo pũgitur dolet: lz parum. q᷑ sit sephyros probauerũt multis argumẽtis. ¶ In secũdo dixerũt de causis primo primitiuis q᷑ fuerunt: aut regimẽ inordinatum in cibis: aut aeris intẽsissime frigiditas que viguit isto anno in patria illa: deinde q᷑ causa corporea antecedẽs fuit mã flegmatica viscosa & grossa genita in partibus capitis ad quam generãdaz iuuit debilitas stomachi dicti pueri in quo multa generãtur flegmata per viam indigestionis: sed causa corporea ꝯiuncta est materia flegmatica que fluxa est ad locuz: & in loco frigiditate aeris cõgelata & occultata. Et tertio ipsi pbãt: quia nõ est facta in loco apostematis aliqua permutatio coloris a nãli: & apostema istud est sephyros incipiendo non cõsecutioni ad apostema calidum vel aliud.

¶ Tertium q᷑ ipsi determinauerũt fuit de cura quam cõprehẽdũt quatuor intẽtionibus: quarum pma est euacuatio minoratiua flegmatis potissime a capite quod flegma est causa antecedẽs. ¶ Secũda intẽtio est digerere mãm dictã. ¶ Tertia est ipsam eradicare. ¶ Quarta vero intẽtio que vertit̃ ad causam ꝯiũctam debet compleri cum localibus. s. cũ reuolutione modo approximationis mollificãtiũ modo resoluẽtium leuium: facta aliquali mollificatione. vt patet ex Auicẽ. 3ª quarti. caplo pprio. ¶ Sz approximatis mollificãtibus per mẽsem nõ percipitur iuuamẽtuz propter nõ posse bene applicari fortia mollificãtia hoc ab illis.

¶ Uidemus ergo scripta per illos venerabiles doctores que declarant & eos sufficiẽtissimos: & in hac ppria causa diligẽtissimum posuisse studiuz: & ideo putamus eoꝝ dicta vera esse: nihil minus si soluz scripta ꝯsideremus remanet nobis ambiguitas de essentia morbi. naz vt putamus esse veruz & alter nostrũ magister Philippus testatur de visu ossa possunt apostemari. & ideo dubitam⁹ ne tumor ille pncipaliter sit in osse mãdibule. ¶ Secũdo: supposito q᷑ esset in carne possibile eẽt q᷑ pellicula exterior gingiue nõ esset apostemata: sed interior pars. vnde nõ obstãte q᷑ cum vngue aliqs appareat dolor: possibile est q᷑ locus pprie apostematus nõ doleat: & ideo dubitamus ne sit puruz. ¶ In causis aũt tam primitiuis q̃ cõiunctis dixerũt id qd debet iudicari verũ: & nos pro nũc dimittimus disputare: vtrũ flegma per ꝯgelationẽ deueniẽs ad duritiem qua facit sephyros in fine sit ꝯuersum in meł'iam: q2 nõ est vtile pposito nostro.

¶ Sed descẽdẽdo ad curam fatemur de plano q᷑ difficilis est administratio mollificãtiũ in loco: verũtamẽ supposito q᷑ esset facilis: tamẽ aliquãdo apostema durum: cuius color est similis colori corporis est isanabile: vt expresse dicit Rasis. 13° ꝯtinẽtis. qñ accidit in aliquo meatu: & intelligit̃ q᷑ sit isanabile cum vsu medicinarũ mollificãtiuz & resoluẽtium: sed vt tẽtemus oĩa: supposito q᷑ obseruet̃ regimẽ in sex rebus nõ nãlibus: & cuz hoc etiã in euãtione cause antecedẽtis cuz purgationib⁹ cõmunibus & particularib⁹ vt sumus certi fieri per sollẽnes doctores qui nobis scripserũt: dicimus q᷑ tẽpus mollificãdi sit valde maius tpe resoluẽdi: & etiã resoluẽtia nõ debẽt poni fortis desiccatiõis: & debẽt esse mixta aliqd cuz mollificãtibus: ita q᷑ bonuz est iuxta doctrinã Serapionis: q᷑ resoluẽs sit tẽperatũ in humiditate & siccitate vel siccum in pmo & calidũ in gradu 2° vel 3°. sed melius in scdo. Et Gal. hec declarat in. 14. terapẽ. & debent esse cõiũcta cum aliquo habẽte aliquã viscositatẽ: sed nõ multam minorẽ. s. quã deberẽt hẽ medicine saniem generãtes. ¶ Opz etiam vt pñtes medici ſm q᷑ expiunt̃ variationem apostematis vel ꝯferẽtiaz medicinarũ obseruẽt & pmutẽt gradus medicinaꝝ: & oportet vt in tpe mollificationis cibet̃ puer aliquãtuluz largius & cibis humidioribus: & in tpe resolutionis cibet̃ minus: & vtat̃ diuersionibus ad ꝯtrium: & vtrũq3 tẽpus debet esse lõguz. s. tẽpus mollificationis & tẽpus resolutiõis. vt dicit Rasis in. 13. ꝯtinẽtis ex vbo Gal. nec etiam est negligẽduz q᷑ tam cũ mollificatiuis q̃ etiã cum resolutiuis pſertim in hoc loco fiet aliqñ cõmixtio aceti ex iteruallis: aut pmiscendo acetuz cum medicamine: aut pmittẽdo mitigationẽ loci cum aceto: & postea supponẽdo medicamẽ mollificatiuũ vel resolutiuũ vt oportet. pmo tñ vtẽdo puris mollificatiuis aliquãdo tẽpore anteq̃ ponatur acetum.

¶ Sed descẽdẽdo ad particularia dicimus q᷑ omni mane ieiuno stomacho depositis supfluitatibus prime & secũde digestionis fomẽtet̃ locus cuz hoc oleo tepido vel parũper calido. ℞. olei sisamini: aut olei oliuarum dulcissimi & maturi. lib. i. radicum altee folioꝝ malue. añ. ʒ. ij. aque. lib. ij. incidant̃ folia & radices minute & bulliant lento igne vsq3 ad aque ꝯsumptionẽ: postea colet̃ & in dicto oleo infundat̃ pãnus lineus quadruplicatus: & ponat̃ sup loco per vnã horã innouãdo ſm q᷑ opz. ¶ Et si puer tolerat fiat ex pãno lineo ad modũ puluilli parui: & isfundatur in dicto oleo & exprimat̃ postea: ita q᷑ non effluat oleum: & ponat̃ dictus puluillus in ore sup gingiua & teneat per horã & siue ab extra: siue per itus fiat ista fomẽtatio iterẽtur in hora ſm discretionem. d. medicoꝝ pſentium. ¶ Post dictam fomẽtationẽ apponatur aliqd de mollificatiuis hoc modo. ℞. mucilaginis: radicum altee & mucilaginis: seminis malue. añ. partes equales: infundat̃ puluillus ex coto carminato circũdatus subtilissime

pãno lineo decentis quãtitatis in predictis mucilaginibus: ⁊ ponatur in ore super gingiua ⁊ ibi ꝯtinue teneatur excepto tempore comedẽdi vel bibẽdi. Et si puero videtur horribile: distemperet̃ puluis albissimi çucchari cuꝫ dictis mucilaginibus in parua quantitate: ita vt sit sapidum. ¶ Secũdum de mollificatiuis est hoc. ℞. adipis anatis recẽtissimi: aut adipis galline iuuenis ⁊ eliquãtur in igne sine fumo: ⁊ sint sine sale: ⁊ in istis adipibꝰ inuoluatur sacculus modo predicto ⁊ teneatur postea in ore ⁊ fiat sapidus cum çucchare si oportet: ⁊ minus abominabilis modus eẽt coquere gallinam vel anatem integraꝫ vel ambas simul absq; sale: ⁊ cuꝫ sunt cocte recipiat̃ brodium pingue in quo infundat̃ dictus sacculus: ita ꝙ habeat partẽ pinguedinis ⁊ partem brodij: ⁊ si opꝫ dulcoretur cum aliquo sapido: iuxta discretioneꝫ pñtium medicoꝝ. ¶ Et sĩl̃i modo pñt coqui ossa vitulorũ plena medullis vel ceruoꝝ cum aliqua quãtitate carnis ⁊ frangi: ita ꝙ medulla eliquet̃: et cum sacculo pñt approximari sup loco innouãdo pluries in die. ¶ In nocte aũt nõ est malum supponere ex parte exteriori emplastra mollificãtia cuꝫ mucilaginibus ⁊ medullis ⁊ adipibus ẜm modum satis notũ: ⁊ illi sacculi vel puluilli nõ sunt dimittẽdi quin teneant̃ in ore: ⁊ permutent̃ qñ putat̃ effluxisse pinguedo vel mucilago vel medulla ab eis. ¶ Et in sero vna hora cum dimidia ante cenã fiat iteꝝ fomẽtatio cuꝫ oleo modo supradicto: ⁊ apponant̃ postea sacculi vel puluilli intra os vt ꝓdictũ est cuꝫ mucilaginibꝰ vel adipe vel medulla. ¶ Cum aũt duobus diebꝰ est vsus mollificãtibus vtile est tertia die post fomẽtationẽ cuꝫ oleo recipe fumuꝫ aceti cum emboto hoc modo. ℞. frustum marchasite: aut lapidis molaris ⁊ calefiat bene ⁊ supponat̃ acetũ ⁊ infundat̃: deinde cooperiat̃ cum coopertorio de ligno ꝯueniẽter aptato habẽte cãnaꝫ per quã fumus trãseat intra os sup locuꝫ apostematis: ⁊ hoc modo fumigetur per quartã partẽ hore: ⁊ recepto fumigio approximẽtur puluilli mollificatiui: ⁊ hoc aliqͥbus diebꝰ ẜm discretioneꝫ pñtium medicoꝝ. ¶ Cum aũt approximata sunt mollificãtia opꝫ modo incipe cum resoluẽtibus: resoluẽtiuꝫ aũt approximatio opꝫ ꝙ sit adhuc cum modis non displicẽtibus: ⁊ in tpe resoluẽdi videt̃ nobis ꝙ ꝓmo fiat fomẽtatio. de 2ᵒ enim die modo supradicto: ⁊ postq̃ fomẽtatio durauit per horã apponat̃ exterius emplastrum siue cerotum ex duabus partibus armoniaci dissoluti in aceto ⁊ vna parte pinguedinis anatis: ⁊ vna pte medulle cruris cerui vel asini: ⁊ istud cerotuꝫ teneatur cõtinue in tẽpore in quo intenditur resolutio. ¶ Sed illa que tenẽtur in ore opꝫ ꝙ sint talis saporis ꝙ tolerantur a puero: ⁊ talis ṽtutis ꝙ si accidat aliquid deglutiri nõ obsit. ⁊ ideo ꝓmuꝫ qđ nobis videt̃ faciẽduꝫ est hoc. ℞. olei de kerua. ℥. ß. medulle ficuum siccaꝝ pinguiũ. ℥. ij. olei de lilio. ℥. ij. ⁊ sint ista olea noua: ⁊ oleuꝫ de lilio habeat bonã radicẽ ⁊ semina kerue quãdo ex eis exprimit̃ oleum nõ sint rãcida vel quoquo modo putrida: aut aliquo modo permutata ab aliqua qualitate mala: ⁊ ista cõficiãtur simul in mortario: ita vt sint ad modum paste. Et si quãtitas ficuum esset pauca augeat̃ quãtuꝫ sufficit ex hac pasta impleãtur sacculi facti ex velo subtilissimo ẜm figuram ⁊ quãtitatẽ ꝯueniẽteꝫ spãti ⁊ loco iuxta prudẽtiam pñtis medici ⁊ teneãtur sup loco ⁊ ꝑmutentur de tribus vel de duabus horis ẜm ꝙ videt̃ medicis presentibus. ¶ Scđm de dissolutiuis ꝯueniẽtibus in hac dispositione est hoc. ℞. olei sambucini: qđ fit hoc modo. ℞. flores gessimini illius. s. plãte que facit multos ramos lõgos et subtiles: ⁊ flores albos valde odoriferos: ⁊ de eis ℞. quãtitatem sufficiẽtem: ⁊ cum oleo sisamino recẽti: aut oleo de oliuis optimo ⁊ dulcissimo prius lotis fiat oleuꝫ recte eo modo quo docet Mesue fieri oleum rosatum: ⁊ cum isto oleo puro ĩfundãtur sacculi: ⁊ postea exprimatur vt teneãtur sine fastidio: ⁊ ponant̃ super loco. Et si pur melius tolerat misceatur hoc oleum cum medulla ficuum siccarum vt ꝓdicitur ⁊ administraret queãdmoduꝫ est dictum de oleo de kerua. ¶ Sĩles modi approximationis dissoluẽtiũ que sint boni saporis vel saltem nõ abominabilis debent imaginari ab illis excellẽtibus doctoribus: qui sunt ꝑsentes: ⁊ possunt fieri lotiones cum vino acuto subtili calido retento in ore: aut cum permixtione aque vitis: ⁊ possunt coqui in vino ⁊ infundi in aqua vitis radices mollificãtes ⁊ aromata resoluẽtia ⁊ gũmi: et etiaꝫ in vino cocto dulci eligẽdo illa que nõ sunt multuꝫ pharmacosa: nec multũ displicẽtis saporis. ¶ Fiũt etiaꝫ ex oleo de kerua ⁊ mucilaginibꝰ supradictis et fece aceti sufficiẽter bullitis adinuicẽ res in q̃bus pñt infundi sacculi vel rẽte de bõbice que pñt teneri in ore. ¶ Et attendat̃ ꝙ in hoc tpe dissolutionis vaporatio cum fumo aceti fortissimi effusi sup marchasita ignita vel sup lapide molari ignito põt sepius iterari: ⁊ postea cum duobꝰ vel tribus diebus fuerint medici vsi resoluẽtibus redeãt ad lenificationem cum modis supradictis.

¶ Si ṽo videtur ꝙ ista medicamina nõ sufficiant: putamus: lꝫ in hoc sit discordia inter sapientes: tamẽ ꝙ vtile eẽt curare cum cauterio ex auro ignito ꝯueniẽter approximato: ita ꝙ tota mã apostematis ⁊ tota substãtia eius extirparet̃: neq; in loco illo videt̃ nobis ponẽduꝫ cauterium potẽtiale: sed solũ actuale: ⁊ in huius rei executiõe oportet habere sollẽnem ⁊ exptuꝫ chirurgicũ. ⁊ magister Philippus de Mediolano doctor excellẽs ⁊ singularis: qui oĩum dictoꝝ in isto ꝯsilio fuit vna ꝯsiderator ⁊ inuẽtor mecuꝫ testat̃ se in simili casu in Mutina interfuisse cure cuiusdã pueri qui per cauteriuꝫ liberatus est: itegre etiã remanẽtibus dẽtibus. ¶ Et lꝫ plura potuissent partim disputatiue partim in regulis gñalibus ⁊ earum verificatione scribi: tamẽ q̃a ista sunt suplua in cõsilijs et impediẽtia: ⁊ q̃a ꝓpter casum. J. d. nostri. d. M. E. occupati rem hãc obliuioni tradideram vsq; ad ꝑsenteꝫ noctem: ⁊ nũtius instabat pro expeditiõe nõ potui nisi paruam lucubrationẽ huiusmodi noctis ad hoc ꝯsiliuꝫ cõficiẽdũ impẽdere. ¶ Altissimus igitur sit dator auxilij vt cũ istis remedijs puer optatã ꝯsequat̃ sanitatẽ. hec Ugo benꝯius medicus Senẽsis scripsit: de cõi tñ scrutinio cũ excellẽtissimo doctore mag̃ro Philippo de Milano de mãdato. J. D. N. M. E. cuiꝰ sumus physici ⁊ serui. Anno dñi. M. cccc. xxxij. in nocte die. xxviij. May. Amen.

¶ De mala cõplexione cordis frigida ⁊ humida cum mala complexione renum calida ⁊ sicca cum debilitate motus vniuersali. Consilium. XXXIII.

Dispositio bonorabilis viri Leonardi de Trudento est multiplex: ⁊ multis egritudinibus ⁊ accidentibus complicata. ꝓma est mala complexio cordis frigida et humida: lꝫ amplior in ea appareat humiditas q̃ frigiditas. ¶ Ad hãc enim sequitur vniuersalis corporis debilitas paruitas tarditas et raritas pulsus cum lenitie notabili: ita vt quãdoq; pluribus diebus in neutro bracchioruꝫ pulsus inueniri possit. ¶ In maiori ṽo euentus valde paruus reperitur et perseuerat: lꝫ nunc tãte paruitatis nõ existat sicut soluit. ¶ Est etiam ad hanc consecuta corporis consumptio vel extenuatio: mala enim complexio cordis tam calida q̃ frigida est causa consumptionis ethice ⁊ corporis ⁊ proprie cum est fortis vel lõga. xi. tertij. quarto caplo. ¶ Ad hãc etiam

etiam secuta est magna in stomacho debilitas in appetẽdo propter humiditatẽ multam in ore stomachi factam que appetitui multuȝ aduersat̃. ¶ Et q̄ꝛ humiditas hec mãlis est ꝑpter ipsam sepe stomachus diariam flegmaticã ⁊ lientheriã incurrit. ¶ Secũda principalis dispositio est mala cõplexio renuȝ calida ⁊ sicca que siue naturalis siue accidẽtalis ex multo coitu stipticitate ventris ambitu lõgo super spina: vel propter vnguẽta calida quibus sup spina vsus est acciderit etiaȝ epati cõmunicata est siue ab epate ad renes multiplicata nõ multum adoperari repugnat in ꝑposito. ¶ Tertia principalis dispositio vniuersalis oĩum membroꝝ motus debilitas: ⁊ maxime ancharum genuuȝ ⁊ pedum ꝑpter quã motus progressiuus ⁊ sustẽtatio mollis corpis impedit̃: lȝ alia quedam aliqñ appareãt accidẽtia. hec tamẽ sunt principalia ⁊ alioꝝ cause q̄bus remotis alia facile curabũtur: ponet̃ igit̃ succincte modus regiminis sex rerum nõ nãliuȝ. 2° medicinalium ordo vtilioꝝ percurrẽtur.

¶ Camera in qua habitet dȝ esse aeris calida notabil̃r: in qua tñ siccitas sit notabil̃r habeat aspectũ oriẽtalem ab aq̄s vento limosis sup̄fluitatibus humiditate edificioꝝ vel priuata muroꝝ. In qua sepe fiat ignis ex lignis lauri iuniperi abietis laricis rosmarino cupresso ⁊ sĩlibus: sepe etiã suffumiget̃ cuȝ pice greca corticibus abietis laudano ⁊ ligno aloes super igne cõspersis.

¶ Mane ante prãdiũ ⁊ parum ante cenam conet̃ ⁊ experiat̃ exercitari eũdo per camerã cum bacculo securatus vel bracchys alienis apodiatus: ⁊ faciat hec quãtuȝ sine nocumẽto tolerare põt: post cibum võ ⁊ alio toto tẽpore quiescat: ⁊ si exercitari nõ põt (vt est dictum) mane ante prãdium faciat fricari anchas genua ⁊ pedes cum pãnis leuiter calidis per tertiã partem hore: ⁊ postea fricẽtur cum subtilissimo puluere ligni cupressi cum modico vino cõmixti calido: deinde ligentur ⁊ suis calcys vulpinis calcientur.

¶ Dormiat nõ subito: sed per duas horas post cibum vel circa: capite bene coop̄to: ⁊ eleuato prius sup dextro: deinde sup sinistro latere reuolutus: decubitũ võ super spina velut ab igne fugiat: põt aũt dormire horis septẽ vel octo: alio tp̄e toto vigilet: diurnam võ dormitioneȝ oĩno fugiat saltẽ per totũ mẽsem Martij: nisi ꝑpter aliqđ accidẽs somnum nocturnum interrupisset.

¶ Nõ stet angustiosus ⁊ despatus de impossibilitate curationis eius: neq̄ȝ in alys accidẽtibus aĩam multis tristãtibus inuolutus ꝑmaneat: sed bene ⁊ audacter in potẽtiam saluatoris Jesu christi ꝯfidat ⁊ speret qui sua remedia vigorabit in posterum vt vidit se quasi in desperationem positum: ⁊ nũc bone ꝯualescentie restitutum: a coitu etiam quãtum est possibile dicere vel scribere caueat vsquequo perfecte v̾tutuȝ integritati vel fortitudini restitutus erit: per ip̄m enim in ethicam ⁊ periculũ irremediabile perducetur valde cito.

¶ Ciboꝝ assumptionẽ multam oĩno fugiat: cuȝ enim sepe ꝑpter stomachi debilitatẽ acq̄sitã a cordis lapsu quãtũcũq̄ȝ se bene regat in cibis adhuc sepe vomituȝ incurrat vt scit quãto magis. s. stomachũ sup̄fluis oneraret cibis. Accipiat igit̃ potuuȝ ⁊ ciboꝝ tãtam quãtitatẽ vt ad stomachi grauitatem exclusiue ducat̃: melior enim cibationũ est que nõ efficit stomachi grauitatẽ ⁊ extẽsioneȝ: sicut melior potuũ qui in stomacho nõ fluctuat ⁊ natat. tertia primi. ¶ Euacuationes auteȝ multas ⁊ frequẽtes effugiat: q̄ꝛ cõpaginem sui corporis debilem cito finirẽt. ¶ Inanitioneȝ etiam ex multa abstinẽtia a cibis ⁊ potibus fugiat: corpus eniȝ eius aridũ in siccitatẽ ꝯfirmaret̃ incurabilẽ. Bis igit̃ in die nãli comedat ẜm q̄ sibi dat⁹ est ordo: si aũt ꝑpter debilitatẽ subuẽtione indigeret accipiat mane in aurora: ⁊ per horã ante cenã cyatum vnuȝ brodij pulli vel caponis cum çuccha. calidũ. ¶ Utat̃ pane recẽti duoꝝ dieruȝ bñ pinsato fermẽtato cocto nõ assato ex puriori p̄te farine optimi frumẽti facto. ¶ Utatur carnib⁹ vitulinis agninis capretinis castrati porci domestici ⁊ syluestris teneribus nõ valde pinguibus elixis ⁊ assatis nõ valde tostis: vtat̃ carnibus pulloꝝ caponum p̄dicum turdoꝝ fasianoꝝ colũboꝝ paruoꝝ sternoꝝ frãquellinarũ leporũ cuniculoꝝ geçelorũ. i. caprioloꝝ: alias dimittat. ¶ Utat̃ piscibus fontalibus paruis lucijs temellis ⁊ sĩlibus carnes salitas ⁊ pisces similiter fugiat.

¶ Utat̃ ouis recẽtibus omni modo p̄parationis nisi frixionis. ¶ Uti põt nõ multuȝ sepe caseo recẽti nõ valde viscoso ⁊ lactis vsus precocti placet. ¶ Utat̃ oleo bono citius butyro: lȝ qñq̄ȝ butyrũ accipe possit: sed nõ frixuȝ.

¶ Abstineat a lactucis spinachys endiuia portulaca: cucurbita bleta: vtat̃ caulibus carotis mentha petrosilino boragine quãtum potest: feniculo: ⁊ alys herbis calidis.

¶ Utat̃ multuȝ iusculo ordei panico ciceribus rubeis: ⁊ aliquãdo albis. ¶ Caueat ab vsu pomoꝝ piroꝝ ⁊ vniuersaliter oĩum fructuũ frigidoꝝ ⁊ humidoꝝ ⁊ crudoꝝ: piris auteȝ coctis qñq̄ȝ datur licẽtia. De fructibus siccis placẽt amigdale in cibis ⁊ fistici ⁊ pinee: lȝ in freq̄nti vsu nõ placent: q̄ꝛ nocent stomacho: auellanas assatas qñq̄ȝ accipe põt: castanee fugiant̃: passule placẽt omni modo: imo ⁊ vue nr̃oꝝ mõtiũ sicce: mel nullo modo placet: sed çucchar o vtatur libito: aceti vsus qñq̄ȝ vtilis est: succus granatoꝝ arancioꝝ ⁊ agresta placẽt: ⁊ inter cetera lymonibus vtat̃ sepe vt mũdificẽt renes eius: pipe ⁊ alys speciebus calidis vtatur cum tẽperamẽto ne multum inflãment ⁊ exiccẽt ipsum. Siliter ab aniso ⁊ cimino caueat. Rape cõdite ꝯuenienter summe placent: oliue etiam si nõ sunt multũ salite sunt bone sibi. ¶ De ꝯfectionibus vti põt ꝯfectione de amigdalis de pineis de fisticis ⁊ de auellanis. similiter citro ꝯfecto, cuȝ çucchar o ⁊ arancioruȝ corticibus: de alys nõ valde curet. A cibis pastilibus caueat omnino: ⁊ valde salsis.

¶ Potus eius sit vinũ album clarũ subtile odoriferũ boni saporis ad dulce leuiter inclinatũ nullo modo bruscũ vel põticum vel acre: nec dȝ esse nigrũ obscurũ grossum: aut turbidũ: ⁊ si hr̃et vinũ valde fumosum limphet̃ cuȝ aqua decoctionis floꝝ boraginis: ⁊ aliqñ rosmarini: ⁊ qñ sentiret in spina grauedinẽ limphet̃ cuȝ aqua decoctiõis granoꝝ milij solis: tp̄e võ calido cum aqua sola p̄cocta.

In regimine võ medicinaliuȝ intẽdat̃ semp cõfortationi cordis cum cibis ⁊ potibus: quare semp vtatur aliqua quãtitate aque buglosse: hec fuit aqua que quasi mortuuȝ ip̄m suscitauit: ex qua in vino cibis ⁊ oĩbus ip̄m vti faciebã. Coquat̃ ex ea vel ex eius radice semp aliqđ in cibis: ⁊ aqua sublimatiõis eius ponat̃ in potu: vel loco eius accipiat borago vel de vno ad aliud ꝑmutatio fiat. ¶ Scd̃m est q̄ in ferculo ponat̃ de puluere ligni aloes quãtũ granũ ciceris rubei. ¶ Tertiũ est puluis smaragdi sil̃r acceptus. ¶ Quartũ est vsus enule in cibis. ¶ Quintũ est puluis margaritarum in eis. ¶ Sextũ est vsus ꝯfectionis istius quã mitto: de qua põt vti semp ante cibũ ⁊ post vt placet. ¶ Septimũ est portare anulũ cum rubino electo. ¶ Octauuȝ est portare corallũ ad collũ ⁊ vti eo in cibis. ¶ Nonum est comestio cordiũ aĩaliuȝ. ¶ Decimũ est odorare muscum frequẽter ⁊ crocũ ⁊ basiliconẽ. ¶ Cõfortat̃ etiam cor portãdo sacculũ de syndone de grana in quo cõsuantur iste sp̃es quas portatis. Itẽ accipiẽdo aliqñ vnam de istis pillis quas portatis: qñ vẽter est stipticus.

¶ Secūdo vo puidēdum renibus eius qui ex multa caliditate adurēdo humores ꝯgregāt in seipsis multitudinem arenularꝫ grossarum ꝛ materierꝫ multarūꝫ: ex quarūꝫ lōga statione in eis: ꝛ cōicatione ab eis facta per neruos orietes a spōdilibus renūꝫ ꝛ alchatim tāta facta est debilitas in anchis genibus ꝛ pedibus quātūꝫ partes ille in suo motu ꝛ sensu vigeāt per spūs sensibiles sibi delatos per neruos a pdictis locis: aut nucha orientes. legatur pma primi. doctrina qnta. ꝛ pmo Almāsoris. ¶ His ergo puidēdū deduxi. pmo cum hac inūctione quaꝫ portatis ex qua a media spina iferius renes: ꝛ tota spina vngat vsqꝫ ad fiteri semel in die leuiter calida. ¶ Scōm ad eādem intētioneꝫ pro renibus est vt vtamini isto electuario qd sollēniter mūdificat renes ꝛ vesicaꝫ ꝛ educit trūbos lutum ꝛ saniē: de quo accipiatis omni die quātū est nux muscata per quatuor horas ante prādium: ꝛ si tedet vos accipe ex eo omni die: accipiatis omni septimana quater ex eo coclear vnū pro vice. ¶ Tertiū ad eādē intētionē est vt omni sero per horas duas ante cenā accipiatis coclear mediū horꝫ seminū ꝯfectorꝫ masticādo: sicut coriādrūꝫ ꝛ deglutiēdo ea. ¶ Quartū est ꝙ recordemini comedē sepe de lacte ouis cū alijs cibarijs cocto.

¶ Attēdēdūꝫ insup est stōcho magna diligētia appetitū: ita ꝙ ꝛ digōnem eius cōseruet ꝛ auget ꝯfectio cordialis supius notata in cōfortatione cordis. ¶ Scōm est vsus mēthe cocte ꝛ crude etiā in cibis. ¶ Tertiū est deglutire frequēter vnū granū masticis ante cibū: ꝛ vigorat digestiuā. si vo accipiat̃ post cibū ꝯfortat appetitūꝫ magis. ¶ Quartū est accipe aliqñ cyatū mediū aque decoctionis ligni aloes bñ çuccharate. ¶ Quintū est vti sup cibarijs more aromatū puluere subtilissimo ameos. ¶ Sextū est portare sup stōcho plumaceolū factū ex pilis leporis cūꝫ sua lana tota vel de pluma vulturis factū. ¶ Septimū est inūctio ista ex qua stōchus mane ꝛ sero ante cibū vngat̃: supponat̃ ei pānus: suffumiget̃ thure. ℞. olei de mētha de pulegio. añ. ℥. i. olei de mastice et myrto. añ. ℥. ß. gallie muscate: storacis: calamite: ligni aloes: laudani: mēthe. añ. ℥. i. ambre. gra. iiij. cere albe: quātū sufficit: fiat leue. ¶ Octauū est cerotū istud. ℞. rasine clare. ℥. i. laudani: storacis liqde. añ. ʒ. iij. ligni aloes: ameos: absinthij. añ. ʒ. ß. foliorꝫ ꝛ semis basiliconis: cardamomi maioris. añ. ℈. ij. cere quātum sufficit: fiat sup pāno de grana bene glutinosum in forma scuti ꝛ supassistat stōcho.

¶ Balnea ꝛ lotiones totius corporis ꝛ capitis pro nūc nō placent. ¶ Hec sunt que vtiliora mihi visa sunt pro dispositionibus vestris. si autē receptis suprascriptarūꝫ medicinarū indigebitis scribetis ꝛ mittam: nō enim curaui eas scribere: quia medicinas habebatis: Deus autē omnipotēs ꝛ saluator Jesus Christus hec omnia in salutem vestram cito deducat. Amen.

¶ De tremore cordis paroxismali cūꝫ quo ꝯiungit̃ agitatio oium mēbrorꝫ cum sudore totius corporis ꝛ cum incolumitate rōnis. Consilium. XXXIIII.

Iste iuuenis annorꝫ. xxviij. iaꝫ duobus mēsibus lapsis patit̃ paroxismalē tremorē cordis cum quo cōiungit̃ agitatio oīūꝫ mēbrorꝫ: ꝛ sudor vniuersalis totius corpis cum incolumitate rōnis. Et durat paroxismus circa horā vnā: ꝛ plurimū inuasionis eius est in nocte circa mediū noctis: lꝫ qñqꝫ alijs horis ꝛ reditus paroxismi: lꝫ sit vario ordine: tñ multis vicibus in septem diebus redijt absqꝫ febre. Et eo existēte in paroxismo plurimū superuenit ad assellādūꝫ volūtas: ꝛ post egestionē alleuiat̃: ꝛ in euātionibus sibi factis cum clisterijs: ꝛ alijs plurimūꝫ emisit flegmata mucilaginosa: qñqꝫ etiā parum cholere. ¶ Et incipit hec passio post vertiginē cum mala dispōne stomachi: qñqꝫ etiā sentit amarū saporeꝫ in ore. ¶ Et post paroxismū remanet: vt qñqꝫ nihil appareat sibi ꝙ habeat mali: ꝛ vrine sue non stant in dispone vna: qñqꝫ citrine: quādoqꝫ rubee: qñqꝫ albe clare diu ita stātes: plurimū tamē ꝑturbātur parūꝫ post micturaꝫ. ¶ Et lꝫ intus ꝛ extra sit vsus administratione calidorꝫ ꝛ visus sit iuuari: tamē semp caret pulsus velocitate. ¶ Putādum est igit̃ nō vnicam esse causaꝫ. Sed pncipaliter cordis debilitas ꝑpter malaꝫ cōplexiōneꝫ humidā cum mā reddētem ipm passibile a leui cā: post vo cōitas stomachi qd arguit̃ ex hora inuasionis: et qꝛ egritudo alleuiat̃: ꝛ qꝛ cito redit ad dispōnem suam quasi nālem verisimile est istaꝫ cōmunitatē nō esse absolutam: sed per trāsmissum qd pro maiori sua parte debet esse ventositas malis vaporibus ex corruptione cibi vel humorꝫ cōmixta plurimū flegmatis ꝛ parum cholere. Ponam ergo ꝯsilium: ꝛ deus sit dator auxilij.

¶ Oportet ꝙ habitet in camera aeris clari ad siccitatem tendētis cum pauca caliditate. Et sit camera aromatica: ita ꝙ in ea suspēdant̃ sacculi in pāno raro de corticibꝰ citri ꝛ maiorana ꝛ gariofilis de oibus sigillatim: quia hoc esset absqꝫ dāno: ꝛ ita vnus sacculus de croco ꝛ de musco ꝛ ambra ponat̃ aliqd redolēs: sicut pomūꝫ vnū cōis descriptiōis ꝯtra pestē ex laudano cū ambra ꝛ musco: ꝛ fumiget camerā cum lignis lauri ꝛ folijs ꝛ cum iunipero ꝛ cū thure ꝛ gallia muscata positis sup carbonibꝰ ignitis.

¶ In cibis caueat oēm cibum difficilis digestionis ꝛ ventosum: ꝛ ne cum dispēdio verborūꝫ percurrā omnia: vtatur pane ex optima farina frumēti bene fermētato ꝛ cocto cōuenienter ꝛ mūdo a cortice exteriori. ¶ Et carnibus pullorū ꝛ pipionum ꝛ auicularum. Et pro nūc dimittat carnes quadrupedum nisi hedorꝫ quādoqꝫ. Et melꝰ est ꝙ sint elixe semp coquēdo cum eis de buglossa si haberi pōt. s. folia: aut radices: ꝛ si non de boragine vel de melissa: ꝛ vsus buglosse ꝛ succi eius debet esse in oibus cibis suis quātum possibile est. ¶ Et silr in ferculis ꝛ in ꝯtuso suo debet ponere de speciebus factis cūꝫ cinnamomo çinçibere ꝛ pipe ꝛ croco. añ. partē vnam. gariofilorū partē medianı: ꝙ si assum bene digerit tolerat aliquādo de eisdem carnibus tenellis cum salsamēto facto cū aromatibꝰ dictis ꝛ amigdalis ꝛ çuccharo ꝛ pauco succo granatorꝫ: aut arāceorꝫ: ꝛ carnes aquaticarꝫ auiūꝫ dimittat: ꝛ duras ꝛ veteres: pōt tñ vti vitellis ouorꝫ cūꝫ cinnamomo ꝛ pipe: nō tñ multis coctis: ꝛ hoc etiaꝫ in frictilio vel herbelato cum succo melisse vel buglosse vel boraginis ponēdo aliqd parūꝫ aceti. ¶ Et pōt vti brodio cicerū siue coctorꝫ cum dictis carnibus siue cum oleo: ꝛ silr oleribus ex herbis dictis: ꝛ alias dimittat. ¶ Et dimittat oia viscosa dure digōnis vt pastalia ꝛ tortas ꝛ fungos ꝛ herbas crudas ꝛ radices: sic rapas ꝛ raffanos ꝛ pastinachas ꝛ cepas ꝛ porros ꝛ silia: tñ pōt in pncipio mēse vti capparibus cum cinnamomo: ꝛ pōt sumere oliuas salitas non multas: ꝛ vtat̃ semine feniculi ꝛ aniso in cibis suis ꝛ piperata ꝛ alijs aromatibus etiā cūꝫ cimino. ¶ Nullo modo comedat ita ꝙ sentiat se grauari. Et non comedat secūda vice: nisi sentiat pꝰ cibū descēdisse de stōcho. Et nō comedat varia cibaria in vno prādio ꝛ sit cena leuior.

¶ Bibat vinūꝫ odoriferum facilis digestionis: ita ꝙ ipse non sentiat din illius saporem in ore. Et si haberet aliqd dulcedinis nō multum est melius: neqꝫ tātūꝫ bibat ꝙ cibus natet in stomacho: imo parū sumat quātitatem sufficiētem eliquare cibum ꝛ remouere tristitiam sitis: ꝛ tēperet ipsum cum aqua distillationis buglosse: ꝙ si nō habet de buglossa sumat de boragine.

¶ Et

¶ Et prouideat q oi die saltē semel vel bis habeat sufficienter bñficiū ventris. Et si aliqñ non hȝ faciat clistere cū decoctōe centauree minoris: ⁊ anisoꝝ ⁊ seminis anbeti ⁊ blete: ⁊ addat decoctiōi olei anbetini ℥.iij. ierepigre. ℥.i. salis q̄tum sufficit. ¶ Dormiat capite bene eleuato. primo super dextro latere: postea voluat se sup sinistro: ⁊ in mane redeat super dextro. Et sit bene coopertus: et incipiat dormire saltem duabus horis post cenaȝ. Et sit somnus de nocte ⁊ non de die: ⁊ si non dormit sufficiēter in nocte tūc restauret de mane ante tertias: ⁊ duret circa septem horas in die naturali.

¶ In mane cū est ieiunus exerceat se exercitio ambulandi: in quo tñ nō multū fatigeť. Et si nō est aptus vt exerceat: tunc habito ventris bñficio faciat se fricari trahendo ad inferiora totū corpus ⁊ crura ⁊ brachia p mediaȝ horā cum pānis calidis. Et post cibū quiescat sedendo: ⁊ in ludo vel collocatione delectabili.

¶ Caueat ab omni forti passione animi pcipue timoris ⁊ ire ⁊ tristitie. Et non narrenť sibi nisi delectabilia: ⁊ stet cū bona spe: ⁊ caueat a supfluo coitu: imo rarissime vtať nisi esset expertus q qñqȝ cōferret: ⁊ tūc vtať ex interuallis tantis q post vsum se sentiat fortiorē ⁊ leuiorem. Et hoc de regimine.

Licet ipse sit purgatus vt existimo conuenienter ab illo doctore singulari qui est ibi. tñ qr materialis est egritudo: ⁊ nō est curata oȝ iterare purgationes. Et ideo videť mihi q pro nunc iteꝝ capiat syrupos: ⁊ precipue hunc sex vicibus calidū in diluculo ⁊ supdormiat. ℞. oxymellis sqllitici. ℥.i.ß. mellis rosati colati. ℥.ß. diamusci dulcis. ℥.i. distempera cū aque buglosse ⁊ melisse. añ. ℥.i. ⁊ est pro vna vice ⁊ non clarificeť ⁊ sumať hoc mō sex vicib⁹. ¶ Hoc facto sumat hāc medicinam. ℞. pillulaꝝ fetidaꝝ. ℈.ij. pillulaꝝ aggregatiuaꝝ ʒ.ß. musci: ambre. añ. granū vnū. fiant septem ⁊ sunt pro vna medicina. addať tñ ⁊ minuať ſm q pñs medic⁹ iudicat de virtute ⁊ modo operandi solutiuoꝝ. Sumatur duabus horis ante diem ⁊ supdormiat per horaȝ: postea non dormiat: ⁊ caueat sibi a frigore die illa. ⁊ sex horis post assumptas pillulas bibat. ℥.iiij. aque mellis tepide: ⁊ inde ad horā prandeat. ¶ Facta hac purgatione sumat sequenti mane. ʒ.i. tyriace magne si hȝ de bona: sin autem sumat. ʒ.ij. mytridati. v. horis ante cibū cum. ℥.i. vini odoriferi: ⁊ faciat clistere lauatiuū.

¶ In sequētibus vo diebus seruet hunc ordinē. Primo q omni septimana semel purgeť capiendo. ʒ.i. haꝝ pillulaꝝ. ℞. pillulaꝝ de iera quā describit Nicolaus ⁊ vocat ieram Galeni: ita q fiant de puluere illius iere sine melle. ℈.ij. squille assate. ℈.i. fac pillulas cū succo absinthij vel aque eius: ⁊ sunt pro vna vice: ⁊ sunt cum pauca custodia: semper tamen ad vnam dosim pillularum ponatur granū medium de bona ambra. ¶ Die autē immediate sequenti harum pillulaꝝ assumptionem sumat. v. horis ante cibum de optimo mytridato. ʒ.ij. cum. ℥.i. boni vini odoriferi. ¶ In reliquis diebus vsqȝ ad aliam vicem qua oȝ sumere pillulas sumat in aurora. ʒ.ij. huius electuarij. ℞. oxymellis squillitici. ℥.i. diacalamēti diamusci dulcis. añ. ℥.ij. misce: fac in forma electuarij. Et remouetur quādo deficit. Et si res plongaretur oȝ medicus permutare medicinas ad has intentiones: videlicet ad incidendū flegmata abstergendū stomachū carminandum ⁊ confortandum cor.

¶ In hora autē tremoris si apponanť suppositoria acuta cum sale gēma nō erit malum ad irritandum virtutem ad expellendum: ⁊ permittať egerere in lecto in pannis preparando ad hoc. ¶ Non oȝ autē pretermitti: qr plurima oȝ esse intentio ɔfortandi cor: quin habeať semper epithima ad cor: aut in forma sicca sicut est sacculus: aut in forma epithimatis humidi. ¶ Sacculus autem placet hoc modo fact⁹. ℞. gariofiloꝝ folij macis been albi ⁊ rubei: cinamomi cardamomi maioris ⁊ minoris: ossis de corde cerui: seminis ocimi gariofilati. añ. ʒ.i. corticuȝ citri. ʒ.iij. rosaruȝ boraginis ⁊ buglosse mellisse. añ. ʒ.i. coralloꝝ rubeoꝝ. ℈.iij. gallie musca. ʒ.i.ß. croci. ʒ.ß. musci ambre. añ. gra. iiij. pistenť ⁊ fiat sacculus pro corde in syndone rubea. Et omni die suffumigetur cū ligno aloe positum sup carbones. ¶ Epithima aūt humiduȝ fit ex isto puluere suprascripto qui distempereť cū aqua mellisse ⁊ buglosse. añ. ℥.vi. vini maluatici. ℥.iij. aceti. ℥.i. ¶ Et cuȝ pāno de scarlato infuso tepido epithimeť cor.

¶ Et qr in hac passione etiam indigemus intentione confortandi digestiuam stomachi: ideo antequaȝ prandeat debet stomachus fomentari hoc modo. ℞. menthe origani absinthij calamenti corticum citri gariofiloꝝ carui ameos. añ. ʒ.ij. rosaruȝ. M.i. fac omnia bulliri in vino bono rubeo: ⁊ post cuȝ spongia infusa in eo ⁊ expressa fomentetur stomachus quatuor vicibus ante cibum.

¶ Quo facto inungatur cuȝ sequenti vnguento calido. ℞. gariofiloꝝ: macis: menthe sicce: origani: calamēti: costi: piperis. añ. ʒ.i. masticis. ʒ.ij. vini rubei lib. i. olei de spica: olei masticini. añ. ℥.iij. contundantur contundenda et bulliant omnia simul vsqȝ ad vini consumptionem: postea cola ⁊ adde in oleo laudani gallie muscate. añ. ʒ.ij. cere quantum sufficit: fac vnguentuȝ ⁊ inungatur stomachus cum eo calido.

¶ De dolore in regione pectoris cum eminentia in inguine. Consilium. XXXV.

Iste nobilis Cathelanus quasi ānorum. xxij. a sex mēsib⁹ citra patiť ex interuallis dolorē sub mamilla sinistra pungitiuū q inuadit ipm: ⁊ postea cito remoueť: ⁊ postea a duob⁹ mēsibus citra incepit dolor ex pte posteriori in directo doloris añrioris: ⁊ maxime qñ manet curu⁹ ad studēduȝ vel scribēdum: ⁊ dicit q fuit iaȝ multi sputi. Ex istis tñ dolorib⁹ nō moueť ad tussiēduȝ. ⁊ hͦ declarat cām doloris esse extra spatiū pectoris. ¶ Preter hͦ patiť eminentiā in inguine circa radicē virge tendenť v̄sus bursaȝ que cū iacuerit resupinus cessat: nō tñ pcipiť descēdere aliqd vsqȝ ad concauū burse: ſȝ tñ glandose carnes qb⁹ alligať vas spmaticū intra bursaȝ vsqȝ ad testiculuȝ q est dexter videnť aliquałr ingrossate: lȝ sint molles: ⁊ aliqñ sentit multiplicatione vētositatū in intestinis: ⁊ dicit pͥm huius eminētie fuisse ex pcussione currēte equo a sella. ¶ Ex qb⁹ ego intelligo nō obstāte hoc vltimo dicto q est relaxatio dydymi pp humiditates imbibitas: ⁊ q humiditas capitis per catarrū cōicata: ⁊ neruis musculoꝝ pectoris vētosatur: ⁊ fać illos dolores pectoris dictos: ⁊ cōicata dydymo relaxauit ipsuȝ: ita q ex figura eminētie inguinis ⁊ loco vbi est: puto q nō sit ruptura syphac: ⁊ ɔsiderata etate ⁊ cōplexione que in habitudine toti⁹ declinat aliquātuluȝ ad humiduȝ nō vr desperanduȝ de cura absqȝ incisione vel cauterio: lȝ sit valde difficilis: ⁊ indigens magna diligentia: ⁊ medici ⁊ patiētis: sed qr testiculus est dexter p cuius abscisionē vel mortificationē cū cauterio exiccāte vas spermaticū verisilr prohibereť ab oi gñatione: ⁊ egritudo in se nō est magna: puto q nō oȝ se illis modis curationū exponere: ⁊ hoc de casu vt pnostico. Sed ponam hic ɔsiliuȝ in regimine ⁊ vsu medicinaꝝ pro ambabus causis: ⁊ deus sit dator auxilij.

¶ Opȝ q habitet aerem siccū ⁊ claꝝ ⁊ caueat humidum

⁊ turbidũ: ⁊ habeat camerã in loco alto defensã a ventis: ⁊ caueat etiã frigus extremitatũ: ⁊ fugiat vẽtũ australem: ⁊ nõ multũ vtat̃ stuffa vel balneo aque dulcis.

℄ Nullo mõ dʒ exerceri fortib⁹ exercitijs: p̃sertim in qb⁹ fiat magn⁹ impetus sicut saltandi ⁊ leuãdi pondera magna p̱ijciẽdi onera luctãdi clamãdi tubãdi: vl' longo tp̃e alte sermocinãdi: ⁊ ꝯueniũt ei ante cibũ exercitia fc̃a cũ manib⁹ dũmõ nõ oportet anhelitum fortiter ꝯtinere: ⁊ exercitia ambulandi mediocrib⁹ ambulationib⁹ cũ delectatiõe in locis sicci aeris: ⁊ si equitat sit sup gradario nõ succussante equo. Et vectio in naui est ei vtile exercitiũ: ⁊ loco exercitij: sũt ei bone fricatões spatularũ ⁊ brachiorũ dorsi natiũ ⁊ pectoris: postea coxarũ ⁊ cruriũ: ⁊ durent notabili tp̃e: ⁊ cũ mantilibus lenibus.

℄ In cibis võ debet cauere cibos humidos ⁊ ventosos: ⁊ qui sunt difficilis digõnis: ⁊ qui sunt nimie quãtitatis: ⁊ qꝛ cuʒ hac dispositione venter facile exiccat̃ debent esse abstersiui: ⁊ ideo panis suus dʒ esse ex optimo frumento cum aliquanta mixtione furfuris: ⁊ seminis feniculi vel anisi: ⁊ valde fermentatus: ⁊ bene coctus intus ⁊ extra.

℄ Sed carnes sue sunt sicut auiũ nõ aquaticarũ nec violenter ĩpinguatarũ: ⁊ maxime alaude p̱dices turdorũ auiculãrũ puarũ. Et de quatuor pedibus sicut carnes capreti vitulorũ: ⁊ castratorũ: de monte capreoli: leporis: porci sylvestris: ⁊ cuniculi: ⁊ dame: ⁊ similiũ: ⁊ sint potius assate q̃ elixe. ℄ De ouis sumat vitellos ex recẽtibus gallinarum: ⁊ nõ sint multũ cocti quousq; ꝑparent̃. Sanguineʒ lac caseum collostra: ⁊ similia dimittat omnino. ℄ Pisces nõ sunt huic ꝯuenientes: ⁊ si comedit eos sint parui: solide carnis: boni odoris: assati: ⁊ cum animaliũ interiora ⁊ capita dimittant̃. ℄ Grana sicut frumentũ: ordeũ: ⁊ far: ⁊ legumina nõ comedat nisi q̧ possint tolerari panicum ⁊ milium ⁊ risum in ferculis: ⁊ pisa matura. nam fabe ĩmature: ⁊ pisa ĩmatura: ⁊ similia sunt oĩa fugienda omnino: ita etiã fugiat victualia de pasta vt lagana: ⁊ pastillos: ⁊ similia. ℄ De herbis si bene digerit meliores sunt endiuia syluestris ⁊ domestica: ⁊ pimpinella: pilosella: maiorana: serpillũ: origanũ: mẽthastrũ: calamẽtũ: feniculus: cerfoliũ: anhetũ: ⁊ ẽt caules: ⁊ tolerant̃ herbe amare: sicut millefoliũ: daneta: abrothanũ: absinthiũ: ⁊ rutha: ⁊ similes. Et ꝯuenit acetosa alleluia: p̃cipue in estate dimittantur herbe valde humide: sicut lactuca blete ⁊ spinachia. ℄ De fructibus humidi omnes sunt mali: sicut pira: poma: ⁊ persica: ⁊ cerasa: ⁊ similes: ⁊ de siccis nõ cõueniunt ventosi: sicut silique: ⁊ castanee: ⁊ nucelle nõ torrefacte: sʒ tolerant̃ ficus sicce: ⁊ passule: ⁊ fistici: ⁊ etiã nuces ⁊ auellãe torrefacte ⁊ grana pini ⁊ amigdale. ℄ Radices oẽs sunt dimittẽde nisi aromatice vt ꝣinꝣi. ⁊ similes. Fungi ⁊ tubera omnino sunt fugiẽda. ℄ Et in saporibus põt vti pipere ⁊ cinamomo galanga ꝣinꝣi. gariofi. cum amigdalis: ⁊ passulis: ⁊ myrtillis: ⁊ sumat addendo aliquid aceti vel agreste ⁊ ꝣucchari vl' sabbe ꝺm proportionẽ gustui delectabilem.

℄ Potus ei⁹ sit vinũ purũ ⁊ odoriferũ rubeũ vel nigrũ habens stipticitatẽ: ⁊ neq; supabũdet in cibo neq; in potu.

℄ In dormiendo seruet mediocritatẽ sibi necessariaʒ ad cõplendaʒ digestionẽ: sed nõ supabundat nisi aliqñ dormiret ieiuno stomacho: ⁊ dormiat vtplurimũ resupinus hñdo aliqð puluinar paruũ sup stomacho: ⁊ caueat oĩno somnũ diurnũ: ⁊ somnũ ĩmediate post cibum ⁊ non dormiet in loco frido vel humido nec in radio solis vl' lune.

℄ Quia ipse vtit̃ cibis siccis opʒ q̧ hẽat diligentiã de habendo leniter bñficiũ ventris: ⁊ ad hoc est vtile sumere ante alios cibos: aut ficus siccas: aut aliqd de thimo. ʒ. ʒ. i. pulueris cũ aliquo brodio: aut. ʒ. ij. hyssopi sicce eodem modo: aut. iiij. vel. v. ficus siccas excorticatas ⁊ pingues: aut quãtitatẽ nucis de ista ꝯfectione. ℞. medulle ficuũ siccarũ pinguiũ. ʒ. x. medulle carthami. ʒ. ij. anisorũ pistatorũ. ʒ. ij. ꝯficiant̃ oĩa simul in mortario pistãdo: ⁊ fiat ad modum paste de qua sumat̃ vt est dictuʒ circa quãtitatem. ʒ. i. aut fiat clistere cũ decoctiõe cõmuni: additis feniculo anheto vel aliq̃ alio carminatiuo: ⁊ cũ. ʒ. iiij. olei: aut cum clisteri ex oleo puro.

℄ In accidentibus anime caueat ab ira vehemẽti ⁊ odio ⁊ multa cogitatione: ⁊ caueat a venereis presertim a superfluo vsu. Et hoc de regimine.

Quo ad medicinalia: qꝛ ⁊ bñ comedit: ⁊ humidus est complexione: ⁊ pauco dʒ vti exercitio ⁊ abũdat catarro: ⁊ egritudo sua pẽdet ab humorib⁹ valde humidis: ⁊ est in etate adolescẽtie: de nec̃itate oʒ q̧ euacuet̃: ⁊ ꝑ nũc ĩdigeret flobothomia: ⁊ solone vẽtris: ⁊ ita est verisiĺe q̧ hinc ad plures annos ĩdigebit in vere.

℄ Incipiat ergo parũ post mediũ Martij: ⁊ faciat p̃mo ð mane flobothomiã de basilica dextri bracchij q̃si circa q̃ntitatẽ lib. ʒ. sʒ tñ q̧ virt⁹ tolerat: ⁊ sanguis peccare vĩ.

℄ Facta flobothomia sequẽti die faciat clistere cõc: aut si nõ põt sumat. ʒ. x. bone pulpe' cassie distemperatas cum decoctõe anisorũ: ⁊ feniculi passularũ violarũ: ⁊ liquiritie vna hora ante diẽ ⁊ parũ supdormiat: ⁊ altera die de manẽ vna hora anteq̃ surgat ieiuno stõcho sumat hũc syrupũ. ℞. geneliabin. ʒ. i. sy. ð sticados: sy. acetosi simplicis. añ. ʒ. ʒ. aque feniculi. ʒ. iiij. clarificet̃ ⁊ aromatiꝣet̃ cũ pauco nucismuscate: ⁊ est pro vna vice: ⁊ supdormiat si põt vsq; ad vnã horã: ⁊ hoc faciat sex vicib⁹ vno post alium.

℄ Postq̃ sumpserit syrupũ sex vicib⁹ sumat duab⁹ horis añ diẽ has pillulas. ℞. pillarũ fetidarũ maiorũ: pillarũ cochiarũ Almãsoris: pillarũ aggregatiuarũ descriptõe ꝓpria Mesue. añ. ℈. i. reficiant̃ cũ aqua maiorane: fiant nouẽ: ⁊ sumant̃ oẽs. ⁊ hac die dormiat sup eis si põt vsq; ad ortũ solis: sʒ postea nõ dormiat nisi cõpleta opatione pillularũ: ⁊ bibat. ʒ. vi. vel. vij. aque ꝣuccharı calide. v. horis post assumptõeʒ pillarũ: ⁊ septẽ horis post assumptõeʒ pillularũ prãdeat. ℄ Et in p̃ncipio Octobris vel in fine Septẽbris faciat siĺeʒ purgationẽ: excepto q̧ non faciat flobothomiã. ℄ Et est bonũ q̧ semel in mẽse purget̃ capiendo. ʒ. i. harũ pillularũ vna hora añ dieʒ: ⁊ nõ indigent multa custodia. ℞. pillularũ alefanginarũ. ʒ. ij. agarici albi ⁊ leuis: reubarbari electi. añ. ʒ. i. salis gẽme. ℈. i. spice. ℈. ʒ. ꝯficiant̃ pillule cum succo absinthij.

℄ Itẽ conuenit ei p̃cipue post purgationẽ vacare exiccatione capitis cũ masticatorijs: sicut vbi gr̃a. masticando ʒ. i. masticis cũ quatuor granis pipis vel cũ sex granis staphisagrie p̱ horã ieiuno stõcho de mane ⁊ spuẽdo humiditatẽ descẽdẽteʒ ad os aut trayciẽdo p̱ nares aquã maiorane vel succũ blete duab⁹ vel trib⁹ vicib⁹ in vna hora pur ð mane. Et qñq; calefaciẽdo caput ⁊ exiccãdo cũ rebus bullitis cũ lisciuio suo sicut. ʒ. ij. sticados arabici. ⁊ ʒ. i. folliculorũ sene. ⁊. ʒ. i. nucismuscate. Et nõ p̃termittat qn aliqñ faciat imponi sibi clisteria ex decoctione ficuũ siccarũ anisorũ ⁊ feniculi cuʒ bletis ⁊ addendo. ʒ. iiij. olei anhetini. ⁊. ʒ. i. ierepigre. ⁊. ʒ. ij. salis. Et facta purgatõe de mane anteq̃ surgat de lecto faciat fomentari locũ doloris in pectore: ⁊ iuxta dorsum ħ mõ. ℞. florũ camomille anheti radicũ altee. añ. lib. ʒ. dauci carui. añ. ʒ. i. fac bulliri in lib. xv. aq̃ p̱ mediã horã leuiter: ponant̃ spõgie noue in ista aqua calida bñ ⁊ exprimant̃ inter duo ligna: ⁊ vt põt tolerari. ponant̃ calide sup loco doloris: ⁊ qñ ĩcipiũt tepescere: iterũ calefient: ⁊ hoc fiat vsq; ad quatuor vices de mane. Et qñ remouet vltimaʒ spongiam superponat loco huiusmodi cerotũ: ⁊ ante ⁊ retro: ⁊ sit ita latũ q̧ oc

cupet circũquaqꝫ locũ doloris: ⁊ sit extensum super corio subtili: ⁊ teneatur de die ⁊ de nocte: ⁊ mouetur in .xv. diebus semel vel .x. ℞. oxycrocei. ℥. iiij. emplastri ceronei descriptione Nicolai. ℥. ij. misce: ⁊ ex istis fiat cerotũ mõ predicto. ¶ Et aliqñ de mane teneat in ore de diairis quãtitatem fabe pro vice: presertim qñ sentit pectus grauatum. ¶ Et si cerotum in estate esset sibi tedio inungat locuꝫ cũ oleo anbetino: ⁊ camomellino: ⁊ de lilio ꝯiunctim aut sigillatim: ⁊ hoc regimẽ fomentatiõis emplastroꝝ ⁊ vnguentoꝝ inouetur si redeat dolor: ꝑcipue ꝑcedente purgatione. ¶ Potest tñ si abhorret vnguenta tenere in directo loci doloris sacculuꝫ ex hyssopo sicca: ⁊ aniso pistato: ⁊ absinthio: ⁊ calamẽto gariofilis ⁊ corticibꝰ citri: ⁊ illum apponere post fomentationem.

Sed quantum ad dispositionẽ eminẽtie inguinis ante omnia oꝫ ꝙ deliberet fre cũ lombari: ⁊ cũ puluillo decenter formato qui bene stringatur super loco vt nihil possit descendere: ⁊ hoc indigebit presenti medico assuefacto manualiter operari. Et facta purgatione de qua dictũ est supra ponet hoc emplastrum primo super locum extensuꝫ super syndone noua ⁊ forti: ⁊ h̄ ponatur qñ iam steterit ad iacenduꝫ resupinus tantũ vt totuꝫ redijerit intra. ℞. picis naualis. ℥. i. lytargirij cere albe ⁊ rubee collofonie armoniaci galbani. añ. ʒ. v. ß. euisci quercini nucũ cypressi myrtilloꝝ thuris. añ. ℥. ij. boli armeni. ℥. i. aloes nigri masticis ꝯsolide maioris ⁊ minoris. añ. ʒ. ix. aristologie longe ⁊ rotũde gallaꝝ. añ. ℥. ij. ʒ. ij. ⁊ ℈. ij. terbẽtine lote cũ aceto. ℥. ij. ℈. iiij. sanguinis humani q habeatur a barbitõsoribꝰ. ℥. iiij. achacie sanguinis draconis mumie. añ. ʒ. ß. glutinis carpẽtarioꝝ qđ fit de caseo: gummi arabici: glutinis pisciuꝫ. añ. ʒ. i. Illa pellis vnius arietine recentis: ⁊ sine pilis: ⁊ bulliant hec illa minutatim incisa lento igne in aqua sufficienti quousqꝫ dissoluantur. postea bene coletur: ⁊ exꝓmatur: ⁊ in hac colatura tepida liquefiant gũme suprascripte: ⁊ postea pistanda subtilissime pistentur: ⁊ ꝯficiantur inuiceꝫ: ita ꝙ fiat emplastrum: ⁊ obseruetur hic ordo ꝙ semper in quarta vel quinta die inouetur emplastrum. super quo emplastro postea fiat ligatura cũ puluillo: ⁊ hoc perseuerãter fiat saltem duobus mensibus: ⁊ omni quinto die abradantur pili qñ inouatur emplastrũ. ¶ Et si vellet emplastra alterius cõpositionis: hoc esset vtile. ℞. picis naualis liquefacte collofonie cere noue aristologie lõge ⁊ rotũde lũbricoꝝ terre aloes. añ. ℥. iiij. lytargirij armõiaci oppoponacis galbani masticis bdellij sumach terbẽtine serapini radicuꝫ consolide ma. ⁊ mi. añ. ℥. i. euisci quercini: lapidis ematitis vnguentũ apostolicon: gipsi myrre thuris. añ. ʒ. ß. gallaꝝ cypssi boli armeni hypoqstidos mumie. añ. ʒ. vi. sanguinis dra. ʒ. vij. sanguis humani lib. ij. postea ℞. pelleꝫ arietis recentẽ absqꝫ pilis que minutim ĩcidatur: ⁊ coquatur quousqꝫ dissoluatur: postea permitte eam residere spatio trium horaꝝ: ⁊ pistentur omnes gumme supradicte: ⁊ reliqua pistentur donec totuꝫ pulueriçetur: postea cum predicto sanguine humano ⁊ aceto sufficiẽtis q̃titatis cõmisceatur bene in mortario: ita ꝙ sit ad modũ paste mollis: deinde cõmisceantur cuꝫ dicta colatura pellis quousqꝫ sit ad modum ptisane: postea bulliat in caçola lento igne quousqꝫ denigretur: ⁊ habeat spissitudinem diaquilonis bñ cocti: ⁊ hoc iteꝝ extẽdatur super syndone: ⁊ applicetur mõ quo predictuꝫ emplastrũ applicabatur. ¶ Cum aũt vtitur istis emplastris de mane ieiuno stomacho bibat .x. diebus hunc puluerẽ. ℞. sanguinis draconis: piloꝝ leporis. s. alborum de vẽtre minutissime incisoꝝ: ita vt sint sicut puluis. añ. ʒ. ß. distẽperentur cũ bono vino: ⁊ bibatur de mane. ¶ Decẽ aũt alijs diebꝰ. ℞. succi ꝯsolide maio. ⁊ mi. succi epatice terrestris: succi semꝑuiue minoris: succi plantaginis. añ. lib. ß. succi ruthe. ℥. iiij. Et sint omnes depurati: ⁊ addatur thuris masticis mumie myrtilloꝝ sumach cypi berberi añ. ʒ. ij. gariofiloꝝ. ʒ. i. pistentur grosso mõ ⁊ bulliant cũ dictis succis vsqꝫ ad ꝯsumptionẽ tertie ꝑtis: postea coletur: ⁊ exprimatur: ⁊ ex colatura cũ çucchаro sufficiẽti fiat syrupus: de quo sumat oĩ mane. ℥. ij. pro vice cũ. ℥. ij. aque plãtaginis decẽ vel duodecim alijs diebus.

¶ Multa solent dici in hoc casu: sed ego puto ꝙ ista sibi sufficient portando emplastra tempore veris: ⁊ in estate si sint sibi tediosa vtendo sola ligatura cuꝫ lõbari in qua re ꝑncipal'r hẽat diligẽtiaꝫ: ⁊ postea facta purgatione autumni redeat ad emplastra ⁊ ad puluerẽ: ⁊ ad syrupũ supradictũ sumendo .xx. diebus ⁊ ꝯtinuãdo emplastra per totam hyemẽ. ¶ Et qꝛ dum sumit syrupũ ⁊ pulueres supradictas ꝭm rationẽ oꝫ fieri stipticus. oꝫ ergo vti clisterys omni tertia die vel quarta ex oleo oliuaꝝ puro: ⁊ sit quãtitas olei pro vice lib. i. ¶ Et potest in tꝑe hyemis de mane ieiuno stomacho vti isto electuario. ℞. gariofiloꝝ cinamomi çinçi. macropiperis. añ. ʒ. ß. thuris minuti masticis sanguinis draconis cimaꝝ squinãti balaustiaꝝ. añ. ʒ. ij. cyperi. ʒ. ß. radicũ cõsolide ma. ⁊ mi. seminis feniculi millefolij sicci lacce. añ. ʒ. ß. seminis plãtaginis: lentis excorticate myrtilloꝝ. añ. ʒ. ij. çucchari quãtũ sufficit. ⁊ fiat electuariũ. ¶ Et qꝛ puto ꝙ plura ponere esset supfluum in istis remedijs finẽ facio memorãdo iteꝝ ꝙ salteꝫ regimẽ vite suprascriptũ ⁊ ligaturã nullo modo dimittat: ⁊ altissimus sit dator auxilij.

¶ De asmate. Consilium. XXXVI.

Dispositio huius nobilis doctoris annoꝝ circa .xxxviij. ẽ asma qđ ab octo mensibus citra molestauit eũ cũ interpolatione: ⁊ non habuit tñ vehemẽtes paroxismos. ¶ Et cã asmatis est hũiditas grossa viscosa cõ municata pulmoni maxime a capite cũ debilitate cõplexionis pulmonis: ⁊ ad fineꝫ cure scribaꝫ regimen: deinde vsum medicinalium.

¶ Prouideat ꝑmo habitare in aere claro ⁊ sicco: sed parumper calido ⁊ luminoso: ⁊ caueat ab aere humido aut excessiuo in calido vel frigido maxime tñ a grosso paludoso ⁊ frigido ⁊ humido. ¶ Et in hyeme faciat aerẽ sue habitatiõis calidũ ⁊ siccũ cũ igne ex lignis siccis: ⁊ fugiat oẽm ventum: ⁊ stare cum capite in radijs solis aut lune: ⁊ precipue cum per fenestram intrant.

¶ In cibis vtatur pane bene fermentato ⁊ bene cocto ex bono frumento: ⁊ nõ sit ex toto mundus a furfure: ⁊ ponantur in eo semina: aut anisum: aut feniculum: ⁊ non sumatur calidus cum a furno extrahitur. durum autem ⁊ açimum ⁊ non bene coctuꝫ vitet omnino. ¶ Carnes conuenientes sunt pulloꝝ perdicum fasianoꝝ paruaꝝ auiũ degentium: aut in arboribus: aut in pratis: similiter hedoꝝ lactantium: vituloꝝ lactantium paruoꝝ: sed paruꝫ vtatur eis ⁊ leporꝫ: ⁊ capreoloꝝ: ⁊ ceruoꝝ iuuenum: ⁊ vulpes: ⁊ ericij: ꝉꝫ etiam alioꝝ animaliuꝫ pulmones cõferãt: alias fugiat: vt porcoꝝ agnoꝝ ⁊ grossoꝝ ⁊ viscosoꝝ aĩalium. ¶ Pisces melius esset vitare omnes: sed põt vti qñqꝫ paruis squamosis ex flumine petroso vel puro maris: ⁊ vitet omnino anguillas: ⁊ pisces paluduꝫ ⁊ stagnoꝝ. ¶ Caseũ lac ⁊ recoctũ vitet ⁊ sãguinẽ ⁊ capita: ⁊ alia interiora: pulmone excepto. Vitelli ouoꝝ nõ duri: sed mediocriter cocti ⁊ recẽtes sunt boni: ꝉꝫ albumẽ est maluꝫ ⁊ vitãduꝫ. ¶ Fercula ꝯuenientia sunt ex maluis ⁊ bletis: brodio cauliũ ⁊ mercuriali: ꝑcipue si venter nõ sit bñ lubricus: ⁊ conuenienter ex brodio cicerum ⁊ ptisana ordeacea cum amigdalis: ⁊ brodio carniuꝫ cõuenientium

¶ Ex herbis fugienda sunt lactuca: et herbe frigide non mouētes ventrē: et crude: sz ꝯuenit hyssopus et thim⁹ in oī mō administrationis: et saluia: et calamentū: et origanū. ¶ Ex olerib⁹ fugiat cucurbitas: et raffanos: et melongenas: et rapas: et baucias: et lz allium: cepe: et porrū quātum est ex pte asmatis nō essent vitāda: tñ pp sua alia nocumenta sunt ab eo vitāda: pōt tñ vti naponibus paucis: et dulcibus: et raffano pro medicina: et pro vomitu faciēdo.
¶ Ex fructibus cōueniunt ficus bene mature et recentes et vue passule: et dulces: et bñ mature: et iuiube: et amigdale dulces et amare: et auellane assate et comeste cū pauco pipere et çuccharo: et fugiat pira et poma nisi dulcia: et cocta cū feniculo et aniso. ¶ Uitet legumina omnia: et victualia de pasta sicut pastillas: et laganas: et riçum: et tortas: et similes cibos grossos. ¶ Assate carnes ꝯueniunt ei magis ꝙ elixe dūmodo sentit se eas bene digerere. ¶ Nō comedat multa varia cibaria in vna vice: et caueat vti stipticis in pñcipio mēse: et semp recedat a mensa cū fame.
¶ Potus ei optimus est aqua mellis: et vinū subtile antiquū: et vinū album claꝝ dulce cui sit pmixtū aliqd de vino antiquo: et sit potus oīno paucus: et pcipue supra cibū: sed qñ cib⁹ est digestus pōt paꝝ bibere sorbillando.
¶ Exercitium est ei vtile: sed qꝛ non est multū consuetus opꝫ ꝙ gradet̄ in illo: et incipiat a paruo et debili: et vadat ad magnū forte paulatiꝫ: et fiat in locis siccis: et fiat exñte stōcho vacuo ieiuno: et cū psonis dilectis: et cum gaudio.
¶ Somnus sit septē horis in nocte: ita ꝙ incipiat saltem tribus horis post cenam: et sit quasi sedendo: et super altero latere: et nō sit resupine iacēdo: et sit bñ cooptus pānis et loco temperatī aeris: et fugiat oīno somnū diurnū nisi forte in mane qñ in nocte nō tantum dormiuisset.
¶ Prouideat ꝙ omni die saltez semel habeat beneficiuꝫ ventris: et hoc omnino: et si aliter nō pōt faciat cum adiutorio: et hoc fit aut sumendo in principio prandij fercula supradicta. aut comedendo quatuor ficus siccas calefactas ad igneꝫ: aut bibendo in principio prandij decoctionem hyssopi cū melle: aut eius puluerem in aqua mellis sumendo. ʒ. i. aut decoctioneꝫ cinelle: aut eius puluerem cum aqua mellis: aut faciendo clistere cōe: aut comedēdo porrum cum melle.
¶ Caueat ab ira tristitia: et vtatur gaudio: sed a coitu abstineat. Et hoc de regimine.
Nunc descendendo ad medicinalia: et breuiter consideret vt in pñcipio Nouēbris: aut paꝝ ante se purget sumendo in potu primo hunc syrupuꝫ. ℞. syrupi de ligritia. syru. de prassio. syrupi de hyssopo. añ. ʒ. ij. det̄ in sex vicibus cum decoctione pectorali. ¶ Sumpto syrupo purget̄ cum istis pillulis. ℞. pillulaꝝ de agarico. ʒ. i. pillulaꝝ cochiaꝝ. ʒ. ß. fiant pillule: et sunt pro vna vice: et sumantur cum custodia vna hora ante diem: et dormiat paꝝ super eis: et tarde comedat: et sequēti die faciat clistere lauatiuū: similem purgationeꝫ puto sibi conuenire in fine Februarij. ¶ In intermedijs temporibus est ptim purgādus leuibus purgationibus: et sine custodia et ptim confortādus est pulmo: et partim iuuādus ad materiam expurgādaꝫ cum sputo. ¶ Pillule cum quibus fit purgatio bis in mēse sumēdo eas in sero quatuor horis post cenam: aut melius quādo nō cenatur. ℞. pulueris ierepigre. ʒ. ß. thimi hyssopi agarici. añ. ʒ. ij. salis gēme. ℈. ij. piperis. ℈. i. cōfice pillulas cū succo hyssopi. sumant̄ ex eis ʒ. i. vsqꝫ ad. ʒ. i. ß. ¶ Quādoqꝫ etiā cōfert in estate purgari cū. ʒ. i. pulpe cassie cū. ʒ. ij. decoctionis pectoralis: sumēdo in aurora. ¶ Confert etiam facere clisteria in quibus coquat̄ cartamus et agaricus et centaurea et ficus: et post in decoctione addat̄ ierepigre. ʒ. i. ierelogodion. ʒ. ij. salis et olei. añ. quantum vis.
¶ Et nō solum ille purgationes: sed diuersiones sunt faciende fricādo in mane ieiuno stomacho crura et coxas et spatulas nates et brachia: et tandē caput. ¶ Multuꝫ cōfert purgatio capitis purgationibus ꝓprijs. s. cū masticatione çinçiberis: aut masticis cū quarta parte sui de pipere: aut cū gargarismatibus de aceto in quo coctum sit de sinapi. ¶ Iteꝫ etiā trahere p nares aquā maiorane aut succū blete ieiuno stomacho. ¶ Item lauare caput ieiuno stomacho cū liscivio in quo bulliuerint sene sticados. añ. ʒ. ij. et in fine bene fricare partem anteriorem capitis cum aqua vitis. ¶ Item bonū est in vere post purgationes ire ad balneum naturale et morari. xx. diebus.
¶ Electuaria conuenientia sunt tyriaca magna de qua sumatur in tēpore hyemis et veris omnibus. x. diebus semel. ʒ. i. cū. ʒ. i. vini. et. ʒ. i. aque mellis: et ieiunet post. vij. horis. ¶ Electuariū de pulmone vulpis de quo in die sumatur. ʒ. ß. ieiuno stomacho duabus horis ante prādiuꝫ. Item diairis salomonis. ¶ Electuariū factū ex hyssopo sicca: et thimo sicca. et piperis parte et melle. ¶ Pulueres autē cōuenientes sunt ex pulmone vulpis sicco sumere ʒ. ij. pro vice in mane cum aqua mellis: et ista puto cū laude altissimi sibi sufficere.

¶ De difficultate anhelitus cū dolore capitis et iuncturarum et ardore vrine. Consilium. XXXVII.

Nobilis vir dominus Paulus lismanini patitur difficultatē anhelitus que ex interuallis quādoqꝫ grauat ipm vehemēter quā puto pcedere a catarro: nam alias passus fuit torturā oris ex qua adhuc remanet sibi quedam sensatio quasi rei trahentis in vno angulo oris: et quādoqꝫ patitur ardorē vrine in mingendo: īcidit etiā sepe dolores capitis q putādi sunt plurimū prouenire a materia frigida ventositatibus mixta: et dolet sepe iuncturas: lz nō vehemēter neqꝫ cū manifesto apostemate in eis neqꝫ manifesta caliditate. oīa ergo excepto ardore vrine ꝓhibebunt̄ fere simili remedio. s. euacuando cerebrum pectus et neruos: et confortādo cerebrum et pulmoneꝫ et ꝓhibendo catarrum: et ideo circa ista principaliter intēdam: et aliquid ponam pro ardore: sed dimittā regimen sex reꝝ nō nāliū: sed si vis recurre ad consilium precedens de asmate.
¶ Ueniendo ad medicinalia omni anno veniente vere dꝫ purgari: capiēdo primo hunc syrupū sex vicibus calidum in aurora: et dormiat supra p vnam horā. ℞. syrupi de liquiritia: sy. de prassio: oxymellis squillitici. añ. ʒ. ij. et est syrupus pro sex vicib⁹: distemperet̄ cū. ʒ. ij. decoctionis ligritie ficuū siccaꝝ iuiubaꝝ et hyssopi. ¶ Sumpto sy. sequēti mane duabus horis ante diē capiat has pillulas. ℞. pillulaꝝ fetidaꝝ et cochiaꝝ. añ. ʒ. ß. pillaꝝ de agarico. ℈. i. fiant septeꝫ: et eas capiat: et post supdormiat per vnam horā aut circa: postea nō dormiat quousqꝫ operauerint: et quando transacte fuerint qnque hore post eius assumptioneꝫ bibat. ʒ. v. aque mellis: et inde ad duas horas prandeat: et illa die se a frigore respiciat. ¶ Sequēti die duabus horis ante diem sumat. ʒ. i. ß. tyriace optime cum modica aqua mellis: et nō comedat vsqꝫ ad septem horas. ¶ Similiter in medio Octobris: aut circa similem purgationē faciat capiendo syrupum et pillulas mō supradicto. ¶ Et qꝛ isti humores sepe regnant̄ bonū est ꝙ in. xv. aut in. xx. dieb⁹ semel sumat. ʒ. i. istaꝝ pillaꝝ qñ vadit dormitū: et illo sero nō dꝫ cenare: et sunt sine custodia. ℞. pulueris ierepigre. ʒ. ß. thimi agarici. añ. ʒ. ij. salis gēme. ℈. ij. aloes optimi. ʒ. ß. fac pillulas cū succo hyssopi et pōt eas capere cenādo: et duabus horis post cenam qñ

vadit dormitū: ⁊ in estate loco istaꝝ pillulaꝝ pōt sume/
re in mane in aurora.ʒ.i.ſ.pulpe cassie distemperate cuz
decoctione liquiritie violaꝝ hyssopi ⁊ passulaꝝ. ¶ Itez
vtile est ei ꝙ sepe in mane ieiuno stōcho vtereť masti/
catorio masticando ꝑ vnā horā hoc masticatoriū. ℞.pi/
peris staphisagrie.aā.ʒ.ſ.masticis.ʒ.ij.misce. ⁊ suffic co/
clear mediū pro vice. ¶ Similiter bonuz est trahere ꝑ
nares in mane ieiuno stomacho aquā maiorane: aut suc/
cum blete. ¶ Item si habilirer pōt omni mēse: excepto
hyeme duobus diebus vno post aliuz faciat vomitū isto
mō.primo comedat in prandio res pingues ꝙ̄ citius pōt
tn̄ carnes bone: ⁊ epule incisiue sicut porri cocti: ⁊ bibat
vinū satis puꝝ: ⁊ dulce: ⁊ postea statim cū pēna: aut alio
mō ꝓuocet vomitū: postea nō comedat nisi pri⁹ sibi ve/
nerit fames: ⁊ illo sero comedat pullos assos: ⁊ comedat
leuiter: ⁊ sic faciat sequēti die.

¶ Ultra has res vtile est ei facta purgatione ꝙ omni ma
ne faciat se fricari crura coxas ⁊ bracchia ⁊ spatulas ⁊
pect⁹ mō quo nō se infrigidat semꝑ trahēdo ad inferio/
ra. ¶ Itē nō dz deficere qn oībus decē diebus excepto
de mense May vsqȝ ad mensem Augusti sumere septē
horis aā cibū.ʒ.i. tyriace distempate cum aqua mellis.

¶ Itē in sero qn̄ vadit dormitū bonum est ꝙ teneat in
ore quātitatē vnius castanee istius electuarij dimittēdo
eū deliquari: ⁊ paulatim deglutire. ℞.semē feniculi: suc/
ci ligritie: capilli veneris recētis: pulmonis vulpis recen/
tis.aā.ʒ.ij.çucchari q̄ntuz sufficit: ⁊ fiat electuariū. ¶ Et
qn̄ de isto nō hēt capiat de isto alio. ℞.loch sani: ⁊ exp/
ti.ʒ.iij.loch de squilla.ʒ.i.ſ.misce bn̄ insimul: ⁊ capiat vt
dixi. ¶ Item qn̄ dz lauari caput bulliri faciat istas res.
℞.lauri folioꝝ sene.aā.q̄rtā.i.vncie: nucis muscate: octa
uaz.i.vncie: ⁊ faciat se bn̄ sugare subito postq̄ȝ est lotus.
¶ Itē vtatur odorare poma de laudano in q̄bus sit lau
danum.ʒ.i.rose ramich.aā.ʒ.ij. ambre musci. aā. gra.x.
¶ Itē quādo nō sumit tyriacā pillulas omni die in ma/
ne quatuor horis ante prādiū dz bibere.ʒ.ij. boli armeni
tempore nō multū calido distemperato cū vino malua/
tico: aut cū vino albo subtili: ⁊ in tēporib⁹ calidis distem
perato cū aq̄ boraginis ⁊ buglosse. ¶ Itē in hyeme esset
ei vtile portare in capite vnū sacculū gariofiloꝝ pistato
rū suitoꝝ i syndone rubea: ⁊ fact⁹ ad modū vni⁹ birreti.

¶ Itē vtile esset ei in tēpore veris facta purgatiōe supra/
dicta ire ad balnea naturaliter calida ⁊ sulfurea: ⁊ ibi
stare circa.xx.dies: ⁊ in mane ante prandiuz intrare bal/
neuz. ⁊ ibi stare q̄ntū eū delectat vsqȝ ad vnā horam ⁊ in
isto tpe faciat cadere aquā balnei calidā in ꝑte anteriori
capitis circa mediā horaz: ⁊ postea a balneo egredi: ⁊ ire
in lecto ad sudandū: ⁊ postea se bene tergere: ⁊ respicere
se a frigore: ⁊ istud esset vtile illis dolorib⁹ iuncturarū: ⁊
torture oris. ¶ Casu quo ibi balnea naturalia nō essent
pōt vti isto balneo artificiali. ℞.thimi: hyssopi: calamē/
ti: origani: lauri.aā.lib.iij.fac bulliri in aqua sufficienti:
postea adde sulfuris.ʒ.ij. aluminis.ʒ.i. ⁊ in istis se bal/
neet: ⁊ de ista aqua faciat ꝓijcere supra caput.

¶ Et pro illo ardore vrine debet dimittere salis quātum
est ei possibile: ⁊ vina potentia: ⁊ allia: ⁊ porros: ⁊ cepe: ⁊
special'r omnia ista cruda: ⁊ omnia acuta: ⁊ valet ei pur/
gatio cum cassia: ⁊ in casu quo esset multum molestatus
vtetur capere in mane.ʒ.i.pro vice trociscoꝝ alkakengi
siue opio cum.ʒ.ij.aque endiuie: ⁊ comedat multā liqui/
ritiam: ⁊ bibat loco vini iulep violatū temperatum cum
aqua ordei: ⁊ intret sepe tinam aque tepide in qua non
recipiat frigus nullo modo: nec calidum sibi displicens.
¶ Pro alijs rebus credo cum adiutorio dei illud quod
dixi sibi sufficere.

¶ De asmate cū aliq̄li sputo sanguīs. Cōſi. XXXVIII.

N dando cōsiliū pro isto nobili ado/
lescēte hispano. Prio scri/
bam casum: vt mihi ab hispania scribitur.
deinde ꝯsulaz ſm ꝓposita: vt ministrabitur
ab altissimo qui solus sanat lāguores: ⁊ eius
misericordiā imploro super hunc egrum.

¶ Chirographuz igiť mihi trāsmissuz in hac forma acce/
pi cātus siue asma cuz difficultate anhelandi maxime: ⁊
sepe pri⁹ accidit q̄ȝ mā̄ fluat ad nares ꝑ modū stillicidij:
⁊ hoc coriça aliqn̄ cito venit: ⁊ cito recedit: ⁊ cum mā̄ est
in cursu tēpora calefiunt: ⁊ maxille rubescūt: ⁊ sepe int⁹
nares sequiť ardor: ⁊ corp⁹ in tactu sentiť calidu3: ⁊ alba
oculoꝝ rubescūt: ⁊ aliquādo qn̄ reuma est fortis conse/
quiť febris que q̄dez febris multū sibi cōfert: ita ꝙ cum
ea cita illa afflictio remoueť: ⁊ mā̄ reumatis est subtilis:
⁊ aquosa ⁊ pungitiua taliter ꝙ aliquādo causat titillatio
nem intus in narib⁹: ⁊ aduenit ei sitis: ⁊ aliquādo facies
eius citrinescit: ⁊ aliquādo sapor ructus est salsus. multū
acuiť ista mā̄ cū aquilone capite existēte discoꝑto: ⁊ in
principio est nimia in mā̄ eius aquositas: sȝ in postremū
materia ingrossať: ⁊ accidit ei aliquādo ꝙ multuz cogať
expellere ꝙ expuit paucum sanguinis subrubei: ⁊ in tpe
paroxismi corpus aliquādo denigrať: ⁊ eius effigies paꝝ
imutať: ⁊ ad hec oīa sequiť motus anhelitus cōstrictio:
ita ꝙ cū maxima difficultate iacere nō pōt in lectica nisi
sedendo. Sed ista talis ⁊ tanta afflictio nō in omni pa/
roxismo accidit: positio siue situs corporis ei⁹ est media
inter pinguedinē ⁊ gracilitatez: ⁊ est etatis annoꝝ.xvij.
subtilis: ingeniosus: ⁊ de facili irascibilis: ⁊ aliquando in
tpe paroxismi euomit id qđ comedit in eadez qualitate
⁊ quātitate sicut comedit: tunc temporis vrina est tenuis/
sima: sed elapso accidente statiȝ vrina redit vt pri⁹ erat:
que quidem est citrina cum sua laudabili hypostasi: hec
oīa causant constrictionem in vijs anhelitus ⁊ pectoris:
ita ꝙ pulmonis canna sonat: ⁊ cum difficultate inspirat
⁊ respirat similiter. Circa hec tota medici versať intētio
siue consideratio: sciat etiam ꝙ pro maiori parte pulsus
eius excedit temperamentū: ⁊ semper est in motu: ita ad
litteram recepi in scriptis.

¶ Ex his ergo cōprehendo hunc adolescentez esse asma/
ticum: ⁊ materiā asmatis esse a capite pulmoni ⁊ pectori
cōmunicatam: ⁊ materiā eē mixtam ex flegmatibus di/
uersis ⁊ cholera. Naȝ flegma aquosum subtile ⁊ grossuz
viscosum mucilaginosuz ⁊ salsum sunt ibi manifeste.

¶ Rubedo aūt tam oculoꝝ q̄ȝ faciei: etsi videanť signifi
care abūdantiā sanguinis: tn̄ in isto p̄nt esse vt in multis
alijs asmaticis ꝑꝑ anhelandi difficultatem. ¶ Quod vo
inter cetera est valde timēduz est illud sputū sanguinis:
nam vbi esset ex pulmone est magnū periculuz de ptisi.
¶ Sciuissem aūt libenter tempus ꝑoxismoꝝ vtrum sit
diuturnuz: aut paucoꝝ dieꝝ. ⁊ in quo tēpore anni magis:
sciȝ estate vel hyeme: ⁊ audiuissez libēter de cōpositiōe
iuuenis vtrū pectus habeat strictum: ⁊ gracile: ⁊ collum
longum: ⁊ eleuatos humeros: ⁊ vtrū sit albaꝝ carniū in
rubeū tendentiuz: ⁊ quādo primo inceperit an a ꝑ̄ncipio
natiuitatis an a quoto anno: ⁊ quomodo appetit tēpore
paroxismi: ⁊ q̄uo respōdet vēter: ⁊ q̄uo dormit: sȝ nō est
hic aliquis qui me possit informare.

¶ Incipiā cū dei adiutorio. Et ꝑ̄mo ponā regimē non na/
turaliū taȝ in paroxismo q̄ȝ extra. Scđo vsuz mediciaꝝ
predicēdo hāc egritudinez esse difficillime cure: ⁊ in isto
manifestari spāl'r periculuz ptisis. ¶ Et pro maiori faci/
litate ponā ꝑ̄mo totū regimen seruādum actu existente
paroxismo ⁊ vsum medicinaꝝ. scđo idem faciā de regi/

mine preseruatiuo puro qñ nõ est in poxismo: ꝛ vsu medicinarum: ꝛ chirurgie ad ꝓhibendũ redditum.

In tempore poxismi oꝫ ꝙ aer sue habitationis sit calidus ꝛ siccus: ꝛ si nõ est febris sit calidus manifeste: lꝫ nõ multum. Si vo febres essent sufficit minor caliditas: ꝛ sit sine vẽto: ꝛ subtilis liber clarus: ꝛ nõ teneat̃ in loco ita clauso vt videat̃ inde difficultari in anhelitu: ꝛ caueat ab aere frigido nebuloso grosso ꝛ humido ꝓpe paludes: aut fluuia vel sub terra: aut territorio: imo sit lectica sua in camera inter duo solaria ad orientẽ hñs apturas: ꝛ vitet fumũ ꝛ puluerẽ: ꝛ fetorem: ꝛ radios solis: aut lune super caput: presertim ꝑ fenestram intrantẽ: ꝛ nõ vadat discalciatus: imo nõ ꝑmittat pedes suos frigefieri. ℭ Caueat a fumo: ꝛ vaporatione mechanica: ita ꝙ prope apothecas taliũ artiũ nõ habitet: fugiat presertim fumũ plumbi argenti viui.

ℭ In tpe paroxismi: ꝛ dũ sputum est difficile: aut nõ hꝫ nõ est corp⁹ exercẽdum sed quietãduꝫ. Nã digestio indiget quiete: ꝛ vtendum est maturãtib⁹: vt loco suo dicet̃.

ℭ In declinatione aũt poxismi manifesta: ꝛ cũ iam spuit faciliter exerceat̃ ieiuno stomacho in loco vbi sit aer talis: vt est dictũ incipiendo a leuissima ambulatione: aut equitatione in mula vel equo suauiter ambulante: ꝛ gradatim ascendat ad velocius in eadeꝫ exercitatione: ꝛ tñ nõ ducat̃ ad lassitudinẽ vl̃ anxietatẽ quoquo mõ: ꝛ loco exercitij faciat sibi fricari totũ corpus incipiendo a cruribus: ꝛ postea a coxis post spatulas post nates: bracchia deinde: postea caput: postea pectus: ꝛ cũ ꝉ pãnis lenibus calidis. s. supra pectus: ꝛ absqꝫ dolore: ſꝫ in cruribus põt fieri hoc tpe fortius: ꝛ cũ pãnis aspis: ꝛ qꝛ dixi materiã a capite cõicare: ideo in principio cõueniũt fricationes facte cũ pãno leni ad crura ꝛ coxas ꝛ nates vsqꝫ ad mediũ renũ: ꝛ ꝓtinuet̃ diu. ℭ In fine aũt minorata multuꝫ mã etiã ad pectus applicari pñt fricationes fortes: ꝛ cũ pãno aspero ꝑ totũ. In augmẽto aũt ꝛ statu cõueniunt ẽt fricationes ꝑtim cũ leui pãno: deinde cũ aspero.

ℭ In principio paroxismi minoret somnũ: qm̃ per ipsum materie ad pectus ꝛ caput trahunt̃. ℭ Sit aũt somnus inter diẽ ꝛ noctẽ triũ aut quatuor horarum: ꝛ sit corpore bñ coopto capite bene eleuato: ꝛ ipse sit sedens qñ dormit: sustentatus tñ ab omni latere: ita ꝙ nõ ad modum resupinationis sit declinatio: sed lateralis: ꝛ cuꝫ iam materia cucurrit põt parũper ad somnũ addere: ꝛ sit somn⁹ in nocte nõ in die. si tantũ dormierit in nocte ꝙ sit sufficiens: vbi aũt ꝑꝑ difficultatẽ anhelãdi ꝓhibitus eẽt a nocturno somno dormiat in die quãtum sufficit. ℭ Et in declinatione põt addere ad somnũ parũper: tñ ita ꝙ somnus sit breuior ꝙ̃ in sanitate. ℭ Et in omni tpe nõ sit somn⁹ statim post cibũ: sed cũ cibus a superioribus ꝑtibus stomachi descẽderit: ꝛ sit ad minus trib⁹ horis post assumptioneꝫ cibi somnus eius: ꝛ sit in camera sicci aeris parũ calida: ꝛ nõ sub radijs solis aut lune.

ℭ In hoc tpe studeat si põt ꝙ euacuetur venter: vt in tpe sanitatis. s. bis aut ter in die: aut saltẽ semel ꝟꝫ ꝯsuetudinem: ꝛ ad hoc ꝯsequẽduꝫ põt vti agitationib⁹. s. aut suppositorio: aut leui clisteri. s. in principio poxismi. ℭ Cuꝫ aũt materia est digesta vel quasi põt vti fortibus: vt clisteribus acutis: aut rebus sumptis ꝑ os: vt dicã inferius: ꝛ hoc tpe nõ comedat res multe quãtitatis replẽtes ventrem: sed pauce: ꝛ si indiget sit multi nutrimẽti vt vitellos ouorum paucos: tñ ꝛ ꝑtisanaꝫ ordei vel alia abstersiua pauca: de q̃b⁹ dicaꝫ post cũ loquar de cibo. Neqꝫ q̃ꝫ cibo aut potu se repleat: ꝛ in dclinatiõe studeat ad seductiõeꝫ.

ℭ Cibus aũt eius in principio poxismi sit in hora debita qua in die minus molestat̃: ꝛ ex reb⁹ abstergentibus leniter: ꝛ si virtus cõstat nõ multũ danduꝫ est nutrimentum: ꝛ si videatur rubere facies cuꝫ albis oculorum: aut sapor in ore sentiat̃ salsus sit ptisana ordeacea: aut far ordei: aut blete cũ lacte amigdalarum dulciuꝫ: aut cũ vitellis ouorum si deficit virtus: aut cũ ꝯtuso ex pullo nõdum calcante: sed plurimũ virtus nõ dꝫ esse ita debilis: ita ꝙ nõ possit cũ ptisana: aut farre ꝑtransire: aut bleta cũ mellilo to: sed panis de quo dicã infra põt sumi infusus in aqua çuccharí: aut aqua mellis: ꝛ breuiter subtiliter ꝟm ꝙ virtus tolerat: ꝛ videt̃ presenti medico: ꝛ ꝟm ꝙ morbus indicat̃ diuturnus: aut intensus. ℭ In processu aũt si accidentia difficilia maneant non ingrossent̃ nisi puteat̃ poxismũ transire diem. xx. aut virtus nimiũ debilitet̃: ꝛ si ingrossatio fienda esset nõ quãtitatẽ dꝫ cibi sumere: sed sumat cibum multũ dantẽ nutrimentũ in parua sua q̃ntitate: ꝛ hic ordo videt̃ inde retinendus: qꝛ plerũqꝫ in augmento ꝛ statu ipsi⁹ morbi quo ad materie digõnem de q̃b⁹ loquar accñtia sunt min⁹ seua q̃ in ꝑncipio. ꝛ iõ magis in isto q̃ in ꝑncipio subtiliet̃. ℭ Et cũ icipit spuere: ꝛ auget̃ libertas spuẽdi põt vti carnib⁹ ꝑdicum fasianorum iuuenũ paruarum auiũ leporum capriolorum hedorum lactantiũ: ꝛ sumant̃ ꝑtes macre ex aĩalib⁹ istis iuuenib⁹: ꝛ mediocribus in sua habitudine. Et põt hoc tpe vti piscibus petrosis squamas habẽtib⁹: ꝛ paruis: ꝛ meliores sunt assate q̃ elixate iste carnes. ℭ Et si venter non respondet: ganimiuꝫ fieret stipticus ꝓponat ista fercula carnib⁹: ꝛ ptisana ordei: aut bleta: aut volubili: aut aliquãdo bibat decoctionẽ ficuũ siccorum nũero. x. Et carnes tñ sumat assatas nõ multe quãtitatis. Põt vti ouis recẽtib⁹ diei sue: ꝛ sorbilibus: aut ferculo ex ouis nõ sufflue coctis: aut brodio caulium: aut brodio cicerũ: ꝙ si ista nõ sufficiunt ad tenẽdum ventrẽ lubricũ fiat clistere: aut sumat̃ ius galli: aut gra. i. euphorbij in. vi. ʒ. ptisane non colate decocti ꝟm ꝙ describam inferius cum loquar de medicinalib⁹.

ℭ Carnes tñ comedant̃ asse: ꝛ ꝓuideatur de lubricitate vẽtris his alijs modis. Vitent̃ aũt carnes grosse veteres nimiũ pingues nimiũ humide sicut boũ vaccarum ceruorum ꝛ caprarum: ꝛ sicut animaliũ saginatorum: ꝛ pisciũ stagnaliũ: ꝛ magnorum: vel sine squamis. ℭ Vitet caseũ: ꝛ pastillia: ꝛ pultes nõ nominatas ꝛ artocreas: ꝛ oĩa de q̃bus dicam in ꝑseruatiuo regimine vitãdis. ℭ Numerus aũt ꝛ vices comedendi sit semel aut bis: vt cõsueuit in sanitate: nisi vehemẽtia poxismi ꝓhiberet ab illo: nam cum illa summa angustia abstinendum est a cibo: iuxta virtutis tolerantiã: ꝛ potius q̃ parum est dandum quater q̃ multũ semel. ℭ Potus ei⁹ in principio sit aqua çuccharata: aut iulep violatuꝫ: aut aqua ordei si adsint signa caliditatis materie: ꝛ in ꝓcessu qñ iam incipit maturari aqua decoctionis passularum: ꝛ liquiritie: ꝛ ordei: ꝛ cuꝫ iulep violato: ꝛ quãdo magis manifestat̃ digestio aqua mellis cuꝫ decoctione caricarũ ꝛ passularum ꝛ liquiritie: ꝛ qñ declinat: ꝛ materia pacificata: sit vinũ album subtile hñs aliquid dulcedinis temperate: ꝛ detur in bona quãtitate sicut in tpe sanitatis. dum aũt comedit tpe paroxismi abstineat quãtuꝫ põt: ꝛ oĩno si põt: deinde. v. horis post cibũ bibat parum: ꝛ parum post aliud parum sorbillando: ita ꝙ sit totus potus paucus nisi in declinatione in qua cõceditur mediocris potus. ℭ Sumat in vna mensa q̃ minorẽ põt cibi ꝛ potus varietatẽ: ꝛ preponat lubricitatẽ vẽtris inducendum: ꝛ subtiliãduꝫ grossuꝫ: ꝛ sumant̃ cibi ꝛ potus calidi actu: aut ad minus nõ intensi frigoris. ℭ Si aũt fructus vult edere ꝯueniũt ei añ ꝛ post cibũ illi de q̃b⁹ dicã ĩfra: sed tñ parum sumat̃ ex eis: ꝛ ita itelligat̃ in saporib⁹ aduenientis carniũ: ꝛ aromatib⁹ in declinatiõe. Sꝫ ego ibi annotabo q̃bus põt vti in poxismo cũ dicã de preseruatiõe.

¶ Utatur gaudio: ⁊ cum dilectis: ⁊ fiat ꝙ nō videat aut audiat aliquid contristans quãtum est possibile. Et hoc de regimine in rebus nō nãlibus.

Nunc venio ad medicinalia: ⁊ primo vꝫ mihi ꝙ in paroxismis in qb⁹ accidit rubor faciei ⁊ oculoꝝ si isti rubores apparẽt anteq̃ magis precesserit anhelitus angustia ꝙ debeam⁹ credere a tali angustia id accidisse. ¶ Incipiat primo medicus post fecũ emissionẽ: pro qua emissione non opꝫ facere clistere: sed sufficit suppositoriũ a flobothomia de basilica vena: ⁊ extrahaẽ sanguis nō multus: imo debent sufficere. ʒ.iij. vel.iiij. ¶ Secũdo ꝓcedat ad digerẽduꝫ materiã: ⁊ ideo si sapor sentiẽ salsus sumat aquã ordei in omni potu suo colataꝫ cũ syrupo facto ex decoctione iuiubaꝝ: ⁊ viola. ⁊ çucchаro hoc modo. ℞. iuiubaꝝ numero. xxx. violaruꝫ ʒ.i. bulliãt iuiube in lib.i. aque clare vsq̃ ad medietatis ꝯsumptõeꝫ. ⁊ in fine addanẽ viole: ⁊ remoueãẽ ab igne: ⁊ dimittanẽ ita quousq̃ refrigerenẽ: ⁊ colenẽ: ⁊ addãtur çucchari albissimi. ʒ.iij. fac syrupuꝫ de quo bibat oĩ hora qua dꝫ bibere in tali ꝑn⁹ quousq̃ appet humor subtilis ⁊ salsus. ¶ Si aũt non apparet in principio rubedo: sed humor sentitur salsus: ⁊ ipse febrit: ⁊ citrinaẽ color: tunc dimissa flobothomia deẽ syrupus dictus quousq̃ materia ingrosseẽ. ¶ Hic ẽt syrupus est in eodẽ casu cõueniẽtior: qui sic fit. ℞. violaꝝ. ʒ.i. ordei. ʒ.i.ß. iuiubaꝝ numero. xxx. seminis malue: semis altee: semis citonioꝝ. añ. ʒ.ß. hec bulliant in lib.i.ß. aque clare vsq̃ ad remanẽtiaꝫ tertie partis: ⁊ cũ. ʒ.iij. çucchari albissimi fac syrupũ: ⁊ da cũ aqua ordei: ⁊ sit quasi totus potus eius hoc mõ. ¶ Si vo incipit asma: ⁊ non sentitur sapor salsus: tũc syrupus cõueniens est iste pro digerẽda materia: ⁊ facilitãda ad spuẽdum in principio. ℞. passulaꝝ enucleataꝝ. ʒ.i. ligri. ʒ.ij. seminis malue: seminis altee. añ. ʒ.iij. ficuum siccaꝝ numero. x. sebesten numero. xxx. capillorũ veneris. ʒ.ß. bulliant in duab⁹ libris aque vsquequo remaneat vna. coleẽ ⁊ cũ çucchаro fiat syrupus de quo sumat omni mane. ʒ.ij. cũ. ʒ.ij. decoctionis syrupi: ⁊ in sero tantũdeꝫ duabus horis ante cenam. ¶ Et nota in principio nõ debemus dare maturãtia fortia sicut syrupus de hyssopo nec alia multũ calida: q̃ agitãt materiã: ⁊ nocent subtile resoluẽdo. Sed opꝫ ꝙ in principio sint incisiua mollificãtia ⁊ subtiliantia simul non fortia: sed debilia vt scripsi: ⁊ similis intentionis sunt multi syrupi: sed isti videntur mihi aptiores homini delicato. Sed si hꝫ cupiditatẽ melius faciẽdi addat in ꝑdictis syrupis. ʒ.ß. fenugreci: ⁊ tantũdeꝫ seminis lini. ¶ Nec in eodẽ tpe principij tenenda sunt in ore loch quasi ꝯtinue. ℞. carniũ dactyloꝝ carniũ passulaꝝ mundataꝝ ab arillis. añ. ʒ.i. liquiritie munde ⁊ rase ⁊ subtiliter pulueriçate. ʒ.iij. mucilaginis semis altee: mucilaginis seminis citonioꝝ. añ. ʒ.ß. penidiaꝝ. ʒ.ij. confice loch cuꝫ syrupo violato. vnguento isto vtaẽ hoc tpe. pectus bis vel ter inter diem ⁊ nocteꝫ vngendo. ℞. olei de lilio: pinguedis anatis: hyssopi humide. añ. ʒ.i. ceraꝝ: fiat vnguẽtuꝫ ꝓ pectore: quo calido vngaẽ mane ⁊ sero: ⁊ vtor vnguẽto satis calido vt ṽtus ad locũ ducaẽ.

¶ In hoc eodeꝫ tpe vt venter sit lubricus studenduꝫ est: sed nõ cum forti medicamine: ideo plures dabo modos. ¶ Optimus igitur ⁊ primus ⁊ qui est ꝯueniẽs in principio vsq̃ ad finẽ est ꝙ in mane sumaẽ: aut alia hora diei vł noctis. Si in mane eẽt cũ angustia sumat brodiũ sine ius galli decrepiti quãtitatis lib.i. ⁊ fiat dictum ius hoc mõ. ℞. gallum veterẽ: imo decrepitũ: ⁊ quãto antiquior tãto melior: ⁊ sit gallus rubeus luxuriosus ⁊ audax ⁊ impingueẽ dando sibi ad comedendũ pastillos factos cum melle: ⁊ cũ est pinguis fatigeẽ in camera vna die verberando ipꝫ cũ parua scutica: ita ꝙ in fine nõ possit ambulare: ⁊ tũc decoleẽ: ⁊ sanguis dimittaẽ egredi: ⁊ euiscereturː ⁊ laueẽ: ⁊ in eo ponanẽ medulle carthami. ʒ.iij. polipodij. ʒ.i. salis gẽme. ʒ.i.ß. thimi hyssopi. añ. ʒ.x. ⁊ ponaẽ ad coquẽdũ in lib. xx. aque: ⁊ bulliãt vsquequo non sint nisi lib. v. vel circa: ⁊ de hoc brodio sumat pro vice lib.i. ¶ Bonũ aũt est ꝙ hic vir ꝓuideat hr̃e semꝑ gallos veteres in domo: ⁊ impinguatos: vt cuꝫ indiget possit ad libitum vti. Nam hoc brodiũ est digestiuũ: ⁊ lubricatiuuꝫ ventris: ⁊ facilitat anhelitũ: ⁊ ꝯuenit fere omni tpe paroxismi nisi de se venter sit nimiũ lubricus. ¶ Si aũt non haberet: ⁊ ꝑmutare velit ad aliud põt capere in ꝑncipio prandij ferculum factum ex medietate vrticarũ: ⁊ quarta parte mercurialis: ⁊ alia quarta parte bletaꝝ cum butyro vel gallina pingui vel pingui capone: aut cum oleo. ¶ Item tertio potest sumere ante prandium ꝑ quartaꝫ partem hore. ℈.i. terbẽtine clare: aut per se: aut cõ mixte cum. ʒ.ß. mellis dispumati ⁊ cocti. ¶ Iteꝫ quarto potest vti ptisana ordei nõ colata in qua sit coctũ gra.i. euphorbij. ¶ Iteꝫ quinto sumaẽ ex thimo sicco. ʒ.ij. cum aqua mellis: aut tantũdeꝫ de hyssopo. ¶ Iteꝫ potest facere clistere lenitiuũ ex maluaꝝ ⁊ bletaruꝫ decoctione cum. ʒ.i. pulpe cassie ⁊ olei. ʒ.iij. salis. ʒ.iij. Sed hoc nõ sufficit hora vehemẽtis angustie. Alij modi ponunẽ a quibusdam. ¶ Sed ego pono meliores nisi aliqs faceret suppositoria admodũ dura vt imponeret vnguẽtuꝫ ex succo mercurialis. f. ʒ.i. butyri. ʒ.ß. salis gẽme. ʒ.ij. cõfectis simul admodũ vnguenti: de quo cum instrumẽto apto. ʒ.i. imponatur. ¶ Et ꝯsidera ꝙ hic canon de ventre lubrico tenẽdo est per totam egritudinẽ seruandus nisi naturalr̃ per seipsum responderet satis.

¶ Euacuatio auteꝫ ꝓpria humoris peccãtis per ventrem in principio. ⁊ dum est angustia nõ est fienda nec similr̃ vomitus nisi materia in tantum peccaret multa ꝙ esset timor de suffocatione: ⁊ eo casu etiã leuiter agendum est cũ pulpa cassie. ʒ.i. ⁊ cum decoctione pectorali. Aut si dubitatur de catarri acuitate ꝑꝑ cholerã ꝑceptã in salsedine flegmatis: ⁊ pruritu ꝑtium per quas transit tunc euacueẽ cum. ʒ.i.ß. mãne electe. ⁊. ʒ.i. trociscoꝝ de violis: qui sic fiũt. ℞. violaꝝ. ʒ.i. turbith. ʒ.vi. succi ligri. mãne. añ. ʒ.iij. ꝯfice simul si viole sunt recẽtes pistãdo: si aũt sicce cõfice cum aqua dissolutionis dragagãti. ¶ In alijs aũt casibus in principio nõ fiat euacuatio ꝑ ventrem de materia propria. ¶ In principio etiã confert administrare omni mane. ʒ.ij. pulmonis vulpis sicci cũ. ʒ.iij. aque mellis est conueniens.

¶ Accedente morbo ad augmentũ: q̃ mã incipiat esse digesta manifeste tunc possum secure dare digerentia fortia: ⁊ ideo sumat in mane omni die hunc syrupuꝫ. ℞. sy. de ligri. ʒ.i.ß. sy. de hyssopo. ʒ.ß. distẽperenẽ cũ decoctiõe capilloꝝ veneris iuiubaꝝ sebesten ficuũ siccaꝝ passularum ⁊ ligr. ⁊ sumaẽ bis in die semper ad minus duabus horis ante comestionẽ: ⁊ similis intentionis est syrupus de hyssopo. sed est fortior: ⁊ similr̃ syrupus d̃ prassio: ⁊ est in declinatione morbi magis placens. ¶ In ore aũt hoc tempore teneat loch de pino: fere continue autẽ loch qd̃ diciẽ loch bonum: cuius ista est descriptio. ℞. dragagãti ʒ.ß. pineaꝝ mundataꝝ. ʒ.i.ß. piperis. ʒ.i. rob vue mature aut mellis: passulaꝝ. ʒ.i. cõfice loch. ¶ Similiter potest sumere mane ⁊ sero. ʒ.ß. diatris salomonis: ⁊ semper cuꝫ suo loch põt addi quarta pars eius de pulmone vulpis. ¶ Pectus aũt iungẽdus est mane ⁊ sero cũ h̃ vnguẽto. ℞. olei ireos olei de lilio. añ. ʒ.i. pinguedis anseris pinguedinis vulpis hyssopi humide. añ. ʒ.ß. radicis ireos. ʒ.i. aristologie rotunde. ʒ.ij.ß. cere q̃ntũ sufficit: fac vnguentum.

¶ Clisteria que isto tpe cōueniūt sunt acutiora prioribus hoc mō. ℞.centauree minoris.℥.ss.agarici.ʒ.ij. polipodij carthami.i.añ.ʒ.iij.ficuū siccaruʒ.ʒ.x.succi blete lib.i.bulliant cū aqua colature furfuris vsq3 ad ꝯsumptionē medietatis:⁊ ex hoc sumat̄ lib.i.olei ruthacei.℥.iij.ieralogodion.ʒ.ij.ierepigre Nicolai.℥.i.salis qd̄ suffic̄. ¶ Qr si cū digōne sputi sit ēt minor angustia spūs pōt sumere solutiuū:qr ꝑpter flegmatis difformitatē imaginandum est aliquā ptē esse digestā: esset ergo tale.℞. pulpe cassie.℥.i.agarici albi leuis:⁊ nō lignosi.ʒ.i. salis gēme.℈.i.infundatur agaricus in oxymelle: ⁊ in decoctione pectorali totum distemperet̄:⁊ sumat̄ ante diem duabus horis:⁊ superdormiat:ꝙ si in potu nō vult pharmacū sumat pillulaꝝ ꝺ agarico.ʒ.i.⁊.℈.i.si tñ nō vi͛ multa mā:melius est expectare digōnis cōplemētum. ¶ In hoc augmēti tpe si qñ paꝝ molestat̄ bonū est vomere post comestionē.℥.i.aque decoctōis radicū raffani:aut post potū aque decoctionis raffani cū aceto vel oxymellis cōpositi.ʒ.ij.

¶ Sed cū sunt matura sputamina det̄ in mane syrupus iste.℞.oxymellis sqḷ.℥.i.syru.ꝺ hyssopo.℥.ss.cū decoctōe asse calamēti prassij. añ.M.i.sebesten iuiubaꝝ. añ.xv. nūero bulliant in lib.i.ss.aque vsq3 ad medietatis ꝯsumptionē.⁊.℥.iij.istius decoctionis distemperet̄ syrupus.

¶ Loch aūt tunc ꝑportionatū ad tenēduʒ in ore est loch sanum ⁊ expertum : ⁊ si pōt fieri cōmisceant̄ cum eo ad quālibet.℥.ʒ.ij. pulmonis vulpis sicci ⁊ pulueriçati : aut detur sibi loch de pupone. ¶ Hoc tpe purgādus non tñ semel:sed vsq3 ad materie eradicationeʒ in plurib⁹ vicibus: sumat igitur q̄ꝫ primuʒ pausat a fortibus accñtibus sputis maturis exñtib⁹ has pillulas:si tñ virtus ꝯsentit.℞.pillaꝝ de agarico.ʒ.i.pillulaꝝ cochiaꝝ Almāsoris.ʒ.ss.ꝯfice pillas:⁊ sumat̄ vice vna:⁊ supdormiat hora vna: post nō dormiat:s3 stet in camera obscura:⁊ caueat a frigore pro tota die : ⁊ sex horis post assumptas pillulas bibat aquā ordei.f.ʒ.v.cuʒ.℥.i.çucchari. Septima aūt hora accipiat̄ prādiū:⁊ in die post assumptōeʒ pharmaci ꝑsertim postq̄ꝫ semel purgat⁹ est sumat.ʒ.i.tyriace:⁊ post illā stet ieiun⁹ horis.viij. ¶ De q̄nque in q̄nque diebus purget̄ vsquequo manifeste declinet morbus:iteꝝ tñ nō dimittat q̄n sumat loch mō dicto in mane syrupū qui difficilis est stuporis ꝯsumptio sumat cū h̄ loch sano: ⁊ experto loch de sq̄lla simul:⁊ qr loch de squilla est vehemēter amarū:sumat in compositione hoc modo.℞.loch sani:⁊ experti:loch de pulmone vulpis.añ.℥.ij.loch de sq̄lla.℥.i.
¶ Descriptio aūt loch ꝺ pulmone vulpis est ista.℞.pulmonis vulpis sicci : succi ligritie capilloꝝ veneris semis feniculi.añ.℥.i.ꝯfice cū çucchard cocto in aq̄:aut cuʒ rob vue ⁊ cōuenit inunctio pectoris cuʒ vnguento descripto in tpe augmenti. ¶ Hoc status tpe cōuenit vomitus cū raffano:vt supra dicit̄:aut hoc modo.℞. radicuʒ raffani ℥.i.imp̄mat̄ in ea fustis ellebori albi ꝑ totū:⁊ dimittatur hoc mō die ⁊ nocte:⁊ postea extrahat̄ ⁊ comedat̄ raffan⁹ ille:⁊ post horā vomat:aut raffanus bulliat in aq̄ vnciaꝝ decem quousq3 remaneāt vncie q̄nque:⁊ colent̄ ⁊ addatur oxymellis cōpositi.℥.iij.bibat tepide:⁊ post mediam horaʒ vomat. Intelligat̄ tñ ꝙ vomat nisi pectoris habitudo sit longa cū humeris eleuatis.naʒ hoc exñte nō vomat ꝑꝑ timoreʒ fracture vene pulmonis: ⁊ vomitus iste fiat semel in septimana: postq̄ꝫ aūt vomerit q̄escat duabus horis:⁊ post comedat nō multum.

¶ Et cuʒ egritudo declinat si sufficit regimē qd̄ fit in statu bñ est:sin aūt trāseūdū est ad ea que exiccant pulmonem:⁊ ad emplastra super pectus:que ego statim scribā.
¶ Et ꝯuenit etiā sumptio huius ꝯfectiōis in declinatione maxime:l3 in statu ꝯueniat.℞.ficuum citrinaꝝ.ʒ.x. dactyloꝝ pinguiuʒ:seminis apij:semis feniculi:capilloꝝ veneris ligritie hyssopi prassij.añ.ʒ.v.coquāt̄ ista in lib.iij.aque lento igne quousq3 veniant ad vnā: ⁊ colet̄ : ⁊ cū ista distēperet̄ ꝯfectio quā nunc describā.℞.succi liquiritie hyssopi capilloꝝ veneris.añ.ʒ.v. cordumeni pipis amigd̄.amaraꝝ:aristologie rotūde semis vrtice. añ.ʒ.v. pulmonis vulpis sicci.ʒ.i.mellis dispumati.℥.ix. fiat electuariū:de quo sumat in mane ⁊ in sero.℥.iij.cuʒ lib.ss.dicte decoctōis.naʒ mirabiliter pulmonē purgat: ⁊ spuere facit. ¶ Qr si ad sputa ꝯsumenda hoc nō sufficeret purget̄ iteꝝ in declinatione cū pillulis cochijs:⁊ de agarico. añ.℈.ij.aut.vij.ꝭm virtutis tolerantiā. ¶ Et si ista non sufficiant vtat̄ istis exiccatiuis.primo exterius ponēdo post fortes fricationes hoc emplastrū rubificantis super pectus cū pāno aspero.℞.salis lib.i.vini albi qd̄ sufficit: ⁊ inuicē in mortario ꝯficiant̄ ad modū vnguēti vel emplastri:⁊ supponatur. ¶ Ex fortib⁹ tñ exiccatiuis extra applicādis est cauteriū super medio pectoris qd̄ diu teneat̄ apertū:sed hoc mihi nullo modo videt̄ in hoc delicato faciēdum. ¶ Interius aūt pōt sumere fumigiuʒ h̄ mō.℞.aristologie rotūde:myrre:⁊ storacis:thuris.añ.ʒ.i.arsenici rubei.ʒ.v.tere ⁊ ꝯfice cū butyro vaccino: ⁊ fac formas similes auellanis:⁊ ponat̄ vna pro vice sup carbones accensos:⁊ fumus ꝑ embotū sumat̄ ieiuno stōcho ꝑ os absq3 timore:est.n.exꝑtū veꝝ i exiccādo pulmonē.
¶ Neq3 tñ hic dimittat̄ ventris lenificatio vt supra di͛.
¶ Qr si hec non sufficiūt: qr caput catarriçat sumat studiū in exiccādo caput fricādo in mane ⁊ in lauaturis capitis ponēdo sticados arabici sene. añ.℥.ss.assari.℥.vi.lauri.M.i.⁊ portādo in manu nigellā torrefactā:⁊ pulueriçatā:⁊ in syndone positā:⁊ h̄ quasi ꝯtinue: s3 de hoc magis infra:nō dimittat̄ ēt hoc tpe vētris lenificatio:⁊ hec de parte ꝑtinēte ad faciētia in paroxismo.

In hora aūt in qua quiescit a ꝑoxismo singul͛e est adhibendum p̄mo in regimine: deinde in vsu medicinaꝝ. ¶ Nam si in ꝑmutatione vite:aut in ꝑmutatione etatis nō accidat iuuamentū raro sperādum est de salute huius passionis.regimen ergo primo ponat̄ ⁊ breue propter ista.

¶ Aer d3 eē siccus in caliditate ⁊ frigiditate tēperatus:⁊ d3 cauere ab oībus que dixi in caplo̕ de aere supra.
¶ Omni die est exercitādus maxime in mane post emissionē supfluitatum prime digōnis ⁊ secūde in loco sicci aeris:⁊ si pluuia:auster:aut alius vētus dñaretur:aut nebula faciat exercitiū in domo vbi aer sit siccus artificialiter:⁊ incipiat̄ exercitiū primo a leui:⁊ paulatiʒ diu durando ꝺueniat ad forte:⁊ clamādo:⁊ voces fortes in fine faciendo:⁊ post paꝝ versus exercitiū leue:⁊ veniat paulatim nō subito ex forti motu ad quietē:id tñ qd̄ dicit̄ ꝺ voce exaltanda intelligit̄ nisi dubitet̄ de cōpositione ex vene fractura. ¶ Eo.n.casu exercitāda sunt inferiora:⁊ pectus nō ita fortib⁹ exercitijs:imo cauēduʒ esset ab eis ⁊ a leuatiōe ponderū ⁊ nimia extorsione pectoris: ⁊ loco exercitij vtēdū eēt fricationib⁹ in toto corꝑe: ⁊ tandē in pectore ⁊ capite:que fricatōes fieri debēt qñ ꝑꝑ aliquaʒ dispōneʒ ab exercitio impediret̄. ¶ Sumpto aūt cibo: aut quiescat:aut motus sint leues.
¶ Somnus eius hoc tpe sit in nocte:⁊ nō in die:⁊ sit in camera aeris sicci temꝑati in calore:⁊ sit capite bene eleuato:⁊ ipso bene cooperto.primo sup dextro latere: deinde post duas horas vel circa sup sinistro:⁊ nō resupino: aut supine:⁊ sit sex horaꝝ in die naturali:⁊ si pur in die dormire d3 min⁹ malū eēt in mane añ tertias:sed post prandium nullo mō dormiat:ꝙ si ꝯsuet⁹ fuerit paulatiʒ hāc ꝯsuetudinē dimittat:⁊ illud tēp⁹ in aliquo ludo honesto

⁊ delectabili

ꝛ delectabili ponat. ꝛ incipiat somnus eius tribꝰ hoꝛis ad minus post assumptum cibum.

¶ Cibi sui sint isti: panis ex optimo frumento collecto ex sana segete: ꝛ cui nõ aduenit nocumentũ putredinis aut supcalefactiõis. ꝛ sit pistus bñ fermẽtatus: sufficiẽter coctꝰ: ꝛ ad oẽm librã paste dũ panis ꝯficit addant. ʒ.ij. pulueris qui sic fit. ℞. anisoꝛuz feniculi. añ. ʒ.ß. masticis. ʒ.i. fac puluerẽ: ꝛ sit panis iter pmam ꝛ quartã diem: ꝛ nõ comedat calidus: ꝛ sit mũdus ab exterioꝛi coꝛtice. Caueat azimus ꝛ nõ coctus ꝛ durus ꝛ fumãs ex furno ꝛ de alijs granis a frumẽto: maxime cui lolium eẽt cõmixtum.

¶ Carnes ꝯueniẽtes pro pte scriptas. s. pauca ꝑ superfluitatũ subtilis nutrimẽti cõplonis ꝑpe tẽperamẽtũ. ita ꝙ cõueniũt pdices carnes fasianoꝝ iuuenũ pulloꝝ ꝛ pullarũ mediocriter pinguiũ nõdum calcãtiũ aut oua facientiũ alaudaꝝ frãguelloꝝ: paruaꝝ auiũ mõtanaꝝ. ¶ Et ꝯueniũt carnes hedoꝝ capoloꝝ lepoꝝ ꝛ caro vulpis ꝛ ericij cãpestris: ꝛ pcipue istoꝝ pulmones ꝛ carnes colũboꝛuz ꝛ turturuz volare incipiẽtiũ nõ duroꝝ. ꝛ fugiat carnes bouinas ꝛ pecudinas: sed tolerari posset caro castrati annalis: sed agnoꝝ carnes vitet ꝛ poꝛcoꝝ ꝛ auium degẽtiũ in aqs: sicut anserũ anatũ ꝛ silia. ¶ Et vitent iterioꝛa capita ꝛ colla aĩaliũ exceptis pulmonibꝰ vulpis ꝛ ericij. Et vitent ea que sunt multum vnctuosa ꝛ pinguia ꝛ viscosa: ꝛ sanguis ꝛ caseus ꝛ lac. ¶ Et ꝯdiant cibi sui in qbꝰ ponit aliq̃ pinguedo ex pinguedine lepoꝛis ꝛ caprioli ꝛ vulpis pcipue. ꝛ sumat ex aĩalibꝰ pdictis ptes macras. Et vitet oua dura ꝛ albumina eoꝝ: ꝛ põt vti vitellis soꝛbilibus.

¶ Pisces vitet oẽs ꝛ precipue magnos ꝛ stagnales ꝛ sine squamis vt sunt anguille murene lãpꝛede: ita ꝙ minꝰ noceẽt a paruis de libero mari iuxta scopulos habitãtibꝰ: sicut sunt talie: ꝛ a paruis ex fluuijs petrosis ꝛ hñtibꝰ squamas ꝛ ꝑparati ꝛ cocti cũ vino ꝛ aromatibꝰ: aut cuz aqua ꝛ agresta ꝛ aromatibꝰ. ¶ Legumina oĩa: ꝛ oĩa grana inflatiua sicut sunt fabe faseoli coꝛpa ciceruz ꝛ silia vitet ꝛ silr frumẽtum coctũ ꝛ pastillia oĩa: ꝛ artocleas ꝛ põt vti farre ꝛ oꝛdeo in ferculis tam in farina ꝙ̃ in ꝯfractis: ꝛ vitet rizum: sed põt vti brodio ciceꝝ ꝛ coquere carnes cuz eis. Ex oleribꝰ põt vti hyssopo thimo oꝛigano nasturcio calamẽto maioꝛana saluia serpillo petrosilio raffano vrtica boꝛagine sparagis sinapi blitis anheto. sꝫ pcipue thimus ꝛ hyssopus sunt ꝯueniẽtes omni modo calefaciẽdo pulmonẽ: ꝛ ipm a grossis humoꝛibus expurgando: ita ꝙ istaꝝ herbaꝝ puluis cum pipe põt poni in ferculo ꝛ põt illo vti cũ aq̃ mellis in mane ad q̃titatẽ. ʒ.i. vel vsq ad duas q̃nq̃z: ꝛ laxat vẽtrez purgãdo pectꝰ ab illis humoꝛibus. ¶ Acria aũt vitet: vt cepe poꝛros alliũ. sed aliq ꝯcedũt poꝛrũ cuz melle ꝛ alliũ coctũ: ꝛ vitet in cibo caules: lꝫ brodiũ eaꝝ sit satis ꝯueniẽs. vitet etiã lactucã cucurbitas citrullos cucumeres ꝛ melones ꝛ melõgenas. sꝫ cappares sumere est vtilimũ ante prãdiũ ꝛ ante cenã cũ rob vue dulcis. ¶ Ex fructibꝰ fugiat oẽs humidos: exceptis ficubus bñ maturis: ita ꝙ vue cerasa pruna pira poma persica ꝛ silia. vuas tñ passas ꝛ recẽtes valde maturas: ꝛ que tam diu steterint collecte ꝙ aquosuz indigestũ separatũ est ab eis põt sumere. Uitet et fructꝰ stipticos ꝛ ponticos ꝛ nespilla ꝛ soꝛbas ꝛ acetosa põt vti. imo ꝯueniunt amigdale dulces: grana pini: ꝛ iuiube ꝛ sebesten: ꝛ põt sumere fisticos. Ex aromatibꝰ ꝯueniũt piper çinçiber matis crocus nõ sumẽdo nimiũ. ꝛ nisi patiat capitis doloꝛẽ ꝛ cinnamomũ ꝛ fere oĩbus bñ redolẽtibꝰ põt vti: nisi videat caput graue. ꝛ in vsu moderato iuuabit. Et põt vti granis feniculi ꝛ anisi: ꝛ post cenã coꝛiãdro bñ masticato ꝛ ꝑparato. salsa põt facere ex amigdalis ꝛ cinamomo et passulis ꝛ gariofilis ꝛ pipe ꝛ croco cõmixtis oĩbꝰ vel quibusdã: addẽdo parũ succi lymonũ aut citrãguloꝝ pp sapoꝛem: sed nõ multũ de talibus acetosis ponẽdo.

¶ Nõ sumat in eadẽ mẽsa cibarioꝝ multitudinẽ: sed sit ꝯtẽtus vna ciboꝝ manerie aut ꝙ̃ paucissimis põt. ꝛ si varia cibaria sumat ꝑponat lubꝛicantia ꝛ subtilia grossis ꝛ duris. Et sumat in hyeme calida cibaria ꝛ in estate nõ nimiũ frigida quoquo modo. ¶ Carnes sumat assatas nõ elixas nec suffocatas sub tegulis in patellis.

¶ Potus eius in tpe quietis vt puto melioꝛ eẽt aqua mellis ꝙ̃ vinuz: qꝛ caput eius videt quasi ꝯtinue catarriçare debere. ꝛ si vinũ bibit sit clarũ aureũ dulcedini attinẽs: ꝛ ꝯueniẽter tẽperatuz cum aqua: melioꝛ est sibi aqua cisterne aut fluuij liberũ exitũ hñtis ꝛ currẽtis absq odoꝛe ꝛ clara ꝛ sapoꝛe grosse aut limose. ꝛ putealis ꝛ stagnalis ꝛ turbulẽte. ꝛ de minera dimittantur.

¶ Nunq̃ vna vice dꝫ ad satietatẽ comedẽ: imo semp relinquat aliqua famis vestigia siue reliqas ꝛ qñ verã patit famem non tardet in cibãdo nec comedat nisi plane sentiat vẽtrem esse vacuũ: saltem quo ad supioꝛa.

¶ Et studeat omni die saltẽ semel hře vẽtris bñficium.

¶ Caueat a tristitia ꝛ cogitatione ira ꝛ timoꝛe ꝛ a venereis: ꝛ vtat tẽperato gaudio: ꝛ hoc de regimine.

Sed veniendo ad medicinalia ꝯstat ꝙ intẽtio dꝫ eẽ ꝓhibitio ꝯgregatiõis materie in pulmone que a capite currit illuc. et ideo intẽtio dꝫ eẽ in capitis ꝯfoꝛtatione ꝛ ꝓhibitione in gñatione catarrose materie in ꝯfoꝛtatione pulmonis vt nõ recipiat aut saltẽ receptã exterminet anteq̃ ad asma faciẽdũ sit sufficiẽs ꝛ ꝑter materie generate iam ꝛ que sepe gñabit euacuationem ante aduẽtum paroxismi.

¶ Propter pm videt mihi ꝙ omni mane post euõnẽ superfluitatũ ꝛ post exercitiũ faciat cuz pãnis calidis calefieri ꝛ ꝯfoꝛtari caput: aut cuz sacco milij calefacto fomẽtari.

¶ Scdo ꝙ si est ibi aliq̃d balneuz sulfureũ mittat illuc ad recipiẽdũ aquã sup cõmissurã coꝛonalẽ calidã ab alto cadẽtem ad moduz embꝛoce: ꝛ moꝛet pluribus hoꝛis.

¶ Tertio ꝙ poꝛtet tpibꝰ frigidis ꝛ tẽpatis hũc sacculũ. ℞. gariofil. ʒ.ij. folij macis: nucis muscate. añ. ʒ.i. sticados arabici calamẽti coꝛticũ citri. añ. ʒ.ij. mẽthe. ʒ.i. pistẽtur ꝛ fiat puluis ꝛ fac sacculũ in syndone rubea sup ptes anterioꝛẽ capitis. ¶ Quarto videt mihi ꝙ vtat q̃si ꝯtinue odoꝛamẽtis nigelle toꝛrefacte ꝛ pulueriçate. ʒ.ij. ligẽtur in pãno subtili ad moduz descripti a Mes. in cap̃ de catarro ad catarruz frigidũ. ¶ Quinto nõ sufficiẽtibus alijs inungat caput totũ ꝑus abrasuz factis pmo purgationibꝰ mane ꝛ sero leuiter fricãdo: ita vt oleũ imbibat. ℞. spice gariofil. añ. ʒ.i. staphisagrie ruthe. añ. ʒ.ij. masticis. ʒ.ij. piretri. ʒ.iij. euphoꝛbij. ʒ.ij. stoꝛacis liquide. ʒ.i. gipsi. ʒ.i. baccarũ lauri. ʒ.i. olei laurini lib. ß. sambuci. ʒ.i. capita allij numero. x. vini cocti lib. x. teratur oĩa: excepto euphoꝛbio mastice ꝛ gipso: ꝛ bulliãt cũ dicto vino in vase scdo vsq ad medietatis ꝯsumptionẽ colet: ꝛ colature addat euphoꝛbiũ mastix ꝛ gipsum: ꝛ ita ponatur in vase secũdo ad bulliẽduz vsq ad ꝯsumptionẽ vini: ꝛ pone in vase vitreato. ꝙ scdo videt mihi ꝙ debet vti pulmone vulpis: cuius descriptio pcessit. ¶ Cõfert etiã vt sum expertus vsus huius electuarij. ℞. succi marubij: aristologie lõge ꝛ rotũde: radicis ireos. añ. ʒ.ß. succi eupatoꝛij: succi myrtilloꝝ camedreos camepitheos. añ. ʒ.i. spatule fetide. ʒ.ij. carpobalsami: ligni aloes. añ. ʒ.i. ꝛ.ß. pulueriçentur ꝛ fac electuariũ cum syrupo qui sic fit. ℞. myrre gar. cinamomi cardamomi. añ. ʒ.i. liga in pãno ꝛ pone in lib. i. aque die ꝛ nocte. postea cola ꝛ adde lib. i. mellis et bulliãt ad ignẽ dispumãdo quousq habeat foꝛmã syrupi: ꝛ cuz eo fac eluz. Debet aũt vti isto electuario fere omni

mane sumendo.ʒ.iij.vel.ij.cum aqua mellis.¶ Confert etiã vsus çinçiberis cõditi ꝛ alipte muscate descriptione Nicolai.¶ Et in tpibus autũni veris ꝛ hyemis vsus tyriace magne in septimana semel: ꝛ sumat stomacho ieiuno.ʒ.i.cum.ʒ.ij.aque mellis.ꝛ post ipsam ieiunet septẽ horis ad minus.ꝛ ista nõ dimittant oĩo.¶ Cõfert acetũ squilliticũ sumẽdo omni mẽse qnque dieb⁹ vno post aliud.p͞ᵃ die.ʒ.i.in aurora.2ᵒ duas.3ᵒ tres.4ᵒ quatuor.in 5ᵒ adhuc.ʒ.iiij.¶ Cõfert diaprassiuʒ ꝛ diatriõpipereon mytridatum ꝛ vsus enule in mane comedẽdo ex ea sola aut in ouis aut in ferculo.¶ In estate aũt sumat.ʒ.i.ꝛ.ß. boli armeni cuʒ.ʒ.iij.vini albi subtilis:ꝛ hoc sepe qm̃ in isto casu est forte valde:necnon esset si omni die faceret.¶ Carnes etiã bubonis comeste a ꝓpetate ꝯferũt ꝛ brodiuʒ eaꝝ.¶ Ius galli antiq modo supradicto macis ma rubinum in vino cocta.¶ Et sandaraca cum sumit̃ de ea ℈.ß.in mane deglutiẽdo grana ei⁹ ꝛ rosata nouella Nicolai hyssopus paucedanũ ꝛ pastinache.s.vinũ dcoctiõis eius ꝛ rutha est cõueniens.ꝛ debet quandoqꝫ vti vna rẽ istarũ:quãdoqꝫ alia permutãdo:ꝛ nõ stãdo vltra decem dies pro vice super vna earum.

¶ Quãtuʒ ad scdam intẽtionẽ que est euatio videt̃ mihi hic ordo seruãdus.pmo ꝙ medicus qui est ꝓsens cõsideret ꝯsueta tẽpora interpolationũ suaꝝ:ꝛ si fuerit iter duos menses cõiter:aut quatuor semel: aut magis in hyeme: aut magis in estate ꝛ semp ante tẽpus quo dubitat̃ de paroxismo per octo vel.x.vel.xv.dies faciat suũ syrupũ de hyssopo ꝛ syrupũ de prassio ꝛ syrupũ de sticados.ãn.ʒ.ß. pro vice cum decoctione thimi hyssopi ficuuʒ siccaꝝ sticados arabici nucis muscate:ꝛ sumat hũc syrupum quatuor vicibus.¶ Et illo sumpto purget̃ sumẽdo has pillulas.℞.pillaꝝ cochiaruʒ Almãsoris.ʒ.ß.serapini.℈.ß. pillaꝝ de agarico.℈.ij.misce ꝛ fac ipsas.¶ Aut purget̃ cum his pillis.℞.agarici.ʒ.ij.ireos prassij.ãn.℈.i.serapini sarcocolle.ãn.℈.iiij.cõfice cum rob vini ꝛ sit dosis eaꝝ.℈.i.ß.aut parũ minus ꝭm ṽtutẽ eius.¶ Videt̃ mihi 2ᵒ quo ad hãc intẽtionem ꝙ in ꝑncipio Martij si nõ fuerit aliud ipediẽs ꝙ soluẽdus sit sumẽdo ꝑus syrupuʒ de hyssopo:aut de prassio:aut de ligri.ꝭm ꝙ videt̃ ꝓsenti medico cuʒ equali ꝗ̃titate.syrupi de sticados cũ decoctione statim supradicta:ꝛ post purget̃ sumẽdo.ʒ.ij.agarici.ꝛ.℈.ij.salis gẽme.ꝛ.℈.vi.mãne.ꝛ totũ sit distẽperatũ cum decoctione pectorali ꝛ bibat̃ duabus horis ante diem ꝛ supdormiat hora vna:post non dormiat vsqꝫ ad cõplemẽtũ opõnis medicine ꝛ tardet cibũ:ꝛ caueat a frigore.¶ Cõsilem purgationẽ faciat in mẽse Octobris si nõ fuerit ipediẽs ꝛ oĩo ante verũ frigus hyemis purgetur.¶ Cõfert oĩ mẽse bis saltẽ vno die post alteꝝ vomere post cibũ de reb⁹ salitis ꝛ vnctuosis:aut post potũ decoctiõis raffani cũ oxymelle:ſʒ melius est post prãdiũ.ꝛ in h̃ semp bñ notet̃ ꝙ ipẽ nõ sit ptisicus aut ex cõpõne ad ptisim parat⁹.nã hoc casu oĩo dimittẽdus est vomitus.

¶ Cõfert ꝓterea post gñales purgatões vt in mane masticare passulas cuʒ pipe:aut mastice cũ piretro:aut pipe emittẽdo sputũ per mediã horã.¶ Et eodẽ tpe gargarismata ex decoctiõe sinapis cũ aceto ꝛ melle.ꝛ silr caputpurgia trahẽdo per nares succũ blite aut aquaʒ maiorane.¶ Silr sternutatiões ꝓuocare modis suis sunt cõuenientiores.Oĩum tñ hoꝝ modoꝝ mihi plus placet masticatio ꝛ gargarismus.¶ Ubi aũt per ꝓcessuʒ tpis ista nõ ꝯtulerint:qꝛ puto ꝑncipalem dispõneʒ ex capite puto ꝙ sup ptẽ anteriorẽ capitis sit apponẽdũ rubificatiuuʒ facta purgatione:sicut empl'm de ficubus ꝛ sinapi inuiceʒ pistatis ꝛ stercore colũbino ꝓsertim syluestriũ colũboꝝ: ꝛ cuʒ vesice nate fuerint aperiant̃ ꝛ diu teneant̃ apte qm̃ opoꝛtet cum vnguento egyptiaco eas manutenendo.

¶ Ultimo ꝯsideret:qꝛ egritudo est diuturna nec in medicinis ꝯfortatiuis:nec digestiuis mãei:nec euatiuis stãdũ est ꝯtinue sup vna:ſʒ variãde de.x.aut de.xv.dieb⁹:nec est seruãdus vnicus modus euationũ:nec silis tpis iterpositio.imo qñqꝫ iter vnã euonem ꝛ aliã dꝫ iterponi tp̃s ampli⁹qñqꝫ minus ne ṽtuti ꝛ nature fiat ꝯsuetudo.ꝛ ne ĩfirmo fiat fastidiũ.simul aũt nõ opꝫ ipm ꝯculcare cum multitudine nimia remedioꝝ:ſʒ fiat iuxta sufficiẽtiaʒ ꝛ tolerãtiã infirmi.¶ Aduertẽdo ꝙ in dieta exiccatiua in ꝯfortatiõe capitis ꝛ pectoris ꝛ euonibus opportunis taꝫ pticularib⁹ per sputũ ꝗ̃ per vomitũ ꝛ secessuʒ multũ est ꝯsiderãdum:in his fere tota medici dꝫ ṽsari intẽtio.ꝛ sic sit finis cũ laude dei per me Ugonẽ Senẽsem Floreñ.

¶ De sputo sanguinis ex fractura vene in pulmone.

Consilium. XXXIX.

Egregius vir dñs Jacob⁹ Samo hodie sunt noueʒ dies ꝙ cum luderet ad braccia,piectus esset in terrã.cum surrexit passus est sputum sanguinis cum leui tussi:ꝛ sanguis fuit spumosus clarus calidus in quãtitate circa tres vncias:ꝛ flobothomat⁹ fuit de vena manus dextre inter anularem ꝛ auricularẽ quam vocãt saluatellã.ꝛ duobus diebus interpositis leuando onera vt iuuaret onerare mulos incidit sputum sanguinis illa die quãtitatẽ duoꝝ bocaliũ ꝛ flobothomat⁹ de vena basilicã inuenta quiete per duos dies vel circa nihil passus est.Sed postea cum descẽderet duas scalas ꝛ reascenderet incidit iterum sputũ sanguinis forte triũ.ʒ.ꝛ abinde citra nõ sum ĩformatus:ꝛ ex istis manifestum est ꝙ hoc est sputũ sanguinis ex fractura vene in pulmone.¶ Et ꝓcedam in dãdo ꝯsilium ꝭm cõmunẽ ꝯsuetudinẽ.Primo ponẽdo regimen nõ nãlium.Secũdo medicinarum dimittendo pronostica.

¶ Caueat habitare in loco sine aere vehemẽtis caliditatis:aut vehemẽtis frigiditatis: ꝛ similiter ꝑmanere sub radijs solis ꝛ lune:ꝛ caueat ab oĩbus vẽtis ꝛ ab aere humido:imo sit locus sue habitationis quietus siccus ꝛ inter calorem ꝛ frigus temperatus.

¶ Non opoꝛtet hinc ad.xv.dies exercere corpus eius nec ambulare nisi leuissime.imo hoc tẽpore adhereat quieti:ꝛ post illud tẽpus vtat̃ in mane exercitio satis lõgo leuis ambulationis vel eqtationis sine agitatione ꝛ interpositis quietib⁹:sed nullo modo vtat̃ forti motu:nec clamet nec leuet põdus:at nec fortiter extẽdat mẽbra:ꝓsertim partes pectoris ꝛ braccchia.Et inter cetera fugiat laborem post comestionem.

¶ In cibis pro nũc abstineat a carnibus ꝛ ab ouis ꝛ lacte ꝛ victualib⁹ de pasta ꝛ a plurima comestione:ꝛ sit ꝯtẽtus sumere fercula ex ordeo vel riço vel panico vl' miliomũdo vel ex lentibus excorticatis eiecta ꝑma aqua: aut ex endiuia vel spinachys vel lactuca ꝛ boragine.¶ Optimũ tñ esset si comederet ferculuʒ ex portulaca.ꝛ põt vti hoc tpe piscibus de aqua clara ꝛ cãcribus de fluuijs vel gãbaris decoctis in lacte sine butyro aut in aqua ordei: ꝛ põt vti fructib⁹ stipticis:sicut sunt granata pira ꝛ citonia ꝛ myrtilli.ꝛ loco saporis sumat de agresta non salita vel vino citonioꝝ vel vino granatoꝝ cuʒ pulpa sumach vel myrtilloꝝ cũ succo capríoloꝝ vitis.¶ Et caueat ab oĩbus acutis vt sunt aromata alliuʒ porri cepe ꝛ raffani ꝛ acetum.¶ Et a confectionibus vehementer dulcibus ꝛ amaris:ꝛ similem vitam opoꝛtet ꝙ obseruet per integrum annum nisi postꝗ̃ perceperit venam cõsolidatã ꝛ firmataʒ sicut potest esse hinc ad.xv.dies potest vti carnibus sicut sunt carnes perdicum ꝛ minutaruʒ auium ꝛ

lepoꝛis

leporis ⁊ caprioli ⁊ capreti ⁊ vituli: ſʒ oīno nō ſint multū
pingues. ⁊ ſumat ex eis ꝑtē macrā aut ꝑtē neruoſam: ⁊
pōt vti pedibꝰ ⁊ roſtris porcelloꝝ: ⁊ ſint iſte carnes elixa
te cuʒ fructibꝰ elixatis ſtipticis: vel cū agreſta recēti: vel
cuʒ capriolis vitis. ⁊ poterit illo tpe vti piſcibus ſupradi
ctis ⁊ caſeo recēti abſqʒ ſale ⁊ lacte de quo ſit extractum
butyrū: ⁊ maxime lacte capre. ¶ Et in pmis. xv. diebus
opʒ cibū eſſe quaſi medietas cōſueti cibi: imo in cena dʒ
etiā leuius comedere ⁊ pultes ordei ⁊ lentes ſine cortice
vel amigdo. nullo modo ſe replēdo. Poſtea aūt paulatim
reducatur ad quātitatem cibi conſueti.

¶ Potus eius ꝓ nunc dʒ eſſe ſine vino puta aqua ordei:
aut aqua ferrata cuʒ ſyrupo myrtino: aut aq̄ roſ. aut aq̄
decoctiōis roſaꝝ cum eodē ſyrupo vel cum vino grana
toꝝ vel cuʒ vino citonioꝝ: vel ſi eſt ei nimis graue abſti
nere a vino bibat vinū rubeum ſtipticū ꝑmixtū cuʒ plu
rima aqua ferrata: ita ꝙ ſint aque due tertie: ⁊ vini ter
tia pars: ⁊ non abūdet in multo potu. ¶ Et trāſactis. xv.
diebus ſi viderit ꝯſolidationē eſſe factā vtaꝛ tam vino
ſtiptico: ⁊ rubeo ⁊ ſaltē ꝑmixto equaliter cum aqua vſqʒ
ad annū: ⁊ ꝓcedunꝛ poſt. xv. dies pulli ⁊ caſtrati: ⁊ ꝓcedū
tur fructus ſtiptici ⁊ citrulli: ⁊ cucurbite ⁊ cucumeres: ſʒ
non ſalita ⁊ acuta ⁊ multum aquoſa.

¶ Sōno aūt dʒ vti moderato: ita ꝙ debēt ſibi ſufficē in
die nāli ſex hore aut ſex cuʒ dimidia. ⁊ nō dormiat poſt
prādiū: ⁊ ſi in nocte nō dormiuit ſufficiēter: in mane dor
miat ante cibuʒ: ⁊ dormiat in camera tēpati aeris: corpe
mediocriter coopto: ita ꝙ nō frigeat: ⁊ per h̄ non veniat
ad tuſſim neqʒ pp calorē ſanguis bulliat. ⁊ dormiat ſup
altero laterū medietate ſupiori bn̄ eleuata. ⁊ caueat ſibi
a ſomno in loco frigido vel humido ⁊ iacēdo reſupine.

¶ Si vo nō habeat bn̄ficiuʒ vētris faciat ſibi fieri cliſte
ria cōia cum multo oleo ⁊ pauco ſale ⁊ cum pulpa caſſie
ſine additione rerum acutarum.

¶ Et omnino caueat ſibi a rixa ira perturbatione agita
tione mentis ⁊ coitu.

Deſcēdendo ad medicinalia opʒ vſqʒ ad tres
meſes oī menſe ſemel ipm flobo
thomare qn̄qʒ de vena epatis dextri bracchy: quandoqʒ
de vena ſiniſtra: ⁊ flōmia debet eſſe ſubtilis vel q̄ſi me
diocris apitione ⁊ extrahaꝛ quātitas vſqʒ ad duas. ℥. vel
tres ꝓ vice ad plus. ¶ Et ꝓ nūc opʒ purgeꝛ recipien
do pmo hūc ſyrupū. ℞. ſyrupi de endiuia lib. ß. ſyrupi ro
ſati. ℥. iij. aque endiuie: aque plātaginis. an̄. ℥. vi. ⁊ eſt ꝓ
quatuor vicibus: ſumaꝛ in aurora tepidus. ¶ Sūpto ſy
rupo purgeꝛ cum hac medicina. ℞. reubarbari electi. ℨ.
ij. ſpice. ℈. i. aque plātaginis. ℥. iiij. diſtēpereꝛ ⁊ deꝛ totuʒ
in potu vice vna hora vna ante diem: ⁊ ſupdormiat per
horā ⁊ nō comedat vſqʒ ad ſex horas poſt aſſumptionē
medicine ⁊ caueat ne vomat: imo ſi inclinareꝛ ad vomi
tum ſumat vel de citrāgulo vel diacitoniten: ⁊ odoret pa
nē aſſuʒ īfuſuʒ in aceto. ⁊ ſileʒ purgationē faciat in autū
no et in vere ſequēti. ¶ Opʒ aūt ꝙ nūc in ſero qn̄ vadit
dormitū ſumat vnum coclear iſtius electuary. ℞. diaco
dion puri lib. i. achacie rubee. hypoqſtidos croci myrre
balauſtiaꝝ. an̄. ℨ. i. ramich. ℨ. iiij. puluericēꝛ ſubtilr̄ pul
uericāda ⁊ miſceātur cum diacodion: ⁊ de hoc electuario
ſumat in mane tātūdeʒ qū ſurgit a lecto ⁊ in ſero duabꝰ
horis ante cenā ⁊ dʒ teneri in ore ⁊ dimitti paulatim glu
tiri ſm̄ ꝙ diſſoluiꝛ. ¶ Et opʒ toto iſto anno: precipue tn̄
per ſex mēſes omni die vtaꝛ bona quātitate zuccbari ro
ſati recētis qd̄ dʒ facere fieri ipſemet nūc cum bono zuc
charo ⁊ cuʒ roſis rubeis exungulatis. ꝙ ſi nō habeat ru
beas ſumat albas. ⁊ pōt ſumere de eo in mane ⁊ veſpere:
ita ꝙ in die ſumat ad minus. ℥. ij. ⁊ ſi ſumereꝛ vſqʒ ad. vi.
ℨ. nō noceret nō ſupabūdādo in alys cibis. ¶ Et opʒ ꝙ
omni mēſe quatuor diebus vnuʒ poſt alium ſumat hac
medicinā in aurora. ℞. lapidis ematbitis diligēter triti
⁊ loti. x. vicibus. ℨ. i. diſtēperetur cum. ℥. iy. aque plātagi
nis ⁊ bibatur hora dicta frigida. et eo mane quo ſumit
iſtud nō oportet ſumere diacodion nec aliam medicinā.

¶ Iteʒ ſepe vtaꝛ iſto electuario. ℞. ſanguinis draconis
boli armeni terre ſigillate coralloꝝ rubeoꝝ aduſtoꝝ ba
lauſtiaꝝ roſaꝝ lapidis ematbitis gūmi arabici maſticis
thuris minuti ſeminis plātaginis coriandri ſicci. an̄. ℨ. ij.
ſyrupi myrtini ⁊ mirie ſine ſpēbus. an̄. lib. ß. miſce ⁊ fiat
in forma electuary. ¶ Nūc aūt inungaꝛ pectꝰ in ſero qn̄
vadit dormitū iſto vnguēto. ℞. olei roſati: olei myrtini:
olei citony. an̄. ℥. i. thuris minuti ſubtiliſſime puluericā
ti. ℨ. iy. maſticis. ℨ. ij. cere parū ⁊ fac vnguētū. ⁊ de hoc in
ungaꝛ pectus qn̄ vadit dormitū ⁊ mane qn̄ ſurgit. ⁊ ꝓpe
ſi aliqs eſt in pectore locus in quo ſentiat doloreʒ in illo
magis ꝯtinueꝛ inuncto. ¶ Uel ſi fortius vis facere. ℞.
puluerē thuris ſubtiliſſimi ſufficiētem quātitateʒ ⁊ ꝑmi
ſce cum albumine oui: ita ꝙ habeat formā emplaſtri ⁊
ſuperponaꝛ pectori vel loco doloris.

¶ Si aūt ſentiret catarrū a capite deſcēdere ⁊ nō ꝑcipet
ſalſedinē dʒ poſt purgationeʒ q̄ſi omni mane maſticare
per mediā horā mediū coclear maſticis ſpuēdo id qd̄ ve
nit ad os: ⁊ ſi caput eſt frigidū dʒ portare ſacculū ſup me
dietatē anteriorē capitis capite bn̄ abraſo qui ſaccus ſit
de ſyndone tincto in grana ⁊ impleaꝛ puluere gariofiloꝝ.
ſed ſi ſentit in ore ſalſedinē purgeꝛ ſemel in. xl. diebꝰ ſu
mēdo ꝓ vice vna hora ante diem tertiā ꝑtē de ſcriptio
nis totalis decoctionis capilloꝝ veneris poſitis a Meſ.
in diſpoſitōe. 7. antidotary. in ꝑ capl̄o. ⁊ ita eſt deſcriptio
tertie ꝑtis. ℞. capilli vene. recentis. ℨ. ß. fumiterre lupul
li violaꝝ ſiccarū. an̄. ℨ. ij. ⁊. ℈. ij. prune vo numero. xij. co
quanꝛ in. xiiij. ℥. aque cum facilitate quouſqʒ redeat ad. ℥.
v. ⁊ in colatura diſtēpera pulpe caſſie recentis. ℥. i. tama
rindoꝝ. ℨ. v. ß. mānc. ℨ. ij. ß. reubarbari. ℨ. i. ſpice. ℈. ß. fricē
tur bene ⁊ teneanꝛ vſqʒ ad mane: ita vt colenꝛ tūc ⁊ ex
primaꝛ ⁊ poteꝛ tota calida. ⁊ in iſto caſu ſalſedinis diligē
ter foret abſtinēduʒ a vino ⁊ potāda aqua ordei decocta
cum pauco zuccharo vel pauco melle loco vini: ⁊ dʒ tene
ri in ore etiā ſi nō haberet ſputū ſanguinis tam in nocte
q̄ in die ſepe aliqd̄ de dragaganto aut lech de papauere
aut diacodion purum: ⁊ iſta videnꝛ mihi ſufficere.

¶ De tuſſi catarrali ꝑparatio ad ptiſim. Cōſiliū. XL.

Diſpoſitio huius viri egregy ꝺ Joan
nis de Spoleto: annorū fe
re. xxxvi. eſt tuſſis catarralis ex qua ꝑparatꝰ
eſt ad ptiſim. nam qꝛ pectus habet ſtrictuʒ ⁊
lōgum colluʒ ⁊ cum flegmate a capite deſcē
dēte multa ꝑmiſcetur pars ſubtilis ⁊ ſalſa cuʒ parte alia
groſſa viſcoſa. ideo penetrat faciliter in vias pulmonis ⁊
coartaꝛ ⁊ diu moratur ꝓpter exitus difficultatem ⁊ quā
dā recipit maneriem putredinis. vnde ad fundū deſcen
dit multotiēs eius notabilis pars: ſed qꝛ ſine febre eſt pe
nitus: nec putredo odore ꝑcipiꝛ in ſputo cum ſup carbo
nes ꝓycit nec eſt multū preternāliter macrefactus: ideo
putamus nō eſſe factū vlcus in pulmone. ¶ Cōſiderata
gn̄ali cōplone difformi in ſuis mēbris cum calido epate
frigido capite ⁊ ſtomacho ⁊ macilētia nāli ⁊ tuſſi ⁊ catar
ro ⁊ modo cōpoſitiōis pectoris ⁊ colli ⁊ capitis debilita
te in recipiēdo fumos videtur nobis cuʒ hec debere vti
regimine ꝓſeruatiuo a futuro malo ⁊ curatiuo preſentis
diſpoſitionis: quod ſtatim ſcribam.

¶ Sit aer ſue habitationis clarus ſiccus euentatus tem
peramēto in caliditate ⁊ frigiditate vicinus: ⁊ caueat ab

aere humido nebuloso.⁊ locoꝝ infusoꝝ a vapore lacu-
narum ⁊ cloacaꝝ ⁊ a vēto meridionali ⁊ septētrionali ⁊
nimio frigore capitis oīno:lȝ caliditas nō debeat eē mul
tuȝ excessiua.¶ Modus aūt est ꝙ habeat camerā in lo
co alto ⁊ remoto.⁊ a rebus humidis ⁊ putridis ⁊ sit inter
duo solaria ad oriētes apta ⁊ in mane pmittat̄ per duas
horas euētari ⁊ recipere radios solis.deinde claudat̄ vt
opȝ pro alijs dispōnibus:nec apiatur cum est pluuia aut
vētus vel nebula:nec in tempore frigido valde stet sine
igne facto de lignis siccis sine fumo.

¶ Cibus eius sit panis ex optimo frumēto sui anni mun-
do a superfluis:⁊ collectus de sana messe:⁊ sit farina mun
da a furfure:⁊ sit tempate fermētat⁹ ⁊ coctus nō nimis:⁊
habeat ad oēs.x.lib.paste pmixtū paruȝ de mastice pul-
uerizata.℥.ʒ.iiij.⁊ fugiat panē azimū aut nō bn̄ coctū aut
nimium fermētatū.¶ Carnes ꝯuenietes sunt pulloꝝ ⁊
gallinaꝝ ⁊ caponū mediocriter pinguiū ⁊ iuuenū pdicū
fasianoꝝ paruaꝝ auiū.sicut turdoꝝ alaudaꝝ ⁊ moraro-
loꝝ ⁊ siſiuȝ.⁊ hedoꝝ lactētiū paruoꝝ ⁊ vituloꝝ lactētiū
paruoꝝ ⁊ castratoꝝ annualiū leporū capoloꝝ iuuenū pi
pionū volare incipientiū ⁊ turturū nō nimis pinguium.
¶ Et ex carnib⁹ eligat nō multum macilētas nec aīalia
impinguata:sed carnes aīaliū sanoꝝ exercitatoꝝ:⁊ preci
pue que sunt in anteriori pte ⁊ in dextro latere:⁊ sint car
nes nō pinguedo vel caro lassa:⁊ fugiat carnes veteres ⁊
nouiter natas porcoꝝ ꝑsertim nutritoꝝ in domo:auium
aquaticaꝝ sicut anserū mergoꝝ ⁊ anatū ⁊ siſium.Et oīa
īteriora aīaliuȝ ⁊ capita ⁊ colla nisi forte epar galline vel
pulli:aut galloruȝ testiculos qbus vti pōt secure.¶ Oua
gallinaꝝ recētia ꝯueniūt capiēdo vitellos nō albumē et
sumant̄ tremētia nō indurata.Sed anserū ⁊ anatū oua
sunt mala.caseus vitet̄ ⁊ sanguis aīaliū:lacte vti pōt.sed
cum modis q̄s dicā in spāli suo caplo.¶ Pisces oēs vi-
tet.si tn̄ aliqbus vti velit sint parui ⁊ ex flumine petroso:
aut libero mari:aut scopuloso ⁊ sint squamosi : sȝ oīno
melius est nullū ex eis sumere.¶ Herbarū ꝯuenit vsus
hoc modo:qꝛ pōt vti ferculo de blita de spinachijs cum
mentha feniculo petrosilino:origano:calamēto:pulegio:
hyssopo:enula:rore marino:saluia:⁊ talib⁹ odoriferis:sȝ
salaticia cruda nō sumat modo tuscoꝝ nisi forte in esta-
te vteretur tpe magni estus lactuca ⁊ endiuia ⁊ cicorea.
¶ Ex olerib⁹ ⁊ radicibus pōt vti caroto siue pastinacha
rubea ⁊ rapis ꝯueniūt elixata ⁊ enula.⁊ in estate medul-
la citrulli parua quātitate melonū.Sed porrū allia raf-
fanū cepas ⁊ silia acrumina ⁊ cucurbitā ⁊ melōgenā oī-
no dimittat.cappares aūt pōt sumere.¶ Ex fructib⁹ an-
te prādiū vtat̄ vuis ficubus recētib⁹ ⁊ siccis qbusdā psi-
cis ⁊ paucis cerasis iuiubis ⁊ moris vti pōt post prādiuȝ
amigdalis dulcib⁹ cuȝ zucchare citonijs coctis ⁊ piris co-
ctis cum aniso aut feniculo nespillis sorbis granatis:me
lius tn̄ est vt fruct⁹ ⁊ olera dimittant̄.aut parū de eis su-
matur via cibi.fungos ⁊ tubera oīno dimittat.¶ De gra
nis pōt fercula facere ex granoꝝ farina sicut amido far-
re ordeo ⁊ est optimū qn̄ decoqtur cuȝ carne:miliū etiā
farina cicerū ⁊ lētib⁹ vti pōt ⁊ brodio cicerū alboꝝ ⁊ ru-
beoꝝ:riço etiā cuȝ carne pingui cocto qnq; vti pōt:sȝ vi-
ctualia de pasta farine frumenti dimittat sicut laganas
pastillos ⁊ silia.¶ Carniū ꝑparatio oīb⁹ pēsatis est me-
lior elixatura q̄ assatura aut frixio.sed si assum comedi-
tis sit illud qd̄ remotū est pte adusta ⁊ qd̄ nō cum lardo-
ne salito fuit pditū nec vllo modo suffocata comedat si-
cut tartocleas:⁊ crustatas ⁊ silia cum suffocatorio ⁊ cum
sint diuersa ꝑponat subtilia grossis.¶ Non comedat in
eadē vice multa cibaria varia:sȝ de vna manerie pro vi
ce.⁊ oīno cauete a nimia repletione ⁊ ꝙ in scda vice non
comedatis nisi primū cibum bene digesseritis ⁊ nō plu-
rimum bibatis.imo etiam sit parcitas in cibo ⁊ potu oī-
no quātuȝ potest cum constātia virtutis tolerare.¶ In
saporibus vitet habentia sapores acutos.sed sumat ace-
tosum vt aceti ⁊ arancij ⁊ similiuȝ:⁊ gaudeat mediocri-
ter dulcibus:⁊ illis vtatur.

¶ Potus oīum pro eo nūc melior est aqua mellis que sic
fit.℞.mellis optimi pallearis coloris ⁊ nō multum liq-
di nec multum duri granosi:sed pinguis.⁊ sit boni odo-
ris.lib.i.aq̄ clare ex fonte aut pluuialis.lib.viij.bulliant
simul lento igne:semper deponēdo spumaȝ vsq; ad me-
dietatem cō sumptionis.Sed si aquā mellis solam non
vult sumere:imo cum vino.tūc potest medietatem quā-
titatis mellis dicte sumere cum equali aque mensura et
accipere ex hac aqua tres quartas ⁊ quartā vnam vini.
Sed melius est pro certo tēpore vinū dimittere oīno.si
aūt vinū sumit sit bene tēperatuȝ sit paucum sit album
⁊ sit dulce ⁊ subtile.⁊ in nullius potus quātitate abūdet.
⁊ precipue post prandium vel cenam.

¶ Laudo vt bis in die comedat : sed minus in sero q̄ in
mane quasi de tertia parte:⁊ bibat minus ⁊ dimittat fer
culū in sero:⁊ semp comedat actu calidū in hyeme ⁊ in
estate pauce caliditatis : sed nunq̄ ꝯgelata ⁊ frigida nisi
in estate calida.nec potet aquā vehemēter frigidam aut
vinum.sed calor aliqualr̄ eas ab extrema frigiditate re-
mouerit:nec tn̄ vsq; ad tepiditatem duxerit.

¶ Exercitiū in quo caput laborat nō laudamus:sed bene
vbi residuū corporis quiescēte capite:sed melius est fa-
cere omni die fricationes postq̄ habuerit vētris benefi-
ciū:⁊ fiant ad totum corpus sub capite trahēdo inferius
per mediā horā omni mane:ita vt rubeāt crura ⁊ spatu-
le ⁊ nates ⁊ bracchia ⁊ coxe:sed exercitiū scribēdi depsso
capite.aut statim post comestionē est malū:⁊ oīs fortis
motus corporis pleno stomacho est vitādus.

¶ Somnus sit in nocte ⁊ non in die:et si de die sit in ma-
ne ante tertias et sit sex horarum ⁊ sit incipiens duabus
aut tribus horis post cibum:⁊ sit in principio super dex-
tro latere.deinde voluatur super sinistrum:⁊ ibi somnū
cōpleat:⁊ postea si iacet redeat super dextrum:sit etiam
in camera bene clausa boni aeris vt supra dicitur.⁊ non
frigida:⁊ sit capite bene leuato:et cum dormiet sit bene
coopertus pānis.somnum autem meridianum ⁊ resupi-
no corpore ⁊ statim post cibum et post nimiam repletio-
nem ⁊ sub radijs solis aut lune ⁊ in loco frigido vel ven
toso vel humido omnino vitet.

¶ Nunq̄ dum bonus est appetitus in vice vna ad saturi-
tatē comedat:sed recedat a mēsa adhuc reliquijs famis
remanētibus.⁊ vt est predictum minus satis repleat̄ in
cena q̄ in prādio:ꝙ si error ꝯtingat de multis comeden-
do semel sequēti die abstineat:⁊ post illū cibum illo tpe
incedat suauiter ⁊ ꝯtinue sine requie vel quiete:⁊ cū sen
serit cibum descēdisse de stomacho.s.x.horis post sumat
medium cyphum vini puri odoriferi.

¶ Adhibeat diligētiam ꝙ omni die semel habeat benefi
cium vētris ad minus si non cum alio faciat:aut clistere:
aut suppositorium:aut in mane ante prādium parum su-
mat.ʒ.ß.pulpe cassie.⁊ statim prandeat.

¶ A venereis autem si potest ex toto abstineat:sui autē
regula est vt q̄minus pōt ⁊ nō sit statim post comestio-
nem:sed post completam digestionem in stomacho per
duas horas.⁊ sit post somnū:scilicet in aurora vel circa:
deinde parum dormiat.

¶ Caueat ab ira dolore tristitia clamore rixa saltu exten
sione corporis ⁊ vomitu.

¶ Post suos cibos semper sumat de diacitoniten cum

zucchare

çuccharo sine spẽbus.aut de coriãdris preparatis.⁊ cum pauco çuccharo cooptis ⁊ bñ masticet:aut de granatis.

¶ Cõfert etiã introitus stuffe bis in mẽse: ⁊ precipue cuȝ vellet se lauare:ita ꝙ anteq̄ȝ laueẽ stõcho ieiuno ingrediaẽ stuffam ⁊ faciat pỹci aquã calidã sup̃ suis pedibus ⁊ manibus ⁊ testiculis.deĩde abstergaẽ ⁊ egrediatur nõ madefacto capite. ¶ Et postea bñ cauẽdo a frigore egrediaẽ stuffam ⁊ se induat postq̄ȝ sudauerit ⁊ sudorẽ in lecto traxerit ⁊ faciat se lauari caput cuȝ liscivio in quo oĩ vice bulliat assari.lauri.sticados arabici ⁊ rosarũ rubearuȝ.añ.M.i.⁊ faciat se postea bñ tergi ⁊ siccari cũ pãnis calidis ⁊ bene se a frigore pro ea die custodiat.

¶ Sup̃ caput portet ꝯtinue sacculũ de syndone de grana aut ex pãno multum subtili in quo puluis iste sit dispersus.℞.mẽthe:maiorane:sticados arabici.añ.ʒ.i.folij nucis muscate:macis.añ.ʒ.ß.gariofil.ʒ.ß.cimature scarleti.M.i.hec oĩa disponanẽ conueniẽter in sacculo facto ad modũ birreti ⁊ tp̃e saltẽ frigido nocte dieq̄ȝ teneaẽ ⁊ p̃mutet pulueres cum viderit odorẽ debitum remoueri: ⁊ caput habeat abrasum omni septimana.

¶ Bonuȝ est:imo necessariũ pro nũc vt semp̃ in mane in aurora bibat vnum cyphũ.ʒ.vi.de ista decoctione.℞.ficuum siccarũ numero.vi.iuiubaꝝ numero.xij.dactyloꝝ numero.iij.ligritie mũde ⁊ rase.ʒ.ß.seminis citonioꝝ.ʒ.ij.radicum altee.ʒ.ij.seminis melonis citrulli ⁊ cucumeris ⁊ cucurbite mundati.añ.ʒ.i.hec oĩa bulliãt cum.ʒ.ij.passulaꝝ cũ lib.iiij.aque quousq̄ȝ remaneãt due:⁊ coleẽ ⁊ addaẽ mellis dispumati lib.ß.Et bulliat paruȝ ⁊ coleẽ ⁊ sumaẽ bñ calida:⁊ supdormiat ⁊ quiescat in lecto post per horã. ¶ In sero qñ vadit dormitum nõ p̃termittat qn in ore suo sumat.ʒ.ß.loch quod statim describeẽ:⁊ teneat illud inter dentes ⁊ genã:ita vt tarde eliqueẽ ⁊ ipse assuefiat dormire cum isto electuario siue loch in ore vt paulatim labaẽ ad pulmonẽ.℞.loch sani ⁊ exp̃ti.ʒ.iiij.loch boni ptisicis.⁊ ꝯsumptis:qđ hoc mõ describit Mesue in suo antidotario.ʒ.iiij.pulmonis vulpis sicci.ʒ.ß.succi ligritie feniculi capilloꝝ veneris.añ.ʒ.ß.mellis dispumati.ʒ.viij.oĩa simul misce ⁊ sumaẽ:vt supra dĩ.Iteȝ si de isto loch in mane ⁊ in die sepi⁹ sumat in ore est multum ꝯueniẽs. ¶ Nitaẽ h̃re multos pulmones vulpis et: facere siccari.aut in furno nõ multum calido in hyeme, aut sine furno in estate:⁊ postea pulueriçenẽ.ita tñ siccẽtur ꝙ nõ cõburanẽ:⁊ de hoc puluere cum aqua quaȝ dixi supra sumẽdã omni mane que est decoctio reruȝ quarũdaȝ pectoraliũ sumãt.ʒ.ij.pro vice:⁊ hoc semp̃ qñ h̃re põt. ¶ Recipiat nisi alius fluxus sibi supueniat bis in mense.ʒ.i.istaꝝ pillulaꝝ.℞.pillulaꝝ de iera de octo rebus.ʒ.i.mirabolanoꝝ masticis.añ.ʒ.i.aloes.ʒ.ij.agarici.ʒ.ß.salis gẽme.ʒ.i.succi ligritie.ʒ.i.ß.fac pillulas: ⁊ si opȝ reformentur cum aqua pectorali vel aqua mellis:⁊ sunt quasi sine custodia:sumanẽ tñ tribus horis ante diem et tarde comedaẽ. ¶ Qñ aũt pillulas capere non valet:q2 in eadeȝ medicatione lõga medicine sunt p̃mutãde bonũ est h̃re gallum veterẽ rubeum audacẽ mediocrem inter macritudinẽ ⁊ pinguedinem: ⁊ quãto est antiquior tãto melior ⁊ ipm̃ fatigare vsq̄ȝ ꝙ nõ amplius se tenere possit.deinde decapitari ⁊ euiscerari.⁊ anteq̄ȝ fatigeẽ bonũ est vt nutriaẽ cũ granis in melle positis deinde.℞.aque lib.xx.salis gẽme.ʒ.i.hyssopi cartami.ʒ.i.⁊.ß.⁊ cum gallo dicto hec oĩa bulliãt lento igne quousq̄ȝ gallus sit coct⁹ sine noue aque additione ⁊ aque remãserint lib.iij.⁊ sumaẽ de isto brodio in mane.lib.i.cum.ʒ.i.çucchari rubei calida:⁊ est solutiuũ leue pectus bene mundificãs.

¶ In p̃ncipio aũt veris.s.circa Martij p̃n^m debet purgari p̃mo sumẽdo hũc syrupum sex diebus calidũ in aurora ⁊ dormiẽdo aliquãtuluȝ post.℞.syrupi de ligritia:syrupi de hyssopo.añ.ʒ.ß.syrupi acetosi cõpositi.ʒ.i.cuȝ decoctione ficuum siccaꝝ ligritie passulaꝝ seminum citonioꝝ radicũ altee.añ.ʒ.ß.nucis muscate.ʒ.i.sticados maiorane.añ.M.i.⁊ syrupus est pro vice vna.res aũt decoctionis sufficiũt pro tribus vicibus bulliẽdo in aqua lib.iij.quousq̄ȝ remanet lib.i. ¶ Sumpto syrupo sex dieb⁹ sumat die septima has pillulas duabus horis ante dieȝ ⁊ supdormiat:⁊ cum dormiuerit hora vna non amplius dormiat:⁊ cuȝ incepit vẽter bullire surgat:⁊ sit in camera bene clausa cum pauco lumine ꝯtinue duȝ medicina opaẽ:⁊ qñ videẽ nõ amplius opari.tũc bibat lib.ß.aque ordei cum.ʒ.i.çucchari: ⁊ bibat eã calidã ⁊ per vnã horã post p̃dẽat ⁊ tota die sibi vehemẽter caueat a frigore. Iste sunt pill'e.℞.pillaꝝ cochiaꝝ.ʒ.ij.pillaꝝ de agarico.ʒ.i.ꝯfice simul.Et sumãtur omnes in vice.

¶ Si cum p̃dictis remedijs pur nimium catarriçaret caput.tunc faciat fieri emplastrum sinapissimũ super parte anteriori capitis in loco vbi medius digit⁹ manus attingit posita radice manus super cuspide nasi:⁊ ibi facta rasura quatuor digitorum circũcirca superponatur emplastrum:quousq̄ȝ vesice in loco appareant que aperiãtur ⁊ diu aperte teneantur.

¶ Adueniẽte vere bonũ eẽt dimissis illis potibus de mane ꝙ sumeret ex lacte capre in mane in aurora.ʒ.iiij.statim sicut ab vbere mulgeẽ cũ.ʒ.i.mellis dispumati:⁊ hoc ꝯtinuaret duobus mẽsibus.cum aũt in mane ipm̃ biberit ⁊ non dormiat post ipm̃:sed quiescat aut si habet alia facere leniter ambulet: ⁊ nõ comedat nisi p̃us bene senserit lac descẽdisse de stomacho ⁆c.

¶ De tussi catarrali. Consilium. XLI.

Iste nobilis iuuenis Felix de Pergamo albe et delicate cõplexionis ⁊ nãliter macre ⁊ humidi capitis patiẽ tussim catarralem a quatuor mẽsibus citra:⁊ aliqñ passus est quasdã febriculas ⁊ est extenuatus aliquãtulum respectu soliti.⁊ sputa sua que facit in aqua descẽdunt ad fundum fere rotũda.sed nõ fetent dum p̃yciunẽ sup̃ prunas.⁊ ideo intelligiẽ ꝙ est p̃pinquius vlceri pulmonis.⁊ ideo cum omni diligẽtia ⁊ sũmo studio oȝ vacari vt sanitati restituaẽ.⁊ ego dabo sibi ꝯsilium ⁊ deus sit dator auxilij.

¶ Dimitto ibi regimẽ sex rerum nõ nãliuȝ ⁊ recurre ad ꝯsiliuȝ.xxvi.Et est ꝯsiliũ dñi Ioãnis de Spoleto in eodem q̃nterno:⁊ etiã alie due res que etiã repies in eodeȝ precedẽti ꝯsilio. ¶ Itẽ vsq̄ȝ ad vnũ mẽsem bibat oĩ mane.ʒ.ij.boli armeni:⁊ sit de electo distẽperatus cuȝ vino maluatico ⁊ aque buglosse.añ.ʒ.ij.quatuor horis ante cibum.Itẽ in p̃dio ⁊ in cena sumat post cibũ.ʒ.i.çucchari roẽ.noui istius anni. ¶ Iteȝ in fine mẽsis si adhuc apparẽt sputa descẽdẽtia in aqua recipiat omni mane per octo dies hũc fumum: ita ꝙ anhelãdo fumus veniat ad pulmoneȝ.℞.boli armeni.ʒ.i.ponatur in vase terreo ad igneȝ:ita vt vehemẽter calefiat ⁊ p̃yciaẽ sup̃ ipm̃ aqua roẽ.paulatim ita ꝙ fumet.⁊ ille fumus recipiaẽ ⁊ obseruet dieb⁹ illis regimẽ p̃dictũ:⁊ nõ dimittanẽ pot⁹ boli armeni neq̄ȝ loch tenẽdo de nocte. ¶ Et si hec oĩa nõ sufficiẽt recipiat hũc fumũ octo dieb⁹.℞.arsenici citrini.ʒ.ij.aristol.rotũde:myrre:storacis sicce thuris.añ.ʒ.i.pulueriçenẽ hec oĩa subtilissime ⁊ fiãt forme siles auellanis cum butyro vaccino recẽti: ⁊ ponaẽ sup̃ prunas ⁊ sup̃ illis ponaẽ cooptoriũ qđ habeat cãnulam p̃foratã ⁊ illam cãnulã ponat in ore ⁊ trayciat fumum omni mane vnaȝ formaȝ ex dicta cõpositione quousq̄ȝ venerit fumus ab ea:⁊ hoc tribus horis ante cibum.⁊ in hoc tp̃e non bibat

boluȝ armenū.ſed ſtatim poſtq̄ recepit fumuȝ bibat.ℨ. iiij.aque ordei:⁊ comedat.ℨ.ſ.butyri vaccini recētis.⁊ h̄ fiat octo diebus niſi fortaſſis medicus p̄ſens pcipet ipm̄ nimis calefieri.⁊ ſi pcipiat faciat ipſuȝ abſtinere ab hoc fumo quibuſdā diebus ⁊ abſtineat a cibis calidis ⁊ accipiat ſyrupum violatū de mane cum.ℨ.ij.aq̄ ordei.Et comedat pro tūc ptiſanā ordeaceā quouſq; ceſſat caliditas ⁊ redeat tūc ad fumum quouſq; ip̄m octo vel nouē vicibus recepit.❡Cōfert etiā ei ante vſuȝ fumoꝝ q̄ de mane faciat ſibi fricari partem anteriorē capitis cum aqua vite tepida.Et q̄ aliquādo maſticaret grana.x.maſticis ſpuendo illud qđ venit ad os de flegmate.⁊ iſta puto cū adiutorio altiſſimi ſibi ſufficere.

❡De tuſſi cū ſputo ſanguinis clari ⁊ rubei. Cōſiliū.XLII.

Iſta nobilis domina iaȝ ſunt quaſi duo anni incepit ſpuere ſanguinē clarum in rubore cum tuſſi non valde forti.⁊ ex īteruallis ſpuebat:nō tamē multum pro vice: ſed modo quaſi ſunt ſex mēſes preſentiēdo ad moduȝ titillationis circa ſuperiora pectoris leui ſupueniēte tuſſi expuit quaſi circa librā vnam ſanguis in vna die.Et poſtea pluribꝰ diebus ſcreauit ſanguinē:⁊ tādeȝ cum ad eam fui vocatus febriebat cōtinue leui febricula ⁊ ex interuallis ſine ordine magis affligebatur ⁊ ſentiebat ſalſedinem in ore ⁊ macrefacta erat.⁊ cum ſpueret in aqua multa ſputa deſcēdebant ad fundum:nō tamē fetebāt quādo ſuper carbonibus ponebātur ⁊ macrefacta erat maxime ꝓpter lōgitudinē duarum tertianarū a qbus de ꝓpe liberata fuerat ⁊ patiebatur tuſſim ſatis frequētē:⁊ adhibitis remedijs p̄mo ad cōſtringēduȝ ſanguinē.ſecūdo ad mūdificāduȝ pectus. tertio ad tēperāduȝ acuitatē catarri ⁊ cauſe eius euacuationem ⁊ ꝓhibitionē deſcēſus.quarto ad exiccāduȝ pulmonem ceſſauit febris:ſputa nō deſcendebāt:tuſſis valde erat diminuta.ipſa tamē erat macra ⁊ timens ꝓpter iſtam iterationē flobotbomie.❡Itaq; incipiētibus vere cuȝ duobus mēſibus nō eſt flobotbomata ⁊ mēſtruis tardātibus aduētuȝ ſuum p̄ter cōſuetudinē inceperunt eadem die mēſtrua venire ⁊ expuit ſanguinē cum tuſſi: nō tamē in multa quātitate:deinde nō obſtāte flobotbomia ſibi ſemel adminiſtrata:in vere tamen bis paſſa eſt ſputuȝ ſanguinis cum tuſſi.ſed groſſioris ⁊ nigrioris con ſueto. Ita tamē vt plane intelligeretur vnde veniret:et poſtea vbi cōſueuerat abūdare menſtruis ⁊ egrediētibꝰ calidis ⁊ anticipātibus mēſem paucificata ⁊ poſtponūt: neq; ita calida egrediūtur:q̄ putāduȝ eſt euenire ꝓpter vſum regiminis ⁊ medicinarū ad ꝓhibēdū ſputum ſanguinis:paruȝ tamē tuſſit ⁊ eſt ſine febre:⁊ ſputa raro deſcēdūt ad funduȝ:⁊ nō ſunt multa.❡Itaq; mihi videt̄ nūc ponēda in cap̄lo de ꝑparatione ad ſputuȝ ſanguinis ex catarro acuto ex ſanguinis ſubtilitate ex pectoris preparatione nāli:cum illud habeat ſtrictuȝ ⁊ alligatū ⁊ ꝓpter debilitatē cōſolidationis ex p̄terita fractura.⁊ cum h̄ cuȝ ſuſpicione facilis caſus in ptiſim:niſi fortaſſis iam incidiſſet eam:ſed occultaret̄.⁊ ideo ſcribā ſibi regimen diſtinctū ⁊ claruȝ in ſex rebus nō nālibus.⁊ poſt hoc modum ꝓſeruādi cum medicinis ⁊ rebus ſibi ꝓportionabilibus:inuocato diuino auxilio.

❡Dico igit̄ q̄ in p̄mis dȝ habitare aerem tēperatū in calore ſed ſiccū:⁊ cauere ſibi a vētis ſeptētrionali ⁊ auſtrali:⁊ a ſtando ſub radijs lune ⁊ ſolis. Et in tēpore hyemis calefiat aer ſuus cum igne facto de lignis ſiccis non de carbonibus ſuffocatis:tēperate tū:ita q̄ oīno habeat ſuperfluitateȝ frigoris:neq; caloris:neq; humiditatis:⁊ loca mōtana ſunt ſibi meliora q̄ valliuȝ.⁊ camera ſua debet hr̄e feneſtras verſus oriēs per quas dimittat ſolē ingredi de mane ſaltem per vnā horā:⁊ poſtea claudātur in tp̄e eſtatis ⁊ vitet aerem fetiduȝ qualitercūq; ⁊ valde fumoſum ex fumis ſtercoꝝ vel vrine:imo ſit clarus:⁊ ſi fiat odoriferus cum roſis ⁊ pomis ⁊ in eſtate cuȝ ramis ſalicum ⁊ vitiū ⁊ pomoꝝ erit valde vtilius. In ſtuffa vo vel in balneo calide aque nullo modo ſtare debet.

❡Nō debet oīno quieſcere:ꝓſertim in tēpore in quo con ſtricta eſt vena:imo ambulare de mane ante prādiū:aut per domū:aut per alia loca tēperata leui deambulatiōe. ita tū vt non fatiget̄ ⁊ nō dimittat quin de mane ſemper anteq̄ ſurgat a lecto faciat ſibi bene fricari pedes:⁊ crura:⁊ coxas:⁊ nates:⁊ vētreȝ ſatis notabili tēpore.Poſtea vo faciat fricari bracchia leuiter:⁊ tādeȝ quādo ſurrexit faciat pectinari caput:motuȝ aūt fortē ſiue ambulādi ſiue aſcendēdi:ſiue deſcēdēdi:ſiue equitādi ⁊ portare:aut leuare onera ⁊ multum ſe extēdere ⁊ clamoreȝ fortem ⁊ multū in ſufflare dimittat omninō.ſed quādo actu fluit ſanguis quieſcat omnino.

❡Sōnus eius dȝ eſſe mediocris ⁊ in die nāli nō trāſeat ſeptem horas:⁊ dormiat in camera tēperati aeris:capite bn̄ eleuato:⁊ ſup aliquo lateruȝ:⁊ mediocriter coopta:⁊ in lecto non valde calido:⁊ de nocte potius q̄ de die:⁊ ſi nō pōt vitare diurnū ſit de mane ante tertias:⁊ ſomnuȝ meridianū vitet oīno:⁊ videt̄ mihi q̄ melius eſt ei dormire ſup latere dextro q̄ ſuper ſiniſtro.

❡Et opȝ vt ꝓuideat de bn̄ficio vētris q̄ habeat ip̄m oī die ſaltē ſemel ſicut eſt ꝯſueta:⁊ in caſu quo h̄ deficeret ſequēti die iuuet ſe cuȝ cliſtere cōi vel ſuppoſitorio ⁊ nō aliter:ſed melius eſt cliſtere qđ eſt multū mollificatiuū cuȝ multo oleo ⁊ cum modica pulpa caſſie.⁊ nō faciat cliſteria ꝓpter que habeat multā neceſſitatē premendi.

❡In cibis opȝ q̄ ſumat fructus ꝯſolidatiuos glutinatiuos ⁊ ꝓhibentes ſanguinis feruorē:⁊ pro certo hac eſtate bonū eſt q̄ ponat oēm diligētiā in obſuatione totius regiminis maxime cibi:q2 in eo eſt maior inclinatio ad erroreȝ.dicā ergo illud qđ dȝ fieri ⁊ ipſa accedat quātū ꝓpe poterit.❡Panis eius ſit ex optima farina frumenti mūda a furfure ⁊ frumētū ſit bn̄ mūduȝ ab alijs granis ⁊ collectū de ſana meſſe ꝓpe p̄m annuȝ:⁊ q̄ ſibi nullū aduenerit nocumētū putrefactionis vel calefactionis:⁊ dȝ eſſe panis bn̄ cōmaſſatus ſiue piſtus ⁊ ꝯuenienter coctus: ſed nō dȝ eſſe nimiuȝ fermētatus ⁊ ſine ſale:⁊ comedat̄ poſtq̄ recedit calor furni: ⁊ nō comedatur poſt quartaȝ diem ⁊ faciat remoueri p̄am corticē.❡Carnes opȝ q̄ ſumat in modica quātitate potius grā delectationis:⁊ ſint carnes nō calide ſed viſcoſe.⁊ tū facilis digōnis ⁊ deſcēdēdo ad particularia ſicut carnes iuxta genua ⁊ alias iūcturas vituloꝝ:⁊ ſil̄r hedoꝝ:aut caſtratoꝝ alalium.⁊ pedes iſtoꝝ aīaliū ⁊ roſtra porcoꝝ iuuenū ⁊ pedes eorūdē: ⁊ p̄cipue ſylueſtriuȝ:⁊ tolerant̄ carnes caprioloꝝ ⁊ leporuȝ ⁊ ceruoꝝ iuuenū ⁊ tortuce.Sȝ in auibus carnes pdicuȝ ⁊ alaudaꝝ ſunt meliores ⁊ pedes pulloꝝ:⁊ etiā ſunt boni ipſi pulli ⁊ faſiani iuuenes:⁊ turdi ⁊ merli qñ nō ſumat̄ nimia quātitas.⁊ ſil̄r turtures mediocriter pingues ⁊ qualie iuuēcule mediocriter pingues.ſed paſſeres:⁊ colūbi:⁊ anates:⁊ anſeres:⁊ boues:⁊ breuiter carnes natantes ſunt ſibi incōuenietes:tū ꝓpter diuerſas cās de iſtis carnibus tolerat̄ q̄ comedat de capite:⁊ collo:⁊ ventre: ⁊ inteſtinis.Iterum repeto q̄ de oībus nō ſumat nimiā quātitateȝ:nec ſumat multā pinguedinē.❡De ouis ſumātur parūper decocta:ita q̄ teneāt ſe:⁊ nō ſumātur in multa quātitate:⁊ comedant̄ cuȝ albumine ſuo.❡Lac qđ eſt ei cōueniēs melius eſt lac capraꝝ qđ ꝑmittat̄ ſtare quſq; extrahat̄ butyrū:⁊ poſtea coquat̄ aut bulliēdo ad ignē

ad ignē vſqueq̄ coaguleť: aut ponēdo in eo lapides igni-
tos de flumine vna vice poſt aliaꝫ tm̄ ꝙ coaguleť: qm̄ h
modo ꝑparatū eſt ſibi cibus ⁊ medicina: ⁊ ad hāc intētio
nem pōt vti lacte vaccino ⁊ pecudino. ⁊ ſilr caſeus recēs
abſqꝫ ſale eſt ei ꝯueniēs maxime ex capris: ⁊ pōt ſume-
re hoc modo çucharatū ſiue lac coagulatum: ſed ſanguinē
non comedat. caſeum vō ſalitū ⁊ antiquū vitare debet. ⁊
pōt vti ad impinguādūꝫ cibos ſuos butyro recēti abſqꝫ
ſale. ⁊ ſilr pōt vti oleo facto de oliuis non bene maturis.
¶ De piſcibus aliqñ pōt comedē ⁊ ſint recentes ⁊ iuue-
nes boni odoris ⁊ boni ſaporis: ſꝫ nō comedat nimis fre
quēter nec nimiam quātitatē ⁊ dimittat vehemēter ma
gnos ⁊ ſalitos. Grauaros aūt ⁊ cancros de aqua dulci eli-
xos pōt comedē. ¶ De granis ꝯueniūt ei far ⁊ ſimiliter
riçum ⁊ ordeum fractū ⁊ farina ordei ⁊ lentes: ſed ꝑpter
varias cāſ dimittat reliqua legumina ⁊ grana: niſi pani-
cum ⁊ miliū: que duo ſibi valde ꝯueniūt pro ferculis: et
ſi vtať ferculis factis de paſta frumēti ſicut lagane ⁊ pa-
ſtilli ⁊ ſilia: ſit parū. ¶ De herbis maxime cōueniēs eſt
portulaca ⁊ cruda ⁊ cocta: ⁊ tenere eaꝫ in ore ⁊ deglutire
ſuccuꝫ eius: ⁊ ſilr ꝯuenit acetoſa ⁊ lactuca ⁊ endiuia ⁊ ci-
corea: ſed dimittanť acute ſicut eruca ⁊ ſinapi ⁊ baſilicō
⁊ hyſſopus: ⁊ amara ſicut abrotanū ⁊ ſilia: ⁊ toleranť bo-
rago ⁊ bugloſſa ⁊ blita. ¶ De fructibus cōueniūt ei pira
⁊ citonia ⁊ neſpilla ⁊ ſorba ⁊ corna. ⁊ pōt comedē aliqua
ceraſa de vehemēter duris ⁊ aliqſ vuas duras ſtipticas
valde ⁊ caſtaneas: ⁊ tolerantur alique amigdale ⁊ poma
ſtiptica vł odorifera. ficꝰ aūt ⁊ dactyli dulces: ⁊ vue ma-
ture dimittanť ⁊ fiſtici: ⁊ nuces: ſed tñ grana pini ꝑus in-
fuſa in aqua etiā toleranť. ⁊ ſilr cucurbite ⁊ citrulli ⁊ gra
nata ſtiptica ſi pōt abſtineat a melonibꝰ: ſed parua quāti
tas nō faciet notabile nocumētū: ⁊ dimittat fructus ſali
toſ ſicut cappares ⁊ oliuas. Et de radicibus tolerātur ra
pe: ſed dimittat oēs acutas ſicut raffanū ⁊ cepe ⁊ alliuꝫ ⁊
porros ⁊ hiſ ſilia. ¶ Fungi ⁊ tubera ex hoc capite nō vi
tuperenť: ſed qꝛ opꝫ ꝙ comedanť cuꝫ pipe ⁊ ſale melius
eſt ꝙ dimittanť. ¶ Carnes ſue ⁊ alij cibi ꝯdianť cū agre
ſta ſine ſale vel vino citonioꝝ vel vino granatoꝝ muço-
rū: ⁊ meliores eſſent ſi comedanť frigidi: ⁊ ſi fiāt gelati-
ne. aut ſapores cuꝫ myrtillis: ⁊ agreſta: ⁊ ſuccū caprioloꝝ
vitis ⁊ agreſta recēti ⁊ dimittat piper ⁊ ſilia aromata: et
nunq̄ nimio repleatur cibo vel potu.

¶ Potus eius ſit vinum rubeum ſtipticum temperatuꝫ
cum aqua extinctionis ferri: aut cum aqua roſata: et ca-
neat vina multum potentia.

¶ Caueat ſibi ab ira: ⁊ triſtitia: ⁊ nimia cogitatione: ⁊ ꝑci-
pue a gemitu ⁊ rixa. ⁊ lꝫ ſciam ꝙ nō oportet: tñ pro com
plēdo totum caueat a venereis: ego tñ ſcio ipſam ꝯtinen
tiſſimam. Et hoc de regimine.

Quantum ad chirurgiam ⁊ vſuꝫ medicinaꝝ opꝫ
ꝑncipalr attēdē ad quatuor. Primuꝫ
eſt ꝓhibere augmētuꝫ ſanguinis. Scōm eſt ꝓhibere eiꝰ
acuitatē ⁊ feruorē. Tertiū eſt ꝓhibere ſanguinis ſubti-
litatē. Et quartū eſt fortificare ꝯſolidationē. naꝫ ꝓhibi-
tio deſcenſus catarri ⁊ mitigatio tuſſis hucuſqꝫ quaſi vi
denť eſſe cōpleta per gratiā dei ⁊ preſertiꝫ catarri ſalſi:
tamē nō euacuabiť in ea conſideratio etiā ab iſtis atten-
dendo etiam ad diuerſionem.

¶ Prima ergo oīum reꝝ ⁊ ꝑncipijs in hꝯ preuiſione poſt
regimē eſt flobothomia: ⁊ h dꝫ fieri de menſe in menſeꝫ
ꝑueniēdo tempꝰ mēſtruatōis eiꝰ: ⁊ melior flobothomia
in ea eſt flobothomia ſaphene ꝑſertiꝫ in ſiniſtro pede: ⁊
ſcdo loco eſt flobothomia baſilice de brachio dextro ⁊
opꝫ ꝙ nō multa ſit quātitas ſanguis qui euacuať in vice
vna: imo ſufficit ꝙ ſit vſqꝫ ad. ℥. ij. vel. iij. ⁊ in tpe eſtatis
fiat foramē ſubtile ⁊ conſidereť ſi putať multa cholera
eſſe in ſanguine: ⁊ tūc ꝑ duos dies ante flobothomiā pur
geť cū infuſiōe. ℥. i. mirabolanoꝝ citrinoꝝ. ⁊. ʒ. ß. optimi
reubarbari cū gra. v. ſpice: q̄ duo mediocriter piſtata po-
nanť in. ℥. iij. aq̄ plātaginis parūper calide a ſero vſqꝫ ad
mane. ⁊ in mane coleť ⁊ bibatur in aurora. hoc. n. ſufficit
cōplexioni ſue: ⁊ ſoluet eā ſufficiēter. ⁊ ſilis conſideratio
habeať in autūno ⁊ in fine veris: ſed in reſiduo tpe pōt
fieri in flobothomia foramē mediocre: ⁊ nō oꝫ ꝑcedat
purgatio. ¶ Itē in tpe ſue mēſtruatōis oꝫ hře diligētiaꝫ
ꝙ nō trāſeat terminū ſuū: qm̄ cū tardanť in ea vidimus
ilico ſputū ſanguis ſupuenire: ⁊ ideo ſi tardanť liget co-
xas ligaturis fortibꝰ in pleriſqꝫ locis ſepe ſoluēdo ⁊ ſepe
ligādo ſtricte: ita vt doleat: ⁊ faciat apponi ventoſas cir-
ca inguina ⁊ in pulpis crurū cuꝫ igne: ita vt multū attra-
hant: ⁊ ſi hoc non ſufficit ſupponat ſibi in collo matricis
hꝯ ſuppoſitoriū ꝓuocatiuū menſtruoꝝ: aut aliud ſm̄ pe
ritiā pñtis medici. ℞. ellebori albi. ʒ. i. myrre. ʒ. ß. cōfice
cū felle tauri: ſuppoſitoriū ad moduꝫ glandis: ⁊ ſi nō ſuf-
ficit ad attrahēduꝫ ſufficiēter addať euphorbij: aut radi
cis panis porcini. ℈. i. cum ꝑdictis rebꝰ: ⁊ totiēs itereť ꝙ
cognoſcať ſufficiēte fluxiſſe q̄titatē. ¶ Itē lꝫ menſtrua
ſufficiēter fluāt in tpe ſuo: tñ qꝛ vidimꝰ ꝙ qñqꝫ ſentit cō
motionē circa pecten ac ſi eſſet vētoſitas diſcurrēs: ⁊ ꝓ-
bauit ꝙ poſtea iſta talis cōmotio paulatim aſcēdit vſqꝫ
ad pectus: ⁊ qñ eſt ibi accidit qdaꝫ tremor cordis ⁊ diſpō
quaſi timeret: ⁊ poſtea incipit cōmotio in pulmone: ⁊ ſe-
quiť ſtatim ſputū ſanguis. Et ꝑpterea qñ incipit ſentire
in dicto loco pectinis illā cōmotionē ſi nō fuit ſufficiēter
menſtruata ⁊ nō fuit flobothomata faciat ſtatim flobo-
thomiā de ſaphena: ⁊ poſtea ſuppōat ſibi in collo mřicis
ꝓuocātia mēſtrua: ꝙ ſi fuerit mēſtruata ſufficiēter ⁊ flo
bothomata: tūc ponat ſibi ventoſas ſatis multas ⁊ cum
multo igne in inguinibus ⁊ coxis: ⁊ ēt ſup pulpis crurum
reiterādo pluribꝰ diebꝰ: aut faciat oī die ligaturas dolo-
roſas pluribus vicibus in predictis locis.

¶ Opꝫ ſcdo: qꝛ cum ſanguine ſuo permiſcetur cholera ⁊
flegma aquoſum ꝙ ſaltem oībus duobꝰ mēſibus ſemel
purgeť cū ꝑdicta medicina infuſionis reubarbari ⁊ mi-
rabolanoꝝ in aqua plantaginis. Et ſi abhorret infuſionē
recipiat has pillas. ℞. reubarbari electi. ℈. i. mirabola-
noꝝ citrinoꝝ. ℈. ß. ſpice gra. ij. ꝯfice pillas cū ſucco por-
tulace vł ſucco plātagis vel ſyrupo roſato: ⁊ ſufficiūt ſibi
pro doſi vna. Et oꝫ ēt ꝙ vtanť in tpibꝰ frigidis ⁊ medio-
cribus çucharo roſato cōcedendo de eo ſatis in prādio
⁊ in cena ⁊ de eo faciat fieri multā q̄titatē in iſto menſe
May qñ erit ferrarie. ¶ Itē in tpibꝰ calidis vtať ante
cibū ⁊ poſt cibū h elario. ℞. ſemis coriandi ſucci portu-
lace. añ. ʒ. ij. mucilaginis pſilij. ʒ. ß. aq̄ expſſionis ſeminis
portulace. ʒ. ß. dragagāti ⁊ gummi arabici aſſi. añ. ʒ. i. çuc-
chari roſati lib. ß. miſce oīa ſimul perfecte in mortario.
¶ Itē qñ nō ſumit medicinā ſolutiuā vſqꝫ ad totuꝫ fu-
turū autūnū ſumat in aurora. ℈. ij. hꝯ pillaꝝ: ⁊ ſi fuerint
dure faciat eas iformari cū ſucco plātaginis aut aq̄ eius.
℞. corticū cancroꝝ fluuialiū aſſatoꝝ. ʒ. xvi. coriādri aſſi
ʒ. vij. ſeīs papaueris: boli armeni: terre ſigillate. añ. ʒ. vi.
ſemis portulace roſaꝝ cū ſuis capitibꝰ: gūmi arabici: dra
gagāti. añ. ʒ. v. lapidis emathitis loti. ʒ. iiij. hypoquiſtidos:
acacie: cornu cerui vſti: karabe: balauſtiaꝝ: ſeīs myrtil
loꝝ. añ. ʒ. iij. blacce biſantie. ʒ. ij. margaritaꝝ nō pforata
rum. ʒ. i. fac pillulas cū ſucco plantaginis de qbꝰ ſumatur
vt ꝑdiciť. ¶ Itē loco iſtaꝝ pillaꝝ pōt ſumere trociſcos
de terra ſigillata d̄ſcriptos a Meſue in antidotario: aut
trociſcos de papauere deſcriptos a Meſue in caplo pro-
prio de ſputo ſanguinis: ⁊ placeret mihi ꝙ multotiēs tpe

estatis loco eius biberet de mane in aurora boli armeni ʒ.i.ʒ.cum.℥.iij.aque plantaginis.⁊.℥.i.vini odoriferi.

¶ Itē si accideret sibi sputū sanguinis tūc statim ieiuno stomacho sumat.℈.ij.aut.ʒ.ʒ.trociscoꝝ de karabe de q̄/bus fiunt pillule cum aqua plātaginis: ⁊ post eos ieiunet quinque horis.⁊ hoc faciat oī die quousqꝫ viderit fluxuꝫ sanguinis esse perfecte cōstrictū:⁊ postea redeat ad alias pillulas superius scriptas.

¶ Itē vtat̄ tenere iuxta cor hꝫ sacculuꝫ.℞.floꝝ borragi/nis ⁊ buglosse.añ.ʒ.ij.sandaloꝝ alboꝝ ⁊ rubeoꝝ:corallo/ruꝫ rubeoꝝ:rosaꝝ rubeaꝝ.añ.℥.ʒ. karabe: spodij.añ.ʒ.i. lapidis emathitis optimi.℥.i. cāphore.ʒ.i. fiat puluis in sacculo lato: ⁊ teneat̄ sup pectore. ¶ Et in tꝑib⁹ calidis ponat̄ de ꝑdicto puluere in aqua plantaginis ⁊ aqua por/tulace.añ.lib.ʒ.⁊ infundat̄ petia lini dupla ⁊ ponat̄ frigi/da super corde.s.sub mamilla sinistra:⁊ quotiēs sentiret inflāmatiōem in pectore frequentet dicta epithimata:⁊ odoret spongiam infusam in dicto epithimate.

¶ Itē teneat ad colluꝫ iuxta pect⁹ suspensuꝫ lapidē ema/thitē ⁊ ꝑsertim illū qui est coloris sanguīs absqꝫ aliqua lineatōe.⁊ ꝑcipue si de aliquo sciuerit in ciuitate qꝺ fue/rit ꝓbatus:sicuti ego sum expertus in q̄busdā talib⁹ in for/mā crucis ⁊ in formā pater noster:⁊ hoc nō negliget. naꝫ in eo inueni notabile iuuamētum in tꝑe in quo dꝫ men/struari aut qñ facit flobothomiā deponat ipsuꝫ. ⁊ cōple/ta menstruatione iterum reapponat.

¶ Itē bis in septimana dimittat illas pillulas constricti/uas.⁊ loco eaꝝ sumat de mane hūc puluerē.℞. seminis psillij assati integri.ʒ.x.granoꝝ portulace assatoꝝ: gūmi arabici assati:boli armeni.añ.ʒ.v. semis papaueris albi: semis lactuce.añ.ʒ.x.karabe assate:rosaꝝ cū pedib⁹suis. añ.ʒ.iij.coralli assi.ʒ.iij.terant̄ oīa subtilissime ⁊ fiat pul/uis de quo sumat.ʒ.ij.cū aqua frigida de mane. hoc eniꝫ medicamen nō permittit cadere in ptisim.

¶ Itē sepe teneat loch istud in ore.℞.papauera.x.cū suis corticib⁹alba media inter sicca ⁊ humida ⁊ ꝓiciant̄ sup ipsuꝫ aque lib.iij.⁊ si papauera fuerint humida dimittā/tur ꝑ diē ⁊ noctē:⁊ si sint sicca dimittant̄ per duos dies: postea coquant̄ lento igne quousqꝫ cōsumant̄ due tertie ꝑdicte aque:postea colet̄ ⁊ in colatura addat̄ çucchari ⁊ penidiaꝝ.añ.℥.vi.bulliāt vsqꝫ ad spissitudinē electuarij: ⁊ tūc deponāt̄ ab igne ⁊ addat̄ acbacie:hypoqstidos:cro/ci:miue:balaustiaꝝ.añ.ʒ.i.ramich.ʒ.iiij.⁊ incorporentur bene:sumat̄ de eo sepe in ore.

¶ Item loco ipsius est ꝯueniēs hoc aliud electuariuꝫ.℞. dragaganti:gūmi arabici:sanguinis draconis:boli arme/ni:rosaꝝ:amidi:spodij.añ.ʒ.iij.sedenigi loti: semis plan/tagis papaueris albi: mumie:acbacie: hypoqstidos. añ. ʒ.ij.penidiaꝝ.ʒ.iij.ꝯfice cū syrupo myrtino ⁊ syrupo rosa/to facto cū decoctiōe rosaꝝ siccaꝝ.añ.quātuꝫ sufficit.Et ista puto cum dei auxilio sibi sufficere.

¶ De dolore stomachi cum vomitu ⁊ ventositate multa Consilium. XLIII.

In cura antiqui doloris stomachi isti⁹. venerabilis monialis cuꝫ quo cōmiscet̄ vomitus rei nigre fere oī die:⁊ qui qñqꝫ accidit post cibū:qñqꝫ ꝑuo interueniē/te tꝑe:qñqꝫ satis multo:⁊ cū quo sunt multe ventositates ⁊ vomit⁹ cibi fere oī die pluries: ⁊ durauit plus q̄ duob⁹ ānis:lꝫ ipsa domina nō sit macrefacta nec mali coloris multū:opꝫ primo dietā ordinare.

¶ Habitet in aere calido ad siccitatē tēdēte: ita q̄ stet in camera in hyeme in solari posita ⁊ cū igne:⁊ caueat frig⁹ stomachi ⁊ accubitū resupinū ⁊ frigus extremitatū.

¶ Et ieiuno stōcho exerceat̄:ita vt calefiat si pōt.si auteꝫ nō pōt faciat sibi fricari totū corpus maxime ipa stante erecta ⁊ ad ignē ne īfrigidet̄.⁊ ꝑmo fricent̄ crura trahē/do deorsum:postea coxe: postea nates ⁊ spatulas: postea bracchia:postea pectus:postea stomachus bene fricetur fortiter vt calefiat. post cibum vo pauset semisedendo aut sedendo.

¶ Et dormiat bene coopta:⁊ superiorib⁹ bene eleuatis.

¶ Et omni die habeat beneficiuꝫ ventris saltem semel:⁊ si natura nō respondet faciat clistere cum decoctione ca/momille:seīs anheti: ⁊ cimini:⁊ carui:⁊ ameos : ⁊ postea addat ierepigre.℥.i.electuarij de baccis lauri.℥.ʒ.olei ru/thacei:vel anhetini.℥.ij.salis.ʒ.iij.

¶ Et vitet melancholiaꝫ ⁊ tristitiam quātuꝫ pōt ⁊ acidiā ⁊ solitudinem:⁊ stet cum dilectis.

¶ In cibis sumat panē ex optima farina: bñ tñ ⁊ multuꝫ fermētatuꝫ ⁊ multū coctū:sed dimittat cortices: ⁊ sit bñ salitū minuti furfuris paꝝ hñs nō nimis duꝝ nec calidū a furno. ¶ Et carnes sumat leues sicut pulloꝝ iuuenliū ⁊ hedoꝝ ⁊ castratoꝝ vnius anni ⁊ vituloꝝ paruoꝝ lactē/tiū ⁊ auiculaꝝ:⁊ meliores sunt frixe:⁊ comedant̄ cū aro/matib⁹ vt pipato vel alio sapore hñte piper ⁊ aromata:⁊ dimittat oēs alias carnes:⁊ si vult elixas sint elixe cū pi/pere:⁊ simil'r assas si vult comedat cuꝫ saporibus dictis.

¶ Uitelli ouoꝝ gallinaꝝ recētiuꝫ paruꝫ cocti ⁊ sumpti cū pipere sunt boni siue frixi siue assi: ⁊ galloꝝ testiculi.

¶ Sanguinem caseum ⁊ lac debet omnino dimittere.

¶ Pisces vitādi sunt nisi parui ꝺ libero mari: nō de sta/gno:aut de fluuio petroso: ⁊ oīo sint ꝑui hñtes squamas boni odoris ⁊ saporis:⁊ comedant̄ frixi ⁊ parati cuꝫ aro/matib⁹ ⁊ calidi nō frigidi.⁊ alij vitent̄. ¶ Legumina ⁊ grana pro ferculis sunt vitāda:si tñ vtat̄ ferculis sint de mica panis:aut vitellis ouoꝝ remoto albumine : aut de carnib⁹ pistatis:aut incisis:aut de q̄busdaꝫ istoꝝ simul:⁊ pōt cū illis ponere paꝝ de herbis odoriferis ⁊ pro sapo/re paꝝ aceti:aut agreste:⁊ nō pretermittant̄ aromata in ferculis.Et vitet pastillos:⁊ laganas:⁊ oīa victualia ꝺ pa/sta tali mō facta.¶ Herbas crudas oīno vitet:si tñ vult eīs vti sint odorifere sicut origanū:hyssopus:mētha:ma/iorana:rutha:calamētuꝫ:serpilluꝫ:saluia:⁊ siles que sunt cocte:sed caules ⁊ blite ⁊ siles dimittant̄.pōt ēt vti bora/gie:buglossa:mellissa: ⁊ betonica:cū predictis in ferculis vt dī. ¶ Radices sicut raffan⁹:⁊ rape:⁊ napones: ⁊ siles dimittant̄.pōt tñ vti allio crudo: ⁊ decoctiōe ipsi⁹ nō di/co ipso cocto:sed decoctione in ferculis suis qñ ea come/deret sicut pōt:⁊ vti decoctōe cepaꝝ ⁊ porroꝝ: ſꝫ subam eoꝝ dimittat. ¶ Fructus humidos dimittat:min⁹ tamē sunt male ficus tam recētes q̄ sicce bñ mature ⁊ passule ⁊ fistici.grana pini ⁊ grana iuniperi.sed castaneas ⁊ ami/gdalas dimittat:nisi amigdale essent cū multo çucchąro ⁊ aromatib⁹ bñ masticate. ¶ Fungos ⁊ tubera dimittat oīno. ¶ Pro salatucia pōt cappares sumere.v.vel.vi.cō/ditos cū pipe:⁊ aceto:⁊ sabba:⁊ pōt vti caroto cocto ⁊ cō/dito cū aceto ⁊ pipere:sed paꝝ sumat pro vice.

¶ Comedat paruꝫ pro vice qꝺ sit magis de carnibus aut vitellis ouoꝝ ⁊ parū panis:⁊ illud sit calidum:⁊ si potest pro tunc non bibat nisi sugendo parum ad siccitatē ⁊ ni/miaꝫ sitim cōpescendam:⁊ post expectet quousqꝫ sentit cibum de stomacho descendisse: ⁊ tūc bibat cyphū vnuꝫ vini antiqui potētis nō mixti cū aqua sicut est raçesium ⁊ marua de cypro:⁊ corsicū antiquū ⁊ maluaticū ⁊ vinū de tyro : ⁊ tribiatium:⁊ alia vina:⁊ rubeū antiquū potēs est etiam bonuꝫ. ⁊ loco vini claretum factū cū aromati/bus ⁊ melle ⁊ cōdituꝫ de citro descriptione Mesue sunt valde laudabilia ⁊ non bibat aquam frigidā nec multū.

¶ Et q꞉ parum pro vice comedit opꝫ sepius comedere

ꝯm quãtitatem eius qꝺ recipit pro vice: ꝛ ſit tamen tota quãtitas minoꝛ ꝙ̃ in ſanitate: ꝛ nõ comedat ſcꝺm cibuꝫ dum ſentit primũ in ſtomacho. Et ſemper ante cibuꝫ comedat de melle cocto ꝛ diſpumato quãtitatem caſtanee ſtatim ante cibos alios.

Et quia ſibi nõ ſufficit bonuꝫ regimẽ niſi vtaꝛ medicinis: ſequiꝛ id qꝺ eſt ꝯꝫ ꝙ vtaꝛ medicis digerẽtibꝰ ꝛ poſt euacuãtibꝰ ꝛ poſt ꝯfoꝛtãtibꝰ ꝯm modũ qui diceꝛ infra. ⸿ Primo igiꝛ in tpe veris ſiue martio circa pncipiũ incipiat ꝛ ſumat hũc ſyrupũ quatuoꝛ vicibus calidũ in auroꝛa. ℞. ſyrupi de calamẽto: oxymellis ſquillitici. añ. ʒ. ſ. mellis roſati colati. ʒ. i. aque melliſſe. ʒ. iiȷ. ꝛ eſt pro vna vice: ſumaꝛ tñ tãtũ ꝑ vice quatuoꝛ vicibus ꝯueniẽtis. ⸿ Sumpto ſyrupo quatuoꝛ vicibꝰ ſumat hãc medicinã. ℞. ꝯfectõis amech deſcriptione Meſ. ſecunda nõ pma. ʒ. iiiȷ. aut. iiȷ. ſi virtus appet nõ bñ foꝛtis diſtemperet cũ hac decoctõe. ℞. paſſulaꝝ. ʒ. ſ. coꝛticũ mirabolanoꝝ indoꝝ. ʒ. iiȷ. emblicoꝝ. ʒ. ȷ. epithimi. ʒ. i. ꝛ epithimũ ponaꝛ: in fine coquanꝛ in aqua ſufficiẽti: ꝛ poſt friceꝛ ꝛ coleꝛ ꝛ bibaꝛ calida duabꝰ hoꝛis ante diem: ꝛ doꝛmiat poſtea vſqꝫ ad diem ꝙ̃tũ põt: ſed facto die nõ doꝛmiat niſi poſt opationẽ medicie. ſ. ſeptẽ hoꝛis poſt aſſumptionẽ: ꝛ tũc cibeꝛ potãdo prius lauatiuũ per hoꝛaꝫ: ꝛ ſit cyphus vnꝰ aque mellis. ⸿ Siꝉeꝫ purgationẽ opꝫ facere cum ſyrupo ꝛ medicina in pncipio Octobꝛis. ⸿ Et poſt iſtas purgatões que ſunt cuꝫ cuſtodia opꝫ bis aut ter in menſe purgari cũ infuſione epithimi: ꝛ in tẽpoꝛibꝰ in quibus inueniꝛ ſeruꝫ caprinũ ſumaꝛ ſeri caprini. ʒ. viiȷ. epithimi boni. ʒ. vi. vel ſi nõ ſuffecerint. ʒ. i. ꝛ calefiat ſerum valde in ſero circa hoꝛã. xxiiiȷ. ꝛ īfundaꝛ in eo epithimũ: ꝛ ſtet ita vſqꝫ mane: ꝛ in mane iteꝝ calefiat ꝛ friceꝛ epithimũ in eo ꝛ coleꝛ ꝛ deꝛ in potu cum. ʒ. i. çucchari. ꝛ. ʒ. i. ſpice nardi. ⸿ Et qñ ſerũ inueniri nõ põt: tũc ſumat paſſulaꝝ. ʒ. ſ. mirabola. indoꝝ emblicoꝝ. añ. ʒ. iiȷ. fac bulliri lento igne in lib. i. aque quouſqꝫ remaneat media: ꝛ tunc friceꝛ bñ ꝛ coleꝛ ꝛ in dicta colatura ponaꝛ vſqꝫ ad mane epithimi. ʒ. vi. poſtea calefiat: ꝛ iteꝝ coleꝛ ꝛ friceꝛ: poſtea colatura bibaꝛ. ⸿ Loco iſtoꝝ potuũ poteſt ſumere bis in mẽſe. ʒ. i. haꝝ pilꝉaꝝ. ℞. pillulaꝝ de iera Haꝉ. ʒ. ſ. pillulaꝝ indaꝝ. ʒ. i. miſce: ꝛ cõfice pillulas cum aqua buglosſe: ſumanꝛ vna hoꝛa ante diẽ: ꝛ ſũt q̃ſi ſine cuſtodia. ⸿ Utile eſſet vinuꝫ ſene factuꝫ ꝯm deſcriptionẽ Meſ. in caplꝺ de ſene: de quo ſume bis in hebdomada. ʒ. iiiȷ. vel circa ꝯm ꝙ duceꝛ de ventre.

⸿ Preter purgatiões opꝫ vti calefaciẽtibꝰ ꝛ ꝯfoꝛtãtibus ventrẽ: bonũ eſt ergo pmo ꝙ ſemp ante cibuꝫ ſumat de h electuario. ſ. in mane in auroꝛa: qñ nõ ſumit aliã medicinã vꝉ ſyrupũ. ℞. ameos cinamomi xylobalſami xyloaloes crudi. añ. ʒ. ȷ. gariofi. croci. añ. ʒ. i. mellis diſpumati ꝛ carniũ citonioꝝ aſſatoꝝ. añ. quãtum ſufficit: fiat electuariũ: ſumat. ʒ. ȷ. pro vice qñ nõ ſumit aliã medicinaꝫ. ⸿ Et excepto tpe calido ſumat oĩ ſeptimana ſemel. ʒ. ȷ. optime tyriace ſi habere põt: ſinaũt ſumat. ʒ. ȷ. mytridati loco tyriace: ꝛ hoc ieiuno ſtomacho. viȷ. hoꝛis añ cibũ. ⸿ Et ꝯueniunt loco electuariȷ ſupraſcripti diacalamentum ꝛ diaciminũ: maxime tñ diacaſtoꝛeum in quo ſufficit. ʒ. i. vel. ʒ. i. ꝛ. ſ. pro vice: cuꝫ vino potẽti. ⸿ Stomachꝰ aũt ab extra dꝫ calefieri cũ emplaſtris ꝛ vapoꝛationibꝰ: ꝛ fiant qñ eſt purgata. ⸿ Uapoꝛatio bona. ℞. aceti foꝛtis lib. iiiȷ. mẽthe ſicce: radicis gentiane. añ. ʒ. i. aluminis plume vitrioli romani. añ. ʒ. i. bulliant ſimul ꝛ deponaꝛ ab igne: cũ eſt ſufficiẽter calidũ infundaꝛ in eo ſpõgia vꝉ filtrũ ꝛ exprimaꝛ: ꝛ calidũ ſupponaꝛ quatuoꝛ vel qnque vicibꝰ ieiuno ſtõcho mane ꝛ ſero. ⸿ Et facta calefactõe ſupponaꝛ ſtomacho hoc emplꝫm. ℞. baccarũ lauri piretri naſturtiȷ ruthe ſicce dauci leuiſtici ſileris montani. añ. ʒ. i. fac bulliri in oleo anhetino: iſta piſtata: ꝛ cõmiſce caſtoꝛei. ʒ. ſ. ꝛ ſit oleũ. ʒ. vi. ꝛ vini lib. ȷ. bullianꝛ vſqꝫ ad vini ꝯſumptionẽ: poſt incoꝛpoꝛa bene ꝙ habeat foꝛmaꝫ emplaſtri: ꝛ ſupponaꝛ ſtõcho: aut loco iſtiꝰ ponaꝛ emplꝫ de baccis lauri ſup toto ventre: ꝛ ĩnoueꝛ emplꝫm quãdo remoueꝛ ſua tenacitas.

⸿ Et qñ doloꝛ infeſtat ſi nõ irritaꝛ ad vomitũ ꝛ fuit purgata nõ vomat: ſed retineat: ꝛ faciat ligari extrema ꝛ calefaciat ſtomachũ: ꝛ ſupponat vẽtoſaꝫ magnã: aut cyatũ latũ ſup ſtõcho. ⸿ Si ꝟo nõ eſt purgata: ꝛ diu eſt ꝙ non vomuit. qꝛ per plures dies põt vomere: ꝛ iuueꝛ cuꝫ potu decoctiõis anheti. ſ. herbe: aut ſemis eiꝰ: ꝛ vomat: poſtea faciat fomentatõeꝫ ad ſtomachũ cũ aceto ſupraſcripto. ⸿ Et ſi doloꝛ accidit ſtomacho vacuo: tunc maſticet. ʒ. i. çedoarie ꝛ ipſaꝫ deglutiat: ꝛ ponat ventoſam magnã ſup locũ doloꝛis ꝛ ſtomachũ: aut bibat. ℈. ſ. de caſtoꝛeo diſſoluto in. ʒ. i. aceti: aut bibat galange. ʒ. i. croci. ℈. i. fac pulvereꝫ: ꝛ bibaꝛ cũ vino potẽti antiquo actu calido. ⸿ In tpe ꝟo quietis qñ eſt purgata ſumat quatuoꝛ diebus vno poſt alium in auroꝛa quatuoꝛ hoꝛis ante cibũ. ʒ. i. trociſcoꝝ ſtelle diſtẽperatũ cum. ʒ. iiȷ. vini odoꝛiferi pro vice: faciat cliſteria carminatiua bis in ſeptimana. ⸿ Multa in hoc caſu alia dici poſſunt: ſed iſta videnꝛ mihi vtilioꝛa in qbus nihil dixi de ſtupefactiuis: qm̃ ſi ſunt neceſſaria dimittiꝛ diſcretio pſenti medico: nõ pſonis vulgaribus: ideo iſta ſufficiant.

⸿ De debilitate digeſtiue ſtomachi cuꝫ vomitu frequẽti ꝛ macrefactione coꝛpoꝛis. Cõſiliuꝫ. XLIIII.

Diſpoſitio huius nobilis viri eſt debilitas digeſtiue ſtõchi quaꝫ ſequiꝛ frequẽs vomitus ꝑpter multitudinẽ materierũ coꝛruptaꝝ ꝛ totiꝰ coꝛpis extenuatio. hꝫ aũt caput catarriçans ꝛ frigidum qꝺ addit in hac diſpõne ꝑpter flegma ab ipſo ad ſtõchum deſcẽdens: ꝛ qꝛ vomitus ſui ſunt cibales cũ aliquali permixtione flegmatis: ꝛ qꝛ etiam longo tpe paſſus eſt: puta annis pluribus: ideo iudicãdum eſt cãm. debilitatis eſſe primo ſtomachi frigiditateꝫ. deinde eius texture raritatem. tertio flegma qꝺ in ipſo per indigeſtiones remanet. quarto flegma a capite deſcẽdens: non obſtante: ꝙ ego inter has cãs putem raritatẽ texture eſſe foꝛtioꝛeꝫ accedit his oĩbus oĩum fere membꝛoꝝ ſuoꝝ debilitas digeſtiue: ꝛ ideo vigoꝛato calido per exercitiũ minoꝛanꝛ ille diſpoſitiones ꝛ accidentia. his ergo penſatis oĩbus: ꝛ eius etate ꝛ cõſuetudine ꝛ complexione: que ꝯm epar eſt calida tale videꝛ mihi ſeruãdum regimen: ꝛ primo in ſex rebus non naturalibus.

⸿ Studeat ꝙ aer ſue habitatõis ſit ſiccus ad caliditateꝫ decliuis: ꝛ ſaltẽ cũ igne in hyeme: ꝛ ſit camera alta inter duo ſolaria ad orientẽ vel ſeptẽtrionẽ aperta.

⸿ In cibis ꝟo vtatur pane ex optimo frumẽto ꝛ bene fermentato: mediocriter cocto: ꝛ ſit inter primã ꝛ quartam diem. ⸿ Et carnes ſint carnes caponuꝫ pulloꝝ perdicuꝫ faſianoꝝ ꝛ paruaꝝ auium: capretoꝝ lactentiuꝫ paruoꝝ: agnoꝝ caſtratoꝝ annualium: lepoꝛuꝫ: iuuenis cuniculi: ꝛ iuuenis caprioli: ꝛ ſimiꝉr iuuenis apri vel poꝛci in montibus nutriti: ꝛ fugiat aues aquaticas: ꝛ aĩalia nouiter nata ꝛ carnes veteres vel ſalitas ꝛ columbaꝝ. ⸿ Oua ꝟo gallinaꝝ recentia nõ multũ cocta cõueniunt: ſed ea que ſunt ex lacte: ſicut caſeus ꝛ recoctum vitentur ꝛ ſanguis aĩalium ꝛ interioꝛa ꝛ capita viteñꝛ: ꝛ ſit preparatio carnium elixatio nõ aſſatura. ⸿ Ex granis vtaꝛ ferculo ex farre oꝛdeo milio panico ſpelta auena: ꝛ pcipue coctis cũ aliqua carnium ſupradictaꝝ: ꝛ fugiat omnia legumina.

¶ Ex oleribꝰ vtatᷣ ferculo ex borragine feniculo maio/rana origano spinachys:ꝛ pͨipue mentha saluia ꝛ petro/silino apio porris ꝛ cepis bñ coctis:ꝫ paucis: ꝛ vitet cau/lium ꝛ blitaꝝ subaꝫ:ꝛ si lactucas in estate comedere vo/luerit sumat eas elixatas cũ aliquãto pipe. Fugiat ẽt cu/curbitas ꝛ cucumeres ꝛ angurias ꝛ raffanũ nisi in modi/ca quãtitate:ꝛ post prãdiũ silr vitet melongenas. ¶ Ex fructibꝰ aũt vtatᷣ ficubus ꝛ vuis bñ maturis siue recẽti/bus siue passis:ꝛ aliquibꝰ cerasis ꝛ moris:ꝫ modice:ꝙ si persica comedere voluerit comedat ante prãdiuꝫ ꝛ infu/sa in optimo vino. Pira vͦ post prandiũ cocta in vino ꝛ superaspersa aniso vel feniculo:ꝛ post prãdiũ: ẽt vti põt amigdalis nucibꝰ gbusdã auellanis fisticis pomis odori/feris dulcibꝰ coctis ꝛ aniso aspersis. ¶ Et castaneis nes/pilla sorba poma acida vel insipida ꝛ corna fragra ꝛ reli/quos fructꝰ a pdictis fugiat:silr alliũ cepas ꝛ porros siue coctos siue crudos. ¶ Fugiat ẽt victualia facta ex pasta sicut pastillos ꝛ artocleas ꝛ frixa ꝛ suffocata in patellis:ꝛ quecunqꝫ comedit comedat actu calida: ꝫ in estate mo/dice caliditatis. ¶ Et caueat comestionẽ pluriuꝫ diuer/soꝝ in vno prãdio:ꝙ si talia comedat pponat mollia.

¶ Potus vͦ sit vinũ rubeuꝫ boni odoris ꝛ saporis medij inter bruscum ꝛ dulce:ꝛ sit clarum anni sui:ꝛ fugiat mu/stum ꝛ vina aquosa insipida.

¶ Nunꝙ ad saturitatẽ comedat:sed studeat ꝙ in mane comedat minꝰ ꝙ̃ de sero:imo sit in mane:sicut vna cola/tio leuis ex rebus boni nutrimenti.

¶ Et omni die pcuret sibi beneficiũ ventris saltẽ semel si nõ cũ alio cũ clisteri cõi de mane ante comestionẽ.

¶ Vtatᷣ exercitio longo nõ nimis forti:ꝫ post comestio/nem aut quiescat:aut ambulet suauiter.

¶ Somnꝰ eius sit in nocte ad minꝰ.vij.horaꝝ: ꝛ non dor/miat de die nisi in mane vsqꝫ ad tertias:ꝛ dormiat super sinistro latere:capite bñ eleuato:ꝛ pãnis bñ cooptus. Fu/giat vsuꝫ venereoꝝ ꝛ tristitiã ꝛ vtatᷣ gaudio.

¶ Omni anno in vere vtatᷣ hoc medicamine:priꝰ sumat sex vicibꝰ hũc syrupũ. ℞.mellis rosati colati.℥.iiij.syru/pi acetosi cõpositi.℥.ij.syrupi de absinthio.℥.ij.aque feni/culi lib.i.aq̃ absinthij aq̃ endiuie. añ.℥.ij. ¶ Sũpto sy/rupo sumat hãc medicinã. ℞.diafiniconis.ʒ.i.ß. turbith electi.℈.ij.çinçiberis.℈.ß.mine.℥.ß.distẽpera cuꝫ aq̃ fe/niculi. ¶ Sũpta medicina vtatᷣ ista ꝯfectiõe: de qua ẽt alijs tpibꝰ bis in hebdomada sumat. ℞. spẽꝝ trociscoꝝ de rosis:speciéꝝ plirisarcoticon.añ.ʒ.i.çucchari lib.i.fiat eliuꝫ:de quo sumat.ʒ.ij.in mane. ¶ Qñ vẽter nõ est bñ lubricus sumat de mane in aurora tres ꝺ istis pillulis vl̃ plures si videtᷣ necessitas:de gbus ẽt bis in mẽse saltem sumat.v.pro vice ad magnitudinẽ ciceruꝫ. ℞.spẽꝝ iere simplicis.℥.ß.turbith agarici.añ.℈.ij.çinçiberis: salis gẽ/me.añ.gra.vij.informentᷣ pille cũ aqua mẽthe. ¶ In ci/bis vtatᷣ istis aromatibus. ℞.piperis albi: piperis longi. añ.ʒ.i.ß.feniculi.ʒ.ij.gariofiloꝝ.ʒ.ß.cinamomi.ʒ.i. croci ʒ.ij.fiant aromata super ferculis ponẽda: ꝛ ista puto cuꝫ dei laude sibi sufficere.

¶ De inflatõe stõchi rugitu ꝛ dolore. Cõsiliũ. XLV.

Casus huiꝰ nobilis viri Gualteri ꝺ Lau/de est dispositio cõposita ex infla/tione stomachi ꝛ rugitu ꝛ dolore qui excitatᷣ quatuor aut quinque: ꝛ qñqꝫ pluribus horis post cibum:ꝛ nõ remouetur nisi qñ nouus ci/bus assumitur:ꝛ tunc quiescit rugitum:tamen passus est fere.xiij. annis inflationẽ ab anno citra dolorem a qua/tuor vel gnque mensibus:ꝛ nõ multũ lapsis diebus cum primo egessisset sanguinem imixtuꝫ fecibus egessit fru/stum carnis spõgiosum tendens ad nigredineꝫ: in cuius spongiositatibꝰ cõtinebatᷣ sanguis: sed tñ substantia sua erat solida ꝛ post paucũ cessauit fluxus sanguis: ꝫ dolor suꝰ est vehemẽtior solito color hoĩs ad citrinitatẽ tẽdit. Aliqñ vomit aquosuꝫ cũ amaritudine ꝛ sentit saporem amaꝝ in eructuatiõibꝰ:ꝛ iuuatᷣ suppositiõe pãnoꝝ cali/doꝝ ꝛ egerit feces circũdatas flegma tribꝰ grossis:ꝛ nãlis complexio sua taꝫ in stõcho ꝙ̃ in alijs mẽbris fuit fortis caliditatis:nõ dico valde intẽse. ¶ Ex gbus itelligitᷣ ꝙ patitᷣ in stõcho malã cõplexionẽ fridã cum pñtia multe materiei flatice vẽtosabilis:ꝛ cũ pmixtõe cholere fluen/tis quotidie ab epate ad stõchũ:q̃s res seqᷣtᷣ debilitas di/gestionis dolor ꝛ vẽtositas: ꝛ iõ ponã ꝯsiliũ in regimine suo ꝛ vsu medicinaꝝ. Et Deus ipse sit dator auxilij.

¶ Incipiendo ab aere:dꝫ habitare in aere claro tendente ad siccitatẽ cũ leui caliditate:ꝛ ideo dꝫ hr̃e camerã si po/test apertã ad oriẽtẽ vt aer rectificetᷣ in mane a sole:ꝛ sit minus aperta ad septẽtrionẽ ꝛ calefiat cuꝫ igne si fuerit opportunum:ꝛ caueat habitare in locis humidis:sicut in terreno:ꝛ in locis nõ hñtibꝰ debitã euẽtatõeꝫ:ꝛ caueat a frigore forti extremitatum.

¶ Jeiuno stõcho exercitetur si exercitari opꝫ: nõ forti tñ exercitio ꝛ multũ laborioso: ꝫ paulatiꝫ vsqꝫ ad medio/cre:ꝛ post cibuꝫ qescat:aut ambulet suauiter sine labore.

¶ In suis cibis regula necĩa est ꝙ non sumat multũ pro vice:ꝫ illud qꝺ sumit sit multi nutrimẽti ꝛ facilis digẽ/nis:ꝛ ad minꝰ comedat bis in die:ꝛ cibi eiꝰ debẽt eẽ sicut dicã isra. ¶ Panis suus sit bñ fermẽtatꝰ:bñ coctus:hñs aliqd de sale:ꝛ mũdus a cortice duro exteriori: ꝛ iter pri/mã ꝛ quartã diẽ:ꝛ nõ se multũ ipleat ex pane ꝛ sit ex op/timo frumẽto qꝺ nõ habuit putrefactiõeꝫ aliquã: ꝛ hẽat aliqd furfuris minuti cõmixtum. ¶ Carnes vͦ sue sint carnes pulloꝝ:aut perdicũ:aut fasianoꝝ iuuenuꝫ aut pi/pionũ volare icipiẽtiũ vel turturũ vel paruaꝝ auiuꝫ vel capreti vel vituli parui lactẽtiũ vel castrati annualis de monte vel capriolí puí:aut lepusculi:aut syluestris porci iuuenilis:carnẽ rubeã ꝛ reliquas carnes dimittat:nec co/medat pinguedinẽ:ꝫ de pinguibꝰ aĩalibꝰ pte macrã ꝛ ex latere dextro in pte anteriori:ꝛ dimittat collum caput ꝛ interiora:ꝛ sint in hyeme tpibꝰ fridis mortue duobꝰ die/bus ante:ꝛ pter debilitatẽ sue digestiue potius elixe ꝙ̃ asse. De piscibꝰ melius esset nõ comedere: ꝫ si comedatᷣ sint pui boni odoris ꝯditi cũ sale ꝛ pipe hñtes squamas de libero mari vel de fluuio hñte fundum sine ceno pu/trido. ¶ De ouis cõueniunt vitelli ouoꝝ gallinaꝝ recẽ/tiũ ꝛ nõ multuꝫ cocti:siue coquantᷣ cũ aqua siue in sarta/gine cũ oleo ꝛ paucissimo aceto:siue pro ferculis cũ aliq/bus herbis odoriferis. ¶ Caseꝰ ꝛ lac meliꝰ est ꝙ dimit/tantᷣ oĩo:ꝙ si comeduntᷣ sumatᷣ valde paꝝ ex eis. ¶ Le/gumĩa fungi fructꝰ crudi humidi herbe ꝛ radices dimit/tende sunt:ꝛ silr victualia de pasta:ꝛ si vult faciat fercu/la cũ vitellis ouoꝝ vel cũ mica panis:ꝛ aliqñ cum spina/chijs borragine buglossa:ꝛ apponẽdo feniculuꝫ ꝛ mẽthaꝫ ꝛ anhetũ vl̃ hyssopũ ꝛ thimũ. ¶ Sed fercula cum caseo nullo mõ sibi ꝯueniũt:tolerantᷣ de ordeo cũ pipere: ꝛ de riço vel de milio vel de farre si coquantᷣ cũ carnibꝰ pin/guibꝰ bonis:ꝛ ꝯdiantᷣ cũ aromatibꝰ:ꝛ aliqñ rape nouelle ꝛ bñ cocte cũ bonis carnibꝰ pñt tolerari in pua ꝙ̃titate. caules vͦ ꝛ blites dimittantᷣ. ¶ Et ex fructibꝰ siccis põt cape ficꝰ siccas pigues ante cibũ: ꝛ passulas sine arillis:ꝛ grana pini magna infusa pus in aq̃ calĩa p horã: ꝛ postea exiccata:ꝛ post cibũ amigdale ꝛ auellane: sed ꝯfecte cuꝫ çucharo:ꝛ põt tolerari pirũ coctũ: aut citoniũ coctuꝫ in bono vino si ꝯdiantᷣ cuꝫ aniso:aut se. feniculi. ¶ Spagi nõ sunt vtiles:sed loco eoꝝ sumantᷣ lupulli extremitates eoꝝ.s. elixe ꝛ comeste cum sua decoctione: aut suman/

tur cappares cũ vino cocto ꝛ paucissima aceti quãtitate.
¶ In sũma ḡ ꝯueniret ei ꝑ plib⁹ mẽsib⁹ ꝙ eẽt ꝯtẽt⁹ in sero: ꝛ in mane a quinque.ʒ.carniũ vsq₃ ad.vij.ƺ₃ ꝙ vĩ ꝙ virt⁹ ĩdiget pro sustẽtatõe: ꝛ eẽt ps macra aĩalis iuuenis mediocriter piguis: bñ cocta: postea optĩe ꝯtũderet̃ ꝛ distẽparet̃ cũ suo brodio: ꝛ addat̃ vitellus vnius oui: ꝛ fiat ferculũ cũ croco vł arõatib⁹ dicẽdis: ꝛ cũ isto comederet ij.vł.iij.ʒ.panis ꝑ vice ad plus: ꝛ si cũ hac q̃titate accidũt sibi dolores dimĩuat de q̃titate saltẽ in cena: vt leuius dormiat: ꝛ qñ post aliq̃s mẽses hui⁹ regimĩs sentit se leuiorẽ: aut paulatim redeat ad regimẽ sanoꝝ: ꝛ nõ subito.
¶ Pot⁹ ei⁹ sit vinũ rubeũ claꝝ subtile medie vinositatis puꝝ: ꝛ bibat̃ paꝝ in prãdio ꝛ in cena: ꝛ illõ paꝝ sorbẽdo ꝛ paulatim: ꝙ si vehemẽtia sitis eũ molestauerit expectet q̃usq₃ cib⁹ sit digest⁹: ꝛ tũc põt bibere vsq₃ ad.iiij.ʒ.vina aũt acetosa vitet oĩo. vino aũt veteri potẽti põt aliqñ vti paꝝ añ cibũ cũ aliq̃ ꝯfectõe de illis quas noĩabimus.
¶ Diligẽter attẽdat ad bñdũ bñficiũ vẽtris: ꝛ si a nã nõ iuuat̃ bonũ est ĩteruallis facẽ clisteria: in q̄b⁹ oĩb⁹ ponẽda sũt olea carmĩatiua ꝛ decoctiões anisi: seis anethi.ꝛ carui: aut cimi.vł leuistici: ꝛ siliũ: ꝛ postea addat̃ pulpa cassie: ꝛ sal ꝛ oleũ: aut anethi: aut ruthe. ¶ Cõueniẽti⁹ tñ iux̃ me eẽt clistere h̃ mõ. ℞. ruthe anethi.añ.ℳ.i.se.anethi ꝛ anisoꝝ ꝛ carui.añ.ʒ.ij.ꝯtũdant̃ grosso mõ ꝛ bulliant cũ trib⁹ lib.aque.ꝛ.ʒ.xiiij.olei vsq₃ ad toti⁹ aq̃ ꝯsũptõe₃ ꝛ colet̃: ꝛ cũ oleo fiat clistere. Conuenit si cũ decoctõe supradicta ponat̃.ʒ.i.ierepigre.cũ.ʒ.ß. electuarij de baccis lauri.ꝛ.ʒ.ij.salis.ꝛ.ʒ.iij.olei anhetini.
¶ Somnus ei⁹ d₃ eẽ in nocte ꝛ incipe p̄mo sup dextro latere. deĩde vertere sup sinistrũ: ꝛ capite bñ eleuato: ꝛ corpore bñ coopto: ꝛ hñdo puluinar ex plumis bonis iuxta stomachũ: ꝛ d₃ durare septe₃ horis ad min⁹ in die nãli: ꝛ si hoc põt facere in nocte: meli⁹ est q̃ de die. ꝛ si de die d₃ dormire meli⁹ est de mane ante cibũ q̃ post prãdiu₃: ꝛ si post prãdiu₃: nõ sit statim post cibum.
¶ Caueat sibi a tristitia ꝛ nimia cogitatiõe ꝛ ab vsu mulieru₃ q̃tũ est ei poẽ: ꝛ ista sufficiant de regimine.

Quantũ ad vsu₃ medicinaꝝ op₃ p̄ ꝙ purget̃ a cholera ꝛ flegmate: nõ negligẽdo ex toto melancholicũ humorẽ: nec video pro nũc nec̃itatẽ flobothomie. deĩde oportebit conari cũ ꝓuocãtib⁹ vrinam ꝙ mã cholerica deriuet̃ pro pte ad vias vrinales: postea o₃ alterare stõchũ ad caliditatẽ ꝛ carminare vẽtositatẽ ꝛ corroborare texturã stomachi: vt stõchus non recipiat a mẽbris mãdantib⁹: ꝛ sedare dolorẽ qñ euenit.
¶ Pro purgatõe igit̃ nũc ꝛ sequẽtib⁹ annis ĩcipiẽte vere p̄mo recipiat hunc syrupũ. ℞. syrupi acetosi diarodon ꝛ secaniabin de kysin.añ.ʒ.ij. mellis rosati colati: ꝛ syrupi acetosi de radicib⁹.añ.ʒ.ij.ß.aq̃ feniculi.ʒ.ix. aq̃ endiuie: aq̃ mẽthe.añ.ʒ.iiij.ß.ꝛ est syrup⁹ ꝑ sex vicib⁹: sumat̃ calidus in crepusculo diei. ¶ Sũpto syru. purget̃ cu₃ istis pillis. ℞. pillaꝝ aggregatiuaꝝ hui⁹ descriptõis. ℞. bdellij myrabolanoꝝ nigroꝝ: belliricoꝝ: emblicorum.añ.ʒ.i. turbith.ʒ.iij.seis apij: anisi: feniculi: carui: ameos: origãi: rosaꝝ: çinçiberis: hermodactyloꝝ: masticis: armoniaci. añ.gra.xv.aloes optimi duplum põderis oĩu₃: penidiaꝝ ʒ.i.diagridij.ʒ.i.ꝯfice pillas cũ succo caulium: sumat.ʒ.i. duab⁹ horis ante diẽ: aut purget̃ si istas pillas nõ h₃ isto mõ. ℞. pillulaꝝ aggregatiuaꝝ descriptiõe ꝓpria: ꝛ p̄ma Mes.ʒ.i.sumant̃ vna hora ante diem cũ bona custodia: ꝛ nõ comedat nisi transactis sex horis.
¶ Et q₂ mãe multiplicant̃ quotidie bonũ est ꝙ in autũno pur faciat sile₃ purgationẽ circa mẽsem Octobris: in tpib⁹ aũt itermedijs ꝯueniẽs est ꝙ sel' in mẽse sumeret ʒ.i.h₃ pillaꝝ. ℞. carui: mirabolanoꝝ citrinoꝝ: seis altee: rosaꝝ siccaꝝ.añ.ʒ.i.lingue auis: granoꝝ pini: seis eruce: çinçiberis: macropipis: myrabolanoꝝ nigroꝝ bellirico rũ: seis sparagi: seis vrtice: piretri: squille assate.añ.℈.i. ꝛ grana.iiij.turbith.ʒ.i.ß.croci.℈.i.aloes.ʒ.v.ꝯfice pillulas cũ aq̃ eruce: ꝛ fiãt pillule magne: ꝛ sumat̃.ʒ.i. pro vice: q̃si sine custodia de mane bona hora. ¶ S₃ pro alteratiõe cõplexionis simul fiat tale eliu₃. ℞. çuccbari rosati.ʒ.iij.coralloꝝ rubeoꝝ: sandaloꝝ rubeoꝝ: spodij: margaritaꝝ non pforataꝝ.añ.ʒ.ß.aromatici gariofi. lib.ß.incorpent̃ optĩe ꝛ sumat̃ ð eo in mane q̃titatẽ.ʒ.iij.in tpe frido: ꝛ duas in tpe calido. ¶ Aliõ eliu₃ valde nobile qȯ valet magis q̃ pdictu₃. ℞. coralloꝝ rubeoꝝ.ʒ.iij.spodij ʒ.i.gariofiloꝝ: galãge.añ.ʒ.iiij. masticis leuistici. añ.ʒ.ij. çinçiberis: macropiperis: cĩnamomi: piperis albi. añ.ʒ.i. ß.calamẽti: mẽthe sicce: beil: spice: seis apij: seminis feniculi: anisi: carui: calami arõatici. añ.ʒ.i.ß.çuccbari: karabe.añ.ʒ.i.mellis dispumati ꝛ cocti in decoctione emblicoꝝ: quadruplum ponderis pulueris sumat̃ pro vice de eo.ʒ.i.ß.vsq₃ ad.ij. ¶ Conueniũt etia₃ ei tyriaca aut mytridatum si assumant̃ omnibus decem diebus semel excepto tempore estatis sex horis ante cibu₃.ʒ.i.ß. pro vice cum.ʒ.i.vini odoriferi.
¶ Sed pro sedando dolorẽ si vehemẽter doleret. ℞. galange çedoarie. añ.℈.ij. croci.℈.ß. distemperent̃ cũ bono vino calido: ꝛ bibat̃ totu₃ simul: ꝛ si esset in rure masticare in mane ieiuno stomacho.ij.vel.iij. bolos ceparũ albaꝝ crudaꝝ: ꝛ spuere est vehemẽter cõueniens.
¶ Sed pro epate ne materiã cholericã multiplicet bonũ est in tpe estatis inungere regionẽ epatis cu₃ ceroto sandalino: ꝛ vti ante cibos endiuia vel cicorea cocta cũ pauco aceto albo. ¶ Conuenit aũt vt exterius portet sacculum latum ꝛ longũ ab ore stomachi vsq₃ ad pecten: ꝛ ab vno ilio vsq₃ ad aliud: excepta pte in directo epatis: ꝛ sit hoc mõ. ℞. plumaꝝ anseris: cimature scarleti. añ.ʒ.iij. menthe sicce: corticis citri: folioꝝ ruthe siccoꝝ.añ.ʒ.i.calami aromatici: cyperi.añ.ʒ.ß.gariofiloꝝ: gallie muscate: masticis.añ.ʒ.iij.fiat puluis de pulueriçãdis: ꝛ cõmisceãtur cũ plumis ꝛ cimatura: ꝛ fiãt sacculi. ¶ Cõuenit etiã cerotũ descriptiõe Sal. si teneat̃ sup stomacho: ꝛ addat̃ ei emplastrũ de baccis lauri tertia pars ceroti: ꝛ est emplastrũ de baccis lauri descriptũ a Mes. in antidotario: ꝛ debet extẽdi super corio: ꝛ debet ligari cu₃ fascia iuxta stomachu₃. ¶ Et silr loco electuarioꝝ descriptoꝝ si sumat ante cibum diaciminũ cum rutha: aut diatrionpipereon: aut diaspoliticon erit valde cõueniens in tẽporib⁹ frigidis. ¶ Super ferculis aũt vtat̃ istis speciebus. ℞. cĩnamomi galange.añ.ʒ.ß.piperis albi: piperis longi.añ. ʒ.i.croci.ʒ.i.ß.fiat puluis. ¶ De illa aũt carne quã egessit nihil habet curare: neq₃ timere: quia nõ fuit de substãtia stomachi: neq₃ intestini vel epatis: sed quedam additio preternãlis orta super vno intestino de grossis: ꝛ neq₃ curaui ponere narcotica: q₂ nõ volo ꝙ laici ex cõsilio meo sine actuali p̃ñtia medici illis vtant̃: ꝛ hoc puto sibi cum altissimi laude sufficere.

¶ De dolore stomachi ꝛ rugitu intestinorum: ꝛ maxime in colon. Consilium. XLVI.

Magnificus ac nobilis dñs Balthasar de spinoclis patit̃ dolorẽ stõchi q̄ excitat̃.iiij.aut.v.horis ꝛ vix remouet̃ durãte vacuitate stõchi: s₃ remouet̃ ꝑ assũptõe₃ cibi: ꝛ cũ h̃ patit̃ rugitũ in itestis maxĩe in colõ ex pte sinistra: ꝛ ẽ res sat diuturna: ꝛ iuuenis est.xxiiij.añoꝝ vł circa: ꝛ nõ sentit eructuatiões acetosas nec vehemẽter sitit: s₃ ex pte epatis sentit iflãmationẽ ꝛ in itestis mordicationẽ ꝛ in facie ꝛ pectore q̃nq₃

puncturas: vt dicit ac si sintilla ignis percuteret ⁊ rubificat loc⁹: ⁊ pauco iteruenieti tpe cessat: ⁊ est hō macer: delicate carnis: hūidi cerebri: ⁊ calidi epatis. ¶ Ex qb⁹ īfero qꝫ in sūba stōchi est imbibita mā flatica: ⁊ ad ei⁹ concauū fluit ɔtinue cholera ab epate ⁊ flegma descēdēs a capite. vn̄ et feces sue plerūqꝫ egrediunt̄ dure ⁊ flatib⁹ īuolute. Et ex istis patēt itētiōes hn̄tes erudito medico. Sed ego ponā ɔsiliū in regimīe ⁊ vsu medicinaꝝ descēdendo ad spālia. Implorato prius diuino auxilio.

¶ Incipiamus ab aere: dꝫ habitare in aere claro tendēte ad siccitatē cū leui caliditate: ⁊ iō dꝫ hr̄e cameraꝫ si pōt apertā ad orientē vt aer rectificet̄ in mane a sole: ⁊ si minus apertā ad septētrionē ⁊ calefiat cū igne si fuerit oportunū: ⁊ caueat habitare in locis humidis: sicut in terreno: ⁊ in locis nō hn̄tibus debitā euentationē: ⁊ caueat a frigore forti extremitatum.

¶ Ieiuno stōcho exercitet̄ si exercitari dꝫ: nō forti tamē exercitio ⁊ multū laborioso: sꝫ paulatiꝫ vsqꝫ ad mediocre: ⁊ post cibū qescat: aut ambulet suauiter sine labore.

¶ In suis cibis regula neccia est qꝫ nō sumat multuꝫ pro vice: sꝫ illō qđ sumit sit m̄lti nutrimēti ⁊ facilis digōnis: ⁊ ad min⁹ comedat bis in die: ⁊ cibi ei⁹ debēt eē: sic dicaꝫ īfra. ¶ Panis su⁹ bn̄ fermētat⁹: bn̄ coct⁹: bn̄s aliqđ ð sale: ⁊ mūdus a cortice duro exteriori: ⁊ iter p̄mā ⁊ q̄rtam diē ⁊ nō se multū īpleat ex pane ⁊ sit de optio frumento qđ nō habuit putrefactiōeꝫ aliquā ⁊ hēat aliqđ furfuris minuti cōmixtuꝫ. ¶ Carnes vo sue sint carnes pulloꝝ: aut pdicū: aut fasianoꝝ iuuenū: aut pipionū volare incipientiū vel turturū vel puaꝝ auiuꝫ vel capreti vel vituli pui lactentis vel castrati annualis de monte vel capreoli pui: aut lepusculi: aut sylnestris porci iuuenilis: carnē rubeā ⁊ reliqs carnes dimittat: nec comedat piguedinē: sꝫ de piguib⁹ aīalib⁹ ptē macrā ⁊ ex latere ðxtro in pte anteriori. ⁊ dimittat collū caput ⁊ interiora: ⁊ sint in hyeme tpib⁹ fridis mortue duob⁹ dieb⁹ an̄: ⁊ pp ðbilitatē sue digestiue poti⁹ elixe q̄ asse. ¶ De piscib⁹ meli⁹ esset nō comedere: sꝫ si comedant̄ sint pui boni odoris ɔditi cū sale ⁊ pipe hn̄tes squamas de libero mari vel de fluuio hn̄te fundū sine ceno putrido. ¶ De ouis ɔueniūt vitelli ouorū galliaꝝ recētiū ⁊ nō multū cocti: siue coquant̄ cū aq̄ siue in sartagine cū oleo ⁊ paucissimo aceto: siue pro ferculis cū aliqb⁹ herbis odoriferis. ¶ Case⁹ ⁊ lac meli⁹ est qꝫ dimittant̄ oīo: qꝫ si comedunt̄ sumat̄ valde paruꝫ ex eis. ¶ Legumia fungi fruct⁹ crudi humidi ⁊ radices dimittēde sunt: ⁊ sil'r victualia de pasta: ⁊ si vult faciat fercula cū vitellis ouoꝝ vel cū mica panis: ⁊ aliqn̄ cū spinachys borragine buglossa: ⁊ apponēdo ferculū ⁊ menthā ⁊ anhetū ⁊ hyssopū ⁊ thimū. ¶ Sꝫ fercula cū caseo nullo mō sibi ɔueniūt: tolerant̄ de ordeo cū pipe: ⁊ riço vel de milio vel de farre si coquant̄ cū carnib⁹ pinguib⁹ bonis: ⁊ cōdiant̄ cū aromatib⁹: ⁊ aliqn̄ rape nouelle ⁊ bn̄ coctę cū bonis carnib⁹ pn̄t tolerari in pua q̄titate. caules vo ⁊ blite dimittant̄. ¶ Et ex fructib⁹ siccis pōt capere ficus siccas pigues an̄ cibū: ⁊ passulas sine arillis ⁊ grana pini magna īfusa pri⁹ in aq̄ calida p horā: ⁊ postea exiccata: ⁊ post cibū amigdale ⁊ auellane: sꝫ ɔfecte cum çucchario: ⁊ pōt tolerari pirū coctū: aut citoniū coctū in bono vino si cōdiant̄ cū aniso: aut se. feniculi. ¶ Spagi nō sūt vtiles: sꝫ loco eoꝝ sumat̄ lupulli extremitates eoꝝ. s. elixe ⁊ comeste cū sua decoctōe: aut sumant̄ cappares cuꝫ vino coeto ⁊ paucissima aceti quātitate.

¶ In summa ğ ɔueniret ei pro plib⁹ mēsib⁹ qꝫ esset ɔtentus in sero ⁊ in mane a. v. ℥. carniū vsqꝫ ad septē ℥ qꝫ vī qꝫ vt⁹ īdiget pro sustētatōe: ⁊ eēt ps macra aīalis iuuenis mediocriter piguis bn̄ cocta: postea optīe ɔtūderet̄ ⁊ distemparet̄ cū suo brodio ⁊ addat̄ vitellus vni⁹ oui: ⁊ fiat ferculū cū croco vl' aromatib⁹ dicēdis: ⁊ cū isto comedat ij. vl'. iij. ℥. panis pro vice ad plus: ⁊ si cū hac q̄titate accidūt sibi dolores diminuat de q̄titate saltē in cena vt leni⁹ dormiat: ⁊ qn̄ post aliqs mēses hui⁹ regimīs sentit se leuiorē: aut paulatiꝫ redeat ad regimē sanoꝝ: ⁊ n̄ subito.

¶ Pot⁹ ei⁹ sit vinū rubeū claꝝ subtile medie vinositatis puꝝ: ⁊ bibat̄ paꝝ in prādio: ⁊ in cena: ⁊ illō paꝝ sorbēdo ⁊ paulatiꝫ: qꝫ si vehemētia sitis cū molestauerit expectet q̄usqꝫ cib⁹ sit digest⁹: ⁊ tūc p̄t bibē vsqꝫ ad. iiij. ℥. vina aūt acetosa vitet oīo. vīo aūt veteri potēti pōt aliqn̄ vti paꝝ an̄ cibū cū aliq̄ ɔfectione: de illis quas noīabimus.

¶ Diligēter attēdat ad hn̄dū bn̄ficiū vētris. ⁊ si a nā nō iuuat̄ bonū est ex īteruallis facē clisteria: in qb⁹ oīb⁹ ponēda sūt olea carminatiua ⁊ decoctōes anisi: seis anheti ⁊ carui aut cimini: vel leuistici: ⁊ siliū: ⁊ postea addat̄ pulpa cassie: ⁊ sal: ⁊ oleū: aut anheti: aut ruthe. ¶ Conueniēti⁹ tn̄ iuxta me esset clistere hoc mō. ℞. ruthe anheti. an̄. M. i. se. anheti: ⁊ anisoꝝ: ⁊ carui. an̄. ℥. ij. ɔtūdant̄ grosso mō: ⁊ bulliant cū. iij. lib. aq̄. ⁊. ℥. xiiij. olei vsqꝫ ad toti⁹ aq̄ ɔsumptōeꝫ ⁊ colet̄: ⁊ cū oleo fiat clistere. Cōuenit si cuꝫ decoctiōe supradicta ponat̄. ℥. i. ierepigre. cū. ℥. ß. electuary de baccis lauri. ⁊. ℥. ij. salis. ⁊. ℥. iij. olei anhetini.

¶ Somn⁹ eius dꝫ eē in nocte: ⁊ icipe p̄mo sup dextro latere: deīde vertet̄ sup sinistrū: ⁊ capite bn̄ eleuato: ⁊ corpore bn̄ coopto: ⁊ hn̄do puluinar ex plumis bonis iuxta stomachū: ⁊ dꝫ durare. vij. horis ad min⁹ in die nāli: ⁊ si h̄ pōt facere in nocte melius est: q̄ de die: ⁊ si de die opꝫ dormire meli⁹ est de mane an̄ cibum q̄ post prādiū: ⁊ si post prādiū: nō sit statiꝫ post cibum.

¶ Caueat sibi a tristitia ⁊ nimia cogitatiōe ⁊ ab vsu mulierū q̄tū est ei poſe: ⁊ ista sufficiunt de regimine.

Veniendo ad medicinalia dꝫ purgari capiēdo syrupos ⁊ medicias optias p toto corpe in vere ⁊ in autūno ɔsertiꝫ in Martio ⁊ Octobre. ⁊ p̄mo dꝫ accipe hūc syru. ℞. syrupi ace. cōpositi: ⁊ syru. acetosi diarodon ⁊ mellis rosati colati. an̄. ℥. iij. decoctōis ligritie passulaꝝ masticis ⁊ folioꝝ endiuie cum aqua dulci ⁊ anisoꝝ. ¶ Sūpto syr. purget̄ cū hac medicia. ℞. reubarbari optimi. ℥. ij. spice. ℈. i. infundant̄ p diē in. iiij. ℥. cū. ß. aque endiuie tepide. Et postea colet̄ ⁊ exp̄mat̄: ⁊ in ista colatura addat̄ turbith electi. ℈. ij. çç. masticis. an̄. ℈. i. çucchari. ℥. ß. ⁊ fiat medicia: q̄ sumat vna hora an̄ dieꝫ ⁊ obſuet̄ debitū regimē medicinaꝝ. ¶ Sūpta hac medicina bonū est qꝫ sel' in mēse vel. xv. dieb⁹ purget̄ sine custodia sumēdo. ℥. i. istaꝝ pillaꝝ in aurora. ℞. pillulaꝝ de iera simplici de. vij. reb⁹ mirabolanoꝝ kebuloꝝ inuolutoꝝ in oleo amigdalaꝝ dulciū. ℥. ij. diagridy. ℈. ß. cōfice pillas cū succo endiuie. ¶ Itē an̄ cibuꝫ q̄si sumat sempe ℥. ij. vl'. iij. isti⁹ el'ry. ℞. çuc. ro. arōatici ro. an̄. ℥. ij. trocisco ruꝫ de spodio. ℥. ij. miue arōatice. ℥. i. ß. misce in forma el'y.

¶ Itē vtat̄ ista ɔfectōe in mane trib⁹ horis an̄ cibū. ℞. triuꝫ sandaloꝝ. ℥. i. ß. arōatici gariofilati. ℥. iij. cōmisce in mortario cū syr⁹ de mētha ⁊ miue arōatice. an̄. q̄tū sufficit. ad faciēdū in formā el'y ⁊ sumat. xij. ptem pro vice.

¶ Cōfert ēt magis pdcō oīb⁹ suis dispōnib⁹ h̄ el'ū. ℞. coralloꝝ ru. ℥. iij. spody. ℥. i. gariofi. galāge. an̄. ℥. iiij. masticis leuistici. an̄. ℥. ij. çç. macropipis cinamomi pipis albi. an̄. ℥. i. ß. calamēti mēthe sicce heil spice seis apy: seis feniculi anisi carui calami arōatici. an̄. ℥. i. ß. çucchari karabe. an̄. ℥. i. mellis dispumati ⁊ decocti in decoctiōe emblicoꝝ q̄druplūꝫ pōderis oīuꝫ: ⁊ fiat el'uꝫ ð q̄ sumat. ℥. i. ß. pro vice: ⁊ est meli⁹ in tpib⁹ nō calidis. ¶ Et in tpe hyemis ɔfert ei sumē de tyriaca vl' de mytridato bis in mēse. ℥. i. ß. pro vice cū. ℥. i. vini odoriferi sex horis an̄ cibuꝫ

¶ Ex pte aũt exteriori ꝯuenit ei in estate portare sup stomachũ ⁊ itestina pãnũ de scarlata: ⁊ in tpibus nõ calidis hũc sacculũ sup toto vẽtre: excepta regiõe epatis. ℞. plumaꝝ anseris minutaꝝ: cimature scarleti. añ. ℥. iij. menthe sicce: corticũ citri: fol. ruthe siccoꝝ. añ. ℥. i. calami aromatici cypi. añ. ℥. ß. gariofiloꝝ: gallie muscate: masticis. añ. ʒ. iij. pistent̃ pistãda ⁊ cõmisceant̃ cũ plumis ⁊ cimatura: ⁊ fiat sacculus. ¶ Et si ꝯtingat ipm dolere cũ inflatiõe in sinistro latere bibat hũc pulverẽ cũ bono vino calido. ℞. galãge çedoarie. añ. ℈. ij. croci. ℈. ß. fiat pulvis. ⁊ est pro vna vice. ¶ Et sup ferculis vtat̃ istis spẽb⁹. ℞. cinamomi galãge. añ. ℥. ß. pipis albi: pipis lõgi. añ. ℥. i. liqritie pulveriçate ⁊ çucchari. añ. ℥. i. ß. croci. ʒ. ß. fiat pulvis. ¶ Loco aũt elioꝝ descriptoꝝ supius ꝑsertis in hyeme põt sumere añ cibũ diaciminũ cũ ruthe: aut diatrionpipereon: aut diaspoliticõ sumẽdo vni⁹ istoꝝ. ʒ. i. ß. añ cibũ. ¶ Cerotũ cõveniens dispõni vestre est istud. ℞. emplꝫ de baccis lauri descriptõe Mes. in antidotario. ℥. i. ceroti stõtichi descriptõe Gal. ℥. ij. colofonie terbẽtie. añ. ℥. ij. coralloꝝ rubeoꝝ gariofiloꝝ. añ. ʒ. i. ꝑfice cerotuꝫ sup corio. ¶ Itẽ pulvis quo põt vti oĩ tpe anni. ℞. pelliculaꝝ intrinsecaꝝ stõchoꝝ gallinaꝝ q̃ sint bñ lote in vino aromatico ⁊ desiccate nõ cõbuste in furno vel olla. ℥. i. cinamomi. ʒ. ij. macis. ʒ. ß. çucchari. ℥. i. ⁊ fiat pulvis: de q̃ pt sumere in ferculis sive cũ vino ieiuno stõcho. ʒ. ij. ꝑ vice. ¶ Ultimo notet ꝙ tẽpare vinũ cũ aq̃ cocta: in cui⁹ q̃lꝫ bocali bulliverint. ʒ. ij. macis grosse est sibi vehemẽter vtile. ¶ Silr̃ ẽt in mane purgare caput suũ: aut masticãdo masticẽ cũ pipe per mediã horã ante cibũ: aut gargariçãdo aquã vitis duab⁹ vel trib⁹ vicibus ieiuno stõcho: aut traiciẽdo per nares aquã maiorane vel trahẽdo per nares de pulvere pipis vl̃ de elleboro albo: ita vt sternutet trib⁹ vel quatuor vicib⁹ ante cibũ. Et hoc puto cũ laude altissimi sibi sufficere.

¶ De extenuatione vẽtositate sonitu ⁊ dolore stõchi myrach catarro salso insipido ⁊ aquoso. Cõsi. XLVII.

Vir nobilis dñs Georgi⁹ sicc⁹ de Carauagio etatis ãnoꝝ q̃si xxxv. est extenuatus respectu ꝯsueti: ⁊ pp h̃ debilior solito in motib⁹: ⁊ lꝫ cibũ sumat cũ aviditate: tñ nõ bñ ipm digerit: imo gravat̃ ⁊ icurrit notabilẽ multiplicatõeꝫ vẽtositatũ: sumẽdo ẽt cibũ mediocriter: multiplicat̃ vẽtositas plus solito: ⁊ q̃si semp q̃n ꝯbit fortiter myrach sentit̃ sonit⁹ in latere sinistro in directo splenis: ⁊ m̃ltotiẽs eructuat: ⁊ sentit dolorem q̃nq; in ore stõchi: q̃nq; in myrach q sibi ptim vr̃ in pectore ⁊ ptim iter spatulas: neq; frequẽter egerit: ⁊ in capite ex itervallis sentit dolorẽ in diversis ptibus capitis: ꝑcipue q̃n pluri vl̃ grossiori iplet̃ cibo: ⁊ sentit catarrum descẽdentẽ ex capite q̃nq; salsuꝫ: ⁊ q̃nq; isipiduꝫ: ⁊ spuit aquosuꝫ: ⁊ aliq̃n sentit in palato iflãmationẽ. Est aũt cõplexionis nãl̃r calide ẽm toti⁹ habitudinẽ: ⁊ parũper pp etatẽ declinãtis ad siccã: lꝫ cerebrũ habeat humiduꝫ.

¶ Or vt eligat sibi habitationẽ in aere claro vicino temperamẽto tendente ad aliqualeꝫ siccitatẽ: ⁊ turbulentuꝫ ⁊ paludosum vitet ⁊ precipue flatuꝫ venti austrini ⁊ fumos malos ⁊ odores fetidos.

¶ In mane añ cibũ emissis suꝑfluitatib⁹ vẽtri dꝫ se exercere exercitio ambulãdi icipiẽdo a leviori gradatiꝫ ascẽdẽdo ad forti⁹: ⁊ iterponat q̃nq; getes leves ⁊ redeat ad motũ quousq; icipiat sentire fatigationeꝫ: ⁊ tũc remittat motũ suũ paulatiꝫ ⁊ tãdẽ q̃escat ⁊ cõvenit ei egtatio hoc tpe: ⁊ silr̃ añ cenã duab⁹ horis: caput aũt faciat pectinari post exercitiũ: leviter ẽt fricari cũ mãtili leni: ⁊ in hyeme sit mãtile calidũ: ⁊ post cibũ q̃escat: aut leviter moveat̃ ⁊ caveat a fortib⁹ motib⁹ pro tũc taꝫ aĩe q̃ʒ corporis.

¶ Cibi sui debẽt eẽ ꝑmo panis ex optimo frumẽto absq; aliis granis mũdo a furfure: ⁊ ꝙ ñ habuit aliqd̃ nocumẽtũ: ⁊ sit bñ pist⁹: plus q̃ʒ mediocrit̃ fermẽtat⁹ ⁊ sufficiẽter coct⁹: mũdus a cortice duro: ⁊ nõ cõedat̃ calidus vt vẽit a furno: sꝫ postq̃ʒ evaporavit fum⁹ ei⁹ ⁊ nõ sit durus vltra quartã diẽ. aciniũ ⁊ nõ bñ coctũ ⁊ panẽ d̃ aliis granis dimittat. ¶ Carnes debẽt esse avium laudabiliũ ⁊ iudicio meo meliores ei sũt ꝑdices iuvenes. deide pulli mediocrit iuvenes: sic gallie circa ꝑn^m ovificãdi paꝝ añ poti⁹ q̃ʒ post: ⁊ capones ab octavo mense vsq; ad annũ: ⁊ gallicelli añq̃ʒ icipiãt coire ⁊ aviculę: vt q̃sq̃le sive q̃llie ⁊ turtures iuvenes ⁊ gñal̃r aves boni odoris ⁊ bõi saporis nõ aq̃tice circa ꝑn^m sue adolescẽtie. De q̃drupedib⁹: ꝑmi võ sunt capti lactẽtes q nihil suꝑserit nisi lac. scd̃o sint vituli pui ⁊ lactẽtes. tertio sũt castrati ãnuales nutriti i locis siccis ⁊ mõtuosis. q̃rto sũt porci sylvestres nõ trãseũtes ꝑn^m annuꝫ. Deide sũt capoli ⁊ damę pue. lepores aũt ⁊ pui cervi lactẽtes ⁊ cuniculi ⁊ camucie lꝫ tolerent̃: tñ sunt dimittẽdi: ⁊ porci domestici ⁊ gñal̃r oẽs carnes nimis veteres vl̃ valde noviter nate: ⁊ iteriora aĩaliũ: exceptis epatib⁹ gallinaꝝ ⁊ capita ⁊ colla dimittant̃: ⁊ ex aĩali pingui melior est ꝑs q̃ vocat̃ caro rubea: ⁊ nimia piguedo nõ est vtilis. ¶ De piscib⁹ ꝯveniũt pui squamosi de libo mari vel de flumio currẽte claro bonũ odorẽ hñte: sic tũnuli: agones: sardones: barbatuli: luciꝫ: cavedini: strigie: ⁊ ex mari: trilie: ⁊ sardule: ⁊ menule: ⁊ aurate: ⁊ solee: ⁊ passeres: ⁊ corni: ⁊ varoli: ⁊ cephali: ⁊ spinule. tolerãt̃ aũt rõbi ⁊ palamite: ⁊ sgõbri: ⁊ ꝑsici q̃s hic hẽm⁹: iteꝫ tolerant̃ trigiꝫ: sꝫ anguille: sturiões: adule: tẽche: ⁊ carpane: ⁊ cũ istis granari: ⁊ ꝑche: ⁊ ostracha: ⁊ sepie: ⁊ gui: ⁊ umbelici: ⁊ canes: ⁊ gñaliter cenosi paludosi lacunales ⁊ stagnales sũt miũ⁹ bõi. tẽche aũt ⁊ q dicũt̃ carpiones mediocris magnitudis sũt boni si fuerit recẽtes: ⁊ oẽs saliti: sic thunini ⁊ salamões: ⁊ anchione: ⁊ gñal̃r oẽs alii saliti: sive sicci: sic scbanalia ⁊ allecha ⁊ luciꝫ sive sint in salmuria dimittant̃ oĩo. meliores aũt sũt pui assati calidi aut elixi cũ aceto vino ⁊ aromatib⁹: ⁊ q̃n ifridant̃ nullo mõ coopiant̃: imo ꝑmittat̃ fum⁹ libẽ exire: q̃m al̃r ꝯvertunt̃ sepe in venenũ ꝑniciosuꝫ. ¶ Vitelli ovoꝝ galliaꝝ recẽtiũ cocti in aq̃ vl̃ assati cũ cortice: ita vt sint tenelli sũt optimi: sꝫ frixi ⁊ nimis cocti ⁊ mixti: cũ caseo sũt dimittẽdi: ⁊ albumẽ est ei maluꝫ: sꝫ sanguis ⁊ sepũ ⁊ medulla ⁊ pinguedo pura ⁊ ova alioꝝ aĩaliũ dimittant̃. lac võ in tpe estatis: ꝑcipue capre si bibat̃ in mane statiꝫ sic mulget̃ ab vbere ẽ ei vtile in q̃titate. iiij. ℥. vsq; ad. vi. sꝫ nõ comedat̃ aliđ cũ illo: nisi forte paꝝ çucchari: nec aliqd aliđ q̃usq; digerat̃ integre. caseus võ tã recẽs q̃ʒ salit⁹ est ei malus. ¶ De granis sicut sũt legumia ⁊ far ⁊ ordeũ ⁊ riçũ: ⁊ silia sic miliũ meli⁹ eẽt nõ cõedere: si tñ comedãt̃ sint pue q̃titatis: ⁊ ordeũ fractũ ⁊ far ⁊ riçũ ⁊ miliũ mũdũ tolerãt̃ magis aliis: ꝑcipue si coquãt̃ cũ bono brodio pigui bonaꝝ carniũ: ⁊ ẽ bonũ brodiũ ciceꝝ taꝫ alboꝝ q̃ʒ rubeoꝝ. ¶ De herbis põt vti in ferculis: boragie: buglossa: mellissa: spiachia: ⁊ blite cõdite cũ mẽtha: petrosilio: anheto: cerfolio: origão: thimo: hyssopo: serpillo: maiorana: calamẽto: ⁊ silib⁹ odoriferis hñtib⁹ aliqd acuitatĩ in sapore: ⁊ põt vti lactuca cocta cũ aspsiõe cinamomi: ⁊ pipe: ⁊ dimittat caules ⁊ rapicias ⁊ acetosa ⁊ portulacaꝫ ⁊ erucã: nisi q̃nq; in estate cũ lactucis. tũc. n. ad h̃ ꝯveit endivia: sed abrotanũ ⁊ matricariã dimittat. absinthio aũt. s. foliis ei⁹ põt vti loco medicie: sꝫ nõ pro cibo: ⁊ silr̃ ruthe sicca: q̃m viridis nõ convenit. ¶ De radicibus melius esset nõ comedere eaꝝ substantias: decoctio tñ radicis petrosilini ⁊ sparagi ⁊ brusci ⁊ feniculi ⁊ apii nõ esset ꝯveniẽs in ferculis: rape etiã ⁊ na/

pones:ꝑcipue citrini:napones cocti cuȝ bonis carnibus ⁊ conditi cũ cinamomo ⁊ pipere tolerant̃:⁊ pastinacha rubea que vocatur gnifer in lombardo est melioꝛ pastinacha alba: ⁊ alba domestica melioꝛ syluestri: alie radices loco cibi nõ comedant̃:sicut cepe allia ⁊ poꝛri ⁊ scalõgie ⁊ raffanelli:nisi qñq̃ cepas coctas cũ carnibus:⁊ cõditas cũ sale ⁊ aromatib⁹ ⁊ pauco aceto. ℂ Pullulatiões sicut sparagi nõ sunt vtiles stõcho nisi capiant̃ in pua quãtitate ⁊ cũ pipere. ℂ Fungoꝝ oẽ gen⁹ dimittat̃: ⁊ silr̃ tartufule:si tñ comedant̃ coꝛrigant̃ cum multo pipere ⁊ sale. ℂ De fructib⁹ recẽtib⁹ oẽs nocẽt dispõni sue:s; sic⁹ sicce: ꝑcipue tẽpoꝛib⁹ frigidis:⁊ vue passule sine arillis conueniunt in prĩ°cibi:⁊ grana pini magna ⁊ fistici ⁊ auellane assate ⁊ amigdale cũ çucchario tolerant̃ in scđa mẽsa:sed castanee ⁊ nuces dimittant̃. pira võ ⁊ poma ⁊ citonia si comedant̃ sumant̃ cocta bñ in vino potẽti:⁊ inuoluta in anisio toꝛrefacto:aut feniculo:aut ꝯdita cũ pipere vl̃ cinamomo. Pruna võ recẽtia si comedant̃ in estate sumant̃ bene matura ante cibũ cum coꝛtice suo:⁊ post ipsa bibat̃ vinũ dulce. Fic⁹ võ recẽtes si sumant̃ capiant̃ vehemẽter mature nõ imbibite aqua:⁊ ante cibuȝ:⁊ vue si steterint ꝑmo appẽse plurib⁹ dieb⁹. persica etiam si qd de eis sumat̃ sit ante cibũ:⁊ silr̃ melones ⁊ cerasa:de qb⁹ oĩbus oĩno nihil aut paꝝ est sumẽduȝ. nespilla:coꝛna:soꝛba:fragra oĩo dimittant̃: s; granata dulcia ꝯueniũt. ℂ Anisuȝ ⁊ feniculũ toꝛrefacta ⁊ ciminũ aceto infusuȝ ⁊ piper ⁊ galange ⁊ cubebe ⁊ cardamomũ taȝ maius q̃ min⁹ ⁊ çinçiber ⁊ cĩnamomũ ⁊ crocus sunt aromata qbus tpe frigido cõuenienter vti põt miscẽdo cũ cibis.

ℂ Potus ei⁹ sit vinũ rubeũ vel aureũ medie vinositatis boni odoꝛis puꝝ in tpe frigido: in estate albũ pauciferũ: ⁊ semꝑ habeat aliqd dulcedinis.

ℂ Nunq̃ d; se replere ad quãtitatẽ de qua expert⁹ est qđ facit sibi grauitatẽ in stõcho ⁊ ingetudinẽ ⁊ reuolutionẽ in lecto:s; vsq; ad illud qđ expert⁹ est se bene digerere:⁊ l; adhuc famesceret recedat a mensa reliquys famis remanẽtib⁹:q2 cito recedẽt. ℂ Et nõ sumat z^m cibum nisi ꝑmo bñ digesto:⁊ in tpe quo h; laboꝛare sit prãdiũ leue: ⁊ cena amplioꝛ:sed qñ quiescit meli⁹ est sibi e͡ꝫ facere:⁊ nõ bibat tãtũ cũ cibo q̧ sentiat potũ supꝛanatare: ⁊ puto q̧ bis in die comedere est sibi melius.

ℂ Studeat hĩc oĩ die bñficium ventris saltẽ semel:⁊ qñ nã nõ rñdet semel in duob⁹ dieb⁹ adiuuet se:aut cuȝ clisteri ex lib. i. olei anbetini puri:aut cũ decoctõe carnium pĩguiũ cũ se. anbeti ⁊ carui ⁊ ameos ⁊ dauco ⁊ camomil. ⁊ silib⁹:aut sumat ante prãdiũ ficus siccas. iiij. vel. v. aut comedat ferculuȝ de mercuriali vel de vrtica vel de volubili:⁊ fiant sapoꝛita cũ herbis supꝛadictis.

ℂ Incipiat somnũ suũ saltẽ duab⁹ hoꝛis post cenaȝ ⁊ doꝛmiat in die nãli. vij. vel octo hoꝛis in nocte si põt:vel cõpleat in mane ante tertias:⁊ sit in bono lecto:coꝛpoꝛe bñ coopto: capite ⁊ spatulis bñ eleuatis super latere dextro ꝑmo. ⁊ post ꝑmũ somnũ sup sinistro:⁊ cõpleta digõne reuoluat̃ ad dextrũ. ⁊ somnũ meridianũ vitet q̃tũ põt.

ℂ Uitet coitum quãtuȝ põt ⁊ tristitiã ⁊ irã ⁊ sollicitudinem:⁊ vtat̃ gaudio temperato.

Ueniendo ad medicinalia annuatim d; purgari duab⁹ vicib⁹ semel in vere ⁊ semel in autũno:⁊ ꝑmittat hũc syrupũ. ℞. mell rosati colati:oxymellis cõpositi. añ. ʒ. iiij. syrupi de absinthio: syrupi de sticados. añ. ʒ. i. ß. aq̃ feniculi:aq̃ fumiterre: aque buglosse. añ. ʒ. vi. ⁊ est pꝛo sex vicibus:sumatur calidus in auroꝛa.

ℂ Post syrupũ sumat hãc medicinã. ℞. pillaꝝ aggregatiuaꝝ:pillaꝝ cochiaꝝ:pillaꝝ de ieralogodion. añ. ℈. i. ⁊ sunt pꝛo vna vice:sumant̃ duab⁹ hoꝛis añ diẽ cuȝ custodia. ℂ Ex interuallis aũt vni⁹ mẽsis vel circa purget̃ cũ istis pillis. ℞. pillaꝝ ierepigre de octo reb⁹. ʒ. i. agarici. ʒ. ß. salis gẽme. ʒ. i. mirabolanoꝝ citrinoꝝ. ʒ. ij. aloes epatici ʒ. vi. fac pillulas:de qb⁹ sumat. ʒ. i. pꝛo vice vna hoꝛa añ diẽ. ℂ Op; q̧ añ prandiũ ⁊ añ cenã: excepto tpe estatis: semꝑ vtat̃ isto elario sumẽdo pꝛo vice q̃si quartã ptẽ. ʒ. ℞. pipis albi:pipis longi:semis ruthe:cimini ĩfusi in aceto ⁊ exiccati. añ. ʒ. i. salis nitri. ʒ. ij. mellis dispumati lib. ij. misce:⁊ fac elariuȝ. ℂ Et o; qñq̃ loco illi⁹ elarij sumẽ de diacimino pharmacoso descriptiõe Auic. in qnto. aut de diatrionpipereon: ⁊ in tpe estatis ꝯuenit sibi aromaticum ro. descriptione Gabꝛielis loco istoꝝ.

ℂ Itẽ in mane ieiuno stõcho ꝯuenit masticare ꝑ mediaȝ hoꝛã mediũ coclear hui⁹ cõpositiõis spuẽdo id qđ ad os venit de humiditatib⁹. ℞. masticis itegre. ʒ. i. pipis integri:piretri minute incisi. añ. ʒ. ij. misce:⁊ masticet vt dcm̃ est:cõuenit etiã qñq̃ solum piretrũ masticare: precipue qñ non sentit os calefactum.

ℂ Itẽ cõueniũt caputpurgia:sed qñ vtit̃ caputpurgio dimittat masticatoꝛiũ:⁊ sunt ꝯueniẽtia:aut aqua maioꝛane attracta per nares:aut succus blite:aut inungere inferioꝛa nariũ cuȝ oleo de cucumere asinino.

ℂ Item semel in septimana faciat h9 clistere. ℞. carui ameos semis anbeti cimini leuistici. añ. ʒ. ij. agarici polipody. añ. ʒ. i. fac bulliri cũ decoctõe carniũ pinguiuȝ:postea colet̃ ⁊ addat̃ elij ꝺ baccis lauri. ʒ. ß. pulpe cassie. ʒ. i. salis. ʒ. ij. olei anbetini. ʒ. iij. ⁊ fiat clistere.

ℂ Itẽ vtat̃ in ferculis suis in tpib⁹ fridis istis aromatib⁹. ℞. feniculi anisi toꝛrefacti:cimini ĩfusi in aceto ⁊ exiccati. añ. ʒ. ß. pipis albi:pipis longi. añ. ʒ. i. croci. ʒ. ij.

ℂ Itẽ ꝯuenit sibi semel in mẽse excepto tpe hyemis facẽ vomitũ h̃ mõ:cõedat pri⁹ ꝺ carnib⁹ pdcis ⁊ ferculis pinguioꝛib⁹ solito ⁊ magis salitis:⁊ bibat vinũ dulce abũdãti⁹:⁊ post cibũ ambulet ascẽdẽdo ⁊ descẽdẽdo velociter: ita tñ vt nõ multũ fatiget̃:⁊ postea ĩposita pẽna in gutture ĩtincta in oleo vomat exqsite. ℂ Itẽ in tpe calido teneat tm̃ ꝺ nocte mãtile plicatũ octo plicis ꝺ; totã vẽtris latitudinẽ ⁊ lõgitudinẽ. in tpe hyemis teneat sacculuȝ ꝺ plumis loco mãtili ⁊ fasciet̃. ℂ Itẽ qñ multã vẽtositatẽ sentiret. ℞. galãge. ʒ. i. ß. pistet̃ ⁊ fiãt pille cũ syrupo acetoso ⁊ sumant̃ trib⁹ hoꝛis añ cibũ. ℂ Itẽ vtat̃ h̃ vino ꝑ tres hebđas. ℞. seis apij:feni. anisi: cimi. ameos: amidi: oꝛigani:keisiȝ:carui:se. coꝛiãdri:melanopipis:macropiperis:cinamomi:thuris:spice:gariofi. nucis muf. cypi:çinçi. diũȝ. añ. põdus vni⁹ auri siue. ʒ. i. ß. scoꝛie ferri aureos. x. his oĩb⁹ septupluȝ addat̃ vini ⁊ coquat̃ dõec ad medietatẽ redeat:⁊ colet̃:⁊ det̃ deide de h̃ syrupo:post colabit̃ põdus. ʒ. xxx. quotidie:⁊ caueat se in hoc tpe ab acetosis ⁊ a fructib⁹ recẽtib⁹ ⁊ ab aqua frigida:vinuȝ bibat tẽperate. Et ista puto cũ dei laude sufficere.

ℂ De vomitu flegmatis acetosi. Cõsiliũ. XLVIII.

Ec generosa puella annoꝝ q̃si. xv. ꝑm cõplexionẽ suam est humida parũper declinãs ad fridã:⁊ maxime ꝺ; stõchũ:⁊ iõ multiplicat flata:ꝑpter quoꝝ grauitatẽ oĩ mãe ieiuno stõcho vomit flegma aquosuȝ ⁊ flegma crudũ:l; aliqñ sentiat aliquid acetositatis:⁊ pp hanc cãm multiplicato flegmate in venis nõ mẽstruat̃ copiose:⁊ pꝛo vtraq; re dabo consilium breue ad vtilitatẽ nõ ad pompã aspiciẽdo.

ℂ D; igit hec puella habitare in aere calo tẽdẽte ad siccitatẽ ⁊ cauere ab aere frido:⁊ oĩno caueat frig⁹ extremitatũ ⁊ manuũ ⁊ stomachi:⁊ debet vti vestimẽtis tendentibus ad caliditatẽ:ita q̧ super camisiaȝ habeat pellem leuẽ bñ calidã:⁊ sint pãni sui suffumigati cũ aromatib⁹:

sicut cũ fustis gariofilo℞ ⁊ alys suffumigys hñtibus caliditaté ⁊ aromaticitaté: nec pro modico habeat tenere manus ⁊ pedes calidos: q̃r vt dĩ gnto cõtinẽtis. stõchus calefit calefactõe manuũ ⁊ peduʒ: ⁊ ipso℞ infrigidatiõe infrigidaẽ. vt Auic. dicit. calefactio extremitatuʒ pducit ad calefactionẽ stomachi ex ꝓximo: ⁊ siſr caueanẽ venti frigidi ⁊ humidi ⁊ stare sub radys lune vl' dormire in loco frigido: ⁊ etiam super stomachũ suum plumaceoluʒ latum plenum plumis nouis.

¶ Debet aũt in mane ieiuno stomacho exerceri exercitio ambulatõis vsquequo incipiat fatigari: ꝙ si nõ exerceẽ fricetur corpus eius ante cibum cũ pãno lini calido leui per mediã horã crura ⁊ coxas ⁊ nates ⁊ vẽter ⁊ bracchia ⁊ spatule ⁊ pectus: ⁊ postea caput dicto ordĩe. ¶ Postq̃ȝ aũt pransa fuerit melius est: aut quiescere: aut ambulare leui deambulatione: ⁊ cauere fortes motus.

¶ Oportet aũt ꝙ somnus fiat in camera calida ea bñ cooperta pãnis: ⁊ capite eleuato incipiẽdo somnũ duabus horis post cenaȝ: ⁊ primo dormiat super latere dextro: ⁊ cõpleto primo somno voluat se super sinistrũ: ⁊ in mane redeat super dextrũ: ⁊ sit somnus cõtinuus: ⁊ duret vsq̃ȝ ad septẽ horas: somnũ aũt meridianum: aut statim post sumptũ cibum oĩno vitare debet.

¶ Si natura sua est cõsueta hĩe beneficiũ ventris oĩ die nitatur seruare cõsuetudinẽ ⁊ habere beneficiũ ventris in hora cõsueta: ⁊ si natura nõ respõdet adiuuetur comedendo in pncipio prandy vel cene salita: sicut cappares: aut oliuas cõditas: aut alia salita nõ stiptica comedendo aliqd mellis crudi: vsq̃ȝ ad. ℥. i. pro vice: ⁊ comedẽdo fercula de spinachys ⁊ blitis cũ pipe ⁊ pinguedine vel brodium cauliũ. magis tñ ei cõfert brodium cicerũ nigro℞ integre decoctiõis cuȝ pipere: ⁊ in summa studeat oĩ die habere beneficiũ vẽtris iuxta suã cõsuetudinẽ. ¶ Sed ille vomitus quo vtiẽ oĩ mane nõ dȝ obseruari. naȝ frequẽtia vomit⁹ facit stõchũ debileȝ relaxãdo substãtiam suã: ⁊ facit ipsum lacunã supfluitatũ ex quo fit cõtinuus ꝓcessus ad deteriora: sed tñ q̃r longa fuit ista cõsuetudo opȝ ꝙ dimittaẽ paulatiȝ ṗmo dimittẽdo de q̃libet septimana diem vnã in quo nõ vomat: ⁊ in die ṗcedente alleuiet cenã: ⁊ postq̃ȝ vno mẽse hoc modo fecerit: in sequẽti dimittat duos dies in septimana: in qb⁹ nõ vomat semp alleuiando cenaȝ: ⁊ obseruatis duobus mensibus hoc secundo modo dimittat tres: ⁊ ita paulatim donec redeat ad vomẽdũ semel ĩ septimana: ⁊ tũc nõ vomat nisi post cibũ comedẽdo ṗmo aliqđ ferculũ pingue ⁊ salitũ ⁊ incisiuũ: sicut verbi grã. de porris cũ anheto ⁊ sale: aut cepis simili modo: aut caulibus: aut similib⁹ abstersiuis: ⁊ comedat carnes pingues ⁊ festinãter: ⁊ bibat vinum dulce purũ ⁊ satis multũ: ⁊ post cibũ ascendat ⁊ moueat se mediocri motu: ⁊ postea si põt vomat ĩponendo in guttur si opȝ pẽnaȝ intinctã in oleo: ⁊ si hoc nõ sufficit quãdo intẽdit vomere bibat tres. ℥. oxymellis simplicis: vel syrupi de raffano cũ aqua tepida: ⁊ statiȝ vomat: ⁊ si põt p vsuȝ debiti regiminis sine lesione paulatiȝ se reducat ad hoc vt vomat tm̃ semel in mense nõ seruato ordine dieruȝ: sed debet esse duob⁹ dieb⁹ vnũ post aliud: obseruato mõ dicto: ⁊ postq̃ȝ vomuit lauet sibi faciẽ ⁊ os cuȝ aqua calida in qua sit positũ parũ aceti: ⁊ anteq̃ȝ vomat bonũ est superligare oculis duas petias de bombice ne mãe multe fluant ad oculos. ¶ Cõpleto aũt vomitu nõ comedat neq̃ȝ bibat nisi fames fuerit fortis. ⁊ tũc potest comedere pullum: aut perdiceȝ vel alias carnes leues boni saporis cuȝ aliquo brodio aromatico: aut assatas infusas: postea impiperato si tẽpus nõ fuerit valde calidũ: vel sine piperato in tẽpore calido: ⁊ dȝ gescere: ⁊ odorare odores bonos: ⁊ facere sibi fricari pedes ⁊ manus leui fricatõe: ⁊ si statim comederet de citonys ꝯditis vel. ℥. s. diacitoniten ad ꝯfortãduȝ stõchũ vel aliquã aliã siſeȝ ꝯfectionẽ aromaticã põt illud facere: ⁊ iste vomit⁹ h mõ obseruat⁹ nõ opȝ ꝙ postea dimittatur: nisi fortasis in tpe hyemis: q̃ñ erit valde adiuuans in ꝯseruãda sanitate sua.

¶ Cibi eius debẽt esse cibi leues facilis digõnis: sicut est ṗmo panis ex optimo frumẽto: bñ pistus: bñ fermẽtatus ⁊ bñ coct⁹: ⁊ hñs aliqd salis ⁊ aliqd furfuris minuti: ⁊ caueat se a pane azimo: ⁊ nõ cõplete cocto: vel pane alioruȝ grano℞: neq̃ȝ dȝ ipm̃ comedere statiȝ vt ferẽ a furno: sȝ post quietatõeȝ a fumis ⁊ añ pn^m diei quarte. ¶ Carnes aũt ei ꝯuenietes sunt carnes pullo℞ perdicum fasiano℞ puaꝝ auiũ colũbaꝝ turturũ ⁊ capreto℞ ⁊ vitulo℞ puo℞ lactẽtiũ ⁊ castrato℞ annualiũ đ monte ⁊ capriolo℞ iuuenum ⁊ lepo℞ ⁊ porco℞ syluestrũ iuueniliũ. dȝ aũt vitare oẽs carnes nimis antiquas ⁊ duras: ⁊ ex auib⁹ illas q̃ nõduȝ sufficiũt egredi nidum pp iuuentutẽ: ⁊ carnes nimis pingues pſertiȝ impinguatas artificialr̃: ⁊ iterum vitet interiora ⁊ capita ⁊ colla nimis pingues ptes: imo capiat carnẽ rubeã reȝ ex aĩalib⁹ supradictis: maxime ex latere dextro in pte añriori. ¶ Sãguis case⁹ ⁊ lac ⁊ butyꝝ nõ ꝯueniũt ei: sȝ si de caseo comedat sit pauc⁹ ⁊ boni odoris in fine cibi. ¶ Oua gallia℞ recẽtia ⁊ paꝝ cocta ꝯueniũt ei. s. vitelli eo℞ nõ albumẽ ⁊ nõ comedanẽ duri neq̃ȝ cocti cũ caseo: sȝ alr̃ vel in frictilio cũ oleo ⁊ pauco aceto vl' cũ aliq̃ succo herbaꝝ ꝯueniẽtiũ vl' in ferculo vl' depdite in aq̃ dũmõ nõ sint nimis cocte. ¶ Pisces nõ sunt multũ ꝯueniẽtes: si tñ cõedanẽ sint pui de libero mari vl' đ fluuio absq̃ȝ ceno: ⁊ sint pui hñtes squamas boni odoris ⁊ saporis: sic sũt triliẽ aurate menule solce passeres ⁊ sardones ⁊ sardine: ⁊ pui varoni ⁊ pui rõbi: ⁊ in aq̃ dulci lucy strigie barbatuli auellane pui trute ⁊ agões ⁊ timali. Sȝ dimittaẽ oẽs valde magni: sic sturiões ⁊ tõni vl' sine squamis: sic isti idẽ ⁊ anguille ⁊ palamite ⁊ murene ⁊ polipi ⁊ sepie: ⁊ siſes ⁊ oẽs q valde ꝯuersanẽ in ceno: sic tẽche cephali gui. sgombri ãt ⁊ corui si capiaẽ ĩ libero mari tolerari pñt: ⁊ cõedaẽ cocti in sale ⁊ porris ⁊ anheto vl' cũ aceto ⁊ pipe ⁊ ꝯditi ꝯdimẽtis arõaticis calidis. ¶ Fercula ꝯueniẽtia fiũt ex pane ⁊ brodio cicerum ex vitellis ouo℞ ex boragie buglossa mellissa spinachys cõditis tñ ⁊ pmixtis cũ herbis odoriferis: sic est maiorana mentha saluia origanũ petrosiliũ apiũ serpillũ macedonicũ calamẽtũ rosmarinũ mẽtha romana: ⁊ siſes herbe odorifeẽ: aut fiũt fercula đ riço multũ cocto cũ brodio piguiũ carniũ ⁊ toleraẽ ordeũ: ⁊ far siſr coctuȝ sup aſpsis arõatib⁹: sȝ rape ⁊ caules ⁊ cucurbite ⁊ rapice ⁊ napões ⁊ melõgene ⁊ victualia đ pasta ⁊ oĩa legumia dimittanẽ. ¶ De salatucys ⁊ cõpositorys q̃ pparanẽ cũ aceto oĩa cruda dimittanẽ: sȝ toleranẽ cappes saliti ꝯditi cũ aceto pauco ⁊ vino cocto cũ cinamomo ⁊ pipe ⁊ pastiacha rubea bñ cocta ⁊ ꝯdita: vt supra dĩ: ⁊ meli⁹ est ꝙ cũ aceto semp adiũgaẽ aut mel aut vinũ coctũ. Allia ⁊ porri ⁊ cepe ⁊ raffani meli⁹ est ꝙ dimittaẽ. ¶ Et ex fructib⁹ ꝯueniũt ei passule ⁊ fic⁹ sicce dactyli nuces fistici grana pini ⁊ amigdale cũ çucchar o: toleraẽ ẽt post cibũ poma dulcia cocta ⁊ citõia ⁊ pira cocta nõ in mlta q̃ñtitate ⁊ ꝯdita cũ aniso ⁊ pipe ⁊ alys arõatib⁹ ⁊ fugiat poma cruda ⁊ pira ⁊ pñia ⁊ chrisomilla ⁊ amigdalas ĩmaturas ⁊ fabas ⁊ robilia recentia ⁊ papauera ⁊ cucumeres ⁊ melões ⁊ citrullos ⁊ angurias ⁊ ceteras ⁊ lymões ⁊ citrũ ⁊ oẽs fruct⁹ fridos vl' aq̃sos vel multũ ventosos: sic cerasa granata psica corna nespilla ⁊ sorbas: ⁊ siſes fruct⁹. Fũgos ⁊ tubera dimittat penit⁹.

¶ Pro ꝯdimẽtis pt vti aniso: fenicło: cimio: carui: ameos: siler mõtano: gariofilo: pipe: sȝ meli⁹ pip pro ea est piper

albū:lȝ omnia sint bona ⁊ cinamomo ⁊ mace ⁊ çinçibē. maxie aūt ꝯuenit lignū aloes nisi pp sumptū dimittere/ tur:⁊ ex istis oībus vel qbusdā pñt fieri diuersi sapores adiungēdo paruā partē rēx acetosaꝝ si opȝ gratia dele/ ctationis:⁊ corrigēdo cū melle ⁊ faba.

¶ Obseruare dȝ ꝙ nō comedat vsqȝ ad saturitatē:⁊ qr digestiua est debilis comedat potius elixa ⁊ ꝑsertim ius pulloꝝ columbaꝝ conditū cuȝ aromatibus.

¶ Modus cōfectionis aromatū sibi ꝯuenientiū pro vsu in ferculis. ℞.gariofiloꝝ.ʒ.s.piperis.ʒ.i.piperis albi.ʒ.s. piperis longi galange beil.nucis muſ.añ.ʒ.i.çinçiberis: cinamomi.añ.ʒ.ij.cardamomi vtriusqȝ.añ.ʒ.i.s.macis croci.añ.ʒ.s.

¶ Potus eius dȝ eē vinū vetus claꝝ acutū:⁊ si eēt in tpe hyemis nectar nō esset incōueniēs de quo bibat medio/ criter ⁊ paulatim:⁊ si timeret offensionē vini puri ꝑmi/ sceat cū aqua mellis integre decoctionis.

¶ Caueat sibi a tristitia ⁊ acidia:letitia tñ ⁊ leuis ira sibi cōueniunt:⁊ post cibuȝ nullo modo forti motu aīali mo ueatur:neqȝ ad iram:neqȝ ad timorē:neqȝ ad simile:⁊ si daret viro vtat parce venereis. Et hoc ō regimine vite. Sequitur de ordine medicinaꝝ.

Ueniendo aūt ad medicinalia opȝ ꝯsiderare istā malaȝ cōplexionē stomachi esse cum mā indigente euacuatiōe:que mā vt plurimū est in ipso generata:⁊ ideo euacuatio eius fit plurimū per vsuȝ vo/ mitus mō posito in regimine: sed si illud nō sufficit opȝ incipere in pncipio veris ⁊ purgari:sumēdo pmo hūc sy/ rupū sex vicib⁹.℞.oxymellis simplicis:geleniabin.añ.ʒ. i.decoctōis anisoꝝ ⁊ passulaꝝ.ʒ.iij.misce:⁊ clarificetur ⁊ aromaticet cū pauco cinamomo:⁊ est pro vna vice: det calidus in aurora. ¶ Postqȝ aūt sex vicib⁹ sumpserit sy/ rupū purget cū hac medicina.℞.succi citonioꝝ lib.i.mel lis lib.ij.çiçi.ʒ.iij.pipis lōgi pipis albi.añ.ʒ.i.cina.carda/ momi.añ.ʒ.ij.turbith electi.ʒ.iij.masticis.ʒ.i.diagridij correcti.ʒ.ij.fiat ꝯfectio addēdo spēs in vltimū:⁊ est pro xliiij.medicinis pōt fieri qrta ps:⁊ erit pro.xi.sumat do sis vna hora ante diē ⁊ supdormiat vsqȝ diem.

¶ Et si cōfectio ista nō habeat pōt purgari sumēdo has pillulas.℞.pillulaꝝ de iera Nicolai:pillularum de iera diacolloquintidos.añ.ʒ.s.fiant septē.⁊ sūt pro vna vice.

¶ Aut si hoc nō placet sumat pillulas stomatichas cuȝ turbith vsqȝ ad.ʒ.i.vel pauco plus:aut cū ꝯfectiōe h mō facta.℞.turbith albi ⁊ gūmosi.ʒ.i.çinçibe.ʒ.ij.cinamo/ mi cardamomi nucis muscate.añ.ʒ.s.diagridij.℈.s.çuc chari.ʒ.vij.⁊ fiat ꝯfectio:⁊ sumant.ʒ.vij.vl circa. ¶ Fa cta purgatōe sequēti mane recipiat.ʒ.i.s.tyriace bone cū ʒ.ij.aque mellis ⁊ clistere lauatiuū. ¶ Posterius vo vta tur in mane aromatico gariofilato sumēdo vsqȝ ad me/ dium May circa.ʒ.i.vel.s.pro vice in aurora:⁊ in hora prādij.ʒ.i.in pncipio prādij.℞.pipis albi:pipis longi ci/ mini infusi in aceto ⁊ exiccati:seminis ruthe.añ.ʒ.s.ban rach.ʒ.i.mellis dispumati qꝫtū sufficit:⁊ fiat electuariuȝ: aut in tempōrib⁹ frigidis vtat ꝯfectōe diatrionpipereon sumēdo.ʒ.i.ante prandiuȝ vsqȝ ad menseȝ May. ¶ In tpe aūt estatis sumat aromaticū rosatū descriptiōe Ga/ brielis loco aromatici gariofilati:aut diarodon abbatis.

¶ Itē per tres septimanas post primā purgationeȝ reci/ piat.ʒ.s.pillulaꝝ cochiaꝝ.⁊.ʒ.s.pillulaꝝ stomatichaꝝ descriptione Mesue ꝑpria:⁊ postea semel in mense su/ mat in aurora.ʒ.i.pillulaꝝ de iera simplici. ¶ Et si ista nō sufficient ad rectificādum stomachū cōsulo ꝙ bibat tribus septimanis oī mane per quatuor horas añ cibum ʒ.iiij.vini de scoria ferri qȝ describit Rasis 9° Almāso/ ris.caplo de debilitate digōnis stomachi.⁊ dimittantur simplicia que in descriptione illa posita cōiter nō repe/ riuntur. ¶ Scio ꝙ possem multiplicare cōfectiones va rias ⁊ crareas ⁊ pulueres ⁊ trociscos ⁊ cerotaria ⁊ fomē/ tationes ⁊ vnctiones ⁊ similia.

¶ Et ad purgationē capitis caputpurgia masticationes ⁊ gargarismata:que oīno accepta scientia dimittere volo: vnū addens:ꝙ si potestis hre de tyriaca optima que fit in marastan in ciuitate karas in egypto incipiendo a pn/ cipio Octobris vsqȝ ad finē Aprilis oībus decē dieb⁹ se/ mel sumat de ea circa.ʒ.i.s.ꝙ si de illa non potestis hre accipiatis de melion:que Venetijs habet.

¶ De debilitate digestiue cū fetore oris discoloratione ⁊ tumefactione pedum. Consilium. XLIX.

Hic reuerēdissimus dñs ex il/ lustri pro/ sapia oriūdus:lȝ sit etate iuuenis annoꝝ cir ca.xxvi.tñ fortassis pp quietē incōsuetā qua vsus est in studio circa duos annos.Pmo nō est ita bene coloratus vt cōsueuit. Scdo de sero inuenit crura iuxta clauiculas pedum tumida nō ꝑmutato colo/ re:⁊ si imprimat digitus remanet fouea notabili tpe. Et tertio:nō ita bñ digerit in stōcho cibuȝ vt consueuit. Et quarto qñqȝ patit oris fetorē:que oīa vident ꝑcedere ex multiplicatōe indigestionū vnde in venis in epate ⁊ sto/ macho ⁊ in carne totius abūdat flegma plus debito:⁊ qr ⁊ vina ⁊ aromata hñt calefacere:qñqȝ accidit in eo in sto/ macho qdaȝ modus putrefactōis ꝑpter quā sentit feto/ rem anhelitus.Et ideo sup hoc fundamēto fabricabo cō silium.Et Deus sit dator auxilij.

¶ In pmis habitet terrā clari aeris ⁊ subtilis in qua ha/ beat domū in estate apertā ad septētrionē aut ad orien/ tem.In hyeme vo habeat eā ita clausam vt defendat a ventis ⁊ aerem suū faciet calidū cū igne:de lignis siccis nō ad moduȝ stuffe:sed modo quo in Italia vidit ignes fieri in domibus nobiliū:⁊ camerā habeat altam a terra inter duo solaria:⁊ fugiat habitationeȝ in terreno vel in locis grossi aeris:aut vbi sit fetor maxime reꝝ humida/ rum ⁊ loca paludosa ⁊ teneat se bñ indutū:ita vt nō sen/ tiat frigus neqȝ in capite neqȝ in pedibus.

¶ Et de mane postqȝ ex conatus habere beneficiuȝ ven/ tris exerceatur illo modo quē patitur honestas dignita/ tis sue saltē inter suos familiares cū delectatione ⁊ exer/ citiū duret diu ambulando ⁊ colludēdo: vel in venatiōe quousqȝ incipiat fatigari:postea paulatim remittat mo/ tum ⁊ quiescat:⁊ si sudauerit faciat se fricari cum manti libus:ita vt nō infrigidet. Post cibū vo nō vtat exerci/ tio forti:imo aut sedeat:aut stet:aut leuiter ambulet nisi senserit cibū descendisse de stomacho.

¶ Et dȝ conari ꝙ oī die habeat bñficiuȝ ventris.⁊ si a nā nō iuuat pōt comedere fercula quedaȝ que qꝫqȝ nō sint multū sapida:tñ sunt vtilia: sicut est ferculum de vrtica cocta cum bonis carnib⁹:aut extremitatib⁹ lupuloꝝ:aut volubilis magne:aut ferculuȝ de mercuriali:⁊ pōt cum istis herbis cōmiscere pro delectatiōe aliqd de odorife/ ris:sicut menthā ⁊ feniculuȝ:⁊ silr comedere quatuor vl qnque ficus siccas cū vna nuce in pncipio prādij est vti/ le ad hoc:ꝙ si aliter nō potest sumat vnā pillulā de iera simplici in pncipio cibi:aut bibat ferculuȝ de brodio pin guis galline vel galli vetusti.

¶ Dormiat de nocte si potest septeȝ horis vel octo:⁊ dor/ miat in lecto bono:spatulis ⁊ capite bñ eleuatis: corpo/ re bene cooperto:super latere primo dextro. deinde sup sinistro post primū somnum:⁊ vltimo se vertat sup dex/ tro:⁊ si nō sufficiēter dormit de nocte dormiat in mane ante tertias:sed somnuȝ meridianum vitet quātum est

ei possibile

ei possibile: ⁊ debet interesse inter cenam ⁊ somnũ hore due: ⁊ caueat dormire in radijs solis vel lune: ſ3 dormiat in camera superius descripta ⁊ in obscuro.

¶ In cibis ⁊ potib⁹ dꝫ attēdē ꝙ nunꝙ sumat tātā q̄titatē ꝙ inde grauet̄ stōchus: imo recedat a mensa semꝑ cū aliq̄li fame ⁊ nō capiat illos cibos q̄s est expt⁹ sibi nocere: neqꝫ sumat multos varios in eadē mēsa: imo meli⁹ est ꝙ sit ɔtēt⁹ vna manerie cibi pro vno prādio vel pro vna cena. ¶ Et veniēdo ad ꝑticlaria sumat panē sufficiēter fermētatū ⁊ sufficiēter coctuꝫ ⁊ hñtē aliq̄d salis ex optio frumēto mūdo ab alijs granis: ⁊ cui nullū aduenit nocumētū. ¶ Carnes v̄o ei⁹ sint vituloꝝ lactētiū paruoꝝ: vel caproꝝ lactētiū vel agnoꝝ castratoꝝ anualiū vl' pulloꝝ vl' ꝑdicū fasianoꝝ ꝑuaꝝ auiū stātiū in arborib⁹ ⁊ pratis q̄ sint boni odoris: ⁊ tolerant̄ turtures ⁊ colūbi volare incipientes. Et de syluestrib⁹: capoli: lepores iuuenes: porci syluestres iuuenes: ſ3 carnes veteres: ⁊ agnoꝝ paruoꝝ: ⁊ porcoꝝ domesticoꝝ: ⁊ alias a ꝑdcis: sic aq̄ticaꝝ auiū meli⁹ eēt dimittē. Salitis aūt pōt vti in ꝑua q̄titate loco saporis: ⁊ meliores sunt ꝑtes añriores dextri lateris: ſ3 capita ⁊ colla ⁊ iteriora aīaliū dꝫ dimittē. ¶ Uitelli ouorū gallinaꝝ sūt sibi ɔueniētes si sint recētes ⁊ nō multuꝫ cocti: siue sint oua cocta cuꝫ cortice siue deꝑdita in aq̄ siue in frictilio vl' ferculis: dūmō nō sint multū cocta: aut mixtū cū caseo: ſ3 albū dimittat̄. ¶ Tꝑe estatis pōt vti lacte: ⁊ pōt ipm bibē de mane calidū: sic mulget̄ ab vbere: ſ3 postea nō dꝫ dormire: neqꝫ aliud comedē q̄usqꝫ sit digestū: ſ3 comedē lac cū alijs cibis nō est vtile. Lac aūt ⁊ pisces in eadē mēsa comedē ē fugiēdū: q̄m est cā lepre. ¶ Caseū aūt bonū nō multū salitū: nec mltū veterē pōt sumē: ſ3 in parua q̄titate. ¶ Uictualia de pasta: sic laganas ⁊ tartocleas ⁊ pastillos dimittat oino. ¶ De granis tolerant̄ pisa ⁊ robilia ⁊ far ⁊ ordeū fractuꝫ: ⁊ pōt ēt tolerari riçū qñ sunt cocta cū bonis carnib⁹ supra scriptis: sed alia grana sūt dimittēda ⁊ oīa legumina: excepto brodio ciceꝝ quo vti pōt. ¶ De herbis nō vllo mō sumat multā q̄titatē: ſ3 tñ in estate pōt vti spinachijs blitis boragine buglossa feniculo endiuia: cicorea in ferculis vel alio mō ɔditis ⁊ coctis: ſ3 crudas dꝫ dimittē. de alijs v̄o herbis nō multū laboret in comedēdo nisi fortassis gr̄a medicine. ¶ De radicib⁹ tolerant̄ rape i hyeme ⁊ napones ɔdite cū aromatib⁹ ⁊ pipe: sed raffani nō sunt vtiles nisi paꝝ de eis post cibū: radix petrosilini pōt coq̄ cū suis carnibus. ¶ De fructib⁹ dꝫ paꝝ comedē: ſ3 tñ in ꝑ mēse in estate tolerant̄ aliq̄ cerasa ⁊ vue bñ mature ⁊ ficus maturas ⁊ pruna valde matura: ſ3 pruna cōedant̄ cū cortice suo: ⁊ bibat̄ sup eis aliq̄d de vino dulci q̄si per mediā horā añ cibū: ⁊ i hyeme sumat ficus siccas cū nucib⁹ ⁊ passulas ⁊ grana pini: ſ3 post cibū pōt sumere pira cocta ⁊ citonia cocta cū bono vino: ⁊ ɔdita cuꝫ aniso ⁊ cinamomo ⁊ pipe: ⁊ pōt etiā sumere aliq̄s amigdalas cū çucchcaro ⁊ auellanas ⁊ granata dulcia: ſ3 poma ꝑcipue cruda ⁊ psica ⁊ castanee debēt dimitti. ¶ Cucurbite v̄o si hñtur comedant̄ in estate: sic olera cū bonis carnib⁹ ⁊ aromatib⁹ ⁊ ouis: ſ3 melongene ⁊ citrulli dimittant̄: granata dulcia tolerant̄ post cibū: ſ3 granata acetosa ⁊ citrāguli ⁊ lymones non capiant̄ nisi in parua quātitate ⁊ gratia saporis. ¶ Fūgi ⁊ tubera nō ɔueniūt: si tñ comedant̄ tubera comedant̄ cū multo sale ⁊ pipe ⁊ in parua q̄titate. ¶ Cappares loco salaticij cum vino cocto ⁊ pauco aceto ⁊ aromatibus ɔueniunt ei: sed sparagi nō sunt ɔueniētes.

¶ Potus eius sit vinū purū rubeuꝫ claꝝ subtile vet⁹ aromaticuꝫ: ⁊ si hēēt aliq̄d dulcedinis nō excessiue esset melius: ⁊ nō potet tātuꝫ ꝙ faciat natare cibuꝫ in stomacho.

¶ Caueat sibi a tristitia ⁊ nimia cogitatiōe acidia ocio et torpore: ⁊ vtatur tēperato gaudio et letitia ⁊ ɔuersatione cum dilectis: sed nimiuꝫ venereoꝝ vsus oīno est euitādus. Et hec de regimine.

In vsu aūt medicinaꝝ bonū est ꝙ oī mane purget̄ bis in vere circa ꝑn^m Martij: ⁊ in autūno post medium Septēbris ⁊ fiuet hūc ordinē. ꝑ sumat hūc syr^m sex vicib⁹. ℞. mellis rof. colati. ℥. i. syrupi de eupatorio oxymel lis cōpositi. añ. ℥. ß. aq̄ feniculi. ℥. ij. clarifica ⁊ aromatiça cū pauco cinamomo: ⁊ dꝫ sumi calis in aurora: ⁊ iste est ꝑ vno mane tm̄. ¶ Postq̄ sūpserit hūc syr^m sex vicib⁹ hora vna añ dieꝫ sumat istā medicinā. ℞. turbith electi. ʒ. ij. elarij indi. ℥. i. boni pōderi. çinçib. ʒ. i. distēperit̄ cū aq̄ çucchari ⁊ bibat̄ cal'a: ⁊ hac die nō comedat post assūptionē medicine nisi trāsactis septem horis: ⁊ si pōt dormiat in ꝑ^a hora post assūptionē medicine: q̄ trāsacta siue dormiuerit ꝑus siue non: postea nō dormiet: ⁊ caueat illa die a frigore. ¶ Et silēꝫ purgatiōeꝫ dꝫ facere in autūno post mediuꝫ septēbris. ¶ In tꝑib⁹ aūt itermedijs qñ nō sunt magna frigora: nec magni calores vtat̄ istis pillis. ℞. pillaꝝ de iera de octo reb⁹. ℥. i. agarici i fusi i oxymelle ꝑ dieꝫ nālē. ℥. ß. salis gē. ʒ. iij. cōmisce oīa sil' bñ ⁊ formēt̄ pille cū succo cauliū: sumat pro vice circa. ℥. i. in aurora. ¶ In tꝑib⁹ v̄o vehemēter fridis: aut multū calidis nō sumat medicinas solutiuas vētris: ſ3 si nō hꝫ bñficiū vētris vt vult ⁊ reliq̄ supradcā nō ꝓsunt in regimie pōt sumē añ cibū statiꝫ vnā pillaꝫ de ꝑdictl. ¶ Itē vtile est ei in tꝑib⁹ fridis de mane masticare. x. grana masticis itegra cū. iij. granis pipis: ⁊ ita ɔducē ꝑ os ɔstringēdo cuꝫ dētib⁹ ⁊ ɔterēdo ꝙ fiat sic vn⁹ bolus: ⁊ postea masticet̄ ꝑ horā spuēdo illud qḋ venit ad os. ¶ Et vtile est in tꝑib⁹ fridis in itroitu prādij ⁊ cene sumē istā ɔfectōeꝫ. ℞. spērū diagalāge. ℥. i. speꝝ aromatici rof. descriptiōe Gabrielis. ℥. ß. çucchari q̄tū sufficit: ⁊ fiat ɔfectio in morsellis: sumat pro vice circa. ℥. ij. ⁊ si in mane qñ surgit sentiret stomachū fridū sumat de eadē ɔfectiōe tātūdē vel de çinçibere viridi vnā radicē. s. de ɔdito. ¶ In tꝑib⁹ aūt calidiorib⁹ sumat de solo aromatico rosato: descriptiōe Gabrielis ante cibū. ℥. i. ¶ Item in tꝑibus nō calidis oībus decē diebus semel ante dieꝫ per duas horas sumat. ℥. ij. mytridati: ⁊ supbibat. ℥. ij. boni vini: ⁊ non comedat nisi postea trāseāt q̄nque hore: dormiat tamē si pōt.

¶ Crura aūt ei⁹ debēt lauari cū ista decoctōe in mane qñ surgit: ⁊ sit cal'a. ℞. salis. lib. ij. gallaꝝ. ℥. iij. absinthij pulegij origani. añ. M. i. rosmarini lauri. añ. M. ij. fac bullire oīa i aq̄: ⁊ postea lauet̄ ⁊ bñ exiccet̄. Et si ista nō sufficiant faciat fieri duas caligettas de corio canis strictas f'm stricturā cruris incipiētis a calcaneo vsqꝫ ad mediū cruris: ⁊ oī mane ponat eas sibi sub alijs caligis. ¶ Et lꝫ multa dici possint: puto cum laude dei hec pauca sufficere pro sanitate huius inclyti ⁊ reuerēdissimi dñi.

¶ De mala cōplōne sicca in stōcho ⁊ i toto corpe sine febre ⁊ flegmate multiplicato ex indigōne in stōcho ⁊ capite catarriçāte ⁊ frigore ꝑcepto in stomacho ⁊ vētositate in stomacho ⁊ itestinis ⁊ magna difficultate emittēdi ⁊ frigore sensato in ambitu totius ⁊ cuçeç in cruribus et multo sputo sine tussi. Consilium. L.

IOannes Antoni⁹. R. C. Egregi⁹ adolescēs Parmēsis patit̄ malā cōplexionē siccā in stōcho: ⁊ ɔñter in toto corpe sine febre: ⁊ puto ꝙ sit siccitas ɔfirmata. naꝫ duo iā anni ꝑterierūt ex q̄ ꝑter nāꝫ valde macer existit ꝑter h̄ ꝑꝑ idigōnē multiplicatū est flegma in stōcho: ⁊ eo magl: q2 caput catarriçat. vñ sentit frigus in stōcho: ꝑcipue qñ trahit anhelitū parūꝑ ⁊ multiplicat̄ vētositas in itestinis ⁊ i stōcho sepe cū magna difficultate

emittendi: sentit ꝑterea frigus in ambitu toti⁹: ꝑcipue in
extremitatibus ex leui aeris īfrigidatione ⁊ incidit sepe
cuçeç seu grāsius in crurib⁹ ⁊ multū spuit sine tussi: ⁊ gli/
bet mediocris medicus dʒ scire ꝓnosticari in dicto casu:
sed dabo ꝯsiliū vt releuet̄ ⁊ adiuuet̄ ſm ꝙ possibile est.
❡ Prio igit̄ dʒ habitare ī loco hūido tēꝑato in calore nul
lo mō excedētis: ita ꝙ in camera sint vasa plena aq̄: aut
effundat̄ aq̄: ita tñ ꝙ nō multū īfridet̄: ⁊ opʒ ꝙ oī mane
postq̄ȝ emisit sup̄fluitates igrediat̄ balneuȝ siue tinā aq̄
tepide tp̄e lactꝫ in qua moret̄ q̄ꝫtū pōt delectabil̄r: ita tñ
ꝙ nō sudet: neqȝ frigeat ⁊ nō hēat aerē multū calidū cir
cūquaqȝ: ⁊ qñ videt extremitates digitoꝝ tumefactas.
tūc egrediat̄ balneuȝ ⁊ īgrediat̄ lectū q̊usqȝ exiccet̄: ⁊ po
stea faciat sibi inūgi spinā totā cū oleo dulci: deīde se in/
duat ⁊ sumat lac ſm modū q̄ dicet̄ cū loq̄mur de cibis.
❡ Exercitio nō opʒ vti: sȝ quiescat quātū pōt: ⁊ loco exer/
citiȷ faciat fricationes leues ⁊ leues cuȝ pānis mātilibus
lenibus: ita vt nō infrigidet̄ ꝓpter euētationeȝ ⁊ mēbra
videātur parūper ingrossata: ⁊ hoc cum exit a balneo: et
oīno vitet laborē resolutiuum inter oīa.
❡ Et qꝛ iste difficult̄ hʒ vētrꝫ bn̄ficiū ⁊ grauat̄ ex retētōe
fecū: ⁊ solutiua sunt ei valde nociua opʒ in hac re subtil̄r
indagare maxīe ꝑꝑ repletōeȝ stōchi: ⁊ iō opʒ eū sepe vti
clisteriȷs: aut ex oleo dulci ꝓ vice cū lib. i. aut cū scutella
vna ꝺcoctōis capitꝫ castrati qđ sit positū cū pl̄ima aq̄ in
furno: aut ad ignē: ⁊ ibi decoctū vsqȝ ad ossiū sep̄atiōeȝ:
aut cū decoctiōe violarie ⁊ malue ⁊ oleo: aut vitello oui
⁊ cū paucissimo sale: ⁊ qñqȝ. s. in septiana bibat decoctio/
nē. ij. ℥. radicis maluauisci q̄ sit facta in duab⁹ lib. aq̄ lēto
igne q̊usqȝ redeat ad lib. 5. ⁊ tūc colet̄ ⁊ ponat̄ ī ea syrupi
viol̄. facti cū trina īfusione violaꝝ. ℥. ij. aut bibat sil̄r de/
coctiōe. ℥. i. fenugr̄. in duab⁹ lib. aq̄ q̊usqȝ sit ad modū mu
cilaginis: cui addat̄. ℥. 5. mellis boni: ⁊ hoc pōt fieri bis in
septiana vel rari⁹ ſm ꝙ vī pn̄ti medico. ❡ Cōfert ēt cū
brodio pulli. s. caponis vel galli vel galline bullire tertiā
ꝑtē. ℥. bone māne ligate in pāno: ⁊ postea exp̄sse postea il
lud ferculuȝ comedē in prādio: ⁊ si opʒ addē aliq̄d agre
ste pro sapore: ⁊ multa alia īgenia dʒ medic⁹ fabricari ad
euāndā illā mā̄ȝ in stōcho detētā sine solutiuo offēdētꝫ.
Si sup̄uenerit flux⁹ vētris cū studio subito opʒ restrīgi.
❡ Et opʒ vt dormiat saltem si pōt. viij. horis in die nāli: ⁊
īcipiat somnū ꝑꝑ illā hūiditatē sup̄fluā capitis duab⁹ ho
ris post cenam: ⁊ sit corꝑe debite cooꝑto capite bn̄ eleua
to: ⁊ in loco aeris hūidi tēꝑati in calore ⁊ sit de nocte: aut
in mane añ tertias. ❡ Nimiā aūt vigiliā oīno vitet: ⁊ si
opʒ vtat̄ lauādis ⁊ odoramētꝫ ad ꝓuocādū sōnū vt lactu
ca cocta cū cinnamomo: ⁊ ad vlt^m semis papaueris albi.
❡ Opʒ ꝙ oīno vitet irā ⁊ tristitiā ⁊ odiuȝ ⁊ acidiā ⁊ solli/
citudinē ⁊ cogitationē: ⁊ sumat gaudiū tēperatū in ꝯuer/
satione cum dilectis in audiēdo vel legēdo delectabilia
⁊ aspiciēdo loca amena: ⁊ caueat oīno a venereis.
❡ In cibis aūt ei⁹ opʒ multū diligēter attēdē: qꝛ ī eis ꝯsi/
stit p̄ncipalis vtilitas: ⁊ p̊ de q̄ꝫtitate opʒ ꝙ cōedat ꝓ vi/
ce tātū ꝙ bn̄ digerē possit: ita ꝙ qñ cōedit nō multū gra
uet̄ a cibo: nec sentiat multā extēsionē stōchi: neqȝ sit op/
portunū de nocte se reuoluē de latē in lat⁹: ⁊ est necīū ꝙ
min⁹ sumat q̄ȝ ī sanitate. ❡ Et si sumit de mane lac tēpe/
stiue. v̄bi. g. hora vna post ortū solis sugēdo: vel statiȝ vt
extctū est ab vbere sufficit sibi ꝙ lac sit. ℥. iiij. vel circa: et
postea nec comedat neqȝ bibat: nec dormiat nisi digesto
lacte qđ tp̄s dʒ eē a q̄tuor horis vsqȝ ad. v. ⁊ cog̃scit̄ ꝙ sit
digestū ꝑ leuitatē stōchi ⁊ ꝑ carētiā eructuatōis hn̄tis sa
poreȝ lactis: ⁊ tūc dʒ ꝓuidē ⁊ cape cibos alios a lacte de
qb⁹ dicā statiȝ ī q̄ꝫtitate vt nō grauēt: vt dcm̄ est. lac aūt
si sit mulieris est meli⁹. in 2° loco est lac asine. ⁊ in 3° lac

capre ⁊ oī mō si sugat̄ a mamilla ē meli⁹. si n aūt opʒ hr̄e
aquā calidā ⁊ sit in ea vas de ligno vacuū qđ hʒ leuē cali
ditatē: sic̄ scutella ponat̄ in ip̄a scutella mellis bone q̄ꝫti/
tas auellane: ⁊ postea cooperiat̄ pāno lineo subtili: et ita
emulgeat̄ lac sup̄ illo pāno vt sil̄ mulgeat̄ ⁊ colet̄ ⁊ nō ꝑ/
dat ꝓp̄riā cal̄itatē: ⁊ postea statiȝ bibat̄ sil̄ cū dcō melle ⁊
ducat̄ aīal mulgēdū ad camerā ꝓp̊aȝ patiētꝫ. ❡ Sūpto
aūt prādio expectet ꝙ sit plene digestū ⁊ stōchus sit ex/
onerat⁹ a cibo: ⁊ tūc pōt cenare: sumēdo ēt q̄ꝫtitateȝ q̄ nō
grauet. ❡ Cibi aūt ei⁹ sint molles ⁊ hūidi facilis digōnis
⁊ multi nutrimēti nō multū cal̄i. v̄. g. panis ex optio fru/
mēto bn̄ pist⁹: ꝯuenīēter fermētat⁹ ⁊ coct⁹: ⁊ hn̄s aliq̄d sa
lis iter p̊^m diē ⁊ 4.^m remota duriori cortice: ⁊ comedat̄ isu
sus in aliq̄ re mollificāte ip̄m: sic̄ brodia carnis ei⁹ q̊usqȝ
nō vī mortificat⁹. ❡ Sint carnes auiū: sic̄ pulloꝝ pulla
rū ⁊ caponū iuueniliū ⁊ ꝑdicuȝ ⁊ fasianoꝝ iuuenū: ⁊ sil̄r
auiculaꝝ degētiū ī arborib⁹ ⁊ pratꝫ: ⁊ si sint iste aues īpin
guate cū lacte est meli⁹: ⁊ testiculi galloꝝ h̊ mō īpingua/
toꝝ sunt oīuȝ optimi: ꝑcipue cū tenent̄: ita vt nō coeant.
Uitet carnes auiū aq̄ticaꝝ ⁊ seniliū ⁊ macraꝝ hn̄tiū du/
ras carnes. Et ex q̈drupedib⁹ pōt sumere qñ erit fortifi/
cat⁹ de lactātib⁹ captis ⁊ castrato lactāte ⁊ vitulo lactāte
paruo: sȝ nisi p̊ fortificet̄: ⁊ accedēdo paulatim ad ea: ⁊ si
sint pistate est meli⁹. Et oīno caueat carnes g̈ssas ⁊ visco
sas ⁊ brodia ex carnib⁹ p̄dcis: qñ ita liq̄nt̄ vt q̄si dissoluā
tur sunt ei ꝯueniētia. ❡ Et fercula fcā cū mica panis co/
cta ⁊ dissoluta in dcis brodiȷs: aut cū farina ordei pauca
cocta in dcis brodiȷs: ita vt nō fiāt viscosa sūt sibi ꝯueniē
tia. ⁊ sil̄r cū vitellis ouoꝝ ī dcis brodiȷs dissolutꝫ: ⁊ q̊usqȝ
fortificet̄ posset vno die vl̄ duob⁹ iterponē farinā farris
coctā cū dcis brodiȷs: aut farinā minuti frumēti albā bn̄
coctā: nō tñ ita vt res viscosa. vitellis aūt gallinaruȝ diei
sue pōt vti tenellis q̄ sint: aut sorbiles: aut deꝑditi in aq̄:
aut facti in ferculis mō dicto. ❡ Et pōt vti piscib⁹ p̄uis
quib hn̄t molles carnes ⁊ hēant squamas: ⁊ sint elixi ⁊ bo
ni saporis. ❡ Reliq̊s cibos q̊usqȝ nō fortificet̄ dʒ dimit
tere: sicut radices fruct⁹ olera ⁊ fungos. Et vitet ea que
sunt stiptica ⁊ multi caloris: ⁊ etiam multi frigoris.
❡ Potus aūt ei⁹ dʒ eē vinū albū subtile hn̄s leuissimā sti
pticitateȝ ⁊ valde pauciferā: ita ꝙ videat̄ q̄si aq̄ sum: ꝙ
si nō inuenit̄ ita paruū sumat̄ quāto ꝓpinquus ei hr̄i pōt
⁊ tēperet̄ cuȝ aqua bona: ita vt nō sit nimis magnū ⁊ nō
bibat̄ tepidū: nec tam frigidū ita vt stōchus abhorreat:
⁊ quātitas eius sit tāta ꝙ nō natet in stomacho ⁊ non fa
ciat sup̄uenire rugitum. Et hoc de regimine.

Ueniēdo ad medicinalia cōstat ꝙ in illo nō debe/
mus vti solutiuis: lȝ lenificatiua sint ne/
cessaria mō qui est dict⁹ supra in cap̊ de regimīe euōnis.
❡ Et qꝛ caput vt p̄dicit̄ est catarriçās: opʒ ꝙ illud euet̄
euōnib⁹ ꝓp̄riȷs: sic̄ sunt masticatoria gargarismata ⁊ ca/
putpurgia: ⁊ alteret̄ aut ꝑ epithima: aut ꝑ vnctōes vel la
uādas vl̄ empl̄a odoramēta ⁊ sil̄ia: vtat̄ de mane ꝓpe ho
rā prādiȷ vel anteq̄ȝ balneū igrediat̄ masticatorio ex ma
stice tātū masticādo per mediā horā ⁊ spuēdo: ꝙ si parū
opat̄: addat masticis pro vice vnū granū vel duo grana
pipis. ❡ Caputpurgiū aūt facit trahēdo ꝑ nares aquam
maiorane tepidā: aut vinū albū odoriferū: aut succū bli/
te: ⁊ qñ vtit̄ masticatorio dimittat caputpurgiū: ⁊ ecōtra.
❡ Et si itēdit gargariçare bona est aq̄ mellis cū octaua
ꝑte aceti ⁊ pauco pipe puluericato: ⁊ opʒ ꝙ abradat̄ ante
rior pars capit] ⁊ fricet̄ in mane anteq̄ȝ balneū igrediat̄:
aut postq̄ȝ lac digessit ⁊ ante prādiū cū ista aq̄. ℞. aq̄ vi/
tis. lib. ij. nucis musc. ℥. 5. assari: pipis. añ. ℥. i. pistent̄ pistā/
da: ⁊ īfūdant̄ in dicta aq̄ ⁊ refuent̄ in vase vitreo bn̄ ob/
turato: ⁊ cuȝ pauca q̄ꝫtitate ei⁹ pro vice posita sup̄ palma
man⁹

manꝰ fricet̃ dicta ps añrioꝛ capitis: ita vt calefiat ⁊ rube/
fiat. ¶ Et si post. xv. dies pp vsuꝫ haꝝ rerũ nõ vĩ caput
melioꝛare ⁊ catarrus diminui. tũc sup eadẽ pte anterioꝛi
abꝛasa ponat̃ empl'ꝫ de sinapi circa cõmissurã coꝛonalẽ:
⁊ sil'r cõmissurã: ⁊ sit factũ ẜm dispõnẽ Mes. ⁊ stringat̃
sup loco bñ: ⁊ totiẽs iteret̃ abꝛasio ⁊ positio empl'i ꝙ locꝰ
vesicet̃ ⁊ vesice teneant̃ apte p mẽsem: nõ dimittẽdo tñ
masticatoꝛia ⁊ alia scripta. ¶ Or si hec nõ sufficiũt cau/
tericãdus est locus cuꝫ ferro ignito ĩ loco sup cõmissurã:
⁊ teneat̃ cauteriũ aptũ diu: ⁊ h̄ dꝫ fieri ab erudito medi/
co. Neqꝫ pars ista de exiccando capite pro puo reputet̃.
nã vidi plures qui in talẽ siccitatẽ deuenerũt: ⁊ p capitis
siccatõeꝫ libati sunt. ¶ P. Postq̃ꝫ est vsus caputpurgys
et masticatoꝛys in diebꝰ dꝫ poꝛtare in manu. ℥. y. nigelle
p̃us ĩfuse in aceto: postea exiccate: postea toꝛrefacte ⁊ poꝛ
tentur ligate in syndone de grana ⁊ sepe odoꝛent̃. ¶ Et
adueniẽte frigoꝛe in autũno in hoꝛis fridis teneat ĩ capi/
te birretũ de syndone de grana ĩsuta sit p totũ puluis ga
riofiloꝝ sine alio adiũcto: ⁊ ĩnouent̃ gariofili de mẽse in
mẽseꝫ: sup stõcho suo poꝛtet ꝯtinuo pellẽ agninã vel pel/
lẽ vulturis: aut sacculũ de pluma: ⁊ h̄ puto pro nũc suffi/
cere pro hisque in illo iuuene fieri debẽt. U. Beñ. Señ.

¶ De mala complexione frigida in stomacho cuꝫ multa
mã grossa ⁊ viscosa cum syncopi ⁊ vertigine ⁊ alys acci/
dentibus multis. Consilium. LI.

Casus cuiusdã venerabilis dñe Parmẽ/
sis ẜm ꝙ possuꝫ elicẽ ex dictis exi/
my doctoꝛis. M. B. L. Parmẽsis est: iste pa
tit̃ a q̃tuoꝛ ãnis citra malã cõpl'onẽ fridã in
stõcho cũ mã multa g̃ssa ⁊ viscosa: sꝫ tñ erat
sine doloꝛe anxietate pũctura põderositate sonitu vomi
tu vel nausea: sꝫ cũ diminutiõe appetitꝰ ⁊ ꝯiũgit̃ cuꝫ hac
ꝙ qñ stõchus est vacuꝰ a cibo vl' diminuit̃ multũ cibꝰ in
eo accidit diminutio opõnũ sensibiliũ ⁊ motiuaꝝ: itaqꝫ
qñqꝫ aufert̃ motꝰ totius coꝛpis ⁊ aufert̃ visus: tñ v̾tutes
opõnũ cognitiuaꝝ iterioꝝ nõ auferunt̃. nã dũ est in acci
dẽte ꝯtinue vehemẽter timet ne pp accñs illud moꝛiat̃:
⁊ p assũptiõeꝫ cibi accñs illd̃ aut tollit̃: aut mitigat̃: ⁊ pp
istã cãm ista dña comedit freq̃nter ⁊ sumit 2ᵐ cibũ ante
digõnẽ p̃mi: ⁊ h̄ nõ pp famẽ. sꝫ qñqꝫ ꝯ stõchi iclinatiõeꝫ
ad h̄ vt accñs illd̃ remoueat̃. ⁊ seq̃t̃ ad hãc nimiã ⁊ fre/
quẽtẽ cibationẽ coꝛruptio ciboꝝ ⁊ digõnis: ⁊ in pte dimi
nutio: ⁊ pp h̄ accñs timoꝛ de moꝛte est ꝯtinuus tã dũ est
accñs q̃ꝫ abñte eo. Et icepunt supuenire v̾tigines. ¶ Et
cãꝫ accñtis putãt eleuationẽ fumoꝝ a ptibꝰ epatis ⁊ sple
nis grossoꝝ ad caput. ¶ Et solutiua ipsam multũ ledũt:
ita vt deficẽ videat̃ in opatione ipsoꝝ. Clisteria ꝓsunt.
¶ Potus balnei banete nõ fecit nõbile iuuamẽtuꝫ: nisi
ꝙ p̃ter illã purgationeꝫ ipinguata est. ¶ Est dña cõpl'o/
nis fl'atice pinguis: annoꝝ q̃nq̃ginta vrina subcitrina cũ
hypostasi diuulsa grossa: subtilis tñ aq̃sitatis. Pulsus tñ
variat̃ ẜm variatõeꝫ accñtiũ: plurimũ tñ est submersus
mollis magis freq̃ẽs ꝓpoꝛtionabil'r q̃ꝫ velox. ¶ Datis
digestiuis flegmatis et post solutiuis in diuersis modis
⁊ diuersis dosibꝰ euãndo quater vel q̃nqes pro vno solu
tiuo nõ solũ nõ recepit iuuamẽta: sꝫ visa est noceri mul/
tum. ¶ Ex vsu mytridati maximuꝫ cepit nocumẽtum.
¶ Alie etiam ꝯfectiones parũ magnã fecerũt vtilitatẽ.
¶ Dispositio p̃ncipalis apud venerabileꝫ doctoꝛẽ. M.
B. A. est fames syncopalis de qua reliquũ dubitat cũ hic
nõ sit caliditas oꝛis stõchi vel humoꝝ ad ip̃m currẽtiũ.
¶ Petit̃ casus decl'atio ⁊ sil'iuꝫ in cura ⁊ ꝓnosticatione.
¶ In h̄ casu nõ est dubiũ de passione cerebꝛi pp v̾tiginẽ:
sed tñ nõ sum certꝰ ꝙ ille timoꝛ sit tãtꝰ ⁊ tã ꝯtinuus ⁊ p/
mutans cogitatiões ꝙ merito faciat suspicari de mel'ia.
¶ Scdõ nõ est dubiũ de passione coꝛdis. nã accñs illud
vt manifeste pꝫ ituẽti: nec est epilepsia cuꝫ nõ sit aliqua
ꝯctio ⁊ sit in manẽtis: opõne discretiue: nec est p̃focatio
mr̃icis: cuꝫ ibi nõ sint signa eiꝰ: syncopis aũt est: aut lipo/
thomia. ⁊ ideo est cũ defectu coꝛdis: ⁊ qꝛ accidit diminu
to cibo in stõcho ⁊ cessat p cibi assũptioneꝫ dꝫ dici ꝙ est
syncopis: aut lipothomia ⁊ maxime per cõitateꝫ stõchi.
¶ Stõchus ẽt hꝫ malã cõpl'onẽ fridã ⁊ humidã cũ mã
grossa nõ soluꝫ natãte: sꝫ ẽt ibibita. Sꝫ ꝙ fumi ab epate
⁊ splene eleuati sint cã illius lipothomie non sum bñ cla
rus: nec in casu scripto legi qd̃ me moueat ad hoc credẽ/
dũ: ⁊ in toto coꝛpe pp ciboꝝ ingurgitatõeꝫ nõ dubito eẽ
cõpl'onẽ ex mã hũida fl'atica: ⁊ sil'r in cerebꝛo. ¶ Utruꝫ
aũt dꝫ dici stõchi dispositio fames syncopalis vel nõ est
ambiguũ. nã in diffõne famis syncopalis Aui. nihil plus
dixit: nisi ꝙ sit dispositio in q̃ patiẽs famẽ nõ tolerat se/
ip̃m cũ famelicꝰ est: ⁊ cũ tardat̃ ei cibꝰ supuenit ei synco
pis ⁊ casus v̾tutis: ⁊ h̄ vĩ posse ꝯtingẽ ita a calida cã sic a
frida. ⁊ id̃ vĩ ꝙ ⁊ si non sit cal'itas in stõcho siue friditas
possit ꝯtingẽ fames syncopalis: ⁊ huic vĩ ꝯcoꝛdare Auic.
i2ᵃ tertẏ. cap̊ de syncopi de causis syncopis cũ dic̃. stoma/
chus facit venire aliq̃ñ syncopim: qꝛ ifrigidat coꝛ valde
sic̃ in bolismo. ¶ P. Hoꝛa famis stõchus fit paratꝰ reci/
pere: qꝛ attrahit. vñ tolerare famẽ stõchũ putridis replet
hũoꝛibꝰ: sꝫ hũoꝛes attracti siue calidi siue acetosi pñt eẽ
cã moꝛdicatiõis oꝛis stõchi q̃ erit cã syncopis: p̃cipue cũ
os stõchi sit valde sensibile ⁊ coꝛ debile cõpatiẽs stõcho:
⁊ sic poterit eẽ fames syncopalis a cã frida: ⁊ h̄ ego puto
veꝝ: sꝫ puto ꝙ est raro: ⁊ cũ Aui. ponit curã famis synco/
palis nõ ponit nisi illiꝰ que fit a calido: qꝛ vt pl'imũ ⁊ q̃si
semp ita occurrit. nã calidi hũoꝛes sunt magis moꝛdica/
tiui ⁊ stõchus calefactꝰ est rarioꝛ ⁊ paratioꝛ ad attrahẽdũ
⁊ recipiẽduꝫ ⁊ foꝛtioꝛ fit accidẽdo spũum resol'o. ¶ His
tñ nõ obstãtibꝰ: qꝛ in casu nr̃o vĩ ꝙ nõ famet hoꝛa illius
accñtis: sꝫ capit cibũ timoꝛe illiꝰ accñtis: puto ꝙ illa non
sit fames syncopalis: nec syncopis famelica ẜm ꝙ vocat
eã Rasis in ꝯtinẽtis: sed est syncopis: aut lipothomia ex
stõcho cui coꝛ cõpatit̃: ⁊ mã in stõcho est flegma ⁊ caput
ex abũdãtia fl'atis patit̃: ⁊ sup h̄ fabꝛicabo ꝯsiliũ: ⁊ altis/
simus sit datoꝛ auxily qui viuit trinus ⁊ vnus. ¶ Quã/
tuꝫ ad ꝓnosticationẽ dubitandũ est ex lõgitudine ne in
coꝛde sit ꝯfirmata mala cõplexio humida accñtalis que
faciat ip̃m passibilẽ ab omni leui cã: ⁊ scitur ꝙ mala cõ/
plexio cõfirmata in eodeꝫ: aut nõ recipit: aut vix recipit
curã: nõ tamẽ possum in hac dispositione certe ꝓnostica/
ri que nõ est mihi pꝛesens: ⁊ est diuturna.

Descendẽdo igit̃ ad opa p̃ncipal'r debeo scribẽ
q̃d faciẽdũ dũ nõ est in illo accñ/
te ad ꝓhibẽdũ eius aduẽtũ: sꝫ ad p̃seruãduꝫ qd̃ maxime
fiet per regimẽ ⁊ curã medicinaꝝ cõpl'onuꝫ in dictis mẽ
bꝛis cum mã flegmatica ⁊ oppilatione circa ptes coꝛdis:
⁊ ad hoc sumatur exoꝛdiuꝫ. Pꝛimo loquat̃ de aere.
¶ Aer sue habitationis dꝫ eẽ subtilis clarus lucidus boni
odoꝛis tẽdẽs ad caliditatẽ ⁊ siccitatẽ ⁊ in hyeme clausis
fenestris cũ pãno vel vitro: de die dꝫ facẽ ignẽ nõ fumo/
suꝫ cũ lignis siccis odoꝛiferis: sicut iunipo lauro ⁊ sil'ibꝰ:
aut cum lignis siccis nõ putridis: nec mali odoꝛis. ¶ Et
camerã vel locũ habitatõis sue hẽat iter duo solaria lõ/
ge a malis odoꝛibꝰ vapoꝛibꝰ ⁊ que: sit bñ clausa a vẽtis: ⁊
fenestras habeat aptas ad oꝛiẽtem: ita ꝙ existẽte sereno
tẽpoꝛe dimittat̃ in mane sol ingredi fenestras per hoꝛã.
¶ Si aũt flabellet̃ camera: ⁊ postea in ea ignis ex lignis
scriptis accẽdatur: ⁊ stet induta pãnos calidos: ⁊ p̃cipue
vulpinas ⁊ marturinas pelles ⁊ similes.
¶ Et opꝫ ꝙ exercitet̃ p̃cipue cuꝫ ptibꝰ. s. curribꝰ ⁊ coxis ⁊

pedib⁹: ꝛ qñ nõ põt bñ exercitari faciat sibi fieri fricationes fortes ad crura ꝛ coxas ꝛ nates ꝛ spatulas ꝛ brachia ꝛ pect⁹ ꝛ vẽtrẽ hoc ordine quo nũc dico. Et tãdẽ faciat fricari caput ꝛ pectinari: maxime cum est purgata ꝛ ieiuno stõcho. Et vitet oĩmodã getẽ: ꝛ post cibũ gestat magis. ❡ Et qñq3 sudet in stuffa: imo sepe precipue post purgationes ꝛ bñ tergat a sudore: ꝛ balnea sulfurea ꝛ aluminosa post debitas purgatiões sunt vtilia. Sz balneatio cũ aqua dulci est vitãda: silr stuffe cũ vapore aque dulcis. ❡ Et dz dormire de nocte nõ de die: ꝛ incipe somnũ trãsactis saltẽ duabus horis post cenã: ꝛ dormiat in sicco ꝛ calido: ꝛ in alys duabus dispõnibus vt pdixi. ❡ Et sufficit quãtitas sex horaꝝ in die nãli aut septẽ: ꝛ dormiat bene coopta: capite bene eleuato cum ptibus supioribus: ꝛ fugiat dormire in loco frigido ꝛ humido vel discoopta: et vigilia sit lõga nisi ex hac ꝓhiberetur digestio.

❡ Prouidẽ dz ꝙ habeat oĩ die bñficiũ ventris ꝛ vrinare ꝛ fricari vt supfluitates tertie digõnis dissoluant̃: ꝛ si nõ hz iuueñ cũ cibis ꝓuocãtibus secessum: sicut est ferculũ ex vrtica mercuriali: aut in quo ponatur de thimo sicco: aut de hyssopo sicco: aut brodiũ cauliũ coctũ cum allys: aut comedẽ ficus siccas q̃tuor ante cibũ: aut iuuari cum clisterys cõis iuuamẽti: ꝛ aliqñ irascatur ꝛ turbet̃ ꝛ gaudeat: ꝛ vitet acidiã ꝛ tristitiã ꝛ ꝯuersetur cum dilectis.

❡ In cibis dz vti pane bñ fermentato ꝛ hñte aliqd furfuris ꝛ salis: ꝛ mihi nõ displicet ꝙ aliqd masticis ponat̃ in pane ꝛ sit valde bñ coct⁹: aut biscoct⁹: aut assat⁹: ꝛ comedat iter 3ᵃᵐ diez ꝛ 4ᵃᵐ nõ in tpe quo est calidus: vitet panẽ male coctũ ꝛ azimũ ꝛ humidũ. ❡ Carnes aũt ei⁹ meliores sunt pdicũ fasianoꝝ turdoꝝ auiculaꝝ paruaꝝ p̃cipue mõtanaꝝ ꝛ turturũ ꝛ pipionũ volare incipiẽtiũ ꝛ capreoloꝝ ꝛ damarũ iuuenũ ꝛ lepusculoꝝ ꝛ vituloꝝ: maxime mariũ: ꝛ capretoꝝ lactẽtiũ: ꝛ si bñ digerit tolerant̃ carnes ẽt grossiores: sed carnes humidas ꝛ porcinas ꝛ pecudinas vitare dz ꝛ aues aquaticas. ❡ Pulli aũt ꝛ pulle ꝛ capones p̃cipue assati ꝛ parati cũ saporib⁹ calidis ꝛ sicciis etiã ꝯueniũt: ꝛ si bñ digerit melior paratio est ei assatura: aut in patella: aut sup prunis vel pastilli non coopti facti cũ aromatib⁹ ꝛ herbis odoriferis: sicut rutha: origano: serpillo: saluia: feniculo: thimo: hyssopo ꝛ silib⁹: ꝛ cũ aromatib⁹: sicut pipe gariofil. mace çinçib. cinnamomo: amomo: cimino: croco ꝛ talib⁹: crocũ tñ si dolet caput vitare dz: ꝛ illa si aliqñ elixent̃ parent̃ cũ talibus rebus: ꝛ põt etiã ponere mellissam buglossam borraginẽ: ꝛ meliores ptes sunt anteriores dextri lateris nõ multe pinguedinis ꝛ sint aĩaliũ iuuenũ nutritoꝝ libere nõ ĩpinguatorũ: sed mediocriter pinguiũ. ❡ Capita võ colla ꝛ oĩa interiora: excepto epate pulloꝝ vitare dz. Sanguinẽ lac ꝛ caseũ recẽtẽ vitare dz: põt tñ vti caseo veteri salito. ❡ Uitelli ouoꝝ gallinaꝝ ꝯueniũt si sumant̃ pditi cum pipe ꝛ aromatib⁹ dictis: ꝛ sint recẽtes ꝛ nõ nimis cocti: ꝛ albũ est vitãdũ. Oua aũt anserũ ꝛ anatum sunt vitãda. ❡ Ex granis põt vti paniço riço milio ordeo paratis cũ bonis carnib⁹ ꝛ aromatib⁹ dictis: ꝛ põt vti brodio ciceꝝ: sed frumẽtũ ꝛ far dimittant̃: ꝛ silr dimittant̃ legumina nisi brodiũ ciceruz coctũ cum herbis odoriferis: maxime qñ est multũ repleta. ❡ De herbis iam in p̃paratiõe carniũ dixi ꝯueniẽtiores que sunt cibales. s. lactuca: endiuia: spinachia: blite: caules: capucy: ac siles dimitti debẽt. Urtica võ ꝛ mercurialis ꝛ betonica et thimus ꝛ hyssopus ꝛ herba iua ad subducẽdũ vẽtrez capi pñt: aut in ferculis: aut pulueriçate sumpte statim ante cibũ siue prãdiũ. ❡ De radicib⁹ si bñ tolerat ꝛ digerit põt vti allio maxime crudo ꝛ decoctõe eius: nõ tñ multũ valet suba decocti: ꝛ põt cape ex porris ꝛ cepis si ꝯsideret̃ ꝙ ex istis nõ sentit caput grauari. Tũc. n. dimittẽ opz saltẽ multã quãtitatez: ꝛ põt vti decoctiõe pastinache domestice ꝛ cãpestris ꝛ caroto ꝛ radicib⁹ petrosily ꝛ feniculi: sed rapas ꝛ napones ꝛ raffanos taz ante cibũ q̃3 post cibũ debet dimittere: cucurbitas angurias citrullos cucumeres melones: citrangulos oĩno dimittat. ❡ Ex his tñ si aliqd de dulci melone capet ante cibũ minus nocebit: maxime si cũ sale modo Hispanoꝝ comedat. Ficus võ tã recẽtes q̃3 sicce ꝯueniũt ꝛ passule ꝛ auellane assate ꝛ nuces: precipue assate: ꝛ amigdale ꝛ grana pini ꝛ fistici: ꝛ tolerant̃ aliq̃ castanee. Pira võ ꝛ cerasa ꝛ poma ꝛ granata ꝛ chrysomilla et sorba ꝛ nespilla ꝛ cornalia ꝛ mora tam celsi q̃3 alia non ꝯueniũt: ꝛ silr persica: ꝛ tñ sint cocta pira si comedant̃ in bono vino ꝛ cõdita cum aromatibus: ꝛ silr dimittat citra ꝛ citrãgulos ꝛ lymones tã magnos q̃3 paruos: nisi forte corticibus eoꝝ ꝯfectis: aut corticib⁹ eoꝝ. s. corticũ decoctione ꝛ infusione vteret̃. ❡ Fungos ꝛ tubera debet oĩno dimittere: victualia de pasta vt lagana artoclee ꝛ manu facta dimittãtur penitus: sinapi: feniculo: aniso: cimino: semine eruce ꝛ aromatibus: p̃cipue pipe albo: ꝛ çinçibere vti põt pro sapori⁹ ꝛ cõdimẽtis suoꝝ ciboꝝ ẽt in parua quãtitate aceti ꝛ agreste qñ cũ aromatibus corrigunt̃.

❡ Cibos aũt tam in estate q̃3 in hyeme sumat actu calidos ꝛ nõ frigidos: sed in estate minoris caliditatis: ꝛ non sumat cibos multos varios in eadem mẽsa. Et vitandũ est sumere 2ᵐ cibum nisi primo digesto.

❡ Or si sentit accñs illud supuenire: tũc melior cibus est panis: aut biscoct⁹: aut assat⁹ ĩfusus in optimo vino veteri aliq̃tulũ calido: sicut est maluasia: aut racesius ianuẽse: aut vernacinus de mõte vet⁹: ꝛ sumat̃ in q̃titate qua accidens illud sedet̃: ꝛ si magis placeret ei ꝙ panis esset ĩfusus in ꝯdito de citro ẞm descriptionẽ Mesue: aut stelladia vel in illo potu qui vocat̃ Hippocras vel vulgariter nectar qd̃ fit cũ vino çucchero ꝛ spẽbus: aut si magis appetit ĩfusũ in brodio bonaꝝ carniũ cum aromatib⁹. Aut si sup bucellã panis vellet de spẽb⁹ que vocant̃ pulũis ducis eẽt valde ꝯueniẽs. Et iste idẽ panis si accidit lipothomia ꝯuenit ei⁹ pñtia sua. si deglutire nõ põt: ꝛ post lipothomiã ꝯuenit ad spũuz regñationẽ: sed ante syncopim ꝛ post dz maior q̃titas dari q̃3 dũ est in lipothomia. nã tũc det̃ paruz ꝛ dz medicus eẽ caut⁹. nã si ex vino videt capiti nocumentũ tẽperet ĩpm cum brodio carniuz: aut cum aqua mellisse ꝯmixta cum pauca aqua ros.

❡ Potus eius sit vinũ vet⁹ purũ potẽs ẞm ꝙ tolerat capitis dispositio: aut cõditis aliqd sicut cõditis de citro: aut nectar factũ cũ vino ꝛ aqua ꝛ çucchero ꝛ aromatib⁹. nã hoc minus ꝑcutit caput: ꝛ nõ sit potus nimie quãtitatis.

❡ Et aqua mellis cum cinnamomo ꝛ pipe ꝛ çinçib. si eã delectat cũ pauco veteri vino cõmixta est vtilis: ꝛ nõ ita ꝑcutit caput: nõ tñ tãtũ bibat ꝙ cibus natet in stõcho: sed bene ꝑmisceat hoc de regimine nõ nãlium.

Uenio ad medicinalia: supponẽdũ est ꝙ mala cõplexio in stomacho corde ꝛ cerebro que sunt tam mẽbra p̃ncipalia p̃ncipalr patiẽtia in ea est per pñtiã materie in eis visile. tñ est ꝙ hora qua vnũ istoꝝ est debile reliqua ꝛ totũ ꝛ vene ꝛ ꝓpinque cũ sint repleta ꝛ grauata mittũt ad ĩpm: ꝛ ꝓpterea nõ solum stõchus est eũandus: sed totum ꝛ oĩa mẽbra ista. In solutiuis tñ debet poni aliqd ꝯfortatiuum stomachi.

❡ Sumat igit̃ anteq̃3 sint fortiora frigora syrupũ hũc sex vicibus. ℞. oxymellis squillitici. ℥. s. mellis rosati colati ℥. i. s. aquaꝝ feniculi: apy. aã. ℥. i. s. clarificet̃ ꝛ aromatiçetur cum pipe ꝛ cinamomo. ❡ Sumpto syrupo sex vicibus sumat hãc medicinã. ℞. diacitonitẽ solutiuũ qd̃ statim describã. ℥. i. hec est ei⁹ descriptio. ℞. carniũ citoniorum.

ruz.lib.i.mellis.lib.i.ß.aceti fortis.lib.ß.bulliāt siľ q̄usq̄ʒ habeāt spissitudinē mellis grossi:⁊ possit fieri ad moduʒ diacitoniten:⁊ istud est ei ꝯueniēs solutiuum quo os vti saltē bis in mēse:aut ad min⁹ semel.¶ Et oīno studeant p̄ntes medici assuefacē eā vomitui:ita ꝙ pro illa hyeme semel in septimana ꝓuocēt vomitū:⁊ h̄ cum decoctione raffani in aq̄ ⁊ in aceto h̄ mō. ℞.raffani.ʒ.iiij.aque.lib.ij.aceti.ʒ.iij.fac bullire siľ lēto igne vsq̄ ad medietatē cō sumptionē:postea cola ⁊ in colatura pone si opʒ.ʒ.ß.agarici:⁊ deł in potu addēdo.℈.ß.salis gēme:⁊ inde ad horā ꝓuocet vomitū cuʒ pēna itincta in oleo. Et si pōt vomere sine agarico:ſʒ solū sint ꝯtēti cū decoctōe ⁊.ʒ.i.mellis crudi plus placet mihi. ¶ Et p̄nt medici vti alijs vomitiuis leuibus:aut post cibos vnctuosos ⁊ incisiuos⁊ salitos ⁊ paꝝ vini dulcis ꝓuocēt vomitū:iuxta artē Aui.4ª p̄mi.cap̄ de vomitu:⁊ h̄ pro illo tp̄e q̄usq̄ sit magis exonerata semel in septimana:⁊ vtał clisterib⁹ fortib⁹ bis in septimana ad min⁹ cuʒ electiōe rerū carminañ.vt cētauree minoris ⁊ ficuū siccaꝝ:⁊ post addał ierepigre ieralogodion.añ.ʒ.ß.olei anbeti.ʒ.iij.salis:qđ sufficit. ¶ Et cū vī ꝙ indiget solutiuo leui deł de illo p̄dicto diacitonitē quātitas in qua sit.ʒ.ß.turbith:lʒ plus mihi placeat ꝙ faciat clisteria: ⁊ vtał vomitu supradicto mō. ¶ Et oīno habeał diligētia ꝙ nō retineantur feces quoquo modo.

¶ Factis v̄o iam q̄busdā euōnib⁹:tūc opʒ vti etiā p̄ticularib⁹ purgātib⁹ caput:sicut caputpurgijs cū mastice ⁊ piretro:aut cū mastice ⁊ staphisagria:aut cuʒ piretro:⁊ faciat gargarismata deponētia flegma ex aceto distillato ⁊ aq̄ vitis.añ. ⁊ ad lib.i. addał pipis subtilissime puluerisati ʒ.ij.vel min⁹:⁊ sepe vtał caputpurgijs trahēdo aquā maiorane vel succuʒ blite p̄ nares:⁊ hec oīno stōcho ieiuno. ¶ Et placet etiā mihi freq̄ues vsus ierepigre de octo rebus:ſʒ in forma pillaꝝ sic in electuario. ¶ Et postq̄ medici p̄ntes existimauerunt ꝙ sit multū diminuta mā os ante cibuʒ ⁊ post cape aliq̄d de istis electuarijs.s.aut.ʒ.i. pro vice diaspoliticon:cui⁹ descriptio. ℞.pipis albi nigri ⁊ lōgi:cimini torrefacti p̄us ifusi in aceto ⁊ folioꝝ rutbe mediocriter siccoꝝ.añ.ʒ.i.salis nitri.ʒ.ij.ꝯfice cuʒ melle crudo bene ⁊ nō vltimate pistenł sp̄ēs:imo sint parūper grosse:⁊ loco isti⁹ pōt cape eadeʒ hora diatriōpipeon:aut diaciminū cuʒ folijs rutbe. ¶ Ante aūt q̄ videał purgata:ita ꝙ sit multū diminuta mā nō vī trāseūduʒ ad fortiora aromatico gariofilato pōt vti ⁊ in aurora ⁊ statim ante cibū:⁊ post cibū vtał diacitonitē cuʒ melle ⁊ sp̄eb⁹ ꝑm descriptionē Gal.positā ab Aui.in cap̄ de debilitate stōchi:nec debetis vti mytridato:aut tyriaca dum est repleta:qm̄ agitāt ⁊ nō educūt vel resoluūt vt opʒ. ¶ Et h̄ tp̄e quo putał satis diminuta mā vtatur in ferculis istis aromatibus. ℞.pipis albi.ʒ.i.pipis longi.çinçib.añ.ʒ.ij. pistenł ⁊ sumātur sine aromatibus alijs. ¶ Et pōt cape çinçiber ꝯditū ⁊ pip lōguʒ ꝯditū ante cibū statim:aut in aurora ieiuno stōcho. ¶ Et caput suū ꝯfortādo portādo in hyeme sacculū sup capite toto de gariofilis pistatis:facta inde ifula ⁊ remoueanł gariofili oīb⁹ duob⁹ mēsib⁹.

¶ Post ēt materiei nōbileʒ diminutionē pōt lauare caput cuʒ lisciuio:in cui⁹ q̄ titate sufficiēti ad vnā lauaturā bullierūt stercoris colūbini.lib.i.assari.ʒ.i.⁊ caueat ne cū h̄ lisciuio fricel facies:⁊ si vī p̄nti medico pōt facere caput abradē:⁊ postea faciat fricari cuʒ capitello.s.cum aq̄ p̄ª saponarioꝝ itātum ꝙ ibi fiāt aliq̄ fixure:⁊ postea sup loco iponāt folia cauliū vnū sup aliud vsq̄ ad quatuor: ⁊ imutenł omni die bis:⁊ cuʒ videnł parue vlceratiōes ꝯsolidari:tūc reiterel fricatio cum capitello vel p̄ª aqua saponarioꝝ. ¶ Et attēdēdū est ad cordis ꝯfortationē cū epithimatib⁹ ⁊ odoramētis bonis ⁊ ꝯfectiōib⁹ cordialib⁹ calis ⁊ siccis.vñ ad cor ꝯtinue ēt os deferre hūc sacculū. ℞.rosaꝝ coralloꝝ rubeoꝝ:spodij.añ.ʒ.ß.macis granoꝝ been albi ⁊ rubei cīnamomi:cardamomi.ʒ.ij.xylobalsami:carpobalsami.añ.ʒ.i.ligni aloes crudi.ʒ.i.et.ß.gallie musc.ʒ.ij.musci:ambre.añ.gra.vi.grane tinctoꝝ.ʒ.ij.pistenł ⁊ fiat sacculus in pāno de grana tincto. ¶ Et si ante purgatiōes vtał sacculis:aut vnctionibus:aut cerotis sup stōcho:qm̄ puto māʒ nō solū eē fluidā debēt sacculi ⁊ vnguēta ⁊ aromataria eē de rebus calidis nō stipticis: sicut in sacculo cuʒ pipe ⁊ cīnamomo origano ⁊ siľib⁹. Et inunctiōes cuʒ oleo costino:⁊ siľr fiat cerotū: sed qñ mā per medicinas ⁊ debito regimine est multuʒ diminuta: tūc fiat cerotum cuʒ calidis stipticis:sicut vbi gr̄a. ℞.ceroti Gal.stōtichi.ʒ.i.laudani:gallie muscate.añ.ʒ.i.piperis.ʒ.ß.costi.℈.i.musci.ambre.añ.grana.iij.colophonie quātū sufficit ad faciēdū tenax:fiat cerotū sup corio:⁊ teneał sup stōcho: ⁊ hoc tp̄e diminuta mā ꝑseueret in fricatiōib⁹ totius corpis ⁊ capitis. ¶ Et os vti nō solū ꝯfortātib⁹ stōchū:sed bis que stōchuʒ ⁊ cor ⁊ caput ꝯfortant: qñq̄ magis attēdēdo vni: qñq̄ magis alteri ꝑm ꝙ p̄nti medico videł expedire:sicut verbi gr̄a.diamuscū dulce. Cōfectio de granis:eliuʒ de kesmes:⁊ diamargaritō ⁊c. ⁊ ꝑm hūc modū ꝓcedēdo videł mihi ꝙ si est aliqua via poterit per hāc ad sanitatē reduci:⁊ ideo ponā fineʒ cōsilio. Infinita.n.sunt p̄ticularia que huic p̄nt adaptari:dico tñ vnuʒ ꝙ si dña vellet potius cape pillas q̄ diacitoniten pōt euātio fieri ꝯueniēter cum puluerib⁹ fetidis:⁊ cum pillis de puluere ieralogodioni vel iere de diacollo quintidos:⁊ sit finis huius ꝯsilij. U.B.M.S.

¶ De discrasia frigida stōchi ⁊ capitis ⁊ abūdātia cursus mēruʒ flegmaticaꝝ ex matrice cum extēsione hypocūdrioꝝ:⁊ maxime post cibuʒ. Consilium. LII.

Apponił ꝙ dispositio hui⁹ nobilissime mulieris habitudinis mediocris:etatis annoꝝ.xxxij.vel circa:cōplexionis melīce est discrasia frida stōchi et capitis ⁊ abūdātia cursus mēꝝ flaticaꝝ ex m̄rice cum extēsione hypocūdrioꝝ ⁊ maxime post sumptū cibū ⁊ vrina alba cū sedimine grosso ⁊c. ⁊ q̄ stōchus ⁊ cerebrū sunt cause se inuiceʒ adiuuātes:q̄ friditas stomachi est cā indigōnis:q̄re multiplicanł vapores ad cerebruʒ:⁊ pp frigiditatē cerebri ꝯuertunł in catarros qui p̄tim fluūt ad stōchū:⁊ sic ipediūt digestiuā stōchi ⁊ partim ad p̄teʒ pōsteriorē capitis siue anteriorē:⁊ sic causat dolorē capitꝭ iterdū sincipitis ⁊ iterdū occipitis ⁊ iterdū ad alias p̄tes nr̄i corpis: vtputa ad oculos siue aures siue ad gingiuas: aut mēbra sp̄ualia ⁊c.q̄re vt dicit Mesue in suo de appropriatis.cap̄ de catarro.ꝙ catarrus lʒ in se nō dicał egritudo:est tñ cā egritudinis:etsi p̄stantissimi ac doctores clarissimi physici per mēses de hac dispōne recte iudicauerint ⁊ ꝯsultū fuerit q̄d agēdum : attamen immēsa amicitia ⁊ singularis amor.R.dñi Abbatis ad aliq̄d scribeñ.me cogūt:si tñ aliq̄d supadditū:aut diminutū fuerit:physicis astātibus relinquo corrigeñ.⁊ p̄mo de regimine sex rerum nō nāliium sub cōpendio dicam.

¶ Habitatio ei⁹ sit in aere libero claro nō nebuloso vaporoso grosso caliginoso vitet boreaʒ austrū ⁊ septētrionalē:⁊ si h̄ nō possit hr̄i nāliter fiat artificialr:aut irrorādo locū habitatiōis cū reb⁹ odoriferis:aut spargēdo flores: aut odorādo fruct⁹ boni odoris:aut suffumigando locuʒ ꝑm diuersitatē tp̄is:ita ꝙ declinet ad calm. ¶ Cib⁹ eius sit panis ex frumēto mūdo in bono loco reſuato bñ fermētatus duoꝝ dierū:aut trium:nō p̄mixtus alio grano.

¶ Potus ei⁹ sit vinū rubeuʒ boni saporis nō pōticū:nec acerbū:⁊ interdū in p̄mo mēse pōt vti vino albo claro:⁊

iterdū maluatico medicinalr̄ cū aliqbꝰ ꝯfectiōibꝰ aroma
ticis. ⸿ Carnes eiꝰ sint ex castratis vniꝰ anni: aut ex vitu
lis lactātibꝰ. ex syluestribꝰ: sicͭ caro capoli leporis dāpny
cerui vniꝰ anni: vitet carnes grossas antiqs qlesqles fue/
rint: pulli gallinaꝝ colūboꝝ volare incipiētiū aues par
ue: sicͭ morāroli turdi alaudula turtures pdices fasiani:
ſꝫ nō aues in aqs degētes: capones vniꝰ anni sunt sapidi.
⸿ Ferculū suū sint iura pinguia aromatiçata cū çinçib.
cinnamomo: iterdū brodetū ⁊ olera boni odoris ex atri/
plice blite borāgine feniculo sansuco saluia hyssopo ros/
marino mellissa herba blāchia rutha mentha apio vtri/
usqꝫ mr̄icarie ⁊ huiꝰ silr̄es iterduꝫ riço bn̄ decocto aut far/
ro. ⸿ Uitet oīa lacticinia ⁊ laganas et artocleas ⁊ oē ge/
nus ex pasta açima caseuꝫ ⁊ pisces maxīe sine squamis:
ſꝫ in diebꝰ in qbꝰ nō comedunt̄ carnes vtat̄ ouis sorbili/
bus ēt alys diebꝰ ⁊ piscibꝰ petrosis: ⁊ si sint grossi decoqn̄
tur cū vino ⁊ aromatiçent̄ cuꝫ spēbus elephāginis: vitet
oīa legumina: excepto iure ciceroꝝ rubeoꝝ: vitet cibaria
mali chimi ⁊ vaporātia ⁊ difficilis digōnis. ⸿ Ex fructi
bus pōt vti amigdalis pineis fisticis auellanis et pomis
paradixanis ⁊ citonys bn̄ maturis decoctis ⁊ vuis bene
maturis reſuatis in sole aliqbꝰ diebꝰ ⁊ granatis dulcibꝰ ⁊
damascenis bn̄ maturis: oēs alios fructꝰ omittat: qm̄ ma
li ⁊ nocēt stōcho. ⸿ Ex ꝯdimētis vͦ pōt vti capparibus
bn̄ p̄paratis cuꝫ aceto passulato cinamomo ⁊ pauco oleo
oliue ⁊ cicorea decocta. silr̄ cū aceto passulato ⁊ saporibꝰ
factis ex mētha saluia petrosilio serpilio cuꝫ amigdalis
siue nucibꝰ: aut auellanis cuꝫ odore modico olei aceto et
sapa cum spēbus elephāginis ⁊ interdū galatina siue ge/
latina ⁊ iuribus carniū aliqualr̄ acetosatis cum agresta:
aut aceto: aut vino granatoꝝ cum aromatibus.

⸿ De sōno vͦ dormiat in loco sicco nō hūido siue reuma
tico capite eleuato cū puluinari: ⁊ sit sōnꝰ plus q̄ꝫ medio/
cris: ⁊ vitet somnū diurnū: nisi pp necessitatē: dormiat p̊
sup latꝰ dextrū: deīde sup sinistrū ⁊ non resupine: vigilet
maxime imediate post cenā: qm̄ vigilia sup̄flua resoluit
⁊ exiccat: iuxta illud Hippo. Sōnus ⁊ vigilia magis mō
nā facti malū: quare sit eiꝰ vigilia mediocris ⁊ tēperata.

⸿ De motu ⁊ quiete exercitet̄ exercitio magno horis cō/
grnis: ⁊ apud Auic. dicimꝰ ꝙ est hora aduēꝰ alteriꝰ cibi ⁊
est hora 3ᵉ digōnis que p̄ficit̄ in mēbris: prius tn̄ p̄curet
hr̄e bn̄ficiū vētris nā: aut arte vt dicet̄: ⁊ fricet̄ totuꝫ cor
pus hora de mane: ⁊ caput ēt fricet̄ pāno aspo lineo cuꝫ
pectinatiōe: ⁊ h̄ faciat mane ⁊ sero ante assumptionē ci/
bi: sicut est visitare ecclias ad aliquā distantiā ⁊ visitare
pomeria aut viridaria ⁊ huiꝰ loca amena. Quiescat post
cibuꝫ suū nisi forte in sero post cibū: qꝛ pōt molliter de/
ambulare ad fontes: aut ad loca grata: hꝰ tn̄ deambula/
tio breuis eē dꝫ vt cibus ad fundū stōchi descēdat: quies
est sibi nociua: ⁊ maxime tēperamētum excedens.

⸿ De inanitiōe ⁊ repletōe. dico ꝙ inanitio valde sup̄flua
nocet: ſꝫ ieiuniū iuuat: qꝛ fames corpa exiccat: iuxta illō
Hippo. humidas carnes hn̄tibꝰ famem adhibē bonū est:
valde sup̄flua nocet: iuxta illud Aui. tolerare famem sto
machū putridis replet humoribꝰ: purget̄ in vere ⁊ in au/
tūno purgatione gn̄ali. ⸿ De repletiōe. oīs repletio ma/
la: quare vitet crapulam nauseatiuā satietatē. potum su/
pra cibum post horam. cibaria diuersa in vna mēsa.

⸿ De accn̄tibꝰ aīe: vitet sollicitudinē angustiā iram tristi
tiā timorē anxietatē īducētia ſmones tristes ⁊ ꝯfabula/
tiones mortuoꝝ fugiat funerales ac nefandissimos ca/
sus: qꝛ oēs opationes debilitāt: ꝓsequat̄ oīa hylarē faciē
tia: sicut gaudiū cātilenas vt tripudia iocosa facetias so/
nos ꝯuersationes gratas: qꝛ spūꝫ viuificāt ⁊ aīaꝫ dilatāt
in corpore: si vult sanitate carere abstineat a mētis ꝯfor/
tatione ⁊ in totum ⁊ sup totum abstineat a ꝯstantibus.

De regimine

aūt p̄ticulari qd̄ p̄tiꝫ erit p̄ſeruatiuū ⁊ p̄tim curatiuū siue ꝯſuatiuuꝫ. p̊ purget̄ sel ad minꝰ in vere: aut bis vt in autūno di
gerat̄ p̊. h̄ digesto mā flatica q̄ a p̄dn̄io vꝫ peccare: et in
stōcho capitꝭ ⁊ mr̄ice. ℞. syru. acetosi cōpositi. ℥. i. mellis
ro. colati. ℥. ſ. aqrū fenic. betonice. an̄. ℥. i. ſ. misce ⁊ sumat
plibꝰ vicibꝰ donec mā sit digesta: ⁊ recipiat ī aurora calꝫ.
⸿ Postea sumat h̄ solutiuuꝫ. ℞. pulpe casſ. nouiter ex/
cte. ʒ. vi. aut loco eiꝰ si abhorret cassiaꝫ māne electe. ℥. i. ſ.
ely indi. maio. ʒ. y. ſ. ꝯfectꝭ. amech. ʒ. i. ⁊ cū decoctiōe pru
noꝝ tamarin. polipo. cartha. ⁊ in fine addat̄ thimi ⁊ epi/
thi. ⁊ fiat potio quā sumat actu calidā p duas horas ante
diē: ⁊ dormiat sup ipaꝫ aliquātisp: postea moueat̄ dū icu/
pit opari: ita ꝙ visilr̄ p̄ficiet opōneꝫ suā in sex horis vel
circa: ⁊ h̄ est maxīe cū nihil p̄cipit̄ de odore ipiꝰ medicie:
deīde sumat lauatiuū suū ex aq̄ ordō. aut iure ciceꝝ rube.
cū. ℥. ſ. çucchari rub. si aūt abhorret medicinā pōt accipe
diarob cum turbith. ℥. ſ. diacitonitē solutiuū positum ab
Aui. 5ͦ can̄. ʒ. iy. aut pillas aggregatiuas cotias. an̄. ʒ. ſ. mi
sce: ⁊ fiāt pill. v. q̄s sumat vt dcm̄ ē: deīde post lauatiuuꝫ
p horā sumat prādiū suū ex cibis an̄dictis. ⸿ Itē die vͦ
seq̄nti sumat. ʒ. i. mytridati ī aurora aromatici ro. ʒ. ſ. mi
sce ⁊ sumat in aurora. ⸿ Itē aliqbꝰ diebus seq̄ntibꝰ post
huiꝰ purgatiōeꝫ vtat̄ aromatico ro. descriptōe Sabrie. p
hos dies. ⸿ Itē si nā nō seruiret pp stipticitatē ventris
vtat̄ clisteri lenitiuo. vꝫ. ℞. decoctiōis maluaꝝ viol. fur/
furis siue ordei. lib. i. aut aque ordei. lib. i. vitelli ouoꝝ re
cētiū numero. y. puluis çucch. ℥. i. olei cōis. ℥. iy. salis cōis
℥. iy. ⁊ iterduꝫ si placet ponat̄ cassiefistule. ℥. i. fiat cliste/
re: aut vtat̄ suppositorio ex melle ⁊ sale cōmuni.

⸿ Dicto de regimīe p̄ticulari mō dōm est de regimīe ma
gis p̄p̄o qd̄ ꝯcernit p̄priaꝫ māꝫ cū suis accn̄tibꝰ in q̊ tres
erūt itētiōes. vꝫ. p̊ ad stōchū. 2ͦ ad cerebrū. 3ͦ ad mr̄iceꝫ.
⸿ Digerat̄ p̊ mā mediāte tali syr. ℞. radicū apy: fenic.
sparagi: petrosi. an̄. M. ſ. cypi: acori: diptami: calami aro
matici. an̄. ʒ. ſ. pule. calam̄. mētbast. mr̄icarie vtriusqꝫ ar/
themisie semen rubee tinctoris. an̄. ʒ. i. bac. lauri: se. anisi
feni. dauci carui sisel. an̄. ʒ. v. capil. ve. ʒ. iy. dimittant̄ in i/
fusione in lib. vi. aq̄ fontiū clare p diem: deīde bulliāt ad
ꝯsūptiōeꝫ medietatꝭ ⁊ bn̄ fricent̄ cū manibꝰ: deīde colet̄
⁊ ex hꝰ colatura accipit. lib. iy. çuc. albi de vna cocta mel/
lis dispumati. an̄. lib. i. ⁊ arōatiçet̄ cū spēbꝰ ligatꝭ in petia.
℞. cinamomi. ʒ. iy. nucis musc. gariofil. macis. an̄. ʒ. i. çç.
galāge indegl. an̄. ʒ. y. fol. croci: ligni alo. an̄. ʒ. ſ. ⁊ decoq/
tur ad sufficiētē q̄ꝫtitatē. si vis potes addere in fine aceti
sql. ʒ. iy. ſꝫ in p̄nti nō est vis: qꝛ accipiā de oxymelle sqll.
℞. syru. suprascripti: syru. de sticados mellis ro. cola. oxy
mellis sql. an̄. ʒ. iiy. d̄coctꝭ. casſ. lig. nucis mus. calamē. iu
nipi. ℥. iy. misce ⁊ sumat aliqbꝰ diebꝰ ī aurora calꝫ. ⸿ Itē
facta digōne sumat istā medicinaꝫ. ℞. agarici trociscati
reubar. mū. ⁊ electi. an̄. ʒ. y. spi. ℈. ſ. icidant̄ subtilr̄: ⁊ ifun
dant̄ in decoctōe prunoꝝ tamarindoꝝ polipo. passul. car
thami: ⁊ ī fine addat̄ thimi ⁊ epithimi: ⁊ dimittant̄ in ifu
sione p horas. viy. deīde fiat fortis exp̄ssio in q̄ dissoluat̄
māne ele. ℥. i. aut casſ. nouiter excte. ʒ. vi. diafinicōis ꝯfe/
ctiōis amech. an̄. ʒ. i. ⁊ fiat potio: quā sumat p. y. horas an̄
diē. ⸿ Si aūt abhorreret in forā potabili pōt accipe hꝰ
pillas. ℞. pillaꝝ fetid. pillaꝝ cochi. an̄. ℈. i. pillaꝝ aggre
gatiuaꝝ. ℈. y. misce: ⁊ fiant pille. vy. q̄s sumat vt supra.
⸿ Itē loco suprascriptarū pōt vti isto puluē. ℞. turbith
elec. ʒ. i. reubar. ℈. i. çç. ʒ. ſ. mast. ℈. i. ⁊ pōt sumē loco me
dicine cū vino al. ℥. y. ⸿ Itē. ℞. diarob cū turbith. ʒ. iy.
aut diacitonitē solutiui descrip. Aui. 5ͦ can̄. ʒ. iy. ⁊ vtat̄: qꝛ
est medicīa delectabilis bone opōnis: ⁊ p̄t vti loco supra/
scriptaꝝ

ſcriptaꝝ per duas horas ante diez.¶ Jtē facta opōne ꝙ
viſil'r erit ſpatio ſex horaruz:aut qn̄ nō ꝑcipit odorē:aut
eructuatōez ipiꝰ medicine ſumat lauatiuū ſuū ex iure ci-
ceꝝ rubeoꝝ cū.ʒ.ſ.çucchari rubei:aut ex aq̄ ordei:aut iu
re carniū ex vnda.¶ Jtē die ſeq̄nti ſumet.ʒ.i.mytridati
cū tātūdē pliriſarcoticon.¶ Jtē poſt duos dies aut tres
fiat fomētatio ſtōcho in hūc modū.℞.roſ.rubeaꝝ mē-
the ſicce extremitatū abſinthij ſq̄nāti.an̄.M.ſ.cinamo
mi.ʒ.ſ.çinçib.galāge nucis muſc.gariofi.corticū citri ma
cis cardamo.an̄.ʒ.ij.ſeis aniſi fenic.cimini carui ſiſeleos
amomi ameos.an̄.ʒ.iij.ligni aloes.ʒ.i.ↄtūdanť ḡſſo mō:
⁊ bulliāt in vino albo odorifero coopto vaſe bullitione
vna:deide accipe ſpōgiā ad q̄ttitatē vole manꝰ ⁊ iſuſa in
ſupraſcripta decoctione:deide facta exp̄ſſione ſupponať
ſtōcho:⁊ cū icipit ifridari remouet aq̄:⁊ h̄ fiat.iiij.aut.v.
vicibꝰ:deide exciteť cū pāno calo.¶ Poſtea vngať cuz
vng^{to} infraſcripto.℞.olei ſpice maſticis abſinthij.an̄.ʒ.
iij.cere quātuz ſufficit:⁊ in fine addať pul.maſticis.ʒ.ſ.
pul.gariofil.macis cinamomi coralloꝝ rub.ligni aloes.
an̄.℈.i.gallie muſc.℈.ſ.miſce:⁊ fiat vng^{m} pro vnctione
ſtōchi facta ſupraſcripta fomētatiōe.¶ Cerotū pro ſtō-
cho facta vnctiōe ꝑ aliq̄s dies.℞.maſti.ſtoracis calamē
ti.an̄.ʒ.i.gariofil.cinnamomi ligni aloes cypi ſandaloꝝ
rubeoꝝ.an̄.ʒ.ſ.mēthe ſicce roſ.rubeaꝝ abſinthij ſq̄nāti.
an̄.℈.i.ſpice macis coralloꝝ rube.an̄.℈.ij.laudani.ʒ.ij.
pulueriçenť p̄dicta:⁊ cum oleo maſticis.ʒ.ſ.picis raſine.
an̄.ʒ.i.ſ.cere.ʒ.ſ.⁊ fiat cerotuz ſm formā bonā.Si aūt ꝑ
iteruallū tpis poſt vſuz ceroti velit vti ſacculo potes hꝯ
vti.℞.mēthe ſicce ſq̄nāti abſinthij.an̄.ʒ.ij.cinnamōi ga
riofil.çinçi.galāge ſpice macis xylobalſami carpobalſa-
mi.an̄.ʒ.i.macis.ʒ.ij.coralloꝝ rub.coriādroꝝ p̄paratoꝝ.
an̄.ʒ.ſ.ligni aloes.℈.ij.corticū citri gallie muſc.an̄.℈.i.
roſ.rub.ʒ.i.ↄtūdanť ḡſſo mō ⁊ fiat ſacculus cuz pāno dē
grana in forā ſcutaçoli pro ſtōcho.¶ Jtē vtať aromati-
ce roſ.diagalāga.çinçi.cōdito:ſm tn̄ diuerſitatē tpis aūt
traçea ḡſſa:aut pul.ducalis:aut ſufficit aromatico a Me
ſue deſcripto.¶ Jtē pōt vti iſta ↄfectione q̄ eſt ſtōticha
cordialis.℞.ſandaloꝝ rub.vtriuſq̧.been.coralloꝝ rub.
an̄.ʒ.ſ.roſ.rub.ʒ.i.ſemis cōiuz fridoꝝ amili dragāti gū-
mi arabici berberoꝝ pap.albi lactuce citonioꝝ.an̄.℈.ſ.
ſpice cinnamomi aſſari aniſi feniculi maſticis ſq̄nāti ga
lāge nucis muſc.çinçi.macis cardamomi folij.an̄.ʒ.ſ.ra
ſure eboris margaritaꝝ fragmētoꝝ gallie muſ.trociſco-
rū diarodon.an̄.℈.i.folioꝝ auri ⁊ argēti.an̄.nūero.vij.
muſci ambre.an̄.gra.ij.amigdalaꝝ dul.pineaꝝ.ʒ.ij.am-
baꝝ mūdataꝝ cū aq̄ feruētiſſima incidanť ſubtil'r:⁊ cū
çuccharo albo.lib.ij.fiat cōfectio in morſellis:de qua ſu
mat morſellū vnū ꝑ horā an̄ prādiū cū modico vini odo
riferi.¶ Cōfectio alia ſtomachalis.℞.cinnamomi.ʒ.ij.
çinçib.nucis muſ.cardamomi galāge gariofi.an̄.ʒ.i.ma-
cis folij:ligni aloes.an̄.℈.ſ.aniſi.ʒ.i.pelliculaꝝ itrinſeca
rū ſtōchi gallinaꝝ ablutaꝝ cū vino maluatico ⁊ exiccata
rū.ʒ.iij.çucchari tabar.⁊ lib.ij.⁊ fiat ↄfectio in morſellis.
¶ Dicta itētione p̄^{a} mō venio ad intētionē 2^{am}:circa quā
aliq̄ breuia ꝑticularia dicā.ꝓ diuertať mā que fluit iter-
dū ad ſtōchū cū gargariſmatibꝰ caputpurgijs fumigatio
nibꝰ ⁊ cū ↄfortātibꝰ terminū.¶ Fiat gargariſma in hūc
modū.℞.oxymellis ſimplicis.ʒ.ij.decoctiōe ordei corti
cū thuris.ʒ.iiij.⁊ fiat gargariſma ante cibū ꝑ tres horas
mane ⁊ ſero.Si vō indigemꝰ fortiori iciſiuo fiat cū oxy-
melle ſq̄llitico poſtea cū melle roſ.cū decoctiōe ſumach
balauſtiaꝝ gallaꝝ cyp̄ſſi cinamomi gariofil.an̄.q̄ttū ſuf-
ficit.Jtē fiat caputpurgiū cū aq̄ mellis:aut cū aqua roſ.
melle roſ.colato ⁊ aq̄ ſanſuci ⁊ hyſſopi:aut cuz ſucco ble
tis depurati.¶ Jtē iterdū ꝓuocenť ſternutatiōes:aut cū
ſucco cucumeris aſinini:aut pipere:aut elleboro:aut eu-
phorbio.¶ Jtē ↄforteť cuz pomo ambre dicto a Meſ.
in ſuo de approꝓatis.cap̄ de ſoda frida.⁊ multe repiunť
deſcriptiōes q̄s breuitatꝭ gr̄a omitto.¶ Liſciuiū pro cō
fortatiōe ⁊ exiccatiōe capitꝭ poſt euonē factā.℞.folioꝝ
lauri maiorane camomille ſticados aſſari calamēti foli-
culoꝝ ſene ſaluie roſmarini.an̄.M.ſ.nucis muſ.lauda-
ni.an̄.ʒ.ij.ↄtūdanť groſſo mō:⁊ inuoluanť in petia:deco-
quanť in liſciuio mūdo claro facto ex cinere ſtipitis cau
liū ⁊ ſermētꝭ vitiū ⁊ lignis ficuū ⁊ quercoris ⁊ abluať ca-
put cuz dicto liſciuio in hebdā:⁊ ſi fieret embrocatio ex
hꝯ liſciuio iterdū fortiꝰ iprimeret.¶ Jtē ſuffumigeť cū
hꝯ trociſcis mane ⁊ ſero.℞.ſtoracis laudani cere.an̄.ʒ.ſ.
nucis muſ.ligni aloes thuris maſculi radicis peonie bla-
cte biſantie calami aromatici myrre maſticiſ.an̄.ʒ.i.mu
ſci.℈.i.aut.ſ.pulueriçenť p̄dicta:⁊ cū ſtorace laudano et
cera fiāt trociſci:q̊ruz q̄libet ſit.ʒ.ſ.de q̊ fit ſuffumigatio
ſuꝑ carbones.¶ Jtē fiat ſacculus.℞.camomille maio-
rane ſticados.an̄.pugillum.ſ.corticū citri.ʒ.ſ.cinamomi
gariofi.an̄.ʒ.i.ſpice.ʒ.ſ.macis:nucis muſ.an̄.ʒ.i.ſe.nigel-
le.ſtaphiſagrie ſandarace iunipi.an̄.℈.ij.gallie muſ.℈.
i.ↄtundanť groſſo mō ⁊ in ſacculo de pāno de grana ad
q̄ttitatē vole manꝰ ſupponať cōmiſſure capitꝭ.¶ Quātū
vō ad 3^{am} itētionē q̄ eſt circa regimē ipiꝰ mr̄icis poſt mū
dificationē mēſtruoꝝ purgeť matrix a ſuꝑfluitatibꝰ al-
bis flaticis defluētibꝰ in hūc modū.℞.bn̄dicte.ſ.ʒ.ſ.elle
bori albi.℈.i.⁊ fiat ſuppoſitoriū cū pāno lineo inuoluto
cū filo pēdēte in nocte:aut de die ipa q̄eſcēte.¶ Jtē pōt
fieri ſuppoſitoriū ex ieralogodion.ʒ.ſ.⁊ ſupponať cū pe-
tia vt dcm̄ eſt:aut diſſoluať cū oleo iunipi.fiat ſuppoſito
riū cū lana viridi:aut cotto iſuſis in dicto liq̊re ⁊ ſuppo-
nať vt dcm̄ eſt.¶ Jtē pōt fieri ſuppoſitoriū ex gūmi ara
bico.bdellio ſerapino ⁊ oppoponaco.an̄.ꝑtes eq̄les:⁊ cuz
felle tauri:⁊ pice liq̄da fiant ſuppoſitoria ad lōgitudinē
q̄tuor digitoꝝ cū filo pēdētia.¶ Jtē ſi aliq̄n̄ iducereť ar
dor ſiue pruritꝰ ex vſu ſupraſcriptaꝝ reꝝ remoueať cuz
petia lini ſiue coto carmiato iſuſis in oleo viol.aut oleo
nenufarino:aut ex albumie oui ↄquaſſato cū aq̄ roſ.aut
aq̄ ſolatri:⁊ renoueť q̊uſq̧ dolor ſiue pruritꝰ remoueať.
¶ Jtē fiat enēcaſma in q̊ ſedeat mulier ifra vmbilicuz.
℞.calamēti pulegij origani ruthe ſicce mēthaſtri ſaluie
fol.lauri.an̄.M.i.arthemiſie betōice.an̄.M.i.ſ.ſeminū
aniſi fenic.carui cimini baccarū lauri nigelle iunipi.an̄.
ʒ.i.decoq̄nť in aq̄ ſufficiēti in qua ſedeat mulier:vt dcm̄
eſt.¶ Jtē ſuffumigeť cū traiectorio:aut ſede ꝑforata cuz
hꝯ trociſ.℞.thuris maſticis myrre ſtoracis calamite ſe-
minū iunipis.an̄.ʒ.i.galbani aromatici.an̄.ʒ.ſ.gallie mu
ſca.ligni aloes.an̄.℈.i.muſci gra.iij.⁊ cū cera q̄ttū ſuffi-
cit fiāt troc.ex q̄bꝰ ſuffumigeť ſero ⁊ mane poſt balneuz
ſupraſcriptū.¶ Jtē inūgať ſtōchus cū vng^{to} marciaton:
aut vng^{to} aragō.an̄.ꝑtes equales:aut oleo muſcelino:aut
oleo ſpice.¶ Jtē vtať ↄfectio pliriſarcoticō.¶ Jtē vta
tur huiꝰ ↄfectꝭ.℞.margaritaꝝ nō ꝑforataꝝ piretri ani-
boꝝ.an̄.ʒ.i.çinçi.⁊ maſticis amboꝝ.an̄.ʒ.iiij.doronici çe-
doarie ſe.apij capſie cardamomi nucis muſ.cimini.oiuz
an̄.ʒ.ij.been albi ⁊ rubei pipis ⁊ macropipis oium.an̄.ʒ.
iij.cinamomi.ʒ.ſ.çucch.tabarçet ad pōdus oiuz pulueri-
çenť ſubtil'r:de q̊ ſumat coclear.i.in mane cū vino odori
fero.potes aūt facē ↄfec.in forā ſolida:aut in forā elij de
q̊ pōt ſumē.ʒ.ij.pro vice.¶ Puluis ad idez q̊ pōt vti in
cibarijs.℞.ſpice ſq̄nāti nucis muſ.cardamomi galange
çedoarie.an̄.ʒ.ſ.macis gariofil.folij ligni aloes maſticis
çinçi.cubebe croci aniſi anbeti oçimi feniculi petroſilij
carui ameos dauci caſſie lignee calami aromatici.an̄.ʒ.
ij.roſ.rubeaꝝ.ʒ.i.çucchari.ʒ.iij.ſalis cōis.ʒ.ij.¶ Si aūt

foꝛare volueris elũ5 ꝯficiaẗ cũ syrupo de citonys saluie absinthy maioꝛane mellisse arthemisie semie iunipi pulegy calamẽti.añ.ʒ.y.⁊ cu5 pulue supraſcriptaꝝ reꝝ fiat elũ5: de q̃ sumat.ʒ.y.pro vice. ¶ Interdũ vtat hac ꝯfectiõe. ℞.diacori:ꝯfectl.pliris arcotico aromatici roſ.descriptiõe Sabi.cũ.s.roſ.viol.diabuglossati diaboꝛaginati.añ.ptes eq̃les:misce in moꝛtario:⁊ cũ syr° de coꝛticib° citri in foꝛa ely. ¶ Itẽ vtaẗ mirabolanis ꝯditis iterdũ post purgatiões fcãs. ¶ Itẽ vtaẗ hꝭ pillis in regimie ꝓseruatiuo:⁊ ꝯuatiuo siue itermissiõe tpis siue diete. ℞. ierepigre.ʒ.ꝑy.mirabolanoꝝ nigroꝝ ⁊ citrinoꝝ.añ.ʒ.iy. masticis anisi:succi eupatoꝛy:succi absinthy.añ.ʒ.i.roſ. rub.ʒ.y.teranẗ ⁊ cribellenẗ:⁊ cũ melle roſ.q̃tu5 sufficit foꝛmenẗ pille:de qb° sumanẗ.ʒ.y.⁊ fiãt pille q̃nque ⁊c.

¶ De supflua extenuatõe pp debilitatẽ digestiue stõchi: ⁊ intestinoꝝ cu5 rugitu ⁊ sonitu. Consilium. LIII.

Dispositio hui° nobilis viri dñi Preciuallis de Janua pp quã itẽdo pncipalr ꝯsulere sibi est supflua extenuatio:⁊ patiẗ ipe fere ꝯtinue rugitũ saltẽ:ita ꝙ oĩ hoꝛa cõprimẽdo vẽtrẽ ꝓpe stõchu5 in sinistro latẽ sentiẗ manifeste sonit° satis grauis. ¶ Et cu5 h ex iteruallis paucoꝝ dieꝝ accidit sibi ꝙ egerit i die vna satis multũ egõnẽ ptim grossa5 ptim subtilẽ ⁊ coloꝛis citericy:ex cui° emissiõe alleuiaẗ:⁊ si comedat parũ abũdãtius grauaẗ. ¶ Appetitũ aũt h5 satis bonu5 nec sitit ⁊ vrinas h5 coloꝛis pallearis cũ spuma ⁊ hypostasi diuulsa viscosa doꝛmit ꝯueniẽter ⁊ spuit satis:⁊ iudicio meo est cõplonis nãlis fride ⁊ sicce recte:iuxta exẽplũ Aui.p° p¹ cũ dixit.ꝙ hꝭ cõplonẽ hñs gñat hũiditatẽ exñeã pp debilitatẽ digestiue:⁊ est hõ macer:cui° iũcture sunt laxe ⁊ vene anguste timoꝛosis leuis suauis:⁊ fridus tactu:⁊ est etatl annoꝝ circa.xxiy. ¶ Ex qb° p5 in cãis extenuatõis eẽ ꝓ debilitatẽ digestiue stõchi:⁊ itestinoꝝ a cõplone frigida radicalr sicca:⁊ accñtalr hũida. ¶ 2° debilitatẽ digestiue epatis pp cõplonẽ fridã ⁊ hũidã accñtalr cũ pñtia flatice mãei. ¶ 3° oppilões que sunt ptim in epate ⁊ ptim in strictis vys post epar. ¶ Et 4° debilitatẽ duaꝝ ṽtutũ in alys mẽbris.s.attractiue ⁊ digestiue. ¶ Ex qb° diligẽti medico p5 que sint gñales intẽtiones hñde.

¶ S5 ego omissis disputatiõib° pp breuitatẽ dabo ꝯsiliũ in regimĩe vite:⁊ postea in vsu mediciaꝝ inuocato diuino auxilio:⁊ poterit prudẽs medicus ꝯsiderare qũo ex ꝯiectura artificiali indicatõe sumpta a tenuitate:⁊ per ꝯñs mõ q̃dã inanitiõis:⁊ a pñtia mãe:⁊ p ꝯñs repletiõe mala:⁊ a ṽtutũ dictaru5 debilitate ⁊ mala cõplone humida accñtali ⁊ sicca nãli videaẗ mihi ptim vni ptiꝫ alteri tribuẽdu5. ¶ Intelligẽdo ꝙ malã cõplonẽ siccã nãlem nõ intelligo ꝯtã a pncipys gñationis:q2 in hoc dubito:sed illã que sequir elemẽtarem mẽbroꝝ cõpositionem.

¶ Incipiamus g̃ ab aere in quo op5 cauere oẽ5 excellẽtiã quousq3 videaẗ supflua accñtalis humiditas pp exeũtia:⁊ postea ꝯuenit ei aer ad aliq̃le5 tẽdẽs hũiditatẽ quousq3 resumaẗ parũper sine excellẽtia in actiuis nisi in leuissima caliditate ⁊ d5 eẽ clarus mũdus a soꝛdib° a malo vapoꝛe fumo nõ vẽtosus:⁊ in estate tẽpeẗ e° calitas cũ ramis salicis aut vitis:⁊ d5 cauere a tolerãtia nimie friditatis extremoꝝ ⁊ nimie calitatis:declinãdo tñ ad aliq̃lẽ caliditatẽ:⁊ facta aliq̃li leui purgatiõe vt dicã ĩfra:ꝯueniret ei in mane cõpleta digõne p°:⁊ ĩmediate 2° balneari in aq̃ calida dulci decoctionis pauce camomille caliditate nõ multu5 excedẽte:⁊ ibi tãdiu moꝛari ꝙ extremitates digitoꝝ tumescãt aliquãtulu5:⁊ nõ expectet quousq3 detumescãt:⁊ postea statim egredi anteq̃3 sudet:et se tergere ⁊ pauco tempoꝛe interueniẽte comedere.

¶ Exercitio op5 eũ vti nõ multo s5 suaui quousq3 icipiãt extrema calefieri:⁊ sit exercitiũ ãbulatiõ is in locis tẽpati aeris:⁊ maxime libi in rure:⁊ caueat nimietatẽ exercity.

¶ Põt tñ facẽ in mane post emissionẽ egõnũ fieri sibi fricatiões ad crura ⁊ coxas ⁊ nates ⁊ spatulas ⁊ vẽtre5 ⁊ pect°:⁊ caput ⁊ bracchia cũ mãtili leni quousq3 calefiãt ista loca:⁊ parũper fiãt tumida:⁊ vitet oĩmodã quiete5.

¶ In cibis ei° op5 ꝙ sint hũidi actu facilis digõnis:⁊ boni nutrimẽti:⁊ ad leuẽ caliditatẽ tẽdẽtis:⁊ hũiditatẽ ⁊ dati in tãta q̃titate ꝙ medicus pcipiat ipos bñ digeri:⁊ vices aut itegre cibationis:aut partialiu5 numerenẗ ſm ꝙ põt digerẽ:ita ꝙ nullo mõ 2ᵐ cibũ sumat añ cõplemẽtũ digõnis pmi cibi:⁊ nõ sint viscosi neq3 grossi. ¶ Descendẽdo ad pticularia d5 panẽ assumẽ ex optima farina frumẽti mũdi ab alys granis:⁊ sit bñ pistus ⁊ bñ fermẽtat° ⁊ bñ coct° ⁊ hẽat ꝯiũctũ aliqd minuti furfuris ⁊ salis. Et caueat panes oppositi modi:neq3 comedaẗ calıdus:vt venit a furno:neq3 trãsacta die 3ᵃ. ¶ Et nõ sit ex frumẽto duro grosso sicut Sicilie. ¶ Carnes autẽ sint sic carnes puaꝝ auiũ pulloꝝ pdicũ fasianoꝝ ⁊ colũboꝝ volare incipiẽtiũ ⁊ turturu5 iuueniliũ ⁊ hedoꝝ ⁊ castrati annualis de mõte:⁊ q̃nq3 vituloꝝ lactentiũ puoꝝ ⁊ reliq̃s carnes meli° eẽt dimittẽ:⁊ sint de pte dextra ptis anterioꝛis aialis derelictis iterioꝛib° ⁊ capite ⁊ collo ⁊ sit ꝓpe pars illa q̃ vocaẗ macra sine caro rubea:⁊ nõ pars valde pinguis vel mixta cũ pinguedine ex aĩalib° sanis nutritis in aere libo mediocriter pinguib°:⁊ nõ sit caro aĩaliũ saginatoꝝ: aut stãtiũ in carcerib°:⁊ meli° est q̃usq3 sit foꝛtioꝛ ꝙ sint elixe nisi eẽnt auicule pue:haru5 tñ auiculaꝝ ossa nõ comedanẗ:neq3 ẽt pulloꝝ. ¶ Vitelli ouoꝝ recẽtiũ ex gallinis sunt ꝯueniẽtes nõ multũ cocti:imo tenelli q̃lrcũq3 coquanẗ:⁊ si fieret frictiliũ ex eis cũ bono oleo oliuaꝝ ⁊ pauca aceti q̃titate qꝺ eẽt valde tenellũ pro aliqb° vicibus nõ incõueniret:s5 oua dura ⁊ nõ recẽtia ⁊ oua alioꝝ aĩaliũ dimittanẗ. ¶ Pisces iudicio meo meli° eẽt nõ comedere:sed si comedanẗ sint pui squamosi de libo mari vel de flumio currẽte sup arena vel lapidib°:⁊ ꝯdianẗ cũ modico pipe ⁊ paucissima aceti q̃titate:vel coq̃nẗ in vino. Et pisces magnos:aut sine squamis:aut ꝺ stagnis:aut nõ boni odoꝛis dimittat penit°. ¶ Pro nũc oĩb° pẽsatis puto ꝙ sit meli° dimittẽ lac ⁊ caseu5 ſm oẽm modũ:si tñ rugit° ille cessasset nõ negauissem lac asine post leuẽ purgationẽ debito mõ ⁊ tpe. ¶ Victualia de pasta sic laganeartoclee ⁊ pastilli ⁊ filia:⁊ frumentũ coctũ dimittãtur oĩno:⁊ silr oĩa legumina ⁊ miliũ ⁊ panicũ ⁊ riçũ ⁊ oĩa grana nisi oꝛdeũ ⁊ brodiũ ciceru5:qb° põt aliq̃n vti. S5 pro ferculis eius põt vti pane bullito vel vitellis ouoꝛũ vel amigdalato cũ çucchara vel herbis qbusdã sic boꝛagine buglossa feniculo endiuia ꝯiũcta cũ aliqbus calidis:cicorea cicerbita cũ mentha vel petrosilino vel macedonico vel aliqb° talib° silib°. Alias aũt herbas sic lactucã ⁊ bletas ⁊ erucam:⁊ poꝛtulacã ⁊ sinapi ⁊ nasturciu5 ⁊ amaras herbas dimittat ex diuersis causis nisi tpe estatis in vehemẽtib° caloꝛib° vtereẗ pauca lactuca cocta. ¶ De radicibus dimittat allia poꝛros cepas raffanos rapas ⁊ napones ⁊ pastinachas. Sed põt vti radice apy:aut petrosilini:aut feniculi sparagi:aut iringi:sumendo earu5 decoctiones cu5 carnibus vel ptisana oꝛdei vel alys cibis.

¶ De fructibus cõueniũt ei ficus recẽtes bene mature: nõ tñ in multa quãtitate:⁊ ficus sicce si comedãtur cum nucibus:aut cu5 amigdalis ante cibũ ⁊ grana pini ⁊ fistici:sed post cibũ põt vti amigdalis cum çucchato:⁊ qbusdã auellanis assatis cũ çucchato:⁊ toleraẗ aliqd de piro cocto vel de citonio cum aniso supius vel feniculo:⁊ aly fruct° tã sicci q̃ humidi ex diuersis causis dimittãtur intelligendo melones ⁊ cucurbitas ⁊ melõgenas:⁊ filia in numero fructuum. Fungi ⁊ tubera oĩa dimittãtur.

¶ Et in

¶ Et i vna mēsa nō cōedat diuersa cibaria q̄tū plus ē ei pole: q̄ si sint diuersa p̄mittat mollia: aut vētrē leniētia.

¶ Pot⁹ ei⁹ dz eē vinū albū ptcipās leuissima dulcedine q̄usq̄ videat aptas eē oppilatōes. Sz postea sit vinū rubeū claꝝ aliq̄lr dulce: ꝛ nisi sit multū potēs nō opz aquā cōmisceri: ꝛ cū cibo suo nō bibat multū: imo p̄cise tantū q̄tū ad cibū putat sufficere cōmiscēdum: q̄ si remāserit sitis cōpleta p̄ma digōne pōt aliqd bibere.

¶ Somn⁹ ei⁹ sit in camera bn̄ clausa tēpati aeris in bono lecto: capite bn̄ eleuato: ꝛ corpe bn̄ coopto: ꝛ sup latere sinistro vtplurimū: ꝛ incipiat saltē duob⁹ horis post cenā ꝛ sit in nocte vel in mane añ tertiā: ꝛ caueat somnū diurnum ꝛ sup vacuitatē ꝛ sup nimiā repletionē.

¶ Euacuatōes egōnuz ꝯueniunt ei si sint ꝭz suū cursum nālē sel' in die ad min⁹: ꝛ qñ nā nō rñdet fiāt clisteria cū decoctōe anisoꝝ: ꝛ se. anhe. ꝛ silr̄ reꝝ carminātiū cū. ʒ. ß. ierepi. pulpe cassie mell' ro. colati. añ. ʒ. i. ß. olei anhe. ʒ. ij.

¶ Caueat sibi ab ira tristitia acidia sollicitudine cogitatione plurima dolore ꝛ vsu venereoꝝ.

Descēdēdo ad medicialia nō obstāte sua macilētia: q2 mala cōplo stōchi ꝛ epatis ei⁹ saltē fouet a mā f'latica: vī mihi q̄ dēat leuiter purgari nūc cū erit ianue sumēdo p̄ syrupū h̄ mō. ℞. mellis ro. colati. ʒ. iiij. distēpet cū hac decoctōe. ℞. anisoꝝ ꝯtusoꝝ ʒ. ij. passulaꝝ. ʒ. ß. ligritie. ʒ. iij. masticis. ʒ. i. ß. fac bulliri in lib. i. ß. aq̄ lēto igne q̄usq̄ redeat ad tertiā ptē: ꝛ erit decoctio p duab⁹ vicib⁹: quēadmodū syrup⁹: ꝛ si oz clarificet.

¶ Sūpto sy. purget cū hac medicia. ℞. reubar. electi. ʒ. ij. spice. ℈. i. īfundant in decoctōe sil'i decoctōi syrupi remota mastice p mediū diem. Postea colet ꝛ in colatura addat turbith electi. ʒ. ß. çç. ℈. ß. ꝛ fiat medicia q̄ iudicio meo est valde leuis. Et si p̄nti medico turbith eēt suspectū pp v̄tutē extenuatiuā det īfusio. ʒ. ij. ß. reubar. in dcā decoctōe cū suo correctiuo: ꝛ iteꝝ si pp extenuatiōez videat poti⁹ vtēdū blāditiuo regimie: p̄sertiz pp supueniētez estatē capiat syrᵐ p̄dcm̄. xv. dieb⁹ ꝛ oīb⁹ duob⁹ dieb⁹ sel' faciat clistere: in q̄ bulliuerit seia carmiatiua: sic daucus ꝛ anisuz ꝛ ciminum ꝛ semē anheti ꝛ silia: dimittēdo vehemēter acria cū ordeo ꝛ radice maluauisci: ꝛ in colatura ponat pulpe cassie ꝛ ierapigra. añ. ʒ. vi. cū. ʒ. ß. el'ij de baccis lauri ꝛ oleo anhetino. ʒ. iij. ꝛ ita transeat loco purgatōis sumēdo ꝯtusum eodē tpe: ꝛ dimittēdo cibos duros: ꝛ postea paulatiz redeūdo ad cibos q̄ sumunt in forᵃ solida: leuis tñ digōnis: deide ad cibos sanoꝝ paulatim.

¶ Vr aūt mihi q̄ oī die trib⁹ horis añ cenaz qñ sumit in mane syrᵐ vl' aliā medicinā sumat de chifodea posita a Sal. circa. ʒ. ij. p vice cū pauco vino arōatico: cui⁹ est hec cōpositio. ℞. pl'pe passulaꝝ sine corticib⁹ ꝛ arillis. ʒ. xxv. croci. ʒ. i. calami aroma. ʒ. ij. bdellij iudaici. ʒ. ij. ß. cinamomi. ʒ. ij. sqnāti. ʒ. ij. ß. cassie lignee. ʒ. ß. spice. ʒ. iij. myrre. ʒ. iij. terbētine. ʒ. iiij. aspalti limati vl' pulueriçati. ʒ. i. mellis dispumati optimi. ʒ. xvi. vini q̄tū suffic̄ ad icorporāduz oīa adiuicē in forᵃ el'ij: ꝛ sit vinuz claꝝ odoriferꝝ subtile aurei coloris. ¶ Itē qñ igredit prādiū vī mihi q̄ meli⁹ est ei p̄ftiz post. xv. dies: in qb⁹ erit: aut purgat⁹: aut clistericat⁹ mō supradcō. In itroitu prādij sumat. ʒ. i. hui⁹ el'ij. ℞. dia spoliticō: cui⁹ dscriptio hz a Sal. in regimēto sanitatis. ʒ. iiij. diacalamēti. ʒ. ij. misce. hec. n. adiuuāt digōnē adiuuāt expulsiuā ꝛ faciūt trāsire cibū ad mēbra: ꝛ cū h̄ carmināt vētositatē. ¶ Cuz āt trāsiuerit tps vni⁹ mēsis opōtebit vti reb⁹ restauratis: i qb⁹ i estate ñ sit nisi tēpamētū: ꝛ iō h̄ dscribā aliq̄ ptiz potabilia: ꝛ pti cōestibilia.

¶ Incipiēdo a potabilib⁹ fiat ista aqua. ℞. limachiarum q̄titatis q̄tum vis: ꝛ ponat in aq̄ quousq̄ egrediant a cortice suo ꝛ abscidant itestina eaꝝ; ꝛ postea lauent cuz aqua ꝛ cinera ꝛ sale renouādo lauaturā sex vicib⁹. deide ponāt in elēbico ꝛ distillent in vase duplici: ꝛ de illa aq̄ det in mane trib⁹ horis añ cibū: ꝛ silr̄ in sero. ʒ. iij. p vice cū. ʒ. ß. cinamo. Sil'ez aquā possum⁹ facē ex carnib⁹ tortucaꝝ nemoraliū: p̄pādo eas mō p̄dcō: ꝛ silr̄ ex sāguie porci cū dimittit p̄ᵃps currē. ꝛ silr̄ vltia: ꝛ accipiat media: ꝛ postea distillat: ꝛ sil'ez aquā possum⁹ facē ex carne hedi: ꝛ p̄cipue d pte añriori: ꝛ ex carne pulloꝝ. ¶ Notādū tñ q̄ aq̄ ex carne hedi ꝛ pulloꝝ melior ad nutriēdū est q̄ fit p decoctiōez in vase duplici siue elēbico. Sz ex limachijs ꝛ tortucijs ꝛ sāguie porci ē melior fcā p elēbicū: ꝛ p̄nt dari iste aq̄ simplices cū cinamomo: vt dcm̄ ē ꝛ p̄nt pmisceri vtil'r cū h̄ syr⁹. ℞. corticum citri macis. añ. ʒ. i. ß. aq̄ buglosse lib. i. īfūdāt spēs i aq̄: ꝛ dimittāt p diē: ꝛ postea parūp bulliāt: ꝛ colet aq̄ ꝛ addat çucchari al. q̄tū suffic̄: ꝛ fiat syrup⁹: ꝛ cū. ʒ. iij. vni⁹ d aqs p̄dcis misceāt dci syru. ʒ. i. ß. ¶ Pot⁹ regal' ꝯfortatiu⁹ ep̄is ꝛ stōchi: ꝛ apitiu⁹ oppilationū ꝛ ml'ti nutrim̄ti fit h̄ mō. ℞. alicui⁹ aq̄ꝝ p̄dcāꝝ: sz in estate ē melior aq̄ limachiaꝝ: ꝛ in tpib⁹ nō cal'is p eo aq̄ carniū hedi vl' caponis: ꝛ sit aq̄ lib. i. ꝛ vini racesij aut v̄necij: nō ml'tū grossi: sz clari: ꝛ çucchari. añ. lib. ß. ꝛ in hyeme mell' dispumati. ʒ. viij. agitēt bn̄ sil' ꝛ icorporent: ꝛ postea colēt in saccl'o in q̄ ponāt iste spēs. ℞. cinamōi macis. añ. ʒ. i. cardamōi ligni alo. añ. ʒ. ß. limature acuū q̄ sint sine erugie. ʒ. ij. pōat hic pl'uis in fūdo sacculi: aut misceat p̄ cū p̄dcō vīo ꝛ aq̄: ꝛ postea colet q̄usq̄ sit bn̄ claꝝ ꝛ d isto potu sumāt. ʒ. iij. i māe. ꝛ. iij. ī sero. iij. hor] añ cibū

¶ Elia āt restauratiua: ꝛ si fiāt aliqñ cū carnib⁹ limachiarū: ꝛ cū carnib⁹ tortucaꝝ: mihi tñ magl placēt in nr̄o casu pl'ib⁹ respectib⁹: si sint de carne hedi vl' de carne caponis: ꝛ maxie capōis iuuenis. Et q2 cōpōnes sūt vsuales: ꝛ in estate oz hīe paꝝ d arōatib⁹: ꝛ in tpib⁹ fridis ml'tū ñ laboro i scribēdo: q2 facile repiet a singl'arib⁹ medicis Janue exñtib⁹: de qb⁹ loco dia spoliticō sumāt añ cibū statiz. ʒ. i. p vice. ¶ Pot⁹ q̄si pure medicialis ꝛ bon⁹ ē iste. ℞. passulaꝝ dulciū lib. ij. aq̄ lib. viij. ꝛ dimittat stare ita p mediū diē: ꝛ bulliat lēto igne vsq̄ ad medietatis ꝯsūptionē. Deide. ℞. scorie ferri pl'uericate lib. i. çucchari. ʒ. iij. origani. ʒ. ij. iponāt ista cū p̄cedētib⁹ dū feruēt. deide remoueat ab igne: ꝛ dimittat duab⁹ vl' trib⁹ dieb⁹: postea coletur ꝛ refuet ꝛ bibat q̄tuor horis añ cibū de ea q̄titas. ʒ. iij. p vice solū in mane qñ aliō nō sumit. ¶ Et vtat post cibū ꝯfectōib⁹ q̄ fiūt h̄ mō. ℞. fisticoꝝ amigdalaꝝ dulciū mūdataꝝ sisami ꝛ granoꝝ pini mūdatoꝝ. añ. ʒ. iij. pistent bn̄ ꝛ cū çuccharo sufficiēti fiat ꝯfectio in morsellis in tpe estatis: vl' ꝯficiāt cū melle dispumato in tpe hyemis: ꝛ sumat q̄titas. ʒ. i. pro vice: ꝛ supbibat paꝝ vini.

¶ Et si hec nō suffecerit in mane p̄ fricet fricatōib⁹ rubificātib⁹ cuz pāno lini nouo velociter ꝛ fortiter: ꝛ cito dimittat fricatio qñ. s. mēbra rubēt. dide postea exercitet exercitio suaui ambulādo: ꝛ cū redierit domū ingrediat aquā ca. parūp mordicātē: ꝛ velociter egrediat ꝛ iungat corp⁹ ei⁹ oleo sisamio. deide postea iduat se ꝛ comedat.

¶ Et si h̄ ñ suffecerit fiat forᵃ d pāno lieo nouo ꝭz sil'itudinē sui corpis a collo ifra: ita q̄ possit extēdi tota: ꝛ postea claudi circa corp⁹ ꝛ bracchia ꝛ coxas ꝛ crura: ac si eēt hō total'r idut⁹ illa veste tāgēte carnē p totū: ꝛ tūc in mane post fricatōez pauloañ dictā hēat iste pān⁹ sup q̄ toto sit extēsa pix ad modū ceroti subtilis: ꝛ calefiat ad ignē: ita vt icipiat pix eliq̄ri. deide circūpōat corpi toti stati post fricatōes ꝛ circūuoluat sibi clau⁹ aliq̄ ꝛ qescat q̄usq̄ pix sit coagulata: ꝛ tūc ēt pān⁹ piceat⁹ remoueat velociter: ꝛ nō teneat nisi tāto tpe q̄tū pcipit medic⁹ regri ad rubificādū mēbrū: ꝛ eo remoto iduat se: ꝛ comedat: ꝛ ita fiat oī die. Et hic est modus facilior piceandi extenuatos.

¶ Et est bonū ꝙ portet ante stōchū ⁊ ventrē hō sacculuz. ℞.cimature scarleti ⁊ plumarꝫ minutarꝫ.aā.ʒ.ij.gariofilorꝫ:calami aromatici:cyperi rosarꝫ:mēthe sicce: corticū citri:foliorꝫ ruthe.aā.ʒ.iij.gallie muscate.ʒ.ij.origani.ʒ.i. fac puluerē:⁊ ē isto fiat sacculus lat⁹ ab ilio ad iliū ⁊ lōgus a furcula stōchi vsq3 ad ossa pectinis:⁊ teneat᷑ in die sub vestibus iuxta carnē:⁊ in nocte fasciet᷑.

¶ Scripsi plurima:sed puto ꝙ debitū regimē vite sumēdo pro nūc saltē ꝑ vnū mēsez cibos facilis digōnis: sicut pullos ꝯtusos vł vitellos ouorꝫ:⁊ nō sumēdo multā cibi quātitatē vt facile digerat᷑: ⁊ sumēdo syrupū supradcm̄ ⁊ faciēdo clisteria reducet᷑ sine pluri: maxīe q2 ꝯfido in dimissione sollicitudinis studij ⁊ in alacritate cum qua ministrabit tota familia:⁊ nō minus in ꝑmutatōe aeris: cū Auicē.dicat in septima q̄rti.in capl'o de cura extenuationis.ꝙ ꝑmutatio aeris ⁊ aque est ē numero eorꝫ q̄ opꝫ obseruare:qm̄ extenuatio fortasse est ꝑꝑ eorꝫ cāz.Et hec deo auxiliante.ista pro nūc sufficiant.

¶ De debilitate digestiue stomachi ⁊ tarditate descēsus cibi ꝑꝑ māz flegmaticā. Consiliuz. LIIII.

Ste nobilis iuuenis annorꝫ 24ᵒʳ vł circa:patit᷑ debilitatē digestiue stōchi ⁊ tarditatē descēsus cibi ꝑpter māz flaticā ꝑtiz imbibitā ꝑtiz natātez in stomacho q̄ pro ꝑte ēt a capite cōicat᷑:⁊ ꝑ h̄ sepe sentit gurgulatōes ⁊ dolores extēsiuos circa ꝑtē stōchi ⁊ vētris:⁊ nō h3 fortē appetitū cibi. In reliq̄s nō vꝫ esse lesus notabilr̄ satis ꝓsper ⁊ boni coloris ⁊ mediocris habitudinis. ¶ Ponā igit᷑ ꝯsiliū vite ⁊ medicinarꝫ iuxta petita ab eo īplorato diuino auxilio:dimitto ibi regimē sex rerūz nō nālium:sed si vis recurre ad consilium domini Joānis Alexij de Placentia.

¶ In ista ꝑte hyemis vsq3 ad ꝑnᵐ Martij ꝑmo cum erit domi eligēdo diē nō multi frigoris capiat in mane istas pillas. ℞.pillarꝫ fetidarꝫ.ʒ.ß.reubarbari.℈.i.spice.℈.ß. reficiant᷑ pille cū aq̄ buglosse ⁊ sumant᷑ oēs in vice vna hora.xijᵃ.⁊ supdormiat vsq3 ad.xiiij.si pōt:aut saltē vsq3 ad illā horā gescat in lecto:ſ3 post decimāquartā horam nō dormiat siue aū dormierit siue nō: ⁊ hora.xvij.bibat ʒ.vi.aque calide.cū.ʒ.i. zucchari rubei:⁊ prandeat.xviij. hora cū dimidia:⁊ tota die ⁊ nocte caueat vehementer a frigore. ¶ Sequēti die faciat vnū clistere lauatiuū cum aqua ordei:⁊.ʒ.ij.mellis ros.colati:⁊ vno vitello oui ⁊ aliquātulo salis. ¶ Jtē bis in septimana aut saltē semel recipiat vnū clistere cū decoctiōe dauci:carui:cimini: ⁊ ordei:⁊ blitarꝫ ⁊ quatuor ficuū siccarꝫ pinguiū incisarꝫ:⁊ sit decoctio lib.ij. ⁊ addat᷑ ierepigre.ʒ.i. olei anhetini.ʒ.iij. salis q̄tū sufficit. ¶ Jtē in introitu prādij sumat.ʒ.i.aromatici gariofilati descripti a Mes.in antidotario: ⁊ silr̄ in principio cene. ¶ Jtem post diem pillularꝫ in sequēti mane quinque horis ante cibum sumat.ʒ.ij. boni mytridati cum.ʒ.i.boni vini odoriferi.

¶ Jtē adueniente vere circa ꝑnᵐ Martij vel parꝫ post si frigora essent fortia capiat hūc syrupū sex dieb⁹ oī mane calidū:ita tēpestiue ꝙ sentiat stōchū vacuū ab hesterno cibo:⁊ possit dormire postea ꝑ horā vnā vel gescere in lecto.hic est syrup⁹. ℞.secaniabin ē keisiz oxymellis sqllitici.aā.ʒ.ß.mellis rosati colati.ʒ.i.decoctōis anisorꝫ ⁊ passularꝫ cū pauco masticis q̄tū suffic᷑ ad bū distēperādū:⁊ sumat᷑ pro vna vice istud:⁊ oī mane tātūdē vsq3 ad dies sex. ¶ Sumpto syrupo sequēti mane sumat has pillas vna hora ante diem:⁊ superdormiat per horaz. ℞.pillularum cochiarꝫ fetidarum ⁊ aggregatiuarꝫ. aā.℈.i.reficiant᷑ cū aq̄ feniculi:⁊ obseruet hac die bonā custodiam sicut fit in vsu medicinarꝫ:⁊ expectet prādium.vij.horis post assumptionē pillarꝫ:⁊ lauatiuū sumat in capite.v.horarum:⁊ sequēti die faciat clistere lauatiuū:⁊ sumat.ʒ.ij. mytridati.v.horis aū prādiū. ¶ Jn reliq̄s tꝑib⁹ ꝯsertiz vsq3 ad totū Maiū bonū est semel in.xv.dieb⁹ sumat in mane.ʒ.i.harꝫ pillarꝫ. ℞.pulueris de octo reb⁹.ʒ.ij. agarici.ʒ.i.ß.salis gēme.ʒ.ß.reubarbari electi ad pōdus oiuz: aloes subrubei ⁊ lucidi ⁊ puri.ʒ.ß.pistent᷑:⁊ fiāt pille ⁊ cōficiant᷑ cū vino odorifero:⁊ sunt sine custodia. ¶ Et bonum est ꝙ h̄ ēt tꝑe faciat clisteria bis in septimana: aut saltē semel vsq3 ad mediū May cū decoctōe supradcā. S3 loco ierepigre ponat᷑ ierepigre ⁊ pulpe cassie. aā.ʒ.ß. ⁊ loco olei anhetini ponat᷑ oleuz cōe ⁊ sal vt ibi. Et vtat᷑ h̄ tꝑe aromatico rosato descriptōe Gabrielis:sicut prius vtebat᷑ arōatico gariofilato. ¶ Jtē tā in hyme q̄3 in vere ꝯuenit ꝙ vtat᷑ in ferculis suis istis spēb⁹. ℞.pipis nigri ⁊ pipis albi:⁊ eligant᷑ bū pōderosa ⁊ plena pipis longi nō putrefacti.aā.ʒ.ß.ʒinʒiberis optimi nō īfecti in aq̄ marina:ſ3 albi nō tardati ꝑꝑrij saporis.ʒ.i.ß.galāge cinamomi.aā.ʒ.ß.croci.ʒ.ij.pistent᷑ ⁊ misceant᷑ insimul:⁊ nō ōz ꝙ sint multū trita. ¶ Jtē bonuz est ꝙ in his tēporib⁹ frigidis teneat de die ⁊ de nocte sacculuz ex his pulueribus. ℞.mēthe:absinthij:calami arōatici:cypi:rosarꝫ:gariofilorꝫ:corallorūz rubeorum.aā.ʒ.ij. cimature scarleti M.i.insuant᷑ in pāno lini lato ⁊ longo per vnū palmuz. ¶ Adueniēte medio May nō vtatur ampli⁹ pillis nisi necītas vrgeat vsq3 ad totū Augustū:sed dꝫ frequentare clisteria bis in septimana:⁊ sint cū decoctiōe ordei ⁊ blitarꝫ ⁊ anisorꝫ.⁊ cū.ʒ.i.pulpe cassie.⁊.ʒ.iij.olei ⁊ sale: ⁊ habeat mēti ꝙ clisteria dcā sup̄⁹ in regimīe si nā nō rn̄det cū bn̄ficio vētris sunt multū vtilia nō min⁹ istis q̄ nunc sunt scripta. ¶ Et in h̄ tꝑe estatis vtat᷑ minori quātitate aromatū q̄3 pri⁹:aut dimittat ea si sentiat se calefieri:⁊ loco aromatici rosati vtat᷑ diarodon abatis aū cibus: ⁊ sit studium plus in comedendo parū pro vice:⁊ de rebus facilis digestionis q̄3 in sumēdo medicinas vel ꝯfectiōes.

¶ Adueniente aūt Septembri cūz remittit᷑ calor in aliq̄ die pluuiosa sumat in aurora.ʒ.i.ß.pillarꝫ suprascriptarꝫ: in q̄bus ponit᷑ reubarbarū:⁊ postea circa.xx. diez capiat sex vicib⁹ syrupū quē dixi capi in mense Martij: ⁊ purgetur capiendo pillulas aggregatiuas cochias ⁊ fetidas: vt ibi dixi: ⁊ incipiat vti aromatico rosato vsq3 ad tēpᵃ hyemis:in quo tꝑe si sentit se plenū vtat᷑ illis pillulis:in q̄bus ponit᷑ reubarbarꝫ bis in mense:⁊ oībus.x.dieb⁹ sumat semel.ʒ.ij.mytridati.v.horis ante prādium.

¶ Et oībus temporibus excepta estate est sibi conueniēs post cibum diacitoniten sumere.ʒ.ß.qđ fit factū hoc mō. ℞.succi citoniorꝫ:mellis dispumati.aā.lib.ij.aceti boni lib.ij.coquant᷑ simul cum facilitate deponēdo spumam semper:⁊ cum habuerit spissitudinē debitam permittatur aliquātuluz refrigerari:⁊ tunc addatur piperis longi ʒinʒiberis cinamomi.aā.ʒ.i.gariofi.ligni aloes.aā.ʒ.ß.galange croci.aā.ʒ.ij. ¶ Jn oībus etiam temporibus frigidis conuenit quādoq3 ieiuno stomacho radix vna ʒinʒi. conditi cū pauco vino potenti:precipue si precesserit purgatio:⁊ similiter diagalanga.

¶ Nec3 debet negligere saltem bis in septimana masticare de mane.x.grana masticis cū granis.iij. piperis per modicā horaz spuendo flegma qđ venit ad os:⁊ abluere sibi os de mane quando surgit a lecto cum aqua vitis non deglutiendo.

¶ Et puto cū vsu istarꝫ rerꝫ ꝙ ad h̄ deducet᷑ vt nō sit sibi necessariū in reliquis annis nisi purgare se semel vł bis in vere.s.⁊ autūno:⁊ ex magnis interuallis capere ē illis pillulis de reubarbaro:⁊ ꝑcipue si ꝑꝑ errores quos iuuenes sepe faciūt ꝯtingeret ꝙ sentiret se grauatū in stoma

cbo. ¶ Et ipse poterit cū senserit se melius hr̄e paulatim dimittere medicinalia ⁊ reducere se ad regimē de q̄tuor reb⁹ quas sibi memorabo ēt nūc. Pr̄ia est ꝙ bn̄ se exerceat ieiuno stōcho: ⁊ paulatim se ad hoc assuefaciat. Scd̄a est comedere cibos facilis digōnis: ⁊ nō tātū pro vice ꝗn remaneāt relique famis. Tertia est tenere bn̄ largū ventrem cū clisteri. Quarta est habitare bonū aerē q̄to sibi magis est poſe: ⁊ q2 Rauēne est: ⁊ aer est grossus q corrūpit digōnē venarꝫ vtaꝰ vinis ad subtilitatē tendētib⁹ boni odoris ⁊ nō dulcib⁹. Et hec pro nūc sufficiant.

¶ De vomitu acetoso cū emigranea stupore manuū ⁊ pedū ⁊ calculo renali ⁊ hemorroidib⁹ v̄rucalib⁹. Cō. LV.

ISte nobilis vir Siculus patiꝰ q̄nque dispōnes iter alias: pro q̄b⁹ petit ꝯsiliū. Pr̄ia est ꝙ leui errore facto in cibo sentit acetositatē in stōcho: ⁊ supuenit sibi vomitus p̄mo flegmatis acetosi in colore albo: ⁊ sapore ita acetoso ꝙ stupefacit dentes: ⁊ postea aliq̄n cholere amare: ⁊ postea vomitum rei obscure tendētis ad colorē mori celsi nō bn̄ maturi: cuius saporē dicit eē sicut rei cōbuste: ⁊ puto ꝙ nescit bn̄ exp̄mere: sꝫ ꝙ sit sapor mixt⁹ ex pauco acuto ⁊ pontico. ¶ Secunda dispositio est emigranea eueniens ei dū stōchus grauaꝰ: que p vomitum sedaꝰ. ¶ Tertia dispositio est stupor pedū vsq3 ad genua: ⁊ manuū vsq3 ad aliquā p̄tē bracchij: ita vt fere nō sentiat nisi fortissima obiecta: sed in motu lꝫ sit lesus nō tn̄ est tantū. ¶ Quarta dispositio est ꝙ in eo sepe gn̄aꝰ lapis in renib⁹. ¶ Quinta dispositio est ꝙ hꝫ hemorroidas grossas verrucales: ⁊ cum dolore: ⁊ iste dispōnes sunt antique. ¶ Et ego puto ex dictis ꝙ multiplicatio humoris melancholici in epate suo est radicalis cā: ⁊ stuporis ꝓpter oppilationē in neruis manuū ⁊ pedum longinquorꝫ a fonte caloris ⁊ emigranee ⁊ hemorroidarꝫ: ⁊ nō est dubiū ꝙ etiā lapidis: ⁊ ideo cū petit cōsilium scribam: inuocato diuino auxilio.

¶ Aer sue habitatōis sit clar⁹ subtilis vicinus tēperamēto in caliditate: sꝫ humidus ita ꝙ in t̄pibus siccis irroreꝰ camera cū aqua: ⁊ habitet poti⁹ inferiora q̄3 sup̄iora. Sꝫ caueat a grosso ⁊ obscuro ⁊ fetido: ⁊ caueat vehementiam frigoris ⁊ nimiū caloris excessum: ⁊ si ponanꝰ odores pomorꝫ: ⁊ corticū citri: ⁊ florꝫ delectabiliū erit vtilius.

¶ Exerciteꝰ in mane ieiuno stomacho exercitio ambulādi per loca delectabilia nō tamē ita exerceaꝰ ꝙ multum laboret: sed oīmodam quietem dimittat.

¶ In cibis v̄o dꝫ cauere a reb⁹ acutis: sicut sinapi ⁊ çinçibere ⁊ pip̄e ⁊ allia ⁊ cepe ⁊ porri: ⁊ vina valde potētia antiqua ⁊ a sale ⁊ a reb⁹ vehemēter salitis: ⁊ a reb⁹ acribus vehemētis acetositatis: ⁊ a reb⁹ ponticis: sed sit ꝯtentus dulcib⁹ nō vehemētis dulcedinis ⁊ insipido ⁊ vnctuoso: ⁊ silr̄ dꝫ cauere a reb⁹ grossi nutrimēti. ⁊ a rebus vētosis ⁊ difficilis digōnis quare p̄ticulariter sumendi sunt cibi quos dicā statim. ¶ Sit eius panis ex optima farina minuti ⁊ albi frumēti mūdi a rebus extraneis ⁊ maxime a lolio anni sui: ⁊ bn̄ mūdati a furfure ꝯfect⁹ cū aqua pluuiali vel currēte bn̄ pistus: bene fermētatus: ⁊ sufficiēter decoct⁹ inter p̄mā ⁊ tertiā diē: ⁊ nō comedaꝰ calidus: sic a furno portaꝰ: ⁊ sit sine sale. Reliquos aūt panes: sicut opirū ⁊ açimū vel ex maculato frumēto vl̄ ex milio: aut ex alijs granis penit⁹ dimittat. ¶ Carnes eius debēt esse humide: ⁊ facilis digōnis: subtilis nutrimenti: sicut pullorꝫ ⁊ auicularꝫ degētiū in arborib⁹: ⁊ agnorꝫ ⁊ castratorꝫ annualiū ⁊ vitulorꝫ lactētiū paruorꝫ: ⁊ dimittanꝰ carnes oēs veteres cuiuscūq3 generis: ⁊ oēs carnes multū grossi nutrimenti: sicut iuuencorꝫ ⁊ hircorꝫ ⁊ porcorꝫ ⁊ oēs carnes syluestres: maxīe leporis ⁊ caprioli ⁊ cerui: sꝫ fasiana femina ⁊ iuuenis ⁊ p̄dices iuuenes ⁊ quisquilie iuuēcule: presertim si hēant satis de pinguedie pn̄t tolerari: ⁊ silr̄ dimittanꝰ oēs carnes multum calide sicut est p̄cipue caro anatis: ⁊ postea caro anseris: ⁊ caro colūbi: ⁊ dimittantur merlus: ⁊ siles p̄p̄ grossitiē sui nutrimēti: turtures autem iuuencule: ⁊ mediocriter pingues ꝯceduntꝰ: ⁊ silr̄ dimittātur epata ⁊ oīa interiora: excepto epate pulli: ⁊ melius est vt comedanꝰ elixate: ⁊ assate sūt meliores frixis. ¶ De piscib⁹ sunt ei ꝯueniētes pisces boni odoris ⁊ boni saporis hn̄tes carnes fragiles: ⁊ debēt hr̄e has ꝯditōes. Pr̄ia est ꝙ hēant squamas: p̄p̄ cuius defectū dꝫ fugere anguillas ⁊ murenas ⁊ lāpredas ⁊ palanuitas ⁊ passeres tūnos ⁊ sturiones ⁊ siles. Scd̄a ꝯditio ꝙ sint p̄ui p̄p̄ cuius defectū dimittanꝰ magne tenche ⁊ magni lucij vel carpane: ⁊ siles. Tertia ꝯditio ꝙ sint de libero mari: aut de fluuio currēte: sed nō de stagno neq3 de vallib⁹. de lacu v̄o non sunt ita boni: sꝫ vbi habuerit inter currentē fluuiū ⁊ fundum nō cenosum toleranꝰ. Quare pōt sumere de aq̄ dulci thimalos strigias varones auellanas agones lucios ⁊ ēt trutas: tenche aūt ⁊ carpane ⁊ p̄sici vtplurimū ⁊ scardule ⁊ trigij melius est ꝙ dimittanꝰ ⁊ comedanꝰ elixi cum aqua ⁊ vino in aliquātulo aceti. Sed de mari meliores sunt barbones qui alias vocanꝰ ⁊ aurate ⁊ varoli ⁊ menule ⁊ sardones ⁊ achioe ⁊ cephali ⁊ rombi ⁊ corui ⁊ spinole ⁊ siles: nisi capianꝰ in sterq̄lineis ciuitatū: cancri gāberi ⁊ oē gen⁹ ostrachorꝫ: sicut cōche ⁊ cappe ⁊ vmbelici penit⁹ dimittanꝰ. ¶ Omne gen⁹ fungorꝫ ⁊ tuberꝫ est penitus dimittēdum. ¶ De granis v̄o ꝯueniūt far ⁊ ordeum bn̄ cocta: ⁊ riçū toleraꝰ si sit bn̄ coctū cū bōis carnib⁹ pinguib⁹: alr̄ nō: sꝫ cicera ⁊ fabe ⁊ fasioli ⁊ pisa ⁊ cicercule ⁊ robilia siue sicca siue recētia dimittanꝰ: ⁊ silr̄ miliū ⁊ panicū: ⁊ sup̄ oīa lentes. ¶ Caseū meli⁹ esset oīo dimittere: sed si comedaꝰ sit pinguis: ⁊ recēs cū pauco sale ⁊ in pauca quātitate: reliquū aūt penitus dimittaꝰ.

¶ De herbis t̄pe estatis ꝯuenit endiuia cicorea: ⁊ q̄n non bn̄ dormit lactuca: ⁊ oī t̄pe vti pōt boragine buglossa spinachijs cicerbita ⁊ tenello feniculo ⁊ folijs rapūcilorꝫ ⁊ mellissa siue citrōella: sꝫ apiū ⁊ petrosiliū ⁊ macedonicū dimittat p̄p̄ ꝓuocatōem: ⁊ maiorana ⁊ sisimbriū ⁊ mētha ⁊ serpillum ⁊ mēthastrū ⁊ origanū: q2 p̄ticipāt acuitate: ⁊ oēs herbas amaras dꝫ dimittē: ⁊ caules ⁊ capucios ⁊ bletas: quare ex eis gn̄aꝰ melic⁹ humor: ⁊ eruchā: q2 corrūpit sanguinē ⁊ sinapim ⁊ nasturciū p̄p̄ cās dictas p̄us: ⁊ silr̄ dimittat talos plātarꝫ: sicut teneritates vitiū ⁊ sparagos ⁊ talia q̄ aliq̄n comeduntꝰ. ¶ Radices q̄b⁹ vtimur in cibis debēt dimitti: sicut radix petrosilini pastinaca ⁊ daucus: q2 ꝓuocāt vrinam ⁊ acuēdo subtile ⁊ dimittendo grossum: ⁊ rape ⁊ napones: q2 grossi nutrimēti ⁊ raffani p̄p̄ cām sup̄ius dictā: ⁊ silr̄ allia ⁊ porri ⁊ oē genus ceparꝫ. De fructib⁹ ꝯceduntꝰ ei vue recētes bn̄ mature ⁊ passule ⁊ cerasa ⁊ pruna: nō tn̄ in multa q̄titate: ⁊ poma cocta ⁊ pira post alios cibos: ⁊ granata dulcia ⁊ citonia ꝯfecta ⁊ p̄sica sicca ⁊ humida: sꝫ ficus sicce deneganꝰ ei: ⁊ nespilla ⁊ sorba ⁊ corna ⁊ castanee: sed auellane ⁊ amigdale ⁊ fistici toleranꝰ: ⁊ silr̄ grana pini ⁊ melones nō in multa quātitate: ⁊ medulle citrulli ⁊ angurie nō multū excedēdo in quātitate: ⁊ cucurbite decocte cū bonis carnib⁹ in estate: ⁊ dimittanꝰ oīo melōgene. ¶ Uitelli aūt ouorꝫ galliarꝫ: ⁊ etiā ouū totū dum sunt recētes ⁊ tremuli ꝯceduntur ei: imo cōueniūt: sed multū cocta qualitercūq3 denegātur. ¶ Uictualia de pasta si sint fermētata ⁊ liq̄da sicut fermentū ⁊ similes ꝯceduntꝰ aliq̄n: sed non in ea quātitate ꝙ faciāt cadere in oppilationes: sꝫ macharoni ⁊ gnochi ⁊ lagane grosse ⁊ artoclee: ⁊ similia dimittantur. ¶ Et oīno diligentissimū adhibeat studium. Primo in come-

dendo res humidas. Scdo q sint facilis digonis. Tertio q sint in quātitate qua bñ digerant. nam qñ sentiret cibuz corrūpi in stomacho dz subito vomere: et nullo mō retinere: q si h nō est ei possibile dormiat et quiescat bñ cooptus donec sentiat stomachū vacuū: et tūc pmisso clisteri lenitiuo sumat cibū. Quarta pditio est q nō sumat scdm cibū nisi digesto pmo. Quinto q nō sumat in tāta quātitate q nō sentiat in stōcho grauitatē neqz eructuationez. Ultimo q sint tante quātitatis et talis qualitatis q sufficiant ad ipsum nutriendum.

¶ Potus aūt eius dz esse vinū albū clarū medie vinositatis pmixtū aliqualiter cū aqua cocta: et potet sufficiēter: caueat tñ a supfluitate: vina vo grossa et nigra et turbida et mustum: non tamen purificatum: et vina multum potētia dimittat penitus.

¶ Debet dormire in camera tēperati aeris: et sufficit sibi somnus sex horarū cū dimidia in die nāli: et melius est q dormiat in nocte incipiēdo ad minus duabus horis post cenā: et dormiat sup altero laterū bñ coopertus.

¶ Opz q studeat in faciendo vomitū: et bonū esset bis in mēse pro nūc comedendo prius bonas carnes pingues et recētes et bene salitas: et ferculuz pingue: et bibendo vinū dulce: et postq̄ comederit festinanter et gulose et multum biberit bibat. ℥.ij. oxymellis simplicis cū. ℥.iij. aque tepide: et postea imponat pēnam in guttur: et faciat q vomat oino et exqsite: quo facto lauet sibi faciē: et os cū aqua frigida: et pauco aceto: et bonū esset q interim dū vomit haberet fasciatos oculos suppositis duob⁹ pilis mollib⁹ de bombice: et post vomitū nō comedat neqz bibat nisi habeat fortē famē. Et de isto vomitu singulaz faciat psideratōez: qz est de meliorib⁹ reb⁹: et si nō posset vomere faciat bullire semen raffani aut radicē cū sufficiēti aqua: et postea colet et iposito pauco zucchararo vł melle bibat post cibū: et postea vomat: et istū modū vomēdi obseruet vsqz p totū mēsez Septēbris pximi futuri: et qñ comedit post vomitū comedat pullū nō magnū assatū: et pparatum cū aliquo sapore sibi delectabili: et nō multū comedat neqz multū bibat: et nō opz illo sero aliter cenare.

¶ Et qz nō hz bñficiū vētris faciliter in diebus in qb⁹ nō vomit dz comedere fercula de spinachijs in pncipio vł de brodijs caulū vel de vrticis vł comedere extremitates lupullorū: et bibere brodiū eorū vł. M. i. volubilis magne coctū cū bono brodio: aut si hec nō sufficiant capiat ante cibū. ℥.5. pulpe cassie vel. ℥.i. diaprunis non solutiui: vel deglutiat q̄titatē auellane cū cortice de terbentina: aut faciat clistere si pōt. Sz pillulas in qbus ponit aloes debet euitare nisi sit ibi bdellium.

¶ Caueat a tristitia ira nimia cogitatione et dolore: et a venereis quātum pōt. Et hoc de regimine.

Quantum ad medicialia dz in vere purgari hoc modo. s. in pncipio May: pmo capiat hūc sy. octo vicib⁹. ℞. oxymellis sqlliticī: sy. d bissantijs mellis rosati colati. añ. ℥.v. aq buglosse. ℥.iij. clarificent et aromatizent cū pauco cinamomo: et est pro vna vice: sumat calidus in diluculo: et supdormiat. ¶ Sumpto sy. octo vicib⁹: capiat hāc medicinā. ℞. polipodij epithimi. añ. ℥.i. lapidis armeni loti fm artē Mesue in caplo ppo ℥.5. mirabolanorū kebulorū et idorū. añ. gra. xxix. sticados ℥.ij. et ʒ.i. pficiant pillule cū oxymelle: et dent ei de eis ℥.i.5. vna hora ante diē: et statim post ipsas potet lib.5. aq lactis caprini. ¶ Et omni mense vel saltē oibus. xl. diebus purget semel cū dictis pillulis addendo in quātitate vel minuēdo fm q ex prima vice pceperit esse opportunū: et sumant cū custodia debita: et pmittēdo lauatiuū cum aqua ordei et zucchari ante prandiuz per horam aut cum alia medicina descriptis.

¶ In tpib⁹ aūt intermedijs sumat oī mane in pn⁰ aurore ieiuno stōcho. ℥.iij. hui⁹ trifere: et si pōt supdormiat. ℞. mirabolanorū kebulorū indorū et bellir icorū. añ. ℥.i. thimi optimi. ℥.ij. pulueris ierepigre. ℥.5. pfice cū melle emblicorū. i. cū melle cocto et despumato et decoctiōe emblicorū: et si vz q cū vsu istius trifere nimis flueret vēter: sumat minorē q̄titatē pro vice: et si tederet eū ista capere cōtinue dimittat pro aliqb⁹ dieb⁹: et faciat clisteria si nō hz bñficiū vētris. ¶ Et ad hāc intentōez euacuādi pueniunt masticatoria ex mastice et staphisagria.

¶ Et si cōtingeret q dictā triferā abhorreret: pōt bibere loco eius in mane aquā lactis caprini circa. ℥.viij. in qua bullierit parū. ℥.5. epithimi vł parū minus: et postea colet et dulcoret cū zucchararo et bibat tepida in mane. ¶ Et ad eandē intentiōez pfert bibere circa lib.i. de brodio galli vetusti decrepiti cocti cū sale indo et polipodio et hyssopo et blitis et cardamomi. ¶ Iterū. ℞. foliculorū sene lib.v. musti albi dulcis lib. cc. infundat sene in pdicto musto: et ibi remaneat p tres mēses: et post tres mēses bibat in mane in aurora circa lib.5. pdicti vini cū. ℥.ij. aque buglosse.

¶ Et pp illā lapidosaz dispōnez puenit sibi oī septimana semel bibere. ℥.v. aq distillatō is paritarie: aut aq distillationis florū genestre: aut cōedere semel in. xx. dieb⁹. xxx. nucleos psicorū mūdatos a cortice suo: aut bibere. ℥.i. florum sambuci siccorū cū. ℥.ij. vini albi subtilis: attēdēdo q ad hāc res plurimū pfert vsus vomit⁹ et rerū lenificātiuz ventrē et solutiuarū et regiminis supra scripti.

¶ Sz pro illo stupore nō dz nimis violēta localia tētare: qm vt est dcm in pn⁰ putāduz est cām eē meliaz: et facile aduri: sz debēt apponi mollificātia et subtiliātia aperiētia. sic est inunctio cū oleo de keiri: aut cū oleo d lilijs al. aut cū pinguedie anatis: aut ad plus cū oleo vulpio et pinguedie vulpis: et silr balnea vel lotiōes ad man⁹ et pedes debēt fieri pseuerāter: et longo tpe cū decoctione anheti: aut melliloti: aut altee: aut fenugre. aut se. lini: aut catuli pinguis iuuenis: aut cum decoctione vulpis caliditate actuali nō excedēte modū: et ista fiāt. s. vnctōes: et alia localia d mane ieiuno stōcho: et pro stupore hic q̄tū ad vlia regimē vite: et euacuatōes supradicte cū istis pticularib⁹ debent sufficere saltem ad illud adiutoriū qd pōt facere medicina nō ponēdo ipsum in periculo.

¶ Pro hemorroidib⁹: factis purgatōib⁹ videat postea si vene exuberāt: et tūc oportēt pmo flobothomare saluatellā d manu dextra fz vtutis pstātiā: et iterpositis dieb⁹ flobothomare saphenā: deide vngere locū cū oleo de se. lini p. viij. dies pīter cū oleo d chrysomillis p alios. viij. dies. Qd si nō sufficit et nō vz melioratio iungat cū oleo cōi in cui⁹ vna libra cocti fuerit. xxx. scarabei vsqz ad cōsumptōez tertie ptis: et h p. viij. vel. x. dies. Qz si ista non sufficiāt recipiat aq qua diuidit aurū ab argēto et ponat in vase vitreo grosso: et fiāt petie de syndone de grana fz q̄titatē et figurā hemorroide illi⁹ quā intēdūt destruere: et itingat in dicta aq: et bñ postea excutiat capiēdo cum molliculis: et supponat hemorroidi q intēdūt psumere: et ibi stricte liget vt nō moueat: et sequēti die supponat butyrū ad remouēdā crustā: et ita fiat ex iternallis qusqz psumat totū: sz caueant caustica in illis hemorroidib⁹ q sūt vsus iteriora: et postq̄ psūpta ē caro sufficiēter ponāt psolidātia: ita tñ vt vna dimittat apta vel caustricata.

¶ Illa emigranea nō vz trahere multū ad se curā: qz nō durat nisi durāte passiōe stōchi: et iō nō curo multū in ea laborare: sz tñ cū supuenerit cū grauitate stōchi pmo vomat pmisso clisteri: deinde si hec nō sufficiant purget in crastinū cū pillis indis vel cū pillis suprascriptis: que su-

munť loco medicine principalis. Et qꝛ vī mihi ꝙ in isto
viro oibus cōpēsatis nō debem⁹ fortiora facere dimitto
illa q̄ sūt efficaciora pp suoꝝ nocumētoꝝ timorē sperās
in altissimo ꝙ medicinalr ista sufficiunt.

¶ De illis vo suis vlcerib⁹ pedum ⁊ manuū nihil scribo:
qm̄ puto ꝙ p mūdificātia ⁊ exiccātia sufficiēter curabū/
tur: ⁊ ipse hꝫ ea i ꝯsilio sui chirurgici. Et hec sufficiūt ⁊c̄.

¶ De oppilatione totius epatis. Consiliuꝫ. LVI.

Iste nobilis vir patiť oppilatōeꝫ in
epate nō solum quo ad
cōcauū: sꝫ ēt in gibbo: ⁊ nō obstāte ꝙ pluria
ps humoꝝ hoc faciētiū sit frigida qd̄ appet
qꝛ durauerūt plurib⁹ ⁊ plurib⁹ mēsib⁹: tñ in
epate est mala cōplexio calida qd̄ cognosciť: qꝛ sepe sen/
tit inflāmationeꝫ in regione epatis: ⁊ vrine sunt citrine: ⁊
in ore ex reb⁹ a stōcho ascēdentib⁹ pcipit sepe amaritudi
nem: ⁊ qñ vtebať medicinis calidis pp stōchū sentiebat
inflāmatōeꝫ in stōcho: ⁊ qꝛ nō obstāte ꝙ diu nō fuit bñ
dispositus: tñ hꝫ rubedinē in facie: ⁊ vltra hoc pruritum
in toto corpe valde mordicatiuū. ¶ Et iō ponā hic regi
men obseruādum in cura istius dispōnis: ⁊ postea vsum
reꝝ medicinaliū: ⁊ deus sit dator auxilij.

¶ Pro dispositōe aeris dꝫ habitare camerā inter duo so/
laria: cuius aer nō sit nimis calidus: imo tempamēto vi/
cin⁹: ⁊ ita nō nimis humidus: ⁊ caueat sibi ꝙ in camera
sue habitationis nō sint vapores latrinaꝝ vel puluis re/
ruꝫ valde calefaciētiū sicut calix ⁊ vitrioluꝫ viride eris
⁊ cineres ⁊ similia: ⁊ vniuersaliter reꝝ putridaꝝ: imo po
tius habeat ibi redolētia: ⁊ nō multuꝫ calida sicut poma
⁊ cortices citri ⁊ keiri.

¶ Adhibeat diligentiā ꝙ omni die habeat beneficiū vē/
tris: ⁊ si natura nō rñdet pro isto tpe veris res melior eēt
comedere ferculuꝫ de extremitatib⁹ lupulli bibēdo bro/
diū siue sint cocte cū carnib⁹ siue cū oleo: ⁊ aliqñ in esta/
te fercula de extremitatib⁹ volubilis magne: ⁊ si nō hr̄et
ista faciat clisteria cōia: aut ante cibū sumat quātitatem
cicerum de aloe: aut in tpe estatis sumat in mane. ℥. iij.
syrupi violati facti cuꝫ trina infusione violaꝝ: iuxta di/
ctum Mesue: aut cum infusione rosaruꝫ: sumendo. ℥. iij.
de ea de qua dicam infra.

¶ In cibis suis opꝫ hr̄e maiorē diligentiā: qm̄ pp māꝫ ca
lidā q̄ quotidie mltiplicať: ⁊ pp oppilatōes q̄ pro magna
pte pendent ab humorib⁹ frigidis hic sunt ꝯiuncte inten
tiones ꝯrie ⁊ sunt eligēdi tempati in cōplexione vel tem
peramēto vicini generatiui subtilis ⁊ boni sanguinis ad
quādaꝫ friditatē leuē declinātis: ⁊ iō cū suis carnib⁹ vel
ouis vel alijs cibis hñtib⁹ aliqd caliditatis opꝫ cōmiscē
aliqua frigida: que tñ sint aperitiua: ⁊ cauēduꝫ est ab oi/
bus acutl ⁊ salitis ⁊ grossis ⁊ viscosis. ¶ Descēdēdo igiť
ad spālia dꝫ comedere panē sufficiēter fermētatū: ⁊ mul/
tum bñ coctū factū ex farina frumenti minuti: ⁊ habeat
aliqd cōmixtū de suo minuto furfure: ⁊ si ad oēs decem
libras paste ponereť. ℥. ij. masticis eēt meli⁹: ⁊ comedať
remoto pmo cortice post refrigeratōeꝫ vsqꝫ ad quartam
diē. Et oino caueatur a pane açimo vel non bene cocto.
¶ Carnes qbus dꝫ vti debēt eē subtiles nō viscose ⁊ co/
cte cū aperitiuis infrigidātib⁹ sicut sunt semina melonuꝫ
⁊ cucurbite ⁊ citrulli que aliqualr pistēť ⁊ ligentur in pe
tia alba: ⁊ ponanť ad bulliēduꝫ cū dictis carnib⁹: aut co/
quere de lactucis: aut de endiuia in eisdē carnib⁹: aut de
scariola: ⁊ debent esse carnes: aut paruaꝝ auiū nō aqua/
ticaꝝ: aut pdicuꝫ: aut pulloꝝ: aut capretoꝝ: aut vituloꝝ
lactētiū ⁊ paruoꝝ: sꝫ carnes porcoꝝ pp suā viscositatē: ⁊
carnes agnoꝝ eē carnes aut paruaꝝ auiū nō aquaticaꝝ:
aut pdicuꝫ: aut pulloꝝ: aut capretoꝝ: aut vituloꝝ lacten/
tiuꝫ ⁊ paruoꝝ: sꝫ carnes porcoꝝ pp suā viscositatē: ⁊ car/
nes agnoꝝ ⁊ castratoꝝ pp multas supfluitates: ⁊ carnes
magnoꝝ boū pp suā grossitiē: ⁊ pipionū ⁊ anseꝝ ⁊ anatū
pp grossitiē ⁊ caliditatē simul sunt dimittēda: ⁊ alie car/
nes aquaticaꝝ auiū sunt mali nutrimēti: ⁊ dimittanť in/
teriora ⁊ capita ⁊ colla: ⁊ meliores sunt ptes anteriores
dextri lateris ex aīalib⁹ nō nimium macris neqꝫ coactis
pinguescere: ⁊ sint ex istis aīalibus carnes macre potius
elixe q̄ assate. ¶ Sanguis ⁊ lac ⁊ caseus dimittātur: sed
serū caprinū adueniēte Maio est sibi optima medicīa:
⁊ oua toleranť ei si sint recētia: ⁊ gallinaꝝ ⁊ paruꝫ cocta
sine albumine: ⁊ maxime si cū eis ponať aliqd frigiduꝫ
aperitiuū: sicut paꝝ aceti in brodetto vel in frictilio val/
de molli. ¶ De granis pauca sunt sibi ꝯuenientia ppter
grossitiē nutrimēti eoꝝ: sꝫ tñ tolerať far ꝯditū cū lacte se/
minū cōiuꝫ: ⁊ ptisana ordei: sꝫ victualia de pasta frumē/
ti sicut lagane ⁊ pastilli ⁊ silia: ⁊ legumīa ⁊ riçuni melius
est ꝙ dimittanť: posset tñ brodiū ciceꝝ alboꝝ si coquāť
cū seminib⁹ fridis assumi: ⁊ silr robilie. ¶ De herbis cō
ueniunt ei lactuca: scariola: endiuia: cicorea: cicerbita:
plantago: borago: buglossa: scabiosa: spinachia: ⁊ melius
esset ꝙ comederentur cocte: sed caules ⁊ eruca ⁊ herbe
amare: ⁊ valde acute dimittātur. ¶ De radicib⁹ cōuenit
radix endiuie ⁊ radix cicoree ⁊ raffani dimittanť: pasti/
nacha vo syluestris ⁊ domestica ⁊ carotū toleranť si non
comedanť in nimia quātitate: radices vo petroselini ēt
cōueniunt si coquanť cuꝫ herbis fridis: sicut spinachia ⁊
endiuia ⁊ lactuca. ¶ De fructib⁹ melius est humidos di
mittere: sꝫ tñ pauca quātitas cerasoꝝ ante cibū tolerāť:
sed medulla cucumeris ⁊ medulla citrulli ⁊ aliqd de me
lonib⁹ est ꝯueniēs nō supabūdando in quātitate ⁊ citrā/
guli ⁊ lymones ⁊ granata muça in tāta quātitate ꝙ dent
saporē sunt ꝯueniētes: persica vo ⁊ pira ⁊ poma ⁊ chryso
milla ⁊ dactyli ⁊ citonia dimittanť penit⁹: passule tñ non
dulces sed acetose vel stiptice dimittanť. ¶ Acrumina
sicut allia ⁊ porri ⁊ spēs cepaꝝ dimittanť. ¶ De fructi/
bus siccis ꝯueniūt amigdale ⁊ auellane ⁊ fistici: sꝫ dimit/
tanť castanee ⁊ ficus ⁊ passule dulces: ⁊ oia vehementer
dulcia. ¶ De teneritatib⁹ plantaꝝ ꝯueniūt sparagi ⁊ lu/
pulli: vt est dictū supra. ¶ De florib⁹ cappares bñ mun/
dificati a sale cū aceto ⁊ pauco oleo toleranť.

¶ Summa tñ regiminis cibi est in pane pdicto ⁊ carnib⁹
capretoꝝ ⁊ pulloꝝ ⁊ pdicū ⁊ fasianoꝝ iuuenuꝫ ⁊ paruaꝝ
auiū nō aquaticaꝝ: ⁊ vituloꝝ lactentiū puoꝝ: ⁊ pōt tole/
rari castratoꝝ annualiuꝫ: ⁊ vitellis ouoꝝ ⁊ piscibus puis
recentib⁹ ⁊ squamosis ⁊ boni odoris: ⁊ ferculis ex rebus
supradictis dimittantur alia.

¶ Potus dꝫ esse vinū albū claꝝ subtile ⁊ nō multum sti/
pticū: sed aquosuꝫ pauce vinositatis: ⁊ si esset potēti⁹ tem
pereť cū aqua pluuiali vel de flumine: ⁊ nō multū bibat
in tempore prādij: sed pōt bibere qñ sentit se cōplete di/
gessisse si molestatur a siti: ⁊ dimittat oino vina dulcia ⁊
grossa ⁊ multum nigra.

¶ Dum est in hac dispositione nullo modo moueať mo/
tu forti post comestionē: neqꝫ friceť: neqꝫ ingrediať loca
vehementer calida: sed ieiuno stomacho exerceať exer/
citio leui nō inflāmante sed longo.

¶ Somnus eius sit incipiēdo duabus horis post cibum
de nocte cena precedēte leui sup latere sinistro nō super
dextro: capite bñ eleuato: corpore bene coopto: ⁊ sufficit
ꝙ dormiat in die naturali inter sex ⁊ septem horis.

¶ Caueat ab acidia ⁊ ira nimia cogitatiōe: ⁊ vtať tempe
rato gaudio. Et hec de regimine.

Ueniendo ad medicinalia oꝫ pmo digerere māꝫ
mixtam ex cholera ⁊ flegmate: chole/

ra.s.grossa. Capiat̃ ꝗ hic syrupꝰ ꝗ est sollēnis. ℞.endiuie cicoree epatice lupulloꝝ fumi terre.añ.ʒ.i.ordei.ʒ.ij.liquiritie alkekengi capilloꝝ veneris recentiũ cuscute eupatorij dianthos.añ.ʒ.vi.decoquant̃ in aqua sufficienti lento igne: postea colent̃: ⁊ addat̃ aque quarta pars eiꝰ de aceto albo: ⁊ coquat̃ lento igne vsq̧ ad ꝑfectōez syrupi cum lib.i.çucchari albi. ⁊ interiz dũ coquit̃ teneat̃ in eo in petia reubarbari optimi.ʒ.s.spice.℈.iiij. contritoꝝ grosso mō vsq̧ ad horā ꝑfecte decoctōis: ⁊ de h̃ syrupo sumat in aurora.ʒ.ij.pro vice cũ.ʒ.ij.aque emulsionis seminum cōiuz fridoꝝ calidas: ⁊ sumat̃.viij.vicibus. ¶ Sumpto syrupo sumat hanc medicinā. ℞. aque endiuie.ʒ.iiij.aq̃ alkekengi.ʒ.i. reubarbari electi.ʒ.s.spice.ʒ.i. calefiat aq̃ ⁊ infundat̃ reubarbaꝝ in ea cũ spica ꝑ octo horas: postea colet̃ ⁊ potet̃ in mane: ⁊ supdormiat per mediā horam. ¶ Facta hac purgatōe vtat̃ postea ex iteruallis.s.semel in septimana istis pillis. ℞.pillaꝝ de reubarbaro descriptiōis Mesue.ʒ.i. succi violaꝝ aut succi rosaꝝ si violaruz nō inuenit̃ q̃ztũ sufficit ad incorporādum spēs: fiant pillule: ⁊ sumat̃.ʒ.i.pro vice in diluculo: ⁊ sunt sine custodia aliqua. ¶ Itē mane oī qñ nō sumit aliā medicinā sumat vnũ bonũ coclear de isto elario. ℞.radicuz cicoree lib.i.herbe iue lib.i.s.ꝯfice cũ çucch
aro rubeo dispumato incisis radicibus coctis ⁊ pistata herba iua sicca fiat eliuz: sumat circa.ʒ.i. pro vice ieiuno stōcho tribꝰ horis ante cibũ: pōt ēt minus pro vice sumere. ¶ In tp̃e autez valde calido sic̃ in estate si in mane magis cupit bibere q̃z comedere bibat aque endiuie aq̃ celidonie aque cicoree.añ.ʒ.i.s.pro vice: ꝙ si magis tolerat comedere sumat de hac mixtura. ℞.spēꝝ triuz sandaloꝝ.ʒ.s.spēꝝ diarodon abatis: ⁊ spēꝝ rosate nouelle descriptione Nicolai.añ.ʒ.ij.ꝯfice cũ çucchearo despumato: ⁊ sumat.ʒ.s.pro vice supbibendo aliqd de aqua endiuie.

¶ Hic est vnus potus quo oporteret vti in estate loco pillulaꝝ. ℞.aque lib.xv.rosaꝝ rubeaꝝ exungulataꝝ lib.v. infundant̃ rose in dicta aq̃ ꝑ tres dies: postea extrahant̃ ⁊ exprimant̃ ⁊ infrigidant̃ iteꝝ alie q̄nque lib.rosaꝝ rubeaꝝ: ⁊ dimittant̃ ꝑ tres dies in eadez aqua: ⁊ silr̃ ēt fiat tertia vice: postea exprimat̃: ⁊ ponat̃ aqua in vase terreo vitreato cum ore stricto capiente tantũ ⁊ mediũ: ⁊ addatur çucchari lib.vij.s. ⁊ ponatur in coto ad solem ꝑ.xxx. dies ⁊ cooperiatur: ⁊ postea reseruetur ⁊ sumantur.ʒ.iij. pro vice bis in septimana.

¶ Pro nũc facta p̄ma purgatōe vadat ad stuffam ieiuno stōcho: ⁊ ibi balneet se ꝑuo tp̃e: ⁊ postea faciat poni ventosas vsq̧ ad.xij.vel plures faciēdo fieri scarificationes paꝝ ꝓfundas: ⁊ postea lauet se in aqua: ⁊ recedat statiz a stuffa. ¶ Itē post hāc vētositatē oī mane qñ surgit durāte scabie lauent̃ crura ⁊ coxe ⁊ bracchia cũ decoctōe blete: ⁊ gruminis seu lapacie acute: ⁊ inungat̃ in sero qñ vadit dormitũ cũ isto vnguēto. ℞.olei rosaꝝ succi apij succi ruthe vitelloꝝ oui terbentine.añ.ʒ.i.vitrioli romani ⁊ aluminis.añ.ʒ.i.s.storacis liq̄de.ʒ.i.s.cere paꝝ: ⁊ fac vnguētũ molle: inungat̃ in sero iuxta ignē qñ vadit dormitum in locis vbi est scabies.

¶ Et si p̄dcā dimitteret ⁊ vellet vti alia: p̄sertiz post p̄nm May bonũ esset ꝙ sumēt oī mane de sero caprino.ʒ.viij. ꝓ vice in q̄bꝰ īfunderet̃ d̾ sero seīs cuscute absinthij.añ.ʒ.ij. ⁊ bibat̃ calidũ: aut pōt ēt sumere d̾coctōez capilloꝝ veneris ⁊ cuscute ⁊ adiāthos.añ.ʒ.ij.lib.i.aq̃ vsq̧ ad medietatis ꝯsumptōez: ⁊ dulcoret̃ cũ çucchearo ꝓ vna vice.

¶ Deinde si ꝯsideret̃ durities illa q̄ appet circa epar per supradictaꝝ reꝝ remouet̃ vel remanet: ⁊ si aliqd remanet hic ad vnũ mēsez in mane ieiuno stōcho p̄ faciat hāc fomētationē cum spongia lata: ⁊ longa q̃ztitate panis in dextro latere īmediate iuxta costas: ⁊ fit h̃ mō. ℞.aque endiuie aq̃ cicoree aq̃ scolopendrie aq̃ lupulloꝝ.añ.lib.i. absinthij s̄gnāti cuscute melliloti.añ.ʒ.i. bulliāt sil̃r lento igne ꝑ octauā hore: ⁊ postea infundat̃ spōgia supradicta in hac decoctōe ⁊ exp̄mat̃ ⁊ ponat̃ sup loco dicto epatis: ⁊ h̃ fiat ter vl̃ quater: postea abstergat̃ statiz: ⁊ inungat̃ cum isto vnguēto. ℞.olei violati.ʒ.i.s.olei de amigdalis amaris: ⁊ olei de keuri.añ.ʒ.s.aceti.ʒ.ij.cere albe: s̄gnāti: spodij.añ.ʒ.i. ⁊ fiat vnguētuz quo inungat̃. Et si vsq̧ ad p̄nm May videret̃ ꝑseuerari illa durities sumat hũc syrupuz. ℞.cicoree endiuie syluestris menthe.añ.M.i.rosaꝝ rubeaꝝ: calami aromatici s̄gnanti: cuscute: lacce.añ.ʒ.s.decoquant̃ in lib.ij.aq̃ vsq̧ ad lib.i. ⁊ tunc addat̃ aceti.ʒ.iij.çucchari lib.s.fiat syrupꝰ ⁊ aromatiçet̃ cũ cortice molli fisticoꝝ ⁊ spica nardi. ¶ Et sup loco ponat̃ hꝯ cerotũ. ℞.empl̃i d̾ melliloto.ʒ.i.pinguedinis galline: succi endiuie: aceti.añ.ʒ.ij.bulliant simul ad ignē quousq̧ habeat formā ceroti: ⁊ illud teneat sup epar.

¶ Itē hoc tp̃e sumat in mane dialacce.ʒ.i.s.cũ.ʒ.iiij.aque endiuie: ⁊ ista puto sufficere cũ auxilio dei.

¶ De debilitate digestiue stomachi epatis ⁊ intestinoꝝ a mala cōplexione frigida ⁊ humida facta ꝑꝑ fluxum sanguinis ab hemorroidibus. Consilium. LVII.

Nobilis ⁊ egregius vir Joānes aluuisiꝰ de Placētia ex longo ⁊ supfluo fluxu sanguis hemorroidalis īcidit malā cōplexionē frigidā ⁊ humidaz in toto: ⁊ p̄cipue in stōcho ⁊ epate ⁊ in itestinis: ⁊ iō factus est sine colore ⁊ in termio caçesie vix ambulare poterat q̄n citissime ꝑueniret ad difficultatē anhelitꝰ: ⁊ male digerebat cibos: ⁊ grauabat̃ post assumptũ cibũ valde: ⁊ steterat in hac dispōne plus q̃z vno anno. Nũc aũt cũ auxilio dei ⁊ debito regimine est reductꝰ ad dispōnē sibi ꝯsuetā vel q̃si in sanitate: ⁊ ideo petit ꝯsiliũ in p̄seruatiōe: ⁊ hoc faciā adiuuante deo: incipiēdo a regimine.

¶ Incipiēdo ab aere dz habitare in aere claro tēdēte ad siccitatē cũ leui caliditate: ⁊ iō dz hēe camerā si pōt aptā ad orientē vt aer rectificet̃ in mane a sole: ⁊ si minꝰ aptā ad septētrionē: ⁊ calefiat cũ igne si fuerit opportunũ: ⁊ caueat habitare in locis hũidis sic̃ in terreno ⁊ in locis nō hñtibꝰ euētatōez: ⁊ caueat a frigore forti extremitatũ.

¶ In suis cibis regula nec̃ia est ꝙ sumat nō multum pro vice: sz illud qd̾ sumit sit multi nutrimēti ⁊ facilis digōnis: ⁊ ad minꝰ comedat bis in die: ⁊ cibi eiꝰ debēt eē sicut dicā infra. ¶ Panis suus bñ fermētatus: bñ coctus: bñs aliqd de sale: ⁊ mũdus a cortice duro exteriori: ⁊ īter primaz ⁊ quartā diē: ⁊ nō se multũ impleat ex pane: ⁊ sit ex optimo frumēto qd̾ nō habuit putrefactōez aliquā: ⁊ habeat aliqd furfuris minuti cōmixtum. ¶ Carnes v̾o sue sint carnes pulloꝝ: aut ꝑdicuz: aut fasianoꝝ iuuenũ: aut pipionũ volare incipiētiũ: vel turturũ: vel ꝑuaꝝ auiũ: vl̃ capreti: vel vituli ꝑui lactentiuz: vel castrati annualis de monte: vel caprioli ꝑui: vel lepusculi: aut syluestris porci iuuenilis caro rubea: ⁊ reliq̃s carnes dimittat nec comedat piguedinē: sz de piguibꝰ aīalibꝰ ꝑtē macrā: ⁊ ex latere dextro in ꝑte añriori: ⁊ dimittat collũ ⁊ caput ⁊ īteriora: ⁊ sint in hyeme tp̃ibꝰ fridis mortue duabꝰ diebꝰ añ: ⁊ ꝑꝑ debilitatē sue digestiue potiꝰ elixe q̃z asse. ¶ De piscibꝰ meliꝰ eēt nō cōedere: sz si cōedant̃ sint ꝑui boni odoris ꝯditi cũ sale ⁊ pipe hñtes squamas d̾ libo mari: vl̃ de fluuio hñte fũdũ sine ceno putrido. ¶ De ouis ꝯueniũt vitelli ouoꝝ galliaꝝ recētiũ ⁊ nō multũ cocti: siue coquant̃ cũ aq̃ siue ī sartagie cũ oleo ⁊ paucissimo aceto siue ꝓ ferculis cũ aliq̄bꝰ herbis odoriferis. Caseꝰ ⁊ lac meliꝰ est ꝙ dimittant̃ oīo: ꝙ si comedunt̃ sumat̃ valde paꝝ ex eis.

¶ Legumia fungi fructus crudi humidi herbe ⁊ radices dimittende sunt: ⁊ silr victualia de pasta: ⁊ si vult faciat fercula cũ vitellis ouoꝝ vel cũ mica panis: ⁊ aliqñ cũ boragine ⁊ spinachys ⁊ buglossa: ⁊ apponẽdo feniculuz mẽthaz ⁊ anhetũ vel hyssopũ ⁊ thimũ. Sz fercula cũ caseo nullo mõ sibi ꝯueniũt: tolerant̃ ꝺ ordeo cũ pipe: ⁊ ꝺ riço ⁊ de milio vł de farre si coquant̃ in carnib⁹ pinguib⁹ bonis: ⁊ ꝯdiant̃ cũ aromatib⁹: ⁊ aliqñ rape nouelle ⁊ bñ cocte cũ carnibus bonis pñt tolerari in pua q̃titate: caules ṽo ⁊ blete dimittant̃. ¶ Et ex fructib⁹ siccis põt capere ficus siccas pingues añ cibũ: ⁊ passulas sine arillis: ⁊ grana pini magna infusa pri⁹ in aqua calida ꝑ horã: ⁊ postea exiccata: ⁊ post cibũ amigdale ⁊ auellane: sz ꝯfecte cum çuccharo: ⁊ põt tolerari pirũ coctũ: aut citoniũ coctum in bono vino si ꝯdiant̃ cũ aniso aut se. feniculi.

¶ Sparagi nõ sunt vtiles: sz loco eoꝝ sumant̃ lupulli extremitatis eoꝝ. s. elixe ⁊ comeste cũ sua decoctiõe: aut sumant̃ cappares cũ vino cocto ⁊ paucissimo aceto.

¶ Potus eius sit vinũ rubeũ claꝝ subtile medie vinositatis puꝝ: ⁊ bibat̃ paꝝ in prãdio ⁊ in cena ⁊ illud parũ sorbendo: ⁊ paulatim ꝙ si vehemẽtia sitis eũ molestauerit expectet quousq; cib⁹ sit digestus: ⁊ tũc põt bibere vsq; ad. ℥. iij. vina aũt acetosa vitet oĩo: vino aũt veteri potẽti põt aliqñ vti paꝝ ante cibũ cũ aliqua ꝯfectiõe de illis quas nominabimus.

¶ Diligẽter attẽdat ad hñduz bñficiũ vẽtris: ⁊ si a nã nõ iuuat̃ bonũ est ex iteruallis facere clisteria: in qb⁹ oĩbus ponẽda sunt olea carminatiua: ⁊ decoctiones anisi ⁊ seis anheti ⁊ carui: aut cimini vel leuistici ⁊ siliuni: ⁊ postea addat̃ pulpa cassie ⁊ sal ⁊ oleũ: aut anheti: aut ruthe. conueniẽtius tñ iuxta me eẽt clistere h̃ mõ. ℞. ruthe anheti. aã. M. i. seis anheti ⁊ anisoꝝ ⁊ carui. añ. ʒ. ij. ꝯtũdant̃ grosso mõ: ⁊ bulliãt cũ lib. iij. aq̃. ⁊. ℥. ix. olei vsq; ad toti⁹ aque ꝯsumptõez: ⁊ colet̃ ⁊ cũ oleo fiat clistere. Conuenit si cũ decoctõe supradicta ponat̃. ℥. i. ierepigre cũ. ℥. ß. electuarij de baccis lauri. ⁊. ʒ. ij. salis. ⁊. ℥. iij. olei anhetini.

¶ Somn⁹ ei⁹ dz eẽ in nocte: ⁊ icipere pmo sup dextro latere: deide vertere sup sinistrũ: ⁊ capite bñ eleuato: ⁊ corpore bñ coopto: ⁊ hñdo puluinar ex bonis plumis iuxta stõchũ: ⁊ dz durare ad min⁹ septẽ horis in dienãli: ⁊ si h̃ põt facere in nocte meli⁹ est de mane ante cibuz q̃ post prãdiuz: ⁊ si post prãdiuz nõ sit statim post cibũ.

¶ Caueat sibi a tristitia ⁊ nimia cogitatiõe: ⁊ ab vsu mulierum quãtum est ei possibile.

¶ Debet vti exercitio ante cibũ incipiẽdo a leniori ⁊ paulatim transeũdo ad fortius quousq; sentiat se calefieri: ⁊ anhelitũ manifeste mutari: ita paulatiz assuefaciẽdo vt possit cõsuefieri ad exercitia: ⁊ pcipue faciat hoc in aere libero vt in rure nec negligat: qm̃ est radix sue sanitatis. Et hec sufficiant de regimine.

Quantũ ad vsum medicinaꝝ: qr pro isto anno est multis vicib⁹ ⁊ sufficiẽter purgat⁹ non vĩ mihi ꝙ oporteat eũ cape purgatiõez forte vsq; ad autũnuz: ⁊ fortassis vt est visiƚe post illud tp̃s erit ita reduct⁹ ꝙ nõ indigebit nisi regimĩe corpoꝝ sanoꝝ abũdantiũ in humiditate cũ leuissima declinatõe ad frigus: ⁊ ideo pro tunc circa mediũ Octobris pmo capiat hũc syrupũ. ℞. oxymellis cõpositi: ⁊ syrupi de eupatorio: ⁊ mellis rosati colati. aã. ℥. ß. det̃ in vice vna cũ. ℥. iij. decoctõis anisoꝝ: ⁊ feniculi liquiritie: ⁊ dauci: ⁊ sumat hũc syrupũ sex vicib⁹ calidũ in aurora. ¶ Sumpto syrupo purget̃ cũ diacitoniten solutiuo: cui⁹ descriptionẽ ponã infra: ⁊ sumat ꝺ eo dosim integrã quã ibi ponã: ⁊ obseruet regimẽ obseruandum in assumptõe medicinaꝝ solutiuaꝝ: ⁊ sequenti die ieiuno stõcho sumat aureũ. i. de tyriaca optima cum. ℥. i. vini odoriferi: ⁊ recipiat vnum leue clistere abstersiuũ.

¶ In h̃ tpe itermedio paulatiz dimittat ꝯsuetudinẽ medicinaꝝ nisi sentiret se grauari: ⁊ nõ sufficere abstinẽtiã: tunc. n. sumat vna hora ante diẽ. ʒ. i. pilłaꝝ stomatichaꝝ descriptõe Mesue: sed nõ sentiẽdo grauitatẽ: adhuc laudo ꝙ hinc ad vnũ mensez sumat semel. ʒ. i pilłaꝝ ꝺ iera de octo reb⁹: aut alefanginaꝝ: ⁊ sumat in mane trib⁹ horis ante cibũ ⁊ sine mutatõe diete. ⁊ in tpe estatis non sumat solutiua. ¶ Adueniẽte medio Septẽbris si hemorroide nullo mõ sibi aperirent̃ opz ꝙ premẽdo se postq̃ egessit: ⁊ anus est inuersat⁹ fricet illa orificia venaꝝ hemorroidaliũ cũ folijs ficus: aut inungat cũ lacte ficus totiens ꝙ aperiant̃ ⁊ in plurib⁹ vicib⁹ si egreditur sanguis niger ꝑmittat euacuari quousq; videat eẽ rubeũ illuz q egredit̃: ⁊ tũc si ꝯstringit̃ ꝑ se bñ est: si aũt nõ: faciat epithimari locũ bombice infusa in vino rubeo decoctionis myrtilloꝝ ⁊ gallaꝝ: ꝙ si illõ nõ sufficit distẽpet in dicto vino de puluere trociscoꝝ de karabe ita ꝙ sit ad modũ vnguẽti currentis ⁊ in illo madefaciat bombicẽ: ⁊ ponat in ano quousq; ꝯstringat̃: ⁊ siƚez regulaz seruet in verenaz oĩmoda retẽtio istius sanguinis esset sibi periculosa.

¶ In tpib⁹ aũt frigidis bis in mense dz capere de tyriaca mõ supius dicto septẽ horis añ cibũ: ⁊ cũ vino subtili.

¶ Et non solum isto anno: sed oĩ anno in vere de mense Martij vtile est sibi facere purgationẽ sumẽdo syrupuz suprascriptũ sex vicib⁹: ⁊ postea solutiuũ suprascriptuz.

¶ Et ex interuallis qñ sentiret se grauatũ sine sanguis multitudine cape de pillulis de iera modo suprascripto.

¶ Optimũ tñ eẽt ei in tali casu abstinere ⁊ dormire: aut leuissime ambulare longo tpe ieiuno stomacho si dormire nõ posset. ¶ Et qr est bonus comestor dz semel in septimana dimittere cenam aut bis: excepto tpe estatis in quo sufficit sibi dimittere medietatẽ cene.

¶ Et si casus accideret ꝙ alia vice fluxus hemorroidarũ supflueret: ita ꝙ emitteret sanguinẽ rubeũ ⁊ sentiret genua debilitari: ⁊ nõ sufficerẽt sibi remedia supradicta eo casu nõ expectet ꝙ fiat discolorat⁹: imo sumat in mãe oĩ die. ʒ. ij. trifere minoris ex arte feuonis descripta a Mesue in antidotario: aut tantũdez de eƚario de scoria ferri posito a Rasi ꝯ almãsoris i ca° de fluxu hemorroidaꝝ.

¶ Confectões aũt sibi ꝯñtes qñ sentiret stõchũ debilitari sunt añ cibuz in tpe estatis diarodon abatis. ¶ In tẽporib⁹ mediocrib⁹ aromaticũ rosatum descriptione Gabrielis: aut diacinamomũ: aut eƚariuz letificãs Almãsoris: de qb⁹ sufficiũt. ʒ. i. ß. pro vice in introitu cibi: ⁊ in tpe hyemis aromaticũ gariofilatũ diacalamẽtũ diaolibanũ diatrionpipereon simplex qd̃cũq; hoꝝ fuerit sumat̃ de eo añ cibũ quãtitas supradicta. ¶ Et post cibuz diacitonitẽ cũ melle ⁊ aromatib⁹: quo põt vti omni tpe excepta estate. ¶ Aromata aũt qb⁹ dz vti in tpib⁹ fridis sunt hꝯ. ℞. pipis lõgi: pipis albi. añ. ℥. i. galange. ℥. ß. cardamomi: cinamomi: croci. añ. ʒ. ij. fiat puluis pro vtẽdo i ferculis.

¶ In tpib⁹ ṽo nõ fridis ꝯueniũt iste. ℞. cinamomi electi. ʒ. ij. macis cardamomi. añ. ʒ. ij. croci. ʒ. i. fiant species.

¶ Descriptio diacitonitẽ solutiui. ℞. succi citonioꝝ lib. iij. mellis albi optimi bñ dispumati lib. ij. turbith electi. ℥. iij. diagridij. ʒ. iij. gallie muscate: gariofiloꝝ: çinçiberis: masticis: pipis longi: cinamomi: nucis muscate. añ. ʒ. iij. confice oĩa simul: ⁊ est pro. liiij. medicinis integris: ita ꝙ vna illaꝝ est dosis integra: ⁊ erit circa. ℥. i.

¶ Puto aũt ipsuz debere quãtum põt vacare regimini ⁊ paulatiz se remouere ab vsu medicinaꝝ: nisi cogat necessitas: ⁊ bñ hẽat mẽti illud qd̃ est dictũ sibi ꝙ hz facere si hemorroide nõ apiũt̃. Et qd hz facere si nimis fluerẽt: qr illa ꝯsideratio nõ est ab eo quoquo modo dimittẽda.

¶ Et lȝ plurimis alijs rebus sim vsus in eius sanatiõe:qꝛ deo duce nõ est in dispositione illa: nec puto ꝙ superueniat si seruauerit regimen dictuȝ: ideo reliqua dimitto:ꝛ hec sufficiant cum laude creatoris.

¶ De asclyte ꝛ tympanite cũ febre. Consiliũ. LVIII.

Gregius hic iuuenis Regin⁹ post duas vices qbus passus est febres puenit ad vẽtris tumorẽ pter nãm:q cũ agitat̃ reddit aliqñ sonũ aque cõmote. Crura tñ ꝛ pedes hȝ sicciores cõsueto ꝙ̃ tumidos:ꝛ carnositatẽ vẽtris satis spissaȝ:ꝛ in virtute motiua nõ est multum debilitatus: mediocriter appetit nec grauat̃ sumpto mediocri cibo:ꝛ mediocriter egerit: paꝝ vrinat:vrine sunt rubee cũ citrinitate:sitis maior ꝙ̃ in sanitate: color min⁹ rubicũdus ꝙ̃ ꝯsueuit in sanitate: nõ tñ citrinus:nõ tñ sentit in ore amaritudinẽ nec vomitum hȝ cholericũ nec notabilr̃ febrit:nec p tactũ põt pcipi durities in splene vel epate:nec patit̃ pseueranter dolores in renib⁹ vel circa vmbilicũ. ¶ In isto tñ anno dũ erat sanus:ꝛ in medio duaꝝ febriũ stãdo in sole:ꝛ exercitio calido sepe bibebat multã aquã frigidã: qñqꝫ puraȝ: qñqꝫ malo vino mixtã:ꝛ multũ pro vice:ꝛ multis vicib⁹ in die:ꝛ vsus fuit regimie grosso ꝛ oppilatiuo. ¶ Ex qb⁹ ĩtelligit̃ ꝙ est in pncipio hydropisis a sclytis ꝓueniẽtis a ꝓpria lesione epatis ex mala cõplexione cum mã mixta ex calida ꝛ frigida: vincẽte tñ frida: ꝛ oppilãte ꝛ ꝓhibẽte debite trãsire cholerã ad chistim fellis.

¶ Or si in cõcauo epatis nõ sit apostema duꝝ ad qꝺ tact⁹ ptingere nõ põt:signa vident̃ bõe spei. ¶ Ego tñ nõ suȝ securus de duritie epatis in cõcauo: maxime qꝛ cũ iacet sup latere sinistro magno tpe:grauat̃ in dextro: ꝛ opꝫ eũ cõuerti ad iacẽduȝ sup dextro sustentãdo epar cũ manu sinistra:ex quo situ alleuiatur.hec tñ quãtitas grauitatis posset eẽ pp oppilatiões absqꝫ apostemate.hec tñ ambiguitas nõ variabit multũ curam.

¶ Sit aer sue habitationis paꝝ calidus ꝛ siccus ꝛ odoriferus:ꝛ iõ habitet in solari in camera versus oriẽs apta. Et qñ tẽpus est serenũ absqꝫ vẽto apiant̃ fenestre: ita vt ingrediat̃ sol. Cũ aũt tps est nebulosuȝ pluuiosuȝ ꝛ vẽtosum sint fenestre clause: tpe frigido fiat in ea ignis ex lignis siccis ꝛ odoriferis ꝙ̃tuȝ est possibile: sicut ex lignis iuniperi.ꝛ ponant̃ in camera citonia:ꝛ alia poma odorifera:ꝛ cortices citri vt inde bonus sequat̃ odor.

¶ Panis sit ex optima farina frumẽti bene mundi anni sui. Et si esset ex farina ordei esset melior. Et sit bene fermẽtat⁹:ꝛ si eẽt biscoct⁹ eẽt melior. Et ad oẽs tres libras panis ponant̃.ʒ.ij.salis:semis feni.ʒ.ij.ꝛ bẽat aliqd õ furfure:ꝛ nõ comedat̃ calidus neqꝫ durus: ꝛ comedat̃ parũ de pane. ¶ Ex carnib⁹ ꝯueniũt aues:vt alaude turdi turtures mediocriter pigues ficedule ꝛ cetere aues in arborib⁹ ꝛ pratis degẽtes. Ex quadrupedib⁹ conuenit capriolus:lepus aũt nõ ꝯuenit. Ex domesticis ꝯueniũt hedi vituli lactentes:capones:pulli:pui:alaude aũt maxime sup alia laudant̃:ꝛ magis si extrahant̃ interiora eaꝝ ꝛ ventres ipleat̃ petroselino ꝛ ꝯsent̃.cetere aũt carnes dimittantur:ꝛ he carnes sint potius asse ꝙ̃ elixe:aut in patella frixe:aut sup prunis cocte. Pisces nõ ꝯueniũt: sed min⁹ nociui sunt pui petrosi squamosi:ꝛ sint assi: ceteri aũt pisces oĩno dimittant̃. Caseũ aĩaliuȝ interiora ꝛ sanguineȝ dimittat.epatis tñ gallinaꝝ assis vti põt:lacte võ vti põt fm ꝙ infra dicet̃:nõ pro cibis. ¶ Herbe ꝯueniẽtes sunt endiuia hortulana cicorea blitis mẽtha maiorana origanum calamentũ pulegiuȝ hyssopus thimus abrotanum prassiũ saluia apiũ petroselinũ.maxime tñ laudat̃ menthastrũ. Ex quo põt fieri salatuciũ cũ sale ꝛ parũper aceti ꝛ olei amigdalaꝝ dulciũ: feniculus ẽt ꝯuenit. Et ex oĩbus istis põt ẽt facere salatuciũ sicut dr̃ de menthastro:ꝛ pñt cũ eis ꝯdiri carnes vel oua faciẽdo herbatã: ꝛ põt ex eis fieri salsa qua põt vti:maxie si in ea ponat̃ de pipere: reliquas võ herbas fugiat. ¶ Ex fructib⁹ ꝯueniẽtes sũt pȟistici pinee mũdate infuse in aqua calida: postea exiccate:amigdõ.auellane: ꝛ maxie si assent̃:ꝛ granata dulcia qb⁹ põt vti post cibũ:ꝛ ꝙ̃uis cã appetit⁹ qñqꝫ concedat̃ paꝝ vue ꝛ passulaꝝ ꝛ piroꝝ ꝛ pomoꝝ coctoꝝ:melius est tñ hec dimittere:nisi ꝙ citonia cocta post cibũ nõ ita detestant̃. Reliqui dimittant̃: ꝛ paꝝ de dictis comedatur. ¶ Ex radicib⁹ ꝯueniũt ei rape ꝛ porri faciẽdo ex eis ferculuȝ cũ brodio caponis:cõuenit ẽt alliũ radix apij feniculi ꝛ petroselini:ꝛ radix cicoree: ꝛ dauci siue caroti. alie võ radices nõ ꝯueniũt. vitent̃ legumia oĩa:ꝛ oĩa victualia de pasta:brodiuȝ tñ cicerũ põt comedi.

¶ Potus eius sit vinũ albũ antiquũ claꝝ potẽs odoriferum:ꝛ bibat̃ puꝝ:aut parũper mixtũ cũ aqua extinctõis chalibis:cetera aũt vina fugiat: ꝛ aquã ẽt fugiat nedũ bibendo:sȝ ẽt in ablutiõe corpis.lauet ĝ man⁹ suas cũ vino albo:aut aqua marina:ꝛ nõ potet iter cibũ ꝛ cibũ:imo ẽt paꝝ in cibo:ꝛ surgat a mensa cũ reliquijs famis.

¶ Prouideat ꝙ oĩ die habeat bñficiũ vẽtris:ꝛ si nõ nãlr̃ fiat hõ clistere. ℞.decoctionis anisoꝝ feniculi camomille bletis:seminis apij lib.i.ierepigre bñdicte.añ.ʒ.ij.olei anhetini.ʒ.iij.salis qꝺ sufficit fiat clistere.

¶ Somn⁹ eius sit sex horaꝝ vel septẽ ad plus: ꝛ dormiat in lecto de plumis:corpe bñ coopto : capite eleuatõ: ꝛ sit somnus nocturnus ꝛ nõ diurnus:ꝛ incipiat post duas horas post cenã:ꝛ primo dormiat sup latere dextro:deinde sup sinistro:somnũ aũt meridianũ fugiat.

¶ Exerceat̃ oĩ mane stõcho ieiuno: ꝙ si tps est calidũ ꝛ serenũ:sit eius exercitiũ ambulatio sup arena in sole pedibus nudis:ꝙ si arena nõ est:sit p viaȝ in sole donec bñ sudet:postea se faciat bñ fricari cũ pãnis calidis donec sit optime tersus a sudore. Or si tps sit frigidũ vel nebulosuȝ:deambulet p cameraȝ quousqꝫ sudet:postea fiat vt dictũ est:ꝛ ꝙ̃uis aliqua balnea q̃ infra dicent̃ sint ei ꝯuenientia:tñ caueat a stuffa ꝛ balneo aque dulcis.

¶ Fugiat iram tristitiã ꝛ oẽm melancholiaȝ ꝛ delectetur cũ amicis:ꝛ oĩno abstineat a venereis.

Veniendo ad medicinalia oꝫ ꝙ nũc merito anni vtat̃ primo digestiuo: sumẽdo hũc syrupũ sex vicib⁹. ℞.radicũ apij feniculi petroselini ireos acori serpẽtarie minoris:ꝛ sint oẽs recẽtes.añ.ʒ.i.calamẽti betonice origani mẽthastri sisimbrij prassij hyssopi camedreos camepitheos.añ.ʒ.ij.eupatorij thimi assari fri. centauree minoris:absinthij.añ.ʒ.ij.gentiane cypi ligritie radicis capparis semis feniculi petroselini apij leuistici carui.añ.ʒ.iij.ꝯtũdant̃ grosso mõ:ꝛ bulliãt lẽto igne in aque lib.vi.aceti boni albi.ʒ.vi.vsqꝫ ad medietatis cõsumptiões:postea colent̃:ꝛ cũ melle ꝙ̃tũ sufficit fiat sy.ꝺ quo sumat.ʒ.pro vice cum aqua apij ꝛ absinthij.añ.ʒ.i.ß. sumat̃ vt dr̃ sex vicib⁹ in mane calidus in aurora: ꝛ supdormiat p mediã horã. ¶ Sumpto sy.capiat hãc medicinam. ℞.reubarbari electi.ʒ.ij.spice.℈.i.oxymellis cõpositi.ʒ.ij.distempera cũ decoctiõe lactuce:endiuie:ꝛ radicis feniculi.añ.ptes equales:sumat̃ in mane vna hora ante diẽ:ꝛ supdormiat p horã ꝛ nõ comedat nisi trãseãt septeȝ hore. ¶ Et sumpta hac medicina reuertat̃ ad sumẽduȝ syrupũ pdictũ:ꝛ sumat p tres dies soluȝ:ꝛ post syrupũ sumat medicinã eodẽ mõ: ꝛ hoc fiat quatuor vicibus cum syrupo ꝛ medicina:ita ꝙ in.xvi. diebus sumat quatuor vicib⁹ hãc medicinã. ¶ Or si in fine hoꝝ dierũ non videt̃ venter sufficienter euacuatus:euacuet̃ postea

cũ succo

cum succo radicū ireos hoc mō. ℞. radicū ireos recētiū mūdatoꝝ quātitatē sufficiētē: pistent̄ ⁊ extrahat̄ succus ⁊ ponat̄ in ampulla vitri ⁊ ꝑmittat̄ facere residētiā: ⁊ de ꝑte clara capiātur. ʒ. vi. pro pᵃ vice in diluculo absq̄ alia decoctione: pōt tn̄ ꝑmiscere aliq̄d de ꝣuccharo. Et ſm q̄ videt̄ pn̄ti medico reiteret̄ ista medicina addēdo in quātitate vel diminuēdo de q̄nto in q̄ntū diem: vel de sexto in sextū. Et in diebus itermedys sumat syrupū suprascriptum: ⁊ succus bibat̄ die qua est exp̄ssus. ¶ Or si succus ireos nimis displicet pōt sumere de succo palme christi equalē quātitatē: ⁊ sit palma christi nascēs in mōtibus: ⁊ nō est ita displicēs sicut ireos. ¶ Or si pn̄ti medico videtur nimis frequēs vsus solutiuoꝝ pōt attēdē post vnaꝫ purgationē factā cum ireos: aut duas ad euonē cū purgatione vrine ⁊ euone cum ꝓuocatiōe sudoris: ⁊ postea redeat ad euonē cū succo ireos: q̄ in eo est efficacia. ¶ Et in intermedys diebus pōt loco dicti syrupi cape q̄nq̄. ʒ. y. dialacce in aurora cū. ℥. i. vini subtilis albi vel. ʒ. y. diacurcume silr̄ modo. ¶ Et oīno sup vētrem post istos vehemētissimos teneat aliq̄d emplastroꝝ infrascriptoꝝ: p̄cipue emplastrum de baccis lauri.

¶ Pro ꝓuocādo ergo vrinā pōt recipe istum potū. ℞. radicis cucumeris asinini. ℥. i. bulliat in lib. i. vini albi odoriferi subtilis vsq̄ ad medietatis ꝯsumptionē: postea colet̄ ⁊ det̄ in duabus vicibus in aurora. ¶ Ad ideꝫ valet: sed est debilius vinū decoctiōis radicū calamēti vel mēthastri: aut vinū ifusionis maruby: aut vinū decoctiōis rorismarini. Et q̄ pro hac itētione bibūt solū vinū maluaticū ⁊ comedūt carnes coctas in eodē vino. ¶ Et in h̄ tp̄e quo vtit̄ ꝓuocātibus vrinā dꝫ semp de sero duabus horis ante cenā sumere. ʒ. i. ß. diacurcume cuꝫ vino albo subtili aut dialacce. ¶ Or si hoc tp̄e nō habet bn̄ficium ventris sufficiēter faciat hꝯ clistere. ℞. agarici. ʒ. y. radicuꝫ cucumeris asinini. ℥. i. cuscute mercurialis. an̄. M. i. anisoꝝ feniculi. an̄. ʒ. i. fac bulliri in sufficiēti aqua: postea cola ⁊ adde ierepigre bn̄dicte. an̄. ℥. ß. olei anhetini. ℥. iy. salis. ʒ. y. fiat clistere.

¶ Sudor v̄o dꝫ ꝓuocari calefaciēdo furnuꝫ ⁊ ponēdo in eo ebulū ⁊ matricariā: mēthastrū ⁊ calamētuꝫ. Et q̄n est ita calidū q̄ possit tolerari ingrediat̄ furnū capite remanēte ex̄: ⁊ teneat̄: ita q̄ anhelet aerem frigidū: ⁊ cuꝫ sudauerit extrahat̄ ⁊ ponat̄ in lecto calido: ⁊ pānis bn̄ tegat̄.

¶ Et ad hāc intētionē ꝯfert stuffa cum decoctione dictarū herbaꝝ: ⁊ origani: ⁊ serpilli: ⁊ ponat̄ in tina hn̄te duos fundos: ⁊ patiēs sedeat sup fundo ꝑforato extra aquam: ita tamē q̄ caput eius discoꝑtuꝫ: ⁊ anhelet aerem frigiduꝫ. ⁊ ad hāc intētionē ꝯuenit balneari in balneis sulfureis aluminosis ⁊ aqua maris calida.

¶ Preter ista ꝯferūt empl̄a desiccatiua: sicut v̄bi gratia: q̄n pistant̄ ꝯchule marine cum carne ⁊ ostracho suo: aut limachie terrestres eodē mō: ⁊ applicant̄ vētri donec cadāt de per se. ¶ Ad idē valet empl̄m de baccis lauri descriptū a Mes. ⁊ silr̄ stercus vacce siccū ⁊ tritū cū quarta parte eius de sulfure viuo: ⁊ ꝑmixtū cuꝫ oxymelle: ita vt habeat formā empl̄i: ⁊ empl̄et̄ totū corpus. ¶ Linitio valde vtilis. ℞. stercoris vaccini exiccati. ℥. y. cyperi boli armeni. an̄. ℥. y. ꝑmisce cū aqua ⁊ aceto ⁊ extremitatū salicis ⁊ tamarisci. an̄. ꝑtes eq̄les: ⁊ liniat̄ cuꝫ ea vēter totꝰ: ⁊ sit calida. Et hec empl̄a ⁊ linitiones administrant̄ ꝯueniēter q̄n minorata est aqua per solutionē vētris pluries factam: ⁊ p̄cipue post balneum ⁊ stuffam.

¶ Posset dici de fricatione vētris cum cinere calido: aut cum arena maris vel fluuy: aut de appōne sacculoꝝ sup ventrē in q̄bꝰ ista ponant̄ calida. ¶ Et silr̄ posset dici de fomētatiōe vētris cuꝫ spōgys ifusis in aceto decoctiōis cucumeris asinini. s. radicis vel ebuli vel vrtice ⁊ baccaruꝫ lauri ⁊ hedere: ⁊ granoꝝ iuniꝑi: verūtn̄ q̄n ista apponunt̄ calida custodienda est regio epatis. ⁊ posset inungi epar cuꝫ oleo de spica ⁊ de absinthio ⁊ de mastice. ¶ Et q̄ de multis dixi illa que mihi vidētur magis vtilia: ⁊ q̄ puto cuꝫ gr̄a dei altissimi sufficē in ista cura: ⁊ ipsa ēt erit venerabilis doctoris magr̄i Gaspari de Regio omitto reliq̄. ¶ Et itelligat̄ h̄ mō q̄ q̄n est purgatꝰ cuꝫ reubarbaro ⁊ semel cū succo ireos in diebꝰ que iterponunt̄ iter vnā purgationeꝫ ⁊ aliā omni mane ieiuno stōcho: ⁊ post emissionē sup̄fluitatū vētris faciat apponi sacculos ex cinere calido sup ventrē fricādo per vnā horā. Et si sacculos nō vult ponere faciat fieri fomētationē cum spōgys latis ſm latitudinē vētris: ⁊ ifusis in decoctiōe cucumeris asinini: aut radicis ebuli vel vrtice vel baccaꝝ lauri vel granoꝝ iuniꝑi: aut pluriū istoꝝ simul: ⁊ apponat̄ spōgia q̄nque vel sex vicibus: ita q̄ q̄n incipit ifrigidari remoueat̄ ⁊ applicet̄ calida: ⁊ postea remota spōgia supponat̄ vētri empl̄m de baccis lauri: ⁊ teneat̄ ꝯtinue vsquequo de nouo debeāt apponi spōgie. Sꝫ in die qua sumit medicinā solutiuā nō fiāt ista. ¶ Cōuenit pro epate confortādo imediate ante prādiuꝫ vti aromatico rosato descriptione Gabrielis: aut ꝯfectione facta ex fisticis: ⁊ ꝣuccharo: ⁊ cinnamomo: ⁊ totius cure pluratione.

¶ De fluxu recidiuo partim ex catarro partim ex debilitate v̄tutis ꝯtētiue stomachi. Consilium. LIX.

Hic egregius vir Bartholomeus ō Senis fuit passus pluribꝰ mēsibus fluxuꝫ epaticū: ⁊ sup̄ueniēte febre ꝑuenit ad colliquationē pinguedinis tātuꝫ ꝯiūcta ipsi fluxui. ⁊ post illud ex motu ꝑuenit ad excoriationē itestini ⁊ ꝯiūgebat̄ tussis catarralis cum sputo multi sanguinis ꝑmixtis flegmatibꝰ cum corꝑis extenuatione ⁊ tādeꝫ dei adiutorio libatus est ab oībus per modū recidiue nō vere rediuit ad fluxū queꝫ puto esse ꝑtem ex catarro descēdēte partē ex debilitate ꝯtētiue v̄tutis stomachi. ⁊ in isto fluxu q̄nq̄ apparet aliquid de colore cibi: ⁊ vidētur multa flegmata cōmixta: lꝫ sine spuma. ⁊ nō egerit de nocte: sed de die incipiendo de mane ⁊ sentit leues intestinoꝝ dolores ⁊ vrina nō est citrina vt solebat in ipso tēpore p̄cedētis egritudinis in quo apparebat quasi vrina icterici. ⁊ ideo ponā ꝯsilium pro cura istius fluxus cauēdo mihi ne sup̄ueniret epatis oppilatio. ne vtēdo fortibus purgationibꝰ excitarē sputū sanguinis incipiēdo ab vsu rerum nō n̄alium.

¶ Habitet ergo in aere sicco vicino temperamēto in caliditate ⁊ frigiditate. ⁊ caueat ab vtraq̄ extremitate in calore ⁊ frigore. ⁊ caueat ab omni vento: nec stet sub radys lune: presertim de nocte.

¶ Exerceat se parū. ⁊ melius esset ei si loco exercity faceret fieri fricationes ad bracchia: ⁊ spatulas: ⁊ nates: ⁊ coxas: ⁊ crura dimittēdo pectus caput: ⁊ vētreꝫ: ⁊ hoc ieiuno stomacho. nam post cibū dꝫ quiescere in delectatiōe: ⁊ neq̄ corpore: neq̄ aīo multum agitari.

¶ Dormiat incipiēdo ad minus duabus horis post cibuꝫ capite bn̄ eleuato. corpore bn̄ cooꝑto sup latere sinistro. Et sit somnus eius circa septē vel octo horas in nocte vl̄ in mane ante tertias. Post prādium v̄o nō dormiat nisi fortasse multum male dormiuerit in nocte: lꝫ quies post prandium omnino sit nociua sibi.

¶ In cibis vtat̄ pane bn̄ pisto bn̄ fermentato facto ex farina frumēti bene mūdi a furfure. ⁊ sit iter p̄maꝫ diem ⁊ quartā nō furfuraceus: sed bn̄ coctus. ⁊ nō comedat̄ calidus sicut a furno portat̄. ¶ Carnes ꝑdicum pulloꝝ capretoꝝ ⁊ vituloꝝ lactētiū paruoꝝ ⁊ turturū ⁊ auicularū

⁊ castratoꝝ mõtanoꝝ annualiũ sunt sibi ↄueniẽtes.reliquas dimittat ⁊ nõ comedat interiora:neq; capita:neq; multã pinguedinẽ vel sepũ:sed macrã carnẽ aĩalis mediocriter pinguis in ꝑteanteriori ⁊ dextra.Et si bñ digerit meliores eẽnt assate.nũc aũt q2 non bñ digerit ꝯcedo sibi elixas:⁊ reliquas carnes dimittat. ¶ Caseus lac ⁊ pisces dimittant oĩno:⁊ oua nõ sunt in totũ ↄueniẽtia ⁊ ꝑsertim dura tolerari nõ pñt. ¶ In ferculis vtatur milio panico ⁊ riço acetosella rumice siue lappacio et acuto: ⁊ pane trito:⁊ põt vti decoctiõe radicis petrosilini ⁊ petrosilino macedonico ⁊ feniculo.Dimittantur caules blete spinachie:⁊ sinapis:⁊ eruca:⁊ mastice:potest vti endiuia: borragine:cicorea:⁊ lactuca atq; pimpinella coctis ⁊ non crudis:reliquas berbas dimittat. ¶ Et de fructibus sumat pira citonia ante cibũ:⁊ passulas cum granis suis:et dimittat reliq̃s oẽs. ¶ Jtẽ dimittat radices:sicut raffanũ:⁊ rapas pastinachas ⁊ silia:⁊ fungos oĩno sparagos:⁊ cappares:⁊ dimittat acuta:sicut semen feniculi:⁊ piper:⁊ sinapis ⁊ silia.sed põt vti saporibus citrangulis acetosis citro lymonibus nõ salitis. ¶ Piscibus pur põt vti paruis squamosis de libero mari vel de fonte claro vel fluuio currẽte:⁊ claro cũ agresta vel suprioribus fructibus cõditis ⁊ dimittat pisces magnos sicut timos sturiones: ⁊ sine squamis sicut anguillas murenas ⁊ similes.

¶ Bibat vinũ rubeum nõ nigrũ vel albũ cum aliquali stipticitate:⁊ caueat a vinis dulcib⁹ ⁊ valde acutis ⁊ potentibus.⁊ non bibat multam quantitatem ⁊ temperet cum aqua fluuiali ferrata.

¶ Nunq̃ comedat nec vnq̃ sumat quãtitatem cibi vel potus que grauet stomachum.

¶ Caueat a dolore ira ⁊ tristitia timore ⁊ rixa in clamoribus magnis.⁊ hoc de regimine.

Descẽdendo ad medicinalia videt̃ mibi q̄ cũ pausauit Jantte gnque diebus nõ apparẽte alio synthomate purget̃ capiẽdo istã medicinã absq; syrupo. ℞.corticis mirabolanoꝝ citrinoꝝ:kebulorũ:⁊ indoꝝ:⁊ reubarbari.ãñ.ʒ.i.spice.℈.s.ꝯtundant̃ mirabolani grosso modo:⁊ ponat̃ in aqua endiuie.s.in.ʒ.vi. ⁊ dimittat a mane vsq; ad sero:⁊ in sero bulliãt simul leuiter posita in petia ⁊ vtatur in saporibus suis pulpa sumach vsq; ad ꝯsumptionẽ tertie partis ⁊ in colatura ponat̃ reubarbaꝝ ⁊ spica.⁊ stent ibi vsq; ad vnã horã ante diẽ:⁊ tũc calefiat ⁊ colet̃ ⁊ potet̃ colatura statim ⁊ dormiat quasi per horã: ⁊ non comedat inde ad sex horas.

¶ Facta ista purgatiõe de vtero vtat̃ in mane in aurora.ʒ.i.istius electuarij. ℞.electuarij de vino descripti ab Aui.24.tertij.ca.de debilitate epatis.ʒ.ij.tria sandali.ʒ.iij.misce.⁊ si eẽt nimis durũ addat̃ syrupi myrtini q̃tũ sufficit ad dãdũ formã electuarij. ¶ Ante prãdium vo per horã vel duas horas ad purgãdũ caput vtat̃ masticatione ex mastice:⁊ pipe:⁊ piretro: ⁊ sint masticis ꝑtes due pipis ⁊ piretri.ãñ.ꝑtẽ mediã.aut masticatorij vtat̃ loco gargarismate de aqua mellis cum pauco pipis itus positi:aut caputpurgio cũ aqua maiorane tepida trahẽdo eã per nares:ita tñ vt nõ sternutet.Jnterim in nocte teneat iter genam ⁊ dẽtem vnam spicã nardi integrã nõ multũ magnã ſm lõgitudinẽ noctis. ¶ Jtem inungat̃ stomachus eius cum isto vnguẽto. ℞.olei masticini:olei de citonijs:olei myrtini.ãñ.ʒ.i.s.laudani.ʒ.ij.cere quãtũ sufficit:fiat vnguẽtũ pro stomacho. ¶ Jtẽ ante prãdiũ ⁊ ante cenã cum incipit comedẽ sumat circa.ʒ.s.isti⁹ electuarij. ℞.de sorbis diacitoniten cum çuccharo sine speciebus.ãñ.ꝑtes equales:⁊ misceant̃ in mortario optime.

¶ Si hec nõ sufficiãt coquat̃ cum carnib⁹ suis sumach posita in petia.⁊ vtat̃ in saporibus suis pulpa sic sum ach distẽperata cũ succo citrãguloꝝ siue arancioꝝ. ¶ Jtẽ semel saltẽ in duobus diebus faciat clistere lauatiuũ cũ aqua ordei ⁊ çuccharo rubeo cum melle rosato colato.

¶ Ultimo recordet̃ quãdo cessauerit fluxus vti çuccharo rosato presentis anni modo sibi oretenus dicto:cuius vsus pro nũc nõ est multum necessarius. ¶ Et videt̃ satis pro nũc cum dei auxilio sufficere.

¶ De vlcere in vesica. Consilium. LX.

Jste nobilis patit̃ vlcus in vesica a tribus annis citra cum mictu multe saniei: ⁊ videt̃ mibi q̄ debeat vti regimĩe ĩfrascripto:⁊ de⁹ sit datoꝛ auxilij.

¶ Regimen sex rerum nõ nãlium regre in consilio magno facto pro Magnifico domino Corrado de Marchionibus de Carreto.

¶ Uolendo expiri si possumus hẽ integrã curã sumpta medicina supius scripta faciat oĩ mane per octo dies clistere cum lib.i.olei purissimi:⁊ sit de optimo qd̃ inuenit̃ ⁊ in capite.xij.dierũ. ℞.olei dulcissimi lib.v.s.pulueris rubei quẽ ego sibi dabo.ʒ.viij.s.misceat bñ inuicẽ.⁊ diuidat in.xij.ꝑtes eq̃les:⁊ oĩ die sumat vnã ꝑtẽ calidã in potu.viij.hora:⁊ postea iaceat in lecto ⁊ nõ comedat nec bibat vsq; ad horã.xvi.trãsactã:⁊ tũc surgat ⁊ comedat moderate de pullo vel de capto vel vitulo valde paruo elixo:⁊ bibat aquã ordei in cui⁹ vno bocali bulliuerint.ʒ.ij.mellis bñ dispumãdo.Et in sero:aut nõ cenet:aut sufficiat sibi sumere duo oua sorbilia cũ albumine:⁊ cũ toto:ita q̄ hora octaua qñ dẽ bibẽ oleũ cũ puluẽ:stõchus sit oĩno vacuus a cibo. ¶ Et si videt q̄ in capite.xij.dierũ vrina sit facta clarioꝛ ⁊ doloꝛ minoꝛ in mingẽdo recipiat iteꝝ alijs.xij.dieb⁹ sili mõ.⁊ hoc tpe nõ laboret.⁊ q2 iste puluis cũ oleo aliqñ stringit vẽtrẽ:⁊ aliqñ facit fluxũ:si faciet fluxũ nõ curet aliud facere. ¶ Si vo stringeret vẽtrẽ faciat clistere cũ lib.i.olei dulcissimi sine aliq̃ alia additiõe.nã ego per dei grãm cum hac medicina fui libat⁹ ab hac egritudine. ¶ Jtẽ si nõ liberat̃ sequat̃ regimen tñ suprascriptũ ⁊ in autũno semel ⁊ in vere semel capiat medicinã ⁊ syrupũ supra scriptũ. ¶ Et sepe ante cibũ vtat̃ isto electuario lenitiuo circa.ʒ.s.vel paꝝ plus. ℞.prunoꝝ numero qnq̃ginta:sebesten iuiubarũ.ãñ.numero.xxx.tamarindorũ.ʒ.iij.sene.polipodij.carthami.ãñ.ʒ.s.mirabolanoꝝ citrinoꝝ.ʒ.i.seminis malue.semis altee.passularũ.ãñ.ʒ.i.s.psilij.ʒ.i.s.fac bulliri oĩa in lib.vi.aque vsq; ad medietatis ꝯsumptionem lento igne.postea oĩa fricent̃ manib⁹:⁊ colet̃:⁊ bñ exꝑmat̃:⁊ in colatura ponat̃ violaꝝ q̃tũ cape põt:⁊ fiat q̄ stet calida absq; ablutione sex horis.postea iteꝝ colet̃ ⁊ exꝑmat̃:⁊ addat̃ pulpe cassie recentis ⁊ bone lib.i.syrupi violati facti ſm descriptionẽ Mes̃.cum trina infusione violaꝝ.ʒ.vi.lactis.seminis papaueris albi.medulle seminũ cõium frigidoꝝ bñ pistate.ãñ.ʒ.ij.misceant̃ bene ⁊ reducant̃ oĩa ad ignem:⁊ bulliat quousq; habeat formã electuarij:et reseruet̃ in vase vitreato bene obturato.

¶ Et q2 aliqñ supueniũt dolores fortes in his tpib⁹ vtat̃ clisterijs oĩ die bis factis cũ lib.i.olei pro vice.aut factis cum decoctiõe radicũ maluauisci ⁊ pauco oleo ⁊ vno vitello oui absq; sale. ¶ De mane vo in tpe hoꝝ doloꝛum pro duob⁹ vel trib⁹ dieb⁹ pro mitigatiõe hoꝝ doloꝝ põt sumere.ʒ.iij.hui⁹ syrupi pro vice. ℞.folioꝝ lactuce cicoree.endiuie.mercurialis.ãñ.M.i.capitũ papaueris mediocris quãtitatis numero.xij.opij pondus granoꝝ quatuor ordei.violarũ.granoꝝ alkekengi.ãñ.ʒ.i.infundãtur oĩa ista ꝯtusa grosso modo in aque calide lib.iij.⁊ ita maneant tribus diebus.postea bulliãt lẽto igne vsq; ad medietatis cõsumptionem:colet̃ ⁊ exprimat̃ ⁊ colature addatur

daꝛ̃ çuccbari.lib.i.⁊ fiat ſyrupus ſufficiēter coct⁹. Et qñ
daꝛ̃ in potu diſtēpeꝛ̃ cuꝫ equali q̄ꝺtitate īfuſionis ⁊ emul
ſionis ſemīs papaueris albi. ¶ Et ſi dolor tā̄ fortis eſſet
ꝙ hic ſyrupus nō̄ ſufficeret ſumanꝛ̃ de manu. ℈.iiij.tro/
ciſcoꝝ alkekengi deſcriptiōe Meſ.in qb⁹ponitꝛ̃ opium.
aut recipiat.ℨ.ß.huius electuarij. ℞.ſeminū cōium frigi
dorum mūdatoꝝ.ℨ.iij.granoꝝ alkekengi.ℨ.iij.trociſcoꝝ
alkekengi.ℨ.iij.ſyrupi de papauere lib.i.ß.⁊ pōt ſumere
ſecure vſqꝫ ad.ℨ.i.⁊ qñ ſumit aliqđ de iſtis medicamini/
bus ſicut ſyru.vel trociſcos:aut electuariū in quo ponitꝛ̃
opiū ſumat ieiuno ſtomacho.⁊ poſt illud ieiuneꝛ̃ qnque
horis:⁊ nō ſumatꝛ̃ niſi ꝓpter neceſſitatem neqꝫ ſumatꝛ̃ ni
mis frequēter.⁊ vtaꝛ̃ cliſterijs ſupradictis. ¶ Itē in tꝑe
in quo dolores non ſunt ita fortes vtaꝛ̃ ſepiſſime multa
ligritia:ita ꝙ habeat ſemꝑ de ea in ore.⁊ bibat de mane
aut.ℨ.iij.aque diſtillatōis granoꝝ alkekengi.aut tātūdē
aque diſtillatiōis caude equine:aut ſumat de mane ieiu
no ſtomacho.ℨ.iij.aut.iiij.lactis caprini recenter extracti
ab vbere cum.ℨ.ij.mellis:aut çuccbari.

¶ De vlcere in vijs vrine. Conſilium. LXI.

S Pectabilis dña Thadea poſt par/
tū cōpleti fer⁹6ª die ab/
ortiuit:⁊ cū parū mūdificareꝛ̃ mēſtruis ſecu/
tū eſt apoſtema magnū in muſculis ventris
ei⁹:⁊ fracta ⁊ apta magna exitura ceſſauit fe
bris:ſꝫ ipa incidit fluxū vrine multū ex renū calefactōe
cū ardore:⁊ factū eſt vlcus in vijs vrine:⁊ ꝑꝑ dolores cō
mota mā̄ facta eſt febris incipiēs hora.xxij.cū leui frigo
re ſequēte:⁊ nō forti calore.⁊ poſt in nocte hora 6ªſupue
nit frigus fortius:⁊ ſecut⁹eſt calor ītēſior vrina eſt reſtri
cta:dolor in mictu eſt remiſſior cōſueto:ſanies que min/
giꝛ̃ in vice vna eſt cōiter ad q̄ꝺtitateꝫ fabe alba ⁊ eq̄lis ⁊
iam q̄ttuor mēſib⁹ p̄teritis nō eſt mēſtruata:⁊ male ſe hꝫ
ad oblatōes ⁊ peius ad medicinas. ¶ Caſuꝫ in hac ſuba
ſcriptū habeo a ſollēni doctore. Mihi tñ dubium rema
net q̄les febres fuerūt ante apoſtema vētris.2° cuiuſmo
di febres ſunt ille que ſunt excitate ꝑꝑ anguſtiā mingen
di.3°ſi putat pñs doctor alicui⁹ſpālis mēbri vt capitl vel
epatis vel ſtōchi diſpōnē eē in cā aggregādi mās horūꝫ
morboꝝ:vel ſolū ꝙ in venis toti⁹aggregate fuerūt mā̄e
tꝑe p̄gnatiōis:vel poſt partū. ¶ Audio tñ ab vno famu
lo ꝙ hec Dña de 4° in 4ᵐ affligitur magis in medijs tñ
tꝑib⁹nō mūdificatꝛ̃.⁊ ideo ſcribā diſtincti⁹ pro cura vlce
ris dimittēdo in diſcretiōe venerabilis medici aſſiſtētis
ſiqua eēnt ꝑꝑ febrē vel dubiū nimie ꝓuocatōis vrine nō
ex toto ꝯueniētia ꝙ illa abijciat:aut tēperet:aut expectet
in alio tꝑe eoꝝ vſuꝫ. ¶ Ego tñ quātū ꝯiecturare potero
cauebo ab illis.nec pro nūc ꝯſiderata febre que p̄ceſſit ⁊
exitura ⁊ partu.miror ꝙ ſteterit q̄tuor mēſibus ſine mē
ſtruis:ſi tñ videbitꝛ̃ pñti doctori medicine ꝙ ſint ꝓuocā/
da ſcribam qūo videꝛ̃ mihi in iſtis ꝯditionibus.

¶ De aere ⁊ de exercitio pro nūc non laborabo:q̄a ſcio ꝙ
habebit cameram bonā non multum calidaꝫ:⁊ ꝙ quie/
ſcet quantum erit poſſibile.

¶ Silr̄ ēt de eūone ⁊ repletiōe:qm̄ ſcio ꝙ paꝝ comedit:
⁊ ꝙ qñ opꝫ iuuare nāꝫ pro eūatione faciat cliſteria leuia
nō acuta:ſicut ex oleo puro vel decoctiōe malue ⁊ viola
re:⁊ ordei cuꝫ oleo viol.⁊ pulpa caſſie:⁊ çuccbaro rubeo
vitādo pill'as ⁊ alias medicinas in qb⁹ponunꝛ̃ res acute.

¶ Cōfido ēt in ſciētia ⁊ ꝓbitate pñtis medici ꝙ facit eaꝫ
cauere ab oī acuto:ſicut eſt piꝑ:⁊ ſic̄ vina potētia:⁊ ſilia:
⁊ ab oī ſalſo:ſicut carnes ⁊ piſces ſaliti:⁊ ab oī amaro vl'
multū acetoſo:⁊ a rebus extreme dulcib⁹:ſicut ſunt ꝯfe/
ctiones de melle:imo eſt ꝯtētus iſipidis parū hñtib⁹ dul
cedinis:vel vnctuoſitatis:vel ſtipticitatis:vel pōticitatl:

ſicut oua recētia gallinaꝝ non multū cocta quoꝝ ſoli vi
telli ſumanꝛ̃ exñte hac febre.ſꝫ qñ nō eēt febris optima
eēnt cum albumine:⁊ ſicut ſunt carnes laudabilis nutri/
mēti:⁊ nō nimis calide.vbi.g.pulloꝝ ꝑdicū faſianoꝝ:et
paruaꝝ auiū:⁊ hedoꝝ ēt febre exñte: ſꝫ ſine febre:⁊ cuꝫ
iſtis ꝯcedat:ſuꝫ cert⁹carnes porcoꝝ:⁊ agnoꝝ caſtratoꝝ:⁊
vituloꝝ lactētiū paruoꝝ:⁊ capoloꝝ iuuenum:⁊ p̄ſertim
elixatas:⁊ ꝙ non ꝑmittit vti colūbis:vel paſſeribus:vel
anatib⁹:vel anſeribus:⁊ ſilib⁹:⁊ melius eſt ēt ſi oīno ſine
ſale coquanꝛ̃.ꝙ ſi nō poteſt ſit pauciſſimū ſal:⁊ credo ꝙ
dat panē ex bono frumēto abſqꝫ ſale ſolum mediocriter
fermētatū ⁊ ꝯueniēter coctū:⁊ ſine febre comederet lac
recēter mulſū ab vbere:aut paꝝ ante coagulatū ſiue ca/
prarū:ſiue pecudū:ſiue vaccaꝝ cuꝫ aliquāto çuccharo:⁊
maxime ſine alijs cibis in quātitate qua digeraꝛ̃ ⁊ abſti
neat ab alijs vſqꝫ exituꝫ lactis de ſtōcho.⁊ ſilr̄ ꝯcederet
caſeuꝫ recētē abſqꝫ ſale:⁊ aliqñ aliquid recētis butyri: ⁊
hec oīa febre nō exñte.ſanguinē vͦ ⁊ pinguedinē multā
vitaret omni mō. ¶ Et pro ferculis exiſtēte febre credo
ꝙ dat ptiſanā ordeaceā coctā cū aqua multa:⁊ pauca fa/
rina:⁊ ꝯditā cū aqua amigdalarū.aut bullitā cuꝫ brodio
carniū:aut ordeū fractū:aut far:aut ferculū ex herbis iſi
pidis paruꝫ frigiditatis hñtib⁹ apitiuis:tñ ſicut lactuca:
endiuia:ſpinachia:boragine: bugloſſa: cicorea: acetoſa:
aut cū brodio carniū:aut cū ouis.⁊ ſi opꝫ carnib⁹vel fer/
culis aliqđ ſaporis addē facit cū agreſta pauco vel vino
granatoꝝ muçoꝝ:aut citrāguloꝝ bene maturoꝝ. ¶ Ex
fructibus ꝯcedat cucurbitā coctā:⁊ citrullos:⁊ pira:⁊ po/
ma cocta ſupple in modica q̄ꝺtitate:⁊ ſi nō timeretur de
vrina ⁊ eēt abſqꝫ febre ꝯcederenꝛ̃ melones añ cibū:⁊ an
gurie:⁊ ceraſa.Citonia vͦ ⁊ granata muça vel dulcia cō/
cedunꝛ̃ vtroqꝫ mō:⁊ ſilr̄ iter amigdale dulces:⁊ paſſule:⁊
grana pini:⁊ ſine febre:ſorbe:neſpille:corna:cōcederenꝛ̃
in pauca q̄ꝺtitate:⁊ ſilr̄ ꝑſica.ſed ꝓhiberenꝛ̃ ficus recen/
tes ſicce:⁊ nuces. ¶ Et de radicib⁹ ꝓhibet cepas:⁊ allia:
⁊ porros:⁊ raffanos:⁊ radices petroſilini:⁊ apij:⁊ fenicu/
li:⁊ raffanellū:⁊ paſtinachas. In tꝑe tñ ſanitatis aliquid
de rapis ⁊ naponib⁹guſtare poſſet. In quo tꝑe ēt lagane:
⁊ paſtilli:⁊ milium:⁊ pultes de tritico ꝯcederenꝛ̃. ¶ Gra
na vͦ pini infuſa in aqua calida ⁊ poſtea exiccata ⁊ cōfe/
cta cuꝫ çuccharo vtroqꝫ tꝑe ſunt ꝯcedēda:feniculū ani/
ſum:⁊ çinçiber:⁊ alia aromata credo ꝙ nō ſumat:ſꝫ for/
te ꝯcedit ſibi coriādrū ꝯfectū:cucurbitā ꝯfectā cum çuc
charo manuchriſti çucchaꝝ roſ.diacitonitē cum çuccha
ro ſine ſpēbus:⁊ credo ꝙ pro nūc bibat vinū rubeū pau
ciferū tēperatū cuꝫ aqua ordei:aut aqua decoctiōis pru/
noꝝ ⁊ ligritie:vel oīum triū ſimul:⁊ cum ſitit ex̄ prādiū
bibat ſyrupum violatū iulep roſatū. ¶ Et credo ꝙ dor/
miat ſomnū lōguꝫ in tꝑe declinationis vel tꝑis:⁊ ſi in h
deficit ꝙ iuuaꝛ̃ cū lacte ſeminis papaueris albi:aut poſi
to in cibis: aut in potibus:aut cum ſyrupo de papauere:
aut cum loch de papauere:aut cum diacodione puro fa/
cto cum çuccharo.⁊ puto ꝙ ſtudet omni diligentia ꝙ ca
ueat ab ira:⁊ triſtitia:⁊ nimia cogitatione ⁊ caueat vene/
rea. Hoc de regimine.

Sed veniendo ad medicinalia cōſtat ꝙ pro fe
bre cuꝫ ſit mā̄lis ꝯuenit eūatio
mā̄ei faciētis febrē ⁊ digeſtio.Sed q̄r inciſiua in mā̄ vi/
ſcoſa ꝓhibemur dare in vijs vrine ꝑꝑ vlcera ⁊ ſubtilian
tia ꝓuocātia ꝑꝑ timorē diabetis.⁊ calida ne mordicent:
puto ꝙ melior ſuus ſy.eſt aq̄ mellis facta cū aqua deco/
ctionis ordei capilloꝝ veneris:⁊ liquiritie:⁊ floꝝ boragi
nis:⁊ bugloſſe:qm̄ ꝯuenit pro mā̄ febris:⁊ eſt vtilis vlce
ri. ¶ Eūones aūt niſi cogat magna neceſſitas ꝑꝑ cām fe
bris nō debēt eē cum pharmaco forti vel acuto:ſꝫ reſpi/

ciēdo febrē ⁊ vlcus dꝫ euacuari paulatim ⁊ cū leuibus mā mixta ex flegmate ⁊ melia:⁊ cum hec mā salsa ⁊ acuta: ⁊ ideo cū p̄dictū sy.sumpserit.vi.vel.vij.vicibꝰ dꝫ sumere hāc medicinā.℞.pruno℞ numero.x.sebesten iuiubarū.an̄.numero.ix.tamarindo℞.ʒ.i.semis fumiterre folliculo℞.sene.an̄.ʒ.i.contūdant grosso modo ⁊ bulliāt in lib.ij.aque vsquequo remaneāt.ʒ.vi.⁊ tūc addat violarū epithimi.an̄.ʒ.i.⁊ parū post deponat ab igne ⁊ fricet cū manibus bn̄:postea colet ⁊ addat pulpe cassie.ʒ.i.mane.ʒ.ʒ.⁊ si māna nō habet sit pulpa cassie.ʒ.x.sumat debita hora in die maioris quietis ⁊ supdormiat paruꝫ. Et hoc modo iteretur syrupo ⁊ medicina.

¶ Et qꝛ isti cōiter non hn̄t bn̄ vētris bn̄ficiū puto ꝙ eēt bonū ꝙ qn̄ videt pn̄ti doctori detur sibi ante prādium circa.ʒ.i.pro vice huiꝰ natif.℞.pruno℞ numero quīqginta tamarindo℞.ʒ.iij.sene polipodij.an̄.ʒ.ʒ.bulliāt oīa in lib.iij.aque vsqueq̄ pruna sint bn̄ cocta.⁊ tūc addat violarū ⁊ epithimi.an̄.ʒ.iij.⁊ pmittat paruꝫ stare:postea bn̄ fricet ⁊ exprimat per tricocinium colādo:ita ꝙ egrediat tota pulpa pruno℞ ⁊ tamarindo℞:⁊ in colatura addatur māne electe pulpe cassie recentis ⁊ bone çucchari rubei. an̄.ʒ.vi.⁊ iterum reducatur ad ignē ⁊ bulliāt plane quousqꝫ habeat spissitudinē quasi diacitonitē:⁊ hoc electuariuꝫ euacuat cum leuitate omnes materias peccantes in ea:⁊ non est horribilis saporis.

¶ Itē videt mihi ꝙ nullo modo sit p̄tereūdum ꝙ omni die:vel ante prādiuꝫ vel ante cenā fricet cum mātilibus lenibus calefactis fricationibus leuibus etiaꝫ lōgo tēpore:ita tamē faciendo vt non infrigidetur.

¶ Preter hec siue cū febre siue sine febre dūmō tolerare possit dꝫ cape ante cibū:⁊ post cibū vnū coclear huiꝰ traçee.℞.amigdala℞ mūdata℞ grano℞ pini infuso℞ in aq̄ calida.⁊ postea exiccato℞.an̄.ʒ.ij.ligritie mūde ⁊ rase:et minutim incise.ʒ.iij.passula℞ parua℞ sine arillis.ʒ.ij.seminis lactuce:seminis portulace:coriādri p̄parati.an̄.ʒ.i. çucchari albi.lib.i.⁊ fiat traçea. ¶ Et iste ordo cū clisteribꝰ cū syrupis:cū medicina ex īteruallis:⁊ cuꝫ illo natif ante cibuꝫ ⁊ traçea ⁊ regimine sibi seruet vsqꝫ ad remotionē febris. ¶ Et cum hoc etiā inungātur renes.quādo vadit dormitū ⁊ de mane cum isto vnguēto. ℞.olei nenufarini rosati ⁊ de cucurbita.an̄.ʒ.i.ʒ.aceti.ʒ.ʒ.succi lymonum : aut citrāgulo℞ recētium.ʒ.i.succi semperuiue succi lactuce . an̄.ʒ.ʒ.succi solatri.ʒ.i.ʒ. fac bullire oīa simul in caçola agitando quousqꝫ incorporētur et habeat spissitudineꝫ:⁊ in fine adde cere albe.ʒ.i.camphore.ʒ.ij. ⁊ cola:ita ꝙ fit subtilissimū ⁊ seruetur postea in vase stagnato : ⁊ cum isto vngātur inguina ⁊ pecten ⁊ femoralia: ⁊ circa anum mane ⁊ sero.

¶ Et hꝫ eodē nisi sit multū debilis vbi vomitꝰ sit sibi facilis:erit de meliorībꝰ rebus hꝫ mō oī septimana semel in hora tertia℞ comedat ferculū pingue de brodio caponū vel gallinarū:⁊ si poneret blites:⁊ spinachia nō noceret: ⁊ bibat vinū dulce:⁊ postq̄ꝫ comederit bibat vnū cyphū decoctiōis raffani:⁊ postea voluat se p lectū plꝰibꝰ vicibꝰ: ⁊ inde ad quartā ptē hore vomat īposita pēna in gutture īfusa in oleo.⁊ post vomitū abluat faciē suā cuꝫ aqua frigida ⁊ pauco aceto:⁊ os:⁊ post vomitū quiescat sine cibo saltē trībꝰ horis. Et si pur sitit illo tpe bibat.ʒ.i.miuc sine spēbus. Et vsus istius vomitꝰ ēt nō exn̄te febre in hac passione est vtilissimus. ¶ Sed si grā dei cessauerit febris ⁊ remāserit vlcus in vijs vrine:tūc est vtēduꝫ trocis-cis:⁊ lacte:⁊ iniectiōibꝰ que fiūt cum syringa facilius in muliere q̄ꝫ in viro ⁊ quodā alio puluere:qꝛ est abominabilis:⁊ si dꝫ potari cuꝫ oleo puro pro nūc nō curo scribē.

¶ Sed si a febre libabit mittat pro eo ⁊ mittā sibi pulueres ⁊ regulā vsus:qm̄ cū illo puluere adiutorio altissimi ego curatꝰ fui ex vlcere in collo vesice:⁊ pro nūc ista sufficiāt.nā ⁊ qꝛ vt dixi pus nō sum ex toto īformatꝰ integre ⁊ ꝯfidēdū est in singulari v̄tute pn̄tis medici nō me amplius extēdo:⁊ altissimus sit dator auxilij.

¶ De apostemate duro in rene. Consilium. LXI.

Uidam vir pinguis multū anno℞ lx.vl' circa a.xiiij.annis citra multū ociosus:qui tn̄ prius erat solitus multū exercitari circa artem p̄paratoriā co-rio℞ a tribus annis citra passus est vt sibi videt tumefactiōeꝫ multā in hypocūdrio dextro:q̄uis ad sensuꝫ in mēbris inexteriorībꝰ medicis nō appareret:ex qua causatꝰ est stupor in parte illa dextra vsqꝫ ad pedē ⁊ aliqn̄ patit grācuꝫ in musculis cruris dextri:remouent tn̄ ista in pte vt ingt per extramissionē vētositatū p eructuationē ⁊ per anū vrine vt plīmū sunt multū subtiles cū tenui seq̄strati ōe:⁊ meliꝰ se hꝫ in tpe calido q̄ frigido per euōnē ⁊ etiaꝫ per vomitū:⁊ educte semp fuerūt māe flegmatice. ¶ Casus hoc mō in forma mihi scriptus est per venerabilē doctoreꝫ magrm̄ Augm̄ de Santucijs de Urbino:⁊ ego libēter sciuissem:vtrū aliqn̄ febriat : vtrū anche sunt minorate : vtrum vrina sit pauca: vel multa: vtrū crura sint debilia in ambulādo:⁊ vtruꝫ crura ⁊ mēbra iferiora sint extenuata:⁊ vtrū incipiat tumefieri vēter vel facies sicut in cacetico vel incipiēte pati hydropisim.verūtn̄ ex illis paucis dictis ego ꝯiecturatiue credo ꝙ iste patit apostema durū in rene dextro.nā cum dixit se sentire magnū tumorem in dextro latere credo ꝙ sentiat ibi grauitatē maxime cuꝫ nō appareat exteriꝰ medicis per tactū dꝫ eē in rene nō in epate:⁊ qꝛ apostema tāte grauitatis frigidū nō durauisset in epate tribꝰ annis sine fortiorībꝰ accn̄tibꝰ:⁊ certū est ꝙ grauitas in rene stupor in ancha:⁊ alchatim:⁊ qui cōicat crurībꝰ vsqꝫ ad pedes ⁊ cuçeç accidēs cruribus sunt accn̄tia apostematis duri in renibꝰ. Dixit enim Rasis aucte Pauli decimo ꝯtinētis eis accidit stupor in anchis ⁊ tēpestas in tibijs. ⁊ silr̄ Aui.is.tertij.⁊ Serapio in caplo p̄p̄o.ꝙ sequunt huius dispōnē debilitas in cruribꝰ ⁊ stupor dua℞ ancha℞:⁊ addit Auic.ꝙ oibus mēbris iferioribus accidit extenuatio ⁊ rarefactio.⁊ dico ꝙ hec egritudo est difficilis curationis:aut impossibilis.vnde Serapio dixit.apostemata renum sunt vehemētia:⁊ sunt velocis indurationis:⁊ sunt ex eis supple aliqua qbus oino nō est curatio:sed firmātur ⁊ p̄lōgant ⁊ liquefaciūt corpus:⁊ Hordonius dixit ꝙ qn̄ p̄longat egritudo ⁊ vrina est alba tenuis ⁊ coxe dormitātur est signū incurabilitatis:sꝫ tn̄ magis piculosum est in corpe macro pauce humiditatis. ¶ Igit his p̄batis credo ꝙ itelligat cā quare emissis vētositatibꝰ alleuiat stupor cum tūc res nō cōprimat:ita ⁊ cā quare euacuātur flegmata:cum digestio valde debilitet. Ponā ergo ꝯsiliuꝫ:aut pro salute:aut saltē ad maiora mala p̄hibēda:⁊ altissimus sit dator auxilij.

¶ Primo dꝫ habitare aerem tēperatū in actiuis declinātē ad habitudinē:ita ꝙ in estate tēperet cum irroratiōe aque vel cum herbis ⁊ ramis humidis: ⁊ dꝫ esse aer clarus ⁊ subtilis ⁊ camera in solario.

¶ Exercitiū dꝫ eē suaue ⁊ delectabilis ieiuno stomacho: in quo exercitio renes nō multū laborēt : ⁊ est vtile loco exercitij ꝙ de mane postq̄ꝫ habuerit bn̄ficiuꝫ vētris fricādo p̄ bracchia postea a cingulo vsqꝫ ad spatulas.⁊ silr̄ pectus trahēdo ad supiora.postea vō fricent crura coxe ⁊ nates trahendo ad inferiora:⁊ sint fricationes cuꝫ mātili leni forti:⁊ non aspere.

¶ In cibis vō dꝫ cauere oia gn̄antia sanguinē grossū:aut mel iam

meliam multiplicātia flegma multū vel vētositatē ⁊ de/bēt esse facilis digōnis tēpati subtilis sube paucaꝝ sup/fluitatū: ſʒ declinātes ꝟsus calm ⁊ hūidū. ℭ Et iō panis suꝰ fit ex optio frumēto sine alys granis: bñ pistꝰ: bñ fer/mētatꝰ: ⁊ bñs aliqd salis ⁊ furfuris minuti cōmixtū: ⁊ sit sufficiēter coctꝰ itus ⁊ ex̄: ⁊ nō comedat postꝙ est indu/ratꝰ. ℭ Carnes ꝟo debēt eē ex auiculis puis stātibꝰ in ar/boribꝰ ⁊ pratis aut pulloꝝ: ⁊ tolerant̄ pdicū: ⁊ fasianoꝝ: ⁊ captoꝝ: ⁊ vituloꝝ lactētiū puoꝝ: ⁊ agnoꝝ castrati: ⁊ i/fra annū. ℭ Sed porci ⁊ agni parui: ⁊ carnes antiq̄: ⁊ car nes sylvestres: ⁊ auiū aq̄ticaꝝ: ⁊ carnes salite dimittant̄. ℭ Sāguis caseus lac capita: ⁊ colla: ⁊ iteriora aīaliū me liꝰ est ꝙ dimittant̄. Sʒ pōt vti vitellis ouoꝝ gallinaꝝ re cētiū: ſʒ nō debet eē multū cocti neq̄ mixti cū caseo vel farina. ℭ De piscibꝰ meliꝰ est nō comedē: ſʒ si cōedant̄ sint pui squamosi de libo mari vel de petroso: ⁊ sabuloso fluuio: boni odoris: ⁊ saporis frāgibiliū carniū: ⁊ comedā tur cū cinamomo ⁊ saporibꝰ tēpatis cū amigd. ⁊ vino dul ci ⁊ paucissima aceti quātitate. ℭ Victualia de pasta: sic lagane: ⁊ pastilli: ⁊ silia sunt dimittēda: ⁊ legumina: ⁊ pa/nicū: ⁊ miliū: nisi q̄nq̄ post purgatōes: ⁊ ex iteruallis qñ paucū vrina vteret̄ brodio ciceruʒ: pōt tñ vti ptisana or/dei: ⁊ ordeo fracto cocto cuʒ brodio carniū supradictaꝝ. ℭ De herbis conueniūt sibi borago: buglossa: mellissa: ⁊ endiuia in estate: ⁊ cicorea: ſʒ herbe debēt eē cocte: ⁊ i tpe valde calido toleraт̄ lactuca. dimittātur herbe amare ⁊ acute sic abrotanū: ⁊ absinthiuʒ: ⁊ eruca: ⁊ sinapi: ⁊ siles. ℭ De fructibꝰ pōt cōedē passulas: ⁊ ficꝰ siccas: ⁊ amigda las: ⁊ pruna valde matura: ⁊ parū de melonibꝰ casu q̄ pa/rū vrinaret: ſʒ reliq fructꝰ potius dimittant̄. ℭ De radi/cibus melius est ꝙ dimittātur: ⁊ silr fungi ⁊ tubera.

ℭ In potu ꝟo meliꝰ eēt ꝙ sumeret aquā mellis vel vinū medie vinositatis mediȷ coloris in rubedine participās aliq̄ leui dulcedine: ⁊ nō bibat in multa q̄ntitate. ℭ Quā titas ciboꝝ opʒ ꝙ non sit multa: sed sit boni nutrimenti cuʒ modis dictis in pncipio: ⁊ caueat a rebus vehemēter dulcibus: ⁊ sint potius cibi elixi q̄ assi: ⁊ si pmittatur ali quid lenitiuum erit etiam melius.

ℭ Sōnus eiꝰ dʒ eē circa septē horaꝝ in die nāli maxime de nocte in lecto nō duro: nō tamē excessiue calido: ⁊ dor miat aut resupinus aut iacēs sup latere dextro: ⁊ caueat somnum diurnū nisi paruʒ dormiuerit in nocte: ⁊ vtatur plurima quiete precipue post cibum.

ℭ Opʒ ꝙ oī die hēat bñficiū vētris: ⁊ si nā nō adiuuat re cipiat clistere nō multe q̄ntitatꝭ hoc mō. ℞. mucilaginis fenugreci. mucilaginis seminis lini. añ. ℨ. ij. decoctōis ca/momille: cauliuʒ: melliloti: maluauisci: ⁊ furfuris. ℨ. viij. olei amigdalaꝝ dulciū. ℨ. ij. salis paꝝ: ⁊ fiat clistere. Quo recepto p iaceat supinus vētre iferius posito: postea vol/uat se sup latus sinistrū aliquāto tpe: deide voluat se sup dextruʒ ⁊ sup illo quiescat quousq̄ habeat emittere cliste/re. Et ꝯuenit aliqñ in itroitu prādij cape circa. ℨ. ß. pulpe cassie bone recēter extracte a cānis: aut bibere in mane decoctionem malue: ⁊ semine maluauisci. Aut facere cli stere ex oleo dulci puro.

ℭ Caueat a tristitia q̄ntū est sibi possibile ⁊ ꝓuideat astā/tes ei ꝙ viuat delectabilr: ⁊ ꝓhibeat̄ ab ira ⁊ plīma cogi tatiōe ⁊ a venereis oīno dʒ abstinē. Et hec de regimine.

Descēdēdo ad medicinalia ꝯsiderādū ꝙ nō dʒ euāare mās melīcā cū forti solutiuo: ⁊ ꝙ nō solū melīa: sed ēt flegma est euādū ⁊ assiduatio faciēda est in reuolutiōibꝰ admīstrādi nō lenificātia mō resoluētia ⁊ euāntia. Incipiat g̃ p cape hāc medīnam. ℞. feis malue: feis altee: feis citonioꝝ. añ. ℨ. i. ß. passulaꝝ. ℨ. i. radicū altee. ℨ. ij. fac bulliri oīa in lib. i. ß. aq̄ quousq̄ rema/neāt. ℨ. vi. ⁊ postea colet̄: ⁊ colature addat̄ pulpe cassie re cētis. ℨ. i. ⁊ postea bibat̄ calida i aurora: ⁊ nō supdormiat: sed q̄escat p horā in lecto. ℭ In seq̄ntibꝰ ꝟo diebꝰ sumat hūc syr̄m. ℞. syrupi violꝭ. iulep. añ. ℨ. i. aq̄ decoctiōis mal/ue: semis cucurbite: semis altee: semis cucumeris. añ. ℨ. i. ⁊ det̄ octo diebꝰ vno post alium in aurora: ⁊ supdormiat.

ℭ Post istā ꝟo medicinā bonū est ꝙ in mane plibꝰ die/bus sumat circa. ℨ. ß. huiꝰ electuarij. ℞. medulle seminuꝫ cōiuʒ frigidoꝝ. ℨ. ij. pulpe cassie recētis: syrupi violꝭ. muci laginis semis altee: mucillaginis semis lini. añ. ℨ. ij. incor porent̄ in vase vitreato: ⁊ refuet̄: ⁊ sumat̄ tribꝰ horis an te cibū. ℭ Et ꝓfert q̄nq̄ loco istiꝰ electuarij potare hunc pulueruʒ sicum. ℞. seminis marubij: seminis lini: semi nis altee: fenugreci: ⁊ carthami. añ. ptes equales: ⁊ suma tur ex eis quātitas vnius coclearis cum puluere.

ℭ Et q2 egritudo est illiꝰ maneriei cuius dixi opʒ medicū dare ifirmo iteruallo q̄etis: ⁊ in tpibꝰ in qbꝰ nō sumit le/nitiuū p os dʒ frequētare clisteria lenificātia q̄ sint par/ue q̄ntitatis. s. lib. i. vel. ℨ. xiiij. mō superius scripto in ca. de euōne ⁊ repletōe in regimīe: ⁊ si vī pñti doctori post leni ficatiōeʒ addant̄ in clisteri olea carminatiua sic anheti/nū: camomillinū: rutaceū: ⁊ laurinū: ⁊ pñt addi in deco/ctiōe camomilla: ⁊ mellilotū: ⁊ anisuʒ: ⁊ ciminū ex inter/uallis: ⁊ dʒ ꝟuari ordo in retētione clisteris. ℭ Et cōue/nit ēt saltē semel in. xl. diebꝰ dare hāc medicinā cū rebus hic scriptis vel sibi ꝓportionalibꝰ pcedē administrando mō lenificātia qđ est frequētius faciēduʒ: modo leuiter euacuantia. q̄nq̄ ꝟo resoluentia vel mixta ex istis.

ℭ Sʒ q̄ntuʒ ad ea que exteriꝰ admīstrant̄ ēt in tpe in quo vtit̄ pdictis rebꝰ p iteriꝰ dʒ p tenere hꝫ emplm̄ sup rene extēdēdo ēt ꝟsus hypocūdriū dextrū ꝭm q̄ntitatē graui/tatis sensate ab ifirmo. ℞. farine fabaꝝ: farine ciceꝝ: flo rū camomille melliloti passulaꝝ sine arillis. añ. ptes eq̄/les terant̄ optime: ⁊ cū oleo camomillino: ⁊ sepo caprino ꝯficiant̄ in formā emplī. Et si videt̄ pñti medico addat mollificātia in pñꝰ sic medullā cruris vacce: aut medul/lā cruris cerui: aut adipis vrsi. ⁊ q̄nq̄ addat resoluētia si/cut bdelliū ⁊ armoniacū: ⁊ serapinū in mensura que sibi videt̄ necīa: ⁊ ista resoluētia addant̄ qñ pcesserit molli/ficatio p. v. vel. vi. dies. ℭ Et maxīe ꝯuenit ꝙ p p. v. vel vi. dies ponat̄ emplʒ mollificatiuū. ⁊ postea p duos dies apponat̄ vngm̄ diaglon magnū. ⁊ postea iteꝝ redeat ad mollificatiuū: ⁊ ita circulariter pcedat cum istis vel sibi ꝓportiōalibꝰ. ℭ Et in clisteri silr ad addēdū in mollifi/catione eius pñt poni medulle ⁊ pinguedines pdicte.

ℭ Qꝛ si acciderit dolor ꝯuenit vehemēter clistere: ⁊ si nō sufficit apponant̄ vētose itra dorsum ⁊ alchatim ⁊ aliq̄lr scarificent̄: ⁊ post scarificatōeʒ vaporet̄ locꝰ plibꝰ vicibꝰ cuʒ lana succida ifusa in oleo calido in q̄ decocta fuerint abrotanū altea: ⁊ camomilla: ⁊ post vaporatiōeʒ reappo/nat̄ emplʒ. Et q̄nq̄ p sedādo dolorē magꝭ ꝯuenit embro catio sup loco doloris facta ex decoctōe camomille mel liloti altee ⁊ furfuris. ⁊ si necessitas vocat pñt admīstra/ri narcotica: sed cuʒ timore ⁊ cautela. ℭ Et dʒ attēdē ꝙ nō recipiat frigus in cruribꝰ suis: ⁊ non dormiat sine cali gis. ⁊ sepe ieiuno stōcho lauent̄ crura ⁊ coxe cū decoctio ne camomille folioꝝ lauri sticados arabici ⁊ radicū vrti ce. ℭ Et inūgant̄ crura cū oleo costino calido in sero cū vadit dormitū: ⁊ si nō sufficit ad ꝓhibēdū illos granfos siue cuçeç siue motꝰ spasmosos a vētositate. addat i oleo costino euphorbiū ⁊ piretrū ꝭm ꝙ videt̄ pñti medico.

ℭ Si tñ videret̄ ꝙ hēret caput humidū valde catarriçās oporteret facē ꝙ vteret̄ masticatorijs cū duabꝰ ptibꝰ ma sticis: ⁊ 3ª vniꝰ ptis staphisagrie: aut piretro: aut pipe: ⁊ ca putpurgijs attrahēdo aquā maiorane p nares: aut succū

blite: aut inungēdo nares cū oleo cucumeris asinini: aut tenēdo in narib⁹ frustulā panis porcini. s. de radice: ⁊ cuz reliquo regimine suprascripto videt̃ mihi ꝙ ista sint ea que in isto casu opꝫ dicere. ⁊ altissimus adiuuet ipm.

¶ De gñatione lapidis in renib⁹. Cōsilium. LXIII.

Iste egregius iuuenis patit̃ lapidis gñationē in renibus. vñ sepe incurrit grauissimos dolores ⁊ piculosos cū vomitib⁹ ⁊ ipotētia asselādi. ⁊ postea p lapilloꝝ emissionē libat̃ ⁊ quasi semp mingit multā arenā rubeam grauē. ⁊ est melice cōplonis fm totī⁹ habitudinē qđ signat ipm eē strictaꝝ venaꝝ. Et ideo colligi mās viscosas in renibus que postea coagulātur a calore in lapidē. ¶ Volēdo igitur puidere sibi ne in hāc passionē incurrat cum altissimi auxilio dabo sibi ꝯsiliuꝫ: ⁊ altissimus sit dator auxiliȷ.

¶ Primo dꝫ habitare aerē tempatū in calore ⁊ frigore: ⁊ vtriusqꝫ istaꝝ q̈litatū vitare excessuꝫ: ⁊ silr hūiduꝫ aerē: sed sit clarus ⁊ subtilis. ⁊ vestimēta portet p que nec sentiat in renib⁹ calorē nec frigus. nā p calorē excedētē mãe ibi exñtes cito in lapidē ꝯuertunt̃. Et p frigus ibi figuntur. ⁊ in lapidē ēt a tepido calore ꝯuertunt̃. magis tñ vitet̃ nimia caliditas. ¶ Et oīno caueat a strictura cinguli siue per cingulū siue per stricturaꝫ diploidis in loco illo.

¶ Et dꝫ exerceri ieiuno stomacho: ⁊ maxie cuꝫ bracchȷs ⁊ vbi supiora laborēt. Et qñ cibat⁹ est aut plenus humoribus: q2 sit diu ꝙ nō fuit purgatus caueat a fatigatione renum sicut fit eq̃tādo equos trotatores: aut ludēdo ad bracchia: aut leuando magna pondera: ⁊ post cibum aut quiescat: aut leuiter ambulet.

¶ Et oī studio teneat vētrē lubricū: ita ꝙ si pōt bis in die habeat bñficiū vētris ⁊ nō sint feces dure. Et q2 h̃ nō hꝫ bonū est ꝙ sumat illa p que iuuet̃. ¶ Pri^m g̃ ⁊ optimuꝫ qđ nō pmittit in renib⁹ lapidē gñari ⁊ vētrē tenet lubricū est comedē saltē trib⁹ vicib⁹ in septimana ferculuꝫ de mane de vrtica: siue sit cocta cū carnib⁹ pinguib⁹: siue cū oleo. Et pōt cū vrtica ad saporē meliorāduꝫ miscē aliqđ de herbis odoriferis: sic̃ serpillo: saluia: maiorana: origano: petrosilino: apio: feniculo: mētha: bethonica: ⁊ silib⁹. ⁊ h̃ nō capiat pro modico. nā in renib⁹ assiduatio comestionis vrticaꝝ phibet oīno lapidis gñationē. ¶ Confert ēt ad vētrē lubricū hñdū ⁊ phibēdū lapidis gñatiōeꝫ cape ℥. ß. bethonice sicce cōposite cū melle parū ante prādiuꝫ.

¶ Itē ad lubricatiōem vētris ꝯfert comedē ferculū de mercuriali cuꝫ paucis herbis odoriferis. ¶ Itē oī mane bibere librā brodȷ bonaꝝ carniū pinguiū qñ surgit a lecto: in quo brodio ponat̃ de sale: ita ꝙ sit sufficiēter salitum. Et de tartaro ex vino albo. ʒ. i. pro vice: aut due. Et sufficit in hebdōa hoc facē vltimū. ¶ Et pro lenificatiōe vētris est valde vtilis ista cōpositio. ℞. medulle ficuuꝫ siccaꝝ pinguium lib. i. anisoꝝ. ℥. ß. amigdalaꝝ dulciū. ℥. i. medulle carthami. ℥. ij. pistet̃ vnūqđqꝫ per se: postea optime in mortario cōmisceātur ⁊ seruet̃ in pixide clausa vitreata: ⁊ sumat̃ quātitas nucis statim ante prādium.

¶ Et somnus eius dꝫ eē in bona camera in lecto nō frigido nec nimis calefaciēte: ⁊ capite bñ eleuato: corpore bñ coopto: ⁊ sup altero lateruꝫ: ⁊ nō dormiat sup dorso: qm̃ est de ꝯferētibus ad phibitionē lapidū: sed homini lapidoso nocet: ⁊ sit in nocte si pōt aut in mane ieiuno stomacho ante tertias. Et vitet somnū meridianū: ⁊ nō vadat dormitū statim post cenam: sed stet per horam.

¶ Caueat sibi ab excessu ire: tristitie: acidie: odȷ: ⁊ vtatur tēperato gaudio. ⁊ vsum venereoꝝ paucificet multū.

¶ In cibis vō opꝫ ꝙ nunq̄ꝫ sumat q̄ꝫtitatē quā nō ꝯuenienter digerit: imo expiat̃ id qđ sufficit cape: ad qđ nō seq̄t̃ post cibū corpis aggrauatio ⁊ gurgulatio in vētre ⁊ reditus cibi ad os. ⁊ necessitas se reuoluēdi de latere in lat⁹: aut multa inflatio vētris. ⁊ in tali mēsura sit ꝯtētus: nec pōt dici sibi ꝙ sit quantitas libre aut duaꝝ: sed ista dicta sunt signa sufficiētis quātitatis nō supflue. Et nō sumat 2^m cibuꝫ nisi prior sit bñ digestus. ⁊ senserit stōchū leuem sine sapore cibi ⁊ appetenter. ¶ Et panis suus dꝫ esse ex frumēto: aut spelta: ⁊ sit bñ pistus: bñ fermētatus: bñ coctus potius abūdāter ꝙ deficiēter: ⁊ sit hñs aliqđ minuti furfuris cōmixtū ⁊ de sale: ⁊ panē nō bñ fermētatum: aut nō bñ coctū nullo mō comedat: ⁊ nō comedat ipsuꝫ statim sicut portat̃ a furno: neqꝫ post 3^am diez. ¶ Carnes meliores sunt auiū: ⁊ pcipue auicularū hñtiū varias pēnas que stant in segetib⁹ ⁊ arborib⁹: sic̃ sunt hispare caude tremule carduelli: ⁊ siles. ⁊ post illas sunt alaude ⁊ ficedule: ⁊ philomena: ⁊ passeres: ⁊ frāguelli: ⁊ siles. ⁊ sunt bone pdices iuuenes: ⁊ pulli: ⁊ fasiani: sꝫ iuuenes: sꝫ ex antiq̄s gallinis: ⁊ gallis: ⁊ caponib⁹ nō ꝯuenit nisi brodiuꝫ: ⁊ tolerātur aliq̄ turtures: ⁊ colūbi volare incipiētes sine pēnis nec antiqui. ⁊ aues aq̄tice sunt dimittēde vt anseres.

¶ Ex q̄drupedib⁹ vō ꝯueniūt capti caprioli vituli parui lactētes castrati annuales de mōte: ⁊ lepores iuuēculi: sꝫ agni: ⁊ porci: ⁊ carnes multū veteres sic̃ boum ⁊ hircoꝝ: ⁊ pecudū. ⁊ silr carnes exiccate ⁊ salite vitent̃. Et vitent̃ colla ⁊ capita ⁊ iteriora aīaliū: ⁊ melior pars est anterior ⁊ dextri lateris: ⁊ meliores sunt elixe: ⁊ ps macra de aīali mediocriter pingui nō saginato artificialiter. ¶ Et sanguis ⁊ lac ⁊ caseus ⁊ colostrū siue recocta vitent̃ siue sit recēs siue siccus caseus: deterior tñ est recēs ⁊ viscosus.

¶ De ouis ꝯueniūt vitelli ouoꝝ gallinarū recētium nō multū cocti: siue sint sorbiles: siue in tenello brodeto: siue in frictilio tenello: siue cū succo herbaꝝ: sꝫ nō cōedātur duri: nec comedat̃ albumē: nec cocti cuꝫ farina sic̃ in çāçarellis: nec cū caseo: nec oua anserū vel anatū. ¶ Ex granis est bonū cicer nigrū ⁊ rubeū maxie brodiū: ⁊ tolerat̃ albū ⁊ robilia: ⁊ brodiū faseoloꝝ: sꝫ alia legumia oīno dimittant̃: ⁊ tolerat̃ ferculū de panico vl̃ milio: ⁊ spelta cuꝫ bonis carnib⁹: ⁊ ptisana ordeacea cū amigđ. sꝫ frumētum coctū oīno dimittat̃. ⁊ silr victualia de pasta oīa sic̃ lagane ⁊ pastilli: ⁊ siles. Et tolerat̃ riçū aliqñ factū nō spissuꝫ cū brodio caponis pinguis aut galline. ¶ De herbis iaꝫ pro pte dcm̃ est q̄rū ꝯueniūt vrtice maxime: ⁊ bethonica: ⁊ mercurialis: ⁊ brodiū cauliū non suba: ⁊ blite: et spinachia: ⁊ atriplices: ⁊ malua: ⁊ borago: ⁊ buglossa: et mellissa: ⁊ cicorea: ⁊ endiuia: ⁊ fenicl'uꝫ: ⁊ cerefoliū: ⁊ apiū ⁊ petrosilinū: ⁊ herbe odorifere: sic̃ serpillū: maiorana: saluia: leuisticū macedonicū: origanū: calamētū: mētha: pulegiū: hyssopus: thimus: rosmarin⁹ pcipue flores ei⁹: ⁊ lactuca: ⁊ cicorea: ⁊ in estate: ⁊ endiuia. Et meli⁹ est ꝙ comedant̃ cocte ꝯdite cū cinamomo: ⁊ portulaca: ⁊ lappaciuꝫ nō sunt ꝯueniētes: nec suba cauliū: aut capucioꝝ: ⁊ cōueniūt senatiōes ⁊ cretani. ¶ Et de radicib⁹ ꝯueniūt pastinacha dauc⁹ carotū iringi radix feniculi: ⁊ apȷ: ⁊ petrosilini: ⁊ ligritie: ⁊ dimittāt̃ rape: ⁊ napones: pōt aliqđ cape de raffano forti paꝝ tñ: ⁊ de porris ⁊ cepis coctis: ⁊ de decoctiōe allioꝝ cū ferculis suis: sꝫ meli⁹ est subaꝫ eius dimittere. ¶ De fructib⁹ ei⁹ ꝯueniūt ante cibū ficus taꝫ recētes q̄ꝫ sicce: ⁊ vue passule ⁊ recētes: ⁊ pruna valde matura. Et melones: ⁊ medulla citrulloꝝ cocta: ⁊ ꝯdita cuꝫ spēbus: ⁊ cucurbita pariter: ⁊ angurie oīa ita. Et ꝯueniūt cerasa ⁊ pcipue nuclei: ⁊ tolerētur aliqua persica ante cibū: ⁊ nuclei eoꝝ: vt ifra dicet̃. Sꝫ pira: poma: castanee: citonia: cornalia: nespilla: sorba sunt dimittēda. ⁊ post cibū ꝯueniunt amigdale dulces: ⁊ grana pini: ⁊ auellane: ⁊ nuces: et fistici. Et pur si aliquid de piris: aut citonȷs coctis in

ctis in vino ꝛ ꝯditũ cũ aromatibus det̃ est tolerabile nõ
in multa q̃ttitate. ❡ Et oliue salite ꝛ cappares saliti bñ
ꝑparati sunt ꝯueniẽtes. Granata dulcia sunt bona: muça
ꝛ acetosa tolerant̃ in ꝑua q̃ttitate. Et succ⁹ arãceoꝝ: ꝛ ly/
monũ gr̃a saporis: sꝫ caro citri nõ est bona: acetositas ei⁹
est sic pomi citrãguli: melõgene v̊o dimittant̃ ꝛ ꝯueniũt
tribuli: fungos ꝛ tubera dimittat. ❡ Sparagos v̊o põt
cape ꝛ vti aromatib⁹: ꝑcipue cinnamomo in cibis ꝛ ani/
so: ꝛ cimino: ꝛ etiã alys spẽbus: nõ tamẽ supabũdet.
❡ Pot⁹ ei⁹ melior oĩuꝫ est aq̃ mellis: ipa nõ ꝑmittit si ꝯti
nuet̃ in renib⁹ lapidẽ gñari: ꝛ sit illa vinũ aq̃sũ albũ ꝛ cũ
cibo vinũ paucifeꝝ nõ m̃ltũ coloratũ: sꝫ vina potẽtia sic̃
riuolã ꝛ maluaticũ: ꝛ sil̃ia nõ sumat cũ cibo: imo ꝯueniũt
aliq̃n ieiuno stõcho: maxime corpe ꝑus euãato: ꝛ cuꝫ aliq̃
medicina fractiua lapidis. Et hec sufficiãt de regimine.

Quãtuꝫ ad vsuꝫ medicinaꝝ opꝫ mãm lapidis p̊ di
geri. 2° euacuari. 3° diuerti ad alium cãna/
lẽ. 4° debemus vti frãgẽtibus lapidẽ. 5° educẽtib⁹ ipsuꝫ.
6° debemus corrigere accidentia.

❡ Quãtũ ad p̊ᵐ bis saltẽ in anno ð̃beret sumẽ syrupos ꝑ/
parãdo se ad purgatõeꝫ. Et syrup⁹ sibi ꝯueniẽs ẽ iste. ℞.
oxymellis sqllitici.ʒ.ß.sy.acetosi cõpositi.ʒ.i.aq̃rũ apy: ꝛ
feniculi: ꝛ sparagi.añ.ʒ.i.misce: ꝛ est p vna vice: sumat̃ ca
lidus in aurora. ꝛ h̃ sex vicib⁹. Et ad itẽtõeꝫ digerẽdi iu/
uat totũ regimẽ suprascriptũ. ꝛ tp̃a sum̃di dcm̃ syrᵐ. sũt
nũc p isto ãno. ꝛ postea ĩ p̊n° Marty. ❡ Et sũpto h̃ syr°
sex vicib⁹ successiue debem⁹ accedẽ ad 2ᵐ p̊nˡᵉ qð est euã
tio. Et meli⁹ ẽ q̄ sumat seq̃nti die duab⁹ horis añ diẽ hãc
medicinã cũ bona custodia. ℞. pulpe cassie recẽter ð cã/
nis excte.ʒ.x.elẽ̃y idi.ʒ.iij.ß.ꝯfectõis amech.ʒ.i.ß.fiat me
dicina distẽpata cũ decoctõe radicũ apy: radicũ raffani:
cassie lignee: passulaꝝ: ꝛ ligritie: sumat̃ cal̃a: ꝛ supdormi/
at id qð põt ĩ p̊mis duab⁹ horis. ꝛ postea nõ dormiat vsq̃
ad cõpletã opõnẽ: ꝛ ĩ fine sex horaꝝ bibat.ʒ.vi.aq̃ cocte
cũ.ʒ.i.çucchari rub. ꝛ ide ad vnã horã prãdeat tũc leuit̃.
❡ Facã hac purgatõe q̃ purgãdo diuertit bonũ est seq̃nti
mane dare.ʒ.i.ß.optie tyriace cũ.ʒ.i.vini albi subtil̃.vij.
horis añ cibũ. ❡ Et postea fiat euo p vias v̄rĩales dãdo
ĩ mane.xxv.nucleos ꝑsicoꝝ p duos dies: post tyriacã ad
comedẽdũ: ꝛ sup ipis bibat.ʒ.iiij.vini maluatici aut riuo
le. Et non cõedat vsq̃ ad.iiij.horas post. ꝛ h̃ facto qescat
viij.dieb⁹. Et postea iterũ sumat aliqd lenitiuũ. s.ʒ.i.ʒ.ij.
pulpe cassie cũ.ʒ.ij.olei amigdalaꝝ dulciũ distẽpatũ cuꝫ
aq̃ apy: aut raffani: sumat̃ in aurora ꝛ supdormiat: aut ni
hil: aut paꝝ. ❡ Et seq̃nti die sumat grana.xv.lapidis iu/
daici dissoluti in aqua raffani.ʒ.iiij.cũ.ʒ.ß.çucchari albi.
❡ Postea autẽ vsq̃ ad p̊nᵐ Marty in q̃ dꝫ iterato sumẽ
syrᵐ ꝛ suprascriptã medicinã ordine suprapositꝰ in h̃ tp̃e
ĩtermedio qð est tp̃s magnoꝝ frigoꝝ: oĩb⁹ decẽ dieb⁹ su/
mat.ʒ.i.pulpe cassie recẽtꝰ distẽpatã cũ decoctõe mily so
lis passulaꝝ cĩnamomi radicũ apy. ❡ Et cũ sũpserit cas
siaꝫ seq̃nti die sumat.ʒ.i.ß.tyriace mõ supradicto. ❡ Et
sumpta tyriaca vere ad duos dies bibat lapidẽ iudaicuꝫ
dissolutũ ĩ aq̃ raffani mõ supradicto. ❡ Et reliq̃s dieb⁹
qescat cũ suo regimĩe suprascripto. nisi q̄ semp cũꝫ sum
pserit cassiã trib⁹ vicib⁹ duobus diebus post tyriacam su/
mat.xxv.nucleos ꝑsicoꝝ modo suprascripto.
❡ Sꝫ post purgatõeꝫ cũ syr° ꝛ medicina q̃ fiat in vere: q̄
post veniẽt tp̃a cal̃a. Alys medicis est vtẽdũ: que q̃uis a
me hic ponant̃ ĩ tp̃ib⁹ cal̃is: tñ pñt ẽt in fridis vtil̃r appli
cari. Facã igit̃ purgatiõe ĩ p̊n° fuet̃ p totũ mẽseꝫ Marty
ordo hic dict⁹ de tyriaca de nucleis ꝑsicoꝝ de lapide iu/
daico ꝛ de pulpa cassie exhibẽda. ❡ Sꝫ trãsacto mense
Marty ĩtegro tũc vtat̃ p totũ mẽseꝫ Aplis oĩ mane ista
decoctõe ĩ potu q̃ est placida. ℞. feis maluauisci ꝯtusi.ʒ.i.
radicũ ei⁹.ʒ.i.cinamomi.ʒ.i.fac bulliri in.ʒ.xvi.aq̃ q̃usq̃
remaneat.ʒ.viij. ꝛ tũc colet̃ ꝛ in colatura addat̃ çuccha/
ri rubei.ʒ.i. ꝛ bibat̃ tepidũ quatuor horis ante prãdium.
❡ Trãsacto ẽt mẽse Aplis hãc decoctiõeꝫ põt per totaꝫ
estatẽ sumere: sꝫ cũ ĩteruallis: ita q̄ sumat̃ bis vel ter in
hebdõa. Et dꝫ ẽt pulpã cassie sumere: sꝫ semel in mẽse nõ
amplius: ꝛ semel in mẽse nucleos ꝑsicoꝝ: ꝛ semel in mẽ/
se lapidẽ iudaicum modo suprascripto.
❡ Et cũ viderit se nõ ita molestari a dolore vt ꝯsueuit: ĩ/
mo diu stetisse sine dolore. ꝛ viderit q̄ vrine nõ hñt tãtũ
de arenis põt facẽ duas purgatiões dictas annuatiꝫ ĩ ve/
re ꝛ in Octobre. Et sumere pulpã cassie oĩb⁹ duob⁹ mẽsi/
bus semel: ꝛ sumere nucleos ꝑsicoꝝ post pulpaꝫ cassie: ꝛ
in estate ꝑdictam decoctionẽ: sed rarius.
❡ Et si in tp̃e vĩ sibi necitas clisterioꝝ: q̄ sũt valde vtilia
in hac passiõe vtat̃ eis saltẽ sel̃ in septiana h̃ mõ. ℞. mer
curialis blitaꝝ albaꝝ.añ.M.i.ficuũ siccaꝝ icisaꝝ.ʒ.iiij.
fenugreci.ʒ.i.anisoꝝ.feniculi.cimini.floꝝ oĩuꝫ.añ.ʒ.i.fac
bulliri in aq̃ sufficienti: ꝛ pro vno clisteri adde pulpe cas/
sie.ʒ.i.bñdicte.ʒ.ß.olei anhetini.ʒ.iij.salis.qð sufficit.
❡ Sũt aũt multa empica de qb⁹ dĩ q̄ frequẽter vtẽdo. s.
sel̃ in hebdõa ꝑseruãt a lapide: ꝛ q̃dã de qb⁹ dĩ q̄ semel in
mẽse. ❡ Nã ista aq̃ dĩ ad h̃ mirabilis si sumat̃ in septi/
mana sel̃. ℞. floꝝ genestre polite: floꝝ sandarici.añ.lib.
i.radicũ saxifragie mily solis ꝯtusoꝝ.añ.ʒ.i.lapidis qui
ĩuenit̃ in spõgia: lapidis lyncis.añ.ʒ.ß.cĩnamomi cassie li
gnee.añ.ʒ.ß.ꝯtũdant̃ ꝛ ponant̃ in vase vitreato in tãto vi
no maluatico q̄ totũ coopiat̃: ꝛ p.xv.dies ita dimittant̃.
Postea ponat̃ in alẽbico ꝛ distillent̃: ꝛ aq̃ illa fuet̃ in va
se vitreo optime obturato: sufficit q̃ttitas.ʒ.iij.pro vice.
❡ Idẽ dicũt de aq̃ floꝝ genestre. ❡ Ideꝫ si.ʒ.ij.nucleo/
rũ cerasi cũ ossib⁹ ꝛ pulpa pistent̃: ꝛ distẽpent̃ cũ vino al/
bo sbtili: ꝛ bibant̃ ieiuno stõcho. ❡ Idẽ dĩ de cinẽ ossiũ
ꝑuoꝝ q̇ repiunt̃ iuxta pedes lepcris. Sꝫ Aui. dicit de to/
to lepore cõbusto ꝛ bibat̃ coclear vnũ pro vice. ❡ Ideꝫ
dicũt de illis supfluis q̃ a nucib⁹ cadũt q̃n florẽt arbores
q̄ siccati ꝛ in puluerẽ redacti: ꝛ potati semel in mẽse cuꝫ
vino.ʒ.i.pro vice mirabil̃r ꝑseruãt. ❡ Ego aũt scripsi qð
multis ꝓbaui ꝛ in illo confido magis q̃ in istis: q̃m vidi
magr̃os haꝝ empericaꝝ reruꝫ: ꝛ qui illis vtunt̃ multuꝫ
molestari. ꝛ ideo hec pro nũc cum laude dei sufficiũt.
❡ Accñtiũ correctio est maxime si seq̃t̃ ardor vrinãdo q̄
optime valet bis in die potare decoctõeꝫ radicis malua
uisci. s.ʒ.ij.pro vice de radice: coquant̃ cum.ʒ.ij.ligritie.
❡ Et idẽ multum valet decoctio sil̃is radicuꝫ graminis
cum reliq̃s que dicuntur in cura ardoris vrine.

❡ De difficultate vrine. Consilium. LXIIII.

Illud qð manifestum est de dispõne hui⁹ egregy viri Ioãnoli de
Carpo est difficultas vrine: ꝛ q̃n mingit post
multũ conatũ q̃nq̃ dilatãdo crura vel aliuꝫ
situꝫ diuersuꝫ in mingẽdo mingit aliqd paꝝ
expellẽdo lõge: ꝛ postea statiꝫ mingit ac si vrina a v̊ga ca
deret: ꝛ mingit paꝝ p vice ꝓcedẽte ĩtẽso appetitu ꝛ absq̃
ardore: lꝫ q̃nq̃ ꝛ raro hẽat aliqd ardoris in capite v̊ge: et
vrina est citrina ĩtẽse citrinitatꝰ tẽdẽtis ad colorẽ ruffuꝫ
absq̃ sanie vel petalis ꝛ absq̃ dolore circa instr̃a mingẽ
di nisi q̄ in osse vel circa os claudale sepe sentit doloreꝫ:
ꝑsertiꝫ in eq̇tãdo ꝛ euenit sibi h̃ iã sunt sex mẽses postq̃
itinerãdo ꝛ dormiẽdo hyeme ꝑterita multotiẽs tolerauе
rat forte frigus. ❡ Ex qb⁹ oĩb⁹ elicit̃ q̄ cã hui⁹ difficulta
tis vrine nõ est ardor vrine. q̃m cessãte ardore remanet
difficultas. nec est defect⁹ mẽbroꝝ supra vesicã exñtiuꝫ:
q̃m vrina ꝑuenit ad vesicã: neq̃ est vlcus vel apostema
ĩ mẽbris vrinãdi: neq̃ debilitas sensitiue v̊tutis vel apa

vicinus faciēs oppilōnē attenuatoriā pp carētiā signoꝝ taliū apatū: ⁊ q̄ satis sentit vrinā qñ est in vesica. Sȝ solus vī debilitas expulsiue pp dispōnē paralyticā in vesica ⁊ debilitatē apiēdi lacertū ꝯstringētē collū vesice. Et q̄ in hora volūtatis mingēdi cōprimēdo vesicā ⁊ pectē nullū pcipit iuuamētū: vī ꝙ nō solū sit hic casus reducēdus ad paralysim vesice: sȝ ad mollificationeȝ quā seqͭ plicatio corpis vesice. ⁊ clausio colli: de qua loqͭ Auic. in ca. de dislocatiōe vesice. lȝ nō absoluaꝛ a suspiciōe in origine neruoꝝ circa ossa alchatim deferētiū ṽtutē motiuā ad vesicā. ⁋ Et q̄ purgaui ipm pluribꝰ vicibꝰ ⁊ dedi electuaria in istis casibꝰ ꝯueniētia. ⁊ cū hoc misi ipm ad balnea sulfurea: nec habuit nōbile adiutoriū. Judico cāȝ eē forte ⁊ fixā: aut q̄ plꝰ mēsibꝰ stetit anteꝗ̄ incipet curā sicut dī de tortura oris ꝙ cuȝ ꝓlōgaꝛ sex mēsibus nō recipit curā: aut q̄ mā est multū ꝓfundata ⁊ adherēs neruis vesice in poris strictis sicut tinctura est in pāno. Sequar igitur clarissime doctor ⁊ mihi frater amātissime ⁊ dabo ꝯsiliuȝ: tuo tñ grauissimo iudicio moderādum. pcipue in ꝗ̄titate tā graduū ꝗ̄ pōderū ꝗ̄ ēt tēpoꝝ ⁊ numeroꝝ in omni specie regiminis ⁊ ṽtutis medicinaꝝ: de quibus infra loquar: inuocato ꝓus diuino auxilio.

⁋ Ut ḡ in regimie sim breuis. dico ꝙ aer sue habitatiōis dȝ eē calidus ⁊ siccus: lȝ nō multū excessiue calidus: loca tñ circa vesicaȝ dȝ tenē calida: ita ꝙ in estate femoralia sint retro ⁊ ante vsqȝ ad vmbilicum: aut saltē supra ossa ilioꝝ: ⁊ si eēnt suffulcita ex pāno de lana eēt melius: ⁊ in hyeme de pelle vulpina. Et caueaꝛ frigus in spina ⁊ capite: q̄ sunt radices neruoꝝ: ⁊ silr caueatur aer humidus ⁊ habitatio in terreno: ⁊ statio sub radijs lune.

⁋ Jeiuno stomacho exercitiū est ei cōueniens ⁊ ꝑsertim quo laborēt supiora primo. ⁊ postea exerceat se exercitio ambulādi ⁊ faciat fricari quātitatē palmi pectinis ⁊ spine: ⁊ illud qđ est inter anum ⁊ virgā fricatione calefaciēte. Sed post cibum nō est multū ei laborādū: imo conetur ꝙ de mane nō solū stomachus: sed intestina ⁊ vesica euacuētur anteꝗ̄ se exerceat ⁊ duret exercitiuȝ nō multuȝ forte: ⁊ velox vsqȝ ad pncipiū lassitudinis: ⁊ si ingrediaꝛ stuffam: aut furnum calefactū: aut tinā in fumo decoctionis calamēti: hyssopi: thimi: abrotani: lauri: herbe iue: rosmarini: radicuȝ vrtice: ⁊ silium herbaꝝ cum quibus ponaꝛ sulfur: ⁊ alumen bis vel ter in septimana: ieiuno stomacho erit sibi res ꝯueniens.

⁋ Debet studē ꝙ oī die habeat bñficiuȝ vētris: ⁊ si aliter nō hȝ ꝓuideat sibi cū clisteri. Et ꝯuenit clistere decoctionis camomille: melliloti: sticados mōtani: ameos: cētauree minoris: thimi: et saltē semel i septimana faciēdū est clistē decoctiōis collongtide vsqȝ ad. ℥. i. pro vice ligate in pāno: ⁊ posite cum pdictis rebus. Et in cōi vsu oporteret in clisteri ponere olei costini: olei rutbacei: olei vulpini. añ. ℥. i. ierepigre bñdicte. añ. ℥. ß. salis quātuȝ sufficit et saltē semel in septimana eēt ponēdum ieralogodion: aut ieradiacollogntidos. ℥. ß. loco ierepigre.

⁋ Somnus vō eius sufficit ꝙ sit sex horaruȝ in die nāli: ⁊ incipiat saltē duabus horis post cibuȝ in camera bona inter duo solaria bñ calida: bñ clausa: capite bñ eleuato: ⁊ corpore bene coopto super altero latere: ⁊ sit in nocte: ⁊ non in die. Q̄ si dormiēdum est in die sit de mane ante tertias. s. ieiuno stomacho.

⁋ Jn cibis vtēdū est cibis siccis: dantibꝰ tñ ꝯueniēs nutrimētū sibi ⁊ bonū declinātibus ad calidū. ⁊ ideo panis dȝ eē de bono frumēto bñ fermētatꝰ: ⁊ bñ coctꝰ. Et dȝ cauere a pane pmixtionis alioꝝ granoꝝ: pcipue lolij ⁊ ꝙ deficiat in fermētatiōe vel in decoctione. Et carnes meliores ei sunt carnes volatilium. deīde carnes capoloꝝ: ⁊ leporū iuuenū damaꝝ ceruoꝝ ⁊ vulpiū si placeret. Tertio carnes hedoꝝ: ⁊ 4° carnes vituloꝝ lactētium. Et 5° carnes castratoꝝ annualiuȝ. Et iter aues bone sunt pdices: fasiani: auicule arboree: turtures: colūbi: pulli. Non ita bone anseres ⁊ anates. Et melior ꝑparatio est ꝙ sint asse aut frixe in patellis. Q̄ si sint elixe elixētur cū subtiliatiuis ponēdo aliqd de pipe: vel cinnamomo: vel de radice petrosilini: vel herbis calidis: sicut serpillū: ⁊ hyssopus: ⁊ thimus: ⁊ siles: ⁊ tolerātur cum brodio ciceruȝ rubeoꝝ.

⁋ Sāguinē ⁊ iteriora: ⁊ capita: ⁊ colla: ⁊ lac: ⁊ caseum: et ostracha: ⁊ granaros: ⁊ anguillas meliꝰ est euitare: sȝ oua gallinaꝝ recētia. s. vitelli assi vel frixi cuȝ aliqua ꝗ̄titate aromatū. s. pipis vel cinnamomi sunt ꝯueniētes. ⁋ De granis toleranꝛ riçuȝ: ⁊ miliū: ⁊ panicū: ⁊ brodiū ciceꝝ: ⁊ alia grana dimittanꝛ. ⁋ De herbis dimittanꝛ frigide ⁊ humide sicut lactuca: portulaca: endiuia: spinachia acetosa: ⁊ siles: sed toleranꝛ borago: buglossa: ⁊ mellissa: ⁊ cōueniūt hyssopus: thimus: calamētū: origanū: serpillus: puleğiū: mētha sicca: rosmarinus: saluia: abrotanū: absinthiū: ⁊ siles herbē odorifere. ⁋ De radicibꝰ vō pastinacha rubea. s. carotuȝ ⁊ pastinacha alba: daucus: ⁊ radix petrosilij: ⁊ enula: sȝ napones: ⁊ rape dimittanꝛ: ⁊ toleranꝛ allia: ⁊ porri: ⁊ cepe: ⁊ genera eoꝝ ꝑsertim qñ nō timeꝛ vaporatio ad caput: ⁊ silr raffani. acorus vō ⁊ cypi ꝯueniunt rōne quasi pure medicine. ⁋ Cappares ⁊ sparagi ꝯueniūt ei rōne salatucij. ⁋ De fructibus dimittat humidos: pcipue vuas ⁊ qñ sentiret ardorē dimittet etiā ficus: sȝ auellane ⁊ nuces tolerātur: ⁊ grana pini sunt cōueniētia ⁊ cōueniunt etiā granata dulcia: ⁊ tolerātur post cibū pira citonia cocta cuȝ bono vino: ⁊ ꝯdita cū aniso ⁊ aromatibꝰ. Sed reliquos humidos fructus dimittat sicut cucurbitam: ⁊ angurias: ⁊ melongenas: ⁊ cucumeres: ⁊ de hoc genere toleratur paucum de melone. Oliue salite etiā sunt vtiles. ⁋ De aromatibus pōt recipe secure sicut piper: ⁊ çinçiber: ⁊ cinnamomū: ⁊ gariofilos: ⁊ silia: sed acetum ⁊ acetosa: ⁊ omnia sunt dimittenda.

⁋ Potus eius melior est aqua mellis: aut vinuȝ rubeum cum aqua mellis temperatum.

⁋ Caueat ab vsu venereorum quantum est ei possibile. Et hec de regimine.

Quo ad medicinalia: q̄ nō purgatꝰ est ex ordine: videꝛ mihi ꝙ vsqȝ ad finē Septēbris oībus qnque diebꝰ semel capiat. ℨ. i. haꝝ pillaꝝ. ℞. pillaꝝ de iera simplici. ℨ. ß. pipis. ℈. ij. ꝯfice pillas cuȝ aq̄ saluie: sumātur in aurora: ⁊ sunt sine custodia. ⁋ Semel aūt in mēse sumat istas pillas. ℞. pillaꝝ fetidaꝝ. ℈. ij. pillaꝝ alādal ℈. i. fiāt pillē. vij. cuȝ aqua maiorane: sumanꝛ duabꝰ horis ante diem cū bona custodia. ⁋ Jn reliqs aūt diebus qñqȝ vtaꝛ masticatorio vel cū sola radice piretri vel cuȝ mastice: ⁊ q̄rta pte sui de pipe: vel cū mastice: ⁊ cera ⁊ staphisagria. añ. ptes eq̄les. vel cū mastice ⁊ cera. añ. pteȝ. i. nucis muscate: ligni aloes: gallie muscate. añ. ptē decimā vniꝰ staphisagrie. piretri. añ. 3am pteȝ vniꝰ: misceat simul ⁊ masticeꝛ quātitas castanee per horā ieiuno stōcho.

⁋ Qñqȝ vō vtaꝛ gargarismate gargariçādo aquā mellis cū semie synapi: aut cū pipe: aut acetū distillatū: aut ierapigra cū aq̄ mellis. ⁋ Iteȝ qñqȝ vtaꝛ caputpurgio trayciēdo aquā maiorane: aut succuȝ blete: aut ponēdo in nare radicē cucumeris asinini recēteȝ. ⁋ Et dȝ in mane in aurora qñ nō sumit pillas sumere ℞ eīuȝ. ℞. diacori. ℨ. iiij. plirisarcoticon. ℨ. ij. misce ⁊ sumat. ℨ. ij. vel. iij. pro vice tribꝰ horis ante cibuȝ. ⁋ Itē inungaꝛ ⁊ pecten ⁊ illud qđ est iter anuȝ ⁊ v̄gā cū hꝯ vnguēto. ℞. olei de euphorbio: olei costini: olei vulpini. añ. ℥. i. pinguedis pulpis: pinguedinis anatis: hyssopi humide. añ. ℥. ß. galbani oppoponacis

ponacis armoniaci.añ.ʒ.i.ʃ.cere parum ꝛ fiat vnguentū.
¶ Sʒ post mediū Septēbris purget capiēdo hūc syrupū. ℞.oxymellis sqllitici:syrupi ð sticados.añ.ʒ.iiij.aq̄ maiorane:aque saluie: aque hyssopi.añ.ʒ.iiij.misce : ꝛ est syrup⁹ pro q̄tuor vicib⁹: sumat calidus in aurora ꝛ supdormiat per horā. ¶ Sumpto syrupo purget cum istis pillis.℞.pillulaꝝ de euphorbio.ʒ.i.pillaꝝ fetidaꝝ.ʒ.ʃ. fiant pillule qnque cū aq̄ maiorane recipiātur duab⁹ horis ante diē cum diligenti custodia.
¶ Item ēt ante autūnū ꝛ in autūno si posset vtile eēt vomere semel in septimana:aut saltē bis in mense post prādiuʒ hoc ordine ꝙ in prādio sumat carnes pingues recētes cū multo sale:ꝛ ferculum de cepis:aut de porris: ꝛ bibat vinū dulce:ꝛ comedat multuʒ ꝛ festināter:ꝛ sumpto cibo:aut ambulet:aut voluat se sup lectū: ꝛ postea bibat ʒ.vi.decoctiōis raffani in aceto ꝛ aq̄ cū.ʒ.i. mellis dispumati:ꝛ postea vomat exqsite si nō cū alio saltē cū adiutorio pēne ꝛ alioꝝ ꝓuocātium.
¶ Itē loco electuarij cū diacoro superius positi est istud valde vtilius.℞.baccaꝝ lauri ꝛ folioꝝ eius siccoꝝ.añ. ʒ.iij.castorei.ʒ.ij.baurach armeni.ʒ.i.ʃ. aggregent oīa cū oleo de granis pini: ꝛ postea distēperent cuʒ melle ꝛ fiat electuarium.dosis est.ʒ.i.pro vice.¶ Item diaciminum cum folijs ruthe est valde vtile.
¶ De rebus vo simplicib⁹ ꝯferētib⁹ sunt sicut oppoponā cuʒ si sumat de eo.ʒ.ʃ.q̄tuor horis añ cibū:ꝛ ciminū si bibant.ʒ.ij.cū aq̄ mellis ꝛ semē agni casti in sili quātitate.
¶ Res aūt ꝯferētes ꝓprietate sua sunt testiculi leporis cū siccant ꝛ bibunt cū vino odorifero. ꝛ hoc pl'ib⁹ vicibus:ꝛ silr guttur galli cū adurit ꝛ bibit cuʒ aqua tepida.
¶ Et si illa non sufficiāt opʒ ꝙ inyciat in vesicā oleum ruthe.ʒ.ij.pro vice cū.ʒ.ʃ.butyri cocti:ꝛ.ʒ.ʃ.castorei aliqd oleū cucumeris asinini cū butyro ꝛ castoreo mō dicto:ꝛ est fortius.¶ Itē in vltimis inungēduʒ est pecten ꝛ loca circa vesicā ꝛ p vnuʒ palmū sup caudale vsq3 ad finem dorsi cū vnguētis rubificatiuis sicut oleuʒ de euphorbio ꝛ synapi quousq3 bñ rubificet locus.

¶ De dolore renali ex calculo ꝛ arenulis. Cōsi. LXV.

Iste magnificus ꝛ venerabilis pater annoꝝ vltra.lxx.cōplexionis nālr cholerice:qui pro certo nō trāsiuit in cōplexionē melicā respectu tēperatoꝝ sue etatis:sʒ remāsit choleric⁹ cū esset ꝯsuet⁹ plurimū habitare in aere calido:bis duobus annis laborauit equitādo maxīe in regionib⁹ fridis ꝛ icidit iaʒ sunt duo mēses dolorem renaleʒ ex calculo ꝛ arenulis:ꝛ postea incidit febres:que lʒ inuaderent omni die:qꝛ tñ multū sudauit ꝛ habuit quietē satis longā puto ꝙ fuerūt ex mā mixta ex cholera ꝛ flegmate. habuit ēt iam diu stomachū debileʒ ꝛ ſm iudiciū suoꝝ medicorū frigidū in ore ꝛ calidū in fundo : sed ego puto ꝙ stōchus fuit tenuis cū paruo adiutorio pinguedinis cirbi:ꝛ ideo nō fuit taʒ fortis in digerēdo dura : sed facile mutabilia bñ digessit.¶ Est ēt intraturus mare pro longa nauigatione:cui rei tñ est multū ꝯsuetus nec sentit nauseaʒ:vel silia accidētia que alios nauigātes molestāt.Et petit sup preseruatōe a lapide ꝛ ꝯseruatōe sue sanitatis ꝛ regimie itinerationis in mari sibi dari ꝯsilium:cōsideratis oībus supradictis.s.etate cōplexione dispōne stomachi preteritis egritudinibus ꝛ futura nauigatione. Et ego faciā inuocato prius diuino auxilio.
¶ De aere qꝛ opʒ ipm nauigare paꝝ dicā:sed tñ in patria debet hre aerem claꝝ tēperamēto vicinū paꝝ ad humiditatē tendentē:ꝛ in hac estate mediocriter tēperet : vel cū flabellis:ꝛ qñ pōt cū ramis arboꝝ frigidaꝝ ꝛ herbis frigidis:nō tñ habeat negligentiā in tenēdo stomachuʒ calidū ꝛ intestina:ita vt bene digerat: ꝛ si de nocte super stomacho ꝛ itestinis teneret fasciatā vnā petiā scarleti esset sibi vtilius: qm̄ bona digestio stōchi est magna radix in rectificādo oīa qbus indiget.
¶ De mane ieiuno stōcho emissis supfluitatib⁹ ab itestinis ꝛ a vesica dʒ exerceri:ꝛ meli⁹ est ei ꝙ exerceat ꝑ laborādo manib⁹ ꝛ bracchijs vł cōmouēdo cū eis:ꝛ postea laborādo pedib⁹:labore tñ in quo renes nō multū fatigētur:ꝛ iō eqtatio ꝑcipue sup aīalī succussante est ei icōueniēs:ꝛ post cibū nō dʒ laborare multū:imo leuiter ꝛ suauiter se hīe:aut in icessu:aut stādo qete: ꝛ nūq3 exercitiū dʒ in eo eē excessiuū:imo qñ icipit fatigari ipʒ dimittat ꝛ nō sit velox ꝛ acutū:sʒ suaue ꝛ cū qetib⁹ intermedijs.
¶ Quo ad cibos debēt esse humidi facilis digōnis multi nutrimēti ꝛ boni:sʒ nō excedētes tēpamētuʒ in caliditate:ꝛ in estate ꝯdiātur cū saporib⁹ fridis ſm ꝙ experientia notat ipm posse tolerare:ꝛ ꝯdiātur in hyeme cuʒ aromatib⁹ calidis obseruādo ne nimiū calefaciēt. ¶ Et veniēdo ad pticularia ꝯuenit sibi panis de optimo frumēto:ꝛ opʒ ꝙ sit bñ coctus ꝛ bene fermētatus ꝛ habens aliqd de sale:ꝛ panē deficiētem in aliquo istoꝝ dʒ vitare:ꝛ dʒ eē mūdus a cortice exteriori: ꝛ nō comedat post q̄rtā diē.¶ Carnes sibi meliores sūt pulloꝝ pdicuʒ fasianoꝝ iuuenū:ꝛ optīe sunt auiculaꝝ puaꝝ hñtiū pēnas varias: ꝛ ꝑcipue cauda tremuli.¶ Et ð q̄drupedib⁹ lepoꝝ ꝛ capriòloꝝ iuuenū ꝛ hedoꝝ lactētiū ꝛ vituloꝝ lactētiū valde puoꝝ ꝛ agnoꝝ annualiū castratoꝝ. Sʒ carnes grosse vt boū ꝛ aīaliuʒ antiquoꝝ ꝛ carnes viscose:sicut porcoꝝ ꝛ agnoꝝ lactētiū penit⁹ debēt dimitti:ꝛ silr capita ꝛ interiora aīaliū.colūbi vo ꝛ turtures si sumāt qñ icipiūt volare in tēporib⁹ fridis tolerant:ꝛ pōt capi eisdē tpib⁹ aliqd ð ansere vł de anate ꝛ multa piguedo vitāda est:ꝛ silr carnes ipiguate artificialr.¶ Lac ꝑsertiʒ caproꝝ recenter extctū ab vbere ꝯueit ei in estate:sʒ oʒ ꝙ cōedat solū ieiuno stōcho:ꝛ ꝙ post ipʒ nō dormiat neq3 cōedat q̄usq3 sit bñ digestū.sic vbi.g.si in estate qñ prāderet tēpestiue ꝛ hora.xix.biberet.ʒ.iiij.lactis statiʒ egrediētis ab vbere cū.ʒ.ʃ.çucchari:ꝛ postea cenaret hora.xxiij.sʒ alio modo nō cōedat.Sʒ lac coagulatū ꝛ caseꝰ maxīe recēs ꝛ viscosus dʒ vitari:ꝛ silr sanguis.¶ Sʒ vitelli ouoꝝ gallinaꝝ cū sunt recētes siue assi siue frixi siue elixi vel in ferculo sunt ꝯueniētes: albumē vo dimittēdū est. ¶ De piscib⁹ tolerātur pui qui nascūtur in libero mari : aut in fluuijs petrosis ꝛ arenosis qui habeāt has ꝯditiōes.Pīo ꝙ habeāt squamas ꝛ ꝓpter istā ꝯditionē excludunt anguille: murene:gui:passeres:solee:palamite:sgombri: ꝛ similes. Scđa cōditio ꝙ habeāt bonū odorē:ꝛ pp istā ꝯditioneʒ excludunt oēs pisces cenosi.Tertia ꝙ habeāt bonuʒ saporē.Quarta ꝙ nō sint nimis viscosi:sed hñtes fragiles carnes ꝛ nō lymosas.Et iste ꝯditōes inueniunt in qbusdam piscib⁹ marinis:sicut sūt tribie barbones albori aurate menule ꝛ similes:ꝛ in qbusdā fluuialibus:sicut sunt timali ꝛ strigie ꝛ lasche ꝛ auellane ꝛ cauedani: ꝛ in qbusdam lacunalib⁹:sicut sunt carpiones ꝛ agones. Sturiones vo ꝛ tūni : qꝛ sunt de magnis ꝛ cephali siue mugiles ꝛ varioli ꝛ corui ꝛ rūbi:qꝛ sūt viscosi : ꝛ scardue ꝛ regine padi:siue carpane:qꝛ nō sunt boni saporis oʒ ꝙ dimittātur:meli⁹ tñ est de piscib⁹ oīo paꝝ comedere:aut nihil:ꝛ saliti ꝛ siccati dimittātur oēs.Habri cancri ostraca sepie vmbelici locuste:ꝛ omnia talia genera sunt dimittenda.
¶ De granis dimittēda sūt legumia excepto brodio cicerum qđ est ei valde ꝯueniēs:ꝛ silr dimittēdum est frumentū nisi in forma panis:ꝛ illa que de frumento fiunt: sicut lagane pastilli iuscula ꝛ silia:ꝛ similr far:sʒ ordeū ꝛ

ſpelta ſi fiant iuſcula ex eis tolerant̃. Panicum vͦ ⁊ mi-
lium ⁊ riçum nō ſunt cōuenientia: ſi tamē comedant̃ oꝫ
ꝙ ſint cocta cū bonis carnibꝰ pinguibus. ❡ De herbis
cōuenſunt ei in eſtate: borago: bugloſſa: lactuca cocta: fe-
niculus: petroſiliū: melliſſa: apiuꝫ: ⁊ p̃cipue macedonicū:
⁊ ameos ⁊ ſenationes: ⁊ p̃cipue capita cardi: ⁊ endiuia: ci-
corea: ſcariola: lactuca: ſpinachia: ⁊ p̃cipue qñ ſunt cocte.
Et in hyeme brodiū cauliū nō ſuba: ſed thimꝰ ⁊ hyſſopꝰ
⁊ roſmarinꝰ: ⁊ portulaca ⁊ herbe que comedunt̃ crude ⁊
eruca ⁊ ſinapi ⁊ naſturcium melius eſt ꝙ dimittantur.
❡ De radicibus dimittat rapas ⁊ napones magnos: ſed
napones citri parui tolerant̃: ⁊ raffanus ſi ſumat̃ non in
multa q̃ntitate: ⁊ poſt alios cibos: ⁊ radix apij ⁊ feniculi ⁊
paſtinache albe ⁊ rubee tā domeſtice q̃ꝫ agreſtis ſunt ei
cōuenietes. Alliū vͦ ⁊ cepe ⁊ porri ſi ſumant̃ nō excedāt
in quātitate. ❡ De fructibꝰ cōueniūt ei ficus taꝫ recētes
q̃ꝫ ſicce ⁊ vue bñ mature añ alios cibos: ⁊ tolerātur cera-
ſe ⁊ melones ⁊ pruna bñ matura: ⁊ paꝝ de pſicis i eſtate
oīa iſta añ alios cibos: ſꝫ pira cruda ⁊ poma ⁊ chryſomil-
la niſi in pua q̃ntitate: ⁊ corna ⁊ neſpilla ⁊ ſorba ⁊ çarur ⁊
caſtanee ⁊ ſilique opꝫ ꝙ dimittant̃: ⁊ poſt cibū pōt ſumē
granata dulcia ⁊ grana pini ⁊ amigdalas ⁊ auellanas: et
paꝝ de nucibus: ⁊ aliqd de piris bullitis cum optimo vi-
no: ⁊ ꝯditis cū aniſo ⁊ feniculo vel aromatibꝰ. ❡ Cucur-
bite vͦ nō ſunt ei cōuenietes neqꝫ melongene. De angu-
rijs tñ dulcibꝰ pōt apud vehemētes calores: ⁊ ſilr̃ de me-
dulla citrulli nō maturi aliqd ſumere: ⁊ ita de citrāgulis
⁊ lymonibus: ⁊ de acetoſitate citri pōt ſumi dūmodo nō
ſentiat ledi ſtomachū: ⁊ pōt vti aceto in ſuis saporibꝰ mo-
derate. Cappares ⁊ ſparagi ⁊ oliue ſalite tolerant̃ in eo:
⁊ extremitates lupulli.

❡ Et cauere oꝫ a nimia comeſtione: ⁊ p̃cipue diuerſaꝝ re-
rum in vna mēſa: ⁊ maxime radicū herbaꝝ vel fructuū:
imo oꝫ aliquas famis reliquias dimittere: ⁊ qñ ſcda vice
inſurgit verus appetitꝰ ſtatim aliquid comedere nec diu
expectare ſup famē: ⁊ meliores ſunt ei elixe q̃ꝫ aſſe niſi
eſſent carnes valde tenelle.

❡ Potus eius melior eſt vinū vetus odoriferū: ⁊ ſi eſſet
valde potēs tēperet̃ cū aq̄: ⁊ p̃cipue cū aqua mellis: ⁊ oꝫ
eſſe vinū odoriferū ⁊ ſubtile: ⁊ ſi eſſet rubeuꝫ pp etatem
eſſet melius. vina vͦ groſſa ⁊ muſta ⁊ pontica ⁊ acetoſa
ſunt ab eo vitāda. Sed aq̄ mellis eſt ei optimus potus:
p̃ſertim vino admixta ⁊ fit ſumēdo lib. i. optimi mellis:
⁊ lib. viij. aque fontis bñ clare: ⁊ bulliēdo quouſqꝫ tertia
pars ꝯſumet̃: cōtinue remouēdo ſpumā.

❡ Prouidere oꝫ ꝙ oī die habeat bñficium vētris: ⁊ ſi nā
reſpōdet ſaltem ſemel in die ſatis eſt ei. Si vͦ nō rñdet
tūc adiuuet̃: ⁊ qꝛ ſenes ⁊ macilenti ledunt̃ a purgationi-
bus optimū eſt ei bibere brodiū galli vetuſti bñ pingue
duabꝰ horis ante cibū: qñ nō hꝫ bñficiū vētris: vel in p̃n-
cipio prādij bibere ferculuꝫ vnum de bono brodio capo-
nis vel galline piguis. Et ſi hoc nō ſufficit bibat brodiuꝫ
prime decoctionis cauliū aut ferculū de blitis: aut faciat
ꝙ in ferculo ponat̃ aliqd de vrtica ad bulliēduꝫ: notādo
ꝙ frequēs vſus vrtice valde p̃ſeruat ab illa paſſione re-
nali: ⁊ loco vrtice pōt poni mercurialis ad lenificandum
ventrē: ⁊ in hyeme qñ iſte herbe nō inueniuntur bibat in
introitu mēſe. ʒ. i. thimi ſicci: aut hyſſopi: aut bethonice:
q̄m humectabūt ventrē. ❡ Qꝛ ſi iſta nō ſufficiūt vel nō
ſint p̄ñtia ſumat aliqñ: nō tñ valde ſepe q̃ntitatē terbēti-
ne vſqꝫ ad auellanā: ⁊ inuoluat eā in nebulis ſiue in ho-
ſtijs nō ꝯſecratis vt poſſit ſine abominatione deglutire:
melius tñ in iſto caſu eſſet facere cliſtere ex oleo puro: ⁊
ſit quātitas. ʒ. xij. pro vice.

❡ Somnus eius melior eſſet de nocte: incipiēdo duabus
horis poſt cenā: ⁊ oꝫ dormire in bona camera nō frigida:
capite bene eleuato: ⁊ corpore bñ coopto nō reſupinꝰ: ſꝫ
ſup altero laterū: ⁊ ſit ſomnꝰ ſeptē vel octo horaꝝ in die
nāli. Qꝛ ſi de nocte h̄ nō ſufficit facere meliꝰ eſt ſupple-
re de mane ante tertias q̃ꝫ poſt prādium.

❡ Debꝫ cauere q̃ntū pōt ab oī moleſtia animi dimittēdo
odium ⁊ irā ⁊ triſtitiā ⁊ anguſtiā ⁊ multas cogitatiōes ⁊
gaudere ⁊ letari ⁊ ꝯuerſari cū dilectis. Et hec ꝺ regimīe.

Omnibus aūt ꝯſideratis videt̃ mihi ꝙ meliꝰ eſt
ei vti q̃ꝫ pauciſſimis pōt medicinis: et
ꝓpter p̃ſeruare ſe ab īcurſu huius renalis doloris bonuꝫ
eſt ei ꝙ oībus duobꝰ mēſibꝰ ſemel ſumat. ʒ. i. pulpe caſſie
diſtēperate cuꝫ decoctione radicū feniculi ⁊ petroſilini ⁊
ſaxifragie in mane qñ ſurgit a lecto: ⁊ non opꝫ ꝙ ea die
permutet ordinem ſui cibi.

❡ In p̃ncipio aūt veris ſi caperet primo hūc ſyrupū qua-
tuor vicibus de mane eſſet vtile. ℞. mellis roſati colati:
ſyrupi acetoſi ꝺ radicibꝰ. añ. ʒ. i. aque feniculi ⁊ apij. añ.
ʒ. i. ſ. clarificetur ⁊ aromatiçetur cum pauco cinamomo.
❡ Sūpto ſyrupo q̃tuor vicibꝰ capiet hāc medicinā. ℞.
pulpe caſſie. ʒ. i. reubarbari. ℈. i. ſpice grana. v. diſtēperē-
tur cū decoctiōe aniſoꝝ: feniculi: ſeminis apij: paſſulaꝝ:
⁊ ligritie: ſumat̃ in aurora: ⁊ nō comedat vſqꝫ ad ſex ho-
ras. Et niſi accidat ſibi alia egritudo nullo modo capiat
fortiorē medicinā. ❡ Qꝛ ſi de duobꝰ mēſibꝰ in duos mē-
ſes videt̃ ſibi loco pulpe caſſie capere. ʒ. ij. bone terbenti-
ne in aurora nō erit minꝰ ꝯueniēs. ❡ Itē ſemel in mēſe
de mane ſumat q̃tuor horis añ cibū. xxx. nucleos pſicoꝝ
diſtēperatos cū ſufficiēti q̃ntitate vini maluatici: ⁊ illud
vinū maluaticū in eſtate ſit tēperatū cuꝫ equali q̃ntitate
aque melōis: aut feniculi: aut ſenationū: ⁊ in tp̄e hyemis
ſit puꝝ. ❡ Itē nō obliuiſcat̃ tenere inteſtina mūda fa-
ciendo ſaltē in ſeptimana ſemel cliſtere ſm doctrinā po-
ſitā in capl̃o ſupius de euōne in regimine.

❡ Qꝛ ſi aliqñ ſupueniret ſibi iſte dolor: qꝺ deus auertat.
Prio faciat cliſtere cū decoctiōe aniſoꝝ carui ameos pa-
ritarie ſenationū ⁊ raffani: apij: ⁊ radicū petroſilini ⁊ fe-
niculi: aut aliquoꝝ de iſtis: ⁊ cuꝫ. ʒ. vi. olei anhetini. ⁊. ʒ. i.
pulpe caſſie: ⁊ non trāſeat cliſtere q̃ntitatē. ʒ. xviij. ❡ Fa-
cto autem cliſteri inungat pecten ⁊ virgam cum oleo de
ſcorpionibus: ⁊ bibat vina ſubtilia: permixta tamē cum
aqua: aut feniculi: aut apij: aut ſenationum: aut ſeminuꝫ
cōium. Et ſi videtur ſibi neceſſariuꝫ faciat bulliri camo-
millaꝫ: mellilotū: radicis altee: raffanos: paritariā: apiuꝫ:
petroſiliuꝫ: ⁊ caules cum ſemine dauci: ⁊ cimino: ⁊ poſtea
cum ſpongijs infuſis in dicta aqua faciat fomentationeꝫ
ad locum doloris pluribus vicibus. Qꝛ ſi cum fomenta-
tione nō ſedatur dolor ſufficiēter faciat balneum de his
rebus: qꝺ balneū ingrediatur ſedendo in eo vſqꝫ ad locū
doloris: ſed pectus prohibeat a calefactione dicte aque: ⁊
prouideat ꝙ poſſit attrahere anhelitum frigidum: ⁊ non
faciat longaꝫ moram in balneo: ſed ſedato dolore egre-
diatur ab eo ⁊c̃. ❡ Et in hoc caſu vtatur in cibo pullo cō-
tuſo: aut vitellis ouorum: ita ꝙ parum habeat comedere
⁊ in potu vino albo ſubtili ſi timor eſt de febre tempera-
to cum aquis ſupradictis ſi nō poteſt eſſe purum ſi nō ſit
valde potens. ❡ Et in mane ieiuno ſtomacho dū timet
dolores capiat aliquid de iſtis. Primum eſt. ℞. lapidis
iudaici. ℈. ſ. diſſoluatur fricando ſuper cote cum. ʒ. iiij.
aque: ⁊ bibat̃ tepidum tribꝰ horis añ cibū. Et loco iſtius
pōt ſumere litontripon: aut philātropos. ʒ. ij. de quocūqꝫ
ſit cū aqua ciceꝝ: vl̃ cū aq̄ raffani: ⁊ tertiū in caſu in quo
eſſet nimia vehemētia doloris: ⁊ p alia nō ſedaret̃. ℞. fi-
lonij romani. ʒ. i. litōtripon philātropos. añ. ʒ. ſ. diſtēperē-
tur cum aqua apij: ⁊ bibātur in balneo ieiuno ſtomacho:

ꝛ postea nõ comedat nisi trãseant qnque hore: põt tñ in hoc tpe aliqd bibere: ƺ dormiat q̃tum desiderat. Et in tpe in quo nõ dolet post assumptõeƺ hui⁹ medicie põt facere clistere ꝛ fomẽtatões ꝛ vnctiões: ꝛ cũ istis remedijs pseueret interpolando quousq̧ sit liber.

¶ Sed qꝛ ipse dƺ igredi mare pro ista itineratõe nõ hƺ puidere nisi ꝺ stõcho ꝙ pmaneat fortis ꝛ ꝙ in cibis vtat̃ in minori q̃titate aliquãtulum q̃ si esset ex mare. ꝛ vtat̃ vino stiptico aromatico nõ bibẽdo nimiũ. ¶ Confortatiua vo stõchũ sunt in cibis sumẽ aliqd de agresta: ꝛ post cibũ sumere pira ɔdita: aut citonia ɔdita: aut diacitoniten cũ zuccho. ꝛ ista sũt meliora. Posset ẽt vti in potu muↄmia sine spẽb⁹ que bibat̃ cum aqua ferrata in hora sitis.

¶ Ex pte vo exteriori põt iungere stõchũ cũ isto vnguento. ℞. myrtillorũ sumach rosꝝ. gariof. mẽthe sicce corticũ citri absinthij cypi. añ. ʒ. i. vini rubei stiptici lib. i. olei masticini: olei de spica. añ. ʒ. iij. bulliãt oĩa sil̃ vsq̧ ad vini cõsumptiõeƺ ɔtinue agitãdo cũ spatula. Postea colet ꝛ in colatura addat̃ gallie muscate laudani cere. añ. ʒ. iij. masticis. ʒ. ij. corallorũ rubeorũ. ʒ. i. ꝛ fiat vnguẽtũ pro stõcho iungat̃ mane ꝛ sero ieiuno stõcho cuƺ eo calido. ¶ Et si magis placet põt vti isto ceroto: ꝛ ɔferret fũdo ꝛ ori. ℞. masticis ꝛ ceroti stõtichi Bal̃. añ. ʒ. ſ. gallie muscate. ʒ. ij. rasine q̃tũ suffic̃ ad faciẽduƺ tenax ꝛ fac cerotũ. ¶ Et si multa debilitas stõchi accideret mane ꝛ sero añ cibũ fomẽtet̃ stõchus cum hac fomẽtatõe. ℞. mẽthe absinthij myrtillorũ calami aromatici cypi corticũ citri rosarũ gariofilorũ. añ. ʒ. ij. ɔtũdant̃ grosso mõ: ꝛ bulliãt in vino rubeo: ꝛ in illo postea ponat̃ spõgia ꝛ expmat̃: ꝛ fiat fomẽtatio ad stõchũ quatuor vel qnque vicibus: ꝛ postea aut inungat̃ vnguẽto supradicto: aut supponat̃ cerotũ.

¶ De preseruatione a generatione lapidis in renibus. Consilium. LXVI.

In preseruãdo a gñatione lapidis renũ opƺ pmo caue rea forti frigore vẽtris ꝛ extremitatũ ꝛ a forti calefactione renũ ꝛ a strictura cinguli.

¶ Scdo a somno diurno ꝛ ab accubitu sup renibus.

¶ Tertio ab exercitio: ꝛ pcipue forti post cõestioneƺ ꝛ ab oĩmoda gete ɔtiua: imo dƺ corp⁹ exerceri ieiuno stõcho.

¶ Quarto ꝛ pncipalr̃ ab oib⁹ cibis viscosis: sic̃ sunt laganeↄ: ꝛ oĩa victualia de pasta. Case⁹ ꝛ pcipue recens: carnes porcorũ albumẽ ouorũ artoclee: pisces pcipue magni anguille granari interiora aĩaliũ capita ꝛ ptes glãdose: frictilia de ouis ꝛ caseo: ꝛ ab oib⁹ generãtib⁹ grossuƺ nutrimentũ: sicut carnes boũ ꝛ carnes salite ꝛ legumia ꝛ talli arborũ ꝛ caules ꝛ cepe ꝛ allia ꝛ ab oib⁹ hñtib⁹ multas superfluitates: sic̃ carnes agnorũ ꝛ peciduƺ ꝛ fungi ꝛ herbe crude ꝛ fruct⁹ crudi: sicut poma ꝛ pira. ¶ Restat g̃ ꝙ cõsistat vita in pane bñ fermẽtato ꝛ bñ cocto hñte aliquid salis: ꝛ in carnib⁹ auicularũ puarũ: que sunt optime: ꝛ pcipue caude tremule ꝛ pullorũ pdicũ fasianorũ iuuenum ꝛ turturũ ꝛ pipionũ volare icipiẽtiũ ꝛ capreorũ ꝛ vitulorũ lactẽtiũ puorũ ꝛ castratorũ annualiuƺ: ꝛ in piscib⁹ paruis hñtib⁹ squamas ꝛ vitellis ouorũ nõ multũ coctis: tolerãtur tñ spinachia ꝛ blite ꝛ fercula ex ordeo ꝛ brodio ciceↄrum ꝛ pane trito cũ ouis ꝛ ex herbis odoriferis ꝛ cuƺ decoctione radicuƺ petrosilini: ꝛ silr̃ tolerant̃ pastinacha ꝛ carotũ ꝛ sparagi ꝛ capita cardi. ¶ Optimũ tñ est vti sepe ferculo ex vrtica cocta cũ carnib⁹ vel cũ aqua ꝛ sale ꝛ oleo: ꝛ sumat̃ ferculum satis magnũ pro vice: ꝛ gr̃a saporis ꝛ delectatõis ɔcedunt̃ aliq̃ cerasa añ cibũ ꝛ aliqd de melonibus ꝛ de prunis valde maturis ꝛ de ficub⁹ valde maturis tam recentib⁹ q̃ siccis: ꝛ de vuis bene maturis: ɔcedunt̃ amigdale dulces ꝛ amare. ꝛ auellane ꝛ fistici ꝛ grana pini ꝛ granata ꝛ citranguli ꝛ lymones: ꝛ alique oliue salite ꝛ aromata ꝛ feniculum ꝛ anisum. ¶ Et in potu dƺ vti vino subtili albo: aut pauci coloris: ꝛ aq̃ sua dƺ esse aqua ex cisterna vel aqua clara ex optimo fluuio: ꝛ melior potus est aqua mellis.

¶ Quinto loco dƺ puidere ꝙ vẽter sui⁹ sit valde lubricus ꝛ sepe vti clisterijs: ꝛ si in mẽse sel̃ vel bis sumeret quãtitatem auellane de terbentina in mane esset valde vtile.

¶ Optimũ tñ est ꝛ credo ꝙ ipm oĩo liberaret si vteret̃ oĩ septimana bis p mediã horã añ pradiũ. ʒ. ſ. vel tribus ptib⁹. ʒ. si media nõ sufficeret ex pulpa cassie recẽter extracte a cãnis suis: que sit pinguis ꝛ dulcis.

¶ Et sexto loco ꝙ nõ multum sepe vtatur venereis neq̧ stet acidiosus: sed cum letitia.

Omni anno purget̃ bis. s. circa mediuƺ Aprilis vel añ: sumẽdo hũc syrupũ. ℞. syrupi ace. cõpositi. ʒ. i. ſ. syru. de bisantijs. ʒ. ſ. aq̃ seuƺ cõium fridorũ. ʒ. iij. misce: ꝛ est syr. pro vna vice: sumat̃ sex vicib⁹ in aurora: ꝛ supdormiat circa q̃titatẽ hore. ¶ Sumpto syr⁹ capiat has pillas. ℞. pillarũ fetidarũ: pillarũ ꝺ bñdicta: pillularũ de ieralogodion. añ. ℈. i. refice cũ aq̃ raffani: sumat̃ vna hora añ diẽ ꝛ supdormiat p horã ꝛ nõ cõedat nisi trãsactis. vij. horis. ¶ Et silr̃ purgationeƺ faciat in fine Septẽbris. ¶ Et ex iterualli vni⁹ mẽsis sumat. ℈. ij. pillularũ de bñdicta in aurora: ꝛ nõ indigẽt alia custodia: nisi vt tarde cõedat: ꝛ caueat a frigore. ¶ Et est valde cõueniẽs sel̃ in. xx. dieb⁹ cõedere in mane. iiij. horis añ pradiũ xxv. vl̃. xxx. nucleos psicorũ statim extctos ab ossib⁹: ꝛ bñ masticent̃: ꝛ sup illis bibat̃. ʒ. iij. vini odoriferi subtilis.

¶ Itẽ valde ɔfert sel̃ in septimana potare. ʒ. iij. aq̃ florũ genestre facte per distillationeƺ: ꝛ sint genestre polite nõ aspere. Silr̃ loco istarũ aquarũ est vtilis aqua raffani.

¶ Quãdo aũt supuenit dolor pmo fiat clistere mollitiuũ ex decoctõe malue camomille violarie: seis lini: ꝛ cũ. ʒ. i. pulpe cassie: ꝛ cũ. ʒ. ij. olei anhetini: ꝛ. ʒ. i. olei de scorpionibus ꝛ pauco sale: ꝛ iteret̃ quousq̧ hẽat ventris bñficiuƺ.

¶ Et si dolor molestat tũc cũ pãnis calidis ponẽdis sup locũ puideat̃: aut fiat fomẽtatio cũ spõgia ĩfusa in decoctiõe camomille melliloti carui ameos raffanorũ cauliuƺ capillorũ veneris oĩuƺ taliũ vel siliuƺ: ꝛ si fomẽtatio non sufficit fiat balneũ in mastello facto studiose ad hoc: ita vt nõ ascẽdat aqua supra vmbilicũ pectus nõ nimiũ calefiat: ꝛ cũ exit dormiat: ꝛ inungant̃ loca doloris cũ oleo de scorpionib⁹. ¶ Itẽ omni mane sumat. ℈. i. lapidis iudaici dissoluti in aq̃ seuƺ cõium que sit. ʒ. iiij. ¶ Et si nõ sufficit balneũ ad sedanduƺ dolorẽ tũc intra balneũ recipiat hoc electuariũ ꝛ bibat. ℞. filcini philãtropos litõtriↄpon. añ. ʒ. i. distẽpera cum vino albo odorifero ꝛ bibat̃: ꝛ attendat ꝙ hoc nõ capiat̃ nisi stõcho vacuo: ꝛ postea stet qnque horis anteq̃ comedat: si tñ sitit põt capere vinuƺ albũ subtile. ¶ Et si necessitas vi sumẽdi medicinã sumat hãc. ℞. pulpe cassie recẽter extracte a cãnis. ʒ. x. olei amigdalarũ dulciũ. ʒ. ij. electuarij indi. ʒ. i. distempera cũ decoctione anisorũ milijfolij: seminis apij ꝛ centauree.

¶ Et nullo modo sumat hoc tempore fortes medicias: ꝛ ista puto cum laude dei sufficere.

¶ De ardore vrine sine vlcere ꝛ sanie. Cõsi. LXVII.

Dispositio hui⁹ magnifici viri domini Contardi ꝺ Marchionib⁹ de Carreto estardor vrie sine sanie ꝛ vlcere: ƺ tñ qꝛ durauit satis nõ est qn sit magna suspicio casus i vlc⁹ viarũ vrie: pcipue vesice: aut colli ei⁹: ꝛ est vir macer multarũ cogitationũ ãnorũ circa xlviij. moderati regis: exceptis laborib⁹. ¶ Et puto cãƺ eẽ mixtõeƺ salse mãe cũ vria: aut cholere aliqd adustio

nis bītis. Naȝ a pn̄cipio vı̄ ꝺm aliqua mēbra esse cholericus. ¶ Et ego ponā in isto ꝯsilio regimē sex reꝝ nō naturaliū: ⁊ ꝯn̄ter medicinaꝝ vsuȝ: pmonēdo ꝙ diligenter obseruet: ⁊ nō sit ꝯtēt⁹ pauco tp̄e in obseruatiōe: imo diu pseueret ēt q̄busdā mēsib⁹ postq̄ʒ ardor cessauisset.

¶ Primo igit̄ habitet aerē tēperatū: tn̄ declinātē ad aliqualeȝ friditatē ⁊ hūiditatē: ita ꝙ in estate sterni faciat pauimētum habitatiōis cū herbis ⁊ ramis frigidis: sicut salicū ⁊ vitis ⁊ lactuce ⁊ pomoꝝ ⁊ rubi ⁊ endiuie ⁊ portulace: ⁊ faciat irrorari camerā cum aqua frigida: ⁊ caueat aerē fumosuȝ multi caloris ⁊ multi ignis: ⁊ p̄cipue caloreȝ vestiū in directo renū ⁊ epatis: imo diploidē habeat retro scissaȝ que nō multū stringat̄ sup renib⁹ vel super epar: ⁊ caueat nimiā stricturā cinguli.

¶ Et exercitiū corporale si esset poīe deberet eē nulluȝ: ⁊ deberet adherere quieti: ꝙ si sit ei laborādū meli⁹ est vt plane ⁊ super sella leni nō calida equitet portationē: aut passualr̄: aut passim incedat: ⁊ caueat longū iter pedibus ⁊ sup equo succussante: ⁊ eligat horā tēpati aeris ad frig⁹ declinātez: ⁊ q̄tū pōt plus duȝ est in itinere dormiat ⁊ iaceat: ⁊ multo magis abstineat ab oī calido ⁊ acuto: ⁊ plus vtat̄ frigidis: ⁊ cuȝ est domi ⁊ pōt abstinere vtat̄ q̄ete: ⁊ loco exercitij vtat̄ fricationib⁹ corporis ⁊ balneo dulcis aque tepide decoctōis malue ⁊ violarie in quo moretur ieiuno stomacho p horā in mane: ⁊ breuiter q̄tū eū delectat: sed nō sit multi caloris: imo temperati.

¶ Prouideat sibi ꝙ oī die habeat bn̄ficiū vētris saltē semel: ꝙ si nō rn̄det nālr̄ tūc sumat ferculuȝ de mercuriali cū mētha ⁊ herbis odoriferis factis boni saporis: ⁊ cū brodio recētiū carniū pinguiū: aut cuȝ oleo: aut sumat in aurora.℥.ij.syrupi violati facti cū trina īfusione violarū iuxta artē Mesue in antidotario: ꝙ si clistere vult facere faciat: aut cū oleo puro: aut cū decoctiōe malue ⁊ violarie: ⁊ oleo violato: ⁊ breuiter aliquo istoꝝ modoꝝ pui deat: ita tn̄ ꝙ nō capiat pillłas vel medicinas: nisi ꝺm ꝙ dicet̄ infra cū dicā de vsu medicinaꝝ.

¶ In cibis p̄mo opȝ ꝙ caueat ab oī acuto: sicut pip allia vina valde potētia ab oī salso: sicut carnes salite ⁊ pisces salite: ⁊ siłia: ⁊ ab oī amaro ⁊ a reb⁹ multū acetosis ⁊ a cōfectionib⁹ de melle ⁊ a reb⁹ extreme dulcib⁹: ⁊ sit ꝯtētus stipticis pōticis īsipidis vnctuosis ⁊ dulcib⁹ moderate: ⁊ iō panē sumat nō salitū ⁊ fermentatū mediocriter: ⁊ silr̄ coctum mediocriter: ⁊ sit ex bono frumēto anni sui sine mixtiōe: ⁊ mūdus a furfure: ⁊ sit iter p̄mā ⁊ q̄rtā diē: ⁊ n̄ cōedat̄ calidus vt ōfert̄ a furno. ¶ Carnes aūt sibi ꝯueniētes sūt carnes pulloꝝ pdicū fasianoꝝ puaꝝ auiū hedoꝝ porcoꝝ castratoꝝ vituloꝝ puoꝝ lactētiū puoꝝ ⁊ caprioloꝝ iuuenū: ⁊ aues aq̄ticas: p̄cipue anates ⁊ colūbos ⁊ passeres dimittat: ⁊ sint poti⁹ elixe q̄ʒ assate: ⁊ si comedant̄ cū agresta: aut succo citonioꝝ: aut succo granatoꝝ: aut pomis citrāgulis: si pōt fieri absq̄ʒ sale: si aūt oīo displiceret sine sale ponat q̄d paucissimū pōt. ¶ Oua gallinaꝝ recētia: sicut sunt cū albumine ⁊ toto nō multuȝ cocta sunt valde ꝯuenientia in isto casu: ⁊ dȝ sumere ea cocta in aq̄: aut efracto cortice: aut cū cortice: ⁊ sint suba ciboꝝ suoꝝ. ¶ Lac recēter mulctū ab vbere tam capraꝝ q̄ʒ pecudū q̄ʒ vaccaꝝ ⁊ coagulatū ex eo est ꝯueniēs cum çucchazo pauco: ⁊ p̄cipue si sumant̄ sine alijs cibis ⁊ ab illis abstineat̄ vsq̄ʒ ad lactis exitū de stōcho: ⁊ sumat̄ in q̄titate ꝙ digerat̄: ⁊ pōt vti caseo recēti absq̄ʒ sale: sȝ salitū caseū dimittat: ⁊ paꝝ recētē butyri nō nocet: sanguineȝ ⁊ multā pinguedinē vitet: lȝ paꝝ piguedis nō obsit. ¶ Victualia de pasta sicut laganas ⁊ minutella pōt capere ⁊ pultes taȝ de tritico q̄ʒ de ordeo panicū ⁊ miliuȝ ⁊ far ⁊ ordeū fractuȝ ⁊ fabas ⁊ lentes ⁊ pisa pōt sumere in pauca q̄titate: ⁊ dimittat cicera. ¶ De herbis ꝯueniunt fride ⁊ īsipide: sic̄ lactuca cū agresta: aut vinū granatoꝝ: aut aceto pauce acetositatis endiuia portulaca spinachia acetosa borago blita buglossa cicorea pipinella: aut p se: aut cū ouis: ⁊ caueat ab herbis amaris valde acut] cucurbita citrulli cucumeres angurie ꝯueniūt: ⁊ ēt aliq̄d ō melonib⁹ an̄ cibū: sȝ dimittāt̄ cepe allia porri raffanelli: ita ꝙ cappares ⁊ sparagos dimittat. ¶ Cerasa pira poma citonia granata valde dulcia sorba nespilla corna in pua q̄titate nō nocēt: sȝ fic⁹ dimittant̄: ⁊ sicce ⁊ recēter amigdale dulces ⁊ grana pini ⁊ castanee ⁊ auellane ꝯueniūt: sȝ nuces nō ꝯueniūt. ¶ Feniculū anisuȝ çiçiber pip cinamomū ⁊ siłia nō sumat: cōuenit tn̄ ei vti coriādris cōfectis ⁊ cucurbita ⁊ çucchazo rof. ⁊ diacitoniten sine spēb⁹ ⁊ manuschristi ⁊ i egtādo syrup⁹ lymonū ⁊ ribes ⁊ berberi ⁊ violat⁹ maxīe ad sitiȝ sedandā ꝯueniūt. ¶ Nūq̄ʒ toleret młtū famē: nec tn̄ ita se repleat ꝙ regurgitet in stomacho vł natet ⁊ anxiet̄: ⁊ sit pot⁹ cibo ꝓportionalis.

¶ Potus suus sit vinum rubeuȝ medij coloris stipticum pauciferū in summa: siue vinū fuerit albuȝ: siue rubeū ⁊ temperet̄ cū aqua: ⁊ si eēt aq̄ ordei eēt melior: aut aqua decoctionis prunoꝝ vel liquiritie.

¶ Dormiat incipiēdo duab⁹ horis post cibū: ⁊ sit somn⁹ ⁊ quies multa: ita ꝙ in die nāli si pōt dormiat septē ⁊ octo horis in lecto nō młtū calido: ⁊ in loco tēpati aeris: ⁊ nō dormiat resupin⁹: ⁊ sit capite bn̄ eleuato: ⁊ p̄ sup dextro: deīde sup sinistro latere: ⁊ vitet somnū in lectis valde calidis cū multa pluma ⁊ somnū meridianū ⁊ dormiat nudus ⁊ nō dormiat sup vacuitatē ⁊ famē.

¶ Caueat ab ira tristitia ⁊ multa cogitatōe: ⁊ vtat̄ tēpato gaudio: ⁊ vitet venerea q̄tū pōt.

Nunc sequar cū medicinalib⁹ in q̄b⁹ vltra intentōeȝ q̄ hı̄ in regie in pmutādo hūores a bauracitate acuitate ⁊ salsedine ad tēpamētū est intētio euacuādi māȝ acutā ⁊ salsaȝ: lȝ nō cū pharmaco forti: imo poti⁹ in multis vicib⁹ ⁊ blādiendo: ⁊ leuiter sunt dati tres modi cōes eūandi taleȝ humorē: vn⁹ est p vomitū: alter p vrinaȝ ⁊ ꝓuocatōeȝ: tertio cū subtili sołone: ⁊ p̄ter hos tres sunt ingenia alterādi humorē acutū. Sequar g̊ docendo ordinate q̄d fieri debeat.

¶ Euacuet̄ g̊ bis in āno seł in v̄e seł in autūno p̄ponendo hūc syrupū q̄tuor vicib⁹ in aurora całȝ. ℞. syrupi vio. fci cū trina īfusiōe violaꝝ.℥.ij. aq̄ nenufaris aq̄ solatri. an̄.℥. i.ß. ⁊ est ꝓ vna vice: sȝ sumat q̄tuor dieb⁹. ¶ Sūpto syr. capiat seq̄nti die hāc medicinā. ℞. pruōꝝ nuō. x. sebestē iuiubaꝝ. an̄. nuō. vij. tamaridoꝝ.℥.i. violaꝝ capilloꝝ ve. seīs fumiterre folliculoꝝ sene. an̄.ʒ.i. fac bulliri in.ij.lib. aq̄: sȝ viole ponāt̄ i fine vsq̄ʒ ꝙ remaneāt.℥.vi. ⁊ exp̄mat̄ ⁊ fricet̄ ⁊ colet̄: postea distēpet̄ in ea pulpe cassie.℥.i. mānę.℥.ß. ⁊ fiat medicia: sumat̄ ī aurora: ⁊ paꝝ nō młtū supdormiat: seq̄nti die faciat si pōt sibi fieri clistē̄ lauatiuū.

¶ Post aūt octo dieb⁹ potet in aurora hāc decoctōeȝ. ℞. aq̄ or. colate.℥.vi. ligr. seminū cōium fridoꝝ. an̄.ʒ.i.ß. fac bulliri paꝝ: postea colet̄ ⁊ addāt̄ çucchari al.℥.ß. ⁊ bibat̄ tepidū in aurora ⁊ h̄ ad leuiter ꝓuocādū vrinā. ¶ Sed post istos octo dies sumat in aurora hos trocis. ⁊ q2 distēperatos sumē̄ est sibi displicēs faciat ex eis pillłas fcō p̄ puluē̄: ⁊ post ꝯfecto cū syr° vio. vt possit pillłas facē̄: sȝ vt facili⁹ ⁊ poti⁹ dissoluāt̄ in stōcho sumāt̄ qn̄ sūt recērer cōfecte vł de vno die: aut duob⁹ ad plus. ¶ Isti g̊ sūt trocisci ex q̄b⁹ qn̄ opȝ pulueriçatis ipse dȝ facē̄ pillłas. ℞. seīs melo. excorticati.ʒ.x. seīs citrulli.ʒ.v. seīs cucur. seīs portulace: seīs iusq̄ami al. seīs altee: amig. dulciū mūdataꝝ: dragaganti: amidi: succi ligri. papaueris albi: boli ar. seīs apij. an̄.ʒ.ij. pistent̄ bn̄ ⁊ forment̄ trocisci pōderis.ʒ.ij. ⁊

ericcenť ⁊ cũ aq̃ solatri oꝫ vti: pistenť: ⁊ fiãt pilľe ex vno
eoꝝ: ⁊ sumanť oẽs in vice vna in aurora: ⁊ post eas biba/
tur syrupi de papauere.℥.i.cũ aq̃ clara.℥.ij.vel cũ syrupo
violato silľis quãtitatis: vel cũ aqua ordei.
¶ Oꝫ aũt semꝑ in prãdio qñ incipit prãdere: ⁊ in cena qñ
ĩcipit cenare bibere.℥.iij.hui⁹ aq̃. ℞.adiãti lib.ß.pollitri/
ci capilloꝝ ve.scolopẽdrie folioꝝ lactuce folioꝝ endiuie
⁊ folioꝝ lingue bouine boragĩs.añ.℥.iij.myrtilloꝝ ligr.
añ.℥.i.pistenť oĩa grosso mõ ⁊ ponanť in aq̃ dulci lib.ij.
vini albi mediocris vinositatis lib.ij.⁊ bulliãt taꝫ diu ꝙ
remaneãt lib.iij.⁊ tũc coleť ⁊ addať in colatura çuccha/
ri albi.℥.vi.⁊ iteꝝ bulliãt aliquãtulũ ⁊ coleť ⁊ reserueť:
⁊ de hac decoctõe sumat qñ vadit comestũ mane ⁊ sero
℥.iij.sine alio. ¶ Et qꝛ in alio ꝯsilio ꝑuo sibi ꝺ̃scripsi dra
çeã vtilẽ ad capiẽdũ de ea vnũ: aut duo coclearia: iõ põt
vti illa: ꝙ si aliã vult facẽ silľis vigoris hec est ꝯueniens.
℞.seĩs cucurbite: seĩs cucumeris magni q̃ vocať angu/
ria.añ.℥.iij.seĩs melõis.℥.ij.seĩs ẽdiuie: seĩs lactuce: seĩs
portulace.añ.℥.i.seĩs papaueris albi.℥.ij.amigð. dulciũ
mũdataꝝ: granoꝝ pini passulaꝝ sine arillis: ligri.mũde
⁊ rase ⁊ minute ĩcise.añ.℥.ij.çucchari al.li.i.fiat draçea.
¶ Et qꝛ cõiter isti nõ hñt ꝯueniẽter vẽtris bñficiũ: iõ bo/
nũ est qñ sentit se ꝯstipatũ ꝙ vtať cocleari vel bolo vno
isti⁹ eľij añ prãdiũ: ita ꝙ sit.℥.i.ꝑ vice. ℞.prunoꝝ.l.tama
rindoꝝ.℥.ij.violaꝝ sene polipodij.añ.℥.ß. fac bulliri in
lib.ij.aq̃ vsqueq̃ pruna discoquãť: ⁊ postea cola ⁊ perico
nium exp̃me bñ pulpã prunoꝝ ⁊ tamarindoꝝ: ita ꝙ non
remaneãt nisi ossa ⁊ cortices: postea adde mãne electe.℥.
iij.pulpe cassie.℥.iij.çucchari.℥.vi.⁊ iteꝝ reduc ad ignẽ
⁊ fac bulliri donec hẽat spissitudineꝫ diacitoniten: ⁊ põt
seruari in scatula: sicut diacitoniten: ꝙ si paꝝ ĩcorporať
addať in decoctõe medulle cartami recẽtis turbith.añ.
℥.ß. ¶ Nõ est aũt ꝑ̃termittẽdũ qñ est domi: ꝙ p̃cipue in
tẽporib⁹ calidis in mane añ cibũ ⁊ post expulsioneꝫ suꝑ/
fluitatis ĩgrediať balneũ aq̃ dulcis tepide ⁊ delectabilis
caloris in qua aq̃ bullierit malua: lactuca: violaria sepa/
tim: aut ꝯiunctiꝫ: ⁊ in illo moreť circa horaꝫ si põt cũ de/
lectatõe: ⁊ egrediẽdo de balneo intret lectuꝫ: ⁊ ibi q̇escat:
aut dormiat: paꝝ post surgat ⁊ vadat pransum.
¶ Renes aũt ei⁹ oꝫ iungere in sero cũ vadit dormituꝫ: ⁊
in mane qñ surgit cum isto vnguẽto. ℞.olei nenufarini:
olei ro.olei de cucurbita.añ.℥.i.ß.aceti.℥.ß.succi lymonuꝫ
recẽtiũ: aut loco ei⁹ succi citrãguloꝝ.℥.i. succi semꝑuiue:
succi lactuce.añ.℥.ß.succi solatri.℥.i.ß.fac bulliri oĩa silľ in
caçola: ita ꝙ acq̇rãt spissitudinẽ: ⁊ in fine addať cere al/
be.℥.ij.cãphore.ʒ.ij.⁊ cola: ita ꝙ sit subtilissimũ ⁊ cũ illo
tepido fiat iunctio: serueť in vase stagnato bñ obturato.
Si ẽt iguina ⁊ virgã iungeret nõ nocẽt. ¶ Aliud vnguẽ
tum ꝯ̃ ardorẽ vrine ꝺ̃m.M.P.de.M.exptũ. ℞.oleoꝝ
rosaꝝ myrtini.añ.℥.vi. olei de nenufare.℥.i. mucilaginis
psillij seĩs citonioꝝ extractoꝝ cũ aq̃ rosata.añ.℥.ß.sanda
li al.⁊ ru.cupulaꝝ glãdiũ terre sigillate achacie myrtillo
ruꝫ: lapidis emathitis.añ.ʒ.ß.cãphore.ʒ.ij. cere albe q̃ntũ
sufficit ⁊ fiat vnguẽtuꝫ: ⁊ ex eo vnganť renes.
¶ Qñ aũt vellet vti simplicib⁹ q̇busdã multis ꝯuenit lo/
co trociscoꝝ quos dixi sumendos de mane bibere.℥.iij.
pro vice aq̃ distillatõis seĩuꝫ alkekẽgi: ⁊ qñqꜫ seĩa illa co
medere q̃ debẽt eẽ apud euꝫ reseruata ex autũno: in quo
tp̃e faciat eoꝝ multã colligere q̃ntitatẽ. ¶ Itẽ ꝯuẽit bul/
lire maluã recentẽ tenerã ⁊ de decoctõe ei⁹ cũ pauco çuc/
charo bibere in mane ⁊ bibere decoctionem seĩs malue.
¶ Itẽ decoctio seĩs maluauisci ⁊ sufficit.ʒ.ij. seĩs in lib.
i.aque ⁊ redeat ad medietatẽ aque: ⁊ coleť.
¶ Oĩno mẽti hẽat nõ sumere fortes medicinas: sicut cuꝫ
scamonea ⁊ turbith: vel fortiores: ⁊ si ĩdiget forti purga/
tione faciat in pľib⁹ vicib⁹ cũ suprascripta medicina: quã
hꝫ sumere in vere: aut cũ mãna: aut cum pulpa cassie: aut
cũ tamarĩdis: aut cũ reubarbaro qð est forti⁹ ad qð oꝫ ꝑ/
mitti trãsiri. ¶ Sꝫ sibi est facilis vomit⁹: est de meliori/
bus reb⁹ faciẽdo h̃ mõ seľ in mẽse: comedat in hora ter/
tiaꝝ de carne caponũ vel gallĩaꝝ vľ capretoꝝ vel vitu/
loꝝ vľ porcoꝝ recẽtium: ⁊ faciat eas cõueniẽter salitas ⁊
sint pĩgues: ⁊ cõedat ferculũ de spĩachijs ⁊ blitis: ⁊ bibat
vinũ dulce: ⁊ postqꜫ cõedit ꝑ horã vľ min⁹ bibat vinũ te
piduꝫ cũ oleo: ⁊ post cũ pẽna vomat iteꝝ: tñ nõ q̇escat: sꝫ
moueať motu iordinato nõ fortissimo. ¶ Et qñ vomi/
tũꝫ suũ cõpleuit abluat faciẽ suã cũ aqua frĩda ⁊ aceto: ⁊
silľr abluat os suũ: ⁊ sequẽti die similľr cõedat ⁊ vomat: ⁊
post vomitũ q̇escat: ⁊ nõ cõedat donec famescat satis: ⁊
si sitit bibat de miua citonioꝝ. ¶ In h̃ aũt vomitu non
obseruet semꝑ eãdẽ diẽ sꝫ aliqñ decima die mẽsis: aliqñ
q̇ntadecima: aliqñ.xx.vel in alia dieꝝ intermediaꝝ.
¶ Mihi ẽt vĩ ꝙ ꝯfectões q̇b⁹ põt vti sunt coriãdrũ ꝯfe
ctũ ⁊ amigdale ꝯfecte ⁊ cucurbita ⁊ citonia ⁊ poma ꝯfe/
cta cũ çuccharo post cibũ: ⁊ añ cibũ grana pini: ⁊ pruna ⁊
cerasa ꝯfecta ⁊ amarene: ⁊ põt vti vtilľr çuccharo rosato:
çuccharo vio.⁊ boragiato: sꝫ ꝯfectões cũ spẽb⁹ dimittat.
¶ Et qꝛ nõ puto vlceratas adhuc eẽ aliq̃s ꝑtes: iõ nõ pu
to aliq̃d mittẽdũ eẽ ꝑ syrĩgã. ¶ Judico cũ auxilio sũmi
dei ista sibi sufficere: iõ in alijs nõ multiplico sermonẽ.
¶ De debilitate renum ex dilatatione colatorij.

Consilium. LXVIII.

Iste iuuenis patiť renũ debilitateꝫ
ex dilatatiõe colatorij
⁊ mollificatõe ei⁹. ¶ Et iõ habitet in aere se
ptẽtrionali: ⁊ caueat ab australi vento ⁊ loca
caueat humida ⁊ fugiat ab aere balnei siue stuffe nisi for
te balneũ esset ferreum aut luminosum.
¶ In cibis suis vtať carnib⁹ coctis cũ pomis citonijs: aut
cũ piris: aut cũ sumach: aut cuꝫ succo agreste: aut cũ gra/
nis granatoꝝ: ⁊ sint carnes nõ vnctuose ⁊ sint nõ hũide:
sed sint hedoꝝ vituloꝝ capõloꝝ ꝑdiciꝫ fasianoꝝ lepoꝝ
porcoꝝ syluestriũ. ¶ Et põt vti panico riço milio ordeo:
ferculis ẽt factis cum ouis ⁊ agresta: aut succo granatoꝝ
acetosoꝝ: aut sumat in ferculo ex acetosa ⁊ pinguedo q̃
vtiť sit pĩguedo renũ capraꝝ. ¶ Et pãis sit ex optĩo fru
mẽto mũdus a furfure: fermẽtat⁹ nõ nimiuꝫ: ⁊ sine sale.
¶ Et fruct⁹ sint pira sorba poma põtica citonia granata
ne spilla berberi: ⁊ breuiť fruct⁹ stiptici ⁊ passule cuꝫ suis
ĩteriorib⁹: ⁊ dactyli sicci. ¶ Et vinũ sit rubeũ bruscũ tẽ/
peratũ cũ aq̃ extĩctõis ferri aut chalibis. ¶ Uitet cibos
acutos salsos ⁊ ꝓuocãtes vrinã: sic̃ piꝑ alliũ salita brodia
ciceꝝ melones apiũ: ⁊ silľia: nisi forte fuerit stiptica vt ci/
tonia. ¶ Uitet ẽt pot⁹ ꝓuocantes vrinã: vt vina subtilia
alba ⁊ acuta sicut maluaticũ ⁊ volteruascuꝫ: ⁊ silľia.
¶ Nõ laboret in motu ⁊ p̃sertiꝫ equitãdo equos trotato/
res: aut alio mõ fatigãdo renes: sed quiescat q̃ntũ põt.
¶ Dormiat in loco satis molli nõ multum calido: ⁊ sit so
mnus fere octo horaꝝ in nocte ⁊ nõ in die.
¶ Hẽat oĩ die vẽtrl bñficiũ si ñ cũ alio cũ clisteri: ⁊ sit cli/
stere ꝺ̃coctõis capitl castrati: aut caꝑ siñ medicis fortib⁹.
¶ Caueat a coitu tanqꜫ ab inimico.
¶ Sumat omni mane per totã estatem ieiuno stomacho
lactis ouini recenter mulcti.℥.iij. cum.ʒ.i. boli armeni.
¶ Quãdo non haberet lac sumat de isto electuario. ℞.
electuarij de sorbis lib.i.boli armeni.ʒ.v.misce: ⁊ sumať
de eo in mane.ʒ.ij.cũ.℥.ij.vini brusci sine stiptici. ¶ In/
ungat renes omni die cum isto vnguẽto. ℞.olei myrtini
olei de citonijs.añ.℥.ij.vini citonioꝝ lib.i. hypoq̇stidos
ʒ.ij.achacie.ʒ.ij.balaustiaꝝ myrtilloꝝ berberi cyꝑi gal/

laꝝ cypressi ſgnati.añ.ʒ.i.cõtundanꝰ:ꝛ oia ſimul bulliãt agitãdo ad lentũ ignẽ quouſqꝫ vinum citonioꝝ ſit diſſolutum:ꝛ coletur ꝛ addaꝰ cere qđ ſufficit: ꝛ fac vnguẽtuꝫ quo inungaꝰ mane ꝛ ſero: vtatur coriandro cõfecto ante cibum ꝛ poſt cibum.

¶ Quãdo aũt venit actu ad mingẽduꝫ ſanguinẽ pmo faciat flobothomiã đ vena baſilica dextra faciẽdo foramẽ paruũ:ꝛ extrahat.ʒ.iiij.ſanguinis: deide ſumat in media nocte trociſcoꝝ đ karabe.ʒ.i.deꝰ cũ aqua plãtaginis.ʒ.ij. Et vtatur regimine ſupradicto.

¶ De mictu ſaniei pp vlcus in rene. Cõſiliũ. LXIX.

Caſus huius nobilis viri eſt mictꝰ ſaniei pp quã mingit multis vicibus in nocte: multis etiã in die: ꝛ lꝫ paꝝ pro vice: tñ quãtitas aggregata ex oibꝰ eſt multa ꝛ mingit cũ ardore ſolũ in capite virge iaꝫ ſũt plures mẽſes:ꝛ qꝛ ſanies eſt multe quãtitatis ꝛ multe commixtiõis ꝛ dolor nõ eſt in pectine: nec iuxta anũ nec itra teſticulos ꝛ anũ: ſed aliqñ dolet in renibus: iõ puto ꝙ ſanies ſit ex renũ vlcere: ſeqꝰ aũt hec accidẽtia ſitis fortis deſtructio famis inſtantia vigiliaruꝫ ꝛ corporis macies.

¶ Et ego pp diuturnitatẽ paſſionis dico reꝫ ſuſpectaꝫ ꝛ difficilis cure ꝛ minãteꝫ futurũ vlcus in veſica: qꝛ ſanies eſt vitioſa ꝛ corroſiua: ꝛ puto nõduꝫ ad hꝯ vlcus puenifſe: qꝛ petala nõ apparẽt lata in vrina: leſa tñ eſt pculdubio veſica: ꝛ ſilr collũ eiꝰ. ¶ Ponaꝰ ğ ꝯſiliũ ſuũ inuocato dei noĩe ſueqꝫ glorioſiſſime genitricis virginis Marie: ꝛ ipſi ſint datores auxilij.

¶ Aer ſue habitatõis dꝫ eẽ tẽperamẽto vicinꝰ: qm̃ calor mãꝫ acueret: ꝛ frigꝰ eſt inimicũ veſice ꝛ pudẽdis ꝛ vlceribꝰ: ꝛ iõ cuꝫ tẽperamẽto aeris teneat pedes ꝛ crura calidos cũ pãnis: ꝛ ſilr loca circa anum ꝛ pecten.

¶ Exercitiũ nõ eſt ſibi vtile pp ꝯiunctiões humoꝝ vſus inferiora: imo geſcat: aut paꝝ valde laboret: ꝛ loco exercitij faciat ſibi fricari in mane añ cibũ cum pãno leui in hyeme calido braccbia ꝛ ſpatulas vſqꝫ ad cinguluꝫ ꝛ pectꝰ: ꝛ poſſet fricari poſtea crura leui fricatõe: ꝛ oio caueat a labore in ꝗ renes fatigaꝰ: ſic ambulatio ꝛ eqtatio.

¶ Debet diligẽter puidere de habẽdo vẽtris beneficiuꝫ large: ꝛ natura nõ reſpõdente per ſe adiuuet cum cliſteri ex oleo puro dulci: aut violato vſqꝫ ad quãtitatem lib.i. aut cũ cliſteri ex decoctione violarie ꝛ malue ꝛ ordei cuꝫ ʒ.i.pulpe caſſie.ꝛ.ʒ.iiij.olei abſqꝫ ſale: aut cũ brodio caponis vel galline pinguis vel ventriuꝫ pinguium: ꝛ melius alijs eſt cliſtere ex decoctione capitis caſtrati qđ poſituꝫ fuerit in furno ad coquẽdum in lebete cuꝫ.xxv.lib.aque vſqꝫ ad capitis diſſolutionem: ꝛ aque conſumptionem vſqꝫ ꝙ remaneant lib.v.

¶ In cibis ſuis cauere dꝫ oia acuta ꝛ ſalſa ꝛ amara ꝛ multuꝫ acetoſa: ꝛ ſilr vehemẽter dulcia: ꝛ cõueniunt ſibi cibi inſipidi: ſicut cucurbita: ꝛ oua ſorbilia ꝛ pultes ex farina frumẽti vel ordei ſine ſale: ꝛ carnes laudabiles ſunt perdicuꝫ pulloꝝ paruaꝝ auiuꝫ ꝛ vituloꝝ paruoꝝ hedoꝝ caſtratoꝝ porcoꝝ: pcipue pedum anterioꝝ ꝛ partes rubee ꝛ aproꝝ ꝛ caprioloꝝ: ꝛ panis nõ ſuperflue fermẽtatꝰ nec ſalitus: ꝛ lac recẽs ꝛ caſeus recẽs nõ ſalitus ꝛ fructꝰ inſipidi: ſicut amigdale ꝛ poma cocta ꝛ lactuca ꝛ portulaca ꝛ ſpinargia ꝛ blite ꝛ borago ꝛ bugloſſa ꝛ endiuia. ¶ Oiuꝫ tamẽciboꝝ meliores ſunt oua gallinaꝝ recẽtia parũper elixa: ita tñ vt ſint tenella ꝛ ſorbilia. ¶ Et ſecundo loco põt ſumere cibos in qbꝰ eſt ſapor ſtipticus: aut põticus: aut dulcis: aut vnctuoſus: nõ tñ multuꝫ dominãtis: ſicut in portulaca ꝛ piris ꝛ riço ꝛ ordeo ꝛ panico ꝛ fabis ꝛ lẽtibus ꝛ milio: iueniꝰ pſertiꝫ qñ elixaꝰ: ꝛ ideo ẽt ſiſami cũ çuccharo ꝛ cucurbita cõfecta cũ çuccharo ꝛ amigdale ꝛ auellane ſilr pfecte ꝛ pira ꝛ poma ſilr cõfecta: ꝛ granata cuiuſlibet generis ꝛ myrtilli ꝛ ribes ꝛ berberi ꝛ ſumach ꝛ agreſta nõ ſalita ꝛ citrãguli nõ valde acetoſi cõceduꝰ ſibi pro saporibꝰ. ¶ Sꝫ ſal ꝛ piper ꝛ çinçiber ꝛ cinamomuꝫ ꝛ feniculus ꝛ ciminũ ꝛ galãga ꝛ gariofi.ꝛ cardamomuꝫ maius ꝛ grana paradiſi ꝛ alliũ ꝛ cepe ꝛ porri ꝛ raffani: ꝛ ſilia acuta iterdicuꝰ ſibi: põt tñ vti pro aromatibꝰ croco ꝛ mace nõ in mlta qtitate: ꝛ aceti vini ꝛ pfectiõis de melle ꝛ herbe amare ſic abſintbiũ ꝛ abrotanũ: ꝛ ſiles iteꝝ phibeꝰ: ꝛ lꝫ pcedaꝰ ſibi vue pſertiꝫ plibꝰ diebus appẽſe ꝛ paſſule ꝛ pruna ẽt matura ꝛ nõ matura: tñ ficus oĩo phibeaꝰ taꝫ recẽtes ꝙ ſicce pp lacticiniũ occultũ: ꝛ vlr elixa ſunt ſibi meliora ꝙ aſſata: ꝛ bibere lac: pcipue capre loco aque ꝛ vini ꝛ comedere ipſuꝫ cũ pane eſt ſibi cibus ꝛ medicina ſollẽnis: ꝛ piſces parui ſquamoſi đ fluuio vel libero mari cõceduntur.

¶ Potꝰ eiꝰ melior eſt aq̃ ordei itegre decoctiõis cũ pauca mellis qtitate: ita ꝙ a ſex lib.aq̃ addanꝰ.ʒ.iiij.ordei mũdi.ꝛ.ʒ.iiij.mellis ẽt bñ diſpumeꝰ ꝛ bulliãt vſqꝫ ad ꝯſumptionẽ medietatis: ꝛ cũ iſta tẽperet vinũ rubeũ nõ multũ potẽs: ſꝫ vina alba ꝛ potẽtia cuiuſlibet coloris viteꝰ oĩo. Et vlr tã in cibo ꝙ in potu viteꝰ fortiter puocãtia vrinaꝫ niſi mõ ꝛ horis que infra dicenꝰ pro medicinis.

¶ Dormiat qtũ pt vſqꝫ ad octo horas in die nãli: ꝛ meliꝰ ſomnꝰ eſt in nocte vl in mane añ tertias: ꝛ qꝛ pp necitatẽ ſurgẽdi ad vrinãdũ ħ eſt ſibi difficile: iõ ad vnũqđqꝫ bocale aq̃ ſupradicte.ſ.ordei cũ melle addaꝰ in decoctione ʒ.i.ꝛ ponaꝰ ad bulliẽdũ cũ ferculo p vice.ʒ.ß.ſeis papaueris albi: ꝛ cõedat p ferculo lactucã coctã ſiue cũ carnibꝰ: ſiue abſqꝫ carnibꝰ: aut cõdianꝰ fercula ſua cũ lacte extracto de ſeiẽ papaueris albi: ſic extrahiꝰ de amigdalis: ꝛ caſu quo hec nõ ſufficiãt cõedat cũ vadit dormitũ.ʒ.i.loch de papauere: aut bibat.ʒ.ij.ſyrupi đ papauere: cũ aq̃ ordei.

¶ Fugiat iram ꝛ triſtitiã ꝛ ſollicitudinẽ ꝛ cogitationẽ nimiã: ꝛ abſtineat a venereis qtũ eſt ſibi poſſibile. Et hec ſufficiant pro nũc de regimine.

Nunc aũt in pnꝰ cure cũ eſt domi ſumat p ſex diebꝰ hũc ſyrupũ. ℞.ſyrupi vio.ʒ.i.ſyrupi đ biſantijs.ʒ.ß.aq̃ feniculi: aq̃ endiuie: aque ſeiuꝫ cõiuꝫ.añ.ʒ.i.ꝛ eſt p vna vice: ſumat ſex vicibꝰ. ¶ Sũpto ſyru.ſex vicibꝰ ſumat hãc medicinã. ℞.violaꝝ.ʒ.ij.pruñoꝝ numero xij.capilloꝝ ve.recentiũ.ʒ.ß.tamarindoꝝ.ʒ.i. fac bulliri oĩa in lib.i.aq̃ lẽto igne vſqꝫ ad ꝯſũptões medietatis: poſtea coleꝰ ꝛ exprĩmaꝰ bñ ꝛ in colatura addaꝰ pulpe caſſie recẽtis.ʒ.i.ß.ꝛ bibaꝰ vna hora añ diẽ. ¶ Facã iſta purgatione icipiat vti lacte in mane: ita ꝙ ſumat in aurora lactis aſinini.ʒ.iiij.vl.v.ꝛ ponaꝰ in eo mellis diſpumati.ʒ.ß.dragagãti ſubtiliſſime pulueriçati.ʒ.i.ß.ꝛ bibaꝰ ſtatim: nõ cõedat niſi ſenſerit lac deſcẽdiſſe đ ſtõcho: ꝛ ħ faciat qñcũqꝫ põt.ſ.qñ nõ ſumit aliã medicinã. ¶ Itẽ qñ non bñ hꝫ bñficiũ vẽtris ſumat añ cibũ de iſto elĩo ad qtitateꝫ vnꝰ caſtanee groſſe. ℞.medulle ſeis melõis.ʒ.ij.medulle ſeis cucurbite: ſeis angurie: ꝛ ſeis citrulli.añ.ʒ.i.liqritie optime pulueriçate.ʒ.i.ß.pulpe caſſie pinguis lib.i.ß. cõfice ſimul in mortario: ita ꝙ fiat ad moduꝫ electuarij.

¶ Itẽ ſi ardor vehemẽter pſeueraret poſt dictã purgationem ſaltẽ ter in ſeptimana cenet paꝝ ꝛ cito. vbi gra.tria oua recẽtia: ꝛ in media nocte cũ ſẽſerit ſe digeſiſſe bibat hãc potõeꝫ. ℞.trociſcoꝝ alkekẽgi cõpletoꝝ deſcriptõis Meſ.ʒ.iiij. aq̃ mellis.ʒ.ij. diſtẽpereꝰ ſimul ꝛ poteꝰ.

¶ In reliqs aũt diebꝰ oĩbꝰ: ꝛ qñ nõ vehemẽter moleſtatur ab ardore ſaltẽ vſqꝫ ad duos mẽſes ſumat completa digõne cibi in ſtõcho hãc potionẽ. ℞.medulle ſemis citrulli: ſeis melõis ꝛ ſeis cucurbite.añ.ʒ.iij.ß.granoꝝ alkekengi.ʒ.iij.ſeminis papaueris albi amigdalaꝝ amararũ

succi ligritie dragaganti amidi granoꝝ pini.añ.ʒ.vi.seis apy karabe.añ.ʒ.ij.seminis maluauisci:seis malue.añ.ʒ.ij.ß.pistenť pistāda ⁊ ꝯficiātur. Postea cum mucillagine psilij:⁊ fiāt trocisci ponderis.℈.iiij. pro q̄bus siccenť in vmbra:postea deť vnus pro vice dicta distemperat⁹ cū aqua mellis. ¶ Si aūt abhorret trociscos: licet sibi bibē loco eoꝝ hora dicta.ʒ.iiij.aq̄ distillatōis seīum alkekēgi quā faciat nūc fieri: q̄r in hyeme nō iueniret. ¶ Semꝑ aūt anteq̄ꝫ vadat ad prādium vel ad cenā sumat vnum vel duo coclearia de ista draçea. ℞.amigdalaꝝ dulciuꝫ mundataꝝ.ʒ.iij.granoꝝ pini maioꝝ: seminū cucurbite: ⁊ angurie mundatoꝝ.añ.ʒ.ij.ligritie munde ⁊ rase ⁊ minutatiꝫ incise lib.ß. çucchari albissimi icisi minute lib.i. passulaꝝ sine arillis mundataꝝ:seminis papaueris albi.añ.ʒ.iiij.granoꝝ alkekengi si haberi pñt.ʒ.viij.finaūt dimittanť misceanť:⁊ fiat draçea.

¶ Sibi tñ est vtilissimū oī septimana saltē semel vomere sumpto prādio ꝑ mediā horā hoc modo: comedat primo carnes bonas vt supradictas pingues cuꝫ ferculo bñ vnctuoso ⁊ pingui:⁊ sumat satis de vino dulci: ⁊ si poneret sal hac vice in cibis nō est maluꝫ:⁊ comedat festinātet de diuersis reb⁹ ⁊ bñ se repleat:post cibuꝫ aūt ambulet ⁊ cōmoueat se:⁊ non quiescat:⁊ in capite medie hore bibat vnū cyphū decoctōis raffani:⁊ postea ponat pēnas in oleo tepido:⁊ mittat in gutture ⁊ vomat totuꝫ cibum exq̄site.post vomitū vo lauet sibi faciē cuꝫ aq̄ frigida:in qua sit decima pars aceti:⁊ postea ꝑ tres horas nō comedat nec bibat si pōt abstinere:⁊ in fine triū horaꝝ comedat bucellaꝫ panis parūper assi īfusaꝫ in vino odorifero: ⁊ bibat.ʒ.ij.mine sine spēbus cuꝫ aq̄ frida distēperata:⁊ in sero cenet leuiter res boni nutrimēti:⁊ facilis digōnis sibi delectabiles: sicut puos pullos: aut hedos assos vel elixos:hāc aūt reꝫ de vomitu nō ꝓuipēdat: q̄m vomitus est melior res in cura vlcerū viaꝝ vrine.

¶ Inungať aūt pecten ⁊ anus:⁊ id q̄d est inter anū ⁊ testiculos cū isto vnguēto mane ⁊ sero. ℞.storacis liqde.ʒ.ij. pinguedinis anatis.ʒ.iiij. cere albe quātum sufficit. ⁊ fac vnguētum. ¶ Renes aūt inunganť cū isto vnguēto. ℞. acbacie hypoqstidos thuris masti.añ.ʒ.ij.olei masticini: olei camomellini. añ.ʒ.i.ß.cere q̄ntū sufficit. ⁊ fac vnguētum. ¶ Utile etiā esset ei si posset cū siringa imittere in vesicā ⁊ in meatuꝫ virge omni die saltem semel lac siue mulieris:siue asine:siue capre tepiduꝫ ⁊ tenere quātum posset. ¶ Nunq̄ ꝑtermittat sepe sumere de liqritia ⁊ tenere fere cōtinue in ore. ¶ Itē lac decoctū cū lapidibus ignitis vsq̄ ad cōsumptionē acuitatis si sumať pro cibo est cōueniēs. ¶ Item bibere decoctionē malue vsq̄ ad quātitatē.v.ʒ.in aurora est vtile. ¶ Itē vitelli ouoꝝ crudi comesti:similiter pedes aīaliuꝫ. ¶ Itē in saporib⁹ pōt vti sappa siue musto bullito.

¶ Et puto ego Ugo q̄ꝫ hoc regimē reiterādū est incipiendo a purgatōe ⁊ syrupis supradictis quater in āno:attendendo tñ tēpoꝝ diuersitates:q̄r in hyeme: ⁊ tēporib⁹ frigidis res ⁊ cibi nō sumanť multū frigidi: ⁊ in estate non calidi. ¶ Caueat aūt sibi oīo a medicis solutiuis fortib⁹ nō attēdendo v̄bis idiotaꝝ.Et ista pro nūc sufficiāt.

¶ Curatio lapidis vesice ꝭm.M.Ugo. Cōsi. LXX.

Recipe sanguis hirci: cineris scorpionuꝫ lapidis q̄ inueniť in spōgia scolopēdrie:gūmi prunoꝝ: seis feniculi:fimi colūbini ꝑparati dauci.añ.ʒ.ß.fiat puluis:⁊ sumať de eo oī mane.ʒ.ij. cū.ʒ.iij. aque stapbisagrie vsq̄ꝫ ad dies.xxx. Modus cōburēdi vitrū. ℞.frustū vitri ⁊ inungať exterius cū alchitrā:idest cū pice liquida ⁊ capiať cuꝫ tenacula:⁊ teneať in igne forti quousq̄ꝫ bene igneatur:postea extinguať subito in aqua frigida: ⁊ hoc fiat septem vicibus: postea pulueriçetur subtilissime. ¶ Modus preparādi stercus colūbini. ℞.colūbam rubeam ⁊ cibetur pane in quo sit positū semen feniculi:postea ℞.dictū stercus quādo est induratuꝫ ⁊ infunde euꝫ in vino veteri:ita vt fiat sicut pasta: ⁊ postea siccet ⁊ cōmisceatur cum eo quātitas equalis optimi cinamomi ⁊ cōficiantur inuicem cuꝫ vino veteri:ita q̄ꝫ sit sicut pasta ⁊ exiccetur. ¶ Item. ℞.folioꝝ cauliuꝫ:menthastri.añ.M.iiij.anbeti:melliloti:camomille:capilloꝝ veneris:seminis altee:seminis lini:rosaruꝫ:maiorane.añ.M.ij.fac bulliri in aqua sufficiēti: ⁊ omni die ieiuno stomacho de mane quādo debet sumere predictā medicinam sedeat in dicta decoctione:ita q̄ꝫ aqua ascēdat supra pecten tribus digitis:⁊ ibi stet per mediā horā ⁊ sumat predictam medicinā cuꝫ sedet in dicto balneo. ¶ Item. ℞.olei de scorpionibus facti ꝭm artem lib.i. ⁊ inungatur pecten ⁊ anus:⁊ illud q̄d est inter anum ⁊ virgā cū dicto oleo calido duabus vicibus. ¶ Si aūt per mensem nō videatur meliorari:⁊ q̄ꝫ emittat per vrinā plus de arena q̄ꝫ cōsueuerit tunc vtať isto electuario. ℞. lapidis iudaici gūmi cerasaꝝ lapidis spongie corticuꝫ melonis siccoꝝ succi liquiritie.añ.ʒ.iiij.auellanaꝝ siccaruꝫ.ʒ.ij.dauci vitri albi combusti anisoꝝ thimi.añ.ʒ.i.ß.pineaꝝ mundataꝝ amigdalaꝝ excorticataꝝ.añ.ʒ.vi.pistenť medicine ꝑ se optime:⁊ postea cōmisceātur simul cuꝫ syrupo de liquiritia: ita q̄ꝫ sit in forma electuarij: sumat omni mane vel saltē sepe de dicto electuario. ¶ Itē pōt experiri quadraginta diebus omni mane sumere.ʒ.i.istaꝝ pillulaꝝ cū.ʒ.iiij. decoctiōis seminis apij:⁊ feniculi ⁊ anisoꝝ ⁊ dauci. Iste sunt pillule. ℞.carpobalsami:seminis raffani: dauci:seminis olixatri radicis oppoponacis vł oppoponacis loco radicis si nō inuenitur corticum radicū cappaꝝ amigdalarum amaraꝝ squinanti cyperi spice cassie lignee scolopendrie cetarach ruthe syluestris radicū gentiane aristologie rotūde assari cordumeni armōiaci serapini bdellij piperis acori oīum.añ.ʒ.iij.gūme dissoluātur in balsamo sufficiēti:aut in oleo de terbētina q̄d administratur loco balsami:⁊ cum isto ꝯficiātur relique res ⁊ informenť pillule:de q̄bus vt dictum est sumať.ʒ.i.in die quatuor horis ante cibum:⁊ hec sufficiant.

¶ De ardore vrine cum aliquali excoriatione in collo vesice. Consilium. LXXI.

Nobilis vir dominus Joānes de scarampis patiť ardorē vrine iudicio meo cū aliqua excoriatiōe in collo vesice:sed leui:⁊ iste ardor est fere a trib⁹ mēsibus citra:⁊ est annoꝝ quinquaginta: ⁊ ideo pronosticādum est satis nobis studiosis medicis.Et ꝑus ponam consilium breue.

¶ In ꝑmis ergo caueat ab omni laborioso motu in quo fatigentur inferiora precipue: ⁊ loco exercitij fortis faciat sibi fieri fricationes in bracchijs spatulis ⁊ pectore prius:postea in cruribus ⁊ coxis: ⁊ omnino vitet fortem equitationem.

¶ In cibis vtať rebus insipidis.s.nō hñtib⁹ acuitateꝫ:vt piper çinçiber:⁊ similes species ⁊ alliuꝫ ⁊ cepe nasturciū erucham sinapi absinthiū abrotanū:⁊ similia:neq̄ꝫ salsedinē:ita q̄ꝫ oīno a sale abstineat:neq̄ꝫ forte aceto sitatem: nec multā vētositatē: sed insipidū ⁊ ꝑticipās multa stipticitate:sicut agresta ⁊ citrāguli:⁊ ꝑticipās ponticitate: sicut arnaglossa:⁊ ꝑticipās leui dulcedie:sicut carnes laudabiles ista conueniunt: ita q̄ꝫ in summa oua sorbilia.

¶ Carnes vituloꝝ hedoꝝ castratoꝝ annualiuꝫ pulloꝝ ꝑdicuꝫ ⁊ fasianoꝝ qualliaꝝ ⁊ turturū laudanť ei: ⁊ rape

dulces ꝛ cucurbite. ❡ Ex granis far ordeū ꝛ fercula ex eis ꝛ amigdala grana pini ꝛ auellane: sed nō alij fructus.
❡ In saporib⁹ succus citonioꝝ: agresta: poma arācia: sed nō lymones. ❡ Pisces de cauere fluuio cancri ꝛ granarij sunt ei vtiles. ❡ Reliqua dimittat in cibis suis ꝑter panē quo vtať: ꝛ nō multū fermentato.
❡ In potu sumat vinū pauciferum cū aqua decoctionis ordei ꝛ liquiritie: ꝛ oīno sit parcus in potu.
❡ Dormiat septem horis vel circa in die nāli in lecto nō multū calido: ꝛ ita coopertus vt nō multū calefiat.
❡ Prouideat ꝙ oī die habeat vētris bñficiū sumēdo ferculū de mercuriali vel de extremitatis maiorane volubilis: vel bibendo ante cibū decoctionē violaꝝ prunoꝝ ꝛ tamarindoꝝ sigillatim vel cōiunctim.
❡ Et caueat ab habitatōe aeris calidi vehemēter ꝛ a vētis: ꝛ caueat a venereis tristitia ꝛ ira. Et h̄ de regimine.

Purgetur semel in mense pro vice sumēdo. ʒ. x. pulpe cassie cū īfusione violaꝝ: aut in estate purgeť cū sero caprino in quo steterit infusus fumiterre: aut viole: aut capilli veneris cū lupullis: ꝛ oīo caueat sibi forti nō vrgente cā a fortiorib⁹ medicis: ꝛ si pōt oī septimana semel ꝓuocet sibi vomitū cū pēna post comestionē ciboꝝ vnctuosoꝝ: aut comedēdo vel bibendo aliquā de radice melonis sicca: vsqꝫ ad. ʒ. i. ꝛ in vomitu hñdo si pōt adhibeat magnā diligētiam: qm̄ esset radix cāe. ❡ In sero aūt qñ vadit dormitū si esset multū molestat⁹ bibat a duabus. ʒ. vsqꝫ ad tres syrupi de papauere distēperati cū equali quātitate aque ordei: aut aque infusionis papaueris: ꝛ in mane nō ꝑtermittat qn capiat: aut ʒ. i. trociscoꝝ alkekengi sine apio: aut. ʒ. iij. aque distillationis alkekengi: aut. ʒ. iiij. lactis caprini. ❡ Itē inungantur renes cū h̄ vnguēto. ℞. succi solatri succi semꝑuiue. aā. ʒ. ij. aceti. ʒ. ß. vnguēti de cerusa camphorati. ʒ. i. ß. cere albe. ʒ. i. liquefiant ad ignem ꝛ cōmisceanť adinuicem: ꝛ fiat vnguētū. ❡ Et si vehemēs dolor accidit: tūc dꝫ accipere a. ʒ. i. vsqꝫ ad. ʒ. i. ß. trociscoꝝ alkekengi cū opio stomacho ieiuno cū aqua ordei infusionis seminis papaueris: vel cū syrupo de papauere: ꝛ nō comedat postea nisi transactis qnque horis. ❡ In capite aūt virge imponat tpe magni ardoris lyciniū de bombace infusū in aqua ordei: in qua sit distēperatū pro qualibet. ʒ. aque. ʒ. i. sief albi cū opio facti pro oculis: ꝛ sic ista sufficiant.

❡ De vlcere renū ꝛ ardore vrine. Consiliū. LXXII.

Vir nobilis Luchinus de Mediolano post multos labores ambulandi vel eqtādi mingit vrinā sanguinolentā ad nigredinē ꝛ morellū colorē tēdētē ꝫ q̄ cū stat facit sedimē grossū ad modū q̄si coagulati sāgnis: ꝛ pro tūc: qñqꝫ aliqd ardoris in mingendo sentit. Et qñ ipse pausat ꝛ qescit facit vrinā grossā: ꝛ postea facit sedimē valde grossum: ꝛ paulatī pausando fiunt min⁹ sanguinee: ꝛ mihi dī a socio medico ꝙ in tali tpe vidit aliqñ sanguinē in eius vrina grossum nō fetidū: qđ credo: sꝫ ego nō vidi. ❡ Ex his pꝫ ꝙ cū ipse sit carnosus ꝛ viridi coloris in facie: ꝛ quo ad alia sanus ꝙ iste patiť debilitatē renū ꝓpter cōplexionē humidā cū mā subtili aquosa imbibēte eoꝝ substātiā. Et addiť illi debilitati cū exerceť: ꝑcipue forti exercitio: ꝛ equitando equos trotatores debilitas ex dilatatiōe colatorij: ꝛ ideo iste raro sentit dolores circa renes: ꝛ post cibum ꝑuo tpe tendit in eo vrina ad aquosā: ꝛ cū ꝑuenit ad venas post laborē est sanguinea: ꝛ post quietē est grossa cum grossis humorib⁹ egrediētib⁹ cū vrina: ꝛ si sanies fuerit: quia nō sunt signa vlceris in alio loco q̄ȝ in renib⁹ credēdū est ꝙ patitur vlcus in renib⁹. ❡ Et ex hoc mō debilitatis plurimū qđ timeť est ardor vrine: ꝛ ex ꝯñti ardore ꝑseuerāte excoriatio in vesica. Ex qb⁹ pꝫ ꝙ in ꝯsulēdo debem⁹ attēdere ad curā debilitatis renū ꝛ vlceris ꝛ ad curā ardoris vrie ꝛ ꝑseruatōe ab vlcere in vesica. ❡ Dabo igiť cōsiliū: ꝛ deus altissimus sit dator auxilij.

❡ Omisso reliq̄ regie d̄scēdēdo ad medicialia: ꝛ qꝛ corp⁹ pro nūc est purgatū dum est domi si ꝑseuerat illa faciei discoloratio ꝛ plenitudo venaꝝ bonū est ꝙ in die electa flobothomeť de vena basilica in bracchio dextro ꝛ qnque vel. vi. ʒ. sāguis extrahanť: ꝛ dꝫ iteꝝ bis in mēse purgari sumēdo medicinas purgātes fl'a subtile ꝛ dimittē eas ꝯfortatōi: sicut sunt mirabol. ꝛ reubarbaꝝ. faciat ḡ fieri has pillas. ℞. mirabo. kebuloꝝ emblico. belliricoꝝ. aā. ʒ. i. bdellij subalbidi. ʒ. ij. karabe. ʒ. ß. margaritaꝝ. ʒ. ß. reubarbari electi ad pōdus oīum fiāt pill'e cū dicto bdellio dissoluto in vino albo odorifero: sumat ex istis. ʒ. i. pro vice bis in mēse: ꝛ sunt sine custodia: sumanť vna hora añ diē vel saltē. v. horis añ cibū: ꝛ pñt sumi hyeme ꝛ estate ꝛ tēporib⁹ medijs. Et in tēporib⁹ calidis bibat in mane. ʒ. iij. lactis pecudini statim ab vbere mulcti. cū. ʒ. i. boli armeni. s. in ista estate post istā purgationē cōtinuādo p. x. dies: ꝛ si lac nō hꝫ: aut timet ex eo lapidis gn̄ationē sumat. ʒ. ij. hui⁹ el'arij in aurora. ℞. el'arij de fructibus descriptōe Mesue in antidotario lib. i. boli ar. ʒ. i. gūmi arabici. ʒ. vi. pistenť pistāda: ꝛ hñ inuicē ꝑmisceanť. Et hoc el'ariū pōt sumi tota estate oī mane si nō sumit solutiuū.
❡ Et si accidēt nimia ventris cōstipatio faciat clisteria vnctuosa: in qb⁹ tñ pōať hñdicte. ʒ. pro vice: aut pro vno vl' duob⁹ dieb⁹ dimittat: ꝛ sumat loco ei⁹ pulpe cassie. ʒ. i. cū decoctiōe radicis ligritie ꝛ graminis. ❡ Et sup renibus portet hoc cerotū sup corio subtili. ℞. masticis acbacie hypoquistidos. aā. ptes equales dissoluantur in succo agreste: aut in succo lappacij acuti: aut in succo cōsolide: aut in vino stiptico: ꝛ addať gūmi arabici: boli ar. sang. dra. cupulaꝝ glandiū ramich: pistenť ꝛ cōficianť ꝙ habeāt formā ceroti: extendať sup corio subtili ꝛ porteť in renib⁹ ligatū cū filo: ita ꝙ nō multi pāni fasciātes sūt necessarij. ❡ Hoc ēt empl'm est valde vtile. ℞. succi citonioꝝ nuçoꝝ lib. ij. rosaꝝ rub. ʒ. i. myrtilloꝝ sumach berberis. aā. ʒ. i. pistentur pistāda: ꝛ addať mellis lib. i. ꝛ fac bulliri sil' vsqꝫ ad spissitudinē empl'i: ꝛ teneať sup loco.
❡ Si aūt empl'a abhorret tūc iungať cū isto vnguento sup renes mane ꝛ sero. ℞. olei myrtini olei de citonijs. aā. ʒ. ij. vini stiptici rubei lib. i. gallaꝝ cupulaꝝ glādiū myrtilloꝝ sumach gumni arabici. aā. ʒ. ij. fac bulliri oīa simul vsqꝫ ad vini ꝯsumptiōē: postea cola ꝛ exprime ꝛ colature adde ramich. ʒ. ij. acbacie. ʒ. i. cere albe q̄tū sufficit fac vnguētū. ❡ Et si ista nō sufficiūt ad sistēdū illū mictū sanguis qñ fatigať tūc bibat plurib⁹ vicib⁹ oī mane. ʒ. i. trociscoꝝ de balaustijs: quoꝝ descriptio poniť ab Auic. in caplo de cura diabetis. ꝛ sumat in forma pillaꝝ: ꝛ supbibat aque plātaginis. ʒ. ij. ❡ Attēdat aūt ꝙ super oīa vomit⁹ esset sibi vtilis: ꝛ iō si illū facere pōt icipiat nūc: ꝑcipue in estate ꝑ hūc vnū mēsē faciat oī septimana bis vomitū post prādiū statim īponēdo pēnas in ore: aut aliqđ qđ faciat ipsū vomere. Et cū bene vomerit lauet sibi os ꝛ faciem cū aqua frigida ꝛ pauco aceto mixto cum ea. Et nō comedat nec bibat nisi trib⁹ horis transactis: ꝛ tunc comedat. ʒ. ij. panis biscocti infusi in vino medie stipticitatis aromatico: ꝛ in sero cenet pullū vel pdicem assam cum sapore odorifero. ❡ Et experiatur post mensē quomodo potest laborare nō sequēte mictu sanguinis. Et quādo videt ꝙ hoc potest facere consideret si mingit saniem vel nō: ꝛ si nō mingit saniem restat sola consideratio de ꝓhibitione generatiōe lapidis ꝛ ardoris

vrine:⁊ hoc sufficit sibi vt sepe de mane bibat in aurora
hāc decoctionē. ℞. radicū graminis radicis maluauisci.
añ. ʒ.i. ligri. munde. ʒ.ij. semis maluauisci. ʒ.5. fac bullire
lēto igne in lib. v. aque q̊usq₃ remaneāt lib. i. ʒ. iiij. tūc co
letˀ ⁊ addatˀ syrupi violati. ʒ. iij. ⁊ est pro duabꝰ vicibꝰ: bi
batˀ calida in aurora. Et iterū vti pulpa cassie distēperata
cum lacte capre recētis multo est vtile valde: ita ꝙ inci
piat cape. ʒ. i. pulpe cum lacte sufficit in aurora: ⁊ post ca
piat seq̄nti die minus parꝫ: ⁊ post minus parꝫ q̊usq₃ assue
fiat ad. ʒ.5. si sufficit sibi ad faciēdū ꝙ feces exeāt liq̄de:
⁊ si ista nō sufficiūt stet tūc sup q̄titate ad hoc sufficiēte
duobꝰ mēsibꝰ omni die. postea vō incipiat cum iterpōne
diei vnius cape: ⁊ ita faciat per duos mēses: ⁊ in die in q̊
nō sumit cassiam sumat lac sine cassia recēter mulctum
quātitatē. ʒ. iiij. ⁊ post illos si adhuc sanies ꝑseuerat ⁊ nō
multū laborauit putādū₃ est ꝙ vlcus est factū ostracho
su₃: ⁊ tale vlcus in renibꝰ nō curatur. Et ideo sufficit sola
ꝓseruatio ab excoriatōe vesice que in isto casu est valde
suspecta. ¶ Et in hoc casu ꝯfert valde ante cibu₃ semꝑ
vel quasi cape. ʒ.i. dragagāti assi cu₃. ʒ.i. vini cocti: qđ vo
catˀ sapa: ⁊ hoc statim ante cibum. ¶ Et silˀr potus deco
ctionis seminis: ⁊ radicis maluauisci ⁊ ligritie: supradi
cta aūt decoctio solu₃ radicis maluauisci. ¶ Et si arena
apparēt decoquatˀ radix ⁊ semen quātitate suprascripta:
⁊ bibatˀ aut per se: aut dulcorata cum çucchabo.

¶ De cura lapidis renum. Consilium. LXXIII.

Reuerēdissime pater mi dn̄₃ cupio vestre satisfacē p̄i
nitati tētabo de cura lapidū renu₃ vt potero
clarius atq₃ leuiꝰ: iuxta dicta auctoꝝ medici
ne q̄d ꝑtractare. Et vt faciliꝰ intelligantˀ que
dicēda sunt pn̄s opusculū diuidā in sex ꝑtes. ¶ Nam p̊
pro notitia terminoꝝ ⁊ declaratōe tituli de cura lapidis
renū vidē opꝫ qualˀr hec passio ab auctoribꝰ medicine di
uersimode ⁊ diuersis noībus nūcupatˀ. ¶ Scđo mō vi
dēdū est q̄d sint renes ⁊ ad quē finē fuerint p̄ncipalˀr or
dinati a nā in corpore humano. ¶ Tertio ingrendū est
qūo lapis gn̄etˀ in renibꝰ: ⁊ ex qua mā. ¶ Quarto decla
rādu₃ est qualˀr ex lapide in renibꝰ gn̄ato sequātur dolor
magnus difficultas mingēdi grauitas in pectine excoria
tio multa in renibꝰ: mictꝰ sanguis: ⁊ multa alia. ¶ Quin
to ponēda erūt signa lapidis renum. ¶ Sexto ⁊ vltimo
ponā curā ad honorē glˀiosi ⁊ excelsi dei qui sanitatē lar
gitˀ ⁊ curādi doctrinā cum timētibꝰ explicauit. nā ipse so
lus deus languores sanat: sicut ponit Joānes Mesue in
suo de appropriatis ad principium ⁊c̄.

Quātum ad p̊m pro notitia terminoꝝ ⁊ declaratio
ne tituli de cura lapidis renū ⁊ diuersita
te noīu₃ huius passionis. ¶ Sciēdū est ꝙ aliq̄ ex aucto
ribꝰ medicine hāc dispōnē appellarūt calculu₃: sicut fuit
Haliabas in suo libᵒ de dispōne regali. ⁊ q̄dā alij ex anti
quis: ⁊ dī calculus lapis terre admixtꝰ noīatꝰ sic eo ꝙ sui
paruitate sine molestia calcetˀ: ⁊ ita calculus idē est ꝙ la
pis qui sui paruitate aptꝰ est calcari ⁊ vt calcetˀ pedibꝰ: et
ꝑꝑ hāc silitudinē lapis renū qui paruus est dī calculus:
ēt calculus id ē est ꝙ lapis siue sit in renibꝰ siue in vesica:
vnde calculosus est ille qui est plenꝰ lapide: ⁊ a lapide pa
titˀ. Et aliq̄n inuenitˀ scriptum calcubis: ⁊ dī petra que in
vesica fit. ¶ Hippoc̄. vō noīauit lythiades: sicut patet 3ᵒ
afoꝝ. afo. 23. seniorībꝰ vō factis ꝑthimia. i. sq̄nātia asma
lythiades: noīauit etiā aliq̄n lythiasim: vnde 4ᵃ ꝑticula
afoꝝ. afo. 8ᵒ: q̄bꝰ in vrinis arenosa sedimina subsistāt his
nephresis: aut renes lythiasim hn̄t. i. lapidē. lythos. n. gre
ce lapis latine dī vn̄ lythiades: aut lythiasis grece: latine
calculatio dī. ¶ Egritudo illa a lapide facta in mēbris
vel vesica: appellatˀ ēt aliq̄n nephretica passio. nephri. n.
grece renes dī latine: ⁊ nephros dī ren: ⁊ menephresis re
nis vel renū passio dī: ⁊ ꝓpe lapidis: vn̄ ī antidoᵣᵢᵒ Nico
lai philōtropos valet ꝓpe nephreticis calculū in renibꝰ:
⁊ vesica mirabilˀr frāgit. ¶ Aliq̄n vō dī petra: sicut pꝫ ex
Galˀ. 3ᵒ afoꝝ. cōmē. 27. illius afoī. seniorībꝰ vō factis ⁊c̄.
vbi dicit Galˀ. mā illa mollis coagulatˀ ⁊ in petrā trāsdu
citˀ. Silˀr in antidotario Nicolai dicitˀ oleu₃ ad petram.
¶ Alij vō multi hāc dispōnē ꝯcernentē lapidē renū ap
pellauerūt sicut fuit Aui. 18. Fen tertij. trac. 2ᵒ. cap̊ de la
pide renū. cuius mictū cōicāt renes: ⁊ vesica in cāna gn̄a
tionis lapidis. hoc idem etiā dicit Serapio 4ᵒ breuiarij.
ca. 19ᵒ: cuius p̊nᵐ mā ex qua gn̄atˀ lapis. Hoc idē etia₃ vo
luit Rasis in diuisionibꝰ. ⁊ in 9ᵒ Almā. ide₃ etiā Alexā. ⁊
multi alij tā ex antiq̄s q̄₃ ex modernis de q̄bus nimis lō
gu₃ foret ꝑtractare. ¶ Ex q̄bus colligēdū est ꝙ in ꝓposi
to idē importāt ista noīa calculus renū lythiades: aut ly
thiasis renu₃ nephresis petra lapis renū pro q̄bꝰ oībus ti
tulus describatˀ de cura lapidis renū. Et sic pꝫ qualˀr hec
passio diuersimode ⁊ diuersis noībus nūcupatur.

¶ Sed forsitan circa titulū de lapide renū posset aliquis
dubitare vtrū lapis in renibus sit morbus: ⁊ videtˀ ꝙ sic
Auic̄. p̊ can̄. Fen 2ᵃ. ca. 3ᵒ de egritudinibꝰ cōpositis vt di
cit. numeri q̊q₃ egritudinū: aut sunt ex genere augmēti: ⁊
hoc q̄dē augmētū: aut est nāle sicut dens additꝰ: aut digi
tus: aut est nō nāle: sicut est glādula: aut lapis. ex quo ap
paret ꝙ lapis est egritudo numeri: ⁊ per ꝯn̄s lapis in re
nibus est egritudo siue morbus in numero. ¶ Ad oppo
sitū arguitˀ sic. lapis in renibus nullo modo pōt eē subie
ctū morbi. ḡ multo magis nec pōt esse morbus. ꝯn̄tia est
euidēs: ⁊ assumptū est notādu₃ ex Aui. p̊mo can̄. Fen p̊ᵃ.
ca. 2ᵒ de subiectis medicine. vbi ponit Auic̄. ꝙ subiectu₃
sanitatis: aut morbi est mēbrū: aut spūs: sed lapis nullus
istoru₃ est. igitˀ. ¶ Scđo arguitˀ sic. sola dispositio preter
nām ꝓueniēs a lapide in renibus est illud qđ subtilˀr p̊: ⁊
īmediate ledit opationes renū. ḡ talis dispositio in reni
bus est morbus ⁊ nō lapis. ꝯn̄tia videtˀ bona per diffōnē
morbi: ⁊ assumptū clarum est: vt de se patet.

¶ Pro rn̄sione ad dubiū. p̊mo ponā aliquas suppōnes. 2ᵒ
ponā ꝯ̊nes ex q̄bus apparebit veritas quesiti. ¶ Prima
suppositio. morbus est dispositio nō nālis in corpore hu
mano ex qua in opatione eēntialˀr ꝓuenit nocumētu₃ ꝓ
uētu p̊mo. ista suppositio pꝫ ex Auic̄. 2ᵃ Fen p̊mi. cap̊ pri
mo. ¶ Scđa suppositio. oīs morbus est qualitas: q2 de
p̊ma specie qualitatis pꝫ de se. ¶ Prima ꝯclusio. nullus
lapis in renibus est morbus. ꝓbatˀ ꝯclusio sic. nulla sub̄a
dura est morbus. oīs lapis in renibus est sub̄a dura. ergo
nullus lapis in renibus est morbus. argumētū est bonū:
q2 est in 2ᵒ modo p̊me figure: ⁊ minor est nota ex suppō
nibus: q2 morbus est dispositio que est qualitas: ⁊ nō est
sub̄a. minor pꝫ de se. Primū correlariū. lapis in renibus
non est morbus in numero. istud correlariū pꝫ intuēti: ⁊
est notu₃ de se. 2ᵐ correlariū. sicut lapis in renibus nō est
morbus in numero: sic ꝯn̄ter nec lapis in vesica: nec sex
tus digitꝰ in manu: nec caro nascēs in ꝯcauitate mēbri: et
ita de alijs debent dici morbus. correlariū pꝫ eadē rōne
sicut de lapide renū. ¶ Scđa ꝯclusio. dispositio renum
nō nāliter ꝓcedēs a lapide exn̄te in renibꝰ: ex qua dispo
sitione in opationibꝰ ꝓuenit eēntialˀr nocumētu₃. ꝓuētu
p̊mo dꝫ dici morbus nō. ꝯclusio pꝫ euidēter ex suppōni
bus. ¶ Tertia ꝯclusio. talis dispositio renum etiā vt di
cit scđa ꝯclusio dꝫ appellari morbus in numero ad ītelle
ctū auctoꝝ. ista ꝯclusio pꝫ: q2 auctores dicētes ꝙ lapis in
renibus est morbus in numero: aut sextus digitꝰ in ma
nu: aut lapis in vesica: aut caro nascens in ꝯcauitate mē

bri:ꝛ ita de alijs intelligūt ꝙ pñtia lapidis renū fact⁹ est numerus ex lapide:ꝛ renib⁹ qui ꝑ non erat:ex quo numero mébro accidit dispositio q̄litatiua nō nālis eēntialr ꝛ sensibilr ledēs opōnes ꝛc̄.que dispositio dī morb⁹:ꝛ ita dī morb⁹numeri:qꝛ depēdet pp talē numeruȝ cē ex lapide ꝛ renib⁹:qui si nō eēt nō fieret morb⁹:ꝛ hoc voluēt auctores.idē dȝ intelligi de lapide vesice:ꝛ sic de alijs.

¶ Quarta ꝯclusio.talis dispositio renū non nālis ꝛc̄.que dī morbus in numero sicut nūc dictuȝ est pōt cōprehēdi sub multiplici gñe morbi.¶ Probat̄ ꝯclusio.ꝑmo.n.dici pōt morb⁹plasmatis.i.in figura vel forma:qꝛ existēte lapide in renib⁹ tenēt renes aliā figurā vel formā quam nō tenēt si ibi nō eēt lapis:ꝛ sic in eis tūc inest dispositio nō nālis ꝛc̄.que dī morbus plasmatis.i.in figura vel forma.¶ Scḋo dici pōt morbus in dispōne.i.in societate siue in situ:qꝛ si renes tenēt aliū situm ꝛc̄.ꝛ cum ꝯditionibus dictis īmediate ꝛc̄.tunc dī morb⁹ in positione.i.in societate siue situ.¶ Tertio pōt dici morbus in numero ad intellectuȝ datū ꝛ declaratū in antecedēti ꝯclusione.¶ Et de hac dispōne tertia que appellat̄ morbus in numero fecerūt auctores ꝑncipalr mentionē tanq̄ de re magis manifesta in numero ad quā scḋario postmoduȝ seq̄tur forma siue situs.¶ Et istis positis pȝ solutio ad rōnes in ꝯtrium:ꝛ ita sit dictum ad dubium.

¶ Scḋo ꝑncipalr poterit q̄s dubitare.vtruȝ lapis in renibus sit morb⁹hereditari⁹de quo dubio sine alia declaratione ꝛ extēsione ſmonis ad pñs dico ꝙ sicut pȝ ex Aui.iȝ.Fen tertij.cap̄ de lapide in fine:vbi dicit.Et scias ꝙ lapis renum ꝛ vesice est ex his que hereditatū ꝛc̄.

Posita nominū declaratione restat videre ꝯñter quid sint renes.vnde Aui.is.ca.de anothomia renū.renes sunt mēbra ad sanguinis aq̄sitatē decolādā deputata.Vñ ītelligēdum est ꝙ facta decoctione cibi in epate:ꝛ formato sanguine ex massa chilosa in epate statim mūdat̄ sanguis ab aq̄sitate sibi admixta:ꝛ ei tūc sup̄flua:ꝛ hec aq̄sitas extrahit̄ a sanguine per venā que ab epate ad renes descēdit:vnde Aui.ꝑ̄ª Fen ꝑmi de anothomia venaꝝ.ca.5° de vena vētrem hñte descēdēte.sic inq̄t apte nō descēdēte ꝑmū q̄ḋ diuidit̄ ilico cum orit̄ ab epate sunt rami capillares qui ad fascias dextri lateris renum vadūt ꝛ spargunt̄ in eas:ꝛ in eo q̄ḋ circa eas existit de iteriorībus ad nutriēdū:postea ꝓcedunt ab eadē vene magne que emulgētes vocātur ꝛ ad renes vadūt ad sanguinis aquositatē colādam. Quē enim nō attrahit nisi nutrimētuȝ sui q̄ḋ est sanguinis aquositas.vnde Auer.2° colliget de iuuamēto renuȝ dicit.ꝛ renes sunt mēbra ſuiētia epati:qꝛ attrahūt aquositatem que est in sanguine per venā magnā que venit a gibbositate epatis.Auēçoar in suo Theisir:ꝛ lib° 2°trac. 2°.capl̄o ꝑmo sic dicit.de renibus.renes sunt mēbra officialia ꝛ neccia corpori in recipiēdo mām.¶ Et ita pōt dici ꝙ renes sunt mēbra cōposita seu istrumētalia ex substātia carnea dura solida ꝛ pāniculo cōtenta hñtia cōcauitatē colatoriū ꝛ duo colla.Primo enim sunt mēbra cōposita seu instr̄alia:qꝛ renes sunt sicut instr̄m vel instrumēta aīe ad cōplēdum opationes:vel dicūtur mēbra cōposita vel instr̄alia ex eo ꝙ partes renuȝ nō cōicāt in nomine nec diffinitiōe cuȝ renibus:nec sunt ren aut renes.

¶ Sed ꝙ ꝓp̄a suba renum sit carnea dura solida.patet duplr:cā ꝑma est:vt renes sui substātia resistāt aquositati multe ꝛ mordicatiue:ꝛ aliq̄n humoribus acutis aquositati ꝑmixtis.si.n.fuissent leuis sube:tunc velociter reciperēt nocumētū.Fuit ergo vtile hāc subam renū esse duraȝ ꝛ solidā ne a multa aq̄sitate acuta ledātur.¶ Scḋa cā est vt renes nō attrahāt sui ṽtute nisi q̄ḋ subtile est ex tali aquositate.Si.n.eēnt renes rare sube:tūc attraherēt mām grossam que esse posset causa nocumenti.

¶ Et si querat̄ vtrū hāc aquositatē sanguinis renes soluȝ trahūt ab epate:ita ꝙ nō ab alijs mēbris.Rñdet̄ ꝙ nō. imo etiā q̄nq̄ trahūt ab alijs mēbris.vnde Aui.ꝑ̄ª ꝑmi. ca.5°de anothomia ꝑtis arterie orthi descēdētꝭ dicebat. Alij aūt duo.s.rami arterie orthi descēdētes ad duos vadūt renes.ideo vt cū eis ren sanguinis aq̄sitatē trahat:q̄ꝛ multotiēs a stōcho ꝛ itestinis sanguinē trahūt nō purū ꝛ supra.s.qꝛ ēt trahūt aq̄sitatē de pāniculo:aut apparet necessitas in foramine renū:qꝛ pp pāniculū renes sentiūt q̄ nullo modo sentirēt sine pāniculo coopiēte hoꝝ subaꝫ. sunt.n.renes ex mēbris que sui suba sensuȝ nō hñt:vt pȝ ex Aui.ꝑ̄ª ꝑmi.ca.de mēbris.ꝛ 2ª Fen tertij.cap̄ de anothomia renū.circa finē dicit Aui.Et renibus q̄deȝ aduenit neruus paruus ex quo creātur pāniculi eoꝝ.

¶ Et si querat̄ q̄d est pāniculus.Rñdet̄ vt ponit Auicē. ꝑ̄ª Fen ꝑmi.capl̄o de mēbris.ꝙ pāniculi sunt corpora de filis neruosis nō sensu ꝑceptis cōtexta ꝯcaui:aut in renibus fuit posita:vt ad illā trahat̄ sanguinis aquositas:ꝛ in illa cōcauitate depuretur:ꝛ subtiliter mediāte colatorio meliori purificatione ꝛ subtiliatiōe:ꝛ magis possibili dici ad vesicā expellit̄ per collū īferius q̄ḋ emulctoriū seu porus vritides appellat̄ cum aqua vesica dictuȝ collum inferis iungitur cōiunctione mirabili.

¶ Et si querat̄ vtruȝ hec ꝯcauitas in renibus sit locus in quo gñatur lapis.Dicēdū est ꝙ sic.auctē Auer.4° colliget.capl̄o de signis egritudinū renū.vbi dicit sic:ꝛ q̄ḋ verius apparet est ꝙ in ꝯcauitate renuȝ gñetur.s.lapis:q̄ꝛ poterat q̄s dicere ꝯtra:qꝛ oppositū huius ponit Auēçoar loco nūc supius allegato in principio capl̄i.vbi dicit:nec gñatur lapis in cōcauitate renum sicut lapis vesice:imo gñat̄ adherēdo corpori renū ꝛc̄.Rñdet̄ hic ꝙ Auēçoar voluit ꝙ lapis in renib⁹nō ꝑcise ꝛ solūmō gñat̄ in ꝯcauitate renū:sicut lapis vesice qui ꝑcise ꝛ solūmodo gñatur in cōcauitate vesice:imo gñatur lapis in renibus aliquādo adherēdo corpori renum ꝛ partib⁹ renuȝ.Lapis autē vesice nō gñatur in vesica adherēdo parietibus vesice: sed soluȝ gñatur in cōcauitate vesice:ꝛ per hoc tollit̄ cōtradictio inter Auerroim ꝛ Auēçoar:qꝛ potest lapis in renibus gñari in cōcauitate renum.pōt etiā gñari adherēdo corpori ꝛ parietib⁹ renū:sicut fit de petra que gñatur adherēdo parietibus factis aque iuxta sup̄ficiē aque.colatoriū aūt apparet:qꝛ sicut dictū est in ꝑncipio huius capituli.vene emulgētes ꝓcedētes ab epate:quarū vna vadit ad ren dextrū:ꝛ altera ad ren sinistrū veniūt vsq̄ ad cōcauitatē renuȝ ꝓpter sanguinis aquositatē colādam:ꝛ ibi in cōcauitate vena illa emulgēs est sicut vnus pāniculus vel paruus ramus factus ad moduȝ colatorij:ꝛ ita pānus iste in cōcauitate renuȝ existēs dī colatoriū eo ꝙ mediāte ista tela vel pāno silitudinarie loquēdo colatur sanguinis aquositas que dum a ꝯcauitate renū venit est sicut lotura carnis aliq̄ualr sanguine tincta.postea vō colata ꝛ depurata per poros vritides trāsiēs ad vesicam dī vrina.Sāguis aūt qui remanet trahit̄ a renibus:qꝛ a virtute renuȝ:ꝛ nutrit renes:dicēte Auēçoar li° 2° Theisir. trac.2°cap̄ 6°de mala gñatione renū.Et scitū est ꝙ renes attrahūt vrinā sanguinolētaȝ:ꝛ ex illo sanguine cuȝ vrina mixta nutriunt̄ q̄n sunt in sua nāli sanitate digerēdo illam.¶ Ex isto apparet cā quare in illis qui ꝯsueti sunt mingē lapillos apparet mict⁹sanguinis vel vrine sanguinolētē.ac si eēt lotura carnis vel vrine multum arenose ante egressioneȝ lapilli:ꝛ est qꝛ h̄ ꝓuenit pp fissurā pāniculi colatorij in aliq̄ ꝑte in qua debilior existit per quaȝ ꝑtē fit exit⁹ arene aut lapilli:ꝛ ita ꝯñter sanguis pp lapidem:

dem:q̃uis ēt ex alys causis possit exit⁹ sanguis ꝓuenire. ¶ Et si dicaẗ si sit fissura:tūc dȝ ꝯtinue exire vrina sanguinolēta:qꝛ tūc vrina nō depuraẗ ꝑ fissurā. ¶ Rn̄detur ꝙ h̄ nō est neciuȝ:qꝛ nā oīuȝ opatrix iterdū receptat ⁊ vnit ptē:ita ꝙ nō apparet exit⁹ vrine sanguinolēte. Sȝ vbi sit tāta lesio ꝙ nā nō possit retinē ptē:tūc vex est ꝙ q̃si ꝯtinue apparet exit⁹ vrine sanguinolēte sicut iaȝ vidi in multis viris qui ex oī leui cā faciebāt vrinā ac si eēt lotura carnis. ¶ Et si aliqs bn̄ ꝯsiderat hic pn̄t q̃pluriuȝ ꝓbleumatū cause assignari.q̄re aūt colla seu orificia fuerūt in renib⁹ distincta:⁊ in diuersis renū ptib⁹ posita:qm̄ corpus renū est aliq̃lr oblōge figure:⁊ ita vnuȝ collū seu orificiū tēdit supi⁹ ad epar:⁊ ꝯiūgit in vena magna ascēdēte ad gibbositatē epatis ad sanguis aq̄sitatē attrabendā ⁊ aliud descēdit iferi⁹ ad colādā vrinā donec mingaẗ in vesica:⁊ vocaẗ porus vritides seu emulctoriuȝ sic dictū est supra. Vn̄ Rasis in ꝑ Almā.ca.19.de forma renū dicebat. vnusqsq; aūt eox renū duo hȝ colla.q̃rū vnū est a latē in quo ad magnā que est in gibbo epatis venaȝ tēdit.alteꝝ vo iferius descēdit donec vesice mirabilr ꝯtinueẗ. Ista aūt que ad vesicā descēdūt pori vritides sunt: ⁊ vocanẗ emulctoria. ¶ Positi.n.fuerūt renes ab vtraq; pte spōdiliū dorsi circa epar:⁊ est cōiter ren dexter altior ⁊ magis eleuatus ad supiora q̄ sinister ex cā manifesta:qꝛ poniẗ ꝙ sit calidior ren dexter sinistro ⁊ ēt alia est de cā:vex tn̄ accidē posset eȝ:lȝ vtplm̄ sic fit. ¶ Numerus renū fuit binari⁹ vt si nocumētuȝ vni accidat opatio pōt fieri ꝑ aliū:⁊ alia est cā vt per duos renes possit aq̄ sa suba que multa est meli⁹ attrahi ⁊ euāri q̄ ꝑ vnuȝ solū. ¶ De cōplōne vo renū dōm est ꝙ inter mēbra calide ⁊ hūide cōplōnis reponunẗ. ¶ Et sic ex dictis apparē pōt q̄uo in renib⁹ pōt q̄libet gen⁹ egritudinū euenire que.s. in cōplōne cōpōne ⁊ solōne ꝯtinui. Primo.n.accidūt in renib⁹ egritudines in cōplōne vt ex supflua calītate accidit eis egritudo que dī diabetes.vn̄ diabetica passio est imoderata vrine effusio:qꝛ sicut bibiẗ ita mingiẗ. Accidit eis ⁊ morb⁹ in cōpōne:maxime ꝑ lapidē aut arenaȝ que dī morb⁹ in numero ad sensuȝ datū in ca.ꝑ.in dubio vtrū lapis in renib⁹ sit morb⁹. Et silr patiunẗ egritudinē cōpositā vt est apostema:accidit ēt renib⁹ solutio ꝯtinuitatis. Cui⁹ cause pn̄t eē vlcera corrosio aptio venaꝝ:maxime quātū ad venā ex qua accidit fluxus sanguinis cuȝ vrina:⁊ sic ex dictis recolligēdo apparet qd sint renes:et ad quē fuerint finē a nā pn̄cipaliter ordinati.

Medici ponētes modū gnātōis lapidis renū dicūt lapidē fieri ⁊ gnāri ꝑ calorē agētē in mām humidā viscosaȝ:cui⁹ māe humide viscose ptes subtiles resoluunẗ vtute caloris agētis ⁊ ptis grosse indurātur et solidanẗ ⁊ in mām lapidis ꝯuertunẗ. vn̄ Aui.18. Fen tertij.5°ca.de lapide renū dicit.lapidis gnātio nō cōpleẗ nisi ex mā patiēte ⁊ vtute agēte.mā vo est hūiditas viscosa.vtus vo agēs est caliditas egrediēs ab eq̄litate:⁊ Serapio lib°4°.ca.19.de gnātione lapidis dicit:⁊ cā efficiēs ipm.s.lapidē est caliditas.⁊ hec caliditas s̄m plīmuȝ est ignea:⁊ forsitan est tēpata:⁊ ponit exēplū ifra dicēs:⁊ accidit in aqs tinaruȝ ⁊ in vasis in qb⁹ calefit aq̄ oī die:silr huic lapideitati ⁊ coagulatōi qn̄ residet in aqua graue ⁊ acqrit ex caliditate que est in ea coagulatiōeȝ ⁊ adherētiā semp:⁊ teneẗ illud qd residet:⁊ coagulaẗ:⁊ hoc qn̄ remanet tpe aliq̄ induraẗ:⁊ magnificaẗ. Sed tn̄ Auēçoar li°2° Theisir.trac.2°.ca.2° de lapidib⁹ renū:⁊ suis spēb⁹. ponit lapidē gnāri a debilitate vtutis renuȝ ex mā viscosa.vn̄ dicit:⁊ gnāẗ qdeȝ lapis in renib⁹ a supfluitatib⁹ ꝓcreatis a cibis grossis ⁊ viscosis ⁊ a debilitate vtutis renū. Et si queraẗ a quo ꝓuenit talis debilitas.dōm est hāc posse ꝓuenire a cōplōne recedēte a tēpamento vt calida vel frida.pōt ēt ꝓuenire ex mā vel extenuatiōe renuȝ ⁊ mollitie renū:aut ex causis alys multis debilitātibus renes vt sunt vsus medicinaꝝ stupefaciētiū:eqtare multū ⁊ sepe:⁊ maxime apud illos qui nō sunt assueti itinerare pedit⁹:⁊ sic de alys:que oīa pn̄t esse cā debilitatis renū:⁊ ꝑ ꝯn̄s cā gnātiōis lapidis.de hac ēt debilitate vtutis loqtur ēt Aui.loco nūc supius allegato.vbi dicit.retētio aūt māei est debilitas expulsiue in renibus ꝑ cōplōnē:aut apa calidū ⁊ herisipilā:aut vlcera in renib⁹:⁊ retinenẗ in eis superfluitates:⁊ facit eas lapides anteq̄ expellanẗ. ¶ Strictura etiāȝ viaꝝ pōt eē cā gnātiōis lapidis.nā si māe que ad renes vadūt sunt grosse:⁊ in renib⁹ retinentur:⁊ via est stricta ꝑ quā deberēt exire dicte māe a renibus:tūc neciō retinenẗ aliq̄ tpe in renib⁹:⁊ pars subtilis colaẗ:⁊ resoluiẗ.pars vo grossa remanet sicut fex:⁊ induraẗ ⁊ fit lapis:⁊ h̄ maxime vtplurimū ꝯtingit qn̄ vie supra renes:aut stōchi epatis venaꝝ emulgētiū sunt late ꝑ quas trāscēdūt materie grosse cuȝ aq̄sitate vrinali ad renes:⁊ ibidē retinētur rōne stricture viaꝝ. Et de hac strictura viaꝝ dicebat Serapio loco allegato:ꝙ si vie sunt stricte ⁊ vtus debilis:illud qd remanet grossum:⁊ aduriẗ ⁊ desiccaẗ vehementia caliditatis que est in istis locis:⁊ fit ei substātia lapidea.hec est ergo inqsitio gnātionis lapidis.⁊ modus per quē fit lapis in renibus:qꝛ.s.a calefactione agēte in māȝ viscosam ⁊c. ¶ Fit etiā ꝓpter debilitatē vtutis expulsiue:⁊ etiā digestiue renuȝ:⁊ silr fit ꝓpter stricturam meatuum ⁊ viarum.

¶ Mā vo seu cā mālis ex qua fit lapis.dixit Auic.18.tertij.in ca.de lapide renū est humiditas viscosa flegmatis grossa:aut saniei:aut sanguis aggregati ex apate: ⁊ h̄ est raro. Et Serapio loco allegato superius dicit.mā ex qua gnāẗ lapis est humor grossus qui descēdit ad renes:⁊ magis infra vltra mediū cā ꝯseqtur maior.g. cāruȝ ⁊ magis vincēs in gnātiōe lapidis est grossitudo vrine.caliditas aūt sufficit vt sit tēpata in gnātōe lapidis:qd est qꝛ aqua tinaruȝ q̄uis sit tepida:tn̄ apparet in ea gnātio lapidis:⁊ subdit iferi⁹.verūtn̄ nō opȝ vt opineẗ ꝙ grossitudo vrine sufficiēs sit in gnātiōe lapidis.imo qn̄ aggregaẗ illud cū calītate ignea egressa a nā eq̄litatis. ¶ Auēçoar vo loco allegato supi⁹ sic dicit. Et gnāẗ lapis ab hūorib⁹ grossis qui induranẗ adinuicē donec ad lapidē ꝯuertanẗ ⁊c. ¶ Gilbt⁹ vo anglicus li° 6°.ca.9° de lapide renuȝ ⁊ vesice dicit.lapides ⁊ arene nascunẗ ex supfluitatib⁹ varys ⁊ viscosis in vesica ⁊c. ¶ Et multi aly ex auctorib⁹ medicine h̄ idē testanẗ:qs omitto cā breuitatis.vn̄ manifestuȝ est ꝙ mā seu cā mālis lapidis est hūiditas grossa viscosa flatis:aut alteri⁹ hūoris apta coagulari:⁊ in lapidē ꝯuerti:⁊ h̄ bn̄ vidit Albt⁹ magnus in suo de mineralib⁹.ca.2° de nā lapidū sic dicēs.adhuc lapides oēs qui gnānẗ in renib⁹ ⁊ vesicis aīaliū gnānẗ viscosa grossa ⁊ terrestri humiditate.oēs.g. ꝙ talis sit mā lapidū ⁊c. ¶ Ex isto ēt dicto appet ꝙ talis mā dȝ eē humida ⁊ viscosa.i.glutinosa ad h̄ vt ptes adinuicē ꝑmaneāt ⁊ firmenẗ:sicut anuli catenaꝝ:sic ponit Phs 4° methauroꝝ.vbi dic̄.viscosuȝ aūt est ꝯhibile:aut humidū molle fuerit tale:aut fit cuȝ catenatione q̄cūq; velut catene cōponunẗ eox ⁊c. Si.n.ptes viscose nō firmarenẗ ⁊ ꝑmanerēt adinuicē:tūc nō fieret lapis:⁊ isto mō gnāẗ arena ⁊ corpa arenosa:q̄uis mā sit pauca. Est.n.a arena paruissimus ⁊ plus q̄ puus lapillus. ¶ Ex ista ēt mā hūida viscosa fit pilus in renib⁹ sic dicebaẗ supra in fine capl'i ꝑcedētl.ꝙ renib⁹ accidit morb⁹ in cōpōne ꝑ lapidē pilū vel arenā. Eadē.n.est mā pili lapidis vel arene.fit.n.pilus ex mā humida viscosa:cuius de hūido nō multū est ꝯsumptū:⁊ que mā ꝯtinue per poruȝ

aliquē seu foramē pãniculi colatoꝝ expellit̃:⁊ fit lōgus
⁊ subtilis sicut capillus:⁊ postmodū trãsit cū vrina:ita ꝙ
sui viscositate retinet̃:⁊ in vrina apparet ⁊ hec est mã seu
cã mãlis ex qua fit lapis. ¶ Ita ex dictis iteruȝ apparet
cã petrificatiōis:aut gñationis lapidis in renibus ꝓueni
re ex calore agēte in mãȝ viscosam ⁊ ex debilitate vtutū
renum:⁊ ex strictura meatuū seu viarum.

¶ Et si querat̃ vtrū lapis ex tali mã possit in alijs ꝑtibus
corꝑis gñari ꝙ̃ in renib⁹ ⁊ vesica. Dōm est ꝙ sic sili rōne
sic̃ fit in renib⁹ ⁊ vesica pro maiori ꝑte. vñ Hali 3°tegni.
in cōmē. illi⁹ ꝑtis. que vo lapides circa vesicã dicit. lapis
gñat̃ in locis multis corꝑis. Et Aueçoar vbi est allegatū
dicit. Et ego iaȝ vidi lapidē gñatū sub lingua cuiusdã vi
ri qui ꝓhibebat sibi locutionē:⁊ remoto lapide redijt ad
loquēdū. ¶ Et Gal.4° de iteriorib⁹.ca.vlt° recitat se vi
disse hoiem qui cū tussi excreauit lapidē a pulmone cui⁹
ꝙ̃titas erat sicut ꝙ̃titas orobi:⁊ aliqñ maior ⁊ aliqñ mi
nor. Et sil'r est dōm ꝙ pōt fieri in stōcho ⁊ in itestinis ⁊ i
iūcturis ⁊ alijs multis ꝑtib⁹ corꝑis humani. Frequēti⁹ tñ
repit̃ gñari in renib⁹ ⁊ vesica ꝙ̃ in alijs locis. Ideo aucto
res fecerūt capl'a:⁊ curã de istis duob⁹ tanꝙ̃ de illis que
frequētius eueniūt:⁊ nō de alijs. ¶ Et ꝙ lapis possit fie
ri in itestinis. ꝑ3 per Auic̃.16. Fen. tertij cañ. trac. de coli
ca. vbi dicit. qñꝙ̃ lapides fiūt illud qđ retētū est in itesti
nis ⁊ egredit̃ lapis. ¶ Et ego vidi lapidē anno p̃nti quē
eiecit quedã dña notabilis post multos dolores qui erat
ad quãtitateȝ nucis vel dactyli magni:⁊ illa dña dixit in
expulsione ipsius videbat̃ ei ꝙ hr̃et accñtia part⁹ ⁊ dolo
res sil'es parturiēti. Et de certo affirmauit illū lapidem a
matrice ꝓuenisse:⁊ hoc est satis possibile.

¶ Isti⁹ aūt mãe vl' cã mãlis gnōnis lapidis nūc dicte ad
huc est mã seu cã:de q̃ dicit Aui. loco alleg. mã sunt cibi
grossi ex gñib⁹ lactis ⁊ ꝓp̃e pisces ⁊ caseus ⁊ ꝓp̃e hūidus:
⁊ carnes g̃sse:⁊ carnes auiū paludestriū:⁊ magni corꝑis
⁊ caro camellina vacce ⁊ hirciuȝ:⁊ q̃ de syluestrib⁹ igros
sant:⁊ pisces grossi ⁊ cibi de patellis oēs. ⁊ panis viscosus
⁊ crudus ⁊ açimus ⁊ tri. ⁊ sorbitiōes ⁊ sil'ia:⁊ adamãta vi
scosa:⁊ ꝯfectio de melle viscosa:⁊ fruct⁹ acetosi ⁊ diffici
lis digōnis:⁊ q gñant hūorē viscosuȝ:sic̃ mala imatura:
⁊ sicut caro citri ⁊ caro piroꝝ ⁊ ex aqs turbidis:⁊ ꝓp̃e cū
ꝯueniētes diuerse ⁊ vna nigra grossa:⁊ ꝓprie qñ digestio
est debilis ꝑꝑ debilitatē vtutis digestiue:aut ꝑꝑ multitu
dinē ei⁹ qđ sumit̃ ⁊ destruit vtutē:aut ꝑꝑ malitiã ordis ⁊
exercitij sup repletionē ⁊c̃. De istis ⁊ de oib⁹ alijs ꝙ̃plu
rib⁹ rñdebit̃ inferius.ca.6°. magis ordinate:⁊ ibi regrat̃.
¶ Ex isto dicto apparē pōt ꝙ duplex est cã mãlis gñati
onis lapidis. vna est imediata ⁊ ꝓpinq̃ ex qua fit lapis. ⁊
hec est humiditas viscosa ⁊ grossa existēs in renibus:de
qua dcm̃ est. alia est mediata ⁊ scđaria ⁊ remota vt sunt
cibi grossi ex gñib⁹ lactis:de qb⁹ dictū est nūc supra:⁊ hu
miditates grosse collocate in stōcho ⁊ in epate ꝑ viaȝ in
digōnis que descēdūt ad renes cū aq̊sitate vrinali coadu
nate ad h̄ latitudine viarū supra renes:maxime stōchi ⁊
epatis ⁊ venaꝝ emulgētiuȝ. ¶ Ex qb⁹ colligēdū est resu
mēdo cãȝ gñationis lapidis renū ꝙ hec ꝯcurrūt ad gña
tionē ipius. v3 caliditas excedēs equalitatē:aut ēt calidi
tas tēꝑata:debilitas renū:strictura meatuū ⁊ viaꝝ in re
nibus:⁊ ifra mã viscosa grossa hꝫ in renib⁹ que est tanꝙ̃
causa imediata:aut mã cruda indigesta existēs in stoma
cho vel epate facta a cibis grossis tanꝙ̃ cã mediata.

¶ Sed circa dicta hui⁹ capl'i ponunt̃ aliqua ꝓbleumata a
nr̃is auctorib⁹ declarata:q̊ꝝ p̄ᵐ sit hoc. ꝑꝑ qd est ꝙ lapis
in renib⁹ plus gñat̃ in senib⁹ ꝙ̃ in pueris vel in adolescē
tib⁹. ¶ Rñdet̃ ꝙ cã hui⁹ est:q2 in senib⁹ vt⁹ de se est de
bilis absolute:⁊ ēt debilis respectu ad pueros. 2ᵃ cã est:q2
grossities ⁊ viscositas mãeꝝ que in renib⁹ senuȝ retinet̃
est maior ꝙ̃ in pueris:q2 g̊ in senib⁹ vtus in renib⁹ est de
bilis:⁊ mãe in renib⁹ ipsoꝝ sunt grossiores:hinc est ꝙ la
pis in renib⁹ senū plus indurat̃ ⁊ gñat̃ ꝙ̃ faciat in pueris
vel in adolescētib⁹. Ecōtra vo ꝯtingit in pueris:q2 vtus
expulsiua renū in pueris est fortis valde:imo sicut dicit
Serap.4°breuiarij.ca.19. oēs oꝑationes nãles fortiores
sunt in pueris ꝙ̃ in senib⁹:⁊ humores ⁊ mãe sunt subti
les que de facili expellunt̃ a renib⁹. ⁊ ideo nō ita gñatur
lapis in renibus pueroꝝ sicut in renibus senum.

¶ Et iuxta h̄ pōt aliud formari ꝓbleuma ecōtra de lapi
de vesice di:q̃re lapis vesice vtpl'3 fit in pueris vl' in ado
lescētib⁹ ⁊ nō in senib⁹:⁊ est rō:q2 in pueris vel in adole
scētib⁹ vt dcm̃ est vt⁹ expulsiua renū est fortis ad expellē
dū mãȝ ad vesicã. vesica aūt est mēbrū debile ⁊ frigidū
nō pōt dictas mãs ad ex̃ expellē ⁊ cōplete eũare:⁊ sic in
lapidē ꝯuertent̃. de istis oib⁹ ꝓbleumatib⁹ dicebat Auic̃.
18. tertij. cap̊ de lapide renū ⁊ senib⁹ plurimū aduenit la
pis renum ꝙ̃ vesice:⁊ illoꝝ qui illos sequunt̃ eē est eꝯ:⁊
plurimū hui⁹ fit iter infantiã ⁊ pubtatis initiū. ¶ Scđo
querit̃ ꝑꝑ qd est ꝙ lapis in renib⁹ magis accidit pingui
bus ⁊ grassis ꝙ̃ macris extenuatl:dicēte Aui.18. tertij. ca.
allegato. Et ille cui pl'imū accidit lapis renū est pinguis.
¶ Ad h̄ dōm est ꝙ in pinguib⁹ vel grassis vie renū sunt
stricte ⁊ anguste rōne multe pinguedis:vnde mãe in re
nib⁹ diuti⁹ retinent̃ ⁊ ꝑmanēt que postea igrossant̃ ⁊ in la
pidē ꝯuertunt̃:s3 in extenuatis ⁊ macris h̄ nō ꝯtingit:qa
in illis vie renum sunt apte. ¶ Et ex isto ꝑ3 aliud ꝓbleu
ma. itē est ꝙ iste cui accidit lapis vesice vtplurimuȝ est
extenuat⁹:dicēte Auic̃.18. tertij. cap̊ loco allegato. ⁊ ratio
hꝫ est q2 materie que expellunt̃ a renibus ⁊ a partib⁹ su
periorib⁹ trãseūt ad vesicã:⁊ retinētur in vesica rōne su
perius dicta:⁊ ibi ꝯuertunt̃ in lapidē. vnde ꝑtes superio
res remanēt macrefacte:⁊ ita hō extenuatur.

¶ Tertio querit̃ ꝑꝑ qd est ꝙ lapis in renib⁹ est minor in
iuuenib⁹ ꝙ̃ in senib⁹. ¶ Ratio hui⁹ est apta:q2 in iuueni
bus materie que retinent̃ in renib⁹ ⁊ in lapidē ꝯuertunt̃
sunt subtiliores ⁊ minoris ꝙ̃titatis ꝙ̃ in senibus:rōne ēt
fortitudinis vtutis iuuenes fortius mãs expellūt de reni
bus ꝙ̃ faciãt senes. ⁊ ideo lapides minores fiunt: q2 mã
ex qua fit lapis est minor:⁊ etiã est exilior:ideo fiūt lapi
des renum minores in iuuenibus ꝙ̃ in senibus.

¶ Quarto q̃rit̃ ꝑꝑ qd est ꝙ in hñtib⁹ vētrē strictuȝ gñat̃
magl' lapis in renib⁹ ꝙ̃ in hñtib⁹ vētrē fluxibilē. ¶ Rñ
det̃ ꝙ ꝑꝑ stipticitateȝ vētris aliq̃ mãe retinent̃ in renib⁹
que debēt eũari:ex qb⁹ pōt fieri lapis qui non fieret si di
cte mãe eũarent̃. Ex isto apparet vtilitas clisteris in cu
ra lapidis renū:apparet ēt vtilitas magna que habet̃ ex
lenitiuo assumpto:vnde fit mūdificatio vētris.

¶ Quinto querit̃ quare in hñtib⁹ ꝯtinue vrinã arenosam
nō gñat̃ lapis:⁊ si gñat̃ apparet durior ⁊ solidior: dicēte
Aui.18. tertij. capl'o supius:⁊ in illo in quo sedimē est are
nosum non aggregat̃ lapis:qm̃ mã nō est coartata. Rñ
det̃ vt ex dictis colligi pōt:q2 mã est pauca ex qua fit are
na:⁊ via est lata ⁊ caliditas non est multū vrens:inde est
ꝙ fit arena que nō retinet̃:sed ꝯtinue emittit̃:⁊ ex ea nō
fit lapis. si aūt ꝯtingat mãm arenosam esse magis visco
sam:⁊ ꝯtingat eã ꝯglutinari ⁊ ꝯsolidari ⁊ adinuicē colli
gi ⁊ cuȝ alijs solidari:tūc fit lapis:q2 lapis nō est nisi mul
titudo arenosoꝝ corꝑoꝝ adinuicem cōgelatoꝝ siue con
glutinatoꝝ: vel lapis est coagulatio arenaꝝ:vt qdam di
cunt. multa alia ꝯsimilia in p̄dicta mã possent declarari
que omittūtur causa breuitatis.

Restat aūt discurrē de his que ad lapidē in renibus
gñatuȝ ꝯsequunt̃. ¶ Et p̄ᵐ est de dolore ma
gno

gno q̄ fit in renibꝰ ⁊ in vijs vrine ꝑꝑ lapidē. Vñ ꝓ dōz ꝙ
dolor est sensibilitas rei ꝯ̄rie subito ⁊ māl̄r īprimētis: vt
coll̄r 2ª Fen ꝓmi. doc. 2ª. sūma 2ª. c. 29. de causis doloris
absolute. ¶ 2º dōm est ꝙ solutio ꝯtinui. i. soluēs ꝯtinuū
inq̄ztū soluēs est cā ꝑ se: ⁊ īmediata doloris nulla alia cā
ītrinseca faciēte dolorē. Istud dcm̄ 2ᵐ pꝫ ex dictis Auic.
2ª Fen ꝓmi. vbi est allegatū: ⁊ ēt Gal. 2º tegni illa ꝑte. do
lores ſm quē incūbūt locū: ⁊ sil̄r pꝫ ab eo: deīde in mult]
alijs locis ēt h̄ ꝓbat̄ in casu vbi vnū solueret tēꝑatū sol
ueret in loco tēꝑato corpus tēꝑatū vbi nullū aliud ꝯ̄riuꝫ
īteruen iret nisi solutio ꝯtinui q̄ eēt cā doloris īmediata.
Itē si in natiuo soluēs ꝯtinue solueret̄: tūc talis sol̄o eēt
cā doloris. Itē vbi manꝰ ꝑ fortē cōpl̄onē vel ex̄ctionē fa
ceret dolorē: tūc ꝑcise solutio ꝯtinui eēt cā illius doloris:
nec valet ꝯ̄ hoc Auer. rō posita 3º colliget. vbi voluit re/
darguē dicta Aui. in hac cōpl̄one. ¶ 3º dōm est ꝙ mala
cōpl̄o pōt eē ꝑ se cā īmediate doloris nō īteruen iēte so/
lutione ꝯtinui. Istud dcm̄ pꝫ rōnibus Aui. ⁊ Gal. in locis
vbi est allegatū: ⁊ ēt ab eisdē in alijs locis: pꝫ etiā rōnibꝰ
Auerr̄. 3º colliget. ⁊ ita ꝯñter eꝯ̄rio ex dicto 2º dici pōt ꝙ
dolores magni in renibꝰ a lapide ꝓp̄e dictis cā est solutio
ꝯtinui facta a lapide in renibꝰ. Illud dcm̄ tanq̄ꝫ ꝯ̄riū pꝫ:
qꝛ ſm Gal. 2º Tegni. illa ꝑte. ſm quē incūbūt locū dolor
aut est a mala cōpl̄one calida vel frida ⁊c. aut est a sol̄o/
ne ꝯtinui. Sꝫ in renibꝰ vbi dolor est ꝑꝑ pn̄tiā lapidis nō
fit dolor a mala cōpl̄one. restat q̄ ꝙ fiat a sol̄one ꝯtinui.
vñ Gal. ibidē dicebat. solutio q̄ ꝯtinuitatis īcisione cōtu
sione fractiōe tēsione ⁊c. ⁊ ita lapis iste in sua sepatiōe a
remotiōe renibꝰ soluēs ⁊ disrūpēs subāꝫ renū causat do/
lorē: ⁊ maxie istū dolorē facit dū remouet̄ dictꝰ lapis a pa
rietibꝰ corpoꝝ renū: aut dū trāsit per pāniculū colatorij:
aut ꝑ vias vrine qꝛ expellit̄ a nā cū fortissimis doloribꝰ
cū transeat ꝑ mēbra valde sensibilia: ⁊ ꝑ vias valde stri
ctas q̄ aꝑiunt̄ ⁊ dilatant̄ fortitudine v̄tutis q̄usq̄ꝫ dictus
lapis īgrediat̄ vesicā: nec est lōginquū a v̄itate vt alique
ex dictis vijs aliqñ scindant̄ ⁊ frāgant̄: ⁊ tūc maximum
cāñt dolorē cuiꝰ doloris cā est dicta sol̄o: aut fractio in re
nibꝰ vel pāniculo colatorij: aut vijs vrine a lapide facta.
h̄ est veꝝ vbi lapis iste sit ꝑuus ita ꝙ egrediat̄ vl̄ egredi
possit ꝑ vias vrine: aut sit frāgibilis v̄tute medicinaꝝ. si
aūt lapis foret ita magnꝰ ꝙ nō posset egredi ꝑ pāniculuꝫ
colatoriū: aut ꝑ poruꝫ vritidē seu emulctoriū: nec ēt v̄tu/
te mediciaꝝ frāgi posset: tūc nō reciꝑet curā aliā nisi cū
incisione renū: a qua penitꝰ ⁊ oīno cauēdū est nec de tali
cura est ītromittēdū. vñ Hali 3º tegni in cōmē. illiꝰ ꝑtis.
Que v̄o ex lapide circa vesicā dicit ⁊ nō est in oī mēbro
nob̄ possibile remouē lapidē ab orificio meatꝰ: neq̄ꝫ seca
re locū ⁊ ex̄hē lapidē ex eo. exēplū istiꝰ sunt renes. nō est
eīꝫ ad remouēdū lapidē ab orificio meatꝰ cū istr̄o qđ in/
termittamus in eis neq̄ꝫ ad secādū renes: ⁊ Aui. 18. tertij
de cura lapidū renū dicit: ⁊ sunt q̄dā qui laborāt ex̄here
ip̄m per incisionē. alij ꝑ dorsuꝫ: sed est timor magnꝰ in eo
oꝑatio eiꝰ rōnē nō hꝫ. ¶ Qual̄r q̄ sequat̄ dolor magnꝰ in
renibꝰ: aut vijs vrine ꝑꝑ lapidē apꝑet manifeste ex nūc
posit]: qꝛ a sol̄one ꝯtinui fcā a lapide in renibꝰ vl̄ vijs vri
ne dictis: ⁊ cōsil̄r dolor in renibꝰ qui fit ab aп̄ate hāc hn̄t
cāꝫ: lꝫ in aп̄ate vltra sol̄onē ꝯtinuitat] sit ibi mala cōpl̄o
⁊ mala cōpositio. sil̄r est de dolore q̄ fit a vētositate ḡssa
in renibꝰ. que extēdēs renes facit sol̄onē ꝯtinui. Sil̄r est
dōꝫ de dolore renū q̄ fit multitudine humoꝝ aut māeꝝ
excrescētiū ⁊ replētiū renes a q̄bꝰ fit dolor: cuius doloris
cā est solutio ꝯtinui. sil̄r dico de dolore q̄ fit ab vlcere re/
nū. vnde Aui. 18. tertij. caꝑ de vlceribꝰ renū dicit. cā vlce/
ris ⁊c. ⁊ sunt cause separatiōis ꝯtinuitatis: ⁊ ita posset as/
signari cā de alijs doloribus: sufficiat tamē ad ꝑ̄sens so/
lum loqui de dolore ꝓueniēte a lapide renum.

¶ Difficultas v̄o mingēdi accidit a lapide oppilāte ⁊ ob/
turāte viā vrine. vñ nā nō pōt bibere trāsmittē ⁊ euāre
vrinā conat̄ illā expellē: ⁊ in tali expulsione difficultat̄.
hec est q̄ difficultas mīgēdi q̄ accidit cā oppil̄onis facte
a lapide: sic̄ dicit Aui. 21. Fen tertij. illiꝰ rubᶜᵉ. difficultat]
vrine: ⁊ retētio eiꝰ ⁊c. ⁊ multotiēs q̄deꝫ fit sanies cā oppi
latiōis aut lapidis. s. cā oppil̄onis: ⁊ īfra subdit cāe vere
mingēdi mēbri facta. s. difficultas vrine: aut retētio cuiꝰ
est vt sit in renibꝰ aп̄a cal̄m durū: aut lapis. Serapio v̄o
4º breuiarij. ca. 29. de distillatiōe vrine ⁊ lapide sic inq̄t.
sic̄ accidit vt oppilet̄ collū vesice ꝑꝑ hūiditates grossas
sanguinē ḡssuꝫ coagulatū aut lapidē q̄re accidit difficul/
tas vrine. Si aūt accidit difficultas vrine: ⁊ expressio va
cua abrasiōe vesice: ⁊ coartatiōe eiꝰ ⁊ tēsione signat illō
oppil̄onē in renibꝰ aut vijs vrine: ⁊ ita apparet ꝙ difficul
tas ista mingēdi ꝓueniens ab oppil̄one fcā in lapide pōt
ꝓuenire ꝑꝑ oppil̄onē in renibꝰ viaꝝ vrine ⁊ colli vesice:
⁊ vsq̄ꝫ ad vltᵐ foramē vñ exit vrina. Et ex ista radice se/
quit̄ grauitas in pectine: maxie cū diu ⁊ lōgo tꝑe retinet̄
vrina: ⁊ nō soluꝫ seq̄t̄ grauitas in pectine: imo qñ ex toto
retinet̄ vrina seq̄t̄ tumor in vētre tēsio: ⁊ dolor: ⁊ h̄ ēt fit
in ꝑtibꝰ genitalibꝰ: sicut exꝑiētia docet ⁊ q̄tidie vidē oc/
currit ꝑitis in arte. retēta. n. vrina vltra debitū grauitatē
gn̄at: dolorem facit: ⁊ īterdum ad ꝑditionē hoīem ducit.

¶ De excoriatōe v̄o renū loq̄t̄ Auēçoar liº 2º. trac. 2º. c. 2º.
de egritudinibꝰ renū ⁊ suis sp̄ēbꝰ. vbi dicit: ⁊ postq̄ꝫ lapis
ꝯfirmatꝰ est in renibꝰ: ⁊ nā expellit ip̄m ex̄ excoriant̄ in
ꝓ exitu renes: ⁊ īterdū excoriant̄ vene. vñ sanguis multꝰ
exit cū vrina ⁊ sine vrina: ⁊ aliqñ dictꝰ lapis ītātū figit̄ in
renibꝰ ꝙ in seq̄strat iōe ipiꝰ frāgit̄ vel aꝑit̄ arteria: ⁊ san/
guis qui ab ea emanat est magis rubicūdus ⁊ lucidus et
subtilioris subē q̄ꝫ sanguis venaꝝ. ¶ Sꝫ de vlceribꝰ re/
num ꝓcedētibꝰ ex lapide gn̄ato dōm est. vbi ꝓ notādū ꝙ
vlcus est plaga putrida q̄ facit saniēꝫ ⁊ pus. Vñ Aui. 4ª
Fen q̄rti. trac. 3º. caꝑ de vlceribꝰ sic dicit. vlcera gn̄ant̄ a
vulneribꝰ ⁊ ab exituris ruptis ⁊ a pustulis sol̄one ꝯtinui
tatis in carne qñ facit saniē: ⁊ pus noīat̄ vlcus: ⁊ ita si ex
lapide in renibꝰ gn̄ato ⁊ erupto: ⁊ a renibꝰ remoto facta
sit fissura ruptura vl̄ excoriatio tal̄r ꝙ post exitū sangui
nis locus saniet̄ sanies emanat aut ꝓcedat a renibus dī
vlcus in renibꝰ: ⁊ ad istū ītellectū fit mētio de vlcē in re/
nibꝰ: ⁊ ita q̄uis vlcus multas habeat cās: tn̄ hic ſmo de
vlcē ꝓcedēte a lapide renū. vñ Auic. 28. Fen tertij. ca. de
vlcē renū dicit: ⁊ fiūt vlcera ꝑꝑ lapidē q̄ egredit̄: ⁊ Auē/
çoar liº 2º. ca. de lapide renū: ⁊ suspectꝰ dicit: ⁊ post expul/
sionē ipiꝰ lapidis a loco remanet ibi vlceratio: ⁊ sensibili
tas doloris. ⁊ subdit modicū īfra: ⁊ accidit qñq̄ꝫ ꝙ vñ la/
pis remouet̄ ibi vtet̄ sanies: ⁊ dolor ibi figit̄ cōtinue do/
nec libet̄ eger vel moriat̄. Est q̄ cā vlceris in renibꝰ fissu
ra seu ruptura que fit a lapide renū. ¶ Et ꝯsil̄e dōm est
de vlceribꝰ que fiunt in vijs vrine: qꝛ in poris vritidibus
seu emulctorijs: sicut dī de vlceribꝰ renū. ¶ Notādū tn̄
hic ꝙ vlcera renuꝫ sunt minoris malitie q̄ꝫ vlcera mea/
tuū: dicēte Aui. loco allegato: ⁊ vlcera q̄dā renuꝫ minoꝝ
malitie sunt q̄ꝫ vlcera vesice: ⁊ q̄ꝫ vlcera meatuum inter
vtrūq̄ꝫ: ⁊ q̄ꝫ dispositio vlceruꝫ meatuū iter duo emulcto/
ria ponit cām dicēs. ⁊ cā in h̄ est ꝙ vlcera mēbri neruo/
si difficilioris sunt sanationis q̄ꝫ vlcera mēbri carnosi.

¶ De mictu aūt sanguis q̄ fit a cā lapidis: pꝫ qꝛ pōt eē la/
pis cā sectiōis: aut rupture: aut aꝑitionis vene in renibꝰ:
aut vijs vrine ex qua sanguis emanabit. vñ Aui. 18. Fen
tertij. ca. de mictu sanguis dicit. aut est in ꝑtibꝰ mēbroꝝ
vrine mictꝰ sanguis ꝑꝑ īcisionē vene: aut aꝑtiōeꝫ eiꝰ: aut
abscisione: aut corrosione ⁊c. ⁊ Auer. 4º coll. ca. de signis

excutiu a corpe dicit. Sz sanguis qui ex vys vrine egredit: aliqn a vesica puenit: aliqn a renib⁹: z aliqn ab epatis gibbositate: z qui a renib⁹ exit: egredit pp duas cas: aut pp vene aptione: aut pp ipoz renu fissura: sicut accidit pp lapides in eis gnatos: quia multoties in eoz suba gnant: sicut grana: z postea lacerat lapides ipoz carne: z egrediunt: z qn hoc accidit incipit in ipso: z durat quousq virtus expulsiua expellit ipos: z vtplurimu gnant in pcauitate ipoz pp separatiue vtutis debilitatez que separare no pot aqsitate sanguinis: z ptis ex qua renes nutriunt a pte terrestri. z aliqn gnant pp defectu vtutis assilatiue: que ptez ex qua mebroz multu debeat assilare no pot etia a lapide puertit. hoc et tactu fuit supra vbi dicebat in cap 2° q mict⁹ sanguinis pot puenire pp scissura paniculi colatorij aut viaz vrine zc. cuius scissure ca est lapis: z multe alie pnt esse cause mict⁹ sanguinis: de qbus ad psens no ptinet ptractare: pz ex hoc igit quo ex lapide in renib⁹ gnato seqtur dolor magnus: difficultas mingedi: grauitas in pectine: excoriatio: vlcus in renibus: mictus sanguinis: sicut antea dicebatur.

Uenio nuc qnto ad ponedu signa lapidis in renibus declarantia. z p dica de colore suba qntitate z figura lapidis renu. ex quo apparebit dria iter lapide renu z lapide vesice. 2° tagam signa que sumunt ex pte loci dolentis: z ex mo seu qlitate doloris. 3° pona signa que maxime ex vrina accipiunt. 4° describaz signa coia signantia colica z lapidem renu: ex qbus apparebit dria doloz colici a dolore lapidis renum. ¶ Dico igit p q lapis in renib⁹ cognoscit ex colore: na vtplurimu dict⁹ lapis declinat ad rubedinez: imo vtplurimu est coloris rubei: cui⁹ dicti ratio signari pot q renes sunt rubei: ideo lapis qui fit in renib⁹ est rubeus: z ita dici pot de arena in renibus: obit. n. res caloze aut forma: qz figura a loco in quo est vt fit suis ciditio ib⁹ puatis. z ita si lapis gnet ex ma sanguinea vel cholica erit coloris rubei agilr. si aute fiat de ma flatica vel melica adhuc potest rubificari pp mozam z alteratio ez quam dicta ma recipit in renibus. ¶ Suba vo lapidis renuz est mollis z lenis z tenera respectiue ad lapide in vesica. io si lapis qui fit in renib⁹ tagat manib⁹ facili⁹ frágit q fragat lapis vesice: qmuis aliqn repiat lapillus sepius renalis durius: imo durissime sube: vt ego vidi. ¶ Sz qtitas dicti lapidis est pua relatione ad lapide in vesica: qm gnat in loco no multu amplo. est. n. locus renuz strict⁹ respectu ad vesica. de his dicebus. vz colore suba z qlitate lapidis renu dicebat Auic. z. Sen. terty can. ca. de lapide renu qn facit coparatioez iter lapide renu z vesice. est. n. ille qui in renib⁹ est leuior paruq. i. minoris duritiei: z magis declinat ad rubedine: z ille q est in vesica est durior z maior valde: z magis declinat ad nigredine. i. fuscitate: z ad cineritate z ad albedine. Serapio vo 4° breuiary. ca. 19. de gnone lapidis sic dicebat. de suba z qtitate lapidis z distinguim⁹ iter lapide gnatu in renibus z iter illu qui gnat in vesica pp magnitudine z subam que est: qz ille qui fit in renib⁹ est minor z leuior z mollior. z no fit minor nisi pp paruitate raritatis que est in renibus: z qm non est possibile vt tedat multa. s. res pp spissitudinez corpis ipsoz: z qz lapis ipse no forsitan figit in eis tpe logo: z fact⁹ est mollior ppter paruitate more sue. lapis aut gnat⁹ in vesica est maior et vehementioris duritiei: qd est qz pcauitas que est in vesica est maior: z extesio eius et est plus pp subtilitate eius que assilat paniculo: z qmq est neruosa: z figit in ea lapis tpe logo: z sic ex istis capit dria iter lapide renu z lapide vesice. ¶ Figura vo lapidis renu seu forma eius diuersimode repit. na lapis renuz aliqn est figure seu forme rotude: aliqn triangularis: aliqn qdrate: aliqn vo est asperz aliqn lenis vt pnter ad figuraz. de hac vo figura seu forma dicebat Hali. 3° tbegni. coicat illius ptis. que vo lapide circa vesica zc. verutn lapis gnat⁹ in renib⁹ est minor z subtilior q lapis gnat⁹ in vesica: z forma etia ei⁹ est rotuda coiter: z currit cuz vrina. ppter hoc qde na impellit qn adiuuamus eam cu medicinis. Ego vo iam vidi lapidem obloge figure ad silitudine nuclei oliuaz magne: z notabilis quatitatis: de qua miradu erat in quoda nobili notabilis ciuitatis nre Senaruz qui post multos dolores renuz illoz z grauedine pectinis z retetione vrine illu expulit cuz satis magna sanguinis effusione facta primo in eius cura multis z multis remedys.

¶ Ex pte vo doloris aut loci dolentis hec accipiatur signa lapidu in renib⁹ ondentia. z p^m doz est q dolor fixus in renib⁹ cum grauitate ptinentia renu: vbi no fit alia repulsio vel ma coartas signat lapide renu. hoc dictuz pro pte pz aucte Auer. 4° colliget. ca. de signis egritudinu renu. vbi dicit. Sz signu gnatiois lapidu in renib⁹ est dolor fixus ab ipsius gnatiois pn⁹ quousq na illos abycit ad ex; z pro alia pte de grauitate pz ex Auic. 18. terty. ca. de signis lapidis renu. vbi dicit. in dispone pgelatioe lapidis z quietis ei⁹ z quietis patietis ipm qd no est repletio vehemes coartas co moues lapide retetio grauitatis tm. i. sentitur psentia grauitatis tm. ¶ Scdm signu dolor vehemens in renib⁹: z et in emulctorys cu difficultate mingedi: z grauitate in pectine signat lapide renum. de isto signo dicit Almansor 9° Alma. cap de lapide renu. Si aut eger sentit cu difficultate mingedi vehemente dolore in renib⁹ z in emulctorys z nausea z vetris pstrictioez in renib⁹: lapis ee mostrat. ¶ Tertiuz signu. dolor magnus z vehemes in renib⁹ z in alchatim z vsq in inguinem lapide significat: qd mouet z descedit ad vesicaz. De isto signo loqtur Auic. 18. Sen terty. caplo de signis lapidis renuz in fine. vbi dicit. signa vo motus lapidis sunt grauitas doloris z eius vehemetia: z descensio eius ex alchatim vsq ad inguine z ad emulctoria: z tuc iam puenit lapis ad vesica: z cu sedat ille dolor: tuc iam puenit in vesica. De alchatim vo dicit Auic. p° Sen. pmo cap. ideo de anothomia spodilium alchatim spodiles iste sunt que alchatim no cu alnomuc est sicut basis totius dorsi: z ipse. s. spodiles sunt: z differut os femoris z sunt a qb⁹ nerui pedis oriutur: z ex isto colligit qd est alchatim. colligit et pp qd in dolore lapidis renu appet dormitio pedis: z dolor femoris z pectinis z alchatim si bn psideret. ¶ Quartu sig^m colligit ex signis Haliabatis in sua dispone regali de signis lapidis renu: vbi dicit. signa calculi z arena renum sunt qz vrina paulatim exit: z cu ardore: z cum ipa arena appet grauitas z dolor in ilys z pfiniu luboz: z nonnuq cu dolore puctura z egritudo in testiculo a pte renis ifirmi z dolor in crurib⁹ z pedibus cu dormitatioe pedu pp pticipatioez p venas pulsantes. ¶ Ex istis qtuor signis nuc positis: z et ex his q dicent pot qs coprehede q dolor in renib⁹ pueniés a lapide renu differt a dolore renu pueniete a vetositate: aut a ma alia: imo dria coprehendit per multa signa que hic ponunt de lapide renum.

¶ De signis vo que ex vrina apphedunt lapide in renib⁹ signantib⁹ accipiat h p^m sicut Aui. nos docet si vrina in pmis est grossa. s. ante gnone lapidis: deinde incipit attenuari z subtiliari: z attenuat ex eo qd retinet grossum z turbidu: tuc extimadu est q lapis gnat in renib⁹. hoc pz qn mingit grossum z turbidu non existete lapide significat sanitas z fortitudo vtutis expulsiue z significatur q vie sunt late z meatus sunt apti z lati. Et si mingit subtile: z claz post turbidu signu est q facta sit oppilatio z q materie

materie retinent̄:⁊ ꝙ vie sunt stricte ex qb⁹ causis lapis gñat̄.¶ 2ᵐ signū.q̄to vrina est vehemēti⁹clara:⁊ ꝯtinue clarioꝛ ⁊ paucioꝛis sedīminis signat ꝙ lapis est iā fact⁹ ⁊ durus.h̄ signū intelligit̄ ꝑsupposito p̄ signo.h̄ pꝫ pp magnā oppilōnē que fit in renib⁹ a lapide pp quā vrina fit vehemēter clara:⁊ in ea nō appet sedimē pp dictā oppilatiōeꝫ que fit a lapide:cui⁹oppilōnis cā māe retinent̄:⁊ sedimē nō apparet in vrina.de hac oppilōne loq̄t̄ Auer. 4° colliget.cap̄ de suba vrine cū dicit.⁊ ex renib⁹ multū subtilitatē vrine adiuuātib⁹ est viaꝝ oppilatio.Et ppea vrina calculosoꝝ subtilis est. Ista signa ꝯtinēt vitateꝫ:⁊ maxīe si qñ mingit̄ grossuꝫ ⁊ turbidū cuꝫ eo mingit̄ arena rubea que signat lapidē in renib⁹:⁊ post mingit clarū ⁊ subtile.De istis ambobus dicit Aui.ad hoꝛā fit.signoꝝ aūt lapidis qui est in renib⁹p̄ᵐ est in vrina ⁊ est cū vrina. in p̄mis est grossa:deide incipit ꝯuerti ad tenuitatē:⁊ attenuat̄ pp retētioneꝫ turbidi:tūc ex̄ñtia ei⁹ gñatiōeꝫ:q̄uis qñq3 mingat̄ in p̄ncipio rei:⁊ tenuis:⁊ seq̄tur lr̄a ifra pro 2° signo:⁊ quāto plus est vrina vehemēti⁹ clara ⁊ assidue clara:⁊ paucioꝛis sedīminis signat ꝙ lapis est durioꝛ:⁊ seq̄t̄ lr̄a ifra:⁊ ꝯfirmat̄ signatio in oībus illis si vides arenā residētē ⁊ tendēteꝫ ad rubedinē ⁊ citrinitatē. ¶ 3ᵐ signū.ꝙ vrina est alba cruda sicut aq̄:q2 aq̄sa cuꝫ sedimine:⁊ maxime qñ in tali vrina apparēt alie signationes dicte de hac vrina.Dicit Serap.4° breuiarij.cap̄ 19.Et coḡscimus h̄ ex eūone vrine aq̄se:⁊ sediminis arenosi in ea qd̄ est vsq3 faciāt videre signa que signant gñatiōeꝫ lapidis.De hac ēt loq̄t̄ Auer.4°colliget.maxime de sedimine arenoso:vbi dicit.⁊ arenosum.s.sedimē aut signat lapidē coagulatū:aut incipiēteꝫ coagulari.⁊ si fuerit rubeū signat lapidē in renib⁹:⁊ si albū signat lapidē in vesica.¶ 4ᵐ signū.vrina nigra vel turbulēta:⁊ sic fuligo vl̄ sanguinea vt lotura carnis qua fuerit arena rubea:⁊ de ꝯsuetudine patientis est vt mingat lapillos vel arenā cū doloꝛe signat lapidē renū.in vitate istud signuꝫ satis appet:q2 signat ꝙ lapis moueat̄ vel est mot⁹.de isto signo dicebat Raſ.in diuisionib⁹.cuꝫ.n.est in ea.s.vrina sic arena:⁊ de ꝯsuetudine egri est vt mingat post doloꝛē s.in illis lapidē:aut nō minxit vrinā cum qua fuit doloꝛ tūc est lapis.¶ 5ᵐ signū.vrina tenuis ⁊ alba cuꝫ arenula rubea ⁊ arenosa sedimine precedēte lactea: aut turbida grossa cū doloꝛe ⁊ grauitate renū cōpositura ⁊ doloꝛe ani ⁊ anchaꝝ ⁊ doꝛmitiōe pedis ex p̄te renis ifirmi:⁊ aliqñ testiculi ex eadē p̄te renis ifirmi ⁊ vrina exit paulatiꝫ cū ardoꝛe:aut pūctione v̄ge lapidē in renib⁹ signat.h̄ signū ponit̄ a Gilb̄to anglico p̄ticula 6°ca.de causis gñationis lapidis.hoc signū satis est efficax:⁊ vitatem ostendēs:ita ꝙ qñ oīa p̄dicta vel maioꝛ pars istoꝝ apparet tenenduꝫ est lapideꝫ foꝛe in renibus:causa aūt partiū in signo positarum satis apparet si bene cōsideramus.

¶ Sꝫ q2 raro fit calculus aut lapis renū qn ēt cōicent̄ accidētia colice:⁊ sil'r eꝫ.ideo nūc dōm est in qb⁹ ꝯueniunt he due passiōes ⁊ in qb⁹ differūt.¶ Primo tñ notādum est ꝙ colica est doloꝛ foꝛtis q fit in itestinis grossis.maxime tñ in itestino dicto colon:⁊ inde dr̄ colica.fit autē doloꝛ ita foꝛtl in colica pp solōnē ꝯtinui:q2 de nā colice est vt in ea fiat solutio ꝯtinui:vt coll'r.16.terty trac.c.3°.Colica ⁊c̄.¶ Cōueniūt g̃ p̄mo.q2 hec accñtia cōiter eueniūt in colica.vꝫ doloꝛ foꝛtis:doloꝛ mutabilis:doloꝛ incurabilis:doloꝛ in doꝛso aliqñ tremoꝛ minoꝛat̄ appetit⁹:imo remouetur fit subuersio stōchi fit nausea satis foꝛtis sudoꝛ fridus syncopis:que oīa vel plura ex istis eueniūt in lapide renū.vñ Aui.16.Sen terty.trac.3°.cap̄ de dr̄ia que est iter colicā ⁊ lapidē renū dicit.qñq3 accidūt in lapide accidētia colice p̄dicta:qñ colon ip̄m cōicat renib⁹q̄re accidūt eis colon doloꝛ qui est ei ꝓpꝰs:⁊ accidūt ei accñtia sua que p̄tinēt illi doloꝛi.s.renali.¶ Sꝫ differūt ista:qm̄ doloꝛ foꝛtis qui est in lapide renū occupat minoꝛē locū ⁊ est paru⁹rōne loci in quo est:q2 locus renū est strict⁹⁊ est doloꝛ acut⁹ q̄si fit acus pūgēs.doloꝛ aūt colicus occupat maioꝛē:⁊ est maioꝛ rōne loci in quo est:q2 ꝯcauitas itestini colon est magna.Et ex isto pōt rñderi si q̄rat̄ q̄lis doloꝛ est in gñe doloꝝ:⁊ q̄uo noīat̄ doloꝛ lapidis renū.dōm est ꝙ sic dicit Auer.4°colliget.ca.de renib⁹ signantibus egritudines ⁊ cāseoꝝ.vbi dicit.sꝫ doloꝛ martellin⁹⁊ doloꝛ sil'is pūctioni acus grosse nō sunt nisi ex hūoꝛib⁹ frigidis: sic doloꝛ colice aut cā humoꝛis lapideati sic accidit in renib⁹cā arenulaꝝ.¶ Scōo differūt:q2 doloꝛ colicus est ambulatiu⁹⁊ mutabilis:⁊ fit subito ⁊vtp̄limū incipit a p̄te iferioꝛi dextri lateris:⁊ tēdit supi⁹ad sinistrū:sꝫ doloꝛ lapidis incipit retro in renib⁹:⁊ stat fixus ⁊ cuꝫ mouetur doloꝛ descēdit paulatim vsq3 ad locū vbi firmatur:⁊ ꝯclinat ad posterioꝛa v̄sus renes.¶ Tertio.doloꝛ in crurib⁹ ⁊ doꝛso ⁊ aliqñ tremoꝛ fiūt plus in lapide renū q̄ in colica ex eo:q2 renes plus cōicāt cū doꝛso ⁊ crurib⁹q̄ faciāt intestina.¶ Quarto.doloꝛ colicus fit subit⁹:⁊ in t̄pe valde breui.doloꝛ aūt lapidis fit paulatine ⁊ augmētat̄: ⁊ fit foꝛtis in fine suo:sꝫ casus appetit⁹:subuersio stōchi: vomitus nausea sitis foꝛtis sudoꝛ frigidus syncopis fiūt plus:⁊ sepius in colica:⁊ si fiūt in lapide renū fiūt min⁹ ⁊ nō ita sepe.¶ Et est alia dr̄ia notandū.vꝫ doloꝛ renalis: q2 lapidis renuꝫ fit foꝛtis hoꝛa vacuitatis stōchi:⁊ doloꝛ colicus alleuiat̄ hoꝛa vacuitatis stōchi:⁊ fit foꝛtis qñ aliquid sumit̄ de cibo:vel cū cib⁹est in stōcho isti⁹dr̄ie posite ab Aui.rō est plana:sꝫ bñ ꝯsideret̄:⁊ illā dimitto itelligēti:q̄uis sup 3° cañ.Sen.16.trac.3°.ca.de dr̄ia que inter colicā ⁊ lapideꝫ renū.¶ Ex oīb⁹ dictis hui⁹capl'i colligo h̄ signū p aggregatiōeꝫ multoꝝ.vꝫ ꝙ si doloꝛ est fixus: ⁊ foꝛtis in renibus:⁊ in emulctoꝛys ⁊ alys in alchatim:⁊ pectine vsq3 ad iguina:⁊ aliqñ ē doloꝛ in itestino eiusdē p̄tis renis ifirmi:⁊ doloꝛ incurabilis ⁊ in pedib⁹ cuꝫ doꝛmitiōe pedis eiusdē lateris cū grauitate ꝯtinua renuꝫ:et ꝯfixio lūboꝝ cuꝫ grauitate pectinis ⁊ est doloꝛ ani:⁊ anchaꝝ ⁊ vrina est grossa in p̄mis:postea subtilis clara cuꝫ pauco vel nullo sedimine:⁊ vrina aq̄sa alba cruda cū sedimine arenoso rubeo:vel vrina est nigra:vel turbulēta vt fuligo:⁊ vrina cū ardoꝛe:⁊ pūctione v̄ge que guttatim exit vel paulatum:⁊ de ꝯsuetudine egri est vt mingat arenā vel lapillos.hec oīa vel plura ex istis simul vl̄ maioꝛ pars ipsoꝝ repta in patiēte signant lapideꝫ renū in vitate:imo aliqñ vnū ex istis solū cum aliquo adminiculo signoꝝ p̄dictoꝝ lapidem renum certe significat ⁊c̄.

Pertractatis ⁊ declaratis p̄cedentibus que in capl'is posita sunt:que oīa p̄missa fuerūt ad amplioꝛē doctrinā seu notitiā illoꝝ q̄ in cura lapidis renū dici debēt.nūc 6° ⁊ vlt° ponēda est cura. ⁊ p̄ dōm est de p̄seruatiōe a gnōne lapidis renū.vbi ostēdet̄ q̄uo coꝛpus hūanū a tali passiōe calculosa renū hēat p̄seruari.2° dōm est de curatiōe:ońdēdo q̄uo coꝛpus humanuꝫ hac egritudine lapidosa renū hēat curari.3° dōm est de remotiōe accñtiū eueniētiū in hac passiōe:vt sunt doloꝛ magn⁹:difficultas mingēdi:grauitas in pectine:excoꝛiatio:vlcus in renibus:mictus sanguinis ⁊c̄.

¶ De p̄.q2 de p̄seruatiōe sciēdū est ꝙ cā p̄seruatiua in ꝓposito accipit̄ satis large p̄ut ꝯuenit coꝛpi sano vt nō cadat in egritudine:vel p̄ut ꝯuenit coꝛpi paꝝ lapso:vt ipꝫ ꝯseruet ne cadat in moꝛbū vel vt ip̄m paꝝ lapsuꝫ transmittet:ꝼm quē modū fuit locut⁹ Gal'.de cā p̄seruatiua in 3°Thegni.illa p̄te.dehinc v̄o dōꝫ est de eis q̄cūq3 ꝼm p̄oꝛē oꝛdinē accipiebamus:vocat̄ aūt p̄seruatiua:⁊ Dali in

cōmento.cā pseruatiuā est q̄ facit euadē a casu in egritu dinē.si.n.hūores sunt grossi aut viscosi p̱lusq̄ ꝯuenit:tūc sunt apti facē morbū.ꝛ ideo ne h̄ faciāt debeṫ eis pserua tio ne labanṫ in morbū:ꝛ ita ne faciāt lapidē.hec aūt p̱seruatio fit:ꝛ cōpleṫ p̱ debitā admistratiōe3 sex rerū nō nāliū q̄ si humano corpi debite applicenṫ custodiūt sani tatē.si aūt indebite applicenṫ faciūt egritudinē. ¶ Et si q̄raṫ q̄ sunt iste res nō nāles.dō3 est ꝙ apd auctores me dicine repiunṫ ista noia res nālis:res nō nālis:ꝛ res ꝯtra nā3.vnde illud appellaṫ res nālis qḋ ꝯcurrit ad eēntialē ꝯstōnē aut cōpōnē corpis humani:sic sunt elemēta ex q̄bus mediate vel imediate fit corpus hūanū tanq̄ mixtū qḋ fit ex elemētis.silr̄ sic est cōplo p̱ quā corpus ꝯstituiṫ ꝛ ꝯseruaṫ.est.n.cōplō nāle instr̄m quo mediāte aīa ꝯseruaṫ in eē:ꝛ nāles p̱ducūt opōnes.silr̄ sic sunt humores: aut mēbra:aut v̄tutes:aut opationes:aut sp̄us. ¶ Illud aūt appellaṫ res nō nālis qḋ pōt ꝯueniēter ꝛ incōuenienter humano corpi applicari:vt aliq̄n pseruet ip̄m:aliq̄n v̄o ip̄m permutet a sana dispōne.sicut v̄bi grā.aer dī res nō nālis:q2 pōt humano corpi talr̄ applicari vt ꝯseruet: aliq̄n v̄o vt dictu3 corpus p̱mutet:silr̄ cibus ꝛ potus pn̄t ꝯueniēter ꝛ incōueniēter corpori humano applicari:silr̄ somnus ꝛ vigilia:silr̄ inanitio ꝛ repletio:silr̄ mot⁹ ꝛ quies:silr̄ accidētia aīe:ꝛ sic res non nāles apud auctores noiantur sex.s.aer cibus pot⁹ somnus vigilia inanitio repletio mot⁹ ꝛ quies:ꝛ accn̄tia aīe. ¶ Illud aūt appellaṫ res ꝯtra nām qḋ nō facit ad corporis ꝯstōnē nec ad eius ꝯseruationē:imo potius facit ad destructione3 seu lesiones:ꝛ iste res ꝯtra nā3 apud auctores dicūtur esse tres.s. morbus cā morbi ꝛ accidēs morbi. ¶ Quibus ex dictis īferūt ꝙ de eodē verificaṫ esse nāle nō nāle:ꝛ ꝯtra nām siue p̄ter nām.nam de isto termino aer dī ꝙ est res nālis:ꝛ de eode3 dī ꝙ est res nō nālis sicut itelligēti p3:silr̄ de eode3 dī ꝙ est res ꝯtra nām seu p̄ter nām: q2 aliquis aer est causa egra:ꝛ sic dī res ꝯtra nām. ¶ Ex isto apparet q̄ūo res nō nāles pseruāt corpus humanū ne cadat in egritudine3 quādo debite humano corpori applicātur in qua debita applicatione corpus pseruatur a passione calculosa renū.De istis igitur rebus nō naturalibus nūc particulariter dicendum est.

¶ Et p̄mo de aere.eligaṫ aer nr̄e habitationis quātu3 h̄ri pōt tēperat⁹ clarus nō turbat⁹ subtilis oriētalis boni odoris lucidus quiet⁹ celo discooptus nō reclusus cui nō sit admixtū aliqḋ aliud extraneu3 ex vaporib⁹ ꝛ fumis:aer v̄o habēs oppositas cōditiones nūc dictas nō est bonus: excepto tn̄ ꝙ tp̱e pestis cōis aer reclusus rectificatus vt d3 est melior q̄ discoopt⁹ ꝛ est ratio:q2 aer discoopt⁹ magis recipit imp̄ssionē de aere vero bono ꝛ tēperato: loq̄tur Auic.2ª Fen p̄mi.doct.2ª.cap̄ de affectione aeris qui circūdat corpora.vbi dicit.ꝛ aer q̄de3 nō est tēperatus ꝛ clarus nāq̄ suba extranea cōploni sp̄us ꝯ̄ria ei admiscetur est sanitate3 efficiēs: ꝛ ip̄sam cōseruās ꝛ cum mutaṫ sue opationis ꝯ̄rie opatur:ꝛ caplo 6° eiusde3 doctrine de aere turbato dicit.aer turbatus tristificat aīam:ꝛ cōmiscet humores.de aere subtili loq̄tur Aui.2° Cāticoꝝ.vbi dicit.ꝛ inspiciet etiā v̄sus partē oriētale3 qui est ei subtilior:ꝛ Cōmentator sup̱ius sup̱ illo verbo ait sic:q̄n pars orietalis ꝛ cuius aer est subtilior. ¶ Si aūt contingat ꝙ aer nō possit ita eligi:tūc bonū est vt in hyeme rectificetur aer māsionis cum igne facto ex lignis quercus lauri iuniperi cyp̄ssi:ꝛ silibus:ꝛ nō sit terrena aut in loco mali odoris:vel pōt māsio vel habitatio suffumigari aspgendo sup̱ carbones de lignis dictis storace3 aut lignū alias s.iunipi:aut thus:aut corticē thuris:aut masticē vel pulueres istos simul. ¶ In estate v̄o ꝛ maxime in dieb⁹ canicularibus pōt aer mansionis rectificari cum sandalis aqua rosata aceto cāphora cum floribus violaꝝ rosarū3 balaustiarū ꝛ floribus lābrusce ꝛ salicibus vitis:ꝛ silib⁹: ꝛ cum pomis odoriferis vt sunt citri citrāguli lymones: arancij:ꝛ folia p̄dictoꝝ:ꝛ citonia bn̄ matura:ꝛ silia redolētia:ꝛ sicut sunt odores boni ꝛ aromatici qui confortāt virtutes sicut ponit Aui.in libro de viribus cordis.caplo scḋo de medicinis letificādi ꝛ confortādi.vbi dicit.sp̄us enim nālis inclinaṫ ad aromaticitatē:ꝛ cōfortaṫ ꝛ refocillaṫ ex ea:ꝛ ꝯn̄ter inde virtutes p̱culdubio cōfortanṫ. ¶ Uiso de aere dicēdu3 est de cibo ꝛ potu.ꝛ p̄mo p̄mittendi sunt quidā canones de modo ꝛ ordine comedēdi. ¶ Primo.nullus hō d3 comedere aut bibere nisi p̄mo habuerit vere appetitū comedēdi aut bibēdi:nec d3 tolerare fame3 adueniēte appetitu ne stōchus repleaṫ putridis humorib⁹. ¶ Secūdus can̄.nunq̄ d3 hō comedere aut bibere nisi p̄us stomachus aut intestina fuerint a p̄rimo nutriēte euacuata:q2 nihil deterius est in corpore q̄ nutriēs sup̱ nutriens qḋ nō est digestū mittē. ¶ Tertio. nihil est deterius in corpore q̄ fastidiu3:ꝛ p̱p̄rie si fuerit ex malis nutriētibus.vnde si fuerit ex cibis grossis facit dolorē iūcturaru3 ꝛ renū.si aūt subtilib⁹ facit febres acutas ꝛ malignas. ¶ Quartus.nullo modo est comedēdū: aut bibēdū ad saturitatē ꝛ nimiā repletionē:q2 ois repletio in qualibet dispōne est p̱necabilis. ¶ Quintus.semper d3 hō surgere a mēsa cum desiderio in aīa remanēte aliqḋ vlterius comedēdi:q̄n illud tale desideriū statim post vnā horam destruiṫ.attēdēda tn̄ est cōsuetudo:q̄n deterior comestio nō est quam grauās stomachū:ꝛ deterior potus est qui tēperatu3 egreditur:ꝛ isto modo natat. ¶ Sext⁹.in ordine assumptiōis cibi debēt cibaria subtilia ꝛ leuis digōnis p̱reponi cibarijs grossis ꝛ dure digestionis:ne si grossa p̄pōnātur subtilibus corrūpātur subtillima anteq̄ digerātur grossa:ꝛ ita etiā ex artificio debēt elixata ceteris paribus p̄poni assatis. ¶ Septimus. nihil est deterius q̄ diuersa ꝛ varia cibaria in vna mēsa comedē:ꝛ cum hoc tēpus in comedēdo p̱lōgatur:q2 sic faciēdo plus comeditur q̄ sit decēs:ꝛ digestio stomachi impediṫ. ¶ Octauus.cōsuetudo ꝛ v̄sus in cibis ꝛ horis comedēdi cum p̱ticularibus ꝯditionib⁹ ꝛ artificijs ꝛ p̄parationibus ciboꝝ aliq̄n seruari habet.p3 hoc ex Aui.Fen 3ª p̄mi.caplo de regimine eius qḋ comediṫ ꝛ bibiṫ: vbi dicit.ꝛ v̄sus sunt res extra rationē.ꝛ hoc q̄dem cōseruādum vt omne exp̱imētu3 rationē vincat: est nāq̄ cibus qui solet comedi in quo anima desistit nocumētu3:et est conuenientior bone non vsitate.

¶ Istis can̄.p̄missis dōm est de pane:ꝯn̄ter de alijs comestibilib⁹. ¶ Eligaṫ ḡ panis de bono tritico:ꝛ meliori sic h̄ri pōt q̄lis est frumētū qḋ nasciṫ in terra mōtuosa ꝛ leui:ꝛ qḋ est ex messe sana collectū mūdatū ꝛ expurgatū a reb⁹ extraneis ꝯseruato in loco mūdo ꝛ nō humido boni aeris:ꝛ nō in fouea cui nullū accidat nocumētu3 ex aliq̄ re:ꝛ ad h̄ adhibeaṫ diligētia:ꝛ sit panis bn̄ coct⁹:bn̄ ferṁētat⁹:bn̄ ꝛ optime malaxat⁹:ꝛ purgat⁹ parūper salit⁹ si placet:sit recēs vnius vel duoꝝ dierū ad plus:ꝛ a cortice exteriori mūdat⁹:nō sit actu calidus:q2 stōcho valde nocet:non sit durus:q2 sicut dicit Aueçoar theisir:q2 quāto plus induraṫ ei⁹ grauior repiṫ digestio:ꝛ ex eo grossi humores ḡnantur. Et Aui.3ª p̄mi in fine capli de regimine eius qḋ comediṫ ꝛ bibiṫ dicit.amplius scire debes ꝙ panis ipedimētū cu3 nō digeriṫ est multū.Panis v̄o cuiuscūq̄ alterius ꝯditionis existat a nūc dictis vitādus est:ꝛ ita panis açimus ꝛ açimella.panis nō bn̄ leuat⁹ ꝛ fogacie ꝛ biscoct⁹ ꝛ crustule vitāda sunt. Et vlr̄ ois cibus de pasta.ꝛ silr̄ ois cibus fact⁹ de frumēto:excepto pane bono.

¶ De car-

¶ De carnibꝰ bone ⁊ magis vsuales ex aīalibꝰ dōesticis assūpte sunt carnes hedi lactētis: ⁊ vituli lactētis: arietis iuuenis castrati ānualis. carnes vͦo porcīe dōestice iuuenes ꝑpate cū sale añ ꝑ aliqđ tꝑus ꝑuū: aliqñ ꝯcedi pñt: ⁊ assate: q̄uis citiꝰ frequēs vsus sit vituꝑabilis. De syluestribꝰ vͦo aīalibꝰ nō laudaṫ vsus: lꝫ īterdū possint cōcedi capͦoli ⁊ lepores iuuenes: silr cuniculi: aut apri iuuenes ⁊ ꝑparate cū ꝯdimētis ⁊ saporibꝰ cū q̄bus modica q̄ntitas comedaṫ ⁊ raro. ¶ De volatilibꝰ accipiunṫ pulli gallīe capones ꝑdices fasiani turtures iuuenes pipiōes cōpleti in pēnis: aues minute degentes in cāpis ⁊ arboribꝰ ⁊ non in aq̄s: aut lacunibꝰ: aut paludibꝰ ⁊ auis dicta cauda tremula multū valꝫ sui ꝓꝑetate: sicut testanṫ auctores: ⁊ de ipsa diceṫ īferiꝰ. Segia pīguis ⁊ iuuenis auis aq̄tica bona est ⁊ laudaṫ: vt pꝫ experiētia eā assumētis: ⁊ hoc affirmaṫ: q̄ꝛ raro de ea comediṫ. Carnes salite antiq̄te ⁊ desiccate ad fumuꝫ. Carnes bouīne capͥne vaccine porcine hircie veteres ⁊ antiq̄: silr carnes vrsi ceriu ⁊ carnes auiū de lacunis: aut paludibꝰ vl̓ stagnis vl̓ fluuialibꝰ vt anseris anatis ⁊ gruis: ⁊ silibꝰ. ¶ Et de syluestribꝰ oēs male sūt: veꝝ carnes anseris iuuenis ⁊ pīguis: aut anatl domestice: aliqñ pñt cōcedi: ⁊ de eis modica q̄ntitas assumaṫ. ¶ Uiscera īteriora aīaliū vitāda sunt: ⁊ silr adepta de sanguīe ⁊ extrema aīaliuꝫ: vt caput pedes: ⁊ q̄ ex mēbris neruosa sunt: silr gelatina: q̄ fit cōiter ex dictis mēbris. Silr fercula q̄ fiunt ex carnibꝰ vt tortelli: ⁊ silia vitāda sunt: ⁊ q̄ ꝑparanṫ cū caseo ⁊ aromatibꝰ cū brodio q̄ danṫ pro ferculo in pͥnͦ prādij. Itē carnes assate ⁊ calide reclu se ⁊ suffocate oīno vitari debēt cuiuscūq̄ gnīs carnium: rō q̄ꝛ assatura suffocata poniṫ īter venena: vt vult Auic. 6ª Fen q̄rti. caͦ de assaturis. ¶ De piscibꝰ dōm est ꝙ oēs pisces sūt mali: ⁊ maxīe đ lacubꝰ ⁊ stagnis ⁊ aq̄s paludosis. Si tñ placet de eis comedere accipianṫ pisces parui de aq̄s currētibꝰ ⁊ flumibꝰ petrosis vel arenosis: ⁊ pisces dci temali lucij de aq̄s bōis: ⁊ pisces marini cū squamis. Et si elixanṫ decoquanṫ in aq̄ ⁊ vino ⁊ cōedanṫ cū multis spēbꝰ bōis ⁊ sale: ⁊ bonū est vt teneāṫ in sale ꝑ aliqđ tꝑs añq̄ decoquanṫ: ⁊ pñt ēt ꝑpari frixi vl̓ assi suꝑ craticula spargēdo suꝑ eis salmugiā: q̄ fit ex sale ⁊ aceto ⁊ vīo modico cū pauco olei: ⁊ semꝑ ꝯdianṫ cū spēbꝰ: ⁊ semꝑ cauendū est ne cōedanṫ dicti pisces fridi ⁊ reſuati post decoctōeꝫ: ⁊ silr cauēdū est ne statiꝫ cooꝑianṫ postq̄ decocti sunt. venenū.n. efficiunṫ: sic ponit Aui. 6ª q̄rti. ⁊ inducūt accidētia mala. ¶ Oua q̄ laudanṫ sūt ex gallinis recētia: q̄ decoquūtur sub ciueribꝰ vl̓ in aq̄ tenera sorbilia q̄ꝛ magl nutritiua. de eis assumaṫ vitellus tm̄: oua dura vel quocūq̄ alio mō mala sunt. ¶ Caseꝰ oīs vitādus est tā recēs q̄ antiquꝰ. Uñ Aui. zͦ cañ. ca. de caseo. dic̄. gñat lapidē in renibꝰ ⁊ vesica. lac silr vitari dꝫ: q̄ꝛ fac̄ possidere oppilatōes: vt pōiṫ ibidē caͦ de lapide. veꝝ lac multū comedaṫ in vlceribꝰ renū: ⁊ si q̄s vellet comedere caseū sit medij tꝑis đ bono ⁊ optīo dechin sure vl̓ lucardo q̄ est minꝰ nociuꝰ. Silr legumīa sunt dimittēda ex q̄bꝰ nō fit panis vt sunt fabe cicera cicercule lētes ⁊c̄. sic pōit Gal. ꝑ alimētoꝝ. caͦ. 5ͦ. de leguminibꝰ. illi.n. fructꝰ dicunṫ demetri quoꝝ plura ꝑs ē semē: ⁊ q̄ꝝ semē vtplꝫ comediṫ. vitari ḡ debēt oīa legumīa: ⁊ maxīe q̄ntū ad eoꝝ substātiā: ⁊ maxīe vitāda sunt tꝑe q̄dragesime: q̄ꝛ frequentior fit eoꝝ vsus: veꝝ brodiū ciceꝝ alboꝝ ⁊ rubeoꝝ ⁊ nigroꝝ pōt ꝯcedi: ⁊ ē ꝯueniēs: q̄ꝛ aꝑit oppilatōes abstergit ⁊ mūdificat renes remouēdo māsaptas cōuerti in lapidē. Et notādū ꝙ aq̄ ciceꝝ nigroꝝ pōiṫ cū medelis ad frāgēdū lapidē. ¶ Olera fcā ex herbis minutis: sic q̄ fiūt ex atriplicibꝰ ⁊ spinachijs blita hortulana borragie feniculo petrosilino apio sꝑagis mentha hyssopo saluia maiorana ⁊ herbis seu folijs rapaꝝ: ⁊ silia sūt bōa: sꝫ herbe crude nō sunt bone: tñ ꝑꝑ gustū pñt ꝯcedi aliqñ ⁊ raro lactuca cū feniculo boragie petrosilio solsego saxifragia: ⁊ his silia: de q̄bꝰ fiat ensalata: q̄ ꝯdianṫ cū aceto sale ⁊ oleo. de ipsa tñ modicū accipiaṫ ⁊ rarissime: ⁊ īterdū cū dcā ensalata modicū de porro pōt ꝯcedi: q̄ꝛ ꝓuocat vrinā: nō tñ cōcediṫ hñtibꝰ renes vlceratos: q̄ꝛ nocet renibꝰ vlceratl ⁊ vesice. ¶ De allio porro ⁊ cepe: sic dic̄ Serap. de simplicibus. caplis ꝓprijs ꝙ ꝓuocat vrinā. ⁊ đ cepe dic̄ ꝙ eiꝰ vͤtꝰ est aꝑitiua: ⁊ decocta est magis ꝓuocās vrinā: sꝫ de meo ꝯsilio dimittanṫ ista acrumia pro rusticis. ¶ De caulibꝰ vͦo est dōꝫ ꝙ ipsoꝝ suba est mala ⁊ mali nutrimēti ⁊ nocet stōcho: ⁊ qñ caules mltū decoquāṫ ⁊ cū carnibꝰ ⁊ sine stringūt vētrē: ⁊ qñ paꝝ decoquāṫ decoctio illa laxat vētrē: ⁊ ob h̓ brodiū đ caulibꝰ paꝝ decoctis laudaṫ ꝯꝫ Aui. zͦ cañ. ꝓuocat vrinā ⁊ cinis radicis cauliū frāgit lapidē. ¶ De radicibꝰ. radix. i. raffanꝰ domesticus ꝯcedi pōt: q̄ꝛ ꝓuocat vrinā ⁊ calefacit: ⁊ succꝰ folioꝝ eiꝰ frāgit lapidē. veꝝ qñ comediṫ añ cibū facit vomitū ⁊ eructuatiōes: ⁊ si post cibū comedaṫ iuuat ad digerendū. Et radix syluestris est fortioris vͤtutl ⁊ oꝑatōis q̄ dōestici. Ubi notañ. ꝙ aq̄ raffani distillata multū cōmēdaṫ: q̄ꝛ p̄seruat a lapide ⁊ sola ⁊ cū alijs medicis exhibita. Rape absolute vitāde sūt: q̄ꝛ gñant grossuꝫ hūorē ⁊ crudū in corꝑe hūano: sic pōit Gal. zͦ alimētoꝝ: ⁊ silr rapa in cōposta: ⁊ silr reseruata cū saluia ⁊ aceto vitari dꝫ. de pastiacha dic̄ Auēçoar in caͦ de lapide renuꝫ. ⁊ pastinache q̄uis sint grosse sube ꝯferūt tñ sua ꝓꝑetate huic egritudini. Gal. vͦo scdo alimētoꝝ pōit ꝙ pastinacha ē vrinatiua: ⁊ apđ vulgare nr̄m dr̄ pastrictiana. Et silr đ carqto dicit sic pastinacha: vñ in eodē caͦ de his tribus. s. pastinacha dauco ⁊ carota mētiōeꝫ fac̄ cōꝑādo carotā pastinachis dic̄. meliores vͦo carote q̄ pastinache: q̄dā vͦo syluestrē pastinachā vocant daucū magl q̄dē cutē. de sꝑagis vͦo dōꝫ ē. sic pōit Gal. zͦ. alimtoꝝ ꝙ sṫ diuretici ꝯferūt stōcho: ⁊ sūt modici nutrimēti. ⁊ 6ͦ de simplici medicia. caͦ de sꝑagis. ait. sꝑagꝰ vͤtꝰ hñs plāte est vͤtꝰ purificatiua: ⁊ nō hꝫ in se calorē seu frigiditatē apparētē: ⁊ ꝑꝑ h̓ aꝑerit oppilatōeꝫ epatl renū ⁊ ꝓꝑe radix eiꝰ ⁊ semē. ¶ De fructibꝰ in gnāli. vñ vitāda sūt pira ⁊ mala cuiuscūq̄ gnīs: ⁊ maxīe īmatura: citrū ⁊ citonia seu coctana sorbe escula castanee ⁊ fructꝰ oēs difficilis digōnis q̄ gñant hūorē crudū viscosuꝫ. fructꝰ autē boni ⁊ ad vētris lenitōeꝫ añ cibū sūt ficꝰ sicce ⁊ recentis bñ ⁊ ꝑoptīe mature vue albe ⁊ raro: ⁊ aliqñ ꝑsica cerasa dulcia ⁊ bōa pruna bñ matura amigdale mūdate grana pini lota ⁊ auellane passule granata dulcia concedi pñt: ⁊ nuces īterdū: ⁊ tꝑe q̄dragesime. ¶ De peponibꝰ vͦo dōꝫ est ꝙ īter alios fructꝰ maxīe ꝯueniūt: q̄ꝛ nā sūt fridi cuꝫ multa hūiditate: ⁊ sūt īcisiui ⁊ multū abstersiui: ⁊ iō caliditati renū ꝯueniūt sua friditate hūiditate ⁊ abstersione ꝑꝑ quā monēt vrinā ⁊ vrinare faciūt ⁊ lubricāt vētreꝫ ⁊ semē abstergit magl: iō mltū ꝯueniūt carnosis. exēplū đ abstersiōe pōit Gal. in liͦ alimē. caͦ. de pepone. vbi dic̄ ꝙ pepones fructꝰ remouēt lētigines faciei: ⁊ ītelligo hic de peponibꝰ bñ maturl bōi saporis ac odoris q̄ sic eliganṫ ⁊ ꝑfecti. ¶ De cucumeribꝰ ⁊ citrull̓ valent bñ maturi ⁊ citrulli ⁊ melōes ⁊ semē ipoꝝ. vñ Sera. 4ͦ. breuia. c. đ cautela gñatōis lapidis renū dic̄. medulla citrulli: ⁊ qđ est in cōcauitate liate. i. pepōes ē ex ꝓuocātibꝰ vrinā ⁊ aꝑiētibus: ⁊ đ alijs aūt fructibꝰ nimis ꝓlixū eēt dicere de oībꝰ.

¶ De potu vini. vbi notādū ē ꝙ q̄uis ꝑ potū absolute ītelligaṫ aliqñ vinuꝫ: sic pꝫ ex Gal. zª ꝑticula aforismoꝝ cōmēto illius aforismi. potꝰ indigētiaꝫ soluit. zͦ cañ. caͦ. de regimīe. potꝰ aq̄ cuius lr̄a aliud potꝰ vini vel aque: hic tñ accipio potū satis large pro potu vini ⁊ aque: ⁊ ēt aque

mellis. Primo pmittēdi sunt qdaȝ canō. ¶ Primus canō. sapiēs sibi cauere dȝ ne vinū ieiun⁹ bibat: aut post fortes motū: qȝ nocet cerebro neruis ⁊ facit apoplexiā: ⁊ īducit mortē subitaneā. ¶ Scōs canō. hn̄s debilē cerebꝝ nō bibat nisi paꝝ de vino: ⁊ cū aq̄ mixtū: qȝ mai⁹ nocumētū qd̄ facit vinū est in cerebro. ¶ Terti⁹ canō. bibere vinuȝ postq̄ hō comedit: ⁊ an̄q̄ cib⁹ sit digest⁹: ⁊ a stōcho descēderit est maluȝ: qȝ facit cibū īdigestū ad extrema corpis penetrare: ⁊ causat oppilatiōes: lȝ īter vina multa repiant̄ diīa. meli⁹ vinū ⁊ magis eligibile est mediū inter nouū ⁊ antiquū albū claꝝ ⁊ subtile: seu qd̄ ad rubedinē trahit. i. coloris auri: ⁊ sit boni odoris: ⁊ saporis nō nimis potens nec nimis exilis: sȝ mediū: ⁊ bibat̄ mixtū cū aq̄ calida vl̄ cocta ⁊ refrigerata: cetera vina vitanda sunt: sicut grossa rubea vel alba vel multū antiq̄. ¶ Silr̄ cū comedit̄ vinum qd̄ dr̄ maluaticū vel aliud sile vitāduȝ est. Sȝ tale vinū ⁊ ꝯsilia potari pn̄t an̄ prādiū cuȝ ꝯfectōib⁹ de zuccharo: aut cū bucella optimi panis in cōpetēti mēsura saltim vni⁹ cōis cyati pui: ⁊ sit pmixtū cum aq̄: sumptū tale vinum albuȝ subtile cum aqua mixtuȝ mō pdicto ꝓhibet generationem lapidis in pueris.

¶ De potu aque. aq̄ subtiliat cibū vt cito currat p venas ad corp⁹ nutriēdū hn̄tib⁹ cōplonē calaȝ magis ꝯuēit aq̄ q̄ vinū. Et iuxta vsuȝ ei⁹ adhuc ponāt canō. ¶ Primus canō. bibē aquā frīdā post exercitiū aut balneatōeȝ in aq̄ cal̄a vl̄ vētre vacuo: aut cū nā̄ studet in digerēdo ē valde nociuū: ⁊ h̄ maxīe si mlt̄ū de ea bibat̄: qȝ modica q̄titas accepta sup cibū stōchū lauat ⁊ appetitū auget: aq̄ frida nocet senib⁹ ⁊ hn̄tib⁹ corpa debilia. ¶ Scōs canō. aq̄ calida si frequēter bibat̄ corrūpit stōchū ⁊ īfrigidat. Sȝ bibere iterduȝ stōchū lauat: ⁊ aliqn̄ vētrē soluit. ¶ Terti⁹ canō. aq̄ tepida si bibat̄ facit nauseā: aq̄ bona est q̄ nō hȝ dispōnē exneaȝ currēs v̄sus orīetēȝ discoopta soli ⁊ ventis ō terra mūda ⁊ libera q̄ īcedit sup lutū: aut super petras q̄ cito calefit: ⁊ ita īfridat̄: ⁊ ē in pōdere leuior: ⁊ nō hȝ saporē. aq̄ cuiusq̄ alteri⁹ ꝯditōis est praua: ꝓsertiȝ turbida de q̄ dicit Aui. 2° canō. ca. de aq̄. Aque turbide faciūt lapidē in renib⁹ ⁊ vesica: aq̄ aliqn̄ decoqt̄ ⁊ tollit̄ ei⁹ malitia: qȝ cocta est min⁹ inflāmatiua: ⁊ citi⁹ descēdit. Aqua pluuialis est mala illis q̄ īcurrūt cito febres: in alijs suis dispōnib⁹ est bōa. ¶ Aqua mellis mlt̄as hȝ laudes ⁊ excellētias: ⁊ bibit̄ loco vini. cōfert. n. vijs vrine ⁊ nō pmittit in eis lapidē gnāri: qȝ mūdificat p vrinā ⁊ lauat: mundificat viscera: ⁊ soluit vētrē: ꝯfert ad tussiȝ humidā: mūdificat pect⁹ a sanie ⁊ humore grosso: sedat sitim: ⁊ valet ad egritudīes q̄ sūt in cerebro ⁊ neruis. Modus autē faciēdi eā sit talis. ℞. mellis boni in sapore colore ⁊ odore lib. i. aq̄ fontis bone clare ptes octo. i. lib. viij. misceāt̄ bn̄ ⁊ ponant̄ in olla vitreata noua sup prunas ⁊ decoquatur cū facilitate ꝯtinue auferēdo spumā colet̄ colatorio denso de pāno lineo ⁊ refrigeret̄: ⁊ cū opus est bibat̄.

¶ Sit igit̄ somn⁹ tēpat⁹ nocturn⁹ nō diurn⁹: sit ꝯtinuus ⁊ mēsurat⁹ fȝ ꝯsuetudinē dormiēdi vl̄ fȝ etatē vl̄ aliā circūstātiā: ⁊ nō est dormiēdū an̄q̄ cib⁹ ōscēderit ō stōcho ad min⁹ post aliq̄ horā vl̄ post deambulatōeȝ lentā: dormire an̄ est malū: ⁊ silr̄ dormire supra vacuitatē ⁊ inanitionē: qȝ v̄tutē dic̄: silr̄ dormire in die gn̄at eniȝ egritudines hūectātes ⁊ reumatismos: corrūpit calorē: laxat neruos: eycit pigritiā: gn̄at apata: ⁊ fortes frequēter: dormiatis sup dextrū lat⁹ pri⁹. deinde sup lat⁹ sinistrū si excitari ꝯtigat est meli⁹ declinare sup ventrē ad digōnē: ⁊ renes nō ledunt̄ a calo. ¶ Et est dormiēdū cū capite eleuato ⁊ alto ⁊ mēbris supiorib⁹ eleuatis vt spatulis ⁊ corpore bn̄ coopto. ¶ Nullo mō dormieñ. est supra dorsuȝ: qȝ gn̄at lapidē renū. vt dic̄ Aui. 3ᵃ Sen pmi. doc. 2ᵃ. caᵒ. ō somno.

¶ Vigilia aūt sit tēpata nō supflua: ō q̄ Aui. p̄ cāticoꝝ. vigilia tēperata excitat valde sensus ⁊ dispōit vires ad exercēdū opatiōes suas: ⁊ mūdificat corp⁹ a supfluitatibus. Ex lōga aūt vigilia ꝯtigit īsomnietas gn̄āns anxietatē ⁊ āgustiā aīe: dissoluit spūs ⁊ corpa sedat ⁊ corrūpit splēdorē ⁊ claritatē cordis ⁊ calorē ei⁹: ꝓfundat oculos: ⁊ nocet digōni: mentē tollit ⁊ corpus infrigidat.

¶ Ois īanitio excessiua ⁊ ois eūo supflua: ⁊ sitis intēsa vitari debēt nisi hō eēt valde plen⁹ ⁊ replet⁹. inanitio igit̄ dȝ eē tēpata: ⁊ silr̄ eūo oī die: q̄ncūq̄ assumat̄ cib⁹ q̄rēdū est vt supfluitates p⁹ digōnis expellāt̄: ⁊ ita q̄rēduȝ ē hn̄e bn̄ficiū vētris p se vl̄ p artē an̄q̄ assumat̄ cibus: ⁊ h̄ fiat pro posse: stipticitas vētris ⁊ retētio vrīe sunt cā gn̄atiōis lapidis: ois repletio in q̄lib3 dispōne est pernecabilis: vt colligit̄ tertia Sen. caplo de regimīe eius qd̄ comedit̄ ⁊ bibit̄: ⁊ sic vitāda est ois repletio cibi ⁊ potus.

¶ Mot⁹ ⁊ qes tēpate sumant̄ an̄ cibū semp cōpetit exercitiū aliqualr̄ excedēs tēpamētuȝ: ⁊ ita exercitiū dȝ fieri quousq̄ videat̄ augeri calitas māifeste: ⁊ mēbra aliq̄lr̄ appareāt tumefieri: dūtn̄ nō obuiat corpi laxitudo. post cibū vō vitari opȝ exercitiū ⁊ motuȝ supfluū ⁊ strictura cinguli que inter hec numerari pōt.

¶ Dico q̄ oia tristitiā īducētia: angustiā: irā: aut sollicitudinē: aut timorē: aut anxietatē vitāda sunt: eo qȝ digōnē corrūpūt: aut ipsaȝ malā faciūt: ⁊ oia gaudiū īducētia ꝓsequēda sūt: ⁊ ita letari gaudere audire cantilenas sonos cant⁹ ⁊ placibilia īducētia alacritatē. hec oia bonā digestionē opant̄: ⁊ sic pȝ: q̄lr̄ fiat ꝓseruatio p res nō n̄ales.

De ꝓseruatiōe

q̄ hȝ fieri p medicinas ꝓposito q̄uo fiat ꝓuatio p ōbitā administratōeȝ sex reꝝ nō n̄aliū q̄ p̄nʳ ꝯsistē vī. In bōa ordiatiōe regis: ⁊ maxīe cibi ⁊ pot⁹. nūc dōȝ ē de ꝓuatōe q̄ hȝ fieri p medicīas. ¶ Hec aūt ꝓuatio fit p medicīas per eūonē māe: ⁊ ēt abscisionē ex q̄ possȝ lapis gn̄āri. nā̄ i abscisiōe cāe ⁊ eūone māe existit ꝓuisio tal̄ q̄ lapis nō gn̄atur: ⁊ si gn̄at̄ ⁊ sit in fieri īpedit̄: ⁊ si ē fact⁹ nō auget̄: imo aliqn̄ educit̄: ⁊ maxīe si ē pu⁹. vn̄ Aui. 18. Sen terty. ca. ō cura lapidis: ītēdētes medici in curatōe lapidis ē q̄ intēdunt abscidere cāȝ ⁊ ꝓhibere gn̄ationē cū abscisiōe cāe.

¶ Prio fiat rectificatio regis ⁊ dimittāt̄ cibaria grossa ⁊ viscosa q̄ faciūt ad gnōnē lapidis. ¶ Scōo eūetur mā̄ q̄ apta ē ꝯuerti in lapidē: ⁊ h̄ fiat cū lenitiuo ō cassī. ℞. pulpe cassiefi. pīguis bōe ⁊ recētl̄ extce de cānib⁹. ʒ. i. ⁊ sit bonū pōdus: distēpet̄ cū ista ōcoctōe. ℞. capilli ve. scolop. ligr. rase ⁊ mūde. an̄. ʒ. iiij. ʒ. melōis: citrulli: cucumeris: cucurbite: endiuie: lactu. an̄. ʒ. ij. passulaꝝ. ʒ. ʒ. anisi: feni. an̄. ʒ. i. ciceroꝝ nigroꝝ. an̄. ʒ. iiij. īfūdāt̄ oia ī aq̄ apij ⁊ endiuie: ⁊ post decoquāt̄ in sufficiēti q̄titate aq̄ lēto igne ⁊ colet̄ ⁊ cū ista ōcoctōe distēpet̄ medicia ⁊ potet̄ tepida. ōcoctio capilli ve. ꝓuocat vrinā ⁊ frāgit lapidē renū. ¶ Alia decoctio cū q̄ medicia p̄t distēpari ⁊ ē magis diuretica. ℞. radicū feni. petrosī. apij brusci spagi radi. saxifra. an̄. ʒ. i. cicex nigroꝝ. ʒ. i. ʒ. se. melonis citrulli thurl cucurbite lactucaꝝ endiuie. an̄. ʒ. ij. ligr. rase mūde. ʒ. iiij. passulaꝝ. ʒ. i. capilli ve. recētl. ʒ. i. ʒ. scolopē. se. anisi feni. an̄. ʒ. i. sil̄ pistētur oia grosso mō ⁊ decoquant̄ oia lento igne in aq̄ sufficiēti dōec ei⁹ 3ᵃ ps sit ꝯsūpta ⁊ colet̄ cassia: ⁊ h̄ in sequētib⁹ notet̄ ōcoctio diuretica ō radicib⁹. ¶ Et vbi n̄ placȝ sic cassia distēpata: ⁊ i forā ligda p̄t ex dcā cassia fieri dactylus cū zuc. ⁊ p⁹ assūptōeȝ dactyli p̄t dcā ōcocᵒ capil. ve. cala ad mēsurā cyati cōis dari vl̄ potet̄ ōcocᵒ diuretica ō radicib⁹. H. n. medi⁹ assumēda ē sepe ⁊ secur̄: qȝ ō 2ᵇ⁹ mēsibus vl̄ 3ᵇ⁹ sel̄ ⁊ ī ea ē fiducia iuuamti magni ⁊ ī ꝓuādo a lapide renū: ⁊ ō hac scribit Ioā. Mes. ca. de cassia. ⁊ ipsa qdē mūdificat stōchū: ⁊ educit cholaȝ ⁊ fl̄a: ⁊ opat̄ sine

nocumēto:et ꝯfert calefactiōi renū sumpta cū3 diureticis et in īfusiōe liqritie:et ꝓhibz gnōnē lapidis in eis. ¶ Adhuc ēt valeret si ꝺ ꝺcā cassia acciperet modicū in canonib⁹ semel in hebdō vl' in.xv.dieb⁹:sel' ēt ad euōnē dicte mãe pōt sic fieri.vz vt ꝑ digeraṫ pᵃ mã cū syrupis cōpetētib⁹: et cōpetit hic syrup⁹ de se.diureticis et radicib⁹.syrup⁹ acetosus cōposit⁹ de radicib⁹ decoctio diuretica de radicib⁹ dicta supra:cui addaṫ çucchari boni et aceti modicū et syrupiçeṫ ꝭz artē secaniabin de radicib⁹ secaniabin keisiz acetū sqlliticū oxymel ꝛc. ¶ Pro his et silib⁹ recurrēdū3 est ad antidotariū3 Mes.fiat sic. ℞.syrupi ace.cōpositi ꝺ radicib⁹.℥.i.ß.aq endiuie apij feniculi.an.℥.i.misce: accipiaṫ de mane calīn añ diē ꝑ horā : et supdormiēdū3 est post assumptōe3 si poſe est:saltē tardeṫ cōestio post talē assumptōe3 tribus vel q̄tuor horis. ¶ Assumpto syrupo trib⁹ vel q̄tuor vel sex vicib⁹ accipiaṫ hec medicina. ℞. pulpe cassie recētis extcte de cānib⁹.℥.i.agarici boni.℥.i.salis gēme.ʒ.i.misce:distēpereṫ cū3 decoctiōe capilli ve. dicta supra.hec.n.medicina appropriata est pp cassiam et pp agaricū:q2 agaricus ꝓuocat vrinā et mūdificat renes: et pōt hec purgatio fieri bis in āno: q2 in vere et i autūno. ¶ Et vbi nō placeret medicīa distēperata accipiaṫ el'ū indū mains ꝭm Mes.q2 euacuat flegma: et valet ad dolores colice et renū3:et ēt pōt accipi diafinicon ꝭm Mes. qa euacuat humorē crudū3: et valet ad colicā et dolorem vētris et est solutiuū facile. pro istis videre opz Mes.in antido.disti.3ᵒ.et illu3 modū vī tāgere Auic.18. ʒen.caᵒ. de cura lapidis renū.cū3 dicit.materiei aūt abscisio ꝑparaṫ in ꝑmis cū3 euacuatōe eius ꝑ solōnē vētris: et subdit infra.et leniēdo nãm:et declinare humores grossi.et Ras. in diuisionib⁹.capl'o de egritudinib⁹ renū.dicebat.custodia ꝟo a lapide ante gñatiōnē eius in renib⁹ est pp dimissiōnē cibor viscosor et assiduationē seiū3 mundificatiū renes:et syrupo acetoso plm seium et medicinar que frāgunt lapide3 et lenificationē eius que diximᵒ. Idem tangit Serapio 4ᵒ breuiarij.caᵒ.de cautela a gnātione lapidum renu3.vbi dicit.illud aūt qꝺ aggregatū est cum humore grosso:et īcipit coagulari opz vt euacuem⁹ et solōne educam⁹ ipm:et sequiṫ magis īfra: et dabim⁹ medicinas que soluunt cū ꝟtute post subtiliatiōe3 digōnis absq3 timore et absq3 pauore:hoc est ꝫ regimē ꝯueniēs in ꝓhibitione humoris grossi ex quo gñaṫ lapis:et ad mundificādum illud qꝺ cōgregatū est ex oī corpe. ¶ Ite3 pōt euacuari mã cū flobothomia vbi corp⁹ fit pletoricū et pticularia de flōmia ꝯsentiāt:fiat ꝫ flōmia de basilica dextri lateris:et extrahaṫ q̄titas sanguis q̄tuor vel qnque.℥.et si vīṫ fiat postea de saphena exteriori ꝭm q̄ ponit Gilbertus anglicus vbi dcm̄ est:et pōt fieri semel in anno.s. in vere vel autūno:vel etiā bis si casus reqrit. ¶ Tertio ꝓcedatur cū3 faciētib⁹ mãm ad ptē ꝯriā renu3 deriuare:sicut sunt vomit⁹ fricatōes clisteria. ¶ De vomitu. fiat ꝫ vomitus quolz mēse saltē semel et in eo nō seruet tēpus determinatū:et fiat maxime post cibū ꝑmissa saturitate diuersor cibor grossor et incidētiu3:vt sunt porri cepe pisces saliti ꝛc. Aut fiat vomit⁹ sine cōestione istor cibor: et fiat ponēdo digitu3 in ore:aut cū pēna in oleo madefacta et missa in ore. Aut potando aquā tepidā cum aceto et oleo:et intelligo si igiṫ fieri pōt sine nocumēto aliter non fiat: quia lz vomit⁹ multū ab auctorib⁹ cōmēdeṫ in ꝓseruando ab hac passione: tñ vbi multum fieret difficultas mala faceret nocumēta:ideo potius est dimittēdu3 et cū3 alijs ꝓcedendu3.de hoc mō ꝓseruatiuo cū vomitu loqṫ Aui.18.ʒen tertij.caᵒ.de lapide renu3.vbi dicit.et ex ꝓhibitiuis gñatiōis.s.lapidis est vomit⁹ post cibū et multum ꝟsus eius.is.n.expellit sugfluitates grossas ꝑ viam cōtrariā vie cuius motus est ad renes et facit latus renū vacuū et mundu3:ideo ponit Serapio:vbi nūc est allegatum: vbi dicit. et administram⁹ in ꝑmis vomitū post comestionē multotiēs dictu3.post illud damus in potu decoctionē absinthij potatōe cōtinua dieb⁹ multis. Et Rasis in diuisionib⁹.capitulo de egritudinib⁹ renum.illo.§. Custodia ꝟo a lapide ad gnātionē eius dicit: et vtatur vomitu du3 est repletio. ¶ Fricatio etiā valet in diuertendo mã3 : fiāt ꝫ ad bracchia ad spatulas:et ad totū corpus nō tangendo renes:et hoc fiat aliqñ in mense. fricatio.n. corpus alleuiat et humiditates ad iuncturas fluere ꝓhibet:sicut ponit Auic.tertia ʒen ꝑmi doctrina 2ᵒ.caᵒ.4ᵒ. de fricatione:et ita simil'r ꝓhibet fricatio materiā ad renes fluere. ¶ Clisteria fiant interdum : et maxime lenia. Describaṫ ergo ꝑmo clistere lenitiuū cōis iuuamēti:qꝺ ponit ab Aui.ꝑma quarti.capl'o de cura putridar in generali.vbi dicit.et de clisterib⁹ cōis iuuamēti lenibus est clistere factu3 ex oleo violato. Describaṫ ergo sic. ℞.decoctionis ordei blitis lib.ij.pulueris çucchari rubei.℥.ij. duor ouor sine albumine:olei violati.℥.iiij.salis cōis.ʒ. ß.misce:coleṫ et fiat clistere tepidum. et huic descriptionī pōt fieri additio ꝭm q̄ videṫ intelligenti:et casus reqrit. ¶ Aliud clistere cōpetēs. ℞.malue blitis.an.M.i.flor camomille.M.ß.decoquātur in aqua sufficiēti:et coletur et colature que est mēsura vni⁹ metrete addaṫ pulpe cassie recētis.℥.i.pulueris çucchari.℥.i.ß.olei cōis.℥.vi.salis ʒ.ß.misce:et coleṫ et fiat clistē. ¶ Aliud clistē vl' pōt fieri ex brodio pulli vl' caponis aut galline vl' ex brodio pinguiū carniū laudabiliū:sic vituli vl' castrati ꝛc. et tali brodio pingui addaṫ cassie salis et pulueris çucchari:sicut in supiori descriptōe dcm̄ est: et vbi ꝯtingat q̄ ista dicta hrī nō pñt fiat clistere ex decoctōe furfuris: cū3 aqua ordei: cassie cū puluere çucchari sale et oleo dictis:vel fiat cum aqua ordei pura et cassia et alijs dictis ad mensuram datam. ¶ Et aliqñ posset fieri clistere de oleo puro tepido sine alio ad q̄titatem lib.i.ß.vel.ij.et plus vel minus ꝭm dispōnem recipiētis pñt fieri clisteria cū herbis diureticis et aperitiuis:et de istis dicā in regimie curatiuo īferi⁹. ¶ De iuuamēto ꝟo clisteris loquiṫ Aui.18. ʒen tertij. capl'o de cura lapidis renum. vbi dicit: et iuuant a clisteribus lenibus temperatis per illud qꝺ deducūt de fece et leniunt naturā:et qñq3 ponunṫ in eis de medicinis clisteris et perducunt virtutem ꝓprie.

¶ Quarto ꝓcedaṫ ad ꝯfortationē stomachi ad hoc vt digestio fiat bōa et nō multiplicenṫ humores crudi viscosi pp indigestionē:et maxime hoc fit cū temperamēto eius qꝺ comediṫ et bibiṫ in quātitate qualitate ordine: et alijs que ex dictis facil'r cōprehēdunṫ:et maxime ex dictis ex tūc.6.de reb⁹ nō nālib⁹ : pōt ēt ꝯfortari stomach⁹ cū ꝯfectionib⁹ tēperatis:et cū specieb⁹ aromaticis dulcibus pro condimēto interdu3 cibi:et pōt digestio iuuare cū coriādris preparatis et cōfectis et cū3 anisis cōfectis post cibū. ante ꝟo cibum aliqñ possunt cōcedi cōfectiones et interpolate:sicut aromaticū rosatu3 diacinamomū diarodon abatis:detur cum modico boni vini albi: et sit dosis quātitatis.℥.ij.et detur ante prādium per vnam horā vel per hora3 cum dimidia:et dimittaṫ vsus istaru3 cōfectionu3 in tēpore dierū canicularu3:et in tpe multū calido. ¶ Et etiam pōt stomachus cōfortari cum vnctionibus:et cum sacculis:et alijs ab extra approximatis. ¶ Fiant interdū vnctiōes cum oleo de spica aut de citonijs myrtino aut masticino:et cū puluere gariofilor masticis mēthe sicce absinthij calamo aro.et alijs sicut decet:et ꝓut apparebit intelligēti fore couenīēs:et fiat h aliqñ in mēse vt reqrit necessitas. Sacculi aūt fieri ex rosis et pulueríb⁹ dictis et

alijs in isto casu puenientib⁹: sicut docet: ⁊ alia multa psnt ad hanc intētionē que dimittant ad pñs: istū modū pfortando stōchus tāgit Aui. 18. Sen tertij. 2°. ca°. de cura lapidis renū. vbi dicit: ⁊ qñ comedit ⁊ pfortādo stomachū ⁊ faciendo vt digestio sit bona.

Quinto pcedat resistendo excessiue caliditati renum illā alterādo ne pp excessiuā caliditatē mā exñs in renibus puertat in lapidē: ⁊ h fiat qñ regimē in cibo ⁊ potu: ⁊ remouē cibaria cal'a acuta iflāmatiua: ⁊ cū h ēt remouendo illa q exterius calefaciūt renes: sicut strictura cinguli: equitare multū: ⁊ pedib⁹ multū ambulare.

Sexto pcedat cū illis q vias renū tenēt apertas ⁊ ab arenulis mūdatas: ⁊ hec fieri pōt cū lenitiuo d cassia: sic supius dictū est: pōt ēt hoc fieri cū diureticis: in qb⁹ ponunt sem̄a cōia: sicut cucumeres cucurbite pepōis ⁊ citrulli: pōt ēt h fieri cū decoctōib⁹ capilli ve. aut diuretica de radicib⁹ dictis supra. De vinis artificialibus diureticis ⁊ artificial'r: adhuc possum⁹ vti vinis artificialib⁹ diureticis ⁊ apitiuis habentib⁹ renes mundare ab arenulis.

Et pmo fiat vinū de radicib⁹ graminis vinialis bñ lotis: ⁊ aliql'r cōquassatis: ⁊ ponant in musto albo ⁊ dimittant in vase cū vino: ⁊ cū dcm̄ vinū fuerit bñ clarū bibatur: ⁊ ita de eo pōt potari cyat⁹ vn⁹ cōis de mane añ prādiū p horā cū dimidia cū aliq pfectōe çucchari: ⁊ vinū illud in se est placabile: qa radix gramis est tēpata bñs dulcedinē delectabilē. h vinū valet: qr purgat ⁊ mūdificat renes ab arenulis: occidit vermes ⁊ mitigat dolores iuncturarū: vinū d granis alkekēgi. Aliud vinū fit cū granis isto mō. ℞. tria vel qtuor grana alkekengi q hēri pñt: ⁊ pseruari p totū annū: ⁊ terant cū vino bono albo vt greco subtili vel alio: ⁊ dimittat sic p mediā diem: postea exprimat ⁊ colet ⁊ potet calm. h vinū valz mirabil'r ad puocādū vrinā: ⁊ adducit arenulas: ⁊ de isto accipiat bis in mēse cū est op⁹: aut sel' vinū de saxifragia. Vinū de saxifragia fit isto mō. ℞. saxifragie radicis spagi gramis milij solis florū antos anisi maratri çinçibe. leuistici nardi cinamomi cassie lignee calami arōatici pipis albi lib. 5. ⁊ cōquassent ⁊ pulueriçēt: ⁊ ponāt in vio albo musto ad bulieñ. in vegete: ⁊ sit qtitas vini duarū salmarum: ⁊ de eo qñ est clarū potet cyat⁹ vn⁹ añ prādiū p duas horas cū aliq pfectōe d çucchari: ⁊ h fiat magis tpe hyemis: vinū de gūma cerasorū. Itē valz vinū albū subtile: in q fuerit infusa gūma cerasorū p vnā vl' duas dies: ⁊ calefaciat ⁊ colet ⁊ potet: ⁊ pōt lipbari cū aq seminū cōiū: aut endiuie: aut solatri: ⁊ de eo iterpolate accipiat. h vinum frāgit lapidē: ⁊ mundificat renes ab arenulis.

Scđo ⁊ vltio in hac pte pcedēdū ē cū elijs famosis q valēt in pseruādo a gñatōe lapidis renū: ⁊ cū alijs expimētis: sic sunt trocisci pulueres decoctiōes ⁊ silia. De elijs g sit pmū tyriaca magna sui nobilitate ⁊ dignitate. ipsa. n. valz in m'tis passiōib⁹: s3 in pposito valet nephreticis ⁊ calculosis. ⁊ Aui. 5° cañ. dic. pfert ad pl'es dolores renū ⁊ vesice: ⁊ frāgit lapidē. verūtñ notādū ē q in assūptōe tyriace dz hō stare anq̄ cōedat octo horis ad min⁹ post assūptōez ei⁹ s3 q pōit Aueçoar. dos ei⁹ est. 3. ij. det cū aq mellis: aut cū vino albo subtili: ⁊ accipiat semel in hebdā stōcho ieiuno tpib⁹ frīdis: ⁊ tpib⁹ calidis dimittat vsus ei⁹. Aliō ē elīū noiatū dialacca magna d scriptōe Mes. in antidotario disti. p^a. ⁊ valz: qm̄ apit oppilatōes lapidis renū ⁊ vesice: ⁊ vrinā puocat. dos ei⁹ ē. 3. iij. det cū aq mell': aut cū vio albo subtili: aut cū alio diuretico.

El'iū litōtripō est valde efficax ad p̄suadū a lapide: ⁊ dr litōtripō. i. ptūdēs lapidē de scriptiōe Nicolai: valet qr lapidē frāgit si in renib⁹ vl' in vesica fuerit vt vtētes hac medicia nō icurrūt lapidis vitiū neq dolorē: illius dosis est. 3. ij. det cū aq mellis vel eius vino al. subtili stomacho vacuo d sero qñ vadit dormitū: vl' cū decoctione liqr. capilli ve. scolopē. ⁊ semiū cōiū. añ. 3. i. ⁊ valet plus: ⁊ vsus isti⁹ elij sel' in hebdā p̄uat sine dubio a gñatōe lapidis: sic m'totiēs expt⁹ sum: semp psupposito bono regie: sic supi⁹ dcm̄ ē. Itē valz eliū iustinū d scriptōe Nicolai: ⁊ idē opat el'iū philātropos d scriptōe eiusdē. de istis fiat dos: sic fit de litōtripō. Et eodē mō. ℞. capilli ve. recētis ptriti. 3. ij. det cū aq apij: aut aq raffani. hic pulu is m'tū laudat a Serapiōe. 4° breuarij. ca. 21. ⁊ eadē forma pōit ab Aui. 3° cañ. Sen. 18. ca. d cura lapidis. vbi cōnumerat medicias cōminuētes lapidē. Alter pluis in iuuamto: ⁊ pōit i antidotario maiori sub h titulo. medicamētū ad expellēdos lapides. minutat. n. lapides ⁊ nō pmittit alios nasci. ℞. spice nardi valeriane saxifragie betonice assari: se. lini petrosilij capil. ve. añ. 3. vij. costi folij. añ. 3. iiij. fiat pluis. dos ei⁹ est. 3. i. 5. assumat añ prādiū p tres horas vl' de sero stōcho ieiuno seu vacuo: qñ vis ire dormitū cū vio al. subtili: aut aq mell' vl' cū aliq diuretico: ⁊ valz multū ad p̄uatōes. Puluis ali⁹ bonus frāgēs lapidē ⁊ educēs de renib⁹ ⁊ phibēs eū gñari. ℞. se. genestre. 3. iiij. capilli ve. recētis ptriti milij solis. añ. 3. i. spice. 3. 5. misce ⁊ fiat pluis. dos est. 3. ij. det cū aq cicerū nigrorū: aut cū aq raffani. Ad idez. ℞. granorū solis bñ pulueriçatorū. 3. i. seium cōiū mūdatorū. 3. i. çucchari al. 3. ij. misce. dos. 3. ij. 5. det cū aq mellis vl' cū vio al. subtili vl' cū aliq diuretico. Multi alij sūt pl'ures ⁊ m'ta alia el'ia q valēt ad h: s3 mō dimittat cā breuitatis trocisci: aut decocti ex dcis: aut pulueribus ⁊ ex simplicib⁹ ex qb⁹ el'ia cōponūt pñt fieri trocisci: aut decoctōes: aut pill'e s3 placitū accipiētis ex qb⁹ oīb⁹ cum illis q dcā sūt a pn⁹ capl'i vsq nūc appet qūo corp⁹ hūanū a tali passione calculosa hēat pseruari. Et pcl'onal'r q pseruatio a tali morbo fit p debitā admistratōez sex rex nō nālium: maxie a pncipal'r cibi ⁊ pot⁹: fit ēt p admistratōez medicinarū. Oz g hre sollicitudinē ⁊ diligētiā ne cōtigat error in regimine sex rex nō nālium ⁊c.

Visō de regie pseruatiuo tpe iterpolatiōis paxismi ⁊ tpe sanitatis: ⁊ ostēso qūo corp⁹ hūanū a tali passione calculosa renū hēat p̄uari: nūc pñter in hac pte pncipali h⁹ capl'i dōz ē d regie curatiuo i tpe afflictōis: ⁊ in tpe paxismi: ⁊ ita in curatōe h⁹ egritudis tali ordie pcedat. Pmo ordinet regimē ⁊ dieta actual'r lapidē patientis. 2° mūdificet vēter ⁊ euēt mā lapidis. 3° fiat lapidis gñati cōminutio fractio expulsio ⁊ eradicatio. 4° fiat doloris remotio ⁊ sedatio qtū est nobis possibile.

De p dōm est q regimē ⁊ dieta actual'r lapidē patiētis dz eē vt abstīeat patiēs a cibarijs grossis viscosis ⁊ alijs q sūt cā gñatōis lapidis: de qb⁹ plixe mētio fcā ē: ⁊ subtilie t regimē: ⁊ vtēdū est cibarijs leuis digōnis ⁊ q sint boni ⁊ laudabilis nutrimēti. Et vtēdū est carnib⁹ pdicū pullorū galliarū caponū iuuenū ⁊ auiū puarū laudabilium supius noiatarū: ⁊ oua sorbilia ⁊ succ⁹ pulli ⁊ carnes pulli pistate: ⁊ cibaria q sūt m'ti nutrimēti ⁊ pauce qtitatis: qr nō grauāt stōchū ⁊ v̄tutē pfortāt: nec tñ repleat stōch⁹: ⁊ sil'r cōpetit brodiū cicerū rubeorū pditū cū lacte amigdalarū ⁊ semiū cōiū: ⁊ in potu cōpetit vinū albū clarū limphatū cū aq cocta: cōpetit ēt aq çucchari vl' aq mellis si nō eēt febris: sic aliqñ ptigit rōne doloris magni: tūc cōpetit regimē ⁊ dieta febricitātis q iudicio ⁊ sollertie pñtl physici pmittat. Aueçoar vo ca° de lapide renū docet subtiliar regimē. vñ dic. in curatōe g h⁹ egritudis: sic pcedēdū est q qñ icipiūt h⁹ accidētia apparere: tūc subtilia regimē patiētis dādo ei panē bñ fermētatum.

Pro scđo dōm est q lenitio ⁊ mūdificatio vētris p fit

lenib⁹ clisterib⁹ pinguib⁹ q̃ sui ꝓprietate sedāt dolores: amplificāt poros: mollificāt et dilatāt vias: et q̃uis talia clisteria nō pueniāt ad locū in q̃ est lapis vl̄ ad loca p q̃ trāsit lapis euādo tñ intestina a supfluitatib⁹ a qb⁹ renes et eoꝝ vie cōprimūt meli⁹ dilatant̄: et agilius descendere pōt lapis. Alia vō clisteria fortia et acuta nō cōpetūt pp cōmotionē et attractōez mãe ad locū. Et silr medicīa laxatiua aut solutiua a forma nō cōpetit: qꝛ trahit mãm ad locū: et facit ipsam mãz descēdere ad renes: et h̄ est qd̄ dicebat Aui. vbi est allegatū. Et nō est semita admistrādi catarticū. ipm. n. ledit et nocet p illud qd̄ descendere facit desup. Et Serapio dicebat. Si aūt restrīgit nã opꝫ vt solliciti sim⁹ in lenificatiōe ei⁹: vt nō pueniat ifirm⁹ ex difficultate doloris lapidis: qñ tenet̄ in vys vrie et vesice adueniētiā syncopis et penā laboriosaz et duritiē lapidis: et ponam⁹ sollicitudinē ei⁹ p clisteria: et illi ifirmi nō tolerāt administratōez medicinaꝝ solutiuaꝝ. ¶ Clisteria igit̄ leuia et pinguia cōpetūt in h̄ casu ad leniēdū ventrē: et sic fiat. ℞. malue violarie blitis. añ. M. i. fiat decoctio: et de ista decoctōe accipiat̄ lib. i. ʒ. aut lib. ij. olei vio. camomille. añ. ℥. iij. adipis galline anatis vel anseris. añ. ℥. ij. dissoluant̄ in dicta decoctōe et addat̄ dicte decoctiōi pulpe cassie: et puluis çucchari. añ. ℥. i. salis cōis. ʒ. ʒ. et fiat clistere. ¶ Aliud clistere sicut ait Aui. ℞. paritarie apij malue blitis petrosilij cresoni. añ. M. i. radicuꝫ feniculi petrosilij. añ. ℥. i. seīs anisi fenic. anbeti apij oīum. añ. ʒ. ʒ. se. fenugre. se. lini. añ. ʒ. ij. fiat decoctio in aq̄: exprimat̄ et colet̄ et accipiat̄ de dicta decoctōe lib. i. ʒ. olei anbeti: olei camomellini: olei cōis. añ. ʒ. ij. piguedinis anatis anseris et pulli. añ. ℥. i. ʒ. dissoluant̄ piguedines in aqua dcã pulpe cassie pulueris çucchari. añ. ℥. i. salis cōis. ʒ. ʒ. et fiat clistē. ¶ Aliud clistere pōt fieri ex decoctōe fenugre. se. lini in oleo: et cū adipib⁹: et cū decoctōe maluaꝝ f̄m modū dcm̄ supra. ¶ Itē aliud f̄m ꝙ ponit Serapio ex decoctōe fenugreci: seīs lini in oleo puro: et adipib⁹ colet̄: et in q̃titate fiat clistere: et si ɔtigat ꝙ pcipiat̄ caliditas facto clistē ex aliquo ex descriptōib⁹ dictis: tūc fiat h̄ clistere. ℞. aq̄ ordei lib. ij. olei vio. rosati. añ. ℥. ij. fiat clistere sine sale: et in aqua ordei potest fieri decoctio violarie blitis malue. ¶ Uel pōt fieri clistere ex aq̄ ordei lib. i. ʒ. pulpe cassie pulueris çucchari. añ. ℥. i. olei vio. ʒ. vi. salis. ʒ. ʒ. et hoc etiā cōpetit qñ eēt febris. ¶ Etiā clisteria dicta supra in regimine p̄seruatiuo cōpetere pñt ad lenitionē ventris: et ad sedādū dolorē: qñ sunt multū piguia et vnctuosa: et de talib⁹ loq̄t Aui. 18. de cura lapidis cū dicit. clistere aūt in q̃ ponunt̄ adipes: et vnctuosa et v̄tutes mollificantes: et v̄tutes diuretice faciū cū oleo v̄tris lenitatē et frāgit dolorē: et adiuuat abstractionem lapidis: nota tñ ꝙ in dictis pōt addere ꝙ q̃titas clisteris nō sit multū magna ad hoc vt nō coartet et faciat dolorez: imo faciat clistere q̃titatis et mēsure pueniētis: et hoc diuersificat̄ f̄m psonā recipientis. ¶ De suppositorijs fit ēt lenitio et mūdificatio v̄tris cū suppositorio: de quo dicebat Aui. et si fuerit cōstrictio aliq̄ nãe: tūc de rectiorib⁹ reb⁹ erit exercere facere cū suppositorio: aut cū clistere nō magno qd̄ coartet: et dolorem faciat: imo suppositorio amabili⁹ est mihi: et in lenificatione nãe: et alleuiatio plīma et sedatio doloris ex suppositorijs ɔferētib⁹ est suppositoriū qd̄ fit de melle decocto et sale gēma. ¶ Aliud suppositorium fiat ex melle sale et stercore muris: et silr pōt fieri cū lardone vel alia re stimulāte et excitāte v̄tutē expulsiuā. ¶ Suppositoriū aliō vel fiat suppositoriū cū melle decocto et sale et puluerib⁹ agarici rutbe cimini et silib⁹: et alijs multis modis: ſꝫ isti sufficiūt. Et si contingat ꝙ ex aliquo suppositorio fieret excoriatio vel pūctura vel mordicatio: sicut accidit: qñq̧ tunc redeūdū est ad clisteria mollia leuia vnctuosa dicta. ¶ Facta lenitōe v̄tris cū clisterio aut suppositorio pōt mã lapidea euacuari cū cassia fistula: sicut supius dictū est in regimie p̄seruatiuo. Medicīa de cassia fit isto mō: et est meli⁹ ad euacuādū mãz que est sub forma cāe cōiuncte. ℞. pulpe cass̄. recētis extce de cānib⁹. ℥. i. vel. ʒ. x. distēperent̄ cū decoctiōe capill̄. ve. dicta supra: cui addat̄ olei amigdalini. ʒ. vi. misce: et det̄ ad potādū añ diē per horā cū dimidia: et de hac medicina loq̄t̄ Ras̄. in diuisionib⁹. ca⁹ de cura lapidis renuꝫ. vbi dicit. Et da ei in potu de medulla cassie fistule cuꝫ oleo amigdalino. illud vere lubricare facit lapidē: ordinet̄ medicina p hūc modum. ℞. pulpe cassie recētis. ℥. i. vel. ʒ. x. mucilaginis fenugreci: mucilaginis altee. añ. ʒ. ij. olei amigdale. ʒ. ʒ. misceant̄ adinuicē: et incorporent̄: et postea distēperent̄ cuꝫ decoctōe capill̄. ve. et ligri. et seīum cōium. ¶ Medicine solutiue a forma et que ex soluēdo euacuāt nō cōpetūt in hac hora. s. tpe afflictiōis: et tpe et hora doloris magni cōmotionis lapidis f̄m ꝙ ponūt Aui. et Serap. et sicut imediate dictū est ō vomitu: et qualr̄ cōpetit vomit⁹: etiā cōpetit in cura lapidis renū si agiliter fieri pōt minorando et euacuādo mãs cōprimētis lapidez. modus aūt hoc faciēdi dictū est supra in regimine p̄seruatiuo.

¶ Tertio dōz est de expulsiōe lapidis lenitōe et fractiōe. Prio p̄mittēda est lenitio v̄tris. Scdō pcedēdū est cuꝫ dilatātib⁹ viā p quā dꝫ trāsire lapis: et cū illis que leniunt superficiē lapidis et lubricare faciūt: et h̄ fit cū vnctuosis et pinguedinib⁹ ab itra approximatis: sicut dictū de cas̄. fistula data cū oleo amigdalino et cum mucilaginib⁹: fit etiā cuꝫ illis que exteri⁹ approximant̄: sicut sunt balnea vapozationes fomētationes cū spōgijs vnctiōes et hꝫ. de qbus dicet̄ inferius. ¶ Tertio ponant̄ medicīe simplices et cōposite: q̃ sunt v̄sitate apud auctores que sunt appropriate: et experte ad eradicādū lapidē renū de cauda tremula de qua dicit Auic. primo est auis nominata: et de illis que sunt vehemētis fortitudinis: et melior oīum est auis que grece nominat̄ traglutidos. hec enim auicula valet quocūq̧ modo. s. cruda assata elixata salita puluericata. vsus tñ cōis est vt ex ea fiat puluis in olla vitreata in furno: et de tali puluere accipiat cum vino albo subtili claro: aut cū aq̄ mellis: dosis est. ʒ. ij. et ꝑficit mirabiliter. ¶ Iteꝫ valet puluis lapidis qui reperit̄ in spongia marina f̄m ꝙ testat̄ Aui. 18. tertij. cap⁹. de cura lapidis. dosis eius. ʒ. i. det̄ cū aqua mellis vel cū vino albo subtili vel cū alio diuretico. ¶ Itē puluis leporis decolati factus f̄ꝫ ꝙ ponūt auctores. dosis ei⁹. ʒ. i. ʒ. det̄ cū vīo albo vel cū aqua mellis vl̄ cū aliquo diuretico. ¶ Itē puluis seīs abrachuch. i. seīs genestre valet multuꝫ: et vocatur a Mesue caplo capistrū arboꝝ. dosis ei⁹ sit. ʒ. i. det̄ cuꝫ semine anisi feniculi. añ. ʒ. i. cū aqua mellis vel melle rosato: cū aliquo diuretico hic puluis mūdificat renes ab oībus supfluitatibus: puocat vrinā: frāgit lapidē in renib⁹ et vesica: et nō pmittit mãz figi neq̧ densari in lapidem.

¶ Itē balsamus purus bonus datus de. xv. diebus semel multuꝫ p̄seruat a lapide: et detur de sero qñ homo vadit dormitū cuꝫ vino albo vel aqua mellis: aut cum aliquo diuretico. dosis eius est. ʒ. i. ¶ Item aqua graminis: aut raffani. s. folioꝝ et radicū distillata alembico valet mltū. ¶ Itē puluis sanguinis hirci desiccati et ꝑparati f̄ꝫ ꝙ docent Aucto. mirabiliter opat̄ in frāgendo lapidē et puocando vrinā. dosis eius est. ʒ. i. dat̄ cuꝫ vino albo subtili: aut cuꝫ aqua apij montani. ¶ Modus aūt ꝑparādi sanguinē hirci sit iste. accipiat̄ hircus qui sit etatis quatuor annoꝝ vel circa et decollet̄: et primus sanguis q exit abijciatur: et etiam vltimus. medius vō recolligatur et in olla

noua vitrea mittaṫ donec coaguleṫ. deide icidaṫ in fru/
sta puula: ⁊ ponaṫ dcā frusta sup pānū lineū subtilē rarū
mūdissimū: aut sup rete: ⁊ coopianṫ ne ledāṫ a puluere:
aut ab aliq̄ re imūda ⁊ ponāṫ in aerē siccū vētosū q̊usq;
sicceṫ: ita φ nō madefiat a roꝛe vl' ab aere hūido ⁊ ꝯser/
uenṫ: cūq; op⁹ fuerit admistreṫ: vt dcm̄ ē. Nota tñ φ si
dcā frusta inungāṫ balsamo meli⁹ ꝯseruāṫ a coꝛruptiōe.
¶ Itē ꝯseruaṫ optie admiscendo ei aloes myrrā ⁊ sal h̄
mō: ⁊ in hac p̄paratōe. ℞. sāguis dci lib. i. aloes. ʒ. i. myr/
re: salis cōis. añ. ʒ. ß. misce sil': ⁊ fiāt ide trocisci: ⁊ ꝯfuenṫ:
cūq; op⁹ fuerit admistrādi accipiaṫ. ʒ. i. dcōꝝ trocíscoꝝ
⁊ pulueriçeṫ: ⁊ deṫ cū aliq̊ diuretico. ¶ Itē possum⁹ mi/
scere cū dcō sāguie ad remouēdū ei⁹ sapoꝛē hoꝛribilē fo/
liū indū amoniū spicā cinamomū ⁊ sil'ia: sic pōit Sera/
pio. ¶ Puluis scoꝛpionū valet m'tū in isto casu: ⁊ dꝫ da/
ricū vino dulci: aut cū aq̄ mellis apij vl' raffani vl' ciceꝝ
rubeoꝝ. doṡ ei⁹ est siliq̄: aut chirat: ⁊ est pondus. viij. gra/
noꝝ oꝛdei. nā siliq̄ ⁊ chirat: idē ipoꝛtant: ⁊ est pōdus. iiij.
granoꝝ oꝛdei. m'ta alia sūt simplicia q̄ hñt v̄tutē frāgē/
di cōminuēdi ⁊ expellēdi lapidē: sꝫ ad p̄ns dcā sufficiāt.
¶ Medicie cōposite ad frāgēdū ⁊ cōminuēdū lapidē ⁊
expellēdū el'ū dcm̄ metridatū. metridatū est medicina
sublimis sic tyriaca: sic ab Aui. 5° cañ. ⁊ m'tū valꝫ ꝺ ipo.
dic Aui. 18. ¶en tertij ca°. de cura lapidis renū. ipm̄ nāq;
est foꝛt' opōnis in lapide renū. doṡ ei⁹. ʒ. i. deṫ cū aq̄ raffa
ni vl' aq̄ mellis vl' alio diuretico. ¶ El'ū ꝺ cinerib⁹ ē 2^m
el'ū exp̄tū ⁊ efficax: de q̊ dicit Aui. medicamē foꝛte de q̊
exp̄ti sum⁹. ℞. cineris vitri: ciner' scoꝛpionū: radicū cau
liū: ciner' lepoꝛis: lapidis spōgie: sāguis hirci ꝺsiccati ꝯtri
ti: cineris coꝛticis oui: de q̊ pullus egressus ē. p̄tes eq̄les:
petrosilij dauci pulegij gūmi arab. se. altee oīuꝫ. añ. p̄tē. i.
ß. ꝯficiāṫ cū melle ⁊ refueṫ. doṡ. ʒ. i. ß. aut. ʒ. ij. deṫ cū aq̄
tribuloꝝ decoctoꝝ cū cicerib⁹ nigris: pōt ēt dari cum aq̄
raffani: aut cū alio diuretico. h̄. n. el'ū cōpetit ēt lapidi ve
sice: ⁊ exh̄it ipꝫ ad sil'itudinē luti albi. ¶ Et hic notādus
est modus cōburēdi vitrū s̄ꝫ φ pōit Auēçoar ca° ꝺ lapi/
de vesice. ℞. vitrū albū ⁊ vnge ex alkitrā subtili. i. cū re/
sina cedri ⁊ pone in igne dōec fiat rubeū: postea tu cū te/
naculis accipe eū ⁊ extigue in aq̄: ablue eum: ⁊ ita fac se/
pties ⁊ erit cōbustū. ¶ Cinis aūt scoꝛpionū fit sic. accipe
scoꝛpiones. x. nuō viuos: ⁊ ponāṫ in olla vitrea noua mū
da ⁊ liniaṫ olla ex massa tritici. deide deferaṫ ad furnū ⁊
calefiat cū lignis vitis donec rubeat: ⁊ ponaṫ olla in illo
furno: ⁊ dimittaṫ in eo ꝺ nocte: ⁊ sumaṫ qꝺ iuenit in olla
de cinere scoꝛpionū postq̄ frigefacta fuerit. ¶ Cinis le/
poꝛis fit h̄ mō. accipiaṫ lep⁹ ⁊ decoleṫ ⁊ eleuenṫ ab eo vi
scera: ⁊ pōaṫ in olla capaci: ⁊ ponaṫ in furno ⁊ cōbureṫ: ⁊
fiat ꝺ eo cinis. ¶ Radices caulis intātū ꝺsicceṫ i furno
φ possint pistari: ⁊ ex eis fiat pl'uis de sāguie hirci dictū.
¶ El'uꝫ aliud. ⁊ dr̄ medicamētū vltimū sedās doloꝛē ⁊
exh̄ēs lapidē: descriptō e Aui. pro maioꝛi p̄te. ℞. sumini/
rion: ⁊ ē apiū cāpestre: ⁊ dr̄ apiū p̄ seturā. ʒ. i. cyp̄i egypti
spice arōatice: seis papaue. al. cinamo. cassielig. pip̄is al.
se. baucie: se acoꝛi: se. vꝛtice: caulis ⁊ cardonis. añ. ʒ. ß. ꝯfi/
ciāṫ trita cū melle: de q̊ sumaṫ ad magnitudinē auellāe
cū vīo ꝺcoctōis capill'. ve. recēt'. ¶ El'ū. ℞. sāguis hirci
p̄parati filonij romani el'ij litō tripon el'ij iustini. añ. ʒ. ij.
misceāṫ sil' ⁊ fiat el'uꝫ: deṫ de eo q̄ꝫtitas. ʒ. i. p̄ vice cū de/
coctiōe capilli ve. vl' cū aq̄ raffani ⁊ seiuꝫ cōiuꝫ. h̄ el'ium
p̄uocat vꝛinā frāgit lapidē ⁊ remouet doloꝛē. ¶ Medi
camētū exp̄tū ⁊ sublime auc̄te Serapiōis 4° breuiarij.
ca. 21. ℞. lapidē q̄ iuenit i spōgia scolopēdrie: capilli ve.
recētis: se. altee petrosilij oīuꝫ. añ. p̄tes eq̄les. teraṫ ⁊ cri/
belleṫ: ⁊ si vis potes dulcoꝛaṫ cū çuccharo al. ⁊ cū çuccha
ro ꝯfici el'uꝫ deṫ de eo cū aq̄ raffani. ʒ. iij. aut apij ieiuno

stōcho. ¶ El'uꝫ efficax Serapionis. ℞. se. bathece. i. pe/
pōis cucume. citrulli ⁊ cucurbite: ⁊ sint illa seīa mūdata
milij solis vitri adusti dauci: se. raffani. añ. ʒ. i. tereṫ ⁊ cri
belleṫ: ⁊ ex eis fiat el'ū cū melle dispūato: aut cū çucch.
doṡ ei⁹ ē. ʒ. iij. cū aq̄ ꝺcoctōis ciceris nigri: multa sūt alia
el'ia ⁊ pl'ures p̄ficiētes ad p̄ns: tñ ista q̄ dcā sūt sufficiāt.
¶ Pro 4ª p̄te aduertendū est φ si doloꝛ est foꝛtis nimis
vexās dēm⁹ oī alia re p̄termissa mitigare doloꝛē ad sedā
duꝫ doloꝛē. p̊ oꝛdieṫ regimē ⁊ dieta sic sup̄i⁹ dcm̄ est. cō/
petit ḡ succ⁹ pulli oua soꝛbilia: ⁊ ea q̄ st' leuis digōnis pau
ce q̄ꝫtitatis ⁊ bōi nutrimēti. 2° p̄mittiṫ lenitio vētris cū
clisteri pigui ⁊ leui vl' cū suppositoꝛio vl' cum lenitiuo de
cass̄. vt dcm̄ est si fieri p̄t: ⁊ h̄ fiat q̄ꝫtū pōt: qꝛ lenitio nāe
est alleuiatio doloꝛ'. Itē p̄mittiṫ vomit⁹ si fieri p̄t lenit'.
3° p̄cedaṫ cū medicis ad p̄tē exterioꝛē: sic balnea fomē
tatōes: aut vapoꝛatōes cū spōgijs ēbꝛoce emplatōes vn/
ctōes fricatōes vētose ⁊ h̄ꝫ. Et ēt p̄cedaṫ ꝯñter cū medi
cinis q̄ iteri⁹ assumūṫ: sic sūt cōminuētes frāgētes ⁊ expel
lētes lapidē: ⁊ sil'ia faciētes. ¶ De balneis nālib⁹: ⁊ q̄ sūt
ad hec ꝯferētib⁹: in q̄b⁹ existit vtilitas ⁊ iuuamtū: qꝛ ape/
riūt poꝛros: dilatāt vias: dissoluūt vētositatē: doloꝛes re/
p̄imūt: ēt hūoꝛes subtiliāt: ⁊ sulfurea q̄dā balnea ꝯferūt
ad frāgēdū lapidē: sicut pōit Aui. 18. tertij. auc̄te Ruffi.
vbi dic. ⁊ Ruffus q̄dē dix φ pl'ima balneatio i tinis sul/
fureis frāgit lapidē: ⁊ h̄ q̄dē docet exp̄iētia ⁊ rōne māife
stū est ꝺ balneo petrioli ciuitat' Senēsis qꝺ frāgit lapi/
deꝫ qñ se balneāt in illo calculū in renib⁹ patiētes: q̄ꝫuis
tale balneū i m't' ꝯferat passiōib⁹: q̄dā v̄o sūt balnea ar
tificialia ab auctoꝛib⁹ medicie iuēta: ⁊ valēt ad sedāduꝫ
doloꝛē: ⁊ mollificañ. lapidē: ⁊ ad p̄uocañ. vꝛinā: de q̄b⁹ po
naṫ balneū Raṡ. 9. Almā. ca. ꝺ lapide renū ⁊ vesice. vbi
dic: ⁊ igrediaṫ tinā. s. eger in q̄ sit aq̄ in q̄ cocta sint folia
cauliū ⁊ trifoliū ⁊ belregē sieṡ. alij dn̄t φ ē arthemisia. i.
spēs abꝛotani ⁊ mēthastrū ⁊ fim⁹ colūbin⁹ ⁊ medulla. s.
croci hoꝛtulani. i. cartami: expōiṫ: ⁊ dic expositoꝛ h̄ bal/
neū cōpetē rōne hūiditatis a q̊ remolliṫ lapis ⁊ dilatātur
vie: ⁊ rōne v̄tut' herbaꝝ subtiliaṫ ⁊ icidiṫ lapis. ¶ Bal/
neū aliꝺ ē ap̄itiuū ⁊ remotiuū doloꝝ mūdificat renes ⁊
p̄uocat vꝛinā ⁊ frāgit lapidē. ℞. malue bismalue parita
rie abꝛotani matricarie carthami marini. i. bacichie: se.
altee: se. fenugreci. se. lini tribuli marini saxifragie miliū
solis radicū brusci radicū sparagi graminis apij feniculi
anisi. M. iij. vl' plus q̄ꝫtū suffic. pro aq̄ balnei bulliāṫ hec
oīa vl' pl'ima ex istis: ⁊ fiat balneū. ¶ Aliꝺ balneū mol/
litiuū ⁊ mitigatiuū doloꝛis. ℞. se. fenugreci: se. lini: altee:
malue: bismalue: violaꝝ: floꝝ paritarie. añ. q̄ꝫtuꝫ sufficit
pro aq̄ balnei decoquāṫ hec oīa: ⁊ fiat balneuꝫ. ¶ Aliud
balneū qꝺ est ap̄itiuū mollificatiuū mitigatiuū doloꝛis
⁊ resolutiuū vētositatū. ℞. se. anisi feniculi carui anheti
floꝝ camomille melliloti fenugre. se. lini altee paritarie
apij cresonū petrosilij capill'. ve. malue altee violaꝝ sco/
lopē. oīuꝫ istoꝝ accipiaṫ q̄ꝫtitas q̄ sit sufficiēs p̄ balneo ⁊
seīa aliq̄l'r frāgāṫ ⁊ subp̄stenṫ: demū bulliāt in aq̄: ⁊ fiat
balneū i vase ꝺ ligno aliq̄l'r oblōgo in q̊ sedeat calculo/
sus itātū φ aq̄ coop̄iat vmbilicū: ⁊ sit aq̄ actu tepida: aut
tātū cal'a φ possit sine āgustia sustieri: nec stādū ē in dcō
balneo ad sudañ. m'tū ne ex ide accidat ꝺbilitatio: ⁊ si ē
op⁹ itereṫ: ⁊ tūc tp̄is cū fit balneū cauēdū est ne recipiaṫ
frig⁹. ¶ De fomētatōib⁹ aut vapoꝛatōib⁹ q̄ fiūt cū spon
gijs fomētatōes seu vapoꝛatōes cū spōgijs fiāt ex deco/
ctione reꝝ positaꝝ in balneo: ⁊ fiat hoc mō recipiaṫ spō/
gia magna ⁊ ponaṫ in aqua calida decoctionis rerum di
ctaꝝ ⁊ expressa: ⁊ calida ponaṫ super loco dolenti: ⁊ plu/
ries itereṫ nec dimittaṫ infrigidari sup̄ loco demuꝫ: po/
stea remota spongia coop̄iatur locus cuꝫ pāno lineo actu

calido: & ēt inungat locus dolens. Fomētatio sicut docet Auic. bullianť aq̄ & oleū simul & madefiat spōgia in dcā aqua: & exprimat & apponat loco dolēti: & iteret pluries. ¶ De saccellis vel sacculis factis loco spōgie eodez mō fiunt sacculi aut saccelli loco spongie de pāno lineo raro subtili: qui ipleanť ex pulte rez dictarū in balneo decoctaz & calidi & expressi ab aq̄ apponanť sup loco dolēti. ¶ De embrocis. embroce fiāt cū aq̄ decoctiōis camomille mellilo ti altee & furfuris: aut cū aq̄ decoctōis rerū dictaz in balneo. Modus faciēdi accipiat spōgia & intingat in aq̄ calida: & ab alto exprimat: vt cadat super loco dolēti. ¶ De emplis: empla fiāt ex rebus positis in balneo: addanť olea & pinguedies q̄ dicenť inferi⁹: & calida apponanť sup loco dolente: & quousq̄ stant sup loco sint actu calida & sepe iterenť vł ab extra cū pānis calidis cōseruet ipsoz caliditas. ¶ De vnctōib⁹: in exitu vō a balneo fiāt inunctōes circa renes & ilia & circa pectinē & sup locū doloris: sicut pōit Serapio 4° breuiarij. cap. xx. vbi dicit. Et est necesse vt administreť isti empla & euaporationes & effusiones oleoz & vnctiōes ppe sup stricturas dorsi & loca vacua ventris & ilia & pecten: qd̄ est q2 qn̄ ista loca mollificanť & dilatanť meat⁹ q̄ sunt in eis est leuior egessio lapidū qn̄ expellunť vtute medicinaz puocātiuz vrinā: & ēt si fiāt vnctōes alijs tempoib⁹ q̄ in exitu balnei. Adhuc valet oleū de scorpionib⁹ positum a Rasi 9° Almā. & a Mesue descriptōe scda. de oleis: ipm. n. expellit & frāgit lapidez in renib⁹ & vesica si de eo ↄtinueť vnctio: & h̄ est q2 scorpiones sua nā lapidib⁹ ↄriant gñatis in renib⁹ & vesica sicut carnes vipere ↄriāt venenis serpentū & reliquoz reptiliū venenosoz: & ita oleū de scorpionib⁹ opat ↄ lapidē renū & vesice: oleū de ceresis sicut ponit Joānes Mesue iuuat ad expellēdum lapides qui sunt in renib⁹ & vesica: pōt fieri de eo vnguētū cū cera: & sine cera fiat vnctio: oleū d̄ granis citri & citrāguloz idē operāt. fiat vnctio: sicut dī de alijs. Oleū de piperib⁹ confert dolori renū & vesice: & frāgit lapidē. Modus faciēdi dicta olea regrat in antidotario Mes. disti. 2ª. de oleis. & in 5° cañ. Auic. Ad idē valet oleū de camomilla d̄ anheto de amigdalis amaris: oleuz de lilio multū valet: sicut dicit Auic. & oleū de alkeiri. oleū vō balsami est mirabile in h̄. naz sicut ponit Auic. est sicut man⁹ dei pp suā nobilitatē. ¶ Hec igiť olea valēt de p se & sola: & ēt cū alijs pinguedinib⁹ mixta: de qb⁹ fiāt vnguēta & cerota. fiat q̄ sic. ℞. olei de scorpionib⁹. ʒ. ij. pinguedis anatis anseris galline. añ. ʒ. ß. misce: & cū cera fiat vnguētū siue cerotuz. ¶ Aliud cerotū est optimū & exptuz. ℞. olei de anbeto: olei de camomilla de scorpionib⁹. añ. ʒ. i. mucilaginis fenugreci: se. lini: altee. añ. ʒ. i. piguedis pulli anatis anseris & gallie. añ. ʒ. ß. misce: & fiat cū cera vnguētū siue cerotū & inungāť renes chatin & pecten. ¶ Aliud vnguētuz qd̄ fit cū oleo balsami. ℞. olei balsami de scorpionibus camomille. añ. ʒ. ß. pigued inis pulli anatis. añ. ʒ. i. ß. fiat vnguentum cū cera: de quo fiat vnctio circa locū doloris: & post vnctionē apponat pān⁹ line⁹ calidus. ¶ De fricatiōib⁹ fricatōes facte cū māib⁹ strigēdo circa ilia pecten alchatin ad h̄ vt dilatenť meat⁹ & vie lapidis sic pōit: aut multū valēt: maxie post vnctōes. ¶ De vētosis: vētose multuz iuuāt ad sedāduz dolorē. nā sic dicit Serapio qn̄ ponit vētosa sup locū pmutat lapidez statim pmutatione mirabili & sedat acuitatē doloris. Modus sit iste. ponatur vētosa vacua ppe renes: postea faciam⁹ eam descēdere paulatim & dirigam⁹ eā v̄sus ptē anteriorē declināddo ad ptē iferiorē v̄sus pedē. Et v̄sus locū in q̄ eger sentit grauitatē & dolorē dz fieri appositio vētose post administratōez balnei & alioz: si āt ex appōne vētose isurgēt dolor magn⁹ pōat patiēs statiz in balneo fcō ex aq̄ decoctōis anbeti camomille fenugre. se. lini & altee: & addat oleū. h̄ balneū mitigat dolorē & iuuat descēsum lapidis. ¶ De motu iordiato ēt ad sedañ. dolorē & facieñ. descendere lapidē hora pxia valet mot⁹ subit⁹ & iordiat⁹ & exercitiū & figurare se i motu figurł diuersis & eqtare sup eq̄ male āmbulāte & male trotāte: & descēdē fortiť p scalas: & saltare sup altero peduz fortiť: & fiāt h̄ post balneū & vnctōes: & post alia si fieri ↄgrue pt medicie iteri⁹ frāgentis & cōminuētis & educētis lapidē: de qb⁹ dcm̄ est in 3ª pticula 2ᵉ ptis pncipalis h⁹ capłi: & debēt dari post exitū balnei eodē mō sic dcm̄ est ibi: d̄ q̄z nuō est ista: vt dič Aui. decoq̄ť malua cāpestris: & in decoctōe ei⁹ pōat butyz & mel: & sumat d̄ dcā decoctiōe i potu res plīma hora paroxismi. nā hec dcoctio vt testat Auic. frāgit lapidē & puocat vrinā & lenit iter ei⁹. ¶ De medicis stupefaciētib⁹ q̄ valēt ad sedañ. dolorē p̄ filoniū romanū deť hora necītatis & doloris magni & itelligo si vt⁹ est fortł: alr nō deť. ei⁹ dos sit. ʒ. ß. vł. ℈. ij. cū vio albo claro subtili: idē d̄ tyriaca noua. ei⁹ dos sit. ʒ. i. aut ei⁹. & deť eodē mō sic filoniū: & dī tyriaca noua ab vno āno postq̄ ē fcā vsq̄ ad sex & istum modū sedādi dolorē cū balneis: & alijs tetigit Aui. 3. cañ. Fen. ca°. de cura lapidis renuz. & hec sufficiāt ad istā ptē.

Sequiť 3ª ps pncipalis h⁹ capłi de remotōe illoz q̄ in hac passiōe occurrūt: posito regimie p̄seruatiuo de cura lapidis renū: stat nūc vltio de his q̄ in hac passiōe eueniūt determinare: hec sūt sic dolor difficultas migēdi &c. sic dcm̄ est in pn⁹. ¶ De cura doloris. dolor q̄ remoueť cū balneis emplis vnctōib⁹ embrocis fomētatiōib⁹ & medicis alijs. ¶ De cura grauitatł & difficultatł migēdi eodē mō dōz ē q̄ cura grauitatis in pectie & difficultas migēdi: & maxie sumēdo in potu medicis frāgētibus lapidē: & ip̄s adducētib⁹ & vrinā puocātib⁹. ¶ De cura vlcerł & viaz vrie eodē mō cōpleť: & h̄ fit cū qete vomitu cū assūptōe syrupi vio. & trocisco alkekēgi & aqua melō. & medicamie ↄsolidatiuo vlcez & alijs młtis i suo loco dōis. ¶ De cura excoriatōis: & de excoriatiōe ēt sił r q̄ si p oia est dōz d̄ cura mict⁹ sanguis. cura vō flōmia ex basilica: & fiat infridatio & ↄstrictio cū medicis ad fluxū sāguis & cū epithimatib⁹ & linimētł i dorso & pectie exptł & notis ad ↄstrigēdū sāguinē: & fiat cū qete młta & trāqllitate & ligaturł mēbroz extrēoz & cū vētosis & cū alijs: sic expedit: d̄ qb⁹ cū breuitate dimittat ad pñs: & silr dimittat determiatio vlterior cū sufficiāt q̄ vtilior dcā sūt ad pñs cā breuitatis &c. Jsta sunt illa pauca q̄ ex dictis auctoz medicine collegi in cura lapidis renum &c.

¶ Expimtū approbatissimū singłare qd̄ hūi a fidedigno reuerēdo sacreq̄ theologie magro Georgio fratre minori in pōtis tremulo ↄ cācrū q̄ ples fuerūt expti & sanati sūt p hūc modū. vz vti &c. ℞. smirili are segalis ceruse argēti sublimati aluis roche cōbuste auripigmēti nitri. añ. ptes eq̄les puluericeť. Jtē accipiat herba q̄ vocat noca & herba q̄ vocat matersylua & eaz folia & radices dsiccet i furno: & fiat ex q̄lz de p se puluis: accipiat tñ plus d̄ folijs q̄ de radicib⁹ eaz i duplo & d̄ dcō puluē accipiat tāta q̄titas q̄ capiat mēsurā q̄titas duaz ex pdcis reb⁹ oia pdicta redacta i pluerē sil misceat & suať: q2 suādo ñ amittāt vtutē suā. Mod⁹ opādi sit i hūc modū: tāgat loc⁹ ifirmitatł: & si repiť durities circa vuln⁹: puta q̄ vuln⁹ ē redactū i modū circłi: & vltra illd̄ ē i circuitu q̄dā durities: q2 in illa duritie latet ifirmitas añ oia i circuitu vlnerł q̄m se ptēdit illa durities dūnō vuln⁹ nō tāgat: q2 nō ē necesariū. pōat ruptoriū qd̄ rūpat pellē & occultū fūdamētuz vulnerł patefiet. deide accipianť molete: & tā in p vulnere q̄ in nouo facto ruptorio apparebit q̄daz nigredo car

nis in modũ carbonũ quo nisi illa nigredo remoueat̃ cũ moletis: intantũ ꝙ vndiqꝫ fluat sanguis. Accipiat̃ deide saluia syluestris: ꝛ terat̃ in mortario. deide exprimat̃ succ⁹ ei⁹ ꝛ pmittat̃ quiescere vsquequo clarescat. nam in fundo vasis in quo ponet̃ succ⁹ ille descẽdet grossities: ꝛ aq̃ clara veniet ad sũmũ. Si aũt nõ possꝫ hr̃i saluia viridis accipiat̃ sicca ꝛ terat̃: ꝛ sup ea sic trita mittat̃ vinũ album brusců: ꝛ loc⁹ vlceris p diẽ vl̃ dimidiũ diei sepe madefiat cũ dicta aq̃ vl̃ cũ dcõ vino ꝛ tergat̃ sanguis q exit de vlcere. Et si nullo mõ possꝫ hr̃i saluia accipiat̃ solũ de dcõ vino. deide accipiat̃ d̃ supradicto puluere ꝛ semineẗ sup vuln⁹ vitañ. ꝙ coopiat̃ vlcus subtili coopertura. deide accipiant̃ fili pãni lini albi: ꝛ madefiãt cũ saluia ꝛ coopiat̃ dict⁹ puluis: ꝛ añq̃ trãseat dimidiũ hore adeo tenaciter herebũt ꝙ ĩpoſſe esset eos remouere: ꝛ fiet tumefactio in loco cuꝫ maxio dolore: q dolor semp crescet p. xxiiij. horas: ꝛ postea icipiet remitti: ꝛ nũq̃ poterũt fili remoueri nisi sua spõte remoueãtur: ꝛ si eis remotis in vlcere apparebit caro alba q̃si marcida plenũ liberat⁹ est: si autẽ rubea nõ est secuta liberatio: iõ iterꝫ reuertẽdũ est ad dcm̃ puluerẽ s̃ꝫ modũ pdictũ: ꝛ totiẽs ꝙ caro vlceris appeat alba: ꝛ q̃si marcida: ꝛ scias ꝙ añq̃ fili remoueãtur a loco vlceris interdũ ptereũt. xv. dies: aliq̃n mẽsis: remotis filis nullo mõ apponat̃ aliqd̃ vnguẽtuꝫ. Sꝫ ponãt̃ alij fili madefacti cũ aqua dicte saluie: ꝛ aptent̃ cũ saluia: ꝛ intantũ sic fiat ꝙ caro solidet̃ nulla remanebit cicatrix: si sepe mutabunt̃ fili madefacti cũ dicta aqua.

¶ De pollutione nocturna cum dolore capitis.

Consilium. LXXIIII.

Iste nobilis patit̃ pollutões nocturnas frequẽter cuꝫ qbus emittit spma globosuꝫ ꝛ grossuꝫ multe q̃titatis cũ multa titillatiõe ꝛ sensibilitate: ꝛ est macer pallidus pauci sanguĩs: ꝛ h̃ venit sibi postq̃ pmo erat vsus multis venereis cũ vxore ꝛ pp partũ qbusdaꝫ dieb⁹ abstinuerat: ꝛ ppter hoc q̃nq̃ patit̃ dolorẽ capitis: maxie in posteriori capite: q tñ non diu durat: ꝛ in sua sanitate est ẽt macer: ꝛ est iuuenis: ꝛ vult breue ꝯsiliũ procura: ꝛ pseruatiõe a pollutionib⁹ ꝛ pro pseruatiõe ab illo capitis dolore: qui maxie accidit in estate. ¶ Preter hec cõsiderãdum est ꝙ post cibũ in dieb⁹ pteritis calefiebãt multũ renes icipiẽdo quatuor horis post cibũ: ita vt ipse manifeste pciperet ꝛ tediose ꝛ vnã vrinã d̃ suis vidi ego cũ pinguedine supnatãte satis grossa: ꝛ pulsus ei⁹ est minutus tendens ad duritiẽ cũ leui velocitate ꝛ frequẽtia: ita vt multotiẽs in istis modũ appareat excedere nãleꝫ. Et pensatis oĩb⁹ que ex istis diligẽs medicus põt elicere ponã breue ꝯsiliũ: ꝛ deus sit dator auxilij.

¶ Habitet in aere frigido ꝛ humido: dormiat in lecto: in quo sub linteamine sternantur folia salicis ꝛ diploidem portet ex parte spine subtilem ꝛ apertam: ꝛ caueat a contrario hoꝝ rerum omnino.

¶ Nõ laboret imo quiescat ꝛ si ambulat vtat̃ leui ambulatione: ꝛ maxie in loco calido ꝛ in hora caliditatis.

¶ Studeat in bñ dormiẽdo: ita ꝙ in die nãli dormiat septẽ vel octo horis ad min⁹: ꝛ in lecto supi⁹ descripto multuꝫ coopt⁹: nec dormiat resupin⁹: sꝫ sup altero laterum: ꝛ post pmũ somnũ surgat ꝛ ambulet p camerã quousqꝫ refrigeret̃: ꝛ ita faciet in scdo: ita ꝙ nõ igrediat̃ lectum ad dormiẽduꝫ nisi senserit se bene refrigeratũ.

¶ In cibis suis ꝯsideratis oĩb⁹ dispõnibus: ꝛ ꝙ adhuc satis est fortis in digerẽdo dꝫ vti cibis hñtib⁹ nutrimẽtum bonũ ꝛ viscosuꝫ ꝛ satis multũ: aut saltẽ grossuꝫ nutrimẽtũ ꝛ bone sube: ꝛ nõ sint nimis dure digõnis. Et vi mihi ꝙ debeat comedere panẽ mediocriter fermẽtatũ ꝛ mediocriter coctũ ꝛ bñ pistũ: ꝛ ex optimo ꝛ mũdissimo frumẽto cui nullũ aduenerit nocumẽtũ nõ calidũ vt a furno fert̃: neqꝫ nimis durum. ¶ Carnes v̈o sibi ꝯueniẽtes sunt carnes gallinaꝝ icipiẽtiũ ouificare: aut caponũ mediocriter iuuenũ: ꝛ silr̃ pdicum ꝛ fasianoꝝ ꝛ capretoꝝ lactentiũ ꝛ vituloꝝ ꝛ castratoꝝ annualiuꝫ ꝛ porcoꝝ syluestriũ iuueniliũ: ꝛ sumant̃ ille ptes que hñt viscositatẽ tenacẽ: sicut pedes ꝛ ptes ppe genua ꝛ ppe iuncturas: ꝛ dimittat carnes multũ subtiles: sicut auiculaꝝ puaꝝ: ꝛ carnes calidas: sicut anatũ pipionũ ꝛ anseꝝ ꝛ passeruꝫ: ꝛ dimittãtur multũ grosse: sicut carnes sicce ꝛ carnes boũ: ꝛ sint cocte cũ herbis ꝛ reb⁹ f̃ridis. ¶ De piscib⁹ sunt ei cõueniẽtes aurate menule barbones albori varioli: ꝛ siles hñtes squamas ꝛ bonũ odorẽ ꝛ bonuꝫ saporẽ: ꝛ anguille ẽt tolerãt̃: sꝫ pisces saliti dimittãt̃. ¶ Cancri v̈o fluuiales nõ dico gãbari si iuenirent̃ essent boni ꝛ vehemẽter vtiles elixi cũ lacte vl̃ aq̃ ordei: ꝛ silr̃ possꝫ cõcedere limachias s̃m oẽs modũ ppatõis. ¶ Lac capraꝝ eẽt ei cõueniẽs ꝛ lac asinaꝝ: silr̃ ꝛ lac mulieris vnũqd̃qꝫ eoꝝ statĩ sic ab vbere mulget̃: ꝛ dꝫ sumi ieiuno stõcho in q̃titate. ℥. iiij. vel circa: ꝛ post ipꝫ nõ dꝫ dormire: neqꝫ multũ laborare vl̃ aliqd comedere vl̃ bibere nisi postq̃ senserit ipꝫ descẽdisse de stõcho: ꝛ silr̃ põt cõedere caseũ recẽteꝫ post alios cibos. Sed caseũ veterẽ ꝛ salitũ dꝫ dimittere.

¶ Oua gallinaꝝ recẽtia põt comedere sumendo albumen: ꝛ totũ: sed dũ est in suspiciõe nocturnaꝝ pollutionũ nõ debẽt eẽ nimis tenella neqꝫ nimis dura: sꝫ sicut tenẽtia se. ¶ De granis põt sumere in ferculo illa q̃ fiunt de frumẽto macinato: sicut pultẽ: ꝛ filia: ꝛ laganas ꝛ minutetos ꝛ puos pastillos: q̃titate tñ qua digerãtur ꝛ coquãtur in brodio: in quo sint cocte bone carnes supradicte ꝛ herbe frigide: sicut portulace vl̃ papaueris albi: ꝛ silr̃ cõuenit ferculuꝫ de amido de ordeo de farre panico milio ꝛ riço. Sed alia grana diuersis causis sunt dimittenda.

¶ De fructibus põt vti piris ꝛ pomis coctis ꝛ anguria ꝛ cucurbita ꝛ cucumere: sꝫ meliora sũt cocta: ꝛ ꝯcedunt̃ ei aliq̃ pfica ante cibũ ꝛ granata muça: sed reliq̃s fruct⁹ pp differẽtias cãꝝ meli⁹ est dimittere. ¶ De radicib⁹ melius est ꝙ nõ vtat̃ eis nisi forte sumeret radicem cicoree coctã. ¶ De herbis v̈o ꝯueniunt ei lactuca portulaca endiuia cicorea spiachia ꝛ atriplices lingua bouis malua: ꝛ dꝫ dimittẽ oẽs herbas amaras: aut acuti saporis: ꝛ tolerãt̃ borago buglossa acetosa lappaciũ acutũ: sꝫ cõedãt̃ cocte. ¶ De saporib⁹ caueat ab aceto: ꝛ ꝯfectiõib⁹ d̃ melle ꝛ a spẽb⁹ aromaticis: ꝛ ab aniso cimio: ꝛ silib⁹: ꝛ põt vti agresta non in multa q̃titate ꝛ succũ granatoꝝ. ¶ Meliora sunt ei elixa q̃ assa: ꝛ meli⁹ est sibi diuidere cibũ in multas vices q̃ augmẽtare q̃titatẽ in vice vna.

¶ Potus ei⁹ pro nũc sit vinũ nigrũ stipticũ tẽperatũ cuꝫ aqua cisterne vel aqua ordei.

¶ Caueat oĩo ne supueniat sibi flux⁹ vẽtris: imo si icipet statiꝫ puideat cũ ꝯstrictiuis in cibo: ꝛ in potu cũ clistere cũ vnguẽtis circa stõchũ ꝛ vẽtrẽ. Si tñ vẽter esset nimis stiptic⁹ faciat sibi clistere cũ decoctõe capitis castrati: ita ꝙ coquat̃ caput castrati vsqꝫ ad dissolutiõeꝫ: ꝛ cum illo brodio fiat clistere. Aut faciat clistere cũ oleo violato puro qd̃ sit saltẽ. ℥. x. vel. xij. Et oĩo si ꝯsuleret̃ sibi ꝙ caperet pillas nisi veniat ad aliã dispõnẽ nõ capiet: vbi tñ dolor capitis ipm molestaret vel magna iflãmatio circa renes põt cape. ℥. i. pulpe cassie: ꝛ. ℥. i. syrupi vio. distẽpatos cuꝫ decoctione prunoꝝ violaꝝ ꝛ tamarindoꝝ.

¶ Caueat ab ira tristitia cogitatõe dolore inuidia odio: ꝛ vtat̃ gaudio tẽperato ꝯuersando cũ psonis sibi dilectis.

Quantum ad vsuꝫ medicinaꝝ. primo dꝫ attẽdere ad cor infrigidãdo ipsuꝫ cũ epithimatibus

matibus q̄ sepe remouent̄ sup ipso.ꝛ sit epithima hꝫ. ℞. violaꝝ ro.floꝝ boragis ꝛ buglosse floꝝ nenufaris vtriusqꝫ sandali.coralloꝝ alboꝝ ꝛ rubeoꝝ:semis lactuce ꝛ endiuie.añ.ʒ.i.ossis d̄ corde cerui:folioꝝ mellisse.añ.ʒ.s.costi. been albi ꝛ rubei gario.folij cinamo.añ.℈.s.cāphore.ʒ.i. corticū pomoꝝ odoriferoꝝ ꝛ acetosoꝝ.ʒ.s.aque buglos. ℥.iiij.aq nenufaris ꝛ lactuce.añ.℥.vi.aceti.℥.i.ꝛ fiat epithima sup corde. ¶ Itē epithimet̄ spina tota de mane ꝛ de sero cuꝫ isto epithimate. ℞.aque plantaginis ꝛ endiuie. añ.lib.i.aceti.℥.iij.ꝛ fiat epithima. ¶ Postq̄ aūt epithimauerit duab⁹ vel trib⁹ vicibus inungat̄ spina cum isto vnguento. ℞.vnguenti Gal.℥.quatuor:succi solatri.succi semperuiue aceti.añ.℥.i.bulliant sil' ad ignē vsqꝫ ꝙ habeat formaꝫ vnguenti:ꝛ addat̄ cāphore.ʒ.i.masticis.ʒ.s.ꝛ fiat vnguentū.Et epar epithimet̄ de mane ieiuno stōcho cuꝫ hoc epithimate. ℞.aque endiuie lib.i.sandaloꝝ rubeoꝝ. ℥.i.aceti.℥.ij.ꝛ fiat epithima.¶ Et qꝛ aliquo mō fortassis lederet̄ pectus ꝑpter epithimata inungat totum pectus bis in die cum oleo violato:cauendo ne inungat̄ stōchus.

¶ Itē dꝫ de mane quādo nō sumit aliud electuariuꝫ vel aliā medicinā sumere has pillulas. ℞.trociscoꝝ de camphora ꝫ descriptionē Mesue.ʒ.i.reficiant̄ pillule de nouo cuꝫ syrupo de nenufare.ꝛ dentur oēs in vice vna in aurora.Et super illis bibat̄ syrupi rosati ꝛ aque rosate.añ. ℥.i.¶ Itē qñ istos trociscos capere nō vellet pōt sumere de hoc electuario. ℞.seminis lactuce ꝛ endiuie.añ.ʒ.s.seminis papaueris albi.ʒ.i.spodij.ʒ.ij.syrupi ro.q̄ntum sufficit:ꝛ fiat electuariū:de quo sumat coclear vnuꝫ pro vice.

¶ Potest etiā vti isto restauratiuo. ℞.brodij caponis pinguis ꝛ bñ sufficienter cocti lib.i.çucchari lib.i.bulliant sil' ita ꝙ fiat syrupus:ꝛ sit çuccharuꝫ triū coctaꝝ:deinde ℞. carniū ex ala caponis bene pistataꝝ lib.s.medulle seminū cōmuniū frigidoꝝ:amigdalaꝝ mundataꝝ.añ.℥.i.carniū limachiaꝝ bñ coctaꝝ ꝛ pistataꝝ.℥.iiij.seminis portulace sandaloꝝ alboꝝ ꝛ citrinoꝝ.añ.ʒ.i.s.cinnamo.macis cardamomi.añ.ʒ.s.galange.ʒ.i.misce oīa ꝛ fiat confectio in forma electuarij.ꝛ si non placet sibi ꝙ ponant̄ ibi carnes limachiaꝝ faciat exiccari limachias in furno leuis caliditatis:ita ꝙ sint puluericabiles:ꝛ ponat̄ puluis in dicto electuario loco carnium.de hoc electuario pōt sumere in pn° vel i fine prādij vel cene vnū vel duo coclearia:ꝛ sil'r si q̄ hora diei vl' noctis videret̄ sibi ꝙ idigeret refectiōe.

¶ Inter cetera tñ hēat mēti ꝙ oīno camera sua irroretur sepe cū aq frida ꝛ ꝙ in ea sternant̄ folia ꝛ rami salicuꝫ ꝛ vitis ꝛ lactuce ꝛ similiū.sed nō ponat ibi ramos calidos sicut cortices rami ꝑsicoꝝ ꝛ lauri ꝛ menthe ꝛ maiorane ꝛ silia.ꝛ ꝙ oīno caueat ab excessu caloris:ꝛ ꝙ de nocte qñ vadit dormitū pmo infrigidet pedes ꝛ crura in aq̄ frida ꝛ statiꝫ sicut excitat̄ post pmū somnū surgat a lecto:ita ꝙ bñ refrigeret̄.ꝛ remoueat sua epithimata:pcipue ad spinā ꝛ ad cor.¶ Itē sumere omni mane.℥.iiij.aque distillationis limachiaꝝ cū çuccharo est valde cōueniens:ꝛ ista puto cum dei laude sibi sufficere.

¶ De gomorrea cum debilitate digestiue stomachi:ꝛ caliditate renum. Consilium. LXXV.

Iste nobilis patitur fluxū spermatis inuoluntariū ꝛ fluit multotiens in somnis ꝛ multotiēs in vigilia:ꝛ maxime qñ egerit aut qñ mingit.ꝛ tunc exit absqꝫ sensu aliquo voluptatis:ꝛ absqꝫ erectione.

¶ Ex quibus arguit̄ ꝙ cause in hac passione sunt debilitas ꝯtentiue vasoꝝ spermatis ꝛ tenuitas substantie sue:accidit ēt sibi debilitas digestiue stōchi ꝛ in renibus sentit caliditatem:ꝛ ideo dꝫ vti regimine infrascripto.

¶ De mane anteq̄ comedat vtat̄ exercitio:nō tñ multum forti.ꝛ melius est exercitiū cū manibus ꝛ partibus superioribus in quo nō expectet ita fatigari ꝙ sudet:ꝛ post cibū aut leuiter ambulet aut quiescat.

¶ Habitet i aere claro tēdēte ad frigiditatē aut siccitatē: ꝛ pcipue caueat a calefactiōe renū:ita ꝙ vestē strictā portet scissaꝫ i ꝑte posteriori i directo renuꝫ:pcipue in estate.

¶ Dormiat in camera inter duo solaria recenti in lecto sine plumis:aut sup cuius plumis sit positū materaciuꝫ vel cultra ꝛ sub linteaminib⁹ ponat̄ de sero multuꝫ de folijs salicis in loco vbi dꝫ iacere:ꝛ dormiat nō nimiū coopert⁹ nec super spina sed super altero laterum:ꝛ sufficit sibi somnus sex vel septem horarum ꝛ somnū meridianum vitare debet:nec statim post cibū dꝫ ire dormitum.

¶ Si nō hꝫ bene beneficiū ventris pōt in estate comedere pruna matura ante alios cibos aut facē fercula de blitis ꝛ maluis.aut de mercuriali.aut facere clisteria in qb⁹ ponat̄ ierapigra.℥.i.ꝛ olei camomellini.℥.iij.ꝛ salicū decoctione anisoꝝ feniculi ꝛ centauree minoris ꝛ blitarum.

¶ In suis aūt cibis vtat̄ pane ex optimo frumēto nō multum fermentato nec salito.¶ Et in ferculis vtatur milio torrefacto aut riço aut panico aut farre aut ordeo aut pastillis vel laganis aut frumento cocto:ꝛ oīa ista sint cocta cū brodio carniū vel cōdita cum amigdalis.¶ Et de herbis potest vti consolida:accetosa:boragine:cicorea:endiuia lactuca buglossa:sꝫ dꝫ cauere ab herbis sine stipticitate ꝛ pōt capere de rore marino ꝛ de menthastro cū aceto.

¶ De radicibus dimittat pastinacham ꝛ raffanū ꝛ enulā ꝛ radices petrosilini ꝛ similes:sꝫ radix cicoree ꝛ rostri porcini ꝛ rape sunt ei ꝯuenientes.¶ De fructib⁹ dimittat cerasa ꝛ mora ꝛ poma nisi stiptica ꝛ cocta ꝛ pira exceptis illis que cōiter coquunt̄ ꝛ melones ꝛ citrullos ꝛ angurias ꝛ cucurbitas oēs ꝑpter nimiā aquositatē:dimittat etiā persica nisi sicca ꝛ vuas dulces multum aquosas:sed pōt vti vuis grossis nō dulcibus ꝛ agresta ꝛ cornis ꝛ sorbis ꝛ nespillis ꝛ citonijs coctis ꝛ granatis muçis post cibuꝫ:ꝛ pōt vti auellanis assatis:sed castanee ꝑpter ventositatem nō cōueniunt:passule autē cum arillis sunt vtiles:ꝛ dimittantur ficus recentes ꝛ sicce ꝛ dimittant̄ cappares ꝛ sparagi.

¶ De carnib⁹ pōt vti vitulo lactente capreto ānuali porco syluestri rostro ꝛ pedib⁹ porci domestici capriolo ꝛ lepore:sꝫ agnos ꝛ porcos domesticos dꝫ dimittere ꝛ omnes carnes salitas.De auibus pōt vti capone ꝛ gallina ꝛ turture ꝛ turdis:sed dimitat aues aquaticas ꝛ passares.ꝛ in oibus eligat sibi viscosiores sic iuxta crura ꝛ pedes. ¶ De caseo cōuenit sibi recens:cūm pauco sale:sed salitum dimittat:ꝛ simil'r lac nisi fuerit coctuꝫ vsqꝫ ad aque cōsumptionem.ꝛ oua gallinaruꝫ sunt ei conuenientia magis cocta q̄ sorbilia:nō tamen ex toto dura.¶ De piscibus pōt vti granaris cancris anguilla ꝛ alijs piscibus boni odoris ꝛ saporis:dūmodo nō excedant in q̄titate ꝛ non sint saliti:ꝛ sil'r potest comedere limachias ꝛ tortucas:ꝛ dimittat species nisi piper.

¶ Caueat sibi a cogitatione in venereis ꝛ ab aspectu ꝛ cogitatione ꝛ locutione agitantibus ad venerea:ꝛ hec de regimine si addatur de potu.

¶ Potus eius sit vinum nigrum stipticum ꝛ temperet̄ cū aqua ferrata:ꝛ caueat a vinis acutis.

Purgetur nunc recipiendo hanc medicinā cum syrupo infrascripto. ℞.syrupi de sticados oxymellis squilitici.añ.℥.ij.syrupi rosa.℥.iiij.aque buglosse aque endiuie aque saluie.añ.℥.iiij.ꝛ est syrupus pro quatuor vicibus sumat̄ calidus in aurora.¶ Sumpto syrupo sumat hāc medicinam. ℞.seminis lactuce.seminis endiuie.seminis portulace.añ.ʒ.i.aque endiuie.℥.viij.contundant̄ semia ꝛ bulliāt omnia simul vsqꝫ ad medietatis

cōsumptionē lento igne:postea coletur:⁊ in colatura addatꝛ reubarbari electi.ʒ.i.ʒ.spice.ℨ.i.oxymellis simplicis ʒ.i.⁊ hec medicina bibatꝛ calida vna hora ante diem. Et similem faciet purgationē in mense septembris ꝓxime futuro post mediū mēsis. ⁋ Omni sero qn̄ vadit dormitum inungat renes cū isto vnguento. ℞. vnguenti Galeni ʒ.iiij.succi sempuiue.ʒ.i.aceti.ʒ.ß.cere paꝝ:⁊ fac vnguentum quo inunganꝛ renes solūmō. ⁋ Item si potest ꝓuocet sibi vomitū semel in mense post cibos vnctuosos ⁊ salitos ⁊ multos ⁊ potū multi vini dulcis. ⁊ post vomitū nō comedat neqꝫ bibat nisi forti existente fame ⁊ siti:⁊ pro illa vice comedat de pullo paruo assato. ⁋ Item oī septimana semel sumat.ʒ.i.optime tyriace cum.ʒ.i.aque mellis sex horis ante cibū:aut si non hꝫ tyriacam quam sciat valde bonam:tunc sumat de bono metridato. ⁋ Itē ℞. cimini seminis ruthe seminis agnicasti menthastri sicci. aā.ʒ.i.syrupi rosati.ʒ.vij.seminis portulace.aā.ʒ.ij.pistētur pistanda optime:⁊ fiat electuariū cum predicto syrupo:⁊ sumat de hoc electuario omni mane.ʒ.ij.

⁋ Et si vehementer molestareꝛ ab hac passione sumat de sero quando vadit dormitū.ʒ.i.pulueris immediate scripti cum.ʒ.i.syrupi de papauere. ℞. vesicarū piscium porci syluestris ⁊ domestici capre hirci.ana.exiccenꝛ ⁊ fiat puluis. ⁊ sumatꝛ vt dixi ⁊ ponatur parum pulueris galange. ⁋ Item renes leporis decocti cum anbeto semine apij ⁊ piretri ⁊ comesti:mirabilr̄ valet. ⁋ Item. ℞. olei costini olei de squinanto olei de piperibus.aā.ʒ.ij.aque plantaginis lib.i.balaustiaꝝ gallaꝝ.aā.ʒ.i.myrtilloꝝ gariofiloꝝ. aā.ʒ.ß.acori.ʒ.ij.bulliant omnia simul vsqꝫ ad aque consumptionem:postea coletur ⁊ addatꝛ cere quantū sufficit ⁊ fiat vnguentum quo inungatꝛ pecten abrasis pilis:⁊ illō qō est inter anum ⁊ virgam ⁊ ēt intra anum. ⁋ Item ℞. aque in qua fabri extinguunt ferramenta sua lib.lx.gallarum cypressi lib.ij.herbe iue lauri camomille saluie sticados arabici maiorane.aā.lib.ß.fac bulliri omnia sil̄ vsqꝫ ad sexte ptis consumptionē.postea in fine addatꝛ sulfuris viui aluminis scariole aā.ʒ.i.⁊ deponatꝛ ab igne statim:⁊ post factam purgationem sedeat in ista aqua nō multum calida:sed tamen ita vt non percipiat frigus:imo potius calorē:⁊ attingat aqua supra pecten quatuor digitis:⁊ qn̄ surgit exiccetur bene cū pannis calidis:⁊ postea inungatꝛ cum predicto vnguento:⁊ iteretur istud regimen de mense in mensem. Et cōfert ei in ꝑncipio prandij capere.ʒ.ij. diacimini cū folijs ruthe iuxta descriptionem Mesue ⁊ in fine prandij vti coriādro ꝑparato:sumēdo vnū coclear de eis ꝑ vice:⁊ puto ista sibi cum auxilio dei sufficere.

⁋ De oppilatione venarum matricis cum doloribus in tēpore menstruationis. Consilium. LXXVI.

Ista domina egregia patitur oppilationem venarum matricis ex presentia humoꝝ grossoꝝ ⁊ viscosorū:maxime flegmaticoꝝ:⁊ matrix tota videꝛ talibus humorib⁹ ibibita:⁊ illa est cā multiplicationis vētositatū in matrice ⁊ retētionis mēstruoꝝ nō cōplete.sꝫ ꝙ paucissimū mēstruat:⁊ nō cū debito ordine neqꝫ cū debito colore. ⁋ Et ēt est cā ꝙ in tēpore mēstruationis patiꝛ dolores fortes in ventre ⁊ in capite:qꝛ cōmota mā̄ ⁊ agitata nō hn̄s liberū exitū vētosatꝛ in venis mr̄icis ⁊ locoꝝ vicinorū ⁊ euaporat ad caput:vn̄ causat hos dolores. ⁋ Et qꝛ non sufficienter purgatꝛ accidit sibi in tēporibus intermedijs frequenter emigranea humoribus qui retinenꝛ aut eoꝝ vaporibus capiti communicatis. Et ego ponā cōsilium. Et sit deus dator auxilij.

⁋ Primū igiꝛ fiat ꝙ aer sue habitationis sit ad siccitatē decliuis mundus a malis vaporibus lacuum aut locorū clausoꝝ:⁊ sterquilinorū ⁊ nō sit ventosus:imo minimus ab austro ⁊ borea. ⁋ Itaqꝫ cameram habeat inter duo solaria cū fenestris ad oriētē apertis:⁊ in mane permittatur radios solis ingredi:⁊ sit aer tēperamēto vicinus in caliditate ⁊ frigiditate:ad leuem tn̄ caliditatē declinans: ⁊ hec dispositio in camera requiratꝛ in hyeme cū igne facto de lignis siccis cū herbis odoriferis:⁊ lignis odoriferis vl̄ saltē siccis:⁊ nō cū igne carbonū suffocatoꝝ. ⁋ Cōsideret aūt ꝙ si aer quē habitat sit humidus nimis trāsferatꝛ ad ciuitatē vel castrū sicci aeris vel clari ⁊ in tēporibus qbus aut venti dominanꝛ aut nebule aut pluuie aut vehemens frigus nō egrediatꝛ ad apertum aerē:⁊ in loco habitationis semper sit multum de rutha.

⁋ Cibus autē sit panis ex farina optimi frumenti mundi precipue a lolio:⁊ cōuenienter coctus:⁊ bene fermentat⁹ ⁊ mundus a cortice exteriori:⁊ inter p̄mā ⁊ quartā diem: ita ꝙ nō comedatꝛ calidus statim vt a furno fertur:nec nimis durus. ⁋ Carnes aūt sint perdicum fasianoꝝ pullorum turturū pipionū volare incipientium de colūbario alaudarum passerū ⁊ paruaꝝ auium. Auiū aūt aquaticarū carnes omnino fugiat. ⁋ Ex quadrupedibus carnes conueniunt hedoꝝ castrati annualis vituli lactētis porci syluestris nō multum iuuenis nec multum antiqui:similiter caprioloꝝ leporū. Et fugiat carnes veteres:⁊ nouiter natorum capita ⁊ colla ⁊ sanguinem ⁊ omnia interiora vt epar ⁊ intestina. ⁋ Pisces vitet sine squamis ⁊ paludosos:⁊ simil̄r oē genus granari ⁊ cancros ⁊ ostracha vitare dꝫ. ⁋ Ouis sorbilibus vti pōt ꝑcipue vitello dimisso albumine. Caseū ⁊ lac fugiat. ⁋ Legumina vitet:nisi brodium cicerū ꝑcipue rubeoꝝ quo vti pōt. ⁋ Ex granis potest vti milio panico:sed paꝝ cum carnibus coctis. ⁋ Ex herbis vtatꝛ rutha precipue ꝭm omnem modum administrationis: saluia:serpillo:origano:calamento:hyssopo:thimo:⁊ saturegia:⁊ pulegio. Et caueat atriplices:blitas:lactucam:caules:cucurbitas:porrū:cepe:alliū ⁊ raffanellū ⁊ similia:⁊ apium precipue vitetur. ⁋ De fructibus non capiat nimiā quātitatē sed tolerenꝛ ante prandium ficus bene mature recentes ⁊ sicce ⁊ passule ⁊ vue bene mature ⁊ aliqua cerasa ⁊ aliquid de melone ⁊ pruna valde matura precipue nigra:pira vō ⁊ poma ⁊ persica ⁊ granata nisi dulcia:⁊ citonia ⁊ nespilla ⁊ sorba ⁊ corna ⁊ castanee dimittantur:pōt tn̄ post cibum vti amigdalis dulcibus ⁊ granis pini ⁊ auellanis assatis ⁊ paucis nucibus:sꝫ poma citrangula ⁊ lymones:⁊ citra:⁊ cucurbite:⁊ angurie ⁊ cucumeres dimittantur. ⁋ De radicibus pōt capere de radicibus petrosilini ⁊ pastinacham ⁊ carotū ⁊ napones citrinos paruos ⁊ enulā:sed rapas ⁊ napones magnos debet dimittere. ⁋ In cibis suis potest vti aniso torrefacto feniculo cimino pipere ɀinɀibere:maxime tn̄ est cōueniēs cinnamomum sed caroto non vtatur.

⁋ In potu autem sumat vina alba subtilia in hyeme potētiora.in estate minora.

⁋ Opꝫ vt oīno euitet repletionē ⁊ nauseatiuam satietatē: vitet etiam nimiū ieiunū:⁊ optimū esset vt cibi vni⁹ quē sumere cōsueuit in sanitate ad saturitatē duas partes comedat in prandio ⁊ in cena tertiam partem.

⁋ Prouideat etiam ꝙ omni die habeat beneficium ventris aut sumendo ante prandium decoctionem blitis vel mercurialis aliquid aloe:aut sumendo clistere qō est melius ⁊ nullo modo permittatur quin omni die habeat beneficium ventris.

⁋ Quādo purgata est in mane post emissionē supfluitatū vtatur exercitio longo ⁊ satis forti:in quo tn̄ nō sit fortis capitis agitatio:⁊ faciat postea omni mane siccari corpus cum pannis trahendo deorsum incipiendo a spatulis ⁊

descēdēdo

descendēdo ad renes ⁊ nates ⁊ coxas ⁊ crura ⁊ bracchia ⁊ pectus ⁊ hoc ante prandium qñ medicinam solutiuam non sumpsisset: ⁊ qñ caput est plenū non faciat fricari caput. ¶ Sed post debitas fricationes fricato corpore residuo faciat fricari ⁊ pectinari caput: ⁊ qñ maiorē grauitatē sentit in capite: tunc nō faciat tātū fricari corpus: sz applicet ad spatulas ⁊ nates ⁊ coxas ventosas cū igne multo: ⁊ faciat ligari extrema ligatione dolorosa que cito dissoluat ⁊ iteret. ¶ Postq̄ aūt comedit anteq̄ a ventre cibus descendit nō exercitetur: sed aut quiescat aut leuiter ambulet ⁊ suauiter: ⁊ oino tūc caput nō agitet: nec inclinatuz teneat. ¶ Exercitij q̄titas sit vsq3 ad lassitudinē leuē: vitet aspectum motuū circulariū: ⁊ ab alto: ⁊ vitet longam morā in balneo: ⁊ effusionē multe aque calide in caput.

¶ Somnus eius sit nocturnus: ⁊ nō diurnus: nisi fortassis in mane ante tertias: ⁊ sit sex horarum vel circa: ⁊ sit capite bene eleuato: ⁊ corpore cooperto pannis bñ: ⁊ super alterum laterū ⁊ incipiat duabus horis post cenaz. ¶ Somnū vo diurnum ⁊ somnum post multam repletionez: ⁊ statiz post comestionem vitet omnino.

¶ Caueat sibi a timore ⁊ tristitia ⁊ ira ⁊ ab oib⁹ q̄ istas passiones cōmouere pñt: ⁊ p̄cipue a timore: imo gaudeat conuersando cū dilectis suis: ⁊ audiēdo q̄ placida sunt: sz ab vsu venereorum abstineat q̄tū ē posse. ¶ Et hec de regimine.

Et quia illa domina fuit isto anno sufficienter purgata nō opz q̄ in hac estate vsq3 ad mediuz septembris vtat̄ fortibus purgationibus: sed sufficit sibi tribus vicibus in mēse sumere in aurora.ʒ.i.harū pillularum: ⁊ si purgarent vltra quatuor vices bonas pro vna assumptione: tunc sufficit q̄ capiant̄ semel in mense. ℞. pillularuz de iera. de octo rebus.ʒ.i. agarici serapini oppoponacis.añ.ʒ.i. cinnamomi. salis gēme.añ.ʒ.ß. conficiantur pillule cum aqua calamenti. ¶ Item cōuenit ei vti masticatorio vel caputpurgio ⁊ qñ facit vnū nō faciat aliud. ⁊ bonum masticatoriū. ℞. masticis.ʒ.i. staphisagrie. piperis. piretri nucismuscate.añ.℈.ij. nux muscatū ⁊ piretrum fiant in parua frusta: reliqua sūt integra: ⁊ sumat̄ de toto mediū coclear pro vice: ⁊ masticet̄ per horā. ¶ Caputpurgiū bonū. ℞. succi blitis crude q̄tum sufficit ⁊ traijciat per nares bis vel ter omni mane ⁊ oi septimana fiat q̄ aut vno aut ambobus istis vtat̄ saltem tribus diebus. ¶ Item in lauacris sui capitis. s. cum lisciuio cū quo dz lauari faciat p̄mo bulliri p quartā p̄tē hore stercoris colūbini de colūbario sicci qd non tetigit aquaz.ʒ.iiij. foliorum sene sticados arabici.añ.ʒ.i. nucum cypressi.ʒ.i.

¶ Et si contingat q̄ dolor ille capitis fortiter inuadat eaz. p̄mo recipiat de pillulis nūc scriptis.℈.iiij. duabus horis ante diem: ⁊ facta ista purgatione faciat sibi clistere de sero cū decoctione ordei ⁊ furfuris: ⁊ cū.ʒ.i. çucchari rubei: ⁊ si dolor nō cessat tunc faciat sibi poni ventosas cuz igne sine scarificatiōe p̄mo in natibus ⁊ coxis: ⁊ vltimo in spatulis. ¶ Et apponat super locuz doloris hoc epithima. ℞. fecis encaustri scriptorum q̄tū opz: ⁊ addat̄ tantū aceti fortis ⁊ aq̄ vitis q̄ fiat ad modū vnguenti spissi: ⁊ ponat̄ super fronte ⁊ timpore ⁊ superstringat̄ cum puluillo.

¶ Item qñ est prope tēpora mēstruationis per octo dies sedeat in hui⁹ balneo de mane ieiuno stomacho p quartā p̄tē hore. ℞. radicū ebuli radicuz altee.añ.lib.i. calamenti lib.ß. seminis lini ⁊ fenugreci ⁊ foliorum lauri añ.ʒ.ij. bulliant in aqua sufficienti p balneo ⁊ innouent̄ res qñ incipit balneū nō habere bonū odorē. ¶ Quando aūt sentit p̄n^m mēstruationis supponat p̄mo sibi radicē tassi barbasti aut malue aut maluauisci ad modū digiti inunctā cum lilio oleo ⁊ oleo de spica. Et si nō sufficit supponat sibi de mercuriali recenti quantitas ad modū digiti. ⁊ teneat fz q̄ pōt tolerare. ¶ Et si post mensurationē appareret sibi q̄ parū esset purgata: tunc pōt tenere inferius tribus noctibus hoc suppositoriū. ℞. coti carminati q̄titatem sufficientem: ⁊ fiat ad modū digiti parui: postea infundatur in terbentina: ⁊ liget̄ cum filo: ita q̄ possit faciliter extrahi: ⁊ teneatur per longitudinem noctis. ¶ Item vtatur sepe de mane isto electuario. ℞. spēr diambre: specierum diacinamomi: spēruz diacimini.añ.ʒ.i. mellis despumati boni lib.i. cōficiant̄ simul ⁊ addat̄ diacalamenti lib.i. ⁊ misceātur. Et sumat de mane.ʒ.i. in estate ⁊.ʒ.ij. in hyeme: ⁊ pōt de hoc electuario sumere ante prandium quando videt̄ sibi q̄ non bene digerat.

¶ Adueniente aūt fine septembris opz purgari ordinarie sumendo hūc sy. ℞. syr. de calamēto oxymellis sgllitici. añ.ʒ.i. aque artemisie.ʒ.ij. ⁊ est p vna vice: sumat̄ sex vicibus calidus vna hora ante diem: ⁊ supdormiat ad min⁹ p horā. ¶ Sumpto sy. sex dieb⁹ sumat has pillulas duabus horis añ diē ⁊ supdormiat p horā si pōt añ diem: sed post ortū solis nō dormiat nisi cōpleta opatione. ℞. pillularum de serapino.ʒ.ß. pillularum fetidarum: pillularum cochiaruz. añ.℈.i. fiant pillule septē cū aq̄ matricarie. ¶ Et similez purgationē dz facere in p̄ncipio martij ⁊ in tēpore intermedio vti regimie ⁊ medicinalibus suprascriptis: magis etiam q̄ in estate. ¶ Itē debet tenere menti q̄ vtile esset ei oi septimana semel recipere clistere hoc mō. ℞. calamenti artemisie blite malue.añ.M.i. cimini carui anisorum carui dauci.añ.ʒ.ß. cōtundant̄ semina centauree minoris.ʒ.ij. bulliant simul omnia in aqua sufficiēti vsq3 ad cōsumptionē medietatis: postea coletur ⁊ in colatura addat̄ olei de lilio olei rutbacei olei laurini.añ.ʒ.i. bñdicte ierepigre.añ.ʒ.ij. ieralogodion.ʒ.i. salis parū ⁊ fiat clistere. ¶ Notet q̄ loco electuarij suprascripti conuenit sibi bibere de mane decoctionis.ʒ.i. calamenti montani q̄ sit cocta in lib.i. aque quousq3 redeat ad medietatē: ⁊ bibat̄ cum çucchraro: ⁊ hec cum dei laude sufficiant.

¶ De mala cōplexione frigida matricis cum fluxu menstruali indebito: ⁊ sterilitate ⁊ cursu matricis humiditatis. Consilium. LXXVII.

Quedam nobilis domia circa annos q̄si 24. iam sunt octo anni cū esset valde puella peperit filiū partu nāli ⁊ bono: ⁊ sequenti anno impregnata abortiuit sequente aborsum fluxu sanguinis plurimo pro quo restringēdo qdā medicus fecit eam sedere in balneo ex aceto puro: ⁊ postea siue per hec siue p alia restrictus est fluxus sanguinis: ⁊ nō obstāte q̄ passa sit post illud tempus fluxum menstruorum de mense in mensem in quātitate debita ⁊ sine malis accidentibus: tamen patitur cursum matricis per quē fluunt humiditates frigide albe fere cōtinue: lz qñq3 magis: ⁊ qñq3 minus ⁊ nunq̄ postea impregnata est nō obstante: q̄ vt dicit multotiens retinet semē viri per vnuz diem: ⁊ per duos: imo dicunt q̄ aliqñ vsq3 ad.vij. dies: ⁊ est pallida frigidi corporis poti⁹ tenuis q̄ carnosa: lz non multū. hic est casus. ¶ Ex que verisimil'r cōcludere debemus q̄ p̄pter cōplexionez frigidam ⁊ humidam matricis cum mā flegmatica semen viri q̄uis attrahat̄ tñ extinguitur ⁊ apparet q̄ cura huius dispositionis est cura male cōplonis frigide ⁊ humide in matrice cū mā in qua dispōne ēt totum corpus cōmunicat.

¶ Aer sue habitationis dz eē clarus siccus declinis ad caliditatem nō tñ multū excessiuaz: ⁊ in hyeme dz tēperari cū igne de lignis siccis: ⁊ ipsa dz esse bene induta ⁊ hīe caligas bonas ⁊ ordinationem pannorum: ita q̄ pedes ⁊ crura nullo modo sint frigidi: ⁊ silr nates ⁊ genitalia: ⁊ vitet aerem humidum ⁊ fetidum ⁊ ventos australes.

¶ Quo ad exercitiũ vtile est ei ieiuno stomacho laborare tã cũ manib⁹ q̃ cũ pedibus ambulãdo ⁊ exercendo brachia in opib⁹ dom⁹:⁊ dʒ eẽ labor satis longus nõ multũ fortis:ita tñ vt faciat anhelitũ frequẽtari ⁊ corp⁹ manifeste calefieri:⁊ si hʒ getes itermedias nõ est malũ:sed qñ incipit fatigari dimittat laborẽ:⁊ hoc exercitiũ fit in loco sicco ⁊ parũper calido:⁊ si post exercitiũ fricarenť crura coxe ⁊ bracchia ⁊ corp⁹ cũ mantilibus lenib⁹ esset vtile.

¶ Et bonũ est ei ꝙ itestina sua mũdenť a fecib⁹ ⁊ flegmatib⁹ q̃ in eis multiplicanť maxĩe cũ hꝫ clistere. ℞.cimi. carui cordumeni.siseleos foliorũ ruthe siccorũ.añ.ʒ.i.ꝯtũdanť grosso mõ ⁊ bulliãt in aq̃ sufficiẽti vsq; ad medietatis ꝯsũptionẽ:⁊ de hac decoctiõe sumať lib.i.ʒ.benedicte ʒ.i.olei de spica.ʒ.iij.salis ꝙ sufficit. ¶ Et si nõ vellet clistere frequẽtare comedat fercula ex vrtica cocta cũ brodio carniũ arietinarũ vel gallorũ vel gallinarũ pĩguiũ vel cũ oleo dulci:aut bibat.ʒ.ij.bethonice cũ brodio sui ferculi statiʒ añ cibũ:aut faciat el'riũ ex folijs bethonice siccis ⁊ melle:ita ꝙ sit triplũ ð melle ĩ põdẽ foliorũ de q̃ sumat stati añ cibũ.ʒ.i.vel.ʒ.ß.ꝓ vice:⁊ nũq̃ se suꝑflue repleat.

¶ Somnus eius sit de nocte nõ de die nisi forte in mane añ tertias qñ tps noctis nõ sufficeret:⁊ icipiat duabus horis post cenã vel circa in loco bñ sicco parũper calido corpore bene cooperto:⁊ super altero laterum:⁊ vitet somnũ meridianum:⁊ somnum in loco humido vel frigido:⁊ sufficiunt ei septem hore in die naturali.

¶ Caueat a tristitia ⁊ sollicitudĩe:⁊ metu ⁊ odio ⁊ acidia ⁊ gaudeat:⁊ si irascať aliqñ:lʒ nõ multũ nõ est malum.

¶ Cibus eius sit panis ex optimo frumẽto bñ fermẽtatus ⁊ bene pistus ⁊ bene coct⁹ inter pmã ⁊ tertiã diez:⁊ vitet panẽ ex alijs granis:⁊ pcipue male coctũ ⁊ male fermentatũ. ¶ Carnes eius ꝯuenientes sunt auiũ sicut auicularũ stantiũ in arboribus ⁊ sepibus:⁊ pcipue passerũ iuueniliũ ⁊ pipionũ volare incipientiũ ⁊ anatũ iuuenilium ⁊ pullorũ ꝯditorũ cũ pipere albo ⁊ çinçibere ⁊ perdicũ ⁊ fasianorũ.Et ex quadrupedibus castratorũ annualiũ precipue coctarũ cũ ciceribus ⁊ vitulorũ lactentiũ paruorũ ⁊ hedorũ.tolerant ẽt ex capriolo iuuenili ⁊ lepusculo:⁊ porco syluestri iuuene cũ saporib⁹ factis ex pineis ⁊ amigdalis ⁊ fisticis cũ sabba ⁊ semine eruce:⁊ semine porri ⁊ çinçibere:⁊ pipere albo.Et fugiat oẽs carnes veteres:⁊ aliorũ aĩalium a pdictis. ¶ Sanguis ⁊ caseus melius est ꝙ dimittanť:⁊ si de caseo comedat nõ sit recens sed maturus ⁊ ex ouibus montanis:⁊ sit in parua q̃titate:⁊ lac ⁊ butyrũ nõ sunt ei cõuenientia. ¶ Uitelli ouorũ gallinarũ:⁊ etiã perdicum ⁊ columborũ qñ sunt recentia sunt ꝯueniẽtes:dimisso albumine:⁊ sint cõditi cum pipere albo ⁊ çinçibere ⁊ parũ cocti siue sorbiles siue in frictilio siue cum succo herbarum capianť siue in ferculo. ¶ Pisces ꝯueniũt ei parui ex fluuio petroso vel sabuloso:assati ⁊ comesti cũ sapore supra scripto cũ carnibus:sed frigidi non comedanť ⁊ magni ⁊ lacunales ⁊ illi qui nõ habent squamas:⁊ qui nõ sunt boni odoris dimittanť oĩno:⁊ sili'r nõ comedanť postq̃ sunt infrigidati. ¶ De granis toleranť cicer ⁊ faba ⁊ riçuʒ qñ coquunť cum bonis carnibus:⁊ precipue arietinis annualibus:ʒ alia grana dimittanť:⁊ ista condianť cũ pipere ⁊ çinçibere ⁊ pauco croco. ¶ De herbis fugiat caules ⁊ lactucã ⁊ endiuiã ⁊ blitã ⁊ spinachia:nisi cũ societate multa herbarũ odoriferarũ quas dicã statim.⁊ ꝯueniunt ei apiũ petrosilium macedonicuʒ origanũ maiorana sisimbriuʒ saluia satureia serpillum:⁊ similes boni odoris ꝯdimissa mentha:⁊ rosmarinũ est cõueniens ⁊ brothanuʒ ⁊ matricaria maior ⁊ minor. ¶ Et qñ nõ hʒ bene beneficium vẽtris conueniunt vrtica ⁊ mercurialis in ferculis ⁊ bethonica est valde cõueniens siue comedať viridis in ferculis siue sicca mõ supra scripto ĩ capitulo de beneficio vẽtris.

¶ De radicibus toleranť allia ⁊ eorũ decoctio ⁊ porri decocti ⁊ cepe ⁊ radices petrosilini ⁊ apij ⁊ enule.pastinacha alba ⁊ rubea domestica ⁊ syluestris:sed raffani dimittanť ⁊ rape ⁊ napones. ¶ De fructibus cõueniunt ficus siccus ⁊ recentes ⁊ vue passule ⁊ recentes bñ mature qñ fuerunt collecte saltẽ de.15.diebus ⁊ tolerať aliqd de melonibus añ cibũ:sed cerasa ⁊ pira ⁊ poma ⁊ pruna ⁊ chrysomilla ⁊ persica ⁊ cornalia ⁊ citonia ⁊ nespilla ⁊ granata acetosa ⁊ muça dimittanť:sed granata dulcia tolerantur.

¶ Citranguli ⁊ lymones ⁊ cucurbite ⁊ citrulli ⁊ angurie ⁊ siles fruct⁹ fridi dimittanť:ʒ amigdale ⁊ auellane ⁊ nuces ⁊ grana pini ⁊ fistici sũt valde ꝯueniẽtes:castanee võ sũt male. ¶ Fũgi ⁊ tubera dimittanť oĩno. Cappes sunt ꝯueniẽtes loco salaticij:⁊ pt ẽt cape oliuas salitas. ¶ Anisũ assatũ ⁊ semẽ feniculi ⁊ pip albũ ⁊ çĩçiber ⁊ cĩnamomũ ⁊ gariofili ⁊ croc⁹ macis ⁊ foliũ sunt ei ꝯueniẽtes sigillatiʒ ⁊ cõiũctiʒ in ea ꝓportione q̃ sibi sit delectabilis.

¶ Nunq̃ comedat ita ꝙ grauet stõchus ei⁹:⁊ potius multiplicet vices comedẽdi q̃ q̃titatem in vice vna:nõ tñ comedat scðm cibũ nisi digesto pmo:neq; multiplicet ciborum varietatem in eadem mensa.

¶ Potus ei⁹ sit vinũ clarũ vet⁹ saltẽ sex vel octo mẽsiũ vinosũ rubeũ clarũ vl' aureũ ⁊ nõ m'ltũ d'lce nec acetosũ nec põticũ:ʒ nõ bibat multã q̃titatẽ:⁊ vitet aquã fridã:⁊ si vellet potari aq̃ mell' ⁊ qñq; claretũ fcm̃ cũ melle ⁊ vino ⁊ aromatib⁹ supra scriptis nõ est malũ:⁊ hec de regimĩe.

In vsu medicinarũ opʒ ꝙ ista dña purgeť nõ solũ semel:nec solũ ꝑ medicinas mouẽtes vẽtrẽ:ʒ ẽt ꝑ medicinas locales mũdificãtes m̃ricẽ:⁊ factis purgationib⁹ opʒ ꝙ matrix ꝯforteť cũ calefaciẽtib⁹ aliq̃lẽ stipticitatẽ hñtib⁹:⁊tã approximatis ꝑ os q̃ ad locũ:siue cum pessarijs:siue cũ fumigijs:siue cũ balneatiõib⁹ ⁊ vnctionib⁹.

¶ Purgatio ĝ sua dʒ fieri pmo in vere.⁊ si põt in pn⁹ veris ß mõ. ℞.pmo hũc syrupũ sex vicib⁹ sex dieb⁹ successiue calidũ parũ de mane añ diẽ. ℞.syrupi de calamento oxymellis sqllitici mellis ro.cola.añ.ʒ.ß.aque pulegij sisimbri.matricarie.añ.ʒ.i.fiat syrupus:⁊ est ꝑ vna vice.ʒ sumať sex vicib⁹. ¶ Sũpto syrupo sex vicib⁹ sequẽti die capiat istas pillas. ℞.pillarũ de ieralogodion.ʒ.i.ꝙ si nõ adsunt. ℞.pillularũ fetidarũ.ʒ.i.sumanť vna hora añ diẽ ⁊ nõ comedat nisi transactis.vij.horis post assumptioneʒ earũ obseruato regimine in medicinis debito.Et vtile eẽt ei facere similem purgationem in pncipio octobris.

¶ Preter istã purgationẽ ẽt est bonũ ꝙ saltẽ bis in mẽse recipiat has pillas vna hora añ diẽ. ℞.agarici electi.ʒ.ß. myrre gra.ij.salis gẽme gra.x.ꝯfice cuʒ succo arthemisie que vocať amarella:⁊ fiãt pille.⁊ sunt pro vna vice.⁊ põt eas facere recẽtes qñcũq; vult.Et pter hec ꝯsideret in capite suo vtrũ sentiat descẽsuʒ hũiditatũ.nã tũc ẽ opportunũ ꝙ vtatur masticatorijs ex mastice ⁊ pipere sepe de mane spuendo multũ. ¶ Opʒ pterea ꝙ in tpib⁹ fridis salteʒ semel in septimana capiat.ʒ.ij.metridati cuʒ.ʒ.i.vini albi odoriferi parũ añ diẽ:⁊ supdormiat si põt per horam.In vere aũt ⁊ autũno sufficit sumere bis in mense:⁊ in estate dimittať.Et sufficiat ei illa que dicemus. ¶ Iteʒ qñ non sumit metridatũ nec aliã medicinã bonũ est ꝙ sumat de mane.ʒ.ij.diambre aut.ʒ.ij.isti⁹ electuarij. ℞.radicis bistorte.ʒ.ij.siseleos.ʒ.i.cimini anisorũ:seis ruthe:semis apij spice pipis al.⁊ lon.añ.ʒ.i.musci ambre.añ.℈.i.mellis despumati ⁊ cocti ĩ decoctione.xxx.emblicorũ triplũ ponderis omniũ:⁊ fiat el'ium. ¶ Itẽ postq̃ est purgata a mẽstruis trib⁹ dieb⁹ vno post aliũ oĩ mẽse.s.postq̃ recepit medicinas supradcãs bibat ĩ mane.ʒ.i.limatuř eboris.⁊ fit ebur nouũ ex dentib⁹ elephantis nõ positis in alio ope:⁊ ĝ sint

q̃tum

q̄tum pōt esse nouiores: vel saltē minus antiqui.

¶ Et postq̄ fecerit p̄dictas purgatiōes dꝫ postq̄ mēstrua defecerint q̄tuor dieb⁹ vno post aliū tenere h̄ suppositoriū in nā. ℞. ex coto carminato formā ad modum digiti circūligatā cū filo: ⁊ illa īfundat̃ in terbentina calefacta: ⁊ postea teneat̃ oī die ī nā de mane p tres horas vl' q̄tuor: ⁊ ex̄hat̃ postea: ⁊ sit h̄ suppositoriū ligatū cū filo vt possit ex̄hi ad suā volūtatē facil'r: ⁊ postq̄ ex̄hit̃ lauet̃ nā cū vino albo bono cal'o: ⁊ exiccet̃ cū coto ⁊ statiꝫ inungat̃ cum oleo de lilio calido. ¶ Trā̄sactis aūt his 4^or dieb⁹ oī mane p octo dies lauet p̄ nām cuꝫ vino albo calido: ⁊ postea teneat h̄ pessariū ī nā qd̄ inouet̃ oī mane. ℞. croci armoniaci spice mellilotī. an̄. ʒ. iij. ß. folij cordumeni. an̄. ℥. i. adipis anseris vitelloꝝ oui. an̄. ℥. ij. olei nardini. ℥. ß. ꝯficiant̃ inuicē: ⁊ fiant suppositoria ad q̄ttitatem medietatis digiti medij ⁊ īnoluāt̃ ī lana celesti ⁊ teneat̃ vnū p vice. ¶ Trā̄sactis āt istis dieb⁹ oī māe vsqꝫ ad aliā mēstruationē recipiat de mane hūc fumuꝫ. ℞. myrre baccaꝝ lauri. an̄. ℥. ij. pistent̃ subtil'r: ⁊ cū storace liq̄da cōficiant̃: ita q̄ sint ad modū paste: ⁊ fiāt trocisci pōderis. ʒ. ij. ⁊ supra testula ponant̃ carbones igniti ⁊ sup carbones ponat̃ trociscus vn⁹ p vice ⁊ coopiat̃ testula cū coopculo hn̄te cānā: ⁊ mulier sedeat sup scāno forato: ita q̄ cāna ingrediat̃ nām ⁊ fum⁹ recipiat̃: sit tn̄ cāna ita longa q̄ fum⁹ nō sit nimis calidus qn̄ ingredit̃ corpus. s. ad q̄ttitatē medij bracchij. ¶ Trā̄sacto aūt vno mense cōpleta mūdificatiōe mēstruoꝝ vtatur trib⁹ dieb⁹ de mane de limatura eboris mō supi⁹ dcō. ⁊ postea vtat̃ el'arijs. s. metridato: ⁊ alijs scriptis.

¶ Et si videt q̄ pseuerat descēsus hūiditatuꝫ ex m̄rice sedeat in hꝫ balneis de mane p mediā horaꝫ balneo ex̄nte cal'o vt tolerari possit. ℞. folioꝝ lilij celestis. s. herbe lib. i. gallaꝝ nucū cypressi cyperi sq̄nāti. an̄. lib. ß. alumis plume. ℥. iiij. acbacie. lib. ß. bulliant sil'r in aq̄ in q̄ fabri extinguūt ferramēta sua q̄ sit lib. xxv. ⁊ bulliāt q̄usqꝫ q̄nta ps ꝯsumant̃: ⁊ in ea sedeat pseuerādo p octo dies. ¶ Et si viderit q̄ hec nō sufficiāt: imo remaneat hūiditas ⁊ frigiditas post vsuꝫ istoꝝ balneoꝝ recipiat p quatuor dies post dies balneationū oī mane hūc fumū. ℞. nucū cypressi. ℥. ß. arsenici rubei. ʒ. ij. pistent̃: ⁊ fiant trocisci cū storace liq̄da q̄tuor: quoꝝ vn⁹ p vice ponat̃ sup carbones in testula ⁊ recipiat̃ fum⁹ p cānā mō dicto de alijs trociscis. ¶ Et si ista nō sufficiant dimittat nām ꝯformari stando p vnū mēseꝫ sine fumigijs ⁊ suppositorijs: sꝫ solū vtēdo electuarijs: ⁊ alijs reb⁹ supi⁹ scriptis: ⁊ tenendo bn̄ cal'a loca circa m̄ricē. ⁊ postea iteꝝ redeat ad suppositoria ⁊ balnea ⁊ fumigia s̄ꝫ ordinē scriptū supra. ⁊ ad potū limatura eboris.

¶ Qn̄ āt ista nō ex toto ꝯferrēt ꝯsulo q̄ ducat̃ ad balneū porrete ī comitatu bonōie ad potādū illā aquā s̄ꝫ ordinē illoꝝ balneoꝝ: aut faciat sibi portari vsqꝫ ad patriā duas vel tres salmas illi⁹ aque. Aut saltē purget̃ cum syrupo ⁊ medicina scripta in p̄n° ⁊ postea vadat ad balnea petrioli vel scī Philippi in comitatu senaruꝫ vbi moret̃. xv. vel xx. dieb⁹. ⁊ hec puto cū laude ⁊ auxilio dei sibi sufficere.

¶ De humiditate matricis reddēs eam lubricam.

Consilium. LXXVIII.

Dispositio cuiusdaꝫ dn̄e ex Padua lꝫ sit nupta Verone est humiditas m̄ricis reddēs eā lubricā. ⁊ friditas cū mā̄ fl'atica opposite ob quā cāꝫ ex̄ns circa annos. xxvi. ē sterilis: ⁊ iō p̄ ponā ea q̄ ptinēt ad curā cōpl'onis: ⁊ oppil'onē m̄ricis dādo regimē ppriū ad ꝯcipiēduꝫ.

¶ Primo ḡ sit ei⁹ habitatio in aere libero sicco euētabili ⁊ mediocriter calido. ⁊ fugiat loca paludosa: ⁊ vallosa: ⁊ valde frigida: ⁊ precipue australem ventum.

¶ Utat̃ oī mane exercitio longo: non tn̄ valde forti. ⁊ hec post supfluitatis emissionē: ⁊ sit cū delectatione: ⁊ in locis siccis: ⁊ sit exercitium ambulandi.

¶ Utat̃ cibis boni nutrimēti: ⁊ non viscosis nec frigidis: nec nimie q̄ttitatis: sꝫ ita vt digerant̃ nō grauādo stōchū.

¶ Pot⁹ sit vinū rubeū claꝝ boni odoris: ⁊ saporis nō multū dulce: sꝫ poti⁹ acutū: nō acetosū: ⁊ sit potēs: ⁊ sit nō multū pmixtū aq̄: ⁊ nō sit multū: ita vt cibū natare faciat.

¶ Somnus sit nocturn⁹ nō diurnus. ⁊ sit capite bn̄ eleuato ⁊ corpe bn̄ coopto ī loco tēpate calido: ⁊ nō humido: ⁊ incipiat duab⁹ horis post cibū. ⁊ sit septē vel octo horaꝝ: Cōsiderata eius ꝯsuetudine multū dormiendi: ⁊ vitet somnū diurnū nisi forte in mane vsqꝫ ad medias tertias.

¶ Prouideat q̄ oī die habeat ventris bn̄ficiū: ⁊ si al'r non hꝫ faciat aut cū clisteri: aut imponat suppositorium.

¶ Utat̃ in cibis suis cīnamomo: ⁊ pipe moderate ⁊ croco

¶ Caueat a tristitia: ⁊ nimio coitu ⁊ letet̃. (pauco.

Bonum est ī p̄n° veris q̄ oī anno se purget sumēdo p̄us sex vicib⁹ hūc syrupū in fine februarij: aut circa p̄n^m Martij. ℞. syrupi acetosi cōpositi. ℥. i. ß. oxymellis sq̄llitici. ℥. ß. aq̄ feniculi ⁊ apij. an̄. ℥. i. ß. diābre. ʒ. ß. ⁊ est p vna vice: ⁊ sumat ī aurora calidū. ¶ Sumpto syrupo sumat has pillulas. ℞. pillulaꝝ de benedicta. ʒ. i. pillulaꝝ cochiaꝝ. ℈. i. sumat duab⁹ horis an̄ diem ⁊ superdormiat: ⁊ ea die tarde comedat: ⁊ caueat valde a frigore: ⁊ multo lumine dum opat̃. ¶ Utat̃ interpolate semel in mēse nisi ꝯtingeret eā esse pregnantē. ʒ. i. pillulaꝝ de iera simplici de octo reb⁹: ⁊ sumat eas qn̄ nō intēdit cenare in sero an̄q̄ vadat dormitū. ¶ Tēpore hyemis oī septimana semel sumat. ʒ. i. tyriace magne in mane: ⁊ hoc trib⁹ horis an̄ diē: ⁊ cū illa bibat. ℥. ij. vini puri. ⁊ postea stet septē horis sine comestione: q̄ si tyriacā: nō hꝫ sumat. ʒ. i. ß. metridati q̄nque horis an̄ prādiū cū pauco vino. ¶ Item semel in septimana recipiat hūc puluerē cū vino. ℞. siseleos. ʒ. i. pistet̃ sic̄ pl'uis q̄ ē ī radio sol' ⁊ bibat̃ cū. ℥. iij. vini.

¶ Postq̄ aūt purgata est lauet genitalia cū decoctiōe gallaꝝ cyp̄ssi oī sero. sedēdo in illa decoctiōe cal'a: ⁊ postq̄ se lauit bn̄ ⁊ vult ire dormitū supponat sibi anteri⁹ h̄ pessariū. ℞. spice croci masticis myrre gallie muscate castorei an̄. ʒ. i. olei nardini qd̄ sufficit ad īformādū: ⁊ fiāt forme similes glādib⁹ de q̄b⁹ teneat vnā in nocte p totā noctē: ⁊ h̄ faciat trib⁹ dieb⁹ in mēse īcipiēdo postq̄ habuit mēstrua ⁊ est plene mūdificata: ⁊ cū h̄ fecerit bibat ī mane rasure eboris. ʒ. i. cū vino: ⁊ q̄rta die stet cū viro mō q̄ statim dicet̃. ¶ Et si pcipiat̃ matrix nō eē sufficienter cal'a iteret̃ pl'ib⁹ vicib⁹: ⁊ recipiat oī die ieiuno stōcho hūc fumū per traiectoriū: q̄r p cānā exeūtē are coopiente fumū ⁊ intrāte ītra nāꝫ q̄tuor digitis: ⁊ sit bn̄ coopta sedens sup scāno pforato. ℞. myrre storacis liq̄de baccaꝝ lauri. an̄. ℥. ij. pistent̃ myrra ⁊ bacce lauri: ⁊ fiāt trocisci. ℥. ß. siue myrra: ⁊ ponat̃ vn⁹ sup prunis: ⁊ coopiat̃ cū pānis: ⁊ recipiat̃ fum⁹ vt p̄dicit̃. ¶ Et si videat̃ adhuc nimis humida vel ampla lauet̃ in die multotiēs cū ista decoctiōe. ℞. gallarum aluminis sq̄nāti folioꝝ lilij cyperi: aluminis cimini gallarū. an̄. ℥. i. bulliant in libris duab⁹ vini ⁊ pannus lineus in isto vino infundat̃: ⁊ in vuluā mittat̃: ⁊ teneat̃ p dieꝫ ⁊ in nocte: qn̄ tn̄ intendit viro appropinquare remoueatur.

¶ Si v̄o in venereoꝝ desideriū potentia diminuta videatur: vel saltē ipsa nō multū auida videat̃ ad actū accedere: vtat̃ isto electuario in mane ⁊ in sero qn̄ vadit dormitū. ℞. semis rapaꝝ: semis baucie: semis cepaꝝ: semis brusci: semis sparagi: semis eruce: semis radicū q̄ comedunt̃ staphisagrie. an̄. ℥. i. ß. medulle pini. ℥. i. ligue auis. ʒ. ij. been albi ⁊ rubei: satyrion. an̄. ʒ. iij. croci. ʒ. i. ß. çinçiberis piperis: seminis nasturcij. an̄. ʒ. ij. terant̃ ⁊ cuꝫ melle cocto fiat electuarium: de quo sumantur. ℥. iij. omni mane: aut. ʒ. ij.

cum.ʒ.i.lactis statim mulsi:⁊.ʒ.i.penidiaꝝ. ¶ Et in cibis vtaᷓ carne arietis cocta cū cepis:aut cū cicere fracto ⁊ bibat vinū rubeū potēs sine aq̈:⁊ nō sit nimie q̄ͣtitatis.

¶ Et vt medicie plures sint note sibi scribā hic aliq̄ vsualia in sterilitate ob hāc cām. ¶ Et pmo ꝯfert arthemisia bibita cū vino:aut cū electuario facto cuꝫ ea:⁊ bistorta ⁊ melle. ¶ Itē ꝯfert bibere añ eruptionē mēstruoꝝ tribus vicib⁹ in mane trib⁹ horis saltē añ prandiū.ʒ.i.dauci siue semis pastinache syluestris qđ est idē. ¶ Itē supponere in nā coagulū leporis post purgationē mēstruoꝝ p duas horas in nocte bonū est si cū butyro misceaᷓ:⁊ fiat nascale. ¶ Item supponere adipē anatis cū fenugreco. ¶ Itē fumigiū cum gallia muscata descriptionis Nicolai receptis in mrice sepe. ¶ Item fumigiū xylobalsami. ¶ Itē supponere costum in bombyce.

¶ Hora aūt coitus est:vt sit vterqꝫ optime disposit⁹ post itegrā mūdificationē mulieris a mēstruis:⁊ sit hora q̄ cōpleta est digestio i stōcho ⁊ epate:⁊ est plurimū in mane.⁊ añq̄ ad actus veniāt dꝫ vir subrigitare ⁊ mamillas tāgere ⁊ eā ad cupiditatē accēdere.⁊ cū videt eā valde auidā: tūc habeat actū.⁊ ipsa pro tūc eleuet crura ⁊ adhereat viro in hora emissionis semis:⁊ recepto illo vir nō statiꝫ descendat:sꝫ expectet q̄ cesset anhelitus mulieris.⁊ tūc mulier stringat crura.⁊ habeat nates altas ⁊ eleuatas:⁊ dormiat si possibile est:sinaūt quiescat hora vna ⁊ caueat ne aer igrediaᷓ nām post coitū:⁊ ne infrigideᷓ. ¶ Et ista puto cum auxilio dei sibi sufficere.

¶ De mola matricis. Consilium. LXXIX.

Ista nobilis dña patiᷓ molaꝫ:⁊ puto q̄ quo ad aliqđ sit vera mola ⁊ carnosa:sꝫ tñ ⁊ ventositatis:⁊ humiditatis multe nō tāte soliditatis sicut caro i matrice cōtineᷓ:⁊ hoc totū pꝫ per cōpressionem cum manu apud intelligentes.

¶ Vtaᷓ qete:⁊ cū dormit sit resupina:⁊ ptē natuꝫ nō hēat multū depressaꝫ.⁊ nō multū laboret cū partibus inferioribus. Si tñ omni mane faceret se fricari corpus totū incipiendo a spatulis nō esset malū:imo vtile.

¶ In cibis vtaᷓ pane bñ fermentato:⁊ carne pulloruꝫ aut hedoꝝ aut castratoꝝ annualiū. Et fugiat oīa grossa sicut carnes bouꝫ ⁊ salitas.⁊ oīa viscosa sicut laganas ⁊ ꝯchas ⁊ pisces marinos:⁊ sine squamis:⁊ caseū:⁊ fungos:⁊ siliā: ⁊ oīa ventosa sicut legumia ⁊ herbas crudas:⁊ p̄cipue fabas. Et pōt vti vitellis ouoꝝ nō multū coctis in ferculo: ⁊ in sorbēdo:⁊ in frictilio. Et pōt vti herbis subtiliatiuis sicut feniculo:⁊ apio:⁊ petroselino:⁊ calamēto:⁊ hyssopo: ⁊ pulegio ⁊ silib⁹:sed h̄ mane cū nō febrit. Et in fructib⁹ vtaᷓ amigdalis:⁊ nucib⁹:⁊ ficub⁹ siccis:cū nucib⁹ ⁊ passulis:⁊ pōt vti qbusdā ficub⁹ bñ maturis:⁊ paucis vuis recentib⁹. Et pōt vti capparib⁹:⁊ sparagis.⁊ in estate seminibus cōib⁹ frigidis:⁊ sp brodio cicerū. Et dimittat herbas crudas:⁊ caules.⁊ in estate pōt vti endiuia ⁊ cicorea.

¶ Bibat vinū albū subtile mediocriter temperatum.

¶ Prouideat q̄ oī die habeat beneficium ventris:si non aliter saltem cum clisteri carminatiuo.

¶ Dormiat in nocte:⁊ sufficit sibi in die nāli somnus septē horaꝝ.⁊ si satis dormit in nocte nō dormiat in die.

¶ Habitet in camera inter duo solaria:⁊ sit parumper calida:⁊ sicca:presertim in hyeme.

¶ Caueat a tristitia ⁊ ira.

Hec domina debet purgari ex interuallis sumēdo primo pro digestiuo oxymellis sqllitici.ʒ.i.syrupi de eupatorio.ʒ.ß.aque arthemisie:aque eupatorij.añ.ʒ.i.ß.⁊ est pro vna vice. ¶ Sumpto syrupo sumat has pillulas. ℞.pulueris ierelogodion absqꝫ melle.ʒ.i.fac pill'as cū succo arthemisie:⁊ sufficiūt ad dosim vnā:⁊ h̄ faciat hinc ad.xv.dies. ¶ Et semel i mēse purgetur sumēdo aut.ʒ.i.pill'aꝝ de puluere ieralogodion:aut sumēdo circa.ʒ.iij.elrij alkekengi vsqꝫ ad 4ᵒʳ ꝫꝫ q̄ ipsa tolerat:aut sumēdo.ʒ.i.pill'aꝝ de descriptiōe Mesue. ¶ Et in dieb⁹ in qb⁹ nō recipit solutiuū.sumat aut.ʒ.i.ß.aromatici gariofilati:aut si nō est mult⁹ calor.ʒ.i.dialacce cū vino albo:⁊ aq̄ feniculi in aurora. ¶ Ingrediaᷓ ieiuno stomacho ad sedendum vsqꝫ quo sit coopertus totus tumor in tinam huiusmodi. ℞.matricarie radicuꝫ ebuli sauine cordumeni.añ.M.i.fenugreci.ʒ.iiij.

¶ De paucitate menstruorum cum doloribus ⁊ multis accidentibus in eorum tempore a repletione venarū matricis ⁊ totius ⁊c̃. Consilium. LXXX.

Ista nobilis dña patiᷓ dolores circa pecten ⁊ inguia vsqꝫ ad fundū corpis ⁊ cōicaᷓ ēt sil' ptib⁹ posteriorib⁹ qñqꝫ ambabus anchis:⁊ qñqꝫ ossib⁹ supra anchas q̄ dicunᷓ alchatim ad bonū sensuꝫ:⁊ hoc tpe q̊ icidit hos dolores sentit in diuersis ptib⁹ corpis sic̄ i carne coxaꝝ aliqñ spatulaꝝ aliqñ cruꝝ aliqñ bracchioꝝ dolores vt ipsa dicit:ac si igne tangereᷓ:⁊ nō durāt fixi in loco vno.⁊ qñqꝫ patiᷓ dormitationē i crure vl' bracchio: ⁊ sentit ac si formice intus ambularēt:q̄ oīa nō sunt continua. Et p̄ter hec icurrit sepe vehemētes dolores capitis:⁊ cibi abominationē ⁊ debilitateꝫ digestiue stōchi:que oīa qñ appropinquat tp̄s mēstruādi:⁊ in ipso tpe ēt fiunt fortiora:⁊ fuit hec dispō ex interuallis multis vicib⁹ a pluribus ānis citra:⁊ maxie post q̊sdā aborsus:⁊ in h̄ tpe nūq̄ fuit bñ mēstruata:sꝫ paucissimū in q̄ͣtitate:⁊ nō seruādo ordinē in tpe saltē multis vicibus.⁊ nō sunt bñ colorata vt plurimū:⁊ qñ facit clisteria multotiens emittit humores sic̄ albumina ouoꝝ:⁊ qñqꝫ cū grossitie:⁊ viscositate:⁊ tales humores sunt citrini:⁊ tpib⁹ qb⁹ molestaᷓ a doloribus nō bñ dormit. ¶ Ego aūt existimo ꝓpterea q̄ nō bñ mēstruat multas supfluitates retineri in venis in totius ambitu ⁊ cōicari stōcho:⁊ capiti ⁊ matrici maxie imbibitas circa mās tales viscosas faciētes humidas oppilationes.⁊ qñqꝫ tales mās vētosari:⁊ diuersis mēbris cōicari. vñ fiunt accidētia suprascripta. ¶ Et ex his pꝫ per cañ. gnāles obseruandos:q2 debemus curare oppilationē viarū matricis ⁊ malas complexiones diuersas in capite stomacho:⁊ alijs mēbris ꝑcedentes a materieb⁹ diuersis.s. maxie sanguie flegmate ⁊ cholera ꝓpter retētionē menstruoꝝ p̄ncipal'r cōgregatis. ¶ Dimissis g̊ vl'ibus in hoc cōsilio ponā pticularia iudicia. Primo de regimine rerū nō naturalium.postea descendam ad medicinalia.

¶ Incipiendo ab aere dꝫ eligere habitationē in loco alto: ⁊ q̄ͣtū pōt longius ab humiditate.⁊ dꝫ esse aliqual'r calidus:lꝫ nō multū. Et in hyeme calefiat cum igne de lignis siccis:⁊ nō de carbonib⁹:⁊ fugiat flatū ventoꝝ:p̄cipue meridionaliū ⁊ occidentaliū.⁊ habitationē in loco ꝓpinquo paludibus vel sterquilinijs.⁊ stare sub radijs lune.

¶ Quātū ad cibos dꝫ vti his qui sunt facilis digōnis subtilis ⁊ boni nutrimēti parūper tendentis ad caliditateꝫ:⁊ iō panis dꝫ eē ex farina optimi frumēti ⁊ multū fermentatus.⁊ bñ coct⁹:⁊ meli⁹ eēt q̄ haberet aliqđ minuti furfuris permixtū.⁊ de aniso pistato:⁊ comedatur inter primam ⁊ quartam diem.⁊ vitet valde comedere paneꝫ açimum aut incomplete decoctum. ¶ De carnibus meliores sunt sibi carnes volatilium:sicut sunt auicule minute que stant in arboribus ⁊ pratis:⁊ sicut sunt turtures iuuenes:⁊ pdices:⁊ fasiani iuuenes ⁊ pulli:sꝫ aues aq̄tice ⁊ pipiones valde iuuenes:⁊ valde veteres dimittanᷓ. ¶ Et de quadrupedibus meliores sunt capreti lactētes:deinde

vituli

vituli parui lactentes.ꝛ vltimo castrati annuales:ꝛ postea iuuenes capreoli:sed porci ꝛ agni valde iuuenes ꝛ carnes bouine veteres:vel grosse oīno dimittant̄.ꝛ silr̄ alie carnes syluestres:ꝛ melior pars est pars anterior ex dextro latere:sed interiora:ꝛ capita ꝛ colla tam auiuꝫ ꝙ̄ aliorum aīalium sunt vitanda.Et melius est sibi comedere elixas conditas cum cinamomo:ꝛ cassia lignea:aut cuꝫ saporib⁹ in qbus ponat̄ cinamomuꝫ.℄ Sanguis:ꝛ lac:ꝛ caseus:ꝛ recociū melius esset ꝙ dimitterent̄.sed oua gallinaꝝ recentia ꝛ cocta leuiter:ita ꝙ sint tremētia siue cū aqua siue sint in patella:ꝛ alijs modis vt in ferculis sumēdo solum vitellū sunt cōuenientia.℄ Pisces melius est oēs dimittere.si tñ comedant̄ min⁹ mali sunt parui squamosi de libero mari ꝛ claro fluuio recētes boni odoris:ꝛ boni saporis non valde viscosi sicut sunt aurate:menule:sardones: barbones:corui:varioli:sgombri:ꝛ sil'es. Et ex fluuialib⁹ timali trute:lucij:carpiones:agones : strigie:albule : ꝛ alij minuti parui sicut palamite sturiones:ꝛ sil'es ꝛ stantes libēter in luto sicut:gui:ꝛ cephali:ꝛ tenche:ꝛ oēs pisces qui nō habēt bonū odorē ꝛ saporē:ꝛ melior p̄paratio est assatura:aut elixatura cū vino ꝛ sale ꝛ pipere ꝛ interiora pisciū ꝛ oua eoꝝ ꝛ capita dimittant̄.℄ De granis vitanda sunt victualia de pasta sicut lagane:ꝛ silia:ꝛ legumina sicut fabe:ꝛ corpora cicerū:ꝛ lentiū ꝛ silia:pōt tñ sumere de brodio cicerum:ꝛ de brodio faseoloꝝ maxime rubeoꝝ:imo frequens vsus istoꝝ est sibi vtilis siue cum carnibus siue cū oleo.ordeū vō ꝛ far ēt esset melius dimittere:sed tñ si coquant̄ cū bonis carnibus ꝛ condiant̄ cum aromatibus tolerant̄.risum vō minus valet:ꝛ similr̄ panicū ꝛ miliuꝫ: sed pur si comedant̄ debent esse cocta cū bonis carnibus.

℄ De herbis bone sunt ꝛ cōueniētes in ferculis vel pistate:ꝛ cocte cū vitellis ouoꝝ:ꝛ alijs modis preparationū feniculū petrosilinū apiū macedonicū camedreos nepitella siue calamētū sisimbriū maiorana serpillū hyssopus ꝛ thimus:ꝛ iste ēt posite p̄ cōdimētis aliaꝝ quas dicā conferūt:sicut vbi grā.spinachia borago buglossa mellissa ocimuꝫ gariofilatū in estate acetosella endiuia vel lactuca siue cicorea:ꝛ multū conferret ei sepe comedere fercula de extremitate vrtice pungentis ꝛ habentis lata folia cocta cum carnibus:vel cum oleo ꝛ facta saporifera cuꝫ predictis herbis:ꝛ silr̄ fercula de mercuriali ꝛ vsus thimi exiccati ꝛ postea infusi in aceto:ꝛ aqua per horā ꝛ postea iteꝝ exiccati est valde ꝯueniens.Caules aūt ꝛ blitas:ꝛ erucā: ꝛ synapi ꝛ portulacā ꝛ herbas crudas dimittat. ℄ De radicibus cōueniunt ei pastinacha rubea que vocat̄ carotum ꝛ pastinacha alba ꝛ pastinacha agrestis que est daucus:ꝛ radices petrosilini.Et in estate vsqꝫ ad medium autūni radices cicoree ꝛ napones p̄cipue citrini:ſꝫ dꝫ dimittere ex varijs causis rapas ꝛ cepas:ꝛ porros:ꝛ allia ꝛ rafanū:nisi qñqꝫ biberet decoctionē raffani grā vomendi:ꝛ silr̄ porros.℄ De fructib⁹ humidis pōt sumere ficus recentes bñ maturas:ꝛ vuas bñ maturas que fuerint collecte saltē p̄ tres dies añ.ꝛ tolerant̄ ei melones:ꝛ cerasa añ cibū:nō tñ in plurima ꝙ̄titate.ꝛ pōt post cibū aliqd de piris coctis in vino albo ꝛ cōditis cum cinamomo assumere:ꝛ parū de pomis dulcibus silr̄ coctis:granata aūt dulcia sunt ei cōueniētia nō alia:sed dimittat chrysomilla ꝛ persica:ꝛ sorba:ꝛ nespilla:ꝛ corna ꝛ breuiter alios fructus sicut cucurbitas:ꝛ citrangulos:ꝛ angurias:ꝛ melongenas: ꝛ pruna nisi sument̄ ea in tp̄e estatis valde matura cū cortice suo ante cibū grā solutionis ventris.sed posset tolerari in magnis calorib⁹ medulla citrāguloꝝ:cū suis seminibus tenellis cocta:ꝛ cōdita cum cinamomo.De fructibus vō durioribus cōueniūt ficus sicce si comedant̄ simul cū nucib⁹ ꝛ passule absqꝫ arillis ꝛ grana pini:ꝛ amigdale cū zuccharo nō alr̄:ꝛ fistici ꝛ pauce auellane assate:sed castanee dimittant̄:ꝛ silr̄ xylocaracte citrāguli siue poma arācia:ꝛ lymones recentes:ꝛ caro ꝛ acetositas citri:ꝛ oliue siue condite siue nō admittant̄:nisi gratia excitandi appetitū:ꝛ medulle seminū cōium sunt cōuenientes in suis ferculis.Fungi ꝛ tubera:ꝛ sil'a penitus dimittant̄. ℄ De teneritatib⁹ plantaꝝ ꝯueniunt ei sparagi ꝛ talli vitis albe si comederent̄ cum cautela ad modū medicine.lupulli aūt scilꝫ extremitates tenelle ꝯueniunt ei:ꝛ presertim si in vere biberet sepe de mane quasi libraꝫ de eoꝝ decoctione: sed talli vitium ꝛ rubi dimittantur.

℄ Potus eius dꝫ esse vinū albū mediocriter vinosum nō dulce nec stipticū:sed habēs aliquid acuitatis:nō tñ acetositatis:ꝙ si esset multū potēs temperet̄ cū aq̄:precipue fluuiali clara aut cisterne:ꝛ si esset aqua mellis facta ſm artē Mesue esset melior.mustū aūt ꝛ vina grossa:ꝛ nigra ꝛ pontica:ꝛ multū dulcia debet dimittere.

℄ Quātitas cibi sit illa ex q̄ nō sentit se grauari in stomacho:ꝛ ꝙ̄titas pot⁹ sit p̄portionata cibo ne faciat cibū natare ī stōcho:ꝙ si pur potādi necessitas affuerit potet qñ stōchus vacuat̄ a cibo:ꝛ nō vtat̄ cibis multū diuersis in eadē mēsa:ꝛ hēat menti semp̄ cū suis carnib⁹ aut cuꝫ suis ferculis ponere aliqd appetitiuuꝫ:sicut semina cōmunia aut radices petrosilini.aut aliquas herbas de sup̄i⁹ dictis ꝛ vtat̄ in ferculis suis tēpore hyemis multo cinamomo:ꝛ in tp̄e estatis eodē:sed in minori quātitate.

℄ Somnus ei⁹ sit in nocte nō de die:ꝙ si in nocte nō pōt sit ī mane añ tertias:ꝛ sit ī camera bona iter duo solaria: ꝛ melior eēt si sue fenestre eēnt versus oriens:ꝛ sic capite bñ eleuato corp̄e bñ coopto.p̄ sup̄ latere dextro:deīde super latere sinistro.ꝛ postea ī mane voluat se sup̄ dextro.

℄ Utilissimū eēt ei si posset in mane stōcho ieiuno exercere corpus suū ambulādo vel alio mō se mouēdo q̄usqꝫ incipet lassari:ꝛ tūc dimittere exercitiū ꝛ parūpost comedere:ꝛ ī dieb⁹ in qb⁹nō pōt exerceri facere se fricari cū mantilib⁹ lenib⁹ totū corpus:ꝛ vitet oīmodam quietem.

℄ Debet attēdere ad h̄ndū bñficiū vētris:ꝙ si alr̄ nō hꝫ pōt vti ferculis d̄ vrtica vl' mercuriali vt sup̄i⁹ dr̄:ꝯueniūt tñ sibi valde assumē añ cibū de isto el'rio.℞.thimi sicci p̄us īfusi ī aceto p̄mixto aq̄ p̄ horā ꝛ postea exiccati.ʒ.iij. pulpe passulaꝝ.ʒ.ij.salis gēme.ʒ.ij.mellis dispumati li.i. ꝛ sumatur circa.ʒ.i.pro vice:aut faciat clisteria:si alia nō sufficiāt.

℄ Caueat sibi a tristitia ꝛ acidia ꝛ ab ocio ꝛ odio ꝛ ira:ꝛ vtat̄ gaudio tēpato.℄ Et h̄ sufficiāt d̄ regie.

Descēdēdo aūt ad medicias ꝛ manualē opōnē ni si oīo idigeat flōmia.ꝛ si p̄missis quibusdā dieb⁹ ī mane apitiuis.ꝛ ī dieb⁹ ī qb⁹ aspectat menstrua sua flōmaret̄ de saphena eēt meli⁹.si āt alio tp̄e facē vellet p̄ponēda eēt flōmia d̄ vena basilica extrhēdo.ʒ.iij. vel.v.sanguis.ꝛ postea ī 2° vl' ī seq̄nti die fieret flōmia d̄ vena saphēa maxīe d̄ illo latē vbi sepi⁹ ꝯsueuit dolere circa iguina.℄ Scā flōmia meli⁹ ē ꝙ purget̄ iteꝝ ꝛ d̄ nouo in h̄ mēse Martij ſꝫ ꝯsiliū p̄sentis medici.mihi tñ videret̄ ꝙ deberet sumere sex vicib⁹ hunc syrupū.℞.syrupi de calamento.ʒ.i.oxymellis sq̄llitici.ʒ.ß.dec̄ cū.ʒ.iij.decoctionis cinamomi rubee tinctoꝝ ꝛ cassie lignee.ꝛ si videt̄ parua dosis addat̄ 4ᵃ p̄s de syrupo:ꝛ de d̄coctiōe.℄ Sūpto syrupo purget̄ sumēdo hāc medicinā.℞.pulpe cassie electe.ʒ.i.ß.turbith.reubarbari.añ.℈.ij.zinzibis.℈.ß.spice grā.v.distemperent̄ cū decoctione anisoꝝ feniculi passulaꝝ ꝛ ligritie ꝛ thimi sumat̄ in aurora ꝛ supdormiat p̄ horā:ꝛ nō comedat vsqꝫ ad septē horas. Et si potabilem medicinā abhorreret.sumat has pillas.℞.pillaꝝ de serapino.ʒ.ß.pillulaꝝ aggregatiuaꝝ.ʒ.i.fiant nouē ꝛ sumant̄ in vice vna:q̄ indiget forti medicina.

¶ Post istā aūt purgationes opꝫ ꝙ sumat quotidie aliqd qḋ sit ꝯfortatiuū stōchi ꝛ aperitiuū. maxime aūt iudicio meo ꝯueniret sibi ꝧ elrīū. ℞. spēꝝ diaprassii: spēꝝ diamb᷑e. aā. ℥. i. ʒ. mellis despumati cū decoctione acori sauine cassie lignee: ꝛ sufficiēter cocti lib. i. misce ꝛ fiat elrīū: de q̄ sumat. ʒ. ij. ꝑ vice in tēporib⁹ nō calidis. ¶ In tēpore aūt estatis posset bibere in mane decoctionē semis keiri citrini: ꝛ cuscute ꝛ cassie lignee ꝧ mō. ℞. keiri. ʒ. ʒ. cuscute. ℥. i. cassie lignee. ʒ. ij. aque fontis clare lib. ij. fac bulliri lento igne vsqꝫ ad medietatis cōsumptionē. postea coletꝰ ꝛ dulcoretꝰ cū çuccharo. ꝛ est pro duabus vicibus: sumat in mane tepida. ¶ Cōueniūt ēt ī alijs tēporib⁹ ab estate hᷓ aq. ℞. aq̄ vitis facte ex optimo vino lib. ij. ꝛ sit distillata ad min⁹ ter ꝛ infundatꝰ in ea cinamomi. ʒ. ʒ. sauine semis cuscute dauci. aā. ʒ. ij. çinçiberis piperis ꝛ semis oçimi gariofilati ligni aloes. aā. ʒ. ʒ. infundantꝰ sitꝰ pistata in dicta aq̄ ꝛ ꝑmittantꝰ residere: ꝛ postea coletꝰ clarū de ea: ꝛ bibatur a. ʒ. ij. vsqꝫ ad. iiij. pro vice tribus horis ante cibum.

¶ Et qꝛ sepe cōgregat superfluitates ꝑdictas vꝫ indigere ex interuallis purgationib⁹ euacuantib⁹ aliqd de hūore grosso mixto ex cholera ꝛ flatꝰ. iō vꝫ mihi saltē ꝙ semel in septimana sumeret. ℈. ij. pillulaꝝ que fiūnt de spēb⁹ ierologodion ꝯfectis cū syrupo de epithimo: ꝛ si nō sufficiūt: qꝛ dure euacuantꝰ sumat. ʒ. i. ꝑ vice. ¶ Si tñ̄ sufficerēt sibi pillule de iera Galeni quas describit Nicolaus mihi magis placerent. ¶ Si vō leues pillule nō sufficiūt nec fortes nisi in plurima quātitate experiatꝰ cū isto elario sumēdo semel in septimana. ℞. pulpe cassie recentis bene pinguis. ℥. i. elarij de succo rosarū ꝛ electuarij indi. aā. ʒ. i. vel ʒ. i. ʒ. misce simul bñ̄ ꝛ incorpora: ꝛ est pro vna vice.

¶ Et qꝛ signa hꝫ hūiditatis capitis ꝑdesset ei sepe vti masticatorio ex mastice: ꝛ piretro ꝛ staphisagria: ꝛ aliqñ̄ caputpurgio cū aq̄ maiorane: aut cū oleo de cucumere asini no quo inungantur nares interius.

¶ In tēporib⁹ āt doloꝝ si ē sufficiēter purgata nihil ē melius q̄ȝ sedere in hᷓ balneo. ℞. folioꝝ lauri. M. ij. calami aromatici. ℥. ij. floꝝ camomille fenugreci se. lini anheti radicū acchori. aā. lib. i. bulliāt in vino ꝛ aq̄. aā. ꝑtib⁹ eq̄lib⁹. ꝛ postea sedeat ī hᷓ decoctione: ꝛ dū sedet in eo: bibat hᷓ puluerē cū vino. ℞. cina. amomi costi. aā. ʒ. ʒ. pistentꝰ ꝛ bibantꝰ cū. ℥. iij. vini albi. ¶ Exeūte aūt a balneo inunganꝰ loca doloꝝ ꝛ collū m̄ricis interi⁹ cū adipe galline: ꝛ anatis: ꝛ anseris: aut oleo amigdalaꝝ amaraꝝ: ꝛ pōt īponere hᷓ nascale. ℞. costi. ʒ. ij. croci. ʒ. i. laudani. ʒ. ij. olei amigdalaꝝ amararū. ʒ. i. terbentine quātū sufficit ad ꝯficiendū. ꝛ fiant suppositoria ad modū glandis: ꝛ teneatꝰ vnuꝫ pro vice in collo matricis.

¶ Et si cū ꝧ ordie tādē redeāt mēstrua ad quātitatē rōnabilē poterit dimittere. ꝛ flōmiā ꝛ vsuꝫ medicinaꝝ. si aūt nō sufficiūt tūc in tēpore in quo mēstruatꝰ supponat sibi hᷓ suppositoriū. ℞. semis keiri lupinoꝝ amaroꝝ ellebori nigri diptami fellis thauri. aā. ʒ. i. ꝯficiantꝰ oīa cū succo arthemisie. ꝛ postea cuꝫ lana subijciantꝰ collo m̄ricis ꝑus inuncta cū oleo myrtino: aut subijciatꝰ mercurialis cōtusa: ꝛ mixta cū oleo myrtino: ita ꝙ saltē abūdātius habeat ꝯsueto. ¶ Ista videntꝰ mihi sufficere: sꝫ tñ̄ si nō sufficiūt puto ꝙ in mense aprilis vtile esset sibi ire ad balneuꝫ aq̄ sulfuree ꝛ balneari stōcho ieiuno vsqꝫ ad. x. dies oī die ꝺ mane quantum tolerat sine angustia. ꝛ postea de sero facere clisteria cum decoctione carminatiua: ꝛ in vno addatur pulpe cassie iere pigre. ana. ʒ. i. ierelogodion. ʒ. ij. olei anhetini. ℥. iij. salis quantum sufficit. Et ista cum dei laude nunc sufficiunt.

¶ De retentione menstruorum post vnum aborsum ꝛ retentionem secundine cum tortuositate colli matricis.

Consilium. LXXXI.

Ista dñ̄a de vicentia patitꝰ retentionē mēstruoꝝ post vnū aborsuꝫ quam passa fuit a. xiiij. mēsib⁹ vlꝰ circa ī q̄ cū scḋina nō exiret fuit opportunū ꝙ ꝑmisso balneo olei trahēretꝰ manib⁹: vbi passa fuit vehemētē dolorē: ꝛ post nūq̄ȝ appuerūt mēstrua: ex q̄ ego dubito ꝙ non fuerit fcā q̄dā vlcera pua in orificijs venaꝝ m̄ricis ꝛ postea īcarnata. ꝛ ꝑter hec ī illo ꝑtu apparuit caro q̄dā egrediēs corp⁹ quā fuit opportunū īcidi. ꝛ postea multas alias carnes emisit. ꝛ nūc hēbat os m̄ricis durū tortuosuꝫ v̾sus sinistrū: ꝛ qñ̄ īponebatꝰ cānula subtilis nō poterat penetrare intus nisi ꝑ latitudinē pollicis vel paꝝ plus: ꝛ cū egrediebatꝰ exibat cū flatib⁹ viscosis. ꝛ aliqñ̄ cū aliq̄lī rubedine ꝛ ex ꝑte illa sinistra ꝑcepta est ꝯtinue q̄dā durities maior q̄ȝ ex alio latere. Iuuenis est q̄ nō peperit nisi bis: ꝛ casus apud intelligentes cognoscitꝰ difficilius: sed tñ̄ ad pro bibendum deteriora dꝫ regi: vt dicetꝰ infra.

¶ Primo dꝫ habitare in aere claro nō m̄tū calō: sꝫ ad caliditatē decliui: ꝛ ꝑ hac re sit sollicita ꝑcipue in hyeme.

¶ Itē exerceat se ꝛ laboret: ꝛ vtatꝰ balneo in stuffa ieiuno stomacho ad minorandas superfluitates.

¶ Itē comedat cibos subtiles nō multū calidos. ꝛ caueat a grossis ꝛ viscosis. Et bibat vinū tēpatū albū ꝭꝫ exigētiā (sue vinositatis.

¶ Itē ꝓuideat: ꝙ hēat bñ̄ficiū vētris: aut semel in die: aut saltē ad minus duob⁹ diebus semel. ꝛ si non iuuetur cum clisteri cōmuni.

¶ Itē dormiat in solari in camera nō multū frīda vel hūida: īmo in hyeme bñ̄ calā capite bñ̄ eleuato corpe bñ̄ coopto ꝛ sufficiāt sibi sex vlꝰ. vij. hore ī die nāli. ꝛ ī meridie (si pōt nō dormiat.

¶ Itē caueat ab ira ꝛ tristitia: ꝛ ꝑci pue ab ocio. Et ista sufficiant de regimine.

Bonum est ꝙ si nō pñ̄t ꝓuocari mēstrua flōmetur in trib⁹ mēsib⁹ semel vna⁹ vice de basilica. ꝛ in alijs trib⁹ mēsib⁹ de saphena exhēdo. ℥. iij. vel. v. pro vice. In fine Februarij. in medio Aprilis. in fine Maij: ꝛ in medio septēbris: vel circa. ¶ Itē cōueniēs est ei: vt sepe in hac estate purgetꝰ capiendo. ℥. viij. aq̄ lactis caparuꝫ in q̄ īfundatꝰ epithimi. ʒ. iij. passulaꝝ. ʒ. i. ꝑ sex horas: ꝛ postea coletꝰ. ꝛ bñ̄ exprimatꝰ: ꝛ addatꝰ pulpe cassie. ℥. i. ꝛ bibatur de mane in aurora: ꝛ ꝧ saltē bis ī mēse. ¶ Et in eodē tēpore vsqꝫ ad mēseꝫ septēbris futurū. ꝑrio vtatꝰ suppositorijs ī nā ex coto carminato infuso ī piguedie galline. q̄ suppositoria teneat de die: ꝛ pōt ea dimittere de nocte.

¶ Itē postq̄ȝ erit purgata ista purgatiōe quā nūc facit dꝫ sedere de mane añ cibū in hac decoctione vsqꝫ ad vmbilicē per q̄rtā partē hore. ℞. radicū altee lib. ij. semis lini: fenugreci floꝝ camomille. aā. ℥. iij. faciat bulliri in aq̄ sufficienti: ꝛ in illa sedeat: ꝛ omni mense faciat hoc octo diebus innouando balneū semel in quatuor diebus.

¶ Postq̄ȝ aūt hec fecerit faciat clisteria vel suppositoria mollificātia ꝛ purgantia matricē. ¶ Suppositoriū vsuale ꝛ leue. ℞. terbentine quātū sufficit liquefiat ꝛ infundatur in ea cotum ad quantitatem digiti: ꝛ teneatur de nocte vel de die: ꝛ innouetur omni die semel. ¶ Suppositorium forti⁹ si hoc nō satisfecerit. ℞. oppoponacis bdellij ana. ʒ. i. confice simul: ꝛ fiat suppositorium: ꝛ teneatur per integram noctem. ¶ Item post hec suppositoria si non prouocantur menstrua potest facere hoc clistere ad mundificandā matricem. ℞. aque arthemisie aque apij aque sauine. aā. ℥. viij. olei de lilio lib. i. pulpe colloquintide ligate in panno. ʒ. ij. bulliant omnia insimul agitando cum spatula vsqꝫ ad aquarū cōsumptionem: postea coletur ꝛ exprimatꝰ: ꝛ de illo oleo sumantꝰ. ℥. iij. pro vice ad faciendū clistere cuꝫ syringa subtili: ita ꝙ ingrediatꝰ os m̄ricis.

¶ Item

¶ Itē hoc eodē tpe de mane recipiat hāc decoctionē qñ
vtitur istis clisterijs vel suppositorijs vna die sic: alia die
nō. ℞. calamēti. ʒ. i. aque lib. i. bulliāt sil' lēto igne vsqʒ ad
medietatis ꝯsūptionē: postea coleť ⁊ bibať cū pauco çuc/
charo vna die sic: ⁊ alia die nō: ⁊ loco isti⁹ pt sumē. ʒ. ij. anti
doti emagogi ḋscriptōe Nicolai cū vino: vtrūqʒ ī aurora.
¶ Et q̄ vt pʒ legēti casum ista patiť duritiē in latere sini/
stro mr̄icis. ⁊ cū h̄ suspicādūʒ est ꝙ oppilatio venaꝝ mē/
strui nō sit carnosa. ⁊ scđo dubitādūʒ ne os mr̄icis hēat i/
trinsecā clausurā: cū syringa nō possit bñ ingredi: iō opʒ
ꝙ violēter tractetᷣ: imo si cū istis mediocrib⁹ multotiens
iteratis nō ꝓuocanť mēstrua: tūc opʒ ꝙ nō trāscēdat ad
magis fortia: ⁊ sit ꝯtēta flobothomijs suprascriptis: ⁊ pur
gationib⁹ cū pulpa cassie ⁊ epithimo ⁊ sero caprino: ⁊ sup
positorijs ex reb⁹ mollificātib⁹ ⁊ leuiter purgantib⁹: sicut
fuit dictuʒ de adipe galline. Si tñ ꝑseuerat durities pōt
vti cū bombyce istis vnguētis. ℞. bdellij: adipis anseris:
medulle cruris cerui vel asini vel vacce: butyri recētis: ⁊
olei de lilio. añ. ꝑtes equales. misce oīa simul: ⁊ inuoluto
coto teneať in natura. ¶ Or si cuʒ h̄ mō mēstrua ꝓuocē/
tur ⁊ durities remoueať bñ erit: sin autē non video ꝙ sit
trāseundū ad alia. ⁊ altissimus ꝯcedat sibi sanitatem.

¶ De p̄focatione mr̄icis vel epilepsia. Cōsil'. LXXXII.

Ista nobilis dña vicētina iā trib⁹ vi
cib⁹ passa est hūc casuʒ
ꝙ aliqñ cū mēstrua tardanť venire īcipit si/
bi dolor in pectore sub sinistra mamilla ī di/
recto costarū mendosarū: ⁊ est dolor fortis: ⁊
appet sibi ꝙ cōiceť cordi ⁊ ori stōchi: sed versus dextruʒ
nō ꝑtransit os stōchi: in sinistro tñ latere si prematur sub
mamilla in directo costaꝝ dolet vehemēter: ⁊ postq̄ꝫ do/
lor durauit ⁊ creuit notabili tpe coicať nocumētum cere/
bro: ⁊ nō pōt stare: imo opʒ ꝙ iaceat: ⁊ in illo pn⁹ extēdit
bracchia: ⁊ ꝯhit eadē ⁊ ꝯhit manus: ⁊ facies discolorať: ⁊
postea remanet sine sensu ⁊ motu: cuʒ pauco anhelitu: ita
tñ vt ꝑcipiať ⁊ sine difficultate. ⁊ illa hora q̄uis stringanť
bracchia cū ligaturis valde fortib⁹: ⁊ que deberent vehe/
mētem dolorē facere: tñ nō sentit. dicit tñ ꝙ appet senti/
re sibi qđdam murmur: ⁊ cū iterrogarē vtrū h̄ murmur
sentiret qñ magis clamant hoīes dixit se hoc ignorare: q̄
videbať sibi ꝙ ꝯtinue vno mō sensisset: sed tñ qñ excita/
tur nō recordať alicui⁹ qđ sibi in illo tpe euenerit: vʒ co/
gitatiōis alicui⁹ tūc habite. Postea vō excitať: ⁊ remanet
dolor in ꝑte pectoris iā variata ꝑ duos dies vl' tres: neqʒ
emittit spumā aliquā: ⁊ in toto trib⁹ vicib⁹ casum ita gra/
uē passa est. ¶ Et ideo remanet ambiguitas vtrū hec pas
sio dʒ dici p̄focatio matricis vel epilepsia. nā ad aliud ca
pitulū non videť posse reduci nisi fortassis diceremus ꝙ
eēt syncopis: tñ q̄ post casuʒ remāsit sibi grauitas in ca/
pite: ⁊ in oculis tenebrositas visus videť potius ꝑtinere
ad epilepsiā q̄ꝫ ad syncopim: vel oportere ambos ꝯiungi.
sed tñ q̄ Aui. z1ª tertij. cap̊ de p̄focatione mr̄icis. dicit ꝙ
in p̄focatiōe sentiť aliqd eleuari ex matrice ⁊ pectine qđ
ista nō sentit: ⁊ ꝙ rō nō minorať valde in p̄focatione nisi
in dispōnibus valde vehemētib⁹. Et dicit tertio ꝙ qñ p̄/
focata euadit narrat plurimū eius qđ fit in ea nisi p̄foca/
tio sit maxima ⁊ īmoderata qñ nō apparent in ista: ⁊ ista
ēt nō videť de fortibus p̄focationib⁹: ⁊ de maximis cum
ab ea releuata sit omni vice in non multo tpe. nam in de/
teriori gradu p̄focationis non appet anhelitus nisi in eo
qđ est sicut lana carminata añ nares: ⁊ sil'r in ea que est se/
cūdi gradus ꝓpterea in ista appropinquante paroxismo
nō appet dispnia vel difficultas anhelit⁹ videť forte ꝙ po
tius sit epilepsia: ⁊ q̄ euadit sine spuma: ⁊ nō accidit nisi
post retentionē mēstruoꝝ fortassis: qđ iudicareť ab alijs
prefocatio. ¶ Quicqd tñ sit hoc accidēs est ex nocumen
to cōicato cerebro ⁊ cordi ꝑꝑ retētionē mēstruoꝝ in qb⁹
est flegma mali modi: ⁊ melīa: ⁊ forte aliqd de mala'cho/
lera. nā qñ pāni a mēstruis suis lauanť remanet ibi color
viridis aliquātulū obscurus: ⁊ dña est fere ānoꝝ. xxxviij.
ꝯsueta gñare: sed a qbusdam annis citra soluʒ abortauit:
⁊ qñqʒ passa est īmoderatū fluxū mēstruoꝝ: nec nūc sem
per hʒ equal'r: imo plurimū deficit a ꝯsueta quātitate.
¶ Primū fiat igiť ꝙ aer sue habitationis sit ad siccitateʒ
decliuis mūdus a malis vaporib⁹ lacuū aut locoꝝ clauso/
rū ⁊ sterglinioꝝ: ⁊ nō sit vētosus imo īmunis ab austro ⁊
borea. Itaqʒ camerā hēat iter duo solaria cū fenestris ad
orientē aptis: ⁊ in mane ꝑmittat radios solis ingredi: ⁊ sit
aer tēꝑamēto vicinus in caliditate ⁊ friditate: ad leuē tñ
caliditatē declināns: ⁊ hec dispō in camera acgrať in hye/
me cū igne facto de lignis siccis cū herbis odoriferis ⁊ li/
gnis odoriferis vel saltē siccis: ⁊ nō cū igne carbonū suffo
catoꝝ. ¶ Cōsidereť aūt ꝙ si aer quem habitat sit humi/
dus nimis trāsferať ad ciuitatē vel castruʒ sicci aeris vel
clari: ⁊ in tꝑibus qbus aut vēti dñanť aut nebule aut plu/
uie aut vehemēs frigus: nō egrediať ad aptuʒ aerem: ⁊ in
loco habitationis semꝑ sit multum de rutha.
¶ Cib⁹ aūt sit panis ex farina optimi frumēti ⁊ mūdi: p̄ci
pue a lolio: ⁊ sit ꝯuenięter coct⁹ ⁊ bñ fermētat⁹: ⁊ mūdus
a cortice exteriori iter ṗmā ⁊ quartā diem: ita ꝙ non co/
medať calidus statiʒ vt a furno ferť: nec durus nimis.
¶ Carnes aūt sint ꝑdicū fasianoꝝ pulloꝝ turtuꝝ ⁊ pipio
nū volare īcipiētiū de colūbario: ⁊ p̄cipue alaudaꝝ passe
rū ⁊ ꝑuaꝝ auiū: sʒ fugiať q̄slla siue qualia. nā hāc vocat
Aui. coturnicē: ⁊ est illa quā Aui. dicť in carne sua hr̄e ꝓꝑe/
tatē ꝓuocādi spasmū: auiū āt aq̄ticaꝝ carnes oīno fugiat.
Ex q̄drupedib⁹ carnes ꝯueniūt hedoꝝ castrati annualis
vituli lactētis: porci syluestris nō multū iuuenis nec mul
tuʒ antiq: sil'r capriolοꝝ lepoꝝ: ⁊ fugiat carnes veteres ⁊
nouiter natoꝝ: ⁊ capita ⁊ colla ⁊ sanguinē: ⁊ oīa interiora
vt epar ⁊ itestina. ¶ Pisces vitet p̄cipue sine squamis ⁊
paludosos: ⁊ sil'r omne genus granari: ⁊ cancros ⁊ ostra/
cha vitare dʒ. Ouis sorbilibus vti pōt: p̄cipue vitello: di/
misso albumine. Caseuʒ ⁊ lac fugiat. ¶ Legumina vitet
nisi brodium cicerū p̄cipue rubeoꝝ quo vti pōt. Ex gra/
nis pōt vti milio panico: sed parū cuʒ carnibus decoctis.
¶ Ex herbis vtať rutha p̄cipue f'ʒ oēm modū admistra
tiōis saluia ꝑpillo hyssopo origano thimo calamēto ⁊ sa/
turegia. Et caueat atriplices blitas lactucā caules cucurbi
tas baucias porrū pulegiuʒ cepe alliū raffanellū: ⁊ sil'ia: ⁊
apiū p̄cipue viteť. ¶ Ex fructib⁹ pōt vti qbusdā amigda
lis: ⁊ granis pini lotis ṗus in aqua cal'a ⁊ nucib⁹ ⁊ paucis/
simis auellanis: ⁊ qbusdam piris coctis post prandiuʒ in
modica quātitate: ⁊ citonijs coctis paucis: ⁊ fugiat omnes
reliquos fruct⁹ humidos. s. melones pira ꝑsica chrysomil
la: ⁊ vtať fructib⁹ tā humidis q̄ꝫ siccis: fungoꝝ ⁊ tuberuʒ
oē genus est sibi malū. ¶ Saporib⁹ nō vtať in qb⁹ sit al/
lium synapi cepe vel sil'e aliqd vaporatiuū ad caput: ⁊ cū
cor repletū est viteť aromata calida in cibis: ⁊ oīno ca/
pitis repletionē ⁊ vaporationē: ⁊ oīa valde dulcia vel pin
guia. Et sil'r oīa victualia ex pasta vt laganas ⁊ turtas: ⁊
suffocata in patellis fugiat: salsamētoꝝ vsus vt capparoꝝ
ante cibuʒ est ꝯueniēs: ⁊ ēt sparagi quidam non nocent.
¶ Potus magis laudabilis est aqua mellis in hyeme cuʒ
modico cinamomi masticis ⁊ piꝑis: ita ꝙ ad lib. x. aque
mellis ponatur in decoctione masticis. ʒ. ij. piperis: cina/
momi. añ. ʒ. ß. si autem vino cauere male potest ꝓpter cō
suetudinem ⁊ digestiue debilitatem sumat ex eo parum:
⁊ sit temperatuʒ cum aqua cocta: ⁊ sit stipticum clarum ⁊
subtile vt cisiola quedam: sed oīno parum vini sumat.

¶ Oportet vt omnino vitet repletionem ⁊ nauseatiuã sacietatem: vitet etiam nimiuz ieiuniũ: ⁊ optimũ esset vt cibi vnius quẽ sumere cõsueuit in sanitate ad saturitatem duas partes comedat in prandio: ⁊ in cena tertiam ꝑtem.

¶ Prouideat ẽt ꝙ omni die hẽat bñficiuz ventris: aut sumendo ante prãdium decoctionẽ blitis vel mercurialis: aut aliqd ex aloe: aut sumẽdo clistere qḋ est melius. ⁊ nullo mõ ꝑmittat̃ qn omni die habeat bñficium ventris.

¶ Qñ purgata est in mane post emissionẽ sup̃fluitatũ vtatur exercitio longo ⁊ satis forti: in quo tñ nõ sit fortis capitis agitatio. Et faciat postea omni mane fricari corpus cum pãnis trahendo deorsuz: incipiendo a spatulis ⁊ descendendo ad renes ⁊ nates ⁊ coxas ⁊ crura ⁊ bracchia ⁊ pectus: ⁊ hoc añ prãdiuz. ⁊ qñ medicinã solutiuã nõ sumpserit. Et qñ caput est plenuz: non faciat fricari caput: sed post debitas purgationes fricato residuo corꝑe faciat fricari ⁊ pectinari caput: ⁊ qñ maiorem grauitatem sentit in capite: tũc nõ tm̃ faciat ficari corpus: sed applicet ad spatulas ⁊ nates ⁊ coxas vẽtosas: cuz igne multo: ⁊ faciat ligari extrema ligatione dolorosa que cito dissoluat̃ ⁊ iteret̃.

¶ Postꝙ̃ autem comedit anteꝙ̃ a ventre cibus descendat nõ exercitetur: sed aut quiescat aut leuiter ambulet ⁊ suauiter: ⁊ oĩno tunc caput nõ agitet: nec inclinatũ teneat.

¶ Exercitij quãtitas sit vsqz ad lassitudinẽ leuem: vitet aspectum motuuz circularium: ⁊ ab alto: ⁊ vitet longam moram in balneo: ⁊ effusionem aque calide in caput.

¶ Somnus eius sit nocturnus ⁊ nõ diurnus: nisi fortassis in mane ante tertias: ⁊ sit sex horarũ vel circa: ⁊ sit capite bñ eleuato: ⁊ corꝑe bñ cooꝑto pãnis: ⁊ sup̱ altero lateruz: ⁊ incipiat duab⁹ vel tribus horis post cenã vel saltẽ duabus. Somnũ v̾o diurnũ: ⁊ somnuz post multam repletionem: ⁊ statim post comestionem vitet omnino.

¶ Caueat sibi a timore ⁊ tristitia ⁊ ira: ⁊ ab oĩb⁹ que istas passiones cõmouere possunt: ⁊ p̃cipue a timore: ita ꝙ auditũ subitum fortis soni: ⁊ visum insultoꝝ: ⁊ noua mala fugiat: imo gaudeat ꝯuersando cuz dilectis suis: ⁊ audiendo que placita sunt sibi: sed ab vsu venereoꝝ abstineat quãtum potest. Et hoc de regimine.

Descendendo ad medicinalia ⁊ manualẽ opationez opz ꝙ fiant euacuationes a toto ꝑpter mãs que retinentur in venis: ⁊ ꝑꝑ illas que sunt in capite ⁊ in matrice. Et p̃cipue nũc cũ sumus in vere: ⁊ instet tp̃s quo timet̃ aduẽtus paroxismi. ⁊ videt̃ mihi ꝙ incipiat a leui solutione vẽtris: p̃mittẽdo q̃tuor vicibus hũc syrupũ. ℞. syrupũ de bisantijs: oxymellis simplicis. añ. ℥. i. aque matricarie: aque feniculi. añ. ℥. i. ß. clarifica ⁊ aromatiça cũ. ʒ. i. sp̃ẽruz diambre: ⁊ est pro vna vice. sumat̃ calidus in aurora q̃tuor vicibus. ¶ Sumpto syrupo sumat pro leui minoratiuo has pillulas. ℞. agarici. ʒ. ß. pillularũ fetidarũ. ʒ. ß. salis gẽme. ℈. ß. ꝯfice pill'as cum aqua arthemisie vel cũ aceto sqllitico. sumat eas vna hora añ diem: ⁊ sup̱dormiat p̱ mediaz horã: ⁊ in fine qnque horarũ sumat. ℥. v. aque mellis tepide: ⁊ in fine septem horaruz ab assumptis pill'is comedat. ⁊ sequẽti die qescat.

¶ Tertia v̾o die in mane faciat flobothomiã de vena basilica dextri lateris: ⁊ in sero de saphena in eo pede in quo videt̃ grossior: ⁊ pro qualibet vice trahat circa. ℥. iiij. sanguinis iuxta v̾tutis tenorẽ paruz addendo vel minuẽdo.

¶ Opz ꝙ eo mane quo facit flõmiam sumat syrupũ infrascriptũ vna hora añ diem: ⁊ sup̱dormiat: ⁊ cũ hoc prãdeat leuiter de carnib⁹ bone pulle: ⁊ sil'r in sero nõ abundet in cena: ⁊ de die nõ dormiat. ¶ Syrupus quem dz sumẽ dicto mane: ⁊ qnque sequẽtib⁹ dieb⁹ sil'r de mane calidũ est iste. ℞. oxymellis sqllitici. ℥. i. sy. de calamẽto. ʒ. vi. aque ruthe: maiorane: aque feniculi: aque matricarie. añ. ʒ. vi. clarificet̃ ⁊ aromatiçet̃ cũ cinamomo: ligno aloes: ⁊ nuce muscata. ¶ Sũpto syrupo sumat has pill'as. ℞. sticados: agarici: camedreos. añ. ʒ. i. pulpe collognide albe ⁊ absqz semine. ʒ. ij. serapini: oppoponacis. añ. ℈. ij. ⁊ gra. viij. semis petrosilini: aristologie rotũde: pipis. añ. ʒ. ß. cassie lignee. ℈. ij. cinamomi: croci: spiçe: myrre: folij. añ. ℈. i. ⁊ gra. iiij. dissolue gũmas in vino: ⁊ cõfice residua optĩe pistata: ⁊ fac pillulas: de qb⁹ sumat. ʒ. i. põderis boni vna hora ante diẽ: ⁊ obseruet p̱ totã diẽ regimẽ ꝯsuetuz in vsu medicinarũ solutiuaꝝ. ¶ Die sequenti ieiuno stomacho sumat in nocte septẽ horis añ cibũ. ʒ. i. tyriace bone saltez qnque annoꝝ: aut qḋ mihi magis placet. ʒ. ij. boni metridati cũ. ℥. ij. aque buglosse. ¶ Et ita acceleret hec omnia ꝙ flobothomie sint facte anteꝙ̃ deberet menstruari.

¶ In tp̱e aũt in quo mẽstruari deberet si mẽstrua veniũt ꝯueniẽter bñ est: si min⁹ acceleret ponat hꝰ suppositoriũ in m̃rice. ℞. ellebori albi sicci nõ nimis antiq. ʒ. i. cordumeni. ℈. ß. serapini. ℈. i. ꝯficiant̃ cuz felle thauri: inuoluat̃ in tela subtilissima rara: ⁊ liget̃ cum filo: ⁊ teneat̃ in collo m̃ricis. ¶ Et est opportunũ ꝙ ex iteruallis. x. vel. xv. dierũ purget̃ sumẽdo pill'as de ierapigra d̾scriptiõe iere Nicolai ⁊ sufficit. ʒ. i. ꝑ vice sumant̃ vna hora añ diẽ: ⁊ sunt q̃si nõ idigẽtes custodia vl' mutatiõe diete: aut loco istaꝝ bibat. ℈. ij. agarici cũ. ℈. ß. salis gẽme distẽꝑatos cũ vino albo odorifero: ⁊ iteruz est res leuis nõ indigẽs custodia: sumant̃ vna hora añ diẽ: ⁊ tardet̃ prãdiũ vsqz ad septem horas. ¶ In reliqs aũt dieb⁹ vtat̃ in aurora isto electuario. ℞. diacimini facti cũ folijs ruthe. ℥. iiij. diatriõpipeon. ℥. ij. misce: ⁊ sumat in mane. ʒ. i. ß. in estate cũ decotiõe seminũ cõium fridoꝝ. s. sup̱bibẽdo circa. ℥. iij. dicte decoctionis: ⁊ in hyeme sup̱bibẽdo circa. ℥. iij. decoctionis anisoꝝ: ⁊ sil'r in alijs tp̱ib⁹ nõ calidis. Itẽ eẽt vtilius si cũ p̃dicto electuario addat̃ diamusci dulcis ⁊ diambre. añ. ʒ. i.

¶ Et qꝛ cor videt̃ ledi vtile eẽt ꝙ semp̱ portaret iuxta cor hꝰ sacculũ. ℞. rosarũ rubeaꝝ: corticũ citri. añ. ʒ. ij. gariof. folij macis: ligni aloes crudi. cĩna. carda. añ. ʒ. ß. ossis de corde cerui: coralloꝝ rubeoꝝ. añ. ʒ. ß. çedoarie: doronici: seminis oçimi gariofilati: gallie muscate. añ. ʒ. i. grane tinctoꝝ. ʒ. i. ß. musci: diambri. añ. grana. iiij. pistent̃ bñ ⁊ fiat sacculus in syndone rubea: ⁊ caueat huius odorẽ in tp̱e in q̊ dubitaret de p̱oxismo. ¶ Itẽ vtile est ei ꝙ supponat sibi sepe in collo matricis. ℈. i. gallie muscate descriptiõis Mesue ⁊ p̃sertim illius que vocatur gallia alefangina.

¶ Et qꝛ i h̊ casu st̃ valde vtilia clisteria iõ ꝯueniẽs ẽ ꝙ sepe faciat hꝰ clisteria saltẽ bis in septimana. ℞. dauci keysyn. añ. ʒ. ij. anisoꝝ. ʒ. ß. cẽtauree mĩoris. ℥. ß. malue ⁊ mercurialis. añ. M. i. fac bulliri lento igne in lib. iiij. aque vsqz ad ꝯsũptionẽ duaꝝ tertiaꝝ: postea colet̃: ⁊ addat̃ ieralogodiõ ⁊ bñdicte. añ. ℥. ß. olei ruthacei. ℥. iij. salis qḋ sufficit: ⁊ in tp̱e estatis põt ponere loco ieralogodion ierãpigraz.

¶ Itẽ est vtile p̱ vnã septimanã añꝙ̃ sit tp̃s menstruãdi sedẽ in tina aque in q̃ decocta eẽt camomilla cũ semĩe lini ⁊ fenugreco ⁊ abrotano ⁊ maiorana ⁊ leuistico in q̃ntitate ꝯuenienti: ⁊ ibi stare ieiuno stõcho circa q̃rtã ꝑtẽ hore ad sedẽduz vsqz ad vmbilicũ: qñqz sumẽdo vnũ qñqz reliquũ: ⁊ h̊ qꝛ cũ egritudo sit chronica sũt medicine ꝑmutãde. ¶ Plura igr̃ scribã in qb⁹ itẽtio est ꝯfortatio cordis cerebri ⁊ stõchi ⁊ dissolõ materieꝝ fridaꝝ. ¶ Primũ igr̃ est tyriaca magna: de q̃ sumat̃ q̃ntitas. ʒ. i. ꝑ vice vacuo stõcho: ⁊ post ipaz ieiunãdũ est horis. vij. ad min⁹. ¶ Secũdũ est metridatũ de q̊ sumãt̃. ʒ. ij. ꝑ vice: ⁊ post ipz sil'r ieiunet̃. ¶ Tertiũ est q̊ frequẽti⁹ vti dz q̃si toto ãno. ℞. cõfectionis de musco dulcis: aromatici muscati. añ. ℥. iiij. misce. ⁊ sumat. ʒ. ij. ꝑ vice: sed in estate ⁊ tp̱e cal'o sumat ipm cũ decoctiõe violaꝝ ⁊ floꝝ cicoree ⁊ folioꝝ violarie.

¶ Quartum est forte ⁊ est efficax. ℞.baccarum lauri:piperis albi:siseleos:piretri.an̄.ʒ.iij.radicū peonie:aristologie ro.an̄.ʒ.ij.castorei:trocisco⁊ de sqlla.an̄.ʒ.i.confice cū oxymelle sqllitico:⁊ det̄ omni die.ʒ.ij.cū dicto oxymelle.
¶ Quintuꝫ est istud. ℞.piretri:siseleos:sticados.an̄.ʒ.x.agarici.ʒ.v.cordumeni basce:aristologie ro.an̄.ʒ.i.ʒ.cōficiant̄ cum succo squille ⁊ melle cocto.an̄.quātuꝫ sufficit.
¶ Localiuꝫ vo caput ꝯfortatiuū hoc emplastruꝫ est optimū ad calefaciēduꝫ cerebruꝫ:⁊ dissoluendū residuū materieruꝫ:⁊ apponat̄ post purgationes ꝑticulares ⁊ vl'es:⁊ teneat̄ tn̄ ieiuno stomacho. ℞.asse fetide:castorei:sulfuris.an̄.ʒ.i.euphorbij.ʒ.ʒ.petrolei.ʒ.ij.vini rubei potentis lib.i.cere.ʒ.vi.bulliant simul vsqꝫ ad vini ꝯsumptionē:⁊ q̄ totū habeat formā ceroti:⁊ ponat̄ sup capite prius bn̄ abraso cuꝫ nouacula:⁊ hoc prius extēdendo sup corio in formā birreti habēte:⁊ ꝑcipue teneat̄ in parte anteriori.
¶ Similiter inunctio capitis cū oleo philosopho⁊:⁊ cū oleo de piperibus aut de gagate. ¶ Nunc vo sunt illa ponēda que odorādo ꝯferūt:⁊ sunt plura:sed rutha habeat̄ per totū vbi habitat in lecto:⁊ sub capite ponat sacculos ad modū pluma⁊ duꝫ dormit:ita tn̄ cuꝫ sentit nimiuꝫ calefieri caput:tūc abstineat ab istis calefactiuis qbusdam dieb⁹. ¶ Portet aūt in manu huiꝰ pomū. ℞.storacis calamite.ʒ.v.olibani: masticis.an̄.ʒ.ij. sandarace.ʒ.iiij.costi:spice.an̄.ʒ.ij.ambre.ʒ.i.panis cini sicci: ligni aloes.an̄.ʒ.iij.musci.ʒ.ʒ.misce ⁊ fiant poma:⁊ teneant̄ odorādo.
¶ Modo in hac penultima ꝑte restat narratio eo⁊ que a ꝓprietate ꝯferūt in morbo:qbus poterit ex iteruallis vti vidēdo si ꝯferūt ⁊ ꝑmutādo.nā si aliqđ eo⁊ inueniat̄ fortis efficacie sequat̄ in vsu. ¶ Primū igit̄ eiuꝫ est peonia ⁊ valēt semen ⁊ radix.modi vo administrationis sunt diuersi.nā qn̄qꝫ suspendit̄ ad collū:qn̄qꝫ pulueriçatur:⁊ insufflat̄ puluis in naso.aliq recipiunt quātitatē lib.x.⁊ infundūt in vino brentarū.iiij.⁊ illud vinū sumunt pro suo potu:⁊ modus iste est alijs fortior: bona tn̄ est cuius flos est albus. ¶ Scđm est ossa humana sicca trita ⁊ data in potu frequenter cum aqua mellis. ¶ Tertium est semen bethonice bibituꝫ cum aqua mellis vel aceto squillitico.
¶ Quartū est epar asini per mēsem comestū assum siue elixum in ieiuno. ¶ Quintū est portare lapidem celidonium rubeū:⁊ lapidē smaragdū:⁊ corallos ad collū:⁊ silr̄ lapis aquile ⁊ lapis lune ꝑm Auicen.⁊ lapis hirundinis.
¶ Similr̄ pulmo leporis siccus ⁊ salitus ⁊ coagulat⁹ cuꝫ thure ⁊ vino:⁊ sumat̄ omni mane.ʒ.iij.vsqꝫ ad dies.xxx. Ista videnē mihi iter multa que magis sunt notabilia.
¶ Ultimo restat hora paroxismi ipsam excitare: excitat̄ aūt fricādo residuū a capite ponēdo vētosas cum igne in spatul:⁊ faciēdo ligaturas ad extrema:⁊ dissoluēdo cito.
¶ Excitat̄ ēt cuꝫ fumo allio⁊ ⁊ fumo vngularum asini ⁊ capillo⁊ hoīs ⁊ fumo asse fetide.⁊ cū scitis corpus eē mūduꝫ:vel quasi cū sternutatorijs.s.cuꝫ puluere piperis aut ellebori aut cōdisi cū in naso insufflant̄. ¶ Nō mandet̄ obliuioni qđ a ꝑncipio in vsu re⁊ calefaciētiū incipiēduꝫ est gradatim nō administrādo quotidie.deinde frequentius administrādo:q̄ si nocumētum accidet qbusdā diebus est gescēdum. ¶ Nota ēt q̄ potus iere hermetis est vtilis si sumat̄ omni die ꝑsertim cuꝫ calor nō est multus sumendo.ʒ.ʒ.in mane ⁊.ʒ.ʒ.in sero. ¶ Et qꝛ oīa facere est īpossibile:ideo placet q̄ eligat tam in euacuatione in qua est ꝑma spēs q̄ȝ in alterātibus ea:que maxime laudo.
¶ Et si ꝯtingat ꝑtes faciei torqueri vl' aliud mēbruꝫ:tunc inungat̄ ⁊ reducat̄ cū cōpressiōe forti:⁊ oleo ⁊ aq̄ tepida.
¶ Spina aūt est tota inungēda sepe:ne paralysim incurrat ex oleo costino. ¶ Uidetur ēt mihi: q̄ qꝛ iste est homo precij: vbi reliqua nō ꝯtulerint q̄ fierent cauteria in capite.ꝑmum sup ꝯuenderg in loco ad quē ꝑuenit digitus medius manus radice posita sup nasi extremitatē: ⁊ aliđ in occipitio.s.in ꝯiunctione laude cōmissure cuꝫ sagittali magis sup osse occipitij:⁊ duo alia sup cornib⁹ capitis:attendēdo q̄ cauteriū ꝯsequat̄ vsqꝫ ad os nō cōburēdo ex osse:⁊ hoc vbi reliqua nō ꝯtulerint:vt ꝑdicitur:⁊ faciēdo ꝑmo vnū:postea aliud si vnū nō sufficit: ⁊ post purgationes ta⁊ vniuersales q̄ȝ ꝑticulares. Cauteria aūt ꝑ mēsem teneant̄ apta:ne ampliori tꝑe stātibus caput debilitet̄.
¶ Postq̄ȝ hoc scripsi ꝑm ꝯtenta in descriptione casus dixit mihi Antonius maximi ꝑdictū egregiū cū paroxism⁹ aduenit sentire ex manu ascēdere frigus ad spatulas:deinde deorsum descēdere:deinde ascēdere ad caput: ⁊ tūc maxime cadere in paroxismū forte. Et vltra ista si ita est videt̄ mihi hoc mō agēdum. ¶ Primo q̄ in ꝑncipio cū sentit frigus in manu liget̄ manus fortiter in medio brachij:⁊ isto mō forte paroxismus ꝓhibet̄ ipsam fricando fortiter ⁊ calefaciēdo. ¶ Deinde q̄ in tēpore quietis manus ⁊ bracchiuꝫ emplastrent̄ cum emplastro rubificatiuo ex synapi vel euphorbio vel anacardis vl' allio:⁊ multis talibus:ita vt vesicet̄:⁊ iste vesice longo tꝑe teneātur aperte cum vnguento egyptiaco: deinde consolidentur. Et ista puto cum dei laude sibi sufficere.

¶ De cancro vlcerato in matrice. Cōsiliuꝫ. LXXXIII.

Ista dn̄a patitur cancrum vlceratum in matrice iaꝫ sunt multi anni q̄si.xx.⁊ nūc creuit vehemēter apostema: ⁊ durities q̄si ab vmbilico infra ⁊ est cōmunicata collo matricis:⁊ abundat in ea melia adusta.vn̄ qn̄qꝫ euomit rē acetosissimā:postq̄ȝ est sibi visum q̄ patiat̄ fortē inflāmationem: ⁊ qn̄qꝫ sentit frigus. Itaqꝫ puto meliam adustam in ea esse modi vnius.
¶ Primo ergo caueat a nimio calore ⁊ a labore ⁊ a cogitatione ⁊ tristitia ⁊ ira. Et dimittatur q̄ in die nāli dormiat saltem septem horis. Et faciat q̄ habeat bn̄ficium ventris:⁊ si nō hēat faciat clisteria aut cū oleo puro in q̄tātitate lib.i.aut cuꝫ decoctione fenugreci ⁊ seminis lini:⁊ cū ʒ.i.pulpe cassie.⁊.ʒ.iij.olei violati ⁊ pauco sale.
¶ Et in cibis comedat panē ꝯuenienter coctum:⁊ ex optima farina frumēti ⁊ bn̄ fermētatuꝫ. Et carnes hedo⁊ vl' vitulo⁊ paruo⁊ vel castrato⁊ vel porco⁊ iuuenum aut pullo⁊:sed dimittat carnes salitas ⁊ syluestres ⁊ passeruꝫ ⁊ pipionuꝫ ⁊ auiuꝫ aquaticarū:⁊ silr̄ dimittat caseum:sed potest vti lacte nō coagulato:⁊ ouis recētibus:⁊ piscibus de libero mari qui sint pui boni odoris albaruꝫ carniuꝫ: ⁊ habētes squamas. Et dimittat legumina: ⁊ pro ferculo pōt vti farre ordeo ⁊ spinachijs ⁊ boragine ⁊ buglossa ⁊ mellissa:⁊ in estate cucurbita ⁊ lactuca ⁊ endiuia ⁊ portulaca. Et de fructibus sumat parum:sicut cerasa ⁊ poma ⁊ pira ꝑcipue cocta ⁊ granata dulcia.sed dimittat ficus siccas ⁊ nuces ⁊ caules:⁊ dimittat omne vehemēter calidū ⁊ acutuꝫ sicut allia cepe piper çinçiber eruca synapi ⁊ talia:⁊ oīa multū salita:⁊ simil'r oīa multum dulcia ⁊ mel:⁊ similiter vina potentia. Et in potu sumat vinum paruuꝫ album aut sit multum temperatuꝫ cum aqua.

Et oportet nūc vsqꝫ ad.iiij.vel.v.annos q̄ flobothomet̄ omni anno saltem ter de vena basilica semel in ꝑncipio veris: semel circa finem veris: semel in medio autumni extrahendo circa.ʒ.iiij.vel.v. pro vice de sanguīe:⁊ in fine veris:facta flobothomia de bracchio inde ad duos dies faciat flobothomiam de saphena lateris qđ magis grauatur extrahendo circa.ʒ.iij.
¶ Et oportet q̄ purgetur valde sepe in vere:⁊ in autūno sumēdo sy.sex vicibus hoc modo. ℞.sy.de bisantijs:⁊ sy.acetosi simplicis:⁊ sy.de endiuia.an̄.ʒ.i.ʒ.aque buglosse.

⁊ mellisse.aā.ʒ.i.5.⁊ est pro vna vice:sumat ꝑ sex vicibꝰ. ¶ Sumpto syrupo sumat hāc medicinā.℞.cōfectionis amech scd̄a descriptione posita a Mesue.ʒ.iij.pulpe cassie.ʒ.i.distēpa cū decoctione violaꝝ ⁊ passulaꝝ ⁊ epithimi:⁊ liquiritie:sumat vna hora ante diem cuʒ debita custodia.Et hoc fiat in pn̄cipio aprilis ⁊ in fine septembris. ¶ Et in toto tp̄e quo inuenit serum caprinū tribꝰ vicibꝰ in mēse sumat hāc medicinā.℞.seri caprini.ʒ.viij.epithimi.ʒ.ij.macis.℈.i.salis indi.ʒ.5.⁊ sumat in vice vna.⁊ si per totū mēsem May omni mane sumeret.ʒ.viij.de sero caprino eēt ei vtile. ¶ Et qn̄ nō inuenit aqua lactis sumat ter in mense hāc medicinā.℞.pulpe cass.ʒ.i.epithimi.ʒ.ij.distēperet cum decoctione violarū ⁊ passularum ⁊ liquiritie. ¶ Sedeat sepe vsqꝫ ad vmbilicū ieiuno stomacho in hac decoctione.℞.fenugreci.lib.5.seminis lini lib.i.radicum altee.lib.ij.bulliant in aqua sufficienti:⁊ sedeat in ea tepida non multum calida. ¶ Teneat intra vuluam istud vnguētum.℞.capituʒ papaueris numero sex.coriandri.ʒ.5.solatri.lib.i.bulliant in lib.iiij.aque lento igne:vsqꝫ ad medietatis ꝯsumptionē:⁊ postea coletur bn̄ ⁊ exprimat:⁊ in colatura ponat olei rosati pinguedis galline medulle cruris vacce.aā.lib.5.bulliant simul cuʒ dicta colatura vsqꝫ ad aque ꝯsumptionē:⁊ in isto vnguēto infundatur cotuʒ carminatum:⁊ teneat illud in vulua:⁊ ista puto cum dei laude sibi sufficere.

¶ De inordinato menstruo. Consiliuʒ. LXXXIIII.

Ista nobilis dn̄a annoꝝ circa.xl.patit fluxū mēstruoꝝ non īterponēdo mēsem vt ꝯsueuit:sꝫ qn̄qꝫ in tribꝰ septimanis redyt qn̄qꝫ in minori tp̄e:⁊ qn̄qꝫ solū per tres dies diminuit tp̄s a mense.Et vt plīmū mēstruat plus sibi debito:⁊ amplius ꝯsueto ⁊ pluri tp̄e durat.nam durat decem vel duodecim diebus:⁊ in p̄mis quatuor hꝫ tantū quātum erat cōsueta qn̄ bene habebat.Et est sana satis boni coloris nisi circa finem menstruationis:⁊ tunc exalbescit. Et est dn̄a que multū quiescit:satis pinguis:pallida:⁊ ex hoc nō bn̄ appetit nec bn̄ digerit:⁊ abundāt in ea flegmata. ¶ Et putādum est causam vt pꝫ ex dictis esse aquositatem flegmaticam sanguini pmixtam:⁊ relaxationē orificioꝝ venarum matricis. ¶ Debet ergo obseruare regimen infrascriptum dicendum:vt in actu menstruationis ⁊ extra.Sed omisso reliquo regimine venio ad medicinalia.

¶ Oportet ꝙ nūc mēsuratim purget:⁊ qꝛ iam purgata est cū mēsura satis forti fiāt decetero purgationes leuiores. ¶ Sumat ergo bis in mēse anteq̄ꝫ mēstrua debeant sibi suꝑuenire vnā de istis medicinis infrascriptis illam que eēt sibi placidior.℞.turbith electi.℈.ij.çucchari.ʒ.5.distēperent cuʒ aque tepide.ʒ.5.⁊ bibat vna hora añ diem. ¶ Scd̄a magis stiptica.℞.turbith.ʒ.5.mirabolanoꝝ kebuloꝝ.ʒ.i.çucchari.ʒ.5.distēpa cum decoctione passulaꝝ. ¶ Tertia sunt pillule iste.℞.pillulaꝝ de bdellio descriptione Mesue quā dicit descriptione nr̄a.ʒ.i.5.reubarbari.ʒ.i.spice.℈.v.fac pill'as cū succo cauliuʒ.sumat a.℈.ij. vsqꝫ ad.ʒ.i.pro vice. ¶ Et opꝫ ꝙ bis in anno purget sumēdo syrupū ⁊ medicinā semel in fine februarij:⁊ semel circa mediuʒ octobris:⁊ sumat p̄mo hūc syrupū sex vicibus.℞.mellis rosati colati:syrupi acetosi cōpositi.aā.ʒ.i. aque feniculi.ʒ.iij.misce:⁊ est pro vna vice:sumatur sex diebus successiue in aurora calidus:⁊ suꝑdormiat si pōt. ¶ Sumpto syrupo sumat sequēti die ante diē per horā hanc medicinā.℞.turbith electi.ʒ.i.çinçi.℈.i.masticis.℈.i.çucchari.ʒ.5.distēpera cū aqua apij ⁊ obseruet debita custodia.Et sequēti die fiat clistere lauatiuū:⁊ similes medicine sumi debent cum syrupo vtroqꝫ istorum temporum duorum. ¶ Et non debet obliuisci post harū medicinarum assumptionem ꝙ faciat se fricari omni mane per.xv.dies anteq̄ꝫ surgat a lecto.

¶ Et post has purgationes ad p̄seruādum ab isto suꝑfluo cursu opꝫ ꝙ vtat rebus exiccātibus ⁊ ꝯfortātibus venas matricis.Et ideo vtile est in diebus in q̇bus nō sumit aliquā medicinā solutiuam vētris nec cuʒ custodia nec sine ꝙ capiat in aurora aliq̇d de infra dicēdis. ¶ Primum ⁊ vtile est in isto casu:qd̄ ēt adiuuat digestionem:⁊ ꝯsumit humiditatē crudā in stomacho.℞.trifere minoris ex arte Çenonis ſm ꝙ describit eam Mesue cum scoria ferri vsqꝫ ad.ʒ.ij.pro vice:⁊ melior est valde postq̄ꝫ stetit facta per sex mēses ad minus:⁊ potest capi inuoluta in nebula:⁊ suꝑbibatur parū vini rubei. ¶ Scd̄m vtile est.℞.margaritarū albarum:corallorum rubeoꝝ:hyacintoꝝ:seminis rosarum rubeaꝝ:been albi ⁊ rubei.aā.ʒ.i.spodij:doragagāti:gūmi arabici:radicum ꝯsolide siccoꝝ:karabe:nardi:olibani:masticis.aā.ʒ.5.omniuʒ sine speciebus aut syrupi myrtini quātum sufficit fiat electuariuʒ.sumat.ʒ.ij. pro vice tribus horis ante cibuʒ.Et hoc maxime cōuenit dum actu suꝑfluit omni die bis:⁊ quando est in tempore quietis sufficit ei ter in septimana aut bis in aurora. Est etiam hoc electuariuʒ bonuʒ.℞.thuris:spice:masticis:sumach:myrtilloꝝ:boli armeni:cimini torrefacti:granoruʒ vue acerbe.aā.ʒ.5.radicis cōsolide sicce.ʒ.i.pistent ⁊ fiat electuariuʒ cum çuccharo albo solido.dosis est.ʒ.i.vl' circa ter in septimana in aurora. ¶ Et bonuʒ est ꝙ suffumiget matrix semel in septimana hoc modo in mane.℞.balaustiaꝝ:gallarū:psidie:cupulaꝝ glādium:squinā̄ti:nucū cuꝑssi folioꝝ eius:macis.aā.ʒ.5.fac bulliri in vino stiptico ⁊ aqua fabroꝝ.aā.partes equales:⁊ fumum recipiat. ¶ Or si cōtinuat de facto fluxum suꝑfluere:qꝛ iam plus emisit de sanguine q̄ꝫ oportet:tūc dꝫ p̄mo ponere ventosas magnas iuxta radices mamillarū cum igne:⁊ ibi per horam dimittere:⁊ hoc omni mane ante cibuʒ:⁊ omni sero quousqꝫ restringit:⁊ pro eodem tēpore dꝫ comedere far riçum panicū miliuʒ amilū laganas cū carnibꝰ viscosis:⁊ bibere vinuʒ nigrū stipticuʒ ⁊ quiescere:⁊ qn̄ comedit sumere actu frigida:⁊ fiat sic.℞.trociscoꝝ de karabe completoꝝ.ʒ.i.aque plātaginis lib.i.aceti.ʒ.ij.pistent trocisci:⁊ pmisceant omnia simul:⁊ madefiant pctie de lino duplate in ista:⁊ exprimant aliquantulum:⁊ post frigide ponantur suꝑ ventrem ab vmbilico vsqꝫ ad pecten ⁊ retro in fontinella suꝑ nates:⁊ quādo calefiunt innouentur. Et fiat forma de bombace ad modū digiti nō multū stricte ligata:⁊ infundat in dicta mixtura:⁊ parum exprimatur:⁊ postea ponat ad intra nām:⁊ ita teneat:⁊ ista fiant donec apparet ꝙ sit bene restricta.Et hoc in tempore sumat de scd̄o electuario suꝑrascripto:⁊ faciat ligaturas dolorosas ad coxas ad bracchia ⁊ manus:⁊ puto ꝙ cum dei auxilio non oportebit ire ad fortiora. ¶ Si tn̄ esset fluxus qui per hoc nō restringeret:tunc capiat in mane vel alia hora ieiuno stomacho.ʒ.i.trociscoꝝ de karabe cum ʒ.aque plantaginis:⁊ hoc tribus diebꝰ vel quatuor si oportet vno post:sed non multuʒ pseueretur cum illis in quibus est opium. ¶ Et reliqua vt de ventosis ligaturis epithimatibus fiat vt statim dictum est.

¶ De indebito fluxu mēstruoꝝ cum humiditatibus matricis cuʒ doloribus in alchatim ⁊ vētre ⁊c̄. LXXXV.

Spectabilis dn̄a ista annorū q̄si.3z. hꝫ nālē cōplōnē mēbroruʒ satis diuersam.Nā epar hꝫ calidūʒ ⁊ stōchū fridūʒ:⁊ caput humidū catarriçās.Et iō cū mr̄icē hꝫ humidā ⁊ debilē recipit facil'r superfluitates totius corpis quare nō mēstruat ſm moduʒ

nālem:imo incipit p̄mo hēre vnuꝫ leue signū in die:⁊ ita per q̄nque vel sex vel plures dies hꝫ ante cursuꝫ ꝯuenientem:postea currūt mēstrua q̄nque dieb⁹ vel circa sufficiēter in q̄ntitate:⁊ satis rubicūda nisi circa finē in quo sunt discolorata:⁊ pāni linei qui mēstruis inficiunt̄ nō lauant̄ bn̄:sed remanēt virides.⁊ veniūt mēstrua ista cū dolore renū ⁊ ventris.⁊ illo tp̄e accidūt dolores capitis ⁊ ꝓstratio appetit⁹:⁊ q̄nq̄ꝫ febris. ¶ Et post hec a.15.annis citra ex iteruallis q̄nq̄ꝫ maiorib⁹ q̄nq̄ꝫ minoribus sup̄uenit ei cursus matricis nō ꝑꝑ matricis:sed aliaruꝫ humiditatuꝫ nō sanguineaꝝ:que q̄nq̄ꝫ sunt absq̄ꝫ colore sicut albumina ouoruꝫ ⁊ frigide ⁊ q̄nq̄ꝫ subtiliores ⁊ q̄nq̄ꝫ grossiores. aliq̄n v̄o sunt albe vt lac: ⁊ iste sunt calidiores.⁊ q̄nq̄ꝫ sūt citrine : ⁊ iste sunt calide ⁊ mordaces. vnde in tp̄e cursus earuꝫ accidit sibi mordicatio in collo matricis ⁊ pruritus quasi itolerabilis. ¶ Et accidūt dolores in alchatim ⁊ vētre post quos egredit̄ talis humiditas:⁊ remanet macra s̄m oīa tp̄a:⁊ nunq̄ꝫ hꝫ bonuꝫ appetitū vel fortē stōchum in digerēdo qð est putādum eē ꝓpter diuersas mās que stomacho cōmunicant̄:⁊ in eo imbibitas aut natātes.aut q̄nq̄ꝫ ꝓpter vapores a matrice cōmunicatos. ¶ Et q̄ꝛ verisimile est in his tp̄ibus:in venis similes mās ꝯtineri putādum est:ꝙ nō soluꝫ p̄ma ⁊ secūda digestio:sed ēt tertia ⁊ quarta debilitant̄ in p̄te ⁊ corrumpit̄ a dictis causis ex q̄bus accidit ēt motiue v̄tutis debilitas:discoloratio:multitudo sputi ⁊ tumor sub oculis sicut in caceticis : ⁊ defectus impregnationis q̄ꝛ nuper impregnata est. ¶ Dabo ergo consilium.⁊ deus sit dator auxilij.

¶ Aer sue habitationis:p̄cipue camere:⁊ locoꝝ in q̄b⁹ plurimū ꝑmanet dꝫ eē siccus clarus subtilis tēꝑatus in calore ⁊ frigore:meli⁹ tn̄ est vt ad leuē caliditatē declinet q̄ꝫ ad friditatē:⁊ dꝫ temꝑari in hyeme cū igne de lignis siccis:⁊ eē camera iter duo solaria:cui⁹ fenestre si fieri pōt aꝑiant̄ ad orientē.Et in mane q̄n est pulchruꝫ tp̄s ꝑmittatur sol ingredi ⁊ aer euētari per duas horas ēt in estate. ¶ Et caueat̄ aer humidus:⁊ habitatio in terreno p̄cipue in hyeme:⁊ paludosus ⁊ ꝓpe cursus aquarum:vel loca vbi sunt sterglinia:⁊ p̄cipue vitet̄ fetidus.Et cū sunt pluuie vel vēti stet in loco munito ab eis. ¶ Et caueat stare sub radijs lune vel solis p̄cipue:⁊ maxime q̄n fenestrā ingreditur.

¶ Quādo est sana ⁊ bone dispōnis debet in mane ante cibum postq̄ꝫ habuit bn̄ficiuꝫ vētris exerceri exercitio ambulādi:in quo laborēt superiora ⁊ inferiora : maxime tn̄ ꝯuenit ei fatigatio bracchioꝝ ⁊ sup̄ioꝝ p̄tiuꝫ quousq̄ꝫ veniat ad p̄ncipiuꝫ lassitudinis:⁊ tunc bonū est ꝙ faciat se fricari bracchia ⁊ spatulas ⁊ pectus:⁊ etiam si iacēdo fricentur postmodū coxe ⁊ crura nō est malum:⁊ sint fricationes durātes quasi per mediam horam vel plus cū panno aliqual̄r aspero:⁊ sint mediocriter fortes.

¶ Et hoc eodē tp̄e q̄n est sana:⁊ sil̄r q̄n nō est sana sed tn̄ est satis sufficienter purgata per medicinas solutiuas dꝫ semel vel bis in septimana ieiuno stomacho ingredi furnuꝫ calidū ita vt tolerare possit:in quo maluificatus fuerit rosmarinus laurus ⁊ maiorana ⁊ sticados montana : ⁊ sil̄es herbe odorifere:sicut calamētuꝫ vel origanū oēs vl̄ alique eaꝝ.Et ibi sudet s̄m ꝙ pōt bn̄:⁊ sine multa angustia tolerare.Et loco furni pōt fieri in domo stuffa in semicuplo hn̄te duos fundos:ita ꝙ sup̄ p̄mo stet aq̄ calida decoctionis dictaꝝ herbaꝝ:⁊ sc̄ds fundus sit ꝑforat⁹ multis foraminib⁹ ꝑ que trāseat fum⁹:⁊ sit deposit⁹ sup̄ aquā aliquātulū distās ab ea:sup̄ quo fundo ipsa sedere possit in fundo eleuato ab illa aqua calida:⁊ ibi moret̄ sicut dictū est de furno. ¶ Et q̄n sit sup̄ foculari vel pauimento terreno ignis calefaciēs multuꝫ lapides pauimēti vel focularis:⁊ supponat̄ quātitas multa dictarū herbaruꝫ s̄m longitudinem mulieris:⁊ valde calefiant ⁊ fumēt:⁊ tunc ipsa nuda ponat̄ sup̄ dictis herbis calidis ⁊ cooꝑiatur bn̄ pānis:⁊ calefiat vt sudet.Aut ingeniet stuffam siccā ꝑ canones q̄b⁹ mittit̄ fumus ad locuꝫ a cacabo bulliente:vel alijs modis ingenioꝝ coīuꝫ:dūmō bis vel semel in septimana q̄n bn̄ est purgata vel corpus bn̄ se hꝫ sudet in sil̄ibus locis s̄m ꝙ bn̄ tolerare pōt:⁊ postea ponat̄ in lecto:⁊ ibi q̄escat vel dormiat ⁊ sudet:⁊ postea bn̄ abstergat̄. Et postea anteq̄ꝫ prādeat bene quiescat.quidam tamen sunt qui ponunt istas res in sequenti capitulo.

¶ Et ꝓuidere dꝫ ꝙ hēat oī die bn̄ficiuꝫ vētris:⁊ si hꝫ nāl̄r bn̄ est:sinauteꝫ dꝫ iuuari aliquo istoꝝ modoꝝ. ¶ Prim⁹ modus est recipiēdo an̄ cibū clistere cōe:aut si videt̄ mā ventosa eē multa addat̄ in decoctione anisum feniculuꝫ: ⁊ alia carminātia:s̄m ꝙ videt̄ necēuꝫ p̄senti medico. Si v̄o feces sunt multū indurate addat̄ multuꝫ in quātitate olei.Et si putat̄ mās multas viscosas ꝯtineri in vētre addat̄ in decoctione cōi centaurea minor:⁊ ficus sicce:⁊ adiungat̄.ʒ.i.ierepigre vel bn̄dicte. ¶ Sc̄ds modus est comedere ferculuꝫ de vrtica coctum cū aqua ⁊ oleo : vel cū brodio bonarū carnium:aut de mercuriali eodem mō cocta in estate ponendo.M.i.volubilis magne habētis flores albos ad modum capanelarū albaruꝫ in ferculo suo. ¶ Tertius modus est valde vtilis capere.ʒ.ij.bethonice exiccate in vmbra distemꝑate cum aqua mellis:vel cum brodio ferculi sui.Et similiter confert sumere.ʒ.iij.foliorum hyssopi sicce simili modo statim ante cibum:aut comedere ficus siccas quatuor vel q̄nque mūdatas a cortice:⁊ per noctē infusas in aqua çucchari statim ante cibū: ⁊ quādoq̄ꝫ excusat ad hoc sumere aliquaꝫ pillulā de iera simplici aut elefanginam statim ante cibum.

¶ Et opꝫ ꝙ dormiat in loco suprascripti aeris:⁊ nullo modo in loco valde frido vel humido vel fetido.⁊ in tp̄ibus frigidis bene cooꝑta a pānis:⁊ in calidis non ex toto discooꝑta:p̄tibus superioribus corpis bn̄ eleuatis.s.pectore ⁊ capite:⁊ sup̄ altero lateruꝫ:⁊ incipiat somnus eius duabus horis post cenā vel plus:⁊ sit in die nāli.7.horarum si potest de nocte:sin minus de die in mane.s.ante tertias: ⁊ quātum potest vitet somnum meridianuꝫ:⁊ sub radijs lune:⁊ in locis nō debitis:⁊ statim post satietatem.

¶ Uitet etiam odium ⁊ tristitiam ⁊ cogitationē multam ⁊ accidētia mala:imo prouocet sibi gaudium tēꝑatum in ꝯuersatione cum dilectis:⁊ loquendo vel videndo res delectabiles:⁊ videndo loca amena ⁊ similia.

¶ Quātuꝫ ad cibos opꝫ hr̄e diligēteꝫ ꝯsiderationē ꝙ sint boni nutrimēti:facilis digestionis:paucarū sup̄fluitatuꝫ: nō multū vaporosi:tēꝑati in calore ⁊ frigore : vel quasi ⁊ si pōt cū dictis reb⁹ sint potius p̄parati declinādo versus siccū q̄ꝫ versus humidū:⁊ nunq̄ꝫ sup̄flue ipleat̄:sed q̄n est sana surgat a mēsa cū reliquijs famis:⁊ nō comedat z^m cibuꝫ nisi p̄mo bn̄ digesto:⁊ stōcho vacuo a p̄mo:⁊ non sumat in eadē mēsa multā ciboꝝ varietatē : imo sit ꝯtenta vna manerie in eadē mēsa:vel ad plus duab⁹. ¶ Panis ergo suus dꝫ eē ex optimo frumēto p̄cipue nato in cāpaneis ⁊ nō in hortis:⁊ in locis stercoratis:⁊ cui nullum aduenerit nocumētum:⁊ mūdus a furfure:si bn̄ hꝫ bn̄ficiuꝫ vētris:⁊ sit pistus bn̄ fact⁹:leuis:nō dure comestionis:bn̄ fermētatus bene coctus:⁊ mūdet̄ a cortice exteriori:⁊ nō comedat̄ nisi sit p̄mo bn̄ infrigidat⁹ ⁊ euētatus postq̄ꝫ venerit a furno neq̄ꝫ post diē tertiuꝫ. ¶ Carnes oīb⁹ meliores sunt carnes ꝑdicū p̄cipue iuuenilium anni sui:⁊ post illā sunt carnes frāquelinoꝝ q̄ vocant̄ attagines:⁊ post illas auicularū degētium in arboribus ⁊ pratis ⁊ segetibus p̄cipue alaudaꝝ:⁊ turturū iuuenilium.⁊ notet̄ ꝙ sit boni saporis ⁊ odoris:⁊ non p̄ternaturaliter macre:⁊ post illas

sunt carnes fasianorum iuuenum anni sui:ꝛ post eas sunt carnes pulloꝝ:ꝛ pullarũ ꝛ caponũ iuueniũ vsq3 ad annum:ꝛ tolerant carnes pipionũ nõ veterũ:nec valde nouiter natoꝝ sed volare incipientium:ꝛ aqtice dimittant. ¶ Ex q̃drupedib⁹ bone sunt carnes capreoloꝝ ꝛ damaꝝ iuueniliũ ꝛ lepusculoꝝ puoꝝ:ꝛ post illas sũt carnes vitulloꝝ puoꝝ valde lactẽtiũ:ꝛ tolerant carnes castratoꝝ annualiũ nõ valde veteꝝ nutritoꝝ in loco libero mõtano: ꝛ carnes porcoꝝ syluestriũ iuuenũ macre:tñ ex porco mediocriter pingui:ꝛ relique carnes dimittant penit⁹:ꝛ dimittat capita colla ꝛ iteriora:nisi epata gallinaꝝ ꝛ caponũ ꝛ testiculi galloꝝ.Et meliores sunt carnes ex pte anteriori dextri lateris:ꝛ si bñ digerit meliores sunt assate aut frixe q̃ elixe:ꝛ in hyeme ꝯdite cũ cinamomo macie pipe gariofilis:nisi hẽret fluxũ illũ calidũ:ꝛ in estate cũ agresta vel succo arancioꝝ non valde acetosoꝝ nisi hẽret fluxum illũ fridũ:ꝛ tũc comedant actu aut frigide aut que sint pauce calitatis:ꝛ multitudo sepi ꝛ pinguedinis:ꝛ oẽs carnes ĩpinguate p violẽtiam ꝛ incarcerate:ꝛ silr pter naliter macre sunt vitãde. ¶ Uitelli ouoꝝ dici sue gallinarũ vel pdicũ sunt ꝯueniẽtes assati ad ignẽ:ita tñ vt remaneant tenelli:ꝛ silr in frictilio ꝛ herbato ꝛ ferculo dũmõ nõ sint multũ cocti vel mixti cũ caseo vel farina:ꝛ in hyeme comedant cũ pipe vel spẽbus silib⁹ supradictis ꝛ in estate cũ agresta ẽm ꝯditiones positas supra carbonib⁹: sed albumẽ oui dimittat ꝛ oua nõ recẽtia ꝛ oua anserum ꝛ anatũ. ¶ Sanguis lac ꝛ caseus diuersis rõnib⁹ melius est q̃ dimittant:si tñ cupit caseũ sit pauce q̃titatis:ꝛ non antiquus boni odoris:ꝛ post cibũ.ꝛ si oĩno cupit saporem casei in ferculis faciat bulliri caseũ odoriferũ ꝛ boni saporis:postea extrahat caseus:ꝛ comedat ferculũ in quo est decoctus:ꝛ silr melius est butyrum dimittere. ¶ Pisces nõ sunt ei ꝯueniẽtes:minus tñ incõueniẽtes sunt si hẽant istas ꝯditiones.pma q̃ sint de mari libero aut de fluuio petroso vel glareoso:ꝛ nõ de lacub⁹ vel stagnis vel de vallib⁹ vel de piscinis. 2ª q̃ hẽant squamas:ꝛ pp hoc dimitant palamite sturiones anguille ꝛ siles. 3ª q̃ sint pui. 4ª q̃ sint boni odoris ꝛ saporis:ꝛ huiꝰ sunt de mari talie ꝛ aurate ꝛ barbones sardones arbori ꝛ siles:ꝛ de fluuijs lasce cauedani psici thimali trũbi sardones:ꝛ pisciculi pui qui iueniunt in puis aquis:ꝛ comedant actu calidi nõ in multa q̃titate. ¶ De granis in ferculo tolerat ordeũ fractũ:ꝛ far ꝛ panicũ ꝛ miliũ ꝛ rizum:ꝛ debẽt eẽ cocta cũ bonis carnib⁹:ꝛ tolerat brodiũ cicerũ:ꝛ melius est alijs granis nõ vti aut paucissimũ.victualia de pasta frumẽti: sicut lagane ꝛ pastilli debẽt dimitti. ¶ De herbis in tpe sanitatis nõ est multus vsus necessarius.Sed tñ in estate tolerat cicorea endiuia ꝯsolida pilosella pimpinella ꝛ lappaciũ acutũ:ꝛ si adest cursus calidarũ rerum:tũc sunt ꝯueniẽtes iste plãtago portulaca borago lactuca ꝛ acetosella pcipue:ꝛ in tpe hyemis:iste nõ sunt multũ discõueniẽtes:sed tñ meliores sunt odorifere:sicut rosmarinus ꝛ thim⁹ hyssopus serpillũ maiorana origanũ ꝛ feniculus ꝛ petrosilinũ:ꝛ siles odorifere:nõ tñ opꝫ q̃ herbarũ comedat multa q̃titas vel q̃ crude comedant.Blite tñ ꝛ borago ꝛ spinachia ꝛ buglossa qñ comedunt cũ pdictis herbis odoriferis tolerant in vere:caules aũt nõ sunt bone. ¶ De radicib⁹ factis debitis purgationib⁹ ꝯcedunt radix petrosilini ꝛ apij ꝛ feniculi ꝛ pastinacha hortulana ꝛ syluestris:ꝛ carotũ siue pastinacha rubea.Sꝫ napi ꝛ rape ꝛ cepe ꝛ allia ꝛ porri ꝛ scalognie ꝛ raffani dimitti debent. ¶ De fructib⁹ oĩno pua q̃titas dꝫ sumi:sed de humidis añ cibũ tolerant ficus recentes bñ mature pcipue albe:ꝛ abiecto cortice:ꝛ vue bñ mature que steterint collecte:ꝛ pendẽtes in aliq̃ loco sicco plib⁹ dieb⁹ carnose ꝛ dulces: ꝛ silr ficus sicce ꝛ passule:ꝛ de melonibus tolerant parua quãtitas:ꝛ minor valde de psicis.pruna aũt precipue nigra bene matura põt in estate comedere:pcipue si hẽret fluxũ citrinũ:ꝛ rerum calidarũ:aut si indigeret lenificatione ventris:ꝛ comedant cũ cortice suo:post ipsa bibat parum vini dulcis tempati cum aqua:ꝛ meliora sunt nigra albis damascena:ꝛ post cibũ ꝯueniunt granata dulcia ꝛ muza.muza in fluxu cholerico:dulcia qñ eẽt fluxus frigidus:ꝛ tolerant pira cocta si est fluxus calidus sine cõdimẽto:si frigidus cũ cõdimẽto ex pul.anisoꝝ ꝛ piperis ꝛ amigdale cõdite cum zuccharo ꝛ auellane assate ꝛ fistici ꝛ grana pini:ꝛ in tpe suo si corpus est purgatũ ꝯueniũt cornalia ꝛ sorbe ꝛ nespilla ꝛ citonia:ꝛ maxime fruct⁹ berberis quoꝝ habetis bonã quãtitatẽ in Uerona:ꝛ vocant crispini ꝛ myrtilli.Citranguloꝝ võ quãdo sunt dulces:ꝛ fluxus nõ est frigidus tolerat vsus cum zuccharo in tpe calido.Cucurbita võ ꝛ citrulli ꝛ cucumeres ꝛ anguria tolerant:si fluxus sit acutus mordicatiuus:alr non:melongene citra magna castanee ꝛ lymones diuersis causis sũt vitãde:ꝛ chrysoloma in pua q̃titate pñt sumi post cibũ. Cerasa võ nõ sunt cõuenientia:ꝛ reliqui fructus ab his q̃ scripti sunt dimittẽdi sunt sicut dactyli ꝛ moracelsi ꝛ rubi ꝛ zauarabel ꝛ fraga ꝛc̃.Fungi ꝛ tubera debent dimitti sparagi:ꝛ thali.i.turiones arboꝝ dimitti debẽt:ꝛ cappares nisi tẽpore fluxus rerũ frigidarum. ¶ Acetũ pcipue acutũ ꝛ acetosa valde oĩno dimitti debent. ¶ Macis gariofili cyperi tolerant fere omni tpe:ꝛ cinamomũ quãdo nõ habet menstrua abundãter:piper ꝛ zinziber quando adest fluxus rerum frigidarum non aliter.

¶ Potus eius sit vinũ rubeum clarum:ꝛ postq̃ est purgata stipticũ.sed anteq̃ sit purgata cũ multis abũdet supfluitatibus melius est albũ pauciferũ.ꝛ si sunt calide:aut rubeum vinosũ si sunt frigide quousq3 purgetur:ꝛ non superabundet in potu.Et hec de regimine.

Deueniendo ad medicinalia opꝫ cõsiderare q̃ oĩũ dispositionũ malarum.s.accidentiũ supradictoꝝ cause sunt mediate vl' imediate humores mali multiplicati in corpe maxime cholera ꝛ flegma per caput ꝛ stomachũ:cholera pp epar.Nec est putãdum q̃ isti humores solũ sint in dictis mẽbris aut in matrice:sed in toto corpe maxime in venis. ¶ Et ideo ante oĩa dꝫ corpus diligẽter purgari pmissa digestione humorum.Et postea debẽt diuerti humores a matrice ad quã currũt:q2 nõ obstãte q̃ matrix sit locus ꝯueniens expulsionis absolute loquẽdo:tñ in hoc casu q2 iste cursus eam subtilẽ reddit:ꝛ cũ hoc generant egritudines in matrice valde moleste:ꝛ est periculũ de fortioribus:sicut apostematis ꝛ vlcerib⁹:ꝛ tertio reddit feda.Nec est incõueniẽs q̃ diuersio fiat ad alia loca in q̃bus fortia nocumẽta non expectant:ꝛ opꝫ simili cã ꝯfortare matricem:ne recipiat post purgationẽ toti⁹:ꝛ etiam matricis appropriatis que duo fieri nõ debẽt nisi fierẽt euacuationes:ꝛ iam pcesserunt ꝛ in futurũ ꝯtinuent.Membra iterũ gñantia hos humores:ꝛ a quibus ꝓfluunt ad matricem sunt euacuanda:ꝛ ꝯfortãda sicut cerebrum stomachus ꝛ epar.

¶ Debet omni anno in tpe autumni ꝛ in tpe veris purgari cũ medicinis eũantib⁹ a toto que purgẽt choleram ꝛ flegma:ꝛ si aliq̃d de melancholico euacuent nõ est malum. Et dimissis regulis gñalibus venio ad spãlia. ¶ Primo ergo isto anno circa mediũ septẽbris capiat pmo hũc syrupũ sex dieb⁹ successiue. ℞.syrupi de calamẽto oxymellis sq̃llitici:syrupi de endiuia.añ.ʒ.vi.aque feniculi:aque endiuie.añ.ʒ.i.s.clarifica ꝛ aromatiza cũ mace:ꝛ est pro vna vice:sed detur sex vicibus calidus in aurora. Nec puto q̃ syrupi dandi in isto casu debeant esse stiptici

vt plerique auctores faciũt. Nã ⁊ si aliq̄ humores sint ibi
subtiles plurimi tñ sunt grossi: ⁊ vie indigent aperitione.
¶ Sũpto syrupo dʒ sumi medicina sequẽti die: ⁊ q2 intẽ
do q euacuet p vomitũ ⁊ sit medicina nõ relinquẽs ma/
lignã q̄litatẽ respiciẽs tã mẽbra q̃ humores supradictos
dʒ purgari cũ agarico s' mõ. ℞.semis raffani: anisoꝝ: fe/
niculi: passularũ: seminis apij: ligritie.añ.ʒ.i. fac bulliri in
aqua sufficiẽti. ⁊ in ista aqua clara ponat̃ agarici albissimi
leuis ⁊ nõ lignosi.ʒ.ij. salis gẽme.℈.ij. aut agarici.ʒ.ij.la/
pidis laçuli.gra.xv. salis gẽme.℈.i. ⁊ supinfundat̃ agari/
cus ꝑ per tres horas in oxymelle postea distẽperent̃ oĩa
cũ dicta decoctione ⁊ potet̃ calida duab⁹ horis añ diem:
in q̄bus duab⁹ horis dormiat quãtũ põt ⁊ nitat̃ hãc me/
dicinã retinere: ⁊ postea nõ dormiat vsq3 ad cõplemẽtũ
opationis medicine: qd̃ est tp̃s octo horarũ vel circa. Et
postq̃ trãsiuerint sex hore sumpta medicina sumat.ʒ.v.
aque ordei cũ.ʒ.i. çucchari rubei. ¶ Et q̄m ista medicina
in potu est valde abominabilis ⁊ fortis nimis ⁊ cito irri/
taret ad vomitũ: puto melius eẽ q ex agarico ⁊ sale gem
ma cũ oxymelle fiat ad modũ paste: ⁊ diuidat̃ in tres vel
q̃tuor bolos: ⁊ vnusq̄sq3 bolus ponat̃ p se in cocleari ⁊ cũ
iulep supraposito deglutiat̃: ⁊ ita stet per duas horas pri/
mas dormiẽdo si põt: ⁊ in capite duarũ horarũ bibat ꝑ/
dictã decoctionẽ sine agarico. Hoc enim mõ facilius cõse
quemur oẽs itẽtiones nr̃as: ⁊ post bibitã decoctionẽ euo/
mat si põt. ¶ Et si videt̃ p̃senti medico q sit nimia q̃ti/
tas põt incipe cũ.ʒ.i.ß.agarici.⁊.℈.i.ß.salis gẽme facien
do mõ supradicto. ¶ Et sequẽti die faciat clistere lauati/
uũ.s.ex lib.i.ß.aque ordei.⁊.ʒ.i.çucchari rubei. ¶ Aut lo
co istius sumat has pillulas. ℞.pillularũ aggregatiuarũ:
pillulaꝝ de lapide laçuli: pillularũ de serapino.añ.℈.i.re
forment̃ cũ succo matricarie. ¶ Similẽ purgationẽ fa/
cere dʒ cũ syrupo ⁊ medicina in mẽse Martij.s.in medio
vel circa. ¶ Et puto q si oĩb⁹ duobus mensib⁹ semel pro
ꝑmis sex mẽsib⁹ sumeret.ʒ.i.agarici: ⁊.℈.i.salis gẽme ꝑ/
parata mõ supius dicto cũ oxymelle ⁊ cũ decoctione su/
pradicta eẽt sibi vehemẽter vtile. ¶ Et si nõ capit agari/
cũ post medicinas duas supius descriptas dʒ purgari se/
mel vel bis in mẽse cũ pillulis istis que sunt absq3 custo/
di:i. ℞.pill'arũ ierepigre de octo reb⁹.ʒ.ij.mirabolanoꝝ
kebuloꝝ indoꝝ citrinoꝝ.añ.ʒ.i.masticis.ʒ.ß.aloes rubei
boni.ad pondus oĩũ fac pill'as cũ succo matricarie vel
calamẽti mõtani.sumant̃.℈.ij.p vice: aut.ʒ.i.in sero q̄n
vadit dormitũ: maxime q̄n ꝯtingit q in sero nõ cenet.
¶ Et post hec p illo suo capite vtat̃ sepe masticatorijs ad
ip̃m purgãdũ vt supra ex mastice ponẽdo cũ mastice ali/
q̄d de piretro icisõ: aut de pipe: aut de staphisagria masti/
cãdo p horã d' mane añ cibũ: ⁊ spuẽdo illd̃ qd̃ venit ad os.
¶ Et dʒ in manu portare ⁊ sepe odorare pomũ qd̃ sic fit.
℞.storacis calamite.ʒ.v.macis: pipis lõgi: olibãi: sãdara/
ce.añ.ʒ.iij.costi spice.añ.ʒ.ij.panis porcini sicci: ligni alo/
es crudi.ʒ.i.ß.musci.ʒ.ß.fiãt poma ⁊ icorporent̃ cũ aq̃ ma
iorane in q̃ sit dissolutũ gũmi arabicũ sufficiẽter. ¶ Et
ad capitis ꝯfortationẽ bonũ est in tp̃ibus fridis tenere in
ore de nocte nucẽ muscatã vnã integrã sine macula iter ge
nas ⁊ dẽtes ⁊ de mane extrahat̃: ⁊ põt p mẽsem teneri ⁊
postea inouari. ¶ Et in capite portet sacculũ de serico de
grana in quo sint insuta.ʒ.gariofiloꝝ pulueriçata: ⁊ inouẽ
tur gariofili oĩb⁹ duobus mẽsib⁹. ¶ Et pro memoria su/
mat de diaçinçi.ʒ.ij.pro vice in sero. ¶ Et simil'r in tp̃i/
bus frigidis dʒ portare de die ⁊ de nocte sup stomachũ
huiꝰ sacculũ ita fasciatum vt bene applicet̃. ℞.menthe
sicce: gariofiloꝝ: cyperi: calami aromatici: masticis: coral/
loꝝ rubeoꝝ.ro.rubearũ.añ.ʒ.ij.fiat puluis: ⁊ insuatur in
pãno lineo de grana ita vt sit sacculus satis latus.

¶ Et opʒ spãl'r descẽdendo ad matricẽ q postq̃ purgata
est cũ medicina suprascripta si nõ mẽstruat q tũc oĩ ma
ne p octo dies teneat in matrice hõ suppositoriũ. ℞.bom
bacis bñ carminati q̃tũ sufficit: ⁊ infundat̃ in optĩa terbẽ
tina clara clarificata ⁊ dissoluta: ita vt bñ ibibat̃: ⁊ post/
ea ex illa fiãt octo lycinia ad q̃titatẽ vni⁹ digiti: ⁊ circũli/
gata filo: ⁊ teneat vnũ p vice: ⁊ post tres horas extrahat̃.
¶ Trãsactis aũt octo dieb⁹ bonũ est q sedeat in balneo
vsq3 ad pectinẽ de mane p q̃rtã ptẽ hore: qd̃ balneũ sit s'
mõ factũ. ℞.corticũ iterioꝝ thuris ⁊ folioꝝ suoꝝ gallaꝝ
sumach: cupulaꝝ glãdiũ: radicis ⁊ folioꝝ historie: floꝝ
tamarisci: folioꝝ oliue cyperi: thuris minuti: sq̄nanti: cor/
ticũ granatoꝝ: balaustiaꝝ: folioꝝ myrti: alumis iameni:
nitri.añ.ʒ.ij.decoquant̃ in aq̃ pluuiali vel in vino stipti/
co. ⁊ si aq̃ pluuialis eẽt illa in qua ferrarij sua ferramẽta
extiguũt eẽt meli⁹: ⁊ sedeat in ea mulier lauãdo itus ⁊ ex:
⁊ postea ifundat̃ lana in dicta aq̃: ⁊ exprimat̃ ⁊ teneat̃ in
nã s'm longitudinem digiti octo diebus vno post aliũ.
¶ Et q̄n est purgata aut in autumno cũ syrupo ⁊ agarico:
aut in vere ⁊ vsa est masticatorio post illd̃. aut supposito/
rio vel terbẽtina iã octo dieb⁹ ⁊ vsa balneo supradicto in
sedẽdo: tũc dʒ in mane vti aliquo istoꝝ electuarioꝝ sumẽ
do.ʒ.ij.p vice oĩ mane vel circa. ¶ Sed si est fluxus re/
rũ calaꝝ: tũc recipiat istud. ℞.rosaꝝ rubeaꝝ: sandaloꝝ
oĩũ: gũmi arabici: dragagãti: achacie: granoꝝ granatoꝝ
exiccatoꝝ: coriãdri ꝑparati.añ.ʒ.i.radicum ꝯsolide: radi/
cum brusci: radicũ sigilli sancte marie: ⁊ est illud qd̃ hẽt
sup folio fructũ.añ.ʒ.ij.floꝝ artemisie.ʒ.ß.semis nenufa/
ris hñtis flores citrinos.ʒ.i. ⁊ dʒ hoc semẽ colligi in men/
se septẽbris in capitibus que sunt q̄si papauera: limature
auri.ʒ.ß.syrupi rosati facti cũ aqua solatri: ⁊ çucchari al
bo quãtũ sufficit: fiat electuariũ pistãdo pistãda: ⁊ post/
ea oĩa cõmiscẽdo inuicẽ: ⁊ sumat̃ de isto oĩ mane.ʒ.iij.p
vice in aurora. ¶ Si võ fluxus eẽt flegmaticus admini/
stret̃ istud qd̃ ẽt adiuuat ad ꝯcipiendũ sili hora ⁊ in sili
q̃titate: sicut dictũ est de ꝑcedẽti. ℞.cimini: gariofiloꝝ
galãge: ligni aloes: çinç.añ.ʒ.i.blacce bisantie: croci: spice:
nucis muscate: rosaꝝ rubeaꝝ: cardamomi: macis: piperis
lõgi: trociscoꝝ de rosis: sãdaloꝝ citrinoꝝ: serici crudi mi/
nutim icisi: ambre optime.añ.ʒ.ß.musci.gra.iiij.ꝯfice cũ
syrupo rosato solo: ⁊ det̃ post ip̃m.ʒ.i.vini subtilis antiq.
¶ Si võ tp̃s est sanitatis ab istis cursibus vtatur isto sili
mõ sumẽdo. ℞.gariofiloꝝ: macis: nucis muscate: marga
ritaꝝ nõ pforataꝝ: galãge.añ.ʒ.i.radicũ ꝯsolide maioris
exiccate.ʒ.ij.sq̄nanti: calami aromatici: myrre: seminis
apij: anisi: sumach: granoꝝ myrti siccoꝝ: berberoꝝ: semi/
nis nenufaris.añ.ʒ.i.ß.semis agni casti: achacie: thuris mi
nuti: masticis: fructus tamarisci.añ.ʒ.ij.mellis despuma/
ti quãtũ sufficit fiat electuariũ. ¶ Et post istos dies vta
tur tenere in natura si adhuc remanet fluxus flegmati/
carũ supfluitatũ omni die vnũ tale suppositoriũ. ℞.sq̄ui/
nanti: seminis agni casti: cyperi: carpobalsami: gallarũ: p/
fidie balaustiarũ: aluminis: plume: mediani corticis quer
cus: masticis: thuris minuti: folioꝝ myrti.añ.ʒ.ij.coquan
tur in vino rubeo habẽte stipticitatẽ ⁊ coletur vinũ ⁊ in
isto infundat̃ aut cotũ carminatũ aut lana lota aut petie
lini: ⁊ teneat̃ in natura. ¶ Si võ eẽt cursus humiditatũ
acutarũ aut facientiũ pruritũ. ꝑmo lauet̃ locus bene fri/
cando cũ aqua mellis vel cũ vino albo nõ dulci: aut cum
aceto si põt tolerare: ⁊ postea exiccet̃: ⁊ teneat hoc suppo/
sitorium. ℞.corticũ granatoꝝ: balaustiarũ: caude equi/
ne: radicum consolide recentis: gallarum: myrtillorum:
achacie: hypoq̄stidos: seminis nenufaris: vl' eius radicis
solatri: sempuiue.añ.ʒ.i.decoquant̃ in aqua plantaginis
⁊ colentur ⁊ postea cũ bombace vel pãnis lineis infusis

in ea fiat suppositoriū. ¶ Et in tpe quo nil fluit bonū est
vt vtat͛ huiꝰ suppositorio. ℞.aluminis iameni: seminis
agni casti:cyperi:gallaꝝ:balaustiarū.aā.ʒ.i.fac bullire in
vino ꝛ fiat cū bombace vel pānis lineis suppositoriū mō
supradicto. ¶ Aut fiant sacculi de pāno lineo subtili ad
modum digiti:ꝛ impleant͛ hoc puluere. ℞.gallarū:squi
nāti:myrre: balaustiarū:radicum assari.aā.partes equa
les:pistentur subtiliter ꝛ fiat puluis.
¶ Et a quacūqꝫ causa fuerit inungant͛ eius renes cuꝫ isto
vnguēto iferius descripto. ℞.mediani corticis castanea
rū:mediani corticis glādiū:myrtilloꝝ:caude eqne:galla
rū:corticis fabaꝝ:arilloꝝ vue exiccatoꝝ: sorbarū sicca
rū:nespilloꝝ imaturoꝝ siccoꝝ:radicū celidonie:foliorū
prunoꝝ syluestriū:seminis cinoscati siccoꝝ.aā.ʒ.i.terant͛
grosso mō ꝛ coquant͛ in succo vel decoctiōe plātaginis q
sit lib.iiij.vsqꝫ ad medietatis ꝯsumptionē.ꝛ tunc h̄ facto
℞.olei myrtini.ʒ.i.misceat͛ resoluēdo ad ignem ꝛ postea
lauet͛ in dicta decoctione capiēdo.ʒ.iij.decoctionis ꝑ vi
ce octo diebꝰ semp inouādo decoctionem. Quo facto. ℞.
mediani corticis castaneaꝝ: mediani corticis glandium:
mediani corticis quercus:cineris ossium crurium bouis:
myrtilloꝝ siccoꝝ:arilloꝝ vuaꝝ siccaꝝ.aā.℈.i.trociscoꝝ
de karabe.ʒ.s.incorporent͛ cū pdictis cera ꝛ oleo myrti
no addēdo olei masticini.ʒ.s. Et si maiorē quātitatē vn
guēti facere voluerit faciat ꝓm hanc ꝓportionem.
¶ Ordo ergo iste quātū ad vsum harū medicinaꝝ est:qꝛ
p̄mo in medio septēbris vel circa capiat syrupos ꝛ medi
cinā de agarico. Et post illud octo diebus omni mane te
neat in natura suppositoriū de terbentina per tres horas.
Et est hic notādū ꝙ h̄ tpe extracto suppositorio de ma
ne aū cibū ꝯuenit itroitus in furno vel in stuffa sicca mō
supradicto in caplo de exercitio:ꝛ post stuffam quiescat.
¶ Et si potest habere beneficium vētris per se in mane
ante ista bonum est.sinautem faciendum est sibi clistere:
aut faciat post de sero:qꝛ tot res non pn̄t fieri de mane.
¶ Et trāsactis octo diebus qbus vtitur suppositorio isto
dꝫ alijs octo diebus in aurora sumere de electuarijs di
ctis ꝓm cōditiones suprascriptas:ꝛ postea ingredi in illo
balneo supra scripto ad sedendū. ¶ Et postq̄ exit a bal
neo ponere aliqd suppositoriū ꝓm modos suprascriptos
ꝛ inungere spinā cum vnguēto suprascripto. ¶ In sequē
tibus vō diebus quousqꝫ veniat tp̄s sumendi.ʒ.i.agarici
vt est dictū supra:aut pillulas sine custodia de qbus est su
pra scriptū.bonum est ꝙ in mane sumat de istis electua
rijs cū ꝯditionibus dictis:ꝛ in natura teneat suppositoriū
aptū materiei fluētis ꝓm modū dictū:ꝛ si semel vel bis
in septimana ingrediat͛ stuffam vel furnū mō dicto nō
noceret:ꝛ hoc seruet͛ quousqꝫ transeant duo menses post
medicinam sumptā cum syrupis. ¶ Et tūc si videtur fa
cta purgatione cum.ʒ.i.agarici redeat ad suppositorium
de terbentina octo diebus:ꝛ ad ordinē sequētem vsqꝫ ad
ver ꝓm ꝯditiones dictas in capitulis de regimine:ꝛ tunc
sumat͛ medicina cum syrupo. Et ꝯn̄ter reiteret͛ ordo di
ctus post sumptionem medicine in autumno.
¶ Et si aliquādo vellet quiescere ab vsu medicinarū vna
septimana vel duabus bonum est dimittere naturā pau
sare:ꝛ posset qn̄qꝫ loco dictoꝝ electuarioꝝ capere aliqua
simplicia:sic.v.g.comedē de mane.ʒ.i.fructꝰ berberis hu
midi. aut.ʒ.s.exiccati: aut bibere.ʒ.ij.vini berberorum.
¶ Et silr̄ vtat͛ sumach in suis saporibꝰ ꝛ agresta exicca
ta:aut capiat.ʒ.ij.seminis nenufaris habētis flores citri
nos ꝯfectos cum zuccharo. ¶ Et nota ꝙ si displicet sibi
multotiens tenere illa suppositoria aut sedere in balneo
pōt ingeniare modū ꝙ recipiat fumū p cānulā itra natu
ram:ꝛ erit q̄si equalr̄ sufficiēs.s.decoctionis illarū rerū.

¶ Et hic nota ꝙ in comitatu Padue sunt balnea que di
cunt͛ Ebani:iuxta que ineniunt͛ foramia emittētia fumū:
sup qbꝰ multe mulieres iā iuerūt ad sedēdū in scamno ꝑ
forato ꝛ mūdificate sunt eaꝝ matrices mirabilr̄:ꝛ stabāt
ibi cū vna trabaccha coopte.ꝛ ita credo ꝙ ei ꝯueniret.
¶ Et qꝛ multotiēs incidit pruritū forte matricis opꝫ si vir
tus ꝯstet pro tūc ipsa vt flobothomet͛ de vena cōi extra
hendo sanguinē ꝓm vtutis tenorē vsqꝫ ad lib.s.ꝛ purget͛
cū.ʒ.vij.seri caprini in quo parū bulliuerint folioꝝ sene
ʒ.ij.epithimi.ʒ.ij.passulaꝝ.ʒ.i.salis.ʒ.ij.ꝛ postea coletur ꝛ
capiatur in aurora. ¶ Et potest inungi cū isto vnguento
fricādo. ℞.acbacie hypoqystidos:rosarū:sandaloꝝ:fecis
aceti.aā.ʒ.s.olei rosati quātū sufficit ad incorporādum.
Et est vtile si sumant͛ folia mēthe ꝛ cortices granatoꝝ ꝛ
leuiter excorticate decoq̄nt in vino ꝛ supponant͛. ¶ Aut
℞.croci:camphore.aā.℈.s.plumbi adusti.℈.i.baccarū
lauri.ʒ.s.fiat puluis subtilis:ꝛ conficiatur cum albumine
oui ꝛ oleo rosato ꝛ aliquantulo vino ꝛ imponatur.
¶ Et qꝛ purgatio que fit cum balneo aque porette purgat
cholerā ꝛ flegma ꝛ melēiam ꝛ vir ab oībus mēbris corpo
ris.ꝛ qn̄ vtimur illis debite multū facit. Cōsilio meo bo
num est ꝙ qn̄ erit fortificata incipiat vti ista aqua h̄ mō
ꝙ qn̄ dꝫ eam capere p̄mo de mane in aurora ingrediatur
tinā in qua sit aq̄ dicti balnei calida caliditate hn̄ tolera
bili:ita tn̄ ꝙ nō ibi multū sudet:ꝛ maneat ibi per mediā
horā ita ꝙ aū ortū solis egrediat͛ ꝛ qescat in lecto quo
usqꝫ sit sicca.ꝛ post horā bibat p̄mo lib.ij.illius aque bal
nei calefacte:ꝛ postea ambulet leuiter per domū:ꝛ inde
ad quartam ptem hore bibat alias duas lib.calidas:ꝛ silr̄
ambulet:ꝛ inde ad aliam quartā ptem hore tertio duas
alias libras calidas. Et postea aut sedeat aut leuiter am
bulet.ꝛ expectet per tres horas eius opatione:aut per se
cessum aut per vomitū aut per sudorē:ꝙ si nō operat͛ fa
ciet sibi clistere imponi ex eadē aqua sine alio adiuncto:
ꝛ nō sumat tn̄ plus illo die. Expectet quousqꝫ videat sibi
stomachus vacuus:ꝛ deinde prādeat de pullis aut de car
ne capreti coctis in eadē aqua:ꝛ ꝑ illa die qescat ꝛ nō am
plius comedat. ¶ Sequēti die balneet͛ de mane quēad
modū in precedēti:ꝛ si nō fuerit purgata post balneū ite
rum faciet sibi clistere ex eadē aqua:ꝛ postea quiescat vl̄
blande ambulet vsqꝫ ad horā prandij ꝛ postea prādeat ꝛ
sollatiet͛ ꝛ qescat ꝛ cenet:ꝛ hac die nō capiat aquā balnei.
¶ Die tertio in mane in aurora tempestiue ingrediatur
balneū ꝛ ibi moret͛ per mediam horā:ꝛ postea egrediat͛
ꝛ in lecto exiccet͛ hn̄:ꝛ post vnā horā exitus a balneo inci
piat bibere aquā:ꝛ bibat lib.viij.in vna hora in quatuor
vicibꝰ:lib.ij.pro vice:ꝛ si opant͛ hn̄ est.sin minus:in capi
te quatuor horarū fiat clistere:ꝛ seruet͛ ordo scriptus in
p̄ma die:nō tn̄ plus bibēdo.s.ꝙ prādeat ꝛ ꝙ nō comedat
nisi semel in ista die. ¶ Die quarta balneet͛ bis de mane
ꝛ de sero ꝛ comedat bis in die.s.prandeat ꝛ cenet. ¶ Die
qnta balneet͛ in mane in qnque vicibꝰ in vna hora sumat
lib.x.aque dicte:lib.ij.ꝑ vice:ꝛ nūq̄ in sequētibꝰ diebus
istā quātitatē trāscēdat:ꝛ totiēs bibat istā aquā ꝙ saltem
sex diebꝰ vel octo in ea fuerit opata. ¶ Et si inuenit opa
tionē facilē in hac aqua bonū est ꝙ in vltima die in qua
sumit eā totiēs bibat lib.ij.ꝑ vice:iterponēdo iter vnam
vicē ꝛ aliā q̄rtā ptem hore ꝙ egerat aquā claram. Si vō
debilitat͛ aut difficile opat͛ sufficit ꝙ octo diebꝰ recipiat
x.lib.istius aque:iterponēdo semp iter duos dies vnum
diē in quo nō capiat ꝛ in quo balneet͛:ꝛ postea qescat per
horā anteq̄ bibat aquā:ꝛ post hos dies qbꝰ cepit aquam
seruet ordinē balnei per vnū mēsem.s.ꝙ nō bibat aliam
aquā in miscēdo.s.cū vino aut p se:sed bibat vinū pauci
ferū purū:aut si potēs fuerit tēperet cū aqua balnei:ꝛ nō
lauet

lauet manus cū alia aqua neqꝫ alio mō tangat:ꝛ per hūc mēsem comedat carnes aut pulloꝝ aut capretoꝝ paruoꝝ ꝛ fasianoꝝ pdicū aut vituloꝝ lactētiū ꝛ castratoꝝ dimi/tendo oēs fructus ꝛ herbas p totum mensem hunc.

¶ De fluxu hemorroidali supfluo cū mala cōplone frida mēbroꝝ nāliū ꝛ pparatiōe ad ptisiꝫ. Cōsi. LXXXVI.

Ista nobilis dña ex Venetys passa est fluxuꝫ hemorroidalē supfluū ꝛ ex iteruallis patiť ita vt sit flux⁹ multe quantitatis viridis coloris non nigri:ꝛ ipꝫ sequiť debilitas genuū fortis:ꝛ discolora/tio ꝛ impotentia digestiue:ꝛ pp hoc multiplicanť vento/sitates ꝛ flegmata in suis intestinis:ꝛ qñqꝫ patitur dolo/res in eis:ꝛ qꝛ cū hoc etiā passa est tussim cuꝫ sputo salso facit me dubitare de ꝓpinquitate ad ptisiꝫ:ꝛ iō pensatis oībus describaꝫ regimen:ꝛ alia qbus videtur mihi ipsaꝫ debere gubernari. hic dimittam regimen:ꝛ si vis recurre ad consilium de debilitate digestiue stomachi:quod inci/pit. Nobilis ꝛ egregius vir Joannes Aluisius de placētia ex longo ꝛ superfluo ꝛc.

¶ Descendendo ad medicinalia dꝫ medicus ꝯsiderare ꝙ in hac nobili domina sunt tres dispositiones ꝑter naturā ꝑncipaľr attendende. ¶ Prima oīum est mala cōplexio frigida mēbroꝝ nāliū.s.stomachi intestinoꝝ ꝛ epatis cuꝫ pñtia multe male materie flegmatice ventosabilis:ꝛ qñ/qꝫ putrescentis ꝛ facientis febrē:ꝛ hec est cā illoꝝ doloꝝ ꝛ debilitatis digestionis. ¶ Secūda est preparatio ad pti sim pp tussim ex catarro salso. ¶ Tertia est ꝑparatio ad apertionē superfluaꝫ hemorroidaꝝ:ꝛ intelligens medic⁹ scit ꝙ opꝫ icipere a pma nō negligēdo alias.

¶ Puto igiť ꝙ pro nunc dꝫ sumere pmo sex syrupos hoc mō. ℞.oxymellis sqlliticī.ʒ.i.mellis rosati colati syrupi de iuiubis.añ.ʒ.ς.decoctionis anisoꝝ feniculi passularuꝫ liquiritie ꝛ masticis.ʒ.iij.in decoctionis cuius lib.i.bulli/uerint.añ.ʒ.i.dictaꝝ reꝝ. ¶ Sumpto syrupo purgeť ca/piendo has pillulas. ℞.pillulaꝝ fetidaꝝ.ʒ.ς.pillulaꝝ de agarico.℈.i.pillulaꝝ de bdellio.℈.ς.fiant pillule.vij.vel ix.cū aqua absinthij:sumať duabus horis ante diem cuꝫ debita custodia. ¶ Et qꝛ nō pōt in vna vice ꝯuenienter purgari videť mihi ꝙ semel in septimana dꝫ sumere qn/que de istis pillulis. ℞.pillulaꝝ stomaticharꝝ descriptio/ne Mesue ꝓpria.ʒ.ij.pillulaꝝ turbitataꝝ.ʒ.i.bdellij.ʒ.ς. reficianť cū succo absinthij:ꝛ sunt sine custodia:ꝛ possunt capi in aurora:vel etiā paꝝ ante cibū si capiať de eis so/la.ʒ.ς. ¶ In diebus aūt in quibus nō sumit solutiuum cō uenit sibi ꝙ de mane in aurora saltē q̄tuoꝛ vicibus in se/ptimana sumat.ʒ.ς.trifere mioris ex arte Zenonis facte cū scoria ferri:vt describit Mesue:ꝛ qꝛ ista trifera videť valere post sex menses:si inueniat de antiqua est melius finaūt recipiat de noua:ꝛ qꝛ est mali saporis pōt capere i vno vel duobus bolis inuolutis cū nebulis:ꝛ nō negligať hoc remedium:qm̄ est singulare:ꝛ pro stomacho ꝛ ꝓ epa te suis ꝛ pro retētione hemorroidaꝝ. ¶ Itē ante prādiuꝫ sumat per totū tēpus hyemis ꝛ veris a.ʒ.i.vsqꝫ ad.ij.aro/matici rosati descriptione Gabrielis:ꝛ postea statim pran deat. ¶ Inungat aūt dum adhuc remanet debilis in sto/macho regionem stomachi ꝛ epatis cum isto vnguento omni die mane ꝛ sero ante cibum:ꝛ postea supponat pe/tiam calidam:ꝛ sit vnguentum actu calidū quando inun/gitur. ℞.cinamomi:gariofiloꝝ:cyperi:calami aromatici. ana.ʒ.ij.vini rubei boni lib.i.olei de spica.ʒ.iiij.olei ma/sticini.ʒ.ij.fac bulliri oīa simul vsqꝫ ad vini ꝯsumptionē: postea coleť:ꝛ in colatura addať gallie muscate.ʒ.ς.lauda ni.ʒ.vi.cere parum:ꝛ fac vnguentum.

¶ Sꝫ pp illū casuꝫ catarri salsi de nocte qñ vadit dormi/tuꝫ:ꝛ sic de mane añ cibū teneat in ore duabus vel tribus vicibus q̄ntitatem auellane de diadraganto deglutiendo ꝓm ꝙ per se eliquať. ¶ Et si ꝯtingeret casus ꝙ non bene dormiret:tunc de sero post cenam recipiat.ʒ.i.diacodion puri facti cum çuccharo ꝓm descriptioneꝫ Mesue in an/tidotario.in capitulo de loch.in illa parte vbi dicit. Cōfe ctio iecur:ꝛ sit illud parū. Et si hoc nō pōt habere sumat ʒ.i.loch de papauere. ¶ Itē hoc tpe cuꝫ molestareť ab h catarro salso vtatur in cibis farre ꝛ victualibus de pasta ꝛ bibat aquā mellis vel çuccha.loco vini:aut pmiscendo cum vino:ꝛ purgeť sumendo bis vel semel interpositis octo diebus per medicinam tertiam parteꝫ totius descri/ptionis aque fructuum.descripte a Mesue in antidota/rio in capitulo de decoctionibus.

¶ Et si nō obstāte hoc regimine supueniat fluxus hemor roidalis ꝯsideret si sanguis q egrediť sit niger:ꝛ si est ni/ger nō retineať nisi esset vehemēter debilis. Si vō nō est niger tūc ēt ꝯsidereť vtꝝ videať debilitari ꝛ discolorari: ꝛ genua sua in ambulādo magis fatigari ꝯsueto. Et si ista cōtingant dꝫ restringi:ꝛ modus est iste.ꝑ recipiat succus tassi barbassi.s.folioꝝ ꝛ intingať cotum in illo succo ꝛ ita nō multū frigidū apponať sup loco:ꝛ si hemorroide sunt intus aperte iponať leuiter in ano. Itē si hoc non sufficit. ℞.trociscoꝝ de karabe.ʒ.ij.trifere minoris cum scoria ferri.ʒ.i.misceanť:ꝛ fiant q̄tuoꝛ ptes equales:ꝛ sumanť i quatuoꝛ diebus oī mane ps vna ieiuno stōcho.v.horis añ cibū. ¶ Et si ista nō suffecerint fiat h vnguētū. ℞.succi tassi barbassi olei rosati.añ.ʒ.i.ς.trociscoꝝ de karabe.ʒ.ς. pistenť subtilissime ꝛ incorporenť simul cū modica cera: ꝛ fiat vnguentum quo inungať anus intus ꝛ extra. ¶ Et hoc tēpore si nō haberet bñficiuꝫ vētris fiant clisteria cū lib.i.olei violati pro vice absqꝫ alia re:aut capiat ante ci/bū circa.ʒ.ς.pulpe cassie:vt venter teneať lubricus. ¶ Et qꝛ puto ꝙ ista sufficiāt addaꝫ hic tm̄ spēs qbus dꝫ vti in ferculo:ꝛ faciā finē. ℞.pipis albi ꝛ pipis lon.añ.ʒ.i.amo/ni cinamomi.añ.ʒ.ς.gariofi.galange.añ.ʒ.i.ς.croci.ʒ.ij.pi/stenť ꝛ fiāt spēs ꝛ puto ista cū altissimo sibi sufficere.

¶ Pro quadam muliere patiente hemorroidas. Consi/lium. LXXXVII.

Mulier ista dꝫ abstinere a cibis valde calidis:sicut spēbus oībus: a rebus valde vnctuosis:a pane açimo:ꝛ val de duro:a leguminibus oībus:ꝛ ꝓprie elixis: a cepis allio ꝛ similibus: a carnibus salitis ꝛ multo vsu salis in cibis:a caseo salito:ꝛ ab oībus reb⁹ açi mis ꝛ pastilib⁹ a citonys castaneis piris ꝛ pomis:ꝛ nespil lis ꝛ vitet sedere sup re multū dura:ꝛ maxie sup lapidib⁹. euitet ēt vētris stipticitatē cui⁹ regimen infra poneť.

¶ Assuescat igiť sepe ꝓ lenitione vētris accipe añ cibum aquā decoctionis folioꝝ violaꝝ maluaꝝ mercurialis ꝛ si miliū cū çuccharo rubeo calida:aut accipiat sepe vnā de istis pillulis paꝝ añ cenā. ℞.aloes epati.ʒ.i.bdellij subal bidi.℈.ij.croci masticis.añ.gra.iij.salis indi gra.viij.fiāt pillule ex oī.ʒ.vij.de qbus accipiat vnā paꝝ añ cenā.

¶ Pōt ēt vti comestiōe cassie fistule de sua cāna accipiē do de ea semisse mediū lābēdo ꝛ deglutiēdo. ¶ Pro se/datione vō doloris hemorroidaꝝ:ꝛ ꝯsumptionis earū se/deat sepe in aqua calida decoctionis radicū altee pastina che:ꝛ lilioꝝ alboꝝ ꝛ fenugreco:aut saltē ex spongia ex eis faciat fomētationē ad ficteri.post fomentationē vō vnga tur vnguento tali. ℞.olei violaꝝ de sisamo de nenufare. añ.ʒ.i.pinguedinis anatis galline:ꝛ pinguedinis recentis. añ.ʒ.ς.croci.ʒ.ς.opij.ʒ.i.cere q̄tū sufficit:ꝛ fiat vnguentū molle:ꝛ igenieť iponere ipm interius:ꝛ cū doloꝛ ꝯuenie/ter sedatus fuerit vtatur vnguento isto exterius ꝛ iterius

conuenienter iposito bis in die. ℞.granoꝝ myrti nigelle sandarace achacie thuris sarcocolle.añ.ʒ.i.olei de chrysomillis olei de lauro.añ.ʒ.i.s.pulueris anacardi.℈.ij.cere q̄tum sufficit:ꝛ fiat vnguentum molle.

¶ Ad ꝯsumēdū vo hemorroidas iteriores vtaꝛ sepe h̄ suppositorio. ℞.radicū serpētarie recentiū:suppositoria plura q̄titate digiti minoris figurata q̄ infundanꝛ in vino p dié ꝛ nocté:ꝛ sepe iponanꝛ iterius in itestinum diligēter ꝛ longo tēpore teneanꝛ ēt ad resolutioné ꝛ cōsumptionem predictaꝝ:multū cōfert suffumigatio facta cū folijs myrti carbonibus ignitis super expositis.

¶ Cōsulo aūt q̄ sequēti mēse circa decimā dié eius purgetur hec dña cū hac purgatiōe. ℞.thimi epithimi polipodij.añ.℈.i.çinçibe.anisi cimini.añ.gra.iij.salis gēme.℈.ij.çucchari albi.ʒ.s.bibaꝛ in mane totū cū.ʒ.iij.aque calide decoctionis passulaꝝ:ꝛ erit minoratiuū bonuz. ¶ Descriptio sy.est talis. ℞.sy.de thimo syrupi de epithimo ꝛ de bisantijs.añ.ʒ.s.aq̄ lupulloꝝ cuscute ꝛ buglosse.añ.ʒ.i.misce ꝛ sumatur calidus in aurora. Sequēti vo mane in aurora accipiat hūc sy.qué ꝯtinuet p totā vnā septimanā ꝛ pcuret p totā istā septimanā vt vēter eius sit laxus cū aliq̄ de remedijs suprascriptis. ¶ Octauo vo die sequenti purgeꝛ cū suprascripto puluere addendo ei.ʒ.vi.cassie nuper extracte de sua cāna.ꝛ post illud teneat ordinē qui scriptus est teneri debere post illum puluerez:ꝛ ista puto cum dei laude sibi sufficere.

¶ De hemorroidibꝰ intrinsecis. Cōsiliū.LXXXVIII.

Iste iuuenis Judeus patiꝛ hemorroides intrinsecas iam pluribus annis:s3 a mensibꝰ sex citra oī die emiserunt sanguinez qñq3 plus qñq3 minus vsq3 ad ʒ.i.qñq3 tñ vsq3 ad lib.s.pro die:ꝛ sunt intrinsece grosse:q̄ tñ exeūt saltem maior eaꝝ semp qñ os egerere:ꝛ postea reponitꝛ:s3 cuz dolore ꝛ multotiens intenso.

¶ Et ad hāc emissioné sequiꝛ sanguinis exitus q pluribꝰ mensibus citra non fuit niger:sed rubens nec valde grossus sed clarus.hanc ergo dispositioné sicut est consuetuz ꝛ rōnale secuta sunt multa accñtia ꝛ multe egritudines.

¶ Nā primo totū corpus est vehemēter debilitatū in motiua vtute ꝛ est discoloratū valde:ꝛ vtus digestiua stomachi est multū debilitata:ita q̄ ex cibis multū grauaꝛ ꝛ debilitata est epatis digestiua generās sanguiné flegmaticū ꝛ intestina pp doloré q̄ fit in trāsitu fecū fugit receptioné eaꝝ q̄ ad pté inferioré.vñ raro egeritꝛ:ꝛ tūc egerit rez durā:ꝛ sentit circa colon vbi fit retētio quasi ꝯstringerenꝛ ꝛ sentit ibi frigus pp flegmata que ibi ꝯgreganꝛ:imo ppter sanguinis flegmaticitaté sentit frigus in toto.Et in vrinādo qñq3 ēt patiꝛ difficultaté pp colligātiā colli vesice cū extremitate intestini vbi sunt hemorroides.

¶ Op3 ḡ in ꝯsulēdo ꝯsiderare epatis capitis stōchi ꝛ cordis debilitaté:intestinoꝝ frigiditaté:ꝛ totius habitudiné plenam flegmatico sanguine preter nām:ꝛ hemorroidas ipsas tumētes:ꝛ eaꝝ doloré stricturā vētris ꝛ fluxuz sanguinis quo nō restricto ipossibile eēt alia plura accidentia ꝛ egritudīes remouere.Dabo ḡ oībus pensatis diligēter inuocato dei auxilio ꝯsiliū. ¶ Iste o3 habitare i aere tēpato in calore decliui tñ ad caliditaté magis q̄ ad frigiditaté.Et o3 eē aer siccus nō humidus:s3 clarus subtilis mundus a malis vaporibꝰ nō turbulētus ꝛ grossus. ¶ Et estate ꝛ hyeme corresp̄ōdēter ad hoc tēperamētū deduci cū igne in hyeme ꝛ cū folijs in estate si op3:precipue cum rebus bonum odorem habentibus sicut poma infrigidando aut maiorana:ꝛ cortices citri in calefaciendo.

¶ Exercitiū suū pro nūc o3 eē paucū ꝛ ieiuno stōcho. S3 cū fortificabiꝛ addat in exercitio ambulādi paulatiz:dū tñ exerceri nō pōt faciat fricari corpꝰ in mane ieiuno stomacho fricationibus cū pānis lenibus calidis medie fortitudinis:ꝛ durent circa mediā horā.Et bonū est q̄ fiant potius trahendo deorsuz:post cibuz autem leuissime ambulet aut quiescat:ꝛ stet cum dilectis.

¶ Dormiat in nocte icipiendo somnū salté duabus horis post cibū capite bñ eleuato:corpe bñ coopto.Et sit somnꝰ salté septē horaꝝ i die nāli.Et si pōt fugiat somnū de die post prandiū:ꝛ dormiat in camera bona odorifera.

¶ Teneat ventré largū ita q̄ feces nō sint dure:ꝛ tñ non op3 eū pati fluxū vētris:ꝛ iō pcipuū in h̄ o3 adhibere studiuz. ¶ Primo ḡ incipiat ꝛ comedat fercula ex malua ꝛ bleta alba:ꝛ si ista nō sufficiant addat.M.i.mercurialis in ferculo vel.M.i.volubilis q̄ adheret arboribꝰ:ꝛ h3 folia magna ꝛ floré albū similé campane albe non dico de parua. ¶ Aut bibat in pncipio prandij ferculū de brodio cauliū nō multū coctoꝝ.Aut faciat ferculū de vrtica cuz qua ponanꝛ alique herbe odorifere:ꝛ lenes ad remouendū asperitaté.Aut faciat ferculū de acetosella vel de spinachijs cū apio feniculo vel anheto.Et si apparet q̄ ifrigidēt cōdianꝛ cū cinamomo:ꝛ iste herbe aut coquuntur cū bonis carnibus pinguibus:aut cū oleo ꝛ sale:aut cum multo butyro recēti. ¶ Et silr si bulliāt.ʒ.iij.radicis mal uauisci in q̄titate triū libraꝝ aque q̄usq3 remaneat lib.s.ꝛ illa decoctio cū.ʒ.i.vel.ij.sy.violati aut cu3.ʒ.i.çucchari sumaꝛ añ cibū statim:aut in mane in aurora:ꝛ mollit vētré. ¶ Et silr hr̄e cocleas marinas sicut cappas ꝛ p̄ bñ lauenꝛ:ꝛ postea elixenꝛ cum pauca aqua:ꝛ illa aqua bibaꝛ circa.ʒ.iiij.ante cibū lenit ventré. ¶ Et hr̄e gallū veterez euisceratū:in cuius ventre ponanꝛ.ʒ.vi.salis ꝛ ponaꝛ in tanta aqua q̄ coqueꝛ sine aque additione:ꝛ remaneat aq̄ lib.ij.ꝛ bibaꝛ de brodio circa lib.i.cū çucchar o vel sine:ꝛ bibere in mane qñ surgit a lecto.ʒ.vi.salis cum pauco sale ꝛ.ʒ.s.mellis crudi cum eo ita q̄ post nō dormiat nec comedat nisi plus fuerit ex̄ stōchū. ¶ Et cōuenit coquere i aqua.ʒ.ij.folioꝝ absinthij quousq3 aq̄ sit reducta ad tertiam parté ꝛ sit lib.s.ꝛ bibere in aurora. ¶ Et silr pōt fieri de eupatorio ꝛ de hyssopo herba viridi si bulliat.ʒ.i.cū tribus ficubus siccis ꝛ.ʒ.i.s.passularū sine arillis in aqua sufficiēti ita q̄ remaneat lib.s.ꝛ bibaꝛ decoctio in mane aut statim ante cibū:ꝛ idé de thimo. ¶ Et si ta3 de thimo q̄ de hyssopo.ʒ.ij.folioꝝ siccoꝝ ꝯficiaꝛ cu3 melle ꝛ sumātur statim añ cibū leniunt ventré. ¶ Ualet etiam capere circa.ʒ.s.passulaꝝ sine arillis statim añ cibū aut.ʒ.ij.oragaganti pistati ꝛ cōfecti cum sapa:aut coquere in aq̄ siue brodio bonaꝝ carniū pinguiū.ʒ.iij.vel.iiij.radicis polipodij bibere brodiuz:aut capere añ cibum.ʒ.s.pulpe cassie.

¶ Modus nobilis pro nō auaris. ℞.brodij q̄titaté sufficienté pro ferculo:ꝛ cū illo fac bullire q̄titaté.ʒ.s.de bona māna i petia ita q̄ tota māna expmaꝛ:ꝛ cū illo comedere pané.Et si op3 grā saporis apponere de agresta vel succo granatoꝝ:ꝛ de cinamomo fiat illud oī die pseuerāter.Et si paꝝ facit addaꝛ māna:ꝛ si multum dimittaꝛ de māna ꝛ ꝯuenit comedē cerasa dulcia añ cibū:ꝛ melones ꝛ ficus recētes ꝛ pruna matura cū cortice:ꝛ supbibat prunis paꝝ vini dulcis. ¶ Et in estate iuoluaꝛ cucurbita in pasta:ꝛ sit pasta ad grossitie3 digiti:ꝛ ponaꝛ in furno quousq3 pasta sit cocta:deinde colligaꝛ aqua que est in cucurbita ꝛ bibaꝛ de ea.ʒ.iiij.cū pauco cinamomo statim añ cibū. ¶ Et idé faciūt citrulli ppe maturitaté:ꝛ qñ hoc non h3 sumat de pillulis sine custodia quas infra describā icipiēdo a.℈.i.añ prādiū:ꝛ addat si op3 paulatiz vsq3 ad q̄titaté cū q̄ sufficienter mollificenꝛ feces:ꝛ nō oēs pillule sunt bone:sed quas dicā infra cum loquar de medicinis.

¶ Et pōt qñq3 tribus horis añ cibū capere q̄titaté fabe

de terbētina

de terbētina:aut ℞.medulle ficuū ſiccaꝝ lib.i.medulle
cartami.ʒ.ij.amigd.dulciū.ʒ.i.ſ.aniſoꝝ.ʒ.ij.piſtent̄ ꝑ ſe
⁊ poſtea in mortario cōmiſceant̄ optime:⁊ ſumat̄ q̄ntitas
nucis ſtatim ante prandium:⁊ educit feces ꝯfortando ſto
machū.❡ Itē ℞.medulle caſſiefiſt.lib.ſ.māne.ʒ.iij.pul
pe prunoꝝ numero.l.medulle cartami.ʒ.ij.piſtent̄ ⁊ con/
ficiant̄ cū melle cocto ꝙ ſufficit:⁊ ſit coctū in decoctione
mirabolanorum belliricoꝝ.l.fac electuarium de quo ſu/
mat.ʒ.ſ.ſtatim ante prandium:aut ſumat cliſtere ex oleo
puro lib.i.aut ex oleo anbetino:aut ruthaceo:⁊ diu teneat
illa olea:aut bibat epithimi.ʒ.ſ.cū.ʒ.vij.ſeri caprini.vi/
tet quantū pōt ſollicitudinē triſtitiam acidiam odium ⁊
venerea.vtatur gaudio ⁊ cōuerſatione cum dilectis.

❡ Cibi ſui ꝓ nūc debēt eſſe molles facilis digōnis boni ⁊
multi nutrimēti lenificatiui vētris:⁊ ī q̄ntitate q̄ bn̄ dige/
rant̄ ſumpti:⁊ illud qḋ in duab⁹ vicib⁹ digerit nō ſufficit
ad ſuū nutrimentū:ſumat ter in die de octo horis in octo
horas.❡ Panis ḡ ſuus ſit leuis bn̄ fermētat⁹ ⁊ piſtus mū
datus a cortice duriori ꝗ non comedat̄ calidus neq̄ʒ poſt
tertiā diē:⁊ ſit ex optimo frumēto anni ſui cui multū ad/
uenit nocumētū:⁊ puto ꝙ eſt melius ꝙ ſit mundus a fur
fure:lʒ cum furfure magis ſubducat ⁊ fugiat alios panes.
❡ Carnes aūt ſint pulloꝝ cuiuſq̄ʒ generis ꝑdicum faſia/
noꝝ pipionū volare incipientiū ꝑuaꝝ auiū degētiū in ar/
boribus ⁊ pratis:que ſint boni odoris ⁊ ſaporis exceptis
turdis merulis qualleis ⁊ paſſeribus:⁊ de alaudis brodiū
cū elixat̄ eſt ei vtile:q̄ꝛ mouēt ventrem:anſeres anates ⁊
alie aues aquatice dimittant̄.❡ Et ex quadrupedib⁹ cō/
ueniunt hedoꝝ carnes:⁊ vituloꝝ paruoꝝ lactentiū ⁊ ca/
ſtratoꝝ annualiū:⁊ ſylueſtres dimittant̄:ꝑcipue lepoꝝ ⁊
ceruoꝝ:⁊ dimittant̄ porci ⁊ agni parui ⁊ oēs carnes vete/
res ſicce ⁊ ſalite:⁊ dimittant̄ interiora niſi epata pullorū:
⁊ dimittat capita ⁊ colla.⁊ meliores ſunt elixe q̄ꝫ aſſe:⁊ ſi
nō bene digerit piſtent̄.❡ Caſeus ⁊ ſanguis dimittantur
⁊ ſimiliter lac pro nūc ꝑꝑ ſui corruptibilitatē. ❡ Uitelli
ouoꝝ gallinaꝝ ſorbiliū ſunt cōuenientes:⁊ meliores ſunt
crudi cū bibunt̄ ſtatim:ſicut ſunt nata oua aut cū ponun/
tur in aqua calida oua ita vt tota intus calefiant:ſed non
coquunt̄:⁊ ſumat̄ vitellus nō albumen.Sed dura dimit
tant̄:conueniūt ēt in ferculo. ❡ Piſces parui ſumpti de
flumine petroſo:aut flumine claro boni odoris aque ha/
bētes ſquamas ⁊ boni ſaporis ⁊ de libero mari:ſʒ alij ſīc
magni ⁊ ſine ſquamis aut de vallib⁹:aut loco cenoſo:aut
nō boni ſaporis dimittant̄.❡ De granis pōt facere fercu
la de ſpelta ⁊ de auena:q̄ꝛ reddūt vētrē lenē:⁊ pōt farina
ordei vti:⁊ ordeo fracto ⁊ brodio cicerū ꝑcipue alborū ⁊
ēt rubeoꝝ:⁊ dimittat vſum leguminū ꝑcipue lentium ⁊
ēt dimittat panicū ⁊ miliū ⁊ victualia de paſta ſicut laga/
nas ⁊ paſtillos.❡ Et de herbis pōt vti boragine bugloſſa
ēdiuia ⁊ cicorea acetoſa lappatio bleta alba ſpinachys la
ctuca:⁊ gr̄a ſubductionis vētris pōt vti mercuriali malua
atriplice volubili magna de qua dixi ſupra:vrtica deco/
ctione caulium decoctione abſinthij decoctione hyſſopi ⁊
herba:⁊ ſimiliter thimi:⁊ herba tā ſiccis q̄ꝫ viridibus.ſ.
thimo ⁊ hyſſopo:⁊ ſimiliter bethonica:⁊ dimittat acutas
ſicut ſynapim nauſturtiū:⁊ ſimiles ⁊ ſtipticas ꝑter lingua
canis ⁊ lingua arietis ꝗbus pōt vti tā ſiccis q̄ꝫ viridib⁹ ⁊
faciendo ex eis creſpellas cū ouis.❡ De radicibus cōue/
nit ei radix maluauiſci:⁊ decoctio eius ⁊ mucilago ſua ⁊
tolerat̄ radix paſtinache rubee ⁊ cicoree ⁊ porri elixi co/
cti cū butyro vel carne pingui:⁊ pōt tolerari aliq̄d de ra/
pis ⁊ naponib⁹:⁊ ſit paꝝ:dimittat reliquas niſi cypeꝝ:q̄ꝛ
ꝯuenit comeſtio ſua.❡ De fructibus ꝯueniūt an̄ cibū fi/
cus humide maxime:⁊ ſicce:⁊ vue paſſe ſine arillis:⁊ vue
recētes ⁊ ceraſa ⁊ pruna recētia ⁊ ſicca:⁊ poſt cibū optiā

eſt aſſiduatio comedēdi amigd.dulces cū melle ⁊ tolerat̄
cucurbita ⁊ medulla citrulli in eſtate:⁊ maxime citrullus
ꝓpe maturitatē integrā ei inuoluat̄ paſta groſſa groſſitie
digiti:⁊ ponat̄ in furno quouſq̄ʒ paſta ſit cocta:⁊ tunc ex/
trahat̄ aqua citrulli ⁊ bibat̄.ʒ.iij.de ea cū çuccharo ante
cibū ad lenificandū ventrē.Et ꝯueniunt melones dulces
mature ⁊ eoꝝ medulla ⁊ granata dulcia.Et tolerant̄ aliq̄
citonia cocta ⁊ poma ⁊ pira cocta poſt cibū cōdita cū cin/
namomo:⁊ capiat̄ vnū granatū dulce ⁊ vnū muçū ⁊ exp̄/
mat̄ cū pulpis ⁊ cortice ⁊ granis:⁊ de illo ſucco bibat̄.ʒ.
iij.pro vice cū pauco çuccharo ad ſubducendū ventrē.
Et caſtanee ⁊ nuces dimittant̄ ⁊ cornalia ⁊ neſpilla.Per/
ſica v̄o ⁊ chryſomilla tolerant̄:ꝑcipue nuclei ipſoꝝ.⁊ ꝯue
niunt grana pini ⁊ auellane:ſed citranguli ⁊ lymones di/
mittant̄.Fungi ⁊ tubera penit⁹ debēt dimitti. De cappa/
ribus pōt ſumere pro ſalaticio ⁊ ſparagis.❡ De aromati
bus cōueniūt ei cinnamomū:⁊ macis in bona quātitate
⁊ de galāga ⁊ croco:ſʒ multū acuta vt piper ⁊ çinçiber di
mittat.❡ Attēdat ſpecialiter comedere mollia ⁊ ſatis vn
ctuoſa ⁊ nō niſi tātū pro vice ꝙ bene digerat̄.⁊ ſint de re/
bus dantibus bonū nutrimentum:⁊ nō comedat 2m cibū
niſi digeſto primo.

❡ Potus eius ſit vinum medie vinoſitatis boni odoris ⁊
ſaporis habēs aliquid dulcedinis nō bruſcū nec ponticū
nec acetoſum albū vel medij coloris qn̄ nō fluūt hemor
roides multum:ſed quando multum fluunt ſit nigrū ha
bens ſtipticitatem aliquam.

Ueniendo ad medicialia.notandū ꝙ lʒ (vt dictū
eſt) ſit plenus flegmatib⁹ ⁊ aquoſitate:
tn̄ pro nūc nō dʒ purgari niſi paulatim:⁊ cū rebus haben
tibus virtutem ſoluēdi cū h̄ ꝯſtringēdi fluxū ſanguinis.
Et ad hoc ꝯueniūt multe maneries pillulaꝝ que ſumunt̄
ſine cuſtodia:⁊ iſte ſunt ſingulares in diſpoſitiōe egri no
ſtri ꝯſiderato ꝙ epar hʒ debilitatū:⁊ caput plenū flegma
te:⁊ patitur emigraneā ſepe ⁊ ſentit frigus in capite.℞.
mirabolanoꝝ indoꝝ kebuloꝝ.an̄.ʒ.i.ſerapini.℈.ſ.ſemi/
nis naſturtij albi gra.xij.bdellij pinguis.℈.ij.nucis muſ.
℈.ſ.reubarba.ʒ.i.ſpice.℈.ſ.ſticados arabici gra.v.galba
ni.ʒ.ſ.fac pillulas piſtando ⁊ diſſoluendo gūmas in vino
albo cum illis aggregando reliqua:⁊ ſumat̄.ʒ.i.pro vice.
vel.ʒ.ſ.in aurora:ſunt enim vtiles.❡ Alie pillule que paꝝ
ſoluūt ⁊ ſunt ꝯuenientes in iſto caſu ſunt iſte.℞.mirabo/
lanoꝝ indoꝝ emblicoꝝ belliricoꝝ.ſ.corticū eoꝝ venarū
aduſtaꝝ karabe.an̄.ʒ.ij.ſ.bdellij albi piguis.ʒ.xij.ameos
ʒ.iij.fac pillas diſſoluēdo bdelliū in ſucco porri cū eo ꝯfi/
ciēdo reliq̄:⁊ iſte pillule vocant̄ pillule de bdellio maio/
res ⁊ minus ſoluūt q̄ꝫ precedentes.❡ Alie ⁊ ſunt bone in
intētione noſtra.℞.bdellij mirabolanoꝝ nigroꝝ embli/
coꝝ belliricoꝝ.an̄.ʒ.i.turbith electi.ʒ.iij.ſeīs porri:aniſi
feniculi ſeminis apij:carui:ameos origani.an̄.gra.xv.ro/
ſarū ſemīs raffani.hermodactyloꝝ maſticis.armoniaci.
an̄.gra.xv.penidiarum.ʒ.i.aleos loti.ʒ.iij.℈.ij.gra.v.con
fice pillulas cum ſucco cauliū:⁊ ſumat.ʒ.i.vſq̄ʒ ad.ij.pro/
vice.⁊ ſunt quaſi ſine cuſtodia.❡ Iſte ēt ſunt nobiles pil
lule diminuentes hemorroidas ⁊ reſtringentes curſum.⁊
ſoluunt faciliter:⁊ dʒ ſumi vna groſſa pro vice ieiuno ſto
macho trib⁹ horis an̄ prādiū.pōt ēt ſumi vna pillula groſ
ſa ꝓ vice an̄ cibū.℞.mirabolanoꝝ kebuloꝝ emblicorū
belliricoꝝ.an̄.ʒ.iij.piperis longi.corticū citri.diagridij.
an̄.ʒ.i.turbith albi.ʒ.ix.penidiaꝝ gra.xij.ſpecies terant̄ ⁊
cū penidijs ꝯficiant̄:⁊ fiant pillule groſſe ſicut auellana
mūda.℈.i.❡ Iſte ēt ſunt valde vtiles in iſto caſu ⁊ cape
re.ʒ.i.cū vadit dormitū:⁊ poſſunt capi paꝝ ante cibū.℞.
aloes loti:maſticis:ameos:ſeminis naſturtij rubei:ſerapi/
ni:bdellij.an̄.ꝑtes eq̄les:gūme mollificent̄ in ſucco porri:

⁊ postea species pistate cũ alijs ꝯficiantur:⁊ fiant pillule.
¶ Ista est cõfectio boni saporis qua põt vti pro soluẽdo
ventrem sine molestia:⁊ ꝓdest tumori hemorroidaꝝ. ℞.
mirabolanoꝝ citrinoꝝ kebuloꝝ indoꝝ.ana.ʒ.l.tamarin/
doꝝ purgatoꝝ ab ossibus lib.s.passularꝝ enucleataꝝ iniu
baꝝ.aã.lib.s.prunoꝝ damasceno ꝝ pinguiũ numero cen/
tum.medulle cassiefistule:mãne sebesten.aã.lib.i.violaꝝ
siccaꝝ liquiritie purgate ⁊ trite.aã.ʒ.xxv.semis maluaui
sci:semis malue:seminis citonioꝝ.aã.ʒ.xvij.turbith albi
triti.ʒ.iiij.çinçi.ʒ.i.fac bullire omnia lento igne quousq̃
remaneat quarta pars:postea fricet̃ ⁊ colet̃ subtiliter:⁊ in
colatura addat̃ çucchari rubei lib.ij.⁊ iteꝝ reducatur ad
ignem donec habeat spissitudinem diacitoniten:⁊ tunc de
ponat̃ ab igne:⁊ addat̃ cinamomi.ʒ.i.piperis albi ⁊ longi
aã.ʒ.ij.gariofiloꝝ.ʒ.i.⁊ bene misceant̃ ⁊ ꝓiciatur super
marmore quousq̃ coaguletur:⁊ diuidat̃ in frusta põde/
ris.ʒ.s.⁊ inuoluat̃ in folijs pomi citranguli.dosis frustum
vnũ:eligat ꝙ qñq̃ vtat̃ vno qñq̃ alio de istis ne vnum
fiat nature ꝯsuetum ⁊ nõ operet̃. ¶ Has g̊ medicinas ca
piat gratia subductionis vẽtris:⁊ ita frequẽter ꝙ ꝑ illud
nõ permittant̃ feces in intestinis indurari que ẽt ꝯferũt
restrictioni cursus hemorroidaꝝ ⁊ tumori eaꝝ.

¶ Nõ ponã medicinas que debẽt sumi ꝑ os ad diminuẽ
dũ ⁊ ꝯstringẽdũ eas:sed nõ soluũt nec leniũt ventrẽ:veꝝ
ꝯfortant stomachũ cor ⁊ epar. ¶ Cõmune g̊ remedium ⁊
vsuale est trifera minor ex arte Zenonis quam describit
Mesue in antidotario cum scoria ferri:de qua sumat̃ oĩ
mane in aurora.ʒ.ij.cũ pauco vino rubeo. Nã ad oĩa dcã
est mirabiliter efficax. ¶ Itẽ sumat̃ galbanũ siccũ ⁊ fiãt
ex eo pillule:⁊ sumant̃.ʒ.ij.pro vice cũ.ʒ.iij.aque ꝑ vice:⁊
sumat̃ vicibus interpositis tribus diebus inter vnam vi/
cem ⁊ aliã:⁊ hoc in aurorã:⁊ ieiunet quatuor horis post.

¶ Sed q: de medicinis que bibunt̃ ad cõstringendũ san/
guinẽ:⁊ diminuendũ tumorem hemorroidaꝝ melior est
scoria ferri vel squama ei⁹ ponã plures modos vsus eius.
¶ Et hic ꝓmus est fortis in ꝯfortãdo stõchũ in ꝯsumẽdo
humorẽ crudũ ⁊ rectificãdo colorẽ vltra restrictionẽ cur
sus ⁊ minorationẽ hemorroidaꝝ. ℞.squame ferri q̃ inue
nit̃ iuxta incudẽ ferrarioꝝ lib.i.terat̃ subtilissime:⁊ post
bulliat cũ lib.iij.aceti:⁊ sit acetũ forte:⁊ agitet̃ sepe cũ spa
tula vsq̃ ad ꝯsumptionẽ aceti q̃si:postea colet̃ ⁊ exiccet̃
in vmbra:⁊ postea iteꝝ terat̃ ⁊ bulliat cũ aceto:⁊ ita fiat
ter:⁊ qñ tertia vice est exiccata terat̃ subtilissime:⁊ bibat̃
de ea.ʒ.s.cũ vini rubei.ʒ.ij.quatuor horis añ cibũ. ¶ Se
cũdus modus scorie est. ℞.ꝓdicti pulueris scorie.ʒ.i.cin/
namomi.℈.ij.gariofiloꝝ.℈.i.detur.ʒ.i.ꝑ vice cum vino
rubeo bono. ¶ Tertius modus est ĩ electuario de scoria
descripto a Rasi nono Almansoris. ℞.mirabolanoꝝ ni/
groꝝ emblicoꝝ belliricoꝝ.aã.ʒ.v.spice squinanti cyperi.
çinçi.piperis ameos olibani.aã.ʒ.ij.scorie ferri ĩfuse ĩ ace
to ꝑ hebdomadã vnã:postea frixe:⁊ exiccate subtilissime
pistate.ʒ.xv.ꝯfice cũ melle despumato ⁊ decocto in deco/
ctione.30.emblicoꝝ qd̃ sit totũ in forma electuarij. ¶ Et
ad idem plurimum valẽt he pillule. ℞.mirabolanorum
nigrorum belliricoꝝ.aã.ʒ.v.cucurbite sicce aduste.ʒ.xxij.
karabe.ʒ.iij.aceti.ʒ.ij.bdellij.ʒ.xx.ꝯfice cum aqua porri:⁊
fac pillulas:sume in aurora.ʒ.i.s.pro vice. ¶ Et ad idem
℞.scorie ꝓparate mõ dicto seminis porri ameos.aã.ʒ.i.
fructus capparis sicci.ʒ.iij.capiat.ʒ.i.s.pro vice in aurora
cũ vino stiptico. ¶ Ad idẽ ẽt valet.xv.dieb⁹ successiue oĩ
mane comedere tortellã factã de.ʒ.s.radicis bardane si/
ue lapaginis cũ ouo. ¶ Et opꝫ ꝙ qñ vult capere aliquam
de istis medicinis exiccãtibus ꝑ os in mane in aurora ꝙ
pro illo tẽpore nõ sumat solutiua:aut leniẽtia in aurora:s;
ea q̃ sumunt̃ in cibo:aut cũ cibo vel statim ante cibum ⁊
leniunt naturã bene sumi possunt.

¶ Modo veniã ad localia q̃ apponunt̃ istis hemorroidi/
bus ⁊ intendo de illis que exiccãt ⁊ restringũt sanguinẽ:⁊
tẽperant dolorẽ.nã in fine ponã mortificãtia q̃ cũ dolore
operant̃:s; ab illis abstineat:si ista alia pñt sufficẽ:⁊ ista
sunt balnea pulueres empl'a vnguenta suppositoria ⁊ suf
fumigia. ¶ Balneũ g̊ vtile est sedere sepe in aqua in qua
est dissolutũ alumen plume:⁊ sufficit.ʒ.i.in q̃nque lib.aq̃
⁊.ʒ.ij.in.x.lib.in q̃bus calidis sedeat:⁊ si est aqua ferrario
rũ est melior:⁊ si nõ habet̃ aqua ferrarioꝝ tolat̃ aqua ⁊
in ea extingue de spuma aut de cachatimia ferri quater:
⁊ equalebit ⁊ sedeat in eo calido ieiuno stõcho ꝑ mediaꝫ
horã:⁊ post vngat̃ aut emplastret̃:aut puluerizet̃ vt ĩfra
dicet̃:⁊ h̃ post inuersationẽ ani. ¶ Balneũ aliud. ℞.fru/
ctus sauine corticũ thuris flores tamarisci cyperi.aã.q̃tũ
sufficit.fiat balneũ cũ aq̃ ferrarioꝝ. ¶ Balneũ ad exiccã
dũ. ℞.fructus sauine radicis capparis folioꝝ ⁊ florũ ta/
marisci.aã.lib.s.aluminis plume.ʒ.ij.aq̃ ferrarioꝝ lib.x.
fac balneũ. ¶ Pro sedando aũt dolore cõuenit decoctio
seminis lini:⁊ fenugreci:⁊ radicis altee in aqua in qua se/
deat ⁊ cũ aquis dictoꝝ balneoꝝ temperatis calidis dꝫ la
uare anũ semꝑ qñ habuit bñficiũ vẽtris:⁊ cũ est inuersa/
tus:⁊ postea intromittere. ¶ Aut ℞.nucũ cupressi corti/
cum exterioꝝ glandiũ.aã.ʒ.i.pistent̃ grosso mõ:⁊ cũ vino
stiptico bulliant:⁊ cum illo calido quotidie anus lauetur.
¶ Et dum est inuersus:⁊ hemorroides sunt extra:vnguẽ
tum bonũ ad ꝯstringendũ:⁊ singulare:⁊ detumescere fa/
ciens ⁊ nõ faciens dolorẽ. ℞.succi tassi barbassi.ʒ.s.anti/
monij subtil'r puluerizati.ʒ.ij.olei de nucleis chrysomillo
rũ.ʒ.ij.incorpora bñ in mortario:⁊ fac vnguentũ quo vn/
gatur anus postq̃ꝫ est lotus vt supra dĩ:⁊ tunc reuertatur
intus cũ dicto vnguẽto inunctus. ¶ Aliud vnguentũ no/
bile. ℞.radicis cardi quo vtunt̃ ad pãnos.⁊ ipm coque ĩ
bono vino rubeo:⁊ postea pistet̃ ꝙ sit ad modũ vnguen/
ti:⁊ liniant̃ hemorroides cũ sunt ex̃:⁊ postea intromittan
tur:⁊ suꝑ anũ cũ petia lini ponat̃ die eodẽ exteri⁹ ad mo/
dũ empl'i. ¶ Aliud vnguentũ qd̃ eodẽ modo administra
tur. ℞.bdellij q̃tuꝫ vis:dissoluat̃ in oleo de nucleis chry
somilloꝝ:aut in oleo de nucleis ꝑsicoꝝ ita ꝙ sit ad modũ
vnguẽti:⁊ cũ illo vngat̃. ¶ Aliud. ℞.erugis ferri.ʒ.i.sub
tilissime pistet̃:⁊ incorporet̃ cũ succo tassi barbassi ita ꝙ
sit ad modũ vnguẽti:⁊ admĩstret̃ mõ statiꝫ dicto. ¶ Li/
nimẽtũ qd̃ poni t̃ ad modũ vnguẽti suꝑ hemorroides dũ
sunt extra:⁊ postea intromittunt̃ aut ĩmittit̃ cum bomba
ce ad modũ suppositorij. ℞.fructus corni quem vocam⁹
corna vel cornalia dũ est maturus ⁊ exprimatur succus ⁊
iste per se apponat̃:aut supponat̃ cum lana munda.tollit
enim eas penitus frequens vsus. ¶ Itẽ ℞.stercoris ca/
nis ⁊ sit stercus album ⁊ siccũ:⁊ ex eo ⁊ terbentina ⁊ oleo
de nucleis ꝑsicoꝝ fac vnguentũ:⁊ linias sepe. ¶ Linimẽ
tum aliud forte in remouẽdo ⁊ sedãdo dolorem. ℞.bufo
nem ⁊ cõbure in testa vel in furno:⁊ fac cinereꝫ:⁊ cũ oleo
de chrysomillis fac ad modũ vnguẽti:aut cũ aqua porri:
⁊ porris assis:⁊ appone loco. ¶ Puluis bonus ⁊ efficax ẽ
puluis.s.cinis bufonis suꝑaspsus postq̃ꝫ lotus est locus cũ
aqua aluminosa. ¶ Itẽ puluis antimonij suꝑaspsus sepe
ꝯsumit eas. ¶ Itẽ puluis gallaꝝ. ¶ Itẽ puluis seminum
tamarisci. ¶ Itẽ puluis limachiaꝝ cõbustaꝝ in fornace
suꝑaspsus mirabil'r tollit:⁊ dolorẽ sedat. ¶ Empl'm cõue
niẽs ⁊ forte in exiccãdo ⁊ ꝯstringẽdo. ℞.radiculas porro
rum:⁊ coquantur in aqua:postea bñ pistent̃ ⁊ incorporen
tur cũ butyro vaccino. ¶ Fumigiũ bonũ. ℞.bdellij q̃ti/
tatẽ auellane:incorpora cũ adipe anatis ⁊ ponat̃ suꝑ car/
bones:⁊ recipiat fumũ ꝑ embotũ. ¶ Aliud. ℞.sandarace
ʒ.ij.pro vice ꝓiciat̃ super prunas:⁊ recipiat fumum:q̃m

applanat

applanat eas. ¶ Item ℞. pellem serpētis: ⁊ pone super ignem ⁊ recipiat fumū. ¶ Item ℞. sandarace granoꝝ myrti. añ. ʒ. i. pistētur subtil'r cum felle porci: ꝓficiant' forme siles auellanis: ⁊ ponat' vna pro vice sup prunis: ⁊ recipiat fumū. ¶ Itē fac bulliri scabiosam in vino rubeo: ⁊ recipiat fumū. ¶ Itē ℞. seminis porri: stercoris ouini spoly serpentis. añ. ʒ. i. fac formulas siles auellanis: ⁊ ponat' vna pro vice sup prunas: ⁊ recipiat fumū per cānaʒ. ¶ Et ꝓfert fumigiū de radice capparis: sil'r de radice et fructu tamarisci: sil'r de costo amaro cū oleo de bdellio. ¶ Et nota ꝙ qñq; fumigia pulueres ⁊ vnguenta ꝑdicta faciūt dolorē. ⁊ hoc ꝓpter corporis dispōneʒ ꝯtingētem. Si ergo illud accidat sedeat in balneo decoctionis seminis lini: ⁊ fenugreci: ⁊ radicis maluauisci: ⁊ floꝝ camomille: quoniam sedat dolorem.

¶ Et q2 queadmodū ꝑdicit' iste habet caput ⁊ cerebrum valde debilitatum. ⁊ sil'r cor ⁊ stomachū vltra gnālia supra scripta: scribā que eis ꝯferūt ꝯferēdo hemoroidib⁹. ¶ Si videtur ꝙ illa nō sufficiūt pro illoꝝ mēbroꝝ cōfortatione: tūc pro hemoroidibus vtatur solū remedys localibus: ⁊ sumat cōfectiones confortātes ista mēbra: ⁊ vtatur localibus sup eis. ¶ Cōfectio diamusci dulcis in hoc casu valde ꝓfert sumēdo omni mane in aurora. ʒ. i. ß. vel. ʒ. y. cum. ʒ. i. vini odoriferi. ¶ Et ad ideʒ ꝓfert tyriaca: sed in tēpore nō valde calido sumat'. ʒ. i. ß. cum. ʒ. y. vini rubei ieiuno stōcho: ⁊ post septem horis ieiunet. ¶ Et simil'r valet mytridatum siliter approximatū. Et ista capiant' donec cor ⁊ stomachus sint ꝯfortata ⁊ fortificata. ¶ In lauādis vo quibus lauatur caput ponat pro qualibet vice ad bulliēdum assari. sene. sticados arabici. añ. ʒ. ß. nucum cyꝑssi numero. y. cōtundātur grosso mō. ¶ Et vtile est portare sup caput tpe frigido vel medio saculū de gariofilis cum cimatura scarlati. Et odoret pomuʒ descriptum a Mesue in caplo de catarro ꝯtra catarrum frigidū: qđ pomum bonū est die ⁊ nocte ꝓpe odoratū habere. ¶ Sup corde vo portet hūc sacculum. ℞. rosaruʒ floꝝ boraginis: floruʒ buglosse: floruʒ mellisse: corticum citri: coralloꝝ rubeoꝝ: spody: karabe. añ. ʒ. i. grane tinctorū. ʒ. y. gariofiloꝝ macis cinnamomi: cardamomi: ligni aloes: foly beē albi ⁊ rubei costi dulcis. añ. ʒ. i. musci: ambre. añ. gra. iiy. pistent' ⁊ fiat sacculus in syndone de grana. ¶ Et sepe de mane masticet hoc masticatorium. ℞. masticis passulaꝝ. añ. ʒ. i. piretri origani: nucis muscate. añ. ℈. i. staphisagrie. ʒ. i. misce: ⁊ capiat medium coclear pro vice: ⁊ vtat' passulis dulcib⁹ in ꝑncipio prādy ⁊ cene: ⁊ cum cinnamomo in ferculis suis in bona quātitate.

¶ Et q2 spāliter habet doloreʒ in vno genu qui est ex flegmatibus imbibitis in neruis illoꝝ locoꝝ dʒ postq̄ quatuor vicib⁹ sumpserit de medicinis lenib⁹ solutiuis supra scriptis inungē illud genu cuʒ isto vnguēto mane ⁊ sero: ⁊ sit calidū. ℞. pinguedinis anatis: pinguedinis vulpis. añ. ʒ. i. ß. olei vulpini: olei de pipibus. añ. ʒ. i. hyssopi humide medulle cruris vacce. añ. ʒ. y. armoniaci galbani: opoponacis. añ. ʒ. ß. euphorby. ʒ. y. cere qđ sufficit. fac vnguētuʒ: ⁊ si tātum coqtur ꝙ sit solidū fiat cerotū: ⁊ teneatur sup genu ⁊ ifra. ¶ Et cōferūt ei balnea ex aqs sulfureis quo ad hoc: ⁊ aluminosis: ita ꝙ si nō vadit pro dolore genu ad nālia balnea pōt facere artificial'r hoc modo. ℞. radicuʒ altee. lib. iiy. fac bullire in. xxx. lib. aque ⁊ in fine quādo radices sunt cocte addatur sulfuris viui pulueriçati aluminis roche. añ. ʒ. i. ⁊ statim ab igne deponatur: ⁊ in illa aqua balneet' totum crus ieiuno stomacho. ¶ Fortiora supradictis puta medicinas cōburētes hemoroidas: aut incisionē nō puto tētāda in eo nec stupefactiua: ⁊ ideo illa tacui putās ista sufficē cū dei laude.

¶ De exitu ani diuturno sine ap̄ate. Cōsiliū. LXXXIX.

Passio istius nobilis adolescentis est exit⁹ ani diuturnus quippe a multis annis citra: sed tñ est sine ap̄ate: ⁊ exit parum solum quando egerit: ⁊ postea redit per se in paruo spatio.

¶ Utatur dieta lenificāte vētrem ne oporteat eum multum premere. vt verbi gratia. comedēdo fercula de herbetis vel de malua vel brodium caulium vel aliquid de pulpa cassie sumendo ante cibum.

¶ Uitet nimiā repletionē ꝑcipue ex vino: ⁊ nimiā quietem: imo exerceat' ieiuno stomacho exercitio in quo laborēt partes supiores magis: ⁊ caueat sibi a comestione rerum vētosaꝝ: sicut sunt legumina ⁊ caseus ⁊ victualia de pasta: ⁊ caueat etiam multū a frigore peduʒ ⁊ coxaꝝ: ⁊ partes ani continue teneat calidas tenendo in directo eius intra sarabulas stupam carminatam.

¶ Item semp quādo egerit lauet sibi anum cuʒ vino de quo dicam infra: ⁊ postea ponat aut aliquem puluerem: aut aliquod suppositorium de illis que ponentur infra: ⁊ reducat anum ad iteriora cum puluere: vel cum illo suppositorio: ⁊ debent esse suppositoria non dura: neq; multum magna: imo cuʒ bombyce molli vel cum lana bene infusa in rebus infra dicendis.

¶ Pro nūc tamē purget' capiēdo ꝑmo hūc syrupum. ℞. oxymellis cōpositi. ʒ. iiy. syrupi de sticados. ʒ. y. aque feniculi ⁊ saluie. añ. ʒ. vi. ⁊ est pro quatuor vicib⁹ sumatur calidus in mane. ¶ Sumpto syrupo purget' hac medicina. ℞. turbith albi ⁊ arūdinei: ⁊ mūdi a cortice suo. ʒ. i. çinçiberis. ℈. i. masticis. ℈. ß. çucchari. ʒ. ß. aque feniculi. ʒ. iiy. misce: ⁊ bibatur totuʒ calidū vna hora ante diem: et supdormiat per horā: ⁊ prandeat in capite sex horarum. ¶ Bis in mēse purget' sine custodia cuʒ istis pillis. ℞. pillularū de bdellio. ʒ. i. sumātur in aurora: ⁊ est pro vna vice. ¶ Uinuʒ cum quo dʒ lauari anus postq̄ asselauit. ℞. gallaruʒ balaustiaꝝ cupulaꝝ glādium folioꝝ myrti. añ. ʒ. y. bulliāt in lib. y. vini rubei stiptici grosso modo cōtusa vsq; ad medietatis ꝯsumptionē. Et si fortius facere volueris: ꝑus in vino extinguat' ferrum ignituʒ quatuor vicibus. ¶ Puluis qui dʒ aspergi sup anuʒ postq̄ est lotus cum ꝑdicto vino: ⁊ cum illa aspsione debet anus reduci. ℞. nucis cyꝑssi myrtilloꝝ achacie hypogstidos gallaruʒ. añ. partes equales. fac puluerē subtilissimū. ¶ Et fortior est iste. ℞. fructus tamarisci gallarū ceruse achacie hypoquistidos corticum thuris myrtilloꝝ. añ. partes eq̄les. fiat puluis subtilissimus. ¶ Et fortior est iste. ℞. ceruse antimony gallarum aluminis staglole. añ. partes equales cuʒ oleo rosato calido. ⁊ iste puluis supaspgat': ⁊ anus intra reducat'. ¶ Suppositoriū optimum. ℞. puluerem supradictū statim ⁊ dissoluat' achacia ⁊ hypogstidos in vino stiptico ⁊ in eo cōmisceatur dict⁹ puluis: ita ꝙ fiat ad modum vnguenti mollis: ⁊ postea in dicto vnguento lana vel cotum carminatum decētis quantitatis infundatur: ⁊ fiat suppositoriuʒ de lana dicta vel coto: ⁊ intromittatur in ano: ⁊ teneatur quousq; secūda vice asselet: ⁊ inouetur omni vice qua asselet. Et puto ista cum adiutorio dei sibi sufficere.

¶ De podagra a mā calida. Consilium. XC.

Iste nobilis vir et venerabilis: pro quo ꝑsens ꝯsiliuʒ sum scripturus: est annoꝝ fere. lx. ⁊ nāliter cholerice cōplexionis ⁊ macer: ⁊ ab annis tribus citra incidit dolorem podagricū qbusdā vicibus a mā calida ꝓueniente: ⁊ hucusq; solū in vno loco s. in iūctura pollicis pedis: ⁊ cum liberat' remanet absq;

lesione potēs ad exercitia. Sed desiderat liberari ita vt nō redeat: vel saltem ita iuuari vt nō magis se extendat: ad qđ ꝯsequēdum: si altissimus sit auxiliator dabo operam incipiēdo a regimine: ꝛ breuiter.

¶ Primo igitur cauēdus est aer multum calidus: ꝛ etiaꝫ multū frigidus diuersis causis: sed dꝫ aer medio tēꝑato vti: ita ꝙ in estate tēperet locū habitationis cuꝫ folijs salicis ꝛ vitis: ꝛ in hyeme ꝓhibeat nimiū frigus cum igne.

¶ In cibis sit quo ad quātitatē tēperatus. Et in hoc oportet ipsum hr̄e ꝑcipuum studiuꝫ: ꝛ maxime ꝙ nō abūdet in comestione carniū ꝛ ouoꝝ: imo comedat moderate citra saturitateꝫ. ¶ Et caueat cibos acutos sicut illos qui sunt cōditi cum multo pipe: ꝛ cū rebus acutis sicut sunt allia: ꝛ porri: ꝛ cepe: ꝛ synapi: ꝛ eruca: ꝛ raffanus. imo delecteť in cibis insipidis: sicut sunt panis ex optimo frumēto: ꝛ bñ fermētatus ꝛ coctus: sed nō sup̄flue fermētatus nec salit⁹: ꝛ carnes pulloꝝ: ꝛ ꝑdicū: ꝛ hedoꝝ: ꝛ vituloꝝ: et fasianoꝝ: ꝛ castratoꝝ de mōte: ꝛ capoloꝝ: ꝛ lepoꝝ: ꝛ porcoꝝ syluestriū nō valde magnoꝝ: ꝛ sint cōdite cuꝫ agresta: ꝛ rebus frigidis: sicut succo citrāguli vel granatoruꝫ vel siliuꝫ: ꝛ nō cum aromatibus nisi in tp̄e hyemis: ꝛ tūc sint pauca: ꝛ vitet passeres colūbos ꝛ aīalia multa grossa ꝛ vnctuosa ꝛ pinguia: ꝛ pōt vti vitellis ouoꝝ cuꝫ agresta nō multū coctis: ꝛ lacte si capiať sine alio cibo: ꝛ si in estate extractū fuerit butyrū: sed caseo veteri salito caueat: ꝛ pōt vti piscibus nō magnis: ꝛ hñtibus squamas: ꝛ natātes in fluuio currēte non in lacuna: ꝛ boni odoris ꝛ saporis. ¶ Ex fructib⁹ vti pōt piris ꝛ coctanis ꝛ pomis ꝛ granatis post cibuꝫ: sed nuces ꝛ ficus siccas: ꝛ pineas dimittat: ꝛ tolerātur amigdale: ꝛ melones: ꝛ cucurbite in estate: sed cerasa dimittanť ꝛ ꝑsica. ¶ Ex herbis pōt vti endiuia domestica ꝛ syluestri: ꝛ lactuca: ꝛ boragine: ꝛ ligua bouina: ꝛ in estate portulaca: ꝛ potest vti malua: ꝛ mercuriali: ꝛ volubili magna si non hꝫ bñficiū vētris: sed alias vt caules ꝛ bletas: ꝛ capucios dimittat. ¶ Ex granis pōt fercula facere sicut ordeuꝫ far panicū miliū. Sed de pasta frumēti nō faciat sicut pastillos ꝛ laganas: nec de faseolis: aut fabis: sed pisa pn̄t tolerari: sed raro. ¶ De radicibus pōt in hyeme vti decoctione radicuꝫ petrosilini cuꝫ suis carnib⁹: ꝛ pōt vti pastinacha ꝛ sparagis gr̄a ꝓuocādi vrinā: ꝛ rape ꝛ napones pro qbusdam vicibus tolerātur: ꝛ boleti ꝛ fungi dimittātur oēs: ꝛ turte ꝛ turtelli: ꝛ victualia ex ouis ꝛ caseo mixtis: silr̄ dimittanť. Sꝫ fercula: aut ex herbis supradictis: aut ex radicib⁹: aut ex granis: aut pane trito: aut vitellis ouoꝝ nō multū coctis: aut ex fructib⁹ sicut amigdalis: aut pane trito vel non trito: ꝛ hoc sigillatim: aut ꝯiūctim. ¶ Sapores aūt faciat cum stipticis. s. agresta: vino granatoꝝ: succo arāciorum myrtillis pomis acetosis cum amigdalis: ꝛ silibus: sꝫ caueat acetū ꝛ multitudinē aromatū: ꝛ nō comedat in vna mēsa multa ꝛ varia cibaria: sꝫ vnius vel ad plus duoꝝ modoꝝ: nec sumat 2ᵐ cibum nisi bene digesto primo.

¶ In tp̄e quo nō dolet est exercēdus in mane ieiuno stomacho exercitio ambulādi ꝛ eq̄tādi: ita tñ vt nō doleāt mēbra lesa q̄ʒtū possibile est: ꝛ sit exercitiū nō multū forte: imo moderate ambulatiōis vsqꝫ ad ꝑnᵐ lassitudinis: ꝛ sunt fricāda in mane post emissionē sup̄fluitatis supiora: sicut bracchia: ꝛ spatule: ꝛ nates: ꝛ pect⁹ cuꝫ mātili per quartā ꝑtē hore: ꝛ sit mātile lene: ꝛ fricatiōes mediocres nō valde fortes: ꝛ cū dolet ꝑcipue in ꝑnᵒ doloris nō exerceať: imo vacce tq̄eti ꝛ cure s̄m ꝙ dicā. ¶ Sꝫ in declinatione doloris dꝫ incipe exercitari saltē exercitio eq̄tādi: aut faciēdi se portare in curru: aut agitādi in balneo: aut in nauicula: ꝛ oīno caueat sup̄fluitatē exercitij facientis dolorē mēbroꝝ: ꝛ annihilatōeꝫ exercitij: q2 ꝓhibet dissolutiōeꝫ sup̄fluitatis mēbri: ꝛ post cibū vitet exercitiū oīno: ꝛ vitet ītroitū in stuffam: ꝛ aquā calidā: qm̄ ponūt humores in cursu nisi eēt aqua thermarū: de qua dicā īfra.

¶ Dormiat in die naturali circa sex horas vsqꝫ ad septeꝫ in lecto bene molli: ꝛ strato: ita ꝙ nō habeat inequalitatem ꝛ plicaturas. Sed in estate sit cultra vna grossa media inter pēnas ꝛ īferius linteamen: ꝛ dormiat in nocte: ꝛ si nō satis dormit in ea dormiat in mane ante tertias: ꝛ somnum alium diurnum: ꝑcipue super cibuꝫ vitet quātum plus possibile est. Et dormiat capite bene eleuato ꝛ corpore bene cooperto.

¶ Et opꝫ ꝙ omni die habeat bñficiū vētris. nam euacuatio: ꝛ ꝑcipue superfluitatis est ex maxime cōferētibus: ꝛ quādo nā non respōdet faciat: aut clistere: aut suppositoriū: aut comedat fercula ex maluis vel ex mercuriali vel ex extremitatib⁹ volubilis: aut ex folijs lupulli: ita vt oī die semel habeat ventris beneficium.

¶ Caueat ab ira rixa ꝛ nimijs cogitatiōibus ꝛ a coitu oīno quātuꝫ possibile est. Et hec de regimine.

Descēdendo ad medicinalia: ꝑncipale est ei ꝙ omni anno in vere circa medium Martij: aut si dolor solet ipm̄ inuadere ꝑus per mēsem ante tēpus ꝯsuetū inuasionis purgeť. ¶ Et ꝑmo sumat hūc syrupuꝫ sex vicibus. ℞. syrupi de bisantijs. ℥. i. syrupi de endiuia. ℥. i. aque endiuie ꝛ feniculi. an̄. ℥. i. ß. ꝛ est ꝓ vna vice: sumať calidus in aurora. ¶ Sūpto syrupo sex diebus purgeť sequēti die cum istis pillīs. ℞. pillularuꝫ de hermodactylis minoꝝ descriptiōe Mesue. ℈. iij. sumať vna hora ante diem ꝛ nō comedat nisi trāsactis sex horis: ꝛ cū stetit per horā dormiēdo post eaꝝ assumptionē nō dormiat post vsqꝫ ad cōplemētū oꝑationis earuꝫ. Et cum est prāsus per horā pōt post parū dormire si molestať a somno. ¶ Et facta ista purgatiōe ex interuallis sex dieꝝ pro vice sumat quatuor vicib⁹ in vno mēse incipiēdo octo diebus post has pillīas: sumpta de ista confectiōe. ℞. anisoꝝ cinamomi. an̄. ʒ. i. çinçiberis. ʒ. ij. gariofilorum cubebe. an̄. ʒ. ß. ꝛ turbith albi granosi ꝛ arūdinei: ꝛ mundi a cortice. ℥. i. diagridij. ʒ. i. ℈. i. çuccha. ℥. xv. sumat ʒ. iij. ꝛ. ß. pro vice vna hora ante dieꝫ. nā vna purgatio nō sufficeret ad ꝓhibēdū accessuꝫ hui⁹ egritudis: sed iterate sufficiūt multotiēs: ꝛ in quo bis in anno molestareť ante ꝯsuetū tp̄s molestatiōis purgeť vt nūc dī accipiēdo per mēsem ante: ꝛ si est hō habens venas latas: ꝛ est ꝯsuetus flōmie nō obstātc etate posset leuiter se flōmare in vere in q̄nque dieb⁹: post ꝑᵃᵐ vl̄tem purgationē. ¶ In tp̄e aūt sanitatis saltē semel in mēse sumat. ʒ. i. harum pillīarū in aurora: ꝛ sūt sine custodia. ℞. pulueris ierepigre de octo rebus. ℥. i. agarici albi ꝛ leuis. ʒ. ij. salis gēme. ʒ. i. fac pillulas cum succo caulium: ꝛ sumātur vt dixi.

¶ Sed ꝑter purgationes dum est sanus sepe ꝑcipue post purgationē: ꝛ quādo nō sentit corpus multū repletū vtatur fricatione ad oēs iuncturas pedum ꝛ manuuꝫ ieiuno stomacho per quartā parteꝫ hore cum vnguēto qđ fit ex sale prius optime trito: ꝛ postea in mortario incorporato cum tāto oleo oliuarū quātum sufficit ad hoc vt habeat formā vnguēti: ꝛ post lauetur cum liscinio. Et conuenit tribus vicibus in septimana lauari pedes: ꝛ crura: et genua: ꝛ manus: ꝛ bracchia cum ista lauāda. ℞. aque ferrarioꝝ lib. xx. salis. lib. x. dissoluatur primo sal in aqua dicta que fiat tepida: ꝛ post addatur achacie. ℥. vi. pulueris balaustiaruꝫ. lib. i. ꝛ cum ista lauetur fere omni mane cū surgit a lecto: ꝛ nō sit multum calida: ꝛ sufficit vna lauāda quousqꝫ nō habeat maluꝫ odorē. ¶ In hyeme aūt et in tp̄ibus frigidis si faceret sibi calciamenta de pāno lini duplicato ꝛ īsuto sale trito: que calciamēta in sero ca-

leſiant:⁊ teneant̃ in pedibꝰ de nocte. ¶ Et in tpe calido maxie ꝯfert ei vſus triaſandaloꝝ comedẽdo i mane qñ ſurgit a lecto.ʒ.ſ.pro vice:⁊ pro tũc vtat̃ in cibis lactuca portulaca endiuia:⁊ ſi i die ſitit bibat iulep viol̃.aut roſ̃. aut ſyrm de pomis ſimpl̃.aut ſyrm de granatis cũ aq̃ frida diſtẽpatũ:⁊ ſi vrina ſua appet multũ citrina poſt euonẽ: ponat in mane ⁊ veſpis ſtõcho vacuo ſup epar epitbima ex aq̃ endiuie.ʒ.x.aceti.ʒ.ij.ſandaloꝝ alboꝝ ⁊ rubeoꝝ. añ.ʒ.ij.ĩfundat̃ pãnus lineus intus:⁊ ſupponat̃ epati nõ multũ fridũ ⁊ inouet̃ ter in mane. ¶ Et oꝫ ſcire ꝙ vomẽ oĩ mẽſe ſemel duobꝰ diebꝰ vno poſt aliũ in mane poſt aſſumptiõeꝫ prãdij eſt de rebꝰ maxie ꝯferẽtibꝰ.⁊ modus ẽ iſte:comedant̃ cibi diuerſi vnctuoſi ſaliti molles ſicͭ ſũt fercula ex brodio pingui ⁊ caulibꝰ:aut maluis:aut bletis aut porris:aut cepis. Et carnes caſtrati elixe pigues ⁊ bene ſalite:⁊ bibat̃ vinũ dulce:⁊ comedat̃ feſtinãter ⁊ poſt moueat̃ celeriter per gradus aſcẽdẽdo ⁊ deſcẽdẽdo:⁊ ſe incuruãdo:⁊ in fine medie hore ſupponat ocl̃is ſperulas de coto ⁊ liget:⁊ poſt hẽat faſciã ⁊ faſciet oculos cũ illis: ⁊ tũc pẽnaꝫ intinctã in oleo dulci totiẽs gutturi imponat vt totũ vomat:⁊ in fine lauet ſibi faciẽ cum aqua in qua ſit paucuꝫ aceti:⁊ poſt nõ comedat niſi fames fuerit fortis:⁊ tũc comedat parũ de pullo aſſo ꝑparato cum ſucco citrãguloꝝ vel cuꝫ agreſta. Et ſil̃em modũ ſeruet ſequẽti die:⁊ hoc omni mẽſe:ſed nõ ſeruet eũdẽ numeꝝ dieꝝ mẽſis:imo qñqꝫ.x.die:qñqꝫ.xv.qñqꝫ.xx.

¶ Sꝫ ſi morbꝰ incipiat ꝓuocãdus eſt ꝑ vomitꝰ potãdo decoctiõeꝫ raffani fortiter cũ melle:⁊ ꝓuocato vomitu purgãdus eſt cuꝫ pill̃is de hermodactylis minoribꝰ:⁊ ſi adſunt ſigna multitudinis ſanguĩs ꝑ flõmet̃ de bracchio in directo loci doloris ſm vigorẽ ṽtutis:qbꝰ factis lauet pedes:⁊ teneat in decoctõe folioꝝ ſalicis in aq̃ ꝑtibꝰ tribꝰ ⁊ aceti ꝑtẽ vnã. Qꝛ ſi nõ hꝫ ſupponat loco doloris empl̃m: qđ ſic fit. ℞.medulle panis ⁊ farina ordei.añ.ʒ.iij.lactis mulieris q̃tũ ſufficit ad ĩfundẽdũ:⁊ incorpent̃ bñ ⁊ ſupponat̃. ¶ Et ſi loco pill̃aꝝ dictaꝝ multo exñte loci calore purget̃ h mõ eſt melius. ℞.mirabolanoꝝ citrinoꝝ.ʒ.v.ꝯtũdantur groſſo mõ:⁊ ponant̃ in iulep violati.ʒ.iij.⁊ dimittat̃ paꝝ bullire.poſt ſic dimittat̃ per diẽ.poſtea colet̃ ⁊ addat̃ electuarij de ſucco roſaꝝ.℈.ij.⁊ bibat̃:⁊ bis diebꝰ ſeruet̃ dieta ſine carnibꝰ ⁊ ouis:⁊ vino vſqꝫ ad ſeptẽ.⁊ ſit ꝯtẽtꝰ in potu aque ordei in ꝑnͦ:aut cuꝫ vino granatoꝝ:aut cũ çuccharo:⁊ nõ bibat vinũ nec aquã mellis niſi adueniat declinatio:⁊ qñ nõ bñ aſſelat ĩponat cliſtere cõe:⁊ qñ declinat balneet̃ locus doloris in aqua tepida multũ ſalita in qua ad lib.xx.aque ſit poſita.ʒ.i.ſulfuris viui:⁊.ʒ.ſ.aluminis rubei: ⁊ in declinatione moueat̃ modis dictis in regimine:⁊ põt comedẽ pullos cuꝫ agreſta ⁊ ſucco granatoꝝ:⁊ ſil̃ia. Uerũtamẽ eſt ꝙ cum adeſt morbus vtile eẽt hr̃e ꝯſilium ꝑſentis modi.

¶ De podagra ⁊ artetica a mã mixta. Cõſiliũ. XCI.

Rſpectabilis ⁊ nobilis vir:⁊ dñs nullaneñ. Mariſcotus vir annoꝝ q̃ſi.lx.cõpl̃onis tẽdẽtis nãl̃r ad cal̃m ⁊ humidũ in toto patit̃ podagrã:⁊ cuꝫ hoc ẽt aliqñ arteticã cuiꝰ mã eſt mixta.nunc tñ vt plimuꝫ dñat̃ flegma:⁊ ex ĩteruallis:ita remanet liber vt ambulare:⁊ eqtare bñ poſſit:lꝫ in qbuſdã iuncturis aliq̃ durities remãſerit:⁊ ego dabo ſibi hic breue regimẽ cuꝫ adiutorio medicinaꝝ ad hoc vt ꝑſeruet q̃ꝫ melius põt.

¶ Primo ergo habitet in bona camera inter duo ſolaria que calefiat tẽporibus frigidis cum igne de lignis ſiccis: ⁊ omnino caueat a frigore cum veſtibus ⁊ calciamẽtis:⁊ alijs opportunis. Et dormiat de nocte vſqꝫ ad ſepteꝫ vel octo horas:⁊ quando non ſufficit dormiat in mane ante tertias capite bene eleuato:⁊ corpore bene cooperto.

¶ Et ꝓuideat ꝙ oĩ die habeat bñficiũ vẽtris:⁊ ſi nã non rñdet faciat ſibi mitti cliſtere. ¶ Et exerceat̃ exercitio ambulãdi vel eqtãdi omni die ante cibuꝫ.ita tñ vt ex illo nõ recipiat multũ dolorẽ:⁊ poſt cibũ dimittat laborẽ: ⁊ caueat a coitu quãtum eſt ſibi poſſibile.

¶ In cibis aũt ſemꝑ declinet ad paucitatẽ:ita ꝙ recedat a mẽſa cũ reliquijs famis.⁊ ſil̃r in potu:⁊ ordiet ſibi vas xvij.ʒ.⁊ ꝑ medietate ĩpleat̃ aq̃ mellis:⁊ ꝑ medietate vino:⁊ nõ trãſeat illud vas in prãdio nec in cena:⁊ vinũ ſit rubeũ claꝝ mediocris vinoſitatꝭ. Et ĩ cibis vtat̃ carnibꝰ pulloꝝ ꝑdicũ faſianoꝝ alaudaꝝ ⁊ aliaꝝ paruaꝝ auiũ pipionũ turturũ q̃lliaꝝ.⁊ ſil̃r hedoꝝ vituloꝝ lactẽtiũ ꝑuorũ caſtratoꝝ annualiũ leporũ iuuenũ capoloꝝ iuuenũ:⁊ dimittat aues aq̃ticas porcos domeſticos agnos boues carnes ſiccas:⁊ oẽs alias a ꝑnoiatꝭ. ¶ Et vtat̃ pane ð bono frumẽto bñ cocto ⁊ bñ fermẽtato:⁊ caſeuꝫ dimittat: oua aũt recẽtia gallinaꝝ.ſ.vitelli ſunt boni paꝝ cocti ſiue cũ cortice:ſiue deꝑditi in aq̃:ſiue al̃r in ferculo poſiti: ſiue in frictilio tenello cũ oleo dulci:ſiue alijs modis ꝑparatũ dũmõ nõ ſint multũ cocti:neqꝫ ꝑmixti cũ caſeo. Uictualia ṽo de paſta ſicut laganas ⁊ fermẽtinos:⁊ ſil̃ia dimittat. ¶ Legumia nulla ſunt bona:ſꝫ põt facẽ ferculũ de farre de ordeo de panico de milio ſpinachijs de bletis de boragine bugloſſa melliſſa feniculo anheto petroſilino maiorana:⁊ herbis odoriferis:ſicͭ ſaluia ⁊ ſerpilluꝫ: ⁊ de pane trito ⁊ de ouis ſigillatim ⁊ ꝯiunctim. Et de piſcibus paꝝ comedat:ſꝫ minus mali ſunt parui hñtes ſquamas viuẽtes in aq̃ clara:⁊ boni odoris.gãbari ṽo nõ ſunt boni. ¶ Et de fructibus ꝯueniũt paſſule ficus recẽtes ⁊ ſicce amigdale grana pini auellane: ⁊ tolerat poſt cibuꝫ pira cocta cuꝫ vino ⁊ aniſo ⁊ feniculo:ſꝫ fructꝰ alij humidi melius eſt ꝙ dimittãtur:ſicut poma ⁊ ceraſa ⁊ ꝑſica ⁊ hꝰ niſi ſumat̃ eoꝝ parua q̃titas:ſicut parũ melonũ vel prunoꝝ ante cibũ in eſtate:⁊ in saporibꝰ dimittat acetuꝫ: vtat̃ agreſto:⁊ cinnamomo:⁊ piꝑe:⁊ bonis aromatibꝰ:et dimittat herbas crudas. Et hoc de regimine.

Ueniẽdo ad medicinalia opꝫ in medio Februarij vl̃ paꝝ añ ĩcipe recipe ſyrm iſtũ. ℞.ſyrupi cõpoſiti ſine aceto.ʒ.iij.oxymellis ſqll̃.ʒ.ij.aq̃ ſaluie: aq̃ apij:aq̃ feniculi:aq̃ maiorane.añ.ʒ.iij.clarifica ⁊ aromatiça cũ çinçibẽ:⁊ nuce muſcata:⁊ eſt ſyrupꝰ pro q̃tuor vicibꝰ:ſumat̃ cal̃us in aurora. ¶ Itẽ ℞.pill̃aꝝ fetidaꝝ de hermodactylis maioris.añ.ʒ.i.ſ.fiãt ſeptẽ:⁊ ſumãtur duabꝰ horis añ diẽ poſtqꝫ ſumpſit ſyrm:⁊ hac die caueat ſibi vehemẽter a frigore ⁊ non comedat vſqꝫ ad horam xviij.⁊ poſt ſequẽti die faciat cliſtẽ lauatiuuꝫ in mane:⁊ ſumat.ʒ.ij.tyriace cũ.ʒ.ij.aq̃ mellis ſeptẽ horis ante prãdiũ. Et ſil̃eꝫ purgationeꝫ oꝫ facẽ in ꝑnͦ mẽſis Octobris.

¶ In tꝑibꝰ aũt ĩtermedijs ſaltẽ ſemel in mẽſe oꝫ purgari abſqꝫ cuſtodia ſumẽdo.ʒ.i.haꝝ pill̃aꝝ medie noctꝭ vl̃ circa. ℞.pill̃aꝝ de iera de octo rebꝰ.ʒ.ſ.agarici.ʒ.ſ.ſalis gẽme.℈.ſ.fac pill̃as cũ aqua ſaluie:⁊ ſunt pro vna vice tñ.faciat tñ ſibi ꝑparari pro multis vicibꝰ. ¶ Itẽ in tꝑe hyemis ſemel in ſeptimana ſumat.ʒ.ij.mytridati qnque horis ante cibũ. ¶ Itẽ in tꝑibꝰ frigidis teneat in pedibꝰ de nocte ſacculos de ſale trito:⁊ ſepe in mane añ cibũ lauet ſibi crura ⁊ pedes ⁊ genua cũ iſta aqua. ℞.ſaluie camomille lauri.añ.M.ij.aq̃.lib.xx.ſalis.lib.v.bulliãt ad ignẽ vſqꝫ ad ſalis reſol̃onẽ:⁊ cuꝫ iſta calida ſepe lauent̃.

¶ Caſus.J.d.M. Marchionis ad doloreꝫ pedũ iuxta clauiculã. Cõſiliũ. XCII.

Illuſtriſſimus d.M. Marchio ꝑ doluit pedẽ ſiniſtruꝫ iuxta clauiculã ex ꝑte ſylueſtri:⁊ dolor

fuit nō imutato colore loci a pn° pmi tremuit: ꝛ nō imutat° fuit color: ſ; circa 4^m dies apparuit aliq̄ rubedo: ꝛ calíditas in loco: ꝛ doluit iūcturas raſete pedis: ꝛ in pte domeſtica ēt cōicat° eſt dolor: ꝛ vſq; ad pecten pedis digiti mãſerūt ſine dolore niſi q; aliqd doluit i iūctura eoꝝ cū pectine: ꝛ fuit rubor: ꝛ aliq̄ leuis caliditas: ꝛ tumor maior: ꝛ mitigato dolore ēt mãſit tumor: ita q; cu; pmebat̄ digito fouea remanebat: ꝛ pmutat° fuit dolor ad dextrū anteq; oīno in ſiniſtro mitigaret̄: ꝛ fuit q̄ſi ſili modo: ſ; tñ pes dexter pus remãſit abſq; dolore. Et ipſe tñ dñs ſiniſtrū pedē ſedendo: ꝛ occupat° in alijs ſiniſtrū tenuerat plicatu; vſus domeſticā partē: ꝛ ſurgēs pcepit primo dolorem: ꝛ tãdem eſt liberatus ab hoc paroxiſmo.

¶ Nūc q̄rit̄ vtrū ꝯueniat ire ad balnea petrioli in comitatu Senaꝝ: que balnea ſunt ſulfurea ꝛ aluminoſa. ¶ Negatiue: q2 in paſſionib° iūcturaꝝ balneū eſt fugiēdu;: pcipue in ſlatica. vñ Raſis. 12. ꝯtinētis loquēs de patiētib° podagra; dixit. Noli ꝯſentire q; ſlaticus balneo vtat̄: ꝛ Aui. 3° cañ. 22. ſen. ca. de cautela a dolorib° iūcturaꝝ dixit. Et minorēt in balneatiōib°. Et paꝝ ifra. ꝛ minorēt in balneatiōib°: qm̄ ipa liquefaciūt humores: ꝛ faciūt ipos currē ad iūcturas: ꝛ ſilēs auctēs ſunt multe quas dimitto. ¶ Or ſic: q2 ſm caſu; dī q; dolor ſit a mã dñanter frigida flegmatica. ꝛ ideo ꝯferūt ꝓhibētia flegma gñari: ꝛ deſcēdē ad mēbrū ꝛ eñantia flegma mō balneum ſulfureum ēt aluminoſu; hec oīa facit. Euacuat diſſoluēdo ꝓhibēdo gñatōe; flegmatis calefaciēdo ꝯfortat aluminis ſtipticitate. vnde cap° de alumine Aui. dixit q; cōfortat: ꝛ ꝓhibet deſcēſum ſupfluitatis. ¶ Cōfirmat̄ q2 aque ſulfuree ꝯferūt oīb° dolorib° iūcturaꝝ frigidis: vt. 2. cañ. ca. aquas bonas. ¶ Itē Raſis. 12. ꝯtinētis. ſ; ꝯfert cautele hoꝝ mēbroꝝ cura facta eis cum ſale nitro: ꝛ alio toto qđ deſiccat: ſicut aqua maris ꝛ aqua balnei nãlis: qm̄ magni iuuamenti ſunt in hac paſſione.

¶ De ſciatica cum infectione cutis aſſaphati et puſtulis faciei. Conſilium. XCIII.

Iſte nobilis adoleſcens erat q̄ſi annoꝝ. 20. macilētus: ꝛ vt mihi ſcribit cōplōnis flegmatice ſm nãm: ſ; in hoc ſim ambiguus. nã morbi q̄s paſſus eſt fuerūt vtplurimū melīci ia; ſunt fere viginti mēſes q; incepit p° pati dolorē capitis grauatiuum per mēſem cum dimidio eo tpe ſudauit in nocte ſudore nō vlī deficiēte in iferiorib° fetido: ꝛ colorāte camiſiam colore ſubrubeo: ꝛ octaua die penultimi mēſis Nouembris pteriti incepit pati quartanā ꝛ quaſda; puſtulas duras circa ſpatulas ꝛ ſpōdiles dorſi quãtitatis ciceris vel auellane: ꝛ tãdē poſt mēſem ſupuenit apoſtema durū in crure in pte poſteriori ꝓpe pedē durū in duas ptes diuiſum qđ medici iudicauerūt eſſe ſephyros: ꝛ ita ꝯcta ſunt mēbra pedis pcipue calcaneus q; nullo mō ꝯcde; explanare poterat. ꝛ poſtea paſſus eſt febres diuerſas: q̄nq; cōtinuas: q̄nq; interpolatas: ꝛ adhibita diligēti cura mediçoꝝ: tñ euacuabant̄ flegmata: ꝛ in menſe Martij paſſus eſt dolorē vehemētē pmo in gena dextra ꝛ oculo ꝛ aure cu; alienatione. poſtea in ſiniſtra gena facta fuit exitura apta: ꝛ curata. remanēte tñ febre a qua fuit mūdatus de mēſe Aprilis: ꝛ cu; in eſtate ſequēti per iterualla diuerſa gnque vel octo vel ſili; dieꝝ in mēſe Auguſti poſt vnū paroxiſmū valde acutū ſupuenerūt macule rubee parue aſpitatis occupātes totū a collo quaſi vſq; ad coxas excluſiue. ꝛ poſtea dolores q̄nq; in ſpatula ſiniſtra: q̄nq; in ſcia dextra: q̄nq; in ſiniſtra: ꝛ cu; iuiſſet ad balnea ſancte Marie obſuatis debitis ordinib° ꝛ poſitis vētoſis cum ſcarificatōe receſſerūt q̄ſi deeſſe macule a ſua intēſa rubedine ꝛ dolores: ꝛ poſt mēſe; incepit pati dolores in diuerſis mēbris qui inuadebãt de ſero: mitigabant̄ mane: ꝛ in menſe Octobris paſſus fuit exiturā in dextro crure que dum fuit apta: neq; dolores coſtaꝝ: neq; ſcie ifirmū moleſtarūt facta cura: ꝛ cō ſolidato vlcere: dolores ꝛ macule rediuerūt ꝛ fuerūt in maculis rubor ꝛ aſpitas ꝛ furfura: ꝛ pacificatis poſtea maculis illis in ſupiorib° partibus: alie ſupuenerūt in iferiorib°. nūc vo macule quaſi euanuerūt: ſed moleſtat̄ a dolore ſciatico ſiniſtro: ꝛ ſupueniūt furunculi in diuerſis ptibus corpis ꝛ bothor plurime in ptibus faciei: pcipue inter labiu; ꝛ naſum: ꝛ ifirmus ſentit multū deſcēſum materierū a capite. ¶ Hec ſunt que mihi ſcribūtur per venerabilē doctorē magr̄m Aug^m de Santucijs de Urbino: ꝛ petit̄ ꝯſilium vtru; ſibi conueniūt balnea precipue paduana.

¶ In h adoleſcēte pro nūc vī mihi attēdēdū ad ſciaticā ſiniſtri lateris quã puto pēdere ab humore mixto ex flegmate ꝛ melīa: q2 diu durauit: ꝛ q2 iſti humores viſi ſunt dñari in multis ſuis morbis ꝛ ad aſſaphati q; fuit ita ꝯtinue: ꝛ ad puſtulas faciei. nã de illo ſephyros hñt ipſi ꝯſilium in regimine rerū nō nãliu; pro vno qui paſſus fuit ſilē; egritudinē: nec mihi cadit in dubiū in illis dolorib° nō parū mãei catarralis a capite fuiſſe cōicatū: ꝛ ſi bene examinent̄ morbi qui fuerūt in eo: ꝛ qui de facto ſunt videbit̄ q; aut ex malo regimine: aut ex diuerſitate cōplōnū nãliū in ſuis mēbris multiplicant̄ humores mali nō vni° modi: ſed de ſpecie flegmatis: ꝛ de ſpecie melīe: ꝛ de ſpecie cholere rubee gbus etiã ſanguis ifirmat̄: ꝛ fit multotiēs nō nãlis: ꝛ op; ſtudium ta; in regimine q̄ in cura adhibē ad ꝓcurãdū q; fiat digeſtio bona cum cibis tēperatis: ꝛ q; gñet̄ ſanguis tēperatus: ꝛ ex rebus que paucas generãt ſupfluitates ad bonū ſenſu;: ꝛ hoc nō ſolū de regimine ſtomachi: aut etiã epatis: ſed venaꝝ: ꝛ q; minorētur ꝛ eradicētur illi qui iam peccãt de iſtis gñationibus. hñdo igit̄ quaſi quoddã ꝯiecturatiuū iudiciū in quo debēt ꝓualere pñtes medici: q2 certa q̄ñtitas: nec calamo ſcribi: nec lingua ꝓferri pōt: ſed vidēdo: ꝛ alia ſigna pcipiendo pōt medicus ad illa; prope accedere. faciã igitur illud inuocato diuino auxilio.

¶ Op; q; habitet in aere tēperato tã in actiuis q̄ in paſſiuis. ſi tñ peccet meli° eſt q; peccet in parua humiditate ꝛ parua frigiditate. ꝛ ex h p; qualis d; eē camera ſue habitationis: ꝛ ſit aer clarus ſubtilis abſq; malo odore: ꝛ mūdētur pãni ſui ſepe: ꝛ ſepe ingrediat̄ balneū leuiſſime ibi ſudãdo: pcipue in aqua calida: ꝛ ſi eēt aqua decoctionis bletaꝝ: ꝛ violarie: ꝛ malue: ꝛ ordei eēt melius: ꝛ lauet̄ celeriter ꝛ egrediat̄. ꝛ hoc de mane ieiuno ſtomacho.

¶ Exerceri d; ſuaui exercitio ambulatiōis vel exercitio mouēdi bracchia: ꝛ man°. ita tñ q; nō doleat multū: neq; pedē: neq; locū ſcie. ꝛ ideo ſi op; ad ꝓhibēdu; dolorē egtet gradatim. ꝛ hoc in locis delectabilib° tēperati aeris.

¶ In cibis vo op; q; in q̄titate tãtū ſumat q; hñ digerat̄ ꝛ in q̄litate ſint tēpati. declinãtes tñ ad humidū boni nutrimēti paucaꝝ ſupfluitatū facilis digōnis. ꝛ ideo panes habeat ex puro ꝛ optimo frumēto anni ſui: ꝛ ſit mūdus a furfure hñ piſtus ꝯueniēter fermētat° ꝛ coctus hñs aliquid parū ſalis iter p^am ꝛ 4^am diem mūdus a cortice duro exteriori. ¶ Et carnes ſint pulloꝝ aut caponū mediocriter iuuenū ꝛ hedoꝝ lactētiū ꝛ vituloꝝ lactētiū paruorū: ꝛ tolerãtur caſtrati annuales de mōte: ꝛ pdicū ꝛ faſianoꝝ iuuenilīū: ꝛ auicularꝝ que ſtant in ſepib° ꝛ pratis exceptis paſſerib°: ꝛ merulo ꝛ turdo ꝛ colūbis ꝛ qualleis: ꝛ vitet oēs alias carnes a predictis: ꝛ aues aquaticas: ꝛ carnes ſalitas: ꝛ pcipue leporē ꝛ ceruum: ꝛ d; ſumere de pte que eſt a medio verſus caput: ꝛ dimittē iteriora: ꝛ capita ꝛ colla

⁊ colla ⁊ debēt esse elixe potius ꝙ̄ asse. ¶ Caseus ⁊ lac ⁊ sanguis melius est ꝙ vitent̄ oībus cōpēsatis. ¶ Vitelli ouoꝝ gallinaꝝ recētiuꝫ ⁊ paꝝ cocti sunt ꝯuenientes sine aliqua mixtura. ¶ De granis pōt cape fercula ex ordeo fracto ⁊ farre ⁊ farina eoꝝ: sꝫ tñ reliq̄ grana dimittat tā legumina ꝙ̄ cerealia. ¶ De herbis pōt vti boragine buglossa ⁊ spinachys ⁊ in estate lactuca ⁊ endiuia ⁊ cicorea. Sꝫ caules ⁊ blitas ⁊ herbas acuti saporis vel amari dimittat penit⁹. ¶ De radicib⁹ meli⁹ eēt ꝙ nō comederet̄ sicut rape ⁊ napones ⁊ raffani ⁊ pastinacha: ⁊ siles: silr̄ ēt cepe ⁊ allia ⁊ porri ⁊ silia. ¶ De fructib⁹ pōt comedere amigdalas cuꝫ çucharo: ⁊ de humidis in pua quātitate pruna valde matura añ cibū ⁊ paruā q̄titatē melonuꝫ ⁊ piroꝝ coctoꝝ post cibū: ⁊ aliq̄d de vuis bñ maturis: ⁊ ēt siccis ⁊ de pineis ṗus ifusis in aq̄ calida p horā: ⁊ postea exiccatis: ficus sunt vitāde sicce ⁊ recētes ⁊ gn̄alr̄ alij fructus meli⁹ est ꝙ dimittant̄: aut sumat̄ eoꝝ pua quātitas nisi poma granata muça ⁊ ēt dulcia. ¶ De piscib⁹ comedant̄ pui squamosi ⁊ boni odoris ⁊ saporis: ⁊ reliq̄ dimittant̄. ¶ Aromata ⁊ grana acuta: sicut anisuꝫ ⁊ feniculuꝫ sunt dimittēda nisi in tēporib⁹ fridis vteret̄ pauco cinamomo ⁊ croco. ¶ Uniuersalr̄ caueat a reb⁹ hñtib⁹ acutuꝫ saporē ⁊ amaꝝ salsuꝫ acetosuꝫ ⁊ nimis dulcem.

¶ In potu sumat vinū claꝝ medie vinositatis rubeuꝫ tēperatū bñ cū aqua: ⁊ sit q̄titas ꝓportionabilis cibo.

¶ Dormiat in nocte ⁊ nō de die capite bñ eleuato ⁊ corpe bñ coopto: ⁊ icipiat somnū duab⁹ horis post cenā ⁊ q̄titas sit. vij. vel. viij. horaꝝ inter diē ⁊ noctē: ⁊ si dormit de die melius est ꝙ sit in mane ante tertias.

¶ In hac dispōne ṗcipue ꝯfert bñ hr̄e bñficiū vētris sel' vel bis in die: ⁊ si nā nō adiuuat iuuet̄ cū clisteri cōi: aut cū succo rosaꝝ expsso de rosis rubeis. Aut dū inenit̄ bibēdo ī mane lib. i. seri capni: vl̄ cōedēdo fercula ex mercuriali vl̄ malua: ⁊ oīo faciat ꝙ oī die hēat bñficiū vētr̄.

¶ Iste adolescens custodiendus est ab omni supfluitate accidentiū añie. Et hoc de regimine.

Ueniendo ad medicinalia vꝫ mihi ꝙ mō in tpe veris oꝫ si nō fecit facere purgatiōem h̄ mō sumēdo ṗus syr. sex vicib⁹. ℞. syru. ī fumoterre: syr. ī epithimo. añ. ℥. vi. syr. violati. ℥. s. aq̄ buglosse. ℥. ij. clarifica ⁊ est syrup⁹ p vna vice: sumat sex vicib⁹ in aurora. ¶ Sūpto syrupo purget̄ cū hac medicia. ℞. pulpe collogntide. ℈. i. coquat̄ cū. ℥. vi. aq̄ decoctiōis passularū ligata in petia bullitione vna: postea colet̄ ⁊ in colatura addat̄ iera de octo reb⁹. ℥. ij. pulueris agarici optimi. ℥. i. salis gēme. ℈. i. ⁊ bibat̄ cal'a ⁊ colet̄: ꝙ bñ retineat̄: ita ꝙ bonū est supdormire p duas horas: ita ꝙ si postea superueniat vomit⁹ vomat secure: ⁊ regat̄ hac die regimie capiētiū medicias solutiuas. Si tñ videt̄ pñti medico opportunū minuat̄ de dosi: ⁊ si nō vellet cape nisi pill'as capiat istas. ℞. pillaꝝ de ieralogodiōn: pillaꝝ de fumoterre: pillulaꝝ indaꝝ. añ. ℈. i. reficiant̄ cum aq̄ buglosse. ¶ Et si vꝫ pñti medico post assumptōeꝫ medicine p q̄tuor dies flobothomet̄ de vena basilica vel saltē de cōi si nocumētuꝫ faciei sit multū f̄m tolerātiā infirmi: ⁊ post alios 4or dies apponant̄ sanguisuge de electis ⁊ ṗparatis iuxta doctrinā Aui. due circa faciē vel. iiij. ꝓpe loca magis lesa ⁊ aliq̄ circa alia loca. vbi magis apparēt ille defedationes rubee f̄m ꝙ indicat pñs medic⁹ infirmū posse tolerare.

¶ Postremo v̄o opꝫ ꝙ in tota estate ⁊ autūno pseueret ex iteruallis duoꝝ vel triū vel q̄tuor dieꝝ in purgatōib⁹ leuib⁹ q̄ fiāt cū aq̄ casei de capris ⁊ in aq̄ infundat̄ q̄titas magna ī lupullis: ⁊ coquat̄ ista mediocrit̄: ⁊ sit tanta q̄titas solutiui ꝙ bis aut ter ducat: aut si ista nō iuēiret ponat in aqua lactis mirabolanoꝝ indoꝝ ⁊ citrinoꝝ. añ. ℥. ij. per vnum diem naturaleꝫ: postea coletur ⁊ bibatur.

¶ Itē vꝫ mihi vtile pro illa sua sciatica ꝙ post purgationeꝫ faciat clisteria hoc modo saltē tria vel q̄tuor. ℞. matersylue nepitelle. añ. M. i. bulliāt in vino albo odorifero ⁊ potēti sufficienti q̄titate: ⁊ ex eo fiat clistere sine adiuncto. Et si ista nō sufficiāt fiāt clisteria fortiora. s. cum decoctōe ṗdictaꝝ herbaꝝ addat̄ collogntide in pāno ligate. ℥. i. ad bulliēdū ⁊ cētauree mino. M. i. colet̄ ⁊ addatur ieralogodion. ℥. ij. olei anhetini. ℥. ij. salis gemme. ℥. i.

¶ Et si pseuerādo in clisterijs nō curat̄ opꝫ ꝙ apponat̄ anche ruptoriū hoc mō factū. ℞. emplr̄i de synapi descripti a Mesue in antidotario. ℥. iij. cantaridaꝝ ablatis capitib⁹: ⁊ alis. ℥. iij. apponat̄ sup tota ancha quousq̄ faciat vesicas q̄ aperiant̄ ⁊ teneat̄ apte p. xv. dies. ¶ Si v̄o h̄ nō sufficēt opꝫ ꝙ fiat cauteriū ex pte syluestri sub genu sinistro h̄ mō. ℞. de cortice radicis illi⁹ plāte que vocat̄ vulgariter vitis alba: ⁊ nascit̄ in sepib⁹: ⁊ facit flores q̄si lanuginē: sꝫ nō est brionia: aut fessera: imo q̄dā vocāt flamulā: sꝫ nō credā ꝙ sit illa: ⁊ nō sit ille cortex sicc⁹: sꝫ ille viridior q̄ est iuxta lignū ⁊ abradant̄ cū cultello: ita ꝙ recipiat̄ de eo q̄titas ad modū magni ciceris: q̄n est bñ cōstricta ⁊ cōglobata: ⁊ pōat̄ sup dicto loco ⁊ teneat̄ stricta cū fascia: ⁊ inouet̄ oī die sel' q̄usq̄ faciat vesicā: ⁊ tūc aperiat̄ vesica: ⁊ recipiat̄ ramus sambuci: q̄ sit siccat⁹ sup arbore sua: ⁊ ī medulla ouis tāta ps ꝙ ꝯstricta cū dētibus fiat ad modū denarij: ⁊ alliget̄ sup loco vbi fuit vesica: ⁊ inouet̄ oī die sel': ita ꝙ teneat̄ aptū cauteriū ad min⁹ mēse vno. nā credo ꝙ cū istis modis sciatica remouebit̄.

¶ Sed pro illa infectōe cutis balneet̄ frequēter post purgatōes sedēdo cū psona in aq̄ decoctōis malue ⁊ radicuꝫ maluauisci ⁊ violarie ⁊ blite ⁊ maneat ibi nō multo tpe: ⁊ bñ lauet̄: ⁊ postq̄ octo dieb⁹ vsus fuerit hꝫ balneo: ⁊ si nō suffecerit ei radat̄ totū corp⁹ ⁊ lauet̄ oī die ieiuno stomacho in tina cū liscinio cōi in quo postea decoquantur maluauiscus fenugrecū blete melliloti fum⁹terre q̄titate opportūa: ⁊ post ebullitōeꝫ cū egredit̄ a balneo qescat parūper in lecto: ⁊ tūc iungat̄ cū hꝫ vnguēto. ℞. cere albe adipis galline ⁊ adipis porcie recētis misce ⁊ fiat vnguentū. ¶ Et si h̄ nō sufficit in octo dieb⁹ siccent̄ mora matura: ⁊ fiat puluis ex eis: ⁊ cōmisceat̄ cū liscinio ⁊ abluat̄ loc⁹ cū illo. ¶ Et si h̄ nō suffecerit fricet̄ locus cuꝫ mātili aspero forti fricatiōe ⁊ madefacto in liscinio in q̄ sit dissolutū aliq̄d de alumie fecū: ita vt effluat sanguis: ⁊ postea iungat̄ loc⁹ cū vnguēto supradicto q̄usq̄ cutis appareat sana: ꝙ si pur vꝫ rubere post fricatōeꝫ cū alumie dimittat̄ iunctio cū pinguedib⁹: ⁊ fricet̄ loc⁹ cū aq̄ ⁊ aceto ī coctōis rosaꝝ siccaꝝ plātagis ⁊ floꝝ camomille: aut supponat̄ petia ifusa in hꝫ decoctōe. ¶ Facies aūt eius oꝫ lauari oī mane cū decoctōe scabiose ⁊ fumiterre: aut cū decoctōe folioꝝ fraxini in aq̄ ⁊ aceto: vl̄ cū decoctiōe plātagis: ⁊ in nocte q̄n vadit dormitū fricet loca pustularuꝫ cū melle ⁊ aceto: ⁊ si h̄ nō sufficit supponat̄ loco illo emplꝫ h̄ mō factū. ℞. gūmi granoꝝ viridiū: aut terbentine lote: ⁊ misce cū illis aluminib⁹ plume q̄ntā ptē ei⁹: ⁊ fiat emplꝫ: ⁊ ponat̄ sup eis. ¶ Et si viderent̄ esse dure ⁊ antiq̄: tūc liniat̄ loc⁹ cū isto vnguēto. ℞. sapōis albi. ℥. s. armo. ℥. ij. thuris. ℥. i. distēpera sil' in mortario ⁊ iungatur loc⁹ p vnā horā: ⁊ postea lauet̄ cuꝫ aq̄ cal'a: ⁊ iteret̄ multotiēs in die. ¶ Et si ille pustule q̄ sūt itra nasuꝫ ⁊ os sint cū re alba in medio: q̄si sit punctū lactis: ⁊ sit int⁹ virulētia. Opꝫ ṗ ꝙ lauet̄ loc⁹ cū aceto ⁊ aq̄ decoctōis ficuū siccaꝝ pinguiū ⁊ salis nitri: aut cū aq̄ pluuiali decoctōis lupinoꝝ vsq̄ ad eoꝝ dissolutōeꝫ: ⁊ hec est lotio bona q̄ frequētet̄. post lotionem v̄o de nocte teneat̄ super loco hꝫ emplastrū. ℞. salis nitri nigelle. añ. ℥. i. medulle ficuum

siccaꝝ pinguiū.ʒ.iiij.pistent᷑ optime simul in mortario ꝛ addat᷑ aceti q̄tū sufficit:pistādo simul ad faciēdum in formā vnguēti:ꝛ cū isto inungat᷑ de nocte ꝛ abluat᷑ in die nisi in die vellet stare in domo quousq̄ pustule eradicētur. ¶ Et qꝛ cura catarri:precipue frigidi est satis nota ꝛ ꝑter purgatōes dictas supius iuuat᷑ cū masticatorijs gargarismis ꝛ caputpurgijs deponētib⁹ flegma:ꝛ cū sacculis cōfortātib⁹ cerebrū nō multū calefaciētib⁹:sed exiccātibus in hac re nō multū me extēdo. ¶ Silr̄ ēt de localibus apponēdis sup illo sephyros nō curo: qꝛ res nota ē. Et pro nūc huic cōsilio finē facio. Amē.

¶ De dolore sciatico. Consiliuꝫ. XCIIII.

Hic iuuenis Brixiensis egrotat egritudie forti ꝛ difficilis curatōis:eo qꝛ chronica est ꝛ mltū fixa:ꝛ iterū qꝛ est egritudo ei disproportōalis rōne etatis ꝛ cōplexionis q̄ est sanguinea ꝛ cholica a generatiōe extitit. Que egritudo siue accidēs appellare libet est sciatica ꝓueniēs a mala cōplexione frida ꝛ hūida ptiū anche ꝛ scie cū multa repletōe a mā flatica grossa ꝛ viscosa ptib⁹ ꝑdictis imersa: que qdē si absq̄ debita curatiōe ꝑtrāsibit ꝑducet ipꝫ ad açehema:ꝛ est ꝑuatio motus ꝓgressiui.zz.tertij.ca⁹ de causis doloꝝ iuncturaruꝫ. ¶ In cui⁹ qdē dispōnis regimie vti oꝫ mēsura reruꝫ nō nāliuꝫ oīno:ꝛ ꝓpe sicut inscribit᷑ in nobili viro Thadeo de Baido:qḋ qdeꝫ regimē hic accōmodari oꝫ.

Pro regimine vo medicinaliū intētionū q̄ citi⁹ pōt ad curā ꝓcedat hoc mō. ¶ Prio qdē añ.xxv.diē istātis mēsis flobothomet᷑ de sciatica sani pedis q̄ posita est in domestica pte pedis v̄sus calcaneū:ꝛ extrahant᷑ sanguis.ʒ.v.vel.vi.ꝫm tenorem v̄tutis a sapiēte viro libratū. ¶ Post flōmiā vo sequēti die euacuet᷑ cū istis pillis sup qbus nō comedat nisi post sex horas accipiēdo cyatū vnū aque çucchari ꝑ horā añ cibū.sunt autē pille hec. ℞.pillaꝝ de sarcocolla maioꝝ ʒ.s.pillaꝝ de hermodactylis.℈.ij. fiant pillule.vij.cum elio de succo rosaꝝ. ¶ Facta purgatōe sequēti die incipiat assumere hoc digestiuū calidū in aurora: ꝛ cōtinuet ipsum per vnā totā septimanā. ℞.sy. de calamēto.ʒ.i.s. aque iris.ʒ.iij.misce. ¶ Sūpto syrupo purget᷑ iteꝝ cuꝫ ista medicina. ℞.diaturbith cum reubarbaro.ʒ.v.boni ponderis:aut cuꝫ istis pillis. ℞.pillaꝝ de sarcocolla.℈.iiij.fiant pille.ix. ꝛ accipiātur vt supra ꝛ obseruent᷑ post eas oia que de dictis pillis dicta sunt. ¶ Facta euacuatione eradicatiua superponat᷑ eidē hoc cerotū sup sciā:ꝛ portet᷑ vsquequo ibidē eruptionē faciat ꝑ quā ꝯuenienter cōsumātur māe in pixide anche ꝛ ptib⁹ vicinis imerse. Est aūt cerotū hoc. ℞.euphorbij.ʒ.i.calamēti cōbusti.ʒ.ij.auripigmēti calcis viue.añ.ʒ.iij. incorporent᷑ oia cuꝫ sapone nigro ꝛ diaquilone ꝛ apponat᷑ vt supra. Cuꝫ aūt eruptio facta fuerit per vnū mensēꝫ curet᷑ cuꝫ vnguento egyptiaco. Si autē mordicationē ex ipso ꝑciperet cōmisceatur vnguentuꝫ egyptiacū cum vnguento basilicone ante:ꝛ curetur vt supra. ¶ Consulo etiā ꝙ diebus intermedijs purgationū: ꝛ semp post illos vtat᷑ istis pillulis: de qbus accipiat.i.vel.ij.paꝝ ante cenā ad ꝯseruandam ventris lubricitatē ꝛ efficiēdaꝫ ꝯsumptionē reliquie materieruꝫ.sunt aūt pillule iste. ℞.aloes epatici.ʒ.ij.masticis croci.añ.℈.s.diagridij.gra.vij.infundantur in succo ireos ꝛ exponātur soli vsq̄ ad ꝯsumptionē succi. deinde forment᷑ ex eo pillule:ꝛ accipiātur vt supra. ¶ Si auteꝫ dolor extenderet᷑ per coxam ꝛ tibiam ꝛ per anchas ꝛ si molestus esset vnguātur ptes predicte oi die bis ex istis oleis. ℞.olei de piretro olei de croco.añ.ʒ.i.olei vulpini ʒ.ij.croci.℈.s.misce omnia:ꝛ fiat ex eis: sicut dictuꝫ est. Et ista puto cum dei laude sibi sufficere.

¶ De dolore ꝛ tumore genuū. Cōsiliuꝫ. XCV

Iste magnificus dn̄s passus est a qnque annis citra dolores ꝛ tumores in genib⁹: ita tn̄ ꝙ in alijs iūcturis nō est passus:ꝛ sūt tumores ptiꝫ gipsei: ptiꝫ mixti ex flate ꝛ vētositate:q̄si spōgiosi. Et nerui ꝛ chorde sub genu exn̄tes sūt grossiores ꝛ duriores debito:ꝛ cū h̄ nō sunt tā obediētes flexioni:sic oꝫ:ꝛ qn̄q̄ꝫ exacerbāt᷑ isti dolores:ꝛ fit tumor magn⁹: sed nūq̄ redeūt oio ad sanitatē:in sinistro tn̄ melius hꝫ:ꝛ est iuuenis mediocris habitudis poti⁹ ad flaticuꝫ q̄ ad aliā cōplexionē:paꝝ tn̄ decliuis: ꝛ lꝫ pro nūc satis mediocriter ꝫm casuꝫ trāseat: tn̄ dabo ꝯsiliū pro cura ei⁹ qḋ est si possibilis fuerit. ꝛ pro ꝯseruatōe a d̄teriori. ¶ Altissimū aūt inuoco datorē auxilij ꝛ sanitatis: qꝛ ipse solus est: q sanat langores ꝛ incipiā a regimie reꝝ nō nāliuꝫ qḋ ꝯstat oportere declinare ad calidum ꝛ siccū parūper.

¶ Primo ergo oꝫ habitare loca ꝛ regiones siccas nō vallosas nō stagnales:nec tn̄ nimiū altas: ꝛ per hec vētosas ꝛ frigidas:ꝛ oꝫ cauere a vētis oībus ꝛ a nimio excessu in calore ꝛ frigore:ꝛ maxime tamē a frigore: ꝛ cameraꝫ oꝫ hr̄e inter duo solaria apertā versus oriens:ꝛ oꝫ ꝑmittere in mane radios solis itrare per horā:qn̄ sol est qui rectificat aerē. ¶ Et oꝫ cauere ne habeat malos vapores latrinaꝝ vl̄ alioꝝ locoꝝ humidoꝝ ꝛ putridoꝝ:ꝛ in hyeme temperet᷑ cum igne de lignis siccis nō putridis: in estate aūt debet eam euentare :ꝛ cuꝫ valde excessiui calores oꝫ ponere herbas ꝛ ramos frigidos.

¶ In exercitio aūt oꝫ eū caute ꝓcedere.nā nullo mō ꝯuenit ei oīmoda qes:ꝫ exercitiū in quo fatiget᷑ ꝛ doleat est oio vitādū. ¶ Et qꝛ res ꝯsuete min⁹ molestāt oꝫ ipꝫ paulatiꝫ assuefieri ad ambulādū satis:ꝛ ꝓcipue qn̄ nō dolet: ꝛ silr̄ ad equitādū:ꝫ vt dixi paulatim ꝑmo faciēdo modicum exercitiū.deinde paꝝ plus ꝛ paulatiꝫ addat in eo quousq̄ veniat ad exercitia sanoꝝ. nā ei⁹ facultatis est: vt qn̄q̄ꝫ sit ei necessariuꝫ trāscēdere exercitia moderata ꝛ facere fortissima:ꝫ tn̄ nisi cogat necītas non faciat cuꝫ dolore:ꝫ illū vitet q̄tū pōt:ꝛ qn̄ dolet nimis pōt facere se deferri:aut in curriculo:aut ī nauicula:aut alio mō nō doloroso:ꝛ vitet ociū ꝛ nimiā qetē. ¶ Et ꝯueniētior hora exercitij ē in mane ieiuno stōcho: aut cū digessit cibū de sero añ cenā:ꝛ man⁹ ꝛ supiores ptes:sūt ēt forti⁹ exercende malleādo vl̄ iaculādo vel icidēdo aliqd:ꝛ nitat᷑ si pōt ꝙ h̄ sit post vētris bn̄ficiuꝫ. ¶ Et fricare fortiter loca dolorosa nocet. fricatio aūt lenis iuuat.

¶ Somnus eius oꝫ esse in nocte ꝯtinuus si pōt incipiēdo saltē trib⁹ horis post cenā:aut ad min⁹ duab⁹: ꝛ sit in camera boni aeris suprascripti corpe bn̄ coopto sup altero lateꝝ nō resupine:ꝛ qꝛ caput hꝫ catarrizās oꝫ esse capite bn̄ eleuato: ꝛ sufficit in diē naturali quātitas.vi.vel.vij. horaꝝ:ꝛ nō dormiat post prādiuꝫ:sed si in nocte sufficiēter nō dormit restauret in mane ante tertias: ꝛ nullo mō dormiat in loco frido vel humido vel in lumine lune vel in radio solis:aut post cibum.

¶ Et vitet irā tristitiā rixam sollicitudinē tumorē siue furorem ꝛ coitum quātum potest.

¶ Cibus ei⁹ sit panis ex optio frumēto anno sui cui nullū aduenit nocumētū:ꝛ bene pistus ꝛ bene coct⁹ ꝛ bene fermentatus:ꝛ bn̄s aliqd salis cōmixtū:ꝛ vitet panē d̄ alijs granis ꝛ nimis duꝝ ꝛ açimū ꝛ nō itegre coctū: ꝛ mūdet᷑ a cortice exteriori:ꝛ nō comedat᷑ cū a furno egredit᷑ donec calor suus recesserit: ꝛ bn̄ effumauerit. ¶ Et carnes sibi cōuenientiores sunt carnes auiuꝫ ꝛ aīalium paucarū superfluitatum:sicut pulloꝝ nutritoꝝ libere ꝛ caponum ꝛ

perdicuȝ ⁊ fasianoꝝ ⁊ auiculaꝝ paruaꝝ: sicut fecidulaꝝ ⁊ filiuȝ: ⁊ passerū ⁊ turdoꝝ ⁊ coturnicū ⁊ pipionū volare incipiētiū ⁊ turturū nō īpinguataꝝ cū violentia: ⁊ nō sumat carnes qualeaꝝ siue ortiginū: aut auiuȝ aquaticaꝝ. ¶ Et de q̄drupedib⁹ sumat capretos vitulos puos lactētes ⁊ agnos castratos: pcipue cū nōduȝ hñt annū vnuȝ ⁊ capolos ⁊ lepores iuuenes ⁊ ericios. Et dimittat porcos boues hircos vaccas capras: ⁊ breuiter oēs āṫiq̄s ⁊ nimis duras: aut nimis humidas: ⁊ vitet capita ⁊ colla ⁊ viscera ⁊ nimiā pinguedinē: ⁊ comedat carniū tantā q̄ṫitateȝ vt ꝯsueuit in sanitate: ⁊ potius comedat assas q̄ elixas si bene digerit eas. ¶ Uitelli ouoꝝ gallinaꝝ recētium nō nimis cocti sunt cōuenienter siue frixi siue assi siue elixi in ferculo ⁊ in herbato dūmodo nō sint nimis cocti ⁊ nō sint mixti cū reb⁹ malis digōneȝ īpedientib⁹. Sȝ albumē eoꝝ dimittat: ⁊ dimittātur oua anseꝝ: aut anatū: ⁊ nō sumatur multa quātitas. ¶ Sanguis caseus ⁊ lac nō ꝯueniunt: butyro in pua quātitate vti pōt: ⁊ sil'r oleo oliuarū dulci vti pōt. ¶ De granis: fercula nō ꝯueniūt nisi esset ptisana ordei ꝯdita cū pipere: sed oīa legumina sunt mala: pcipue multa quātitas ⁊ panicū ⁊ risum ⁊ miliuȝ ⁊ far nō ꝯueniūt. Sȝ fercula faciat de brodio bonaꝝ carniuȝ in hyeme cum pipere ⁊ alys aromatib⁹: de q̄bus dicā infra: ⁊ in estate cū pauco agreste: ⁊ de mica panis: ⁊ de herbis quas infra laudabo cū amigd. si cū çuccharo capiāt: laganas aūt ⁊ pastillos oīo dimittat. ¶ Ex herbis cōueniunt in hyeme: origanū: maiorana: saluia: serpillū: apiū: petrosiliū: rutha: calamētuȝ: hyssop⁹: thimus: bethonica: mellissa: ⁊ caules. s. brodiū. ⁊ in estate: endiuia: cicorea: borago: buglossa: spinachia: ⁊ blite tolerātur cocte cū carnibus: aut oleo de vrtica: si indigeat adiutorio: ⁊ bñficio vētris. ¶ Pisces nō sunt ꝯuenientes: sed minus mali sunt q̄ sunt parui habētes squamas boni odoris ⁊ saporis ⁊ qui viuunt in libero mari: aut claro fluuio non cenoso: ⁊ sint assi: ⁊ comedātur calidi cuȝ sale ⁊ pipere. ¶ De radicib⁹ quādo est purgatus pōt capere radiceȝ petrosilini pastinachā ⁊ carotū: sed rapas ⁊ napones dimittat: ⁊ ꝓpter caput dimittat acrumina: vt allia porros ⁊ cepaꝝ genera: ⁊ dimittat raffanos. ¶ De fructib⁹ humidis melius eēt dimittere eos: sed min⁹ mali sunt ficus bene mature: ⁊ tolerant in magnis calorib⁹: quedā pruna matura ante cibus: ⁊ comedant cū suo cortice: ⁊ pōt capere paꝝ de melone: sed oīno paꝝ de fructibus humidis capiat. De piris vō coctis post cibū capere pōt cum aniso ⁊ aromatibus. Sed poma ⁊ p̄sica ⁊ pira cruda ⁊ citonia ⁊ cornalia ⁊ nespilla ⁊ sorba ⁊ cerasa ⁊ amarena ⁊ vuas recentes: lȝ sint vtplurimuȝ male ⁊ chrysoloma dȝ dimittere ⁊ citrullos ⁊ angurias ⁊ cucurbitas ⁊ melongenas ⁊ poma arācia et granata acetosa: lȝ mucis ⁊ dulcib⁹ vti possit. Amigdale aūt cum çuccharo ⁊ auellanas ⁊ fisticos ⁊ grana pini pōt capere: sȝ castaneas dimittat: ⁊ oīno paꝝ de fructib⁹ capiat. Fungos ⁊ tubera dimittat oīno ⁊ acetum ⁊ acetosa sunt ab eo euitāda: pcipue nimius vsus eaꝝ. ¶ Et pōt capere cappares salitos cuȝ sapa vel pauco aceti ⁊ bullito cuȝ passulis: ⁊ pōt ēt vti oliuis salitis ⁊ sapore camellino bono ⁊ sapore ex amigd. çinçib. ⁊ pauco agreste: ⁊ simil'r vti pōt cinamomo ⁊ gariofilis pipere cimino mace galāga croco: ⁊ silib⁹ pro specieb⁹ sup suis ferculis gratia bñ digerendi ⁊ carminādi ventositates: minus tñ vtatur eis temporib⁹ calidis. ¶ Et nō vtatur multa ciboꝝ varietate: sed sufficit sibi de vna vel ad plus duab⁹ maneriebus ciboꝝ in vna mensa sumere: ⁊ si sunt multuȝ duri p̄mittat illa que facile exeunt a ventre ⁊ nō sumat scōm cibū nisi sentiat primū exiuisse stōchuȝ: ⁊ bene masticet ⁊ non trahat nimis longā morā in prādio vel cena.

¶ De potu autēȝ videntur nostri Auctores in superficie verboꝝ discordare. Nam Auic. zz. tertij. dixit q̄ patientes dolorem iuncturaruȝ debent vitare vinum grossum ⁊ plurimū: ⁊ subdit: imo omne vinum. Rasis in libro de iuncturis cōcedit flegmaticis vinum antiquum. veritas tamē est q̄ in tempore egritudinis abstinēdum est a vino si fieri pōt: in tp̄e vō quietis si ꝓpter vini dimissioneȝ infirmus nō sequit' magnā debilitateȝ: aut macrefactionem ⁊ nō impeditur stomachus eius a digestione ⁊ non fiat magis multiplicatio ventositatis ꝓpter illud meli⁹ est abstinere a vino toto tēpore vite sue: ⁊ si hec nocumēta sequūtur: ita tñ q̄ sint tolerabilia opȝ q̄ saltē per vnū annū abstineat: postea paulatim redeat ad potum vini. Dixit enim Rasis. iz. cōtinentis. ego vidi plures patiētes. s. dolores iuncturaꝝ relinquere potum vini ⁊ sunt sanati de podagra oīno: aut ad min⁹ debilitata est inde passio valde bene ⁊ reliqua que sequuntur vt dixi statim. ¶ Loco tamen vini bibenda est aqua mellis in hyeme coquendo lib. i. mellis optimi cuȝ lib. vij. aque dispumādo cōtinue quousq̄ tertia pars sit consumpta. Et si ponātur semina ⁊ aromata carminātia ventositatē sicut piper çinçiber cinamomū: ⁊ similia: ⁊ adiuuantia digestionem erit in tp̄e illo cōuenientior: ⁊ in estate aqua çucchari in isto domino videt' mihi melior. Jn nullo tamē potu superabundet: ⁊ si vino vti debet sit clarum rubeū parum stipticū amari saporis temperati cū aqua: ⁊ nō multum de eo bibatur. ¶ Nunq̄ ad saturitatē repleatur: sed dimittat aliquas famis reliquias paruas ⁊ nō comedat dū est sanus nisi habeat appetitum.

¶ Et quia omni die habet ventris beneficium nō videt' in hoc pro nunc indigere adiutorio: sed si natura nō iuuaret: tunc aut cum suppositorio de melle cocto: aut cuȝ clisteri cōmuni prouideat habere beneficiū ventris salteȝ semel in die. Aut sumendo q̄ādoq̄ aliquam de pillulis quas infra describaȝ ⁊ dicā sine custodia. s. vnā aut duas aut tres ante cibum.

Et licet ego nō viderim in genibus signum sanguinis abundātis: tamē opȝ presenteȝ medicuȝ considerare in principio veris oī anno: ⁊ si viderit abundantem sanguinē faciat ipsum flobothomari s'm necessitatem ⁊ multitudinē de vena basilica dextri bracchij. ¶ Facta vō flobothomia si signa sue opportunitatis apparuerint: aut nō facta si apparuerint: debet purgari eua cuādo plurimū materiā flegmaticā: ⁊ primo capere hūc syrupum infrascriptū sex vicibus consequēter in aurora sex diebus continuis: ⁊ sumatur calidus ⁊ superdormiat si potest. ℞. syrupi de sticados syrupi compositi sine aceto. ℥. i. aq̄ saluie. ℥. iij. ⁊ est pro vna vice. ¶ Sūpto syrupo sex vicibus sequēti die duabus horis ante ortuȝ solis sumat has pillulas. ℞. pillulaꝝ fetidaruȝ: pillularum cochiarum: pillularuȝ aggregatiuaꝝ. añ. ʒ. i. reficiātur cuȝ aqua maiorane: ⁊ fiant septem vel octo: ⁊ postq̄ sumpserit in primis duabus horis dormiat id qđ potest: sed trāsactis illis siue dormiuerit siue nō: debet postea vigilare vsq̄ ad cōpletā operationē pillulaꝝ: ⁊ cū stetit quinque horis cuȝ dimidia post assumptionē pillulaꝝ bibat. ℥. vi. aque mellis: aut aque çuccharate tepide: ⁊ quādo stetit septem horis post earū assumptionē comedat: ⁊ tota illa hora caueat a vehementi frigore. ¶ Et in medio autūni circa principiuȝ Octobris sumat simileȝ syrupuȝ ⁊ similes pillulas tot vicibus.

¶ Jn tp̄ib⁹ vō itermedys nisi cū sint vehemētia frigora: aut vehemētissimi calores dȝ sumē pill'as leues q̄ sumūt' sine custodia: ⁊ sūt pille ð iera de octo reb⁹: aut pill'e elefangine: aut pill'e assaieret: de quibus capiat. ʒ. i. pro vice:

in sero qñ vadit dormitũ: ⁊ iste pille sunt sibi valde vti/les. ℞. pillarum iere de octo rebus. ʒ. ij. agarici optimi: reu/barbari optimi. añ. ʒ. i. salis gēme. ℈. i. spice. ℈. s. aloes. ʒ. ij. fac pillas cũ aqua maiorane: de qbus sumat. ʒ. i. pro vi/ce in aurora bis in mēse p totũ ver: ⁊ per totũ autũnũ: in fine vo estatis semel ⁊ in pncipio veris semel.

¶ Si tñ supuenerit sibi dolor ⁊ tumor: qđ de⁹ auertat: nõ dz statiz in pncipio doloris capere pillulas vētris purga/tiuas: sz purget hoc mõ. ℞. radicũ raffani. ʒ. iiij. icidant minutiz ⁊ fac bulliri cũ lib. i. aque ⁊ aceti. ʒ. iij. dõec raffa nus sit coct⁹. Et tũc ℞. hui⁹ decoctiõis. ʒ. x. agarici boni ⁊ leuis. ʒ. i. salis gēme. ℈. i. misce: ⁊ bibat totuz in ortu so lis. Et cũ tenuerit hanc medicinã in stõcho p duas horas puocet sibi vomitũ ⁊ nõ cõedat qn septē hore trãseãt: ⁊ puocari dz cũ pēna in isto mane bis vel ter. ¶ Et si cuz tumore esset multa rubedo pmittat flõniaz: ⁊ in pcessu si indiget eũone faciat cũ dicta medicia de agarico puo/cando vomitũ vt dixi nisi cum est manifesta declinatio. tũc. n. põt purgari cũ. ʒ. i. pillarum đ hermodactylis maior cũ bona custodia. ¶ Et post istas purgatões que fiũt cuz secessu opz φ pro isto anno vsq ad totũ mēsez octobris sel' in oi septimana puocet sibi vomitũ post prãdiũ in q̃ comederit bonas carnes: aut oua ⁊ fercula bñ salita: ⁊ bi berit abũdãter. Et statiz sumpto prãdio ambulet ⁊ com/moueat se: ⁊ postea p q̃rtã pte hore vomat cũ ipositione pēne in gutture: aut pbibēdo decoctiõem raffani in aq̃ ⁊ aceto. Et si cũ vomit ligaret duas pilas bõbacis ad ocu/los stricte eēt bonũ pro oculis. ¶ Et facto vomitu lauet sibi faciē totã: ⁊ tipora cuz aq̃ frida in qua sit par aceti. ¶ Et post autũnũ in hyeme sel' in mēse faciat vomitũ: sz p per vnã diē stet in loco calido. ¶ Et caueat ab occursu frigidi aeris: si tñ bis vl' ter faceret nõ nocebit ⁊ per totũ ver sequēs in septimana sel' puocet postea faciat per fre/quentē annũ bis in mēse: ⁊ in reliquo tpe vite sel' in men se ⁊ nõ obseruet pcisuz ordinē dierum. s. φ solũ in octo die/bus: aut soluz in capite. xv. dierum: aut soluz in capite. xxx. dierum faciat vomitũ: imo in illo q fit semel in septimana qñq stet per sex dies: qñq p septē dies: qñq per octo ⁊ in illo qui est bis in mēse: qñq stet. xvij. dieb⁹: qñq. xiij. qñq. xv. ⁊ in illo q fit in mēse: qñq stet solũ. xxv. dieb⁹. aliqñ vo in. xxx. ita φ nõ obseruet vnã dierum mensuram. Et die q̃ vomit nisi pp necessitatē nõ comedat nec bibat nisi in cena facto vomitu: ⁊ tũc cenet carnes leues pullorum aut alias leues: ⁊ sint asse cũ aliquo odorifero sapore ppa rete ⁊ nõ nimis se grauet: aut cibo: aut potu. ¶ Et qñ fa/cit semel in mēse dz fieri duob⁹ dieb⁹: vno iuxta aliũ: vt in scđo euacuet illud qđ cõmotũ est in primo.

¶ Ultra istas eũones pp caput suũ catarriçãs humidita/tez multã flegmaticã opz facē pticulares capitis eũones cũ masticatorijs: aut caputpurgijs: aut gargarismatib⁹: ⁊ hoc freq̃nter q̃si omni mane cum aliquo istorum modorum. ¶ Describã g caputpurgia masticatoria ⁊ gargarisma/ta: q̃rum vnũqđq vsuale est. ¶ Masticatoriũ leue est ma/sticare p horã de mane mediũ coclear masticis cuz trib⁹ granis pipis. Et forti⁹ est si addãt huic tria grana staphi sagrie pro vice. Et forti⁹ si aliqd addat de ellebоro ⁊ pire tro. Sz pmi duo modi sibi sufficiũt. s. cũ mastice ⁊ pipe: aut addēdo cũ istis staphisagriã. ¶ Caputpurgium leue fit trayciēdo p nares trib⁹ aut q̃tuor dieb⁹ aquã maiora/ne: ⁊ forti⁹ est si trayciat succ⁹ blitis. Et satis forte ē ⁊ nõ multũ tediosuz facē tentas de radice panis porcini recē tis: ita φ decēter igrediat nasuz ⁊ in vtraq nare ponere vnã ⁊ tenere ita p q̃rtã ptē hore: postea exufflare ⁊ emit/tere. ¶ Gargarisma leue ē aq̃ mellis cum pauco pipe pi stato mixto: ⁊ forti⁹ cũ oxymelle sql. ⁊ forti⁹ cũ aceto sql.

¶ Et q2 iste dñs nõ est plurime pinguedinis: imo vt dixi est mediocris habitudinis videt mihi φ nõ opz euz vti multis medicinis fortib⁹ puocãtib⁹ vrinã: sed tñ si post purgationē cũ syrupo caperet. x. diebus successiue de ma ne in aurora aque apij: aque feniz cõiuz. s. melonis. añ. ʒ. ij. cũ pauco çucchoro laudarē. ¶ Usus autē balnei aque dulcis nõ mihi placz in eo: ⁊ si vtat balneis sulfureis nã/lib⁹ eligat illa in qb⁹ est multuz aluminis sicut sci Phi/lippi ⁊ petreoli in comitatu senarum: in qbus pro vice non multuz moret. ¶ Et postq̃ ab eis egredit fricari faciat iuncturas genu ⁊ pedũ cũ sale trito ⁊ iungi cũ vnguēto fa cto ex sale nitro ⁊ pauco oleo. ¶ Ad expurgandũ. n. sup/fluitates tertie digõnis sufficit sibi satis exercitiũ de quo dixi: ⁊ ideo balneo aque dulcis non indiget de quo suspi/cat φ faciat eliquari humores ⁊ ad locũ debilez moueri ne mollificet supflue mēbra debilia.

Diligenter attēdat ne multiplicent in eo humo/res: ⁊ psideret an corpus sentiat gra/ue: ⁊ an vene sue sint grossiores ⁊ pleniores solito: ⁊ an vri na sit grossior: aut subtilior: ⁊ min⁹ digesta sit hypostasis: ⁊ si dormiēdo multũ sudat ⁊ signa reliq̃ repletõis. si eniz appareãt pmũ qđ faciēdum est eũo hũoris multiplicati: aut cũ flõmia: aut cũ pharmaco: aut cũ vomitu: aut cum abstinētia: aut cũ clisteri: aut cũ appropriatis purgationi/bus capitis: qm̃ ista nõ premissa periculuz esset pfortare iuncturas ne reciperent. ¶ Et ad insensibilr' resoluēduz debet seruato regimie ⁊ vsu medicinarum suprascripto in temporib⁹ frigidis semel in septimana sumere sex horis ante prãdiuz ieiuno stomacho. ʒ. i. s. tyriace: aut mytrida/ti boni si bonã tyriacam nõ habet. ¶ Et in alijs tēpori/bus bis in mense excepta estate. in alijs vo diebus qbus nõ sumit tyriacã nec mytridatum sumat omni mane in hyeme. ʒ. ij. diacori: ⁊ in tēporib⁹ calidis sumat. ʒ. iij. acori conditi sine specieb⁹: ⁊ hoc trib⁹ horis saltē ante cibum. ¶ Fortiora vo electuaria ⁊ pulueres dissoluētes non vi/deo nisi fieret magis pinguis ipsum debere capere.

¶ Et circa loca dolētia bonũ est vsquequo videat φ ner/ui ⁊ chorde sub genu sint reducte ad naturalitatez suam omni die bis eas inungere fricãdo cũ sepo leonis: aut cũ oleo de lilio: aut cum vnguento facto ex oleo seminis li/ni: ⁊ parte quarta sui ex armoniaco ⁊ bdellio dissolutis in aceto. ¶ Juncture aũt genuuz partim cum lauandis partim cũ vnguentis partim cuz pulueribus debent con fortari dum est in dispositione que est modo vel meliori vnde bis vel ter in septimana lauetur totuz crus ⁊ coxa: precipue iunctura genu cum ista lauãda. ℞. gallarum myr tillorũ nucum cypressi. añ. ʒ. ij. cõtundãtur grosso modo ⁊ bulliant in lib. iij. vini rubei stiptici: ⁊ cuz eo fiat lotio: ⁊ quãdoq in ea spongie infundantur ⁊ superligent iun/cture per noctem: aut fiat lotio cum aqua maris in qua quarta pars põderis eius de sale sit dissolutũ ¶ Unguē tum autē confortatiuũ fit hoc modo qđ eodem tempore debet administrari super tota iunctura. ℞. olei myrtini: olei masticini. añ. ʒ. iij. achacie hypoquistidos lithij. añ. ʒ. s. aloes. añ. ʒ. i. s. misce oia ⁊ fac vnguentum qđ super pe/tia extendatur: ⁊ super genu fere cõtinue portetur. ¶ Et sepissime in mane anteq̃ surgat habeat puluerez de sale cõmuni: ⁊ quarta sui parte de sale nitro ⁊ calefaciat sup pãno: ⁊ super illo ponat genu ⁊ fricetur cum illo puluere suauiter fere omni die.

¶ Et si cõtingeret qđ deus auertat: φ incurreret dolorez aut tumorē genuũ p incipiat a vomitu vel flõmia vt su/pra scriptũ est: supra locuz ponant stiptica. s. thus ⁊ aloes cũ vino stiptico dissoluta: aut cũ oleo masticino cõfecta: ⁊ iteret vomitus duob⁹ vel tribus diebus: ⁊ quãdo miti/

gatus est dolor:tūc ad ꝓhibēdū ne petrificet̄ ponat̄ sup genu emplm̄ de farina lupinoꝝ ꝯfecta cū syrupo acetoso aut cū aqua ⁊ aceto p q̄tuor dies:⁊ illis trāsactis ponat̄ de nocte istud vnguētū.℞.fecis olei de lilio:fecis olei de se. lini:fecis olei de croco.aā.ʒ.ij.adipis galline:medulle cruris vituli.aā.ʒ.iij.cere parū:fac vnguētū in quo ponātur petie:⁊ circūligent̄ genu:⁊ per totā noctē teneat̄: ⁊ in mane suffumigent̄ iuncture cū fumo aceti fortis infuso sup lapide marchasito ignito per quartā pte hore.❡ In die vo teneat istud cerotū.℞.spume maris aut salis nitri cōbusti si nō hēt̄ spuma.ʒ.vij.terbētine lib.i.olei de auellanis.ʒ.xx.sorditiei aluearis apū.ʒ.iiij.cere noue.ʒ.vij.colophonie:⁊ est pix greca lib.i.olei veteris.ʒ.xvi.capitelli qđ fit pro sapone:⁊ fit de p qđ coletur sup quo natat.oiū ʒ.vi:ꝯfice simul oīa ad modū vnguenti:⁊ pseueret cū vsu istoꝝ vsquequo petrificatio nō videat̄.❡ Et si ꝯtigat genua inflari:ita q̄ videat̄ tumor quasi spongiosus:tūc ℞. lisciuū facti cū cinere tinctoꝝ lib.vi.aceti.ʒ.vi.salis communis lib.i.salis gēme:salis armoniaci.aā.ʒ.i.s.misce ita q̄ simul dissoluant̄:⁊ in isto lisciuio infundat̄ spongia noua ⁊ exprimat̄:⁊ calida sup genu ponat̄:⁊ stricte liget̄ per totam noctē:⁊ in die supponat illud vnguētum qđ supra descriptū est cū oleo myrtino ⁊ masticino: ⁊ cum aloe ⁊ achacia:⁊ alijs ibi dictis.❡ Cauterio aūt nō videt̄ mihi opportunū vti:sed puto ista ex multis delecta p̄dicto magnifico dn̄o cū auxilio dei semp colendi sufficere.

❡ De gibbositate spondiliū dorsi. Cōsiliū. XCVI.

Iste infans de vicentia mēsiū circa xxx.postq̄ passus fuit duas tertianas nō puras cū plīma ꝯmixtione flatis per.xlv.dies:in qb⁹ apparuit multa vētositas in ventre ⁊ sudores copiosi apparuerūt in dieb⁹ creticis laudabilib⁹ iā exn̄te declinatiōe valde manifesta incidit gibbositatē in qua spōdiles declināt plurimi versus dextrū latus:⁊ ista ꝯtorsio visa est in paucis dieb⁹ euenire sine signis sup̄fluis siccitatis in neruis:⁊ post illud iam sunt multi dies:adhuc tn̄ multiplicant̄ in vētre vētositates plus debito ⁊ pedes fuerūt debilitati in ambulādo:lꝫ paulatī mō restituent̄.❡ Ex qb⁹ appet q̄ cū nō sint nec fuerint signa apatis nec spasmi sicci qđ est verisil'e:⁊ ꝓpterea q̄ est infans:⁊ ꝓpterea q̄ est lateralis: huius ꝯtorsionis cām eē humiditates aquosas:aut limosas vētositatib⁹ ꝯmixtas q̄s nā motu cretico ꝯmutauit ad spinā ⁊ ligamēta spōdiliū:⁊ ideo per hāc dispōnē ex vētositatibus que multiplicant̄ a debilitate mēbroꝝ nāliū pp cōp l'onē malā ⁊ diuersam pendētem a mā imbibita plurimū flatica ponā ꝯsiliū:⁊ deus sit dator auxilij.

❡ Opꝫ q̄ aer sue habitationis sit clarus ⁊ siccus parūper calidus: ita q̄ sufficit sibi q̄ in isto tpe estatis habitet in camera nō terrena nec multū humida:⁊ sit sufficiēter euētata:in hyeme vo cauendū est a vehemēti frigore:p̄cipue capitis:⁊ dꝫ calefacere camerā suā cū igne de lignis siccis nō de carbonib⁹ suffocatis.❡ In cibis pp etatē non pōt abstinere ab humidis ⁊ actu ⁊ potētia:sed dꝫ esse paucarum sup̄fluitatū:⁊ ideo dꝫ hr̄e panē ex optimo frumento sine ꝯmixtione alioꝝ granoꝝ:⁊ bn̄ fermētatū ⁊ bn̄ pistū: ⁊ aliqual'r salitū īter ꝑmā ⁊ quartā diem:⁊ vitare alios p̄cipue azimū ⁊ diminute coctū.❡ Carnes vo debēt esse auiū sicut pulloꝝ perdicū fasianoꝝ ⁊ ꝑuaꝝ auiū minutarū stātiū in ꝑatis ⁊ arborib⁹:⁊ pipionū volare incipiētiū ⁊ turturū iuuenilliū:⁊ dimittat gstulas ⁊ aues aquaticas.Et ex q̄drupedib⁹ ꝯueniunt carnes hedoꝝ ⁊ vitulorū lactētiū ꝑuoꝝ ⁊ capreoloꝝ ⁊ leporis:sed oīno agnos ⁊ pecudes ⁊ porcos dꝫ dimittere: ⁊ oīa interiora ⁊ capita ⁊ colla.⁊ melius est q̄ comedant̄ elixe ab eo ꝓpter etatem ⁊ debilitatem digestionis:sed tn̄ condiant̄ cū pauco cinnamomi ⁊ macis ⁊ nucis muscate.❡ De piscibus dimittat eos ⁊ cancros ⁊ granaros ⁊ anguillas ⁊ ostracha.Sanguinē ⁊ caseū ⁊ lac dimittat. Uitelli ouoꝝ gallinarū recenter natoꝝ ⁊ paruū cocti siue assati siue frixi siue in ferculo sibi ꝯueniunt:pōt vti butyro ⁊ oleo ꝓ ꝯdimēto suoꝝ ferculoꝝ.❡ De granis ꝓ ferculis suis nō opꝫ q̄ multū se repleat:sꝫ tn̄ si qua sunt sumēda:sunt vel ordeū vl' far vel panicū vl' miliū:⁊ de ciceris⁹ solū brodiū:sꝫ reliq̄ grana ⁊ legumina oīa dimittat.❡ De herbis dimittant̄ frigide sicut lactuca ⁊ portulaca ⁊ sil'es:⁊ p̄cipue dimittant̄ crude: tolerant̄ tn̄ borago buglossa:⁊ in estate endiuia cocta:⁊ cōueniūt p̄cipue hyssopus thimus maiorana ⁊ serpillū ⁊ origanū ⁊ saluia ⁊ sil'es.❡ Et de radicib⁹ radix feniculi vel apij:p̄cipue decoctio eaꝝ in suis ferculis ⁊ tolerant̄ sparagi:⁊ de florib⁹ boni sunt cappares:meliores tn̄ cū vino cocto q̄ cū aceto.❡ De fructib⁹ ꝯueniūt ei ficus sicce ⁊ grana pini ⁊ fistici ⁊ passule ⁊ amigdale:sꝫ fruct⁹ humidi nō ꝯueniūt nisi grā voluptatis capet de ficub⁹ bn̄ recētibus: aut de vuis valde bn̄ maturis:cucurbitas aūt ⁊ citrullos ⁊ angurias ⁊ cucumeres dimittat:⁊ ita lymones:⁊ similes fruct⁹ dimittat:pōt tn̄ vti q̄busdā granatis dulcib⁹ ⁊ paucis iuiubis.castaneas autē ⁊ pira ⁊ poma ⁊ sil'ia dimittat penitus.❡ Cōuenit sibi anisū ⁊ feniculū ⁊ ciminū ⁊ piper ⁊ zinziber ⁊ gariofili:sed opꝫ q̄ dent̄ in ꝑua q̄titate.

❡ Potus eius melior esset aqua mellis vel in estate aqua zucchari:⁊ si opꝫ propter consuetudinem ꝯmisceatur cū aliquanto vini rubei non multum potentis.

❡ Exerceat̄ de mane ludēdo cū pueris:conādo tn̄ q̄ non mltū ploret:sꝫ q̄n est cibat⁹ leuit̄ ambulet ⁊ deciet̄:⁊ ponātur sibi alie voluptates q̄ laborādi q̄usq̄ cib⁹ sit digest⁹.

❡ Dormiat p̄cipue de nocte incipiēdo vna hora post cibū ad minus:⁊ q̄tū magis pōt collocet̄ vt dormiat sup sinistro latē ⁊ capite ⁊ spatul' bn̄ eleuatis:post prādiū vo nō dormiat nisi male dōmiuiss͡ꝫ ð nocte:⁊ dꝫ poni mediū tps dormitiōis vl' circa:⁊ dormiat i loco sicco nō mltū frido.

❡ Debet ꝓuideri q̄ omni die habeat beneficiū ventris pro qua re ꝯuenit sibi in mane ante cibū comedere vnū ficū siccum cum media nuce vel cum vna amigdala:aut ponere puluerem hyssopi in ferculo suo sicut ponunt̄ aromata:aut faciant suppositoriū vel clistere.

❡ Nō teneat in ocio neq̄ in tristitia sed letetur moderate:⁊ irasci aliquando stomacho ieiuno est ei ꝯueniens.

Et quia ista dispositio est mālis ⁊ nō obstante infantia mā non sufficiente resoluitur:ideo indiget purgatione saltem flegmatū que in stomacho ⁊ capite multiplicantur:q̄r sunt veluti causa antecedens.

❡ Prio igr̄ bibat hūc syrupū q̄tuor dieb⁹ q̄n in mane excitat̄.℞.aque saluie:aque hyssopi.aā.ʒ.iij.aque eupatorij: aque endiuie.aā.ʒ.ij.zucchari.ʒ.iiij.syrupizet̄:⁊ fiat ꝓ q̄tuor vicib⁹:⁊ aromatizet̄ cū.ʒ.ij.acori.⁊.ʒ.i.nucis mus.⁊ fiat lōgus nō plene coctus:ita q̄ remaneat circa.ʒ.viij.⁊ det̄ in q̄tuor vicib⁹ vt p̄dicit̄.❡ Sūpto syrupo purget̄:⁊ pōt dari sibi ꝓ p̄ vice ad expiēdū q̄ūo vtus tolerat.ʒ.ij. diacatoliconis:aut ad comedēdū si tolerat ifans:aut dissēpet̄ cū aq̄ zucchari ⁊ det̄ in potu:⁊ si nō opat̄ vsq̄ ad nonque horas p̄misso leui clisteri cibet̄ ⁊ expectent̄ duo dies ⁊ tūc dent̄ sibi.ʒ.iij.diacatolicōis:sic ꝑus date fuerūt due.

❡ Et si diacatoliconē nō capet tūc ℞.māne electe.ʒ.s. turbith.℈.s.zinzi.gra.v.ifundant̄ in.ʒ.ij.decoctiōis violaꝝ ⁊ polipodij cal'is:⁊ ibi stēt p tres horas:postea dissoluat̄ māna bn̄ cū manib⁹ fricādo ⁊ colet̄ bn̄ exprimēdo:⁊ det̄ in potu.❡ Aut fiat ꝯfectio ex turbith ⁊ zinzibē ⁊ zuccharo:ita q̄ in.ʒ.s.zucchari sint gra.viij.turbith.⁊.iiij.zinziberis.⁊.i.nucis mus.⁊.i.masticis:⁊ det̄ ad comedēdū in

auroza circa.ʒ.5.vel.ʒ.i.si minoz quãtitas nõ opaẽ.verbi gra.℞.turbith electi.ʒ.i.ǵiǵiberis.ʒ.5.masticis:nucis mu scate.añ.℈.5.ǵuccbari.ʒ.iiij.fiat ꝯfectio in rotellis subti/ lib⁹:vel ingenieẽ medicus quõ aliq̃ taliũ modoꝝ soluaẽ mẽsura que soluet ipm q̃si trib⁹ vicib⁹:ꝛ hoc bis in mẽse vel minus ꝭm ꝙ iudicat pñs doctoz.℄ Facta hac purga tione vtaẽ puer de mane ista ꝯfectione.℞.radicuꝫ acozi lib.i.ꝛ sint radices tenelle quãtuꝫ est possibile:ꝛ bulliant quousqꝫ ẽt magis tenerescãt:postea incidanẽ minute sup icisozio:ꝛ addaẽ nucis muscate:cinamomi:macis.añ.ʒ.ij. ǵinǵiberis.ʒ.i.cardamomi.ʒ.i.5.gariofiloꝝ.ʒ.i.ꝛ sic vtaẽ: qõ debeat comedere in forma elᷓ:ꝛ fiat elĩuꝫ cũ sufficiẽti quãtitate syrupi facti cũ ǵuccbaro ꝛ decoctione corticum fisticoꝝ:ꝛ quãto cortices eẽnt bumidiores tãto eẽnt me/ liores:ꝛ ꝑcipue cortices molles q̃ sunt exterius. Si vo nõ videẽ puerũ comesturũ elĩuꝫ exiccetẽ acozus:ꝛ fiat puluis ex eo cuꝫ ꝑdictis aromatib⁹:ꝛ postea cũ ǵuccbaro fiat cõ fectio dura:ita ꝙ in.i.lib.ǵuccbari ponaẽ pulueris.ʒ.ij.de qua cõfectione sumat oĩ mane circa.ʒ.5.qñ surgit a lecto vel añ ieiuno stõcbo.℄ Item bonũ est ꝙ aliqñ de mane exꝑmaẽ succus ex blite ꝛ maiozana:ꝛ in illo succo itingaẽ pẽna ꝛ imittaẽ in narib⁹ vt bumiditates cerebri ad illa lo ca deriuentur:ꝛ ẜ bis vel ter in septimana ieiuno stõcbo. ℄ Itẽ in lisciuio in quo lauaẽ sibi caput pro q̃libet vice bulliãt sticados arabici.ʒ.ij.foiliculoꝛuꝫ sene.ʒ.i.ꝛ postea statim postq̃ꝫ est lotus bñ exiccetẽ.℄ Iuxta spinã vo fiat inunctio ex ẜ oleo.℞.sauine sceba: aut loco ei⁹ sumatur abꝛotanũ:calami aromatici:piretri:maiozane: cozdume/ ni.añ.ʒ.ij.sq̃nãti:cassie lignee:gallaꝝ cypressi.añ.ʒ.5.aque lib.xij.ꝯtundanẽ ꝯtundẽda ꝛ bulliãt oĩa sil̃ lento igne vs/ qꝫ ad medietatis aque ꝯsumptionẽ:postea coleẽ ꝛ addaẽ olei oliuaꝝ lib.i.ꝛ bulliãt sil̃ aqua ꝛ oleũ agitãdo cuꝫ spa/ tula vsqꝫ ad totius aque ꝯsumptionẽ:ꝛ tũc deponatur ab igne:ꝛ addaẽ in oleo ruthe sicce:sauine sicce trite: gallaꝝ cypressi.añ.ʒ.5.cere parũ:ꝛ fiat vnguẽtuꝫ molle quo imin gaẽ spina mane ꝛ sero a collo vsqꝫ ad caudale: vel semel tñ si videreẽ nimis calefieri.℄ Itẽ in loco ꝑdicti olei potest tenere cerotũ sup spina hoc mõ factuꝫ.℞.radicis acozi:sauine:enule: gallarum cypressi.añ.ʒ.i.contundanẽ grosso modo ꝛ bulliãt cum libꝛis.ij.aque quousqꝫ rema/ neat lib.5.deinde de ista aqua sumaẽ quãtitas sufficiens ꝛ dissoluaẽ in ea bdelliuꝫ ꝛ laudanũ:ita ꝙ fiat ad moduꝫ ceroti:ꝛ teneaẽ sup loco.℄ Et opꝫ vt fiant puluilli longi longitudine spine lati q̃tuoꝛ digitis ꝛ alti duob⁹ digitis:ꝛ ponaẽ vnus iuxta spondiles ex latere dextro: ꝛ ita oꝛdi/ netur ꝙ nõ transeat ad sinistruꝫ:ꝛ fascieẽ aliqualiter stri/ cte:incipiendo ab ascella vsqꝫ ad nates:ꝛ hoc fiat ꝯtinue die ac nocte.Et ista puto sibi sufficere.

℄ De descẽsu itestini in bursam. Cõsiliuꝫ.XCVII.

Iste nobilis patiẽ descẽsuꝫ itestini in bursaꝫ a die.x.maij vsqꝫ nũc.s.finẽ iunij:ꝛ nõ egerit sine adiutozio:sed cuꝫ clisteri aut aliquo adiutozio sumpto ꝑ os bñ egerit:ꝛ sumus in isto ꝑposito ꝙ ꝯsidera/ to ꝙ ipse est annoꝝ.lv.ꝛ ꝙ egritudo est antiqua cum qua multotiẽs ꝑuenit ad descẽsuꝫ itestini in bursam nõ inten dimus ad curã verã cõsolidationis:sed ad accñs qõ imi/ net ei:ꝛ qꝛ dĩ ꝙ nõ obstante ꝙ egesserit tñ itestina nũc re duci non pñt:qꝛ qñ trabunẽ supꝛa ad locũ foꝛaminis non pñt ingredi:hoc de necessitate est:aut qꝛ aliqua ꝑs fecum dura remãsit:aut qꝛ itestina sunt iflata ꝛ apostemata:aut qꝛ reductoꝛ nõ seruat modũ debitum in reducẽdo:qꝛ ni/ mis multũ pꝛo vice vult imittere.nam dicere ꝙ foꝛamẽ eẽt paruificatũ nõ est imaginandũ in isto casu.apa aũt si est in itestino nõ põt esse calidu ꝫ qꝛ est sine doloꝛe:ꝛ ideo est vndimia:si est flaticus.℄ Ponemus igiẽ bic moduꝫ tenẽdi in reductione ꝛ obseruãdi in boc tꝑe:ꝛ bꝛeuiter.

℄ Pꝛimo ergo hoc tꝑe caueat a laboꝛe:ꝛ cibis multis aut ventosis ꝛ viscosis:ꝛ a multo potu:imo sit ꝯtentus contu/ so de pullo ꝛ vitellis ouoꝝ.Et in potu vino medie vinosi/ tatis albo ad quãdam dulcedinem tendenti non stiptico: ꝛ comedat tantuꝫ ꝙ virtus conuenienter sustentetur.

℄ Deinde cõsideret ꝙ teneat ventrem lubꝛicũ:aut facien do clisteria cũ multo oleo:ꝛ alijs modis multis vnctuosa: aut sumendo ante pꝛãdiuꝫ aliquid de pulpa cassie:vt ven trem teneat lubꝛicũ:sicut.ʒ.5.pꝛo vice:aut parũ vl̃ minus ꝭm ꝙ videt medicus pꝛesens eẽ necessariuꝫ:aut si pulpã cassie abboꝛreret potest sumere ante cibũ.℈.i.pillulariꝫ de iera de octo rebus:aut comedere ferculũ de vꝛtica co/ cta cum bꝛodio galline aut caponis pinguis: ita ꝙ nullo modo ꝑmittatur stercus indurari in intestinis:sed omni die habeat beneficium ventris.

℄ Somno vtatur sicut in tẽpoꝛe sanitatis:ꝛ habitet came ram non multũ calidam sed temperamẽto vicinam:ꝛ in istis tempoꝛibus magni caloꝛis temperet eam cum folijs salicis ꝛ vitis:ꝛ cum irroꝛatione cum aqua.

℄ Caueat a tristitia ꝛ ira:ꝛ non audiat aliquid sibi triste.

Descendendo ad medicinalia ꝑ supꝛa locuꝫ te/ neat bũc oꝛdinẽ oĩ mane ieiuno stõcbo:ꝛ oĩ sero añ cenam qñ putat cibũ digessisse ingre/ diaẽ ad sedẽdũ in balneo ẜ mõ facto:ꝛ sufficit ꝙ sit vsqꝫ ad pecten in aq̃ balnei.℞.maluauisci: mellilotti:anbeti. añ.M.iij.semis lini lib.i.caput arietis pingue vnuꝫ:me/ dulle cruris vacce vel asini lib.i.fac oĩa bulliri in aqua sufficiẽti vsqꝫ ad decoctionẽ radicis maluauisci:ꝛ in isto balneo tepido sedeat ꝑ mediaꝫ hoꝛã vel plus si põt tantũ tolerare:ꝛ qñ a balneo egrediẽ ponãt ipm resupinũ in lo co ꝙ nates sint eleuate ꝛ caput sit iferius:ꝛ tũc nitaẽ me/ dicus reducere itestina de bursa ad ventrẽ paulatiꝫ:ꝛ nõ totũ siml̃:ꝛ si apparet ꝙ ibi itus sit fex:tũc pꝛemaẽ fex ꝛ paulatim itromittaẽ in ventrẽ.℄ Et si sentiẽ fex ita du/ ra ꝙ nõ possit ꝑmi ꝛ partiri:tũc opꝫ ꝙ expecteẽ tantũ ꝙ mollificeẽ cũ emplastris aut clisterijs:que clisteria fuerũt subscripta ꝛ supponat empl̃a que hic describã.℞.farine fenugreci:farine se.lini:radicis altee.ana.ʒ.iij.fac bulliri oĩa sil̃ quousqꝫ radices sint decocte:ꝛ postea optie pisten tur:ꝛ addaẽ olei anbetini:pinguedinis galline:pinguedis anatis:hyssopi humide: medulle cruris vacce.añ.ʒ.i.oĩa misceanẽ quousqꝫ hẽat foꝛmã emplastri:ꝛ calidũ ponaẽ supꝛa loco:ꝛ ita teneat quousqꝫ alia vice balneatur:ꝛ tũc remoueaẽ:ꝛ qñ egrediẽ a balneo iteruꝫ reapponaẽ post/ q̃ꝫ est exꝑtus reducere.℄ Et si ẜ non sufficit:tũc ligetur sup vno bancho resupinus ita ꝙ sub spina hẽat pãnos:ꝛ postea illud banchum erigatur:ita ꝙ caput sit inferius ꝛ pedes superius:ꝛ reductoꝛ coneẽ mõ oppoꝛtuno reduce/ re:ꝛ hoc totiens reitereẽ ꝙ reducatur. Attendat tñ redu/ ctoꝛ ꝙ faciat paulatine:ꝛ ꝙ q̃minimũ potest doloꝛeꝫ in/ ducat:ne maioꝛ tumoꝛ fieret in intestinis:ꝛ si vna die eẽt nimis fatigatus:tũc põt duobus aut tribus dieb⁹ quiesce/ re sine experientia remittẽdi quousqꝫ sit restaurata vtus ꝛ quousqꝫ reducta sint intestina non videẽ nobis aliud faciendum.℄ Si autẽ reducãtur tunc eo adhuc existen/ te resupino supponaẽ loco rupture empl̃m huiꝯ factum. ℞.mumie:colle de piscibus vel de cartha.añ.ʒ.i.boli ar/ meni:aloes.añ.ʒ.5.masticis:thuris:dꝛagagãti:gũmi arab. añ.ʒ.ij.picis naualis dure.ʒ.v.colophonie.ʒ.i.colla ponaẽ ꝑ in aceto ꝑ duas hoꝛas:ꝛ postea liquefac in caǵola cuꝫ pi ce nauali ad ignem:qb⁹ liquefactis deponaẽ ab igne:ꝛ re/ liqua pulueriǵata ꝯficianẽ:ꝛ fiant magdaleones in aqua frigida:ꝛ postea extendatur sup panno ꝛ ponaẽ sup loco

⁊ supra talem empl'm collocetur lumbar ⁊ stricte ligetur.

¶ De passione testiculorum cum duritie ⁊ elongatione. Consilium. XCVIII.

Iste iuuenis patit̃ in vno testiculo ⁊ hꝫ extremitatē plongatam ⁊ induratā: ⁊ credo ꝙ habeat apa duruꝫ magis ꝗ̃ dicere ꝙ hēat herniam aut ramicē aut crepaturā: ⁊ ideo sequet̃ sicut infra dicam. ¶ In primis caueat se a multo exercitio ⁊ a coitu ⁊ stringere testiculos: aut eos dimittere pendētes in modū ꝙ sibi doleāt: ⁊ iteruꝫ caueat a frigore. ¶ Scdo ꝙ in comedēdo dꝫ vti carnibus bonis: sic̃ capretoꝝ ⁊ castratoꝝ ⁊ pulloꝝ: ⁊ alias aues q̃ cōiter vtunt̃: ⁊ caueat a carnibꝰ grossis ⁊ salitis: ⁊ ī breui ab oībus cibis grossis ⁊ viscosis. ¶ Tertio dꝫ purgari ad minus duabus vicibus in anno capiēdo ṗmo hūc syrupuꝫ. ℞. syrupi de calamēto. ℥. iiij. syrupi violati. ℥. ij. aque buglosse: aque mellisse. añ. ℥. vi. ⁊ est syrupus pro q̄tuor vicibus: sumat̃ calidus in mane in aurora. ¶ Postꝗ̃ sumpserit syrupuꝫ quatuor vicibus purget̃ cū hac medicina. ℞. diascene. ℥. s. pulpe cassie. ℥. i. distēpera cū decoctione passularū epithimi violarū ⁊ sebesten: sumat vna hora ante diem: ⁊ superdormiat vsqꝫ ad diem: ⁊ similem purgationeꝫ debet facere in vere ⁊ in autumno. ¶ Post assumptionē medicine in mane qñ surget lauet bursam ⁊ teneat ī vna parapside plena istiꝰ aque. ℞. radices maluauisci. lib. s. semis lini: fenugreci. añ. ℥. iij. fac bullire ī aq̄ sufficiēti ⁊ lauet cū ea calida: ⁊ intus teneat testiculos modicum postea terget: ⁊ supraponet hoc emplastrum. ℞. pinguedinis anatis pinguedinis galline. ana. ℥. ij. hyssopi humide medulle crurium vaccarum. añ. ℥. i. bdellij armoniaci. ℥. s. dissolue gummas cum oleo amigdalarum dulciuꝫ ⁊ cū rebus fiet emplastrū ⁊ extendat̃ sup corio subtili sicut opꝫ: ⁊ supponat̃ testiculo. ¶ Sed si istud emplastrum euꝫ tederet pōt vti vnguento hoc modo facto. ℞. medulle cruriuꝫ vaccarū: hyssopi humide: olei lilioꝝ: cere. añ. ℥. i. misce ⁊ fac vnguētuꝫ ⁊ supponatur loco. Et ista puto cum dei laude sibi sufficere. Amen.

¶ De eminentia myrach. Consilium. XCIX.

Quidam adolescēs nobilis ex forti motu iaꝫ fere est annus incidit quasi subito ī eminētiā myrach q̄si sup pecten: nec est ista eminētia ꝑpe dydymos. Et qñ resupinat̃ iacendo q̄si subito redit ad īteriora ⁊ nō est nimis magna res: sed q̄si ad castanee quātitatē. ¶ Ex qbus ītelligēs medicus cognoscit ꝙ nō est nisi ex fractura syphac. i. pāniculi duri vētris qui ꝯtinet oīa mēbra nālia ītrinseca: ⁊ per exitū ab eo çirbi: aut ītestini: aut amboruꝫ: ⁊ nō ex relaxatione vel vētositate vel aqua vel sanie vel carne addita vl' sanguine. ¶ Cognoscit̃ scdo ꝯsiderata etate ꝙ cura absqꝫ manuali opatione est q̄si īpossibilis. ¶ Sed q² ista passio plerūqꝫ addit̃ nisi ꝓuideatur: ⁊ cuꝫ h̄ deducit ad infridationeꝫ ītestinoꝝ ꝑꝑ quā sepe incurrit rugitus ⁊ dolores vētris fortes. ꝓuidendū est saltē ꝙ hec duo nō sequant̃. ¶ Cura aūt per manualē opationem est difficilis ⁊ suspecta nisi sit valde peritꝰ ⁊ expertus medicus: ⁊ ideo chirurgicis relinquā: ⁊ dicā curā per potiones ⁊ reliq̄ si per hūc modū tētare voluerit. Sed iudicio meo melius est ꝙ sit ꝯtentus purgari bis in anno.

¶ Purget̃ ergo veniēdo ad medicinalia. Reliqs omissis cū medicinis euācuantibus flegma ꝺm modū quem dicam.

¶ Et portare puluillū planū ligatū sup loco cū lumbari ⁊ sub puluillo emplastrū ⁊ lumbar ex ferro decēter facto est melius alio: sed ꝺm locū vbi est ruptura ⁊ corporis sui quātitatē opꝫ hr̄e mēsurā ⁊ formā lumbaris: puluillus dꝫ esse latus: ita ꝙ totā rupturā occupet: ⁊ circūquaqꝫ aliqd plus: ⁊ dꝫ eē durus ⁊ pānis lineis totiēs duplicatis: ⁊ simꝉ sutis stratus ꝙ sit grossitiei digiti. ¶ Emplastrū siue cerotuꝫ vsuale sub puluillo ponēdum fit hoc modo. ℞. gūmi arabici: dragagāti: masticis: boli armeni: sanguis draconis: glutinis sciū: glutinis de corijs boum. añ. ʒ. ij. thuris. ʒ. iij. picis grece. ℥. i. picis naualis. ℥. ij. mumie. ℥. iij. glutinis carpentarioꝝ. ℥. s. pix naualis ⁊ greca liquefiāt: ⁊ reliqua subtilissime pistentur: ⁊ cum dictis picibus calidis incorporentur ⁊ fiat magdaleon: ⁊ cū est necesse calefiat ⁊ extēdat̃ sup corio subtili ad quātitatē circūcirca maiorem ruptura per latitudinem medietatis digiti: ⁊ supponat̃ ⁊ remoueat̃ cum sit inutile in mense semel. ¶ Purgatio fiat in mense Martij hoc mō. ꝙ ṗ recipiat hūc syrupuꝫ sex vicibus. ℞. oxymellis cōpositi. ℥. i. mellis rosati colati. ℥. s. aque feniculi: aque apij. añ. ℥. i. s. misce. ⁊ est syrupus pro vna vice: sumatur calidus in aurora. ¶ Sūpto syrupo sumat has pill'as. ℞. pill'aruꝫ turbithatarum descriptione Mesue. ℈. ij. pill'arū cochiarū. ʒ. s. ꝯficiant̃ pill'e nouē cū aqua ruthe: sumant̃ sequēti die post syrupū vltimuꝫ cum debita custodia. ¶ Et similē purgationem faciat in fine septembris ⁊ in medio octobris.

¶ Tentādo aūt integram curā per potiones opꝫ ꝙ pꝛ̄imū iaceat resupinus ⁊ tp̄e cure non se exerceat: ⁊ vtat̃ pauco cibo: ⁊ sumat omni mane aliquā de infrascriptis medicinis ṗma valde vsualis. ℞. radicū ꝯsolide quā vocāt anagallicum. ℥. i. pro vice: comedat̃ omni mane ieiuno stomacho tribus horis ante cibuꝫ per tres mēses stando cuꝫ ligatura ⁊ emplastro ṗdicto. ¶ Secūda medicina. ℞. fructus rose syluestris. ℥. i. ⁊ coquat̃ in. ℥. vi. vini stiptici quousqꝫ remaneāt. iiij. ⁊ bibat̃ simil'r omni mane ieiuno stomacho. ¶ Et ad idem cōfert succus camedreos potatus crudus omni mane. ℥. i. volēdo aūt experiri fortia tūc ꝺm Gentilem in suo cōsilio: ⁊ dicit esse suū sumat. ʒ. ij. vel parum plus harū pillularum saltem bis vel ter in septimana dimissa cena in sero ⁊ vadat dormituꝫ: aut saltem stet in lecto vsqꝫ ad mediastertias. ℞. limature chalibis subtilissime limati. ℥. s. piloꝝ leporis minutissime incisorum ʒ. iij. nucum cypressi: mumie: sanguinis draconis: hypoquistidos: olibani: achacie. añ. ʒ. ij. nasturtij: dragagāti: cyperi añ. ʒ. i. terant̃ oīa subtilissime: ⁊ fiant pillule cum succo cōsolide maioris: aut cum succo altee: aut cū aqua que fluit ab extremitatibus ligni cerini viridis quādo comburit̃ cuꝫ igne. ¶ Quādo autem sumpserit has pillulas per totam illam noctem ⁊ sequētem diem nō teneat sup rupturam emplastrū suprascriptum: sed habeat magnetē magnam ⁊ polituꝫ: ⁊ ponat super rupturā ⁊ alligetur ibi: ita ꝙ toto illo tēpore teneatur. sequenti vͦ die redeat ad emplastrum cuꝫ sua ligatura: ⁊ ita faciat quousqꝫ videat sanitatem. Sunt ⁊ alie pillule que eodem modo sumunt̃. ⁊ dicitur ꝙ sunt fortiores primis. ℞. limature chalibis. ʒ. i. piloꝝ leporis pulueriçatoruꝫ. ℥. s. nucis cypressi. ʒ. iij. mumie: sanguinis draconis: olibani. añ. ℥. i. confice cuꝫ succo millefolij: ⁊ fiat vt supra. ¶ Et alijs diebus quādo nō sumit pillulas sumat de hoc electuario qḋ est satis boni saporis: ⁊ multum valet ad consolidandum. ℞. radicum consolide maioris: acori. añ. lib. i. radicis brusci maioris: ⁊ vocatur sigillum Salomonis: radicis caude equine. añ. lib. s. mellis lib. iij. coquātur radices bene in vino stiptico: ⁊ optime ꝯterātur ⁊ misceātur cum melle spumato: ⁊ addātur iste species. ℞. nucis cupressi. ℥. ij. piloꝝ leporis tritoꝝ. ℥. s. masticis: coralloꝝ: mumie: terre sigillate: cinamomi. añ. ʒ. iij. gariofiloꝝ: nucis indice: calami aromatici cassie lignee. añ. ʒ. ij. dosis est a. ʒ. ij. vsqꝫ ad quatuor cū vino decoctionis nucū cupressi mane qnque horis ante cibum: modum vͦ manualis operationis alibi quere.

¶ De lepra ſm. M. Vgo. de Senis. Conſiliuȝ. C.

Diſpoſitio cuiuſdã viri cõplõnis ſanguinee bñ robuſti in perau gmaſtica etate declinãs ad latus cholericitatis p̄ncipal'r ꝓpter lapſum epatis nãlem ſatis inteſuȝ verſus calidũ cuȝ defedatione in extremitatibꝰ ⁊ obdormitatione cũ obtuſitate ſenſus tactus: in cuius facie collo auribꝰ ⁊ crurıbꝰ ⁊ manibus apparent excreſcẽtie nodoſe cũ rubedine ⁊ duritie: ſenſibiles tñ cũ aliquali tẽſione neruoꝝ: quaruȝ alique p̄ncipal'r in cruribus tendũt ad ſaniationẽ cũ virulẽtia: ⁊ plures cõſolidant̄: lȝ cuȝ difficultate. In voce v̄o ⁊ in anhelitu in ſua nãli diſpõne nõ ꝑcipit̄ adhuc imutatus: tñ vrina bñ digeſta in ſubſtãtia groſſa ⁊ ſpiſſa: tñ clare rubedinis ſanguinee ac alijs ſignis laudabilibus: preterq̄ꝫ ꝙ abũdat multuȝ in fe[...]e melãcholica verſus fundũ cũ equalitate ſubſtantie: ⁊ adhuc ſine cinericitate. Et ſenſibilis apparẽtia iſtius diſpõnis cũ ſuis annexis: ſicut p̄ſcriptuȝ eſt incepit ſenſibil'r appere añ decẽ mẽſes. ¶ Quo ad cãs p̄mitiuas imaginat̄ predictus cãm p̄dictoꝝ fore aliqd de ſupraſcriptis. nam bñ ſunt decẽ anni ꝙ viſitauit qͦdam balneum nãle: ⁊ diu in eo balnearet̄ vſqȝ ad extractionẽ ſupfluitatuȝ ad cutem: ⁊ ad vlcerationẽ ſupuenit ſibi caſus cogẽs eum ad recedẽduȝ a balneo ante ꝯſolidationẽ: ⁊ ſic ſuperfluitates ad cutem attracte repcuſſe fuerunt ad intra: ⁊ ex cõtrario rõne cuius repcuſſionis vt imaginat̄ ſupuenit ſibi febris: ⁊ fuit infirmus anno integro: ⁊ imaginatur ꝙ iſte ſupfluitates ſic repercuſſe ad iteriora miſcuerũt ſe bonis humoribus ipſos inficiẽdo. ¶ Nunc aũt nã ꝯfortata expellit ad exteriora faciẽs illas excreſcẽtias: de qbꝰ dictuȝ eſt: hãc imaginat̄ eẽ vnã cauſarũ. ¶ Item timet ꝙ aliqñ ſumpſerit cibaria toxicatiua via amoris aut odij: ⁊ ꝙ nã iam expellat. ¶ Item ſup iſta petit ideȝ ſibi dari ꝯſiliuȝ quo ad res nõ nãles ⁊ ad regimẽ in vniuerſali ⁊ pticulari in quãtitate ꝯtinua ⁊ diſcreta p ſingulas cãs curatiuas ſibi neceſſarias: ⁊ in mõ decernẽdi aut auferẽdi illas excreſcẽtias ⁊ obdormitationes ſeu obtuſitates ſenſus tactus.

¶ Preter iſta itellexi ꝙ eſt multotiẽs purgatꝰ flobothomatus ſcarificatus balneatꝰ ⁊ inunctus vnguẽtis varijs: ⁊ vario mõ ⁊ rectus regimine ordinato a valẽtibus medicis: ⁊ ꝙ puſtule que appent habẽtes aliqualeȝ groſſitiem plurimũ ſunt a cubitis infra: ⁊ a medio coxaruȝ infra: ⁊ a ſpatulis ſupra: lȝ alique pue circa nates: ⁊ in principio coxaruȝ: ⁊ alique mediocres appareãt. ⁊ vlterius ꝙ ex h̄ regimine ⁊ vſu medicationis ꝯualuit reſpectu p̄teriti: ita ꝙ libenter ſciuiſſem de qbus venis facta eſt flobothomia: ⁊ in qbus locis ſcarificationes: ⁊ qbus medicinis eſt vſus ⁊ vnctionibus: ⁊ potuiſſem ſumere argumẽtum a iuuãtibus ⁊ nocẽtibus: ⁊ ex illo iudicare maneriȝ melãcholie facientẽ hũc morbuȝ. ¶ Ego tñ ꝓpter cõplexionẽ ſuam nãlem que eſt calida ⁊ humida puto melãcholiã eſſe ſm plurimã ptem ex aduſtione ſanguinis ⁊ melãcholie fecalis: lȝ graue ſit credere ꝙ non ſint ibi alique ptes ex aduſtione cholere ⁊ alique ex aduſtione flegmatis. ¶ Puto ſecũdo ꝓpter bonitatẽ anhelitus ⁊ ꝓpter aliquarum puſtularuȝ ꝯſolidationẽ: lȝ vt ſentio nõ itegra ꝯſolidatione: ⁊ ꝓpter qualitates vrinarũ iudico ꝙ nõ eſt oĩno deſperãdum de cura: ſed tamen erit multe difficultatis.

Ideo inuocato diuino auxilio accedã ad danduȝ conſiliuȝ: vt ſupra petit̄ quãtuȝ potero: nõ habẽdo multuȝ reſpectuȝ ad cãs p̄mitiuas a qbus nõ ſumit̄ indicatio niſi pro quãto fecerint corpeas. ¶ In regimine aũt itelligat̄ p̄ſertim de cibo ⁊ potu ꝓ tpe pro quo nõ eẽt aliter ordinatũ ſpãliter in tpe de vſu medicinarum.

¶ Incipiẽdo igit̄ ab aere: aer ſuus dȝ eſſe ſatis humidus declinãs ad aliqualẽ caliditatẽ: lȝ non exceſſiuã: exceſſiua enim declinatio aeris ad quãcũqȝ fuerit de q̄litatibꝰ actiuis eſt mala. calı̄tas eniȝ adurit ⁊ frigus ingroſſat ⁊ ꝓhibet reſolũonẽ: ⁊ iõ in hyeme dȝ calefieri cũ igne nõ multo: ⁊ ſi eẽt flatus ſeptẽtrionalis dȝ hr̄e in mãſione ꝓxima vaſa lata apta plena aqua nõ multũ frida: aut pomoꝝ odoriferorum: ſicut ſunt matiana ⁊ apia ⁊ citonia: ⁊ alia huiꝰ.

¶ Caueat tñ ab aere pleno vaporibꝰ reꝝ putridaꝝ ſicut ſunt vapores lacunarũ ſtabuloꝝ ⁊ aquarũ ſtagnalium: ⁊ vl'r rerũ inficiẽtiuȝ ſicut fici ⁊ mori: ⁊ caueat occurſuȝ vẽtoꝝ ſeptẽtrionaliuȝ: lȝ alij vẽti nõ ſint ẽt valde laudabiles: ⁊ ꝓhibeat̄ ſtando diu ſub radijs ſolaribus vel lune: ⁊ in eſtate habeatur diligẽtia ad tẽperãdum locum ſue habitationis prohibẽdo nimiam caliditatem ⁊ humectando aerem ſufficiẽter ſpargẽdo in loco habitationis endiuiam ⁊ lactucã ⁊ folia vitis vel ſalicis ⁊ alias herbas vel frondes fridas: ⁊ irrorãdo eadẽ loca ſepius cuȝ aqua.

¶ In mane autem quãdo ſurgit a lecto poſt ꝯuenientem ſomnũ debet ſtatim ꝓcurare habere beneficium vẽtris: aut cum ſuppoſitorio: aut cum alio modo.

¶ Et poſtq̄ꝫ emiſerit ſupfluitatem dȝ exerceri ⁊ in exercitio ſuo dȝ eleuare vocẽ multis vicibus: ⁊ poſtq̄ꝫ incepit ſudare quieſcat ⁊ fricet̄ cum mãtilibus lenibus fricationibus totuȝ corpus notabili tẽpore quouſqȝ bene exiccetur ⁊ euaporet: ⁊ maxime conuenit ſibi exercitium quando eſt purgatus diebus ſequẽtibus: ⁊ facta fricatione ponatur in balneo huiꝰ. ℞. malue: violarie. añ. lib. x. ⁊ quãdo non habẽtur. ℞. violarũ ſiccarũ ⁊ floꝝ nenufaris. añ. lib. i. ordei. lib. iiij. hec vel illa in aqua ſufficienti bulliãt: ⁊ in illa aqua tepida ⁊ delectabilis caloris balneetur per quartam partem hore vel circa: poſtea exiccetur cum linteis calidis. Et puto ꝙ ſibi pro nũc eẽt valde vtile ꝙ duȝ eſt in balneo fricaretur farina fabaruȝ ⁊ farina cicerum. añ. partem .i. baurach. xxi. ⁊ poſtq̄ꝫ fuerit hoc mõ fricatus infundatur ſuper eo aqua multa tepida: ⁊ bene lauetur: ⁊ poſtea tergatur bene cuȝ linteis vt p̄dicitur ⁊ inungat̄ cũ oleo de ſemine cucurbite: aut cum oleo violato: ⁊ poſtea induatur: ⁊ parum ſtando ſumat cibum ſuuȝ a nimietate exercitij: ⁊ ab exercitio poſt repletioneȝ ⁊ ab omni vehemẽter calefaciente tali modo opȝ ꝙ abſtineat.

¶ Cibi ſui debẽt eẽ cibi ſubtiles: nõ multũ calı̄: bone ſubſtãtie: facilis digõnis: ſicut panis de optimo frumẽto mũdo ab alijs granis: bñ fermẽtatus ⁊ bñ ꝯuenienter coctus inter p̄mã ⁊ quartã diem mundus a cortice exteriori: ſed panem de alijs granis ⁊ nõ bene coctũ aut non bene fermẽtatum vitet oĩno. ¶ De carnibus. meliores ſunt carnes pulloꝝ ⁊ gallinaruȝ iuuenũ: aut hedoꝝ lactẽtium: aut vituloꝝ paruoꝝ valde ⁊ lactẽtiuȝ: aut agnoꝝ annualium nõ lactentiuȝ ſed caſtratoꝝ. ¶ Et de alijs auibus lȝ tolerentur perdices ⁊ faſiane iuuenes ⁊ auicule parue degentes in arboribꝰ ⁊ pratis excipiẽdo paſſeres. Tamen ſupradicte ſunt meliores. Pulli tñ columbarũ volare incipientium elixi aliqñ conceduntꝰ. ¶ Sed carnes ſalite ⁊ veteres ⁊ ſylueſtres ſiue auiuȝ ſiue quadrupedũ non ſunt bone: ⁊ quãto ſicciores tãto deteriores. Et ſil'r carnes auiuȝ aquaticarũ: ⁊ melior p̄paratio dictarũ carnium eſt elixatio: aut in aqua cũ pauco ſale: aut in aqua cũ herbis: aut in rebus de qbus dicã infra. ¶ Vitelli ouoꝝ nõ multũ cocti ſunt ei ꝯueniẽtes: ſed ſanguis ⁊ caſeus ⁊ lac dimittantur niſi fortaſſis vteret̄ lacte qñ ꝯſtringeretur anhelitus. ¶ De herbis ꝯueniũt ei ſpinachia bugloſſa borago lactuca endiuia ſcariola ~~cicerbita~~ cicorea: ⁊ ſil'es fride nõ multum ſtiptice nec hñtes acetoſitatẽ. ¶ Melius tñ ferculũ eſt bonũ brodiuȝ bone galline iuuenis ꝓpe p̄ncipiuȝ ouificãdi cum aliqua dictarũ herbarũ in eſtate: aut cũ mica

panis

panis: vel ordeo fracto: vel farre: vel vitellis ouoꝝ in tpe hyemis: ⁊ pōt tolerari in ferculo cucurbita ⁊ medulla citrulli vel cucumeris: ⁊ pōt ēt tolerari ꝙ cū brodio ponaẗ aliqd de butyro ouino recēti absqꝫ sale. ¶ De radicibus aūt posset tolerari qñ itēderet comedere grā vomēdi ꝙ poneret in ferculo porros: aut raffanos: aut cepas: sed melius est ⁊ securius ꝙ nisi gratia vomēdi nō vtatur istis. ¶ De piscibus securius est nō comedere ꝑpter eoꝝ corruptibilitatē: ⁊ plurimoꝝ viscositatem. ¶ Legumina: ⁊ maxime lētes: ⁊ alia grana ꝑter ordeuꝫ ⁊ far melius est dimittere oīno. ¶ De fructibus: qꝛ plurimū eoꝝ facillime corrūpunẗ melius est ꝙ oīno dimittātur: sed pñt tolerari amigdale dulces: ⁊ grana pini ꝑus infusa in aqua calida. ⁊ postea exiccata: ⁊ maxime ꝓfecta cuꝫ çucchcaro. Et possunt tolerari vue passule ⁊ granata dulcia: sed ficus nō capiātur. ¶ Itē attēde ꝙ rane virides que stant in aqua: ⁊ hñt vētrem albū quādo excoriātur ꝓiectis capitibus: ⁊ coquūtur in aqua cum sale ⁊ cum oleo sunt cibus delectabilis: ⁊ ꝯueniēs in hac dispōne.

¶ Et qꝛ iste nobilis est ꝯsuetꝰ potui vini: videẗ mihi ꝙ in potu dꝫ sumere vinū albū claꝝ hñ tēpatū cum aqua boni fontis: ⁊ aliqualr̃ cocta: lꝫ nō multū: sed mustū ⁊ vina grossa: ⁊ acuta: ⁊ nigra: ⁊ valde dulcia dꝫ dimittere oīno. imo vinū dꝫ esse quasi aquosum in sapore leuissimā hñs dulcedinē: sed acetosa omni modo dꝫ dimittere.

¶ Sōnus eius dꝫ incipe duabus horis post cenā: ⁊ dꝫ esse capite hñ eleuato corpore bene coopto ꝑmo sup dextro latere: postea sup sinistro: ⁊ dꝫ esse ad minus octo horaꝝ in die nāli. Et si nō dormit sufficiēter de nocte suppleat si pōt de mane ante tertias: ⁊ nimiā vigiliaꝫ vitet oīno. ⁊ silr̃ somnū sup repletionem: ⁊ meridianum.

¶ Itē ꝓuideat oīno ꝙ omni die habeat vētris hñficiū: et si nō sufficit aliter faciat ꝙ habeat clistere lenitiuū cum pauca absterfione. s. cū decoctiōe malue: ⁊ bletis: ⁊ viola rie: ⁊ ordei: ⁊ addaẗ decoctioni olei amigdalaꝝ dulciū. ℥. ij. pulpecassie: çucchari rubei. añ. ℥. i. aut loco pulpecassie ponanẗ duo vitelli ouoꝝ: oīno caueat sibi ab ira: odio timore: tristitia cogitatione ⁊ venereis: sed vtaẗ tēperato gaudio in ꝯuersatione cum dilectis ⁊ auditu reruꝫ bone staꝝ que delectāt ipsum. Et hec de regimine.

Ueniendo ad medicinalia opꝫ cōsiderare in hac egritudine esse abūdātiā plurime male materie ꝑmixte cū sanguine: ⁊ qꝛ mā ꝑncipalr̃ peccās est melica: ⁊ trāsmittiẗ ad exteriora videẗ securius non euāre sanguinē de venis magnis. sed tñ neciuꝫ est euāre māꝫ multis vicibꝰ: ⁊ cum flōmijs: ⁊ cum pharmacis opportunis: ⁊ videnẗ dimittēde scarificationes ⁊ sanguisuge: qꝛ dimisso grosso euāant subtile. Et qꝛ visile est ex quo pluries est flōmatus ⁊ pharmacatꝰ ꝙ fecerit flōmiaꝫ de vena nigra: ⁊ ꝙ sit purgatꝰ medicinis fortibꝰ vti fuit opportunū in ꝑncipio sequar in ꝯsilio meo ponēdo ordineꝫ obseruañ. ⁊ iterādum oībus. xlij. diebus vsqꝫ ad integrā salutem soluꝫ descēdēdo ad particularia.

¶ Primo igiẗ in isto mēse Augusti cum erit fortificatus aliqualr̃ de ꝑcedētibus euōnibus: maxime in tertia quadra lune: ⁊ luna nō existēte in ariete faciat fieri flōmiaꝫ de vena frōtis que ꝓcedit inter duo supcilia quasi recta a capillis vsqꝫ ad supcilia. Et modus flobotomādi est ꝙ ligeẗ collū cum panicello aliqualr̃ stricte: ita vt tumeant vene faciei: ⁊ incuruato capite vīsus anteriora cuꝫ vena apparet satis grossa flōmeẗ: ⁊ fiat foramen satis latū vt sanguis grossus egredi possit: ⁊ dimittaẗ exire quantitas trium. ℥. ⁊ postea claudatur.

¶ Facta hac flōmia sequenti mane faciat clistere cōe. Et alia die faciat purgationē hāc. ℞. mirabolanoꝝ nigrorū ℥. iij. polipodij. ℥. i. ʒ. sene. ℥. i. turbith. ℥. ʒ. sticados arabici. ℥. ij. ꝯtūdātur ⁊ bulliāt in lib. i. aque decoctiōis passulaꝝ vsqꝫ ad medietatis ꝯsumptōeꝫ: postea coleẗ: sꝫ anteꝗ̄ coleẗ ponaẗ in ea epithimi. ℥. i. ʒ. ⁊ ꝑmittaẗ sic stare donec sit tepida: ⁊ tunc hñ fricet ⁊ coleẗ ⁊ addaẗ çucchari. ℥. i. ⁊ bibaẗ duabꝰ horis ante diem supdormiendo per horā. ⁊ postea nō prādeat vsqꝫ ad horas sex. ꝙ si hec medicina euacuet quatuor vicibꝰ sumaẗ omni septimana bis modo dicto. si aūt plus euāret diminuatur de quātitate ꝯm discretionē pñtis medici. s. 3ª vel 4ª pars reruꝫ positaꝝ in descriptione. ¶ Cuꝫ aūt venerit qnta septimana purgeẗ fortius vna vice: tātuꝫ cum hac medicina. ℞. ꝯfectionis amech descriptione 2ª posita a Mesue. ℥. iij. ʒ. distēpereẗ cuꝫ decoctione passulaꝝ ⁊ bibatur calida duabus horis ante diē ⁊ obserueẗ debita custodia in vsu medicinaruꝫ: ⁊ in capite qnque horaꝝ sumat. ℥. v. aque ordei tepide: ⁊ post duas horas potus aque ordei prandeat. ⁊ postea redeat ad decoctionē supradictā sumendo bis in septimana vsqꝫ ad cōplemētum sex septimanaꝝ.

¶ His cōpletis. qꝛ opꝫ in eadē egritudine ꝑmutare medicinas in sequētibꝰ sex septimanis flōmentur due vene.

¶ In pª die postꝗ̄ duobus diebus quieuerit ab assumptione solutiuoꝝ. Et ꝑmo flōmetur vena que est in manu dextra inter digitū anularem ⁊ auricularē: ⁊ deberet teneri manus in aqua calida: ⁊ fiat apertura satis lata: ⁊ extrahātur. ℥. ij. sanguinis. Et secūda die flōmetur simul vena in manu sinistra: extrahēdo etiaꝫ circa. ℥. ij. sanguinis. ¶ Interposita aūt die vna post hāc flōmiā incipiat iteruꝫ purgari sumendo bis in hebdomada istas pillas. ℞. agarici. ℈. ij. aloes. ℥. i. salis indi. ʒ. ʒ. ellebori nigri grana. xv. pistenẗ ⁊ ꝯficiātur pillule cum melle: aut cum iulep: ⁊ sumatur medietas eaꝝ in vice vna. Et si sufficienter euacuāt. s. quatuor vicibus mediocribus sumaẗ hec quātitas bis in septimana duabus horis ante dieꝫ seruādo hūc ordinē: qui dicebaẗ supius quādo sumebaẗ decoctio. Et si nō sufficiēter euacuāt vel plus opportuno: tūc oportet ꝙ addatur vel diminuaẗ de quātitate ꝯm consilium pñtis medici. ¶ In 5ª vō septimana istaꝝ secūdarum sex septimanarū purgeẗ semel sumendo istā medicinā. ℞. pillaꝝ indaruꝫ. ℈. ij. pillaꝝ de lapide laçuli. ℈. i. reficiātur cum aqua mellis: ⁊ sumātur in vice vna duabus horis ante diem cū bona custodia: ⁊ sumaẗ lauatiuū in capite qnque horaꝝ: ⁊ post lauatiuum per duas horas prādeat. ¶ Et in vltima septimana istarū scdaꝝ redeat ad pillas: qbus vtebaẗ ante istas immediate.

¶ Cōpletis aūt istis sex septimanis incipiat ⁊ flōmeẗ primo de saphena pedis dextri exhēdo. ℥. iij. sanguinis ⁊ faciēdo larguꝫ foramen tenēdo pedes in aqua calida. Sequēti die flōmeẗ de saphena pedis sinistri: silī modo. Et faciat ꝙ habeat vētreꝫ lubricū cum clisteri. Et post hec per duos dies incipiat ⁊ purgeẗ omni septimana bis cuꝫ ista purgatiōe. ℞. mirabolanoꝝ nigroꝝ. ℥. iij. agarici. ℈. i. sticados. ℥. i. ʒ. salis gēme. ℈. ʒ. turbith. ℈. ʒ. epithimi. ℥. i. bulliāt oīa in lib. ʒ. decoctionis passulaꝝ postꝗ̄ sunt cōtusa non multū forti ebullitione. Postea coleẗ fricādo ⁊ exꝑmēdo cum manibus: ⁊ bibaẗ de mane vna hora ante diem bis in septimana obſuādo vt est dictuꝫ in ꝑcedētibus. Et si nimis euāret ꝑsens medicus diminuat de quātitate si parū qđ addat. ¶ Et in 5ª septimana purgeẗ cuꝫ bona custodia capiēdo has pillas duabꝰ horis ante dieꝫ. ℞. trocíscoꝝ alādal descriptione Mes. ℥. ʒ. pillaꝝ indarū. ℈. ij. ꝯfice pillas terēdo trocíscos alādal ꝯtritiōe vltima. Et ꝯficiātur cum aqua mellis: ⁊ capiaẗ lauatiuꝫ vt est dictum in alijs medicinis fortibus.

¶ In oībus aūt istis. xviij. septimanis capiaẗ semel in. x.

diebus.ʒ.i.ß.optime tyriace cū.℥.i.aque mellis.vij.horis
ante cibuꝫ.¶ Itē in reliqs diebus de mane sumat tyria
cam diatesseron que est. ℞.gētiane baccaꝝ lauri myrre
aristologie rotū.an̄.℥.iiij.mellis dispumati.lib.ij.ꝯfice sil'
in forma el'arij:sumat.ʒ.i.pro vice q̃tuor horis ante cibū
cū.℥.i.vini grossi dulcis.s.cocti.¶ Et est vehemēter ꝯue
niēs frequēter sumere de mane trib⁹ horis ante cibū de
hac medicina. ℞.auri purissimi.ʒ.iij.balsami electi.ʒ.i.
myrre rubee ⁊ clare:aloes epatici:thuris minuti:laudani
puri nō sophisticati.an̄.ʒ.ij.cāphore.ʒ.ß.pistētur pistāda:
⁊ linienᷣ liniēda subtilissime:⁊ incorpenᷣ oīa cum balsa
mo ⁊ oleo mādragorino:ita ꝙ habeat formā electuarij:
⁊ reseruetᷣ in vase argēti puri bn̄ obturato:⁊ sufficit.ʒ.ß.
pro vice cuꝫ vino dulci cocto vsqꝫ ad.℥.i.¶ Semel aūt
in septimana dꝫ vomere post cibuꝫ:⁊ comedat ꝑ carnes
bonas ⁊ pingues:⁊ ferculū pingue factū cuꝫ brodio galli
ne ⁊ sale:⁊ cū porris:aut cepis coctis in eo:⁊ sit cibus bn̄
salit⁹:⁊ comedat festināter nō multū masticādo:⁊ bibat
de vino dulci copiose.Et postq̄ȝ est cibat⁹ bibat hūc syr^m.
℞.radicū raffani.lib.i.synapi.℥.i.fac bulliri in lib.vi.aq̄
q̊usqꝫ redeāt ad lib.i.cum.℥.i.aceti:postea coletᷣ ⁊ addatᷣ
mellis dispumati lib.iij.bulliāt simul q̊usqꝫ hēant spissi/
tudinē debitā sy.⁊ bibatᷣ cuꝫ medietate sui de aqua tepi
da.℥.iij.pro vice statim post cibū supradictū. Postea sur/
gat ⁊ ambulet ꝑ domū:⁊ voluat se supra lectū paruo spa
tio. Postea īposita pēna faciat ꝙ vomat:⁊ pro illa die nō
comedat vsqꝫ ad horam cene:⁊ in cena comedat pullos.
¶ Iteꝫ in diebus in qbus sumit medicinā solutiuā siue
fortē siue debilē nō balneetᷣ: sed qn̄ nō sumit medicinā
solutiuā neqꝫ flōmiā:tūc balneetᷣ ꝫm modum suprascri/
ptū in regimine.Sꝫ ipe nō dꝫ coopiri in balneo ad h̄ vt
recipiat aereꝫ frigidū per anhelitū.Et qꝛ iam est sufficiē
ter purgat⁹ dꝫ fricari in balneo omni vice cum farina fa/
baꝝ:⁊ farina cicerū ⁊.xx.pte sui de sale nitro:⁊ postea la
uari cū aqua tepida.Et postq̄ȝ a balneo egreditᷣ qn̄qꝫ in/
ungatᷣ:ꝑcipue in locis in qb⁹ nō apparēt pustule cuꝫ oleo
violato hn̄te aliqd de cāphora:qd̄ sit valde calidꝫ.vbi
grā. ℞.olei violati.℥.iij.cāphore.ʒ.i.incorporenᷣ optime
in mortario frigide:⁊ postea calefiat:⁊ inungatur ꝑcipue
in locis in qbus nō apparēt pustule. Loca aūt in qb⁹ ap/
parēt pustule inungātur cum hꝯ vnguēto. ℞.serpētem
vnū nigruꝫ:⁊ abscindatᷣ caput eius ⁊ cauda.postea exco
rietᷣ:⁊ ponatᷣ in vase terreo vitreato:⁊ fundatᷣ sup ipsum
aceti fortis vini.℥.viij.aque.lib.i.radicis dragōtee.℥.iiij.
decoquātur lētissimo igne quousqꝫ carnes serpētis sepa
rātur ab ossibus.postea remoueātur ossa: ⁊ coletᷣ totum
cum pāno optime exp̄mēdo:⁊ colatura reseruetᷣ in vase
vitreo.Ex hoc ḡ inungatᷣ locus qui si fuerit pilosus abra
danᷣ p̄mo pili.⁊ hoc fiat tribus diebus:⁊ postea in sequē
tibus dieb⁹ post balneuꝫ ista loca epithimētur cuꝫ epithi
mate qd̄ infra scribā hoc ordine seruato.Qꝛ p̄mo in bal/
neo fricenᷣ loca cuꝫ farinis supradictis:postea lauenᷣ lo
ca īfecta cū hac decoctiōe. ℞.fenugreci.℥.ij.aque.lib.iij.
saponis albi.ʒ.ij.bulliāt simul lento igne vsqꝫ ad ꝯsum/
ptionē tertie partis.⁊ postea cuꝫ hac lauenᷣ loca cauēdo
ne ītra oculos ingrediatᷣ. Postq̄ȝ aūt a balneo egreditᷣ la
uetᷣ iterū locus talis īfectus cuꝫ decoctione balaustiaꝝ ⁊
extremitatū rubi.postea exiccenᷣ ⁊ epithimenᷣ cuꝫ isto
epithimate. ℞.mirabolanoꝝ nigrorū ⁊ emblicoꝝ.an̄.℥.
i.cōburātur bene cum.℥.i.gallarum:⁊ ꝯficiātur cuꝫ ace/
to:⁊ liniantur super locis infectis.

¶ Et qꝛ puto bonū eē ꝙ anteq̄ȝ trāsiret estas vel saltē to/
tus mēsis Septēbris si nō videt cū reliqs medicinis bo/
nū melioramētū qd̄ expiretᷣ vsuꝫ serpentū. Ideo descri/
bam sibi moduꝫ quo dꝫ vti eis:⁊ vsqꝫ ad qd. ¶ Unus ḡ
modus est iste. ℞.serpētes qui nascunᷣ in mōtibus:ꝑci/
pue lōge ab aquis:⁊ in hac nr̄a p̄ria debēt esse flaui colo/
ris:⁊ hn̄t caput planū:⁊ sunt grossi in medio.Et si hn̄t vē
trem albuꝫ sunt meliores:⁊ hn̄t curtā caudā ⁊ sint de lo/
co sicco lōge a palude ⁊ aqs:⁊ si hn̄t pares dentes in am/
babus mādibulis sunt meliores:⁊ tunc statim abscindā/
tur capita eoꝝ:⁊ infra per tres digitos:⁊ ita cauda:⁊ per/
mittatᷣ fluere sanguis:⁊ ille de eis qui est fortioris agita/
tionis:⁊ a quo plus fluit sanguis est melior:euisceretur ḡ
postea ⁊ bn̄ lauetᷣ:⁊ ponatᷣ in olla noua vel in lebete:⁊ po
natᷣ cuꝫ eo.M.i.porroꝝ tritoꝝ:⁊ aliqd de anheto:⁊ parū
de oleo:⁊ aliqd parū de aceto ⁊ de sale q̄ntitas sufficiēs:⁊
qd parū de pipe ⁊ de galāga:⁊ bulliāt simul quousqꝫ car
nes ab ossibus separenᷣ: ⁊ si bulliret cuꝫ eo vnū pipionē
esset delectabilior ⁊ nō minus vtilis:⁊ hac decoctione fa
cta comedat patiēs carnes illas serpētis cuꝫ pauca mica
panis.Et bibat sufficiēter de brodio:⁊ incipiat primo su
mere nō multā quātitatē.verbi grā.℥.ij.vel.iij.dictaruꝫ
carnium:⁊ mediā scutellā de brodio:⁊ bibat aliqd de vi/
no odorifero:vel si vult incipiat a minori quātitate. Et
dꝫ totiens hoc reiterare in horis debitis suaꝝ comestio/
num ꝙ incipiat inflari ⁊ incurrere ꝑturbationes sensuū:
⁊ tūc dimittatᷣ vsus carnium ⁊ brodij serpētuꝫ:⁊ redeat
ad regimen suprascriptū nō comedēdo multū pro vice.
Nā quātum inflabitᷣ tātuꝫ de cuti illa inflata cadet. Et
remanebit cutis noua ⁊ mollis.⁊ postea redeat ad dietā
suprascriptā:⁊ dimittat serpētes ⁊ medicinas solutiuas:
sed vtatᷣ sepe.s.ter in mēse optima tyriaca vel mytrida/
to sumēdo.ʒ.i.ß.qnque horis ante cibuꝫ cum.℥.i.vini de/
coctionis passulaꝝ. ¶ Et qꝛ forte in hac estate nō habe/
bit facultatē comedēdi viperas.ideo post illas.xviij.se/
ptimanas posset venire ad bibēdum vinū de serpētibus
loco comestionis viperaruꝫ qd̄ fit hoc modo. Accipiātur
tres serpētes decolati ⁊ euiscerati ⁊ p̄parati modo supe/
rius dicto pro decoctione:⁊ bulliant in.xl.lib.vini donec
sint bn̄ cocte vipere:⁊ separetᷣ caro ab ossibus:⁊ vinū ita
calidū cuꝫ equali quātitate alterius vini sibi silis.nō tn̄
bulliti cuꝫ viperis ponatᷣ in vegete:⁊ sit vinū odoriferū
album ⁊ ꝯsuetū reseruetᷣ. De quo vino dꝫ sumere in prā/
dio ⁊ in cena:⁊ totiēs bibat ꝙ incipiat:aut turbare in sen
su:aut inflari:⁊ tūc dimittat vsuꝫ istius vini. ¶ Tertius
modus vtendi serpētibus est magis abominabilis ⁊ mi/
nus ꝯsuetus.sed tn̄ scriptuꝫ est a nr̄is doctoribus. ℞.ser/
penteꝫ vnū nigrū:⁊ excorietᷣ modo supradicto:⁊ sepelia/
tur in terra donec in eo fiāt vermes:deinde recipiatᷣ cuꝫ
vermibus suis:⁊ exiccetᷣ in sole vel cum lento igne ⁊ re/
seruetᷣ:⁊ detᷣ de isto tribus diebus vno post aliuꝫ.ʒ.i.pro
vice in aurora cuꝫ syrupo de melle vel cum aqua mellis
cōplete decoctionis. ¶ Quart⁹ modus vtēdi serpētibus
est cum syrupo:⁊ ꝯueniētior iudicio meo in hac dispōne
⁊ est iste. ℞.seminū ⁊ floꝝ fumiterre folliculoꝝ sene mi
rabolanoꝝ indoꝝ ⁊ citrinoꝝ.an̄.℥.ß.polipodij epithimi.
an̄.℥.ij.violaruꝫ.℥.i.ß.cimini anisoꝝ:seminis feniculi:se/
minis anheti.an̄.ʒ.ij.pipis galāge ꝫinꝫib.an̄.ʒ.i.serpētes
p̄parati mō sup̄i⁹ dicto.s.decolati ⁊ euiscerati ⁊ excoria/
ti bn̄ loti cum vino ⁊ sale:vel aqua ⁊ sale:ita ꝙ sit quāti/
tas serpētuꝫ lib.ij.bulliāt oīa simul cum sufficiēti quāti/
tate salis ac si carnes coquerentur quousqꝫ remaneat de
aq̄ lib.iij.⁊ serpētes sint ita discocti ꝙ caro ab ossib⁹ sepa
retᷣ.postea coletᷣ ⁊ exp̄matᷣ bn̄ totuꝫ:⁊ in colatura addatᷣ
zucchari albissimi lib.iij.⁊ iteꝝ reducātur ad ignē:⁊ bul/
liāt simul q̊usqꝫ habeāt spissitudineꝫ syrupi debētis per
totū annū reseruari. Iste syrupus pōt seruari ꝯtinue per
annuꝫ in vigore suo:⁊ qn̄ appareret ei vel medico p̄senti
ꝙ deberet vti medicina serpētuꝫ:vtēdo cibis ⁊ potibus
vt est

vt est scriptuȝ in regimine: dȝ de mane incipere ⁊ bibere ℥.ij. huius syrupi cū ℥.ij. aque buglosse: aut decoctiōis lupullorum vel capillorum veneris recentiū in aurora: ⁊ nō comedere vsq ad quatuor horas. Et si videt q bn̄ toleret istā quātitatē pōt addere vsq ad ℥.iiij. ita q ℥.iiij. sumāt in vice vna cū equali q̄titate aque buglosse: ⁊ istud pseuerare totiens q appareat corpus inflari: ⁊ ipse pturbari in rōne: ⁊ tūc dȝ dimitti vsus istius syrupi: ⁊ redire ad regimen scriptū in pncipio: subtiliādo tn̄ cibū quasi ad medietatē ꝯsueti quousq videat excoriari cutis: ⁊ tūc paulatiȝ redeat ad regimē sanorum. ❡ Quint⁹ modus est. ℞. serpentū supradicto mō preparatorum lib.ij. pororum ℥.vi. anbeti ℥.iij. salis ℥.i. aque q̄tū sufficit: bulliant simul ad serpentū decoctiōem integrā: ⁊ q remaneāt aque lib.iij. deinde tolle serpētes ⁊ tolle carnē dimissis ossib⁹ ⁊ pistetur subtiliter: ⁊ ℞. specierum rosate nouelle descriptōe Nicolai ℥.ij. specierum triasandalorum ℥.i. cōmisceant cū dictis carnibus pistādo in mortario optima cōmixtione: ⁊ postea de brodio dictorum serpentū cuȝ lib.iij. çucchari simul bullitis fiat syrupus spissus ⁊ sufficiēter coctus: qui syrupus simul cū dictis carnib⁹ ⁊ speciebus sufficiēter incorporet: ita q fiat ad modū electuarij: de quo sumat oi mane pmo ℥.i. ⁊ si nō videt se alterari sufficiēter pōt addere ⁊ sumere pro vice vsq ad ℥.ij. vl .iij. quatuor horis añ prādiuȝ bibendo parum vini odoriferi. Et si magis delectaret eū posset facere dictū sy. tantū coqui: ⁊ cōmiscēdo cū carnibus pdictis ⁊ specieb⁹ q fieret ꝯfectio sicca in morsellis. Sȝ mihi videt q ꝯfectio mollis in forma electuarij est multum vtilior. ❡ Plures alij possent imaginari modi vtendi serpentib⁹: sed isti vident mihi magis sibi cōueniētes: precipue primus ⁊ vltimus: potius in forma electuarij vltimus q̄ in forma solida.

❡ Preter illa vlia opȝ attēdere pmo ad purgādas superfluitates capitis cū caputpurgijs ⁊ gargarismis hoc mō. Primo duȝ appent nares humide fiat hō caputpurgiuȝ. ℞. celidonie nasturtij pipis lōgi staphisagrie nucis mus. pulegij oīum. añ ℥.i. succi agni casti ℥.ix. misceātur ⁊ decoquant donec inspisset ad modum syrupi. deinde colet ⁊ reseruet in vase vitreato: ⁊ infundatur tenta de coto in isto caputpurgio: ⁊ ponat vsq ad supremū nariū: ⁊ cuȝ p horas tenuerit abijciat: ⁊ trayciat p nares: postea aliqd de lacte ⁊ de decoctiōe lactuce. ❡ Gargarismata aūt debent esse pmo cuȝ abstersiuis: ⁊ pcipue pp duas pustulas quas hȝ in ore ⁊ in lingua h mō. ℞. ordei furfuris: ficuū siccarum. añ ℥.i. aristologie rotunde ℥.ij. bulliant omnia in lib.i. aque quousq remaneat lib.i. lento igne. Postea colet ⁊ addat mellis rosati colati lib.s. ⁊ cuȝ illo fiat gargarisma gargariçando primo tribus vicib⁹. Postq̄ autē hoc mō gargariçauerit: gargariçet vinū granatorum: in cuius lib.i. bullierit ℥.i. sumach: ⁊ gallarum ℥.s.

❡ Sȝ pro illis pustulis quas hȝ: pcipue pro puis satis dictum est supius: pro magnis aūt attēdat hoc q aliq̄ earū sunt vlcerate: ⁊ aliq̄ nō: ⁊ nō vlceratarum q̄daȝ sunt suppurate: ⁊ quedā nō. ille igit q̄ nō sunt vlcerate neq suppurate post exitū a balneo: ⁊ in diebus in qbus nō vtit balneo iungant cū isto vnguēto. ℞. radicū dragōtbee ℥.iiij. rasure lardi porcini ℥.ij. coquāt sil quousq radices sint bn̄ cocte: postea radices bn̄ pistent cū equali pondere de axungia porcina: ⁊ fiat vnguentū de quo inungant dicte pustule. ❡ Ille vo pustule que sunt suppurate: ⁊ p se non aperiunt: apiant cū ferro: ⁊ pmittat currere putredo ex eis. Et tunc restat vna ꝯsideratio: ⁊ pustulis aptis: ⁊ in quibusdam earum appet caro bona: neq appet pruritus: neq corrosio: ⁊ iste debēt cū vnguentis incarnatiuis: sicut vbi gratia. vnguentū palmeon vel vnguētū triapharmacon vel cū vng⁹ magrali qd fit h mō. ℞. lytbargirij albi lib. i. plūbi adusti lib.s. tbucie alexādrine decies extīcte i lacte asine ℥.ij. pistent subtilissime ⁊ cicotriconiçent cum syndone: postea ponant in mortario: ⁊ īfundant olei ros. ⁊ aceti vini albi. añ ptes eq̄les: ⁊ icorpent paulatim cū pdictis puluerib⁹ q̄usq totū appeat sic mel currēs: postea ponant ad ignē: ⁊ bulliāt lētissime ꝯtinue agitādo cū spatula de ligno salicis q̄usq sit sufficiēter coctū: ⁊ optie incorpatū: ⁊ cū illo supposito curent vsq ad ꝯsolidationeȝ vel cū alio ꝯsolidatiuo fm ꝯsiliū pn̄tis medici. ❡ In illis aūt pustulis aptis in qb⁹ apparet caro mala vel pruritus pt apponi vngm̄ supradictū de dragōthea: ⁊ si nō sufficit cōmisceat cū eq̄li mēsura vnguēti egyptiaci descripti a Mesue. ❡ Et si nō sufficiēter abstergūt cauteriçent locus cū viridi eris tartaro sale armoniaco: ⁊ sale viuo. añ. ptib⁹ eq̄libus. que pulueriçent ⁊ cōmisceant cū aceto: ita q fiāt ad modū paste: ⁊ supponant vlcerib⁹ illis puidendo cū astutia pn̄tis medicine vt⁹ cauterij trāseat ad loca sana. ⁊ postea mūdificet locus a crusta: ⁊ curet cū vnguēto supradicto de lytbargiro. vel si cauteriū potētiale timeat: ponat aristologie lōge radix fm q̄titatē loci cauteriçādi in oleo feruēti. ⁊ postea ita feruens supponat loco quousq veniat ad carnē sanaȝ: ⁊ remota crusta curet cum vnguēto supradicto de lytbargiro vel sīlibus.

❡ Et si ista oīa nō ꝯtulerint opȝ vltimate venire ad cauteria q̄ fiūt cuȝ ferro ignito: ⁊ melior modus: ⁊ efficacior est q in capite fiāt qnque cauteria: vnum sup cōmissura coronali parum supra visus mediū capitis. 2m in extremitate frōtis vbi terminant capilli: sȝ in loco capillorum duo sup duo cornua capitis: ⁊ 5m in pte posteriori iuxta extremitatē ossis capitis parum supra. Et debēt illa cauteria: aut in vice vna: aut in plib⁹ puenire vsq ad os: ⁊ chirurgicus post discoopturā ossis leuiter dȝ tāgē os cū ferro ignito: ita q squama vna postea remoueat: ⁊ preter ista qnque ponat cauteriū in directo splenis qd solū ptranseat cuteȝ. sȝ qr in nr̄o īfirmo iaȝ sunt īfectiōes manifeste in locis supradictis si nec̄itas cogit fiant cauteria minuta. vnū sup extremitate nasi: duo sup duas maxillas: duo sup spōdilib⁹ colli: sex sup spōdilib⁹ dorsi: vnū ꝓfūdū sup nodū caude: duo sup cubitis: duo sup genib⁹: duo sup calcaneis: ⁊ duo sup anchis. Et q̄libet iūctura manus: ⁊ q̄libet iūctura pedis reqrit vnū puū nō penetrās nisi cutem: ⁊ dimittātur apta per mēseȝ: ⁊ postea ꝯsolident cū vnguēto suprascripto lytbargiro. ❡ Debet auteȝ diligēs medicus pn̄s sua sollerti prudētia fm q videt fortē vel debilē īpressionē esse rerum que approximant: aut bonā īfirmi tolerātiā vel malā metiri: iudicio extimatiuo arbitrario numeruȝ vicū: ⁊ frequētiā ⁊ quātitatē ꝯtinuā rerū approximādarum: ⁊ qn̄qȝ diminuē fm q sibi v3: qm̄ certa rei q̄titas in morbis nec̄ia: nec calamo scribi: nec lingua ꝓferri pōt: q̄ vna res maxime facit hāc artē nr̄am arbitrariā ⁊ ꝯiecturatiuā. ❡ Et quātū ego aio cōprehēdē valeo si quo mō iste debeat liberari vel ꝯualescē illud erit ex obfuatione pdictarum rerū scriptarum. Impetrato semp pus sūmi cōditoris auxilio: ad qd auxiliū impetrādū in cuiuslibet medicine vsu vel alterius auxilij hortor quātum possum.

❡ De assaphati bothor. Consilium. CI.

Iste nobilis Cācellarius magnifici Ardigioni patit in facie dispōnem cōpositā ex assaphati: ⁊ bothor lacteis: ⁊ est assaphati vtplīmū sicca: lȝ qn̄qȝ parum qd habeat humiditatis: ⁊ venit hac intētione vt habeat ꝯsilium. ⁊ ideo ponam infra regimē cuȝ vsu medicinarum incipiēdo ab aere.

❡ Debet vitare aerem vehementer frigiduȝ: ⁊ etiam vel

hemēter caliduꝫ:ſed debet declinare ad leuem caliditatem cum humiditate vt poꝛi cutis aperiantur.

¶ Exercitiū vō dꝫ eē ſtōcho ieiuno:⁊ ꝑcipue in quo laborēt ꝑtes īferioꝛes:⁊ ſi tale exercitium nō habuerit faciat ſibi fricari crura coxas:⁊ nates:⁊ ſpatulas:⁊ bꝛacchia oī die anteꝗ̄ ſurgat a lecto in mane:⁊ hoc quaſi per mediā hoꝛam:⁊ ita foꝛtiter vt calefiant membꝛa iſta.

¶ In cibis vō dꝫ cauere oēꝫ cibū dulcē multū:ſicut ficus ⁊ dactylos ⁊ ꝯfectiōes de melle ⁊ oīa amara:⁊ oīa acuta: ſicut alliū:⁊ cepe:⁊ raffanos:⁊ erucā:⁊ ſynapi:⁊ aromata: ⁊ vina potētia:⁊ ſil'ia:⁊ dimittat oē ſalſuꝫ:imo ſi poſſibile eſt dimittat ſal oīno:⁊ ſil'r acetoſuꝫ vehemētis acetoſitatis:⁊ ſit ꝯtētꝰ rebꝰ īſipidis boni nutrimēti:ſicut.v̄.g.carnes bone recētes pulloꝝ:⁊ capꝛoꝝ:⁊ vituloꝝ paruoꝝ lactētiū:⁊ caſtratoꝝ annualiū:⁊ ꝑdicuꝫ:ſꝫ dimittat carnes ſylueſtres:⁊ ſalitas:⁊ groſſas:⁊ anſerū:⁊ anatū:⁊ pipionū: ⁊ pōt ſumere oua gallinaꝝ recētia:⁊ lac ꝑſertim capꝛaꝝ vel aſinaꝝ:ſꝫ ſi lac dꝫ ſumere:ſumat ipm̄ ſtōcho ieiuno: ⁊ non comedat poſt ipm̄:nec doꝛmiat:nec multū laboꝛet niſi ſit bn̄ digeſtum qđ erit in quatuoꝛ vel ꝗnque hoꝛis.

¶ Et pꝛo ferculis ſuis ſumat far vel oꝛdeū vl' ſpinachiā lactucā:endiuiam:poꝛtulacā:bugloſſam:⁊ acetoſam:⁊ dimittat caules:⁊ rapicias:⁊ napones:⁊ miliū:⁊ riçum.⁊ tn̄ nō multū comedat de carnibꝰ ⁊ ouis:imo minus ꝗ̄ in ſanitate de tertia ꝑte. ¶ Et piſces pōt comedē paruos boni odoꝛis:hn̄tes ſquamas elixas. ¶ Et de fructibꝰ ſumat paucā quātitatem:ſed tn̄ toleraᷣ ꝙ capiat poma cocta:⁊ ꝙ comedat pꝛuna ante cibuꝫ ſiue ſicca ſiue recētia bene matura:⁊ granata muça:⁊ pira cocta poſt cibū ⁊ citonia: ſed ficus:⁊ nuces:⁊ moꝛa celſi:⁊ vuas:⁊ omnes alios fructus dimittat:⁊ poteſt ſumere ſparagos.

¶ In potu ſit contentus vino albo:aut ciſiolo paucifero: ⁊ in eſtate temperatur cum aqua.

¶ Et dꝫ doꝛmire capite bene eleuato:ac ſi eēt quaſi ſedēdo:⁊ coꝛpoꝛe mediocriter coop̄to:⁊ ſup̄ latere magis ſano:⁊ melioꝛ ſomnus eſt in nocte:aut in mane ante cibuꝫ: ⁊ ſufficiūt ſibi ſeptem hoꝛe vel parum plus in die nāli.

¶ Et opoꝛtet ꝙ omni die habeat beneficium ventris:⁊ ſi aliter nō poteſt iuuetur cum cliſteri vel cum rebus quas dicam infra cum loquar de medicinis.

¶ Et caueat ab ira:et triſtitia:⁊ gemitu:et bene ſperet de ſe:⁊ letetur.

Veniendo ad medicinalia opꝫ ꝑ̊incipe a flōmia ex vena capitis in bꝛacchio dextro:et fiat pꝛope curuaturā cubiti ⁊ nō in manu:⁊ ſufficit euacuare quatuoꝛ vel ꝗnque.℥. ¶ Poſtea purgeᷣ ſumendo pꝛius hūc ſyrupū. ℞.ſyrupi de epithimo.℥.iiij.ſyrupi de fumo terre.℥.ij.aq̄ bugloſſe:aque lupulli.an̄.℥.vi. ⁊ eſt ſyrupus pꝛo quatuoꝛ vicibꝰ. ¶ Sūpto ſyrupo recipiat hāc medicinā. ℞.mirabolanoꝝ citrinoꝝ ⁊ indoꝛuꝫ.an̄.ʒ.vi. ꝯtūdanᷣ groſſo mō:⁊ īfundanᷣ in.vi.℥.ſeri capꝛinī cū.ʒ.ij. epithimi ꝑ dieꝫ integrā:deīde coleᷣ ⁊ addaᷣ agarici reubarbari.an̄.ʒ.ß.diagridij.gra.i.ſpice ſalis gēme.an̄.℈.ß. fiat medicina:⁊ ſumaᷣ duabꝰ hoꝛis ante diem. ¶ Tribꝰ autē diebus poſt medicinā faciat flōmiam de vena que eſt in fronte extrahat circa.℥.ij.ſanguinis. ¶ Et ſequētibus diebus de.xv.diebus.ſ.xv.diebus lōge a flobothomia frontis ſemel:⁊ poſt in fine alioꝝ.xv.ſecūda vice ſemel ſumat vſqꝫ ad vnuꝫ mēſem hūc potū in auroꝛa. ℞. aque lactis.℥.viij.ſucci fumiterre recētis.℥.iiij.infundātur in eis epithimi.ʒ.ij.mirabolanoꝝ citrinoꝝ ⁊ indoꝝ. an̄.ʒ.iij.ſalis gēme.℈.i.⁊ teneaᷣ ita per diem : poſtea coleᷣ ⁊ bibaᷣ in mane in auroꝛa. ¶ Alijs aūt diebꝰ qui ſunt intra iſtos.xv.omni mane ſumat hūc potuꝫ. ℞.aque caſei.℥.iiij.epithimi.ʒ.i.ß.expꝛimaᷣ in mane ⁊ bibatur:⁊ ſi nimis euacuaret omni die īterponat vnuꝫ diem quietis.

¶ Trāſactis aūt poſt flōmiam frōtis ꝗbuſdaꝫ diebus liniaᷣ facies cum iſto linimēto qđ ei cōuenit ſi diſpoſitio ſit ſicca non emittēs virulentiā humidā. ℞.ſucci blete. ℥.iiij.mellis.℥.ij.dꝛagagāti pulueriçati.ʒ.ß.cōmiſceātur optime adinuicē:⁊ fiat linimentū. ¶ Et ſi videaᷣ ꝙ nō dꝫ ꝯferre:q2 nō habeat melioꝛationeꝫ in capite octo dieruꝫ circa loca:⁊ in loco patiente in diuerſis ꝑtibus apponātur ſanguiſuge parue:⁊ capita parua habētes ex bona aqua.⁊ ꝑ̄mo bene lote ſex vel octo:⁊ ꝑmittātur impleri: deinde pulueriçeᷣ ſal:aut cinis circa eas ⁊ cadent:poſtea ſugatur locus aliquātulū:⁊ abluaᷣ bene locus cum aqua tepida. Q2 ſi nō ꝯfert fiat hoc emplaſtrū. ℞.fuſtiuꝫ celidonie vel ſucci eius gallaꝝ ariſtologie:coꝛticis granatorū:⁊ lythargirij.an̄.ꝑtes equales:pulueriçenᷣ oīa:⁊ cōficiātur cum oleo amigdalaꝝ amaraꝝ ⁊ pauco aceti:⁊ fiat ad moduꝫ empl'i.⁊ hoc valet tam in humida ꝗ̄ in ſicca.

¶ Q2 ſi videᷣ vehemēter mala ⁊ ꝓfunda bonum eſt ꝙ inungaᷣ ꝑ̊ poſt lauationē cum aqua tepida cuꝫ vnguēto egyptiaco deſcripto a Meſue vno vel duobꝰ diebus vel tribus quouſqꝫ veniat ad parteꝫ ſanā:deinde apponatur emplaſtruꝫ ſupꝛadictū. ¶ Et opoꝛtet ꝙ ſaltē omni ſero ante cenaꝫ exceptis diebus in ꝗbus flōmatur:aut ſumit medicinā foꝛtē ꝙ ingrediaᷣ balneuꝫ aque dulcis in tina in qua aqua fuerint decocte malua ⁊ violaria:⁊ nō ſit calidū niſi quantū delectat:⁊ moꝛeᷣ ibi circa quartā partē hoꝛe:⁊ lauet in eo facieꝫ. ¶ Et cōfert etiā hr̄e cācros viuos:⁊ piſtare eos cuꝫ aliquāta quātitate maioꝛane:⁊ expꝛimere ſuccū:⁊ illum ſuccū traijcere per nares in mane multis vicibus:⁊ hec duo vltima opoꝛtet obſeruare ſiue aſſaphati fuerit humida ſiue ſicca.⁊ ſimil'r oīa dicta ſupꝛa de flōmia ſyrupis purgationibus ⁊ ſanguiſugis.

¶ Si aūt aſſaphati eēt humida:q2 emitteret ex puſtulis ſuis virulētiā linimēta ſint hoc mō. Pꝛimo incipiat fricari in mane cuꝫ ſale ⁊ aceto:ita ꝙ īfundaᷣ ſalis.ʒ.i.aluminis iameni:⁊ aluminis roche.an̄.ʒ.i.in.℥.iiij.aceti:poſtea madefiat ſpōgia in dicto aceto:⁊ fricetur ſup̄ loco in mane ⁊ ſero ante cibū. ¶ Et liniaᷣ poſtea cuꝫ h̄ linimēto. ℞.thucie ablute:carthe cōbuſte.an̄.℥.ß.diſtēpenᷣ cū aceto foꝛti vel cum ſucco acetoſitatis citri : ita ꝙ ſint ad moduꝫ vnguēti:⁊ liniātur poſt fricationē ſup̄ loco ꝗ̄uſqꝫ ꝯſolideᷣ. ¶ Et foꝛtius ad ꝯſolidāduꝫ eſt hoc. ℞.lythargirij ſcoꝛie argēti amigdalarū amararū aduſtarū rubee tinctoꝝ.an̄.ʒ.i.cōficiātur cum aceto ⁊ oleo roſato:⁊ liniatur ſup̄ faciem.⁊ iſta puto cum dei laude ſibi ſufficere.

¶ De impetigine aſſaphati. Conſilium. CII.

Iſte nobilis armiger patitur impetigines ⁊ aſſaphati diſſeminatas quaſi per totuꝫ ambitū coꝛpis:que qn̄qꝫ ſunt ſicce cum cruſtis et furfure.qn̄qꝫ aūt emittūt virulētiā:⁊ eſt antiqua egritudo ⁊ homo annoꝛuꝫ quaſi.xxxviij.cholericus:⁊ v̄iſimile eſt ꝙ ſi ſeruet regimen non incidet lepꝛam:ſed ſi erraret in dieta:adueniēte ſenectute:non eēt ſine illo ꝑiculo.⁊ ideo dabimus conſilium ſibi:ſperando in altiſſimo.

¶ Debet vitare aerem vehementer frigidum:⁊ vehemēter calidum:ſed dꝫ declinare ad leuem caliditatem cum humiditate vt poꝛi cutis aperiantur.

¶ In cibis vō dꝫ cauere oēꝫ cibū dulcē multū.ſicut ficus ⁊ dactylos ⁊ ꝯfectiones de melle:⁊ oīa amara:⁊ oīa acuta:ſicut allium:⁊ cepe:⁊ raffanos:⁊ erucā:⁊ ſynapi : ⁊ aromata:⁊ vina potētia:⁊ ſil'ia:⁊ dimittat omne ſalſuꝫ:imo ſi poſſibile eſt dimittat ſal oīno:⁊ ſimil'r acetoſum vehemētis acetoſitatis:⁊ ſit contētus rebus inſipidis boni nutrimēti:ſicut verbi gratia.carnes bone recētes pulloꝛuꝫ:

⁊ capꝛetoꝝ

⁊ capretoꝝ ⁊ vituloꝝ paruoꝝ lactētium: ⁊ castratoꝝ animaliū ⁊ pdictꝫ: sed dimittat carnes syluestres ⁊ salitas ⁊ grossas: ⁊ anserū: ⁊ anatuꝫ: ⁊ pipionū: ⁊ pōt sumere oua gallinaꝝ recētia: ⁊ lac ꝑsertim capraꝝ vel asinaꝝ: sed si lac dꝫ sumere sumat ipsum stōcho ieiuno: ⁊ nō comedat post ipm: nec dormiat: nec multum laboret nisi bñ dige stiꝫ: qđ erit in q̄tuor vel. v. horis. ❡ Et pro ferculis suis sumat far vel ordeū vel spinachiā: lactucaꝫ: endiuiā: portulacā: acetosellā: buglossaꝫ: ⁊ dimittat caules: ⁊ rapicias: ⁊ rapas: ⁊ napones: ⁊ pastinachā: ⁊ cappares: ⁊ miliū: ⁊ risuꝫ: ⁊ pōt vti in ferculo cucurbita. ❡ Sed de carnib⁹ comedat recētes ⁊ iuuenes: ⁊ caueat a colūbis ⁊ anserib⁹ ⁊ anatibus: ⁊ nō comedat sanguinē: nec carnes salitas: nec nimiam pinguedinē: ⁊ potius sumat eas elixas q̄ assas.

❡ Et oua pōt sumē: sꝫ ea sumat nō multū cocta: neq꞉ ꝑparata cū caseo. ❡ Et pōt comedē pisces paruos recētes hñtes squamas boni odoris elixos: ⁊ vitet vsuꝫ olei: ⁊ butyri ⁊ mlte pinguedis. ❡ Et de fructib⁹ pōt sumē poma ⁊ pira ⁊ psica: sꝫ de istis sumat paruā q̄titatē: ⁊ pōt sumē pruna ante cibū siue sicca siue recētia ⁊ granata muça siue acetosa ⁊ citonia: sed ficus ⁊ nuces ⁊ mora celsi dimittat. pōt aūt castaneas sumere: ⁊ loco capparoꝝ potest sumere sparagos ⁊ lupullos: ⁊ nunq̄ nimis comedat: neqꝫ multum bibat.

❡ Et in potu sit contētus vino albo: aut chrysollo paucifero: ⁊ in estate temperetur cum aqua.

❡ Et dꝫ dormire in nocte poti⁹ q̄ de die: aut i mane ante tertias: ⁊ sit somn⁹ capite bñ eleuato: ⁊ corpe bñ coopto sup altero lateꝝ: ⁊ sit ad minus. vij. horaꝝ in die nāli.

❡ Et opꝫ ꝙ omni die habeat bñficiū vētris: ⁊ si nā nō respōdet comedat in mane ferculuꝫ factum de mercuriali cum brodio carniūꝫ: aut de volubili maiori: aut de extremitatibus lupulloꝝ: ⁊ sit ferculum satis magnum: ⁊ ista duo sunt valde vtilia: aut faciat clistere.

❡ Caueat ab ira: ⁊ rixa: ⁊ coitu.

Uemēdo ad medicinalia ṗ dꝫ facere flōmiā de vena basilica dextri bracchij euādo a sex vsq꞉ ad octo. ℥. sanguis: ⁊ bonū eēt ꝙ fieret in duab⁹ vicibus iterponēdo vnā horā iter vnā vicē ⁊ aliā: ⁊ in totuꝫ euādo circa octo. ℥. ⁊ faciat ꝙ in mane ante flōmiā habeat bñficiū vētris. ❡ Et postea dꝫ purgari sumēdo prius hūc syr^m. ℞. sy. de epithimo. syrupi de fumo terre. sy. viol. añ. ℥. iij. aque buglosse: aq̄ endiuie: aque lupulli. añ. ℥. vi. ⁊ est syrupus pro sex vicib⁹: dꝫ sumi calidus in diluculo. ❡ Sequēti die capiat hāc medicinā. ℞. ꝯfectionis amech. ℥. iij. ʒ. pulpe cassie recētis. ℥. i. distēpenꝫ cuꝫ decoctiōe violaꝝ prunoꝝ folliculoꝝ sene. passulaꝝ ⁊ ligritie: ⁊ obſuet hac die debitū regimē medicinaꝝ. ❡ Sequēti die post medicinā faciat clistere lauatiuū cū aq̄ ordei: ⁊. ℥. ij. mellis ros. colati: ⁊. ℥. ij. olei viol. ⁊ postea expectando tribus dieb⁹ faciat fieri balneuꝫ in tina ex aqua dulci decoctiōis malue ⁊ violarie: ⁊ ibi balneeꝫ per 4^am partē hore. postea faciat poni vētosas duas in spatulis: duas in natib⁹: duas in coxis: ⁊ duas in bracchijs cū scarificatōe: sed sint nō multū ꝓfunde: ita ꝙ suo iudicio iter oēs ventosas exhanꝫ quasi. ℥. viij. sanguinis. ⁊ post hoc quiescat per duos dies: deide oī mane recipiat hūc potū. ℞. aque lactis si pōt eē capni. ℥. viij. epithimi. ʒ. i. ʒ. sene. ʒ. ʒ. infundanꝫ iste res in aq̄ lactis p. vi. horas vel vsq꞉ mane: ⁊ tūc calefiat: ⁊ coleꝫ: ⁊ bibaꝫ totū: ꝙ si nimiuꝫ opeꝫ dimittat pulueres: ⁊ sumat solū aquā lactis: ⁊ h̄ faciat per vnū integrū mēsem. ❡ Quo facto faciat h̄ balneū. ℞. malue foloꝝ violaꝝ. añ. lib. x. fac bulliri in aq̄ sufficienti: ⁊ ponaꝫ ita calida ꝙ sit delectabilis: ⁊ ibi moreꝫ oī die ieiuno stomacho circa spatiū vni⁹ hore. ⁊ h̄ per sex vel octo dies. ⁊ postea cū ṗdictis herbis misceaꝫ ad bulliēdū ordei lib. iij. lappacij acuti. lib. x. ⁊ in eo balneeꝫ vt supra. ❡ Qñ autē egrediꝫ balneuꝫ coopiat se cum linteamine calido: ⁊ ponat se i lecto: ⁊ ibi q̄escat ⁊ dormiat ⁊ faciat se tergi bñ: ⁊ qñ q̄euit calor inūgat loca vbi sūt macule: ⁊ assaphati cū isto vnguēto. ℞. fustiū celidonie: aut succi eius: qđ mihi magis placet: gallaꝝ aristol. rotūde corticis granatoꝝ lythargirij. añ. ptes equales. pulueriçentur oia ⁊ cōficiātur cū oleo amigdalaꝝ amaraꝝ: ⁊ pauco aceto: ⁊ fiat vnguētū quo inungaꝫ: ⁊ ita maneat vsq꞉ ad aliud mane. ❡ Est etiā hoc aliud ꝯueniēs post balneū: fricēꝫ ṗmo locus: ita vt sanguinet se ṗmo in q̄busdā ptibus expiat q̄ in toto: vtputa in bracchio: ⁊ postea inungaꝫ locus cuꝫ vnguēto egyptiaco vno vel duobus diebus: deinde laueꝫ: ⁊ inungatur reliq̄s dieb⁹ cū vnguēto suprascripto. ❡ Et si viderit se in vno mēbro sanari poterit hoc mō ad alia mēbra ꝓcedere. si aūt videt ꝙ nō sanetur sit ꝯtēt⁹ lauatura cuꝫ balneo. ⁊ postea fricari cū spongia infusa in aceto in quo steterit ad quaslibet. x. lib. salis. ℥. i. aluminis iameni aluminis roche. añ. ℥. ʒ. ⁊ postq̄ facta est fricatio inungaꝫ cū isto vnguēto. ℞. thucie climi carthe cōbuste de papyro. añ. ℥. ij. distemperētur cum aceto forti: aut cum succo acetositatis citri: ita ꝙ sit ad modum vnguenti: ⁊ liniatur super locis lesis: ⁊ hoc fiat vsq꞉ ad sanitatem.

❡ Et si pur videt ꝙ ēt hoc mō in nullo mēbro recipiat integram sanitatē obſuet regimē supradictū: ⁊ oī anno de mēse Aprilis faciat flōmiā de vena epatis. ⁊ postea purgeꝫ: ⁊ postea ponat vētosas: ⁊ p totū mēseꝫ Madij vtaꝫ sero capno. ❡ Et in autūno dimissa flōmia faciat purgatiōne silem illi que facta est in vere cū ꝯfectiōe amech. ⁊ postea de. xv. dieb⁹ in. xv. dies sumat aliquā medicinam: vtputa. ℥. i. diasene. aut. ʒ. ij. pulueris sene cum brodio carniū: ⁊ pauco sale ⁊ pipe. aut. ℈. ij. pillaꝝ de fumo terre: et faciat ꝙ oī septimana saltē semel balneeꝫ: aut bis lauando se in balneo modi supradicti: aut salteꝫ in aqua pura calida: ⁊ qñ venit ad senectutē paulatim dimittat flobothomiā ⁊ vētosationē. sed ṗmo flōmiā: ⁊ hoc ꝓm ꝙ medicus pñs viderit ipm posse tolerari. ❡ Et si alia nō haberet mēti saltē hēat mēti purgare se semel in mēse: aut in duob⁹ mēsib⁹ cū ꝯfectiōe amech. descriptiōe ṗ⁹: sumēdo a. ʒ. iij. vsq꞉ ad. iiij. pro vice cum aqua buglosse: ⁊ hec putamus cū auxilio dei ad fidē ꝓmissam sibi sufficere.

❡ De morphea nigra. Consilium. CIII.

Iste nobilis patiꝫ morpheā nigraꝫ: ⁊ extendiꝫ spatio multo ⁊ dilatata est valde velociter: ⁊ ex isto apparet difficultas cure sue. ❡ Ad faciēdum debituꝫ nostrum in regimine vite faciet vt scripsi in alio cōsilio pro alia infirmitate.

❡ In vsu medicinaꝝ purgeꝫ in isto mēse sumēdo omni die de mane. ℥. viij. aque lactis capni epithimi. ʒ. i. ⁊ istud nō ꝑtermittat. ❡ Iteruꝫ semel in isto mēse sumat. ʒ. iij. cōfectiōis amech cū lib. ʒ. aque lactis. s. hinc ad. xv. dies.

❡ Factis aūt purgatiōib⁹. ℞. corticū radicū capparis ⁊ seminis raffani. añ. ℥. iij. pistētur: ⁊ optime distēperentur cum aceto: ⁊ liniaꝫ locus morphee fricādo bñ: ⁊ ita teneatur per totā noctē: ⁊ de mane ingrediaꝫ balneuꝫ ⁊ laueꝫ: ⁊ hoc itereꝫ sepe: ⁊ in die in quo hꝫ ingredi balneū nō sumat medicinā solutiuā. ⁊ ideo dꝫ postq̄ serum caprinuꝫ xv. diebus sumpserit modo supradicto: ⁊ semel sumpserit confectionē amech incipe vti hoc linimēto ⁊ balneo: ⁊ vna die balneari: ⁊ non sumere serum caprinū illa die: ⁊ altera die sumere serum caprinum cum epithimo ⁊c.

❡ De lentiginibus rubeis et quibusdam paruis pustulis siccis. Consilium. CIIII.

Hic nobilis dñs annoꝝ fere.xxxvi.ꝛ nal'r cõplonis sanguinee hꝫ duas lẽtigines rubeas a plib⁹ annis citra ꝛ magnas:quaꝝ pñ^m fuit ex ꝯstrictione ꝛ cõpressione carnis in ludis ꝛ solatijs cũ socijs:ꝛ in facie q̃sdã ꝑuas pustulas siccas ad rubedineꝫ tẽdẽtes parũp duras:ꝛ abũdat nũc qñqꝫ humore melico ꝛ hũiditate ca.supflua.ꝛ itẽdo cũ auxilio dei ꝑtim pro ꝯseruatiõe sanitatis:ꝑtim ad remouẽdas lẽtigines:ꝑtim pro remouẽdis illis paruis pustulis facẽ ꝯsiliũ:ꝛ qꝛ fortis est:fortes itẽtiones:ꝛ paruos defect⁹ nõ curabo in regimine reruꝫ neciaꝝ multũ me extẽdẽ:sed in medicinis magis laborabo:qꝛ casus isti sunt difficilis cure ꝛ inconsuete.

¶ Incipiẽdo g̃ ab aere:dꝫ aũt eẽ nõ multũ calidus oĩno:sꝫ approquinquet tẽpamẽto in calore ꝛ hũiditate: ꝛ camerã hẽat bonã iter duo solaria lõge a malis odorib⁹ ꝛ in aere stuffe nõ diu morẽt:ꝛ caueat a vẽtis ꝛ solis incẽsione.

¶ Exercitijs vtat̃ tẽperatis ambulãdo vel eqtãdo:ꝛ alijs in qbus plurimũ laborẽt crura ꝛ pedes:caput vo paucuꝫ.

¶ In cibis caueat sibi ab oĩb⁹ acutis:sicut allia porri cepe pip nasturtiũ synapis eruca vina potẽtia ꝛ ꝫinzib:ꝛ silia. ꝛ sil'r caueat a rebus melicis ꝛ grossis sicut caro antiqua ꝛ leporina:ꝛ caules ꝛ lẽtes ꝛ caseus siccus ꝛ recoct⁹ de caseo:ꝛ a rebus facile putrescẽtib⁹:sicut lac fungi ꝛ res suffocate in patellis:ꝛ pisces nõ boni odoris.¶ Et sit ꝯtẽt⁹ pane frumẽti bene pisto:ꝯueniẽter cocto ꝛ fermẽtato:ex optima ꝛ mũda farina.¶ Et carnib⁹ ꝑdicũ pulloꝝ ꝛ fasianoꝝ paruarũ auiũ captoꝝ vituloꝝ lactẽtiũ castratoꝝ annualiũ porcoꝝ iuuenũ:ꝑcipue syluestriuꝫ:reliquas vo carnes dimittat.¶ Sãguinẽ vo ꝛ nimiã pinguedineꝫ:ꝛ lac ꝛ lacticinia nõ laudo:nec capita interiora animaliuꝫ.

¶ Ouis aũt gallinarũ recẽtibus nõ multũ coctis siue in ferculis siue per se põt ꝯueniẽter vti.¶ De piscibus vo dure carnis sumat ꝑuos:ꝛ de mollib⁹ sumat maiores solũ de squamosis nascẽtib⁹ in aqs currẽtib⁹ vel in mari libero:ꝛ reliq̃s dimittat.¶ De herbis vtat̃ lactuca boragine buglossa endiuia spinachijs. In estate et in autũno portulaca ꝛ acetosa põt vti feniculo ꝛ apio ꝛ senatiõib⁹ ꝛ sparagis:cappares aũt ꝛ rutbã ꝛ calamẽtũ ꝛ herbas amaras calefacientes dimittat.¶ De fructib⁹ põt vti piris ꝛ pomis coctis ꝛ qbusdã cerasis ante prãdiuꝫ ꝛ amigdalis dulcib⁹ ꝛ granatis dulcib⁹:ꝛ mucis citonijs post cibũ:sꝫ dimittat nuces castaneas ꝛ ꝑsica.¶ De radicib⁹:dimittat raffanellos ꝛ pastinachã rubeaꝫ ꝛ albã ꝛ alias supra positas:põt vti rapis dulcib⁹ ꝛ naponib⁹.¶ In estate põt comedẽ cucurbitas ꝛ citrullos.¶ De legumib⁹ põt vti dimittẽdo oĩno lẽtes fabas ꝛ cicera ꝛ cicerculas.miliũ aũt excorticatũ ꝛ risum ꝛ far ꝛ ordeũ põt comedẽ in ferculo coctis cum brodio bonaꝝ carniũ pinguiũ: vel cõditis cũ lacte amigdalaruꝫ ꝛ ꝫuccharo:aut oleo oliuarum dulci.

¶ Et dimittat oĩa salsa:sicut pisces ꝛ carnes salite ꝛ cõdimẽta acuta cũ aceto ꝛ aromatib⁹:ꝛ nõ excedat in quãtitate cibi:neqꝫ comedat ante aduẽtum famis:nec comedat cibos se inuicẽ corrũpẽtes:sicut pisces ꝛ lac.

¶ Bibat vinuꝫ parũ albũ vel aureum vel medij coloris boni odoris:ꝛ in estate admisceatur ei aliquid aque.

¶ Dormiat septem horis in die naturali capite bene eleuato in camera boni aeris vt supra dicitur:ꝛ si potest dimittat somnum meridianum:nec incipiat somnum nisi post assumptum cibum:ꝛ transiuerint saltem due hore. ꝛ primo dormiat super dextrum latus:ꝛ post primũ dormiat super sinistro.

¶ De bñficio vẽtris scio nãm sibi sufficiẽter respondere.

¶ Caueat nimium coitum iracũdiam ꝛ cogitationeꝫ ꝛ tristitiam:ꝛ ista sufficiant de regimine.

Descẽdẽdo ad vsuꝫ medicinalẽ dꝫ in vere oĩ anno vsqꝫ ad annuꝫ.44^m.etatis sue in pñ⁹ Aplis facere flõmiã de vena basilica extrẽdo a.iiij.ʒ. vsqꝫ ad.vi.sanguinis:ꝛ vtẽdo in die leui cõestiõe:ꝛ inde ad tres dies faciat flõmiã de vena cephalica capitis in latẽ sinistro:ꝛ sufficit extrẽ.iij.ʒ.¶ Et postqꝫ pausauerit duabus dieb⁹ sumat hũc syr^m q̃tuor vicib⁹ in aurora. ℞.syr⁹ de fumoterre.ʒ.i.sy.de endiuia.sy.viol.ana.ʒ.ß.aq̃ buglosse:aq̃ mellisse.ana.ʒ.i.ß.ꝛ est syrup⁹ pro vna vice:sꝫ opꝫ tale sumi 4^or vicib⁹.¶ Sũpto syrupo sumat hãc medicinã.℞.ꝯfectiõis amech descriptiõe p^a posita a Mes.in antidotario.ʒ.iij.mãne electe.ʒ.i.distẽpa cuꝫ sero capno: sumat̃ duab⁹ horis ãn diẽ:ꝛ nõ comedat nisi trãsactis sex horis:ꝛ caueat hac die sibi a frigore.¶ Et siles purgationeꝫ faciat in pñ⁹ mẽsis Octobris sine flõmia. In intermedio tpe ꝑ totũ mẽseꝫ Madij est ei vtile oĩ mane vl' saltẽ in duob⁹ dieb⁹ sel' in aurora bibere.ʒ.x.vel circa aq̃ lactis capni in q̃ steterit ĩfusus vn⁹ bon⁹ manipulus fumiterre per.xij.horas:aut si hꝫ displicet loco fumiterre bulliãt in aq̃ lactis.ʒ.ij.folliculoꝝ sene:ꝛ postea colet̃.¶ Itẽ si pustule ꝑseuerauerint in facie post purgatõeꝫ ꝯuenit ponẽ q̃tuor sanguisugas ꝑuas ꝛ parui capitis collectas ĩ bona aq̃ duas in vtroqꝫ cornu frõtis:ꝛ duas sub mẽto ꝑmittẽdo eas debite ĩpleri:ꝛ post lauãdo locũ cũ aq̃ tepida:ꝛ regẽdo regimine sanguisuge noto cuilibet medico ex 4ª ꝑmi.ꝛ postea ꝯuenit vt faciat fieri aquã de florib⁹ fabaꝝ: ꝛ cum illa oĩ die lauet̃ tota facies in mane.ꝛ 2° qñ vadit dormitũ vngat̃ cũ vnguẽto citrino ꝫm descriptionẽ Nicolai:qd vng^m dr̃ citrinũ:qꝛ cog̃t in pomo citri:ꝛ melius est recipe hoc vnguẽtũ a Venetijs nõ multũ antiquum.

¶ Sꝫ pro rubedine illa que est in frõte.℞.lythargirij albificati.ʒ.ij.amigd.dulciũ.ʒ.i.aceti qd sufficit.fiat ad modũ vng^ti:ꝛ liniat̃ sup locũ.¶ Et si hꝫ nõ suffic.℞.mellis ꝛ aceti.ana.ptes eq̃les: farine lupinoꝝ ꝑtẽ.io^am.bauracb ꝑtẽ 5^am:ꝛ fac bullire q̃usqꝫ ingssẽt ad modũ vng^ti ꝛ liniat̃ loc⁹.¶ Et si iteꝝ hꝫ nõ sufficit.℞.radicis vitis albe.ʒ.ij. olei.ʒ.vi.bulliãt sil' lẽto igne vsqueq̃ oleũ ingrosset̃ ꝛ colet̃:ꝛ cũ illo oleo inũgat̃ locus rubedinis in nocte:ꝛ lauet̃ in mane cũ aqua decoctiõis furfuris ꝛ melliloti ꝛ ordei.

¶ Pro illa vo rubedine que est in dorso facta flõmia ꝫm modũ supradictũ fiat supra locũ lotura cũ aq̃ in qua dissolutũ est salnitrũ:ꝛ lauent̃ diligẽter fricãdo:ꝛ supponat̃ postea loco emplm de terbẽtina que sit gũmi granoꝝ viridioꝝ:nõ de illa resina q̃ fluit ab abietib⁹ vel arborib⁹: hẽbitis a Venetijs si diligẽter ꝑuideatis:ꝛ tenet̃ ligata per septẽ dies:deide iterũ dissoluit̃ ꝛ fricet̃ locus cũ sale bñ ꝛ diligẽter:ꝛ iteꝝ supponat̃ emplm nouũ sil'e p vsqꝫ ad tres septimanas:ꝙ si hoc nõ sufficit in vltima desolutione pũgat̃ locus cuꝫ acu:aut scarificet̃ cũ rasorio nõ multũ ꝑfundãdo:aut ponãtur ibi vẽtose pũgẽdo eas vt sanguis egrediat̃:deide abstergat̃ sanguis:ꝛ fricet̃ locus cũ sale:ꝛ dimittat̃ ita per mediã horã.¶ Quo facto ponat̃ sup loco hoc medicamẽtuꝫ.℞.thuris salnitri calcis viue.ana.ʒ.i.mellis.ʒ.iij.cere.ʒ.i.liquefiat cera:ꝛ pistanda pistẽtur:ꝛ postea ꝯficiant̃ cum melle:ꝛ ponat̃ sup locũ:ꝛ nõ dissoluat̃ vsqꝫ ad tres dies:deide dissoluatur:ꝛ si opꝫ iteꝝ pũgat̃ locus ꝛ lauet̃:ꝛ iteꝝ fricet̃ cũ sale:ꝛ supponat̃ idẽ medicamẽtũ alijs qnque dieb⁹.¶ Et si vĩ illud medicamẽtũ debile ponat̃ istud post puncturã ꝛ lauaturã ꝛ fricaturã cuꝫ sale.℞.pipis.ʒ.ij.calcis viue.ʒ.iij.arsenici rubei:arsenici citrini.ana.ʒ.iiij.ꝯficiãtur oĩa cũ melle crudo qd sit triplum põdus eoꝝ:ꝛ fiat emplm sup loco:ꝛ teneat̃ qnque dieb⁹:deide dissoluat̃ ꝛ lauet̃ locus cũ decoctiõe melliloti:ꝛ furfuris:ꝛ iteꝝ fricet̃ cum sale:ꝛ teneatur alijs qnque diebus:ꝛ hoc fiat vsqꝫ ad.xx.dies quater

innouãdo

immouãdo:⁊ dꝫ sufficẽ si est aliqua via ad h̓ remouẽduꝫ. ¶ Inueni tñ ab aliqbꝰ expimẽtãtibꝰ illis pustulis faciei dici eẽ magis efficacie istã aquã liniẽdo oĩ sero locũ pustulaꝝ:⁊ fit isto mõ. ℞. limature argenti optimi eris rubei ferri chalibis siue açcary plũbi stãni cathimie argẽti cathimie auri thucie storacis ⁊ calamite:de q̊lꝫ.ʒ.i.⁊ misceanť siľ ⁊ ponanť i vrina pueri q̃ sit duaꝝ lib.⁊ sit puer ab 8° anno vsq̄ ad.13.vel.14.⁊ ibi stet.48.horas.postea extrahať puluis ab vrina:⁊ refuteť vrina in vase vitreo magno:⁊ ponať puluis statim in.ij.lib.vini albi potentissimi clari modicũ calefacti:⁊ ibi stet horas.48.deide extrahať a vino:⁊ refuteť vinũ:⁊ ponať puluis in vna lib.succi extcti de herba ⁊ seie feniculi recẽtis siľ:⁊ vna lib.seĩs anheti:⁊ stet ibi hoř.48.⁊ tũc extrahať puluis ⁊ ponať in.ij.lib.aq̃ distillatiõis albuminũ ouoꝝ:q̃ albumĩa dissoluanť postq̄ sint cocta ĩdurãdo:⁊ pistenť ita ꝙ fiãt sic pasta:⁊ ponanť in alẽbico:⁊ distillenť:⁊ in ista aq̃ stet vna die cuꝫ nocte sua:⁊ postea extrahať ⁊ ponať in lacte mľieris vniꝰ vľ pľiuꝫ q̃ pepit masculũ:⁊ stet ibi vna die:⁊ postea extrahať ⁊ ponatur lib.ij. vini v̓milij:⁊ ibi stet horis.24.⁊ postea oẽs iste ĩfusiões siľ cũ pulueribꝰ p̄dictis cõmisceanť ⁊ ponanť in ĩstr̃o cuꝫ q̊ fit aq̃ vitis:⁊ aq̃ que collr̓ ponať in vase argẽteo bñ obturato:⁊ si fuerit opportunuꝫ liniãtur loca lesa vt opꝫ. Et diꝫ ꝙ si de dicta aq̃ deť 8ª pars.ʒ.in potu seľ in septimana mirabiľr ꝯfortat senes ⁊ melĩcos:⁊ ego ꝓbaui ꝙ h̓ mõ exhibita nõ nocet:imo ꝓfert:sꝫ caueať nimia q̄ntitas ⁊ nimiꝰ vsus. ¶ In hyeme.n.vti oĩbꝰ.xv.diebꝰ septẽ horis ante cibuꝫ tyriaca est vtile valde:sꝫ dimittat in tꝑibꝰ calidis:⁊ sumať quãtitas.ʒ.i.ß.cũ vna.ʒ.boni vini. ¶ Item notetis ꝙ vsus balneoꝝ sulfureoꝝ ⁊ aluminosoꝝ est vob̃ vtilis in vere nõ ꝑmanẽdo ĩ balneo diu ꝓ vice:⁊ hec post purgatõeꝫ ⁊ flõmiã supiꝰ dictas:⁊ debetis lauari in illis ieiuno stõcho:⁊ post illõ redire ad lectũ ⁊ ibi sudare ⁊ tergi ꝭm opportunitateꝫ ⁊ tẽꝑate comedẽdo regi ꝭm regimẽ supradictũ in vita:⁊ hoc regimẽ dꝫ sufficere huic notabili viro robusto ⁊ bone habitudinis.

¶ De febre a cholera mixta. Consilium. CV.

Nobilis ac strẽnuus armiger Nicolaus Urso de Perusio est ꝯualescẽs a febre chronica ꝯtinua q̃ pepẽdit a cholera mixta cũ flate vtroq̄ humore exñte vtpľm grosso.⁊ a.x.mẽsibꝰ citra tribꝰ vicibꝰ siľi febre laborauit. ¶ Et iõ ne vlteriꝰ in morbos ĩcideret õsiderat hĩe ꝯsiliũ attẽdẽdo ꝙ est vir annoꝝ circa.xl.robustꝰ ꝭm nãꝫ cõpľonis parũꝑ cholĩce:⁊ existimãdũ est ꝙ ꝑꝑ regimẽ iordiatũ q̊ vtunť isti dñi armigeri acciderit sibi isto ãno totiẽs febris:⁊ q̄ est a lõgis morbis vñr multiplicate mãe aduste:⁊ nõ hꝫ bonũ colorẽ:⁊ dubitat ne ĩ splene ⁊ in epate remãserit aliq̃ debilitas vĩ ꝙ ĩdigeat vsu balneoꝝ:ĩter q̃ iudicio meo ꝯuenirẽt sibi balnea auinionis. ¶ Dabo igiť ꝯsiliũ suꝑ vtraq̄ re incipiẽdo cum auxilio dei ab aere semꝑ hñdo mẽti ꝙ hꝫ cerebrũ hũiduꝫ nãľr.

¶ Sit aer sue habitatõis clarus euẽtatꝰ tẽꝑamẽto vicinꝰ:⁊ vitet aerẽ nebulosũꝫ ⁊ multũ hũidũ:⁊ p̄sertim hñtẽ vapores ex aliq̃ cã fetidos:⁊ caueat a vẽtis. ¶ Et iõ camerã hẽat ĩter duo solaria ad oriẽtẽ vel septẽtrionẽ aptã:et in tꝑe hyemis calefiat cũ igne lignoꝝ siccoꝝ:⁊ i tꝑe estatis tẽꝑeť cũ stratura salicis ⁊ folioꝝ vitis:⁊ arboꝝ ⁊ herbaꝝ frigidaꝝ:⁊ oĩno q̊usq̄ sit bñ fortis ⁊ reductꝰ ad pristinã sanitatẽ:⁊ caueat nimietatẽ frigoris ⁊ caloris.

¶ Cibus eiꝰ sit panis ex optimo frumẽto sui anni mũdo a suꝑfluis:⁊ electo de sana messe:⁊ fiat farina mũda a furfure:⁊ sit tẽꝑate fermẽtatꝰ ⁊ coctꝰ nõ nimis:⁊ hẽat ad oẽs decẽ lib.paste ꝑmixtũ paruꝫ de mastice puluериçata.ʃ.ʒ.iij.⁊ fugiat panẽ açimũ:aut nõ bñ coctũ:aut nimiuꝫ fermentatũ. ¶ Carnes ꝯueniẽtes sunt pulloꝝ ⁊ gallinaꝝ ⁊ caponũ mediocriter pinguiũ:⁊ iuuenũ ꝑdicũ ⁊ fasianoꝝ ꝑuaꝝ auiũ:sicut turdoꝝ ⁊ alaudaꝝ ⁊ moraloꝝ:⁊ siľiuꝫ:⁊ hedoꝝ lactẽtiuꝫ ꝑuoꝝ ⁊ vituloꝝ lactẽtiũ ꝑuoꝝ ⁊ castratoꝝ annualiũ leporũ capoloꝝ iuuenũ pipionũ volare ĩcipiẽtiũ:⁊ turturuꝫ nõ nimis pinguiũ. ¶ Et ex his carnibꝰ eligat nõ multũ macilẽtas nec aĩalia ĩpinguata:sꝫ carnes aĩaliuꝫ sanoꝝ exercitatoꝝ:⁊ p̄cipue q̃ sunt in añriori ꝑte ⁊ in dextro latẽ:⁊ sint carnes nõ pinguedo vel caro lassa:⁊ fugiat carnes veteres nouiter natas:porcoꝝ p̄sertiꝫ nutritoꝝ in domo:auiũ aq̃ticaꝝ sic anserũ mergoꝝ ⁊ anatũ:⁊ siľiuꝫ. ¶ Et oĩa interiora aĩaliũ ⁊ capita ⁊ colla nisi forte epar galline vel pulli:aut galloꝝ testiculos qbꝰ vti põt secure. ¶ Oua gallinaꝝ recẽtia ꝯueniũt capiẽdo vitellos nõ albumẽ:⁊ sumanť tremẽtia nõ ĩdurata:sꝫ anserũ ⁊ anatũ oua sunt mala. ¶ Caseus viteť ⁊ sanguis aĩaliũ. Lacte vti põt sꝫ cũ modis q̊s dicã in spãli suo capľo. ¶ Pisces oẽs vitet.si tñ aliqbꝰ vti velit sint ꝑui:⁊ ex flumie petroso:aut libo mari:aut schopuloso:⁊ sint squamosi. Sꝫ meliꝰ oĩno est nullũ ex eis sumẽ. ¶ Herbaꝝ ꝯuenit vsus h̓ mõ:q̄ põt vti ferculo de bleta de spinachys cũ mẽtha feniculo petrosilino origano calamẽto pulegio hyssopo cunella rosmarino saluia:⁊ talibꝰ odoriferis:sed salaticia cruda nõ sumat mõ tuscoꝝ:nisi in estate vtereť tꝑe magni estus lactuca ⁊ endiuia ⁊ cicorea. ¶ Ex oleribus ⁊ radicibꝰ põt vti caroto siue pastinacha rubea:⁊ rapis ꝯueniẽter elixatis ⁊ enula:⁊ in estate medulla citrulli ⁊ ꝑua q̄ntitate melonũ. Sꝫ porrũ allia raffanũ cepas:et siľia acrumina:⁊ cucurbitã:⁊ melongenã oĩno dimittat:cappares aũt põt sumẽ. ¶ Ex fructibꝰ aũt recẽtibꝰ ⁊ ficcis qbusdã persicis ⁊ paucis cerasis:⁊ iuiubis ⁊ moris vti põt.post prãdiũ amigdalis dulcibꝰ cuꝫ çucharo citonijs coctis:⁊ piris coctis cum aniso:aut feniculo nespillis sorbis granatis:meliꝰ tñ est vt fructꝰ ⁊ olera dimittãtur:aut paꝝ de eis sumať via cibi. Fungos ⁊ tubera oĩno dimittat. ¶ De granis põt fercula facẽ ex granoꝝ farina sicut amido farre ordeo:⁊ est optimũ qñ ꝯdecoq̄ť cũ carne miliũ ⁊ farina ciceꝝ:⁊ lẽtibꝰ vti põt ⁊ brodiũ ciceꝝ alboꝝ ⁊ rubeoꝝ:riço ẽt cũ carne pingui cocto qñq̄ põt vti. Sed victualia de pasta farine frumẽti dimittat sicut laganas pastillos:⁊ siľia. ¶ Carniuꝫ p̄paratio oĩbꝰ pẽsatis est melior elixatura q̄ assatura aut frixio. Sꝫ si assuꝫ comedit sit illud qõ remotũ est a ꝑte adusta:⁊ qõ nõ cum lardone salito fuerit ꝯdituꝫ nec vllo mõ suffocata comedat sicut artocleas ⁊ crustatas:⁊ siľia cum suffocatorio:⁊ cũ sint diuersa p̄ponat subtilia grossis. Nõ comedat in eadẽ vice multa cibaria varia:sed de vna manerie pro vice.

¶ Et oĩno caueat a nimia repletione:⁊ ꝙ in 2° vice nõ comedat nisi p̄m cibũ bñ digesserit:⁊ nõ pľimuꝫ bibat.imo sit parcitas in cibo ⁊ potu oĩno q̄tũ põt cũ ꝯstãtia v̓tutis tolerare. ¶ In saporibꝰ vitet hñtia sapores acutos:⁊ nõ sumat acetosum:aut aceti ⁊ arãcij ⁊ siľiuꝫ:⁊ gaudeat mediocriter dulcibꝰ:⁊ illis vtať. ¶ Laudo vt bis in die comedat:sed minus in sero q̄ in mane q̃si de 3ª ꝑte:⁊ bibat minꝰ:⁊ dimittat ferculũ in sero:⁊ semꝑ comedat actu calidũ in hyeme ⁊ in estate pauce caľitatis:sꝫ nunq̄ ꝯgelata ⁊ frigida nisi in estate calida:nec potet aquã vehemẽter frigidã:aut vinũ:sꝫ calor aliqualr̓ eas ab extrema frigiditate remouerit:nec tñ vsq̄ ad tepiditatẽ duxerit.

¶ Sitq̄ potus suus vinũ rubeum medie vinositatis:⁊ tẽpore estatis tẽperatum cuꝫ aqua que si eẽt cocta esset melius:⁊ in hyeme temperetur minus.

¶ Cõuenit sibi ꝓ nũc in mane exerceri exercitio nõ valde forti.sꝫ tñ ita vt aliq̃lr̓ calefiat:sed paꝝ ⁊ paulatim oĩ die addat in exercitio quousq̄ veniat ad fortitudinem:⁊

robur nō trāſcēdēdo in hoc tpe principiuꝫ calefactionis: nec faciēdo forte exercitiū: ſed nō dimittat quin aliqualiter ambulet quātum pōt abſqꝫ labore.

¶ Sꝫ pro euōne corpis ⁊ repletōe opꝫ ꝯſiderare ꝙ nunꝙ̄ dꝫ repleri ad ſaturitatē: qꝛ comedē nimis ꝑparat ad recidiuā. ¶ Et opꝫ ꝙ ꝓuideat omni die hr̄e bn̄ficiū vētris: ⁊ iſtud ſit vel comedēdo in mane ferculum de volubili magna vel de extremitatibꝰ lupulloꝝ vel de mercuriali: aut faciēdo cliſtere cōe: aut ſumēdo ante cibum aliqd de māna vel pulpe caſſie: ⁊ in hoc nō ſit negligēs.

¶ In ſomno opꝫ ꝙ parūper ſit longior ꝙ̄ in ſanitate: et ſi poteſt de nocte aut in mane ante tertias. ⁊ ſit incipiendo duabꝰ horis poſt cenā qetus abſqꝫ iterruptiōe ꝑ ſup dextro latē: ⁊ poſt ꝑm ſomnū ſup ſiniſtro: ⁊ in mane ſup dextro: ⁊ ſit corpe bn̄ eleuato verſus ſupiora: ⁊ bn̄ coopto ⁊ ſomnū diurnū aut trāſeūteꝫ octo horas in die nāli vitet: ꝙ ſi aliter fieri nō pōt: poſt prādiuꝫ incipiat ſomnū tribꝰ horis poſt cibū q̄ſi ſemiſedēdo: ⁊ dormiatis q̄uſqꝫ excitetis ꝑ vos ipꝫ: ⁊ ſm ꝙ v̄tus fortificat̄ paulatim redeatis: ⁊ reducamini ad veſtrā diſpōnem ⁊ ꝯſuetudinē nālem.

¶ Et in accn̄tibꝰ aīe opꝫ vitare tediū ⁊ irā ⁊ triſtitiā ⁊ acidiā ⁊ vſum venereoꝝ. Iſta. n. ꝓpe opponunt̄ virtuti ſue exiccādo ⁊ extermīnādo. Et hec ſufficiāt de regimine.

Veniēdo ad medicinalia: qꝛ nō obſtāte ꝙ pluribꝰ diebꝰ ſatis fuerit parcus in cibo ⁊ potu: tn̄ fere oī die ſudat puto ꝙ opꝫ eū euāri paulatim ⁊ ex interuallis. Euōnes aūt debēt eē cū medicis bn̄dictis ſic māna de qua pōt ſumere. ʒ. ij. pro vice diſtēperādo cū decoctiōe violaꝝ ⁊ prunoꝝ ⁊ aniſoꝝ ⁊ ligritie: aut pulpe caſſie: de qua pōt ſumē. ʒ. x. pro vice cū ſilī decoctiōe: aut aq̄ lactis capꝛni de qua ſumat. ℥. x. vſqꝫ ad lib. i. ⁊ ſi non ſufficiēter ſoluit īfundat in ea folliculoꝝ ſene. ʒ. i. ꝑ noctē: ⁊ in mane colet̄ ⁊ bibat̄ aut īfuſiōe reubar. vſqꝫ ad. ʒ. i. cū pauca ſpice. ⁊ qδcūqꝫ hoꝝ fuerit puto ꝙ ſi de. x. diebꝰ i. x. purget̄ q̄uſqꝫ videat ꝙ non ſupabūdādo in cibo vel potu. tn̄ adhuc ſudat: ſꝫ qn̄ deficit ſudor tūc eſt bonū ꝙ dimittat purgatiōes. ¶ In diebꝰ aūt qbꝰ nō purgat̄ videt̄ mihi ꝙ bonū eſt ꝙ vtat̄ iſta ꝯfectiōe. ℞. ſpēꝝ diarodon abatis. ℥. i. ſpēꝝ aromatici roſ. deſcriptōe Sal. ℥. ſ. ſyrupi ro. ꝙ̄tū ſufficit: ⁊ fiat ꝯfectio in fora electuarij de qua ſumat. ʒ. i. ſ. ꝓ vice tribꝰ horis ante prādiū. ¶ Itē nō eēt ei inutile oī ſeptimana ſemel īgredi tinā aque calide decoctiōis maluauiſci ⁊ melliloti: ⁊ ibi morari aliquātulū ieiuno ſtōcho: ⁊ poſtea ingredi lectū ad ſudādū: ⁊ poſtea facere ſe bn̄ tergere: nō expectando tn̄ nimium tēpus in balneo. Et hec videtur mihi ſibi ſufficere pro nunc.

¶ Sꝫ tn̄ omni anno in vere deberet purgari iuxta ꝑitiaꝫ pn̄tis medici. qꝛ enim vario regimine vtit̄ nō bn̄ iudicare poſſum quales humores abundāt. mihi tn̄ eſt viſile ꝙ ſumat ſyrupuꝫ acetoſum ſimplicē: ⁊ ſyrupū de biſantijs ⁊ mel roſatū colatū. an̄. ℥. ſ. cū. ℥. iij. aque feniculi ſex diebus in mane. ⁊ poſtea purgādo ſe cū hac medicina eēt ſibi vtile. ℞. reubarbari. ʒ. ij. turbith. ʒ. i. ḉinḉib. ℈. i. ſpice. ℈. i. infundātur in. ℥. v. aque gūmi ⁊ apij per octo horas. ⁊ poſtea colet̄ ⁊ bn̄ exprimat̄: ⁊ in colatura addat̄ māne electe. ℥. i. pulpe caſſie. ℥. i. ⁊ fiat medicina.

¶ Si vō vadat ad balneuꝫ Auinionis anteꝙ̄ illuc vadat purget̄ ſemel cū ſero capꝛno. ℥. v. in quo infundat̄ reubarbari electi. ʒ. i. ⁊ ſpice. ℈. ſ. ⁊ poſtꝙ̄ eſt in balneis nitat̄ in mane anteꝙ̄ balneum ingrediat̄ hr̄e bn̄ficiū vētris: ⁊ videat ꝙ bn̄ digeſſerit: ⁊ his obſ̄uatis igrediat̄ ꝙ̄to magis tēpeſtiue pōt. ꝑmo in loco minus calido: deīde paulatim accedat ad locū calidiorē: ⁊ cū ibi ſteterit parūper nō expectādo tediū redeat ad locū minus caliduꝫ: ⁊ inde bene cooptꝰ vadat ad lectuꝫ: ⁊ ibi ſudet: neqꝫ ſurgat niſi ceſſat ſudor: ⁊ faciat ſe bn̄ fricari: ⁊ non comedat niſi poſtꝙ̄ calor geuerit. ¶ Tp̄s aūt morādi in balneo ꝓ vice eſt ſm ꝙ pōt tolerari ſine moleſtia et anxietate vſqꝫ ad horam vnā: vel vnā ⁊ dimidiā ⁊ non plus. ⁊ ſil̄r in ſero nō ingrediat̄ balneū niſi poſtꝙ̄ digeſſerit: ⁊ ſufficit in ſero morari ante cenā ꝑ mediā horā vel parū plus: ⁊ opꝫ comedē elixa vt venter ſit magis lubricus: ⁊ bibere vina paucifera tēꝑata cum aqua: ⁊ in balneo nihil comedē vel bibere ⁊ ꝓuidē ꝙ omni die habeat̄ bn̄ficiū vētris ſi nō cum alio cuꝫ aliq̄ cliſteri lenitiuo: ſꝫ nō ſumat medicinas: nec vtatur venereis: ⁊ ſtet in gaudio ⁊ ſolatijs vſqꝫ ad dies qndecim: ⁊ heç cum auxilio dei puto ſibi ſufficere.

¶ De febre continua. Conſilium. CVI.

Pro quadā dn̄a de Uigleueno q̄ paſſa eſt febrē per tres mēſes: et inuadit eā q̄tidie cuꝫ frigore: ⁊ etiā cū catarro ſalſo deſcendēte a capite. ¶ Primo ꝯſideret horā acceſſionis: ⁊ ſi incipit frigus extremitatū hora. 2ª. vel circa horā ſui prādij eſt iter. 15. ⁊. 16. ⁊ hora cene ſi poſſet expectare eēt melior poſtꝙ̄ incipit declinatio: qδ ego puto eē poſt horā 7am noctis: ſꝫ ſi hoc vr̄ difficile tunc circa 2am horā comedat aliqd leue: puta ptiſanā ordeaceā factā cū brodio pulli: ⁊ circa horā. 8am bibat brodiū pulle diſcocte: ⁊ exꝓſſe cū pāno circa ꝙ̄titatē. ℥. v.

¶ Sꝫ prādiū ſuū dꝫ eē de pullo ꝯtuſo oīno in quātitate qua digeratur: ⁊ poſt pōt ſumere de pane in aqua carnis obediēda aliqua oſſicula pulli. ¶ Item ſemꝑ cuꝫ pullo cuius brodiū habet comedē vel bibere dꝫ bullire multū de lactuca: ⁊ ſi in nocte qn̄ cena comederet paruꝫ de illa lactuca cū agreſta nō cum aceto nō eſt malū: ⁊ ſi non bn̄ dormit dꝫ addere loch papaueris taꝫ in cōtuſo qδ ſumit de mane ꝙ̄ in ptiſana quā ſumit de ſero.

¶ Potꝰ eius ſit aq̄ ordei cuꝫ ḉuccharo aut cū iulep violato: ⁊ in tpe prādij vel cene melius eſt vinū albū clarū nō multū potēs tēperatū cum aqua cocta ḉuccharata.

¶ Purget̄ aūt ſic. ℞. ſy. de biſantijs. ſyrupi viol. an̄. ℥. iij. aq̄ bugloſſe: aq̄ endiuie. an̄. ℥. vi. fac ſy. pro 4or vicibꝰ: bibat̄ hora 7ª tepidus. ¶ Itē ℞. pulpe caſſie. ʒ. vi. agarici. ℈. iiij. ſalis gēme. ℈. i. infundat̄ agaricus in oxymelle ꝑ mediū dieꝫ: poſtea caſſia ⁊ agaricus diſtēperent̄ cū decoctione pectorali: det̄ in potu hora. 10ª. ⁊ poſtꝙ̄ biberit comedat aliqd de pomo vl̄ de piro vl̄ de citonio ad ꝓhibēdū vomitū: ⁊ odoret panē aḉimū infuſuꝫ in aceto. ¶ Itē ℞. pill̄aruꝫ hichichiaꝝ. ℥. i. pro tenēdo in ore iter genā ⁊ dentē vnā pro vice multis vicibꝰ in die. ¶ Itē ℞. diacodion. ℥. iiij. pro tenēdo in ore poſt cenā ad ꝙ̄titatē auellane ꝓ vice. ¶ Itē ℞. aloes turbith. an̄. ʒ. ij. agarici. ʒ. i. diagridij. gra. vi. ḉinḉib. ℈. ij. ſalis gēme. ℈. i. maſticis. ʒ. i. ſ. ꝯfice pill̄as cuꝫ ſucco endiuie: ⁊ ſumat. ʒ. i. pro vice hora decima oī ſeptimana ſemel. ¶ Itē ℞. butyri recēt̄: olei viol̄. olei amigδ. dulciū pinguedīs anatis. an̄. ℥. i. olei de lilio. ℥. ſ. cere paꝝ: ⁊ fac vngm q̄ iniūgat̄ totū pectꝰ mane ⁊ ſero: ⁊ totꝰ locꝰ doloris. ¶ Itē oībꝰ duobꝰ diebꝰ ſemel faciat cliſtē cū lib. i. ſucci blete: ⁊. ℥. iij. olei viol̄. ⁊ duobꝰ vitellis oui: ⁊. ʒ. ij. ſalis vna hora ante prādiū. ¶ Itē in tpe frigoris ꝓperet calefacē ſe cū pānis ⁊ alijs opportunis: ⁊ nō bibat ⁊ nō comedat: ⁊ nō dormiat vſque q̄ eſt bn̄ calefacta. ¶ Itē in mane an̄ cibū fricet̄ leniter cū mātili leni calido totuꝫ corpus. ¶ Itē portet res pro ꝯfortādo. vꝫ manꝰ chri ⁊ iulep: ⁊ coriādri ꝯfecti. ¶ Itē ℞. olei de ſpica: olei maſticini. an̄. ℥. i. vini boni rubei. lib. ſ. gariofil̄. maſticis. an̄. ʒ. i. calami aromatici: cyꝑi roſarū. an̄. ʒ. ſ. bulliāt vſqꝫ ad vini ꝯſumptiōeꝫ: poſtea colet̄ ⁊ exꝓmat̄ bn̄ ⁊ in colatura addat̄ gallie muſcate. ʒ. i. cere qδ ſufficit: ⁊ fac vngm molle pro ſtōcho. ⁊ iſta puto ſibi cū dei laude ſufficē.

¶ De con-

¶ De continua flegmatica cui parum cholere est cōmixtum. Consilium. CVII.

Iste iuuenis patit̄ febrē fl'aticā ꝯtinuā a fl'ate cui parum chol'e est cōmixtū: ꝛ est in augm̄to cū īstātia vigiliaꝝ ꝛ ď ſcēſu hūiditat̄ viſcoſe ꝑ cānā pulmonis incitāte ad ſcreatū: ꝛ qn̄ꝙ irritāte ad vomitū cū deiectōe appetit⁹: ꝛ debilitate ſtōchi retētiue: vn̄ facile dormit: ꝛ patit̄ fluxū mixtū ex diarico ꝛ lienterico cū ingētudie ꝛ ꝑn⁹ exacerbatōis circa .xxiij. horā: ꝛ icipit hora 4ª getari. deīde iteꝝ ď mane dī īgetari vſꝙ ad tertias. virt⁹ aūt vitalis ꝛ motiua ďbiles ſūt valde: ꝛ ſitī nō est valde moleſta vrine groſſe paꝝ gd hn̄tis citrinitatis: ꝛ vt fert̄ cū hypoſtaſi mucilaginoſa. ¶ Ex gb⁹ pꝫ ꝑ vacādūꝫ eē ꝯfortatōi vītutis vitalis. 2° ꝯfortatōi ſtōchi. 3° digōni materiei ꝛ eūōni. 4° abſterſioni inteſtinoꝝ. 5° illi catarro. vomitus aūt ſi nō ſit plus ꝙ̄ꝫ audiam opꝫ potius augere: ſed ſomnū oportet prouocare.

¶ Quātū ad ꝑ^m dꝫ ponē ad cor ꝛ īnouare q̄tuor vl' gnque vicib⁹ an̄ cibū h̄ epithimū. ℞. roſaꝝ floꝝ boragis ꝛ bugloſſe melliſſe mēthe ſicce. an̄. ʒ. i. corticū citri. ʒ. ij. gariofiloꝝ macis cīnamōi been albi ꝛ ru. ſe. baſilicōis ꝫedoarie doronici gallie muſ. an̄. ℈. ij. ſādaloꝝ al. ꝛ ru. corallorūꝫ ru. an̄. ʒ. ſ. aq̄ bugloſſe: aq̄ melliſſe. an̄. ℥. vi. aceti. ℥. i. vini maluatici. ℥. ij. miſce: ꝛ īfundat̄ in eo petia q̄ teneat̄ in manib⁹ quouſꝙ tepefiat: ꝛ apponat̄ cordi: ꝛ hoc idē epithima ꝼm ꝑtē teneat̄ in ampulla ꝛ ſepe odoret̄. ¶ Iteꝫ ℞. margaritaꝝ. ʒ. ij. hyacintoꝝ granatoꝝ ꝫafiloꝝ rubinoꝝ. an̄. ʒ. i. folioꝝ auri puriſſimi nuō. xvi. fiat pl'uis ſubtiliſſim⁹: ꝛ de iſto puluere ſemꝑ qn̄ cibat̄ ponat̄. ℈. ſ. pro vice in ſuo ꝯtuſo vl' diſtillato. ¶ Itē iaceat in camera in qua ſit ignis cōtinu⁹ vt tēperet̄ ꝛ ponātur in eo cortices citri in multa quātitate vt been redoleat.

¶ Itē cib⁹ ſuus dꝫ eē ad min⁹ bis in die h̄ ordie. ꝑ cōedat circa. ʒ. ij. diacitonitē cū ꝫuc° vl' pulpe citonioꝝ aſſate: ꝛ ſi opꝫ mollificet̄ diacitonitē piſtādo in mortario cū pauca miua: quo ſūpto modicū ſtādo bibat ꝯtuſū diſtēꝑatū cū brodio bōi capōis ꝯſūpti in decoctōe: ſꝫ caro ꝯtuſi ſit caro pulle nō dū ouificāt̄: ꝛ ſi poſtea velit aliqd maſticādo cōedere pōt cōdere duo vel tria paria teſticuloꝝ galloꝝ q̊s poterit īueniri in hoſpitijs: ꝛ ſil'r ſumat in cena: ꝛ ſi ꝑt de eis ſufficiēter ſumē nō īdigebit vitello oui ꝛ caro iuuēcule ꝑdicis ē melior carne pulloꝝ: ꝛ ſil'r ſi vellet cōedere minutas auiculas q̄ capiūt̄ in ſepib⁹: ꝛ ſi vī ꝑn̄ti medico ꝙ ſufficiat ſumē bis in die ſumat hora 5ª noct̄: ꝛ ď mane poſt tertias. ¶ Si aūt videret̄ ꝙ īdigeat refectiōe: tunc pōt digeſto ꝑ cibo bibē ſel'. ʒ. iij. h⁹ ſyrupi. ℞. aq̄ diſtillatiōis capōis lib. i. aq̄ plātagis. ℥. iij. miue ſine ſpēb⁹. ℥. vi. miſce ꝛ clarifica: ꝙ ſi vī ꝑn̄ti medico ꝙ vt⁹ īdigeat. ℥. iij. hui⁹ ſyrupi miſceat̄. ℥. ſ. vini odoriferi. ¶ Pot⁹ aūt ei⁹ ſit vinū rubeū claꝝ medie vinoſitatis ꝑmixtū cū aq̄ extinctiōis chalibis. Et notet̄ ꝙ oēs ſui cibi coquant̄ cū dicta aqua extinctiōis chalibis ꝛ potet paꝝ ꝙ̄tū eſt ei poſſibile quouſꝙ fluxus reſtringat̄.

¶ Pro ſcđo ꝑncipali ſꝑ an̄ cibū ꝑ mediā horā fomētet̄ ꝑ ſtōch⁹ h̄ mō. ℞. myrtilloꝝ ſqnāti berberi gariof. mēthe ſicce abſinthij roſarūꝫ. an̄. ʒ. iij. vini rubei ſtiptici lib. vi. fac bulliri lēto igne ꝑ q̄rtā ꝑtē hore: poſtea in h̄ vino īfundat̄ ſpōgia ꝛ exꝑmat̄ iter duo īciſoria ꝛ cal'a pōat̄ ſuper ſtōcho: ꝛ cū icipit frigeſcē īnouet̄: ꝛ h̄ fiat gnque vicib⁹ q̊ fcō iungat̄ ſtōch⁹ cū iſto vnguēto actu cal'o. ℞. gariof. ſumach achacie maſti. an̄. ʒ. i. ꝯtūdant̄ groſſo mō: ꝛ bulliāt cū lib. i. vini ſtiptici. ꝛ. ℥. iij. olei maſti. lento igne vſꝙ ad vini ꝯſūptiōeꝫ: poſtea colet̄ ꝛ in colatura addat̄ achacie laudani cere. an̄. ʒ. i. ſ. fiat vng^m: ꝛ poſt vnctōeꝫ pl'uerīꝫet̄ ſuꝑ vng^{to} puluis gariofi. ꝛ thuris ꝛ maſticis eq̄lib⁹ ꝑtib⁹.

¶ Propter 3^m ꝑncipale ſi vomit ſine difficultate ī ſero circa horā. xxiij. det̄ ſibi hic ſyrup⁹. ℞. radicūꝫ raffani. ℥. ij. ſe. raffani. ʒ. ij. aq̄ lib. i. ſ. bulliāt vſꝙ ad medietatis ꝯſumptiōeꝫ: poſtea colet̄ ꝛ addat̄ mellis ro. colati. ℥. iij. ꝛ eſt ꝓ duab⁹ vicib⁹: bibat̄ tepidūꝫ: ꝛ paꝝ poſt: aut cū digito: aut cū pēna vomat: ꝛ h̄ q̊tidie fiat ſi nō moleſte vomat non obſtāte lienteria in hyeme: qꝛ nō facio ad eūandū māꝫ in īteſtinis exn̄te: ſꝫ ad alias ītentiōes vl' fiat bis vomit⁹ ex īteruallis q̊rūdā dieꝝ. Or ſi vī ꝙ nō integre vomat loco mellis roſ. pōat̄ oxymel ſimplex. ¶ Scđo ad eādē intētionē in māe ſumat hūc ſyr^m trib⁹ horis an̄ cibū. ℞. mellis ro. colati ꝛ ſyrupi de biſantijs. an̄. ʒ. vi. aq̄ plantagis. ℥. iij. aromatiꝫet̄ cūꝫ pauco cīnamo. ꝛ eſt ꝓ vna vice. ¶ Et ſi vt⁹ tolerat ēt durāte h̄ fluxu eūandus eſt ꝑ īterualla cū hꝯ medicina. ℞. paſſulaꝝ. ℥. ij. mirabolanoꝝ kebu. ꝛ emblicoꝝ. an̄. ʒ. iij. ꝯtūdāt̄ groſſo mō ꝛ bulliāt lēto igne cūꝫ aq̄ lib. ſ. ꝛ ſi eēt aq̄ apij: vl' aq̄ endiuie eēt melior: poſtea colet̄ ꝛ in colatura. ſ. in medietate ei⁹ pro vna vice: addat̄ reubarbari optimi. ℈. iij. ſpice. ℈. ſ. vini albi odoriferi ℥. ſ. ꝛ ſumat̄ totū ī ſuba: neꝙ ꝓ nūc vī mihi trāſeūdū ad fortiores medicias niſi fortaſſis ꝑn̄s medic⁹ ſꝑaret ꝙ bn̄ retineret ꝛ nō vomeret medicinā cōpoſitaꝫ ex agarico ꝛ reubar. an̄. ℈. ij. in dcā decoctiōe cū ſuis correctiuis. ſ. ſalgēma ꝛ ſpica. Or ſi dubitat̄ ꝙ medicinā diſtemꝑatā vomat: tūc dꝫ ſumi reubarbaꝝ ſupradcm̄: ꝛ ꝯfici cū ſyr° ro. ita ꝙ fiat ad modū paſte ꝛ dari ad deglutiēdū īpꝫ īuolutūꝫ in nebulis vl' in ſcalet̄ ne abominet̄: ꝛ nō ꝑtermittatur ſi vt⁹ tolerat q euacuet̄: qm̄ eſt radix curatiōis eius. ¶ Itē ad eādē ītētiōeꝫ dꝫ an̄ cibū fricari cū mātilib⁹ lenib⁹ calefact̄: ita tn̄ vt nō euētet̄ ꝛ fricent̄ crura ꝛ coxe ꝛ bracchia ꝛ ſpatl'e ꝛ nates ꝛ pect⁹ ꝛ vēter: ꝛ poſtea cap̄ ꝛ n̄ ſint fricatōes dure: ſꝫ lenes durātes ꝑ mediā horā ī toto.

¶ Pro 4ª aūt re vtile eſt oī die qn̄ nō ſumit medicinam an̄ꝙ de mane īcipiat fomētare ſtōchū facē cliſtere cum lib. i. ſ. aq̄ ordei: ꝛ. ℥. ij. mellis ro. colati: aut ꝫucchari rub. quouſꝙ ꝑſeuerat fluxus: nec ponat̄ aliqd in cliſtere.

¶ Pro 5° ꝑncipali res illa ſōni nō vī negligēda: ꝛ īcipiat ꝑ ſemꝑ an̄ prādiū ꝛ an̄ cenā: qn̄ dꝫ lauare man⁹ ꝛ lauet ſibi bracchia a cubit̄ īfra ꝛ man⁹ ꝛ faciē nōbili ſpatio cū hac decoctōe. ℞. folioꝝ lactuce lib. i. capitū papaueris nūero xij. anheti. M. ij. violaꝝ floꝝ nenufaris: ſe. lactuce. an̄. ℥. i. floꝝ camomil. ℥. iij. ꝯtūdātur groſſo mō ꝛ bulliāt in aq̄ ſufficiēti lentiſſime ꝑ horā: ꝛ cū iſta fiat lotio ſupradicta mane ꝛ ſero. Or ſi nō vī īprimē addat̄ in decoctōe corticūꝫ mādragore. ℥. i. ſ. ꝛ ſi hec nō ſufficiūt ſemꝑ cū ſuo ꝯtuſo ponat̄ lac qđ extrahit̄ de. ʒ. ij. ſe. papaueris albi: aut detur ſtatiꝫ poſt cibū ſyrupi de papauere. ℥. i. ſ. ꝛ bulliat ſemen papaueris in petia alba pān̄i lini cum ſuo pullo qn̄ cogt̄. ¶ Or ſi h̄ nō ſuffecerint iungat̄ poſt cenā loco pulſus in timporib⁹ cū iſto vng^{to}. ℞. olei mādragorini: aut olei de lactuca. ℥. ij. myrre croci opij. an̄. ℥. i. īcorporent̄ optime in mortario ꝙ̄tū eſt poſſe. deīde cū pauca cera fiat vng^m: ꝛ ſi h̄ nō ſufficit poſt cenā in vtraꝙ aure diſtillet̄ gutta vna eiuſdē vnguēti. ¶ Notet̄ tn̄ diligenter ꝙ ſi pōt fieri ab iſtis vnguētis eſt abſtinēdū: ſꝫ vbi penit⁹ nō dormiet nō ſolū eſſet īungēdū caput: ſed ſi opꝫ ante cenā locet̄: ita vt poſſit recipere embroca cadēs ab alto: ꝛ fiat embrocatio lauāde ſuperius deſcripte pro bracchijs ꝛ facie.

¶ Pro illo vō catarro ſtimulante īpm in gutture: puto ꝙ bonū eſt ei tenere ſepe in ore de diadragāto frido ꝛ ꝑmittere paulatiꝫ eliq̄ri: aut tenē ſub lingua vnā pill'aꝫ bichichiā cōis deſcriptōis: magis tn̄ apđ me: ꝛ pro iſto catarro ꝛ pro fluxu ꝛ pro ſomno ꝓuocādo ꝯueniret ei diacodion purū factū cum ꝫucchāro albo ꝼm deſcriptioneꝫ Meſ.

in tractatu de locb: aut loco eiꝰ locb de papauere retētus in ore. ¶ Et si aliquā vult ꝯfectōez delectabilē post cibū aut añ cibū ꝯueniret ei coriādra ꝑpata ⁊ ꝯfecta cū çuccharo añ cibū ⁊ in medio ⁊ post. ¶ Or si nō pt bñ masticare fiāt morselli ex pulu̅e coriādri ⁊ çucꝰ. ¶ Cōuenit ēt ei cū .ʒ.5. pulueris cordialis supiꝰ descripti: ⁊ lib. i. çucchari albissimi facē ꝯfectōez in rotulis: de q̄ pōt: ⁊ añ prādiū ⁊ post: ⁊ qñ īdigeret ꝯfortatōe audacter sumē. ¶ Itē habito respectu ad fluxū vētris nō dz denegari sibi çuccharuz ros. verꝰ añ cibū: aut diacitonitē cū çucꝰ. Et ista puto pro nūc ꝑm informatōez mihi traditā sibi sufficere.

¶ De morsu ſpētl aspidi mltū horrēdi. Cōsi. CVIII.

Cura cuiusdaz hoīs morsi a serpēte venenoso. Laꝰ sit dō glōso ⁊ sublimi: q in oībꝰ māifestat gliā suā: cōposuit hoīez ꝑfectā creaturā: ⁊ ordiauit oīa ad illuz: ⁊ posuit in serpētibꝰ insidias ad eū: ⁊ creauit res adiuuātes a morsibꝰ pl'iuz ex illis: vt in h̄ ostēderet potentiā sue maiestatis: ⁊ vt faciat nos cognoscere vtilitatē corpis nostri: ⁊ affectare aīaꝝ ꝑfectionez nr̄aꝝ: quas ipse solus ꝑficit: ⁊ sit benedictus.

¶ Peruenit. n. ad me iuuenis qdā de seruis dei qui habitat in mōte sterili ꝑuato aqs ꝓpe Perusiū in fine July in hora nona morsus fuit a serpente nō magno in pede a latere syluestri ꝓpe talū in loco expāsiōis vene sciatice: ⁊ ꝙ valde cito sensit ōfectū in corde ⁊ cerebro suo: ⁊ ip̄e fecit sibi ligari supra locū morsure ne ascēderet venenū: sz cito dissoluit ligaturā. ¶ Venerūt g̊ nūty stati ad me s. post. vy. vl'. viy. horas ⁊ narrauerūt mihi euētū ⁊ ꝙ infirmꝰ iacebat: q̄si sine sēsu: ⁊ motu cū ꝑmutatōe pulchritudinis: ⁊ casu palpebraꝝ: ⁊ ꝙ ꝑdixerat patiēs defectum sui cordis ⁊ cerebri: ⁊ sui totiꝰ corpis. Cū g̊ audiui hec dubitaui fortiter de sui salute ⁊ iudicaui serpētem fuisse de prauis surdis: ⁊ iam ꝑuenisse venenuz ad cor ⁊ ꝑncipalia eiꝰ. Subito tñ feci subueniri cū tyriaca cōi ⁊ scarificatōe ptis: ⁊ motu butyri nō recētis. ¶ Et ꝑcepi serpētē quem occiderat portari ad me ⁊ portauerūt illū mortuū: ⁊ cuz ego vidi terruit me. erat. n. lati capitl ꝓcedēs igrossando cū cauda breui: ⁊ acuta q̄ntitas eiꝰ erat paꝝ vltra cubituz niger in oī sui pte: sz sua nigredo adhuc aspgebat̄ nigerrimis maculis: fuit g̊ sic̄ iudicaui de gñe aspidū surdoꝝ.

¶ Rediēs g̊ ad zᵐ cañ. scie intēdi īfirmo ad ꝯfortādū cor eiꝰ ⁊ ad extirpādū venenū ⁊ ad resistēduz ei cū oī corrūpente: ⁊ ad extirpādū illud cū tyriacis approp̄atis vipis: de quoꝝ sūma sunt ipsi serpētis surdi turcone. Et intēdi ad attrahēdū venenū ad exteriora ꝑm ꝙ potui. Subito g̊ fecimꝰ ei dari tyriacā tātū vt diximꝰ que cor venenati hoīs ꝯfortat: ⁊ feci ō ea poni ad ptes cordis: nec iuuenes inexpti dubitēt applicare tyriacā. dicēdo ꝙ ip̄a pellit intus venenū. Naz tyriaca magna ēt si ponat̄ ex̄ iuuat cor vt defendat se a venenis: ⁊ occidat tyriaca venenū: ⁊ etiā ꝙ si ponat̄ ex̄ pellit eū: ⁊ ēt si ponat̄ intra. Et laudabilis beçoar in pustulis ēt venenosis pōit̄ ad ex̄ tyriacā: ⁊ multe ēt res sunt q̄ ītra posite valēt in venenis: sic̄ dicit Aui. de bedegar. ⁊ cū dabat̄ tyriaca fecimꝰ apponi vētosaz cū igne q̄ colligēt locū morsus: ⁊ fecimꝰ scarificari locum ꝓfunde ⁊ mltā ptē frequēter poni vētosaz cū igne. Nō. n. repertꝰ fuit aliqs q vellet sugere cū ore: qr tāta appuit terribilitas aīalis ⁊ prauitas veneni ex terribilibꝰ accñtibꝰ que erāt in morso. Et cū h̄ ēt feci sibi fieri hanc tyriacā. ℞. gentiane carpobal. ruthe. añ. ptes eq̄les fiat puluis ⁊ det̄ cū vino q̄ntū digiti capiūt vl' digitꝰ capit. ¶ Transiuit g̊ nox: ⁊ mane scd̄a die venimꝰ ad vidēdū eū: ⁊ iuenimꝰ eū iacētē ꝓstratū subclausis palpebris nō potētē loq: apparebat ꝙ audiret nos tamē nō poterat videre: ⁊ elenatis palpebris malignabat̄ anhelitꝰ eius. ⁊ ex h̄ pulsus habebat plus de apparitiōe. aspectꝰ eiꝰ faciei erat turpis: ⁊ in colore ⁊ forma: subito sicut oīno certꝰ fui de prauitate veneni feci parare puluerē ⁊ dari sibi frequēter q̄ntuz duobꝰ digitis capiebat̄ ⁊ dedi cū vino subtili aromatico puro: ⁊ cū h̄ ēt seīa citri feci teri ⁊ dari ēt cū vino. ⁊ feci ō his seminibꝰ dari multotiēs: ⁊ multū ēt nūc de vno nunc de alio: ⁊ in hec remedia induxerūt nos honorati viri: vt Auic̄. ⁊ Rabbi moyses ⁊ çoar. laudauit. n. çoar ⁊ Rabbi moyses laudibꝰ arduis smaragdum ⁊ semina citri. Oēs etiā collaudāt vinū: ⁊ modicū qdē cōprehēdebat̄ trāsire per meri: qr q̄si trāsglutire nō poterat. ¶ Cuz igit̄ appropinquaret hora nona eiusdē diei accidētia erāt in eadez prauitate vel modica remissione. ⁊ vidimꝰ vrinā eius: in cuiꝰ collectionē obstupuerūt astātes: ⁊ erat liuida. Misimus ad ip̄m aliquos de socys nr̄is viros ꝓuectos ⁊ vsitatos in visitatiōe īfirmoꝝ nobiscū: ⁊ qui iaz erāt docti in scia de venenis. Cuz g̊ reuersi sunt ad me narrauerūt eū nō bñ dispositū in pulsu: īmo peioratū: ⁊ in alys accñtibꝰ eodē mō hñtez: ⁊ iudicauimꝰ ꝑ hec signa pugnā vehemētem veneni ꝯ̄ virtutē: ⁊ subito fecimꝰ preparari tyriacā hāc quā traximꝰ ex sermonibꝰ Haliabatis: ⁊ fecimꝰ de ea sibi poni in ore: ⁊ statiz locutꝰ ē: ⁊ ꝯtinuauimꝰ reliq̄ dicta supius de smaragdo: ⁊ de semīe citri. Hec est tyriaca ℞. castorei cassie lignee aristologie rotūde. añ. ʒ.5. semis anisi pipis. añ. ʒ. y. terātur ⁊ det̄ q̄ntuz cū duobus digitis capiat̄ cū vino. Sero eiusdē diei visitauimꝰ ip̄m ⁊ vidit nos ⁊ cognouit ⁊ locutꝰ est ⁊ pia locutōe cū laude dei recōmēdauit se nobis ⁊ vidimꝰ eiꝰ vrinā tūc liuidā: ⁊ pulsus eiꝰ tūc erat paruꝰ ⁊ frequēs ꝑcepi sibi dari frequēter in nocte de lapide ⁊ seminibꝰ citri: ⁊ bis dari de tyriaca Haliabatis ⁊ ꝙ furiaret̄ cū eo ⁊ cū eo vigilaret. Et in mane venit nuntius eius narrās ꝙ reuersus erat in dispōnē primeuā vt nō videt̄: ⁊ ꝙ erat ꝑmutatus in facie ⁊ pulsu ad mala: ⁊ ꝙ in nocte nō potuit dare tyriacā illaz nec aliqd fere ⁊ ꝙ dormiuerat. Extimauimus g̊ ꝙ somnus ⁊ negligētia in vsu tyriace ꝑduxerat in peioramētum eū ⁊ vrina erat tenuis ⁊ liuida cū resolutionibꝰ furfureis ⁊ dubitauimus ne venenū dissolueret euz feci ꝑcurrere nuntiuz ⁊ ꝙ oī violentia de tyriaca sibi daret: ⁊ post illā per breue spatiuz de smaragdo ⁊ de seminibus citri: ⁊ fecit ⁊ in tertys ꝑueni ad eū ⁊ inueni eum multuz melioratū in oībus accidentibꝰ ⁊ in pulsu: precipue de quo cōfidebaz: ⁊ precepi sibi dari de succo pulle ⁊ aqua distillatiōis pulloꝝ vbi supponebat̄ smaragdus ⁊ semen citri: ⁊ ille cibꝰ eius semꝑ cū loco cibi volumꝰ sibi dari aliqd. Sero tertie diei ante cenam dedimus iteꝝ sibi de illa tyriaca: ⁊ in nocte semel ⁊ fecimus ꝙ in nocte nō ꝓfundaret̄ somnꝰ: ⁊ sꝑ iteraui vētosaz in pte q̄rta die ī mane narrauit ꝙ in nocte habuerat se cōueniēter: sed ꝙ extrema erant frigida: ⁊ vrinā inuenimus melioratā venientē ad meliorem tincturā ⁊ subam: nec apparuit aliqd̄ malū sedimen: sed narrabat tortiones vētris ⁊ dolores renū ꝑcepimus fieri clistere ex lacte vel decoctiōe maluaꝝ: ⁊ eo facto fecimꝰ lauari cū aqua decoctiōis aristologie rotūde ⁊ sudauit: ⁊ cū hoc iterauimus vsum predictaꝝ reꝝ dando semel de tyriaca ꝑdicta. lz. n. ipsa a ꝓprietate resistat veneno viperaruz calidaꝝ: tñ ipsa est calida. quinta die vidimus euz liberatū ab oībus prauis accidētibꝰ ⁊ ordinauimus ei regimen ꝯfortatiuū cū cibis laudabilibꝰ ⁊ vino ⁊ ꝙ dimitteret vsum tyriacaꝝ ⁊ ꝙ post duos dies vteret̄ aliqbus acetosis si vellet. Sed nō fuimus audaces statiz ꝯcedere illa ne ꝑcuterent debilia mēbra ⁊ maxīe neruos. vr̄. n. ꝙ venenū illud multū ledat cerebruz ⁊ neruos cum nocumento generali cordis. Et sciuimus iam a quodaz fideli

medico ꝙ vn⁹ qui euasit a morsu surdi stetit multis mē/
sib⁹ cū casu palpebraꝝ sili gesse q̄dā mō: ꝛ nō poterat vi/
dere: ꝫ digitꝭ eleuauit palpebras. cōsideret g̃ medici mi/
rabiles effect⁹ venenoꝝ ꝛ mirabiles ꝓꝓetates reꝝ ꝯ ea: ꝛ
in oīb⁹ videāt pulchritudinē dī glīosi: q sit bñdict⁹. Amē.

¶ De aqua Porrete. Consilium. CIX.

Aqua de la porreta del ꝯta d̄ Bologna a mio credere ꝛ cosi chiamata ꝑ che la minera piu māifesta in essa e baurach o veramēte salnitrio: ꝑ che nel suo sapore se cōprehēde manifestamēte salada ꝛ vn poco de stipticita: e auengadio che anche babia alquāto sulfu/re ꝛ q̄sto e la casone ꝑ che la vtilita d̄ la ditta aqua: e piu ne le ifirmita flegmatiche e grosse e viscose. ¶ Ma per che la expiētia mostra qualūche sia la cason che q̄sta aq̄ quādo la si beue penetra tosto nele vene in molta quāti/ta. fa bisogno seruare alcune regule quādo la se piglia: le q̄le nō sono necessarie nelle altre solutiue. e bisogna an/chora ꝑ che lo baurach ꝑ se medesimo nō e forte soluti/uo pigliare molta quātita inançe che faça opatiōe. E poi che beuuto ꝑ ch̄ laq̄ e penetrata nele vene: bisogna mol ti di star in guardia: specialmēte de cose ch̄ idebeliscono la vtu digestiua: cosi cōe laq̄: e d̄ cose dure da padire: cōe carne di bo e carne salada o de cose viscose: cōe viuāde d̄ pasta e carne de porco: ꝛ simile guardia se de far in el tē/po che si piglia: e ꝑ q̄sta casone me rēdo certo: che nō e ra soneuele: q̄llo che si dice in vno ꝯseglio: el q̄le e cōe a Bo logna: che fu fato da vno doctore bolognese: che haue no me misser Thura d̄ castello scdo ch̄ io stimo: el q̄le dice ch̄ ciaschaduno ch̄ ne piglia di beuere tāte volte inançe che manci: che laq̄ venga fora: ꝛ ꝑ lo sedio o veramēte ꝑ vomito chiara come si piglio perço ch̄ le virtu di corpi nō sono eguale: e credo ch̄ q̄sto errore e casone dela mor te de molti homini: in quello logo nel vsare nel bagno. Ancho si de ꝯsiderare de beuerne tāta che rasoneuelmē/te debba fare opatiōe in homo de cōmuna ꝓsperita cir/ca sei o sette volte: E in quigli che sono piu debili tanto che faça opatione alcuna volta o de doe o de piu scdo la soa ꝓsperita: e si pigliādola in questa quātita ch̄ si stima esser basteuole fara opatione ben e: si nō al corpo molto robusto po pigliare do o tre libre piu: e si nō adopera fa/cisi clisteri cū la ditta aq̄: e poi ch̄ el clistero e rēduto stia vn gran peço ꝯoe circa tre hore inançe chel mangia: e da poi māgia legieramente. Ma si laq̄ ha adopato sença lo clistero dapo la opatione di laq̄ si lui non e troppo debi/le e bono intrare in el bagno de q̄lla aq̄ medesima acio che si dissolua q̄lla pte de laq̄ che era passata ne le vene. E poi che stato circa meça hora nel letto caldo e forbito e fricato con li panisigli caldi circa meça hora si vesta e disne: e quādo ha padito lo disnare se li pare che li pexa le gābe ꝑ che sia remasta de la aq̄ de intrare nel bagno vna altra volta inançe cena: e dapoi cena aspetare doe ho re inançe ch̄ vaga a dormire: e poi dormire piaseuolemē te bē coopto circa sette o otto hore: ꝛ si sudasse facise ben forbire e guardase dal fredo: e poi reposasi doi o tre di secūdo che gli pare essere in debilita ꝑ la purgatiōe: e da poi reincominça vna altra matina a pigliare laq̄ come feci la p̄ma: e dapoi serua li ordini sopra ditti si non ado/perasse: ꝛ se adoperasse faça come e ditto d̄ sopra: e in gli di de meço tra vna volta ꝛ laltra che beue laq̄ e bono che si bagni ne laq̄ ditta vna volta el di a çeçuno bagnā dose circa meça hora ꝑ volta: e poi itrādo el letto caldo e facēdo se ben forbire ꝛ ben sugare come ditto de sopra: si beue e mangi come ho ditto d̄ sopra: e si laqua nō ado/perasse purgādo lo corpo ꝛ nō vscisse per vrina si vole tre di almeno ogni matina fare lo clistero ꝛ poi intrare nel bagno e stargliecirca meça hora: e dapoi itrare nel letto caldo ꝛ li farse bene forbire e frigare cum li panisegli cal di: e in cauo de tre di recomençare vna altra volta a be/uere laqua: e nō passare per cio lo ordine ditto nel primo di. E credo che basti q̄sto ꝑ che io scriuo stare tanto a lo bagno ch̄ la beue sei volte o sette adoperādogli o cinque o sei comunaluolta ꝑ volta: e sara questo tēpo circa sette mesi. E in lo tēpo ch̄ sta a bere: e sette mesi dapoi nō dor ma de di: e nō manci senō cose asieuole a padire: cōe car ne de pullo e de castrone ꝛ simile: e nō toche aq̄: e questo ꝑ che le vene nō sono bene mundificate da quella aqua del bagno in fino a questo termine: e questo basta.

¶ Modus ꝛ ordo stādi i balneo scē Helene. Cōsi. CX.

Iste nobilis dū erit in balneo nitat̄ hr̄e bñficiū ventris de mane: ꝛ postea igrediat̄ balneū. p̄mo in pte vbi est min⁹ calīn: ꝛ postea paulatī accedat ad locū calidiorē: ꝛ ibi moret̄ quousq3 sen/tiat se icipere molestari: aut anxiari: ꝛ tūc nullo mō expe ctet: imo statī faciat se extrhi a balneo: ꝛ qñ egredit̄ a bal neo ponat̄ in lecto: ꝛ ibi dormiat si pōt ꝛ sudet: ꝛ postea faciat se bene tergi quousq3 cessat sudor: postea surgat ꝛ paꝝ stando prādeat. Post prādiū vo nō dormiat nisi trā seāt tres hore: ꝛ postea si est ꝯsuet⁹ dormire dormiat ca/pite bñ eleuato: ꝛ nō nisi ꝑ horā: ꝛ in sero anteq̄ cenet si nō hꝫ bñficiū vētris faciat sibi imitti leue clistere cōe: ꝛ postea cenet emisso clisteri: ꝛ vadat dormitū duabus ho/ris post cenā. ¶ Scd̄a die faciat vt in p̄a nisi ꝙ pōt āpli⁹ stare in balneo: ꝛ d̄ sero añ cenā si sentiat se bñ digessisse pōt igredi balneū vna hora añ cenā: ꝛ ibi stare ꝑ quartā partem hore: ꝛ hoc nisi oporteret illa hora facere clistere. ¶ Iteꝝ in hac 3a die dū est in balneo ꝑt fac̄ ꝓyci aquā balnei sup caput ab alto sup partē anteriorē capitis: ꝛ fa ciat se bñ tergi ꝛ exiccari caput anteq̄ vadat ad vomen dum. ¶ Itē caueat ꝙ nō ingrediat̄ balneū nisi senserit se bñ digessisse cibū ꝓcedentē: ꝛ in balneo nullo mō co/medat aut bibat. ¶ Itē post scd̄am diē ita situet̄ in bal/neo si pōt ꝙ aqua calida cadat a balneo sup loco dolo/ris ꝑ notabile spatiū tp̄is. ¶ Itē nō dimittat q̄n saltē di tertia die faciat sibi imitti clistere cōe: q2 nō pōt ꝑp eta/tem vti purgationibus. ¶ Itē. ℞. pinguedis anatis: pin/guedinis anseris. añ. ℥. ij. serapini oppoponacis galbani. añ. ℥. ij. olei vulpini. ℥. i. ß. dissoluant̄ gūme in vino: postea cōficiat̄ vnguētū quo inungant̄ loca doloris: qñ post exi tum a balneo est sufficiēter abstersus a sudore. ¶ Item comedat carnes tenellas in balneo semꝑ elixas: aut vitel los ouoꝝ: ꝛ comedat tēperate ꝛ bibat vinū rubeū tēpatū cū aqua. Tp̄s aūt standi in balneis erit f̄m ꝙ sibi vide/bit̄ suscipe iuuamentū vsq3 ad. xv. dies.

¶ De ꝓseruatione a peste. Consilium. CXI.

Abo consiliū ꝓseruatōis a peste breue: ꝛ vt potero vtile. ¶ Primū oīū est fugē ad loca vbi nō sit nec d̄ ꝓpinq̄ fuerit: ꝛ vbi victualia nō por tent̄ de pestifero loco: ꝛ in quo nō ꝯseruātur veniētes a loco pestilētiato. ¶ Et meū ꝯsiliū ē: q2 fugiē/tes: vt plīmū fugiūt postq̄ iam icepit pestis: ꝙ nō obstā/te fuga: tñ vtant̄ saltē ꝑ tp̄s estatis ꝛ autūni ꝛ ꝑ mēsem p̄m post fugā regimie statis in loco pestifero: ꝛ de medici/nis: de qb⁹ ifra dicet̄: ēt faciat aerē suū bñ cuētabilem a vēto septētrionali nisi ille veniret per loca pestilentiata: aut a vēto orietali: nisi sic veniret: ꝛ caueāt occursū au/stri: ꝛ si nō pñt ad longinqua fugere laudo fugā ad vnū miliare vel duo: imo de vna domo vbi sit pestis ad aliā

vbi nõ fuit:sed qñ fuga fit:ita ꝓpinqua custodia ↄtinua facienda est ac si staret in loco pestifero.

¶ Qui aũt pmanet in ciuitate:aut in alio loco pestilẽtiato oꝫ hĩe camerã:aut domũ vbi nullus fuerit infirm⁹ in loco alto:ꝛ bñ clausam inter duo solaria hñtez fenestras ad septẽtrionẽ vł oriẽtez aptas:ꝛ sit camera clausa ꝛ muri sint sicci ꝛ solaria:ꝛ in mane post ortũ solis oꝫ apire fenestras:ꝛ pmittere solẽ ad vnã horã in estate vel autũno ad plus in hyeme illuminare camerã: qm̃ h̃ rectificat aerez. Post aũt sit bñ clausa cũ fenestris đ vitro:aut de pãno cerato bñ. ¶ Et oꝫ in estate in mane fm̃ camere magnitudinẽ ponere vnã vel multas tegulas bñ ignitas in diuersis camere ptib⁹: ꝛ super illas ponere acetũ vinum forte:ita vt fum⁹ per totã camerã diffundat̃:aut ordinare vasa cũ igne diuersa:in qb⁹ ponãt̃ fumigia:aut ꝑ estate:aut pro hyeme vt post dicã:ꝛ dimittat cameraz fumigari. Et si estas fuerit ordinent̃ plura flabella magis ad euẽtanduz aerẽ que agitent̃ sepe in die cõmouẽdo aerez camere:ꝛ aspgat̃ acetũ in pauimẽto. ¶ Et fumigiuz pro estate ponẽdũ sup ignẽ in tegula est. ℞. fe. acetose lãbrusce seu vuaꝝ syluestriũ imaturaꝝ triasãdaloꝝ ro. rubearũ siccaꝝ floꝝ nenufa. añ. ʒ. i. bdelliȷ dragagãti gũmi arabici. añ. ʒ. ß. dissoluant̃ gũme in aq̃ rosata ꝛ aceto vini albi ꝛ cũ ipsis reliq̃ puluerizata ↄficiant̃:ꝛ addat̃. ʒ. i. camphore dissolute in aq̃ ro. ꝛ factis trociscis nõ multe ꝓfunditatis:ꝛ pmittant̃ siccari ꝛ ponant̃ ẜ exigẽtiã q̃titatis camere sup tegulas cuz igne:ita vt camera fumiget̃ tota pluries in die. ¶ Si vo tps fridũ ꝛ hũidũ fuerit tũc fiat fumigiũ tale. ℞. fustũ gar. been albi ꝛ rubei foliȷ seis basiliconis folioꝝ mellisse siccoꝝ corticis citri siccoꝝ lignãti cypi. añ. ʒ. i. terbẽtĩe laudani storacis ligde. añ. ʒ. ij. puluerizent̃ pulueriçãda cũ gũmis ꝛ addant̃ ad totã q̃titatem musci ambre. añ. ℈. ß. fac trociscos ꝛ exiccent̃: ꝛ postea ponat̃ vn⁹ pro vice:aut plures sup prunis ad fumigãduz camerã. Et qñq3 faces incẽdãt̃ de iunipo vł alio ligno sicco:ꝛ portent̃ ꝑ locũ habitatõis. ꝛ vndiq3 virt⁹ flãme attingat ad vapores putridos ↄsũmẽdos. Et pòst attẽdat̃ ad aceti sparsionẽ:ꝛ i tẽporib⁹ calidis fiãt: vt dictũ ẽ de estate:ꝛ in fridis vt est dictũ de hyeme:ꝛ in oib⁹ tẽporib⁹ ↄfert acetũ ꝛ fum⁹ eius:ꝛ si ꝑsona est potẽs in estate infundant̃ linteamina in aceto ꝛ aq̃ ros. ꝛ hũida teneãt̃ ꝛ tendant̃ in loco habitatiõis: vt circa lectũ vbi dormit.

¶ Et cortices citri suspensi in multa q̃titate in filis ꝛ in ꝑticis in camera habitatõis valde ↄueniũt:ꝛ ꝓhibeatur multoꝝ hoĩuz frequẽtia in loco illo. ¶ Puto tñ si fugiatur ad terrã pestilẽtiatã pesti vicinã meli⁹ est eẽ in terra multoꝝ hoĩuz q̃ paucoꝝ:q2 verisĩle est aere icipiẽte infici qđ manifestabit̃ infectio ꝑus in q̃busdã male viuentib⁹. Et hec de aere si addã q͂ oẽm locũ putridũ ꝛ subterraneũ ꝛ multũ humidũ opꝫ vitare.

¶ In cibis aũt oꝫ seruare in q̃titate mediocritatez declinãdo ad paucitatẽ nutrimẽti:ꝛ q2 meli⁹ est h̃ tpe parum deficẽ in cibo q̃ abũdare:ꝛ silr̃ in potu. Sꝫ tñ neq3 sitis neq3 fames tolerãda sũt. ¶ Et i q̃litate ciboꝝ ꝑmi oĩuz sunt eligẽdi nõ nati in aere cõicante in nocumẽto: lꝫ hec cõio nõ tantũ noceat q̃tũ attractio in anhelitu. Et si pur oꝫ ab illo loco pestilẽtiato hĩe cibos:si põt sint nati ante pestẽ:ꝛ si alr̃ fieri nõ põt corrigãt̃:ita vt nihil ex illis comedat̃ nõ coctis:qm̃ decoctio rectificat ꝛ minuit de putredine:ꝛ si duab⁹ vicib⁹ res coq̃rent̃: ꝛ pᵃ leuis ebullitio expelleret̃ eẽt melius: sꝫ descẽdo spãlr̃. ¶ Panis est sumendus ex frumẽto nato in sana messe:ꝛ cui nullũ aduenit postea nocumẽtũ ex loco sicco nato: ꝛ si h̃ male hꝫ anã vẽtris bñficio hẽat cum farina mixta aliqd furfuris. Si aũt hꝫ bñficiũ vẽtris sufficiẽter sit panis ex optima farina:ꝛ bñ pistus ꝛ coct⁹:ꝛ aliqd salis hñs cõmixtũ:ꝛ sit ↄueniẽter fermẽtat⁹ plus in hyeme ꝛ min⁹ in estate hñs salis ꝛ coquet̃ bñ in furno lato ꝛ alto calefacto ex lignis bñ siccis ꝛ nõ putridis neq3 natis in paludoso vł pestilẽtiato loco:ꝛ coopiat̃ furn⁹ cum foliȷs salicis: aut vitis in estate:ꝛ in hyeme cum foliȷs lauri:aut iuniperi:ꝛ filiũm: ꝛ non comedat̃ in prima die:sed in scđa vsq3 ad quartã.

¶ Carnes aũt h̃ tpe capiunt̃ ex aĩalib⁹ q̃ nõ sint in loco pestifero:ꝛ ex domesticis q̃drupedib⁹ sumãt vitullinas ex lactẽtib⁹ vitulis: aut capretinas ex lactẽtib⁹ capretis: ꝛ vitẽt porcinas ꝛ agninas ꝛ castratinas: q2 sunt multarũ supfluitatũ:sꝫ hoꝝ castratoꝝ min⁹ male sunt ex mõtib⁹ ꝛ annuales:ꝛ sint aĩaliũ libere viuẽtiũ. ¶ Ex auib⁹ autẽ carnes pulloꝝ ꝛ pullaꝝ ꝑuoꝝ castratoꝝ ꝛ nõ castratoꝝ: ꝛ tolerant̃ turtures ꝛ auicule siles degẽtes in rubis boni saporis ꝛ odoris:sꝫ ẽt ꝑdices iuuenes fasiani noui ꝛ q̃scule sũt bone valde:ꝑcipue ꝑdices:ꝛ maxie de montanis locis:sꝫ colũbi ꝛ anseres ꝛ anates:ꝛ siles carnes ꝛ aq̃tice vitent̃ oẽs:ꝛ ita cõuenit carnes capoloꝝ iuuenũ ꝛ lepoꝝ ꝛ ceruoꝝ lactẽtiũ ꝛ aproꝝ iuuenũ mõtanoꝝ. ¶ Et vitẽtur ex ptib⁹ aĩaliũ capita ꝛ colla:interiora: ꝛ eligant̃ partes iteriores dextri lateris ꝛ nõ sumat̃ pinguedo multa: ꝛ in tpib⁹ calidis ꝛ siccis sunt meliores elixe: ꝛ cũ granatis citrãgulis ꝛ aceto ꝛ agresta cõdite. ¶ Sꝫ in humidis tpib⁹ robustũ corp⁹ vtat̃ assis ↄditis ↄdimẽtis addito dicto cinamomo:maxie si comedẽs fuerit flatic⁹ ꝛ debilis stõchi:aut pipe:aut gariofilis vł çinçib̃. sꝫ vbi comedẽs robuste fuerit digestiue ꝛ calide cõplõnis vitet calida cõdimẽta:ꝛ q̃ ex aceto ꝛ agresta multũ ledunt̃ ꝑp sensibilitatẽ faciãt sapores cuz aqua rosata ꝛ çucchcaro ꝛ agresta pauca vł dimittãt sapores ꝛ salsamẽta. ¶ Lac aũt case⁹ ꝛ recoct⁹ vitent̃ h̃ tpe variȷs respectib⁹. ¶ Oua aũt gallinaꝝ ꝑcipue vitelli nõ multũ cocti cũ succo agreste: aut pauco aceto:aut vino granatoꝝ ꝑpata sunt ↄueniẽtia:nõ tñ supabũdet in q̃titate eoꝝ: ꝛ sint recẽtia. ¶ Pisces ãt in rei veritate meli⁹ eẽt dimittere:min⁹ tñ nociui sunt de fluuiȷs petrosis ꝛ boni saporis ꝛ odoris:aut ex libero mari ꝛ sint recẽtes nõ saliti ↄditi cũ ꝑdcis ↄdimẽtl:ꝛ maxie assi sup prunis. ¶ De herbis ↄuenit acetosa ꝛ buglossa ꝛ borago ꝛ endiuia:ꝛ in estate lactuca:sꝫ ↄdita ꝛ ꝑpata cuz aceto ꝛ cocte:sꝫ multã oleꝝ q̃titatẽ vitet. vitet ẽt caules ꝛ blitas ꝛ spinachia ꝛ herbas calidas cũ sint hũide vt sũt rutha eruca:ꝛ siles. ¶ Ex fructib⁹ comedat acetosos: sic citrãgulos ꝛ agresta:sꝫ tñ melius est iuxta possibilitatez alios vitare:q̃ putribiles ꝛ aq̃si ꝛ cali ꝛ vnctuosi:vñ neq3 fic⁹:neq3 vuas maturas:neq3 cerasa:neq3 pira: neq3 poma:nec silia laudo:sꝫ min⁹ mala sũt q̃ sũt min⁹ hũida magis acetosa ꝛ cocta securi⁹ exhibeãt̃: vt q̃dã piroꝝ. ¶ Similr̃ amigdale ꝛ nuces ꝛ auellane vitent̃. Nec laudo q͂ comedat̃ compositas ex ficub⁹ siccis ꝛ nucib⁹ ꝛ rutha in hyeme. ¶ Euitãda est multa ciboꝝ varietas in vna mẽsa. ¶ Studẽdũq3 est ne ꝑ cibo indigesto scđs capiat̃.

¶ Pot⁹ aũt melior est q̃ sit ex aceto ꝛ aq̃ ꝛ çucchcaro pro diuitibus ꝛ iuuenib⁹ vł cũ melle loco çucchari in senib⁹ ꝛ paupib⁹:sꝫ cũ est de melle sit p̃lime comestionis: ꝛ in robustis ꝛ fortẽ hñtib⁹ stõchũ vinũ granatoꝝ:aut acetũ aq̃ mixta est ↄueniẽs pot⁹. ¶ Si vo vinũ bibat̃ sit pauciferuz ꝛ claꝝ ꝛ nõ dulce:ꝛ cõmisceat̃ cũ aq̃ magis in iuuenib⁹. Senes aũt ꝛ si parci debeãt esse in potu vini: largi⁹ tamẽ sumere pñt. ꝛ hec de cibo ꝛ potu.

¶ Debẽt aũt exerceri nõ multu:ꝛ lꝫ in q̃daz pestilẽtia vt dicit Ras. in. 7. ↄtinẽtis. mlti euaserit. nã in multitudie mot⁹ mlta ẽ nec͂itas attractõis aeris:ꝛ q2 nõ mltũ comedũt ꝛ nõ mltũ nutritiua ꝛ sepe vtunt̃ euõne:iõ nõ est tãta nec͂itas mot⁹ siue exercitiȷ:fiat g̃ qete deãbulãdo ꝑ lo-

ca amena ⁊ aeris correcti: puta camere vel sale pparate
mō supradicto cū de aere suꝫ locut⁹: ⁊ si ex deide fiat oꝫ
esse in loco enetabili: ⁊ pauce ꝯseruatōis boiꝫ: ⁊ sicco: ⁊
ges oīmoda est laudabilis ⁊ leuis ambulatio. ¶ Cū aūt
cib⁹ est assumpt⁹ oꝫ qescere ⁊ letari cum amicis paucis: ⁊
bonū est ꝙ mane post emissionē supfluitatuꝫ ꝑme dige/
stionis ⁊ scđe fricet̄ cū mātili leni ⁊ per mediā horā post
crura post coxas post nates ⁊ renes post spatulas brac/
chia ⁊ pectus. deinde collum ⁊ caput.

¶ Somnū vō opꝫ eē q̄si iter sex ⁊ septē horas in die nāli
in aere rectificato ⁊ capite bn̄ eleuato. Et incipe oꝫ in se/
ro p duas horas post cenā: ⁊ si de die dormiēdum sit mi/
nus maluꝫ est a mane vsqꝫ ad tertias: sed si pp ꝯsuetudi/
nez vel paucū somnū in nocte sit opportunū dormire in
die incipiat somnum post prādiuꝫ trib⁹ horis aut duab⁹:
⁊ dormiat capite bn̄ eleuato: ⁊ nō excitet̄ violēter.

¶ Et ꝓuideat ꝫ sui ꝯsuetudinē: aut paulo plus hr̄e bn̄fi/
cium vētris: ita ꝙ saltē semel in die: ⁊ vbi nā nō rn̄deat
vtatur: aut clisteri: aut suppositorio: ⁊ clistere oꝫ esse leni/
tiuū cum abstersione sine acuitate: sicut succus blete te/
pefact⁹ in quātitate. ʒ. xij. ⁊ olei cōis. ʒ. iiij. mellis. ʒ. i. salis
ʒ. ij. ⁊ in estate qn̄ valde esset calefact⁹ fit decoctio ex vio
lis ⁊ floribus nenufaris: ⁊ ordeo ⁊ ponat̄ pulpe cassie. ʒ. i.
ſ. olei violati. ʒ. iiij. zucchari rubei. ʒ. i. salis qđ sufficit.

¶ Et oꝫ cauere odium ⁊ timorē ⁊ iram ⁊ rixas ⁊ tristitiā:
⁊ gaudere temperate ⁊ cōuersari cū dilectis ⁊ paruꝫ vti
coitu: minus. s. cō sueto: ⁊ si est senex oīno abstineat: ⁊ ꝯsi/
deret cū qua muliere ꝯuerset̄ vt sit mūda ⁊ sana ⁊ bene
iuuenis: hoc de regimine.

Nunc vō ad medicinalia ꝯseruātia a casu in pestilen/
tiales morbū q̄tū pōt medicinalis rō nō sup/
stitiosa attingere: ⁊ qꝛ morbi pestilentiales sunt omnes a
mā putrida vt pꝫ per mās febriū inde venientium: ideo
cautela est per corporis mūdificationē ⁊ exiccationē cū ali
quali infridatōe. ¶ Studiū tn̄ oꝫ eē in exiccādo maxie
ptes cordis vicinas: ⁊ duo sunt inter alia medicamina: q̄
ego inueni summe laudari ab antiqs ex medicis ⁊ phis.
primū est vētris solutiuū ⁊ est famosum: qđ est ex aloe ⁊
croco ⁊ myrra. ⁊ modus compōnis est. ℞. aloes. ʒ. i. myr
re croci. an̄. ʒ. ſ. ꝯfice puluerem ⁊ de eo in aurora. ℈. ij. ſ.
vel circa: ⁊ est pondus. 50. granoꝝ ordei. Oꝫ aūt dari plus
paꝝ: aut minus paꝝ ꝑm ꝙ multū: aut paꝝ soluit. Et opꝫ
cōsiderare si ꝑsona sumēs facilr̄ incurrit capitis dolorez
nō ponat̄ nisi medietas q̄titatis d̄ croco ⁊ reliq̄ vt dcm̄
est. si vō ꝑsona illa vexaret̄ a fluxu sanguis hemoroida
lis opꝫ ꝙ addat in q̄titate ista bdelly clari. ʒ. iiij. Et plm̄
in administrādo istū puluerē fiunt pille ex eo cum aqua
endiuie: ⁊ sumātur in aurora: ⁊ oꝫ supbibere statiꝫ circa
ʒ. i. vini albi odoriferi in hyeme puri: ⁊ in estate tēperati
cū aq̄ buglosse ⁊ sumunt̄ ab illis qui nō ledunt̄ ex fluxu
nec debilitātur oī mane incipiēdo a p̄n⁹ tpis suspecti ad
pestez. Ab his vō qui nō p̄nt tā frequēter tolerare solōnē
vt macri ⁊ senes sufficit vt sumantur semel vel bis vsqꝫ
ad ter in septimana. ¶ Scđa medicina laudatissima: q̄
p̄nt vti pueri ⁊ p̄gnātes ⁊ īfantes ⁊ nutrices ⁊ senes ⁊ de/
biles ⁊ in oī etate est bolus armen⁹: ⁊ oꝫ subtilissime pul/
uerizari ⁊ potari in tpe frido in aurora q̄titas. ʒ. ij. cuꝫ. ʒ.
iiij. vini albi odoriferi trib⁹ horis ad min⁹ an̄ cibum. In
tpe autē estatis sumat̄ cū. ʒ. iiij. ſ. aque. ⁊ ʒ. ſ. aceti albi. Et
in tpib⁹ intermedijs cū vino tēperato cum aq̄ buglosse: ⁊
nō timeat̄ in vsu isti⁹ medicamīs oī die: qꝛ ego in ꝓpria
ꝑsona: ⁊ in filijs meis cuiuscūqꝫ etatis suꝫ expertus per
annos ꝯtinuos ⁊ nō inueni in eo nocumētū nisi leues cō
stipatōes vētris: que cū clisteri remouent̄. ¶ Tn̄ in p̄n⁹
pestis si corp⁹ est debite etatis opꝫ ꝙ flōmet vbi appet
sanguis dn̄iuꝫ de basilica extrahendo sanguinē ꝑm tenorez
vtutis: ⁊ fcā flōmia purget̄ sumēdo ꝑus syrupos: postea
medicinā solutiuā: aut d̄ reubar. ʒ. ij. si est mediocris eta/
tis ⁊ spice. ʒ. ſ. ⁊ distemperet̄ cū aqua endiuie: ⁊ syrup⁹ sit
syrupus acetosus simplex cū aqua endiuie: ⁊ pro vice su/
mat. ʒ. ij. syrupi cū. ʒ. iiij. aque in aurora. ¶ In alijs autez
opꝫ ꝙ purgatio fiat: aut flegmatl: aut cholere: aut melēc:
aut quorūdā de istis ꝑm dn̄iuꝫ humoꝝ in corpe abūdā
tis ꝑm peritiā p̄ntis medici. ¶ In pueris aūt post septez
annos si multo sanguie abundant scarificent̄ gingiue vt
sanguis fluat ⁊ purget̄ cū reubarbaro: ⁊ minores et vsqꝫ
ad tertiū annū cū eo secure purgari p̄nt: ⁊ post talez pur/
gationē ⁊ flōmiā in illis: in qbus ꝯuenit flōmia ego sum
vsus oī mane bolo ar. mō isto: ⁊ ex īteruallis. s. bis in se/
ptimana pillulis istis ex aloe croco ⁊ myrra: nec placet
mihi cōpositio illaꝝ pillaꝝ cū bolo: nec laudo vsuꝫ in ru/
sticis: vt qdā: nec vsuꝫ ficuū cū ruta. ¶ Sed tpib⁹ frigi
dis ⁊ intermedijs optimū est saltē semel in. x. diebus su/
mere. ʒ. ij. mytridati: aut. ʒ. i. ſ. tyriace magne septez horis
an̄ cibuꝫ cū. ʒ. i. vini albi. Sꝫ ego magis vtor mytridato:
qꝛ illaꝫ cōpōnē possuꝫ facere bonā: nō sic aūt cert⁹ suꝫ de
tyriaca. ¶ Nec h̄ tpe sunt vilipēdenda odoratiua ꝯfor/
tantia cor ⁊ cerebrū: que tn̄ variari debēt ꝑm cōplonem
etatis ⁊ tempoꝝ anni varietatē. Vn̄ in hyeme ⁊ cōplone
frida ⁊ senectute ꝯuenit istud pomū portare in manib⁹:
⁊ qn̄qꝫ odorare. s. an̄ cibū in mane ⁊ sero: nō aūt repleto
stomacho. ℞. gallie muscate descriptōe Mes. ʒ. ſ. rosaꝝ
gariofiloꝝ been albi ⁊ ru. zedoarie doronici nucis mus.
an̄. ʒ. i. pistent̄ ⁊ ꝯficiātur cū laudani. ʒ. i. dragaganti disso/
luti in aqua mellisse. ʒ. ſ. ⁊ fiat pomū pro hyeme. ¶ Sed
in cōplone calida ⁊ in estate ⁊ etate iuuētutis ꝯuenit po/
muꝫ h̄ mō fcm̄. ℞. rosaꝝ violaꝝ floꝝ nenufaris. an̄. ʒ. i.
ſ. sandaloꝝ alboꝝ ⁊ rubeoꝝ. an̄. ʒ. i. corticum citoniorꝫ
siccoꝝ corticum pomoꝝ acetosoꝝ siccoꝝ. an̄. ʒ. ſ. cāpho/
re. ℈. ij. confice poma cū bolo armeno dissoluta in aceto
vini albi. Et temporib⁹ medijs temperata vel mixta ex
predictis sunt conuenientia.

¶ Mea aūt sn̄ia bis tpibus vsus frigidoꝝ est min⁹ suspe
ctus q̄ calidoꝝ. ¶ Et opꝫ p̄latos ⁊ nobiles ⁊ diuites por
tare secum lapides preciosos: de quoꝝ ꝓprietate est con
fortare cor ⁊ ꝓhibere impressionem pestilentialis aeris:
sicut sūt hyacinti smaragdi carbūculi siue rubini ⁊ alijs
⁊ coralli iterum collo suspensi ⁊ in sinu portati valent.
¶ Nec negligat̄ corporis munditia ⁊ lauari cū aqua bu
glosse ⁊ aceto tepido: ꝑcipue quo ad loca post aures ⁊ in/
guina ⁊ sub ascellas. ¶ Sꝫ cauēdū est a balneo ⁊ stuffa
temporib⁹ illis: imo si corpus idiget lauari lauet̄ cū deco
ctione cantabri ⁊ violaꝝ ⁊ ordei ⁊ paꝝ camomille cum
aceto impositis in lauacro ⁊ aqua: ⁊ statiꝫ abstergat̄ mā
tili leni. ¶ In omni tn̄ hac summa. primū est temperare
aerez mō dicto. Scđm est cibis habere regulaꝫ. Tertiū
in euacuatiōe ⁊ generali ⁊ speciali. Quartum in vsu boli
armeni. Quintū in vsu tyriace. ¶ In his eniꝫ est vis ma
gis: reliq̄ue etiam valent ⁊ possem hic multiplicare ⁊ sy/
rupos ⁊ iulep ⁊ electuaria ⁊ omnia cordialia ⁊ alioꝝ p̄n/
cipalium cōfortantium. ¶ Sed pro nūc satis est ꝓpria
ad euitandum aerem pestilentialem siue pestilentiaꝫ po
suisse: que ego puto dixisse ad sufficientiā cuꝫ laude crea
toris vitando superflua ⁊ vana.

¶ Aurea atqꝫ peruttillima famosissimi Ugonis Senēsis
Consilia cum qbusdā alijs impressis eiusdem: aliorūqꝫ
approbatissimoꝝ viroꝝ expliciunt feliciter.

¶ Registrum consiliorum famosissimi artium et medicine doctoris Magistri Ugonis Benty Senensis Incipit.

Finis Tabule.

Venetijs impensa heredum quondam Domini Octauiani Scoti Modoetiensis: ac sociorum.
10. Octobris.
1518.

Registrum

A B C D E F G H I K L

Omnes sunt Quaterni.

Debeauregard